II, 53

Δ. Εν. Ευφρεσάδης.

53

90|311_1

Βυζαντινά

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ

1936

Κλίκκος.

Ίσως 1947 - 22.12.47

(φκβ)

B II 2α

"Κλίκκος"
1947
"Domaine"

No.
Nom:
Domicile:
19
19

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS · MDCCCLXXXI ·

1-2.

3
7

51
28
408
102
1428
117
46

61
38
488
183
2318

51 χε. × 28 ανερ = 1.428

ανερ

N.R.F. 39×59 χε

N.Γ. a) 38×61 = 2318

" β) 45×72 = 3240

χεκερ. 29×65 = 1885

36 χεαιχεκ. 1 ανλ N.Γ

56 ανλ χεκ 4 N.Γ.

2318
1885
433
4
1732

2
901/2.

"Κλίκες"

= Ι. Μ. Παναγιωλόπουλος: Η' φυσιολογικὴ ἐκπαίδευσις (Ν. Ἐφημ. 1.7.47)

= Ι. Μ. Παναγιωλόπουλος: "Μιὰ φωνὴ καὶ ἡ ἄλλη κόσμος" (Ν. Ἐφημ. 15.7.47, σελ. 886)

= ~~Θεόφραστος Θεολόγης: Η' φυσιολογικὴ κλίκα (Ν. Ἐφημ.)~~

= Ι. Μ. Παναγιωλόπουλος: Η' κλίκα τῶν ἐκφώνων κεῖται ὀδόντων (Ν. Ἐφημ. 1.8.47)

= Μ. Καραγάλης: χειμαλιεύσεως ἀκουστικῶν ἄξιαι (Ν. Ἐφημ. 1.8.47)

= Μ. Ροδᾶς: Οἱ κλίκες (Ν. Ἐφημ. 1.8.47)

= Ἀλκιβιάδης Καρακατσούλης: Τὸ "ἐκκλησιαστικὸ" παπαρᾶ καὶ τὸ ἐκφωνικὸ ἄξιαι τὸ σημειωθῆ (Ν. Ἐφημ. 1.8.47)

= Θεόφραστος Θεολόγης: Η' φωνητικὴ κλίκα, (Ν. Ἐφημ. 15.8.47)

= Κλεάνθης Παπάζογλου: Μουσικὴ ἀνακεφαλαίωσις (Ν. Ἐφημ. 15.8.47)

= Θεόφραστος Ἐκφώνου: Μιὰ ἀναίνωσις (15.8.47)

= Ἐλ. Ἐλληνίς: 5.8.47 (;)

Κωστῆς Μ. Κλίκα καὶ μουσικὴ ἀκοή (Ν. Ἐφημ. 15.10.47)

;

Ν. Ἐφημ. 15.10.47

Παναγιωτόπουλος: Διάφορα καὶ διάφορα (Ν. Ἐφημ. 15.9.47.)

Παναγιωτόπουλος: Διάφορα καὶ διάφορα (Ν. Ἐφημ. 1.10.47)

MADE IN NORWAY

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS · MDCCCLXXXI ·

α σ' ἐμπορικοὺς μώλους—
ραδιασμένες καμιὰ εἰκοσα-
ἀνεμότρατες, ἁρματωμένες
καὶ μπογιατισμένες μὲ φρε-
χτυπητὰ χρώματα. Λικνί-
αι ἀλαφρὰ σ' ἕνα ἀνεπαί-
κυμάτισμα τῆς θάλασσας
ράζουνε τὸν ὁρίζοντα μὲ τὶς
ς εὐθεῖες τῶν καταρτιῶν
Εἶνε Κυριακὴ ἀπόγευμα, καὶ
ληρώματα τῶν μικρῶν τού-
αραβιῶν, ποὺ ὅλη τὴ βδομά-
οίγουνται στὶς ὁλόγυρα θά-
ς κουβαλῶντας πίσω στὸ Τη-
πολύχρωμα φορτία ψαριῶν,
ράζουνται καὶ διασκεδάζουνε
σχεδὸν ἀμίλητα, στὰ καφε-
καὶ τὶς ταβερνοῦλες τοῦ λι-
Κάμποσες ταβέρνες ἀνοι-
αι, σὰ σκοτεινὲς σπηλιὲς
ἀπὸ τὰ χαλάσματα τῶν σπι-
τοῦ μώλου. Θυμίζοντας τὴ
ἡν εἰκόνα ποὺ περιγράφουν
οι θαλασσινοὶ στίχοι τοῦ
ρα «γιὰ τοῦ γιαλοῦ τὴ σκο-
ταβέρνα», οἱ μελαψοὶ ψαρα-
ίνουνε ἥσυχα-ἥσυχα τὸ κρα
τους, κοιτάζοντας, πέρα ἀπ
νεμότρατές, τὴν ἀνοιχτὴ θά-
ποὺ ξεδιπλώνεται ὡς τὸν
ν ὁρίζοντα τῆς Νοτιᾶς. Ὁ κό
βγῆκε νὰ σεργιανίσει στοὺς
κους τοῦ ψαρολίμανου. Ἀλ-
τέκουνται μπροστὰ στὶς πόρ-
ν σαραβαλιασμένων σπιτιῶν
κι' ἄλλοι κάθουνται ἀπάνω
τέτρες καὶ τ' ἀγκωνάρια τῶν
ων. Τὸ Κυριακάτικο τοῦτο
εἶνε ἕνα θλιβερὸ σύμβολο
καταστραμμένης, τραγικῆς
δας μας.

ιως, δίπλα σ' αὐτὸ τὸ ἀπελ-
σύμβολο τῆς φθορᾶς, ἕνα
σύμβολο ἐνέργειας καὶ ζων-
προκαλεῖ κατάπληξη κι'
ιασμὸ στὸν ἐπισκέπτη τοῦ
ιοῦ. Εἶνε ἡ προκοπὴ καὶ ἡ
ηριότητα τῆς ναυπηγικῆς,
άρωμα καινούργιων καραβιῶν
γιομίζει μὲ χαρούμενους ἦ-
σφυροκοπημάτων καὶ πριονι-
ν, φωνῶν καὶ μαστορικῶν
αγμάτων, τὸ ζεστὸν ἀγέρα
ηγανιοῦ. Τὸ Τηγάνι ἦταν,
ἀπὸ τὸν πόλεμο, σπουδαῖος
νάς. Μὰ πολλὰ πράματα
Ἑλλάδα, ἤτανε κ ά τ ι πρὶν
τὸν πόλεμο, καὶ τώρα πιὰ
νε, μήτε θέλουνε νὰ εἶνε. Ὁ-
ὁ ταρσανὰς τοῦ Τηγανιου,
νει νὰ ξαναγίνει ὅπως ἦταν
ἡ ἐπιμονὴ τῆς θαλασσινῆς ψυ-
ἐδῶ, ἔκαμε τὸ θαῦμα της
ς σεργιανᾶμε στὸ μῶλο, μα-
ἐ τὴν ἐρεθιστικὴ τσίκνα τοῦ
νου χταποδιοῦ, αἰσθανόμαστε
κεῖνη τὴν εὐφρόσυνη εὐωδιὰ
ρεσκοπριονισμένου ξύλου. Τὰ
α μας πατᾶνε μαλακὰ σὲ
ιατα ἀπὸ μυρωδᾶτα ροκανί-
θαρρεῖς πὼς εἴμαστε μέσα σ'
εράστιο, ὑπαίθριο μαραγκου-
Μέσα σὲ μιὰ σκηνογραφία
ίων, ἐδῶ παντοῦ σκαρώνουνε

ΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

τὸν δοῦν, πολλὲς φορὲς κιόλας
οὔτε τὸν παίρναν εἴδηση. Ὅμως
τὸ ζωντανὰ ξαφνιάζοντα ἀπὸ τὰ
λυπημένα μάτια του, ἔσερναν τὸ
σκοινὶ κατὰ τὸ μέρος του καὶ
μουκάνιζαν. Ἤθελαν νὰ μιλήσουν μὰ δὲν μποροῦσαν, γ ατὶ
μόνο τὰ μεσάνυχτα τῶν Χριστουγέννων ἔχουν τούτη τὴ χάρη νὰ
μιλᾶνε τὰ ζωντανὰ μὲ ἀνθρώπινη
λαλιὰ καὶ νὰ λένε τὰ παράπονά
τους γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὰ
πιλατεύουν.

Ὁ παράξενος στρατοκόπος περνοῦσε μὲ μεγάλα βήματα ἀνάμεσα, ἄλλὰ τοῦ κατοίκου ἑνὸς χω-

νὸ, ἔβαλε τὸ χερ. στὴ καρδιὰ
καὶ προσευχήθηκε:

— Κύριε, Κύριε, πολλοὶ αἰῶνες πέρασαν ἀπὸ κεινη τὴ νύχτα
τοῦ Ἡρ[illegible] Κάμε, Κύριε, τούτη
ἡ φωνὴ νὰ μὴν εἶνε ἡ φωνὴ τῆς
Ραχήλ!

Ὁ Οὐρανὸς ἔμεινε κλειστός,
καὶ ὁ στρατοκόπος τράβηξε ἴσια
πρὸς τὸ λόφο ποὺ φλεγότανε καὶ
θρηνοῦσε. Βρέθηκε ἐκεῖ μὲ τὴ γυ
ναράδα ποὺ τρέχει ὁ ναῦς πάνω
ἀπὸ τόπους καὶ χρόνους.

Ἦταν ἕνα ἀγροτικὸ χωριὸ ποὺ
καιγότανε. Τὰ σπίτια γκρεμιζό-

νὰ τοῦ ἀποκάλυψαν οἱ ἄθλιες μεταφράσεις τοῦ Κλεμάν;

Ἰδοὺ τί λόγος γίνεται γιὰ τὴν παρουσίαση τοῦ κ. Σικελιανοῦ ἀπὸ τὸν κ. Λεβέκ. Σὲ ἕνα περιοδικὸ τὸ Garroche, ποὺ ὑπηρετεῖ τὴν ἴδια πολιτικὴ παράταξη, ὅπως ὁ κ. Σικελιανός, σημειώνεται ἀνώνυμα στὶς εἰδήσεις μὲ δέκα σειρὲς καὶ μὲ μικρὰ γράμματα: «Στὴ Γαλλία δὲν γνωρίζουν τὸν Ἄγχελο Σικελιανό, τὸν μεγαλύτερο σύγχρονο Ἕλληνα ποιητή, παρὰ μόνον ἀπὸ παραπολὺ σπάνια ἀποσπάσματα, ποὺ δημοσιεύθηκαν σὲ περιοδικά. Χάρις στὸν κ. Λεβέκ, ποὺ μετέφρασε τὰ μεγάλα κείμενα τοῦ ποιητῆ, τὸ γραμματισμένο Κοινὸ θὰ μπορέσει καλύτερα νὰ τὸν ἐχτιμήσει»... Τίποτε ἄλλο· τίποτε περισσότερο...

Ὅταν ἤμουν τὸ 1931 μὲ τὸν ἄντρα μου στὸ Παρίσι, ὁ J. Michel, ἕνας Ἕλληνας ἐγκαταστημένος στὴ Γαλλία, ἐξέδωσε μιὰ γαλλικὴ ἀνθολογία, δικές του μεταφράσεις, πολλῶν Ἑλλήνων ποιητῶν. Ἕνα βράδυ θὰ τὴν παρουσίαζε σ' ἕνα γαλλικὸ φιλολογικὸ σαλόνι. Ἐπειδὴ συμπεριλαμβανότανε κι' ὁ Οὐράνης στὴν ἀνθολογία αὐτή, μᾶς προσκάλεσαν καὶ μᾶς σ' αὐτὴ τὴν παρουσίαση. Φθάσαμε τὴν καγνωσμένη ὥρα. Σὲ μιὰ σάλα ἤσαν ἀραδιασμένες σειρὲς καθισμάτων. Ὅλα τὰ ἄλλα ἀνοιχτὰ δωμάτια ἦσαν περιτριγυρισμένα μὲ γοντρὰ σχοινιά, πιθανὸν γιατὶ αὐτὰ τὰ δωμάτια ἦσαν στρωμένα μὲ χαλιά, καὶ στὰ σχοινιὰ ἦσαν ἀναρτημένες πινακίδες «Chasse gendée» (τόπος ἰδιωτικοῦ κυνηγιοῦ). Ἡ οἰκοδέσποινα μᾶς εἶπε μὲ στόμφο: «Παρουσιασθεῖτε καὶ καθεῖστε». Παρουσιασθήκαμε καὶ καθήσαμε κι' ἀλληλοκυτταχθήκαμε. Τόσος ἐπαρχιωτισμὸς στὸ Παρίσι;

Ναί, ὑπάρχει ἀκόμα στὸ Παρίσι πολὺς περισσότερος ἀπ' ὅ,τι τὸ φαντάζεται κανένας, πολὺς περισσότερος ἀπ' ὅ,τι διατηρεῖται στὰς Ἀθήνας ἐπαρχιωτισμός. Οἱ καρέκλες σιγὰ-σιγὰ γέμισαν μὲ ἀνθρώπους, ποὺ βέβαια θὰ εἶχαν κάποια σχέση μὲ τὰ γράμματα, ἀλλὰ τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα μᾶς ἦσαν ἐντελῶς ἄγνωστα. Ὁ J. Michel διάβασε μιὰ εἰσήγηση καὶ μερικὲς μεταφράσεις κι' ἀμέσως ὕστερα ἡ ἀδερφὴ τῆς οἰκοδέσποινας, περιτριγυρισμένη μὲ ροζ καὶ μπλὲ πέπλα, ἀνακοίνωσε στὸ ἀκροατήριο, ὅτι ἤταν κάποτε παντρεμένη μ' ἕναν Ἕλληνα ποὺ πέθανε. Ἀνεμίζοντας τὰ μπλὲ καὶ ροζ της πέπλα, θρήνησε τὸν μακαρίτη, καὶ τελείωσε τὴν ἀγόρευσή της θέτοντας ξεκρέμαστα ἕνα ἐρώτημα: «Ποιὸς εἶνε προτιμότερος, ὁ σαρκικὸς ἢ ὁ ἰδανικὸς ἔρωτας;» Φυσικὰ ζητήθηκε ἀπὸ τὸν Οὐράνη, ἀπὸ τὸν ξένο, νὰ ἀπαντήσει πρῶτος. Καθὼς ἦταν ἐντελῶς ἀπροετοίμαστος γιὰ τὴν τροπὴ αὐτὴ τῆς «Ἑλληνικῆς φιλολογικῆς βραδυᾶς», κι' ἀπροσάρμοστος στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς συναναστροφῆς, προσφασίσθηκε ἕναν ἀνυπόφορο πονοκέφαλο κι' ὅπου φύγει-φύγει. Δὲν ἄκουσα ποτὲ νὰ γίνει ἄλλος λόγος στὸ Παρίσι γιὰ τὴν ἀνθολογία τοῦ J. Michel.

Τί ὑποστηρίζω λοιπόν; Ὅτι ἡ ἑλληνικὴ λογοτεχνία εἶνε καταδικασμένη νὰ μὴν ξεπεράσει ποτὲ τὰ σύνορά μας, γιατὶ προσκρούει σὲ ἀδιαπέραστη ἀδιαφορία; Ἀσφαλῶς ὄχι. Θεωρῶ ὅμως ὅτι δὲν πρέπει καὶ νὰ ἀγνοεῖται ἢ νὰ ὑποτιμᾶται ἡ σημασία αὐτῆς τῆς ἀδιαφορίας κι' ὅτι ὅλες οἱ ἐνέργειες πρέπει νὰ τὴν ἔχουν ὑπ' ὄψει τους. Τί νομίζω ὅτι μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ γίνει, θὰ τὸ ἐξετάσω σὲ ἄλλο ἄρθρο μου.

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΤΗΣ "ΕΛΛΑΔΟΣ"

90/3/3.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΤΟΥ ΑΛΚΗ ΘΡΥΛΟΥ

«Ἂς μὴν ξεχνᾶμε ὅτι Λαὸς που δὲν κερδίζει καὶ τὴ μάχη του Πνεύματος, δὲν ἔχει ὁλόκληρη τὴ νίκη δική του» ἔτσι τελειώνει ἕνα πρόσφατο ἀνακοινωθὲν τῆς «Ἑνώσεως μουσικῶν καὶ θεατρικῶν κριτικῶν». Σωστότατα· τὸ ἀνακοινωθὲν ἄλλωστε φέρνει καὶ τὴ δική μου ὑπογραφή. Πῶς νὰ μὴ συμφωνῶ μὲ τὰ αἰτήματά του; Ἡ πνευματικὴ Ἑλλάδα πρέπει νὰ ἐμφανισθεῖ στὸ διεθνῆ στίβο, ἄλλα πῶς νὰ ἐμφανισθεῖ; Δὲν πρόκειται δυστυχῶς μόνο νὰ κερδηθεῖ μιὰ μάχη, ἀλλὰ γιὰ κάτι πολὺ δυσκολώτερο, κι' ἂς φαίνεται παραδοξολογία: νὰ ἐξευρεθεῖ τὸ ἔδαφος ὅπου ἡ μάχη θὰ δοθεῖ.

Σᾶς ἔλεγα σὲ προηγούμενο ἄρθρο μου, ὅτι στὰ μεγάλα κέντρα, ὅπου σχηματίζονται κ' ἐπιβάλλονται οἱ φῆμες οἱ ξένες, σποραδικὲς κι' ἀπομονωμένες φωνὲς πέρπου δὲν ἀκούονται, γιατὶ τὰ αὐτιὰ εἶνε κορεσμένα ἀπὸ πληθώρα συναυλιῶν.

Ξέρω· ὁ ἀγαπητὸς κ. Καραντώνη εἶνε πιθανὸ ὅτι θὰ μὲ κατηγορήσει καὶ μένα, ὅπως κατηγόρησε ἄλλους, γιὰ ἠττοπάθεια καὶ πεισιθάνατη διάθεση, γιατὶ ἀρνοῦμαι νὰ ἐγκαταλειφθῶ στὶς ψευδαισθήσεις μου. Τί νὰ κάνω; Μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ θεωρήσω ὅτι ἀρκεῖ νὰ ἐπιθυμήσω κάτι γιὰ νὰ εἶνε αὐτόματα πραγματοποιήσιμο· μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ λησμονήσω τί μοῦ ἀπεκόμισε ἡ πεῖρα ἀπὸ τὴ διαμονή μου στὶς πυρετικὲς εὐρωπαϊκὲς πολιτεῖς, νὰ παραβλέψω ὅτι σ' αὐτὲς δὲν περισσεύει καιρὸς γι'ἀνιγνεύσεις, πὼς γοειάζεται κάτι τὸ ἐντελῶς ἀσυνήθιστο γιὰ νὰ μαγνητίσει τὴν προσοχή· μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ ἀποχτήσω τὴ sanetas simplicitas, τὴ νοοτροπία ὄγι κὰν τοῦ ἐπαρχιώτη, γιατὶ σ' αὐτὸν φθάνουν κάποιες εἰδήσεις ἀπὸ τὸν ἔξω κό-

ΑΔΙΑΒΡΟΧΑ-ΓΑΛ
ΜΠΕΡΕ ΜΠΑ
28.12.47
"Ενα κα
πολόβε
ΚΑΘΗΜ
ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΤΗΣΙΩΝ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

σχο, ἔχει ἀπαρτισθῆ ἀπὸ τὸν Σπαρίδη, τὸν Μητσάρα καὶ ἄλλα γνωστὰ ἐπιθεωρησιακὰ στελέχη. Τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ποὺ παρουσιάζει τὸ βαριετὲ αὐτὸ τοῦ μεγάρου τοῦ Μετοχικοῦ εἶνε ἡ ὀρχήστρα του.

—Τὴν διευθύνει ὁ Ἑλληνορουμανος μαέστρος καὶ συνθέτης ἐλαφρᾶς μουσικῆς κ. Κορολόγος, ὁ ὁποῖος ἔγινε εὐρύτερα γνωστὸς ἀπὸ τὰς ἐξαιρετικὰς ἐκπομπὰς ποὺ ἔδωσε ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Ἀθηνῶν, μὲ τὴν σύμπραξι τῆς συμπαθεστάτης καλλιτεχνίδος τοῦ τραγουδιοῦ Μόλλυς.

—Ἐπιστρέφει σήμερον ἀεροπορικῶς ἀπὸ τὴν Κρήτην ἡ κ. Καίτη Βερώνη μετὰ τοῦ κ. Ἀγγ. Μαυρο πούλου. Αὔριον φθάνει καὶ τὸ συγκρότημα τῆς συμπαθοῦς καλλιτέχνιδος τὸ ὁποῖον μεθαύριον Σάββατον ἀναχωρεῖ διὰ Σύρον, ὅπου θὰ δώσῃ σειρὰν παραστάσεων.

—Ἀπόψε καὶ ὥραν 8.30 μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ βραδυὰ Χαιροπούλου στὴ «Μέντια—Λοὺζ» κατὰ γενικὴν ἀπαίτησιν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εὕρουν θέσιν τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην εἰς τὸ αὐτὸ κέντρον καὶ ἦσαν πολλοὶ αὐτοί. Τὸ ἀποψινὸν πρόγραμμα θὰ διαφέρῃ τοῦ προγράμματος τῆς παρελθούσης Πέμπτης εἰς πρόσωπα καὶ εἴδος ἐκπλήξεων. Ἀπόψε θὰ τραγουδήσουν ἡ Κ[illegible] Μένδρη — διὰ πρώτην φορὰν μετὰ πολύμηνον τουρνέ της μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν — ἡ σολίστ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Νίτσα Μόλλυ καὶ οἱ κ. κ. Βάσος Σειτανίδης, Σώτος Σιδηρόπουλος καὶ Σπύρος Σκλαβούνος.

—Θὰ ἐμφανισθοῦν ἐπίσης ὁ ἤθοποιὸς τοῦ «Ρέξ» κ. Ντίνος Ἡλιόπουλος εἰς μίαν παρλάτταν, ὁ κ. Γκιωνάκης εἰς μιμήσεις καὶ ἡ σολίστα τοῦ χοροῦ Ἄλλεν Τσουκαλᾶ. Τὴν ὅλην ἐσπερίδα θὰ προλογίσῃ καὶ θὰ συνθέσῃ αὐτὴν τὴν φορὰν ὁ κ. Μίμης Τραϊφόρος.

—Τὸ κλοῦ τῆς βραδυᾶς θὰ εἶνε μία ἔκπληξις, πρωτοφανὴς διὰ κάντρον: Οἱ κ. κ. Χαιρόπουλος καὶ Τραϊφόρος θὰ συνθέσουν τὸ «Τραγοῦδι τῆς βραδυᾶς» μὲ θέμα ποὺ θὰ τοὺς δώσουν οἱ ἴδιοι οἱ θαμῶνες τῆς «Μέντια Λοὺζ» διὰ τὴν ὡραίαν τῆς Βραδυᾶς. Τοὺς στίχους τοῦ τραγουδιοῦ θὰ γράψῃ ἀμέσως ὁ κ. Τραϊφόρος, θὰ συνθέσῃ ἐπὶ τόπου τὴν μουσικήν του ὁ κ. Χαιρόπουλος, θὰ τὸ μάθῃ ἐπειγόντως ὁ κ. Σειτανίδης καὶ θὰ τὸ τραγουδήσῃ ἀμέσως εἰς [illegible] ἐμπνευστρίαν του — μὲ τὸν Χαιρόπουλον πάντοτε στὸ πιάνο — εἰς τὴν ὁποίαν συνθέτης καὶ στιχουργὸς θὰ χαρίσουν ἀκολούθως τὸ χειρόγραφόν των.

Οἱ νέοι καθηγηταὶ τῆς Ἰατρικῆς

Μεταξὺ τῶν ἐκλεγέντων ἐκτάκτων καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου εἶνε καὶ οἱ κ.κ. Κ. Παληὸς καὶ Ν. Τσαμπούλας, διευθυνταὶ Κλινικῶν ἀμφοτέρου τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ». Ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐκλεκτῶν ἐπιστημόνων κατὰ γενικὴν διαπίστωσιν τιμᾷ ὄχι μόνον τὸ Πανεπιστήμιον, ἀλλὰ καὶ τὸ Ἵδρυμα εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουν καὶ θ' ἀποβῇ ἀσφαλῶς πρὸς τὸ καλὸν τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Ἐπιστήμης.

Ἡ Γαλλὶς Σοπράνο Φρὰνς Κλέρυ

Τὸ ἀθηναϊκὸν Κοινὸν θὰ ἔχῃ τὴν εὐκαιρίαν τὴν προσεχῆ Δευτέραν 29 τρέχ. ν' ἀκούσῃ τὴν Γαλλίδα ὑψίφωνον τῆς Ὄπερα Κομὶκ καὶ τῆς Ὄπερας τῆς Μασσαλίας Φρὰνς Κλέρυ, εἰς βραδεῖον τῆς Ὄπερας τῶν Παρισίων 1947, εἰς ρεσιτὰλ ποὺ δίδεται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς γαλλικῆς πρεσβείας καὶ τοῦ Ἑλληνογαλλικοῦ Συνδέσμου εἰς τὸ θέατρον «Κεντρικὸν» 6 μ.μ.

Ἀγαπητὸ «Ἔθνος»

Τὶς ἡμέρες αὐτὲς ἐκυκλοφόρησε στὰ βιβλιοπωλεῖα ἡ 6' ἔκδοσις τῆς γνωστῆς «Ἀνθολογίας» τοῦ κ. Ἡρ. Ν. Ἀποστολίδη, συμπληρωμένη μὲ ἀρκετὰ κείμενα ἀπὸ τὴν ἐργασία τῶν ποιητῶν τῆς γενεᾶς τοῦ 30.

Τὸν κ. Ἀποστολίδη δὲν ἔχω τὴν τιμὴ νὰ τὸν γνωρίζω προσωπικά. Εἶμαι ἕτοιμος ἀπὸ πρὶν, νὰ παραδεχθῶ ὅτι οἱ προθέσεις του ἀπέναντι στὸ νέο ποιητικὸ πνεῦμα εἶνε ἀγαθές. Ὅταν ὅμως βλέπω μέσα στὸ βιβλίο του, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ν' ἀγνοῇ νέους ποιητὲς ἀπὸ τοὺς πιὸ σημαντικοὺς ποὺ ἔχουμε, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ κατακρεουργῇ μὲ τόσον ἐλαφρὴ συνείδησι τὰ ποιήματα τῶν ἄλλων ποὺ συναινεῖ νὰ παραθέσῃ, βρίσκομαι στὴν ἀνάγκη ἐντονώτατα νὰ διαμαρτυρηθῶ. Ὑποβάλλω ἁπλῶς ἐρωτήματα: Ποῦ εἶνε ὁ Γιῶργος Σαραντάρης, ὁ ποιητὴς μὲ τὴν ἀγνὴ λυρικὴ φωνὴ ποὺ τόσο ρόλο ἔπαιξε στὸ ἄνοιγμα τῶν νέων δρόμων; Ποῦ εἶνε ὁ Ἀντρέας Ἐμπειρίκος, ὁ πρῶτος ὑπερρεαλιστής; Καὶ οἱ δύο τους, ἂν δὲν κάνω λάθος, ἔχουν παρουσιασθῆ πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸ 1937. Ὕστερα πῶς ὁ κ. Ἀποστολίδης δικαιολογεῖ τὴν ἐκλογή του; Γιὰ ποιὸ λόγο ἐπιμένει τόσο στὰ πρωτόλεια; Σύμφωνα μὲ ποιὰν αἰσθητικὴ ἀρχὴ καταφρονεῖ τὴν ἑνότητα μιᾶς ποιητικῆς μονάδας καὶ τὴν διασπᾷ γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ θρύψαλλα; Πῶς πάει τὸ χέρι του νὰ χωρίσῃ σύνολο ἐπτὰ στίχων γιὰ νὰ παραθέσῃ μόνον τοὺς τρεῖς;

Πρῶτος σκοπὸς μιᾶς Ἀνθολογίας, εἶνε νὰ κάνῃ τὴν Ποίησι ἀγαπητὴ στὸ μεγάλο Κοινό. Νὰ δώσῃ τὴν εὐκαιρία στὸν ἄγνωστο ἀναγνώστη, νὰ διαβάσῃ μερικὰ καλὰ ποιήματα. Τώρα τί θὰ πάρῃ ὁ ἀναγνώστης αὐτὸς ἀπὸ τὰ ἐρείπια ποὺ βρίσκει ἐμπρός του;

Ζήτημα χώρου δὲν τίθεται. Καὶ ἕνα μόνο ποίημα, σωστὰ διαλεγμένο, καὶ ἀκέραια δημοσιευμένο, ἀντιπροσωπεύει πολὺ καλύτερα ἕναν ποιητή, ἀπὸ τὰ ἀληθῆ στίχους του παρμένους ἐδῶ κι' ἐκεῖ στὴν τύχη. Ἐπὶ τέλους γιατί ὁ κ. Ἀποστολίδης δὲν ζήτησε νὰ δῇ τοὺς ἴδιους τοὺς ποιητὲς καὶ νὰ πάρῃ συμβουλευτικὰ τὴ γνώμη τους; Κι' ἀκόμη: Δὲν ὑπάρχει ἕνας Νόμος, νὰ μᾶς προστατεύῃ ἀπὸ τοῦ εἴδους αὐτοῦ τὶς δημόσιες διαπομπεύσεις;

Μὲ πολλὴ τιμὴ
ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

Μία ἀκόμη φωτογραφία ἀπὸ τὴν γαλλικὴν πνευματικὴν ζωήν: Ὁ νέος Γάλλος λογοτέχνης κ. Ζὰν Καϋρόλ, ὁ ὁποῖος ἐτιμήθη διὰ τὰ βιβλία του «Σᾶς μιλοῦν» καὶ «Πρῶτες ἡμέρες» μὲ τὸ παρισινὸν φιλολογικὸν βραβεῖον Ρενοντώ.

— Νέα ἀπὸ τὴν «ἀντικλίκα»: Ἕνας ὅμιλος, ἀπὸ τοὺς μετέχοντας τῆς κινήσεως ἐναντίον τῶν ἐκπροσώπων τῆς «γενεᾶς τοῦ 1930», ἐγνώσθη ὅτι ἐργάζεται διὰ νὰ ὀργανώσῃ εἰς μίαν ἀπὸ τὰς γνωστὰς αἰθούσας διαλέξεων εἰδικὴν συγκέντρωσιν, ἀφιερωμένην εἰς τὴν «κλίκαν».

—Κατ' αὐτὴν ὡρισμένοι λογοτέχναι θὰ ὁμιλήσουν διαδογικῶς διὰ τοὺς ποιητὰς τῆς συρρεαλιστικῆς σχολῆς καὶ — πρὸ πάντων — "Οσπερτ Σίτγουελλ διὰ τὸ βιβλίον τῶν ἀπομνημονευμάτων του ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ κόκκινο δέντρο».

ταιρείας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν», τὸ ἐπεισόδιον τοῦ Ἄλκη Θρύλου μὲ τὸν Ἅγιν Θέρον (Σπῦρον Θεοδωρόπουλον), διὰ τὸ ὁποῖον ἀσχοληθήκαμε εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον μας, ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τὸν ἀκαδημαϊκὸν κ. Σπῦρον Μελᾶν νὰ γράψῃ δύο χρονογραφήματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐνεκάλεσε τὰ μέλη τῆς «Ἑταιρείας» καὶ ἐζήτησεν ὅπως ταῦτα καθορίσουν σαφῶς καὶ ἀπεριφράστως τὴν στάσιν τους ἔναντι τοῦ ἐθνικοῦ συναγερμοῦ.

—Τὸ ζήτημα τῶν χρονογραφημάτων αὐτῶν καὶ αἱ συζητήσεις διὰ τὸ ἐπεισόδιον Θρύλου—Θέρου ἀπησχόλησαν ἀνεπισήμως τὰ κυριώτερα στελέχη τοῦ ὑπὸ τὸν κ. Ἄγγελον Σικελιανὸν σωματείου, κατὰ τὴν συγκέντρωσίν των τῆς Τρίτης. Ὅπως ὅμως μᾶς ἀνεκοινώθη, ἡ «Ἑταιρεία τῶν Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν» θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν αὐστηρὰν ἀποχήν της ἀπὸ τὰς συζητήσεις αὐτοῦ τοῦ θέματος, καὶ θὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον της εἰς τὸν φιλολογικὸν καὶ ἐπαγγελματικὸν τομέα, χωρὶς νὰ δώσῃ ὡς σωματεῖον καμμίαν ἀπολύτως ἀπάντησιν. Εἰς τὰ μέλη της, ἀτομικῶς προκαλούμενα, ἐπαφίεται ἐλευθερία ν' ἀπαντήσουν ἢ ὄχι.

—Σχετικῶς ὁ κ. Σπῦρος Θεοδωρόπουλος, τὸν ὁποῖον ἠρωτήσαμεν, μᾶς εἶπεν ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενικῆς γραμμῆς τῆς Ἑταιρείας καὶ ἀτομικῶς αὐτὸς δὲν θὰ δώσῃ καμμίαν ἀπάντησιν εἰς ὅσα ἐδημοσίευσε δι' αὐτὸν ὁ Ἄλκης Θρύλος, μολονότι εἰς τὸ κείμενόν του μόνον αἱ ἐρωτήσεις εἶχαν — κατὰ τὸν κ. Θεοδωρόπουλον — διατυπωθῆ ἐπακριβῶς καὶ ὄχι καὶ αἱ ἀπαντήσεις, τὰς ὁποίας ἔδωσεν ἐκεῖνος.

—Τὸ χριστουγεννιάτικο τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας», τὴν ἀναγγελίαν τοῦ ὁποίου ἔκαμεν ἤδη ἡ στήλη, φαίνεται ὅτι καὶ ἐφέτος θ'ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ φιλολογικοῦ κόσμου καὶ τοῦ εὐρυτάτου Κοινοῦ, ποὺ συνήθισαν εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ ἐκλεκτοῦ μας λογοτεχνικοῦ περιοδικοῦ καὶ ἀναμένουν τὰ μεγάλα αὐτὰ ἑορταστικὰ τεύχη του ὡς σημαντικὸν γεγονός.

—Ἡ ἐφετεινὴ χριστουγεννιάτικη «Νέα Ἑστία». ἕνας ὀγκώδης τόμος ἀπὸ 250 περίπου σελίδας, εἶνε ἀφιερωμένη εἰς τὸν ὀνομαστὸν Γάλλον ἑλληνιστὴν Οὐμβέρτον Περνό, ὁ ὁποῖος ἐμελέτησεν ἐπιτυχῶς ὅσον ὀλίγοι τὰ νέα ἑλληνικὰ κείμενα καὶ προσέφερε πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, καὶ εἰς τὸν Γιάννην Ἀποστολάκην, τὸν σοφὸν «ἀρνητήν», ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὰς πλέον σημαντικὰς μορφὰς τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς καί, μὲ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ Σολωμικοῦ ἔργου καὶ τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν, ἔδωσε νέαν ὤθησιν εἰς τὴν κριτικὴν ἐργασίαν γύρω ἀπὸ τὰς πηγὰς αὐτὰς τῆς νέας λογοτεχνίας μας.

—Περὶ τοῦ Περνὸ γράφουν ἐκτενῶς ὁ διευθυντὴς τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου κ. Ὀκτάβιος Μερλιέ, ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Α. Βέης καὶ ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ν. Ἀνδριώτης, περὶ δὲ τοῦ Ἀποστολάκη οἱ κ. κ. Βασ. Λαούρδας καὶ Γ. Κουντσόγλου.

—Μεταξὺ ὅμως τῶν δύο αὐτῶν ἀφιερωμάτων, ἔγουν συγκεντρωθῆ λογοτεχνικὰ κείμενα καὶ μελετήματα, τὰ ὁποῖα σπανίως συναντῶμεν εἰς τὰς σελίδας ἑλληνικοῦ περιοδικοῦ. Λ. χ. ὁ κ. Κώστας Οὐράνης δίδει σειρὰν νέων ποιημάτων του, ὁ κ. Πέτρος Χάρης γράφει γιὰ τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1947 ἀπὸ πνευματικῆς πλευρᾶς ὁ κ. Ἀλ. Δεμούζος καυτηριάζει τὴν

μερικοὶ καλλιτέχναι εἰδικευμένοι εἰς τὴν ἀπαγγελίαν (ἀναφέρονται ἀνεξακριβώτως μέχρι στιγμῆς τὰ ὀνόματα τοῦ κ. Ὀρέστη Λάσκου καὶ τοῦ κ. Μήτσου Λυγίζου) θ' ἀπαγγείλουν τοὺς καλυτέρους στίχους τῶν ποιητῶν τῆς «κλίκας». Οἱ ὀργανωταὶ ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ ἀπαγγελία αὐτὴ θ' ἀποκαλύψῃ εἰς τὸ ἀκροατήριον τὴν «γυμνότητα τῶν σουρρεαλιστῶν, ποὺ ὁ κόσμος δὲν ξέρει τί εἶνε ἀκριβῶς τὰ ἔργα τους καὶ τί πράγματι ἀξίζουν, ἀλλὰ γνωρίζει μόνον τὰ ὀνόματα τῶν «ποιητῶν» ἀπὸ τὸν ἔντονον διαφημιστικὸν θόρυβον εἰς τὸν ὁποῖον ἐπιδίδονται».

— Προχθὲς Τρίτην ἔγινεν εἰς τὴν αἴθουσα [illegible] Ἀντρὲ Σενιέ

—Συμφώνα παράδοσιν, χνων» ὀργα τὴν αἴθουσα κῆς Ἐμπειρ νικοῦ Βιβλί τῆς 3ης [illegible] λαμβανομένη

—Τὰ ἐγκα γίνουν τὴν Κυριακῆς. βιβλία, ἐκτ τρέχον ἔτος λοῦν τὸ κύρ 1) Μεταφρά ἑλληνικήν. συγγραφέων 3) Μεταφράσεις ξένην γλ Ἑλλάδι καὶ μέχρι τοῦδε θεσεις θραυ βιβλία, ἐκοσ νεξαρτήτως κατ' ἐκλογήν

Ὅλα τὰ ἀφο πόλεμον βιβ τους ἐκδόσεω

— Καθαρ γικὰ καὶ προ δὲν θὰ γίνου

—Εἰς τὴν θεσιν θὰ ἐκτ ληνικὰ βιβ αἰώνος. ἤτοι καλοῦνται οἱ ἐμπιστευθοῦν Φιλοτέχνων, τῆς Ἐκθέσεω πρὸς πώλησι

—Ἡ κίνη αὐτὴν τοῦ Β ζωηροτάτη. τὴν μέχρι το ἡ ὁποία γίνε τῆς Ἀρχαιο

—Ὀργανω οἱ κ. κ. Σισ ζῆς, πρόκειτ ἐπιτροπὴ βρ

—Ἀπὸ τ Ἀριστ. Ν. καὶ ἑφέτος ἑορτὰς τῶν Νέου Ἔτους σχεδὸν μονα γίου «Φιλολ Ὁ ἐφετεινὸ πτος, θὰ συν τοτε, πλουσ καὶ καλλιτε

—Ἡ ἔκδο 300 μεγάλας κὼτατα διακ κόνας ζωγρ διακοσμητῶν

—Μεταξὺ ναφέρονται λος, Νίκος γας Γκόλφ Δημ. Βουτυ Μαλάμου, Γ Παπᾶς, Φώ τσος Μαρκά ἰδες Κ. Π Στ. Δάφνη, κ. ἄ.

ΙΡΙΣ Σουδάν. ΚΟΣΜΟΣ Μοντε ΚΡΟΝΟΣ Ἐφιάλ ΚΡΥΣΤΑΛ (Χαρ ΜΟΝ ΣΙΝΕ Μεγ Ν ΕΛΛΑΣ Αἴμα Ν. ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ δαριές. ΟΡΦΕΥΣ Ζανζιβ ΠΑΛΛΑΣ Αἴμα ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΡΕΟ Μπαλαλάϊκ ΣΠΟΡΤΙΓΚ (Ν. ἀλεποῦδες.

Πειραιώς

ΑΛΚΑΖΑΡ Μαῦρ ΑΠΟΛΛΩΝ Νύχτ ΒΑΛΚΑΝΙΑ Δύο ΕΚΛΑΙΡ Τιτάνες ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑ Μ ΚΑΠΙΤΟΛ Οἱ θ ΚΡΥΣΤΑΛ Ἠλίθ ΛΟΥΞ: Κόλασις

ΕΘΝΟΣ 18.12.47. 90134.

γομένα Α. Ἀνδρεοπούλου) ἐπὶ τῇ ἀπονομῇ τοῦ ἐφετινοῦ Νόμπελ εἰς τὸν συγγραφέα της καὶ ἄλλας ποικίλας συνεργασίας τῶν κ.κ. Ἄλκη Θρύλου, Γ. Χατζίνη, Τ. Κ. Παπατζώνη, Γ. Σταμπολῆ, Γερ. Ἀμπάτη κ.ἄ.

Ἡ διὰ σήμερον Πέμπτην ὁρισθεῖσα συναυλία γαλλικῆς μουσικῆς τοῦ Ἑλληνογαλλικοῦ Συνδέσμου ἀναβάλλεται εἰς ἡμέραν ὁρισθησομένην προσεχῶς, λόγῳ ἀσθενείας τῆς καλλιτέχνιδος κ. Τσάκωνα-Κόγκου.

θῇ τὸν Ἀμφιτρύωνα. Τὰ τρία γυναικεῖα μέρη θὰ ἀποδώσουν αἱ κυρίαι Μαρία Ἀλκαίου τὴν Ἀλκμήνη, Ἀθηνᾶς Βέρα Δεληγιάννη τὴν Κλεοῦσαν καὶ ἡ κ. Μιράντα Οἰκο-

— Σήμερον τὸ ἀπόγευμα ἡ Λυρικὴ Σκηνὴ παίζει τὴν «Χώρα τοῦ μειδιάματος», εἰς τὴν ὁποίαν θὰ πρωταγωνιστήσῃ ἡ κ. Ἀλίκη Ζωγράφου, ἡ ὁποία καὶ ἄλλοτε ἔχει

Γκάτση, Μαίρη Λωράνς, Καλὴ Καλό, ὁ κ. Γ. Τσιφὸς καὶ ἄλλοι καλλιτέχναι τοῦ ἐλαφροῦ μουσικοῦ θεάτρου, εἰς τὸ ὁποῖον προσετέθη ἤδη καὶ ὁ κ. Β. Μεσολογγίτης.

ΠΑΛΛΑΣ (Ταμπουρ.) Μυστικὸ τῆς ὄπερας.
ΡΕΞ Σεχραζάτ
ΡΙΟ (Λιπασμ.) Μανὸν Λεσκώ.
ΣΠΛΕΝΤΙΤ Ἀδελφοὶ Καρσικανοί.
ΧΑ·Ι. ΛΑ·Ι.Φ Σοπέν.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

Προχθὲς Τρίτην ἔγιναν τὸ ἀπόγευμα τὰ προαγγελθέντα ἐγκαίνια τῆς αἰθούσης τῶν Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν, εἰς τὴν Στέγην Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν, παρουσία πολλῶν μελῶν καὶ ὀλίγων κεκλημένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ τμήματος Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν κ. Μαντούδης μετὰ τοῦ κ. Κ. Παγκάλου, διευθυντοῦ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ἐκπροσωποῦντες τὸν ὑπουργὸν τῆς Παιδείας κ. Παπαδῆμον, ὁ ὁποῖος δὲν ἠδυνήθη νὰ παραστῇ λόγῳ τῆς συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς. Ἡ συγκέντρωσις εἶχε χαρακτῆρα ἀποτίσεως τιμῆς πρὸς τὸν ἀκαδημαϊκὸν κ. Γρ. Ξενόπουλον.

—Πρῶτος ὡμίλησεν ὁ πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας ποιητὴς κ. Ἄγγελος Σικελιανός, τονίσας τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἐγκατεστάθη εἰς τὸ μέγαρον ὅπου ὠργίασεν ἡ φασιστικὴ προπαγάνδα καὶ ἀνέφερε χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ γνωστὸν μουσολινικὸν λεξικὸν «Ντιτσιονάριο Μουσολινιάνεο» καὶ ὅτι τὼρα τὸ κτίριον αὐτὸ καὶ ἡ αἴθουσα τῆς Ἑταιρείας γίνεται πνευματικὸν κέντρον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὁ ἀνθρωπιστικὸς Ἑλληνικὸς Λόγος καὶ ἡ Τέχνη θὰ ἀντηχήσουν καὶ πάλιν, ὅπως πάντοτε, εἰς τοὺς αἰῶνας.

—Ἐν συνεχείᾳ ἐξῆρε τὸ ἔργον τοῦ τιμωμένου ἀκαδημαϊκοῦ κ. Γρ. Ξενοπούλου, πρὸὴν προέδρου τῆς Ἑταιρείας καὶ ὠνόμασεν αὐτὸν πρύτανιν τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας.

—Ἀτυχῶς ὁ κ. Ξενόπουλος, ἀσθενῶν, δὲν ἠδυνήθη νὰ παραστῇ, ἐξεπροσωπήθη δὲ ἀπὸ τὴν θυγατέρα του κ. Νάτσιου.

—Μετὰ τὸν κ. Σικελιανόν, τοῦ ὁποίου ἡ ὁμιλία κατεχειροκροτήθη ἀπὸ τὸ πλῆθος, τὸ ὁποῖον ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε κατακλύσει τοὺς διαδρόμους, ὁ καλλιτέχνης τῆς πρόζας Καρούσσος ἀνέγνωσε «Τὶς καμπάνες», ἕνα ἀπὸ τὰ παλαιότερα καὶ χαρακτηριστικώτερα ἀφηγήματα τοῦ μεγάλου λογοτέχνου, τὸ ὁποῖον ἐθαυμάσθη γιὰ τὴ χάρι τῆς ἀφηγήσεως, ἑνὸς κοινοτάτου γεγονότος, τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν κωδώνων τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τῆς Ζακύνθου, μετὰ τὴν καταστροφὴν των ἀπὸ τὸν σεισμόν.

—Ἀκολούθως προσεφέρθη ἀπὸ τὸ συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας ρετσίνα μὲ ἐλιὲς καὶ μαρίδες ξεστὲς εἰς τοὺς παρισταμένους. Ὁ ἐκ τῶν παρισταμένων γνωστὸς ποιητής, Ὀρέστης Λάσκος ἀπήγγειλε δύο ποιήματά του καὶ ἡ ἑορτὴ ἔληξε περὶ τὴν 9.30 μὲ ἀπαγγελίαν ἀπὸ τὸν κ. Καρούσσον μὲ ρουμελιώτικην προφορὰν τοῦ γνωστοῦ ποιήματος τοῦ Ζαχαρία Παπαντωνίου «Ἡ γρηὰ Βαβά μ'».

—Εἰς τὴν ἑορτὴν παρέστησαν ἐκπρόσωποι τῶν καλλιτεχνικῶν καὶ πνευματικῶν σωματείων, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ κ.κ. Καλομοίρης, Ἀσημακόπουλος, Τόμπρος καὶ ἄλλοι.

—Ὡς ἀνήγγειλεν ἐν τέλει ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἑταιρείας κ. Σπ. Θεοδωρόπουλος ἡ προσεχὴς Τρίτη θὰ ἀφιερωθῇ εἰς τὸν ποιητὴν κ. Γ. Δελῆν, ὁ ὁποῖος θὰ ἀπαγγείλῃ ἀνέκδοτα ποιήματά του. Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἀναγνωσθοῦν εἰς τὰς ἑπομένας συγκεντρώσεις ἔργα τοῦ Ἀνδρέα Καρκαβίτσα, τοῦ Ζαχαρία Παπαντωνίου καὶ λοιπῶν.

— Σήμερον Πέμπτην, ὥραν 7 μ.μ., θὰ γίνῃ ἡ τετάρτη διάλεξις τῆς Ἐθνικῆς Ἑταιρείας Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος μὲ ὁμιλητὴν τὸν κ. Φάνην Μιγαλόπουλον. Κατ' αὐτὴν ὁ ὁμιλητὴς θὰ ἀναπτύξῃ τὸ ἀγνωστον θέμα περὶ τῆς Ἐθνικῆς ποιήσεως εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα. Ἐθνικὴ δὲ ποίησις εἶνε ἡ ἐκτεταμένη δημοτικὴ ποίησις, ἥτις ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου μέχρι τοῦ Μοναστηρίου καὶ ἀπὸ τῆς Πρεβέζης μέχρι τοῦ Ἀώου ἐδημιουργήθη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας καὶ τῆς Ἐπαναστάσεως, καὶ ἥτις κατέχει τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν ἄλλων τμημάτων τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

— Ἡ δημοτικὴ ποίησις τῆς Πίνδου, τοῦ Γράμμου, τοῦ Μετσόβου καὶ πολλῶν ἄλλων μερῶν ὑπῆρξεν ἡ κοιτὶς τῆς ἐθνικῆς ποιήσεως, ἡ ὁποία ἀπεκρυσταλλώθη εἰς τὸ λεγόμενον «κλέφτικο τραγοῦδι». Ὁ κ. Μιγαλόπουλος θὰ ὁμιλήσῃ πλαισιώνων τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος μέσα εἰς τὰ ἱστορικὰ καὶ κοινωνικὰ δεδομένα τῆς ἡρωϊκῆς ἐκείνης ἐποχῆς.

—Κατὰ πληροφορίας ἀπὸ τὴν Ὀξφόρδην, ὁ γνωστὸς νέος λογοτέχνης κ. Βασ. Καζαντζῆς, ὁ ὁποῖος ἐκλήθη ἐκεῖ πρὸς μετεκπαίδευσιν, ἔκαμεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς ἀγγλικῆς αὐτῆς πόλεως διάλεξιν περὶ τῆς Νεοελληνικῆς λογοτεχνίας, ἡ ὁποία ἐνεποίησεν ἀρίστην ἐντύπωσιν.

—Ὁ Ἐκδοτικὸς Οἶκος Α.Υ.Ε. τῆς Ρώμης ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν τὴν ἰταλικὴν ἔκδοσιν τοῦ «Νούμερο 31.328» τοῦ Ἠλία Βενέζη μὲ τὸν τίτλον «Λὰ Γκράντε Πιετά». Εἶνε ἡ τρίτη ἔκδοσις εἰς ξένην γλῶσσαν τοῦ βιβλίου αὐτοῦ ποὺ ποαγματοποιεῖται μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν. Αἱ ἄλλαι δύο ἐκδόσεις εἶνε ἡ γαλλικὴ ἀπὸ τὸς Ἐντισιὸν ντὺ Παβουὰ καὶ ἡ πορτογαλικὴ ἀπὸ τὸν οἶκον Γκουϊμαράες τῆς Λισσαβῶνος.

—Ἐξ ἄλλου εἰς τὸ τεῦχος 12 τῆς ἐπιθεωρήσεως «Λὰ Καραβέλλα» τῆς Ρώμης. ἀφιερωμένης εἰς τὴν παγκόσμιον ἀνθολογίαν τοῦ

Ὁ κ. Φάνης Μιχαλόπουλος

πεζοῦ λόγου, δημοσιεύεται ὡς χαρακτηριστικὸν κείμενον τοῦ ἑλληνικοῦ ἀφηγηματικοῦ λόγου τὸ διήγημα «Ἡ δουλὴ» τοῦ κ. Βενέζη ἀπὸ τὸν τόμο του «Αἰγαῖο» κατὰ μετάφρασιν τοῦ Μάριο Βίττι. Εἰς τὸ ἴδιο τεῦχος δημοσιεύονται μεταφράσεις χαρακτηριστικῶν κειμένων τῶν Χέμινγουαίη Μπέττυ Σμὶθ, Σὼμερσετ Μὼμ, Φλωμπὲρ, Κίπλιγκ.

—Ἡ ἱστορία τῆς «κλίκας» δὲν ἐννοεῖ νὰ τελειώσῃ. Ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, εἰς τὸ τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας» τῆς 1ης Δεκεμβρίου, δημοσιεύει νέον σχετικὸν ἄρθρον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπιτίθεται ἐκ νέου ζωηρῶς κατὰ τῆς γενεᾶς τοῦ 1930 καὶ τονίζει, ὅτι ὁ καυγᾶς ποὺ ἔγινεν ἀπεκάλυψε «ποῖοι μικροὶ ἄνθρωποι θέλουν νὰ κυβερνοῦν τὴν πνευματικήν μας ὀντότητα».

—Σχετικῶς μὲ ὅσα γράφει ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, ὁ κ. Ἀντρέας Καραντώνης μᾶς ἀπέστειλε τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν:

Ἀγαπητὸ «Ἔθνος»,

Ὅπως ὁ ἐγκληματίας ξαναγυρίζει στὸν τόπο τοῦ φόνου ποὺ ἔκαμε σπρωγμένος ἀπὸ φόβο καὶ τύψη, παρόμοια κι' ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος μὲ τὸ πρόσφατο δημοσίευμά του στὴ «Νέα Ἑστία», ἐπιστρέφει πάλι στοὺς κοινοὺς τόπους τῶν κατὰ ὡρισμένων συναδέλφων του γνωστῶν συκοφαντικῶν ἐπιθέσεων, καὶ θλιβερὰ πηγαινοέρχεται γύρω ἀπὸ τὶς παλαιὲς του κατηγορίες, μουρμουρίζοντας χιλιοειπωμένες γενικότητες ποὺ ἀνάμεσά τους μπορεῖ κανεὶς νὰ προσέξῃ μερικὲς χαρακτηριστικὲς λέξεις, ὅπως «ἐμετὸς ...λάσπη ...προστυχιά». Στὸ ἴδιο αὐτὸ δημοσίευμα, ὅπως καὶ σὲ προηγούμενά του, μᾶς πληροφορεῖ πὼς τὰ νεῦρά του τσακίστηκαν πιὰ καὶ πὼς ἐπὶ πλέον τοῦ τύχανε βαρειὲς οἰκογενειακὲς συμφορές. Ἂς τοῦ ἀναγνωρίσουμε λοιπὸν μετρία ἢ καὶ πλήρη πνευματικὴ σύγχυσι κι' ἂς τὸν ἀφήσουμε ἀνενόχλητο νὰ τριγυρίζῃ στοὺς τόπους τῶν πνευματικῶν του ἐγκλημάτων, ἀναμηρυκάζοντας τοὺς «ἐμετούς» του, τὶς «λάσπες» του καὶ τὶς «προστυχιές» του.

Ὡστόσο, πρὶν τὸν ἀποχαιρετήσουμε, θὰ κάνουμε δυὸ τελευταῖες παρατηρήσεις, ποὺ τὶς νομίζουμε χαρακτηριστικὲς τῆς ψυχολογίας τοῦ «ἀνδρός». Ἐνῶ ὁ πρόλογος τοῦ τελευταίου του δημοσιεύματος εἶνε μιὰ ἀπροκάλυπτη «ὁμολογία τοῦ ἐγκλήματος» κι' ἕνας κασσιανικὸς δημόσιος αὐτοδιασυρμὸς μετανοημένου ἁμαρτωλοῦ, στὸ ὑπόλοιπο μέρος βλέπουμε ξαφνικὰ τὸν «μετανοημένο» νὰ πετιέται ὀρθὸς ἀπὸ γονατιστὸς ποὺ ἦταν, καὶ λησμονώντας τὴν προλογική του ὁμολογία ἐνοχῆς, νὰ ἐπαναλαμβάνῃ μὲ τὸ ἴδιο ἀκριβῶς ὕφος τὶς πρῶτων του ἐπιθέσεων, ὅλα ὅσα εἶχε ξαναπῇ στὶς προηγούμενες «διατριβές» του· ὕφος, γιὰ τὸ ὁποῖο αὐτοκαταγγέλλεται τώρα. Ἐπίσης, ἐνῶ βάσισε τὴν πρώτη του ἐπίθεσι κατὰ τῶν συναδέλφων του στὴ δικαιολογία ὅτι αἰσθάνθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ «φτύσῃ γιατὶ εἶνε ἄνθρωπος κι' ὄχι σανίδα», τώρα φθέγγεται ὅτι «ὁ ἐμετὸς μπορεῖ νὰ εἶνε μιὰ πρᾶξι ἀναγκαστικῆς εἰλικρινείας, ὄχι ὅμως δεῖγμα ἀνωτερότητος ἢ πνευματικοῦ ἤθους». Κι' ὅμως ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, παρὰ τὴν ἀγεφύρωτη ἠθικὴ ἀντίφασι τῶν δυὸ του αὐτῶν «ὁμολογιῶν» καὶ ἀπόψεων περὶ «ἐμετῶν» καὶ «πτυέλων»), ἐξακολουθεῖ νὰ πιστεύῃ ὅτι μ' ὅλα ὅσα ἔγραψε ὡς τώρα «ἐπετέλεσεν ἔργον ἠθικῆς καθάρσεως»), καὶ πὼς εἶνε, καθὼς μᾶς πληροφορεῖ, «ἀναλωμένη ψυχή, ποὺ ἔχει κατακτήσει κάποια ζάγναντα, κάποιες κορφές, κι' ἀπὸ κεῖθε λεύτερη καὶ λυτρωμένη μπορεῖ ν' ἀσκήσῃ τὸ μεγάλο δικαίωμα τῆς παρρησίας». Ἡ ἀστεία τούτη αὐτοπροβολὴ τῆς ἠθικῆς ἀνωτερότητος τοῦ κ. Παναγιωτοπούλου ποὺ βασίστηκε σ' αὐτὴ γιὰ νὰ κατασυκοφαντήσῃ ὑβριστικώτατα μερικοὺς ἀξίους συναδέλφους του, μᾶς κάνει νὰ συλλογιζόμαστε πὼς ἡ μόνη «κορυφὴ» ποὺ κατέκτησε ὡς τώρα εἶνε «τὸ ζάγναντο τῆς συκοφαντίας») καὶ πὼς εἶνε ὅμοιος μὲ τὸν ἱερωμένο τῆς «Πάπισσας Ἰωάννας» ποὺ γιὰ νὰ μπορέσῃ ἀναμάρτητα νὰ καταβροχθίσῃ μιὰ ψητὴ γαλοπούλα τὴ Μεγάλη Παρασκευή, τῆς ἔκαμε εὐλαβικὰ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, καὶ τὴ μεταμόρφωσε (φραστικὰ ἐννοεῖται) σὲ νερόβρα στα ραδίκια...

Μὲ πολλὴ τιμὴ
ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

—Ὁ Ὅμιλος τῶν μαθητῶν τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Συκουτρῆ, ὀργανώνει γιὰ τὴν Πέμπτην 11ην Δεκεμβρίου φιλολογικὸν μνημόσυνον τοῦ Συκουτρῆ γιὰ τὰ δέκα χρόνια ἀπὸ τοῦ θανάτου του. Στὸ φιλολογικὸ αὐτὸ μνημόσυνο, ποὺ θὰ γίνῃ στὸν «Παρνασσό», θὰ μιλήσουν ὁ τέως καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πολιτικὸς ἡγέτης κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος καὶ ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἰωάννης Θεοδωρακόπουλος.

—Εἰς τὴν βιβλιογραφίαν Παλαμᾶ προσετέθη ἀπὸ χθὲς ἕνας νέος τόμος, γραμμένος ἀπὸ τὸν γνωστότατον κριτικὸν τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας κ. Κ. Θ. Δημαρᾶν.

— Ὅπως εἶνε γνωστόν, μὲ τὸ ἔργον τοῦ μεγάλου μας ποιητοῦ ἔχουν ἀσχοληθῆ μέχρι σήμερα, μὲ ἐκτενέστατες κριτικὲς καὶ βιβλιογραφικὲς ἐργασίες, ὁ κ. Κ. Τσάτσος, ὁ κ. Γ. Κατσίμπαλης, ὁ κ. Αἰμ. Χουρμούζιος, ὁ κ. Ἄγγελος Δόξας, ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, ὁ κ. Α. Καραντώνης καὶ ἄλλοι.

—Ὁ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς, εἰς τὸ βιβλίον του, ποὺ ἔχει τὸν τίτλον «Κωστῆς Παλαμᾶς — ἡ πορεία του πρὸς τὴν Τέχνην», συγκροτεῖ ἕνα σύστημα ἑρμηνείας τοῦ ἔργου καὶ τῆς αἰσθητικῆς τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ. ἐξ ὅσων γνωρίζομεν ἀπὸ τὴν ψυχολογίαν του καὶ τὴν κληρονομικότητά του.

—Ἡ μελέτη χωρίζεται σὲ τρία μέρη, τὰ ὁποῖα τοποθετοῦν διαδογικῶς ἕνα καὶ μόνον θέμα ὑπὸ τρία διαφορετικὰ πρίσματα. Τὸ πρῶτο, «Μεταρσίωση τοῦ Ρυθμοῦ», ἀποδεικνύει τὴν θεμελιώδη ψυχαναλυτικὴ σημασία, ποὺ εἶχε ὁ ρυθμὸς γιὰ τὸν Παλαμὰ καὶ πὼς εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ρυθμοῦ βρῆκε τὴν δικαίωσι τοῦ ἔργου τῆς ποιήσεως.

— Τὸ δεύτερον, «Νεῖκος καὶ Φιλότης», ἀποδεικνύει τὴν ὕπαρξιν ψυχικοῦ διγασμοῦ εἰς τὸν ποιητὴν καὶ ἐκθέτει πῶς βρῆκε εἰς τὸ νόημα τῆς Τέχνης τὴν ἑνότητά του καὶ ἐλυτρώθη ἀπὸ τὸν διγασμόν.

—Εἰς τὸ τρίτον μέρος, ὑπὸ τὸν τίτλον «Δοκίμιο Ψυγογραφίας», ὁ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς ἐξετάζει τοὺς κληρονομικοὺς καὶ οἰκονενειακοὺς παράγοντας, ποὺ προεκάλεσαν τὸν διγασμὸν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ποιητοῦ καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς φυγῆς ἀπὸ τὸ περιβάλλον ποὺ τοῦ προσέφερεν ἡ ποίησις.

— Εἰς ἐπίμετρον ἐφαρμόζεται τὸ τεθὲν ἑρμηνευτικὸν σύστημα εἰς τὸν «Δωδεκάλογον τοῦ Γύφτου» καὶ δίδεται νέα ἑρμηνεία τοῦ ἔργου αὐτοῦ.

—Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ὁ πλοῦτος τῶν παραδειγμάτων, τὰ ὁποῖα λαμβάνονται ἀπὸ τὸ ὅλον ποιητικὸν ἔργον τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ. Τὰ παραδείγματα αὐτά, τὰ ὁποῖα ἀφθονοῦν εἰς ὅλας τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου, ἀποδεικνύουν μὲ πόσην εὐγένειαν ἐκινήθη ὁ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς μέσα εἰς τὸν πολύτομον παραγωγὴν τοῦ ποιητοῦ. παρέχουν ἕνα ἀσφαλὲς ἔρεισμα τῆς προβαλλομένης θεωρίας.

— Ὁ διαπρεπὴς Γάλλος ἀκαδημαϊκὸς κ. Ζὰκ ντὲ Λακρετέλ, ποὺ εἶχε ἐπισκεφθῆ πρό τινος τὴν Ἑλλάδα. ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου «Παρνασσὸς» κ. Ἱππόκρ. Σ. Καραβίαν τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

Ἀγαπητέ μου Πρόεδρε καὶ φίλε,

Ὤφειλον νὰ σᾶς εὐχαριστήσω ἐνωρίτερον διὰ τὸ πολύτιμον βιβλίον σας «Μελέται καὶ Λόγοι», τὸ ὁποῖον μοὶ ἐκάματε τὴν τιμὴν νὰ μοῦ προσφέρετε.

Τὸ ἔργον αὐτὸ ἀποδεικνύει θαυμασίως τὴν γνῶσίν σας περὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς, καὶ τὴν φιλίαν ποὺ τρέφετε διὰ τὴν Γαλλίαν.

Γνωρίζετε μὲ ποίαν πίστιν καὶ ποίαν σταθερότητα ἐπιχειρῶ ἐκ μέρους μου νὰ ὑποστηρίζω εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον τῆς χώρας μου τὴν γνῶσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν δίκαιον θαυμασμὸν τὸν ὁποῖον αὐτὴ δέον νὰ ἐμπνέῃ.

Ἂς ἐξακολουθήσωμεν ἀμφότεροι τὸ ἔργον μας. Δείξατε εἰς τὴν Εὐρώπην ὅτι ἔχει ἀνάγκην τῶν μαθημάτων τῆς σοφίας ποὺ μᾶς ἐκληρονόμησεν ἡ ἀρχαία Ἑλλάς, καὶ τὰ παραδείγματα τοῦ ἡρωϊσμοῦ τὰ ὁποῖα μᾶς προσφέρουν ἡ νεωτέρα Ἑλλάς.

Σᾶς βεβαιῶ ὅτι δὲν θὰ ἔχετε εἰς αὐτὴν τὴν προσπάθειαν πλέον ἔνθερμον ζηλωτὴν ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ σᾶς παρακαλεῖ νὰ δεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων τῆς συναδελφικῆς του ἀφοσιώσεως.

ΖΑΚ ΝΤΕ ΛΑΚΡΕΤΕΛ
τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας

—Ὁ «Σύνδεσμος Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν», ποὺ ἀποτελεῖ [illegible] ἀρχαιότητα δεύτερον πνευματικὸν σωματεῖον δὲν ἐκλήθη νὰ συστεγασθῇ ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον Παιδείας εἰς τὴν νέαν ἱδρυθεῖσαν Στέγην Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν τῆς ὁδοῦ Πα[illegible]

—Ἐπειδὴ [illegible] ργείας καὶ [illegible] τὰς ἁρμοδιότητας [illegible] — ἐδημιουργήθη [illegible] θεσινὸ [illegible] ἡ Ἀκαδημία [illegible] ἀδικαιολόγητος [illegible] ναγκάσθη [illegible] Συμβούλιο[illegible] δικαστικὴν [illegible] δικαιωμάτων [illegible]

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

Η «Ἐθν. Ἑταιρεία Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος» καθιερώνει μιὰ καινοτομία στὴν σειρὰ τῶν ὁμιλιῶν της. Δηλαδή, ἀντὶ ὁ ὁμιλητὴς ν' ἀσχοληθῇ μὲ ὡρισμένο φιλολογικὸ θέμα — ὅπως τὸ ἀπαιτεῖ ἡ συνήθεια — θὰ διαβάζει ἀνέκδοτα λογοτεχνικά του κείμενα, δηλαδὴ ποιήματα, διη-

Ὁ Ἀντρὲ Ζίντ, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπενεμήθη τὸ Νόμπελ 1947, καὶ διὰ τὸ ἔργον τοῦ, ὁποίου ἐδημοσιεύθησαν τὰς πέντε τελευταίας ἡμέρας σωρεία ἄρθρων ἐκ μέρους κριτικῶν καὶ λογίων μας. Ἀπὸ τὰ ἔργα του ἑλληνικὰ ἔχουν ἐκδοθῆ: «Ὁ Ἀνηθικολόγος», κατὰ μετάφρασιν κ. Αἰμ. Χουρμουζίου καὶ «Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Ἀσώτου», κατὰ μετάφρασιν κ. Ἀντρέα Καραντώνη.

γήματα ἢ κεφάλαια ἀπὸ μυθιστόρημά του.

—Ἡ πρώτη ὁμιλία αὐτοῦ τοῦ εἴδους θὰ γίνῃ σήμερα, στὴ Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν (Πατησίων 47) καὶ ὥραν 7 μ.μ. μὲ ὁμιλητὴν τὸν κ. Μ. Καραγάτσην. Ὁ κ. Καραγάτσης θὰ διαβάσῃ τὸ κεφάλαιο «Δύο ναυμαχίες» ἀπὸ τὸ ἀνέκδοτο μυθιστόρημά του «Αἷμα χαμένο καὶ κερδισμένο». Ὅπως ἐγράψαμε τὴν περασμένη Πέμπτη, τὸ νέο μυθιστόρημα τοῦ κ. Καραγάτση ἐκδίδεται ἀπὸ τὸν «Ἴκαρο» καὶ θὰ κυκλοφορήσῃ περὶ τὰ μέσα Δεκεμβρίου.

—Ἡ πρωτοτυπία αὐτὴ στὰς ὁμιλίας τῶν μελῶν τῆς «Ἐθνικῆς Ἑταιρείας Λογοτεχνῶν» θὰ ἔχῃ φαίνεται καὶ συνέχειαν, ἐπίσης ἐνδιαφέρουσαν, γιατὶ πληροφοροῦμεθα πὼς καὶ ὁ γνωστὸς καὶ ὡς συγγραφεὺς βουλευτὴς — μέλος τῆς «Ἐθνικῆς Ἑταιρείας» — κ. Χρῆστος Ζαλοκώστας, μὲ τὴ σειρά του, ἀντὶ διαλέξεως θὰ διαβάσῃ κι' αὐτὸς ἕνα αὐτοτελὲς ζωνανὸ κομμάτι ἀπὸ τὸ βιβλίο ποὺ τώρα γράφει γιὰ τὶς ἡμέρες τῆς «Κατοχῆς».

— Ὁ ἀκαδημαϊκὸς Γεώργιος Δροσίνης παρέδωσε στὸν ἐκδοτικὸ οἶκο Σαλιβέρου τὸν 6' τόμο τῶν «Σκόρπιων φύλλων τῆς ζωῆς μου». Θὰ περιέχῃ κυρίως δύο μεγάλα θέματα: «Ἡ κάμαρά μου» καὶ «Ὁ σκύλος μου». Ἕνα ἄλλο κεφάλαιο, ποὺ τιτλοφορεῖ «Παρίσι», ἀπεσύρθη τὴν τελευταία στιγμή, ἴσως, γιατὶ πρόκειται νὰ δημοσιευθῇ πρῶτα ξεχωριστὰ καὶ μετὰ νὰ δγῇ σὲ βιβλίο.

—Ἐν τῷ μεταξὺ συνέχειαν τῶν «Ἀπομνημονευμάτων» του αὐτῶν ἀνέλαβε διὰ συμβολαίου ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Δ. Δημητράκου, ποὺ ἀπὸ τὴν Πρωτοχρονιὰ θὰ ἐκδίδῃ αὐτοτελῆ πολυσέδιδα τεύχη μὲ αὐτοτελεῖς καὶ ἀνεξάρτητες ἀναμνήσεις τοῦ γηραιοῦ ποιητοῦ.

— Ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν ἔφθασε τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἕνας διακεκριμένος λόγιος καὶ ποιητής, ὁ κ. Κίμων Φράϋαρ.

—Ὁ κ. Φράϋαρ, ὁ ὁποῖος σημειωτέον ἔχει ἑλληνικὴν καταγω-

Ὁ μεταφραστὴς τῶν ποιημάτων τοῦ Καβάφη Ἀλεξανδρινὸς λογοτέχνης κ. Παπουτσάκης, ὁ ὁποῖος ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐκδόσεως τῆς μεταφράσεως.

γήν, εἶνε καθηγητὴς τῆς ἀγγλικῆς καὶ ἀμερικανικῆς λογοτεχνίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ἄμχορστ (Μασαγουσέτη) καὶ διευθυντὴς τοῦ Κέντρου Ποιήσεως τῆς Ν. Ὑόρκης. Μεταφραστὴς τοῦ Εὐριπίδη καὶ συγγραφεὺς πολλῶν ἔργων σχετικῶν μὲ τὴν ἀγγλοσαξωνικὴν λογοτεχνίαν, ἐπεσκέφθη τὴν Ἑλλάδα διὰ πρώτην φορὰν καὶ διὰ μικρὸν διάστημα πέρυσι τὸ καλοκαίρι καὶ τόσον πολὺ ἐγοητεύθη, ὥστε ἐπανῆλθεν ἐφέτος μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ παραμείνῃ ἐδῶ διὰ μίαν διετίαν.

— Πρὶν ἀναχωρήσῃ ἐξ Ἀμερικῆς, ἔδωσε μίαν σειρὰν διαλέξεων εἰς τὸ Κέντρον Ποιήσεως τῆς Νέας Ὑόρκης διὰ τὴν σύγχρονον ἑλληνικὴν ποίησιν καὶ συγκεκριμένως διὰ τοὺς Ἄγγελον Σικελιανόν, Γιῶργον Σεφέρην, Ν. Καζαντζάκην, Τ. Παπατζώνην, Ἐλύτην, Ἀντωνίου, Γκάτσον, Ἐμπειρίκον, Ἐγγονόπουλον, Μάτσαν καὶ Σαχτούρην καὶ συγχρόνως παρέδωσεν εἰς γνωστὸν ἐκδοτικὸν οἶκον τῆς Ν. Ὑόρκης τὰ χειρόγραφα τριῶν μεγάλων τόμων μὲ μεταφράσεις ἔργων τῶν Σικελιανοῦ, Σεφέρη καὶ Ἐλύτη, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐκδοθοῦν καὶ θὰ κυκλοφορήσουν τὸ προσεχὲς ἔτος μαζὶ μὲ μίαν ἀνθολογίαν τῆς ἀγγλικῆς καὶ ἀμερικανικῆς ποιήσεως ἀπὸ τὸ 1850 μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

— Ὁ κ. Φράϋαρ, ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ του, ἔδωσε προχθὲς τὸ ἀπόγευμα στὸ σπίτι του φιλικὴν δεξίωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθησαν μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁ κ. καὶ ἡ κ. Α. Σικελιανοῦ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Γ. Κατσίμπαλη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Κατακουζηνοῦ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Διαμαντοπούλου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Κυοιακίδου, ἡ κ. Ρακτιβάν, ἡ κ. Σολωμοῦ, ὁ κ. Ἐλύτης, ὁ κ. Γκάτσος, ὁ κ. Καρύδης, ὁ κ. Ἀντωνίου, ὁ κ. Χατζηκυριάκος Γκίκας, ὁ κ. Τσαρούχης, ὁ κ. Σαχτούρης καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

—Εἰς συνομιλίαν του μὲ συντάκτην μας, ὁ κ. Φράϋαρ ἐξεφράσθη μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν σύγχρονον πνευματικὴν Ἑλλάδα, τοὺς ἐκπροσώπους τῆς ὁποίας γνωρίζει καὶ ἀγαπᾷ καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν σύγχρονον ἑλληνικὴν ποίησιν, ἡ ὁποία, ὡς εἶπεν ὁ κ. Φράϋαρ, εὑρίσκεται εἰς ὑψηλότατον ἐπίπεδον.

—Ἐν τῷ μεταξὺ ἐγνώσθη ἀπὸ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Κολούμπια ἐξέλεξε τὸν δόκτορα Ν. Μαυρῆν καθηγητὴν τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας. Ὁ νεοεκλεγεὶς θεωρεῖται εἷς τῶν Νέον Κόσμον τόσον ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ὅσον καὶ ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανοὺς ὡς ἕνας ἐξαιρετικὸς ἐπιστήμων καὶ διανοούμενος, διαιρεθεὶς πάντοτε διὰ τὰς μελέτας

Ὁ ἀφιχθεὶς εἰς Ἀθήνας Ἀμερικανὸς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μασαχουσσέτης κ. Φράϋαρ, ὁ ὁποῖος ἑτοιμάζεται νὰ ἐκδώσῃ μεταφράσεις του ἔργων συγχρόνων Νεοελλήνων ποιητῶν.

του καὶ τὰς ἐπιδόσεις του εἰς τὰς βυζαντινὰς σπουδάς, εἰς τὴν λαογραφίαν τῶν Δωδεκανήσων, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ κατάγεται.

—Τὸ ἐρχόμενον Σάββατον εἰς τὴν σειρὰν τῶν διαλέξεων τοῦ μορφωτικοῦ συλλόγου «Ἀθήναιον» θὰ ὁμιλήσῃ ὁ κ. Γιώργος Θεοτοκᾶς μὲ θέμα: «Ἡ λογοτεχνικὴ γενεὰ τοῦ 1930».

—Τόσον τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας τοῦ διακεκριμένου πεζογράφου, ποὺ εἶνε πάντοτε φλέγον καὶ ὕστερα ἀπὸ τὰς τελευταίας συζητήσεις ἐξαιρετικῶς ἐπίκαιρον, ὅσον καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἴδιος θεωρεῖται ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀναγνωρισμένους ἐκπροσώπους τῆς «γενεᾶς τοῦ 30», προκαλοῦν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν λογοτεχνικῶν κύκλων.

—Ἂν καὶ, ὅπως εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, τὸ πνεῦμα τῆς ὁμιλίας αὐτῆς δὲν πρόκειται νὰ εἶνε ἀρνητικὸν διὰ τοὺς παλαιοτέρους συγγραφεῖς, ἀλλὰ ἀντιθέτως θὰ ἀναγνωρίζεται πᾶν ὅ,τι ὀφείλει ἡ γενεὰ τοῦ ὁμιλητοῦ πρὸς τὰς προγενεστέρας γενεάς, δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ προκληθοῦν νέες συζητήσεις καὶ καυγάδες.

—Ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Λεωνῆ» θὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἡ στροφὴ τοῦ 1930 δὲν σημαίνει ἁπλῶς τὸ ξεκίνημα μιᾶς γενεᾶς, ἀλλὰ τὴν ἔναρξιν μιᾶς νέας ἐποχῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, θὰ καθορίσῃ δὲ τὸ γενικὸν πνεῦμα καὶ τὰς τάσεις τῆς περιόδου αὐτῆς, τῆς ὁποίας αἱ λογοτεχνικαὶ ἐκδηλώσεις εὑρίσκονται ἐν πλήρει ἐξελίξει.

—Ἀφίχθη ἀπὸ ἡμερῶν στὴν πρωτεύουσαν ὁ νέος Ἀλεξανδρινὸς ποιητὴς κ. Γ. Παπουτσάκης προκειμένου νὰ διαπραγματευθῇ τὴν ἔκδοσιν τῆς πολυθρυλήτου σειρᾶς τῶν ποιημάτων τοῦ Καβάφη, ποὺ ὡς γνωστὸν ἡ μετάφρασίς των τόσον ἔκαμε θόρυβον καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἔγραψεν εἰς τὸ «Ἔθνος» πρὸ ἡμερῶν, εἰς ἄρθρον του, καὶ ὁ κ. Γ. Θεοτοκᾶς.

—Ὁ συναγωνισμὸς καὶ ἡ ἀμιλλα μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης γιὰ τὴν ἕδραν τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας εἶνε ἄνευ προηγουμένου. Ἔτσι, πλουτίζοντας τὰ ντοκουμέντα ὑπὲρ τῆς ὑποψηφιότητός του ὁ γνωστὸς Μακεδὼν κριτικὸς καὶ λογοτέχνης κ. Π. Σπανδωνίδης, ὕστερα ἀπὸ τὸν Σολωμό του ἐκυκλοφόρησεν ἐν συνεχείᾳ δύο ὀλιγοσέλιδα τεύχη κριτικοεπιστημονικοῦ περιεχομένου, τὸ «Ἐπιστήμη καὶ λογοτεχνικὴ κριτικὴ» καὶ τὸ «Ἡ διδασκαλία τῶν νέων ἑλληνικῶν» ποὺ κατὰ τὴν κρίσιν τῶν εἰδικῶν παρουσιάζουν πολὺ ἐνδιαφέρον.

—Ἐγνώσθη ὅτι ἡ ποιήτρια καὶ γνωστὴ συγγραφεὺς κ. Μαρία Περ. Ράλλη, ὕστερα ἀπὸ τὴν ὡραίαν ἐκείνην ὁμιλίαν της «Ἕνα ταξίδι στὸ Ὑπερπέραν» ποὺ ἔδωσε στὸν «Παρνασσὸ» τὸ καλοκαίρι, θὰ δώσῃ στὶς 15 Δεκεμβρίου στὴν ἰδίαν αἴθουσαν νέαν διάλεξιν μὲ θέμα: Ταξιδιωτικὲς ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ περσινό της ταξίδι στὰς Ἡνωμένας Πολιτείας.

—Ἐν τῷ μεταξὺ βρίσκεται στὸ τέλος ἑνὸς μυθιστορήματος, τοῦ ὁποίου τὸ περιγόμενο ἔχει θέμα τὴ σύγχρονη ζωή.

—Ὁ Τίμος Μαλᾶνος, ὁ γνωστὸς κριτικὸς καὶ λογοτέχνης τῆς Αἰγύπτου, τὸν ὁποῖον τόσον καλὰ γνωρίζει ἡ πνευματικὴ Ἑλλάς, θὰ ἐπιμεληθῇ καὶ ἐφέτος τὴν «Ἀλεξανδρινὴ λογοτεχνία» ποὺ ἄρχισε νὰ ἐκδίδῃ ἀπὸ πέρυσι μὲ ξεχωριστὰ περιεχόμενα νέων Ἀλεξανδρινῶν λογοτεχνῶν ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος «Φίλοι τοῦ Βιβλίου» τοῦ κ. Ἀγγέλου Ἀθανασοπούλου. Καὶ ποὺ κατὰ πληροφορίας ἀπὸ κεῖ θὰ περιέχῃ πλείστες ὅσες βιβλιοκρισίες καὶ ἄλλες εἰδήσεις ἀπὸ τὴν πνευματικὴν Ἑλλάδα.

—Συνεχίζεται ὁ εὐπρεπισμὸς τῆς αἰθούσης τῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν εἰς τὴν Στέγην Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν. Ἐστήθησαν ἤδη αἱ προτομαὶ τῶν Μαβίλη, Ἀλ. Πάλλη, Λάμπρου Πορφύρα, Μιλτ. Μαλακάση, Ι. Ψυχάρη καὶ Ἀγγ. Σικελιανοῦ.

—Ἐπίσης, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου, συνεκεντρώθησαν ἀπὸ δωρεὰς τῆς χήρας Πρωτοπάτση καὶ τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς Ἑταιρείας κ. Σπ. Θεοδωροπούλου χαρακτηριστικώτατα σκίτσα τῶν λογοτεχνῶν Γιάννη Βλαχογιάννη, Γιάννη Ζερβοῦ, Κωστῆ Παπαγιάννη καὶ Στεφάνου Μαρτζώκη (ἕνα τοῦ ζωγράφου καὶ νλύπτου Πέτρου Ρούμπου) Γογγ. Ξενοπούλου, Γ. Δροσίνη, Ζαχ. Παπαντωνίου, Κωστῆ Παλαμᾶ, Παύλου Νιρβάνα καὶ Ἀγγέλου Σημηωτῆ.

—Διάφοροι ἐπίσης καλλιτέχναι ὑπεσχέθησαν νὰ προσφέρουν, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς πινακοθήκης, σκίτσα ἄλλων λογοτεχνῶν καθὼς καὶ προ[illegible] Διον. Σολωμοῦ κ[illegible] Παλαμᾶ.

—Πιστεύ[illegible] τῆς αἰθούσ[illegible] θὰ ἐντ[illegible] προσεχ[illegible] τὰ ἐγκ[illegible] ἀοχίση [illegible] τὸ παρελ[illegible] ἐντευκτηρ[illegible] στηρίου.

—Ἐν τῷ με[illegible] διὰ

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Καλλιτσουνάκης, ὁ ὁποῖος πρὸ μηνῶν ἐπεσκέφθη τὴν Ἀμερικήν, δημοσιεύει σήμερον ἐπιστολὴν εἰς τὴν ὁποίαν τονίζει ὅτι «μεγάλο σκότος πρέπει νὰ ἐπικρατῇ εἰς τὸν τόπον μας ὅταν ἐτιζητήται νὰ προσάψωμεν εἰς τὸν Μητρόπουλον ἐλλειψιν ἐνδιαφέροντος γιὰ τὴν Πατρίδα του καὶ τὴν πρόοδον τῆς Μουσικῆς εἰς αὐτήν». Ὁ κ. Καλλιτσουνάκης βεβαιοῖ ὅτι ὁ Μητρόπουλος τοῦ ἐδήλωσε τὸν παρελθόντα Αὔγουστον εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν «ὅτι θὰ ἦτο ἰδεῶδες ἅμα λήξῃ τὸ συμβόλαιόν του ἐκεῖ τὸ θέρος τοῦ 1948 νὰ μπορέσῃ νὰ διαρρυθμίσῃ τὰ πράγματα οὕτως ὥστε τοὐλάχιστον ἓξ μῆνας κατ' ἔτος νὰ μένῃ καὶ νὰ ἐργάζεται εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ πᾶν εἶνε δι' ἐμὲ — μοῦ ἔλεγε — μιὰ καλὴ ὀρχήστρα. Ὡστόσο μου μιὰ καλὴ ὀρχήστρα καὶ μένω πάντοτε. Ἴσως νὰ εὑρεθῇ, προσέθεσε, κάποιος πλούσιος Ἕλλην, ὁ ὁποῖος νὰ θελήσῃ νὰ τὴν συγκροτήσῃ καὶ νὰ τὴν ἐξασφαλίσῃ χρηματικῶς». Ὁ ἐπιστολογράφος καταλήγει λέγων ὅτι ὅταν ἀποχαιρετοῦσε τὸν ξενητεμένον ἀρνημουσικὸν τοῦ εἶπε: «Νὰ προπαρασκευάσωμεν ἂν θέλωμεν πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν τὸ ἔδαφος καὶ ἐλπίζω τὸ καλοκαίρι τοῦ 1948 νὰ ἐπισκεφθῇς τὴν Πατρίδα μου». Ὁ κ. Καλλιτσουνάκης περαίνων χαρακτηρίζει ὡς «κάτι περισσότερον παρὰ «ἀνευλάβεια» ἦσαν αὐτὰ ποὺ ἐγράφησαν εἰς βάρος τοῦ μοναδικοῦ Ἕλληνος καλλιτέχνου».

Δέον νὰ σημειωθῇ σχετικῶς ὅτι πολλαὶ παρερμηνεῖαι ἔγιναν ἐν σχέσει μὲ ὅσα ἔγραψαν διὰ τὸν Μητρόπουλον ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Καλομοίρης καὶ ἡ διοίκησις τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Μουσουργῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ γίνωνται ἐκ τῶν ὑστέρων κρίσεις περὶ ἀνευλαβείας κλπ. Τόσον παρεξηγήθησαν — ἠθελημένα ἀπὸ ὡρισμένους «φανατικοὺς φίλους» τοῦ Μητροπούλου — ὥστε μερικοὶ ἔφθασαν νὰ καταλογίσουν εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων συνθετῶν τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ «Ἔθνος» συνώδευσε τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀνακοινωθέντος τῆς Ἑνώσεως Μουσουργῶν μὲ τὴν φωτογραφίαν ποὺ εἶχεν εἰς τὸ ἀρχεῖόν του — παρμένη ἀπὸ τὸ ἀμερικανικὸν περιοδικὸν «Λάϊφ», δημοσιευμένη καὶ ἄλλοτε ὄχι μόνον εἰς τὸ «Ἔθνος» ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας — καὶ ποὺ παρίστανε τὸν διαπρεπῆ Ἕλληνα μαέστρον νὰ παίρνῃ τὸ ἡλιόλουτρόν του εἰς τὴν ταράτσα τοῦ οὐρανοξύστου ποὺ μένει...

Ἡ Νέα Ὀρχήστρα

Τὴν Δευτέραν 1ην Δεκεμβρίου, καὶ ὥραν 6 μ.μ. δίδεται εἰς τὸ «Κεντρικὸν» ἡ 3η συναυλία τῆς Νέας Ὀρχήστρας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἀθανασίου Κοκκίνου.

ΓΑΜΟΙ

Εἰς τοὺς τελέσαντας τοὺς γάμους των Δημήτριον Ν. Μπέλσην καὶ Ἀντιγόνην Κ. Τσαντήλα εὐχόμεθα κάθε εὐτυχίαν.

Ἡ οἰκογένεια Κ. Ν. Μ.

ΑΘΗΝΑΙ, ΔΕΥΤΕΡΑ
17
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1947
ΕΤΟΣ Γ'.— Ἀριθ. φύλλου 120
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 3 — ΤΗΛ. · 33264
Τιμὴ φύλλου δρχ 400

90317-1

ΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

ΤΟΥ κ. Δ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ, Τέως ὑφυπουργοῦ Γεωργίας

καὶ ἀφίνει εἰς τὸ σκότος νὼμην τοῦ Κόσμου διὰ τὸ λλάδος. Μένει ἀκόμη βου- ρύξῃ, ὅτι δημοκρατία δὲν ς καὶ ὅτι ἡ δημοκρατία ἐπή ὴν γῆν τῆς Ἑλλάδος καὶ ῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ ῦ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἠθι- ὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτό- Ἡ πλειοψηφία δὲν ἔδωκε ην.

***

νται εἰς τὰ ἀστικὰ κέντρα τῆς ἐρημουμένης ὑπαίθρου. ν, προτοῦ βαρύτερος ἐπέλ- καὶ περίθαλψιν καὶ στέ- λληλα πρὸς οἰκονομικὰς γίας τῆς εὐπορούσης τά- ηθῇ ταχεῖα ἡ κρατικὴ ἀντί- ὰς ἐ ωθῇ ἐντονωτέρα ἡ τοῦ Κ τους πῶς νὰ ἀσφα- υτέρα εἰς τὰς ἑστίας των ν πληθυσμῶν τῆς ὑπαίθρου δοθοῦν ἀποτελεσματικὰ καὶ καὶ τὰ μέσα τῆς ἀσφαλείας θυσμούς, ποὺ δὲν ἔχουν ἐγ- τὰ χωριά των. Παραμένουν διὰ τὴν ἄμυναν τῶν ἑστιῶν των. Αἱ εὐθῦναι εἶνε ιστο-

ὁμη δὲν ἔχει συλληφθῇ τὸ ντιμετωπίσεως τοῦ ἀνταρτι- Εἰς τὸν Στρατόν μας, ποὺ τὰ βουνά, ἀνήκει ἡ εὐγνω- Ἔθνους. Ἐλλείψεις εἴτε ὀρ- εἴτε προπαρασκευῆς, ἄλλους εὐθύνας. Καὶ ἐπείγει ὁ ὴν ὑπάρχουν αἱ ἐλλείψεις. δεύθη ὁ κατευνασμός, ἐξαγ- ρα ὁ συναγερμός. Τὸν γνω- μαζομένη ὕπαιθρος καὶ τὸν λλὰ διὰ νὰ ἐκδηλωθῇ καθο- αγερμὸς τοῦ Ἔθνους, ζητεῖ- Καὶ τὸ παράδειγμα ἐμπνέει. σε κ ἄλλοτε ἡ Ἑλλάς. λάμψ θαῦμα τῆς Σαλα- ῶν Πλαταιῶν, προηγήθη ἡ Θερμοπυλῶν. Εἶπαν εἰς τὸν τι οἱ τριακόσιοι, ποὺ ὠδη- ὀλίγοι διὰ τὴν ἄμυναν λῶν. Καὶ αὐτός, ποὺ ἤξευ- κιναν ἐκεῖ νὰ πέσουν, ἀπήν- τησε: «Γιὰ τὸν σκοπὸ ποὺ πᾶμε, εἴμεθα πολλοί». Εἶχε μαζί του πολεμιστὴν καὶ ἕνα μάντιν. Τοῦ προεῖπεν ὁ μάντις τὴν καταστροφήν. Καὶ ὁ Λεωνίδας, διὰ νὰ τὸν σώσῃ, τὸν ἐπεφόρτιζε νὰ μεταφέρῃ μήνυμά του εἰς τὴν Σπάρτην. «Ἀλλ' ἦλθα ἐδῶ μαχητὴς καὶ ὄχι ἀγγελιαφόρος», τοῦ ἀπήντα ὁ μάντις. Τὸ παράδειγμά του δὲν ὑπῆρξε μοναδικόν. Ἔμειναν πάντες ἐκεῖ, πιστοὶ εἰς τοὺς νόμους τῆς Σπάρτης. Ὑπῆρξαν ἡ πνοὴ τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ παιδιὰ τῆς ὑπαίθρου μένουν. Ἀλλ' ὁ κίνδυνος εἶνε ὅλου τοῦ Ἔθνους καὶ ἐθνικὸς εἶνε ὁ ἀγών. Ἐθνικαὶ καὶ καθολικαὶ θὰ εἶνε καὶ αἱ θυσίαι. Τὸ φρόνημα τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν ἐξεδηλώθη ὁμόφωνον καὶ ἔντονον. Ζητεῖται ἡ πνοή.

***

Πάντοτε, ἀλλὰ περισσότερον τὴν κρίσιμον αὐτὴν ὥραν, ἡ Κυβέρνησις ἂς σταματήσῃ τὰς εὐνοίας τοῦ προϋπολογισμοῦ πρὸς τοὺς ὀλίγους. Εἶνε ἡ ὥρα τῶν θυσιῶν. Καὶ ὅσοι δὲν ἀγωνίζονται, δὲν στεφανοῦνται. Ἡ δὲ ἀποζημίωσις εὐπορούντων ἐφοπλιστῶν εἰς τὴν ὥραν τῆς μάχης, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος δὲν ἔδωκεν ἀκόμη οὔτε ἕνα ὅπλον ἀμύνης εἰς τὰ ἐρημούμενα χωριά, εἶνε εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Λαοῦ ἀπαράδεκτος. Ὁ κίνδυνος εἶνε ἀπὸ Βορρᾶ καὶ ὁ ἀγὼν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης διεξάγεται εἰς τὴν ξηρὰν ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῆς ὑπαίθρου.

Πρὸ δύο μηνῶν ἡ Κυβέρνησις ἔδωκε τὴν ἀμνηστίαν διὰ νὰ ἀφοπλίσῃ ἠθικῶς τὴν ἀνταρσίαν. Εἶνε καιρὸς Βουλὴ καὶ Κυβέρνησις νὰ παραμερίσουν τοὺς διασταγμούς των καὶ νὰ δώσουν τὸν ἠθικὸν ἐξοπλισμὸν εἰς τοὺς μαχομένους ἀγρότας. Καὶ τὸ σχέδιον ψηφίσματος διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων εἰς τὰ ὑπολειπόμενα μεγάλα κτήματα μένει ἀκόμη ἐν ἐφεδρείᾳ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Βουλῆς. Ὁ κόσμος, ποὺ δίδει τὸ αἷμά του καὶ δίδει τὰ χωριά του ὁλοκαύτωμα, περιμένει τὴν χειρονομίαν τοῦ ψηφίσματος. Εἶνε στοιχειῶδες πρὸς τοὺς μαχητάς της χρέος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.

Δ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ

Ὁ μέγας φίλος τῆς Ἑλλάδος Πρωθυπουργὸς τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Ἑνώσεως Στρατάρχης Γιὰν Σμὰτς εὑρίσκεται ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου εἰς Ἀθήνας, φιλοξενούμενος εἰς τὰ Βασιλικὰ Ἀνάκτορα. Ὁ Στρατάρχης Σμὰτς ἀναχωρεῖ σήμερον εἰς Λονδῖνον, ὅπου θὰ παραστῇ εἰς τοὺς γάμους τῶν πριγκήπων Ἐλισάβετ καὶ Φιλίππου. Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του, ὁ διακεκριμένος φιλέλλην θὰ διέλθῃ καὶ πάλιν ἐξ Ἀθηνῶν.

Η ΕΝΩΝΕΤΑΙ
ΟΝ ΚΟΙΝΟΒ. ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Σ ΒΟΥΛΗΣ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ κ. Λ. ΜΑΚΚΑ

ης, τὰ εἰς τὴν ώσεως, ριθμῶν ν καὶ ατὰ τὰ μόνον κόν, ων σα- τῆς Ἑ- τρεῖς ι ἀντί- πτὰ ὁ- τὸ Ἰ- λευτῶν Ἑνώσε-

αἱ ὁποῖαι ὅμως ἔπειτα ὠφελήθησαν κατὰ πολὺ περισσότερον ἀπὸ αὐτὰ ταῦτα τὰ γεγονότα ποὺ μεταγενεστέρως διεδραματίσθησαν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Εὐρώπην.

Πράγματι, ἦλθον μετ' οὐ πολὺ αἱ εἰδήσεις περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Βουλγάρου πολιτευτοῦ Πετκωφ καὶ, ὡς κεραυνός, ἡ πληροφορία περὶ ἀγανακτήσεως τῆς Γ' Διεθνοῦς. Ἐξερράγη δηλαδὴ ἡ βόμβα τῆς ὑπὸ τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης κηρύξεως τοῦ ἐμφυλίου πολέμου εἰς ὅλην τὴν ἐπίλοιπον Εὐρώπην. Καὶ τότε ἡ πλάνη ἦρσια, εὑρισκομένη αντιμέτωπος τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀσκεῖ ἐναντίον τῆς Ἀμερικῆς μίαν συκοφαντικὴν προπαγάνδαν, ἥτις ἐνίοτε ἐπηρεάζει τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης, ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἡ συκοφαντία εἶνε προφανῆς. Ὁμιλεῖ δηλαδὴ περὶ ἀγῶνος ἀντικαπιταλιστικοῦ, στρεφομένου ἐναντίον ἑνὸς οἰκονομικοῦ, ἴσως δὲ καὶ πολιτικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ. Ἀλλὰ τοιαῦτα ἐπιχειρήματα θὰ εἶνε ἀδύνατον πλέον νὰ χρησιμοποιήσῃ ἡ σοβιετικὴ προπαγάνδα ἐναντίον μιᾶς Εὐρώπης, ἡ ὁποία, πτωχὴ καὶ σο-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

Ο ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ

Ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἀείμνηστον Κατευνασμὸν ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ Συναγερμοῦ. Ἀπὸ τὸν τρόπον ὅμως μὲ τὸν ὁποῖον φαίνεται ὅτι ἐπιχειρεῖ καὶ αὐτὸν ἡ Κυβέρνησις, συνάγεται ἡ ἐντύπωσις ὅτι πρόκειται νὰ εἶνε ἐπίσης λόγος κενός, ὅσον καὶ ὁ Κατευνασμός. Ἐὰν ὅμως τοῦτο πιστοποιηθῇ τότε βεβαίως δὲν θὰ ἠμπορῇ νὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν της ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις. Ἡ Βουλή, μὲ πλήρη συνείδησιν τῶν ἱστορικῶν εὐθυνῶν της, ὀφείλει νὰ παρακολουθῇ ἀγρύπνως τὴν κατάστασιν.

ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ

Τὰ ὅσα εἰς εἰδικὰ ἄρθρα ὑπεξαμεν περὶ τῆς σπαταλῆς ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ εἰς τὰς διαφόρους ἐκδηλώσεις τῆς διαχειριστικῆς πολιτείας τῆς Κυβερνήσεως πιστοποιοῦν οἱ ἁρμόδιοι ἐμποροκοὶ κύκλοι τῆς χώρας μας οἱ ὁποῖοι εἰς ὑπόμνημά των, βασιζόμενον ἐπὶ συγκεκριμένων στοιχείων καὶ ὑποβληθὲν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἀποδεικνύουν ὅτι τὰ διανεμόμενα τρόφιμα εἰς τὸν Λαὸν ἐπιβαρύνονται ἐξ αἰτίας τῆς ρουσφετολογικῆς μανίας τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ 34.9 %—61.2 % ! Τὸ ἰδιωτικὸν ἐμπόριον εἰς ὁμοίας μορφῆς διανομὰς ἐπιβαρύνει τὴν κατανάλωσιν μόνον μὲ 14.5 %. Δικαίως λοιπὸν κατηγορεῖται ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν ἀφορμὴν τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμαρίθμου.

ΑΝΥΠΟΛΗΨΙΑ

ρηγήσῃ εἰς αὐτοὺς μίαν γλίσχρον αὔξησιν ἀποδοχῶν.

Ποῖαι εἶνε αἱ σκέψεις τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ σοβαρωτάτου τούτου προβλήματος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἤδη τεθῇ ;

ΔΙΑ ΤΟ "ΒΗΜΑ,,

Ἐρωτᾷ τὸ «Βῆμα» ποῦ εὑρέθησαν οἱ 2.937 τῆς Δεξιᾶς, οἱ ὁποῖοι παρεδόθησαν μὲ τὸν Νόμον τῆς Ἀμνηστίας, ἀφοῦ ὁ κ. Γ. Παπανδρέου εἶχε βεβαιώσει ὅτι αἱ παρακρατικαὶ ὀργ Δεξιᾶς εἶχον διαλυθ

Ἀλλὰ ὁ κ. Γ. Παπανδρέου δὲν ἐβεβαίωσε ποτὲ ὅ ὀργανώσεων τῆς τοκτονήσει. Ὑπ ἠν καὶ διότι ἀκ αἱ ὀργανώσεις τ τῆς ἀμνηστίας δ τὰς χυρώσεις τοῦ

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΙ

ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
CENTRE OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
MDCCCLXXXI

ΜΙΑ ΥΠΟΘΕΣΗ ΚΩΜΩΔΙΑΣ "Η ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Εἶχα διαβάσει ἕνα ἄρθρο τοῦ κ. Πέτρου Χάρη γιὰ τὴν εὐκολία, τὴν ἐλαφρὴ καρδιά, μὲ τὴν ὁποία μερικοὶ ἄνθρωποι μόλις παρακληθοῦν δίνουν πιστοποιητικὰ ἐξαιρετικότητας· καθόλου δὲν διστάζουν, δὲν ἐξετάζουν σὲ τί ἀπονέμουν τὸν ἔπαινό τους, δὲν συλλογίζονται μήπως ἀδικοῦν ἄλλες ἀνάλογες πραγματοποιήσεις, πιὸ ἄξιες ἢ τοὐλάχιστον ἴδια ἄξιες νὰ ὑποστηριχθοῦν.

Εἶχα ξαναδιαβάσει τὸν Κνὸκ τοῦ Ζὺλ Ρομαίν, παρακινημένη ἀπὸ τὴν παράσταση ἔργων χυμένων στὴ φόρμα του ἕνα κεντρικὸ μοτίβο παίρνει ἐξογκωμένη ἀνάπτυξη. Ἡ πρόθεση τοῦ συγγραφέα εἶνε νὰ εἰρωνευθεῖ· ὁ θεατὴς ὅμως δὲν αἰσθάνεται μόνον φαιδρότητα· ἕνα χαρακτηριστικὸ τρωτὸ τοῦ ἀποκαλύπτεται γυμνό, παραστατικά, ἀναγλυφικά· γελᾷ, ἀλλὰ καὶ συνέρχεται ἀπὸ πλάνες, συγκινεῖται δραματικά.

Τὴ νύχτα, τὴν ὥρα ποὺ πρὶν μᾶς καταλάβει ὁ ὕπνος, σὰν νὰ διαισθανόμαστε ὅτι εἶνε προάγγελος τοῦ θανάτου, ἀναπολοῦμε αὐτόματα ὅλες τὶς πιὸ ζωηρὲς ἐντυπώσεις τῆς μέρας καὶ τὶς ξαναζοῦμε, τὶς βλέπουμε νὰ παρελαύνουν μπροστά μας σὲ μιὰ γρήγορη, κάπως συγκεχυμένη, ἀλλὰ καὶ μὲ σημεῖα πολὺ φωτερά, κινηματογραφικὴ ταινία, σχηματίσθηκε ἔξαφνα μπροστά μου ὁ κανβὰς μιᾶς κωμῳδίας.

Ἕνας ἄνθρωπος ἔκανε σ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς τὸ χρέος του, τίποτε ἄλλο, ἀπὸ τὸ χρέος του, ὅπως ὅλοι· μὲ λιγότερη μάλιστα αὐταπάρνηση ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους, ποὺ θυσιάσθηκαν στὴν ἀντίσταση· δὲν συνεργάσθηκε μὲ τὸν ἐχθρό· ἴσως νὰ ὑπάρχουν καὶ γι' αὐτὸ κάποιες ἀμφιβολίες· ἀλλ' ἂς μὴν ἐπιμένουμε σ' αὐτὴ τὴ... λεπτομέρεια. Κράτησε παθητικὰ ἄψογη στάση. Μετὰ τὸ τέλος ὅμως τοῦ πολέμου τοῦ γεννιέται φλογερὴ ἡ ἐπιθυμία νὰ ἔχει διακριθεῖ, νὰ μὴν ἀφομοιωθεῖ μὲ τὸ ἀνώνυμο πλῆθος, νὰ ἔχει προσφέρει κάτι τὸ ἐντελῶς μοναδικό, κι' αὐτὴ ἡ συμβολή του νὰ ἀναγνωρισθεῖ. Φιλοδοξεῖ νὰ γίνει ἥρωας. Σοφίζεται τότε ὅτι ἔσωσε, ἂς ποῦμε, ὁλόκληρο τὸν ἐμπορικό μας στόλο, ὅτι τὸν μετέφερε ἀνέπαφο στὴν Ἀλεξάνδρεια. Τὸ λέει πρῶτα δειλὰ στὸν ἑαυτό του, καὶ σιγὰ-σιγὰ τὸ πιστεύει. Αὐτοϋπνωβάλλεται. Ἐκλαμβάνει τὸν πόθο του γιὰ ἀλήθεια. Στὴν ἀνέλιξη τῆς κωμῳδίας θὰ πρέπει νὰ ὑπογραμμισθεῖ ὅτι ὁ φαντασιόπληκτος αὐτὸς ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἀπατεὼνας· ἔχει αὐτοπεισθεῖ γιὰ τὴν ἀνδραγαθία του. Πρέπει ὅμως νὰ πείσει καὶ τοὺς ἄλλους. Ἀρχίζει νὰ διηγεῖται τὰ κατορθώματά του καὶ νὰ ζητεῖ ἀπὸ τοὺς ἁρμόδιους διαβεβαιώσεις καὶ πιστοποιητικά. Οἱ ἁρμόδιοι πρῶτα διαμαρτύρονται: «Ὁ ἐμπορικός μας στόλος δὲν ἔφθασε στὴν Ἀλεξάνδρεια· βρίσκεται στὰ βάθη τῆς θάλασσας». Ὁ φαντασιόπληκτος ὅμως ἐπιμένει· γράφει, τηλεφωνεῖ ἀκατάπαυστα, ἐπισκέπτεται. Ἡ μανία του τοῦ ἐμπνέει νὰ διανθίζει τὶς ἀφηγήσεις του μὲ ὁλοένα πιὸ ἐντυπωσιακὰ περιστατικά. Οἱ ἁρμόδιοι κλονίζονται: «Βέβαια ὁλόκληρος ὁ στόλος μας δὲν ἔφθασε στὴν Ἀλεξάνδρεια. Ἀλλὰ κάποια καράβια γλύτωσαν ἀπὸ τὴ γενικὴ καταπόντιση, καὶ ἴσως αὐτὸς ποὺ ἰσχυρίζεται μὲ τόση αὐτοπεποίθηση ὅτι ἡ διάσωση ὀφείλεται σ' αὐτόν, κάπως νὰ βοήθησε. Ἔπειτα, βρὲ ἀδερφέ, τί σημασία, τί ψυχὴ ἔχει ἕνα ἔγγραφο μὲ μιὰ ὑπογραφή; Ἂς τοῦ τὸ δώσομε γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσομε... καὶ νὰ τὸν ξεφορτωθοῦμε. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἔχουν τὸ ἀθῶο πάθος τῆς συλλογῆς. Αὐτὸς μαζεύει πιστοποιητικά.»

Ὁ φαντασιόπληκτος σχηματίζει ἔτσι ἕναν πελώριο φάκελλο μὲ διπλώματα. Συλλογίζεται: «Γιατί νὰ μὴν ἀποχτήσω τὸν ἀνδριάντα μου;» Ὑποβάλλει τὰ ἔγγραφά του στὰ ἀνώτερα πνευματικὰ ἱδρύματα, στὶς ἀνώτερες στρατιωτικὲς καὶ πολιτικὲς ἀρχές, σὲ ὅσους εἶνε ἐντεταλμένοι ν' ἀποφασίσουν σὲ ποιοὺς πολίτες εἶνε δίκιο ν' ἀπονεμηθοῦν ἰδιαίτερες τιμές. Αὐτοὶ ἀρχικὰ καχχάζουν, ἀλλ' ὕστερα, χωρὶς νὰ καταλάβουν πῶς, ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὸν ὄγκο τῶν ἐπίσημων ἀποδεικτικῶν: «Μήπως δὲν εἴμαστε μεῖς ἐνημερωμένοι στὰ γεγονότα; Εἶνε δυνατὸ τόσοι ὑπεύθυνοι νὰ ξεγελάσθηκαν καὶ νὰ σφάλλουν, νὰ ἔβαλαν τὴν ὑπογραφή τους στὸ βρόντο; Ἂς μὴ διαπράξομε καμιὰ ἀδικία». Τελικὰ ἐγκρίνουν τὴν παραγγελία καὶ τὸ στήσιμο τοῦ ἀγάλματος.

Σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς κωμῳδίας πρέπει νὰ εἶνε ἀδιάλειπτα εὐδιάκριτο ὅτι κακόβουλη πρόθεση, θέληση δόλου, δὲν ὑπάρχει σὲ κανέναν, οὔτε στὸν ἥρωα, οὔτε στοὺς συνεργοὺς τῆς μπλόφας. Ἡ ἐπιπολαιότητα καὶ ἡ ἀχτινοβολία, ποὺ ἀναδίνει ὁ μῦθος, ὁ ὁποιος κι' ὁ κάθε μῦθος, εἶνε τὰ μόνα κίνητρα τῆς ὑπόθεσης.

Καὶ τότε, τὶς παραμονὲς ποὺ θ' ἀποκαλυφθεῖ τὸ ἄγαλμα, ἡ κωμῳδία προσλαμβάνει καὶ χροιὰ δράματος. Ὁ φαντασιόπληκτος, ὅσο κι' ἂν εἶνε συνεπαρμένος, διαισθάνεται ὅτι ἡ κοινὴ συνείδηση, ἡ ὁποία ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἶνε καθολική, διάχυτη κι' ἀσύλληπτη, δὲν παγιδεύεται, ὅπως ἡ ἀτομική, ἀρνεῖται κατηγορηματικὰ νὰ παραδεχθεῖ νὰ δικαιολογήσει τὸν ἀνδριάντα· ἀντιλαμβάνεται ἐπίσης ὅτι καμιὰ τιμὴ δὲν ἀποχτᾷ σημασία, ἂν δὲν τὴν ἐπικυρώσει ἡ Κοινὴ Γνώμη. Τί ὠφελεῖ νὰ εἶνε κανένας ἥρωας, ἀκόμα κι' ἀναγνωρισμένος καὶ καταλογισμένος, ἂν ὁ κόσμος τὸν ἀγνοεῖ; Μάταια προκαλεῖ γύρω του δημοσιογραφικὸ θόρυβο· οἱ δημοσιογράφοι εἶνε ἄτομα κ' ἐπηρεάζονται· τυπώνει ἄρθρα γιὰ τὴ δράση του καὶ φωτογραφίες του. Τὸ Κοινό, ὁ ἀδέκαστος κριτής, παραμένει ἀσυγκίνητο, ἀπαθές, ἀδιάφορο κ' ἐχθρικό. Καὶ τὴ μεγάλη μέρα τῆς γιορτῆς δὲν παρευρίσκονται στὰ ἀποκαλυπτήρια παρὰ μερικοὶ ἐπίσημοι, ὅσοι δὲν μπόρεσαν νὰ ξεφύγουν, ἀρκετὰ ντροπιασμένοι. Ὁ φαντασιόπληκτος εἶνε μόνος. Ἐλάχιστοι τυγαῖοι διαβάτες γλευάζουν ἢ ἀναθυμοῦνται πικρὰ κάποιους γνήσιους ἥρωες, ποὺ ἐπειδὴ δὲν προσῆλθησαν τὸν ἑαυτό τους, λησμονήθηκαν ἀπὸ τὴν Πολιτεία· κανένας δὲν φρόντισε νὰ τοὺς ἀγασύρει ἀπὸ τὴν ἀσημότητα, στὴν ὁποία θεληματικὰ καὶ περήφανα περιορίσθηκαν.

Ἡ ἰδέα τῆς κωμῳδίας αὐτῆς ἢ τοῦ δράματος, ἀπὸ τότε ποὺ ἀναπήδηξε μπροστά μου, μὲ κυνηγᾷ· θὰ μπορέσω ὅμως ποτὲ νὰ τὴν μορφοποιήσω; Θεωρητικὰ ξέρω τὴ θεατρικὴ τεχνική· μὰ ἡ θεωρητικὴ γνώση δὲν ἀρκεῖ· χρειάζεται καὶ δεξιοτεχνία. Αὐτὴ δὲν ἀποχτᾶται παρὰ μὲ τριβή. Ἔχω ἀπὸ καιρὸ ἐγκαταλείψει τὸ θεατρικὸ εἶδος· γιὰ νὰ ξαναεγκλιματισθῶ σ' αὐτὸ πρέπει νὰ διαθέσω πολὺ χρόνο κι' ἄλλες ἀσχολίες τώρα μ' ἀποροφοῦν. Τὸ θέμα μου ὅμως εἶνε ἐπίκαιρο· γιατί νὰ περιμένω; Ἔτσι παραδίνω τὸ σχέδιό μου σ' ὁποιον θὰ ἤθελε, θὰ εἶχε τὴ διάθεση, νὰ τὸ ἐκμεταλλευθεῖ.

Κι' ἂς μὴ νομισθεῖ ὅτι ἡ κωμῳδία μου εἶνε πολὺ εὐθαίρετη, πολὺ ἐξογκωμένη, πολὺ ἐπίπλαστη· μερικὲς πρόσφατες ἀπονομὲς διακρίσεων καὶ παρασημοφορίες, οἱ ὁποῖες προκάλεσαν στὴν κοινὴ συνείδηση συζητήσεις, ἀμφισβητήσεις καὶ διαιωρήσεις, φανερώνουν ὅτι ὁ φαντασιόπληκτος ἥρωάς μας δὲν εἶνε πλάσμα ὀνειρικῶν ὁραματισμῶν...

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΠΑΡΑΛΗΡΗΜΑ: Ὁ κ. ΤΣΑ

ΤΟΥ

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πολιτικοῦ ρεπορτὰζ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐντοπίσθη κυρίως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων καὶ τῆς περιθάλψεως τῶν ἀνταρτοπλήκτων.

Ὁ κ. Τσαλδάρης ἠρωτήθη, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἐὰν θὰ ἐπραγματοποιεῖτο ἡ ἐντὸς τῆς ἡμέρας προαγγελθεῖσα σχετικὴ κυβερνητικὴ σύσκεψις.

Καὶ ὁ κ. Τσαλδάρης ἀπήντησε:

—Δὲν ξέρω... Τὸ μόνον ποὺ ξέρω εἶνε ὅτι θὰ φάω τὸ μεσημέρι στὴ Βαρυμπόμπη... ἕνα γουρουνόπουλο...

⁂

Ἀγαθὸς χωρικός, Σάμιος, σοφουλικῶν φρονημάτων, προσέρχεται εἰς τὸν πρωθυπουργικὸν οἶκον καὶ ζητεῖ ὅπως τοποθετηθῇ εἰς μίαν οἱανδήποτε θέσιν.

Ὁ κ. Πρωθυπουργός, δικαιολογούμενος διὰ τὴν ἄρνησίν του νὰ φανῇ εὐχάριστος εἰς τὸν ἁπλοϊκὸν συμπατριώτην του, τοῦ ἀπαντᾷ:

—Οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν μᾶς ἀφίνουν νὰ διορίζωμεν πλέον... Μόνον θέσεις νομαρχῶν ὑπάρχουν.

Ὁ ἐπισκέπτης τοῦ κ. Σοφούλη,

μετὰ στιγμιαίαν σκέψιν, λέγει ὑπὸ τοὺς γέλωτας τῶν παριστα μένων δημοσιογράφων κατὰ τὴν σχετικὴν συζήτησιν:

—Δὲν πειράζει τότε... Ἂς γίνω καὶ νομάρχης!!

⁂

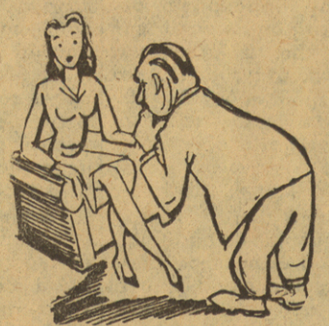
Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἠρωτήθη μὲ τὴν σειράν του, ἐὰν θὰ παραταθῇ ἡ ἐκπνεύσασα προθεσμία τῆς ἀμνηστίας.

Ὄχι, ἀπήντησεν εἰς σταθερὸν τόνον ὁ κ. Σοφούλης. Μόλις ἐψηφίσθη τὴν ἄλλην φορὰν ἡ ἀμνηστία ποὺ ἔδωκα, ἤξερα ἐκ τῶν προτέρων ποία τύχη τὴν ἀναμένει...

⁂

Εἰς τὸ συνεδριάζον πρὸ ἡμερῶν ὑπουργικὸν Συμβούλιον προσέρχεται ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ. Λαδᾶς ἐν ἐπισήμῳ περιβολῇ...

Οἱ ὑπουργοί, διακόπτοντες πρὸς στιγμὴν τὴν συζήτησίν των, στρέφονται πρὸς τὸν προσελθόντα τὴν

στιγμὴν ἐκείνην συνάδελφόν των, τὸν ὁποῖον ἐρωτοῦν μὲ περιέργειαν ποῦ ὀφείλετο ἡ ἐπίσημος... ἐμφάνισίς του...

Καὶ ὁ κ. Λαδᾶς ἀναλαμβάνει νὰ δώσῃ τὴν ἐξήγησιν εἰς τοὺς πλέον περιέργους ἐκ τῶν συναδέλφων του:

— Ἁπλούστατα, εἶπεν, ἐπῆγα σὲ μιὰ φιλικὴ συγκέντρωσι κι' ἐθαύμασα μιά... φτέρνα...

Ὁ κ. ὑπουργός, γοητευμένος ἀπὸ τήν... φτέρναν μιᾶς Ἀθηναίας κυρίας, ἐπιλαμβάνεται τῆς εὐκαιρίας νὰ τοποθετήσῃ τὴν γοητείαν τῶν ὡραίων κυριῶν εἰς τά... τορνευτὰ πόδια των...

⁂

Ὁ κ. Λαδᾶς, δικαιολογούμενος διὰ τὴν διαταχθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἀναστολὴν τῆς μεταθέσεως εἰς τὴν ἐπαρχίαν δικαστικοῦ λειτουργοῦ, ὑπηρετοῦντος ἕως τώρα εἰς Ἀθήνας, ἰσχυρίσθη εἰς τοὺς συνομιλητάς του, ὅτι ἡ ἀναστολὴ τῆς μεταθέσεως τοῦ δικαστικοῦ ὀφείλετο εἰς τὸ ὅτι ἡ σύζυγός του, πάσχουσα τὰς φρένας, νοσηλεύεται εἰς νευρολογικὴν κλινικὴν τῶν Ἀθηνῶν.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ὁ κ. Λαδᾶς πληροφορεῖται ἀπὸ τοὺς ἰδίους συνομιλητάς του ὅτι ἡ... τρελλὴ κυρία καὶ ὁ σύζυγός της λειτουργὸς τῆς Θέμιδος ἐθεάθησαν... στροβιλιζόμενοι εἰς τὴν πίστα

ἑνὸς ἀ

Ἐδη
μερίδα
κρίνων
κ. Γ.
λὴν, εἰ
καὶ ὡ
ἡ ὁποί
νήτου»

Ὁ κ
νέγνωσ
τὸν τοῦ
δοκιμάζ
τὴν ἀπ
ταλάντ
προσέθ
ἐκτὸς
δεύση
τοὺς Ο
στρέψη
σίν το

Ὁ
θεὶς
ποίας
ὑπουργ
θείσης
δράσεω
ρχθὲς
πιτι
—Κα
της ἤτα
ἠσχολο
ξεως...
συζήτησ

Ὁ ἀ
τος κ.
φῶνως
φείου
νὰ δώ

φους τ
σεις τη
προϋπολ
— Μ
ἐρωτᾷ

ΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΝΑ ΟΡΓΑΝΩΘΟΥΝ ΕΙΣ

Ὑπὸ τῆς Γραμματείας τῆς Συνδικαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀθηνῶν τοῦ Δ. Σ. Κ. ἐξεδόθη ἡ κάτωθι ἀνακοίνωσις:

Ἡ Γραμματεία τῆς Συνδικαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀθηνῶν, ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς ἐργατοϋπαλλήλους Πρωτευούσης, μέλη τοῦ Κόμματος, ὀπαδοὺς καὶ φίλους τῶν ἀρχῶν μας καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ Γ. Παπανδρέου καὶ τοὺς γνωστοποιεῖ τὰ ἀκόλουθα: Ἀποτελεῖ συνείδησιν εἰς τοὺς ἐργαζομένους τὸ ἀπαραίτητον τῆς ὀργανώσεως, διὰ τῆς ὁποίας ὑπὸ τὰς σημερινάς, ἰδίᾳ πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς συνθήκας, ἐπιτυγχάνεται ἡ προάσπισις τῶν συγχρόνων ἀπαιτήσεων, τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος, διὰ τῆς ἐλευθέρας Δημοκρατικῆς Ὀργανικῆς ἐντάξεως τῶν ἀκολουθούντων τὰς Ἀρχάς του, τὰς ἐμπνεομένας καὶ καθοδηγουμένας ὑπὸ τῆς δημιουργικῆς Προσωπικότητος τοῦ Ἀρχηγοῦ του Γ. Παπανδρέου, ἐπιδιώκων [illegible] ποδογήν των παρὰ τῆς πλειοψηφίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ συνεχῶς εὐρύνων [illegible] λικτικὴν Ὀργάνωσιν [illegible] σπάθειαν, κατὰ τὴν ὁποίαν [illegible] κίας, ἐπαγγέλματος καὶ [illegible] ταγωγῆς.

Εἰς τὸ πλαίσιον τῆς [illegible] σεως καὶ ἐπαυξήσεως [illegible]

901318-1

νο, τὴν ἀπόσταση. δὲν ἔχουμε πραγματικὰ προνομιοῦχο σύστημα γιὰ νὰ τὰ ἀναφέρουμε σ' αὐτὸ κι ἔτσι νὰ βροῦμε τὴν ἀπόλυτη ἀξία τους. Αὐτὰ τὰ μετροῦμε ἀπὸ τὴ θέση ποὺ βρισκόμαστε σὰν παρατηρητές, κάνουμε αὐτὴ τὴ θέση ἕνα προνομιοῦχο «σύστημα ἀναφορᾶς», ἐνῶ ἀντικειμενικὰ δὲν εἶναι. Ἔτσι τὰ μετρήματα ποὺ γίνονται ἀπὸ παρατηρητὲς ποὺ βρίσκονται σὲ κίνηση σχετικὴ μεταξύ τους, δίνουν διαφορετικὰ ἀποτελέσματα. Τόσες διαφορές, ὅσοι καὶ παρατηρητές, ὅσα καὶ συστήματα ἀναφορᾶς.

Ἀπὸ τὴ θεωρία τοῦ Ἀϊνστάϊν βγῆκαν καταπληχτικὰ πορίσματα. Ὁ χρόνος δὲν εἶναι ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸ χῶρο, παρὰ χωνεύεται μαζί του σ' ἕνα τετραδιάστατο continuum. Ὁ χρόνος καὶ τὸ μῆκος ἀνήκουν στὸ ἴδιο εἶδος, ὑπάρχει «γραμμικὸ» ἰσοδύναμο τοῦ πρώτου καὶ «χρονικὸ» τοῦ ἄλλου. Ἡ ἐνέργεια καὶ ἡ μάζα εἶναι κι αὐτὲς μεγέθη ποὺ μπαίνουν σ' ἕνα εἶδος. Ἀκόμα βγῆκαν κι ἄλλα ἐξίσου σπουδαῖα πορίσματα. Ὅλα αὐτὰ μᾶς παρουσιάζονται μ' ἕνα χαρακτῆρα ὁλότελα διαλεκτικό. Μὲ [illegible] ὁ κ. Κ. βρίσκει καὶ τονίζει τὶς διαλ[illegible] ἑνότητες ποὺ μορφώνει ἡ θεωρία τῆ[illegible] κότητας, ὅπως εἶναι «ἐνέργεια καὶ [illegible] «μῆκος καὶ χρόνος» καὶ τόσες ἄλλες

Ἰδοὺ ἀκόμα καὶ οἱ ποιοτικὲς [illegible] πὲς τῆς ὕλης ποὺ βεβαιώνουν στὸν ὑ[illegible] βαθμὸ τὴ διαλεκτικὴ θέση: τίποτε [illegible] σταθερό, ὅλα βρίσκονται σὲ ἀδιάκοπ[illegible] ση καὶ μεταβολή. Ἡ ὕλη μεταβάλλ[illegible] ἀτομο δὲ μένει ἀδιάσπαστο κι ἀνα[illegible] Γίνεται μιὰ σωστὴ «μεταστοιχείω[illegible] στοιχειακὰ σωμάτια μποροῦν ν' [illegible] καὶ νὰ περνοῦν τὸ ἕνα στὸ ἄλλο, λι[illegible] λεκτρόνια νὰ γίνονται κβάντα φω[illegible] τόνια). Μιὰ πραγματικὴ ποιοτικὴ [illegible] πὴ ἀκολουθεῖ τὴν ἀκτινοβολία τῶ[illegible] των ποὺ εἶναι ραδιενεργά. Ἐδῶ ἀπ[illegible] ται πιὰ πειραματικὰ πὼς ἡ μάζα κ[illegible] γεια ἀνήκουν στὸ ἴδιο εἶδος. Ἡ [illegible] κλείνει μέσα της ἐνέργεια κι αὐτὴ [illegible] χ. τὸ φῶς, ἡ θερμότητα κλπ.) ἔχ[illegible] Γι' αὐτὸ ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄστρα ποὺ [illegible] πουν ἐνέργεια χάνουν τὴν ὕλη τους, [illegible] νουν ὁλοένα.

Σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς ἔρευνες τὰ ἀν[illegible] νικὰ γεγονότα μᾶς ἐπιβάλλονται καὶ [illegible] ναγκάζουν νὰ μορφώσουμε καινούρ[illegible] νοιες. Μόνο μὲ διαλεκτικὲς ἔννοιες [illegible] με νὰ διατυπώσουμε τὸ γίγνεσθαι [illegible] ρεύεται πάνω σὲ τέτιες κλίμακες, [illegible] λάχιστη τοῦ μικρόκοσμου καὶ στὴ [illegible] τοῦ σύμπαντος.

Καὶ μὲ ὅλες αὐτὲς τὶς ἔρευνες ἡ ἐπιστήμη προχωρεῖ γιὰ τὴν κατάχτηση τοῦ κόσμου, συνεχίζει ὁλοένα τὴν πορεία της πρὸς τὴν ἀντικειμενικὴ ἀλήθεια. Μὰ ἀπέναντι σ' αὐτὴ τὴ ζωντανὴ ὁρμὴ της ὀρθώνονται ὅσοι φοβοῦνται τὴ μεταβολή, ὅπου αὐτὴ κι ἂν γίνεται. Μέσα στοὺς ἐπιστημονικοὺς ἄθλους ποὺ μὲ τὴ βοήθεια τους μορφώνεται μιὰ νέα θαυμαστὴ εἰκόνα τοῦ κόσμου, αὐτοὶ ζητοῦν νὰ βροῦν τὸ μυστήριο, τὸ θαῦμα. Οἱ νέες ἔρευνες, μᾶς λέγουν, κλονίζουν μιὰ βασικώτατη ἀρχὴ τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης, τὴν αἰτιοκρατία. Ἀπ' αὐτὲς βγαίνει πὼς μέσα στὸν ὑλικὸ κόσμο ὑπάρχει τὸ ἀκαθόριστο, τὸ τυχαῖο, ἡ ἀκόμα καλύτερα ἡ ἐλευθερία ὅπως στὴν ἀνθρώπινη βούληση.

Ὁ κ. Κ. μὲ τὴν πίστη του στὴν ἀντικειμενικὴ αἰτιότητα ποὺ ὑπάρχει στὸν κόσμο, στρέφει ὅλη τὴν προσοχή του σ' αὐτὲς τὶς ἀντιλογίες.

Εἶναι ἀληθινὸ πὼς σὲ ἀρκετὰ περιστατικὰ δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ βρεῖ μιὰ αὐτοτηρὴ αἰτιολογικὴ σχέση. Δὲ μπορεῖ νὰ ὁρίσει μὲ ἀκρίβεια τὴ θέση καὶ τὴν ταχύτητα ἑνὸς σωματίου σὲ μιὰ ὡρισμένη στιγμὴ κι ἔτσι νὰ προβλέψει σὲ ἀπόλυτο βαθμὸ τὴν κατοπινὴ πορεία του. Μὲ τὰ μέσα ποὺ χρησιμοποιεῖ γιὰ τὴν παρατήρηση, ἐπηρεάζει τὸ φαινόμενο καὶ ταράζει τὴ στιγμιαία κατάστασή του. Μόνο μὲ προσέγγιση λοιπὸν κάνει αὐτοὺς τοὺς τοπικοὺς καὶ χρονικοὺς καθορισμούς, μόνο πιθανότητες ἐκφράζει. Αὐτὸ τὸ ἀβέβαιο διατύπωσε ὁ Χάϊσεμπεργκ μὲ τὴν περίφημή του «σχέση τῆς ἀπροσδιοριστίας». Ἔπειτα ἀκόμα οἱ φυσικοὶ ἐπιστήμονες δὲ μποροῦν σὲ ἄλλα περιστατικὰ νὰ ξέρουν πῶς θὰ φερθεῖ τὸ κάθε σωμάτιο, παρὰ μόνο ἀπὸ ἕνα μεγάλο ἀριθμό τους βγάζουν μέσους ὅρους, δηλ. διατυπώνουν στατιστικοὺς νόμους. Σὲ ὅλα αὐτά, λέγουν οἱ σκεπτικοί, ὑπάρχει πιθανοκρατία κι ἔτσι δέχονται τὴν ἀπροσδιοριστία μέσα στὴ φύση.

Μὰ οἱ αἰτιολογίες αὐτὲς δὲν εἶναι ἀτράνταχτες. Στὴν περίπτωση τῆς ἀπροσδιοριστίας τοῦ Χάϊσεμπεργκ, ἡ ἐπέμβαση τοῦ παρατηρητῆ εἶναι κι αὐτὴ ἕνα αἴτιο ποὺ προσθέτεται στὰ ἄλλα. Βέβαια μὲ τὰ μεθοδικὰ μέσα [illegible] διαθέτουμε σήμερα δὲ μποροῦμε ν' ἀπο[illegible] [illegible] θὰ πεῖ [illegible] ει ἔτσι νὰ [illegible] ενο. Δὲν [illegible] ἀδυναμία [illegible] κὴ ἀρχὴ [illegible] τία μέσα [illegible] τωση ποὺ [illegible] ἡ τὴν τα[illegible] αὐτὸ τὸ [illegible] ὁση; Τὸ [illegible] ο—κῦμα» [illegible] ὁ Πλάνκ [illegible] θέση. Τὸ [illegible] μπαίνει [illegible] κὰ οὔτε [illegible] τικὰ ποὺ [illegible] ουλεύου[illegible] ιῦτὰ δὲν [illegible] ους στα[illegible] κὴ φυσι[illegible] αργήσει [illegible] ἡ πα[illegible] ν ἀρχὴ [illegible] νὰ τὴν [illegible] με στὸ [illegible] ι νὰ τὴ [illegible] μὸς δι[illegible] αἰτίες [illegible] χῶρος [illegible] ὑλικὸς [illegible], σχετα κι ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου ποὺ τὸν ἀντικρύζει. Κι ὅπως οἱ ἄνθρωποι μορφώνουν κάθε φορὰ διαφορετικὴ ἀντίληψη γιὰ τὴν ὑφὴ αὐτοῦ τοῦ κόσμου, μὰ δὲν ἀρνιοῦνται τὴν ὕπαρξή του· τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὶς αἰτίες. Κι αὐτὲς ὑπάρχουν μόνες τους, ἀδιάφορο ἂν ἐμεῖς δὲ μποροῦμε νὰ τὶς ὁρίζουμε πάντοτε μὲ ἀπόλυτη ἀκρίβεια. Ἡ ἀνθρώπινη ἐπιστήμη δὲν ἔχει κατακτήσει ὅλη τὴν ἀλήθεια, μὰ πορεύεται ὁλοένα πρὸς αὐτή. Σὲ κάθε βῆμα ποὺ κάνει, κατευθύνεται πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ πλησιάζει περισσότερο.

Τοῦτο τὸ βιβλίο ἔρχεται νὰ διατυπώσει τώρα ὅλο αὐτὸν τὸν προοδευτικὸ παλμό. Δὲ μᾶς δίνει μόνο μιὰ πυκνὴ ἔκθεση γιὰ τὰ σύγχρονα βήματα τῆς ἐπιστήμης καὶ δὲν εἶναι μόνο ἕνα ἐξαίρετο κατατοπιστικὸ βοήθημα γιὰ ὅλους—εἴτε ἀκολουθοῦν εἴτε καὶ μάχονται τὴ διαλεκτικὴ κοσμοθεωρία—παρὰ εἶναι κι ἕνα κήρυγμα ποὺ τονώνει καὶ στερεώνει τὸν ἄνθρωπο στὶς ἐλπίδες του καὶ στοὺς ἀγῶνες του, τὸν γεμίζει πεποίθηση στὸν ἑαυτό του καὶ τοῦ κεντρίζει κάθε του εὐγενικὴ δημιουργικὴ ὁρμή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΜΒΡΙΩΤΗΣ

Κριτικὴ καὶ λίβελλος

ΥΣΤΕΡΑ κι ἀπὸ τὴ ραδιοφωνικὴ λιβελλογραφικὴ ἐπίθεση ἐναντίον τοῦ κ. Λεβέκ, νομίζουμε πὼς τὸ ζήτημα αὐτὸ ξεπέρασε κάθε ὅριο ἐπιτρεπόμενης κριτικῆς σὲ πνευματικὰ θέματα. Ὅλος αὐτὸς ὁ θόρυβος, ποὺ «στηρίχτηκε», γιὰ νὰ καλύψει προσωπικοὺς ἐγωϊσμούς, σὲ μιὰ ἀναμφισβήτητα ὑποτιμητικὴ γιὰ τὸ λαό μας διαπίστωση τοῦ κ. Λεβὲκ—μέσα σὲ πολλὲς ὅμως ἄλλες σελίδες τοῦ βιβλίου του φανερώνεται ἡ ἀγάπη του πρὸς τὴν πατρίδα μας καὶ τὴ λογοτεχνία μας—γεννᾶ ζήτημα ἠθικῆς τάξης καὶ θλιβερὲς σκέψεις γιὰ τὴ στάθμη τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου ὁρισμένων διανοουμένων μας. Μὰ ἴσως γιὰ τὴ διαπίστωση αὐτὴ νὰ μὴν εἶναι ὑπεύθυνος μονάχα ὁ κ. Λεβέκ, ἀλλὰ κ' ἐκεῖνοι ποὺ συνανα-στράφηκε ἐδῶ καὶ δὲν τοῦ φανέρωσαν πὼς ἡ γενναιοφροσύνη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπέναντι τοῦ ἡττημένου ἐχθροῦ—ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα φαινόμενα τοῦ ἀγώνα μας—δὲν ἦταν ἀποτέλεσμα καμμιᾶς «συναλλαγῆς», μὰ μιὰ ἀπὸ τὶς ὑψηλότερες ἐκφράσεις τοῦ ἠθικοῦ του μεγαλείου.

Τόσο γιὰ τὶς ἐλλείψεις ὅσο καὶ γιὰ τὰ προτερήματα τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς» ὁ κ. Βρεττάκος κάνει, στὸ σημερινό μας φύλλο, κριτικὴ στὴν εἰδική μας στήλη.

Σ. Θ Λάσκαρη, ὑφηγητοῦ τῆς διπλωματικῆς ἱστορίας: «Διπλωματικὴ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος» 1821-1914. Ἀθῆναι 1947.

Θὰ περίμενε κανείς, προκειμένου γιὰ ἔργα ποὺ φιλοδοξοῦν νὰ δόσουν μιὰ καθολικὴ ἐποπτεία τοῦ σημαντικότερου γεγονότος τῆς νεοελληνικῆς μας ἱστορίας, τοῦ ἀγώνα τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς πρώτης ἑκατονταετίας τοῦ ἐλεύθερου ἐθνικοῦ μας βίου, μιὰ λεπτομερειακὴ τεκμηρίωση καὶ ἐξαντλητικὴ ἔρευνα ἂν ὄχι ὅλου, τουλάχιστο τοῦ μεγαλύτερου μέρους τοῦ ὑλικοῦ—πηγῶν καὶ βοηθημάτων. Μπροστὰ σὲ μιὰ τέτοια ἐργαστηριακὴ ἐργασία θὰ ὑποβιβάζονταν ἀκόμα καὶ μεθοδολογικὲς διαφωνίες ποὺ μποροῦν νὰ προκύψουν ἀνάμεσα στὸ συγγραφέα καὶ τὸν ἀναγνώστη του, γιατὶ ἡ τεκμηριωμένη καὶ ἐργαστηριακὰ δουλεμένη μελέτη, κι ἂν ἀκόμα ἀκολουθεῖ μιὰν ἀντεπιστημονικὴ μέθοδο θεώρησης τοῦ ἱστορικοῦ φαινομένου, διατηρεῖ πάντα τὴν ἀξία συναγωγῆς τῶν ἱστορικῶν ντοκουμέντων καὶ μπορεῖ [illegible] χρησιμεύσει σὰν θεμέλιο στὴν ἔρευνα τοῦ κύκλου τῶν νεοελληνικῶν προβλημάτων καὶ νὰ ἐκτιμηθεῖ ἀνάλογα σὰ συνεισφορά.

Εἶναι δυστύχημα ποὺ ἡ ἐργασία τοῦ κ. Λάσκαρη δὲν ἔχει οὔτε τὴν πρωτοβάθμια αὐτὴ ἀρετὴ τῆς ἐπιστημονικὰ θεμελιωμένης καὶ τεκμηριωμένης ἱστορικῆς μελέτης. Μέσα σ' ἕνα ἰσχνὸ περίγραμμα σκιαγραφοῦνται τὰ διπλωματικὰ γεγονότα τῆς ἐπανάστασης καὶ τοῦ πρώτου αἰώνα τῆς ἀνεξαρτησίας μὲ βάση τὶς γνωστὲς ἱστορικὲς πηγὲς καὶ βοηθήματα τῆς νεοελληνικῆς μας ἱστορίας. Ἡ ἔκθεση εἶναι γεμάτη κενὰ καὶ δὲν ἐγγίζει κἂν τὸ ξεκαθαρισμένο πιὰ σχῆμα τῆς διπλωματικῆς ἱστορίας τῆς χώρας μας, ποὺ χαραχτηρίζεται ἀπὸ τὴν ἀδιάκοπη πάλη τῆς ἀγγλικῆς ἐπιρροῆς πρὸς τὴ γαλλική, ρωσικὴ καὶ αὐστριακὴ ὡς τὸ 1862 καὶ τὴν ὁλόπλευρη ἐπικράτησή της πρώτης ἀπὸ τὸ 1863.

Καὶ μετὰ τὴν ἔκδοση τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Λ., ἡ ἀνάγκη νὰ ἐρευνηθεῖ ἡ διπλωματικὴ ἱστορία τῆς χώρας μας παραμένει ἀκέραια. Γιὰ νὰ ἐπιτευχθεῖ ἕνας τέτοιος ἄθλος —γιατὶ γιὰ ἄθλο πρόκειται— ἀπαιτεῖται, κοντὰ στὴν παράλληλη ἔρευνα τῆς νεοελληνικῆς μας ἱστορίας, νὰ συνενωθοῦν οἱ προσπάθειες πολλῶν μαζὶ ἐρευνητῶν καὶ ἡ ἔρευνα νὰ στραφεῖ πρὸς τὸ σύνολο τῶν πηγῶν (ντόπιων καὶ ξένων διπλωματικῶν ἀρχείων, ντόπιων καὶ ξένων ἐφημερίδων καὶ τοῦ συνόλου τῶν βοηθημάτων), στὸν εἰδικὸ διπλωματικὸ τομέα· κι ὅλο τὸ ὑλικὸ νὰ ὑποβληθεῖ σὲ ζωντανή, δυναμικὰ ρεαλιστική, μεθοδολογικὴ κατεργασία, πέρα ἀπὸ ἀντιεπιστημονικὲς προκαταλήψεις ἢ ξεροὺς σχηματικοὺς δογματισμούς.

Γιὰ νὰ φέρω ἕνα καὶ μόνο παράδειγμα τῶν κενῶν ποὺ παρατηροῦνται στὴν ἐργασία τοῦ κ. Λ., νὰ ἡ ἐποχὴ γύρω στὸ 1848: Στὴν Εὐρώπη, ἀπὸ τὴ Γαλλία ὡς τὴ Μολδοβλαχία ἔχουμε μιὰ σειρὰ ἀστικοδημοκρατικὲς ἐπαναστάσεις, ποὺ φέρνουν τὴν ἀστικὴ εὐρωπαϊκὴ τάξη νικηφόρα στὴν πολιτικὴ ἐξουσία. Στὴν Ἑλλάδα ἔχουμε τεράστιο ἀντίχτυπο μὲ πολιτικὲς καὶ κοινωνικὲς ζυμώσεις καὶ ἀκόμα ἔνοπλο ἀγώνα στὴ Στερεὰ καὶ τὸ Μοριά. Γύρω ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ αὐτὸ 1848 παρατηροῦνται ἔντονες διπλωματικὲς ζυμώσεις, καὶ ἐδῶ καὶ στὶς εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες, ἔχουμε κινήσεις πρεσβευτῶν, τὴν περιβόητη διπλωματικὴ ἐπέμβαση τοῦ Ρώσου πρεσβευτῆ στὴν Περσιάνι, ποὺ ἔσωσε τὸ θρόνο [illegible] τὴν ἐπίσκεψη τοῦ [illegible] σταλμένου τοῦ Πάλμ[illegible]

1848, μὲ συγκεκριμένη ἀποστολὴ νὰ ἐπιβάλει στὴ χώρα τὴν ἀγγλικὴ πολιτική. Γιὰ ὅλη αὐτὴ τὴ σημαντικὴ διπλωματικὴ κίνηση ὁ κ. Λ. δυστυχῶς δὲ μᾶς λέει τίποτα.

Εἶναι ἀπογοητευτικὸ γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ἱστορικὴ ἔρευνα στὸν τομέα αὐτό, ποὺ δὲν μπορέσαμε ἀκόμα νὰ προχωρήσουμε οὔτε βῆμα πέρα ἀπὸ τοὺς Driault-Lhéritier ποὺ ἔχουν προικίσει ἐδῶ καὶ 20 χρόνια τὴ βιβλιογραφία μας μ' ἕνα πολὺ κακὸ ἐγχειρίδιο διπλωματικῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδας.

ΤΑΣΟΣ Α. ΒΟΥΡΝΑΣ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΕΣ

ROBERT LEVESQUE: «Domaine Qrec».

Τὸ βιβλίο τοῦ κ. Λεβὲκ πῆρε στὴ χώρα μας τὴν ἔχταση πνευματικοῦ γεγονότος. Εἶναι ἕνα ζήτημα ποὺ τὸ μεγαλοποίησε ἡ κριτική. Ἡ φιλοδοξία, τὸ κυνήγι τῆς ἐφημερότητας, ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ περάσῶν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς διανουμένους μας τὰ ὅρια τῆς εὐπρεπείας ἀπέναντι σ' ἕναν ξένο, πού, ὁ ἴδιος, ἔκανε ὅτι καλλίτερο μποροῦσε. Ἀρκεῖ νὰ θυμηθεῖ κανεὶς ὅτι ἔτυχε νὰ μεταφραστεῖ κάποτε καὶ ἡ «Σιδηρὰ Διαθήκη» τοῦ Πολύβιου Δημητρακόπουλου. Ἄνθρωποι μὲ κῦρος τότε γράψανε στὴν Εὐρώπη ἐνθουσιαστικὰ λόγια γιὰ τὸ βιβλίο αὐτὸ ποὺ πέθανε μαζὺ ἢ λίγο ἀργότερα ἀπὸ τὸ συγγραφέα του. «Ἂς ἀγάλλεται ἡ Ἑλλάδα ποὺ σᾶς γέννησε...» ἔγραφε ὁ Ἀνατὸλ Φρὰνς στὸ Σωτῆρη Σκίπη. Ἀλλὰ ἡ Τέχνη δὲ μπορεῖ νὰ προχωρήσει στὸ μέλλον ἂν δὲν στηρίζεται στὶς ἴδιες της δυνάμεις. Πεθαίνει μὲ τὸ πρῶτο της βῆμα. Εἶναι ἀξιολύπητες οἱ φιλοδοξίες ποὺ διαγκωνίζονται νὰ κερδίσουν μιὰ θέση μέσα στὸ σήμερα καὶ στὸ αὔριο. Πρέπει νἄναι βέβαιος κανεὶς ὅτι ἀπὸ τὰ κείμενα ποὺ βρίσκονται μεταφρασμένα μέσα στὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» ἐλάχιστα ἴσως πράγματα, θὰ ξεπεράσουν αὐτὸ τὸ σύντομο χρονικὸ ὅριο, ἐνῶ ἡ «Ἰζαμπὼ» τοῦ Τερζάκη, ποὺ ὁ ἴδιος δὲν βρίσκεται μέσα σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο, θὰ ξεπεράσει ἀσφαλῶς τὸ σήμερα καὶ τὸ αὔριο.

Ὁ κ. Λεβὲκ συνεχίζει τὴ φιλελληνικὴ παράδοση ποὺ ἄνοιξε στὴ Γαλλία μὲ τὸ Φωριέλ. Οἱ μεταφράσεις του τοῦ Σικελιανοῦ, τοῦ Ἐλύτη καὶ τοῦ Σεφέρη, ποὺ εἶδαν τὸ φῶς ἀπὸ καιρό, φανέρωναν ἀγάπη, εὐσυνειδησία καὶ δεξιοτεχνία. Στὸν κ. Λεβὲκ μὲ τὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ δώσει μιὰ πλατύτερη εἰκόνα τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας στὴν πατρίδα του, καὶ φαντάζομαι μὲ πόση ἱκανοποίηση θὰ δέχτηκε νὰ φέρει σὲ πέρας ἕνα τέτοιο ἔργο. Δὲν μπορεῖ ν' ἀμφιβάλλει κανείς. Ὅποια κι' ἂν ἦταν ἡ σύνθεση τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, δὲ θὰ μποροῦσε ν' ἀποφύγει τὶς ἐπικρίσεις. Ἑκατοντάδες ἄνθρωποι στὴν Ἑλλάδα ἔχουν ἀκλόνητη πεποίθηση στὴν ἰδιοφυΐα τους. Συνέβη ὅμως καὶ στὸν κ. Λεβὲκ ὅ,τι θὰ συνέβαινε καὶ σὲ κάθε ξένο, ὅσο κι' ἂν ἦταν καλοπροαίρετος καὶ εἰλικρινής. Δὲν εἶχε προσωπικὴ ἀντίληψη τῆς πνευματικῆς μας κατάστασης. Ἔπρεπε νὰ βρεθοῦν μερικοὶ ἄνθρωποι, νὰ τὸν βοηθήσουν, νὰ τοῦ ὑποδείξουν, νὰ τὸν κατατοπίσουν. Κι' αὐτὸ τὸ καταλαβαίνει κανεὶς διαβάζοντας τὸ σύντομο προλογό του. Ὁ πρόλογος αὐτὸς ποὺ ἀναφέρεται στὴν πνευματικὴ ζωὴ μιᾶς χώρας, θαρρεῖ κανεὶς πὼς ἔχει γραφτεῖ γιὰ νὰ προβάλει τὸν κ. Σεφέρη. Πρὶν ἀπ' αὐτὸν δὲν ὑπῆρχε σχεδόν, κατὰ τὸν κ. Λεβέκ, οὔτε ποίηση οὔτε γλῶσσα στὴν Ἑλλάδα. Ὅλα ἔγιναν ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς «comme dit Séféris». Φράση στερεότυπη στὸν πρόλογο τῆς Ἑλληνικῆς Περιοχῆς». Τὰ πάντα στὴν Ἑλλάδα εἶναι σκεπασμένα ἀπὸ τὴν αἴγλη τῆς προσωπικότητας τοῦ κ. Σεφέρη. Κι' ὅλα αὐτὰ σ' ἕνα συντομότατο πρόλογο πού, ὑποτίθεται ὅτι ἀφορᾶ ὁλόκληρη τὴν Ἑλληνικὴ λογοτεχνία. Εἶναι εὔκολο νὰ καταλάβει κανεὶς ὅτι ἔτσι κατατόπισαν τὸν κ. Λεβὲκ στὴ φιλότιμη πρόθεσή του. Ὁ κ. Σεφέρης ὅμως, ποὺ φαντάζομαι πὼς θἄχει μιὰν εὐρύτερη ἀντίληψη, ἔτσι ποὺ νὰ μὴν παθαίνεται μπροστὰ στὴν ἐφημερότητα, δὲ θὰ πρέπει νἄναι περήφανος γι' αὐτὸ τὸ φαινόμενο.

***

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ ἀναφερθῶ σὲ πρόσφατα παραδείγματα «ἔργων» ἢ «βιβλίων» ποὺ μεσουράνησαν τὴ μιὰ μέρα γιὰ νὰ ἐξαφανιστοῦν τὴν ἑπομένη. Ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια θὰ μποροῦσε νὰ στέκεται κανεὶς ἐφεκτικὸς μπροστὰ στὴν «Ὀδύσσεια» τοῦ κ. Καζαντζάκη—ποὺ μέσα στὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» μοιάζει σὰν ἀπόσπασμα ἀπὸ μυθιστόρημα—, σήμερα ὅμως μπορεῖ νὰ εἰπεῖ κανεὶς ὅτι κι' ἂν ἔλειπε, ἡ ἔλλειψή της δὲ θὰ γινόταν καθόλου αἰσθητὴ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ ποίηση. Ἡ τύχη τῆς Τέχνης εἶναι ἀλήθεια πολὺ περίεργη. Κι' ἡ ἐργαστηριακὴ δυστυχία ὁδηγεῖ σὲ πολλὲς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες. Μ' αὐτὸ θέλω νὰ εἰπῶ ὅτι οἱ ὑποκειμενικὲς προτιμήσεις δὲν πρέπει νὰ προξενοῦν λύπη σ' ὅσους νομίζουν ὅτι ἀδικήθηκαν ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ κ. Λεβέκ. Στὸ σημεῖωμα ποὺ προηγεῖται τῶν ποιημάτων τοῦ κ. Ἐγγονοπούλου ὁ κ, Λεβὲκ περιγράφει καὶ τὴ διακόσμηση τοῦ δωματίου τοῦ κ. Ἐγγονοπούλου, ποὺ τὸ βρίσκει «σὰν ἕνα μαγαζὶ διακοσμημένο γιὰ τὸν Σατανᾶ». Ἡ περιγραφὴ εἶναι γιομάτη ἐξωτισμὸ καὶ ἡ ταχυδακτυλουργικὴ ἀλχημεία, ποὺ μάγεψε τὸν κ. Λεβέκ, ἀξιοθαύμαστη. Ἔτσι τὸ Ἑλληνικὸ κοινὸ θὰ μάθει ἀπὸ ἕνα Γαλλικὸ βιβλίο καὶ μερικὰ πρόσωπα ποὺ τὸν τιμοῦν καὶ ποὺ αὐτὸς δὲν τὰ γνώριζε. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο θὰ ἤθελα νὰ παραθέσω ἐδῶ μερικοὺς στίχους τῆς Μάτσης Ἀνδρέου, ἢ κι' ἀπὸ ἕνα μεγάλο μέρος τῶν στίχων τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς», γιὰ νὰ μπορέσουν οἱ ἀναγνῶστες μας νὰ τοὺς συγκρίνουν μὲ τοὺς παρακάτω στίχους ἑνὸς ἄλλου ποιητῆ ποὺ δὲ θὰ τὸν βροῦνε στὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχή». Δυστυχῶς δὲν μοῦ ἐπιτρέπει ὁ χῶρος μιὰ τέτοια δουλειά. Παραθέτω τοὺς στίχους αὐτοὺς γιὰ ὅσους ἔχουν τὴν «Περιοχὴ» καὶ μποροῦν νὰ κάμουν τὴ σύγκριση.

. . . Τὰ δυὸ κορίτσια τοῦ σταθμάρχη μὲ τὶς
[μπλὲ ποδιὲς
μαρμάρωσαν στὸ ὑπόστεγο. (Τὰ τραῖνα βιασ-
[τικὰ περνᾶνε).
Τὰ φῶτα μιὰ στιγμὴ τοὺς δίνουν δυὸ κίτρι-
[νες μάσκες
καὶ δυὸ μακριοὺς σπασμένους ἴσκιους ποὺ
[ἀνεβαίνουν στὸ κιγκλίδωμα.
Γυαλίζουν λίγο στὰ μαλλιά τους μὲ χοντρὲς
[σταλαματιὲς βροχῆς
κι' ἂν κάνουν ἕνα βῆμα σπρώχνουν μὲ τὰ στή-
[θια τους
ν' ἀνοίξουν τὰ θυρόφυλλα τοῦ ἀνέμου. Κύττα-
[ξε τὴ σκιὰ
ποὺ καταπίνει τὰ χιλιόμετρα. Τὸ δάσος θἄναι
[μουσκεμένο . . .

Μὲ ἐνδιαφέρει ἡ οὐσία τοῦ ζητήματος κι' ὄχι τὰ πρόσωπα, γι' αὐτὸ καὶ θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ μὴν ἀναφέρω ὀνόματα. Τὰ κείμενα πείθουν. Κι' ἀκόμα λυπᾶμαι ποὺ γιὰ τὸν ἴδιο λόγο δὲν μπορῶ νὰ παραθέσω ἐδῶ μερικὰ δείγματα πρόζας δυὸ-τριῶν συγγραφέων ποὺ δὲν πέρασαν στὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχή»... Δὲν ξέρω ἄλλωστε ἂν καὶ οἱ ἴδιοι θὰ ἤθελαν νὰ ἀντιπαρατεθοῦν τὰ κείμενά τους πλάϊ στὴν πρόζα τοῦ κ. Καμπᾶ.

***

Οἱ παρατηρήσεις μου ἀφοροῦν ἐκείνους ποὺ κατατόπισαν τὸν κ. Λεβέκ. Ὁ ἴδιος ἔφερε σὲ πέρας ἕναν πραγματικὸ ἄθλο. Οἱ μεταφράσεις του μερικῶν κομματιῶν εἶναι πραγματικὰ ἀριστοτεχνικές. Ἡ «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ»—αὐτὸ ἄσχετα πρὸς τὶς ἐλλείψεις καὶ πρὸς τοὺς πλεονασμούς της—ἀποτελεῖ μιὰ πρώτης τάξεως ἐπιτυχία τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων στὸ ἐξωτερικό. Φτάνουν ὁρισμένα κομμάτια νὰ σημειώσουν στοὺς ξένους ὅτι ἐδῶ, κάπου κοντά, βρίσκεται ἀκόμα ἡ Ἑλλάδα.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ

ΠΕΖΟΣ ΛΟΓΟΣ

Γ. Δέλιου: «Μουσικὴ δωματίου»

Ὁ κ. Δέλιος, ποὺ γράφει ἐσωτερικὸ μονόλογο πιὸ ὀρθόδοξα ἀπὸ ἄλλους, εἶναι ἕνας συγγραφέας ἀρκετὰ φτασμένος, χωρὶς νὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε καὶ ἀρκετὰ γνωστός. Ὁ ἴδιος δὲ φαντάζομαι νὰ αἰσθάνεται μελαγχολία γι' αὐτό, ἀφοῦ ἀκολουθεῖ ἕνα δρόμο τόσο δυσπρόσιτο καὶ γιὰ τὸ περιορισμένο κοινὸ τῶν ἑλληνικῶν βιβλίων. Πάντως ἡ τεχνοτροπία αὐτὴ οὔτε καταδικάζει οὔτε καὶ καθιερώνει ἕνα συγγραφέα. Τὸ πολὺπολὺ νὰ καθορίζει τὴν ἰδιοσυγκρασία του καὶ τὴ στάση του ἀπέναντι στὰ ἐγκόσμια φαινόμενα. Χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει πὼς δὲν ἔχει καὶ τὰ καλλιτεχνικά του ἐπακόλουθα.

Στὸ νέο του βιβλίο ὁ κ. Δέλιος δοκιμάζεται σ' ἕνα κύκλο φάσεων τῆς ἐξωτερικῆς ζωῆς ἀρκετὰ ποικίλο. Μὰ τὰ ἐξωτερικὰ γεγονότα εἶναι πρόφαση γιὰ νὰ προεκτείνουν τὴ φαντασία καὶ τὴ νόησή του καὶ ἡ ἀδιάκοπη παρέμβαση τοῦ συγγραφέα εἶναι ἐκείνη ποὺ καταλήγει νὰ ὑπάρχει. Ἀλλὰ εἶναι συνεπὴς μὲ τὴν τεχνοτροπία του. Κυριαρχικὰ τὸν δυναστεύει ἡ μοναξιά. Ὁ κλειστὸς τόπος εἶναι ὁ γνώριμος καὶ ἀγαπημένος του χῶρος. Τὸ ἀντικείμενο, ὁ ἄλλος ἄνθρωπος, εἶναι ἀφορμή, αἰτία γιὰ νὰ μονολογήσει, τόσο ποὺ ἀκόμα καὶ στοὺς διαλόγους ἕνα πρόσωπο εἶναι ποὺ οὐσιαστικὰ μονολογεῖ. Ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος, ὅσο ζωηρὰ κι' ἂν κάποτε μᾶς ὑποχρεώνει νὰ τὸν παρατηρήσουμε, ἐδῶ φέρνει μόνο τὴ μακρυνὴ μουσικὴ του κι' ὅλα φτάνουν ὥς τὴν ψυχὴ τοῦ συγγραφέα διυλισμένα ἀπὸ τὸ μυαλό, χάνοντας συνάμα καὶ τὴν πηγαία τους δροσιά. Ἔτσι ἔχεις τὴν ἐντύπωση ὅτι δὲν μετέχει στὰ συμβαίνοντα ποὺ μὲ ἐνσυνείδητο τρόπο τὰ ἀπωθεῖ, σὰν νὰ τοῦ προκαλοῦν βάρος καὶ ἀπέχθεια. Καὶ πετυχαίνει στὸ τέλος νὰ μείνει μόνος. Μόνος ἀκόμα κι' ἀπ' τὰ στενὰ πρόσωπα ποὺ τὸν περιτριγυρίζουν. Συγχρόνως ὅμως φτάνει καὶ σ' ἕνα διαλυτικὸ ρασιοναλισμὸ ποὺ τὸν ἀπομακρύνει ὁλοένα ἀπὸ τὴ ζωϊκὴ ἔνταση καὶ ἴσως τὴν ἀνθρώπινη ὁλοκλήρωση.

Αὐτὴ εἶναι μ' ἕνα λόγο ἡ φιλοσοφία ποὺ ξετυλίγεται στὶς σελίδες αὐτὲς μ' ἕνα ἐπεξεργασμένο ὕφος. Γιατὶ ὁ κ. Δ. ἔχει ἐπιτύχει ἀπὸ παλιὰ νὰ γίνει κύριος τῆς τεχνοτροπίας του καὶ νὰ φτάσει σὲ ἀξιόλογο ἀποτέλεσμα. Μόνο ποὺ ἐδῶ θὰ μπορούσαμε νὰ παρατηρήσουμε, ἀκριβῶς γιατὶ μᾶς ἐπιτρέπει τὸ κείμενο, ὅτι κάπου-κάπου τὸ ὕφος του χαλαρώνεται ἀπὸ ἕνα πλατυασμὸ ἀδικαιολόγητο ἢ ἄλλοτε ἐκφράζεται μ' ἕναν τρόπο ἀκαθόριστο, θολό. Κι' ἀκόμα, ποῦ καὶ

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS MDCCCLXXXI

μεγάλη Κυβέρνησις!...

— Αὐτὸ βέβαια, ἀπαντᾶ ὁ κ. Ρέντης. Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς θὰ πρέπει νὰ κάμετε ὑπομονή. Ἡ συνεργασία τῶν δύο «ἱστορικῶν» ματικῶν ὑποχρεώσεων των, εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ κυβερνητικοῦ συμβολαίου των... κατεψήφισαν τὸν Φιλελεύθερον ὑποψήφιον διὰ τὴν ἀντιπροεδρίαν τῆς Βουλῆς. Ἡ κυβερνητικῆς ἐφημερίδος παρετήρησε πονηρῶς :

—Οὔτε ρινοπρίονο δὲν σᾶς χωρίζει μὲ τὸν κ. Σοφούλην, κύριε Πρόεδρε.

Γκρήγουολντ :

—Πρέπει νὰ τελειώσωμεν, γιατὶ αἱ ἀποφάσεις μας εἶνε σκοτειναί...

ΗΛΙΑΣ ΜΠΡΕΔΗΜΑΣ

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΤΗΣ "ΕΛΛΑΔΟΣ"

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΗΤΤΟΠΑΘΕΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

Πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὶς στῆλες αὐτὲς ὑπεστηρίξαμε τὴν ἄποψη πὼς τὸ νόημα της πνευματικῆς ἐλευθερίας ὄχι μονάχα δὲν ἀποτρέπει, μὰ τὸ ἐναντίο, ἐπιβάλλει σὲ κάθε ἐλεύθερο Ἕλληνα διανοούμενο καὶ λογοτέχνη νὰ δηλώσει τὴν πνευματικὴ του παρουσία στὴ σύρραξη τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ὅπλων ποὺ τὴν ὥρα τούτη τραντάζει τὸν τόπο μας. Τὴν ὥρα τούτη, βλέποντας κανεὶς αὐτὰ ποὺ ξετυλίγουνται κάτω ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ οὐρανό, δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ἔχει καμιὰ ἰδέα, καμιὰ ἄποψη, κανένα αἴσθημα, καμιὰ πρόθεση. Σὲ τέτοιες περιστάσεις, ἀκόμα καὶ τ' ἄψυχα παίρνουνε λαλιὰ καὶ μιλοῦν, ἀλλιώτικα ὁ λαϊκὸς ποιητὴς δὲ θὰ φαντάζονταν τὸν γέρο Ὄλυμπο νὰ σκύβει καὶ νὰ κουβεντιάζει μὲ τὸν Κίσσαβο γιὰ τὸν πόλεμο τῶν Ἑλλήνων μὲ τοὺς δυνάστες του.

Τὸ νὰ μὴν ἔχει λοιπὸν κανεὶς μιὰ «ὁποιαδήποτε ἄποψη» γιὰ τὸ μέγα δράμα τοῦ σύγχρονου Ἑλληνισμοῦ, εἶνε ἀδύνατο. Προκύπτει λοιπὸν ἄμεσα γιὰ ὅλους μας τὸ χρέος νὰ φανερώσουμε τὴν ἄποψή μας. Μὴ φανερώνοντάς την, θὰ πεῖ πὼς δὲν εἴμαστε «ἐλεύθεροι». Νὰ γιατὶ ὑποστηρίζουμε τὴν ἄποψη πὼς ἡ πνευματικὴ ἐλευθερία ἐπιβάλλει τὴ μαχητικὴ παρουσία μας στὴ σύρραξη τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ὅπλων ποὺ τὴν ὥρα τούτη τραντάζει τὸν τόπο μας. Καὶ νομίζουμε πὼς ἡ ἐσωτερικὴ αὐτὴ «ὑποχρέωση» δὲν ἔχει καμιὰ σχέση μὲ τὴ δουλικὴ καὶ τρομοκρατικὴ «πνευματικὴ στράτευση» καὶ τὴν ὑποταγὴ τῆς τέχνης στὴν πολιτική, ποὺ σαλπίζουν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ποταμοῦ.

Ὡστόσο, δὲν πρόκειται σήμερα νὰ ἐπεκταθοῦμε πάλι στὸ πρόβλημα τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, ὅσο νὰ θίξουμε ἕνα δεύτερο πρόβλημα, ἕνα δεύτερο χρέος ποὺ προκύπτει ἀπὸ τὸ πρῶτο. Γιατὶ τὸ ἕνα χρέος φέρνει τὸ ἄλλο. Ἔτσι, ὕστερα ἀπὸ τὸ πρῶτο χρέος, ποὺ ἔχουμε νὰ φανερώσουμε τὴν ἄποψή μας, τὸ δεύτερο — καὶ τὸ δυσκολότερο ἴσως — εἶνε νὰ δοῦμε «πῶς πρέπει νὰ σταθοῦμε στὴ γραμμὴ τοῦ ἰδεολογικοῦ τούτου πολέμου, ποιὰ ὅπλα πρέπει νὰ χρησιμοποιήσουμε καὶ πῶς νὰ τὰ χειριστοῦμε». Γιατὶ εἶνε αὐτονόητο, πὼς ἡ κακή, ἡ ἀστόχαστη διεξαγωγὴ ἑνὸς τέτοιου πολέμου, ἀποτέλεσμα θάχει τὴν ἐκμηδένιση, τὴν αὐτοαχρήστευση καὶ τελικὰ τὴ γελοιοποίηση τῆς «πνευματικῆς μας παρουσίας».

Δὲ φτάνει νὰ λέει κανείς: «Κοιτάξτε με, νά, ἐγὼ παλεύω γιὰ τὸ ἔθνος, λέω θαρρετὰ τὴ γνώμη μου, βρίζω καὶ λοιδορῶ τὸν κομμουνισμό», νὰ κυριεύεται ἀπὸ μιὰ ρωμαντικὴ δονκιχωτικὴ μανία καὶ δίχως νὰ ἀντιμετωπίζει σοβαρὰ καὶ στρατηγικὰ τὸν θεωρητικά, φιλοσοφικὰ καὶ πολιτικὰ ἐξοπλισμένο ἀντίπαλο, νὰ τὸν γυρεύει ἐκεῖ ποῦ δὲν ὑπάρχει, νὰ βάλλει κατὰ φανταστικῶν κομμουνιστικῶν στόχων χρησιμοποιώντας ἀντὶ θανατηφόρα πνευματικὰ βλήματα, ἀγοραῖες ἐκφράσεις, συκοφαντίες, ἀναθέματα. Δυστυχῶς, δὲν εἶνε λίγοι οἱ Δὸν Κιχῶτες, μήτε λιγώτεροι οἱ Σάντσοι τῆς λογοτεχνίας μας, ποὺ κωμικὰ καὶ αὐτάρεσκα στέκουνται ἀπέναντι ἀπὸ τὸν κομμουνισμό, δείχνοντάς του τ' ἀκίνδυνα δόντια τους. Νομίζουν πὼς ἔτσι τέλειωσε ἡ δουλειά τους καὶ ἡ ἐθνικὴ ἀποστολή τους.

Συνέπεια τῆς νοοτροπίας αὐτῆς — ποὺ δὲ μπορεῖ ἐπ' ἄπειρον νὰ τὴ δικαιολογεῖ ὁ ἐθνικός της χαραχτήρας, γιατὶ τελικὰ θὰ ἐξελιχθεῖ σὲ ἐθνοκαπηλεία καὶ πνευματικὴ βαρβαρότητα, ὅπως εἶνε π.χ. οἱ στίχοι τοῦ Μανώλη Κανελλῆ — εἶνε καὶ μιὰ ἄλλη ἀντίληψη: Ὅτι, ἐπειδὴ τὴ στιγμὴ αὐτὴ γίνεται πόλεμος καὶ κρίνεται ἡ τύχη τῆς Ἑλλάδας, πρέπει νὰ σταματήσει κάθε ζωή, κάθε κίνηση, κάθε κανονικὴ λειτουργία στοὺς τομεῖς τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ νὰ περιοριστεῖ ὅλη μας ἡ φιλολογικὴ δραστηριότητα σὲ ἐθνοκαπηλικὲς φωνασκίες κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ. Ὁ κομμουνισμὸς εἶνε ἕνας κόσμος πυκνός, σφαιρικός, αὐτοδύναμος, συρματοπλεγμένος μὲ ἀγκαθωτὰ τέλια. Προβάλλεται πάντα καὶ παντοῦ ὁλόκληρος, μὲ ὅλα του τὰ μέτωπα, μὲ ὅλα του τὰ πυρά. Γι' αὐτὸ κι' ὁ πόλεμος ἐναντίο του, ἀπ'ὅποιον τομέα κι' ἂν γίνεται, πρέπει νάνε ἕνας πόλεμος «θετικός», συστηματικός.

Στὸν τομέα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς τέχνης ὁ κομμουνισμὸς προσπαθεῖ νὰ πολεμήσει μὲ ἀξίες, κι' ὄχι μόνο μὲ προπαγάνδα. Προσπαθεῖ νὰ παρουσιάσει ποιητές, πεζογράφους, θεατρικοὺς συγγραφεῖς, κριτικούς, νὰ τοὺς ἐπιβάλει στὸ Κοινό του, νὰ τοὺς μεταφράσει σὲ ὅλες τὶς γλῶσσες τοῦ κόσμου, νὰ τοὺς ἀναδείξει μέσα ἀπὸ διεθνῆ συνέδρια διανοουμένων, ἀπὸ πρεσβεῖες, ἀκόμα κι' ἀπὸ συλλαλητήρια πολιτικά. Τοὺς παρέχει ἄφθονα καὶ καλοπληρωμένα τὸν Τύπο του, τὰ περιοδικά του, τὰ ραδιόφωνά του καὶ, γενικά, χρησιμοποιεῖ κάθε τι γιὰ νὰ θεμελιώσει τὶς δικές του πνευματικὲς καὶ καλλιτεχνικὲς ἀξίες, τὸ δικό του ἐκπολιτιστικὸ πνευματικὸ ἐποικοδόμημα.

Ἄλλο ζήτημα ἂν σήμερα, στὴν Ἑλλάδα τοὐλάχιστο, δὲν ἔχει νὰ προβάλει πραγματικὲς καλλιτεχνικὲς ἀξίες, ἂν ὅλο του τὸ σχεδὸν τὸ δημιουργικὸ συγγραφικὸ ἐπιτελεῖο ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐνδεεῖς καὶ ἀπρόσωπους γραφιάδες, ποὺ δίχως ἴσως νὰ τὸ καταλαβαίνουν, ὅποιο λογοτεχνικὸ εἶδος κι' ἂν ἀκολουθοῦν, παραμένουν χονδροειδεῖς καὶ προχειρόλογοι ἐφεδρολογράφοι. Σήμερα δὲν ἔχει ἐπιτελεῖο ὁ κομμουνισμός, αὔριο ὅμως μπορεῖ νὰ ἔχει, καὶ γι' αὐτὸ μάχεται φανατικὰ καὶ πεισματικά, μάχεται «σταχανωφικὰ» γιὰ νὰ δημιουργήσει τὴν «πνευματικὴ τοῦ ἀτμόσφαιρα», τὸ «καλλιτεχνικό του κλίμα».

Σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια τοῦ κομμουνισμοῦ ἡ τάξη τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἀναφέραμε, ἐξαντλεῖ τὸν πόλεμό της μὲ κούφιες φράσεις, καὶ δὲ βλέπει ὅτι περιορίζοντας ἐκεῖ τὴ δραστηριότητά της, παραχωρεῖ διαρκῶς ἔδαφος στὸν ἀντίπαλο. Δὲ βλέπει πὼς ὁ σωστὸς πόλεμος πρέπει νᾶνε : Ἀξία ἀντὶ ἀξίας. Ποιητὴς ἀντὶ ποιητῆ. Θεωρία ἀντὶ θεωρίας.

Ἕνα μικρὸ παράδειγμα: Οἱ κομμουνιστὲς προσπαθήσανε νὰ παρουσιάσουνε τὸν Μαχρυγιάννη καὶ τὸν Θεόφιλο σα δικά τους βέματα, ἀξίες, τάσεις. Οἱ ἄλλοι τοὺς λένε : Πάρτε τους, γιατὶ πραγματικὰ εἶνε ἀλιτήριοι, εἶνε γιὰ τὸ «ἔθνος» ἐπικίνδυνες ἀξίες. Οἱ κομμουνιστὲς ἀγωνίζουνται νὰ σφετεριστοῦνε πέρα γιὰ πέρα τὴν ὑπόθεση τῆς δημοτικῆς γλώσσας. Οἱ ἄλλοι τοὺς ἀπαντοῦν : Πάρτε τὴν παληόγλωσσα αὐτή, γιατὶ δὲν εἶνε ἡ «γλῶσσα τοῦ ἔθνους». Ἔτσι, καμιὰ διάθεση γιὰ διαφιλονίκηση τοῦ ἐθνικοῦ πνευματικοῦ μας ἐδάφους, καμιὰ πνοὴ γιὰ ἀντιδημιουργία ἀξιῶν, καμιὰ θέληση νὰ ἀξιοποιήσουμε τὶς ἄφθονες δυνάμεις τῆς ἐλεύθερης πνευματικῆ· Ἑλλάδας, νὰ τὶς ἐνώσουμε μέσα στὴ συνείδησή μας, καὶ μ' αὐτὲς νὰ ἀποδείξουμε πὼς ὁ πνευματικός μας τομέας δὲν εἶνε μόνο μιὰ γραμμὴ ἰδεολογικῆς μάχης, ἀλλὰ καὶ μιὰ κυψέλη δουλειᾶς, ἕνα ἐργαστήριο πνευματικῶν ἀξιῶν.

Τὸ γεγονὸς πὼς πολεμᾶμε ἰδεολογικὰ τὸν κομμουνισμὸ δὲν ἐξυπονοεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀτονήσουν ὅλες οἱ ἄλλες πνευματικὲς καὶ καλλιτεχνικές μας λειτουργίες, νὰ μὴ γράφουμε π.χ. ἐρωτικά, φυσιολατρικά, ἀγωνιακὰ ποιήματα ἢ ἱστορικὰ μυθιστορήματα ἢ δοκίμια μὲ καθολικὰ θέματα, νὰ μὴ συντάσσουμε λεξικά, νὰ μὴ φροντίζουμε γιὰ τὴ διάδοση στὸ ἐξωτερικὸ τῆς λογοτεχνίας μας. Καὶ νὰ περιοριζόμαστε μονάχα νὰ βρίζουμε καὶ νὰ ἀναθεματίζουμε τοὺς «κουκουέδες».

Μιὰ τέτοια πολιτική, ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ προκαλέσει τὴ δυσφορία ἀκόμη κι' ἐκείνων ποὺ προς τὸ παρὸν τὴν ἐπικροτοῦν— κι' εἶνε δυστυχῶς πολλοὶ — μιὰ τέτοια τακτικὴ δείχνει, ἂν ὄχι μιὰ συνειδητή, τοὐλάχιστο μιὰ ὑποσυνείδητη πνευματικὴ ἠττοπάθεια. Κι' ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀπαισιόδοξα, τὰ πιὸ παράλογα, τὰ πιὸ ἀνησυχητικὰ φαινόμενα τοῦ σύγχρονου Ἑλληνισμοῦ — φαινόμενο ἰσόβαρο μὲ τὴν πνευματικὴ λιποταξία πολλῶν ἄλλων διανοουμένων μας — εἶνε νὰ πολεμᾶνε τὴ στιγμὴ αὐτὴ στὶς ἐπάλξεις τοῦ ἐθνικοῦ ἀγώνα, λόγιοι ποὺ ἔμπρακτα ἀποδείχνουνται κυριευμένοι ἀπὸ πνευματικὴ ἠττοπάθεια, ποὺ φωνάζοντας ὑστερικὰ κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ, τοῦ παραχωροῦν μὲ τὴ μεγαλύτερη ὑποσυνείδητη προθυμία οὐσιαστικὸ πνευματικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ ἔδαφος.

Δὲν εἶνε πολλὲς μέρες ποὺ δημοσιεύτηκαν σὲ πρωινὴ ἐφημερίδα ἄρθρα ἑνὸς ἀπὸ τοὺς λεπτότερους σύγχρονους ποιητές μας γιὰ νὰ ποῦν ὅτι τοῦ κάκου ἀγωνίζουνται οἱ λογοτέχνες μας νὰ παρουσιάσουν τὰ ἔργα τους στὸ διεθνὲς Κοινό, ἀφοῦ ἡ λογοτεχνία μας, συνολικά, δὲν «ἀξίζει». Ἀκόμα κι' ὁ Παλαμᾶς, ποὺ μεταφράστηκε — προσθέτει ὁ ποιητὴς — μεταφράστηκε τοῦ κάκου. Μήτε τὸ Νόμπελ πῆρε, μήτε παγκόσμιος ποιητὴς ἀναγνωρίστηκε. Λοιπὸν τί χάνουμε τὸν καιρό μας; Καὶ μὲ μιὰ πεισιθάνατη, μιὰ καταπληκτικὰ ντεφαιτιστικὴ διάθεση, ὁ ποιητής μας ἀπαριθμεῖ τοὺς λόγους, γιὰ τοὺς ὁποίους ἕνας μικρὸς καὶ ὀλιγάριθμος Λαός, σὰν τὸν ἑλληνικό, δὲ μπορεῖ νὰ διαγωνισθεῖ στὸ στίβο τῶν διεθνῶν πνευματικῶν ἀγώνων, δὲν πρέπει κὰν νὰ παρουσιάζεται ἐκεῖ. Ντεφαιτισμὸς πέρα γιὰ πέρα. Εἶνε ὡραῖο νὰ μᾶς ἔλεγε ὁ ποιητὴς τὴ μέρα ποὺ σφύριξαν οἱ σειρῆνες τοῦ πολέμου, πὼς ἡ Ἑλλάδα, μιὰ χώρα ἑπτὰ ἑκατομμυρίων, εἶνε τρέλα νὰ τὰ βάλει μὲ τὰ σαράντα ἑκατομμύρια τῶν Ἰταλῶν!

Νομίζουμε πὼς τὴ στιγμὴ αὐτὴ τῆς πολυμέτωπης ἑλληνικῆς πάλης, εἶνε χρέος πνευματικῆς τιμῆς γιὰ τὸν τόπο μας νὰ προβάλλει τὴ λογοτεχνική της παρουσία, παντοῦ ὅπου μπορεῖ. Ἄλλοι Λαοὶ μικροί, πιὸ καθυστερημένοι ἀπὸ μᾶς, κινοῦνε γῆ καὶ οὐρανὸ γιὰ νὰ δείξουν στὸν κόσμο πὼς ἔχουν πνευματικὸ πολιτισμό. Ἐμεῖς προσπαθοῦμε νὰ πείσουμε τὸν ἑαυτό μας πὼς δὲν ἔχουμε.. Κι' ἀλήθεια νὰ ἦταν αὐτό, ὁ σημερινός μας ἀγώνας μᾶς ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγκη νὰ διαγωνιστοῦμε καὶ νὰ διαγωνιστοῦμε μὲ κάθε τρόπο στὸ διεθνῆ πνευματικὸ στίβο. Νὰ διαγωνιστοῦμε ἀκόμα καὶ μὲ καλλιτεχνικὰ δημιουργήματα τῶν ἀριστερῶν — φτάνει νὰ εἶνε ἀληθινά.

Οἱ πόλεμοι, ὅπως ὁ Ἀλβανικός, δὲν γίνουνται κάθε μέρα, ὥστε νὰ δείχνει ἕνας Λαὸς τὶς ἀρετές του. Μὰ ὁ πνευματικὸς καὶ κοινωνικὸς πολιτισμὸς ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἀδιάκοπη δουλειά, ἀπὸ ἀδιάσπαστη συνέχεια προσπαθειῶν. Ὅσοι πνευματικοί μας ἄνθρωποι θέλουν νὰ δουλέψουν ἀληθινὰ γιὰ τὸν τόπο τους, ἂς στρέψουν τὰ μάτια τους στὸ κέντρο τῆς παγκόσμιας πνευματικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς δραστηριότητας, ἂς ἀνακαλιάσουν ἡρωϊκὰ καὶ στορυγικὰ ὁλόκληρη τὴν ἑλληνικὴ ζωή. Ὅσοι πάλι δὲν μποροῦν νὰ λυτρωθοῦν ἀπὸ τὴν πνευματικὴ ἠττοπάθεια, ἂς [illegible] ἀντιστρατεύονται τὴν πειθαρχημένη δουλειὰ τῶν ἄλλων στὰ βάλτο[illegible] τῆς Ἑλλάδας, ἂς κανάλια[illegible] πλάτανοι ἢ ἂς μὴ γίνε πορεύονται κι' ἂς [illegible] δουλεύουν [illegible]

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
MDCCCLXXXI

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

σω τὰ δικά σου, ἂν ἔχῃς τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ τὰ δανείσῃς.

— Πολὺ εὐχαρίστως. Μά...πῶς θὰ παρουσιασθῆτε ἔτσι μὲ τὰ ἀραχωβίτικα;

Ἡ ἔκπληξις, ποὺ ἦταν ζωγραφισμένη στὸ δροσερὸ πρόσωπο τῆς χωρικῆς, ἔφερε ἕνα χαμόγελο στὰ χείλη τῆς Λένας.

— Μὴ σὲ νοιάζει, κοπέλλα μου. Θὰ πῶ πὼς ἤμουν...στὸ χορό!

(Ἀκολουθεῖ)

εἶναι θέλουν αὐτοὶ μόνο νὰ μιλοῦν γιὰ τὴ μουσική, τότε ἀφιβῶς ἔχουνε βαρύτατη ὑποχρέωσι νὰ ζυγίζουν ἀπόλυτα τὸ τί γράφουνε καὶ νὰ μὴν πέφτουνε σὲ ἀνακρίβειες. Τὶς ἀνακρίβειες αὐτὲς εἶμαι ὑποχρεωμένος : ἰ κατὰ παράκλησιν τῶν συναδέλφων μου νὰ ἀνασκευάσω.

1ον) Παρ' ὅλη τὴν εὔγλωττη ἀπαρίθμησι τῶν ἔργων καὶ τῶν συνθετῶν ἰταλικῆς συμφωνικῆς μουσικῆς, ποὺ παραθέτει ἡ κ. Σπανούδη, εἶνε ἀναμφισβήτητο πὼς ἡ Ἰταλία, πλουσιωτάτη σὲ μελοδραματικὴ μουσική, εἶνε σχετικὰ φτωχότατη σὲ συμφωνικὰ ἔργα καὶ μόλις τὰ τελευταῖα σαράντα χρόνια παρουσιάζει μερικοὺς ἀξιολόγους ποάγματι συμφωνικοὺς συνθέτες, ποὺ ἡ παραγωγή

ποφαινομένῳ ὡς τοὺς νεωτάτους, ὅπως τὸν Καρωσιτάκη, τὸν Παπαϊωάννου, τὸν Καζάσογλου, ὥστε νὰ τὴ λένε καὶ νὰ τὴ θεωροῦνε σὰ «Μάνα τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς», ὄχι μόνο δὲν ἀγαναστεῖ ὅταν ὁ μοναδικὸς "Ελλην μαέστρος, ποὺ δρᾶ στὴν ξενητιά, ἀγνοεῖ τόσο συστηματικὰ τὴν ἑλληνικὴ Μοῦσα, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑπερασπίζεται.

3ον) "Οταν ἡ κ. Σπανούδη γράφει ὅτι ὁ Μητρόπουλος μοῦ ἐζήτησε νὰ συντομεύσω τὸ νεανικό μου ἔργο «Ρωμαΐϊκη Σουΐτα» καὶ ἐγὼ ἀρνήθηκα, πάλι δίνει, κατὰ λάθος φαντάζομαι, τελείως ἀνακριβεῖς πληροφορίες στοὺς ἀναγνῶστές της.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ κ. Μητρόπουλος κατὰ τὸ 1938 ἢ 1939 μοῦ ἐζήτησε ἐπιμόνως νὰ τοῦ

περίπτωσι εἶνε πὼς ὁ κ. Μητρόπουλος ἐξετέλεσε μόνο τὸ 2ο καὶ τὸ 3ο μέρος (ἀπὸ τὸν «Ἐρωτόκριτο» καὶ τὸ «Σὰν χορὸς») καὶ παρέλειψε τὸ 1ο καὶ τὸ τελευταῖο, χωρὶς τὴν ἀξεία μου, ἂν καὶ πρέπει νὰ πῶ πὼς δὲν τὸν μέμφομαι γι' αὐτό. "Οπως μοῦ εἶπε δὲ ὁ ἴδιος ὅταν πρῆε στὴν Ἑλλάδα, παρέλειψε τὰ ἄλλα μέρη διατί εἶχανε πολὺ «κοντραπούντο», ἐνῶ ἀντιθέτως τὰ μέρη ποὺ ἐξετέλεσε ἤτανε ἀληθινὰ «ἀπολαβόρ», κατὰ τὴ γνώμη του.

4ον) Δὲν εἶνε ἀκριβὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς κ. Σπανούδη ὅτι ὁ κ. Μητρόπουλος δὲν ἐξετέλεσε ὁλόκληρη τὴν «Μπατερφλάϊ» τοῦ Πουτσίνι σὰν ὁρατόριο, ἀλλὰ μόνο κάποιο ἀπόσπασμα. Ἀσχέτως πὼς δὲν ὑπάρχει ἀπόσπασμα τῆς

ΜΑΝΩΛΗ
Τῆς Ἀ
Πρόεδρος
λήνω

Ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, ὅπου παρέμεινεν ἐπὶ πολλοὺς μῆνας, ὁ κ. Σωτήρης Σκίπης. Ὁ ποιητὴς-ἀκαδημαϊκὸς ἐπέσπευσε τὴν ἐπιστροφήν του δι' ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις του καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως κάμῃ εἰς Ἀθήνας — μετὰ τρίμηνον — τὴν ἐγχείρησι ποὺ ἔχει ἀνάγκη διὰ τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς ὑγείας του.

— Ὁ κ. Σκίπης κατὰ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς του εἰς τὴν Γαλλίαν εἶχεν ὡρισμένας ἐπαφὰς μετὰ διακεκριμένων ἐκεῖ παραγόντων, ἤδη δὲ θὰ ἐπικοινωνήσῃ ἐνταῦθα μὲ τὰς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τῶν ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν καὶ Παιδείας, διὰ νὰ τὰς ἐνημερώσῃ ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, ἀναγομένων εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν ἑλληνογαλλικῶν πνευματικῶν σχέσεων.

— Ἀπὸ τὸ Παρίσι ἔφθασεν ἐπίσης ὁ Ἑλληνογάλλος διανοούμενος καὶ συγγραφεὺς κ. Κων. Φωτιάδης, ἐγκατεστημένος ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν στὴ Γαλλία. Ὁ κ. Φωτιάδης, ποὺ σημειωτέον εἶνε ἐξάδελφος τῆς Γαλλίδος ποιητρίας Ντὲ Νοάϊγ, εἶνε συγγραφεὺς πολλῶν βιβλίων, βραβευμένων ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ θεωρούμενον σήμερον ὡς κλασσικὸν διὰ τὸν Ἄγγλον πεζογράφον Μέρεντιθ. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἦλθεν ὡς ἀπεσταλμένος τῆς μεγάλης παρισινῆς ἐφημερίδος «Φιγκαρό», εἰς τὴν ὁποίαν καὶ θὰ γράψῃ τὰς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὴν σύγχρονον πνευματικὴν Ἑλλάδα.

— Ἔφθασεν ὡσαύτως ἀπὸ τὴν Κων)πολιν ὁ γνωστὸς ἐκεῖ νέος ποιητὴς κ. Μπούρας, ὁ ὁποῖος ἤδη ἐγκαθίσταται εἰς τὰς Ἀθήνας.

— Τὴν 29ην Νοεμβρίου συμπληροῦται δεκαετία ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Παύλου Νιρβάνα. Μὲ τὴν ἐπέτειον αὐτὴν θὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τὰ λογοτεχνικὰ σωματεῖα νὰ ὀργανώσουν φιλολογικὸν μνημόσυνον διὰ τὸν διακεκριμένον λόγιον καὶ ἀκαδημαϊκόν.

— Ἂς σημειωθῇ, ὅτι εἰς τὴν Ἀκαδημίαν μὲ τὰ πολλὰ κενὰ ποὺ ἔχει ἡ τάξις Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν γίνονται ζωηραὶ ζυμώσεις καὶ ἀναμένεται προσεχῶς προκήρυξις διὰ τὴν πλήρωσιν μιᾶς ἕδρας τῆς Λογοτεχνίας καὶ μιᾶς τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν. Οἱ ζωγράφοι καὶ οἱ γλύπται κινοῦνται διὰ νὰ γίνουν αἱ νέαι ἕδραι τῶν ἐκπροσώπων δύο, ἀνὰ μία διὰ κάθε κλάδον.

— Ἀναμένεται ἐντὸς τῶν ἡμερῶν ἡ συμπλήρωσις τῆς ἕδρας τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης. Ὁ τελικὸς ἀγὼν διεξάγεται μεταξὺ τῶν κ. κ. Κριαρᾶ, Σπανδωνίδη καὶ Λίνου Πολίτη.

—Μὲ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ἀναμένεται τὸ χριστουγεννιάτικο φύλλο τῆς «Νέας Ἑστίας». Ὅπως συνήθως, τὸ ἐκλεκτὸν αὐτὸ λογοτεχνικὸν περιοδικὸν θὰ παρουσιάσῃ μιὰ ἐργασία μὲ σφραγῖδα ἰδιαιτέρας ἐπιμελείας. Τὸ μισὸ τεῦχος θὰ εἶνε ἀφιερωμένον εἰς τὸν Οὐμβέρτον Περγὸ καὶ τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὸν Γιάννη Ἀποστολάκη, δέκα δὲ πρωτότυποι ἑλληνικαὶ ἐργασίαι ἀξιώσεων θὰ συνθέσουν τὸ κύριον ὑλικὸν τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ τεύχους.

—Εἰς τὸ σημείωμα τοῦ κ.Κλέωνος Παράσχου τοῦ τελευταίου τεύχους τῆς «Νέας Ἑστίας» δὲν ἀνεφέροντο τ' ἀποσπάσματα ἐκεῖνα ἀπὸ ἔργα τῶν κ. κ. Σεφέρη, Ἐλύτη καὶ Δημαρᾶ, μὲ τὰ ὁποῖα εἴχεν ἰσχυρισθῇ ὅτι θ' ἀπεδείκνυε τοὺς λογοτέχνας αὐτοὺς ὡς κακῶς χειριζομένους τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

—Σχετικῶς εἰς τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους ἐγνώσθη ὅτι ὁ κ. Παράσχος ἀφῆρεσε τὴν τελευταίαν στιγμὴν εἰς τὸ τυπογραφεῖον τὰ ἐν λόγῳ ἀποσπάσματα. Ἡ ἀνεύθυνος ἐξήγησις ποὺ παρείχετο εἶνε ὅτι ἐδημιουργήθη δι' αὐτὸν ζήτημα ἀβρότητος, διότι ὁ κ. Δημαρᾶς εἰς τελευταῖον κριτικὸν σημείωμα, ὕστερα ἀπὸ τὴν προαναγγελίαν ὅτι θὰ τοῦ ἐπετίθετο ὁ κ. Παράσχος, καὶ χωρὶς νὰ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ αὐτήν, ἐπήνεσε τὸ «Χρονικό» του.

—Τὸ ζήτημα τῆς ἀπουσίας τοῦ πνευματικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ μας κόσμου ἀπὸ τὸν σημερινὸν ὀκληρὸν ἀγῶνα τῆς ἑλληνικῆς Πατρίδος — τὸ ὁποῖον ἀνεκίνησε τὸ «Ἔθνος» — ἐξακολουθεῖ νὰ προκαλῇ ζωηροτάτας συζητήσεις μεταξὺ τῶν φιλολογικῶν κύκλων. Ὁ συνεργάτης μας κ. Ἀχ. Μαμάκης λαμβάνει καθημερινῶς πλῆθος ἐπιστολῶν ἐκ μέρους διαφόρων λογοτεχνῶν, ἐπιστημόνων καὶ ποικίλων διανοουμένων, αἱ ὁποῖαι θὰ δώσουν τὴν εὐκαιρίαν ἐντὸς τῶν ἡμερῶν εἰς ἕνα τελειωτικὸν ἄρθρον, διὰ τὸ ὁποῖον θὰ ζητηθοῦν καὶ αἱ ἀπόψεις τῶν ὑπευθύνων ὑπηρεσιῶν τοῦ ὑπουργείου Παιδείας.

—Εἰδικώτερα, δι' ὅσα ἔγραψεν ὁ κ. Καραντώνης, ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς «Ἐθνικῆς Ἑταιρείας Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος» κ. Νῖκος Προεστόπουλος μᾶς ἀπηύθυνε μακροτάτην ἐπιστολὴν — ποὺ τὸ θέμα Μητροπούλου δὲν ἀφίνει χῶρον διὰ νὰ δημοσιευθῇ ὁλόκληρος — εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος τονίζει, ὅτι «ὁ κ. Καραντώνης «τὴν ἔχει ψωνίσει» μὲ τὸ ἔργο τῶν ἀνθρώπων τῆς κλίνας, ποὺ αὐτὸς ὀνομάζει γενιὰ τοῦ 1930».

— Ἀπὸ αὐτὸ τὸ γεγονὸς —

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

προσθέτει ὁ κ. Προεστόπουλος — ἐπέρχεται ἕνας διχασμὸς τῆς προσωπικότητος τοῦ κ. Καραντώνη καὶ «ἐνῷ ξεκινάει μὲ μιὰν ἀντικειμενικότητα ποὺ ἀποπνέει ἐθνικὸ παλμό», ἡ ἐπιστολή του ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ διχασμοῦ τῆς προσωπικότητος τοῦ κ. Καραντώνη «γίνεται ὕμνος τῶν παθολογικὰ εὐνοουμένων του φιλολογούντων προσώπων, ποὺ κατὰ γενικὴ ὁμολογία ἢ ἐνεργὰ ἀντέδρασαν ἢ παγερὰ ἀδιαφοροῦν ἀπέναντι στὸν σκληρότατο σημερινὸν ἀγῶνα τῆς Πατρίδας».

—Σχετικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς στάσεως τοῦ πνευματικοῦ κόσμου ἀφιέρωσε καὶ ὁ ραδιοσταθμὸς τῆς Θεσσαλονίκης εἰδικὴν ὁμιλίαν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν, ποὺ ἔκαμεν ὁ σχολιαστὴς τῶν γεγονότων τοῦ σταθμοῦ γνωστὸς δημοσιογράφος τῆς μακεδονικῆς πρωτευούσης κ. Στ. Χριστοδούλου. Ὁ ὁμιλητὴς ὑπεγράμμισε καὶ αὐτὸς μὲ πικρίαν «ὅτι ὁ πνευματικὸς κόσμος τῶν Ἀθηνῶν δὲν δείχνει τὴν κατανόησι ποὺ περίμενε κανεὶς γιὰ τὴν τραγῳδία τοῦ μακεδονικοῦ καὶ θρακικοῦ λαοῦ» καὶ ἐτόνισεν ὅτι «εἶνε παρήγορος ἡ σταυροφορία τοῦ ἀθηναϊκοῦ Τύπου καὶ τῶν ὀλίγων ἐκλεκτῶν τοῦ πολιτικοῦ μας κόσμου γιὰ μιὰ πανελλαδικὴ ἐξόρμησι τῶν διανοουμένων πρὸς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα».

— Ἐν τῷ μεταξὺ πάλιν εἰς τὴν «Ἀγγλοελληνικὴν Ἐπιθεώρησιν», ποὺ κυκλοφορεῖ μεθαύριον Σάββατον, δημοσιεύεται ἐκτενὲς ἄρθρον τοῦ κ.Ἀντρέα Καραντώνη διὰ τὴν τόσας συζητήσεις προκαλέσασαν μέχρι σήμερον «Ἑλληνικὴν Περιοχὴν» τοῦ κ. Λεβέκ.

—Ὁ γνωστότατος κριτικός, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε ἀκόμη ὁμιλήσει, «δίχως φόβο καὶ πάθος, καὶ μὲ τὰ κείμενα, κι' ὄχι τὶς πληροφορίες τρίτων βασισμένες μονόπλευρα σ' ὡρισμένες περικοπὲς ἢ τ' ἀνεύθυνα σχόλια καὶ τὶς σκέψεις τετάρτων ἐπάνω στὶς πληροφορίες τῶν τρίτων», κάνει μιὰ διεξοδικὴ κριτικὴ ἀνάλυσι τοῦ περιεχομένου τοῦ θρυλικοῦ αὐτοῦ βιβλίου, ἀναγνωρίζει ὅτι ὑπάρχουν «σκιὲς καὶ γάσματα». ἀλλὰ τὰ ἐξηγεῖ καὶ τὰ δικαιολογεῖ καὶ προσθέτει: «Πρέπει νὰ ἔχῃ χάσει κανεὶς ὅλη του τὴν καλὴ πίστι καὶ τὴν ψυχραιμία ἢ ὅλα του τὰ πνευματικὰ καὶ τὰ ψυχικὰ αἰσθητήρια, γιὰ νὰ μὴν αἰσθάνεται τὴν τρικυμισμένη πνοὴ τῆς ἑλληνολατρείας, ποὺ συνέχει τὶς σελίδες τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς».

—Τέλος, σχολιάζων τὶς ὑποτιμητικὲς φράσεις γιὰ τὸν ἑλληνικὸ Λαὸ τοῦ κ. Λεβέκ, ὁ κ. Καραντώνης γράφει ὅτι: «"Αν σταθοῦμε στὶς γνῶμες αὐτὲς τοῦ κ. Λεβὲκ γιὰ ν' ἀνατινάξουμε ἀπὸ ἐκεῖ ὁλόκληρο τὸ ὑπόλοιπο οἰκοδόμημά του, σημαίνει πὼς μισοῦμε τὴν Ἑλλάδα — τοὐλάχιστο τὴν πνευματική».

— Καὶ τὸ ἄρθρο αὐτὸ τοῦ κ. Καραντώνη τελειώνει ὡς ἑξῆς : «"Ας λησμονήσουμε λοιπὸν τὶς κακὲς αὐτές, τὶς ἄτυχες στιγμὲς τῆς ἀνεξήγητης ἀσυνεπείας του (τοῦ κ. Λεβέκ), κι' ἂς τὸν τιμήσουμε γιὰ τὴν ἀδιάπτωτη «συνέπειά» του, ποὺ εἶνε σὰν νὰ μᾶς τὸν ἀποκαλύπτη νὰ καταθέτη στὸ μνημεῖο τοῦ "Αγνωστου "Ελληνα Στρατιώτη, στεφάνι ἀπὸ τὰ πνευματικώτερα καὶ πολυτιμότερα ἄνθη...»

—Εἰς τὸ ἴδιο τεῦχος τῆς «Ἀγγλοελληνικῆς» δημοσιεύεται ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρουσα μελέτη τοῦ κ. Ε. Παπανούτσου διὰ τὸν Καβάφη, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ διακεκριμένος διανοούμενος καὶ ἄλλοτε γενικὸς διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου Παιδείας ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ ποίησις τοῦ μεγάλου Ἀλεξανδρινοῦ ποιητοῦ εἶνε διδακτική.

—Ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος ὁ κ. Παπανούτσος θὰ ὁμιλήσῃ τὸ ἐρχόμενον Σάββατον εἰς τὸν Μορφωτικὸν Σύλλογον «Ἀθήναιον».

—Τὴν προσεχῆ Τρίτην θὰ γίνῃ σύσκεψις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν μὲ τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐκδοτῶν, κατόπιν προσκλήσεως τῆς πρώτης, μὲ θέμα: «Ἡ κρίσις τοῦ ἑλληνικοῦ λογοτεχνικοῦ βιβλίου καὶ τὰ μέτρα διὰ τὴν ἀντιμετώπισίν της».

—Ὅπως εἶνε γνωστόν, τὰ νεοελληνικὰ λογοτεχνικὰ βιβλία ζητοῦνται ἐλάχιστα, τοὺς τελευταίους ἰδίως μῆνας, ἐνῷ τούναντίον, ξένα, ἰδίως μυθιστορήματα καὶ ἱστορήματα εἰσαγόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, Ἀμερικὴν καὶ τὴν Γαλλίαν, κυκλοφοροῦν εὐρύτατα μεταξὺ τῶν κατεχόντων ξένας γλῶσσας ἀναγνωστῶν. Τοῦτο, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἐνδιαφερόμενοι, προέρχεται κυρίως ἀπὸ τὴν ἀσυδοσίαν τοῦ ξένου βιβλίου, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ μάστιγα τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας καὶ τῆς πολιτικῆς τηρεῖται ἀπὸ

Κυβερνήσεις καὶ ἡ ἑλληνο τῆς διεθνοῦς πνευματικῆς ἰ νης, τὴν ὁποί καὶ ἡ Ἑλλάς φορμή, ποὺ φρασιν καὶ τὴ νων λογοτεχνι Ἑλλάδα.

—Ὅλα αὐτὰ ὅσα ἄλλα θὰ τὴν συζήτησιν τέρω ἐνδιαφε ων, θὰ ἀποτε διὰ τὴν ἐπεξ τος πρὸς τὴν δεχομένως στο δια νόμων τὴν προστασία ἑλληνικοῦ λογ

—Ὁ λογογ Βενέζης, ἐγνώ λεγράφημα ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν μεταφράστριαν μένων, διαμένο γλίαν, διὰ τοῦ φορεῖ ὅτι ἕνα λυτέρους ἐκδοτ Λονδίνου, ἐδήλ βάνει τὴν ἔκδοσ ὡς της τῆς «Α ζητεῖ τοὺς ὅ φέως.

—Ἐν τῷ μετ βόλαιον μεταξὺ δοτικοῦ οἴκου Λοὺντ τῆς Σου πολου ὁ οἶκος τ τὴν ἔκδοσιν τ τοῦ ἀνωτέρω ἔ νέζη, τὴν ὁποία στὸς Σουηδὸς Βικάντερ.

—Ἐπίσης πλ διεξάγονται δι ταξὺ τοῦ ἰδίου Βενέζη, ἀφ' ἑν τῆς Ἰέννας δι ἔκδοσιν τοῦ «Ν ρου δὲ μὲ ἐκδ διὰ τὴν ἔκδοσι μεταφράσεως τ ἔργου «Μπλὸκ

— Παραλλήλω δόται τοῦ «Νοι «Γαλήνης» στέλ ποκόμματα τῶν προκάλεσαν αἱ ἔργων αὐτῶν εἰ ρας, ὅπου ἐκυκλ βλία. Οἱ κριτικο γοι, Ἑλβετοὶ θουσιασμὸν διὰ τ ἔκαμαν ἐντύπωσ ἐπὶ τῇ εὐκαιρία

ΗΜΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Γ. ΣΥΡΙΩΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΛΩ 3
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 30.221 — 30.222
ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΔΡΑΧΜΑΙ 300

ΚΥΡΙΑΚΗ
2
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1947
Σελήνη 20 ήμερῶν
Ἀνατολή 6.54 Δύσις 5.23
Πηγασίου, Ἀφθονίου μαρ.

9013111 1

ΕΥΘΕΤΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΠΛΟΚΗΣ

ΟΝ ΖΗΤΗΜΑ.- Η ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

όποίαν ἐπιτρέπει καὶ
ἡ ἀπόφασις περὶ συ-

ΤΗΣ ΔΙΕΞΟΔΟΥ

ντιμετώπισις τοῦ Βαλ-
συνδυασμῷ μὲ τὴν δι-
Νοεμβρίου, δύναται,
Ἀγγλους ἁρμοδίους νὰ
θετικὰς δυνατότητας
ὸ τὴν σημερινὴν δι-
δισμάχην ἡ ὁποία οὐ-
ῖ εἰς τὸν τερματισμὸν
χῆς. Ἐὰν ἡ Ἐπιτρο-
σθῆ ἐξ ἑκπροσώπων
ης σ[illegible]ίας, οἱ ὁ-
οριοσθοῦν εἰς τὴν τυ-
γωγὴν τῆς ἐργασίας
ως μὲ τὴν στενὴν ἐρ-
ἀποστολῆς των, τὰ ἀ-
προφητεύονται πε-
εἶνε ἁπλῶς συνέχεια
σίας ἡ ὁποία ἐπερα-

ἡ ἐντόπισις τῆς Ἐ-
καθίκοντα στενῶς ἀ-
ὰ καταστήσῃ τὸ ἔρ-
χερέστατον δεδομένου

ὅτι θὰ παράσχῃ εἰς τὰ γειτονικὰ τῆς Ἑλλάδος Κράτη τὰ γνωστὰ ἐπιχειρήματα περὶ ἀποχῆς των ἀπὸ πάσης συνεργασίας μὲ τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ θὰ περιορίσῃ τὰς ἀναζητήσεις της εἰς τὴν προσπάθειαν ἑξακριβώσεως ἐνεργειῶν ἀπροκαλύπτου ἔξωθεν ἐπιθέσεως ξένων δυνάμεων εἰς τὸ προσεχὲς ἢ τὸ ἀπώτερον μέλλον, δεδομένου ὅτι αἱ παρελθοῦσαι ἐνέργειαι τῶν γειτόνων ἔμειναν οὐσιαστικῶς ἄνευ κυρώσεως. Στοιχειώδης προφύλαξις καθιστᾷ τοιαύτην ἀπροκάλυπτον δρᾶσιν τῶν γειτόνων μᾶλλον ἀπίθανον, ἐνῷ ἡ ἑξακρίβωσις τοῦ ὑπογείου ἀνεφοδιασμοῦ τῶν ἀνταρτικῶν δυνάμεων εἶνε σήμερον δυσχερεστέρα λόγῳ τῆς πραγματικῆς καταστάσεως τῆς ὑφισταμένης εἰς τὰ βόρεια σύνορα καὶ τῆς ἐχθρικῆς στάσεως τῶν γειτόνων ἐναντι τῶν σχετικῶν ἐνεργειῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ «Μαγχεστριανοῦ Φύλακος» τηλεγραφεῖ ὅτι ἡ Ρωσσία ἀρνεῖται νὰ ἀναγνωρίσῃ τὰ δικαιώματα ἐρεύνης τῆς Βαλκανικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ προσθέτει: «Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἀντικρύσωμεν τὸ πρόδηλον γεγονὸς ὅτι οἱ Ρῶσσοι οὐσιαστικῶς ἐγκατέλειψαν τὸν Ο.Η.Ε. εἰς τὸν ὁποῖον ὀνομαστικῶς μόνον ἀνήκουν».

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν στάσιν τῆς Ἑλλάδος, οἱ Ἄγγλοι ἁρμόδιοι οὐδόλως ὑποδεικνύουν οἱανδήποτε χαλάρωσιν τῆς ἀμύνης της, ἀλλὰ θεωροῦν ὡς βέβαιον καὶ ἐνδεδειγμένον ὅπως ἡ Ἑλλὰς ψύχραιμος καὶ φιλειρηνική, ἐπιδείξῃ διαθέσεις συνδιαλλαγῆς ἐπιδιωκομένης βάσει θετικῶν συμφωνήσεων καὶ ἀπολογούσης εἰς τὴν παγίωσιν σταθερᾶς ὁμαλότητος ἐν τῇ Βαλκανικῇ.

Α. ΔΗΜΑΚΟΣ

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΛΛΗΝ. ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΤΑΡΤΩΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 1 Νοεμβρίου. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Ἀπαντῶν εἰς ἐρωτήματα τεθέντα εἰς αὐτὸν ὑπὸ Ἄγγλων καὶ ξένων δημοσιογράφων ὁ κ. Τσαλδάρης ἐδήλωσεν ὅτι ὁ σχηματισμὸς κυβερνήσεως Σοφούλη — Τσαλδάρη, ὡς τὴν ἀποκαλεῖ, ὀφείλεται εἰς ἰδικήν του πρωτοβουλίαν, καθ' ὅσον ἐπίστευεν ὅτι ὑπὸ τὰς ὑπαρχούσας συνθήκας τοιαύτη κυβέρνησις θ' ἀπέδιδε πραγματικὰς ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς χώρας καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ σημερινὴ κυβέρνησις δὲν εἶνε πρόσκαιρος συνδυασμὸς ἀλλ' ἐπιβάλλεται ὅπως διαρκέσῃ, ὥστε ἡ μείωσις τῶν πολιτικῶν ἀντιθέσεων νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ ἔργον τῆς ἀνοικοδομήσεως. Ὁ κ. Τσαλδάρης ἀνεγνώρισεν ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀμνηστίας ὑπῆρξαν πενιχρὰ καθόσον αὐτὴ ἀπερρίφθη ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν οἱ ὁποῖοι ἐτρομοκράτησαν διαίως στρατευθέντας χωρικοὺς διὰ νὰ μὴ ἐπωφεληθοῦν οὗτοι τῆς ἀμνηστίας. Προσέθεσεν ὅτι πάντως τὸ σχέδιον τῶν κομμουνιστῶν ὅπως καταλάβουν διαίως τὴν ἀρχὴν ἐματαιώθη ὁριστικῶς, ἐχαρακτήρισε τὸν ἀγῶνα των ὡς μάταιον καὶ ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ κράτος τοῦ νόμου θὰ ἐπιβληθῇ ταχέως.

Ἀπαντῶν εἰς ἐρωτήσεις ἐὰν ὑπάρχουν Ἀμερικανοὶ ἀξιωματικοὶ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατόν, ὁ κ. Τσαλδάρης ἐδήλωσεν ὅτι ὑπάρχουν Ἀμερικανοὶ ἀξιωματικοὶ ἀπεσπασμένοι εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν ἀποστολὴν βοηθείας, ἐκτελοῦντες ἔργα τῆς εἰδικότητός των ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ γενικοῦ προγράμματος τῆς Ἀποστολῆς. Εἰς ἐρώτησιν ἂν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐζήτησε τὴν ἔνταξιν Ἀμερικανῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὰς μονάδας τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ὁ κ. Τσαλδάρης ἀπήντησεν ὅτι ὅπασαι αἱ ἐνέργειαι τῶν Ἀμερικανῶν ἐν Ἑλλάδι, ὅπως προηγουμένως τῶν Ἄγγλων, γίνονται τῇ αἰτήσει τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ προσέθεσεν ὅτι ἡ Ἀμερικὴ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ταχυτάτην οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία, ὡς ἔχει πιστοποιηθῇ, δὲν εἶνε δυνατὴ χωρὶς τὸν τερματισμὸν τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος.

Σχετικῶς μὲ τὰ γραφέντα ὅτι Ἀμερικανὸς ἀνέλαβε τὸν μονοπωλιακὸν ἔλεγχον τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος, ὁ κ. Τσαλδάρης ἐξήγησεν ὅτι ὁ κ. Ντόουσον εἶνε ὑπάλληλος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ὑπαγόμενος ὑπηρεσιακῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὅτι ἡ εὐρεῖα δικαιοδοσία του ὀφείλεται εἰς τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐργασίας του. Εἰς ἐρώτησιν πότε ὁ Ἀγγλικὸς στρατὸς θὰ ἀποχωρήσῃ ἐξ Ἑλλάδος, ὁ κ. Τσαλδάρης ὑπέμνησε τὴν ἔλευσιν του εἰς τὴν Ἑλλάδα κατόπιν προσκλήσεως τῆς τότε Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τῆς ὁποίας συμμετεῖχον ἐξ κομμουνισταί καὶ ἐδήλωσεν ὅτι οἱ Ἄγγλοι θὰ φύγουν ἐν καιρῷ, ὅπως θὰ φύγουν καὶ ἄλλα συμμαχικὰ στρατεύματα ἀπὸ ἄλλας χώρας τῆς Εὐρώπης.

Α. ΔΗΜΑΚΟΣ

ΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΛΟΓΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΟΥΕΡΘ

ὅταν τοῦ εἶπα ὅτι
μία βαλίτζα τὴν ὁ-
οιξε, μοῦ εἶπε πάλιν
ει» [illegible] προσέθεσε:
τὲς κασσέτες καὶ γλυ-
τὴ Στοκχόλμη ποὺ
τὴ Μόσχα».
κρανγτ, αὐτὴν τὴν γλυ
ρινὴν ἡμέραν, μὲ τὸν
τὸν τροῦλλον τοῦ Α-
καὶ τὸν χρυσὸν ὀβε-
ναυαρχείου ποὺ ἀκτι-
κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιον,
άλανον Νέβα καὶ τὸ
ατισμένον Χειμερινὸν
φαίνετο περισσότε-
ήθους πυκνοκατωκημέ-
ὄχι ὅσον ἡ Μόσχα.
ινγκρανγτ εἶνε ἀκόμη
ν μία οἰκογένεια νὰ

ἔχῃ διαμέρισμα τριῶν ἢ τεσσάρων δωματίων. Ἕνα ἀπὸ τὰ μεταπολεμικὰ κατορθώματα τοῦ Λένινγκρανγτ εἶνε ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν πολυαρίθμων λουτροπόλεων μὲ τὰ ἀναπαυτήρια, τὰ σανατόρια καὶ τὶς πλάζες, ὅπως ἡ Κουκκάλα καὶ τὸ Τεριγιόκι ἐπὶ τοῦ τέως Φιλανδικοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Καρελίας. Ἄλλο εἶνε ἡ ἤδη συνεχιζομένη ἐπισκευὴ τῶν ἀνακτόρων τοῦ Τσάρσκογιε Σέλο, τὰ ὁποῖα ἐκάησαν ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς τὸ 1944. Τὸ Λένινγκρανγτ εἶνε πάλιν ζωντανὴ πόλις, αἱ βιομηχανίαι της κατέλαβαν τὴν πρώτην θέσιν ἐφέτος, ὅπως καὶ πέρυσι, εἰς τὴν ἔντασιν τῆς παραγωγῆς καὶ ἀκόμη καὶ αἱ κατεστραμμέναι ἀπὸ τοὺς βομβαρδισμοὺς πάροδοί της καὶ αἱ ἀποβάθραι τῶν διωρύγων ἀντηχοῦν ἀπὸ τὶς φωνὲς τῶν παιδιῶν ποὺ παίζουν ποδόσφαιρον.

Τὰ κατεστραμμένα χωριὰ μεταξὺ Λένινγκρανγτ καὶ Μόσχας ἔχουν βελτιωθῇ πολὺ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ὅπως βλέπει κανεὶς μὲ κατάπληξιν: ἔχουν κατασκευασθῇ πολλὰ νέα ξύλινα σπίτια καὶ εἰςτοὺς σταθμοὺς πωλοῦνται πολὺ περισσότερα τρόφιμα. Καὶ τὸ Ἐρυθρὸν Βέλος (τὸ ἔξπρες Λένινγκρανγτ — Μόσχας) ἐμείωσε τὴν διαδρομήν του ἀπὸ 14 εἰς 13 ὥρας. Αἱ στατιστικαὶ ἀναφέρουν ὅτι μέχρι τοῦδε τέσσαρα ἑκατομμύρια κάτοικοι τῆς ὑπαίθρου ποὺ ἔμεναν εἰς ὑπόγεια καταφύγια ἐγκαταστάθησαν εἰς

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 5ην σελίδα)

ΤΗΝ ΜΕΣΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΚ

ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΝΑΥΑΡΧΕΙΟΥ

ἶνε ἁπλῶς τὰ καθήκον-
ὅπλου τῆς Βερμάχτ
πιτροσθέτως θὰ εἶνε
ήκοντα ἑνὸς ὀργάνου,
τονώσῃ καὶ θ' αὐξήσῃ
πεποίθησιν καὶ τὴν θέ
ὸς ἀντίστασιν τῶν ἐ-
υνάμεων καὶ τοῦ λαοῦ
. Ἡ φύσις καὶ ἡ ἔκτα

εἶνε ἀνάγκη νὰ συνεργασθῶμεν μὲ αὐτά, συμφώνως πρὸς τὴν παροῦσαν γενικὴν διαταγήν. Γίνονται προσπάθειαι ὅπως ταῦτα ὑπαχθοῦν εἰς τὴν σφαῖραν ἐξουσίας τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς γερμανικῆς στρατιωτικῆς ἀποστολῆς».

Ὡστόσον καὶ παρὰ τὴν ἐμπλοκὴν εἰς τὴν Ρωσσίαν, ἡ σημασία τῆς Μεσογείου ἀνεγνωρίζετο, τούλάχιστον μερικῶς, ἀπὸ τὸ γερμανικὸν Ἀνώτατον Ἀρχηγεῖον, περὶ τὸ τέλος δὲ τοῦ Ἰουνίου εἶχον ἐκδοθῇ διαταγαὶ διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ πολέμου εἰς τὴν Μεσόγειον μόλις

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Η ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ ΜΑΣ

= = Τρία ἄρθρα τοῦ στρατ
Ὑπουργοῦ κ. Ι. ΚΑΡΑΒΙΑ

3 ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ

Εἰς ἕνα σημεῖον συμπίπτουν ὅλα τ
κονομικὰ συστήματα. Ὅτι ἡ ἀνακατασκευ
τῆς οἰκονομίας μιᾶς καθυστερημένης χώρα

CENTRE FOR CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ
MDCCCLXXXI

βέπει ν' ἀνασταλῆ πρὸς τὸ
χρόν».

«7) "Οπου μέλη τῶν Ἰταλι-
ῶν ἑνόπλων δυνάμεων χρησι-
οποιοῦνται εἰς τὸ 'Ιράκ, θὰ

τους καὶ οὕτω δὲν παρεσχέθη εἰς
τοὺς Γερμανοὺς ὁ ἀπαιτούμενος
χρόνος νὰ παγιώσουν τὴν προέλα
σίν των πρὸν τοὺς προλάβῃ ὁ
χειμών.

— Αἱ συζητήσεις εἰς τὴν Ἀνα-
τολικὴν Μεσόγειον. — Παράπο-
να κατὰ τῶν 'Ιταλῶν διὰ τὴν
ἀνικανότητά των νὰ ἐξασφαλί-
σουν τὰς συγκοινωνίας εἰς τὴν
Μεσόγειον.

ΕΤΑΙ ΝΑ ΚΙΝΔΥΝΕΥΗ Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΙΡΗΝΗ

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. Γ. Α. ΕΞΗΝΤΑΡΗ, ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

υνεπῶς, ὅταν συνήντησαν μὲ
τέραν ἀντίδρασιν εἰς τὰς ἐ-
ξεις των, νὰ νομίσουν ὅτι
κει νὰ ὑψώσουν περισσότε-
ὸν τόνον τῆς φωνῆς των διὰ
ν κάμψουν.

ύτερον. Διὰ τῶν ἀπειλῶν των
ρσσοι ἐπεδίωξαν νὰ πτοήσουν
κρὰ κράτη καὶ ἰδίᾳ τὰ γειτο-
καὶ ἓν τινι μέτρῳ τὸ κατώρ-

ίτον: "Οποιος παρηκολούθη-
ας ἐφαρμοζομένας ὑπὸ τῆς
ας προπαγανδιστικὰς μεθό-
ἢ ἔτυχε νὰ ἀναγνώσῃ κομμου
ὸν δοκίμιον περὶ τοῦ τρόπου
εξαγωγῆς τῆς προπαγάνδας,
ἢ δισπιστώσει ὅτι ἡ συνεχὴς
σις κατηγορία ἔχουν ἐ-
ἀναχθῆ εἰς σύστημα. Οἱ
σται λαμβάνουν πάντ
ατηγόρων, οὐδέποτε
ένων ἢ ἀπολογουμένω
κατ' ἐξαίρεσιν εὑρί
τὴν ἀνάγκην ν' ἀπολ
τίζουν νὰ τὸ πράττ
ν κατηγορίας ἐπὶ συκ
έταρτον: "Ολοι οἱ δ
Ρωσσίας δὲν φαίνοντ
ἀπολύτως ἀσφαλεῖς.
χοσλοβακίαν, ὅπου τ
Μπένες ἐνισχύεται ὁλ
ος τῶν κομμουνιστῶν.
διαφαίνωνται τάσεις
ἐξ οὗ καὶ αἱ ἀπό τινος
λόμεναι προσπάθειαι ἐ
οὗτος ἐκποδών. Εἰς τὴ

νίαν ἐξ ἄλλου, κατά πληροφορίας
προερχομένας ἀπὸ σοβαρὰς πηγὰς
ἡ κατάστασις περουσιάζεται «συγ
κεχυμένη». Δὲν εἶνε ἀπίθανον συνε
πῶς οἱ Ρῶσσοι διὰ τῆς ἐντυπωσια-
κῆς στάσεως εἰς τὸν ΟΗΕ νὰ ἀ-
ποσκοποῦν εἰς τὴν τρομοκράτησιν
τῶν δορυφόρων καὶ εἰς τὴν ἐδραί-
ωσιν τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐπιβολῆς των.

Πέμπτον: Οἱ κυβερνῶντες εἰς
τὸ Κρεμλῖνον εἶνε ἄνθρωποι κατ'
ἐξοχὴν ρεαλισταὶ χρησιμοποιοῦντες
τὴν ἀδιαλλαξίαν ὡς ἀντικείμενον
παζαρεύματος. Τοῦτο πρόκειται περὶ
ἁπλῆς ὑπόθεσεως. Εἶνε γνωστὸν
ἤδη ὅτι ὁ Βισσίνσκυ ἐνῷ εἰς τὰς ἐ-
πισήμους συνεδριάσεις τοῦ ΟΗΕ
τηρεῖ στάσιν ἀπαράλλακτον ἀκρο-
τάτης ἀδιαλλαξίας, εἰς τὰ παρα-
κτήματα ὅμως διεξάγει συνεχῆ

σης φύσεως ἀπειλαὶ καὶ ἀπὸ τὸ
ἄλλο κρατεῖται ἀνοικτὴ ἡ θύρα δι'
ἐνδεχομένους συμβιβασμούς. Συμ-
βιβασμοὺς ἐπὶ ποίων προβλημά-
των; Ὑπάρχουν ἐκκρεμῆ πολλά.
Ὑπάρχει τὸ πρόβλημα τῆς Γερμα
νίας καὶ τῆς Αὐστρίας, ὑπάρχει
τὸ πρόβλημα τῆς Κορέας, ὑπάρ-
χει ἰδίᾳ διὰ τοὺς Ρώσσους τὸ
πρόβλημα τῆς οἰκονομικῆς ἀνασυγ
κροτήσεως καὶ τῆς ἀνοικοδομήσε-
ως τῆς χώρας των ἡ ὁποία δὲν
ἠμπορεῖ νὰ ἐπιτευχθῇ ταχέως χω-
ρὶς ξένην βοήθειαν. Τὸ πρόβλημα
τοῦτο ὅσον καὶ ἂν δὲν γίνεται πο-
λὺς θόρυβος περὶ αὐτό, εἶνε ἐκεῖ-
νο τὸ ὁποῖον σήμερον ἀπασχολεῖ
ἴσως τοὺς κυβερνήτας τῆς Μόσχας
περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο. Ἡ
δυστυχία τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ, συ
νὰ συγκρίνῃ καὶ συνεπῶς νὰ ἀπο-
φασίζῃ τὴν κατάφαση ἢ τὴν ἄρ-
νηση.

Λυποῦμαι ποὺ δὲν ὑπάρχει χῶ-
ρος νὰ συνεχίσω. Λυποῦμαι ἀκό-
μα ποὺ ἤμουν ὑποχρεωμένος νὰ
συζητήσω τὶς ἀπόψεις τῶν συνομι
λητῶν μου, ὄχι, ὅπως θὰ ἤθελα,
τοῦ καθενὸς χωριστὰ ἄλλα ἀπρόσ-
ωπα καὶ συνοπτικά.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΝΕΖΗΣ

τοιες ἐργασίες στὸν τόπο μας.

Δὲν εἶνε τὸ ἴδιο, προκειμένου
γιὰ τὴν ἐπικαιρικὴ κριτικὴ σημει-
ωματογραφία. Αὐτὴ εἶνε ὑποχρε-
ωμένη νὰ κρ'νῃ αὐτὸ τὸ συγκεκρι
μένο βιβλίο, αὐτὴ τὴν παράσταση,
Μὲ ὅσο τὸ δυνατὸν λιγώτερη δογ-
ματικὴ μονομέρεια, μὲ ὅσο τὸ δυ-
νατὸν λιγώτερη προβολὴ τῶν ἀ-
ποκλειστικῶν προτιμήσεων τοῦ
κριτικοῦ. Ἐδῶ θὰ πρέπει νὰ κρι-
θῇ ἀναλυτικὰ τὸ δεδομένο ἔργο
στὸ χαρακτήρα του, στὶς προθέ-
σεις του, στὸ ἀποτέλεσμα ποὺ
φτάνει. Κατ' ἀνάγκην ἐδῶ ἡ κρι-
τικὴ εἶνε δορυφόρος τοῦ ἔργου.
Ἡ πρόθεσή της εἶνε νὰ ἐπηρεάσῃ
τοὺς ἄλλους, δὲν ἔχει νόημα νὰ
τὸ ἀρνούμαστε. Ὅ,τι ἰσχύει γιὰ
τοὺς λογοτέχνες, ποὺ μὲ τὸ ἔργο
τους ζητοῦνε νὰ μεταγγίσουνε
συγκίνηση στὸ πλῆθος, τὸ ἴδιο ἰ-
σχύει καὶ γιὰ τοὺς κριτικοὺς ποὺ
ζητοῦνε νὰ δημιουργήσουνε ρεύ-
ματα. Σήμερα ἔχουμε στὴν πα-
τρίδα μας μιὰ πλειάδα κριτικῶν
δυνάμεων μὲ εὐαισθησία καὶ καλ-
λιέργεια ποὺ ἔτσι συγκεντρωμένη

; Δὲν βλέπεις τὰ χάλια τὰ δικά μου;

(Τοῦ κ. Φωκ. Δημητρίου)

ΜΑΝΤΑΡΙΣΜΑΤΑ

Ἐνδυμασιῶν, σχίσιμο κάψιμο, σκορο-
φάγωμα, ἐφθαρμένοι καβάλλοι διορθώ-
νονται δι' ὑφάνσεως παρ' εἰδικοῦ τεχνί-
του σπουδάσαντος εἰς τὸ ἐξωτερικόν.
Γυρίζονται κοστούμια, παλτὰ καὶ καμ-
παρτίνες. Ραφεῖον «Νέα Οἰκονομία»
Δώρου 5 γ (1ον πάτωμα). Ἀδελφοὶ
Λώλη. Τηλ. 55 - 314.

ΚΥΡΙΑ σπουδάσασα εἰς τὸ ἐξωτερι-
κὸν παραδίδει μαθήματα πιά-
νου. Πληροφορίαι Δευτέρα, Τετάρτη καὶ
Παρασκευή, Ἀμαλίας 46, 1—2.

Παντὸς ἡ ἐπιτευξις συμβιβαστι-
κῶν λύσεων παρουσιάζεται τόσον
ἐξαιρετικὰ δύσκολος ὥστε νὰ φαί-
νεται σχεδὸν ἀδύνατος.

Ἐν τῷ μεταξύ, μὲ τὰς δημι-
ουργηθείσας συνθήκας καὶ εἰς ὃ
σημεῖον περιέστησαν ἤδη τὰ
πράγματα, ἡ Ἑλλὰς εἶνε καταδι-
κασμένη νὰ συνεχίσῃ τὸν Γολγο-
θᾶν της, δὲν ἀπομένει δὲ ἄλλο τι
εἰς τὴν κυβέρνησιν παρὰ νὰ ἐφαρ
μόσῃ τὴν πολιτικήν της. Νὰ ἐξα-
κολουθήσῃ μὲν ἀφ' ἑνὸς νὰ φέρε-
ται μὲ γενναιοφροσύνην πρὸς τοὺς
καταθέτοντας τὰ ὅπλα, ἀλλὰ νὰ
νὰ ὀργανώσῃ ἀφ' ἑτέρου κατὰ
τρόπον ἀοτιωτερον καὶ ἀποτελε-
σματικώτερον τὸν κατὰ τῆς ἀν-
ταρσίας πόλεμον.

Ἐλπίζομεν οἱ φίλοι μας Ἀμε-
ρικανοὶ νὰ ἐπείσθησαν ἤδη ὅτι
εἶνε ζήτημα ἐπιτακτικῆς, ζωτικῆς
ἀνάγκης νὰ παράσχουν εἰς τὸν
στρατόν μας ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα
ἐφόδια, χωρὶς χρονοτριβὴν καὶ χωρὶς φειδώ.
Διότι ἐφόσον δὲν ἀποκατασταθῇ
εἰς τὴν Χώραν ἡ τάξις δὲν κάμνο-
μεν τίποτε παρὰ νὰ κτίζωμεν ἐπὶ
τῆς ἄμμου.

Γ. Α. ΕΞΗΝΤΑΡΗΣ

ΛΙΑ ΕΠΙ ΤΑ

(Συνέχεια εἰς τὴν 3ην σελίδα)

Β' σχ. 2. 11. 47

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

(1)

ΟΙ ΚΡΙΤΙΚΟΙ

ΤΟΥ κ. ΗΛΙΑ ΒΕΝΕΖΗ

Μερικὲς παρατηρήσεις αὐτῆς τῆς στήλης, ἐδῶ καὶ ἕνα μήνα, γιὰ τὴν κριτική, ἔδωσαν ἀφορμὴ σὲ μιὰ μεγάλη ἀρθρογραφία, ὅπου πολλοὶ κριτικοί μας ἐκθέσανε τὶς ἀπόψεις τους "Ἐχω ὑπ' ὄψει μου τὰ σημειώματα τοῦ 'Αθηναίου τῆς «Καθημερινῆς» καὶ τὰ ἄρθρα τῶν κυρίων Ἄλκη Θρύλου, Πέτρου Χάρη, Κλέωνος Παράσχου, Μιχ. Ροδᾶ, Μ. Πλωρίτη, Β. Βαρίκα, Π. Ρήγα. Ἦταν μιὰ συζήτηση ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες, ἀδικαιολόγητες ἐκτροπές, κρατήθηκε σ' ἕνα ἐπίπεδο αὐστηρὸ καὶ ἀπροκατάληπτο, ἐντελῶς ἀντίθετα ἀπὸ ἄλλες φιλολογικὲς συζητήσεις τοῦ τελευταίου καιροῦ.

Οἱ σημειώσεις μας ἐκεῖνες προσπαθοῦσαν νὰ βροῦν ἀπόκριση σὲ τοῦτο τὸ ἐρώτημα: ποιὰ εἶνε στὸν τόπο μας ἡ ἐπίδραση τῆς κριτικῆς στὴν τύχη ἑνὸς θεατρικοῦ ἔργου ἢ ἑνὸς βιβλίου; Εἶνε οὐσιαστική; Δηλαδὴ μπορεῖ νὰ δημιουργῇ ρεύματα κοινῆς γνώμης ποὺ νὰ δέχωνται ἢ νὰ ἀπωθοῦν τὰ ἔργα ἀνάλογα μὲ τὴν ἐπιδοκιμασία ἢ τὴν ἀποδοκιμασία τῆς κριτικῆς; Καὶ ἂν αὐτὸ δὲν γίνεται, τότε ποιὸς ἀσκεῖ πράγματι τὴν κριτικὴ λειτουργία στὸν τόπο μας; Ποιὸς συντελεῖ μὲ τὴν κρίση του στὴν καταδίκη ἢ τὴν καθιέρωση τῶν ἀξιῶν—ἑνὸς καλοῦ βιβλίου, ἑνὸς καλοῦ ἔργου θεατρικοῦ; Εἶνε ἡ γνώμη τοῦ κοινοῦ;

Οἱ σημειώσεις ἐκεῖνες δὲν ἀξιολογοῦσαν τὴν κριτική. Ὡστόσο εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς οἱ περισσότεροι συνομιλητές μας μεταθέσανε τὸ ζήτημα ἐκεῖ: στὸ τί ἀξίζει ἡ κριτική μας, στὴν ἀφιλοκέρδειά της, ἀκόμα καὶ στὸ προβάδισμα ποὺ διεκδικοῦν μερικοὶ γι' αὐτὴν μὲς στὴν πνευματική μας ζωή. Ἀπὸ τὴν ἄποψη αὐτὴ ἡ συζήτηση στάθηκε χρήσιμη. Ὑπεύθυνα πρόσωπα ἐκθέσανε μὲ αὐστηρότητα τὶς ἀπόψεις τους γιὰ τὸ λειτούργημά τους. Ἀλλὰ εἴπαμε τὸ ζήτημα δὲν εἶνε τὶ ἀξίζει ἡ κριτική μας—καὶ ἐννοῶ πάντα τὴν ἐπικαιρικὴ κριτικὴ σημειωματογραφία—ἀλλὰ τί ἐπίδραση ἀσκεῖ. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ζήτημα ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ, ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ προσθέσω στὶς πρῶτες παρατηρήσεις μερικὲς ἀκόμα γενικώτερες, ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἄρθρων τῶν συνομιλητῶν μου.

Ἡ κριτικὴ λειτουργία εἶνε πράγματι μία ἀπὸ τὶς θεμελιώδεις συνάμεις τοῦ πνεύματος. Ἐνυπάρχει σὲ κάθε δημιουργικὸ λογοτεχνικὸ ἔνστικτο καὶ καθορίζει, σὲ ἴση σχεδὸν ἀναλογία μὲ τὸ ἔνστικτο αὐτό, τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ λογοτεχνικὸ ἔργο. Κάθε συγγραφεύς, κάθε ποιητὴς τὸ ξέρει αὐτὸ καλά. Ἡ πρώτη ἐνέργεια στὴ σύνθεση εἶνε ἐνέργεια κριτική. Τὸ ἔργο ἀρχίζει νὰ οἰκοδομεῖται ἀπὸ τὴ στιγ-

Τὸ 4ον καὶ τελευταῖον ἄρθρον τοῦ
κ. Γ. Μαραγκοπούλου διὰ

ΤΟ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

δημοσιεύεται εἰς τὴν 3ην σελίδα.

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
ΜΔCCCLXXXI

11-3.

ΘΕΑΜΑΤΑ

ΑΛΙΚΗΣ (Θέατρον Τέχνης): Ήταν όλοι τους παιδιά μου.
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δουλειές Αμερικάνικες
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ (Πειραιώς): Παπαφλέσσας, άπογευμ. ώρα 4 βραδυνή 7.30.
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ (Λογοθετίδης): Ένας ήρως με παντόφλες.
ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ (Ρεξ): Σβύστε τό φῶς.
ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ 6.30' μ. μ. Εὔθυμη χήρα.
ΠΑΠΑ-Ι-ΩΑΝΝΟΥ: Γελᾶτε χωρὶς βέτο. (β' σειρά).
ΠΑΛΛΑΣ (Πειραιῶς): Βαριετέ.
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ (α' προβολῆς):
ΑΠΟΛΛΗΝ: Πὲς πῶς μ' ἀγαπᾶς.
ΑΣΤΟΡ: Μεγάλες προσδοκίες.
ΑΣΤΥ: Στὴν κάψη τοῦ ξυραφιοῦ.
ΑΤΤΙΚΟΝ: Μπεντέλια.
ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ: Στὸ περιθώριο τῆς ζωῆς
ΕΣΠΕΡΟΣ: Χίμαιρες.
ΙΝΤΕΑΛ: Φιλόξενο Μαρόκο.
ΚΡΟΝΟΣ: Παιδιὰ τῆς Ἀθήνας.
ΜΟΝΤΙΑΛ: Ἀρχόντισσα τῆς ζούγκλας
ΟΡΦΕΥΣ: Σχεραζάτ.
ΠΑΛΛΑΣ: Μαῦρος καθρέφτης.
ΠΑΝΘΕΟΝ: Παιδιὰ τῆς Ἀθήνας
ΡΕΞ: Πριγκήπισσα καὶ πειρατής.
ΣΙΝΕΑΚ: Ἐπίκαιρα γεγονότα.
ΣΤΑΡ: Μπεντέλια.
ΤΙΤΑΝΙΑ: Σεχραζάτ.

(β' προβολῆς)

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΟΝ Ὁδὸς Μαντελὲν 13
ΑΛΑΣΚΑ Δραπέτης Γκεστάπο
ΑΡΗΣ (Ἀχαρνῶν) Ἐξιλέωσις
ΑΣΤΗΡ (Ν. Ἰωνίας) Ὁ λυτρωτὴς
ΑΤΘΙΣ (Πατησ.) Μπαλαλάϊκα
ΓΡΑΝΑΔΑ Τυφλὸς ἐραστὴς
ΓΚΡΕΚΑ (Ν.Φ.) Κόλασις μαύρου χρυσοῦ
ΕΔΕΜ (Πολ. Φ.) Κορδέττα Κ 225
ΕΤΟΥΑΛ (Καλλιθέας) Ἐξιλέωσις.
ΗΡΩΔΕΙΟΝ (Ν. Φιλαδ.) Ἥρθες ἀργὰ
ΘΗΣΕΥΣ Ἐξιλέωσις
ΙΡΙΣ Κόστα-Ρίκα
ΚΡΟΝΟΣ (Ν. Ἰων.) Κορδέττα Κ 225
ΚΡΥΣΤΑΛ (Χαροκόπου) Πῦρ
ΚΟΣΜΟΣ Κόστα Ρίκα
ΜΟΝ ΣΙΝΕ Βιρτζίνια
Ν. ΕΛΛΑΣ Θρῦλοι τῆς Βαγδάτης.
Ν ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ Μαῦρος δράκος
ΟΡΦΕΥΣ (Βουλ.) Πειρασμὸς ἡδονῆς
ΠΑΛΛΑΣ (Παγκρ.) 2 Γιάννηδες
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ Φανταστικὴ συμφωνία
ΡΕΟ (Ἀμπελ.) Ὁδὸς Μαντελὲν 13
ΣΠΟΡΤΙΝΚ (Ν. Σμ.) Πόνος τῆς ἀγάπης

ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

ΑΛΚΑΖΑΡ Γυιὸς τοῦ Μπούφαλο Μπὶλ
ΑΠΟΛΛΩΝ Μυστικὸς πράκτωρ
ΒΑΛΚΑΝΙΑ Μεγάλη στιγμὴ
ΕΚΛΑΙΡ Σύγκρουσις Τιτάνων
ΚΑΠΙΤΟΛ Ταρζὰν καὶ ἡ γυναῖκα λεοπάρδαλις
ΚΡΥΣΤΑΛ Τυφλὸς ἐραστὴς
ΛΟΥΞ Κρήτη στὶς φλόγες
ΟΡΦΕΥΣ Κίτρινη κόλασις
ΠΑΛΛΑΣ Μεγάλη ἀγάπη
ΠΑΛΛΑΣ (Ταμπ.) Ματωμένα χέρια
ΡΕΞ Μυστικὸς πράκτωρ
ΣΠΛΕΝΤΙΔ Μυστικὸ τῆς "Οπερας
ΧΑ-Ι- ΛΑ-Ι-Φ Θρῦλος τῆς Βακδάτης

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 1 τοῦ Α.Ν. 1092)1938:
Ἰδιοκτήτης καὶ ἐκδότης:
Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
Κατοικία: Ὁδὸς Βουλῆς 38
Διευθυντής: Γ. ΣΥΡΙΩΤΗΣ
Κατοικία: Ὁδὸς Καυταντζόγλου 11
Προϊστάμενος Τυπογρ. ΑΘ. ΛΕΜ. ΠΕΣΗΣ. Κατοικία: Κορομηλᾶ 12

μὴ ποὺ ἡ κριτικὴ αὐτὴ ἐνέργεια πάνω στὴ χαώδη πρώτη ὕλη θὰ ἔχει τελειωθῆ. Ἡ μορφὴ καὶ τὸ ὕφος θὰ ἀκολουθήσουν.

Ἡ κριτικὴ σκέψη σὰν αὐτοδύναμη ἔκφραση τοῦ στοχασμοῦ, ὅπως κυρίως παρουσιάζεται στὸ δοκίμιο, πραγματοποιεῖ ἔργο αὐτόνομο ποὺ θὰ ἦταν χωρὶς νόημα νὰ συζητοῦμε ἂν εἶνε κατώτερο ἢ ἀνώτερο εἰς τὸ λογοτεχνικὸ δημιούργημα. Ἡ περιοχή τους δὲν ταυτίζεται παρὰ μονάχα στὰ μέσα, στὴν ἔκφραση, στὸ ὕφος. Κατὰ τὰ ἄλλα τὸ ἕνα ἀπευθύνεται στὸ αἴσθημα, τὸ ἄλλο στὸ νοῦ. Ἐκτὸς ἀπ' τὸ δοκίμιο, μιὰ κριτικὴ βιογραφία μπορεῖ νὰ ξεκινᾷ ἀπ' τὸ συγκεκριμένο ἔργο ἑνὸς δημιουργοῦ· ὅμως, δονισμένη ἀπὸ μιὰ προσωπικότητα — θὰ ἔλεγα ἀπὸ μιὰ συνείδηση—γίνεται στὸ τέλος ἡ προβολὴ αὐτῆς τῆς συνείδησης, μιὰ προβολὴ ἐλεύθερη, σχεδὸν ἀνεξάρτητη ἀπ' τὸ κίνητρό της. Ἔχουμε σημαντικὲς τέτοιες στὴ νεώτερη ἑλληνικὴ γραμματεία. Ἂς ἀναφέρουμε τὸν Παπαδιαμάντη, τὸν Παλαμᾶ, τὸν Καρυωτάκη, τὸν Σικελιανό, τὸν Ἐγγονόπουλο, τὸν Σεφέρη, τὸν Ἐλύτη. Αὐτὴ ἡ στροφὴ εἶνε, νομίζω, ἀπ' τὰ ἀποφασιστικώτερα κινήματα τῆς λογοτεχνίας μας. Γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ στροφὴ προϋπῆρξε μήπως ἐργασία τῆς κριτικῆς πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή; Προϋπῆρξε κάτι ἄλλο, καίριο: Ἕνας μεγάλος πόλεμος, μιὰ πρωτοφανὴς ἀναταραχή, μιὰ ἀλλαγὴ ποίσματος. Νέες κατοψεις ἐπέβαλαν τὴ δημιουργία νέας ἁρμονίας. Αὐτὸς ὁ πολυχλευασμένος ὑπερρεαλισμός, αὐτὴ ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ ὑποσυνειδήτου, αὐτὴ ἡ παρθένα ματιὰ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ὀνείρου ὅσο περνᾷ ὁ καιρὸς θὰ βρίσκεται στὴν ἀφετηρία κάθε δρόμου, κάθε μονοπατιοῦ ποὺ θὰ ἐπιχειροῦμε νὰ πάρουμε.

Τέλος, ἂς εἴμαστε περισσότερο συγκαταβατικοὶ στὴ γνώμη μας γιὰ τὴν ἱκανότητα τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων νὰ αἰσθάνωνται καὶ νὰ συγκινοῦνται. Κάθε μεγάλο ἔργο, κάθε γνήσιο ἔργο τέχνης, σίγουρα δὲν μπορεῖ νὰ φτάσῃ ἀκέραιο σὲ κάθε ἀποδέκτη. Θὰ πάρῃ ὁ καθεὶς ὅ,τι μπορεῖ. Ὅ,τι τὸν βοηθᾶ νὰ πάρῃ ἡ ἰδιοσυγκρασία, ἡ καλλιέργεια, ἡ ἐποχή. Ὑπάρχει ὅμως ἕνα ποσοστὸ μεγαλείου ποὺ ἀκτινοβολεῖ ἀπὸ κάθε ἔργο γνήσιο, μιὰ ἀποδέσμευση ὁμορφιᾶς ποὺ δὲ γίνεται, θὰ φτάσῃ σὲ πολλούς. Καὶ οἱ πολλοὶ θὰ τὴν πάρουν, σιγὰ-σιγὰ θὰ τὴν κάνουν κτῆμα τους. θὰ τὴν κατακτήσουν. Κι' ἔπειτα θὰ τὴν κάνουν μέτρο γιὰ σύγκριση. Γιὰ νὰ μεταφερθοῦμε γιὰ μιὰ στιγμὴ σὲ ἄλλο χῶρο—ὅπου δὲν ὑπάρχει ὁ λόγος ποὺ ἁπλουστεύει τὸ ζήτημα—ἂς διερωτηθοῦμε: Τὸ κοινὸ ποὺ κατακλύζει τὶς αἴθουσες τῶν συμφωνικῶν συναυλιῶν καὶ αἰσθάνεται τὴ μουσική, καὶ συγκλονίζεται ἀπ' τὸ μεγαλεῖο, ἔξω ἀπὸ μιὰ μικρὴ ἀναλογία μορφωμένων μουσικά, ἀπὸ τί ἀποτελεῖται; Ἀποτελεῖται ἀπὸ πρόσωπα, ἀνειδίκευτα τὸ πιὸ πολύ, ποὺ ἔφερναν μέσα τους τὴν ἀγάπη τοῦ ρυθμοῦ, τὸ πάθος τῆς ἁρμονίας, καὶ ποὺ σιγὰ-σιγά, ἀκούοντας μουσική, παίρνοντας σιγὰ-σιγὰ ρινίσματα ἀπ' τὸ χρυσὸ μέταλλο προχώρησαν ὁλοένα αὐξάνοντας τὸ ποσοστὸ τῆς εὐλογίας, ὅσο τοὺς ἦταν προορισμένο. Ὥσπου νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ θαυμάσιο θερμὸ ἀκροατήριο ποὺ κοίνει δηλαδὴ μπορεῖ ἴσως νὰ μὴ εἶχε στὸ παρελθὸν ἡ πνευματική μας ζωή. Θὰ ἦταν ἀπὸ κάθε ἄποψη ὠφέλιμο ἂν ἡ ἐπίδραση αὐτῆς τῆς κριτικῆς ἦταν οὐσιαστικὴ στὴ διαμόρφωση τῆς κοινῆς γνώμης. Ἀλλὰ ἰσχυρ ζόμαστε ὅτι δὲν εἶνε.

Σὲ ὑπερτροφικὴ ὑπερτίμηση τοῦ ρόλου τῆς κριτικῆς πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἄποψη ὅτι τελικῶς τὸ δημιουργικὸ λογοτεχνικὸ καὶ θεατρικὸ ἔργο εἶνε φορεὺς τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῶν τάσεων ποὺ καλλιέργησε ἡ κριτική· ὅτι ἡ συγκίνηση ποὺ φτάνει στὸ κοινὸ μέσον τοῦ λογοτεχνικοῦ ἔργου ἔχει τὴν πηγή της καὶ τὴν ἀφετηρία της στὴν κριτική. Σίγουρα ὁ λογοτέχνης ἔχει πολὺ νὰ σκεφθῇ πάνω στὶς ἀπόψεις ποὺ τοῦ προβάλλει μιὰ καλλιεργημένη εὐαισθησία. Ἀλλὰ δὲ θὰ ὁδηγηθῇ παρὰ ἀπὸ τρεῖς κυρίως δυνάμεις: ἀπὸ τὸ ἔνστικτό του, ἀπ' τὴν ἄσκηση καὶ ἀπ' τὰ κείμενα. Καμμιὰ κριτικὴ ἀνάλυση δὲ μπορεῖ νὰ μὲ βοηθήσῃ σὲ προβλήματα τῆς τεχνικῆς τοῦ μυθιστορήματος ὅσο ἡ μελέτη τοῦ κειμένου ἑνὸς δασκάλου τοῦ εἴδους. Γι' αὐτὸ ἡ παράδοση ἔχει ἀνυπολόγιστη σημασία. Γι' αὐτὸ ὅ,τι εἶνε παράδοσή μας πρέπει νὰ τὸ συντηροῦμε σὰν ἱερὴ παρακαταθήκη. Ἐξ ἄλλου, οἱ παράγοντες ποὺ ἐπιδροῦν στὴν κίνηση τῶν πνευματικῶν ρευμάτων εἶνε τόσοι ποικίλοι καὶ πολυσύνθετοι! Ὁ Σικελιανὸς κλείνει μὲ χρυσῆ τομὴ μιὰ περίοδο τῆς ποίησής μας. Ἡ νεώτερή μας ποίηση, ἡ σύγχρονη, εἶνε ἀναμφισβήτητα νέα περιοχὴ ποὺ ξεκινάει ἀπὸ τὸ Σγφέρη καὶ τὸν Ἐλύτη. Αὐτὴ ἡ στροφὴ εἶνε, νομίζω, ἀπ' τὰ ἀποφασιστικώτερα κινήματα τῆς λογοτεχνίας μας. Γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ στροφὴ προϋπῆρξε μήπως ἐργασία τῆς κριτικῆς πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή; Προϋπῆρξε κάτι ἄλλο, καίριο: Ἕνας μεγάλος πόλεμος, μιὰ πρωτοφανὴς ἀναταραχή, μιὰ ἀλλαγὴ ποίσματος. Νέες κατόψεις ἐπέβαλαν τὴ δημιουργία νέας ἁρμονίας. Αὐτὸς ὁ πολυχλευασμένος ὑπερρεαλισμός, αὐτὴ ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ ὑποσυνειδήτου, αὐτὴ ἡ παρθένα ματιὰ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ὀνείρου ὅσο περνᾷ ὁ καιρὸς θὰ βρίσκεται στὴν ἀφετηρία κάθε δρόμου, κάθε μονοπατιοῦ ποὺ θὰ ἐπιχειροῦμε νὰ πάρουμε.

Τέλος, ἂς εἴμαστε περισσότερο συγκαταβατικοὶ στὴ γνώμη μας γιὰ τὴν ἱκανότητα τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων νὰ αἰσθάνωνται καὶ νὰ συγκινοῦνται. Κάθε μεγάλο ἔργο, κάθε γνήσιο ἔργο τέχνης, σίγουρα δὲν μπορεῖ νὰ φτάσῃ ἀκέραιο σὲ κάθε ἀποδέκτη. Θὰ πάρῃ ὁ καθεὶς ὅ,τι μπορεῖ. Ὅ,τι τὸν βοηθᾶ νὰ πάρῃ ἡ ἰδιοσυγκρασία, ἡ καλλιέργεια, ἡ ἐποχή. Ὑπάρχει ὅμως ἕνα ποσοστὸ μεγαλείου ποὺ ἀκτινοβολεῖ ἀπὸ κάθε ἔργο γνήσιο, μιὰ ἀποδέσμευση ὁμορφιᾶς ποὺ δὲ γίνεται, θὰ φτάσῃ σὲ πολλούς. Καὶ οἱ πολλοὶ θὰ τὴν πάρουν, σιγὰ-σιγὰ θὰ τὴν κάνουν κτῆμα τους. θὰ τὴν κατακτήσουν. Κι' ἔπειτα θὰ τὴν κάνουν μέτρο γιὰ σύγκριση. Γιὰ νὰ μεταφερθοῦμε γιὰ μιὰ στιγμὴ σὲ ἄλλο χῶρο—ὅπου δὲν ὑπάρχει ὁ λόγος ποὺ ἁπλουστεύει τὸ ζήτημα—ἂς διερωτηθοῦμε: Τὸ κοινὸ ποὺ κατακλύζει τὶς αἴθουσες τῶν συμφωνικῶν συναυλιῶν καὶ αἰσθάνεται τὴ μουσική, καὶ συγκλονίζεται ἀπ' τὸ μεγαλεῖο, ἔξω ἀπὸ μιὰ μικρὴ ἀναλογία μορφωμένων μουσικά, ἀπὸ τί ἀποτελεῖται; Ἀποτελεῖται ἀπὸ πρόσωπα, ἀνειδίκευτα τὸ πιὸ πολύ, ποὺ ἔφερναν μέσα τους τὴν ἀγάπη τοῦ ρυθμοῦ, τὸ πάθος τῆς ἁρμονίας, καὶ ποὺ σιγὰ-σιγά, ἀκούοντας μουσική, παίρνοντας σιγὰ-σιγὰ ρινίσματα ἀπ' τὸ χρυσὸ μέταλλο προχώρησαν ὁλοένα αὐξάνοντας τὸ ποσοστὸ τῆς εὐλογίας, ὅσο τοὺς ἦταν προορισμένο. Ὥσπου νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ θαυμάσιο θερμὸ ἀκροατήριο ποὺ κοίνει δηλαδὴ μπορεῖ

ΚΑΘΗΜΕΡ

Γνωρίζετε ὅτι:

... Μία σειρὰ μουσικῶν ἀπογευματινῶν καὶ διαλέξεων ποὺ θὰ δοθοῦν σὲ σπίτια θὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὴν συγκέντρωσιν χρημάτων ὑπὲρ φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ;

... Τὴν προσεχῆ Τετάρτην θὰ δοθῇ ὀξείωσις μπρὶτζ καὶ τὰ κέρδη θὰ διατεθοῦν διὰ φιλανθρωπικὸν ἵδρυμα;

... Τὸ «ρεσιτὰλ» τῆς κ. Ρένας Κυριακοῦ ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας της ἡ Βασίλισσα καὶ ἡ πριγκήπισσα Ἑλένη. Ἡ αἴθουσα τοῦ «Κεντρικοῦ» ἦτο ὑπερπλήρης ἀπὸ φιλομούσους ποὺ ἐχειροκρότησαν θερμῶς τὴν ἐκλεκτὴ καλλιτέχνιδα.

... Ὅλαι αἱ νεώτεραι Παρισιναὶ συλλογαὶ πιστοποιοῦν ὅτι ἡ Μόδα ξαναγύρισε στὴν ἐποχὴν τοῦ ρωμαντισμοῦ. Νομίζει κανεὶς, ξεφυλλίζοντας τὰ τελευταῖα περιοδικὰ μόδας ὅτι ἀντικρύζει πορτραῖτα Ρέϋνολντς.

... Ἡ γυναίκα φέτος μόνον ἂν εἶνε καλλονὴ καὶ μὲ σιλουέττα θαυμασία καὶ πρὸ πάντων ὀλιγώτερον ἀπὸ σαράντα ἐτῶν μπορεῖ ν' ἀνθέξῃ στὶς ἰδιοτροπίες τῆς νέας μόδας. Ὅλες οἱ παλαιοντολογίες ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Νῶε, τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὔας παρουσιάσθησαν εἰς τὰ παριζιάνικα «Στοῦντιο» ὑπὸ τύπον... μοδερνισμῶν...

... Φοῦστες σουρωτὲς καὶ μακρυὲς ἀπὸ σατὲν ἢ βελοῦδο συμπληρωμένες ἀπὸ ἕνα εἶδος «καμιζόλας» παλαιᾶς ἐποχῆς θεωροῦνται ὡς σύνολον μοδέρνον καὶ κομψὸν γιὰ βράδυ.

... Καὶ τὸ βράδυ ἐπανωφόρι μακρὺ φαρδύ, καὶ τόσον ἄγαρμπο ὥστε νὰ λέγεται ντόμινο καὶ γιὰ μόνη νοστιμάδα νὰ ἔχῃ μιὰ μπάντα ἀπὸ γοῦνα γύρω ἀπὸ τὰ κοντὰ μανίκια...

... Ἐπικρατοῦν τόσες οἰκονομικὲς δυσκολίες εἰς τὸ Λονδῖνον ὥστε θὰ εἶνε ἴσως ἡ μόνη πρωτεύουσα τῆς Εὐρώπης ποὺ οἱ γυναῖκες δὲν θὰ ὑποκύψουν εἰς τὰ κελεύσματα τῆς μόδας. Τὰ ἀγγλικὰ περιοδικὰ τονίζουν ὅτι οἱ περιορισμοὶ πρέπει νὰ ἐπεκταθοῦν καὶ εἰς τὰ γυναικεῖα φορέματα καὶ ὑποδεικνύονται τρόποι μὲ τοὺς ὁποίους θὰ εἶνε δυνατὴ ἡ τροποποίησις περυσινῶν φορεμάτων.

—Ἀντιθέτως οἱ Παρισινὲς ὑπακούοντας πιστὰ στὰ κελεύσματα τοῦ Ντιὸρ—καὶ Ντιὸρ αὐτὴ τὴν στιγμὴ σημαίνει Παρίσι — θὰ φορέσουν φορέματα προπολεμικῆς πολυτελείας. Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος γιὰ τὸν Ντιὸρ ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ὁ βασιλεὺς τῆς γυναικείας μόδας, παρομοιάζει τὴν γυναικεία σιλουέττα τοῦ 1947 μὲ τὶς ὀμπρέλλες. Πρέπει δηλαδὴ νὰ δίνει ἐντύπωσι μὲ τὰ φορέματά της ποὺ εἶνε ἐποχῆς Ἐδουάρδου, ἢ μιᾶς μισοανοιχτῆς ἢ μιᾶς ἀνοιχτῆς ὀμπρέλλας ἢ μιᾶς κλειστῆς.

... Αἱ ταξιθέτριαι τῶν κινηματογράφων γιατὶ εἶνε τόσον μελαγχολικὰ ντυμένες μὲ κάτι μαῦρες ποδιὲς καὶ ἄσπρα γιακαδάκια; Μόνον σ' ἕνα ἐξ αὐτῶν αἱ ταξιθέτριαι φοροῦν φορέματα σὲ χαρούμενο μπλὲ φωτεινὸ χρῶμα...

... Ἐν Νέᾳ Υόρκῃ ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι ὡραιοτάτης Ἀθηναίας—τῆς ὁποίας τὸ χορευτικὸ ταλέντο εἶνε ἐξαιρετικὸ — μὲ Ἀμερικανὸν διπλωμάτην.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

Ὁμιλίαι

Σήμερον κατὰ τὴν ὥραν τῆς λειτουργίας εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς Ἱλισσοῦ, θὰ ὁμιλήσῃ ὁ καθηγητὴς Θεολόγος κ. Σπ. Γουδέλης μὲ θέμα: «Ἡ χρησιμοποίησις τοῦ πλούτου κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον».

Διαλέξεις

Αὔριον 7 μ. μ. ὁ καθηγητὴς Σοὺελ τῆς Ἕδρας Βύρωνος ἀρχίζει εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὰς παραδόσεις του μὲ θέμα: «Ἀγγλικὴ φιλολογία καὶ σκίψις 1780—1947». Ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος καὶ εἰς τὸ κοινόν.

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝ ΤΣΒΑΪΧ

καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἐκδόσεων νὰ σημειώσουν ὅτι μᾶς μένουν ἐλάχιστα ἀντίτυπα ἀπὸ τὴ «Μαρία Ἀντουανέττα» (Α' ἔκδοση) καὶ τὴ δήλωσή μας ὅτι γιὰ ρεκλάμα θὰ τὰ πουλήσουμε ὡς τὸ τελευταῖο ἀντίτυπο μὲ τὴ σημερινὴ χαμηλὴ τιμή. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΚΟΒΟΣΤΗ.

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ — ΜΕ ΚΑΘΗΓΗΤΑΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΚΥΡΟΥΣ =

Αὐτὸ τὸ προνόμιο τὸ ἔχουν ὅσοι μαθαίνουν τὶς ξένες γλῶσσες μὲ τὸ Linguaphone ποὺ εἶνε τὸ πιὸ ζωντανό, τὸ πιὸ συγχρονισμένο καὶ ἐπιστημονικὸ σύστημα διδασκαλίας. Μαθαίνετε τὴν ξένη γλῶσσα ποὺ θέλετε ἀκούοντας νὰ τὴ μιλοῦν

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ,

Διὰ τὸ Πειραϊκὸν Ποδοσφαιρικὸν πρωτάθλημα ὁ Ἀτρόμητος ἐνίκησε χθὲς τὴν Προοδευτικὴν μὲ 3—2 τέρματα.

— Σήμερον πρωΐαν καὶ ἀπόγευμα, θὰ διεξαχθοῦν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ ἀγῶνες ποδοσφαίρου διὰ τὰ τοπικὰ πρωταθλήματα τῶν δύο πόλεων καὶ τῆς ΟΠΑΣΑ ἀγῶνες μπάσκετ μπὸλ, ἐλευθέρας πάλης, πυγμαχίας καθὼς καὶ ναυσιπλοΐας. Τὸ πλῆρες πρόγραμμα ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ποδόσφαιρον: Γήπεδον Π.Α.Ο. 10.30 Ἀθηναϊκὸς—Ἀστήρ. 3.30 Παναθηναϊκὸς—Ἀπόλλων. Νέα Σμύρνη 3.30 Πανιώνιος—ΑΕΚ. Φιλαδέλφεια 3.30 Δάφνη—Φωστήρ. Θὰ προηγηθοῦν αἱ συναντήσεις τῶν β' ὁμάδων.

Β' κατηγορία: Γήπεδον Ἀτρομήτου 3.30 Ἀττικὸς— Ὑπεροχή. Χαλάνδρι: 3.30 Χαλάνδρι—Ἀτρόμητος. Νέα Σμύρνη: 10 Μικρασιατικὴ—Πρόοδος 3.30 Ἄφοβος—Ἕνωσις Ἁγίου Δημητρίου. Καισαριανή:

Λογοτεχνικὸν μνημόσυνον

Ἡ Ἐθνικὴ Ἑταιρία Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος τελεῖ λογοτεχνικὸν μνημόσυνον τοῦ ποιητοῦ Ἀγγέλου Σημηριώτη αὔριον Δευτέραν 3ην Νοεμβρίου καὶ ὥραν 6½ μ.μ. εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ». Εἰσηγητικὴν ὁμιλίαν θὰ κάμῃ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑταιρίας κ. Στρ. Μυριβήλης, ἀνάλυσιν τοῦ ποιητικοῦ ἔργου του ὁ κ. Χρῆστος Σολωμονίδης ὁ δὲ κ. Νῖκος Σημηριώτης θὰ ἀναγνώσῃ διὰ τὸν «Ἄνθρωπον Σημηριώτην». Ποιήματά του θὰ ἀπαγγελθοῦν ἀπὸ καλλιτέχνας τῆς Ἐθνικῆς Σκηνῆς καὶ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ. Εἴσοδος ἐλευθέρα.

Οἱ εἰσακτέοι εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον

Πληροφορούμεθα ὅτι τόσον ἡ Πρυτανεία τοῦ Πολυτεχνείου ὅσον καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἐπιμένουν ὅπως μὴ εἰσαχθοῦν οἱ ἐπιλαχόντες κατὰ τὰς προσφάτους εἰσιτηρίους ἐξετάσεις ὑπερήφιοι.

Εἰς τὸ Λύκειον Ἑλληνίδων

Ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Τρίτης 4 Νοεμβρίου καὶ ὥραν 6 μ.μ. ἔρχονται αἱ κατὰ Τρίτην μουσικοφιλολογικαὶ συνκεντρώσεις τοῦ «Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων».

Ἑλληνικὴ Χειρουργικὴ Ἑταιρία

Αὔριον Δευτέραν 3ην τρέχ. καὶ ὥραν 6.30 μ.μ. ἡ Ἑλληνικὴ Χειρουργικὴ Ἑταιρεία θὰ συνεδριάσῃ ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ τοῦ Πανεπιστημίου.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΘΗΤΕ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ ==

χνείου κ. Δημητρίου Θωμοπούλου ἐκ Κύχάρις στὴ «Σχολὴ Α.Β.Γ. Σχεδίου—Ζωγραφικῆς» τοῦ Παρισιοῦ ποὺ μὲ τὸ "Ιδρυμά της τῶν Ἀθηνῶν ἐξυπηρετεῖ ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα. Τὸ ἴδιο σύστημα, τὰ ἴδια τεύχη διδασκαλίας, ἡ ἴδια παρακολούθησις τῆς προόδου σας ἐξ ἴσου γρήγορη καὶ ὡραία ἐξέλιξις τῶν προσόντων σας, ὁπουδήποτε κι' ἂν μένετε, ὁποιαδήποτε κι' ἂν εἶνε ἡ ἡλικία σας. Ἐπισκεφθῆτε μας γιὰ νὰ λάβετε πληροφορίας καὶ γιὰ νὰ δῆτε ἔργα μαθητῶν τῆς Σχολῆς. "Αν ἐμποδίζεσθε ἢ ἂν μένετε σ' ἐπαρχία γράψτε μας γιὰ νὰ λάβετε τὸ ἀναλυτικὸ τεύχος μας εἰκονογραφημένο μὲ ἔργα μαθητῶν τῆς Σχολῆς, ποὺ θὰ σᾶς δώσῃ κάθε πληροφορία γιὰ τὸν τρόπο τῆς σπουδῆς σας. Σχολὴ Α.Β.Γ. Τσώρτσιλ 30 (εἴσοδος ἀπὸ τὸ κατάστημα Βρανᾶ) Τηλ. 21-473.

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ

γιὰ παιδιὰ εἶνε ἕνα βιβλίο ποὺ θὰ τὰ μορφώσῃ καὶ θὰ τὰ κάνῃ ν' ἀγαπήσουν τὸ διάβασμα. Τέτοια βιβλία εἶνε τὰ βιβλία τοῦ Milne ποὺ κυκλοφοροῦν ἀπὸ τὸν Δεκέμβριο 2020 ἐκδόσεις.

ΤΟ ΚΟΣΜΗΜΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ... νηματογραφικὸν ἔργον ... ποὺ ἐπαίζετο ... Ζαλόγγου ... ση Β'.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ... ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ... Φυσικὴ ... ἐκδόσεις ... "Ἐκδοση.

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ... ΤΟ ΣΑΣ ... ρίες γιὰ παιδιὰ ... Ἔκδοση.

φοροι Κερένσκηδες. "Ας ἐμπαίζουν οἱ ἀνὰ τὸν Κόσμον μικροὶ τὸν Ντὲ Γκώλ ὅτι ἐζήλωσε δόξαν Ἰωάννας δ' "Αρκ καὶ τὸν Τσῶρτσιλ ὅτι ὀρέγεται τὰς δάφνας τοῦ διασήμου προγόνου του, τοῦ δουκὸς τοῦ Μάρλιπορω. Ἐμπαίζουν ἐν οὐ ἐιπαικτοῖς. Ἡ Ἰωάννα, ὁ Σούβ, ὁ Ντὲ Γκώλ, ὁ Τσῶρτσιλ εἶνε τῆς Προνοίας τὰ ὄργανα. Εἶνε ἡ φωνὴ τῆς Πατοίδος των, ὅπως διὰ στόματος ἑνὸς βοσκυσσώιου ἀνθρώπου ἐξέφεραν εἰς τὰς τοεῖς τὸ. ποωῖ δύο Βοαγείας συλλαβὰς πενῆντα αἰῶνες ἑλληνικῆς Ἱστοοίας. "Ας ἀσχολοῦνται οἱ μικροὶ μὲ τὰ μικρά, μὲ τὰς γραμμὰς τῆς τεοπνῆς καὶ ἀκόπου γελοιογοαφίας. Ἡ στιγμὴ εἶνε μεγάλη, μεγαλυτέοα ἀπὸ ὅ,τι οἱ πεοισσότεοοι φανταζόμεθα. "Ας ἀφήσωμεν νὰ ἀμιλήση, διὰ τῶν ἀνθοώπων ποὺ ἔδειξαν ὅτι δὲν εἶνε μικροί, ἡ μόνη ἴσως ἀπὸ ὅλους μας ποαγματικῶς μεγάλη καὶ ἀλάνθαστος: ἡ Κλωθώ.

Β. Π. ΠΑΠΔΑΔΑΚΗΣ

ΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

. ΕΠΑΜ. Δ. ΓΙΔΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜ. ΕΠΙΜΕΛΗΤ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ον
ῆς,
συ-
οῦ
ται
ῆς
νὰ
σαν

τοῦ
ό-
τύν-
ελ-
κρι-
οί-
βλε-
ον.

κοὺς
νὰ
γκην
στη-
χων.
βλε-
ρεδο-

διαρ-
νομι-
όχως
ναλί-
μας
ς πα-
τὴν

νομία
λεμι-
ἄνευ
ἡ ἐπι-
ρὸ τῆς
τημα-
ρόμὴν
ιουρ-

ιγμὴν
α διὰ
ποα-
ἀλλὰ
ην τε-

ι ἡ ἐ-
ἀξιο-
έφαρ-
ὰ ἐπα-
ηρθρω-
. Πρό-
χωρὶς
ς δὲν

ἀναγκῶν, καταπνίγουσα ἐν τῇ γενέσει της κάθε δημιουργικὴν προσπάθειαν, ἐμποδίζουσα τὴν δημιουργίαν κεφαλαίων, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελέσουν ὑγιᾶ πηγὴν τροφοδοτήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ κατευθύνουσα τὰ διαθέσιμα τοῦ Κοινοῦ πρὸς τὴν ὁδὸν 'Αριστείδου. Ἡ γρουσῆ λίρα εἶνε ἴσως κακὴ τοποθέτησις, εἶνε ὅμως τὸ μόνον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν μπορεῖ νὰ ἀνακαλύψη ὁ ἔφορος — καὶ αὐτὸ εἶνε κάτι.

Γνωρίζομεν τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους καὶ ἀναγνωρίζομεν τὴν πρὸς θυσίας ὑποχρέωσιν, αἱ θυσίαι ὅμως πρέπει νὰ ἀποδοῦν καρποφόροι καὶ νὰ ἐπιβληθοῦν ὅπου εἶνε ἀπαραίτητοι. Ἡ ἀψυχολόγητος ἐμφάνισις μέτρων, ὡρισμένα τῶν ὁποίων εἶνε κατοχυρωτικὰ τῆς δραχμῆς, φέρει πρὸς ἀντίθετον ἀποτέλεσμα καὶ εὐ καὶ τοὺς ἔγοντας ἀντθενικὸν συμφέρον πρὸς δημιουργίαν νομισματικοῦ πανικοῦ καὶ τοὺς ἀποβλέποντος εἰς τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦ νομίσματος διὰ νὰ ἀπαλλαγοῦν τῶν φορολογικῶν των ὑποχρεώσεων.

Ἐν πάση περιπτώσει ἔδαφος ὑποχωρήσεως δὲν ὑπάρχει, ἡ ἀναληθοῦσα οἰκονομικὴ προσπάθεια πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἐπιτύχη καὶ κάθε μέτρον τεῖνον πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν πρέπει νὰ ἐπιβάλλεται ἀδιστάκτως, ἀλλὰ νὰ ἐκλέγεται μὲ προσοχὴν καὶ νὰ ἐφαομόζεται μὲ ψυχραιμίαν, ἀφοῦ μελετηθοῦν αἱ ἀντιδράσεις, τὰς ὁποίας μοιραίως θὰ συναντήση.

ΕΠΑΜ. Δ. ΓΙΔΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΞ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

Ἡ πρότασις αὐτὴ, ἡ ὁποία ὑποστηρίζεται τώρα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀγωτάτους 'Αμερικανοὺς λειτουργούς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ σγεδίου συνίσταται εἰς τὸ ὅτι θὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὰ εὐρωπαϊκὰ Κράτη νὰ δημιουργήσουν κεφάλαιον ἐξ ἐγγυοῦ νομίσματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποατισθῇ ἀπὸ τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα θὰ διεθνοῦν κανονικῶς δια τὴν ἀγορὰν τῶν διατιθεμένων εἰς αὐτὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σγεδίου Μάρσαλ ποσοτήτων τροφίμων, καυσίμων καὶ λιπασμάτων. Τὸ οὕτω συγκατισθησόμενον κεφάλαιον θὰ προορίζεται δι' εἰδικοὺς σκοποὺς, ὡς λ. γ. δι' ἔργα ἀνοικοδομήσεως, μὴ δυνάμενον νὰ διατεθῇ δι' ἄλλους σκοποὺς μὴ ὑποβοηθοῦντας τὴν οἰκονομικὴν σταθερότητα καὶ τὴν ἀνοικοδόμησιν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς παρατηρεῖται ἤδη συμφωνία μεταξὺ τῶν 'Αμερικανῶν καὶ Εὐρωπαίων ἁρμοδίων, τὸ πρᾶγμα δυσερές ὅμως πρόβλημα συνίσταται εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐπετεύχθη ἀκόμη συμφωνία περὶ τοῦ ποίος θὰ καθορίζη τὸν τρόπον διαθέσεως τῶν χρημάτων αὐτῶν.

Τόσον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Χάρριμαν, ὅσον καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπικρατεῖ ἡ ἄποψις ὅτι πρέπει νὰ καθορισθῇ ἐπακριβῶς διὰ συνεννοήσεως συμφωνίας πῶς θὰ διατίθενται τὰ κεφάλαια αὐτὰ καὶ πῶς δὲν θὰ ἐπιτρέπεται νὰ διατίθενται.

Ο ΕΛΕΓΧΟΣ

Ὑπό τινων κύκλων τοῦ Στέϊτ Ντηπάρτμεντ — οὐχὶ ἐκ τῶν ἀνωτάτων — ὑποστηρίζεται ὅτι αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι πρέπει νὰ ἔχουν τὴν κυριότητα τῶν κεφαλαίων αὐτῶν, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐλέγχουν συνεχῶς τὸν τρόπον τῆς διαθέσεώς των. Οὕτω τὸ πρόβλημα αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ κύριον θέμα τῶν διεξαγομένων συζητήσεων καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀκριβῶς ἀνακύπτει τὸ ζήτημα τῆς ἀναμίξεως εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ζητήματα τῶν εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν.

Μερικοὶ ἀμερικανικοὶ κύκλοι ὑποστηρίζουν ὅτι αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι δυοῖν θάτερον, ἢ πρέπει νὰ διατηρήσουν τὴν κυριότητα τῶν κεφαλαίων, ἢ νὰ συνάψουν λίαν εἰδικευμένης συμφωνίας διὰ τὴν διάθεσίν των, ἄλλοι ὅμως, μεταξὺτῶν ὁποίων καὶ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Χάρριμαν, φρονοῦν — καὶ ἡ γνώμη των αὕτη θεωρεῖται πιθανώτερον νὰ ἐπικρατήση — ὅτι ἂν καὶ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι δύνανται νὰ συνάψουν εἰδικευμένας σεχτικὰς συμφωνίας, δὲν δύνανται

ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ ΕΧΟΥΝ ΖΗΤΗΣΕΙ ΝΑ ΜΕΤΑΒΟΥΝ ΕΙΣ ΒΟΡΕΙΟΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ 5ΜΗΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΠΑΞΙΟΙ ΝΑ ΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗ!...

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ κ. ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ (1)

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ Κ. **ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗ**

Μὲ μεγάλη ἱκανοποίησι μπορῶ νὰ κάμω σήμερα τὴν διαπίστωσιν, ὅτι ἡ συνέντευξις τοῦ κ. Παν. Κανελλοπούλου, ποὺ ἐνεκάλεσε τὸν πνευματικὸν κόσμον διὰ τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν παθητική του στάσι ἀπέναντι στὸν σημερινὸν ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους, εἶχε ἄμεση ἀπήχησι εἰς τὰς τάξεις τούλάχιστον ὡρισμένων λογοτεχνῶν. Τῶν λογοτεχνῶν ἐκείνων ποὺ ποτὲ δὲν ἀπέκρυψαν ὅτι συμμερίζονται τὸν πραγματικὸν χαρακτῆρα τῆς καινούργιας μάχης τῆς Ἑλλάδος καὶ ποὺ καὶ τὴν ὀργάνωσί τους, ἄλλωστε, τὴν τιτλοφοροῦν «Ἐθνικὴ Ἑταιρεία τῶν λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος». Ἡ διοίκησις τοῦ λογοτεχνικοῦ αὐτοῦ σωματείου συνῆλθεν εἰδικῶς προχθὲς καὶ συνεζήτησε τὰ ὅσα εἶπεν ὁ κ. Κανελλόπουλος. Εἰς ἀπάντησίν του δὲ ἔστειλε στὴν διεύθυνσι τοῦ «Ἔθνους» τὸ ἀκόλουθο γράμμα:

Φίλε κ. Διευθυντά,

Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα φύλλα τοῦ ἀγαπητοῦ μας «Ἔθνους» δημοσιεύτηκε συνέντευξι τοῦ συνεργάτη σας κ. Ἀχ. Μαμάκη μὲ τὸν κ. Παναγιώτη Κανελλόπουλο. Ἐκεῖ μέσα ὁ ἀγαπητὸς πολιτικὸς καὶ λογοτέχνης ἐκφράζει τὴ λύπη του γιὰ τὴν ἀδιαφορία τοῦ δέκα-χνιν οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι τῆς χώρας γιὰ τὸ σημερινὸ σκληρὸν ἀγώνα ποὺ διεξάγει ἡ Πατρίδα μας. Ἀπὸ τὴν αὐστηρὴ κρίσι του, ποὺ παίρνει μέσα ὅλους τοὺς δίσι τους διανοουμένους καὶ λογοτέχνες τῆς χώρας, νομίζομαι πὼς εἶχε ὑποχρέωσι νὰ ἐξαιρέση σὰν σύνολο τὴν Ἐθνικὴ Ἑταιρεία τῶν Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, ποὺ ἀμέσως μὲ τὴν ἵδρυσί της τάχθηκε στὸ πλευρὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους καὶ μὲ χίλιους τρόπους διεκήρυξε ὡς τώρα, πὼς πάνω ἀπ' ὅλες τὶς ἐλευθερίες, στέκεται ἡ ἐθνικὴ ἐλευθερία, καὶ πάνω ἀπ' ὅλες τὶς ἰδεολογίες ἡ ἰδέα τῆς Πατρίδας. Τὸν ἀγώνα αὐτὸν ἡ Ἐθνικὴ Ἑταιρεία δὲν ἔπαψε νὰ τὸν διεξάγη πρὸς ὅλα τὰ μέτωπα καὶ ὅλες τὶς κατευθύνσεις, κάθε φορὰ ποὺ ἐκδηλώνεται ἀπὸ μέρους πνευματικῶν ἀνθρώπων τάσις λησμοσύνης τῶν κρισίμων καιρῶν ποὺ περνᾶμε σὰν Ἔθνος, σὰν Κράτος καὶ σὰν Φυλή. Τὸν ἔκαμε καὶ τὸν συνεχίζει ἡ Ἑταιρεία μας μὲ ψηφίσματα, διαλέξεις καὶ δημοσιογραφικοὺς ἀγῶνες, διενεργώντας σχεδὸν ἑράνους ἀνάμεσα στὰ μέλη της γιὰ νὰ ἀντεπεξέλθη στὰ στοιχειώδη της ἔξοδα, γιὰ τὴν ἐπαφὴ τοῦ κρατᾶ μὲ τοὺς ξένους διανοουμένους καὶ τοὺς Ἕλληνας τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὅσο γιὰ τὴν μονιμώτερη καὶ ἀμεσώτερη ἐπαφὴ τῶν λογοτεχνῶν μας μὲ τὸν Ἑλληνισμὸ τῶν βορείων ἐπαρχιῶν ποὺ δυναστεύονται ἀπὸ τὶς ὁρδὲς τῶν Ἐαμοβουλγάρων, ἔχουμε νὰ πληροφορήσουμε τὸν κ. Κανελλόπουλο πὼς ἀπὸ τὸν περασμένο Ἰούλιο, ἡ Ἑταιρεία μας, ἀπαντώντας σὲ σχετικὴ πρόσκλησι τοῦ ὑπουργείου Παιδείας, ἔστειλε νὰ ὑποδείξη πέντε μέλη τῆς Ἑταιρείας (ἀντὶ γιὰ δύο-τρία ποὺ τῆς ζητήθηκαν) γιὰ νὰ κάμουν ἐθνικὴ περιοδεία καὶ ὁμιλίες στὴν Βόρειο Ἑλλάδα, καὶ ἀπὸ τότε περιμένομε νὰ μᾶς δοθοῦν τὰ ὑλικὰ μέσα γι' αὐτὴ μας τὴν ἐξόρμησι. Ἀκόμα θέλουμε νὰ ἐκφράσουμε τὴν ἔκπληξί μας, γιατὶ ἡ ἄγνοια τοῦ κ. Κανελλοπούλου γιὰ τὴν ἐθνικὴ καὶ πνευματικὴ δράσι τῆς Ἑταιρείας μας ἐκδηλώθηκε τὶς μέρες ποὺ μόλις ὁ Πρόεδρός της ἐπέστρεψε ἀπὸ ἐθνικὴ ἐξόρμησι τοιαύτη γιὰ τὰ τέρατα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὁποίας ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς μέλους τῆς Ἑταιρείας, ἔκαμε μιὰ μεγάλη σειρὰ ὁμιλιῶν ἐθνικοῦ περιεχομένου σ' ὅλα τὰ χωριὰ τῆς Ρόδου, σ' ὅλες τὶς πόλεις τῆς ὑποδούλης Κύπρου, στὴν Ἀλεξάνδρεια, στὸ Κάϊρο, στὴ Θεσσαλονίκη καὶ προχθὲς ἀκόμη στὸν Πειραιᾶ.

Μὲ ὅλα αὐτά, ἡ Ἑταιρεία μας ἔχει τὴν συναίσθησι πὼς δὲν ὁλοκλήρωσε ἀκόμα τὶς ὑποχρεώσεις τῶν μελῶν της πρὸς τὸ Ἔθνος ποὺ ἀγωνίζεται κατὰ τῆς προδοσίας καὶ δὲν ζητεῖ παρὰ τὰ μέσα γιὰ νὰ τὸ κάνη.

Μὲ τὶς εὐχαριστίες μας γιὰ τὴ φιλοξενία

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο
ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ
Πρόεδρος
ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀντιπρόεδρος
ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ
Ἀντιπρόεδρος
ΝΙΚΟΣ ΠΡΟΕΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Γενικὸς Γραμματεὺς
Γ. Ι. ΦΟΥΣΑΡΑΣ
Ταμίας
ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗ
Ἔφορος
Τὰ μέλη
ΚΩΣΤΗΣ ΒΕΛΜΥΡΑΣ
ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΦΛΩΡΟΣ

Ἀπὸ ὅλο τὸ κείμενο — στὸ ὁποῖον, φαντάζομαι, ὅτι ὑπεύθυνον ἀπάντησιν θὰ δώση ὁ ἴδιος ὁ κ. Κανελλόπουλος — ἐγὼ, ποὺ ἄνοιξα τὴν σχετικὴν συζήτησι, θὰ σταματήσω σήμερα σὲ μιὰ παράγραφο. Μιὰ παράγραφο ποὺ στάθηκε ἀποκαλυπτικὴ καὶ ἐπιβάλλει νὰ γίνη κάποια ἐξαίρεσις γιὰ τὴν ὁμάδα αὐτὴ τῶν λογοτεχνῶν, ποὺ ἀδίκως — ὁμολογῶ — ἀθη ὅσον ἀφορᾶ εἰδικῶς

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ

ΑΤΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΓΙΑΤΙ;

Ὁ κ. Πολύκαρπος εἶνε ὁ ἀνοητότερος τῶν Ἑλλήνων. Σπάζει τὸ κεφάλι του νὰ εὕρη εἰς τί ὀφείλεται ἡ ὕψωσις τῶν τιμῶν. Ἕνα γάλα τοῦ κουτιοῦ (ἐβαπορὲ) ποὺ τὸ ἐπαιρνε πρὸ ἕξη μηνῶν 750 δραχ., τώρα τὸ παίρνει 2.200. Ἔπειτα δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβη γιατὶ ἡ λίρα ἔφθασε αἰσίως τὶς 175.000 δραχ. Διατί τὸ τυρὶ δὲν φαίνεται. Καὶ γιατί, ὅταν φαίνεται, εἶνε ἀπρόσιτον. Διατί τρία δωμάτια μὲ χρῆσιν κουζίνας καὶ κατάχρησιν θορύβου καὶ ἀκαθαρσίας ἔχουν 40 χρυσὲς λίρες. Διατί ὁ κλέπτων μίαν δραχμὴν πάει φυλακὴ καὶ διατί ὁ κλέπτων τοὺς πάντας ἀγοράζει μίαν πολυκατοικίαν.

Αὐτὰ τὰ διάφορα διατί ὀρθώνονται μπροστὰ εἰς τὸν ἀνόητον κ. Πολύκαρπον καὶ τὰ ἐρωτηματικά των, σὰν γάντζοι, τὸν πιάνουν ἀπὸ τὸν λαιμό. Καὶ διαβάζει ἄρθρα καὶ σχετικὰς μελέτας σοφῶν οἰκονομολόγων, γιὰ νὰ φωτισθῇ, καὶ ὅσο διαβάζει, τόσο μπαίνει πιὸ βαθειὰ στὸ σκοτάδι.

Ὁ κ. Πολύκαρπος ἐπῆρε καὶ μίαν μικρὴν αὔξησιν, ὡς ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργείου. Ἀλλὰ δὲν πρόφτασε νὰ τὴν χαρῇ. Τὸ ἄλλο πρωῒ τοῦ τὴν πῆρε ἡ Ἀγορά. Καὶ δὲν μπορεῖ οὔτε αὐτὸ νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Τὸ πῶς δηλαδὴ ἡ αὔξησις, τὴν ὁποίαν ἐπῆρε, ἐξηφανίσθη, καὶ ὁ μισθός του ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν του ἀθλίαν κατάστασιν. Ξανακύλησε δηλαδὴ καὶ ἔγινε πάλι πετσὶ καὶ κόκκαλο.

Ἄνοιξε κι' ἕνα λεξικό, μήπως καὶ εὕρῃ ἐκεῖ μέσα τὴν ἐξήγησιν. Ἐρώτησε καὶ πολλοὺς φίλους του. Ὅλοι τοῦ ἀπήντων μὲ ἕνα χαμόγελο. Καὶ ὁ ἀγαθὸς κ. Πολύκαρπος ἀκόμα ψάχνει νὰ βρῇ μιὰ ἀπάντησι διαφωτιστικὴ στὸ τρομερὸν «διατί», ποὺ τὸν βασανίζει.

Δὲν εἶνε ὅτι δὲν σκαμπάζει ἀπὸ ἀριθμητικὴν ὁ κ. Πολύκαρπος, ἀλλ' ὅτι δὲν ἔχει οὔτε τὸν κοινὸν νοῦν. Γιατὶ ἂν εἶχε, θὰ ἤξερε ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ λησταία, ποὺ γίνεται ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ὀφείλεται εἰς τὸν . . . ὡραῖον ἑλληνικὸν οὐρανόν. Πῶς νὰ μὴν κλέψῃς κάτω ἀπὸ ἕνα τέτοιον ὁλογάλανον οὐρανόν! Καὶ πῶς νὰ μὴν ἀνέλθουν μέχρις αὐτοῦ τὰ τηγάνια; Καὶ πῶς νὰ μὴν εἰσπράττῃ γιὰ ἕνα σαράβαλο ὁ «δυστυχὴς ἰδιοκτήτης» 60 χρυσὲς λίρες; Εἶνε καὶ τὸ ἀττικὸν φθινόπωρο μὲ τὰ μενεξεδένια του ἡλιοβασιλέματα, ποὺ σοῦ γενν᾽ τὰ τρυφερώτερα αἰσθήματα. Θέλεις δὲν θέλεις γίνεσαι ποιητὴς καὶ βάζεις 10,000 παραπάνω στὴ φέτα.

Τ. ΜΩΡ.

Ἰταλία ἠκολο
μὰν ὡρισμένη
ὁ κόμης Σφό
νειλημμένως τ
τήσεως τῶν
σεων ἐπὶ τῆς
γασίας. "Ας
εἰλικρινὴς κα
ἐργασθῇ πρὸς
τὴν.

Ο ΑΠΟΛΟΓΙ

Ὁ κατατεθ
ὑπὸ τοῦ ὑποι
κῶν ἀπολογισ
1946—47. φ
μιᾶς προσεκτ
νης δημοσιονο
τὴν ὁποίαν δ
κατ' αὐτὰ ἀκ
ἔτη. Καὶ εἶν
τάθεσις ἀπολ
πολογισμοῦ, τ
τούτων κατὰ
ἐκ τῆς μεσο
πτων ἐκ τῶν
των, ἐνῷ εἰς
βαιοῦνται α
τοποιήσεις.
1946—47 πα
γάριστον, ἀ
ὅτι τὰ εἰσπρ
τὰ τακτικά,
ὑπερέβησαν κ
φθέντα καὶ
προβλεφθὲν
σεκατομμυρίω
δισεκατομμύρ
μίαν χρῆσιν
ναν ἐπανελη
ούξήσεις κα
τῶν ἐντάκτ
ἀνταρσίας.
ὁ ὁποῖος ἐπ
εἰς ὅλους τ
σιονομικῆς
σεως, κατα
φροντὶς τῆ
ξεν ἡ ἀποσ
σμοῦ, ὁ ὁπο
ἐκδηλωθῇ.
αὐξήσεων τ
αὐτό, μαζὶ
ὅλων τῶν
κατόρθωμα.
τὴν βραδεῖ
νασυγκρότη
νομίας καὶ
οἰκονομικοῦ

ΤΟ ΑΡΣΑΚ

Ἐξακολο
τημα τῆς ἐ
κῷ 'Αρσακ
τὸ ἐπέταξο
τὸ 1944, ε
τέχουν ὁλό
ριθμὸς τῶν
τελῶριον
ριθμὸ εἰς τ
καιολογεῖ τ
ταξιν. Οἱ
μαρτύρουν
ἐπιμονὴν κ
λυτον δίκα
θὰ τὸ ἀναγ
καὶ στρατ
ἀποδώσουν
προορισμόν

Η ΓΥΜΝΑ

Τὸ ὑποι
ποῖον ἐξήγ
τὸν ἀθλητ
προσπαθεῖ
ἐμφάνισιν
πρέπει νὰ
τῶριον τ
μναστικὴν
Καί, ὡς
δρυμα του
λείψεις ἐπ

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS ΓΑΡΟΕΝΟΥ MDCCCLI

Τιμὴ φύλλου δρχ. 300

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ:

Ἐτησία δρχ. 90.000
Ἐξάμηνος δρχ. 50.000

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία δολ. 45

Τὰ ἐμβάσματα συνδρομῶν καὶ ἀγγελιῶν ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ δέον νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Λογιστηρίου τοῦ «Ἔθνους» κ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ Ι. ΓΡΩΙΑΝΟΝ

Κατοικία ἐκδοτῶν. Δ. ΚΥΡΙΑΖΗ: Πατησίων 65, Ἀθῆναι. Κ. καὶ Μ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ψυχικό, Στρατηγοῦ Καλλάρη 21.
Κατοικία διευθυντοῦ συντάξεως: Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ, ὁδὸς Μακεδονίας 7, Ἀθῆναι. Κατοικία διευθυντοῦ τυπογραφείου: Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ὁδὸς Γερμανοῦ Καραβαγγέλη 4, Ἀθῆναι.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ σαλόνι πολυτελείας 15 τεμαχίων εἰς τιμὴν συμφέρουσαν, λόγῳ ἀνάγκης. Πληροφορίαι: Στοὰ Θεμιστοκλέους 20, Κομμωτήριον Ἀναστασίου Παπαδοπούλου.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ μαγείρισσα μὲ καλὰς συστάσεις. Πληροφ. Βουκουρεστίου 32, τηλέφωνον 31—690, 9—10 π.μ.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ πρὸς ἀγορὰν πεντόφυτον κτῆμα 10 περίπου στρεμμάτων εἰς τὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν. Πληροφορίαι: κ. Δ. Γεωργιάδην (Τράπεζα Ἀθηνῶν, Ἀθῆναι, 8½ π.μ.—1½ μ.μ. τηλ. 30-126).

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ πλησίον Κέντρου ὁ 1ος ὄροφος ἐκ 4 δωματίων, χώλ, λουτρό, δωμ. ὑπηρεσίας, κῆπος. Μίσθωσις διετής. Τηλ. 27—235, Δνίδα Τυχερήν.

ΟΛΟΙ οἱ σπόροι τῆς ἐποχῆς ἡγγυημένης ποικιλίας καὶ βλαστικότητος. ΦΑΡΜΑΚΑ γεωργικὰ καὶ ἐντομοκτόνα. Γεωργικὰ ἐργαλεῖα πάσης φύσεως. Οἶκος Ἐμπιστοσύνης ΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΑΓΑΛΙΩΤΗΣ, Τσώρτσιλ 19—Ἐδουάρδου Λῶ 9α. Τηλ. 21—765 καὶ 24—672.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ μονοκατοικία διώροφος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀλωπεκῆς (Κολωνάκι) μὲ τὰ κήπου, πηχ. 550, ἐκ 4 δωματίων εἰς τὸν α' ὄροφον καὶ 3 δωματίων καὶ 2 λουτρῶν εἰς τὸν δ' ὄροφον. Πληροφ.: Λογιστήριον «Ἔθνους».

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εἰς Ψυχικὸν 2ώροφος τριπλοκατοικία ἐπὶ οἰκοπέδου πήχ. 1200. Δωμάτια 3+4+2. Πληροφορίαι: Τηλ. 77-044.

Δρ Α ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ ἰατρὸς εἰδικευθεὶς ἐν Παρισίοις καὶ Βερολίνῳ. Δερματικὰ — Ἀφροδίσια — Σεξουαλικὰ νοσήματα. Κολοκοτρώνη 22. 8 π.μ. —1.30 καὶ 7—8 μ.μ. Τηλ. 21—854.

Δρ ΚΩΣΤΑΣ ΑΛ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ, ἰατρὸς ἀκτινολόγος, δέχεται: Ζήνωνος καὶ Γερανίου 34, Ἀθῆναι, 8—10 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ. Τηλ. 55-706. Βασ. Σοφίας 157, Ἀμαρούσιον, 2—3 μ.μ. Τηλ. 010-327.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΓΑΜΩΝ

Γνωστοποιεῖται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1369 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὅτι:

Ὁ ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΙΑΤΣΙΚΑΣ τοῦ Νικολάου καὶ τῆς Οὐρανίας τὸ γένος Πλιώνη, γεννηθεὶς εἰς Ἰωάννινα, κάτοικος Ἀθηνῶν, καὶ ἡ ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΥΡΟΤΑ, τοῦ Φωτίου καὶ τῆς Μαρίας τὸ γένος Κακολίρη, γεννηθεῖσα εἰς Ζάκυνθον, κάτοικος Ἀθηνῶν, μέλλουσι νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμον τελεσθησόμενον ἐν Ἀθήναις.

Ὁ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΥΤΣΙΔΗΣ τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τῆς Παναγιώτας τὸ γένος Βαφειάδου, γεννηθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει, κάτοικος Ἀθηνῶν, καὶ ἡ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ τοῦ Παναγιώτου καὶ τῆς Χαρικλείας τὸ γένος Λάππα, γεννηθεῖσα καὶ κατοικοῦσα ἐν Λεβαδείᾳ, μέλλουσι νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμον τελεσθησόμενον ἐν Ἀθήναις.

Ὁ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΑΣΛΟΓΛΟΥ, τοῦ Ἀντωνίου καὶ τῆς Σουλτάνας τὸ γένος Κεραμιτζόγλου, γεννηθεὶς εἰς Μ. Ἀσίαν, κάτοικος Περισσοῦ, καὶ ἡ ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ, τοῦ Νικολάου καὶ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

μεῖο αὐτὸ εἰς τὸ ἐναντίον τοῦ πνευματικοῦ κόσμου «κατηγορῶ». Πρόκειται γιὰ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ποὺ ἀναφέρει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐζήτησε δύο-τρία ὀνόματα λογοτεχνῶν γιὰ νὰ τοὺς στείλῃ στὴν Βόρειον Ἑλλάδα πρὸς διαφώτισι καὶ ἠθικὴ ἐνίσχυσι τῶν ἀνταρτοπλήκτων πληθυσμῶν. Τὸ προεδρευόμενο ἀπὸ τὸν κ. Μυριβήλη σωματεῖο — προσθέτω λεπτομέρειες ποὺ μοῦ ἔδωσαν προφορικῶς μέλη τοῦ συμβουλίου τῆς ὀργανώσεως — εἶχεν ἀμέσως αἰτήσεις ἀπὸ πολλοὺς διανοουμένους τῆς δυνάμεώς του καὶ προέκρινεν ἀπὸ αὐτοὺς τέσσερες, ἀπὸ τοὺς σχετικῶς νεώτερους: Τὸν Ἀντρέα Καραντώνη, τὸν Νῖκο Προεστόπουλο καὶ τοὺς κ.κ. Ρουμάνην καὶ Ἄρην Δικταῖον. Περιελήφθη δὲ ὡς πέμπτος καὶ ὁ Ἄλκης Θρύλος, κατόπιν ἐπιμόνου ἀξιώσεως τῆς ἐκλεκτῆς διανοουμένης. Ὁ πίναξ αὐτὸς ὑπεβλήθη ἀμέσως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, διὰ νὰ παράσχῃ φυσικὰ ἐκεῖνο τὰ μέσα καὶ νὰ ὀργανώσῃ τὸν τρόπο τῆς καλυτέρας διεξαγωγῆς τῆς περιοδείας των στὴν Μακεδονία καὶ τὴν Θράκη. Σημειωτέον ὅτι, ὅταν θὰ ἐγύριζε ἡ πρώτη αὐτὴ πεντάδα — ἐὰν τὸ ὑπουργεῖο ἤθελε καὶ περισσότερους, ἡ «Ἐθνικὴ Ἑταιρεία» λέγει ὅτι θὰ ἦταν εἰς θέσιν νὰ παρουσιάσῃ εὐθὺς καὶ συμπληρωματικὰ ὀνόματα — θὰ ἔφευγαν ἄλλοι. Γιατί ὅμως δὲν ἔγινεν ἕως τώρα αὐτὴ ἡ πνευματικὴ ἐξόρμησις; Ἁπλούστατα, ὅπως τονίζει καὶ παραπάνω καὶ τὸ συμβούλιον τῆς «Ἐθνικῆς Ἑταιρείας», τὸ ἔγγραφόν της παραμένει εἰς τά... ὑπὸ μελέτην τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας πέντε τώρα μῆνες καὶ οἱ λογοτέχνες ἐπὶ ματαίῳ ἀναμένουν νὰ τοὺς εἰδοποιήσουν γιὰ τὸ ταξίδι! Καὶ ἔπειτα μιλᾶμε γιὰ Ἐθνικὸ Συναγερμό! Τὰ ξέρει αὐτὰ καὶ τί κάνει ὁ κ. Παπαδῆμος; Εἶνε, μὰ τὴν ἀλήθεια, καταπληκτικὸ τὸ ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας, ποὺ θὰ ἔπρεπε ὡς πρώτη φροντίδα του νὰ ἔχῃ τὴν κινητοποίησι τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν δυνάμεων καὶ ἀξιῶν τῆς χώρας, νὰ συλλαμβάνεται ὅτι ἔχει ἐντελῶς μεσάνυκτα σ' αὐτὴ τὴν ζωτική, βασική, ἐθνικὴ ἀποστολὴ καὶ ὑποχρέωσί του.

Ἐν ἀναμονῇ τῶν ἐξηγήσεων, ποὺ πρέπει νὰ δώσῃ ἀμέσως ὁ κ. Παπαδῆμος γιὰ τὴν ἀκατανόητη αὐτὴ ὀλιγωρία τῶν ὑπηρεσιῶν του στὸ κεφάλαιο τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος καὶ τοῦ πνευματικοῦ συναγερμοῦ, θὰ παραθέσω σήμερα καὶ μιὰ ἐπιστολή, ποὺ ἔλαβα ἐπάνω στὸ θέμα τῆς στάσεως τοῦ λογοτεχνικοῦ κόσμου ἀπὸ τὸν γνωστὸν κριτικὸν κ. Ἀντρέαν Καραντώνην. Παρουσιάζει ὁμολογουμένως ἐντελῶς ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον. Νά, ἐπὶ λέξει, τὸ κείμενόν της:

Φίλε κ. Μαμάκη,

Δὲ μπορῶ παρὰ νὰ σᾶς συγχαρῶ θερμὰ γιὰ τὸν ἐμπνευσμένο ἐπίλογο τοῦ χθεσινοῦ σας σημειώματος, στὸ «Ἔθνος», ποὺ εἶχε τίτλο «Λογοτέχναι καὶ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων στρατιῶται ἐπάνω στὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας». Δὲ μποροῦσε νὰ τελειώσῃ καλύτερα κι' ἐπωφελέστερα γιὰ τὶς στιγμὲς ποὺ περνᾶμε ἡ συγκινητικὴ σας ὑπόμνησις τῆς πολεμικῆς συμβολῆς τῶν λογοτεχνῶν στὸ ἔπος τῆς Ἀλβανίας. Δυστυχῶς, εἶνε πολὺ πωρὶς ἀκόμα νὰ νομίσωμε πὼς ὁ ἑλληνικὸς πόλεμος τέλειωσε καὶ πὼς τὸ ἔπος τῆς Ἀλβανίας, δὲν εἶνε μιὰ τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ ἔνδοξη ἱστορία. Τὰ μεταπολεμικὰ περιστατικὰ στάθηκαν τέτοια, ποὺ ὑποχρεώνουν σήμερα ὁλόκληρο τὸ Ἔθνος νὰ ξαναρχίσῃ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν ἀντίστασή του, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἀξιοποιήσῃ τὶς θυσίες τοῦ Ἑλληνισμοῦ στ' ἀλβανικὰ βουνά.

Δὲν εἶνε καθόλου εὐχάριστο νὰ ζητᾷ κανεὶς εὐθύνες ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ νὰ σχολιάζῃ τὴ διαγωγή τους στὶς κρίσιμες στιγμὲς τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς. Ὅπως κι' ἐσεῖς ὑποστηρίζετε, τίποτα δὲ μποροῦμε νὰ ποῦμε γιὰ τὴν ἄφωνη στάση τυπωθῇ ἡ κατηγορία αὐτὴ, ἐντονώτερα, ἐπισημώτερα, ὁμαδικώτερα, ἀποτελεσματικώτερα παρὰ ποτέ.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα κι' ὅλας τῆς καταστολῆς τοῦ Δεκεμβριανοῦ Κινήματος, ὁλόκληρος ὁ πνευματικὸς κόσμος τῶν ἐπαναστατικῶν παρατάξεων τοῦ Ε.Α.Μ., ἔβειξε πὼς ἔχει καταστρώσει ἕνα συστηματικὸ σχέδιο κομμουνιστικῆς ἐξεργασίας ὅλων τῶν καλλιτεχνικῶν, τῶν λογοτεχνικῶν, τῶν πνευματικῶν καὶ τῶν ἰδεολογικῶν μας προβλημάτων. Μὲ μιὰ ὁρμὴ καὶ ἕναν φανατισμὸ ποὺ ἀξίζει κανεὶς νὰ τοὺς τὸ ἀναγνωρίσῃ — γιατὶ δὲν ὠφελεῖ σὲ τίποτα ἡ ἀπόκρυψη τῆς ἀλήθειας αὐτῆς — οἱ διανοούμενοι τῆς ἀριστερᾶς βάλθηκαν νὰ παρασύρουν μὲ τὶς ἀπόψεις τους κάθε ἕναν ποὺ ἤξερε λίγα γράμματα καὶ ποὺ μποροῦσε νὰ διαβάζῃ μιὰ ἐφημερίδα, ἕνα περιοδικό, μιὰ μπροσούρα. Ποίηση, πεζογραφία, θέατρο, μουσική, κινηματογράφος, ἱστορία ἑλληνική, πολιτικὲς προσωπικότητες τοῦ νεώτερου Ἑλληνισμοῦ, τίποτε δὲν ἔμεινε ἔξω ἀπὸ τὰ ἐνδιαφέροντά τους κι' ἔξω ἀπὸ τὴν προστάθειά τους νὰ τὰ παρουσιάσουν ὅλα ὡς ἐπιχειρήματα καὶ στηρίγματα τοῦ ἐπαναστατικοῦ τους ἀγώνα, ὡς κατακτήσεις δικές τους, ὡς κτήματα τοῦ «λαοῦ» τους, ἑνὸς ἀνύπαρκτου σοσιαστικὰ λαοῦ, ποὺ τὴν πλειοψηφία του τὴν ἀποτελοῦν δυστυχισμένοι ἢ ἐκβιασμένοι ἀνίδεοι καὶ τὴ μειοψηφία του οἱ «δαιμονισμένοι» τοῦ Ντοστογιέφσκυ. Μὲ τὸ πρόσχημα τῆς δημοκρατίας, τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, τρία χρόνια τώρα οἱ διανοούμενοι τῆς κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς, προσπαθοῦν νὰ ξεβιδώσουν τοὺς ἄρμους τῆς ἐθνικῆς πνευματικῆς μας ζωῆς, γιὰ νὰ παραλύσουν στὸν σημαντικὸ αὐτὸν τομέα, τὸ φιλετικό μας συναίσθημα, νὰ καταλύσουν τὶς ἀξίες ποὺ δημιούργησε μὲ κόπους καὶ μόχθους ἡ ἑκατόχρονη παράδοση τοῦ ἐλεύθερου κρατικοῦ μας βίου.

Τί κάναμε ἐμεῖς οἱ ἄλλοι «διανοούμενοι» στὸ διάστημα αὐτό; Πῶς ἀντιμετωπίσαμε τὴν κατάσταση αὐτή; Ποιοί καὶ πόσοι ἀντιληφθήκανε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τὶς ἀπώτερες βλέψεις τῆς τακτικῆς τοῦ πνευματικοῦ ἑλληνικοῦ κομμουνισμοῦ; Ἐλάχιστοι —ὅπως καὶ σεῖς λέτε — σηκώσανε τὸ δύσκολο αὐτὸ βάρος, ἀντιμετωπίζοντας ὄχι μονάχα τὴ βίαιη ἀντεπίθεση τῶν λεγομένων «μαρξιστῶν», ἀλλὰ καὶ τὴν κρυφὴ ἀποδοκιμασία, τὴν ἀδιαφορία ἢ καὶ τὴ λοιδορία ἀκόμα τῶν ὁμοϊδεατῶν συναδέλφων τους. Μέσα σὲ μιὰ παγερὴ σιωπὴ τῶν περισσοτέρων διανοουμένων μας, σιωπὴ ἀφόρητη γιὰ ὅσους δὲν ἐννοοῦσαν ν' ἀφίσουν ἀνενόχλητη τὴν κομμουνιστικὴ τακτική, ὁ μαρξισμὸς συνέχιζε τὸ ἔργο του, τὴν κριτική του, τὴ διδασκαλία του, τὴν καθοδήγησή του, καὶ δὲν ἄφνε καμμιὰ εὐκαιρία ποὺ νὰ μὴ δηλώνῃ τὴν ἔντονη καὶ ἀποφασιστικὴ παρουσία του. Ἀντίθετα, οἱ ἄλλοι «διανοούμενοι», δὲν ἄφιναν καμμιὰ εὐκαιρία ποὺ νὰ μὴν ἀπουσιάζουν, καμμιὰν εὐκαιρία ποὺ νὰ μὴ σωπαίνουν, καμμιὰν εὐκαιρία ποὺ νὰ μὴν ἀποδοκιμάζουν ἔμμεσα ὅλους ὅσους τολμοῦσαν ν' ἀντισταθοῦν μὲ τὴ σκέψη τους καὶ μὲ τὸ αἷσθημά τους, στὴν πλήμμυρα τῆς μαρξιστικῆς πνευματικῆς προπαγάνδας.

Μᾶς εἶνε δύσκολο, κι' ὁδυνηρό, νὰ μιλᾶμε γιὰ τὸν ἀσήμαντο ἑαυτό μας, μὰ δὲ μποροῦμε νὰ παρασιωπήσωμε ἐδῶ τὴν προσωπική μας περίπτωση. Δὲν εἶνε τρεῖς μῆνες ποὺ τυπώσαμε ἕνα βιβλίο μας, μὲ τὸν τίτλο «Πνευματικὴ ἐλευθερία», μιὰ συλλογὴ ἀπὸ ἄρθρα καὶ μικρὰ μελετήματα σχετικὰ μὲ τὶς θέσεις τοῦ πνευματικοῦ μαρξισμοῦ. Στὸ διάστημα τῶν τριῶν τελευταίων χρόνων, διαθέσαμε ὅσες δυνάμεις μᾶς ἄφινε ἡ σκληρὴ διοπάλη καὶ ἡ δύσκολη σύγχρονη ζωή, γιὰ ν' ἀντιμετωπίσωμε βῆμα πρὸς βῆμα τὴν κριτικὴ ἐπίθεση τοῦ ἑλληνικοῦ Κομμουνισμοῦ κατὰ τῶν ἀξιῶν τοῦ πνεύματος, κατὰ τῆς ἀξίας τοῦ πνευματικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Κάτω ἀπὸ τὶς βουβὲς ἀποδοκιμασίες καὶ τὴν ταγερὴ σιωπὴ τῶν ἀνθρώπων τῆς πνευματικῆς ἀδιαφορίας, ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ ὁ Ζαχαριάδης μὲ τὸ βιβλίο του γιὰ τὸν Παλαμᾶ ἔδωσε τὸ σύνθημα τῆς μαρξιστικῆς πνευματικῆς ἐκστρατείας ὡς αὐτὴ τὴ στιγμὴ ποὺ νέα ἀντιπνευματικὰ σιγκέμματα ἑξακοντισμένα ἀπὸ τὸ Κρεμλῖνο προπαγανδίζονται ἐδῶ, δὲν πάψαμε νὰ πολεμᾶμε κριτικά, μιὰ πρὸς μιὰ τὶς θέσεις τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων τοῦ κομμουνιστικοῦ πολεμικῆς μας ἐπιστρέψαμε τὰ παρόντα βιβλίο μας, ἀπαλλαγμένο ἀπὸ τὰ δημοσιογραφικὰ ἢ ἐπικαιρικὰ κείμενα ποὺ περιεῖχε καὶ τὰ ζητήματα ποὺ ἐθίγαμε ἐκεῖ πέρα σὲ ἀμεσότερη σχέση μὲ τὴν ἀγωνία τοῦ "Ἔθνους μας, ποιὰ ἔννοια τῆς φορᾶς στοὺς κύκλους τοὺς πρῶτοι νὰ ἐκφράσωμε ἕστω μιὰ ἀφορμὴ ἀπορίας γιὰ τὸ δικό τους

προχθεσινὴ θύελλα δὲν ἀστειεύ-
τηκαν.

λάβαρα τῆς τρομοκρατικῆς λαοκρατίας. Ὅμως, σιωπή, καὶ πάλι σιωπή, ἡ ἐρασιτεχνικὰ τριγυρίσματα γύρω ἀπὸ ἀνώδυνες ἰδέες, καὶ πάλι σιωπή, θανάσιμη σιωπὴ νὰ παγώσῃ πέρα ὡς πέρα, ὅπως λέει κι' ὁ Παλαμᾶς.

Μὲ φαίνεται πὼς ἡ σιωπὴ αὐτὴ τοὺς ἐνοχλοῦσε καὶ τοὺς ἴδιους. Κι' ἔτσι, ἀποφασίσανε μιὰ μέρα, νὰ κάνουν κι' αὐτοὶ τὴν «ἱερή τους ἔξοδο». Τὴν θριαμβευτικὴ ἔξοδο ἀπὸ τὰ βαρειὰ τείχη τῆς σιωπῆς. Κι' ἐμεῖς οἱ ἄλλοι ποὺ ἀγωνιζόμαστε τρία χρόνια δίχως ν' ἀκοῦμε μιὰ φωνὴ ἐπιδοκιμασίας, τί ἀντικρύσαμε σ' αὐτὴν τὴν περίφημη ἔξοδο; Μερικοὺς ἐξάλλους ἀνθρώπους νὰ ὁρμήσουν στοὺς δρόμους ξαφνικὰ μὲ «πλακάτ» καὶ μὲ συνθήματα: «Κάτω οἱ κλίκες!». «Ἐμεῖς εἴμαστε οἱ ἀξίες τοῦ Ἔθνους!». «Μᾶς τρῶτε τὴ δόξα μας!». «Εἴμαστε οἱ κακογνωρισμένοι μεγάλοι!» «Ἐμᾶς πρέπει νὰ μεταφράζουν στὸ ἐξωτερικό!». «Κάτω ὁ Λεβέκ, ὁ ἅβλιος Φραντσέζος ποὺ μετάφρασε τοὺς ἀνεγνωρισμένους Ἕλληνες ποιητές, ἀντὶ νὰ μεταφράσῃ ἐμᾶς!»... Καὶ στὸ μεταξύ, τὸ αἷμα τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ χύνονταν ὁλοένα καὶ πιὸ ὁρμητικὸ στὰ ποτάμια τῆς Ἑλλάδος, καὶ πλήθαιναν τὰ πολυβόλα καὶ οἱ ὅλμοι τοῦ Μάρκου.

Εἴτανε τόσο ὁρμητικὴ καὶ ἀποφασισμένη ἡ ἱερὴ αὐτὴ ἔξοδος ἀπὸ τὴ σ ι ω π ή, τόσα συκοφαντικὰ καὶ ἀντιπνευματικὰ μσα χρησιμοποίησαν, τόσο βαθύτερα ἀνθελληνικὴ στάση ἔβειξαν, ὥστε δὲν εἴτανε δυνατὸ παρὰ νὰ συμβοῦμε ὅλοι μέσα στὴ δίνη της, γιατὶ δέβαια, ἔπρεπε καὶ ν' ἀμυνθοῦμε. Τώρα, ὅλοι γράφουμε ὁ ἕνας ἐναντίον τοῦ ἄλλου, ὅλοι θεωροῦμε ὑποχρέωσή μας νὰ βρίσουμε τὴν «κλίκα», καὶ πάνω ἀπ' ὅλα, τὸν ἀμοιρο τὸν Λεβέκ, ποὺ μολαταῦτα, στὴν κρίσιμη αὐτὴ στιγμή, κρίσιμη καὶ γιὰ τὴ Γαλλία καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀγωνίζεται νὰ ἀναπτύξῃ τὶς σχέσεις τῆς ἀκατάλυτης πνευματικῆς φιλίας τῶν δύο Λαῶν. Ὁμολογοῦμε, πὼς μὲ βαρειὰ καρδιὰ παραχωροῦμε τὶς στιγμές μας καὶ τὶς ὧρές μας στὴ θλιβερὴ ἀπασχόληση τῆς πολύτροπης διαμάχης ποὺ ἀρχίσανε οἱ «ἐξοδίτες τῆς σιωπῆς». Ὅμως, τὸ θεωροῦμε ὑποχρέωσή μας, ἔστω κι' ἂν ὁ ἀγώνας τοῦ Ἔθνους γίνεται τραχύτερος ἀπὸ μέρα σὲ μέρα, νὰ διαφυλάξουμε καὶ νὰ ὑπερασπίσουμε ἀπὸ τὴ μανία τῶν «ἐξοδιτῶν» τὶς πνευματικὲς καὶ λογοτεχνικὲς ἀξίες ποὺ δέχουνται τελευταῖα, ραπίσματα ἐπὶ ραπισμάτων.

Ἴσως νὰ νομίσετε, φίλε κ. Μαμάκη, πὼς γενικεύω τὰ ζητήματα, γιατὶ δὲν ἔχω νὰ παρατάξω πειστικὰ ἐπιχειρήματα. Θὰ περιοριστῶ ὅμως σ' ἕνα, ποὺ τὸ θεωρῶ χαρακτηριστικό. Τελευταῖα, δὲν εἶνε δύσκολο νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς πὼς μερικοὶ λόγιοί μας αἰσθάνονται μιὰ σαδιστικὴ εὐχαρίστηση, ὑποστηρίζοντας μὲ φανατισμένα ἄρθρα πὼς δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ μεταφράζεται ἡ λογοτεχνία μας σὲ ξένες γλῶσσες, γιατὶ δὲν ἀξίζει τίποτα κι' ἔτσι κανεὶς δὲν πρόκειται νὰ τὴν προσέξῃ. Τί θλιβερὸ φαινόμενο! Καὶ τί παράξενο συγχρόνως, νὰ μᾶς παρηγορῇ ἀπὸ τὸ φαινόμενο

Σημεῖων; 12-3.

('Ακολουθεῖ)

αὐτὸ, ἡ στάση τῶν ξένων ἀπέναντι στὴ λογοτεχνία μας! Νομίζει κανεὶς πὼς μισέλληνες εἴμαστε ἐμεῖς, καὶ φιλέλληνες οἱ ξένοι, τόσο περιφρονητικὰ μιλοῦμε ἐμεῖς γιὰ τοὺς πνευματικούς μας ἀνθρώπους καὶ τὰ δημιουργήματά τους! Νὰ τί γράφει ὁ διάσημος κριτικὸς καὶ ἀκαδημαϊκὸς Ἐδμόνδος Ζαλοῦ, προλογίζοντας τὴ μετάφραση τῶν ποιημάτων τοῦ Καβάφη, ποὺ κυκλοφόρησε στὴ Λωζάννη μιὰς τελευταῖα, φιλοτεχνημένη ἀπὸ τὸν γαλλόγλωσσο ποιητὴ κ. Κων. Γρίβα: «Ἐλάχιστα γνωρίζουμε τὴ μοντέρνα ἑλληνικὴ ποίηση. Εἶνε λιτηρὸ πὼς κανεὶς δικός μας λόγιος δὲ βρέθηκε νὰ εἰσαγάγῃ συστηματικὰ στὸ πνεῦμά μας καὶ στὴ μνήμη μας, ἐκείνους ποὺ εἶνε σήμερα οἱ κληρονόμοι καὶ οἱ ἀπόγονοι ἂν ὄχι τοῦ Αἰσχύλου, καὶ τοῦ Πινδάρου, τοὐλάχιστον τοῦ Θεοκρίτου, τῶν Ἀλεξανδρινῶν καὶ τῶν συγγραφέων τῆς Ἀνθολογίας». Ἡ σημαντικὴ αὐτὴ περικοπὴ τοῦ Ἐδμόνδου Ζαλοῦ δείχνει τὴν τραγικὴ διαφορὰ τοῦ τρόπου τῆς πνευματικῆς λειτουργίας τῶν ξένων ἀπὸ μᾶς. Ἐκεῖνοι ἀγαποῦν, σέβονται τὴν πνευματικὴ Ἑλλάδα, θέλουν νὰ τὴ γνωρίσουν καὶ νὰ τὴ μελετήσουν. Ἐμεῖς, αὐτοδιαλυόμαστε, αὐτοαποκαλυπτόμεθα μικροεγωϊσταί, συμφεροντολόγοι, ἀλληλοπροτρεπόμεθα σὲ πνευματικὴ λιποταξία στὴν Εὐρώπη, καὶ προσπαθοῦμε νὰ πείσουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον πὼς τὰ πνευματικά μας ὅπλα, εἶνε ἄχρηστα, ἀσφαιρα, καὶ ἄξια σατιρικοῦ διασυρμοῦ. Βρίσκεται ἕνας ἀνιδιοτελὴς ξένος καὶ ξενυχτάει λιώνοντας ἀπάνω στὰ λογοτεχνικά μας κείμενα γιὰ νὰ τὰ παρουσιάσῃ ἔξω σὲ ἄξιες μεταφράσεις, κι' ἐμεῖς τὸν φοβερίζουμε μὲ ἄγριο ξυλοφόρτωμα, ἐπειδὴ δὲν εἶνε κανένας ἀπὸ τοὺς ἐπαγγελματίες ἐκείνους «φιλέλληνες» ποὺ θεωροῦνε ὑποχρέωσή τους νὰ παρουσιάζουνε σὰν ἀρετὲς ὅλες ἀνεξαίρετα τὶς κακίες μας καὶ τὶς ἀδυναμίες μας. Δόξα σοι ὁ Θεός, ἔχουμε ἀρκετοὺς τέτοιους «φιλέλληνες» ἀνάμεσά μας, ποὺ γίνονται θηρία ἅμα τοὺς θίξεις τὴν «ἐθνική» τους εὐαισθησία. Ὅμως, ἡ εὐαισθησία αὐτὴ καταντάει καθαρὴ καταπότρόπαιη «ἐθνοκαθηλεία», ὅταν ἐκεῖνοι ποὺ ἀγωνίζουνται γιὰ τὴν ἰδέα τοῦ Ἔθνους δὲν εἶνε σὲ θέση νὰ ξεχωρίσουν τὶς ἀληθινὲς ἀπὸ τὶς ψεύτικες πνευματικὲς ἀξίες, κι' ὅταν κάνουν τὸν ἀγώνα τους συμμαχώντας σινειδητὰ μὲ ψεύτικους ἀνθρώπους, ὅταν δὲν καταλαβαίνουν πὼς μονάχα μὲ τὴν προαγωγὴ καὶ τὴν ἀξιοποίηση ὅλων ἀνεξαίρετα τῶν καλῶν στοιχείων τοῦ Ἑλληνισμοῦ θὰ ἀντιμετωπίσουμε τὸν ἀνιμολόγιστο κίνδυνο ποὺ βροντάει στὰ ἐδαφικὰ καὶ τὰ ψυχικὰ σύνορά μας.

28)10)47.

Μὲ τιμὴ

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

Ἐλπίζω ὅτι μὲ τὴν συνέχισιν τῆς συζητήσεως ἐπάνω στὸ θέμα, ποὺ δημιουργήθηκε, θὰ μοῦ δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ διατυπώσω μερικὲς ἐπιφυλάξεις, ποὺ ἔχω, γιὰ κάποια σημεῖα τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς τοῦ ἐκλεκτοῦ διανουμένου.

ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗΣ

σὲ καὶ μαζί μ. αὐτὸν θὰ μᾶς ἔλθουν τὰ τόσο γνωστὰ ἀθηναϊκὰ ξεροβόρια. Καὶ τί ξεροβόρια! Πρέπει νὰ παραδεχθοῦμε ὅτι καὶ τὸ κρύο ἀκόμη στὸν τόπο μας ἔχει τὴν λόξα του. Στὰ ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου, καὶ στὴν Σιβηρία κάνει κρύο καὶ μάλιστα φοβερό, ἀφοῦ μπορεῖ νὰ σοῦ πέσῃ καὶ ἡ μύτη χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃς! Μὰ ἂν σκεπασθῇ κανεὶς ἀνάλογα, ἔχει κάποια ἐλπίδα νὰ τὸ ἀποφύγῃ. Ἀπὸ τὸν βορριᾶ ὅμως τῆς Ἀθήνας τίποτα δὲν μᾶς σώζει. Τρυπώνει παντοῦ, ἀπὸ τὰ μανίκια, ἀπὸ τὸν λαιμό, ἀπὸ τὸν ποδόγυρο τοῦ παλτοῦ, μέσα στὰ γάντια καὶ δὲν δὲν ἡσυχάζει παρὰ μόνον ὅταν φθάσῃ στὸν ἀντικειμενικόν του σκοπόν: στά...κόκκαλα τοῦ δυστυχισμένου καὶ τουρτουρίζοντος Ἀθηναίου.

Καὶ τί νὰ πῇ κανεὶς γιὰ τὶς δυστυχισμένες Ἀθῆδες! (Ἐδῶ ἤθελα νὰ καταλήξω). Βεβαίως κι' ἐμεῖς, τὸ ἀσθενὲς φῦλον, πρέπει νὰ ἀρχίσωμε τὴν γνωστή... γκρίνια στὸν μπαμπᾶ ἢ στὸν σύζυγο. Δὲν μποροῦν νὰ μᾶς ἀφίνουν ἐμᾶς... ἀνυπεράσπιστα πλάσματα, στὸ ἔλεος αὐτοῦ τοῦ ἀγριοβαριᾶ. Πρέπει νὰ ἀποκτήσωμε παλτό. Καὶ ἂν εἶνε δυνατὸν γούνινο. Εὐτυχῶς τοῦ Ἕλληνος τὸ ἐμπορικὸ δαιμόνιο ἐφρόντισε καὶ γι' αὐτούς, ποὺ δὲν ἔχουν πολὺ παχουλὸ βαλάντιο. Στὴν ὁδὸ Σοφοκλέους, ὅπου ὑπάρχουν τὰ πάντα, βρίσκει κανεὶς παλτὰ ἀπὸ γούνα, ἀστρακὰν ἢ καστόρι μὲ 5 — 6 λίρες. Ἐδῶ στὸν τόπο μας ὅλα ἁπλοποιοῦνται. Τί σημασία ἔχει, ἂν ἀπὸ τὴν ἀνάποδη πλευρὰ αὐτὲς οἱ γοῦνες εἶνε καμωμένες ἀπὸ μικρὰ-μικρὰ ἀποκόμματα, ποὺ περίσσεψαν ἀπὸ ἕνα καλὸ παλτό. Ποιὸς θὰ τὶς ψάξῃ ἀπὸ μέσα; Μιὰ φορὰ ἀπ' ἔξω κάνουν τὴν δουλειά τους; Εἶνε παρουσιάσιμες; Κρατοῦν τὸ κρύο;

Καὶ τώρα ἂς ποῦμε μερικὲς κουβέντες καὶ γιὰ ἐκεῖ-

ἐρμίνες. Ἕνα παλτὸ ἀπὸ ἐρμίνα στοιχίζει περὶ τὰ 10.000 δολλάρια καὶ ἅμα ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὁ φοβερὸς δασμὸς ποὺ θὰ πληρώσῃ ἐδῶ, θὰ σκύψῃ μελαγχολικὰ τὸ γυναικεῖο κεφαλάκι, ποὺ ἐτόλμησε νὰ ἐλπίσῃ. Ἄλλως τε ἡ ἐρμίνα εἶνε ἄχρηστη γούνα γιὰ μᾶς πρὸς τὸ παρόν, ἐφ' ὅσον λόγῳ τῆς καταστάσεως δὲν γίνονται βραδυνοὶ χοροί.

Ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐρμίνα ἀκολουθοῦν τὰ ὑπέροχα «μίνκ» ἢ «βιζὸν» ἐπανωφόρια μὲ πολὺ ὡραῖο κόψιμο καὶ φαρδειὰ μανίκια. Οἱ γοῦνες αὐτὲς ἄρχισαν νὰ ἀποκτοῦν πάλι τὸ μᾶλλον σκοῦρο καφὲ χρῶμά τους. Στοιχίζουν περὶ τὶς 5.000 δολλάρια, καὶ σὲ ὡρισμένα καταστήματα ὑπερπολυτελείας τῆς Ἀμερικῆς ἀγοράζονται πρὸς 7.000 δολλάρια. Ὅποιος ὅμως πληρώνει 2.000 δολλάρια παραπάνω μόνο γιὰ νὰ πάρῃ μιὰ γούνα ἀπὸ καλὸ κατάστημα, κατὰ τὴν ταπεινή μου γνώμη κινδυνεύει νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς... κορόϊδο. Πολὺ ὡραῖες ἀπομιμήσεις «βιζὸν» εἶνε κάτι γοῦνες ποὺ ὀνομάζονται «Μαζερέϊτορ» καὶ στοιχίζουν 450 δολλάρια. Μόνον ἕνας εἰδικὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὶς ξεχωρίσῃ.

Ἀκολουθεῖ σὲ ποιότητα τὸ μαῦρο «ἀστρακὰν» ποὺ ποτὲ ἄλλως τε δὲν ἔχασε τὴν εὔνοια τῆς μόδας. Γιὰ βράδυ μὲ κοντὰ φορέματα εἶνε ἡ μόνη γούνα ποὺ ταιριάζει. Μιὰ καλὴ ἀστρακὰν πρέπει νὰ ἔχῃ ὁμοιόμορφο μπουκλωτὸ τρίχωμα μὲ ὡραῖες σφιχτὲς μπουκλες. Τὰ κομμάτια του πρέπει νὰ εἶνε ἐκλεκτὰ παρμένα ἀπὸ κλειστικὰ ἀπὸ τὴν ράχη τῶν ζώων. Μὲ τὰ ὑπόλοιπα κομμάτια τῆς κοιλιᾶς καὶ τῶν ποδιῶν κάνουν μιὰ ἄλλη γούνα, ποὺ ὀνομάζεται «πὰτ ντ' ἀστρακάν». Ἕνα ἐπανωφόρι καλὸ ἀπὸ ἀστρακὰν στοιχίζει περὶ τὰ 1.000 δολλάρια.

νονται ἀπὸ τ
τοῦ ὁποίου τ
τα ἀπὸ εἰδικ
γίνεται ὁλόϊσ
τοῦ καστορι
σία αὐτὴ εἶν
ντε οὔτε ἡ
νὰ ξανακατο
μα τῆς γούν
λόγῳ ὅποια
ται νὰ ἀγορ
μουτὸν ντορὲ
«μουτὸν» τοῦ
κεῖνα ποὺ πρ
τὴν Ἰταλία
μὲ τὴν παρα
Μεγάλη
νουν στὶς πα
τὰ ἐπανωφόρ
σβαντς» σὲ δ
τισμούς. Ἄκ
λόγος γιὰ κ
(στὴν Ἀμερι
ὅλα τὰ περίε
ληλη ἐπεξερ
πράσινες. Δὲ
μὲ τὰ μάτια
τοιο φαινόμε
μόνον νὰ μιλ
Τὴν ἐποχὴ
κάνει κρύο κ
πολὺ κατάλλ
ἢ κάπ
πλα
Μιὰ ζακέττα
εἶνε ὅ,τι πρέ
βράδυα.
Πελερίνες
δυὸ σχισμὲς
καὶ παλτὰ ὁλ
ται ἐπάνω ἀπ
κρύο εἶνε πολ
τόσο φαρδειὰ
γουναρικῶν, ἀ
μάσια ἐπάνω
σορτὶ χρώμα
Τὶς γοῦνες
νὰ τὶς προσ
...ἡ ἀστυνομ
σαν νὰ κρυφθ
λώρια μανίκ
μένης ὑπάρξε
ροβομδίδες,
βόλο ὁλόκλη

ΗΛΕΚ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τελοῦμεν αὔριον Κυριακὴν 2 ἀρξαμ. 10 π.μ. ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἁγίας Τριάδος (Ἀμπελοκήπων) μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ πολυαγαπημένου μας συζύγου καὶ πατρὸς

ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΠΟΣΤ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ
Παντοπώλου — Ἀρτοποιοῦ

δολοφονηθέντος κατὰ τὸ Δεκεμβριανὸν Κίνημα ὑπὸ τῶν στασιαστῶν

Ἡ σύζυγος: Βασιλική. Τὰ τέκνα: Ἀπόστολος, Γεώργιος, Ἀλέξανδρος, Κωνσταντίνος, Μαρία, Εἰρήνη.

Τελοῦμεν αὔριον Κυριακὴν 2 ἀρξαμ. 11 π.μ. εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Α' Νεκροταφείου Ἀθηνῶν 40ήμερον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ πολυαγαπημένου μας

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΕΩΡΓΑΝΤΗ—ΑΘΗΝΑΙΟΥ
Γλύπτου

Ἡ οἰκογένεια καὶ οἱ φίλοι του.

Τελοῦμεν αὔριον Κυριακὴν 2 ἀρξαμ. 10.30 π.μ. ἐτήσιον ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Α' Νεκροταφείου, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀλησμονήτου μας συζύγου, πατρὸς, ἀδελφοῦ, πάππου καὶ θείου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Λ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΥ
Ἐμπόρου

Ἡ σύζυγος: Χρυσάνθη Π. Καμαρινοῦ. Τὰ τέκνα: Γεώργιος καὶ Λουΐζα Καμαρινοῦ, Ἀναστασία καὶ Ἀγησίλ. Βερούτης, Νίτσα καὶ Ἀντώνιος Νικολάου. Οἱ ἀδελφοί: Σταῦρος καὶ Ἀντωνία Καμαρινοῦ, Εὐγενία Σ. Καμαρινοῦ. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ ἔγγονοι.

Τελοῦμεν αὔριον Κυριακὴν 2 ἀρξαμ. 9.30 π.μ. 40ήμερον μνημόσυνον ἐν τῷ

ΚΙΝΟΥΝΤΑΙ ΖΩΗΡ
ΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΑΙ ΩΝ
ΑΓΡΥΠΝΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗ

ΠΑΤΡΑΙ, 1 Νοεμβρίου. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).— Ἀπὸ τινων ἡμερῶν ἡ Εἰδικὴ Ἀσφαλεια κατόπιν θετικῶν πληροφοριῶν, ὅτι οἱ κομμουνισταὶ τῆς πόλεώς μας κινοῦνται πρὸς δημιουργίαν ἐπεισοδίων καὶ ἄλλων ἐκνόμων πράξεων, εὑρίσκεται ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς κινήσεως αὐτῆς.

Σύμφωνα μὲ τὰς πληροφορίας αὐτὰς, οἱ ἐπανελθόντες ἐκ τῆς ἐξορίας εἰς τὰς Πάτρας κομμουνισταὶ, ἐν συνεννοήσει μὲ τοὺς ἄλλους κομμουνιστὰς τῆς πόλεώς μας, προέβησαν εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν κομμουνιστικῶν συνοικιακῶν ἀχτίδων καὶ τῶν ἄλλων παρανόμων ἐπιτροπῶν. Σκοπὸς τῶν κομμουνιστῶν, ὅπως ἐν δεδομένῃ στιγμῇ κατόπιν ἐντολῶν καὶ ὁδηγιῶν ἐκ Ἀθηνῶν ἀναλάβουν ἐνεργὸν δρᾶσιν καὶ προβοῦν εἰς τὴν διοργάνωσιν ἐπεισοδίων εἰς βάρος τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως, δημοσίας καὶ Χωροφυλακῆς, κατὰ τὰς ἰδίας πλευρὰς τῆς Ἀσφαλείας, οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν

Ὡς ἀρχὴν τ
κομμουνισταὶ,
τῆς 28ης Ὀκ
τὴν ἐπομένην,
ρύσεις ἐπανασ
νου, αἱ ὁποῖαι
ρος κατεσχέθη
νομίας. Αἱ προ
τὸς τοῦ ἄλλου
ριεχομένου, ἔλε
τὴν 28ην Ὀκ
τὸ εἶπαν οὔτε
ὁ Βασιλεὺς, ἀ
κληρος ὁ Λαὸ
χαριάδης «μὲ
πολίτες τῆς
τοὶ μόνον ἐπο
χοφασισμὸ «πα
κολουθοῦν νὰ
σουν τῆς Ἑλ
μένος κα
ἐπ
Ἀθηνῶν ἀναλάβουν ἐνεργὸν
σιν καὶ προβοῦν εἰς τὴ
γίαν ἐπεισοδίων εἰς β
ὀργάνων τῆς τάξεως,
νομίας καὶ Χωροφυλακ
σης, κατὰ τὰς ἰδίας πλ
ας τῆς Ἀσφαλείας, οἱ ἀνή
κομμουνισταὶ

Ὁριζοντίως:

1) Λειτουργεῖ στὴν ἐκκλησία. 3) Δυσφημίζω συκοφαντικῶς (μετοχή). 5) Ἐπίρρημα χρονικόν.— Θυμίζει μελιτάνες. 7) Καταχθόνιον σχέδιον. 9) Μᾶς ξαναφέρνει στὰ περασμένα.

Κατέτως:

1) Ἀριθμὸς ἢ πρόθεσις.— Τὸ σῆμα κατατεθὲν τῶν βαρκάρηδων (πληθ.). 3) Χαρακτηρίζει ὅσους τὰ ξέρουν ὅλα χωρὶς νὰ ξέρουν τίποτα. 5) Κάποιος.— Ἄρθρον (αἰτιατική). 7) Τώρα ποὺ ἔχω σαν οἱ ζέστες δὲν λέει πιὰ κανεὶς ὅτι εἶνε... 9) Κάνουν ἄφθονα χρυσὲς δουλειὲς (ξεν.).— Τροπικὸν ἐπίρρημα.

Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΧΘΕΣΙΝΟΥ

Ὁριζοντίως:

1) Λιθουανία. 3) Σοκολάτα. 5) Στάρ.— Ὅταν. 7) Ἀμένοπις. 9) Ὀδαλίσκαι.

Κατέτως:

1) Λά.— Τσιάνο. 3) Θεοφάνεια. 5) Ὑπό.— Ὄχι. 7) Ντάντσιγκ. 9) Ἀχαμνά.— Οἱ.

PETER'S
Σαπούνι λανολίνης

χρίνεται, κατὰ τὴν γνώμην ὅσων ἤκουσαν περικοπάς των, ἀναγνωσθείσας ὑπὸ τοῦ ἰδίου ποιητοῦ τὸ λυρικὸν συνθετικὸν ποίημα «Λυρικὴ Τριλογία». Ὁ ἀκούραστος ποιητής, ἀλλὰ καὶ ἱστορικὸς συγγραφεύς, ἐργάζεται ἤδη ἐπὶ νέων του ἔργων, μικρῶν καὶ μεγάλων, τόσον ποιητικῶν, ὅσον καὶ ἐπιστημονικῶν, κυρίως δὲ συνεχίζει, δι' ἄλλων ἑπτὰ τόμων, τὴν δημοσιευθεῖσαν πρὸ πολλοῦ ἑπτάτομόν του «Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος», τὴν πανελληνίως γνωστήν.

—Εἰς τὸ φύλλον τῆς 2 Ὀκτωβρίου τῆς γαλλικῆς ἐφημερίδος «Λὲ Νουβὲλ Λιτεραὶρ» ἐδημοσιεύθη τὸ περίφημο διήγημα τοῦ Ἠλία Βενέζη, κατὰ μετάφρασιν τῆς δεσποινίδος Ζακελὶν Συντού, καθηγητρίας τοῦ ἐν Ἀθήναις Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου.

—Παραλλήλως μὲ ὅσα ἔγραψεν ὁ συνεργάτης μας κ. Ἀχ. Μαμάκης καὶ τὰ ὁποῖα ἐπέστεψε χθὲς μὲ τὸ κῦρός του ὁ κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ἐν σχέσει μὲ τὴν παθητικὴν καὶ ἀδιάφορον στάσιν τοῦ πνευματικοῦ κόσμου ἐναντι τοῦ σημερινοῦ ἀγῶνος τοῦ Ἔθνους, καὶ ὁ κ. Π. Παλαιολόγος ἐδημοσίευσε δίαιον χρονογράφημα διὰ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ Ἕλληνες διανοούμενοι τὴν στιγμὴν αὐτήν, ποὺ ὁ τόπος συνταράσσεται ἀπὸ τόσα

—Εἰς τὸ φύλλον τῆς 2 Ὀκτωβρίου τῆς γαλλικῆς ἐφημερίδος «Λὲ Νουβὲλ Λιτεραὶρ» ἐδημοσιεύθη τὸ περίφημο διήγημα τοῦ Ἠλία Βενέζη, κατὰ μετάφρασιν τῆς δεσποινίδος Ζακελὶν Συντού, καθηγητρίας τοῦ ἐν Ἀθήναις Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου.

—Παραλλήλως μὲ ὅσα ἔγραψεν ὁ συνεργάτης μας κ. Ἀχ. Μαμάκης καὶ τὰ ὁποῖα ἐπέστεψε χθὲς μὲ τὸ κῦρός του ὁ κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ἐν σχέσει μὲ τὴν παθητικὴν καὶ ἀδιάφορον στάσιν τοῦ πνευματικοῦ κόσμου ἐναντι τοῦ σημερινοῦ ἀγῶνος τοῦ Ἔθνους, καὶ ὁ κ. Π. Παλαιολόγος ἐδημοσίευσε δίαιον χρονογράφημα διὰ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ Ἕλληνες διανοούμενοι τὴν στιγμὴν αὐτήν, ποὺ ὁ τόπος συνταράσσεται ἀπὸ τόσα ἀπὸ πάνω μας, ὅπως καὶ τὶς φτυσιές του...»

— Ἡ ὁμιλία αὐτὴ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔτυχε ἐνθουσιώδους ἐπικροτήσεως ἐκ μέρους τῶν φιλολογικῶν κύκλων, ποὺ ἔχουν ταχθῆ ἐναντίον τοῦ κ. Λεβέκ, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἤγειρε θύελλαν διαμαρτυριῶν ἐκ μέρους τῆς ἀντιθέτου παρατάξεως. Ὡρισμένοι λογοτέχναι μάλιστα ἀπηύθυναν καὶ ἐπιστολὰς διαμαρτυρίας πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ, ἐνῶ συγχρόνως διεδόθη ὅτι ἐνταῦθα γαλλικοὶ καὶ ἀγγλικοὶ πνευματικοὶ καὶ καλλιτεχνικοὶ κύκλοι ἐξεδήλωσαν μὲ εἰδικὰ διαβήματα τὴν δυσφορίαν των δι' ὅσα περὶ Γάλλων καὶ Ἄγγλων εἶπεν ὁ κ. Μυριβήλης. Τὸ τελευταῖον αὐτὸ δὲν ἐπεβεβαιώθη ἐπισήμως, ἀλλ' ἔδωσεν ἀφορμὴν νὰ κυκλοφορήσῃ κυρίως ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τὴν Τρίτην δὲν ἔγινεν ἡ συνήθης γαλλικὴ ἐκπομπὴ τοῦ σταθμοῦ.

—Ὁ κ. Γιῶργος Θεοτοκᾶς, ἐν ἀγέσει μὲ τὸ ζήτημα Λεβέκ, μᾶς ἀπηύθυνε τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν:

Κύριε Διευθυντά,

Στὰ «Λογοτεχνικὰ Νέα» σας τῆς 23 λήγ. δημοσιεύονται πληροφορίες γιὰ κάποιο γράμμα μου πρὸς τὴ «Νέα Ἑστία» σχετικὰ μὲ τὸ πολυθρύλητο ζήτημα τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς» τοῦ κ. Λεβέκ. Δυστυχῶς πρόκειται πάλι γιὰ παρεξήγηση. Ποτὲ δὲν κατηγορήθηκα γιὰ ἀσάφεια. Ὡστόσο, τὸν τελευταῖο καιρό, ὅ,τι πάω νὰ γράψω ἑρμηνεύεται μὲ τοὺς πιὸ ἀπίθανους τρόπους. Ὑπάρχει φαίνεται κάποια γενικὴ ὑπερδιέγερση τῶν πνευμάτων ποὺ προκαλεῖ ὅλες αὐτὲς τὶς ἱστορίες καὶ τὶς φασαρίες.

Στὸ γράμμα μου αὐτὸ λέω ὅτι ἡ συζήτηση γιὰ τὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» ἔχει καταντήσει μάταιος βυζαντινισμὸς καὶ ὅτι ἡ καλύτερη λύση εἶνε νὰ μεταφραστοῦνε τὰ ἐπίδικα σημειώματα τοῦ κ. Λεβὲκ καὶ νὰ παραδοθοῦνε στὴ δημοσιότητα. Τόνισα ὅμως ὅτι πρέπει νὰ μεταφραστοῦνε μὲ ὑπεύθυνο τρόπο καὶ ὁλόκληρα, ὥστε νὰ πάρῃ κάθε φράση τὴν πραγματική της σημασία. Κάθε λόγιος ποὺ σέβεται τὴν ἐργασία του θὰ παραδεχτῇ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀσκεῖται κριτικὴ καὶ πολεμικὴ ἀπάνω σὲ μιὰ φράση ἀπομονωμένη ἀπὸ τὸ κείμενο ποὺ τὴν περιβάλλει. Ὅταν λοιπὸν μεταφραστοῦνε σωστὰ καὶ ἀκέραια, εἶπα, εἶμαι πρόθυμος νὰ δεχτῶ τὴ διαιτησία τοῦ ἀμερόληπτου ἀναγνώστη.

Εἶνε πολὺ φανερὸ τί ἐννοῶ μὲ τὰ λό-

για αὐτά. Θέλω νὰ πῶ ἁπλούστατα: ἂς κρίνει «ὁ ἀναγνωστικὸ κοινό, ὁ μόνος διαιτητὴς τῶν λογοτεχνικῶν ζητημάτων. Ποτέ μου δὲ σκέφτηκα νὰ θέσω ζήτημα διαιτησίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἢ τῆς Ἀκαδημίας ἢ δὲν ξέρω ποιᾶς ἄλλης ἀρχῆς. Θὰ ἤτανε κάτι ἀνήκουστο καὶ πιὸ μάταιο κι' ἀπὸ τὴν ἴδια αὐτὴ τὴ συζήτηση.

Μὲ τιμὴ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΤΟΚΑΣ

—Σημειωτοέν στὸ νέον τεῦχος τοῦ λογοτεχνικοῦ περιοδικοῦ «Ὁ Αἰὼνας μας» δημοσιεύεται ἐν μεταφράσει ὁλόκληρον τὸ σημείωμα τοῦ κ. Λεβέκ, τὸ ὁποῖον προτάσσεται τῆς γαλλικῆς μεταφράσεως τοῦ ποιήματος τοῦ Ὀδυσσέα Ἐλύτη καὶ τὸ ὁποῖον περιέχει τὰς ἐπιμάχους φράσεις.

—Ὁ ποιητὴς κ. Ἄγγ. Σικελιανός, ὁ ὁποῖος πολιτικῶς ἀνήκει εἰς τὴν ἀριστερὰν — «Νὰ φύγουν οἱ Ἄγγλοι»... — μετὰ τὸ παρατεθὲν εἰς τὴν βρεττανικὴν πρεσβείαν γεῦμα πρὸς τιμήν του, ἀπέστειλε ἀντίτυπον τοῦ «Λυρικοῦ βίου» του πρὸς τὴν πρέσβειραν λαίδην Νόρτον μὲ ἐνθουσιώδη ἀφιέρωσιν, ἡ ὁποία, ὅπως τοὐλάχιστον ἀναφέρεται εἰς τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους, καταλαμβάνει τέσσερες ὁλόκληρες ἀπὸ τὶς μεγάλου σχήματος σελίδες τοῦ βιβλίου του!...

ΛΑΧΕΙΟΝ

Πρῶτος ἀριθμὸς: 140.000.000
Κερδίζουν 49.500 ἀριθμοί·
ΡΩΤΗ ΚΛΗΡΩΣΙΣ

90/3/13.

Ἔθνος 30.10.43

Ἀπὸ αὔρι

31 ΟΚΤΩΒ

τὸ ραντεβοῦ σ
γιὰ τὰ χειμωνι

στὰ
ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑ

τῆς Α.Ε.Χ

ΥΠΟΝ

ΚΟΥΒΕΡΤΕΣ

ΓΩΝΙΑΣ ΑΡΓΑΛ

εἶνε ἄσχετα πρὸς τὰς ἀσπόνδους κομματικάς των ἀντιθέσεις. Ἀλλὰ ὁ κύριος λόγος τῆς ἀπορρίψεως τῶν ἀξιώσεών μας καὶ τοῦ ὁποίας κανεὶς δὲν διαφωνεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΜΙΧΑΗΛ Α. ΔΕΝΔΙΑΣ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΣΕ ΑΠΟΣΤΑΣΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΟΣ

Τὸν βρίζουν. Οἱ ἀχάριστοι. Τί θὰ γίνονταν χωρὶς αὐτόν; Μάννα τοῦ οὐρανοῦ ὁ κ. Λεβὲκ ἔγινε ὁ γεννιὰδαρος χορηγὸς θεμάτων σὲ θεματογράφους μὲ ἀποξηραμένες τὶς πηγὲς τῶν ἐμπνεύσεων. Παλιὰ ἡ ἀδυναμία τῆς «Διανόησης» νὰ καταπιάνεται μὲ ὅσα ἀφίνουν τελεί ως ἀδιάφορη τὴν κοινὴ γνώμη καὶ ν' ἀγνοῇ συστηματικὰ κι' ἐπίμο να ὅσα προκαλοῦν τὸν πυρετὸ μιᾶς χώρας στῆς ὁποίας τὴν διακονία ὑποτίθεται ὅτι ἔχουν ταχθῇ οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποί της.

Ἀλλὰ ὁ κ. Λεβὲκ ἐξέδωσε μιὰ ἀνθολογία μὲ σελίδες ὑβριστικὲς γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Νὰ μείνῃ χωρὶς ἄμυνα ἡ ἐπίθεσις; Λέει ἡ παράτα ξι τῶν ἀντιλεβεκικῶν. Ἀπαντᾶ ὁ μως ἡ ἄλλη: Μέσα σὲ ἑκατὸ φρά σεις ποὺ ἀποτελοῦν τὸν ὕμνο τῆς Ἑλλάδος βρέθηκε καὶ μιὰ ὑβριστι κή. Κατὰ ποιὰ δικαιοσύνη θὰ πα ραβλέψουμε τὶς ἑκατὸ καλὲς γιὰ νὰ κολλήσωμε στὴ μιά κακή; Τώ ρα ἂν συμβαίνῃ οἱ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Λεβικικοὺς ν' ἀνήκουν σ' αὐτοὺς ποὺ κατέχουν τὴν τιμητικὴ σελίδα στὴν ἀνθολογία τοῦ κ. Λε βὲκ, ἐνῷ οἱ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πο λεμίους του ἀνήκουν στὴ σειρὰ τῶν ἀγνοηθέντων ἀπὸ τὸν ἄγνωστο στρατιώτη τῶν Γαλλικῶν γραμμά των, εἶνε μιὰ σύμπτωσις ἁπλῆ, ἡ ὁποία μόνον τὰ κακὰ πνεύματα μπορεῖ νὰ κινήσῃ σὲ πονηρὲς σκέ ψεις.

Μακρυὰ ἀπὸ τὸ πονηρὸ ἐ μεῖς, ἀποδίδουμε σὲ ἀγνὰ ἐλατή ρια τὴ λυσσώδη μάχη ποὺ κάνει τὶς δυὸ παρατάξεις ν' ἀλληλομε ταγγίζουν τοὺς φραστικούς των βόθρους.

Πατριωτικὸ τὸ μένος τῆς κατη γορίας. Τὸ αἴσθημα τῆς δικαιοσύ νης πνίγει τὴν ὑπεράσπισι. Σκέ πτομαι μόνο πῶς συμβαίνει κατή γοροι καὶ ὑπερασπιστὲς ν' ἀδρα νοῦν ὅταν ἄλλες προσωπικότητες λιγώτερο ἀσημες πλέκουν τὸν ἀ κάνθινο στέφανο τῆς Ἑλλάδας, ἢ τὴ ραίνουν μὲ τὰ ἄνθη τους;

Τὰ ἐνενῆντα ἐννιάμισυ τοῖς ἑκα τὸ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦσαν ὡς χτὲς τὴν παρουσία τοῦ κ. Λεβὲκ ἐπὶ τῆς γῆς. Σήμερα ἡ δυσοσμία τῶν ἐκκρίσεων ποὺ φέρουν τὶς ὑπο γραφὲς πνευματικῶν, ὅπως λέγον ται, ἀνθρώπων ταλαιπωρεῖ τὴν ὄ σφρησι τῶν Ἑλλήνων καὶ τόνομα τοῦ ὑβριστοῦ ἢ ὑμνητοῦ μας, ἔφθα σε στὴν κορυφὴ τῆς δημοσιότητας.

Σκέπτεται λοιπὸν κανείς: Πῶς τὸ ἴδιο πατριωτικὸ μένος δὲ δονεῖ τοὺς λογίους μας ὅταν ὄχι ἕνας ἄγνωστος μὲ μιὰ φράσι, ἀλλὰ στρατιὰ γνωστῶν μὲ ὁλόκληρες ἀ γορεύσεις, μὲ ραδιοφωνικὲς ἐκπομ πὲς καὶ μὲ συγγράμματα σκυλο βρίζουν τὴν Ἑλλάδα; Βραχνιάζουν στὶς διεθνεῖς διασκέψεις οἱ Βισίν σκυ, οἱ Μανουήλσκυ, οἱ Μπέμπλερ. Κατακλύζει τὴν εὐρωπαϊκὴ καὶ τὴν ἀμερικανικὴ ἀγορὰ ἡ Σόφια μὲ βιβλία καὶ φυλλάδια ποὺ δὲν ἔ χουν ἄλλο σκοπὸ παρά τὸ διασυρ μὸ τῆς Ἑλλάδας. Οὔτε λέξι γι' αὐτούς. Ἕνας τοὺς ἐξαγρίωσε. Συμβαίνει δὲ ὁ ἕνας αὐτὸς νὰ κα τέχῃ τὰ σκῆπτρα τῆς ἀσημότητας καὶ σ' αὐτὸ τὸν τόπο τῆς γεννήσε ὡς του.

Πῶς τὸ ἐξηγεῖτε; Καὶ μόνο αὐτό; Ὁ ἐμφύλιος σπαράζει τὶς ἑλληνι κὲς σάρκες. Εἴδατε τὴ Διανόησι νὰ ταραχθῇ ὅσο τοὐλάχιστον στὴν ὑπόθεσι Λεβέκ; Τὴν εἴδατε νὰ κα ταπιάνεται μ' ἕνα ἀπὸ τὰ προβλή ματα ποὺ μᾶς περιζώνουν; Ἄμ μος τὰ προβλήματα. Πρόβλημα ποὺ περιμένει τὴ λύσι του τὸ πᾶν στὴν Ἑλλάδα. Προβλήματα ἐθνικά, κοινωνικά. ἐκπαιδευτικά, πολιτι στικά. Ὅπου κι' ἂν ἁπλώσετε τὸ χέρι κάποιο θέμα θ' ἀγγίσετε. Θέ ματα ποὺ ἀναβλύζουν ἀπὸ τὴ ζωὴ τὶς συγκινήσεις, τοὺς φόβους, τὶς ἐλπίδες, τὰ ὄνειρα, τὶς ἀνάγκες ἑνὸς λαοῦ; Τοὺς εἴδατε ποτὲ νὰ καταπιάνωνται μ' ἕνα ἀπὸ αὐτά; Συγκρίνετε τὰ θέματα μὲ τὰ ὁ ποῖα ἀπασχολοῦν τοὺς ἀναγνώστες τους οἱ πνευματικοί μας ἄνθρωποι καὶ στὶς δημοσιογραφικὲς ἐμφανί σεις τους ἀκόμα καὶ τά θέματα μὲ τὰ ὁποῖα τοὺς ἀπασχολοῦν οἱ συνά δελφοί τους σὲ ἄλλα γεωγραφικὰ πλάτη. Συντονισμένοι ἐκεῖ μὲ τοὺς παλμοὺς τοῦ ἔθνους των. Ἐνσαρ κωτὲς τῶν καημῶν καὶ τῶν ἀνησυ χιῶν τῆς φυλῆς τους. Σὲ διάστασι ἀπὸ τὴν κοινὴ γνώμη ἐδῶ. Ἀγορη τὲς ποὺ μιλοῦν στὸ κενὸ, συγγρα φεῖς δίχως ἀναγνῶστες, λυράρηδες ποὺ ἀφίνουν ἀδιάφορο τὸ ἀκροατή ριό τους. Ἀπαθεῖς θεατὲς τῶν ἐγ κοσμίων, ποὺ δὲν ἀφυπνίζονται πα ρὰ μόνο ὅταν τοὺς ἠλεκτρίσει κά ποια προσωπικὴ ὑπόθεσι.

Ἐκτὸς, φυσικὰ. ἀπὸ τοὺς κομ μουνιστὲς ποὺ αὐτοὶ πάλι τὸ τρά βηξαν στὴν ἄλλη ἄκρη κι' ἔγιναν οἱ λακέδες μιᾶς πολιτικῆς παρατά ξεως. Καὶ ἦταν ἀπόλυτα δικαιολο γημένη ἡ ἐκστρατεία ποὺ ἐπεχείρη σε ἡ «Νέα Ἑστία» ἐναντίον μιᾶς Τέχνης ποὺ ποιμνιοποιημένη ἔγινε τὸ τυφλὸ ὄργανο μιᾶς πολιτικῆς παρατάξεως.

Ἀλλὰ μήπως σὲ ἐκτροπὴ δὲ βρίσκονται καὶ οἱ ἄλλοι; Ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου, ἀφίνουν καὶ τοὺς φεύγουν οἱ παλμοὶ τῆς ἑλλη νικῆς ζωῆς. Σχολαστικοὶ γραμμα τικοί, δίχως ἀνησυχίες καὶ ἐξάρ σεις, ἁπλοὶ τεχνικοὶ τῆς τέχνης, ποὺ ὅταν δὲν καταγίνονται μὲ τὴ διχοτόμησι τῆς τρίχας ἀνταλλάσ σουν ἐμπτυσμούς, λάσπες, ἀπρέ πειες, ἀντεγκλήσεις προσωπικὲς, μικρολογίες — ἐκδηλώσεις ἀσυμβί βαστες μὲ τὸ ἦθος ὄχι πιὰ τοῦ πνευ ματικοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ κοινοῦ ἀκό μα ἀνθρώπου.

Τί νὰ σᾶς κάνουν οἱ δυὸ οἱ πέν τε, οἱ δέκα ἐξαιρέσεις; Τεχνίτες μὲ φτωχὸ ἢ ἀνύπαρκτο ταλέντο οἱ ἄλλοι, λογοτέχνες καὶ ποιητὲς ποὺ δὲν πῆραν τὸ βάπτισμα στὴ λαϊκὴ κολυμβήθρα, τῆς χώρας τους. οὔτε ἄλλως τε σὲ καμμιᾶς ἄλλης χώ ρας τὴν κολυμβήθρα, δίχως κεραῖ ες τοὐλάχιστον γιὰ νὰ ψαύουν τοὺς σφυγμοὺς τῆς μάζας μένουν σὲ ἀπόστασι ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ ἔθνους των ποὺ τοὺς ἀγνοεῖ ὅπως τὸ ἀγνο οῦν κι' ἐκεῖνοι.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΟΞΕΙΑ ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΥΣΕΩΣ

Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ, 28 Ὀκτωβρίου. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Κατὰ τὸν ἐνταῦθα ἀνταποκριτὴν τῶν «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης» κ. Τζαίημς Ρέστον, ὁ σοβιετικὸς ὑφυ πουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Βι σίνσκυ εἶνε πεπεισμένος ἢ λέγει ὅτι εἶνε, ὅτι αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖ αι ἐπεμβαίνουν εἰς τὴν πολιτικὴν ἄλλων χωρῶν δι' ἰδιοτελεῖς σκο πούς καὶ διὰ νὰ φέρουν εἰς δύσκο λον θέσιν τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν καὶ τὸ ἔργον της. Ἐπισήμως, τὸ Στέϊτ Ντιπάρτμεντ ἀρνεῖται τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτὸν καὶ τὸν θεωρεῖ ὡς προσβολήν. Ἀπὸ τὴν ἀνεπίση μον ὅμως πλευρὰν ὑπάρχουν πολ λοὶ εἰς Οὐάσιγκτον οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπεθύμουν νὰ ὑπῆρχεν ὀλίγον πε ρισσοτέρα ἀλήθεια εἰς τὰς κατη γορίας τοῦ κ. Βισίνσκυ. «Ἡ ἄπο ψις τῶν ἀνεπισήμων αὐτῶν — λέ γει ὁ κ. Ρέστον — εἶνε ὅτι ἐνῷ ἐ πεμβαίνομεν πράγματι ἐδῶ καὶ ἐ κεῖ, δίδομεν μόνον ἀφορμὴν νὰ μᾶς μέμφωνται χωρὶς νὰ ἐπιτυγχά νωμεν κανὲν ἀποτέλεσμα. Ἐν συ νόψει, τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τῶν ἀτο μικῶν βομβῶν, τῶν Κομιντέρνς καὶ τῶν Κομινφόρμς καὶ τῶν ἰσχυρῶν κομμουνιστικῶν Κομμάτων, μερι κοὶ ἐνταῦθα φρονοῦν ὅτι ἕνα εἶ δος Δημοκρατικοῦ Διεθνισμοῦ, ὃς τὸν ὀνομάσωμεν «Δημοκρατιντέρν» κατὰ τὸ πρότυπον τῆς Κομιντέρν, ἕνας δηλαδὴ ἱπποτικὸς ἀγὼν ἱερὸς καταπολέμησιν τῆς τυραννίας, δὲν θὰ ἦτο ἴσως κακὴ ἰδέα. Τὸ Στέϊτ Ντιπάρτμεντ δὲν εἶνε ἐν τούτοις εὐδιάθετον διὰ τοιαύτας καινοτομί ας. Πρὸς τὸ παρὸν ἀγωνίζεται μὲ τὸ πρόβλημα πῶς νὰ ἐπέμβῃ οἰκο νομικῶς εἰς τὴν Εὐρώπην χωρὶς νὰ ἐπέμβῃ πολιτικῶς, μὴ θέλον νὰ ἀ ποσπασθῇ ἀπὸ τὸ δόγμα τῆς μὴ ἐπεμβάσεως. Καὶ πιθανώτατα αὐ τὴν τὴν τακτικὴν θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπ' ἀρκετόν».

Κατὰ τὸν Ἀμερικανὸν ἀρθρο γράφον, παράδειγμα τοῦ διλήμμα τος ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται τὸ Στέϊτ Ντιπάρτμεντ εἶνε τὸ Ἑλ ληνικὸν πρόβλημα. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι προσεκλήθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ μίαν νόμιμον Κυβέρ νησιν τῆς Χώρας διὰ νὰ δώσουν οἰ κονομικὴν καὶ στρατιωτικὴν βοή θειαν διὰ τὴν ἀνέγερσιν προπυργί ου κατὰ τῆς κομμουνιστικῆς ἀν ταρσίας, ἐνισχυομένης ἐξωθεν. Ἡ πρόσκλησις ἐγένετο δεκτή. Τρια κόσια ἑκατομμύρια δολλάρια ἐφη φίσθησαν ὑπὸ τοῦ Κογκρέσσου καὶ τὸ Στέϊτ Ντιπάρτμεντ ἀνέλα βε τὴν εὐθύνην ὄχι μόνον κάμῃ τὴν κατανομὴν τοῦ χρήματος, ἀλ λὰ καὶ νὰ φροντίσῃ ὥστε νὰ μὴ διατεθῇ τοῦτο διὰ σκοποὺς ἄλλους ἐκτὸς τῶν ὁρισθέντων. Ἐν τῇ ἐκ πληρώσει τῆς εὐθύνης των ταύτης οἱ ἁρμόδιοι προέβησαν εἰς ἐνεργεί ας αἱ ὁποῖαι φαίνονται ὄχι μόνον εἰς τὸν κ. Βισίνσκυ, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἁρμοδίους πολλῶν ἄλλων Κυ βερνήσεων, ὡς πολιτικὴ «ἐπέμβα σις».

Ἐπὶ παραδείγματι, διάφοροι γνωστοὶ Ἀμερικανοὶ ἀνταποκριταὶ ὡς ὁ Ντάνα Ἄνταμς Σμὶτ τῶν «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης» καὶ ὁ Τζόζεφ Ἄλσοπ τοῦ «Νιοὺ Γιὸρκ Χέραλντ — Τριμπιοὺν» ἀνέφεραν, ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ ἁρμόδιοι ἐπαι ξαν σπουδαῖον ρόλον εἰς τὸν σχη ματισμὸν τῆς νέας Ἑλληνικῆς Κυ βερνήσεως καὶ ὅτι ἀναδιοργανώ νουν τώρα τὰς Ἑλληνικὰς διοικη τικὰς ὑπηρεσίας καὶ ἐποπτεύουν ἐπὶ τῶν διαφόρων κονδυλίων τοῦ Ἑλληνικοῦ προϋπολογισμοῦ ἐσό δων καὶ ἐξόδων. Ἐξηγεῖται λοιπὸν ὅτι ἄτομα ἐκ τῶν ἀμερικανι-

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
MDCCCLXXXI

μειωθῆ ὅτι ὁ ἐκλεκτὸς καὶ ἀθόρυβος αὐτὸς πνευματικὸς ἐργάτης, παραλλήλως μὲ τὰ καινούργια διηγήματα ποὺ γράφει πάντοτε, ἔχει ἕτοιμα καὶ τρία μεγάλα ἔργα.

—Καὶ τὰ τρία αὐτὰ ἐγράφησαν κατὰ τὴν περίοδον τῆς Κατοχῆς καὶ ἀναφέρονται εἰς τὶς φρικτὲς τραγῳδίες ἐκείνης τῆς περιόδου. Τὸ πρῶτον, ὑπὸ τὸν τίτλον «Φωνὲς ἀνέμων», εἶνε ἕνα εἶδος ἡμερολογίου, ὅπου ὁ Βουτυρᾶς μιλεῖ γιὰ τὴν πεῖνα, τὶς ἐκτελέσεις, τὴν ὁμηρία καὶ ὅλην τὴν φρίκην τῆς ναζιστικῆς τρομοκρατίας καὶ σκλαβιᾶς.

—Τὸ δεύτερον βιβλίον τῆς ἰδίας σειρᾶς, ἐγαλμένο ἐπίσης ἀπὸ

Μία χθεσινὴ φωτογραφία τοῦ ἐκλεκτοῦ διηγηματογράφου Δημοσθένη Βουτυρᾶ, ὁ ὁποῖος ἀνέρρωσε τελείως ἀπὸ τὴν τελευταίαν του ἀσθένειαν.

τὸ δρᾶμα τῆς Κατοχῆς, τιτλοφορεῖται «Μέρες μαύρης δουλείας» καὶ τὸ τρίτον «Πέρασμα Βαρβάρων». Ἀπὸ τὰ ἀνέκδοτα αὐτὰ ἔργα τοῦ Βουτυρᾶ μόνον ἀποσπάσματα ἐδημοσιεύθησαν εἰς ὡρισμένα λογοτεχνικὰ περιοδικά, καθὼς καὶ εἰς τὸν «Ἑθνικὸν Κήρυκα» τῆς Νέας Ὑόρκης, καὶ διαπραγματεύεται ἤδη τὴν γενικωτέραν των ἔκδοσιν.

—"Ας προστεθῆ ὅτι ὁ ἐν ἀναρρώσει εὑρισκόμενος ἤδη διηγηματογράφος, κατὰ τὴν περίοδον ὀλίγον πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ πολέμου, εἶχεν ἀρχίσει νὰ γράφῃ ἕνα ἔργον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ματωμένος πλανήτης», τὸ ὁποῖον ὅμως ἔμεινεν ἡμιτελές. Ὁ Βουτυρᾶς—τέλος—ἔχει ἕτοιμα καὶ τρία κινηματογραφικὰ σενάρια, δύο διασκευὲς ἀπὸ νουβέλλες καὶ τὸ τρίτο ἀπὸ μυθιστόρημα, ποὺ δὲν ἀποφασίζει ὅμως — ὅπως μᾶς εἶπε — νὰ τὰ δώσῃ διὰ νὰ «γυρισθοῦν», διότι τὰ μέσα τῆς ἐγχωρίου κινηματογραφικῆς βιομηχανίας εἶνε πολὺ ὑποτυπώδη καὶ φοβεῖται ὅτι τὰ σενάριά του δὲν θ' ἀπεδίδοντο ὅπως πρέπει.

— Ἡ ἀπόφασις περὶ συγκλήσεως συνεδρίου τῆς ἑλληνικῆς κριτικῆς εἶνε ὁριστική. Τὰς σχετικὰς λεπτομερείας τῆς συγκροτήσεώς του, καθὼς καὶ τὰς σκέψεις ποὺ ὡδήγησαν τὴν «"Ενωσιν θεατρικῶν καὶ μουσικῶν κριτικῶν» ὅπως ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ὀργανώσεώς του, θὰ ἐκθέσῃ—δι' εἰδικοῦ ἄρθρου — ἐντὸς ἡμερῶν ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ «"Εθνους» ὁ πρόεδρος τῆς ὀργανώσεως κ. Πέτρος Χάρης.

—'Εξακολουθοῦν οἱ προπαρασκευαστικὲς ἐργασίες διὰ τὴν προετοιμασίαν καὶ τὸν εὐπρεπισμὸν τῆς αἰθούσης τῆς 'Εταιρείας τῶν 'Ελλήνων Λογοτεχνῶν εἰς τὴν Στέγην Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν. Συγκεκριμένως τοποθετοῦνται ἤδη εἰς αὐτὴν αἱ προτομαὶ τοῦ Μαβίλλη, τοῦ Α. Πάλλη, τοῦ Μαλακάση, τοῦ Πορφύρα, τοῦ Ψυχάρη καὶ πιστεύεται ὅτι ἡ χήρα τοῦ μεγάλου "Ελληνος γλύπτου Κώστα Δημητριάδη θὰ δωρήσῃ εἰς τὴν 'Εταιρείαν τὴν προτομὴ τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ.

—Οἱ λογοτεχνικὲς Τρίτες τῆς 'Εταιρείας αὐτῆς θὰ ἀρχίσουν ὁριστικὰ τὴ δευτέρα Τρίτη τοῦ Νοεμβρίου. Κατόπιν ἀπὸ εἰσήγησιν ποὺ θὰ κάμῃ ὁ πρόεδρος τῆς ὀργανώσεως ποιητὴς κ. Ἀγγ. Σικελιανός, θὰ ἀναγνωσθῇ μία σκηνὴ ἑνὸς ἀνεκδότου δράματος τοῦ Γρηγ Ξενοπούλου, ἴσως ἀπὸ ἐκλεκτοὺς ἠθοποιούς. Ὁ σεβαστὸς ἀκαδημαϊκὸς ὑπεσχέθη ὅτι θὰ παραστῇ καὶ ὁ ἴδιος στὴν ἐναρκτήριο αὐτὴ ἑορτή.

—Τ' ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ συγγραφῆς πεζογραφικοῦ βιβλίου μὲ μορφωτικὸν καὶ ἐθνικῆς πνοῆς περιεχόμενον, ποὺ προεκήρυξεν ὁ φιλολογικὸς σύλλογος «Παρνασσός», θ' ἀνακοινωθοῦν τὸν προσεχῆ μῆνα εἰς πανηγυρικὴν συνεδρίασιν. Εἰσηγητὴς ὡρίσθη ὁ κ. Σπῦρος Παναγιωτόπουλος.

— Νεώτεραι πληροφορίαι ἀπὸ τὸ Παρίσι ἐπιβεβαιοῦν, ὅτι ὁ κ. Ν. Καζαντζάκης προτίθεται ν' ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τὴν «Οὐνέσκο» μόλις τελειώσῃ τὸ μέρος τῆς ἐργασίας, ποὺ τοῦ ἔχει ἀνατεθῆ διὰ τὴν τρέχουσαν περίοδον καὶ εἰδικῶς τὴν ἔκθεσιν ποὺ πρόκειται νὰ ὑποβληθῇ τὸν Δεκέμβριον εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ εἰς Μεξικὸν γενικὴν συνέλευσιν τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ πνευματικοῦ ὀργανισμοῦ τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν.

—Διὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς ὑπολειπομένης ὀλίγων μηνῶν θητείας του, ὁ κ. Καζαντζάκης, καθὼς γράφει εἰς τοὺς ἐδῶ φίλους του, ἀποκλείει κάθε ἄλλην ἀπασχόλησίν του καὶ πρωτότυπον νέαν παραγωγήν, ἐνῷ ἐκ παραλλήλου ἑτοιμάζει, ὅτι «διάζεται νὰ ξαναμπῇ στὴ μοναξιά», διότι ὅλες οἱ προσπάθειες τῶν διανοουμένων, ποὺ καταβάλλονται εἰς τὸ διεθνὲς πνευματικὸν πεδίον «εἶνε μάταιες».

—«Περνᾶμε — ἐξηγεῖ εἰς πρόσφατον ἐπιστολήν του — μιὰ κρίσιμη, φοβερὴ στιγμὴ καὶ ἡ μοῖρα ὅλη τοῦ πολιτισμοῦ μονάχα, παρὰ τῆς Γῆς, ὡς πλανήτη, κρέμεται ἀπὸ μιὰ ψιλὴ κλωστή. Δυνάμεις φοβερές, σκοτεινὲς καὶ γόνιμες νύμηξαν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Γῆς καὶ τοῦ ἀνθρώπινου στήθους καὶ θέλουν νὰ γκρεμίσουν ὅ,τι ἔχει ὡς τὰ τώρα ὑψώσει ἡ ἀρετὴ τοῦ ἀνθρώπου. Τίποτα δὲν μποροῦν νὰ κάμουν οἱ ἀναιμικοὶ διανοούμενοι...»

— Καὶ περαιτέρω προσθέτει: «Χανόμαστε καὶ ἐμεῖς κάνουμε συνέδρια, βγάνουμε λόγους καὶ καταρτίζουμε προγράμματα καὶ θέμε νὰ μεταφράσουμε τὰ παλιὰ ἀριστουργήματα καὶ βολεβόμαστε θαρρώντας ποὺ ἔτσι ἐχτελοῦμε τὸ χρέος μας. Μὰ «Κεραυνὸς οἰακίζει τὰ πάντα». Αὐτὸ μόνο δὲν μπορῶ πιὰ νὰ τὸ βαστάξω καὶ βιάζομαι νὰ ξαναμπῶ στὴ μοναξιὰ καὶ νὰ ἀρχίσω πάλι νὰ φωνάζω στὴν ἐρημία...»

— Πολλοὶ λογοτέχναι, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ κ.κ. Στράτης Μυριβήλης, Γιάννης Οἰκονομίδης, Στέλιος Σπεράντζας, Σπ. Πανταζιωτόπουλος, Ν. Προεστόπουλος, Αἰμ. Θρύλος κ.ἄ. ἀπεδέχθησαν παράκλησιν τοῦ ἐκπαιδευτηρίου τῆς κ. Εἰρήνης Φίλτσου καὶ θὰ δώσουν προσεχῶς εἰς τὰς αἰθούσας του σειρὰν λογοτεχνικο-παιδαγωγικῶν ὁμιλιῶν, ποὺ προμηνύεται ἐνδιαφέρουσα.

— Ὡς ἰδιαίτερον φιλολογικὸν γεγονὸς χαρακτηρίζεται ἡ ἀναγγελία τῆς ἐκδόσεως τῶν ποιημάτων τοῦ Κ. Π. Καβάφη, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκδώσῃ ὁ «"Ικαρος», κατόπιν ὑπογραφέντος μετὰ τοῦ κληρονόμου τοῦ ποιητοῦ κ. 'Αλ. Σεγκοπούλου συμβολαίου.

—'Η πρώτη καὶ μόνη ἔκδοσις ποὺ εἶχε γίνει στὰ 1935 ἔχει ἐ-

Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Μανώλης Καλομοίρης, πάσχων ἀπὸ ἕλκος τοῦ δωδεκαδακτύλου, ἔπαθε κρίσιν καὶ νοσηλεύεται ἀπὸ ἑβδομάδος εἰς «νοσηλευτικὸν» Νοσοκομεῖον παρὰ τὴν Μονὴν Πετράκη. Ἤδη ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας τοῦ κορυφαίου μας συνθέτου παρουσιάζεται βελτιωμένη.

ξαντληθῆ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ σήμερα ἂν βρεθῇ κανένα μεταχειρισμένο ἀντίτυπο σὲ κανένα παλαιοβιβλιοπωλεῖο πωλεῖται σὲ τιμὴ διόλου προσιτή.

— "Ας σημειωθῇ ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὅτι ὁ 'Αλεξανδρινὸς ποιητὴς εὑρίσκεται τελευταίως εἰς τὸ ἐπίκεντρον τοῦ φιλολογικοῦ ἐνδιαφέροντος ὄχι μόνον εἰς τὴν 'Ελλάδα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

— Μεταφράσεις τοῦ ποιητικοῦ του ἔργου ἀγγέλλονται ἀπὸ τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν 'Αγγλίαν, ἀπὸ τὴν 'Ελβετίαν δὲ ἔφθασεν ἤδη καὶ ἐδῶ ἕνας ὀγκώδης τόμος μὲ μεταφράσεις ἀπὸ τὸν ποιητὴν κ. Γρίβαν ποιήματα τοῦ Καβάφη.

—'Η νέα ἔκδοσις, τὴν ὁποίαν ἑτοιμάζει ὁ «"Ικαρος» μὲ ἰδιαιτέραν φροντίδα, θὰ κυκλοφορήσῃ τὸν Δεκέμβριον καὶ θὰ περιλαμβάνῃ ὅλα τὰ ποιήματα ποὺ εἶχεν ἀναγνωρίσει πρὸ τοῦ θανάτου του ὁ Καβάφης.

— Συγχρόνως θὰ κυκλοφορήσῃ καὶ τὸ βιβλίον τοῦ 'Αλεξανδρινοῦ κριτικοῦ κ. Μιχ. Περίδη διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Καβάφη—βάσει τοῦ ἰδιωτικοῦ ἀρχείου τοῦ ποιητοῦ, τὸ ὁποῖον διὰ πρώτην

καθὼς καὶ ἄρθρον τοῦ ἰδίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Τρεῖς 'Αθηναῖοι καλλιτέχνες» ἀναφερόμενον εἰς τοὺς ζωγράφους Ν. Χατζηκυριάκον—Γκίκαν, Τσαρούχην καὶ Ἐγγονόπουλον. Διὰ τοὺς ἰδίους ζωγράφους γράφει καὶ ὁ κ. Ἀλέκος Σολωμός, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστόν, σπουδάζει σκηνοθεσίαν εἰς τὰς 'Ηνωμ. Πολιτείας.

—Εἰς τὰς «'Αθήνας» δημοσιεύονται φωτογραφίες καὶ σημειώματα διὰ τὴν Σοφίαν Βέμπο, τὴν Λουκίαν Κωτσοπούλου, τὴν Τότα Οἰκονόμου καὶ ἄλλους καλλιτέχνας.

—Τὴν ἐρχομένην Τρίτην ὁ Μορφωτικὸς Σύλλογος «'Αθήναιον» θὰ κάμῃ ἔναρξιν τῆς ἐφετεινῆς περιόδου τῶν μαθημάτων του καὶ συγχρόνως θὰ ἑορτάσῃ τὴν ἐπέτειον τῆς 28ης 'Οκτωβρίου.

— Ὁ πρόεδρος τοῦ συλλόγου ποιητὴς κ. Τ. Παπατζώνης καὶ ὁ κ. Γιῶργος Θεοτοκᾶς θὰ μιλήσουν γιὰ τὴν σημασία τῆς ἡμέρας, ὁ κ. Στ. Ξεφλούδας θὰ διαβάσῃ ἀνέκδοτο κείμενο μὲ τὸν τίτλο «'Αναμνήσεις ἀπὸ τὴν 'Αλβανία 40—41» καὶ ὁ κ. Σωκράτης Καραντινὸς θὰ διαβάσῃ τὸ γνωστὸ ποίημα τοῦ 'Οδυσσέα 'Ελύτη «"Ασμα ἡρωϊκὸ καὶ πένθιμο γιὰ τὸν χαμένο ἀνθυπολοχαγὸ τῆς 'Αλβανίας».

—Καὶ τώρα κάτι τὸ ἐκτάκτως ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς γνωστοὺς φιλολογικοὺς καυγάδες: Αἱ πληροφορίαι τῆς τελευταίας στιγμῆς ἀναφέρουν ὅτι ἡ διαμάχη διὰ τὴν λεγομένην «κλίκαν» πρόκειται νὰ σημειώσῃ νέαν ἔντασιν καὶ ἐνδεχομένως νὰ λάβῃ καὶ εὐρύτερας διαστάσεις. Εἰς αὐτὸ τοὐλάχιστον — ὡς πληροφορούμεθα — ὁδηγεῖ ἕνα ἄρθρον τοῦ κ. Κλέωνος Παράσχου, ποὺ θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν «Νέαν 'Εστίαν» τοῦ μεταπροσεχοῦς Σαββάτου.

— Συγκεκριμένως ὁ κ. Κλέων Παράσχος, ἀπαντῶν εἰς ὅσα ἔγραψε σχετικῶς ὁ κ. Καραντώνης, γενικεύει τὴν διαμάχην εἰς σύγκρουσιν γενεῶν — τῆς γενεᾶς τοῦ 1920 μὲ τὴν γενεὰν τοῦ 1930, ποὺ οἱ ἐκπρόσωποί της χαρακτηρίζονται ὡς οἱ συγκροτοῦντες τὴν περιώνυμον φιλολογικὴν «κλίκαν». 'Αλλ' ἐκεῖνο ποὺ θὰ φέρῃ τὴν νέαν ἀνατροπὴν εἶνε ὅτι ὁ κ. Κλέων Παράσχος διατείνεται εἰς τὸ ἄρθρον του αὐτὸ ὅτι τρεῖς ἀπὸ τοὺς χαρακτηριστικωτέρους ἐκπροσώπους τῆς γενεᾶς τοῦ 1930 δὲν γνωρίζουν... ἑλληνικά!

—'Η ἐμπριστικὴ αὐτὴ δήλωσις συνοδεύεται ἀπὸ τὴν δημοσίευσιν ἀποσπασμάτων ἀπὸ κείμενα τῶν τριῶν αὐτῶν λογοτεχνῶν, ποὺ κατὰ τὸν ἀρθρογράφον ἀποδεικνύουν ὡς βάσιμον αὐτὸν τὸν ἰσχυρισμόν του, ὅτι δὲν χρησιμοποιοῦν ὀρθὰ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα...

—'Ως γνωρίζομεν, ὁ κ. Παράσχος δὲν κατονομάζει τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἐκπροσώπους τῆς «κλίκας», ποὺ χαρακτηρίζουν τὴν γενεὰν τοῦ 1930, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ ἀποσπάσματα ποὺ παραθέτει ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ κ. Σεφέρη, τοῦ κ. Ἐλύτη καὶ τοῦ κ. Καραντινοῦ...

—'Εν τούτοις, ἐπειδὴ εἰς τὰς τεῦχος τῆς «Νέας 'Εστίας» συνεχίζεται ἡ ἀνταπόκρισις διὰ τὴν ὑπόθεσιν [illegible]

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ

'Επειγομένη νὰ ἐπιστατήσῃ προσωπικῶς εἰς τὰς προετοιμασίας διὰ τὴν ἔναρξιν τῶν παραστάσεων τοῦ θιάσου της εἰς τὰς Πάτρας ἡ κ. Κατερίνα προηγήθη τῶν στελεχῶν τοῦ καλλιτεχνικοῦ ἐπιτελείου της καὶ ἀνεχωρησε χθὲς τὴν 4ην ἀπογευματινὴν μὲ τὴν ὠτομοτρὶς διὰ τὴν πρωτεύουσαν τῆς 'Αχαΐας. Σήμερον τὴν 8ην πρωινὴν ἠκολούθησαν σιδηροδρομικῶς ὅλοι οἱ ἠθοποιοί, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ νέον συγκρότημα τῆς διακεκριμένης πρωταγωνιστρίας.

— Ὡς γνωστόν, ἡ κ. Κατερίνο ἐγκαινιάζει τὰς παραστάσεις της εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον Πατρῶν αὔριον τὸ βράδυ μὲ τὸ «Ρο-

δράματα, τραγούδια καὶ ἐθνικοὺς χορούς. Συγκεκριμένως θὰ δοθοῦν ἡ «'Αντρειωμένη» τοῦ Καλομοίρη, ἡ πρώτη πρᾶξις ἀπὸ τὸν «Πραματευτὴ» τοῦ Πετρίδη, θὰ ἐκτελεσθῇ ἕνα ἀπάνθισμα ἑλληνικῶν χορῶν καὶ θὰ ἐπαναληφθῇ ὁ χορὸς τοῦ Ζαλόγγου, ποὺ εἶχε γίνει προ καιροῦ εἰς τὸ Στάδιον. Εἰς ὅλο αὐτὸ τὸ χορευτικὸ πρόγραμμα θὰ ἐμφανισθοῦν εἰς τοὺς κυρίους ρόλους ἡ πρώτη χορεύτρια τῆς Λυρικῆς Τατιάνα Βαρούτη, ὁ χορογράφος κ. "Αγγελος Γριμάνης, ποὺ εἶνε καὶ ὁ δημιουργὸς τῶν ἀνωτέρω συνθέσεων, ἀλλὰ λάβῃ δὲ μαζί τους μέρος ὁλόκληρο τὸ κρατικὸ μπαλλέτο.

— Ὁ 'Αργυρόπουλος, μετὰ τὶς

9013126-1

Ο ΑΣΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΤΕΧΝΗ

Ελλάς 20.10.47.

ΤΟΥ κ. ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

Β'.

Είδαμε στο προηγούμενο άρθρο μας την ουσιαστική ανεδαφικότητα της μαρξιστικής θεωρίας για την άνοδο και την παρακμή της αστικής τάξης, ως προς τη γτερεμινιστική αναγκαιότητα να δειχνεται ή άνοδο και ή παρακμή αύτή με μαθηματική χρονική ταυτότητα και ακρίβεια σε αντίστοιχες μορφές τέχνης. Βέβαια, ή ανικανότητα της θεωρίας αυτής να αποκτήσει τις ιδιότητες φυσικού νόμου δε σημαίνει πώς δεν υπάρχουν πολλές περιπτώσεις που εμπειρικά επαληθεύουν το θεωρητικό της σχήμα. Μα οι περιπτώσεις αυτές, σποραδικές κι' απροσδόκητες, ξεφεύγουν από τη θεωρητική δυνατότητα να υπαχθούν σε μιάν άτεγκτη νομοτέλεια. Κι' όποιος εξετάζει το φαινόμενο της τέχνης με ελεύθερο μάτι, θα πιστοποιήσει πώς στην πραγματικότητα συμβαίνει κατι ολότελα διαφορετικό απ' αυτά που ισχυρίζεται ο Καμένωφ, λέγοντας ότι ο αστικός κόσμος, αυτός ο αποδιοπομπαίος τράγος του Μαρξισμού, εγκολπώνεται, αναγνωρίζει, προπαγανδίζει και κατοχυρώνει τις αξίες που δημιουργεί ή μοντέρνα τέχνη, μόνο και μόνο γιατί είνε αντιδραστικές κι' εμποδίζουν το Λαό να σκεφτεί πώς για να βρεί την επίγεια ευτυχία πρέπει όπωσδήποτε ν' ακολουθήσει και να εφαρμόσει κατά γράμμα τα επαναστατικά πολιτικά και κοινωνικά προστάγματα του Μαρξισμού.

Αυτό το «διαφορετικό» είνε τούτο: Είνε κοινό μυστικό και κοινή εμπειρία όλων όσων καταπιάνουνται με τα ζητήματα της τέχνης είτε σα δημιουργοί είτε σαν σχολιαστές και ιστορικοί έργων, πώς στο διάστημα των τελευταίων εκατό χρόνων ο καθαυτό «αστισμός», δηλάδη ή συνισταμένη της νοοτροπίας, της ευαισθησίας, της πνευματικής καλλιέργειας και των καλλιτεχνικών απαιτήσεων και δυνατοτήτων του αστικού κόσμου όλων των Λαών — του κόσμου τούτου που σ' αυτόν βασίζεται και το οικονομικό καθεστώς κι' ο κρατικός μηχανισμός όλων των Κρατών — βαίνει, κατά κανόνα, εντελώς αντίστροφα κι' αντίθετα από τις εκάστοτε «ροπές» της λεγόμενης μοντέρνας τέχνης. Μέσα στο διάστημα των τελευταίων εκατό χρόνων ο κάθε τόσο «μοντέρνος» καλλιτέχνης, ποιητής, ζωγράφος, γλύπτης, μουσικός δεν αντιμετώπισε σκληρότερο εχθρό στις όποιες του προσπάθειες, από την πυκνή, την αλύγιστη, τη φανατική αντίδραση του αστικού γούστου, του γούστου της συμβατικής λογικής, του γούστου της πλειοψηφίας των μορφωμένων και των αποκαταστημένων σε καίριες θέσεις της κοινωνίας αστών και μεγαλοαστών.

Λίγο μετά από τον ρωμαντισμό, κάθε μοντέρνος καλλιτέχνης, για ένα μεγάλο τουλάχιστον και συχνά για όλο το διάστημα της ζωής του, αισθάνθηκε πάντα τριγυρισμένος από ένα περίγυρο λίγο ή πολύ εχθρικό. Είδε να τον βλέπουν — καθώς αύτος αγωνιζόταν να δεί με καινούργια μάτια τον γύρω του κόσμο — με καταθλιπτική γι' αυτόν δυσπιστία, ακόμα κι' οι δικοί του άνθρωποι, οι φίλοι του, οι συγγενείς του, ή πόλη του, το χωριό του, το έθνος του. Ο «μοντέρνος» καλλιτέχνης αναγκάσθηκε λοιπόν να ζεί και να δουλεύει σε φανερή ή κρυή «διάσταση» με την ολότητα και τις αποκρυ-

νεώτερες γενεές, όμως το έργο του άκομη δεν έχει καθιερωθεί σαν επίσημη αξία κι' άνυπολόγιστο εθνικό ύλικό της Παιδείας μας. Όσο για το έργο ποιητών νεώτερων από τον Παλαμά, τον Καβάφη, τον Σικελιανού, τον Καζαντζάκη κι' άλλων, ε, αυτό ποτέ δε θ' αποτελέσει αντικείμενο συμπάθειας και προσοχής εκ μέρους του «καθαυτό» αστικού κόσμου.

Δεύτερο παράδειγμα. Εδώ και λίγους μήνες έγινε μιά έκθεση από έργα του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου, έργα καθόλου επαναστατικά και διαβολικά ή προκλητικά — περιγράφουν απλοϊκά και χαριτωμένα σκηνές, μύθους και θρύλους της καθημερινής, της υπαίθριας ζωής του ελληνικού Λαού — κι' όμως, επειδή την έκθεση αυτή την υποστήριξαν οι θεωρητικοί παράγοντες της μοντέρνας μας καλλιτεχνίας, ή επίσημη, ή καθεστωτική διανόηση και κριτική θεώρησε την έκθεση αυτή αίσχος και κατάπτωση. Ένας νεώτεριστής ποιητής «έτυχε» να βραβευτεί με το κρατικό έπαθλο Παλαμά — που κανονικά έπρεπε να το πάρει ο Γεράσιμος Σπαταλάς — κι' από τότε, όπως έγραψε κάπου ο ίδιος, φοβάται να βγεί από το σπίτι του. Τόση είνε ή αντίδραση που προκάλεσε ή απονομή αυτή. Έγινε τελευταία στην αίθουσα του Βρεττανικού Ινστιτούτου μιά έκθεση έργων συγχρόνων Άγγλων ζωγράφων —όλοι τους, αναγκαστικά, κινούνται μέσα στην ατμόσφαιρα της αφηρημένης, της «καθαρής τέχνης», όπως θα έλεγε ο Καμένωφ — κι' οι πιό πολλοί από τους επισκέπτες της πρώτης βραδιάς, σοβαροί κι' επίσημοι αστοί, κουνούσανε το κεφάλι τους φιθυρίζοντας με θυμό: «Τί μασκαραλίκια είνε αυτά;»

Νά μιά λέξη, που εκφράζει παραστατικά τη στάση του καθαυτό αστικού κόσμου, τη στάση του «καθεστώτος», απέναντι στις επιδιώξεις και στις όποιες πραγματοποιήσεις της μοντέρνας τέχνης. Κι' είνε χαρακτηριστικό πώς στο σημείο αυτό αποφάσισαν τελευταία να συμφωνήσουν και οι θεωρητικοί του μαρξισμού, ή καλύτερα οι εντετολμένοι κριτικοί των διαφόρων καμμουνιστικών κομμάτων «Μασκαραλίκια». Πόσο έντονα αισθάνονται την άπήχηση της λέξης αυτής μέσα τους οι σημερινοί μοντέρνοι καλλιτέχνες! Όποια κι' άν είνε ή ταξική και οικονομική τους θέση, μεγαλοαστική, μεσοαστική, μικροαστική, εργατική, ζούν όλοι τους μέσα σε μιάν απομονωμένη κοινωνική ατμόσφαιρα, που τη φράζει από τον υπόλοιπο κόσμο μιά ζώνη δυσπιστίας, άρνησης, ακατανοησίας. Δε ζούν σε αρμονική συνοχή με το όποιο τους περίγυρο, και τη λέξη «μασκαραλίκια», κι' άν δεν την άκούν να προφέρεται πάντοτε από τα στόματα των αστών, την αντικρύζουν για προβάλλει χοροϊδευτικά στα μάτια των περισσοτέρων. Παντού, στα δημόσια γραφεία, στα καφενεία, στα περισσότερα λογοτεχνικά περιοδικά, στα κοσμικά σαλόνια, στα χρονογραφήματα, στις θεατρικές επιθεωρήσεις, όποτε γίνεται λόγος για «μοντέρνα τέχνη», κάθε τάση προς το νεωτερισμό, προς το άγνωστο, προς το καινούργιο, θα βαφτιστεί συλλήβδην «υπερρεαλισμός» και θα παραδοθεί στα χειροκροτήματα του κοινού περίγελου. Αληθινά, ή κοινωνική κι' ή επαγγελματική θέση των μοντέρνων μας καλλι-

Ἡ ραδιοφωνικὴ ὁμιλία τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἶχε καὶ τὴν διασκεδαστικήν της συνέπειαν.

Οἱ ξένοι ἀνταποκριταί, παρακολουθοῦντες τὴν ἐκφώνησιν τῆς πρωθυπουργικῆς ὁμιλίας ἐκ τοῦ διανεμηθέντος προηγουμένως εἰς αὐτοὺς ἀγγλικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ κειμένου, διεπίστωσαν ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς παρέλειψε νὰ ἀναφέρῃ ἀξιόλογα σημεῖα τῆς ὁμιλίας του ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως, συμπεσούμενα εἰς δύο περίπου σελίδας.

Ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ἀσσοσίετεντ-Πρὲς» κ. Τραυλός, ὑπομνήσκων τὴν οὐσιώδη αὐτὴν παράλειψιν εἰς τὸν κ. Σοφούλην, τὸν παρεκάλεσε νὰ διευκρινίσῃ ποῖον ἦτο τέλος πάντων τὸ ἀκριβὲς κείμενον τοῦ λόγου του — τὸ ἐκφωνηθὲν ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἢ τὸ διανεμηθὲν εἰς τοὺς δημοσιογράφους;

Ὁ κ. Πρόεδρος δὲν ἐκοπίασε νὰ δώσῃ τὴν ἐξήγησιν:

— Εἶνε ἀλήθεια, εἶπεν, ὅτι... ἔφαγα ἀπὸ τὸ κείμενον μερικοὺς ἀριθμοὺς δολλαρίων καὶ κάτι παρόμοια ἄλλα σημεῖα τοῦ λόγου μου.

Ὁ κ. Τραυλὸς ἐπέμεινεν ὅτι τὰ σημεῖα αὐτὰ ἦσαν τὰ σπουδαιότερα, διότι ἐσχετίζοντο μὲ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐνταῦθα Ἀμερικανῶν ἐμπειρογνωμόνων.

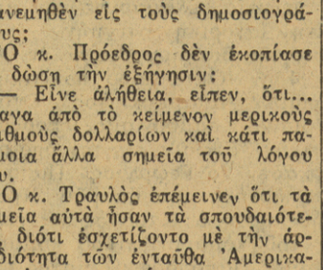
Καὶ ὁ κ. Σοφούλης, ἐκνευρισθεὶς διὰ τάς... ἐνοχλητικὰς ἐρωτήσεις τοῦ συμπαθοῦς ξένου ἀνταποκριτοῦ, παρετήρησε μὲ ζωηρότητα:

—Βρὲ ἀδελφέ, γιατί ἐπιμένεις; Καὶ ἂν τ'ἄλεγα αὐτά, δὲν θὰ τὰ καταλάβαινεν ὁ κόσμος... Ὅποιος θέλει ἂς τὰ διαβάσῃ αὔριον ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες, ποὺ θὰ δημοσιευθῇ ὁ λόγος μου.

Παριστάμενος φιλελεύθερος δημοσιογράφος, ἀντιληφθεὶς τὴν στενόχωρον θέσιν τοῦ ἀρχηγοῦ του, ἔδωκε τὴν πραγματικὴν ἐξήγησιν τῶν πρωθυπουργικῶν παραλείψεων:

—Ὁ λόγος διήρκεσε 37 λεπτὰ καὶ ὁ Πρόεδρος ἐκουράσθηκε νά, ποιὸς εἶνε ὁ λόγος τῆς περικοπῆς τοῦ λόγου του...

Εἰς τὴν κόπωσίν του ἀσφαλῶς θὰ ὀφείλεται καὶ ἡ παρατηρηθεῖσα κακὴ ἄρθρωσις τοῦ κ. Σοφούλη. Διότι τὸν προϋπολογισμὸν ἐπρόφερεν ἐπανειλημμένως ὡς «προλογισμὸν» καὶ τὸ ἰσοζύγιον ὡς «ἰσόγειον».

⁂

Τὰς κυκλοφορούσας φήμας περὶ δυσαρεσκειῶν τῶν ἐνταῦθα συμμαχικῶν στρατιωτικῶν παραγόντων μὲ τὴν Κυβέρνησιν, αἱ ὁποῖαι ἐκάστοτε βλέπουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, συνοδεύει πάντοτε καὶ μία στερεότυπος διάψευσις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Χαρακτηριστικὸν τῆς ἐγκυρότητος τῶν ἀλλεπαλλήλων πρωθυπουργικῶν διαψεύσεων εἶνε τὸ ἀκόλουθον περιστατικόν:

Ὁ Ἄγγλος στρατηγὸς Ρῶλλινξ ζητεῖ, μέσῳ τοῦ ὑφυπουργοῦ κ. Μικὲ Μαυρογορδάτου, νὰ συναντηθῇ μὲ τὸν κ. Σοφούλην. Ἡ ὥρα τῆς συνεντεύξεως ὁρίζεται διὰ τὴν 11.30' π.μ. τοῦ [illegible] Σαβ-

λας τοῦ στρατεύματος.

Σοφούλης.— Φαίνεται ὅτι ὁ Ρῶλλινξ ἐμαθήτευσεν εἰς τὴν σχολὴν τοῦ Στάλιν. Ἀλλὰ αὐτὸς ὁ κακομοίρης (ὑπονοῶν τὸν Στάλιν) ἐπρόβαλε μιὰ φορὰ τὸ «βέτο» καὶ ἀπεσύρθη... Τοῦτος ὅμως ὁ εὐλογημένος (ὑπονοῶν τὸν κ. Ρῶλλινξ) προβάλλει καθημερινῶς «βέτο»...

Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων λησμονεῖ, ὅτι ὁ Γρομίκο ἔχει ὑποβάλει ἰσάριθμα μὲ τὴν ἡλικίαν του κ. Σοφούλη «βέτο» εἰς τὸν Ο.Η.Ε. ...

Τὴν ἐπομένην οἱ δημοσιογράφοι ἐρωτοῦν εἰρωνικῶς τὸν κ. Σοφούλην ἂν ἐπὶ τέλους θὰ πραγματοποιηθῇ ἡ συνάντησίς του μὲ τὸν Ἄγγλον στρατηγόν. Καὶ ὁ κ. Σοφούλης ἀπαντᾷ:

—Ἄ, μπᾶ... Ἂς μοῦ λείψῃ...

⁂

Καὶ ἕνα ἄλλο χαρακτηριστικὸν τῆς κυβερνητικῆς ἀσυναρτησίας: Εἰς ἐρώτησιν κομμουνιστοῦ δημοσιογράφου ἂν ὁ «σύντροφος» Παρτσαλίδης πρόκειται νὰ διωχθῇ ὡς συνωμότης, ὁ κ. Σοφούλης ἀπαντᾷ:

— Ἔτσι λέει ὁ Ναπολέων... (πρόκειται περὶ τοῦ κ. Ζέρβα).

Εὐτυχῶς ὅμως ὅτι ὁ κ. Σοφούλης δὲν ἀπεκάλεσεν ἀθῶαν περιστε-

ρὰν ἢ μᾶλλον ἀθῶο...περιστέρι τὸν Παρτσαλίδην.

⁂

Δύο χαριτωμένα στιγμιότυπα:

Ὁ κ. Σοφούλης δέχεται τὸ βράδυ τῆς παρελθούσης Τετάρτης τοὺς δημοσιογράφους, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἦτο φυσικόν, ἐπιδεικνύουν ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς συνομιλίας, ποὺ εἶχεν ὁ κ. Πρόεδρος τὴν μεσημβρίαν τῆς ἰδίας ἡμέρας μὲ τοὺς πρεσβευτὰς τῆς Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς καὶ τὸν κ. Γκρήγγουολντ ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ. Ἡ σχετικὴ ἐρώτησις ἐπὶ τῆς συνομιλίας ὑποβάλλεται εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργόν, ὁ ὁποῖος δίδει τὴν ἀκόλουθον πεοίεργον ἀπάντησιν:

— Ναί, ἐδέχθην τὸ μεσημέρι εἰς συνομιλίαν τόν... Μπαλντουίνον... Καὶ ἐφωτογραφήθηκα μάλιστα μαζί του...

—Ποιον, κ. Πρόεδρε;

— Μά... Νά... Πῶς τὸν λένε αὐτὸν τόν... Χόλλυγουντ, ἀπαντᾷ ὁ κ. Σοφούλης, καταβάλλων ταυτοχρόνως προσπάθειαν νὰ ἐνθυμηθῇ τὸ ὄνομα τοῦ συνομιλητοῦ του. Οἱ δημοσιογράφοι καταλαμβάνονται ἀπὸ δικαιολογημένην περιέργειαν διὰ νὰ πληροφορηθοῦν τὸν ἐπίσημον ξένον, ποὺ συνωμίλησεν ὁ κ. Σοφούλης. Μετὰ πενταλέπτον περίπου... κοπιώδη προσπάθειαν διὰ τὴν... ἀνεύρεσιν [illegible] τοῦ συνομιλητοῦ [illegible] θυπουργοῦ, ἐξακο[illegible] λος ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τοῦ [illegible] ματογραφικοῦ [illegible] Πάουερ.

σταλλωμένες σ' αἰώνιους τύπους καὶ κανόνες καλλιτεχνικὲς πεποιθήσεις της καθαυτὸ «ἀστικῆς κοινωνίας». Κι' αὐτό, γιατὶ ἡ φύση τῆς «μοντέρνας τέχνης» τὸν ἀναγκάζει νὰ περιφρονεῖ συχνότατα τὶς ἀστικὲς ἀξίες, νὰ παραγνωρίζει τὴν ἐπίσημη καὶ τὴν ἰδιωτικὴ ἀστικὴ ἠθική, νὰ περιγελᾶ τὴν ἀποκρυσταλλωμένη σὲ ἱερὲς φόρμουλες διανοητικότητα καὶ κατεύθυνση τῆς ἀστικῆς νοοτροπίας, κι' αὐτὸ ὄχι γιὰ ἄλλο λόγο παρὰ μόνο γιατὶ τὸ εἰδικὸ βάρος τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ «ἀστισμοῦ» εἶνε ἡ ἀκινησία, ἡ συμβατικότητα, ἡ ἄρνηση κάθε πρωτοβουλίας γιὰ «παρακάτω». Ἡ ἀστικὴ πνευματικὴ νοοτροπία, μονάχα σὰν πεισθεῖ πὼς θὰ ἔχει κάποιο «ὑλικὸ ὄφελος», θὰ δεχτεῖ καὶ θὰ παραδεχτεῖ κάθε τι τὸ «καινούργιο» στὴν ἐπιστήμη, στὴν τέχνη, στὴν τεχνικὴ τῆς ζωῆς.

Τὸ ψυχολογικὸ περιεχόμενο τῆς ποίησης τοῦ Μπωντλαὶρ εἶνε σαρκαστικὴ ἄρνηση τῆς καθιερωμένης ἀστικῆς ἠθικῆς τοῦ ἔρωτα καὶ τῆς κοινωνικῆς σεμνοτυφίας, καὶ ἡ μορφὴ τῶν ἔργων τοῦ Πικάσσο καὶ τῶν μαθητῶν του εἶνε φοβερὴ περιφρόνηση τῆς αὐστηρῆς κι' ἀλύγιστης λογικῆς ἑνὸς διαπρεποῦς σύγχρονου ἀστοῦ νομομαθοῦς ἢ δικηγόρου ἢ βιομηχάνου. Τὰ σκοταδερὰ σονέττα τοῦ Μαλλαρμὲ ρίχνουν σὲ ἀμηχανία κι' ὀργὴ τοὺς πανεπιστημιακοὺς καθηγητὲς τῆς φιλολογίας, ποὺ μολαταῦτα εἶνε ἱκανοὶ νὰ ξεδιαλύνουν καὶ τὰ πιὸ περίπλοκα ἀρχαῖα κείμενα, κι' ὁ ὑπερρεαλισμός, συνταιριασμένος ἐπίφοβα μὲ τὸν φροϋδισμό, εἶνε γιὰ ὅλους ἀνεξαίρετα τοὺς ἀστοὺς ὁ πολυπρόσωπος διάβολος, ποὺ τρύπωσε καὶ θρονιάστηκε στὰ μυαλὰ ὡρισμένων μοιραίων ἀνθρώπων γιὰ νὰ καταστρέψει τὴν προαιώνια ἰσορροπία τοῦ κόσμου καὶ νὰ τὸν θρυψαλλιάσει. Ἂν πάρουμε τώρα τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν Παιδεία, ὡς δυὸ ἀπὸ τὰ κυριώτερα στηρίγματα τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος, θὰ δοῦμε πὼς πολεμήσανε φανατικώτατα ὄχι μονάχα τὶς «διαβολικὲς» μορφὲς τῆς μοντέρνας τέχνης, μὰ καὶ καλλιτέχνες κι' ἔργα διόλου μοντέρνα, παρὰ μόνο κάπως πιὸ τολμηρὰ ἀπὸ τὸ συμβατικὸ ἀκαδημαϊσμό, πιὸ «φιλελεύθερα», θὰ λέγαμε σήμερα.

Δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ σταθοῦμε στὴν πνευματικὴ Ἑλλάδα τῶν τελευταίων πενήντα χρόνων, γιὰ νὰ βροῦμε πειστικὰ παραδείγματα. Καὶ πρῶτο παράδειγμα ἀναφέρουμε τὴν καθολικὴ ἀστικὴ ἀντίδραση ποὺ ὑποδέχτηκε τὸν Κωστῆ Παλαμᾶ, τὴν καινούργια ποίηση ποὺ ἐγκαινίαζε, τὴ νιόκοπη γλῶσσά του, τὰ πολύμορφα ἰδανικά του. Τὸ σύνολο ποὺ λέγεται «ἀστικὸς κόσμος», μόλις ὁ Παλαμὰς ἄρχιζε νὰ νεωτερίζει πραγματικὰ — ἐκεῖ γύρω ἀπὸ τὰ 1900 — καὶ νὰ κηρύττει ὡς ὑπέρτατη ἐθνικὴ ἀλήθεια τὸ Δημοτικισμό, τὸν θεώρησε σὰν ξένα σκάνδαλο ποὺ ἀπειλεῖ τὰ θεμέλια τοῦ «ἔθνους, τῆς οἰκογενείας, τῆς θρησκείας». Ὁ ἴδιος ποιητὴς ἐνοιωθε τὴν τραγικὴ του ἀπομόνωση καὶ τὴν τραγουδοῦσε μὲ πίκρα καὶ ὀργή:

Μόνος. Μ' ἀρνήθηκαν οἱ σύντροφοι
Κι' ἀπὸ τὸ πλαῖ μου γνωστικὰ
(τ' ἀδέρφια τραβηχτήκαν.
Μ' ἔδειξε κάποιος.—Νάτος' Κα-
(ταπάνω μου,
Γυναῖκες, ἄντρες, γεροντες, παι-
(διά, σκυλιὰ ριχτήκαν...

Τὸ φῶς ἔλαιψε ἀργότερα κι' ὁ Ποιητὴς ἀναγνωρίστηκε ἀπὸ τὶς τέχνων γίνεται πολλὲς φορὲς δύσκολη, κάποτε ἀνυπόφορη. Πῶς νὰ μὴ θυμηθοῦν τὸ περίφημο ποίημα τοῦ Μπωντλαίρ, ποὺ καταριέται τὴ μητέρα του ἐπειδὴ τὸν γέννησε ποιητή; Δὲν εἶνε αὐτὸ μιὰ ρωμαντικὴ στάση, ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ Καμένωφ, ἀλλὰ μιὰ βαθύτατη ἀλήθεια, σχεδὸν μιὰ προφητεία, ποὺ ἐπαληθεύεται στὶς ἡμέρες μας περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Τὸ πρακτικὸ ἀποτέλεσμα τῆς κατάστασης αὐτῆς τὸ βλέπουμε ὁλόγυρά μας. Ὁ μοντέρνος καλλιτέχνης δὲν ἀπολαμβάνει κανένα ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ λογῆς προνόμια ποὺ παρέχει ἡ Ἀστικὴ Πολιτεία στὰ ξεχωριστὰ πνευματικὰ παιδιά της — ἐκτὸς ἂν συμβεῖ καμιὰ κωμικὴ παρεξήγηση. Κι' ἂν δὲν εἶνε εὔπορος, θὰ δυσκολευτεῖ πολὺ στὴ ζωή του, στὸ ἐπάγγελμά του, ἀκόμα καὶ στὸν ἔρωτα. «Ὑπερρεαλιστής»! Πίσω μου σ' ἔχω, σατανά, ξεφωνίζουν ὅλοι καὶ φεύγουν τρέχοντας ἀπὸ μπροστά του. Ἀντίθετα, τ' ἀγαθὰ αὐτὰ τ' ἀπολαμβάνουν οἱ καλλιτέχνες ποὺ φροντίζουν πῶς νὰ ἱκανοποιοῦν τὴν εὐαισθησία καὶ τὴν πνευματικὴ παιδεία τοῦ μέσου ἀστικοῦ κόσμου. Ἔτσι, ὁ μοντέρνος καλλιτέχνης, στὰ πρῶτα πρὸ παντὸς στάδια τῆς δουλειᾶς του — ἐκτὸς ἀπὸ σπάνιες ἐξαιρέσεις — κατὰ κανόνα ἀναγνωρίζει στὸν ἑαυτό του ἕναν ἀπόβλητο τῆς ἀστικῆς κοινωνίας, κι' ἀπὸ τὴν ἄποψη αὐτή, καθὼς κι' ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς οὐσιαστικῆς ἐπαναστατικότητας τοῦ ἔργου του, μποροῦμε νὰ τὸν θεωρήσουμε ἐπαναστάτη, ἢ τοὐλάχιστον ἐπαναστατημένο.

Ὄχι ὅμως καὶ ὁ Καμένωφ. Ὁ Καμένωφ τώρα εἶνε συντηρητικός, πέρα γιὰ πέρα μικροαστός, πρακτικὸς καὶ πονηρὸς σὰν ἐδωδιμοπῶλης. Κι αὐτό, γιατὶ στὴ Ρωσία ἡ ἐπανάσταση οὐσιαστικὰ τέλειωσε, ξεπεράστηκε καὶ ἀφομοιώθηκε ὡς τὸ βαθμὸ νὰ γίνει ἀγνώριστη, ἀπὸ τὴν ἀναγκαιότητα καὶ τὴν πραγματικότητα τοῦ Δικτατορικοῦ Κράτους. Ὁ Καμένωφ συμβολίζει τὸν θρίαμβο τῶν μικροαστικῶν ἀντιλήψεων τὰ τὴ φύση καὶ τὸ σκοπὸ τῆς Τέχνης. Ἔτσι, στὴ Ρωσία, δὲ χρειάζουνται πιὰ ἐπαναστάτες— καλλιτέχνες ποὺ ν' ἀντιστέκουνται σ' ὁρισμένες σαθρὲς μορφὲς τῆς κοινωνίας τους καὶ τῆς ζωῆς τους καὶ ν' ἀποχωρίζουνται περήφανα ἀπ' αὐτές, μὰ καλλιτέχνες — καθεστωτικοὺς στυλοβάτες, ζωγράφους καὶ ποιητὲς— ἥρωες τοῦ ἀλάνθαστου τῆς σοβιετικῆς κρατικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς καθολικῆς κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς εὐδαιμονίας τῶν μαζῶν.

Ἀπὸ τὴν ἄποψη λοιπὸν αὐτὴ οἱ καλλιτεχνικὲς θέσεις τοῦ Καμένωφ, ἂν καὶ πήρανε σκόπιμα παγκόσμια δημοσιότητα, δὲν ἀφοροῦνε παρὰ μονάχα τὸ καθεστὼς τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας. Κι' εἶνε ἠλίθιο σφάλμα τῶν δικῶν μας αἰσθητικῶν καὶ κριτικῶν τῆς ἀριστερᾶς νὰ προπαγανδίζουν τὶς θέσεις αὐτὲς σὲ περιοχές, ποὺ δὲν ἔχουν καμιὰ σχέση μὲ τὸ σοβιετικὸ καθεστώς. Μὰ εἴπαμε καὶ ἄλλοτε: Μιὰ ποὺ οἱ ἀριστεροί μας δὲν ἔχουν καμιὰ πολιτικὴ καὶ πνευματικὴ αὐτοτέλεια, δὲ μποροῦν νὰ ὑποχωρήσουν μήτε μπροστὰ στὴν ὁλοφάνερη ἠλιθιότητα. Ἀκόμη ἄλλη μιὰ φορὰ ὁ κομματικὸς ραγιαδισμός τους τοὺς ὑποχρέωσε νὰ φορέσουνε τὴ μάσκα τῆς ἠλιθιότητας. Μὲ γειά τους, μὲ χαρά τους...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΤΑ·Υ·ΡΟΝ ΠΑΟΥΕΡ (συνιστᾶται
ρον Πάουερ, κ. Πρόεδρε.

ΣΟΦΟΥΛΗΣ: Ἀντάρτης ἤσουνα
6ο, παιδί μου, ποὺ παρεδόθης. Θὰ
στεύσουμε.

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΤΗΣ

Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΟ

Ὁ ἐκλεκτὸς συνεργάτης μας κ. Ἡλίας Λαγάκος ἐπεράτωσε τὴν μετάφραση καὶ σχολιασμὸ τοῦ ἔργου τοῦ κορυφαίου Γάλλου σοσιαλιστοῦ κ. Ἀνδρέα Φιλίπ, καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς, καὶ ἤδη ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τῆς Γαλλίας, ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἡ θεωρητικὴ κρίση τοῦ Σοσιαλισμοῦ καὶ ὁ Ἐρρῖκος ντὲ Μάν». Τὸ βιβλίο ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μέρη. Τὸ πρῶτο περιέχει μίαν ἐξαίρετη μελέτη τοῦ Φιλὶπ γιὰ τὸν Σοσιαλισμὸ καὶ τὴν Ἐκλογίκευση τῆς Οἰκονομίας. Τὸ δεύτερο μέρος ἀποτελεῖ συνοπτικὴ ἀλλὰ πιστὴ περίληψη τοῦ πολυκρότου συγγράμματος τοῦ ντὲ Μὰν «Zur Psychologie des Sozialismus», περίληψη ποὺ ἐθεώρησε καὶ ἐνέκρινε ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεύς. Νομίζουμε πὼς μέσα στὴ σύγχυση καὶ τὴν πλήρη παρανόηση τοῦ σοσιαλισμοῦ, ποὺ γίνεται στὴν Ἑλλάδα, ἡ μετάφραση θὰ ἀποτελέση πολύτιμο βοήθημα γιὰ ὅλους ἐκείνους, ποὺ ἐπιθυμοῦν πραγματικά, μακρὰν ἀπὸ φανατισμοὺς καὶ προκαταλήψεις, νὰ ἔχουν μιὰ σταθερὴ ἰδεολογικὴ καὶ πολιτικὴ κατατόπιση ἐπὶ τοῦ μεγάλου κινήματος τοῦ Σοσιαλισμοῦ. Μικρὰ χαρακτηριστικὰ τμήματα τοῦ ἔργου, εὐγενῶς παραχωρηθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Λαγάκου, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας, θὰ δώσουμε σὲ δύο ἐπιφυλλίδες.

Η «ΕΛΛΑΣ»

Α'

ΕΚΛΟΓΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ι. Ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως ἡ ἐκλογίκευση στὸν τομέα τῆς βιομηχανίας ἀποτελεῖ σπουδαιότατη πρόοδο. Ἤδη ἡ ἐμπορικὴ συγκέντρωση ἐπέτρεπε στὰ καρτὲλ νὰ προμηθεύωνται τὶς πρῶτες ὕλες σὲ καλύτερες τιμές, νὰ ἐπιτυγχάνουν σημαντικὲς πιστώσεις, νὰ μειώνουν τὰ ἔξοδα πωλήσεως καὶ διαφημίσεως καὶ νὰ θεραπεύουν ἐν μέρει τὰ κακὰ τῆς οἰκονομικῆς ἀσταθείας καὶ τῶν κρίσεων, προσαρμόζοντας σὲ κάθε φάση τοῦ οἰκονομικοῦ κύκλου τὴν παραγωγὴ πρὸς τὴν αὐξημένη ἢ μειωμένη ζήτηση. Ἡ βιομηχανικὴ συγκέντρωση τῶν τράστ, ἰδιαίτερα ἡ πολὺ μεγάλη ἕνωση (integration) ἐπιτρέπει νέα καὶ ἀπίστευτη μείωση τοῦ κόστους παραγωγῆς. Τὰ σοβαρὰ κεφάλαια, ποὺ διαθέτει τὸ τράστ, τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ προσλαμβάνη στὶς ὑπηρεσίες του τὶς καλύτερες πνευματικὲς δυνάμεις καὶ τὰ πιὸ τελειοποιημένα μηχανήματα. Ἔχοντας συνηθέστατα, δικά του μεταλλεῖα, δικὲς του ὑψικαμίνους, δικά του χαλυβδουργεῖα καὶ δικά του μέσα μεταφορᾶς, μπορεῖ νὰ ἐκτελῇ ἀπευθείας ὅλες τὶς βιομηχανικὲς ἐπεξεργασίες μέχρι κατασκευῆς τελείων προϊόντων, ἀποφεύγοντας τὶς διακυμάνσεις τῶν τιμῶν καὶ πραγματοποιῶντας τὴν πιὸ ἀποτελεσματικὴ χρησιμοποίηση τῶν ὑποπροϊόντων. Χάρις στὸ κλείσιμο τῶν καθυστερημένων ἐγκαταστάσεων τὰ γενικὰ ἔξοδα περιορίζονται στὸ ἐλάχιστο. Ἡ κυριαρχία, τέλος, ποὺ ἀσκεῖ τὸ τράστ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἐπιτρέπει νὰ διαπαιδαγωγῇ τὴν πελατεία, νὰ τὴν συνηθίζῃ σὲ προϊόντα τυποποιημένα καὶ ὁμοιόμορφα καὶ νὰ δημιουργῇ εὐρεῖα ἀγορά, ἡ ὁποία ἐπιτρέπει τὴν πληθοπαραγωγὴ (production en serie).

ΙΙ. Τὰ μεγάλα διεθνῆ τράστ καὶ καρτὲλ, ὅπως τοῦ χάλυβος, τοῦ πετρελαίου, τῆς ποτάσσης, τῶν γρωμιάτων, μᾶς παρέχουν λοιπὸν τὸ ὑπόδειγμα βιομηχανικῆς σχεδὸν κοινωνικοποιήσεως, σπατάλη ποὺ ἀποφεύγεται ἀπὸ συναγωνισμό, περιορισμὸ τῶν ἐξόδων. Ἡ παραγωγὴ [illegible] τῶν προτέρων [illegible] ἀνάγκες τῶν [illegible] οἱ προσπάθειες [illegible] τῆς μεγαλύ[illegible]

CLASSICAL
ΑΜΕΡΙΚΑΝ
MDCCCLXXXI

DOMAINE GREC

Γ. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥ

Πρῶτος, δεύτερος, τρίτος χρόνος ὕστερ' ἀπὸ τὸ τέλος τῆς πρώτης κατοχῆς, ὕστερ' ἀπὸ τὰ φρικτὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς. Ἴσως δὲν εἶναι μεγάλο τὸ διάστημα, δὲν εἶναι ὅμως καὶ μικρό· ἀπεναντίας εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ ζητηθοῦν κάποιες εὐθῦνες ἀπὸ τὸ σύνολο τοῦ πνευματικοῦ μας κόσμου γιὰ τὴ στάση του ἀπέναντι στὰ ζωντανὰ καὶ ἐπίμαχα προβλήματα αὐτοῦ τοῦ ρημαγμένου τόπου.

Ὁ τρίχρονος ἀπολογισμὸς εἶναι φτωχός. Εἶναι φτωχὸς δηλαδὴ ἀπὸ τὴ μερίδα τῶν λογίων μας μὲ τὰ πιὸ ἠχηρὰ καὶ ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπιβεβλημένα ὀνόματα στὴ λογοτεχνία μας ποὺ ἀρκοῦνται σὲ λόγια συγκινημένα γιὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ ἔθνους ὅταν δὲν εἶναι συκοφαντία καὶ βριζολόγημα, ἀλλὰ ἔργο μηδέν!

Ἕνα θέμα —τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας —ποὺ προσπάθησαν νὰ τὸ ἀντιμετωπίσουν κάπως σοβαρὰ γιὰ νὰ ποῦν τὰ πιὸ ἀνόητα πράγματα, τὸ ἄφισαν στὴ μέση γιὰ νὰ ριχτοῦν μανιακὰ σὲ μιὰν ἀρνητικὰ γόνιμη συζήτηση γιὰ «κλίκες», ὅπου τοῦ κόσμου οἱ ταπεινότητες φανερώθηκαν γιὰ νὰ ὁλοκληρωθοῦν μὲ τὴ διαμάχη τῶν ἡμερῶν μας γύρω στὸ «DOMAINE GREC».

⁂

Ἡ ἱστορία αὐτὴ ἔχει τὴν προϊστορία της.

Ὅταν ἦταν ἐδῶ τὸ καλοκαῖρι τοῦ 1946 ὁ Γάλλος ποιητὴς Ἐλυὰρ ζήτησε νὰ κάμει χρήση τοῦ δικαιώματος ποὺ τοῦ ἔδινε μιὰ συμφωνία μὲ τὸν ἐκδότη του : τὴν ἔκδοση μιᾶς ἀνθολογίας σύγχρονων Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ πεζογράφων. Τὰ ὅρια ἦσαν περιορισμένα. Καὶ ἡ παραγγελία, καλὰ ἢ ἄσχημα, δόθηκε στὸν κ. Λεβέκ.

Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ἀρχίζει ἡ ἱστορία γιὰ νὰ καταλήξει στὸ θορυβῶδη ἐπίλογο τῶν ἡμερῶν μας.

Πῶς δούλεψε ὁ κ. Λεβὲκ γιὰ νὰ πραγματοποιήσει τὴν ὡραία πρωτοβουλία τοῦ Ἐλυάρ;

Ἡ ἑλληνικὴ πνευματικὴ περιοχὴ δὲν τοῦ ἦταν ὁλοκληρωτικὰ γνώριμη. Οὔτε καὶ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα. Ἀναγκαστικὰ κατέφυγε στὶς συμβουλὲς τῶν φίλων του. Οἱ προσωπικές του προτιμήσεις καὶ οἱ ἐπιδράσεις τῶν φίλων του, τὸν ἐντόπισαν σὲ ὁρισμένο κύκλο λογίων ποὺ δὲν ἐξαντλοῦν τὸ σύνολο τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνικῆς ζωῆς. Ἔτσι ἔχασε τὴν ἑποπτεία καὶ κλείστηκε στὴ μονομέρεια.

Ἀποτέλεσμα 1ο: Ἡ θέση πὼς ὕστερ' ἀπὸ τὸ Σολωμὸ δὲν ὑπάρχει παρὰ ὁ σταθμὸς τοῦ Σεφέρη (1930) στὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία, εἶναι ὄχι μόνον αὐθαίρετη ἀλλὰ καὶ ἀνόητη. Ὁ σταθμὸς τοῦ Ψυχάρη, ὁ Παπαδιαμάντης, ὁ σταθμὸς τοῦ «Νουμᾶ», ὁ Καρκαβίτσας, ὁ Μαβίλης, ὁ Βάρναλης, πᾶνε περίπατο — καὶ μαζί τους ὅλη ἡ παράδοση, καλὴ καὶ κακή, συλλήβδην.

Ἀποτέλεσμα 2ο : Ἡ πρώτη ἐσφαλμένη θέση ὁδήγησε στὴ δεύτερη τῆς ἐ π ι λ ο γ ῆ ς· Πλάϊ στὰ ὀνόματα τοῦ Σεφέρη καὶ τοῦ Ἐλύτη ὑπάρχουν τὰ ὀνόματα τοῦ Γκάτσου, τοῦ Ἐγονόπουλου, τοῦ Καμπᾶ τοῦ Μάτσα, τῆς Ἀνδρέου. Ὕστερα κάποιος Ἄγγελος Βλάχος καὶ τέλος κάποιος... ἀνώνυμος. Πληθώρα δηλ. ὀνομάτων τοῦ ἰδίου κυκλου, χωρὶς λόγο, ἐνῶ οἱ δυὸ πρῶτοι ἀρκοῦσαν νὰ ἀντιπροσωπεύσουν τὴ Σχολή.

Ἀποτέλεσμα 3ο: Ἡ ἀπουσία τοῦ Βάρναλη εἶναι χτυπητή. Φαίνεται πὼς ἡ «Ἀληθινὴ ἀπολογία τοῦ Σωκράτη», δηλαδὴ κλασικὰ κείμενα τοῦ νεοελληνικοῦ πεζοῦ λόγου, δὲν πιάνουν χαρτωσιὰ μπροστὰ στὶς σελίδες τοῦ κ. Μάτσα ἢ τοῦ ἀνωνύμου. Ὁ κύκλος δὲν ἀνέχεται τὸν «κουκουὲ» Βάρναλη. Οὔτε τὸ Ρίτσο. Οὔτε κἂν τὸ Στέλιο Ξεφλούδα. Ἂν ὑπάρχουν τὰ ὀνόματα τοῦ Κοσμᾶ Πολίτη καὶ τοῦ Νικηφ. Βρεττάκου καὶ τοῦ Σωτ. Πατατζῆ εἶναι γιατὶ δὲ μποροῦσε νὰ προδοθεῖ ὁλοκληρωτικὰ ἡ ἀρχικὴ παραγγελία.

Συμπέρασμα : ἡ Ἀνθολογία τοῦ κ. Λεβὲκ ἔχει χάσει τὸ χαρακτῆρα της. Δὲν εἶναι ἀντιπροσωπευτική, δὲν εἶναι σύνθεση ἀλλὰ λειψὸς πίνακας ὅπου κυριαρχοῦν μονότονα τὰ χρώματα τῆς ἀρεσκείας του. Δὲν εἶναι λοιπὸν DOMAINE GREC...

Ἀλλὰ καὶ ὁ ντεγκωλιστικὸς τρόπος ποὺ ἀντικρύζει τὴν ἑλληνικὴ Ἀντίσταση τὸν ὁδηγεῖ σὲ ἐπαίνους ἀνάμικτους μὲ προσβολὲς γιὰ τὸν ἑλληνικὸ λαό. Δεῖγμα χαλασμένης νοοτροπίας.

Ὁπωσδήποτε, ὅσο καὶ ἡ λαμπρὴ πρωτοβουλία τοῦ Ἐλυὰρ νὰ κακοτύχησε στὰ χέρια τοῦ κ. Λεβέκ, τὸ βιβλίο γενικὰ δὲ βλάπτει. Μποροῦσε νὰ ἦταν καλύτερο. Δὲν εἶναι. Ἀλλὰ δίνει μιά, ἔστω περιορισμένη, εἰκόνα. Εἶναι ἕνα κέρδος γιὰ τὴ γνωριμία τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς λογοτεχνίας στὸ ἐξωτερικό.

⁂

Ἀλλὰ τί θόρυβος σὲ μᾶς ἐδῶ!

Ὁ κ. Σεφέρης καὶ ὁ κ. Θεοτοκᾶς καὶ ὁ κ. Δημαρᾶς ξεσπαθώνουν ἀπὸ τὶς στῆλες τοῦ καθημερινοῦ τύπου γιὰ νὰ ὑπερασπίσουν τὸν κ. Λεβὲκ—ὑπεράσπιση φυσικὴ ὅταν ὁ ἀνθολόγος τοὺς ἔχει θεοποιήσει. Ἡ ἀντικειμενικὴ κρίση ἔχει σβύσει.

Ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος ἀποκαλύπτει ὅμως ὅτι ἕνα δοκίμιό του ἀπερρίφθη γιατὶ ὁ κ. Δημαρᾶς «ἐνήργησε καταλλήλως» νὰ μπεῖ τὸ δικό του· Καὶ καταγγέλλει μὲ πρόσωπα, πράγματα, χρονολογίες. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν τὸν διέψευσαν.

Ὁ κ. Χάρης ξεσπαθώνει ὁμοίως γιὰ νὰ γκρεμίσει τὸν κ. Λεβὲκ στὰ τάρταρα γιατὶ 1) παρουσιάζει τοὺς Ἕλληνες μαυραγορίτες, καὶ 2) γιατὶ δὲν ὑπολογίζει ὅτι ὑπάρχουν κριτικοὶ καὶ δοκιμιογράφοι ποὺ «δημιουργοῦν ρεύματα μὲ τὴν προσωπικότητά τους καὶ καθοδηγοῦν τὴν πνευματικὴ ζωή». Ὁ κ. Χάρης παρέλειψε νὰ βάλει τὴ φωτογραφία του. Οὔτε καὶ δῶ ὑπάρχουν ἀντικειμενικὰ κριτήρια.

Ἀπὸ κοντὰ ρυμουλκεῖται ὁ κ. Ἄλκης Θρύλος ποὺ δὲν παραλείπει νὰ τονίσει πὼς ὁ κ. Λεβέκ, ὅταν ἦταν ἐδῶ στὴν κατοχὴ καθηγητὴς στὸ Ἰνστιτοῦτο, πληρωνόταν ἀπὸ τὴν κυβέρνηση τοῦ Βισύ, ὅπως φυσικὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι καθηγητές.

Ὑπερεθνικιστικὴ εὐαισθησία ! Ὁ κ. Θρύλος δέχεται τὸν κ. Μελᾶ στὴν καλλιτεχνικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐθν. Θεάτρου, ἀλλὰ ἀγανακτεῖ γιὰ τὸν ὑπαλληλικὸ μισθὸ τοῦ κ. Λεβέκ. Καὶ ὁ κ. Χάρης προσβάλλεται ἀπὸ μιὰ φράση τοῦ ἴδιου τοῦ κ. Λεβὲκ στὴν ἐθνική του ἀξιοπρέπεια, ἀλλὰ δὲ βρίσκει μιὰ λέξη νὰ πεῖ γιὰ τὴν ἀθῴωση τοῦ πασίγνωστου συνεργάτη τῶν Γερμανῶν Ἀριστου Καμπάνη καὶ παλιοῦ συνεργάτη τῆς «Ν. Ἑστίας». Ὑποκρισίες.

Καὶ ξεχωρίζει μόνον ἡ φωνὴ τοῦ κ. Ἠλ Βενέζη ποὺ ἀντιστέκεται ἀποφασιστικὰ στὶς προσβολὲς τοῦ κ. Λεβὲκ—ἐκεῖνες ποὺ δὲ διαπερνοῦν τὸ παχὺ τεῖχος τοῦ κ. Θεοτοκᾶ ἢ τοῦ κ. Σεφέρη.

Τὸ ἑλληνικὸ κοινὸ φυσικὰ ἀπορεῖ: πῶς ξεσπάθωσαν ἔτσι ξαφνικὰ οἱ Ἕλληνες λόγιοι γιὰ ἕνα θέμα ὁπωσδήποτε δευτερεῦον καὶ ἄφισαν ἄλλα ὁπωσδήποτε ποωτεύοντα ; Αὐτὸ εἶναι λοιπὸν τὸ περιεχόμενο τῆς ἑλληνικῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο τῶν λογίων μας;

Δυστυχῶς τὴν ἀπάντηση τὴν ἔδωσαν οἱ ἴδιοι οἱ λόγιοι γιὰ τὴ δική τους περιοχή...

Διὰ ὁλόκληρα χρόνια τὸν εἶχε στὸ πλευρό του. Τὸν γυάλιζε, τὸν χάιδευε, τοῦ μιλοῦσε. Καὶ τὶς βροχερὲς νύχτες τὸν ζέσταινε μέσα στὸν κόρφο του. Ἐμαθε νὰ σκοπεύει καὶ μὲ τὶς διόπτρες κι' ἔγινε ξακουστὸς σ' ὅλο τὸ ἀντάρτικο. Κάθε φορά, προτοῦ πυροβολήσει, τὸν χάιδευε καὶ τοῦλεγε: «λεονίδα, γαργάλα τον».

Ὕστερα ἔβγαζε τὸ σουγιὰ καὶ χάραζε μιὰ γραμμὴ στὸ κοντάκι του. Κάθε γραμμὴ καὶ Γερμανός. Εἶχε χαράξει ἔντεκα γραμμὲς κι' ἔμεινε μὲ τὸ παράπονο πὼς ποτὲ δὲν θὰ τὶς κάνει ντουζίνα — ὅπως λαχταροῦσε. Γιατὶ οἱ Γερμανοὶ φύγανε πιά..

Λογάριαζε τότε νὰ πάρει τὸ «λεονίδα» καὶ νὰ τὸν κρεμάσει στὸν τοῖχο, δίπλα στὸ κονοστάσι. Νὰ κάθεται τὰ βράδυα ποὺ θὰ γυρίζει ἀπ' τὸ χωράφι καὶ νὰ μιλᾶνε γιὰ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ τὸ θάνατο ποὺ πάλευαν μέρα-νύχτα πάνω στὰ βουνά. Νὰ θυμοῦνται τὸν πεθαμένο, τὸ λυωμένο γράμμα, τὴ Δέσπω, τὸν Καπετάνιο... Καὶ νὰ μένει ἔτσι ὁ «λεονίδας» ὥσπου νὰ βροῦμε τὸν παχουλὸ μπέμπη καὶ νὰ τοῦ τὸν δώσουν γιὰ νὰ παίζει...

Μὰ τώρα, ἔτσι ἀναπάντεχα, ἦρθε ἡ διαταγὴ νὰ τὸν παραδώσει.

«Πέταξέ το πάνω στ' ἄλλα!»

Εἶπε στὸν ἀξιωματικὸ τῆς παραλαβῆς:

—Συναγωνιστή, ἄφησέ με τούλάχιστο νὰ τὸν θάψω.

—Ὄχι, τοῦ λέει αὐτός. Γιατί νὰ τὸν θάψεις;

—Εἶναι ὁ «λεονίδας»... Ὀρκίστηκα στὸν πεθαμένο — δὲν τὴν ξαίρεις ἐσὺ αὐτὴ τὴν ἱστορία.

—Ἐ, καλά. Μὴ στενοχωριέσαι. Ἐμεῖς εἴμαστε οἱ δυνατοί. Ὅποτε θέλουν τὰ ξαναπαίρνουν τὰ ὅπλα οἱ δυνατοί...

Εἶχε νυχτώσει πιὰ ὅταν σήκωσε τὸ κεφάλι του. Μέσ' ἀπ' τὰ δέντρα τοῦ ἄλσους σερνόταν ὁ ἀέρας πένθιμα. Καὶ οἱ κορφὲς ἔγερναν λυπημένες κατὰ τὸ νοτιά.

Περπάτησε ὅλη τὴ νύχτα κι' ἔφτασε στὸ σπίτι του τὰ χαράματα.

Κοιμήθηκε κι, εἶδε στὸν ὕπνο του τὸν παχουλὸ μπέμπη ποὺ ἅπλωνε τὰ χέρια του στὸ κενό. Μὰ δὲ γελοῦσε πιά.

Κάθε βράδυ βγαίνει στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ. Βρίσκει κι' ἄλλους ἀντάρτες καὶ κάθουνται καὶ θυμοῦνται τὶς χαρὲς καὶ τὶς λύπες ἐκείνης τῆς ζωῆς. Μιλᾶνε καὶ γιὰ τὶς ἐλπίδες.

Αὐτὸ κράτησε ἕνα μήνα. Ὕστερα ἦρθε στρατός. Ἤρθανε καὶ χωροφύλακες. Δὲν τοὺς ἀφήνουν οὔτε νὰ μιλᾶνε οὔτε νὰ βλέπουνται. Μόλις νυχτώσει περνᾶνε ἀπ' τὸ χωριὸ καὶ κάτι ξένοι. Φορᾶνε χλαῖνες στρατιωτικὲς καὶ παντελόνια. Εἶναι ἀξύριστοι κι' ἔχουν ἕνα βλέμμα θολὸ κι' ἀκίνητο σὰν τοῦ γουρουνιοῦ. Αὐτοὶ ἔπιασαν μιὰ νύχτα τὸν Νικήτα ποὺ ἦτανε καπετάνιος καὶ τὸν σκότωσαν πίσω ἀπ' τὴν ἐκκλησιά.

Κανεὶς πιὰ δὲ βγαίνει ἔξω τὴ νύχτα. Ὅταν δὲ στριγγλίζουν γυναῖκες ἀκοῦς τὶς ἁρβύλες ποὺ τρίζουν πάνω στὰ χαλίκια τοῦ δρόμου. Κι' εἶναι σὰ νὰ γιόμισε ξαφνικὰ τὸ χωριὸ βρυκόλακες ποὺ περπατᾶνε πάνω σὲ κόκκαλα ποὺ σπάζουν.

Ὁ Νταρῆς δὲ μπορεῖ νὰ καταλάβει πῶς ἔγιναν ὅλα αὐτά. Κλείνεται τὶς νύχτες στὸ σπίτι του, σκέφτεται καὶ συχνὰ κατεβάζει ἀπ' τὸ κονοστάσι τὰ «ματογυάλια» τοῦ «λεονίδα» — δὲν τὰ παράδωσε αὐτά. Στέκεται ἔτσι ὧρες ὁλόκληρες καὶ κουβεντιάζει μαζί τους.

Ἕνα βράδυ ὅμως μπῆκε μέσα ἕνας ἀξιωματικός. Κύτταξε πρῶτα ἀνήσυχα τριγύρω του κ' ὕστερα δάγκωσε τὸ μουστάκι καὶ σώπαινε. Φορούσε ἕνα «τηγάνι» στὸ κεφάλι του — σὰν κι' αὐτὰ ποὺ εἶχανε οἱ Γερμανοὶ ἀξιωματικοί. Δὲν τὰ χωνεύει τὰ «τηγάνια» ὁ Νταρῆς. Σκέφτεται πὼς ὁ «λεονίδας» θὰ μποροῦσε νὰ τὸ κάνει τρυπητῆρι τοῦτο τὸ συχαμένο πρᾶγμα ποὺ ἔχει αὐτὸς στὸ κεφάλι του.

—Εἶσαι ὁ Νταρῆς; τοῦ εἶπε ὁ ἀξιωματικός.

—Χριστὲ μου! Εἶναι γιὰ «σνάϊπερ»!

—Τί θὰ πεῖ «σνάϊπερ»; ρώτησε αὐστηρὰ ὁ Νταρῆς.

—«Σνάϊπερ» εἶναι σκοπευτὲς ποὺ.... Κύτταξε τοῦτα δῶ ποὺ τὰ λὲς ματογυάλια. Εἶναι διόπτρες. Θὰ σκοπεύεις μέσ' ἀπ' αὐτὲς καὶ θὰ μπορεῖς νὰ καθαρίσεις Γερμανὸ στὰ δυὸ χιλιάδες μέτρα.

Ὁ Νταρῆς δὲν εἶπε τίποτε. Σήκωσε μόνο τὸ δεξὶ του πόδι στὸν ἀέρα καὶ κλώτσησε δυὸ φορὲς κατὰ πίσω — ἔτσι ἔκανε πάντα ὅταν τὸν ἔπνιγε μιὰ μεγάλη χαρά.

Ξαφνικὰ ὅμως ἔγινε σοβαρὸς καὶ βλέποντας κατὰ τὶς σμερτιές, εἶπε:

—Σνάϊπερ καὶ κολοκύθια. Αὐτὸς ἐδῶ εἶναι ὁ «λεονίδας».

Ἔσκαψαν ἕναν τάφο κοντὰ στὶς σμερτιές. Ἔφτειαξαν κι' ἕνα σταυρὸ ἀπὸ ἐλάτινες φλέτζες. Ἀλλὰ δὲν ἤξεραν τί νὰ γράψουν ἐπάνω, γιατὶ ὁ πεθαμένος τους ἦταν ἄγνωστος. Κι' ὁ Νταρῆς ἔβγαλε τὸ σουγιὰ του καὶ χάραξε στὸ σταυρὸ ἕνα ὄνομα: «λεονίδας».

⁂

Ὁ «ΠΡ

ΙΣΤΟΡΙΑ

Τέτιον καιρό, μέσα τοῦ Ὀχτώβρη, μούρχονται στὸ νοῦ οἱ μαῦρες μέρες ποὺ περάσαμε στὴν Ἤπειρο καὶ πιὸ συγκεκριμένα στὰ Τζουμέρκα, δυτικὰ τοῦ Ἀράχθου, ἀπ' τὰ μπουλούκια τοῦ Ζέρβα, τὸ 1943.

Ἴσχυε ἀκόμα ἡ συμφωνία τῶν Ἀγνάντων ποὺ εἶχε γίνει τὸν Αὔγουστο, πανηγυρικά, μεταξὺ Ἄρη καὶ Ζέρβα. Καὶ ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐδρεύει στὸ παραπάνω χωριὸ τὸ κοινὸ Στρατηγεῖο ΕΛΑΣ—ΕΔΕΣ. Ἐννοεῖται πὼς εἶχαν γίνει πολλὲς παραβάσεις ἀπ' τοὺς ἀπίστους Ἐδεσίτες, ἀκόμα καὶ μικροῤῥήξεις ἐδῶ κι ἐκεῖ. Εἶχαν ἀναπιαστεῖ τὰ προζύμια, ὅπως λέν οἱ χωριάτες. Ἀλλὰ τίποτε δὲν ἔδειχνε πὼς θὰ φτάναμε κιόλας σὲ ἀνοιχτὴ σύγκρουση — τὴν πρώτη μεταξὺ τῶν δύο παρατάξεων — πρὶν ἀκόμα καλοστεγνώσει τὸ μελάνι τῶν ὑπογραφῶν.

Ἔτσι, ὅταν τὸ πρῶτο δεκαήμερο τοῦ Ὀχτώβρη, ξημερώνοντας Δευτέρα, ἄρχισαν οἱ Ζερβικοὶ στὰ καλὰ καθούμενα τὴν ἐπίθεσή τους στὰ χωριά μας (ὅπου αὐτοὶ εἶχαν θεαματικοὺς καὶ πολυέξοδους λόχους, ἐνῶ τὰ δικά μας τμήματα βρίσκονταν ἀλλοῦ, ἀντίκρυ ἀπ' τὸ ποτάμι καὶ πέρα στὰ Ζυγοχώρια), ἐμεῖς βρεθήκαμε ὁλωσδιόλου ἀνέτοιμοι καὶ πάθαμε αἰφνιδιασμό. Μιλῶ ἐδῶ γιὰ τοὺς ἄοπλους πολίτες, γιὰ τοὺς ἀπλοὺς ὁπαδοὺς τοῦ ΕΑΜ, ποὺ τέτιους εἶχαν πολλοὺς τὰ χωριά, παρὰ τὶς λίρες, τὶς ἀπειλὲς καὶ τὶς προπαγάνδες τοῦ Ζέρβα. Ὡστόσο οἱ Ἐδεσίτες διαθέταν ἐκεῖ ἀνώτερες δυνάμεις, γιὰ νὰ μὴν πῶ τὸ σύνολό τους. Στὸ διπλανό μας χωριὸ εἶχε τὴν ἕδρα του καὶ τὸ Ἀρχηγεῖο ΕΔΕΣ Ἠπείρου.

Λοιπόν, ἀπὸ τὰ χαράματα τῆς Δευτέρας, χωρὶς καμμιὰ προειδοποίηση ἢ ὕποπτη κίνηση ἀπὸ μέρος μας, οἱ ὁπλοφόροι τοῦ Ζέρβα ἄρχισαν νὰ πιάνουν ἀπ' τὰ σπίτια τοὺς ὑπευθύνους τῶν χωριῶν καὶ ἄλλα τοπικὰ στελέχη. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἔδιναν καμιὰ ἐξήγηση γιατὶ τόκαναν αὐτό. Ἐνεργοῦσαν ἀπαράλλαχτα σὰν τὴν παλιὰ χωροφυλακή, ποὺ εἶχε καταργηθεῖ ἀπ' τοὺς ἀντάρτες μας. Καὶ ἦταν ἡ πρώτη δράση τους αὐτή, τουλάχιστο στὴν περιοχή μας, ὅπου οἱ Ἐδεσίτες, [illegible] ἀλλὰ θεια, δὲν εἶχαν [illegible] Ἰταλοῦ ἢ Γερμανοῦ.

Ὅσους [illegible] τοὺς ὁδήγησαν [illegible] στὸ χαγιάτι [illegible] γαζιά, τὰ [illegible] μόνωση [illegible] τοὺς ἔστ[illegible] ἐνδιάμεσ[illegible] Βουργαρέλι [illegible] ρίφημο «[illegible] σὲ ὅλες τ[illegible] ζεύανε τοὺς [illegible] κατὰ τὴ νύ[illegible]

ΑΡΧΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

δευσι, εἶνε ἕνα πρόβλημα. Ἀκόμα καὶ τὸ ὑπουργεῖο Προνοίας καὶ τὸ ὑπουργεῖο Ὑγιεινῆς καὶ τὰ Ὑπουργεῖα Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, Συγκοινωνίας καὶ Ἐργασίας διεκδικοῦν καὶ ἔχουν στὴ δικαιοδοσία τους τεχνικὲς Σχολές. Ἀναρχία διοικητική, ἔλλειψις συντονισμοῦ, ἀπουσία προγράμματος μὲ ἑνότητα καὶ κλιμάκωσι ἐπιδιώξεων, ἀφάντα στὴ πενία σὲ διδακτικὲς δυνάμεις, ἐργαστήρια, διδακτικὰ μέσα, ἐργαλεῖα, βιβλία καθὼς καὶ κωμικὰ μικρὸς ἀριθμὸς ἐπαγγελματικῶν σχολείων χαρακτηρίζουν τὴν ἐμβρυώδη σήμερα ἐπαγγελματικὴ μας

ΗΝ ΡΟΔΟΝ

Αγγλου ἐπιστήμονος

θάλασσας τοῦ καλοκαιριοῦ. Ἀνατολικὰ βρίσκεται τὸ φυσικὸ λιμανάκι μὲ τὸ μικρὸ πέτρινο μνημεῖο ποὺ λέγεται ὅτι εἶνε ὁ τάφος τοῦ φιλοσόφου Κλεόβουλου, ἑνὸς ἀπὸ τοὺς Ἑπτὰ Σοφοὺς τῆς ἀρχαιότητος. Κάτω ἀπὸ τὸν καλοκαιρινὸ ἥλιο τὰ κάτασπρα σπιτάκια τῆς πόλεως καὶ τὰ ἀπότομα τείχη τῆς Ἀκροπόλεως λάμπουν σὰν διαμάντια.

Στὴν ἄλλη ἀκριβῶς ἄκρη τοῦ νησιοῦ εἶνε ἡ Καμειρὸς. Ἐδῶ ἡ σκαπάνη τοῦ ἀρχαιολόγου ἔφερε στὴν ἐπιφάνεια θεσπέσιους κίονας καὶ τὰ τείχη τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς πόλεως. Καθισμένος δίπλα στὰ τείχη, μέσα στὴν γλυκύτητα τοῦ νησιωτικοῦ μεσημεριοῦ ἀκούει κανεὶς τὸ κελάϊδημα τῶν μικρῶν πηγῶν ποὺ βρίσκονται γύρω. Τὸ φῶς εἶνε περίεργα βαρὺ σὰν νὰ εἶχε χρωματισθῆ ἀπὸ τὰ περίεργα χρώματα τῆς θάλασσας. Τὸ ἀμφιθέατρο πάλι εἶνε γεμάτο ἐπιγραφές. Μπορεῖ κανεὶς νὰ διαβάσῃ τὸ ὄνομα τοῦ Σόλωνα τοῦ Ἀριστείδη, τοῦ Ἀριστόμαχου.

Ἡ Φιλέρημος βρίσκεται στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νησιοῦ πίσω ἀπὸ τὸ χωριὸ Τριάντα. Ἂν σταθῇ κανεὶς στὴν ἀπόμερη καὶ ἄδεια ἀκρόπολί της, μπορεῖ νὰ διακρίνῃ πέρα μακρυὰ τὴ γαλάζια θάλασσα, πάνω ἀπὸ τὴ θαυμάσια καταπράσινη πλαγιά, ὅπου μεγάλωσε ὁ Τιμοκρέων. Ἀπὸ τὶς ταράτσες τῆς πόλεως βλέπει κανεὶς τὴ Μαρίτσα, ὅπου βρίσκεται καὶ τὸ θαυμάσιο μοντέρνο Ἰταλικὸ ἀεροδρόμιο. Ἡ παληὰ πόλις ἀπέχει ἀπὸ τὴν καινούργια λίγα μόνο λεπτά.

Κάποτε, γύρω στὰ 403 π. Χ. οἱ τρεῖς πόλεις χτυπήθηκαν ἀπὸ μιὰ θεομηνία. Ἕνας φοβερὸς σεισμὸς τὶς κατέστρεψε τελείως. Τότε οἱ κάτοικοι ἀπεφάσισαν νὰ κινηθοῦν πρὸς τὰ ἀνατολικὰ καὶ νὰ χτίσουν μία καὶ μόνο πόλι ποὺ νὰ τοὺς ἐξασφάλιζε ἀπὸ τὶς θεομηνίας. Ἡ μορφολογία τῆς περιοχῆς ὅπου σήμερα εἶνε κτισμένη ἡ πόλις τῆς Ρόδου, τοὺς ἔπεισε ἴσως ὅτι ἐκεῖ θὰ ἦσαν ἀσφαλέστεροι. Ἔτσι τὸ 408 π. Χ. χτίστηκε ἡ Ἑλληνικὴ Ρόδος. Ἀποτέλεσε ἴσως τὸ πρῶτο παράδειγμα πόλεως μὲ σχέ

ΕΧΟΜΕΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

σματα καὶ ὑποδείξεις εἰδικῶν

ἐκπαίδευσι. «Μυριάδες παιδιῶν τοῦ βασανισμένου λαοῦ μας ἀφήνουν τὰ μαθητικὰ θρανία σὲ πολὺ μικρὴν ἡλικία καὶ ἀφήνονται στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ἀβοήθητα ἀνεκπαίδευτα, ἀχειραγώγητα, ρίχνονται στὸ χωράφι, στὸ ἐργαστήρι, στὸ ἐργοστάσιο γιὰ νὰ μάθουν ὅπως ὅπως τὴ δουλειὰ ποὺ θὰ γίνῃ μοίρα τῆς ζωῆς τους, ἀλλὰ καὶ μοίρα τοῦ Ἔθνους μας. Κι' ἔχομε ἕνα ρημαγμένο τόπο νὰ ἀνοικοδομήσουμε. Κσὶ πρόκειται σὲ μιὰ φτωχὴ χώρα νὰ ζήσωμε μόνον μὲ τὴν ἀπόδοσι καὶ τὴν ποιότητα τῆς ἐργασίας μας. Καὶ ὡστόσο σπρώχνουμε τὰ φιλότιμα καὶ ἔξυπνα παιδιά μας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ κακοῦ δαίμονα τῆς φυλῆς, στὸν μεταπρατισμό. Καὶ οἱ ἡγέτες μας δὲν συγκινοῦνται. Συζητοῦν γιὰ τὸ δημοκρατικό μας πρόβλημα. Γιὰ τὸ πῶς ν' ἀνοίξωμε διεξόδους κι' ἔτσι νὰ τροφοδοτήσωμε ἄλλους τόπους μὲ μετανάστες. Μᾶς ρίχνουν δηλαδὴ, στὸν ἄλλο δαίμονα τῆς φυλῆς — στὸν τιχοδιωκτισμό»

Αὐτὲς εἶνε οἱ γενικὲς γραμμὲς τῆς καταστάσεως ποὺ παρουσιάζει σήμερα ἡ Ἐπαγγελματικὴ μας ἐκπαίδευσις, καὶ ποὺ ὑπογραμμίζει μὲ τὸ ἄρθρο της ἡ Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ, σημειώνοντας ὅτι ὁ νέος μας τεχνίτης ἰδίως, διψᾷ νὰ καταοτισθῇ ἐπαγγελματικά, ὅπως τὸ δείχνει καθαρὰ ἡ φοίτησις στὶς βραδυνὲς σχολὲς μηχανικῶν, ποὺ λειτουργοῦν. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ — ἡ αὐριανὴ Ἑλληνικὴ γενεὰ — τὴν ἡμέρα περνοῦν στὸ ἐργοστάσιο. Τὸ βράδυ στὴ σχολή. Τὴ νύχτα στὴ μελέτη. Σωστὴ ἐξόντωσι γιὰ τὸν τρυφερὸ ἀκόμη, ὑποσιτισμένο καὶ ἀκόμη ὑποσιτιζόμενο ὀργανισμό τους. Καὶ ὅμως αὐτὴ τὴ θυσία πόσοι τὴ βλέπουν, μὲ τὴν πραγματικὴ της ἔννοια, μὲ τὴν πραγματικὴ της σημασία; Καὶ τί εἶνε παρὰ μία συνεχὴς ἔκκλησις γιὰ τὴν πραγματικὴ ἀνοικοδόμησι τῆς ἐπαγγελματικῆς μας ἐκπαιδεύσεως ποὺ μόνη αὐτὴ θὰ σώσῃ τὸ ἔθνος μας, μετὰ τὸν πόλεμο;

Κ—σς

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΘΥΜΗ ΠΛΕΥΡΑ

«ΕΡΜΟΣ ΚΟΣΜΟΣ...»

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. Δ. ΨΑΘΑ

Ποιητάστρος ἐνέσκυψε στὸ γραφεῖο μαινόμενος. Στὰ χέρια του κρατοῦσε ἕνα ματσο ἐφημερίδες. Ἔτρεμε. Νευρικὰ ἔπαιζε τὰ βλέφαρά του καὶ κυττοῦσε ὁλογύρά του μὲ βλέμμα καχύποπτο. Τὰ φρύδια του ἦταν σουφρωμένα καὶ στὸ πελώριο μέτωπό του οἱ ζάρες εἶχαν μαζευτῆ σὰν σύννεφα ποὺ ἔκρυβαν τὴ μπόρα. Στὰ μάτια του ἀντανακλοῦσε ἡ τριανυμία ποὺ λυσσομανοῦσε στὴν ψυχή του. Ἅρπαξε μιὰ καρέκλα, τὴν χτύπησε μὲ τὶς ἐφημερίδες του καὶ στρωθηκε ἀκάλεστος. Τέλος ἐβόησε:

— Γιατὶ σωπαίνετε; Γιατὶ δὲν γράφετε γι' αὐτὸ τὸ τεράστιο σκάνταλο ποὺ συγκλονίζει τὸν τόπο μας; Γιατὶ δὲν παίρνετε θέσι;

Τραβήχτηκα ἐλαφρὰ, γιατὶ μὲ πῆραν οἱ ψιχάλες.

— Γιὰ τὸ πετρέλαιο λέτε;

— Ποιὸ πετρέλαιο!

— Γιὰ τὶς προκηρύξεις τοῦ Μάρκου;

— Τί μ' ἐνδιαφέρει ὁ Μάρκος!

—Γιὰ τὴν ἀνωμαλία τῆς συγκοινωνίας;

— Μωρὲ ποιὸς ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν συγκοινωνία;

— Μὰ ἐπὶ τέλους, κύριε, πέστε μου. Γιὰ τί πρᾶγμα θέλετε νὰ γράψουμε; Γιὰ τὸν ἐμφύλιο, γιὰ τοὺς ἀντάρτες, γιὰ τὸ αἷμα ποὺ χύνεται;

Οὐρλιαξε:

— Μπρὲ ποιὸς ἐνδιαφέρεται γι' αὐτά;

— Τί εἶσθε, κύριε;

— Πνευματικὸς ἄνθρωπος. Ποιητής.

— Καὶ λοιπόν;

— Γράψτε τίποτε γι' αὐτὸ τὸ φοβερὸ σκάνταλο τοῦ μουσιοῦ Λεβέκ. Κλέβεται τὸ πελεκοῦδι. Πῆρε φωτιὰ ὁ πνεματικός μας κόσμος καὶ βρίσκεται σ' ἀνοιχτὴ μάχη. Πάρτε θέσι. Θὰ φανταζόσαστε ποτὲ ὅτι ἐμένα τόλμησε νὰ μὲ παραλείψῃ ἀπὸ τὸ βιβλίο του, ὅπου ἀραδιάζει δῆθεν τοὺς σύγχρονους ποιητές; Θὰ τὸ βάζατε στὸ μυαλό σας; Μὲ παράλειψε;

Ἔμεινα ἄναυδος.

—Ἄντε! Σᾶς παράλειψε;

— Μὲ παράλειψε!

— Μὰ, αὐτό, φίλτατέ μου, εἶνε τραγματικὸ σκάνδαλο. Τί κάθομαι καὶ σᾶς συζητῶ ἐγὼ γιὰ πετρέλαια καὶ συγκοινωνίες καὶ καπετὰν Μάρκους, καὶ αἱματοχυσίες καὶ ἀνταρσίες καὶ ἀμνηστίες καὶ ἀνατινάξεις γεφυριῶν καὶ καφήματα σπιτιῶν καὶ συναγερμοὺς καὶ σφαγὲς ἀνθρώπων.

Οὐρλιαξε πάλι:

— Τρίχες!

— Νὰ μὲ συμπαθᾶτε.

— Τὸ ζήτημα ποὺ φλογίζει σήμερα τὸν πνεματικό μας κόσμο εἶνε τοῦτο. Τί ἔγραψε ὁ μουσιοῦ Λεβὲκ γιὰ τὴν πνεματικὴ Ἑλλάδα καὶ ποιοὺς ποιητὲς ἐβαλε στὴ λίστα γιὰ ἀντιπροσωπευτικούς. Διὰ βασα πεντακόσια ἄρθρα σὲ περιοδικὰ κι' ἐφημερίδες, παρακολούθησα τὸν σόλο, εἴδα ὅτι καὶ οἱ δικές μας ἐφημερίδες βάλαν κάτι, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ κάτι δὲν εἶνε ἀρκετό. Ἐμένα καὶ κάτι ἄλλους βαρβάτους μᾶς ἄφισε ἔξω. Εἶνε σκάνταλο! Αὐτὸν τὸν μουσιοῦ Λεβὲκ πρέπει νὰ τὸν κρεμάσουν γιὰ νὰ ἱκανοποιηθῇ τὸ αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης τῶν πνεματικῶν ἀνθρώπων.

— Θὰ τὸν κρεμάσουμε, κύριε.

— Μερσί. Γειὰ σας.

— Στὸ καλό, κύριε.

— Ποιητὴς Βούρτσης Μούρτζης.

—Ἐνθουσιασμένος!

— Τίποτις.

Καὶ ἔφυγε. Ἀλλὰ ὁ σάλος γύρω ἀπ' τὸ συγκλονιστικὸ αὐτὸ θέμα, ποὺ πραγματικὰ ἀνοστάτωσε τοὺς πνεματικοὺς ἀνθρώπους, ἐξακολουθεῖ. Καὶ τὰ φιλολογικὰ περιοδικὰ βρίθουν ἀπὸ ἄρθρα, μελέτες, λιβέλλους, ἐπιστολές, παρατηρήσεις, ἐπικρίσεις καὶ κάθε λογῆς μπουμπουλήθρες, ἔτσι ποὺ θυμίζουν τὸν φοβερὸ ἐμφύλιο πόλεμο ποὺ ξέσπασε τὸ 1944, στὴν τραγικώτερη περίοδο τῆς κατοχῆς, ἀνάμεσα στοὺς πνευματικοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὸ ζήτημα τῶν.. τόνων! Οὔτε ὁ Τάϋρον Πάουερ δὲν ἔφερε τόση φουρτοῦνα στὸν θηλυκόκοσμο τῆς πρωτευούσης, ὅσο σεισμὸ προκάλεσε τὸ βιβλίο τοῦ κ. Λεβέκ. Καὶ ὁ σάλος συνεχίζεται. Ὁ Θεὸς νὰ βάλῃ τὸ χέρι του.

* * *

Ἀλλὰ ὁ σάλος αὐτὸς δὲν εἶνε ὁ μόνος ποὺ ἀνατάραξε τοὺς πνευματικοὺς κύκλους. Ἐδῶ καὶ μῆνες ἄλλος καυγᾶς κρατεῖ τ' ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα τῶν λογοτεχνῶν καὶ ποιητῶν μας σὲ κατάστασι λυσσώδους χαρτοπολέμου. Ὑπάρχουν κλίκες στὴν λογοτεχνία; Καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχουν; Νὰ τὰ τραγικὰ ἐρωτήματα ποὺ ἀπασχολοῦν ἀνόματα γνωστότατα, συγγραφεῖς, ποιητάς, κριτικοὺς καὶ λογοτέχνες κάθε εἴδους. Μύδροι ἐκτοξεύονται ἀπὸ τὴ μιὰ παράταξι στὴν ἄλλη καὶ δὲν χωρεῖ σ' αὐτὸν τὸν ἐμφύλιο οὔτε κατευνασμός, οὔτε ἀμνηστία. Οἱ σοβαροὶ πνευματικοὶ ἄνθρωποι τοῦ κακου μπαίνουν στὴ μέση τονίζοντας καὶ γράφοντας πὼς τέτοιοι καυγάδες σὲ τέτοιες ὧρες καὶ μὲ λεξιλόγιο τῆς ἀγοράς ἐξευτελίζουν ὅλους μαζὶ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ θέλουν νὰ λέγωνται πνευματικοί. Ἀποτέλεσμα μηδέν.

— Θὰ βγάλουμε π' ἄπλυτά σας!

— Κι' ἐμεῖς τὰ δικά σας.

— Αἴσχος σ! κλίκες σας!

— Καὶ οἱ δικές σας, ντροπή!

Κλίκες στὴν ἑλληνικὴ λογοτεχνία. Ποιὸς εἶνε δυνατὸς καὶ ποιὸς δὲν εἶνε. Ποιὸς πρέπει νὰ μεταφρασθῇ στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ποιὸς δὲν πρέπει. Νομίζει κανένας μὲ τὰ σωστά του πὼς αὐτὸς ὁ κόσμος παρεφρόνησε. Κι' ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ...

* * *

Τρίτος καυγᾶς ξέσπασε ἐπίσης πρὸ ἡμερῶν ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς κριτικῆς. Βαρύγδουπος λογοτέχνης ἔβριζε ἄλλον συγγραφέα «ἠλίθιο» καὶ «καπετὰν Μάρκο» καὶ ζητοῦσε ν' ἀπολυθῇ ἀπὸ τὴν θέσι του (!) γιατὶ ἔγραψε ἕνα ἔργο κακό! Ἕνας ἀποισοδήποτε ἄνθρωπος μὲ στοιχειώδη αὐτοσεβασμὸ θὰ ἦταν, βέβαια, πιὸ ἀβρὸς πρὸς τὸν συνάδελφό του. Στὰ ἀνώτερα ὅμως στρώματα τῆς ἑλληνικῆς διανοήσεως κάτι τέτοια συνηθίζονται. Βγῆκε καὶ ὁ ἄλλος συγγραφεὺς καὶ ἀπεκάλυψε ὅτι τὸν βρίζει γιατὶ ὁ βαρύγδουπος πρὸ ἐτῶν εἶχε ὑποβάλει ἕνα κακὸ ἔργο στὸ Ἐθνικὸ θέατρο καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ τὸ ἀπέρριψε σὰν μέλος τῆς καλλιτεχνικῆς ἐπιτροπῆς. Τοῦ τὸ φύλαγε ὁ βαρύγδουπος καὶ μόλις βρῆκε τὴν εὐκαιρία ἔβγαλε τὸ ἄχτι του. Μπῆκαν κι' ἄλλοι στὸ χορὸ καὶ ἀκολούθησε ἄλλος σαματᾶς.

Καὶ ὁ ἀπληροφόρητος γιὰ τὰ ὑψηλὰ πνευματικὰ μας ἤθη, παρακολουθεῖ ἔλα αὐτὰ, σὲ τέτοιες μέρες, κουνᾷ τὸ κεφάλι του καὶ λέει:

—Ἕρμος κόσμος ποὺ χαλιέται!...

Δ. ΨΑΘΑΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΑΓΓΛΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

κ. Δ. Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗ

Τὸ Ἑλληνικὸ κοινὸ δὲν εἶχε ὡς τώρα τὴν εὐκαιρία νὰ ἰδεῖ καὶ νὰ γνωρίσει τὴν Ἀγγλικὴ ζωγραφικὴ καὶ ἐλάχιστοι θὰ εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ χάρηκαν ἀπὸ κοντὰ καὶ στὸ πρωτότυπο Ἀγγλικὰ ζωγραφικὰ ἔργα. Ἦταν λοιπὸν ἐξαιρετικὴ ἰδέα τοῦ Βρεττανικοῦ Ἰνστιτούτου νὰ μᾶς δώσει μιὰν ἔστω καὶ κομματιαστὴ εἰκόνα τοῦ τί κάνουν σήμερα οἱ Ἄγγλοι ζωγράφοι καὶ μάλιστα τὰ τελευταῖα πέντε χρόνια. Εἶνε τὰ χρόνια ποὺ ἡ Ἀγγλία, ἀφωσιωμένη στὸν πόλεμο, ἀποκλεισμένη ἀπὸ τὰ μεγάλα πνευματικὰ κέντρα τῆς Εὐρώπης καὶ μάλιστα τῆς Γαλλίας ποὺ εἶχε τὴν πρωτοβουλία στὰ καλλιτεχνικὰ κινήματα τὶς τρεῖς τελευταῖες γενεές, ἔζησε τὸ ἐθνικό της βάθος ἀντλῶντας ἀπὸ δικές της πηγὲς τοὺς χυμοὺς ποὺ τῆς ἦταν ἀπαραίτητοι γιὰ τὴ συνέχιση τῆς ζωῆς της.

Εἶνε ἀδύνατο βέβαια οἱ δεκατέσσαρες αὐτοὶ ζωγράφοι νὰ μᾶς δώσουν μιὰ πλήρη εἰκόνα τῆς σημερινῆς Ἀγγλικῆς Τέχνης, ἀλλὰ ἡ «διατομὴ» ποὺ μᾶς παρουσιάζει ὅπως τὴ χαρακτηρίζει στὸ σύντομο ἀλλὰ τόσο οὐσιαστικὸ πρόλογό του στὸν κατάλογο τῆς ἐκθέσεως ὁ κ. Ἔρμπερτ [illegible] σπουδαιότερος σήμερα [illegible] κὸς στὴν Ἀγγλία ποὺ [illegible] πεῖ κανεὶς ὅτι διαδέχτ[illegible] γράφο καὶ μεγάλο κρι[illegible] Φράϋ, ἡ διατομὴ αὐτὴ [illegible] χνει σημαντικὰ στοιχε[illegible] σεών της. Φυσικὰ μ' α[illegible] με τὸ νέο ποὺ ἔχουν ν[illegible] ρουν οἱ καλλιτέχνες κα[illegible] παλιὲς γνωστὲς τεχνοτροπ[illegible] ἢ ἐπαναλαμβάνουν τὶς ἀκαδη

ΑΧ. ΚΑΙ Κ. ΚΥΡΟΥ

(Διεύθυνσις)

Παρασκευή, 17 Όκτωβρίου 1947

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΑΘΗΝ

9013129.

31 20.481 20.482
σεις ✻ Σύνταξις ✻ Λογιστήριον

τῆ στερήσει καὶ τῆ ἀπογνώσ
του, ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν, μὴ
πάρχοντος πλέον κόμπου ἀπ
σῶσμα, νὰ στραφῆ δοκιμαστικῶ
κάποια κάνουλα... — ἔτσι, γι
νὰ ἰδοῦμε δηλαδὴ τί γίνεται...

— Τρελλάθηκες, κὺρ Μέν
μου ;...» τοῦ ἀπήντησε ἀγριωπὸ
ὁ ἰδιοκτήτης τῆς ταβέρνας
«Θέλεις νὰ μὲ καταστρέψῃς ;..
Καὶ μονάχα, ποὺ τὸ συλλογίστη
κες, μπορεῖ νὰ πεισμώσῃ ὁ διά
βολος ἐκεῖ μέσα καὶ νὰ τὰ φτιά
σῃ ὅλα ξύδι !

Κ[illegible] Μένιος ἀπεχώρησε κα
τηφὴς καὶ περίλυπος ἀναμένω
τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Ἄη Δημή
τρη, διὰ τὰ περαιτέρω.

ΛΑΥΡΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΟΥ ΡΙΜΠΕΝΤΡΟΠ

Κατὰ τὰς ἐκ Νυρεμβέργης πλη
ροφορίας, αἱ Ἀμερικανικαὶ ἀνώ
κριτικαὶ ἀρχαί, αἱ ἀσχολούμεναι
μὲ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν ἐγκλη
μάτων πολέμου, ἔχουν ἀρχίσει μίαν
ἀληθινὴν θησαυροθηρικὴν ἐκστρα
τείαν, εἰς ἀναζήτησιν τῶν ἐκα
τομμυρίων τοῦ χρυσοῦ ποὺ εἶχ
ἀποκρύψει, ὅπως πιστεύεται, ὁ
πουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τ
Τρίτου Ράϊχ, Ἰωακεὶμ φὸν Ρ
μπεντροπ.

Οἱ θησαυροὶ αὐτοὶ εἶναι, πιθα
νώτατα, κρυμμένοι μέσα εἰς ἐκκλη
σίας ἢ ἐξοχικὰς ἀγροικίας ἢ ἴσα
θαμμένοι ἀκόμη εἰς λησμονημένα
γωνίας τῶν Γερμανικῶν πρεσβει
ῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ ὕπαρξις τῶν θησαυρῶν αὐ
τῶν ἀπεκαλύφθη ἀπὸ διαφόρου
πρώην συνεργάτας τοῦ Χιτλερικο
ὑπουργοῦ, οἱ ὁποῖοι ὑπεβλήθησα
εἰς εἰδικὴν ἀνάκρισιν ἀπὸ τὸν Ἀ
μερικανὸν εἰσαγγελέα δόκτορ
Ρόμπερτ Κέμπνερ, ποὺ ἑτοιμάζε
τὸ κατηγορητήριον ἐναντίον τῶ
Γερμανικῶν ὑπουργείων τοῦ Χι
τλερικοῦ καθεστῶτος.

Ὁ δόκτωρ Κέμπνερ ἐδήλωσεν
ὅτι οἱ κρυμμένοι αὐτοὶ θησαυρο
ἀντιπροσωπεύουν, πιθανώτατα, συ
νολικὴν ἀξίαν 50 ἑκατομμυρίω
δολλαρίων.

— Διεπιστώσαμεν, ὅτι τὰ λογι
στικὰ βιβλία τοῦ Ρίμπεντροπ δὲ
παρουσίαζαν ἰσοζύγιον», εἶπεν
Ἀμερικανὸς εἰσαγγελεύς.

***

Ὡς γνωστόν, ὁ Ρίμπεντροπ ἀ
πηγχονίσθη εἰς τὴν Νυρεμβέργην
ὡς ἐγκληματίας πολέμου, προτοῦ
ἡ ἀνάκρισις ἀνακαλύψῃ τὰ ἴχνη
τοῦ κρυμμένου χρυσοῦ. Ἐξηκρι
βώθη, ὅμως, τώρα, ὅτι ὁ Ρίμπεν
τροπ ἐτήρει τέσσαρας χωριστοὺς
λογαριασμούς: ἕνα γενικὸν προϋ
πολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου του,

Αὐτά, λοιπόν, τὰ κάπως πικρὰ
ἀφοῦ ἐγράψαμεν ἐν ἀρχῇ, ἂς γρά
ψωμεν καὶ μερικὰ πικρότερα διὰ
τὴν ὀργανωθεῖσαν εἰς τὸ Κολωνά
κι ἔκθεσιν τῆς Συγχρόνου, δῆθεν,
Βρεταννικῆς Ζωγραφικῆς. Θὰ ἀν
τιπαρέλθωμεν τὴν μέχρις ἀφθά
στου κωμικότητος μετάφρασιν τοῦ
Καταλόγου, ἡ ὁποία, προφανῶς,
εἶναι ἔργον κάποιου τελείως ἀ
γραμμάτου... θεοφίλου. Μόνον
στραγαλατζῆς ἢ μπακαλόγατος, ἄ
μοιρος καλλιτεχνικῆς μορφώσεως,
θὰ ἠμποροῦσεν εἰς κάθε σελίδα
τῆς μεταφράσεως αὐτῆς νὰ ἔχῃ
καὶ ἀπὸ τρεῖς ἢ τέσσαρας μαργα
ρίτας πρώτου μεγέθους, τὸ ἐπι
στέγασμα τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ ἡ
δήλωσις τοῦ προλόγου, ὅτι «ἡ
καλλιτεχνική μας δραστηριότητα
εἶναι περισσότερο ἐξπρεσσιονιστι
κὴ παρὰ κλασικιστικὴ καὶ σὰν
πάντα, ὁπωσδήποτε, γατουραλι
στική, ἐνῶ τὸ Ἀγγλικὸν κείμενον
λέγει, ἀκριβῶς, τὸ... ἀντίθετον:
«and never, in any sense, natu
ralistic».

Αὐτά, ὅμως, ἀποτελοῦν, ἁπλῶς,
μίαν ἀπόδειξιν τοῦ πνευματικοῦ
ἐπιπέδου τῶν Ἑλλήνων «φίλων»
τοῦ Ἰνστιτούτου. Ἂς ἔλθωμεν
εἰς τὸ καθ' ἑαυτὸ περιεχόμενον
τοῦ προλόγου. Ὁ Ἄγγλος συγ
γραφεύς του κ. Read φαίνεται εἰ
λικρινὴς καὶ καλλιεργημένος τε
χνοκρίτης προσπαθῶν, ὅμως, νὰ
συγκαλύψῃ τὸ βασικὸν σφάλμα
τῆς ἐπιλογῆς τῶν ἀνηρτημένων
ἔργων, μοιραίως φάσκει καὶ ἀντι
φάσκει: Οἱ 14 αὐτοὶ καλλιτέχναι,
— λέγει — δὲν εἶναι ἀντι
προσωπευτικοὶ τῆς Βρεταννικῆς
Ζωγραφικῆς!... Κακῶς, λοιπόν, ἡ
Ἐπιτροπὴ τοὺς ἐξέλεξε (ἀποκα
λοῦσα καὶ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἔργων
των Ἔκθεσιν «Συγχρόνου Βρετα
νικῆς Ζωγραφικῆς»), διότι ἡμεῖς
οἱ Ἕλληνες θὰ ἠθέλαμε νὰ ἴδω
μεν τὰ δείγματα τῶν ἀντιπροσω
πευτικῶν καλλιτεχνῶν τῆς Μεγ.
Βρεταννίας καὶ ὄχι ἁπλῶς μιᾶς ὁ
μοιομόρφου ὁμάδος «ἡμετέρων»
— καὶ δὴ τῶν ἄκρων.

Ναὶ μὲν ὁ Κατάλογος ἰσχυρί
ζεται, ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ καλλιτέ
χναι «πρέπει νὰ χαρακτηρισθοῦν
ὡς ἐξπρεσσιονιστές». Ἀλλὰ τόσον τὰ ἔργα των, ὅσον
καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Κατάλογος, δια
φωνοῦν πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν αὐ
τόν. Εἰς ταβιογραφικὰ σημειώμα
τα, οἱ 7 ἐκ τῶν 14 ἀναφέρονται
ὡς συρρεαλισταὶ (ὁ ἕνας μετέσχε
τῆς ἐκθέσεως τῶν Ἄγγλων συρ
ρεαλιστῶν, ὁ ἄλλος «ζωγραφίζει
κατὰ τὸν ἀφηρημένο τρόπο», ὁ τρί
τος εἶναι «ὀπαδὸς τῆς ἀφηρημέ
νης ζωγραφικῆς», ὁ τέταρτος «ζω
γραφίζει φανταστικὰς...» καὶ ὁ
πέμπτος... «μὴ-εἰκαστικὰς συνθέ
σεις», τοῦ ἕκτου ἡ τέχνη εἶναι
«συρρεαλιστικὴ τὸν χαρακτῆρα»,
ὁ ἕβδομος «χαρακτηρίζεται ἀπὸ
μιὰ λυρικὴ ἀφαίρεση»). Εἰς αὐ
τοὺς ἠμπορεῖ νὰ προστεθῇ ἀκόμη
ἀσυνείδητος καὶ ὁ Le Broguy. Ἂν ἐξαι
ρέσωμεν δὲ καὶ τὸν Φρόϋδ (ὁ ὁ
ποῖος δὲν φαίνεται κἂν νὰ εἶναι
Βρεταννός), καθὼς καὶ τὸν Μὰκ-

[illegible] ἀσυνειδήτων, δὲν γεννᾶται ζήτημα.
Ὅλοι τὰ παίρνομεν, τὰ καλοκαι
τάζομε καὶ τὰ ἐνθυλακώνομεν ἡ
δονικῶς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄλλο ζήτημα —
ποῖος, δηλαδή, φταίει γιὰ τὴν ἐπι
βημίαν — αἱ Αἰγυπτιακαὶ Ἀρχαὶ

ΜΙΑ "ΕΚΘΕΣΙΣ"

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Ὑπετίθετο ὅτι τὸ Βρεταννικὸν Ἰνστιτοῦτον θὰ εἶχε κάποιαν χρή
σιμον ἀποστολὴν ἐν Ἑλλάδι, μετὰ
τὸ τέλος τοῦ πολέμου. Εἰδικῶς,
ὡς πρὸς τὴν πνευματικὴν ἐπικοι
νωνίαν τῶν δύο χωρῶν καὶ τὰς
καλλιτεχνικὰς ἐπιδείξεις ἀμφοτέ
ρωθεν, ὑπῆρχε τὸ παρθένον ἔδαφος
διὰ μίαν σοβαρὰν καὶ συνεχῆ συν
εργασίαν πρὸς διαφώτισιν. Δυστυ
χῶς, ὅμως, ἡ μέχρι τοῦδε πολιτι
κὴ τοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς πρὸς τὰς
εἰκαστικὰς τέχνας τοὐλάχιστον,
ἀποδεικνύεται ἄστοχος καὶ ἀποτυ
χημένη. Παρ' ὅλην τὴν ἀβρότητα,
τὴν ὁποίαν ὀφείλει κανεὶς ἀπέναν
τι συμπαθῶν ξένων, ἡ εἰλικρίνεια
μᾶς ὑποχρεώνει νὰ ὁμολογήσωμεν
αὐτὴν τὴν ἀποτυχίαν. Καὶ ἐπειδὴ
ὁ λόγος περὶ ἀβρότητος, διερω
τώμεθα, πῶς τὴν ἀντιλαμβάνεται,
ἀρά γε, ἕνα φιλοξενούμενον Ἰνσ
τιτοῦτον, ὅταν π.χ. ἐπιμένῃ νὰ
ἀγνοῇ τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ
Κράτους καὶ ἀπευθύνεται πρὸς
τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν αὐθαίρε
τον καὶ ἀκατανόητον γλῶσσαν με
ρικῶν ἀγραμμάτων ἀριστερῶν ἢ,
ὅταν, συμμαχοῦν μὲ μίαν ὁμάδα
τῶν ἄκρων, ἔχῃ τὴν ἀξίωσιν ὄχι μό
νον νὰ διδάξῃ τοὺς Ἕλληνας ποῖος
εἶναι ὁ καλλίτερός των ζωγράφος
(ὁ ἀστοιχείωτος καὶ ἀκαλαίσθητος
σοβατζῆς Θεόφιλος!), ἀλλὰ καὶ
προσπαθεῖ νὰ τὸν... ἐπιβάλῃ, διὰ
μιᾶς συστηματικῆς προπαγάνδας
εἰς τὸ ἔντυπον ὄργανόν του. Θὰ
ὑπέθετε κανείς, ὅτι τὸ περιοδικὸν
αὐτό, ἐκδιδόμενον μὲ Ἀγγλικὰ
χρήματα, πρέπει ὡς μόνον σκο
πόν του νὰ τάσσῃ τὴν εὐρυτέραν
διάδοσιν τῶν ἀθανάτων ἀριστουρ
γημάτων καὶ τῶν ἄλλων μεγάλων
ἐπιτυχιῶν ποὺ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τὸ
Βρεταννικὸν Ἔθνος εἰς τὰς Τέχ
νας, τὰ Γράμματα καὶ τὰς Ἐπι
στήμας, καὶ ὄχι νὰ μᾶς διδάξῃ...
τὰ καθ' ἡμᾶς. Διότι ὁ μὲν Ἄγ
γλος φορολογούμενος, ὁ παντοίας
στερήσεις ὑφιστάμενος πρὸς ἐπί
τευξιν οἰκονομιῶν, δικαιοῦται ἴ
σως νὰ ἐρωτήσῃ, ἐὰν αἱ τόσαι
στερήσεις του ἠμποροῦν νὰ δικαι
ολογηθοῦν μὲ τὴν δαπάνην τόσων
χιλιάδων λιρῶν πρὸς... ὑπονόμευ
σιν τοῦ Ἀγγλικοῦ γοήτρου ἐν
Ἑλλάδι. Ἡμεῖς δὲ οἱ Ἕλληνες
θὰ ἠδυνάμεθα νὰ διαμαρτυρηθῶ
μεν, διὰ τὴν τοιαύτην ἀκατανόη
τον παρερμηνείαν τῆς ἀποστολῆς
τοῦ Ἰνστιτούτου, τὸ ὁποῖον, βε
βαίως, δὲν ἱδρύθη διὰ νὰ δηλητη
ριάζῃ καλλιτεχνικῶς τὴν Ἑλληνι
κὴν νεότητα, οὔτε καὶ διὰ νὰ ἀνα
λάβῃ τὴν πνευματικήν μας «καθο
δήγησιν», σύμφωνα μὲ τὴν ἰδικήν
του ἀντίληψιν — πρᾶγμα τελείως
ἀνελεύθερον καὶ ἀσυμβίβαστον
πρὸς τὴν Βρεταννικὴν νοοτροπίαν.

***

Μπράϊντ, ποὺ εἶναι καὶ οἱ δύο
διακοσμητικοὶ μᾶλλον ζωγράφοι,
δὲν μένουν παρὰ μόνον 4 (ἀπὸ
τοὺς 14) καθ' αὐτὸ ἐξπρεσσιονι
σταί. Διατί, ὅμως, αὐτὴ ἡ ἀγωνι
ώδης προσπάθεια τοῦ κ. Read νὰ
περάσῃ τὸ σωσίβιον τοῦ ἐξπρες
σιονισμοῦ εἰς τὸν ἐκπνέοντα συρ
ρεαλισμόν; Ἁπλούστατα! Διότι,
ὅπως ἀπέδειξε καὶ τὸ τελευταῖον
Salon d' Automne, «αἱ κυρίαρ
χοι γραμμαὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐκ
τεθειμένων ἔργων» (Σ.Σ. Ἀντι
γράφω ἀπὸ τὴν Παρισινὴν ἐπιθε
ώρησιν «Arts») προδίδουν τὴν
τελείαν ἐγκατάλειψιν τοῦ Συρρεα
λισμοῦ... Οἱ πρωτοπόροι δὲν εἶ
ναι πλέον ἐκεῖνοι, ποὺ ἀντέγρα
φον ἐπιμόνως τὸν Πικασσό. Τώρα
προσαρμόζονται πρὸς τὴν πραγμα
τικότητα καὶ τὴν Φύσιν, τὴν τόσῳ
προσφιλῆ εἰς τὸν Σεζάν».

Αὐταί, λοιπόν, εἶναι αἱ τελευ
ταῖαι τάσεις εἰς τὸ κέντρον τῆς
«μοντέρνας» τέχνης. Καὶ δι' αὐτὸ
οἱ συρρεαλισταὶ τοῦ Βρεταννικοῦ
Ἰνστιτούτου καταβάλλουν προσπά
θειαν νὰ παρουσιασθοῦν ὡς ἐξπρες
σιονισταί. Πρόκειται, δηλαδή, πε
ρὶ πραγματικῶν «κρύπτο's» τῆς
Τέχνης!...

***

Ποιοτικῶς, τὰ ἐκτιθέμενα ἔργα
τῶν 14 «ἡμετέρων» τῆς Βρεταννι
κῆς ἀριστερᾶς παρουσιάζουν, ὡς
ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὰ συνήθη ἀνα
μασσήματα τῶν προπολεμικῶν Πα
ρισινῶν σχολῶν, ἡ πτώχευσις τῶν
ὁποίων δὲν ἔγινε, φαίνεται, ἀκόμη
γνωστὴ εἰς τὸ Λονδῖνον. Ὥρα καὶ
Νίκολσον, ὁ ὁποῖος ἀπασχολεῖται
ἀκόμη μὲ τὰ ἐπικολλήματα: τετρά
γωνα, κύκλους καὶ χαρτόνια. Κοι
νότατα θέματα, τὰ ὁποῖα κατῆλ
θον ἤδη εἰς τὸ ἐπίπεδον διακοσμη
τικῆς βιτρίνας. Ἡ μελέτη τοῦ
ἀντικειμένου μὲ σκοπὸν τὴν δημι
ουργικὴν ἀπόδοσιν τοῦ ὄγκου καὶ
ὄχι τὴν διακοσμητικήν, εἰς ἐλάχι
στα ἔργα τῆς «Ἐκθέσεως» διαφαί
νεται. Τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν
πλησιάζουν, ὡς ἀποτέλεσμα, τοὺς
διαφημιστικοὺς πίνακας («ἀφίσ
σες»). Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς ἐξπρες
σιονιστικὰς συνθέσεις τοῦ Vaughan ἡ κουραστικὴ διχρωμία του
(κίτρινο καὶ σταχτὶ) χωρὶς καμ
μίαν συνθετικὴν πλοκὴν τοῦ βάθους, εἶναι ἕνας συνήθης τύπος
διαφημιστικῆς ἀντιθέσεως. Καί,
ὅμως, μολονότι οἱ Ἄγγλοι ἀπὸ
ἑκατονταετίας παραδόξως ὑστε
ροῦν τῶν Γάλλων εἰς τὰς εἰκαστι
κὰς τέχνας, εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὸ
πενιχρὸν αὐτὸ σύνολον ποὺ μᾶς
ἐπεδείχθη, δὲν ἔχει καμμίαν σχέ
σιν μὲ τὴν πραγματικὴν δύναμιν
τῆς συγχρόνου Βρεταννικῆς ζω
γραφικῆς.

Κατὰ τοῦτο δέ, τὸ Ἰνστιτοῦ
τον ὑπέχει βαρυτάτην εὐθύνην ἀπέ
ναντι τοῦ καλλιτεχνικοῦ γοήτρου
τῆς Μεγ. Βρεταννίας, τὸ ὁποῖον
τόσον μακομεταχειρίζεται ἡ σθε
σις τῶν 14 «ἡμετέρων».

ΜΙΧ. ΔΟΡΙΣ – ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΣΧΟΛΗ
MDCCCLXXXI

νόσου τῆς Εὐρώπης. Εἰδοποιήθη σαν ἐπιμόνως ἀπὸ τοὺς "Αγγλους καὶ Εὐρωπαίους ἡγέτας. 'Αλλ' αἱ εἰδοποιήσεις δὲν ἐλέχθησαν καὶ δὲν ἠκούσθησαν ἐπαρκῶς — ἄλλη ἐπιβίωσις τοῦ ἀφελοῦς ἀμερικανι κοῦ παρελθόντος — τὸ Στέϊτ Ντι παρτμεντ ἐστερεῖτο πραγματικοῦ συστήματος. 'Η ὀργάνωσίς του ἦ τυ οὐσιαστικῶς ὅπως τὴν ἐποχὴν τοῦ Τζών Κουΐνσυ "Ανταμς. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε τὸν κατάλληλον μη χανισμόν, τὸ Στέϊτ Ντιπάρτμεν δὲν ἠδυνήθη νὰ συνδέσῃ τὰ γεγονό τα τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως εἰς ὁλοκληρωμένην καὶ ἐκφραστικὴν εἰκόνα. Χωρὶς τοι αὐτὴν εἰκόνα, ὁ Τρούμαν καὶ ὁ Μάρσαλ.

'Η γένεσις τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τρία γεγο νότα. Πρῶτον, πρὸ τῆς ἀναχωρήσε ὡς του ἐκ Μόσχας ὁ κ. Μάρσαλ ἤρχισε τὴν θριαμβευτικὴν ἐκστρα τείαν του διὰ τὴν ἐπιβολὴν τάξεως εἰς τὸ παλαιὸν χάος τοῦ Στέϊτ Ντιπορμεντ. Οὕτω, τὰ γεγονότα ἤρχισαν νὰ συγκεντροῦνται, νὰ συνδέωνται νὰ προσαρμόζωνται εἰς ὁλοκληρωμένην εἰκόνα. Δεύτερον, τὰ ἴδια τὰ γεγονότα, καθιστάμενα περισσότερον δυσοίωνα, ἀπῆτουν ἐπίσης περισσοτέραν προσοχήν. Καὶ τρίτον, ὁ κ. Μάρσαλ εἰς τὴν Μόσχαν ἀπέκτησε μίαν σοβαρὰν προσωπικὴν δοκιμασίαν ἀπὸ τὴν

(Συνέχεια εἰς τὴν 3ην σελίδα)

3 ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ κ. Ξ. ΖΟΛΩΤΑ

2

Σχετικὰ μὲ τὴν Διεθνῆ Τράπεζαν 'Ανασυγκροτήσεως καὶ 'Αναπτύξεως ἔχουν γραφῆ πολλὰ μὴ ἀνταποκρινόμενα συχνὰ εἰς τὴν πραγματικότητα. 'Ιδίως ἡμεῖς οἱ "Ελληνες ποὺ ἤδη πρὸ τοῦ πολέμου ἐζήσαμεν εἰς μίαν χώραν σχετικῶς ἀνεξέλικτον οἰκονομικῶς ἡ ὁποία ὑπέστη τόσον βαρείας καταστροφὰς πρέπει νὰ γνωρίζωμεν καλλίτερα τὰ τῆς Διεθνοὺς Τραπέζης δεδομένου ὅτι ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσωμεν τὴν βοήθειάν της.

'Η Διεθνὴς Τράπεζα εἶνε ἕνας συνεταιρισμὸς εἰς τὸν ὁποῖον συμμετέχουν ποὸς τὸ παρὸν 45 κράτη μὲ διάφορα ποσοστά. Τὰ μεγαλύτερα ποσοστὰ τὰ ἔχουν αἱ 'Ηνωμέναι Πολιτεῖαι μὲ δευτέραν κατὰ σειρὰν τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἀπὸ τὴν Τράπεζαν ὅπως καὶ ἀπὸ τὸ Ταμεῖον ἀπουσιάζει ἡ Ρωσσία, συμμετέχουν ὅμως τὰ εἰς τὸν ρωσσικὸν ἀστερισμὸν ἀνήκοντα κράτη Πολωνία Τσεχοσλοβακία καὶ Γιουγκοσλαβία. Σκοπὸς τῆς Τραπέζης εἶνε ἡ οἰκονομικὴ ἀνασυγκρότησις καὶ ἀνάπτυξις τῶν χωρῶν καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις καὶ κατεύθυνσις τῶν ἐπενδύσεων πρὸς τοὺς παραγωγικωτέρους τομεῖς.

'Η Τράπεζα ἀντλεῖ κεφάλαια πρὸς δανεισμὸν ἀπὸ δύο πηγάς. 'Η μία εἶνε τὰ καταπεθειμένα κεφάλαια τῶν μελῶν της, ἡ δὲ ἄλλη τὰ χρηματοδοτικὰ μέσα ποὺ ἠμπορεῖ νὰ προμηθευθῇ ὑπὸ τῆς χρηματαγορᾶς τῶν πλουσιωτέρων χωρῶν κυρίως δὲ τῶν 'Ην. Πολιτειῶν διὰ τῆς τοποθετήσεως ὁμολογιῶν της.

Τὰ κεφάλαια ποὺ ὀφείλουν νὰ καταθέτουν τὰ μέλη της ἀνέρχονται εἰς 20% τῆς συμμετοχῆς των μέχρι τῆς 10 Αὐγούστου 1947 τὸ κατατεθὲν κεφάλαιον ἀνήρχετο περίπου εἰς 1.600 ἑκατομμύρια δολλάρια. Ἐξ αὐτῶν μόνον τὰ 727 ἑκ. ἦσαν δολλάρια 'Ην. Πολιτειῶν ποσὸν ἀναλογοῦν εἰς τὰ 20% τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας αὐτῆς τὰ δὲ ὑπό-

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟΝ ΤΗΣ ΣΠΟΓΓΑΛΙΕΙΑΣ

ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΣ Κ' ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΣ

ἀποφάσεως τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀπαγορευθῇ εἰς πάντα πλοίαρχον ἡ σπογγαλιέα νὰ διαπραγματευθῇ καὶ νὰ ἀποκτήσῃ δι' ἀτομικῆς του ἐνεργείας ἄδειαν σπογγαλιείας ἐντὸς τῆς 'Ελλάδος. Τὰ ἁρμόδια ὑπουργεῖα νὰ φροντίσουν ἀπὸ τώρα διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀδειῶν ἁλιείας διὰ τὰ παράλια τῆς Κυρηναϊκῆς καὶ Τριπολίτιδος, συγχρόνως δὲ νὰ ἀγοράσουν ἀπὸ τὴν Αἰγυπτιακὴν Κυβέρνησιν τὰς ἀδείας σπογγαλιείας ἐν Αἰγύπτῳ διὰ μίαν τριετίαν τοὐλάχιστον. 'Η ἐξασφάλισις αὐτὴ τῶν ἀδειῶν ἁλιείας καὶ ἡ διανομή των νὰ γίνῃ πρὸ τοῦ Δεκεμβρίου. 1947, διότι εἶνε ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ ὁ κάθε πλοίαρχος ποῦ θὰ ἐργασθῇ τὸ καλοκαίρι τοῦ ἐρχομένου ἔτους καὶ ἀναλόγως τοῦ τόπου νὰ συγκροτήσῃ πλήρωμα, ἐφόδια καὶ κατάλληλα πλοῖα. Ὑπάρχει τέλος καὶ τὸ ζήτημα τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς σπογγαλιείας, ποὺ θὰ χρειασθῇ διὰ τὸ 1948 ποσὸν 200 χιλιάδων λιρῶν, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀρχίσῃ καταβαλλόμενον ἀπὸ τὴν 'Αγροτικὴν Τράπεζαν ἀπὸ τοῦ 'Ιανουαρίου, ὥστε νὰ ἔχῃ τελειώσει τὸν 'Απρίλιον, ἐποχὴν δηλαδὴ ἀναχωρήσεως τῶν πλοίων διὰ τὸ καλοκαιρινὸν ταξίδιον. Τέλος ὁ στόλος τῶν σπογγαλιευτικῶν τῶν Δωδεκανησίων ἔχει ἀνάγκην τῶν ἀπαραιτήτων ἐφοδίων καὶ συγκεκριμένως 300 τόννων ἀκαθάρτου πετρελαίου, ὀρυκτελαίου, βενζίνης, 150 τόννων ἀλεύρων διὰ γαλέτταν, 10 τόννων ἐλαίου, ὀσπρίων ζαχάρεως καὶ καφέ. Τὰ ἐφόδια αὐτὰ καὶ τὰ τρόφιμα εἶνε ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐξάμηνον συντήρησιν τῶν σπογγαλιέων εἰς τὰ ξένα παράλια.

Τὰ ζητήματα αὐτὰ δὲν εἶχαν ἀπασχολήσει μέχρι σήμερα 'Ελληνικὴν Κυβέρνησιν, τώρα ὅμως ποὺ τὰ Δωδεκάνησα ἐνσωματώνονται μὲ τὴν 'Ελλάδα, πρέπει νὰ μελετηθοῦν καὶ πρὸ παντὸς νὰ τακτοποιηθοῦν κατὰ τρόπον ὁριστικόν. 'Η σπογγαλιεία διέρχεται μίαν δύσκολην καμπὴν καὶ πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ διὰ νὰ μὴ ἐξασθενίσῃ ἕνας τόσον πλούσιος κλάδος τῆς 'Εθνικῆς μας οἰκονομίας. "Αρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ τὸ 1946 οἱ σπόγγοι κατέλαβον τὴν τετάρτην θέσιν μεταξὺ τῶν 'Ελληνικῶν προϊόντων ποὺ ἐξήχθησαν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μὲ ἀποτέλεσμα νὰ εἰσρεύσῃ εἰς τὴν χώραν συνάλλαγμα ἀξίας 1.550.000 δολλαρίων. Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν περίοδον, πάντως, ἡ 'Αγροτικὴ Τράπεζα ἐβοήθησε ἐγκαίρως τοὺς σπογγαλιεῖς δι' ἐπαρκοῦς χρηματοδοτήσεως.

"Αλλὰ τὸ ζήτημα τῶν σπόγγων ἔχει καὶ τὴν ἐμπορικὴν πλευράν του. Τὸ 'Ελληνικὸ σφουγγάρι ἀντιμετωπίζει τὸν ἀνταγωνισμὸν τῆς Τουρκίας, ἡ ὁποία τὰ προσφέρει φθηνότερα εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ. Δι' αὐτὸ θὰ χρειασθῇ νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰ εἴδη, τὰ ὁποῖα θὰ «πριμοδοτηθοῦν», διότι, ἄλλως, λόγω τῆς μεγάλης ἐφετεινῆς παραγωγῆς ἡ πτῶσις τῶν τιμῶν εἰς τὴν ἀγορὰν θὰ εἶνε σημαντικωτάτη. Οἱ καλύτεροι γελάται τῶν 'Ελληνικῶν σπόγγων ἦσαν ἡ 'Αγγλία, ἡ Τουρκία καὶ ἡ Γερμανία. 'Η 'Αγγλία, ὅμως, κατόπιν τῶν τελευταίων εἰσαγωγικῶν περιορισμῶν, δὲν ὑπάρχουν ἐνδείξεις ὅτι θὰ πρανματοποιήσῃ σημαντικὰς ἀγοράς, ἡ δὲ Τουρκία ὄχι μόνον δὲν ἀγοράζει, ἀλλὰ καὶ ἐξάγει ἀναπτύξασα ἀπὸ ἐτῶν σοβαρὰν κίνησιν σπογγαλιείας. "Αξίζει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ δημιουργία σπογγαλιείας εἰς τὴν Τουρκίαν ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ 'Ελληνικὰ σπογγαλιευτικὰ ἔχοντα πρὸ ἐτῶν ἀνάγκην προσωπικοῦ προσελάμβαναν ἀθρόως Τούρκους, οἱ ὁποῖοι ἐξέμαθαν τὴν τέχνην καὶ ἤρχισαν νὰ ἐργάζωνται ἔκτοτε διὰ λογαριασμὸν τῆς χώρας των, ἡ ὁποία τοὺς ἐνίσχυσε διὰ πλουσίας χρηματοδοτήσεως. Διὰ τὴν Γερμανίαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ κἂν συζήτησις. Κατόπιν τούτου ἡ τοποθέτησις τῶν σπόγγων πρέπει νὰ στραφῇ πρὸς τὴν ἀγορὰν τῆς 'Αμερικῆς. 'Εν τῷ μεταξὺ εἰς τὴν Φλωρίδα ὑπάρχει κοινότης Δωδεκανησίων, οἱ ὁποῖοι ἀσχολούμενοι μὲ τὴν σπογγαλιείαν, διαθέτουν τὸ προϊόν τους ἐπιτοπίως καὶ φυσικὰ εἰς τιμὰς πολὺ φθηνοτέρας τῶν 'Ελληνικῶν.

Εἶνε προφανὲς ὅτι τὸ ἐμπόριον τῶν σπόγγων θὰ ἀντιμετωπίσῃ σοβαρὰς δυσκολίας καὶ συνεπῶς τὸ ὑπουργεῖον 'Εθνικῆς Οἰκονομίας θὰ πρέπει νὰ κινηθῇ δραστηρίως εἰς τὰ διάφορα καταναλωτικὰ κέντρα τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ νὰ περιλαμβάνῃ ἀπαραιτήτως τοὺς σπόγγους κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων μεταξὺ τῶν 'Ελληνικῶν ἐξαγωγικῶν προϊόντων. Καλὸν ἐπίσης πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ σπογγαλεμπορίου εἶνε νὰ χορηγηθοῦν δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ σπόγγων ὑπὸ σοβαρᾶς Τραπέζης. "Ολα, πάντως, τὰ κατάλληλα μέτρα εἶνε ἀνάγκη νὰ ληφθοῦν τὸ ταχύτερον διὰ νὰ μὴ ἀρχίσῃ ὁ μαρασμὸς τοῦ ἐμπορίου, ὁ ὁποῖος θὰ ἔχῃ ἄμεσον ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς σπογγαλιείας.

Π. ΣΚΛΙΑΣ

τοὺς ἀστέρες τῆς ὀθόνης. 'Η δικὴ σας ἡ ἀνατολὴ συμπίπτει μὲ τὴ δικὴ μας δύση. Ποιὸς ξέρει σὲ ποιὰ γωνιὰ γῆς θὰ βρίσκωμαι ὅταν φθάσω στὴν ἡλικία σου, γελοιογραφία τοῦ ἑαυτοῦ μου, ξόξα μαδημένη, δάφνη χωσὶς φύλλα, κόκορας δίχως λειρί, γεροντάκι σκυφτό, τσαλακωμένο, καὶ πανάθλιο ποὺ περνᾶ τὶς ὧρες του φυλλομετρῶντας τὶς σελίδες τοῦ ἡμερολογίου του καὶ μυρικάζοντας τὸ παρελθόν του.

Τί νὰ τὶς κάνω ὅλες αὐτὲς ποὺ πολιορκοῦν τὸ ξενοδοχεῖο μου, παραλύουν στὴ θέα μου καὶ μὲ προσκυνοῦν σὰ θεὸ τους; Κραυγὲς αἰσθήσεων. Λατρεία τοῦ ὡραίου ζώου. Δὲν εἶνε κὰν ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν καλλιτέχνη. Πολλοὶ καλλιτέχνες σὰν ἐμένα. Καὶ καλλίτεροί μου ἀκόμα. Μάταια ὅμως περιμένουν στὰ χώλ τῶν ξενοδοχείων τους νὰ θερμανθοῦν ἀπὸ τὴ λατρεία τῶν πιστῶν, ὅταν τοὺς λείπουν ἡ ὁμορφιὰ καὶ τὰ νιάτα. "Ελλειψαν αὐτά; "Ελειψα κι' ἐγώ. Κάθε χρόνος ποὺ κυλᾶ πάνω ἀπὸ μένα εἶνε κι' ἕνα βῆμα στὴν ἀφάνεια. 'Εντελῶς διαφορετικὴ κύριε Πρόεδρε, ἡ δικὴ σου πορεία. Κάθε βῆμα δικό σου σὲ ἀνεβάζει στὸ δημόσιο θαυμασμό. Γιατὶ εἶνε καὶ μιὰ νίκη ἐναντίον τοῦ χρόνου. 'Η θριαμβευτικὴ ἀντιμετώπισι τῆς φθορᾶς. 'Ο ναὸς ποὺ λευκαίνεται ἀλλὰ δὲν ἐρειπώνεται. 'Ο καρπὸς ποὺ ὡριμάζει χωρὶς νὰ παραμορφώνεται. Καὶ θερμαίνεσαι ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα ἐχθρῶν καὶ φίλων σὲ μιὰ ἡλικία ποὺ ἐγὼ θὰ καλύπτωμαι μὲ τὸν παγερὸ μανδύα τῆς λήθης.... Πρώτη ἀρετὴ τοῦ ἀθλητῆ, εἶνε ν' ἀναγνωρίζῃ τὴν ὑπεροχὴ τοῦ ἀντιπάλου του. Κύριε Πρόεδρε, σὲ ἀναγνωρίζω.

Καὶ ὑποκλινόμενος ὁ 'Αμερικανὸς καλλιτέχνης ἀποχαιρέτησε τὸν κ. Πρόεδρο τῆς Κυβερνήσεως.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. Κ. Θ. ΔΗΜΑΡΑ

Μία ὑπηρεσιακὴ ἀδιαφορία τὴν ὁποία δὲν ἔχω, εὐτυχῶς, ἐγὼ νὰ ἐλέγξω. βοήθησε νὰ δημιουργηθῇ γύρω στὸ βιβλίο τοῦ Ροβέρτου Λεβέκ «'Ελληνικὴ Περιοχὴ 1930 — 1946» ἕνας ὀξὺς δημοσιογραφικὸς θόρυβος. "Ετσι, πρὶν κυκλοφορήσῃ, ἔφθασε σὲ πρόσωπα ποὺ εἶχαν ἀπὸ πρὶν δυσμενῆ διάθεση ἀπέναντί του, τὰ ὁποῖα ἐπηρέασαν καὶ ἄλλα ἀμερόληπτα. Πιστεύω ὅτι πρῶτο χρέος τοῦ ὑπεύθυνου κριτικοῦ εἶνε νὰ γράφῃ μόνο γιὰ τὰ ἔργα ποὺ ἔχει διαβάσει γιὰ τοῦτο ἐπερίμενα νὰ φθάσῃ τὸ βιβλίο στὰ χέρια μου πρὶν προσφέρω κι' ἐγὼ τὴν συμβολή μου — ὄχι στὸν θόρυβο, ἀλλὰ στὴ μόρφωση μιᾶς ἀντικειμενικῆς γνώμης πάνω σ' αὐτό. Εἶνε ἕνας τόμος ἀπὸ τριακόσιες σελίδες ποὺ περιέχει γαλλικὲς μεταφράσεις ἀπὸ ποιήματα ἢ πεζογραφήματα εἰκοσι συγχρόνων 'Ελλήνων λογίων. Τὸ ἔργο ἔχει ἕναν λιγοσέλιδο γενικὸ πρόλογο τοῦ μεταφραστῆ, καὶ ἐπίσης συντόμους προλόγους τοῦ ἴδιου γιὰ κάθε ἕναν ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς ποὺ περιλαμβάνονται μέσα στὸν τόμο.

Τὴν κρίση μας γιὰ μιὰ τέτοια ἐργασία πρέπει νὰ τὴν στηρίξουμε σὲ τρεῖς ἐπὶ μέρους παρατηρήσεις: ἐκλογὴ τῶν ἔργων, ποιότητα τῶν μεταφράσεων, πληροφορίες ποὺ παρέχουν οἱ πρόλογοι. Γιὰ τὴν ἐκλογὴ τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἔργων, ὁ μεταφραστὴς μας κάνει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μία δήλωση ποὺ ἀφοπλίζει τὴν καλόπιστη κριτική: «δὲν θέλησα, γράφει, νὰ παρουσιάσω στὸ βιβλίο τοῦτο ἕναν πίνακα τιμῆς. 'Απλοὶ ἀρχάριοι βρίσκονται κοντὰ σὲ ἀνεγνωρισμένες δόξες. 'Αποφεύγοντες ὡς καὶ τὴν ἰδέα μιᾶς ἱεράρχησης, ἐπεδίωξα μόνο, ἴσως ὄχι καὶ χωρὶς αὐθαιρεσία, νὰ δώσω τὴν εἰκόνα μιᾶς ἐποχῆς». Ἀπὸ τοὺς δεκαεννιὰ δηλαδὴ ὀνόματα ποὺ περιλαμβάνει τὸ βιβλίο ἕνα ἔργο εἶνε ἀνεπαρκὲς ἀπὸ ἄποψιν ἀντιπροσωπευτικότητος — πρέπει νὰ θεωρήσωμε ὅτι μερι-

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
MDCCCLXXXI

οδοξίαν δεδομένου ὅτι αἱ διατεθεῖσαι ὁμολογίαι εἶχον ὡς κάλυμμα τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἀμερικανικοῦ μεριδίου τὸ ὁποῖον ἀνέρχεται συνολικῶς εἰς 2.540 ἐκ. δολλ. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ Τράπεζα καὶ ὑπὸ τὰς εὐνοϊκωτέρας ἀκόμη συνθήκας ὅπως ἔχουν σήμερα τὰ πράγματα δύσκολα θὰ δυνηθῇ νὰ ἐξεύρῃ κεφάλαια ὑπερβαίνοντα σημαντικὰ τὸ ποσὸν αὐτό. Εἶνε ἀλήθεια ὅτι μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου καὶ τὴν ἀνόρθωσιν τῶν οἰκονομιῶν καὶ τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου θὰ δυνηθῇ νὰ ἀντλήσῃ κεφάλαια καὶ ἀπὸ ἄλ

θαρὰ ὑποκειμενικὸς, ὥστε καὶ ὅπου ὑπάρχουν μιὰ ἢ δυὸ κρίσεις σφαλερὲς τὸ κακὸ μένει περιωρισμένο. Αὐτὰ τὰ λάθη εἶνε ἀναπόφευκτα ὅταν ἕνας ξένος γράφει γιὰ τὴν τόσο λίγο μελετημένη λογοτεχνία μας· θυμίζω ὅτι ἐγχειρίδια καθαρῶς διδακτικὰ ὅπως ἦταν τοῦ Λεμπὲγκ καὶ τοῦ Ἔσσελιγκ, ἔχουν πολὺ βαρύτερες ἀνακρίβειες. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐξαντλεῖ τὸ θέμα μου.

Τὸ βιβλίο εἶνε ἕνας ὕμνος στὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας τονίζεται ἡ ἱστορικὴ συνέχεια ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ὡς σήμερα. Σὲ κάθε σελίδα του ἐξαίρεται ὁ ἑλληνικὸς ἡρωϊσμός, στὰ παλιότερα χρόνια, στὸν ἀλβανικὸ πόλεμο, στὴν ἀντίσταση, ὅπως εἶνε γνωστὸ στοὺς ἀναγνῶστες τοῦ «Βήματος» ἀπὸ ἀποσπάσματα ποὺ δημοσιεύθηκαν σὲ ἄλλη στήλη. Θὰ ἦταν εὐτύχημα ἂν περισσότερα ἀπὸ ἕνα ἔργο αὐτῆς τῆς ποιότητας κυκλοφοροῦσαν στὸ ἐξωτερικὸ γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Δὲν μ' ἐνδιαφέρουν τὰ συναισθήματα τοῦ μεταφραστῆ, ποὺ ἄλλωστε δὲν τὰ γνωρίζω, μ' ἐνδιαφέρει τὸ ἔργο του, ἔργο ποὺ τιμᾶ τὴν Ἑλλάδα μὲ τρόπο μοναδικό. Ἡ ἐθνικὴ ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ πολιτικὴ σκοπιμότητα ἐπέβαλλαν νὰ ἐξάρουμε ἕνα τέτοιο ἔργο, παραβλέποντας ὑπερφανα ἂν ὑπῆρχε καὶ τίποτε μέσα ποὺ μᾶς πληγώνει. Ἐμεῖς, ἀντὶ γι' αὐτὸ τί κάναμε; Ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐκφράσεων θαυμασμοῦ ποὺ γεμίζουν τὸ βιβλίο, ξεχωρίσαμε μιὰ καὶ μόνη φράση, τὴν στρεβλώσαμε καὶ τὴν ἀπομονώσαμε γιὰ νὰ τὴν καταστήσουμε δυσμενέστερη γιὰ τὸν τόπο μας, καὶ αὐτὴν διαφημίσαμε. Βέβαια ἡ μοῖρα ἑνὸς ξενόγλωσσου βιβλίου κρίνεται ἔξω καὶ ὄχι ἐδῶ· νομίζω ὅμως ὅτι κι' ἐμεῖς ἔχουμε χρέος νὰ τὸ τιμήσουμε ὅσο μποροῦμε, χωρὶς ποτὲ τοῦτο νὰ παρεμποδίζῃ τὸν δίκαιο ἔλεγχό μας.

ΞΕΝΟΦΩΝ ΖΟΛΩΤΑΣ

κὰ εἶνε καθιερωμένα, ἀλλὰ ἀνήκουν σὲ μιὰ μέση τάξη καὶ θὰ μποροῦσαν νὰ ἀντικατασταθοῦν ἀπὸ τὰ ἀντίστοιχά τους καὶ ἄλλα εἶνε ἄγνωστα στὸ μεγάλο κοινό. Ἕνας ἄλλος μεταφραστὴς θὰ ἔδινε ἀσφαλῶς ἄλλα ὀνόματα τῆς τρίτης κατηγορίας, θὰ ἄλλαζε μερικὰ τῆς δεύτερης καὶ μόνο στῆς πρώτης τοὺς συγγραφεῖς ὑποτίθεται πὼς θὰ ὑπῆρχε ὁμοφωνία. Κι' ἀληθινά, δὲν πρόκειται ἐδῶ οὔτε γιὰ μιὰν ἱστορία τῆς σύγχρονης λογοτεχνίας, οὔτε γιὰ μιὰ συστηματική, διδακτική, ἀνθολογία, ἀπὸ τὶς ὁποῖες θὰ ζητούσαμε πληρότητα: ἕνας λογοτέχνης μεταφράζει μερικὰ κείμενα ποὺ ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον του· ἂν βρεθοῦν κι' ἄλλοι νὰ κάνουν τὸ ἴδιο, τὸ ξένο κοινὸν θ' ἀποκτήσῃ σιγὰ σιγὰ μιὰ πλήρη ἐποπτεία τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς.

Γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ δηλαδὴ ἰσχύει ὁ κριτικὸς κανόνας ποὺ μᾶς ἐπιβάλλει νὰ κρίνουμε αὐτὸ ποὺ μᾶς προσφέρεται καὶ ὄχι αὐτὸ ποὺ θὰ θέλαμε ἐμεῖς. Αὐτὸ ποὺ μᾶς προσφέρεται εἶνε στὸ σύνολό του καλό. Ὅσο γιὰ τὸ τί θὰ θέλαμε ἐμεῖς, αὐτὸ θὸ τὸ ἔβλεπα μόνο σὰν ἕνα παιχνίδι: ἂν οἱ στῆλες τῶν ἡμερίδων δὲν ἦταν γεμάτες ἀγωνιώδεις ἐπικαιρότητες, θὰ ἦταν πολὺ ἐνδιαφέρον νὰ διαβάζαμε μιὰ ἔρευνα μὲ θέμα «ποιὰ εἶναι τὰ ὀνόματα εἴκοσι συγχρόνων συγγραφέων ποὺ νομίζετε ἄξια νὰ μεταφρασθοῦν». Πάντως δμως εἶνε φανερὸ πὼς δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ τοῦτο ἀντικείμενο διαπληκτισμῶν. Προσθέτω, γιὰ ὅσους τυχὸν μπορεῖ νὰ ἐνδιαφέρῃ ἡ ὑποκειμενικὴ μου γνώμη, ὅτι ἡ ἀπάντησή μου δὲν θὰ διέφερε πολὺ ἀπὸ τὸν πίνακα τοῦ Ρ. Λεβέκ.

Στὴν ποιότητα τῶν μεταφράσεων δὲν ἔχω λόγο νὰ ἐκταθῶ: πρόσφατα ἀκόμη ἐτίμησα σ' αὐτὴ τὴν στήλη τὸν μεταφραστὴ γιὰ τὸ πολύτομο πλέον μεταφραστικό του ἔργο ἐπάνω στὴν νέα μας λογοτεχνία, ἀπὸ τὸν Σολωμὸ ὡς τὸν Ἐλύτη. Ἔχουμε νὰ κάνουμε μὲ ἕναν γνήσιο λογοτέχνη ἄξιο νὰ μεταφέρῃ στὴν ἐξαίσια γλῶσσα του τὰ πιὸ καλὰ νεοελληνικὰ ἔργα· ὅσες μεταφράσεις τρίτων χρησιμοποιεῖ μέσα στὸν τόμο αὐτόν, εἶνε καὶ ἐκεῖνες πολὺ φροντισμένες. Μένει τὸ ἄλλο θέμα, οἱ πληροφορίες ποὺ παρέχει στοὺς προλόγους του. Μίλησα πρὶν γιὰ λογοτεχνία ἐπανειλημμένα καὶ οἱ πρόλογοί του εἶνε κι' αὐτοὶ λογοτεχνικοί, ὄχι διδακτικοί. Τοῦτο, μάλιστα, εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ θέλγητρα τοῦ βιβλίου, ὁ ὑποκειμενικὸς τόνος ποὺ προέχει μέσα στοὺς προλόγους: προσωπικὲς ἐντυπώσεις, ἀναμνήσεις, ἐπεισόδια, διανθίζουν τὰ κείμενα τοῦ Ρ. Λεβὲκ μὲ τρόπο ποὺ εἰκονίζει στὰ μάτια τοῦ ξένου τὴν ἑλληνικὴ ζωὴ ὅπως κανεὶς ὡς σήμερα δὲν εἶχε κάνει. Δὲν συμφωνῶ μὲ ὅλες τὶς φιλολογικὲς κρίσεις του, ποὺ ἄλλωστε μοιραῖα εἶνε συνοπτικὲς καὶ στεροῦνται ἀπὸ τὶς ἀναγκαῖες ἀποχρώσεις· ἀλλά, ὁπωσδήποτε, ὁ χαρακτήρας τοῦ ἔργου εἶνε τόσο κα

MIAMI

RESTAURANT — DANCING

ΑΠΟΨΕ ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΣΑΙΖΟΝ

ΤΗΛΕΦ. 29.351

«ΗΛΙΟΣ»

ἡ πασίγνωστη Ἑβδομαδιαία Ἐγκυκλοπαιδικὴ Ἐπιθεώρησι κατέκτησε τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν καὶ διατὶ κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν εἶναι τὸ ὡραιότερον, τὸ μεγαλύτερον καὶ τὸ χρησιμότερον Ἑλληνικὸν περιοδικόν,

ἡ ἀπάντησις εὑρίσκεται εἰς τὸ τεῦχος ποὺ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

καὶ τὸ ὁποῖον περιέχει πλῆρες καὶ λεπτομερὲς εὑρετήριον τῶν περιεχομένων ἑνὸς μόνον τόμου του, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 14 τεύχη του.

Θὰ μείνετε κυριολεκτικῶς κατάπληκτοι ἀπὸ τὸν πλοῦτον τῶν θεμάτων ποὺ περιέχει αὐτὸ τὸ εὑρετήριόν του, καὶ τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν μέσα εἰς τὰ 14 τεύχη του.

Ζητήσατε τὸν σημερινὸν

«ΗΛΙΟΝ»

διὰ νὰ πεισθῆτε πόσον χάνετε ἐὰν δὲν εἶσθε ἀναγνώστης του.

Ὁ «ΗΛΙΟΣ» εἶναι τὸ μόνον περιοδικὸν ποὺ δύναται νὰ μπαίνῃ, ἀκινδύνως στὸ σπίτι σας καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔχετε πραγματικὴν ὠφέλειαν ὅταν τὸν διαβάζετε.

ΝΕΟΙ καὶ ΝΕΕΣ ὑπάλληλοι καὶ ἐργάτες καὶ ὅσοι θέλετε νὰ πλουτίσετε τὰς γνώσεις σας καὶ νὰ μὴν χάνετε ἀδίκως τὸν καιρόν σας διαβάζοντας ἔντυπα ποὺ σᾶς βλάπτουν, ζητήσατε τὸ σημερινὸν τεῦχος τοῦ «ΗΛΙΟΥ» διὰ νὰ ἀντιληφθῆτε πόσον σᾶς εἶναι χρήσιμος

Ο «ΗΛΙΟΣ»

Οὐδέποτε ἄλλοτε ἔχει ἐκδοθῆ παρόμοιον περιοδικόν.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΙΣ

ΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ προκηρύσσει Δημόσιον Μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν προμηθείας

1) Ἀνταλλακτικὰ κινητήρων Lycoming αἰτήσεως 5962 τὴν 18 Ν)βρίου 1947

2) 1000 μ2 ὕφασμα λινομέταξα κλπ. (ὡς ἡ τεχν. περιγραφὴ) αἰτήσεως 6304 τὴν 19 Ν)βρίου 1947

3) Ἐγκατάστασις ἐνδοσυνεννοήσεως αἰτήσεως 6763 τὴν 15 Ν)βρίου 1947

Τῶν ὅρων συμμετοχῆς εἰς τὸν διαγωνισμὸν κατατεθειμένων ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Ὑπηρεσίας Προμηθειῶν Ἐξωτερικοῦ ΚΕΑ (Λεωφόρος Μεραϊτίνη Φάληρον) δύνανται νὰ λαμβάνουν γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας ὥρας 12.00—13.00.

Ἐν Π. Φαλήρῳ τῇ 15)10)1947

Ὁ Διευθυντὴς Ἐπιτροπῆς
Α. ΚΟΛΟΜΒΑΚΟΣ, Ἀντισυνταγματάρχης

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS · MDCCCLXXXI ·

20-2.

9013/21-2

Έθνος 16.10.47

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

Η ὑπὸ τὸν κ. Μυριβήλην «Ἐθν. Ἑταιρεία Λογοτεχνῶν» προετοιμάζει σειρὰν διαλέξεων μὲ θέματα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπίκαιρα καὶ ζωντανά. Ἡ περυσινὴ ἐπιτυχία τῶν διαλέξεων τῆς Ἑταιρείας ἐγγυᾶται γιὰ τὴν δικαίωσι τῆς νέας προσπαθείας της.

—Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην τίθενται τώρα αἱ βάσεις τῆς ἱδρύσεως παραρτήματος τῆς «Ἐθνικῆς Ἑταιρείας τῶν Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος» μὲ πλήρη αὐτοτέλειαν, ἀλλὰ κατόπιν ἐγκρίσεως τῶν μελῶν ποὺ θὰ περιλάβῃ ἐκ μέρους τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας καὶ βάσει τῆς γραμμῆς ποὺ ἔχει χαραχθῆ διὰ τοῦ καταστατικοῦ της. Παρόμοια παραρτήματα ὀργανώνονται εἰς Κύπρον, Δωδεκάνησα καθὼς καὶ εἰς διαφόρους ἐπαρχιακὰς πόλεις.

—Ἤδη λειτουργεῖ ἀπὸ πολλοῦ γραφεῖον τῆς Ἑταιρείας εἰς Λονδῖνον καὶ γίνονται ἐνέργειαι μεταφράσεως ἔργων τῶν μελῶν της εἰς τὴν ἀγγλικήν. Ὡς πρῶτον ἔργον ἐξελέγη ἡ «Ζωὴ ἐν τάφῳ» τοῦ Μυριβήλη, ποὺ θὰ τυπωθῆ εἰς 75.000 ἀντιτύπων.

—Ὁ γνωστὸς λογοτέχνης κ. Π. Πρεβελάκης ἀνεχώρησε χθὲς τὸ πρωῒ ἀεροπορικῶς διὰ Ρόδον. Ὁ κ. Πρεβελάκης, ὁ ὁποῖος — σημειωτέον — εἶνε καὶ καθηγητὴς τῆς ἱστορίας τῆς Τέχνης εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Καλῶν Τεχνῶν, θὰ ἐπωφεληθῆ τῆς παραμονῆς του εἰς τὰ Δωδεκάνησα διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τῶν ναύαρχον Ἰωαννίδην ἕνα ἀπὸ τὰ παλάτια τῆς Ρόδου πρὸς ἐγκατάστασιν σταθμοῦ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν, ὁμοίου πρὸς τὰ λειτουργοῦντα παραρτήματα διὰ τοὺς νέους μας καλλιτέχνας εἰς τὴν Μύκονον, τοὺς Δελφοὺς καὶ τὴν Ὕδραν.

—Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν Ρόδον ὁ ποιητὴς κ. Ὀδυσσέας Ἐλύτης. Ἀπὸ τὴν Ρόδον ἐπίσης ἐπέστρεψε καὶ ἡ κυρία Ἀθηνᾶ Ταρσούλη.

— Εἰς τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους ἀνηγγέλθη ἡ προσεχὴς ἔκδοσις νέου δεκαπενθημέρου περιοδικοῦ λογοτεχνίας καὶ Τέχνης, τοῦ ὁποίου ἡ διεύθυνσις ἀνετέθη εἰς τὸν ἀκαδημαϊκὸν κ. Σπῦρον Μελᾶν.

—Τὸ περιοδικὸν αὐτὸ ἔχει ἐξασφαλίσει — ὅπως μᾶς διευκρινίζει ὁ διευθυντής του — τὴν συ-

Ὁ νέος πρόεδρος τοῦ ἐν Ἑλλάδι Βρεττανικοῦ Συμβουλίου κ. Τέϊθαμ.

νεργασίαν τῶν κορυφαίων λογοτεχνῶν, ἐπιστημόνων καὶ καλλιτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, ἡ δὲ ἐμφάνισίς του θὰ γίνῃ κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα τοῦ ἐρχομένου ἔτους.

—Καὶ ὀλίγη φιλολογική... κοσμικὴ κίνησις! Τὴν περασμένη Πέμπτη εἰς τὴν ἀγγλικὴν πρεσβείαν ἐδόθη ἕνα λογοτεχνικὸν κοκτέϊλ πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Τέϊθαμ, τοῦ νέου Προέδρου τοῦ Βρεττανικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν Ἑλλάδα.

—Εἰς τὴν δεξίωσιν αὐτήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔγινεν ἡ παρουσίασις τοῦ διαδόχου τοῦ κ. Ράνσιμαν εἰς τοὺς πολιτικούς, φιλολογικοὺς καὶ καλλιτεχνικοὺς κύκλους, παρευρέθησαν, πλὴν τῶν κυριωτέρων προσωπικοτήτων τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, καὶ πλεῖστοι ἄνθρωποι τῶν Γραμμάτων καὶ τῆς Τέχνης.

—Ἦσαν μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπῦρος Μελᾶς, ὁ διευθυντὴς Γραμμάτων καὶ Θεάτρου κ. Μαντούδης, ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας κ. Οἰκονόμου, οἱ διευθυνταὶ τῶν δύο

Τὴν παραμονὴν τῆς ἀναχωρήσεώς του ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Δημ. Γαλάνης ἐπεσκέφθη τὴν Ἀνωτ. Σχολὴν τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ ἔμεινε ἐπὶ πολὺ μὲ τοὺς παλαιοὺς καὶ νέους συναδέλφους του. Ἀνωτέρω, ὁ κ. Γαλάνης ἀναχωρῶν ἐκ τῆς Σχολῆς καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς καθηγητὰς καὶ τὸ ἀνώτερον προσωπικὸν αὐτῆς: Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ εἰκονίζονται οἱ κ.κ. Ι. Κεφαλληνός, Ο. Ἀργυρὸς, Δημ. Γαλάνης, Ἀλ. Σῶχος, Μιχ. Τόμπρος, Πέτρος Χάρης, γεν. γραμματεὺς τῆς σχολῆς, καὶ Δημ. Τσιπούρας.

κρατικῶν θεάτρων κ.κ. Ροντήρης καὶ Σκλάβος, ὁ πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Θεατρικῶν καὶ Μουσικῶν Κριτικῶν κ. Πέτρος Χάρης καὶ ὁ διευθυντὴς τῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας κ. Φ. Οἰκονομίδης.

— Ἐπίσης παρευρέθησαν ὁ κ. Γ. Κατσίμπαλης, ὁ κ. Κ. Τσάτσος, ὁ ποιητὴς Σεφέρης, ὁ Ἄλκης Θρύλος, ὁ κ. Γ. Θεοτοκᾶς, ὁ κ. Μ. Καραγάτσης, ὁ κ. Πρεβελάκης, ὁ κ. Τ. Παπατσώνης, ὁ κ. Κ. Δημαρᾶς, αἱ κυρίαι Σοφία Σπανούδη καὶ Λιλίκα Νάκου, καθὼς καὶ ἄλλοι ἐκπρόσωποι τοῦ πνευματικοῦ κόσμου μετὰ τῶν κυριῶν των.

— Ἐξ ἄλλου τὴν Δευτέραν τὸ βράδυ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Μεγ. Βρεττανίας καὶ ἡ λαίδη Νόρτον παρέθεσαν ἐπίσημον γεῦμα πρὸς τιμὴν τῶν ποιητῶν Ἀγγέλου Σικελιανοῦ καὶ Γιώργου Σεφέρη. Εἰς τὸ γεῦμα αὐτό, ποὺ ἐδόθη μέσα εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν θαυμασμοῦ καὶ ἀγάπης καὶ διὰ τοὺς δύο ποιητάς, παρεκάθησαν ὁ πρόεδρος τοῦ Βρεττανικοῦ Συμβουλίου κ. Τήθαμ, ὁ ὑποδιευθυντὴς κ. Κάρδιφ, ὁ πρόεδρος τοῦ Βρεττανικοῦ Συμβουλίου τῆς Ρώμης κ. Μπότρελ, ὁ γραμματεὺς ἐπὶ τῶν πνευματικῶν σχέσεων τῆς γαλλικῆς πρεσβείας κ. Σὰρλ Ροῦ, ὁ παρεπιδημῶν Ἄγγλος τεχνοκρίτης κ. Ρὴντ καὶ ὁ κ. Γιώργος Κατσίμπαλης.

—Ὁ ποιητὴς Ἄγγελος Σικελιανός, σημειωτέον, ἦλθε διὰ δύο-τρεῖς ἡμέρες εἰς Ἀθήνας, ἀλλὰ βασικῶς ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ στὴν Φανερωμένη τῆς Σαλαμῖνος ὅπου ἀσχολεῖται μὲ τὸν πρόλογον τῆς τραγῳδίας του «Ὁ Διγενῆς» καὶ μὲ τὴν τελικὴ ἐπεξεργασία τοῦ νέου του αὐτοῦ ἔργου. Θὰ ἐπιστρέψῃ, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας, περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς διὰ νὰ εὑρίσκεται ἐδῶ εἰς τὰ ἐγκαίνια τῶν γραφείων τῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν, τῆς ὁποίας εἶνε — ὡς γνωστὸν — Πρόεδρος.

—Ποὸ τῶν ἑορτῶν ἑτοιμάζονται καὶ θὰ κυκλοφορήσουν — ἐκτὸς τῶν ἄλλων νέων βιβλίων ποὺ ἀναγγείλαμε — καὶ διάφοροι ποιητικαὶ συλλογαί, ὅπως τοῦ Ἄγι Θέρου, τοῦ Γιοφύλη καὶ ἄλλων γνωστῶν ποιητῶν.

—Εἰς ἄθροον του δημοσιευθὲν εἰς τὰ «Ἑλληνικὰ Δίκαια» ποὺ κειμενικότητος», τῆς «ἀνεξαρτησίας γνώμης», τῆς «ψυχραίμου στάσεως» κλπ.

— «Νομίζω, γράφει, πὼς εἶνε καιρὸς νὰ σοβαρευθοῦμε καὶ νὰ ζυγίσουμε καλὰ τὸ βάρος τῆς εὐθύνης μας. Ὄχι τέχνη προγραμματισμένη, ἀλλὰ τέχνη ἐθνικὴ, τέχνη ἐντοπισμένη στὴ δική μας τὴ φυλετικὴ πραγματικότητα ὀφείλουν νὰ κάνουν οἱ Ἕλληνες διανοούμενοι. Ν' ἀγωνισθοῦν ν' ἀξιοποιήσουν τὴ ζωὴ τοῦ Ἔθνους, νὰ ξεκαθαρίσουν τὴν καλλιτεχνι-

Μετ' ὀλιγοήμερον διαμονὴν εἰς τὴν χώραν μας ἀνεχώρησεν εἰς Ἀμερικὴν ὁ κ. Ζ. Γουΐλσων, σύμβουλος τῆς Ὄπερας τοῦ Σικάγου. Ὁ κ. Γουΐλσων ἦλθεν ἐδῶ ὡς ἁπλοῦς ἐπισκέπτης, ἀλλὰ τόσον ἐγοητεύθη ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καὶ κυρίως «ἀπὸ τὴν εὐγένειαν, τὴν ἐργατικότητα καὶ τὴν εὐφυΐαν τοῦ Λαοῦ», ὡς εἶπεν, ὥστε ἔσπευσε νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐνίσχυσίν της καὶ ὑπεσχέθη νὰ ἐργασθῇ θερμότατα ὑπὲρ τῶν δικαίων της. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁ ἐκλεκτὸς φίλος μας ἐπεκοινώνησε καὶ μὲ πολλοὺς πνευματικοὺς ἀνθρώπους. Εἰς τὴν εἰκόνα, ἐξ ἀριστερῶν, κάτω ὁ κ. Κ. Προεστόπουλος, ἡ κ. Φλ. Βελμύρα, ὁ κ. Γουΐλσων, ἡ κ. Μαρ. Παναγιωτοπούλου, ὁ κ. Π. Κράντος καὶ ἡ κ. Σ. Προεστοπούλου. Ἄνω ἡ κ. Καραγάτση, ἡ κ. Φ. Οἰκονόμου, ὁ κ. Τ. Φραγκούδης, ὁ κ. Καραγάτσης, ἡ κ. Ἑλ. Φραγκούδη, ὁ κ. Σπ. Παναγιωτόπουλος, ὁ κ. Ἄλκης Θρύλος, ὁ κ. Γ. Φουσάρας, ὁ κ. Εὐ. Κασιμάτης, ἡ κ. Κασιμάτη καὶ ὁ κ. Βελμύρας.

κὴ ποιότητα τοῦ ἔργου τους ἀπὸ κάθε ξένη οὐσία, νὰ κινηθοῦν μὲς στὸ πλατὺ νόημα τῆς ἰδέας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, νὰ ριχτοῦν μὲς στὸ ὁλόφλογο καμίνι τῶν προβλημάτων τοῦ καιροῦ τους, νὰ συνταιριάσουν τὴ φωνὴ τῆς μούσας τους μὲ τὴ γεμάτη ἀγωνία φωνὴ τῆς μαρτυρεμένης Ἑλλάδας».

— Ὅπως εἴχαμε ἀναγγείλει εἰς τὸ φύλλον τῆς περασμένης Πέμπτης, τὴν ἑβδομάδα αὐτὴν ἄρχισε ἡ ἀντεπίθεσις εἰς τὴν ὑπόθεσιν «Ντομαὶν Γκρέκ». Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Γιώργου Θεοτοκᾶ, τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ «Ἔθνος», τὴν Κυριακὴν ἐδημοσιεύθη ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Γ. Σεφέρη καὶ χθὲς ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Τ. Κ. Παπατζώνη.

— Ὁ ποιητὴς τῆς «Κίζλης» ἀπαντῶν κυρίως εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Ἠλία Βενέζη παραθέτει δύο ἐκτενῆ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ προλογικὰ σημειώματα τοῦ κ. Λεβέκ, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἕναν ὕμνο στὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν βαθύτερη ἰδέα τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ προσθέτει : «Τώρα θὰ παρατηρήσετε: «Ὡστόσο λησμονήσατε ἐκείνη τὴ φράση, ποὺ ἔκανε νὰ χυθῇ τόσο μελάνι καὶ ποὺ ἦταν τὸ κίνητρο τοῦ ἄρθρου μου». Δὲν τὴν λησμόνησα· ἀλλ' ἂν θέλουμε νὰ εἴμαστε δίκαιοι, πρέπει νομίζω νὰ τὴν κυττάξουμε ὄχι ὅπως τὴν κακομετέφρασαν, τὴν ἐξώγκωσαν καὶ τὴν ἀπομόνωσαν, ἀλλὰ μέσα στὸ φῶς καὶ στὶς ἀναλογίες τέτοιων κειμένων».

—Ὁ κ. Τ. Παπατζώνης, ἐξ ἄλλου, εἰς ἐκτενέστατον ἄρθρον του, ὑπεραμύνεται τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Λεβέκ, χωρὶς νὰ παραλείψῃ νὰ τὸ κρίνῃ ἀπὸ τῆς φιλολογικῆς του πλευρᾶς, καὶ ἀπαντῶν εἰδικώτερον εἰς τὴν ἀρθρογραφίαν τοῦ κ. Χάρη τονίζει ὅτι:

«Πρόκειται γιὰ μιὰ κατάφωρη ἀδικία καὶ συστηματικὴ διαβολὴ ποὺ γίνεται στὸν ἐθνικὸ τομέα. Ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου νὰ λεχθῇ πὼς ὅποιοι ὑποστηρίζουν τὸ βιβλίο τοῦ κ. Λεβὲκ κι' ἀκόμη περισσότερο ὅσοι περιέχονται μέσα ἐκεῖ, ἂν δὲν σηκωθοῦν νὰ τὸ ἀποκηρύξουν μὲ ἐδελυγμία δὲν εἶνε Ἕλληνες, εἶνε ἀνάξιοι κλπ., γιατὶ ὑποστηρίζοντάς το, ὑποστηρίζουν ἕναν συκοφάντη τῆς Πατρίδας μας καὶ ἄλλα ὅμοια σ' αὐτὸν τὸν τόνο.»

— Συνεχίζων ὁ γνωστὸς ποιητὴς τῆς «Ursa Minor» γράφει:

«Ὁποιαδήποτε μομφὴ ἢ κρίσι θὰ μποροῦσα νὰ περιμένω, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προδοσία ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδας. Κι' ὅμως αὐτὸ κυρίως ἐλέχθη. Δὲν μοῦ μένει ἄλλο συμπέρασμα ἀπὸ τὴν ντροπὴ, στὴν ἰδιότητά μου ἀκριβῶς τοῦ Ἕλληνα, γιὰ τὴν διαγωγὴ ποὺ δείξαν ὡρισμένοι πνευματικοὶ ἄνθρωποι τοῦ τόπου μας, ἀπέναντι ἑνὸς φαινόμενου ἑλληνικότητας. Διαγωγὴ ἐπαίσχυντη μαζὶ καὶ ἀλόγιστη, γιατὶ ὑποσκάπτει τὸ ἴδιο μας τὸ ὁμαδικὸ ἐθνικὸ συμφέρον. Μὲ ποιὰ διάθεσι θάρθῃ τώρα ἄλλος φιλέλληνας νὰ ἐργασθῇ γιὰ μᾶς, ἢ ὁ ἴδιος ὁ κ. Λεβὲκ θὰ συνεχίσῃ; Ἐγὼ τοὐλάχιστον, ἂν μοῦ συνέβαιναν ταῦτα τὰ παράδοξα, θὰ σήκωνα καὶ θάρριχνα τὴν πέτρα τοῦ ἀ-

— Ἐν τῷ μεταξὺ συνεχίζεται ζωηρὸς ὁ ἀγὼν τῶν «Ἀντιλεβεκικῶν», εἰς τοὺς ὁποίους προσετέθη ἀπὸ χθὲς τὸ ἄρθρου του καὶ ὁ κ. Κλέων Παράσχος. Ὡσαύτως ὁ κ. Ἠλίας Βενέζης — ὁ μόνος ἐκ τῶν προσκαλουμένων εἰς τὴν «Ἑλληνικὴν Περιοχήν», ποὺ ἐπέκρινε τὰς ὑβριστικὰς ἐκφράσεις τοῦ Γάλλου λογίου διὰ τὴν στάσιν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν περίοδον τῆς Κατοχῆς — ἐπανῆλθεν, ἀφοῦ ἀπέκτησε τὸ βιβλίον καὶ ἐτόνισε τὰ ἑξῆς:

«Ἔλαβα τὸ «Ντομαὶν Γκρέκ». Ἡ καλὴ πίστι ἐπιβάλλει νὰ σημειώσω ὅτι ὑ-

ἐπιτίθεται εἰς τὴν ἴδια «Νέα Ἑστία» (ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐνάτος») δριμύτατα ἐναντίον [illegible] τοὺς ὁποίους ἀ[illegible] κτηρισμοὶ του [illegible] κάνουν ἐντύπωσι καὶ [illegible] κατὰ τοῦ κ. [illegible] ποίου καὶ ἀ[illegible] ἑξῆς:

«Ὁ κ. Θεοτ[illegible] τοὺς λους ὅτι παραθέτ[illegible] κείμενα καὶ ἔτσι νει ἐκεῖνος μὲ τὰ κ[illegible] καὶ μὲ τὸ δικό μου;

ΕΘΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

ΤΡΙΚΑ ΝΕΑ

οικονομικῶν

χύθη ἡ ἐκ-
λλιτεχνικὸν
καὶ περὶ
κτοὶ εἰς τὸ
πὸ τοῦ κ.
στρια τῆς
ρπούλου, οἱ
τίοχος Εὐ-

ταὶ καὶ δαπανῶνται κατ' ἔτος τὸ 'Εθνικὸν Μελόδραμα θὰ ἠδύ-νατο νὰ λειτουργήσῃ κατὰ τρό-πον ἰδεώδη. Φυσικὰ θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ μιὰ δουλειὰ νοικοκυρε-μένη, χωρὶς πλεονάζον προσωπι-κὸν (χωρὶς διαρκεῖς προσλή-ψεις καὶ ἄλλων ὑπεραρίθμων, ὅ-πως συνέβη τελευταίως) καὶ χω-ρὶς πολυτελεῖς ἀναβιβάσεις ἔρ-

εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ διευθυντοῦ τοῦ «'Εθνι-
ην χθεσινὴν ἐκεῖ δεξίωσίν του. 'Εκτὸς τοῦ
ι ὁ κ. 'Αχ. Κύρου, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ
ένη Χαλκούση, ὁ κ. Χριστόφορος Νέζερ καὶ
τελέχη τῆς κρατικῆς σκηνῆς.

δας Ζώρας,
τα καὶ οἱ
άνης καὶ
ους τῶν σο-
ἐκ μέρους
του καὶ οἱ
ίζος, Ζαχα-
ὡς ἐκπρό-

ῶν καλλιτε-
ἐνδιαφέρον
οῦ 'Ε
ἀποφεχθῇ
κοπὴ τῶν
νὰ δυνηθῇ
ση τὰς ἐρ-
δεικνυόμενα

ἁπάντων ἐ-
λείπει οὔτε
ρέρον ὑπὲρ
οῦ θεάτρου,
ήσεις προσ-
ρὸς καὶ τὰς
γκας. "Αλ-
χαρακτηρι-
μια τῆς Λυ-
ούσίαν του
ρίως ζήτη-

ὁ κ. ὑπουρ-
ν, ὑπῆρχεν
τὰ 2 ½ δι-
υγκεντροῦν-

γείου τῆς Παιδείας διὰ νὰ τεθῇ ἐπὶ τέλους τέρμα εἰς τὴν ὑποθε-σιν τοῦ χαρακτηριζομένου ὡς ἀ-νικάνου καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἁρμοδίους ὑπουργοὺς κ. Σκλάβου.

— 'Ο κ. Γιαννακόπουλος ὑπε-σχέθη ὅτι θ' ἀναφέρῃ τὰ διαμειφθέντα εἰς τὸν κ. Παποδήμον καὶ ἐβεβαίωσεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας θὰ καλέσῃ τὸ ταχύτερον τὸν πρόεδρον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Λυ-ρικῆς κ. Κορόζον διὰ νὰ ἐξετα-σθοῦν ἀπὸ κοινοῦ τὰ θέματα τοῦ 'Εθνικοῦ Μελοδράματος.

— Σημειωτέον ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ κ. Κορόζος—ὁ ὁποῖος ἔχει τώ-ρα ἐπωμισθῇ ὅλην τὴν φροντίδα διὰ νὰ βγάλῃ τὴν Λυρικὴν ἀπὸ τὸ οἰκονομικὸν ἀδιέξοδον, εἰς τὸ ὁποῖον περιῆλθε, καὶ ἀνέλαβε ὅλες τὶς σχετικὲς ἐνέργειες διὰ τὴν σύναψιν δανείου — κατὰ τὴν προηγουμένην του συνάντησιν με-τὰ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ καλλι-τεχνικοῦ ἐπιτελείου τοῦ θεάτρου συνεμερίσθη καὶ ἐκεῖνος τὴν ἄ-ποψιν (ὅπως τοὐλάχιστον ἡ ἐ-πιτροπὴ ἀνεκοίνωσε εἰς τὴν συγ-κέντρωσιν τοῦ Σωματείου 'Ηθο-ποιῶν) ὅτι ὁ κ. Σκλάβος δὲν εἶ-νε εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς του καὶ ὑπεσχέθη ὅτι, μετὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ οἰκονομικοῦ ζητή-ματος, θὰ ληφθῇ φροντὶς νὰ ἐξε-τασθῇ καὶ νὰ διακανονισθῇ καὶ τὸ θέμα αὐτό.

— Πάντως, πρὸς ἐξέτασιν τῆς ὅλης ἐκρύθμιου καταστάσεως τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς συνέρχεται σή-μερον τὴν μεσημβρίαν ἐκτάκτως εἰς συνεδρίασιν τὸ διοικητικὸν συμβούλιόν της.

— Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἐ-ξέγερσις τοῦ προσωπικοῦ ἐνετά-θη, διότι ἀποσαφηνίζεται ἤδη ὅτι ὁ κίνδυνος τῆς περικοπῆς τῶν μισθῶν, ἠθοποιῶν καὶ μουσικῶν δὲν περιορίζεται, ὡς εἶχεν ὑποτε-θῇ, εἰς ποσοστὸν μόνον 10 %. Ὡς εἴμεθα μάλιστα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν σχετικῶς, αἱ ἀποδο-χαὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν Λυ-ρικὴν προκειται νὰ περικοποῦν ὁπωσδήποτε κατὰ 10 %, ἐφόσον ἡ ἤθελε συναφθῇ δάνειον ἢ ἤθελε μεταπεισθῇ ὁ κ. Χέλμης καὶ συ-νεχίσῃ τὴν παροχὴν τῆς ἐκ 15 ἑ-κατομμυρίων ἐκτάκτου πιστώσε-ως, ποὺ ἔδωσε διὰ δύο μόνον μῆνας.

— 'Εὰν ὅμως δὲν ὑπάρξῃ ἡ τοιαύτη ἐνίσχυσις, τότε οἱ μι-σθοὶ θὰ περικοποῦν ἀσφαλῶς κα-τὰ μεγαλύτερον ποσοστόν, ποὺ δὲν ἀποκλείεται νὰ φθάσῃ καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ 35 %, ὅπως ἀρχικῶς εἶχεν ἐπιχειρήσει νὰ ἐ-πιβάλῃ ἡ διοίκησις.

— Στὸ Θέατρον Τέχνης ἄρχισαν ἀπὸ τῆς παρελθούσης Παρα-σκευῆς οἱ δοκιμὲς τοῦ δευτέρου ἔργου τῆς χειμερινῆς περιόδου μὲ τὴν κωμῳδίς τῶν 'Αμερικα-νῶν συγγραφέων Λίντλεϋ καὶ Κράουλ «Ζωὴ μὲ τὸν πατέρα», ποὺ παίζεται στὴ Νέα Υόρκη ἐ-πὶ 8 συνεχῆ χρόνια μὲ παγκό-σμιο ρεκὸρ παραστάσεων.

— Στὸ ἔργο παίρνουν μέρος ὅλα τὰ στελέχη τοῦ θιάσου, ἐκ-τὸς τοῦ κ. Διαμαντοπούλου.

πάρχουν ἐκεῖ, στοὺς διαφόρους προλό-γους, θερμὰ λόγια γιὰ τὸν πόλεμο ποὺ κάναμε στὴν 'Αλβανία καὶ νιὰ τὴ μετα-γενέστερη ἱστορία μας, τὴν ἔξαρσί μας καὶ τὴ λύπη μας. 'Αλλὰ περιτριγυρισμέ-νες ἀπὸ τέτοια ἀτμόσφαιρα ξεπετιοῦν-ται ξαφνικὰ, γιὰ αὐτὸ πιὸ καίρια καὶ πιὸ ἀβάσταχτα, μὲ ἐντύπωσι ἀπείρως πολλαπλασιασμένη σὰν πέτρα ποὺ πέφτει σὲ ἥσυχα νερά, οἱ ὕβρεις ποὺ ἀ-ναφέρονται στὸ ἦθος τοῦ Λαοῦ μας τὸν καιρὸ τῆς Κατοχῆς. Δὲν εἶνε μιὰ λέξι. Μὲ τὴν ἀφόρητη ἐπεξήγησί τους εἶνε πε-ρισσότερο ἀπὸ μισὴ σελίδα. Γι' αὐτὲς τὶς ὕβρεις ἡ λύπη μας καὶ ἡ ἀγανάκτη-σί μας μένουν ἀκέραιες.»

—Ἰδιαιτέρως ὅμως ζωηρὰ εἶνε ἡ ἀντίδρασις τοῦ "Αλκη Θρύλου καὶ τοῦ Πέτρου Χάρη εἰς τὸ σή-μερον κυκλοφοροῦν καινούργιο τεῦχος τῆς «Νέας 'Εστίας». Καὶ οἱ δύο ἀπαντοῦν κυρίως εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Γιώργου Θεοτοκᾶ, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσε τὸ «"Εθνος» τὴν περασμένη Παρασκευή.

—'Ο κ. Πέτρος Χάρης, ἀφοῦ ἐν ἀρχῇ ἀναφέρει ὅτι «στὴ δίκη τῆς «'Ελληνικῆς Περιοχῆς» ἔγει τώρα τὸν λόγο ἡ ὑπεράσπιση», λέγει ὅτι αὐτὴ γίνεται ἀπὸ «ἐξαιρετέους μάρτυρες καὶ φυσικὰ δὲν κατορθώνει νὰ δώσῃ ἀποτέλεσμα». Περαιτέρω, ἀφοῦ κατονομάσῃ εἰδικὰ τὸν κ. Θεοτοκᾶ διὰ τὸ ἄρθρο του εἰς τὸ «"Εθνος» καὶ τὸν κ. Σεφέρη, ὁ διευθυντὴς τῆς «Νέας 'Εστίας» τονίζει, ὅτι ὅλοι «οἱ προφυλαγμένοι ἀπὸ κάθε παρεξήγηση — ὅσοι, δηλαδή, κρατοῦν μιὰ ταντικὴ στήλη κοιτικῆς σ' ἐ-φημερίδα ἢ περιοδικὸ καὶ εἶνε ὑ-ποχρεωμένοι νὰ ἐλέγχουν ὅλες τὶς πνευματικὲς ἐκδηλώσεις — κατα-δίκασαν μὲ χαρακτηριστικὴ ὁμοφω-νία» τὸ βιβλίο τοῦ κ. Λεβέκ.

— 'Ο κ. Χάρης, ἐν συνεχείᾳ, χαρακτηρίζει ὡς «γκάφα, τὸ λι-γώτερο» τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Θεοτοκᾶ καὶ προσθέτει:

«'Επειδὴ ὅμως ἡ ὑπεράσπισι μπορεῖ νὰ ἔχῃ συνέχεια, θεωρῶ χρήσιμο νὰ θυ-μίσω: 1) ὅτι οὔτε γιὰ «κλίκες» ἔγραψα οὔτε τὶς συσχέτισα μὲ τὴν «'Ελληνικὴ Περιοχή», 2) ὅτι δὲν ἔκαμα κανένα πολι-τικὸ ὑπαινιγμό, οὔτε τὸν πιὸ ἀόριστο, 3) ὅτι δὲν παρέλειψα ὄχι μόνο νὰ πῶ ἀλλὰ νὰ τονίσω ὅτι οἱ μεταφράσεις τοῦ κ. Λεβὲκ εἶνε πολὺ καλές. "Ολ' αὐτὰ ὅμως δὲ μ' ἐμπόδισαν ν' ἀποδείξω γιατὶ ἡ «'Ελληνικὴ Περιοχὴ» εἶνε μιὰ κακὴ πράξι. 'Ο κ. Λεβὲκ θέλησε νὰ παρουσιά-ση τὶς πνευματικὲς δυνάμεις τοῦ τόπου μας σ' ἕνα διεθνῆ στίβο ὅπου κι' ἄλλοι Λαοὶ προβάλλουν τὴν πνευματική τους προκοπή — τί ἄλλο εἶνε τὰ διάφορα «Ντομαὶν Φρανσαὶ», «Ντομαὶν Γκρὲκ» κ.λ.π. — κι' ἔδειξε, τὸ περισσότερο, τὶς μισὲς δυνάμεις μας, δηλαδὴ μᾶς ἔ-στησε ὀρθίους μ' ἕνα πόδι. Αὐτὸ με-ρικοὶ λένε ὅτι εἶχε δικαίωμα ὁ κ. Λε-βὲκ νὰ τὸ κάμῃ καὶ τὸ πολὺ-πολὺ δέ-χονται νὰ τὸ ὀνομάσουν αὐθαιρεσία. 'Ε-μεῖς πιστεύουμε ὅτι, ὅταν ἕνα "Εθνος παρουσιάζεται μὲ πολὺ λιγώτερες ἀπὸ τὶς πραγματικές του δυνάμεις, ὑλικὲς ἢ πνευματικὲς — γιὰ ἕνα μικρὸ μάλιστα "Εθνος μὲ μεγάλη παράδοσι οἱ πνευματι-κὲς δυνάμεις ἔχουν ἰδιαίτερη ἀξία —πι-στεύουμε ὅτι τὸ "Εθνος αὐτὸ δὲν ἔχει μόνο φιλολογικὴ ἀλλὰ καὶ ἐθνικὴ ζημία Γι' αὐτὸ καὶ χαρακτηρίσαμε τὴν «ἑλλη-νικὴ περιοχὴ» κακή, ἐπιζήμια πρᾶξι. 'Ε-κτὸς πιὰ ἂν ἡ «ὑπεράσπισι» ἔχει τὴ γνώμη ὅτι ἡ πνευματικὴ ζωὴ δὲν εἶνε ἀπὸ τὶς χαρακτηριστικότερες καὶ κυριό-τερες ἐκδηλώσεις κάθε Λαοῦ, ἀλλὰ ἕνα παιχνίδι ἢ μιὰ ἁπλὴ κοσμικὴ ἀσχο-λία...»

— 'Ο "Αλκης Θρύλος — ποὺ δημιουργεῖ καὶ τὸν ὅρον «Περιο-χίτες» διὰ τοὺς λογίους ποὺ ἔχουν συμπεριληφθῇ ἀπὸ τὸν κ. Λεβὲκ εἰς τὴν «'Ελληνικὴν Περιοχὴν» — τὸ ἄρθρο του θὰ ἔχῃ τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἐνέκρινα τὸ βιβλίο τοῦ κ. Λεβέκ, ἐνῷ ἡ φράσι μου ποὺ παραθέτει συνοδευόταν καὶ συμπληρωνόταν κι' ἀπὸ μιὰ ἄλλη: 'Η «'Ελληνικὴ Περιοχὴ» εἶνε ἕνα βιβλίο ἐλλιπέστατο, κακόβουλα ἐλλιπέστατο κ.λ.π. κ.λ.π.»

»'Ο κ. Θεοτοκᾶς — τί σύμπτωσι! τὸ σημειώνω ἀκριβῶς σήμερα καὶ στὸ θεατρικό μου ἄρθρο — βρίσκεται σὲ μιὰ περίοδο γκαφῶν. "Ισως γι' αὐτὸ νὰ ὁνό μασε γκάφες καὶ τοὺς χαρακτηρισμοὺς τοῦ κ. Λεβέκ. "Εχει παρατηρηθῇ ὅτι ἡ ἔκφρασι συχνὰ ἀποκαλύπτει τὶς παρορ-μήσεις τοῦ ὑποσυνείδητου. 'Υποστηρίζει χαμένες ὑποθέσεις, τὸν κ. Σιδέρη, τὸν κ. Λεβέκ... "Αν βέβαια ὁ ἑαυτός του ἦ-ταν ἀσχετος μὲ τὶς ὑποθέσεις αὐτὲς, θὰ μπορούσαμε νὰ θεωρήσουμε ὅτι τὸν πα-ρακινοῦν εὐγενικοί, ἱπποτικοὶ δονκιχωτι-σμοί. ἀλλὰ τώρα;

»Ποιὸς ἀντικειμενικὸς κι' ἀμερόλη-πτος ἐξεταστὴς τῶν κειμένων θὰ πεισθῇ ὅτι ἐμεῖς οἱ κατήγοροι ἔχομε προσωπικὰ μὲ τὸν κ. Λεβέκ, ἐνῷ αὐτὸς ὁ ὑμνητὴς εἶνε ἀγνὸς κι' ἀνιδιοτελής;»

—Ἐν σχέσει — τέλος — μὲ τὴν ἐρνασίαν τοῦ κ. Λεβὲκ ἂς προστεθῇ ἀκόμη ὅτι ἀπὸ ἐπιστολὴν τοῦ εὑρισκομένου εἰς Γαλλίαν ἀκαδημαϊκοῦ κ. Σωτήρη Σκίπη πληροφορούμεθα, ὅτι σημειοῦται καὶ ἐκεῖ ἀντίδρασις κατὰ τῆς «'Ελληνικῆς Περιοχῆς» — διὰ τὴν ὁποίαν ὁ κ. Σκίπης γράφει, ὅτι «θὰ ἔπρεπε σωστότερα νὰ λεγόταν «'Ελληνικὴ Περιοχὴ τοῦ Γαλλικοῦ 'Ινστιτούτου τῶν 'Αθηνῶν» — καὶ ὅτι ὁ ἑλληνιστὴς καθηγητὴς Buroche ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν "Ελληνα ἀκαδημαϊκὸν ὡρισμένα στοιχεῖα διὰ νὰ ὁλοκληρώσῃ ἕνα ἄρθρον, τὸ ὁποῖον θὰ δημοσιεύσῃ εἰς τὸ Παρίσι ἐναντίον τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Λεβέκ.

—"Οπως βλέπει ὁ ἀναγνώστης, σπανίως εἰς τὴν 'Ελλάδα βιβλίον προκάλεσε τόσας συζητήσεις καὶ σχόλια καὶ ἐπὶ τόσον διάστημα. 'Η προηγουμένη «συζήτηση» γιὰ τὶς «κλίκες», ὅπως φαίνεται, τε-λειώνει. 'Ο κ. Σεφέρης μὲ γράμμα του στὴ «Νέα 'Εστία» ἀπαντᾷ γιὰ τελευταία φορὰ στὸν κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο, γιὰ τὸν ὁποῖον λέγει ὅτι «δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ δείχνῃ μόνος του πὼς τοῦ λείπουν τὰ πραγματικὰ ἐπιχειρή-ματα καὶ πὼς οἱ φωνές του δὲν ἔχουν ἄλλην αἰτία ἀπὸ τὴν προ-σωπικὴ ἐμπάθεια» καὶ δηλώνει ὅτι «ἐνῷ τοὐλάχιστον δὲν πρόκειται νὰ ξαναενογλήσω τοὺς ἀναγνώστές σας μ' αὐτὴ τὴ θλιβερὴ ὑπόθεση».

—Καὶ ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος ἀπαντᾷ εὐθὺς ἀμέσως καὶ ἐπαναλαμβάνει τὰς γνωστὰς ἐπι-κρίσεις του ἐναντίον «τῶν ἀνθρώ-πων τῆς κλίκας, ποὺ τὰ θέλουν πάντα ὅλα δικά τους». Τέλος ἀ-ναγγέλλει νέον ἄρθρον διὰ τὸ προσεχὲς τεῦχος τῆς «Νέας 'Εστίας» μὲ τὸν τίτλον «Τὰ συμπεράσματα».

—Τὸ Σάββατον κυκλοφορεῖ τὸ νέον τεῦχος τῆς «'Αγγλοελληνικῆς 'Επιθεωρήσεως» μὲ ἐξαιρετι-κῶς ἐνδιαφέρουσαν ὕλην.

—Μεταξὺ τῶν περιεχομένων ὑ-πάρχει μία ἐκτενὴς καὶ ἀναλυτικὴ μελέτη τοῦ κ. Α. Προκοπίου γιὰ τὸν γνωστότατο ζωγράφο Φώτη Κόντογλου, ἡ ὁποία συνοδεύεται ἀπὸ ὡραιότατες φωτογραφίες ἔρ-γων του, μελέτη τοῦ κ. Σπ. Σκια-δαρέση γιὰ τὴν «'Αγγλικὴ Μουσι-κὴ ὡς τὸ τέλος τοῦ 17ου αἰῶνα», συνεργασία τοῦ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶ, θεατρικὴ κριτικὴ τοῦ... μυστηριώ-δους πάντοτε, κατὰ τοὺς θεατρι-κοὺς κύκλους, κ. Ι. Γε[illegible] καὶ βιβλιοκρισία τοῦ [illegible]

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΓΑΒΡΙΗΛΙΑΔΟΥ
MDCCCLXXXI

κὸς θεσμὸς καταργήθηκε.

Ὁ καθένας εἶναι ἐλεύθερος νὰ κάνει ὅ,τι θέλει...

Ὁ ἔρωτας βασιλεύει παντοῦ καὶ σὲ κάθε γωνιά...

Τὸ παιδὶ θεωρεῖται πολύτιμο καὶ ἱερὸ...

Ἔφηβος ὅμως χάνει τὴν ἀξία του...

(Σχέδια Μαζερέλ)

ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΜΑΖΕΡΕΛ

Τὰ σχέδια ποὺ δημοσιεύουμε σήμερα εἶναι παρμένα ἀπὸ τὸ περίφημο λεύκωμα τοῦ Γάλλου ζωγράφου Φρὰνς Μαζερέλ. Τὸ λεύκωμα αὐτὸ μὲ τὸν τίτλο «Πρωτεύουσα» περιέχει 66 σχέδια ἐμπνευσμένα ὅλα ἀπὸ τὴ ζωὴ μιᾶς σύγχρονης πρωτεύουσας τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου. Ἀποτελοῦν μιὰ δριμύτατη, καυστικὴ, καταλυτικὴ σάτιρα τοῦ ἀστικοῦ πολιτισμοῦ μὲ τὴ «δημοκρατικὴ» του μάσκα σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις: κοινωνικὴ, πολιτικὴ, οἰκονομικὴ, ἠθικὴ, πνευματικὴ ζωὴ κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ κεφαλαίου καὶ τοῦ πολέμου.

ΚΟΝ

τους καὶ τὰ

ἀνασχηματίφωνία ἐκείνη ἴχαν καταφέ-νε ; Μονάχα μονία εἶναι ὁ τικὸς νεαρῶν ρι-α ἀποτελεῖ φαλαῖο, ἡ ἀ-δίνει τὰ λου-ας. Μονάχα Μουσεῖο ἐξ-νὰ δουλέ-ῖα καὶ γυρί-ελεια νὰ του ς, ὁ Διευθυ-νει ἀμήχανα οὺς λέει:

ι λιγάκι νὰ ας γιατὶ εἶ-

οτιέσαι ὕστε μποροῦσε ἄ-καὶ νὰ σχε-ντας ἀπὸ ἔ-

οἱ «Γκρεμι-σιτέχνες τοῦ κι' οἱ κατά-τημένοι, Σὲ τὸ σπάγκο ποδάρι τους τιλαμβάνονται πιδοκιμάζουν, νουν, π ο ι οἱ π ο λ λ ησουν κα-τι κάνουν δ-, παρὰ ἐκεῖ-ουν νὰ κά-

άνω σὲ κάθε κόμα ἡ μοίρα ν καὶ μπορεῖ ροτεῖται κιὸ αὐθόρμητη τη νὰ θεμε-γάλης κατα-παίρνετε γιὰ Πάνω σὲ κάθε του ἴσως δὲ καστικὸ—πχί-καστικῶν τε-κόσμου. Ἔ-ποι ἑνὸς φι-τοῦ ζυγιάζει α της. Ὅλο-ἰκαστικῶν τὲ-σὲ κάθε σχε-οἰκουμένη — τί μπορεῖτε

ντα ἐτούτη ἡ τῆς προσή-μορφῶν. Ὁ ιόταυρος' ὁ — ἢ ἐκείνη αὶ ὄχι ἄλλη, ὼμη, ποὺ με-άνω σὲ κάθε ύεται τὸ μελ ἡ ζωγραφικὴ οπώλιο λίγων γων χιλιάδων νων» κιόλας

καὶ γιὰ τὸ μέλλον. Θὰ πλημμυρίστεῖτε· θὰ ξεπεραστεῖτε. Τί μπορεῖτε νὰ κάνετε κόντρα στὴν ἱστορία; Πρέπει νὰ προσέχετε καθε σχεδίασμα, κάθε καλλιτέχνη, πρέπει νᾶχετε τὸ νοῦ σας γιὰ τὸ δρόμο ποὺ κάθε σχεδίασμα, κάθε καλλιτέχνη, δανείζεται ἀπ' τὸ μέλλον. Ἡ τέχνη εἶναι ἕνα πρᾶμα πολὺ σοβαρὸ καὶ καθόλου αὐθαίρετο. Δὲν εἶναι ὑπόθεση τοῦ ἑνός. Εἶναι ὑπόθεση ὅλων. Καὶ παίζει τὸ ρόλο της πρὸς τὴν κατεύθυνση ποὺ παίρνει, ὄχι μονάχα ὁ καλλιτέχνης, ἀλλὰ ὁ κόσμος. Πρέπει νὰ προσέχει κανένας καθε σχεδίασμα...

('Απ' τὴν «Οὐμανιτὲ» ὄργανο τοῦ Κ.Κ. Γαλλίας. Μετάφραση: 'Απ. Σπήλιου).

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΔΩΡΙΚΟΣ ΑΥΛΟΣ

('Απόσπασμα)

Βουνὰ ἀπροσπέλαστα. Ὑψηλὰ. Βουνὰ ἄγρια. Σὰν ἀπὸ ἄβυσσο.
Βουνὰ ποὺ ἀλλάζουν σχήματα σὰ νάναι ἀπὸ ρευστὸ
Σκοτάδι ! Βουνὰ διάχυτα μέσα στὰ νέφη, ποὺ οὔτε
Κι' ὁ Δίας δὲ θ' ἀποφάσιζε νὰ τ' ἀνεβεῖ! Κι' ὁ Ξέρξης
Στριφογυρνοῦσε ἀνίσχυρος μέσα στὴ δύναμή του.
Κοίταζε τὴν 'Αδριατικὴ ποὺ πήγαιναν κι' ἔρχονταν
Ἄσκοπα τὰ καράβια του κι' ἔσφιγγε τὴ γροθιά του
Κι' ἔτρεμε ὁ Ξέρξης. Κι' ἔβλεπε τὸ σκῆπτρο του ν' ἀλλάζει
Μέρα τὴ μέρα στὰ στυγνά του χέρια καὶ νὰ γίνεται
Σὰ μιὰν εἰκόνα δυστυχίας. Ἐνῶ ἀχολόγαγε ἡ Πίνδος
Σὰ νᾶχε ὁ Διόνυσος γιορτή. Τὰ φαράγγια κατέβαζαν
Τραγούδια κι' ἀναπήδηγαν τὰ ἔλατα καὶ χορεύαν
Οἱ πέτρες. Κι' ὅλα μίλαγαν. Κι' ἦταν σὰ νὰ βαστοῦσαν
Ὅλα τουφέκια καὶ σπαθιὰ καὶ ξύλα. Κι' οἱ γυναῖκες
Σὰ φορτωμένες τὰ βαριὰ σύννεφα ἀνηφορίζαν
Πέτρα τὴν πέτρα. Κι' ἔστεκαν ἡ μιὰ πίσω ἀπ' τὴν ἄλλη.
Κι' ὅμοια μὲ οὐράνιες σάλπιγγες σφύριζαν στὶς κλεισοῦρες
Καὶ τὶς ἀεροτραμπάλιζε ὁ ἄνεμος φορτωμένες
Κι' ἔλυνε τὰ τσεμπέρια τους κι' ἔπαιρνε τὰ μαλλιά τους
Κι' ἔδερνε τὰ φουστάνια τους μὲ πεῖσμα καὶ τὶς τράβαγε
Νὰ τὶς γκρεμίσει, ὥσπου ἔμπαιναν καὶ χάνονταν ἀπάνω
Στὰ σύννεφα, ὀρθομέτωπες, ἡ μιὰ πίσω ἀπ' τὴν ἄλλη.

Κι' ὁλοένα ὁ Ξέρξης ρώταγε: Ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ ποὺ κοιμοῦνται
Στὸ χιόνι, ὡς νὰ μὴν εἶχανε ποτὲ πατρικὸ σπίτι;...
Κι' ἄρχισε νὰ φοβᾶται πιὰ τοὺς ἴσκιους καὶ τοὺς θρύλους
Κι' ὅπως λένε δὲ βάσταξε. Βγῆκε ἔξω μιὰ ἄλλη νύχτα
Καὶ ρώταε τ' ἄστρα νὰ τοῦ εἰποῦν τί ἦτανε ὁ Μέγας Πάνας!

Κι' ἀπὸ ψηλὰ τοῦ ἀπάντησαν λάμποντας τὰ λιμέρια:
«"Ητανε σύγγονος τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Παπαφλέσσα!
Γεννήθηκε πολλὲς φορὲς στὴ γῆς. σὲ πολλὲς χῶρες.
'Υπῆρξε Γάλλος, 'Ισπανός, Ἕλληνας, Ρῶσσος, Νέγρος,
Μὰ ἔζησε τοὺς περσότερους αἰῶνες του στὴν 'Ελλάδα!
Εἶναι ἕνα μέγα ἀγεριὸ ποὺ παίρνει ὄψη καὶ μοιάζει
Σὰν ἕνας Θεὸς ποὺ πολεμάει καὶ τραγουδάει! Δὲν εἶναι
Ρώτημα τοῦτο νὰ σοῦ εἰποῦν τί ἦτανε ὁ Μέγας Πάνας!...»

Ν ΚΗΦΟΡΟΣ ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ

Γλωσσικὰ καὶ ἄλλα...

«Τὴν ἔβρισκα στολισμένη καὶ παίζοντας μὲ τὸ ὁμπρελλίνο της» διαβάζουμε σὲ μιὰ μεταφραση («'Ελευθερὸς σὲ καλὴ κατὰ τὰ ἄλλα ποιητικὴ μετάφραση («Κύκλος» σελ. 244). 'Αλλὰ τὸ σιωπῶ καὶ σωπαίνω δὲν εἶναι μεταδα-

Ρίλοσοφικὰ. — 16.10.47.

9013/22.

Θέματα

ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ ΓΛΥΠΤΕΣ

'Εδάφησε, τέλος πάντων, ὕστερ' ἀπὸ τρία ὁλόκληρα χρόνια, νὰ παραχωρηθεῖ τὸ οἴκημα τῆς «Κάζα ντ' 'Ιτάλια» γιὰ τὴ στέγαση τῶν πνευματικῶν σωματείων. 'Αλλά, ὅπως ὅλα τὰ πράγματα ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς δυαδικῆς φουλοκρατίας, ἡ νίκη ποὺ ἤρθε νὰ ἐπιστέψει τὶς προσπάθειες τοῦ καλλιτεχνικοῦ κόσμου, συνοδεύεται ἀπὸ σκάνδαλα ἀνήκουστα.

'Ενῶ π.χ., βρέθηκε στέγη γιὰ τὴν εὐνοουμένη τοῦ καθεστῶτος λογοτεχνικὴ παρέα τοῦ Μυριβήλη, δὲ βρέθηκε γιὰ τὸ «Σύνδεσμο τῶν 'Ελλήνων Λογοτεχνῶν» ἀφοῦ στὸ παρελθὸν εἶχε κάμει τὸ ἁμάρτημα νὰ πετάξει ἀπὸ τὴ διοίκησή του τοὺς λιβελλογράφους τοῦ «'Ελλην. Αἵματος».

Αὐτὰ ὅμως δὲν εἶναι τίποτα μπροστὰ σὲ μιὰν ἄλλη τερατώδη πράξη. 'Ενῶ τὸ οἴκημα προορίζεται γιὰ τὴ στέγαση ὀργανισμῶν (σωματεία, 'Επιμελητήρια κλπ.) καὶ ὄχι φυσικὰ ἀτόμων, ὡστόσο μὲ ἐντολὴ τοῦ ὑπουργείου Παιδείας ἔχει ἐγκατασταθεῖ μεγαλοπρεπῶς σὲ μιὰν ἀπὸ τὶς αἴθουσες κάποιος γλύπτης, ὀνόματι Τηλιακὸς, μαζὶ μὲ τὰ σύνεργα τῆς τέχνης του καὶ μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι κατασκευάζει τὰ βασιλικὰ ἀγάλματα τοῦ Παύλου, τοῦ Γεωργίου Β' καὶ τοῦ βασιλέα τῆς 'Αγγλίας.

'Ο βασιλικὸς γλύπτης εἶναι ἄγνωστος στὸν καλλιτεχνικό μας κόσμο. Δὲν εἶναι οὔτε κὰν μέλος τοῦ Καλλιτεχνικοῦ 'Επιμελητηρίου. 'Αλλὰ προστατεύεται καὶ ἐπιβάλλεται ἀπὸ ἰσχυρότατους ὑ ψ η λ ο ὺ ς παράγοντες, ποὺ δὲ λογαριάζουν νόμους.

"Αν ὁ ἐπαγγελματίας ἐρανιστὴς κ. Σκεῦος Ζερβὸς κρίνει ὅτι τὰ χρήματα ποὺ μάζεψε ἀπὸ τὸν ταλαίπωρο δωδεκανησιακὸ λαὸ πρέπει ἐπιτέλους νὰ μεταβληθοῦν σὲ ἀγάλματα καὶ ἂν ὁ ὑπότροφος τῶν 'Ιταλῶν κ. Τηλιακὸς εἶναι ὁ τυχερὸς γλύπτης, ἂς κάμουν ὅ,τι θέλουν, ἀλλὰ δὲν ἔχουν κανένα δικαίωμα οὔτε αὐτοὶ νὰ καταλαμβάνουν οὔτε τὸ κράτος νὰ παραχωρεῖ τὶς αἴθουσες τῶν δημοσίων ἱδρυμάτων, ἐνῶ «δὲν ὑπάρχει θέση» γιὰ τὰ πνευματικὰ σωματεῖα.

'Ο βασιλικὸς γλύπτης πρέπει ἀμέσως νὰ φύγει ἀπὸ τὴ Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν.

'Ελληνικὴ πνευματικὴ περιοχή!

"Ας εἶναι εὐλογημένος καὶ ἂς τοῦ συχωρεθοῦν ὅλα τὰ λογοτεχνικὰ ἁμαρτήματα αὐτοῦ τοῦ κ. Λεβέκ. 'Η «ἑλληνικὴ περιοχή» του ἀποκάλυψε πραγματικὰ τὴν ἑλληνικὴ πνευματικὴ περιοχή. Καὶ τὴν ἀνέσκαψε!

Δυὸ μῆνες περίπου τώρα τὸ ἑλληνικὸ κοινὸ παρακολουθεῖ ἀπορώντας ἢ διασκεδάζοντας ἢ ἀγανακτῶντας τὸ θλιβερὸ θέαμα τῶν διανοουμένων τοῦ τόπου μας νὰ βριζολογιοῦνται καὶ νὰ κατασπαράζονται ἀπὸ τὶς στῆλες τοῦ καθημερινοῦ τύπου γιατί, στὴν οὐσία, περιέχει αὐτοὺς καὶ δὲν περιέχει ἄλλους λογοτέχνες μιὰ ἀνθολογία.

'Εμεῖς εἴπαμε ἀπὸ καιρὸ τὴ γνώμη μας. "Οτι τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι μονομερὲς καὶ καθόλου ἀντιπροσωπευτικὸ — ὅπως ἦταν ὁ ἀρχικὸς προορισμός του — τῆς λογοτεχνικῆς παραγωγῆς 1930—46. "Οτι ὁ κ. Λεβέκ μὴ γνωρίζοντας οὔτε ἑλληνικὰ οὔτε τὴ λογοτεχνική μας παράδοση, δέχθηκε τὶς ἀπόψεις καὶ τὶς ἐπιδράσεις ἑνὸς ὁρισμένου κύκλου λογοτεχνῶν ποὺ ὑποστηρίζουν πὼς ὕστερ' ἀπὸ τὸ Σολωμὸ μόνον ὁ Σεφέρης (1930) λάμπει στὸ στερέωμα. "Οτι ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν ἐπιδράσεων ἦταν νὰ ἀγνοηθεῖ ἕνας Βάρναλης π.χ. καὶ νὰ ἀναγνωρισθοῦν ὡς ἀντιπροσωπευτικοὶ διάφοροι γνωστοί, ἄγνωστοι καὶ ἀνώνυμοι.

'Η μονομέρεια ὁδήγησε σὲ μιὰ διαμάχη ποὺ δὲν ἔπρεπε ποτὲ νὰ πάρει τὶς διαστάσεις ποὺ πῆρε. Νὰ σχολιασθεῖ καὶ νὰ κριθεῖ ναί, ἀλλὰ ὄχι ν' ἀποτελέσει κεντρικὸ πνευματικὸ θέμα τῶν ἡμερῶν μας, ὅταν ἔχουμε θέματα ὅπως ἡ κατάπτωση τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ κίνδυνοι τῆς Παιδείας καὶ τῆς δημοτικῆς γλώσσας, ἡ σαπρία τοῦ δοσιλογισμοῦ ποὺ φωλιάζει στοὺς κόλπους τοῦ πνευματικοῦ μας κόσμου, ἡ ἴδια ἡ κατάσταση τῆς χώρας μας τέλος.

'Ο θόρυβος δὲν ἀποκάλυψε τίποτε ἄλλο παρὰ τὴ στάθμη τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου ὁρισμένων κύκλων. 'Απὸ τὴν ἄποψη αὐτὴ τὸ θέμα ἀποκτᾶ ἐνδιαφέρον καὶ ἀναγκαστικὰ θὰ ἐπανέλθουμε.

Οἱ ἄλλοι καὶ μεῖς

'Ο Κνοὺτ Χάμσουν, λοιπὸν, ὁ γνωστὸς παγκόσμια μυθιστοριογράφος, ἡ λογοτεχνικὴ δόξα τῆς Νορβηγίας, δικάζεται ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη τῆς πατρίδας του γιὰ προδότης. "Οταν ὁ γερμανικὸς φασισμὸς πλάκωσε τὴ χώρα του κι' ὅταν ὁ λαός της πάλευε ὑ π ὲ ρ β ω μ ῶ ν καὶ ἑ σ τ ι ῶ ν, αὐτὸς ἔτεινε φιλικὸ χέρι καὶ βρῆκε λόγια συμπαθείας γιὰ τοὺς κατακτητές.

Δὲ συγχωρεῖ ὁ νορβηγικὸς λαὸς ἀλλὰ τιμωρεῖ. Γιατὶ ξεφεύγει ἀπὸ τὴ φασιστικὴ πανούκλα εἶναι ἀκριβή. "Οπως καὶ ἡ περιφρόνηση τοῦ λαοῦ εἶναι ἀκόμη πιὸ ἀκριβή. 'Αλλὰ ἐδῶ δὲν τιμωροῦνται οἱ ἀκόλαστοι τῆς προδοσίας. 'Εδῶ βραδεύονται. Προχθὲς ἀκόμη ἀ θ ω ώ θ η κ ε ὁ Λάμπρος καὶ πάνης μὲ τὰ γραφτά κείμενα ὑπὲρ τῶν Γερμανῶν στὸ Κατοχικὸ Τύπο. Καὶ ὁ Σπυρος Μελᾶς εἶναι ἀκαδημαϊκὸς καὶ μὲ κυβερνητικὴ ἀπόφαση καλὸ τακτοποιήσουν δούλος τοῦ 'Εθνικοῦ Θεάτρου. Καὶ, καὶ...

'Αλλὰ ἡ Νορβηγία εἶναι ἐλεύθερος λαός. Ἐκεῖ δὲν ἐπιτρέπεται ὁ λαὸς νὰ μονο...

"Ας εἶναι καλὰ τοὐλάχιστον οἱ "Ελληνες διανοούμενοι ποὺ φωνάζουν ὄχι γιὰ τὸ ἠθικὸ πρόβλημα ποὺ μαστίζει τοὺς κύκλους μας, ἀλλὰ γιὰ ποιος Γάλλος περιέλαβε στὴν 'Ανθολογία του τὸν τάδε καὶ τὸν τάδε λογοτέχνη.

ΜΙΑ ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΕΡΕΥΝΑ

Καθημερινή 15.10.47

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΙΔΗΡΟΥΝ ΠΑΡΑΠΕΤΑΣΜΑ

ΟΥΓΓΑΡΙΑ — ΡΟΥΜΑΝΙΑ — ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ — ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΙΑ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ — ΠΟΛΩΝΙΑ — ΤΣΕΧΟΣ

"ΣΧΕΔΙΟΝ ΜΑΡΣΑΛ" ΚΑΙ "ΣΧ

ΥΠΟ

9ον

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, 14 'Οκτωβρίου

'Ο τοπικὸς τύπος εἰς τὰς χώρας τῆς 'Ανατολικῆς Εὐρώπης ζωγραφίζει τὸ Σχέδιον Μάρσαλ ὡς μίαν διαβολικὴν εφεύρεσιν, τὴν ὁποίαν ὅλαι αἱ λαϊκαὶ δημοκρατίαι αἱ ὁποῖαι ἔχουν αὐτοσεβασμὸν πρέπει νὰ ἀποφύγουν. 'Εν τούτοις εὑρομεν ὅτι καὶ αἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς ἐλεγχόμεναι κυβερνήσεις ἤθελαν νὰ συνεργασθοῦν μὲ τὸν διάβολον. 'Η τσεχοσλοβακικὴ Κυβέρνη[illegible] ἀπέσυρε τὴν ἀποδοχήν της κατόπιν μιᾶς συνομιλίας μὲ τὸν Στάλιν. 'Η πολωνικὴ Κυβέρνησις εἶπε πρὸς τοὺς Τσέχους καὶ τοὺς 'Αμερικανοὺς ὅτι ἦτο μέρος σχεδίου ἡ συμμετοχή της εἰς τὴν Διάσκεψιν τῶν Παρισίων. Μία οὐγγρικὴ ἀποστολὴ διὰ Παρισίους εἶχεν ἑτοιμάσει τὰς ἀποσκευάς της. Οἱ Γιουγκοσλαῦοι συνεζήτησαν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα προτοῦ ἀπορρίψουν τὴν πρόσκλησιν. Οἱ Φινλανδοὶ κατέστησαν σαφὲς ὅτι ὑπελόγιζον ἐξαυτοὺς ἔξω τοῦ σχεδίου μόνον ἐξ αἰτίας τῆς μακρυνῆς γεωγραφικῆς των θέσεως.

Μόνον κατόπιν ἀμέσου σοβιετικῆς ἐπεμβάσεως ἐκρατήθησαν αἱ Κυβερνήσεις ἀπὸ τοῦ νὰ «μειώσουν τὴν ἐθνικὴν των κυριαρχίαν» μετέχουσαι εἰς τὴν Διάσκεψιν διὰ τὸ Σχέδιον Μάρσαλ. Οἱ Ρῶσσοι ἠσθάνθησαν ὅτι ἔπρεπε νὰ δώσουν κάτι ὡς ἀντίκρυσμα. Χάρις εἰς τὴν θαυμασίαν συγκομιδήν των καὶ τὴν ἐξαιρετικῶς πτωχὴν εἰς πολλὰς ἐκ τῶν χωρῶν αὐτῶν, τὸ Κρεμλῖνον ἦτο εἰς θέσιν νὰ προσφέρῃ σῖτον. Τοῦτο δὲν ἦτο ὅμως ἀρκετόν. Καὶ προσέφερε ροδίνους προβλέψεις διὰ μίαν [illegible] εὐημεροῦσαν 'Ανατολικὴν Εὐρώπην, ἡ ὁποία θὰ ἀπετελεῖτο ἀπὸ στενῶς συνεργαζομένας λαϊκὰς δημοκρατίας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔχουν οἱ κονομίας μὲ ὡραῖα σχέδια. 'Η προσπάθεια αὐτή, ἡ ὁποία ἐλάμβανε μορφὴν πλέον συγκεκριμένην ἤδη πολὺ πρὸ τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ, ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ὡς «Σχέδιον Μολότωφ». "Αν ἀφαιρέσῃ τις ὅλα τὰ διακοσμητικὰ του ἐπίθετα τὸ σχέδιον αὐτὸ προβλέπει τὴν ἀνοικοδόμησιν καὶ ἐκβιομηχάνισιν τῆς 'Ανατολικῆς Εὐρώπης ἄνευ βοηθείας ἀπὸ τὴν Δύσιν.

'Εφόσον ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη παρεδέχθη ὅτι δὲν δύναται νὰ ὀρθοποδήσῃ χωρὶς τὰ δισεκατομμύρια δολλαρίων τῶν ἀμερικανικῶν πιστώσεων, προκύπτει τὸ ἐρώτημα κατὰ πόσον αἱ πολὺ πτωχότεραι χῶραι τῆς 'Ανατολικῆς Εὐρώπης θὰ δυνηθοῦν νὰ ἀναλάβουν καὶ μέχρι ποίου σημείου δύνανται νὰ ὑπολογίζουν ἐπὶ τῆς σοβιετικῆς βοηθείας. Αἱ χῶραι αὗται εἶναι ὅλαι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν παροῦσαν ἔρευναν, ἐκτὸς τῆς Αὐστρίας, ἡ ὁποία περιλαμβάνεται μὲν εἰς τὸ Σχέδιον Μάρσαλ, ἀλλὰ εὑρίσκεται εἰς εἰδικὴν θέσιν λόγῳ τῆς κατοχῆς της ὑπὸ τῶν τεσσάρων Δυνάμεων. Πρέπει νὰ περιληφθῇ ὅμως ἡ σοβιετικὴ Γερμανία, διότι ὑπάρχουν ἀποδείξεις ὅτι ἐξομοιοῦται πρὸς τὸν ἀνατολικὸν οἰκονομικὸν συνασπισμόν, τὸν προσχεδιαζόμενον εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν.

'Η Φινλανδία, ἡ Πολωνία, ἡ Τσεχοσλοβακία, ἡ σοβιετικὴ ζώνη τῆς προελεύσεως φυλῶν, διαφ[illegible] κῶν παραδόσεων, ἱστ[illegible] ξεως, πνευματικῆ[illegible] ἀναπτύξεως. '[illegible] κυρίως γε[illegible] ομηχαν[illegible] Σιλε[illegible] 'Αναμ[illegible] θὰ σ[illegible] σπινδ[illegible] εἰσφέ[illegible] Γιουγ[illegible] ταλλ[illegible] λυβδ[illegible] μολυ[illegible] ἀντιμ[illegible] Ρουμ[illegible] πετρ[illegible] σλαυ[illegible] Πολ[illegible] θράκ[illegible] ὅμως[illegible] τῆς ὑπάγ[illegible] σλοβ[illegible] καὶ δὲν [illegible]

ΤΣΙΑΜΑΡ εἶναι μία Πορ[illegible] άχος ἡ ὁποία ἔχει σπουτῆς τικότητα. Προσφάτως μόλιμάνι τέχνην της εἰς τοὺς 'Ισαδρίτης τοὺς ὁποίους καὶ χαλικατέπληξε.

Καὶ ὑτὴς τοῦ καρκίνου

λευ[illegible] ρία 'Η σμέ[illegible] παρ[illegible] θρα[illegible] γάλ[illegible] μηχ[illegible] τὸ νὰ κατ[illegible] ὅλη[illegible] γον[illegible] χάλ[illegible] λις τῆς[illegible] Τ[illegible] πη[illegible] εἰς, λαν[illegible] σει[illegible] ται ὅτι ἀπὸ στὸ τὰ αὐτ[illegible] τείς αὐτ[illegible] ρώση[illegible] 'Εκεῖνα τα[illegible] μερον εἶναι ὁ[illegible] ται. "Εχει χαλκόν, διὰ τὸν σίδηρος καὶ τὸ πετρέλαιον· ρωμὴ τῶν ἐπανορθώσεων γησε μίαν πίεσιν πληθωρι οἰκονομίαν της κατὰ βάσιν γιής, χρειάζονται ὅμως π πιστώσεις ἂν πρόκειται ν ρωθοῦν ἐμπροθέσμως αἱ ἐξ θώσεων ὑποχρεώσεις. Διὰ προσοχὴ ἔτη ἡ συνεισφορά τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ὑπολο νατολικῆς Εὐρώπης θὰ εἶν καὶ αἱ κυριώτεραι ἀνάγκαι πρέπει νὰ ἱκανοποιηθοῦν μὲ εἰσαγωγὰς ἀπὸ τὴν Δύσιν.

*

Πολωνία. Τὸ τετραετὲς σχέδιόν της εἶναι φιλόδοξον καὶ ἐπιζητεῖ ὑ[illegible] ψωσιν τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς καὶ δημι[illegible] τίλιψη τοῦ πολλοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ, καὶ γιὰ τοῦτο ἔχει σημασία. "Αν ὑπῆρξε μέσα στὰ πενῆντα χρόνια καμμιὰ κρυφὴ φωτεινὴ ἐξαίρεση, καμμιὰ μελέτη ἀξιώτερη ἀπὸ τὰ φαινόμενα ποὺ ἀναφέρω, τοῦτο ἀπόκειται νὰ βρεθῇ ἀπὸ τὶς ἀνασκαφὲς τοῦ φίλου μου Κ. Δημαρᾶ, ἀλλὰ καὶ ἀνακαλυπτόμενο δὲν ἀλλάζει τὸ συμπέρασμα. 'Εγὼ ξέρω τοῦτο, πὼς ὅλοι μας, κάθε φορὰ ποὺ βλέπαμε τέτοια δημοσιεύματα, δυσφορούσαμε καὶ πικραινόμαστε γιατὶ βλέπαμε τέτοιαν ἄγνοια, τέτοια παρανόηση, τέτοιαν ἐπιπολαιότητα νὰ διευθύνουν τὸ ἐντελῶς ρηχὸ καὶ δημοσιογραφικὸ γαλλικὸ ἐνδιαφέρον.

'Οπότε ξαφνικὰ βρεθήκαμε, δὲ θυμᾶμαι πότε ἀκριβῶς, τὸ 39 ἢ τὸ 40, μπροστὰ σ' ἕνα καταπληκτικὸ φαινόμενο, ἀκούσαμε σὲ μιὰν ἰδιωτικὴ συνάθροιση ἀθρόες μεταφράσεις ποιημάτων τοῦ Καβάφη, ποὺ ἦταν αἰσθητικὰ ἀξιόλογες, ὀφειλόμενες στὸ δαιμόνιο τοῦ καθηγητῆ Ροβέρτου Λεβέκ, τοῦ Γαλλικοῦ 'Ινστιτούτου. 'Η γενικὴ χαρὰ καὶ ἀνακούφιση ἐμπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ἀποκάλυψη, ἔδειχνε ἀκριβῶς τὸ ξέσπασμα τοῦ πόθου μας, βρίσκαμε ἐκεῖνο ποὺ μᾶς ἔλειπε. Καὶ ἀκολούθησαν χρόνια συστηματικῆς δουλειᾶς, ὅπου τὸν Καβάφη ἀκολούθησε ὁ Σικελιανός, τὸν Σικελιανὸ κάτι ἀκόμη τολμηρότερο, ὁ Σολωμός.

Μὲ τὸν κ. Λεβὲκ συνδέθηκα καὶ συνεργάσθηκα στὰ ἐλεεινὰ χρόνια τῆς κατοχῆς γιὰ τὴ μετάφραση τῆς «Μητέρας Θεοῦ» τοῦ Σικελιανοῦ καὶ γιὰ τὴ μετάφραση πολλῶν κομματιῶν ἀπὸ τὶς «Συνειδήσεις», καθὼς καὶ γιὰ τὸ ὡραῖο ποίημα «Μέγιστον Μάθημα». 'Η συνεργασία μου, σκληρὴ, ἐπίμονη καὶ συστηματική, βάστηξε πολλοὺς χειμωνιάτικους μῆνες, σὲ νύχτες ποὺ τραβοῦσαν συχνὰ ὡς τὸ πρωΐ. Ποτέ μου δὲν αἰσθάνθηκα εὐτυχέστερος, γιατὶ εἶχα τὴν πίστη πὼς βοηθοῦσα σ' ἕνα πραγματικὰ ἐθνικὸ ἔργο· κι' ἔπειτα χαιρόμουν τὴ γονιμότητα τῆς δουλειᾶς μας καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ἀποτελέσματος. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνη ὁ κ. Λεβὲκ δὲν εἶχε ἀκόμη ἀφεθῇ στὸν ἀπεριόριστο θαυμασμὸ καὶ προσήλωσή του στὶς εἰδικὲς κριτικὲς καὶ ποιητικὲς θεωρίες τῶν δύο νεώτερων σχολῶν, τῆς ἀγγλο-εθνικῆς (ἂς τὴν πῶ ἔτσι γιὰ νὰ τονίσω τὰ στοιχεῖα τοῦ "Ελιοτ — 'Ερωτόκριτος — Μακρυγιάννης) καὶ τῆς σχολῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ὑπερρεαλισμοῦ, ποὺ δίκαια τὸν τράβηξαν, μὲ τὸ σφρῖγος τους καὶ τὴν ἐπικαιρότητά τους, μολονότι οἱ προτιμήσεις του γιὰ τὴ γαλλικὴ ποίηση τὸν τραβοῦσαν πρὸς ἄλλες, λιγώτερο καινοτόμες σχολές.

'Ο βεβιασμένος καὶ συμπτωματικὸς τρόπος ποὺ κι' ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς καὶ γιατὶ βρέθηκα νὰ συγκριθῶ μαζὶ μὲ τοὺς Εἴκοσι τῆς ἀνθολογίας, μοῦ δίνει κάθε δικαίωμα νὰ μιλήσω ἐντελῶς ἀνεπηρέαστα καὶ ἐλεύθερα. Δὲν συζητῶ γενικώτερα γιὰ τὸ σύνολο τοῦ μεταφραστικοῦ ἔργου τοῦ κ. Λεβὲκ, ποὺ εἶναι κάτι μοναδικὸ γιὰ τὴν 'Ελλάδα καὶ ποὺ θὰ ἦταν ἀκόμη πιὸ ἀρτιωμένο, ἂν τὴν τελευταία περίοδο τῆς παραμονῆς του ἐδῶ δοκίμαζε νὰ ὁλοκληρώσῃ τὴ μελέτη του, δίνοντάς της κάποια μεγαλύτερη εὐρύτητα, χαρίζοντάς της τὴν ἀντικειμενικότητα, ποὺ καθιστᾶ δυνατὴ τὴν ἐποπτεία διὰ μέσου ἀπὸ πολλὰ πρίσματα καὶ ὄχι ἀπὸ τὰ ἀποκλειστικὰ ἕνα ἢ δύο ποὺ τὸν θάμπωσαν καὶ ποὺ μπορεῖ τὰ φανερώματά τους νὰ εἶναι καὶ ἀπατηλά. Θέλω νὰ περιορισθῶ μονάχα στὶς ἐντυπώσεις καὶ τὶς ἰδέες ποὺ γεννᾶ στὸν ἀναγνώστη ἡ «'Ελληνικὴ Περιοχὴ», ἀπομονωμένη ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ κ. Λεβὲκ καὶ ἀπὸ τοὺς θορύβους ποὺ γίνηκαν εἰς βάρος της ἢ σ' ἐπαινό της. Πολλὰ σημεῖα θὰ ξεκαθάριζαν, ἂν βασίλεβε ἀπὸ μέρους μας ἡ καλὴ πίστη καὶ ἡ ἀνυστρόβουλη διάθεση καὶ ἂν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ κ. Λεβὲκ δὲν μεσολαβοῦσαν τρεῖς τέσσερες προλογικὲς σελίδες ποὺ δίνουν χαρακτῆρα γενικώτερο σὲ μιὰ συλλογὴ ποὺ θάπρεπε, κατὰ τὴ γνώμη μου, νὰ λέγεται «'Ελληνικὴ 'Αντίσταση» ἀντὶ «Περιοχή». Τότε ἡ κάθε παράλειψη θὰ δικαιολογεῖτο καὶ θὰ ὑπῆρχε καὶ ἀπόλυτη συμφωνία μεταξὺ τίτλου καὶ περιεχομένου. Μὲ τὸ νὰ ἐμφανίζεται ὅμως τὸ βιβλίο αὐτὸ μὲ ἀξιώσεις γενικώτερου συνθετικοῦ ἢ ἱστορικοῦ παρουσιάσματος τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας, προκαλεῖ σ' αὐτὸν τὸ-

Walter Kerr - Ned Russed
Russell Hill - William Atwooll

Μία σπουδαία ταινιούλα

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ

9013123-1

ΡΟΒΕΡΤΟΥ ΛΕΒΕΚ:

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ"

('Υπὸ τοῦ κ. Τ. Κ. Παπατζώνη)

"Η παρακολούθηση τῶν ἑλληνικῶν φιλολογικῶν πραγμάτων τὶς πρῶτες δεκαετίες τοῦ αἰῶνα μας ὁλοκληρωνόταν ἀπὸ ὅ,τι ἐξαγγέλναν οἱ γύρω ἀπὸ τὸν διάσημο 'Ελληνογάλλο γλωσσολόγο ποὺ μὲ τὴν ἡλικία ἐξελιχθῆ σὲ παραδοξολόγο Ψυχάρη κύκλοι, μὲ τὸ πρίσμα πάντα τῆς γλωσσικῆς ὀρθοδοξίας, ἀπὸ τὰ μηνύματα ποὺ κάθε τόσο μᾶς στελνόνταν ἀπὸ τὸ Μομπελλιὲ ὅπου εἶχε στήσει τὴν καθέδρα του ὁ ἐξ ἴσου σοφὸς καθηγητὴς καὶ φιλόλογος Ρουσσὲλ, μανιακὸς κι' αὐτὸς ψυχαριστὴς, θυσιάζοντας κάθε αἰσθητικὴ ἰδέα στὸ βωμὸ τῆς ἴδιας ἀτεγκτης ὀρθοδοξίας, ἀπὸ τὰ διαφωτιστικὰ σημειώματα τοῦ «Ἑρμῆ τῆς Γαλλίας», ποὺ γιὰ πολλὰ χρόνια τὰ εἶχε ἀναλάβει ὁ μὲ τὸ ψευδώνυμον «'Αστεριώτης» Γάλλος κριτικὸς Λεμπὲγκ, ποὺ ἦταν καὶ τὰ σοβαρώτερα, ἀλλὰ δὲν ξεπερνοῦσαν τὴν ἁπλῆ παροχὴ πληροφοριῶν γιὰ κάθε συμπτωματικὴ λογοτεχνικὴ ἐκδήλωση ποὺ θὰ τύχαινε νὰ φθάσῃ ὡς τὰ γραφεῖα τῶν περιοδικῶν, συστημένη ἀπὸ κάποιον γνώριμο, κι' ἀπὸ τὴ σύνοψη τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας τοῦ ἴδιου κριτικοῦ. Καταλαβαίνει κανεὶς τὴ μονομέρεια καὶ τὴ χωλὴ ἐνημέρωση ποὺ πρόκυπτε ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὸ ὀνορἀγνωτο γαλλικὸ ἐνδιαφέρον, ποὺ ὀφειλόταν στὸ μεγαλύτερό του μέρος σὲ τυχαῖες ἰδιωτικὲς πρωτοβουλίες. 'Εδῶ πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ τὸ χειρότερο, ἡ κινδυνωδέστερη περιπτωσι[illegible] Στὸ Παρίσι βγαίναν τὰ ἑβδομαδιαῖα, μᾶλλον ἐκλαϊκευτικὰ φύλλα, ὅπως ἡ «Κομεντιά», τὸ «Καντίντ», τὰ «Φιλολογικὰ Νέα», ἀποκλειστικὰ φιλολογικά, θεατρικὰ καὶ καλλιτεχνικά, μὲ μεγάλη κυκλοφορία. 'Αραιὰ καὶ ποὺ, τύχαινε περαστικὸς ἀπὸ τὸ Παρίσι κάποιος ρεπόρτερ ἢ κάποιος ἀκατάρτιστος ἢ προκαταλημμένος λόγιος ποὺ ἀποφάσιζε νὰ διαδόσῃ μὲ τὴ μέθοδο τῶν συνεντεύξεων καὶ κατὰ τὴ φαντασία του τὰ ἑλληνικὰ γράμματα στὴ Δύση. Βλέπαμε τότε ἐπιφυλλίδες νὰ ἀναφέρουν φύρδην μίγδην ποιήματα τοῦ Δροσίνη, τὸ τελευταῖο μυθιστόρημα τοῦ κ. 'Αγγέλου Δόξα, τὸ προτελευταῖο τοῦ κ. Καρτανάκη, τὴν ἐργασία τοῦ κ. Ξενόπουλου καὶ νὰ κλείουν τὴν ἐπιφυλλίδα μὲ τὶς ἀπόψεις τοῦ ἔκτακτου συνεργάτη πάνω στὸν «'Ιούδα» τοῦ Σπύρου Μελᾶ. 'Ο καθένας ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς αὐτοὺς ἔχει τὴν ἰδιαίτερη ἀξία του καὶ τὴν ἰδιαίτερη θέση του στὴν ἱστορία τῶν νεοελληνικῶν γραμμάτων, πολλὰ τους ἔργα εἶναι κατὰ κάποιο τρόπο καὶ ἀπὸ κάποια πλευρὰ σταθμοὶ ποὺ πρέπει νὰ μελετηθοῦν. Εἶναι φανερὸ ὅμως πὼς μιὰ ἐπιφυλλίδα, ἀπευθυνόμενη σὲ ξένο καὶ ἀκατατόπιστο κοινὸ καὶ μνημονεύοντας συντομώτατα καὶ ἀόριστα ἀποφθέγματα γιὰ τὸν κοσμοπολιτισμὸ τοῦ κ. Δόξα ἢ γιὰ τὴ λυρικὴ γλυκύτητα τοῦ αἰωνόβιου βάρδου κ. Δροσίνη ἢ γιὰ τὸ θεατρικὸ δαιμόνιο τοῦ Μελᾶ ἢ γιὰ τὸν πολυγραφότατο ἠθογράφο καὶ ἀκαθηματικὸ κ. Ξενόπουλο, οὔτε σὲ καμμιὰν ἀπολύτως σύνθεση καταλήγει, οὔτε τὴν παραμικρὴ κατατόπιση, στὸν ξένο ἀναγνώστη ποὺ ἀπευθύνεται, προσφέρει γιὰ τὴν νεοελληνικὴ γενικὰ φιλολογία. 'Η εἰκόνα, ἂν ὑπάρχῃ κἂν εἰκόνα, εἶναι ἐλλιπέστατη, γιατὶ μ' αὐτὲς τὶς ξεκάρφωτες καὶ ἀπομονωμένες μνεῖες τριῶν τεσσάρων ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων δὲν ἐνημερώνεται βέβαια, οὔτε μαθαίνει τίποτε ὁ ξένος ἀναγνώστης γιὰ τὴν πνευματικότητα μιᾶς χώρας ποὺ τὸ πᾶν, καὶ κυρίως ἡ γλῶσσα της, τοῦ εἶναι ἄγνωστη γῆ καὶ ποὺ τὸ ὄνομα 'Ελλάδα δὲν τοῦ φέρει στὸ νοῦ παρὰ σπασμένες ὡραῖες κολόννες καὶ ἡρωϊκὲς σκηνὲς τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, σὰν τὶς σφαγὲς τῆς Χίου, καθὼς τὶς ζωγραφίζει σὲ λαμπροὺς στίχους ὁ Οὐγκώ.

"Οσο δὲ γιὰ μεταφράσεις ἑλληνικῶν ἔργων, μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ μὲ βεβαιότητα πὼς ἦταν ἀνύπαρχτες, γιατὶ τὰ σποραδικὰ βέβαια μεταφραστικὰ ἀποσπάσματα στίχων τοῦ Παλαμᾶ, Δροσίνη καὶ ἄμουσους καθηγητὲς [illegible] ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὸ φῶς «κόκκινο πανδοκεῖον» καὶ σὰν κάποια ἀνταπόδοση γιὰ κεῖνον ποὺ τόσο ἀγάπησε τὰ μετὰ λαμπαδεύη τὴ γαλλικὴ ποίηση καὶ τική, λογοτεχνία κ[illegible] στὸν τόπο μας, μόνο σὰν [illegible] ματα μποροῦν νὰ [illegible] αὐτὰ τόσο περιωρισμένα, ποὺ βέβαια δὲν σταθῆκαν ἱκανὰ [illegible] ραμικρὴ ἀρτια ἰδέα [illegible] μαίνει γιὰ τὴν 'Ελλάδα [illegible]

Αὐτὴ λοιπὸν ἦταν ἡ κατάστασις καθὼς τουλάχιστον τὴν ἔβρα ἀπὸ τὴν προσωπικὴ μου ἀντίληψη, ποὺ ἦταν [illegible]

Καλκούττας, είτε και μέσω, τολμώ να πώ, της Πάβια Λομπάρντα. Σ' αν έμείς ποὺ ρέει μέσα μας κατ' εὐθείαν καὶ γνήσιο τὸ αἷμα τῶν ἀνθρώπων τοῦ 21 καὶ ζυμωθήκαμε στὴν ἄμεση παράδοση, νάχουμε τόσο ἐκφυλισθῆ ποὺ νάμαστε ἱκανοι νὰ μορφώσουμε δική μας γραμμὴ ἢ νάμαστε ἀμνήμονες τοῦ τί φυσιολογικὰ εἴμαστε. Εἶναι φυσικὸ ἕνας ἀποξενωμένος ἐθνικὰ μὲ τὸν τόπο τοῦ "Ελληνας νὰ μεταδίδη σχηματικὰ μηνύματα, ποὺ δὲν μποροῦν μὲ κανένα τρόπο ν' ἀποτελέσουν τὸ ἕνα καὶ ἀλάθητο πιστεύω μας. Κάτι ξέρομε καὶ μεῖς στὸν τόπο μας.

*

Αὐτὰ ὅμως καὶ ἄλλα πολλά, ποὺ θὰ μποροῦσαν ν' ἀνοίξουν σπουδαῖες καὶ γόνιμες συζητήσεις, στὸ μεγαλύτερό της μέρος βρίσκουν τὸν κ. Λεβὲκ σχεδὸν ἀνεύθυνο. Οὔτε λογικὰ θὰ μποροῦσε κανένας νὰ στηρίξη τὴν ἀπαίτηση ἀπὸ ἕνα Γάλλο, ποὺ ἀγάπησε τὸν τόπο μας καὶ τὶς πνευματικές του δημιουργίες, νὰ βρῆ τὸν ἀπόλυτα σωστὸ δρόμο, ποὺ οἱ ἴδιοι ἐμεῖς δὲν κατορθώνομε νὰ βροῦμε. Φυσικὸ ἦταν νὰ περιπλακῆ στὶς θεωρίες ἐκείνων ποὺ, ἀπὸ ἰδιοσυγκρασία, ὁ ἴδιος ἀγάπησε, ἢ ποὺ, ὁπωσδήποτε, μὲ τὴν πειθώ τους τὸν ἔκαναν ν' ἀγαπήση. Ἐδῶ πρόκειται γιὰ μιὰ κατάφωρη ἀδικία καὶ συστηματικὴ διαβολὴ ποὺ γίνεται στὸν ἐθνικὸ τομέα. "Εφθασε μέχρι τοῦ σημείου νὰ λεχθῆ πὼς ὅποιοι ὑποστηρίζουν τὸ βιβλίο τοῦ κ. Λεβὲκ κι' ἀκόμη περισσότερο ὅσοι περιέχονται μέσα ἐκεῖ, ἂν δὲ σηκωθοῦν νὰ τὸ ἀποκηρύξουν μὲ ὀβελυγμία δὲν εἶναι "Ελληνες, εἶναι ἀνάξιοι κλπ. γιατὶ ὑποστηρίζοντάς το, ὑποστηρίζουν ἕναν συκοφάντη τῆς πατρίδας μας καὶ ἄλλα ὅμοια σ' αὐτὸν τὸν τόνο. Ἀρκεῖ ὅμως νὰ ξεφυλλίση κανεὶς τὶς σελίδες τοῦ βιβλίου, καὶ θὰ ἰδῆ ἔξαρση τῆς ἑλληνικῆς συμβολῆς στὴν παγκόσμια σύρραξη, ποὺ δὲν ἔχει βρεθῆ κανένας "Ελληνας πατριώτης νὰ ἐξάρη μὲ αὐτὰ τὰ παλλόμενα λόγια. Θὰ ἰδῆ τὸ σύνολο τῆς ἐκλογῆς τῶν ἔργων ποὺ μεταφράσθηκαν ν' ἀποτελοῦν ὅ,τι πνευματικότερο ἔχει γραφῆ γιὰ τὸν ἑλληνικὸν ἀγῶνα, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα ἀριστερὸ κείμενο, ποὺ ἕνας ξένος ἀπευθυνόμενος σὲ διεθνὲς κοινὸ εἶχε χρέος νὰ τὸ δείξη κι' αὐτὸ μαρτυρώντας ἔτσι τὴν πολιτικὴ του ἀμεροληψία. Ἡ κακὴ διάθεση ποὺ βάλθηκε νὰ ξεχωρίση καὶ νὰ διατυμπανίση μερικὲς ἄτυχες γραμμές, τὶς ἀπομόνωσε, τὶς γενίκευσε, ἀγνοώντας σκόπιμα τὴν συνάφειά τους μὲ τὶς ἀκόλουθες γραμμές, εἶναι κάτι ἀσυγχώρητο. Θαυμασμὸς καὶ ἐνθουσιασμὸς μονάχα μπορεῖ νὰ γεννη-

---

1) Λίγο ἀκόμη νὰ παράτεινε ὁ κ. Λεβὲκ τὴν παραμονή του στὴν Ἑλλάδα, χωρὶς ὑπερβολή, θὰ βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ τοῦτο τὸ περίεργο φαινόμενο: Τόσο εἶχε ἀπορροφηθῆ ἀπὸ τὸ νέο κύκλο τοῦ θαυμασμοῦ του, ποὺ εὐκολώτατα καὶ χωρὶς δισταγμοὺς θ' ἀποκήρυχνε ὁλόκληρη τὴν τεράστια δουλειά του γιὰ τὸν Σικελιανὸ καὶ τὸν Καβάφη, γιὰ νὰ περιορισθῆ στοὺς νέους του φίλους. Ἄλλως τε τὸν πρόλογό του γιὰ τὸν Καβάφη τὸν ἀναθεώρησε ριζικά, σύμφωνα μὲ τὰ συναισθήματα καὶ τὶς ἐντυπώσεις ποὺ ἄντλησε ὁ Σεφέρης ἀπὸ τὴν Ἀλεξάντρεια, τὸν καιρὸ τοῦ πολέμου. Κι' ἂν στοὺς εἴκοσι περιλαμβάνεται ὁ Καζαντζάκης, τοῦτο δὲν ὀφείλεται στὴν ἀγάπη τοῦ κ. Λεβέκ, ἀλλ' ἀποκλειστικὰ χρωστιέται στὸ γεγονὸς ποὺ ὁ ζωγράφος Χατζηκυριάκος Γκίκας ἔχει εἰκονογραφήσει μερικὰ ἀποσπάσματα τῆς «Ὀδύσσειας», αὐτὰ ἀκριβῶς ποὺ μεταφράσθηκαν. Ὥστε δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ μιλάει κανεὶς γιὰ ἄλμα ἀπὸ τὸ Σολωμὸ στὸν Σεφέρη. Ἐξ ἄλλου οἱ πατριζάνοι τῶν νέων ροπῶν πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῆ πὼς παρουσιάζουν μιὰ θαυμαστὴ συνοχὴ καὶ συγκρότηση: Διαθέτουν τὸ φιλολογικό τους δημοσιογραφικὸ ὄργανο, ἐδῶ κι' ἔξω τοὺς ποιητές τους, τοὺς κριτικούς τους, τοὺς ἱστοριοδίφες τους, τοὺς ἀρχαιολόγους τους, τοὺς ζωγράφους τους, τοὺς μουσικοσυνθέτες τους καὶ τὸν προφανῆ διάδοχο τοῦ Παλαμᾶ, μὲ τρόπο ποὺ θαυμάζει κανεὶς τὴν ἐπιτυχία καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἄλλης ροπῆς, τοῦτο, ἕνα τέτοιο φαινόμενο ἀποτελεῖ κοδόμημα ἔχει τὰ θεμέλια [illegible] ποὺ θέλει ἐκάστοτε [illegible] ὅπως τὴν ἔρριξε ἡ [illegible] κ. Λεβὲκ. Δὲν [illegible] παύει, νὰ εἶναι [illegible] μημα, γιατὶ [illegible] ἕναν πιστό.

CLASSIC

23-3.

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Δανίας εἰς τὴν Σουηδίαν

Τὴν 9ην Ὀκτωβρίου ὁ Βασιλεὺς Φρειδερῖκος καὶ ἡ Βασίλισσα Ἰνγκριδ τῆς Δανίας ἔκαμαν τὴν πρώτην των ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Σουηδίαν. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὁ Δανὸς Βασιλεὺς (ἀριστερᾷ) καὶ ὁ πρίγκιψ Γουσταῦος Ἀδόλφος, διάδοχος τοῦ σουηδικοῦ θρόνου διασχίζοντες τὰς ὁδοὺς τῆς Στοκχόλμης.

μέα εὔλογες συζητήσεις, ἄσχετες ἀπὸ τὰ προσωπικὰ ἐλατήρια. Ἔπειτα, ἐνῶ ἡ συμβολὴ τοῦ ἔργου τοῦ κ. Λεβὲκ εἶναι στὴν οὐσία της τεράστια, τὴ μειώνει καταπληκτικὰ καὶ τὴ διαστρέφει μὲ τὶς τέσσερες σελίδες τοῦ προλόγου του. Γιατὶ ὁ πρόλογός του παραπλανᾶ. Καὶ παραπλανημένη μὲ πολλὰ κενὰ ἐμφανίζεται καὶ ἡ συνθετικὴ κατάρτιση καὶ γνώση τοῦ κ. Λεβὲκ ἐνῶ ἡ δουλειὰ του ἡ μεταφραστικὴ ἦταν ὑπέροχη. Εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνο τὸ ἄλμα ἀπὸ τὸν Σολωμὸ μιὰ καὶ δυὸ στὸν Σεφέρη (1), καὶ ἡ καταδίκη συλλήβδην ἑνὸς αἰώνα. Τὰ ὀνόματα τοῦ Παπαδιαμάντη καὶ τοῦ Χρηστομάνου δὲν μποροῦν νὰ παραλειφθοῦν ἀπὸ ἕνα πρόλογο μὲ τέτοιες ἀξιώσεις, γιατὶ ἀποτελοῦν δυὸ φυσιογνωμίες ποὺ δὲν παρέρχονται, τέλεια διαφορετικὲς μεταξύ τους, ἀλλὰ ποὺ σὰν δίπτυχο δείχνουν ἕκτοτε πρὸς ποῦ μπορεῖ νὰ κατευθυνθῇ ἡ ἑλληνικὴ τέχνη τοῦ λόγου. Δυὸ ἀντίθετοι πόλοι μεταξύ τους, χωρὶς θέβαια ν' ἀνήκουν σὲ κανένα θουλεθάρτο, τοὺς ἐνώνει ἐν τούτοις ἡ ἀπόλυτη ἀνιδιοτέλεια τοῦ ἐργάτη τοῦ καλοῦ λόγου, ποὺ ἀφοσιώνει τὴ ζωή του στὴν πλήρωση αὐτῆς τῆς ὑπέροχης συνουσίας. Ὅσο κι' ἂν ἰσχυρίζεται ὁ ἀκριβός μου φίλος Κατσίμπαλης, πὼς ὁ Παπαδιαμάντης γιὰ νὰ σωθῇ πρέπει νὰ μεταφρασθῇ στὴν «ἑλληνική», μᾶλλον τὸ κατάντημα πρέπει νὰ θρηνήσουμε ἐκείνων ποὺ δὲν θὰ εἶναι σὲ θέση παρὰ μὲ μετάφραση τοῦ Παπαδιαμάντη νὰ ἐπικοινωνήσουν. Κι' ἔπειτ' ἀκόμη τὴν ἐπεξεργασία τοῦ ποιητικοῦ γλωσσικοῦ ὀργάνου δὲν τὴν ὀφείλομε στὶς γενεὲς τῆς τελευταίας δεκαετίας, ἀλλὰ προηγήθηκαν ἐργάτες τοῦ λόγου, ὅπως αὐτοὶ ποὺ προσανάφερα, καθὼς καὶ ὀνόματα ὅπως ὁ Πλ. Ροδοκανάκης, ὁ Χατζόπουλος κι' ὁ Λαπαθιώτης, γιὰ νὰ περιορισθῶ σὲ τρεῖς νεκροὺς ποὺ κατώρθωσαν ἐπιτεύγματα μοναδικὰ σ' αὐτὸ τὸ πεδίο κι' ἀσφαλῶς θὰ βοήθησαν τὶς νέες γενεὲς στὸν φημισμένο μόχθο τους. Εἶναι βαρειὰ ἡ μοῖρα μας νὰ θεωροῦμε πὼς τὰ μόνα ἄξια λόγου μηνύματα εἴμαστε καταδικασμένοι νὰ τὰ δεχώμεθα ἀπὸ "Ἕλληνες ξένης ὑπηκοότητας, ποὺ μᾶς τὰ στέλνουν ὁρυχὴ κατὰ καιροὺς εἴτε μέσῳ Μάντσεστερ, εἴτε μέσῳ Λόντρας, εἴτε μέσῳ Παρισιοῦ, εἴτε μέσῳ θὴ ἀπὸ τὸ διάθασμα ἑνὸς βιβλίου ποὺ εἶναι ὁ "Ὑμνος τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδας καὶ τοῦ Ἀλβανικοῦ πολέμου, μὲ ὑλικό, ἀνεπαρκὲς ἴσως, ἀλλὰ ὁλόκληρο, ἄρτιο καὶ πολύτιμο. Τόνοι σὰν τοῦ Ἀντρέα Καμπᾶ καὶ τῆς Μάτσης Ἀντρέου δὲν θἄπρεπε νὰ λείψουν ἀπὸ μιὰ τέτοιαν ἑλληνικὴ κραυγὴ κι' ἂς ἀποροῦν ὅσοι δὲ θέλουν νὰ παραδεχθοῦν τὸ μέγεθος τῆς συμβολῆς τους, ἐπειδὴ τάχα εἶναι πρωτόθγαλτοι, εἶναι σεμνοὶ καὶ δὲν εἶναι πολυγράφοι. Οἱ λίγες γραμμὲς τοῦ Δημαρᾶ στὴ δοκιμιογραφία δίνουν τὸ ἀνώτατο ὅριο τοῦ ποῦ μπορεῖ νὰ φθάσῃ ὁ στοχασμός μας, φεύγοντας ἴσα ἴσα μὴν πλαδαρότητα ποὺ τοῦ κατηγόρησαν: Τόσο συγκεντρωμένο εἶναι αὐτὸ τὸ κείμενο. Τὰ ποιήματα τοῦ Σεφέρη καὶ τοῦ Ἐλύτη εἶναι διαλεγμένα ἀπὸ ὅ,τι καλύτερο ἔχουν γράψει ἐτοῦτοι οἱ ἐλπιδοφόροι ποιητὲς, σὲ συσχετισμὸ μὲ τὴ δύστυχη χώρα μας. Τὸ ἴδιο τ' ἀποσπάσματα τῶν πεζογράφων, ὅλα συμβολὴ χαρακτηριστικὴ στὴν ἀποθέωση ἀκριβῶς τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Τὸν ἴδιο παλμὸ ἔχουν κι' οἱ πρόλογοι, παρ' ὅλη τὴν ἀπίθανη καὶ μυθιστορηματικὴ ἐξόγκωση ποὺ ἔχουν προσλάθει μερικοὶ ἀπ' αὐτούς.

Ὁποιαδήποτε μομφὴ ἡ κρίση θὰ μποροῦσα νὰ περιμένω, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προδοσία ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδας! Κι' ὅμως αὐτὸ κυρίως ἐλέχθη. Δὲν μοῦ μένει ἄλλο συμπέρασμα ἀπὸ τὴν ντροπὴ, στὴν ἰδιοτητά μου ἀκριβῶς τοῦ "Ἕλληνα, γιὰ τὴν διαγωγὴ ποὺ δείξαν ὡρισμένοι πνευματικοὶ ἄνθρωποι τοῦ τόπου μας, ἀπέναντι ἐντὸς φαινόμενου ἑλληνικότητας. Διαγωγὴ ἐπαίσχυντη μαζὶ καὶ ἀλόγιστη, γιατὶ ὑποσκάπτει τὸ ἴδιο μας τὸ ὁμαδικὸ ἐθνικὸ συμφέρον. Μὲ ποιὰ διάθεση θάρθῇ τώρα ἄλλος φιλέλληνας νὰ ἐργασθῇ γιὰ μᾶς, ἢ ὁ ἴδιος ὁ κ. Λεβὲκ θὰ συνεχίσῃ; Ἐγὼ τοὐλάχιστον, ἂν μοῦ συνέβαιναν τοῦτα τὰ παράδοξα, θὰ σήκωνα καὶ θἄρριχνα τὴν πέτρα τοῦ ἀνεθέματος στὸν ἀγνώμονα τοῦτο καὶ ἀπρεπῆ τόπο τοῦ φανατισμένου καὶ ἰδιοτελοῦς παραλογισμοῦ, ποὺ ξεχνάει ἀκόμη καὶ τὸν ἑλληνικώτατο νόμο τῆς ξενίας, μπροστὰ στὴ δίψα του νὰ μεταθάλη σὲ δημοκοπία μιὰ ἀγνὴ προσπάθεια καὶ νὰ λερώσῃ τὸν ὡραιότερο ὕμνο ποὺ μὲ ἀνιδιοτέλεια ἕνας ξένος θρέ-

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ἀπόφοιτος τελευταίας τάξεως Γυμνασίου ζητεῖ θέσιν παιδαγωγοῦ διὰ 1 ἢ 2 παιδάκια ἀπὸ 2 ἐτῶν καὶ ἄνω. Πληροφορίαι τηλ. 70.096.

ΖΥΜΩΤΗΡΙΟΝ ἀρτοποιΐας περιστρεφόμενον ζητεῖται. Τηλ. 22.228 ὥραι 10 π.μ. — 5 μ.μ.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ καὶ ἐμπορικῆς καὶ τραπεζικῆς ἀλληλογραφίας. Ταχεῖα κατάρτισις διὰ τοὺς διαγωνισμοὺς σχολῶν κλπ. Λέκκα 7, 2ος ὄροφος.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ὑπολογιστικῶν ἀριθμομηχανῶν Ἐργοστασίων Monroe, Marchant, Burroughs, Moon Hopkins, Elliott Fischer, etc... Facon, 58 Bld de Waterloc - Bruxelles - Belgique.

ΠΕΠΕΙΡΑΜΕΝΗ καθηγήτρια τελείως κάτοχος τῆς Ἀγγλικῆς καὶ Γαλλικῆς, ζητεῖ δωμάτιον μετὰ τροφῆς παρὰ σοβαρᾷ οἰκογενείᾳ ἐναντι μαθημάτων. Ἄριστα συστάσεις. Γράψατε Γραφεῖα «Καθημερινῆς» διὰ Μ. Θ.

ΑΓΓΛΙΚΕΣ καὶ Γερμανικὲς ἐπιστολὲς γράφονται καὶ μεταφράζονται ἀμέσως. Μαθήματα καὶ ὁμιλίαι. Καλλιρρόης 81, ἄνω πάτωμα, ὀπισθεν Φιξ. Τηλ. 90.552.

ΚΡΕΒΒΑΤΟΚΑΜΑΡΕΣ, τραπεζαρίες καὶ σαλόνια Ἀγγλικοῦ ὡς καὶ μοδέρνου ρυθμοῦ, ἕτοιμα καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ, Μενάνδρου 75, Ἀθῆναι.

ΠΙΑΝΟ ζητεῖται πρὸς ἄμεσον ἀγοράν. Τηλ. 29.230.

ΑΠΩΛΕΣΘΗ ἐν Ψυχικῷ τὴν 11ην τρέχοντος κυνηγετικὸς σκύλος, ράτσα ποϊντερ, χρώματος ἄσπρου καὶ μαύρου, ἡλικίας δύο περίπου ἐτῶν, ἀκούων εἰς τὸ ὄνομα Λάκης. Ὁ εὑρὼν παρακαλεῖται νὰ τηλεφωνήσῃ εἰς ἀριθ. 77.462 ἐπειγόντως καὶ ἀμειφθήσεται.

ΓΕΝΙΚΟΣ Διευθυντὴς ζητεῖται ἀπὸ σοβαρὰν βιομηχανίαν ἐδρεύουσαν ἐν Ἀθήναις. Ἀπαραίτητος μακρὰ βιομηχανικὴ πεῖρα. Θέσις παγία μὲ σημαντικὰς παροχὰς καὶ ἐνδεχομένως ποσοστά. Γράψατε λεπτομερῶς ταχυδρομικὴν θυρίδα 308.

ΠΙΑΝΟ καὶ ραδιόφωνον ζητοῦνται πρὸς ἀγοράν. Γράψατε τιμὴ καὶ μάρκα Ταχ. Θυρίδα 282.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ δύο δωμάτια καὶ λοιπὰ χρειώδη ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου μέχρι τέλους Ἀπριλίου. Πληροφορίαι Ἀποθήκην Καλτσῶν, Φανελλῶν, Ζέρσεϋ, Ἐμμ. Μαλακοῦ, Χρυσοσπηλαιωτίσσης 1, τηλ. 32.809.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ πρὸς ἀγορὰν οἰκία ἐκ 2—3 δωματίων μὲ μεγάλην αὐλήν. Γράψατε Ταχ. Θυρίδα 282.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ πρὸς ἀγορὰν οἰκόπεδον 800—1000 πήχ. ἐντὸς σχεδίου πόλεως. Γράψατε Ταχ. Θυρίδα 282.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ δεσποινὶς διὰ λογιστήριον, ἀπόφοιτος Ἐμπορικῆς Σχολῆς. Ἀπαραίτητος γνῶσις γραφομηχανῆς. Γράψατε προσόντα, ἡλικίαν, προϋπηρεσίαν, «ΑΛΜΑ» διὰ κ. Α.Ε.Σ., Ἀπόλλωνος 21.

ΖΗΤΩ οἱανδήποτε ἐργασίαν ὡς καὶ ξυλουργοῦ. Πληροφορίαι Κώσταν Στούκην Σωκράτους 38.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ Γαλλὶς παιδαγωγὸς διὰ δύο παιδιὰ 5½ καὶ 3 ἐτῶν. Πληροφορίαι 8—10 π.μ. καὶ 5—7 μ.μ. Τηλέφ. 84.575.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ πρὸς ἐνοικίασιν ἀπὸ 1.1. 48 οἰκία καινουργὴς 3 ἕως 4 δωματίων, χωλ, λουτροῦ, ἐγκαταστάσεως Τ3, τηλεφώνου κλπ. Προτιμᾶται κεντρική. Μεσῖται ἀποκλείονται. Πληροφορίαι: Τηλέφωνα 21.983 — 21.984.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ λόγῳ ἀναχωρήσεως εἰς τιμὴν ἐξαιρετικῆς εὐκαιρίας £ (χρ.) 20 κρεββατοκάμαρα στὺλ μοντέρνο τεμάχια 7 (1 κρεββάτι διπλὸ, κομοντίνο, ντουλάπα, τουαλέττα, 2 καρέκλες, καρεκλάκι μικρό). Πληροφορίαι ὁδὸς Ζαΐμη 27 καὶ Τρίτωνος γωνία 2ος ὄροφος, Παλ. Φάληρον.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Χαριλ. Τρικούπη καὶ Ναυαρίνου παλαιὰ τριόροφος οἰκία ἐκ πήχ. 486. Πληροφορίαι Ἀπ. Χαλούλια, Στοὰ Ραζῆ 8, τηλ. 34.846, 9—2.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ: 1) Φορτηγὸν πετρελ. 7 τόν. ΑΛΦΑ ΡΟΜΕΟ ἄριστης κατασκέσεως, δημ. χρήσεως, ἕδρα Ἀθῆναι. 2) Πετρελ. αὐτοκίν. ΦΙΑΤ 326. 3) Μηχανὴ πετρελ. ΦΙΑΤ 326, ἵππων 75. 4) Μηχανὴ ΑΛΦΑ ΡΟΜΕΟ 110 ἵππων, δι' αὐτοκίνητα, καΐκια, ἐργοστάσια. 5) Σασσὶ ΦΙΑΤ 326 καὶ ΑΛΦΑ ΡΟΜΕΟ. 6) Ἐξαρτήματα ΦΙΑΤ 326 καὶ ΑΛΦΑ. Τηλ. 82γ790 Κ. Σαρρηγιάννης Παιωνίου 52, ὥραι μ.μ. 3—6, Ξενοδοχεῖον «Μετέωρα».

ΠΩΛΕΙΤΑΙ αὐτοκίνητον Φὸρδ κλειστὸν μεταχειρισμένον, εἰς ἄριστην κατάστασιν. Πληροφ. 77.262

ΠΩΛΕΙΤΑΙ μονοκατοικία ἐκ δύο δωματίων, κουζίνας, μὲ ἠλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις κλπ. 307 πήχεων, ἐν Νέᾳ Ἑλβετίᾳ, ὁδὸς Ἑρμοῦ 17.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἐν Κηφισιᾷ (Κεφαλάρι) πολυτελὴς οἰκία ἀποτελουμένη ἐκ 2 κατοικιῶν, ἡ μὲν μία ἐξ 8 δωματίων, ἡ δὲ ἄλλη ἐξ 6 δωματίων μὲ καλοριφὲρ, γκαράζ, ἠλεκτρικὴν κουζίναν καὶ τηλέφωνον. Τηλεφωνήσατε 01.628 Κηφισιά, 8—11 π.μ.

ΜΕΙΟΔΟΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ὁ Αὐτόνομος Σταφιδικὸς Ὀργανισμὸς προκηρύσσει μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν ἐνεργηθησόμενον τὴν 21ην Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐν τοῖς Γραφείοις αὐτοῦ ὁδὸς Κορνάρου 4 ἔνθα καὶ παρέχονται πληροφορίαι εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ προμήθειαν πέντε τόννων σπάγγου καταλλήλου διὰ ραφὴν σάκκων.

(Ἐκ τοῦ Α.Σ.Ο.)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀνακοίνωσις

Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δέχεται μέχρι τέλους τρέχοντος μηνὸς ἐγγράφους προσφορὰς διὰ τὴν ἐκποίησιν τῶν κάτωθι οἰκοπέδων της, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐκ μέρους της ὑποχρεώσεως.

α) Ἐπὶ τῆς νέας λεωφόρου Βασ. Κωνσταντίνου καὶ παρὰ τὴν γέφυραν Σταδίου οἰκόπεδον πήχεων 348.

β) Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φωκιανοῦ 9 (Συνοικία Σταδίου) οἰκόπεδον πήχ. 200.

Πληροφορίαι καθ' ἑκάστην παρὰ τῷ ἀρχιτεκτονικῷ τμήματι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14ῃ Ὀκτωβρίου 1947.

Ἐκ τῆς Διευθύνσεως Διοικητικοῦ

ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΙΣ
ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΜΕ ΑΜΕΣΟΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΝ
ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ
ΤΡΟΦΙΜΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ, ΣΙΔΗΡΙΚΑ, ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΜΟΛΥΒΔΟΥ
Δέχονται αἰτήσεις γιὰ ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ
GREAT EMPIRE IMPORT & EXPORT
8-10 west 45 th Street
New York, N. Y.
ΤΗΛΕΓΡΑΦ. ΔΙΕΥΘ. GREMPEX, New York

9013124.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΕΤΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΝΑΤΟΝ - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 10785 - ΑΘΗΝΑΙ, ΤΕΤΑΡΤΗ 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΜΑΤΩΝ

(Ὑπὸ τοῦ κ. ΚΛ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ)

Ἀπησχόλησε ἤδη καὶ θ' ἀπασχολήσῃ καὶ ἀκόμη, φαντάζομαι, τὴν ἑλληνικὴ κριτικὴ μιὰ συλλογὴ ποιημάτων καὶ πεζογραφημάτων τῆς λογοτεχνίας μας, μεταφρασμένων στὴν γαλλικὴ γλῶσσα, ποὺ ἐκυκλοφόρησε τελευταῖα μὲ τὸν τίτλο «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» («Domaine Grec»). Τὸ βιβλίο αὐτό, ἀξιοσημείωτο κατ' ἀρχὴν, ἀφοῦ σκοπὸς του εἶναι νὰ γνωρίσῃ στὸ γαλλικὸ καὶ στὸ παγκόσμιο γαλλόφωνο καὶ γαλλομαθὲς κοινὸ τὴ λογοτεχνία μας, δὲν ἔγινε ὡστόσο εὐνοϊκὰ δεκτὸ ἀπὸ ἕνα μέρος τῆς ἑλληνικῆς κριτικῆς, γιατὶ ἐχαρακτηρίσθη στενὸ καὶ μονόπλευρο, καμωμένο γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ ὄχι τόσο τὴν λογοτεχνία μας συνολικά, ὅσο ὡρισμένους μᾶλλον Ἕλληνας λογοτέχνας, τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς πεζογράφους τῆς «γενεᾶς τοῦ 1930». Πραγματικὰ ὁ μεταφραστὴς καὶ ἀνθολόγος τῶν κειμένων τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς», γνωστὸς καὶ ἀπὸ προηγούμενες μεταφράσεις του Ἑλλήνων ποιητῶν, ἐργάσθηκε μὲ πνεῦμα στενό, τὸν ζῆλο του καὶ τὶς γνώσεις του καὶ τὸ μεταφραστικό του τάλαντο τὰ χρησιμοποίησε γιὰ ἕνα ἔργο ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι πολὺ χρησιμώτερο καὶ πιὸ ἐνδιαφέρον ἂν εἶχε εὐρύτερη ἀκτῖνα, καὶ ἀπὸ τὴν ἄποψι αὐτὴ βρίσκω πολὺ δικαιολογημένα τὰ δυσμενῆ σχόλια ποὺ ἐπροκάλεσεν ἡ «Ἑλληνικὴ Περιοχή». Ἴσως μόνον ὁ τόνος τῆς ἐπικρίσεως δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τόσο δριμύς, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ Γάλλο λογοτέχνη ποὺ μετέφρασε μὲ τόση ἀγάπη καὶ τόση ἐπιτυχία καὶ τόσα ἄλλα ἑλληνικὰ κείμενα, παλαιὰ καὶ νέα, καὶ ἴσως — ἴσως λέω — θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν περισσότερο ὑπ' ὄψιν οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἔγινε ἡ ἐκλογή.

Ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, τὸ «σκάνδαλο» τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς» ἀνακινεῖ ἕνα ζήτημα ποὺ δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ ἀπασχολῇ τοὺς Ἕλληνας λογοτέχνας καὶ ποὺ κάθε τόσο ξαναέρχεται στὴν ἐπιφάνεια· τὸ ζήτημα τῆς μεταφράσεως σὲ ξένες γλῶσσες ἑλληνικῶν λογοτεχνικῶν ἔργων. Ἑκατὸν τριάντα, ἑκατὸν σαράντα τώρα χρόνια, ποὺ ἄρχισαν νὰ ἐπιδίδωνται πιὸ συστηματικὰ καὶ ἐντατικὰ παρ' ὅσο πρὶν ἀπὸ τὴν Ἐπανάστασι στὴ λογοτεχνία οἱ Ἕλληνες, ἐγράφηκαν ποιήματα, διηγήματα, μυθιστορήματα, δοκίμια, μελέτες, κριτικές, ποὺ ν' ἀξίζῃ τὸν κόπο νὰ μεταφρασθοῦν σὲ ξένες γλῶσσες καὶ νὰ διαβασθοῦν ἀπὸ τὸ παγκόσμιο κοινό; Παλαιότερα, στὸ Παρίσι, ἐξεδίδετο ἕνα γαλλόφωνο περιοδικό, ἡ «Γκρέτσια», ὅπου ἐδημοσιεύοντο μεταφρασμένα στὰ γαλλικὰ σύγχρονα ἑλληνικὰ λογοτεχνικὰ ἔργα, καὶ τὸ «Hellénisme Contemporain», ποὺ ἐκδίδεται χρόνια τώρα στὰς Ἀθήνας, κάνει πολὺ καλύτερα καὶ μεθοδικώτερα ὅ,τι ἔκαμε καὶ ἡ «Γκρέτσια». Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὶς περιοδικὲς καὶ ἀποσπασματικὲς αὐτὲς παρουσιάσεις τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας στὸ ξένο κοινὸ καὶ παλαιότερα, πολὺ πυκνότερα ὅμως τώρα τελευταῖα, μεταφράσθηκαν σὲ ξένες γλῶσσες διάφορα ἑλληνικὰ ἔργα, ἰδίως πεζογραφήματα, καὶ μεταφράζονται ὁλοένα.

Δὲν ὑπάρχουν θετικὰ δεδομένα — ἀριθμοὶ βιβλιοπωλικῆς κινήσεως — γιὰ νὰ κρίνουμε ἂν εἶχαν καμμιὰ ἀπήχησι τὰ ἑλληνικὰ λογοτεχνικὰ ἔργα στὸ ξένο κοινὸ καὶ ποιὰ ἀκριβῶς ἀπήχησι εἶχαν. Ἡ «Πάπισσα Ἰωάννα» τοῦ Ροΐδη, στὸν καιρό της, διαβάστηκε πραγματικὰ ἀπὸ τὸ ξένο κοινό, σημείωσε μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ, μιὰ ἀληθινὴ εὐρωπαϊκὴ ἐπιτυχία. Καὶ διαβάστηκε ἐπίσης κάμποσο — ὄχι ὅσο ἡ Πάπισσα Ἰωάννα» — καὶ ἡ «Αὐτοκράτειρα Ἐλισάβετ» τοῦ Χρηστομάνου. Ἀλλὰ καὶ τὸ πρῶτο ἔργο καὶ τὸ δεύτερο — ποὺ αὐτὸ μάλιστα πρωτογράφτηκε γερμανικὰ — εἶχαν θέματα παγκοσμίου ἐνδιαφέροντος τὸ σκάνδαλο ποὺ προκάλεσαν καὶ τὰ δυὸ κίνησε αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὴν προσοχὴ τοῦ κοινοῦ, τέλος καὶ ὁ Ροΐδης καὶ ὁ Χρηστομάνος ἔγραψαν τὰ βιβλία τους σὰν Εὐρωπαῖοι ὅπως θὰ τἄγραφαν δηλαδὴ ὁποιοιδήποτε — καλοὶ — Εὐρωπαῖοι συγγραφεῖς. Εἶναι γνωστὸ σὲ τί βαθμὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕφος τῆς «Πάπισσας Ἰωάννας» ξεγέλασαν ὀξυδερκέστατους Γάλλους κριτικούς, ποὺ δὲν ἐννοοῦσαν νὰ δεχθοῦν ὅτι τὸ ἔργο αὐτὸ ἦταν τοῦ Ἕλληνος Ροΐδη, ἀλλ' ἐπέμεναν γιὰ καιρὸ νὰ πιστεύουν ὅτι τὸ εἶχε γράψει Γάλλος συγγραφεύς, ἀκραιφνῶς παριζιάνος μάλιστα, ἀπὸ τοὺς πιὸ φημισμένους ἐκεῖνο τὸν καιρὸ γιὰ τὸ πνεῦμα των. (Τὸ ὄνομα τοῦ Ἐδμόνδου Ἀμποῦ ἐπανειλημμένως ἀνεφέρθη).

Ἡ «Πάπισσα Ἰωάννα» μεταφράσθηκε σὲ ἕξη — ἑπτὰ (ἴσως καὶ περισσότερες) γλῶσσες· μεταφράσθηκε γιὰ τὸ θέμα της, γιὰ τὸ σκάνδαλο ποὺ προκάλεσε, ἀλλὰ βέβαια καὶ γιὰ τὴν καθαρὴ λογοτεχνική της ἀξία. Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι σήμερα, ὀγδοήντα χρόνια μετὰ τὴν ἔκδοσι τῆς «Πάπισσας Ἰωάννας», ἑτοιμάζονται συγχρόνως καὶ ὅπου νᾶναι θὰ τυπωθοῦν πέντε ἕξη μεταφράσεις τοῦ ἔργου ἑνὸς Ἕλληνος ποιητοῦ, οἱ πέντε στὴν γαλλικὴ καὶ ἡ μία στὴν ἀγγλική. Τὸ γεγονὸς ἀσφαλῶς δὲν εἶναι τυχαῖο, ἴσα ἴσα εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸ καὶ θὰ μποροῦσε κανεὶς εὔλογα καὶ βάσιμα ν' ἀναρρωτηθῇ μήπως τὰ ποιήματα τοῦ Καβάφη εἶναι τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ λογοτεχνικὸ ἔργο ποὺ μεταφράζεται γιὰ μόνη τὴν λογοτεχνική του ἀξία, τὸ μόνο ἱκανὸ νὰ κινήσῃ ὡς ἔργο ποιητικὸ καὶ τίποτε ἄλλο πραγματικὰ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ παγκοσμίου μορφωμένου (πολὺ μορφωμένου) κοινοῦ, αὐτοῦ ποὺ πρέπει νὰ κατακτήσῃ ἡ μετάφρασις, γιὰ νὰ ποῦμε ὅτι ἔπιασε τόπο.

Πρὶν ὡστόσο δοθῇ ἀπόκρισις στὸ ρώτημα αὐτὸ ποὺ προβάλλει αὐτόματα, ποὺ τὸ θέτει ὅμως καὶ πολὺ ἐσκεμμένα κάθε ὄχι ἐπιπόλαιος μελετητὴς τοῦ ἔργου τοῦ Καβάφη, πρέπει βέβαια νὰ ἰδοῦμε καὶ πῶς θὰ τὸ δεχθῇ τὸ ξένο κοινό, ὅταν κυκλοφορήσουν οἱ μεταφράσεις. Αὐτὸ ὅμως τὸ περίφημο ξένο κοινὸ ποιὸ εἶναι; Εἶναι ἀσφαλῶς, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, τοῦ ποσοῦ τῶν ἀναγνωστῶν καὶ τοῦ μέσου ὅρου τῆς μορφώσεως, τὸ ἴδιο ἐκεῖνο ποὺ διαβάζει τὰ λογοτεχνικὰ ἔργα καὶ στὴν Ἑλλάδα, πολὺ μικρὸ δηλαδὴ ἐν σχέσει μὲ τὸ σύνολο τῶν ἀναγνωστῶν. Τὸ κοινὸ αὐτό, καλλιεργημένο ὅσο κανένα ἄλλο κοινό, ἔχει ποικίλα καὶ ἀδιάκοπα πνευματικὰ ἐνδιαφέροντα, παρακολουθεῖ στὸ μέτρο ποὺ τὸ ἐπιτρέπει ὁ χρόνος ποὺ διαθέτει τὴν παγκόσμιο λογοτεχνικὴ κίνησι, ἄρα λοιπὸν καὶ δύσκολα ἱκανοποιεῖται καὶ εἶναι ἢ πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ εἶναι πολὺ ἐκλεκτικό.

Ἤδη μὲ ὅσα εἶπα ἐσχημάτισε ὁ ἀναγνώστης μιὰ ἀρκετὰ καθαρὴ καὶ συγκεκριμένη εἰκόνα τοῦ παγκοσμίου κοινοῦ γιὰ τὸ ὁποῖον προορίζονται οἱ μεταφράσεις τῶν ἑλληνικῶν λογοτεχνικῶν ἔργων. Ἂς τὴν κάνουμε ὅμως ἀκόμη πιὸ συγκεκριμένη. Ἂς πάρουμε ἕναν Γάλλο λ.χ. ἀναγνώστη, ἀπὸ ἐκείνους τοὺς «εὐτυχεῖς ὀλίγους», ὅπως τοὺς λέγει ὁ Στεντάλ, ποὺ διαβάζουν τὰ ἐκλεκτότερα λογοτεχνικὰ ἔργα τοῦ τόπου των καὶ ἀπὸ τὰ ξένα προσπαθοῦν νὰ διαβάσουν τὰ πιὸ ἐκλεκτά. Σ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν Γάλλο ἀναγνώστη, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ γαλλικά, ποὺ εἶναι ὠκεανός, ἔρχονται καὶ προσφέρονται κάθε μέρα βιβλία ὅλων τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν κρατῶν τοῦ κόσμου, μικρῶν καὶ μεγάλων, ποὺ τὰ τυπώνουν ὅλα, ἢ τὰ περισσότερα, οἶκοι μὲ κῦρος καὶ τὰ ἐγκωμιάζουν κριτικοὶ μὲ κῦρος ἐπίσης καὶ τὰ διαφημίζουν μὲ σπάνια τέχνη διαφημιστικὴ ἐφημερίδες καὶ περιοδικά. Ἀλλὰ πολλὰ ἀπὸ τὰ ὀνόματα τῶν συγγραφέων ποὺ διαβάζει στὰ ἐξώφυλλα τῶν βιβλίων οὔτε τὰ ξανάκουσε οὔτε θὰ τὰ ξανακούσῃ, καλὰ καλὰ δὲν γνωρίζει οὔτε καὶ τοὺς τόπους ἴσως στοὺς ὁποίους ἀνήκουν μερικοὶ συγγραφεῖς. Ὡστόσο οἱ συγγραφεῖς εἶναι σπουδαῖοι — ἀφοῦ μεταφράσθηκαν— καὶ θ' ἄξιζε τὸν κόπο νὰ τοὺς διαβάσῃ. Πῶς θὰ κάνῃ τὸ ξεδιάλεγμά του καὶ ποῦ θαῦρῃ τὸν καιρὸ γιὰ νὰ διαβάσῃ ὁ Γάλλος αὐτὸς ἀναγνώστης — ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι καὶ Ἄγγλος καὶ Ἰταλὸς καὶ Ἀμερικανὸς — γιὰ νὰ διαβάσῃ τόσα βιβλία; Ἰδοὺ τὸ πρόβλημα.

Δηλαδὴ πρόβλημα δὲν ὑπάρχει ὅπως καὶ σ' ὅλες τὶς ἄλλες ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς, ἡ ἀνάγκη νὰ βολευθοῦν τὰ πράγματα λύει τὸ πρόβλημα. Ὁ Γάλλος ἀναγνώστης ἢ ὁ Ἄγγλος ἢ ὁ Ἀμερικανός, ἀπὸ τὰ ξένα βιβλία θὰ διαβάσῃ ἐκεῖνα ποὺ θὰ τοῦ συστήσουν οἱ φίλοι του ἢ οἱ γνωστοί του, ποὺ θὰ τὰ ἐπαινέσῃ θερμὰ ὁ κριτικὸς στὸν ὁποῖον θὰ ἔχῃ μεγάλη ἐμπιστοσύνη ἢ ποὺ οἱ συγγραφεῖς των θὰ βρίσκωνται στὰ στόματα ὅλων ἢ ποὺ θὰ ἔχουν μὲ τὸν καιρὸ τόσο ἐπιβληθῇ ὥστε νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃ γιὰ τὴν ἀξία των. Ἄλλα κριτήρια δὲν διαθέτει. Ἔτσι ἐξηγεῖται πῶς ἕνα πλῆθος συγγραφεῖς φημισμένοι στὸν τόπο τους ἀλλὰ καὶ πραγματικὰ ἀξιόλογοι, σημαντικοὶ ἴσως, ἀγνοοῦνται ἀπὸ τὸ παγκόσμιο κοινό. Ὄχι δὲ μόνο μικρῶν τόπων, ἀλλὰ καὶ μεγάλων, Ἰσπανοί, Πολωνοί, Ἰταλοὶ συγγραφεῖς, ποὺ μερικοὶ ἔρχονται μιὰ στιγμὴ στὴν ἐπιφάνεια, πλέουν μιὰ στιγμὴ στὴν παγκόσμια βιβλιοθάλασσα, μόνιμα ὅμως καὶ γερὰ ἐλάχιστοι ἐπιβάλλονται στὸ παγκόσμιο κοινό. Μέσα σ' ὅλους τοὺς Σκανδιναυοὺς καὶ τοὺς Δανοὺς συγγραφεῖς ἔκανε αὐτὴ τὴν κατάκτησι — φαίνεται νὰ τὴν ἔκανε — ὁ Ἴψεν. Γόσοι ἄλλοι ὅμως; Ὁ Κιρκεγκάαρτ, ὁ Γιάκοψεν, ὁ Μπγιέρσον, ὁ Κνοὺτ Χάμσουν, ἡ Λάγκερλοφ, ὁ Στρίντμπεργκ — γιὰ νὰ περιορισθοῦμε στοὺς παλαιότερους — κατώρθωσαν πραγματικὰ ἀρά γε νὰ γίνουν παγκόσμια ἀνόματα; Νὰ μποῦν στὸ σῶμα τῆς διεθνοῦς λογοτεχνίας;

Ἂς σκεφθοῦμε πόσο δύσκολο πράγμα εἶναι τοῦτο καὶ πόσο λίγοι, ἐλάχιστοι συγγραφεῖς, τὸ κατορθώνουν καὶ τί ἀργὰ κάποτε καὶ ὕστερα ἀπὸ πόσο ἀγῶνα! Ὁ Δοστογιέφσκι μόλις γύρω στὰ 1890 ἀρχίζει νὰ γίνεται εὐρύτερα γνωστὸς στὴ Γαλλία, κι' ἴσως ν' ἀργοῦσαν κι' ἀκόμη περισσότερο νὰ μεταφρασθοῦνε τὰ ἔργα του, ἂν δὲν τύχαινε νὰ εἶναι πρέσβυς στὴ Ρωσσία ἕνας Γάλλος λογοτέχνης, ὁ ντὲ Βογκὲ, καὶ δὲν καταπιανόταν μὲ τὴν μετάφρασί των. Καὶ τὰ δράματα τοῦ Ἴψεν πόση ἀντίδρασι δὲν προκάλεσαν ὅταν πρωτοπαίχθηκαν στὸ Παρίσι, καὶ στὸ κοινὸ καὶ στοὺς κριτικούς! Οἱ κριτικοὶ τὰ χτυποῦσαν, ἄλλοι γιατὶ τὰ εὕρισκαν ἀταίριαστα μὲ τὴν μεσογειακή τους ἀντίληψι τῆς τέχνης καὶ τῆς ζωῆς καὶ ἄλλοι γιατὶ τοὺς θύμιζαν — ὡρισμένα ἔργα τοῦ Ἴψεν, τὸ «Κουκλόσπιτο» λ.χ. — πράγματα πολὺ γνωστά, τὶς ἰδέες, ἀκόμη ἴσως ὡς ἕνα σημεῖο, καὶ τὴν τεχνοτροπία τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ—υἱοῦ. Στὴ Γερμανία ὡστόσο εἶχε ἤδη ὁ Ἴψεν ἀπὸ καιρὸ ἐπιβληθῇ. Καὶ αὐτὸ μᾶς θυμίζει κάτι πολὺ χαρακτηριστικὸ καὶ σχεδὸν «τυπικὸ» στὴ διάδοσι μιᾶς λογοτεχνίας σὲ ξένες χῶρες. Ὅτι ἡ διάδοσις αὐτὴ γίνεται κατὰ ζῶνες, κατὰ φυλετικὲς οἰκογένειες. Ὑπάρχουν Ἀγγλοσάξωνες συγγραφεῖς πολὺ γνωστοὶ καὶ πολὺ ἀγαπητοὶ στὶς χῶρες ὅπου μιλοῦνται τὰ ἀγγλικά, οἱ ὁποῖοι μπορεῖ νὰ μὴ εἶναι καθόλου ἢ νὰ εἶναι ἐλάχιστα γνωστοὶ στοὺς λατινικοὺς τόπους ἢ στὰ κράτη καὶ στὰ ἔθνη τῆς «Κεντρικῆς Εὐρώπης», σ' ἐκεῖνα ποὺ πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο εὑρίσκονταν ὑπὸ τὴν ἄμεση ἐπιρροὴ τοῦ γερμανικοῦ πνεύματος. Ἤσαν, νὰ ποῦμε, οἱ λαοὶ ποὺ ἀποτελοῦσαν καὶ ἀποτελοῦν τὴν τρίτη πνευματικὴ ζώνη, τὴν τρίτη φυλετικὴ πνευματικὴ οἰκογένεια, στὴν ὁποίαν θὰ ἔπρεπε — ἐν μέρει — νὰ περιληφθοῦν καὶ ὅλες οἱ σλαυϊκὲς χῶρες.

Δὲν μποροῦμε νὰ ξέρουμε ἡ δική μας λογοτεχνία σὲ ποιὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς αὐτὲς ζῶνες βρῆκε ὡς τώρα καὶ θὰ βρίσκῃ στὸ μέλλον τοὺς περισσότερους καὶ πιὸ σοβαροὺς ἀναγνώστες. Καὶ γιὰ τὸ ζήτημα τοῦτο μᾶς λείπουν τὰ θετικὰ δεδομένα. Ὁ Παλαμᾶς — μιὰ ἐκλογὴ ἀπὸ τὰ καλύτερα ποιήματα τοῦ Παλαμᾶ — ποῦ θὰ γινότανε θερμότερα δεκτός; Καὶ ὁ Σολωμὸς καὶ ὁ Παπαδιαμάντης καὶ ὁ Καβάφης καὶ ὁ Σικελιανὸς καὶ διάφοροι ἄλλοι, οἱ πιὸ ἐκλεκτοὶ ἀπὸ τοὺς παλαιότερους καὶ συγχρόνους μας πεζογράφους καὶ ποιητάς, σὲ ποιὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς πνευματικὲς ζώνες ὑπάρχει πιθανότητα νὰ ξυπνοῦσαν τὸ ζωηρότερο ἐνδιαφέρον; Ἔργα τῶν ὁλόκληρα ἂν μεταφράζονταν θὰ εἶχαν ἐλπίδα ἐπιτυχίας; Ἡ θὰ ἔπρεπε νὰ προτιμηθοῦν— στὴν ἀρχὴ τοὐλάχιστον — ἐκλογὲς ἀπὸ ἐκλεκτὰ κομμάτια, ποὺ θὰ τὶς κατήρτιζαν συνεργεῖα εἰδικῶν καὶ θὰ τὶς μετέφραζαν ἄριστοι μεταφρασταὶ καὶ οἱ ξένοι οἶκοι ποὺ θὰ τὶς ἐξέδιδαν, θὰ φρόντιζαν νὰ κάμουν ὅ,τι κάνουν συνήθως γιὰ νὰ ἐλκύσουν τὴν προσοχὴ τοῦ κοινοῦ;

Τὰ ρωτήματα τοῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα γιὰ καιρὸ θὰ μείνουν δίχως ἀπάντησι. Στὶς στιγμὲς ποὺ περνοῦμε πολὺ μᾶς πέφτει καὶ τὸ ὅτι μιλοῦμε γιὰ ὅλα αὐτά. Τώρα λοιπὸν ὅ,τι γίνεται στὸν τομέα αὐτὸν γίνεται τυχαῖα, σποραδικά, χάρις στὴν καλὴ θέλησι τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλους. Ποιὸς θὰ τὸ ἤλπιζε ἔξαφνα ἔργα τούτης τῆς ἄκρας τῆς Εὐρώπης νὰ μεταφρασθοῦν στὴν ἄλλη τὴν ἄκρα, στὴ Σουηδία; Καὶ ὅμως μεταφράσθηκαν, γιατὶ βρέθηκε ἕνας Σουηδὸς διανοούμενος ποὺ ἔμαθε τὴ γλῶσσα μας καὶ ἀγάπησε τὴ λογοτεχνία μας. Ὁ Καβάφης εἶμαι βέβαιος ὅτι, ὅταν κυκλοφορήσουν οἱ μεταφράσεις τῶν ποιημάτων του, θἄχῃ πολλοὺς ἀναγνῶστες, προπάντων (δὲ θὰ μποροῦσα νὰ πῶ αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὸ γιατί) στὴν Ἀγγλία. Καὶ γιὰ τὸν Παπαδιαμάντη πιστεύω τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸν Σικελιανό, μ' ὅλο ποὺ καὶ οἱ δυὸ (δὲν ξέρω ποιὸς περισσότερο) θὰ ἔχαναν στὴ μετάφρασι. Ἔχουμε πέντε ἕξη ποιητὰς καὶ πεζογράφους ποὺ θὰ ἦταν χαρὰ γιὰ ὁποιονδήποτε τόπο νὰ τοὺς γνωρίσῃ. Δὲν εἶναι βέβαια οἱ πέντε ἕξη αὐτοὶ οὔτε Δάντηδες οὔτε Σαικσπῆροι. Δὲν εἶναι οὔτε Μπαλζὰκ οὔτε Φλωμπέρ. Τέτοια ἄστρα δὲν προβάλλουν κάθε μέρα στὰ φιλολογικὰ στερεώματα. Καὶ μ' ὅ,τι εἶναι ὅμως μποροῦν νὰ δώσουν βαθειὰ εὐχαρίστησι σὲ κάθε ἀναγνώστη.

Καμαρώνουμε ὅταν Ἕλληνες ποιηταὶ καὶ πεζογράφοι περνοῦνε τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδας καὶ διαβάζωνται ἔστω καὶ ἀπὸ πολὺ λίγους ἀνθρώπους κι' ἀλλοῦ. Αὐτὸς εἶναι ὁ προορισμὸς τοῦ συγγραφέως· νὰ μιλῇ στὴν παγκόσμια ψυχή. Κι' αὐτὸ κατώρθωσαν καὶ κατορθώνουν ὅλοι οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς. Καὶ ἂν δὲν περάσουν ὅμως οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς τὰ σύνορα τῆς πατρίδος των, ἂς μὴ τὸ κάμουν καϋμό. Θαυμάσιο ἀσφαλῶς πρᾶγμα νὰ διαβάζωνται αὐτὰ ποὺ γράφεις σὲ ὅλες τὶς ἄκρες τῆς γῆς. Δὲν εἶναι ὅμως καὶ τύχη μικρὴ νὰ μιλήσῃς καὶ νὰ μιλᾶς γιὰ καιρὸ στους ἀνθρώπους τοῦ ἔθνους σου. Μπορεῖ ἴσια ἴσια νὰ εἶναι, καὶ εἶναι καὶ αὐτό, μιὰ πλήρης δικαίωσις τοῦ ἔργου τοῦ συγγραφέως.

Κλέων Παράσχος

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑ

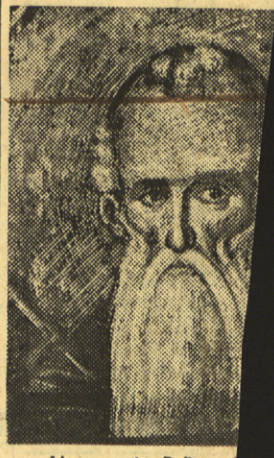
1.—ΜΕΡΙΚΑ ΓΕΝΙΚΑ

(ΥΠΟ ΦΩΤΙΟΥ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ)

Πρέπει νὰ πιάσουμε ἀπὸ τὴ ρίζα τῆς ἁγιογραφίας καὶ μὲ συντομία νὰ μάθῃ ὁ ἀναγνώστης τὴν ἱστορία της καὶ νὰ νοιώσῃ ὅτι εἶναι ἡ πιὸ σεβάσμια τέχνη καὶ ἡ πιὸ ὑψηλή, ἀφοῦ καταπιάσθηκε νὰ ἐκφράσῃ τὰ ὑψηλότερα συναισθήματα καὶ τὰ φοικτὰ σύμβολα τῆς χριστιανικῆς θρησκε
Διότι, ὅσον ὑψηλότερος εἶναι ὁ
στιανισμὸς ἀπὸ κάθε ἄλλη θρησ
ἀπὸ ὅσες φανήκανε εἰς τὸν κό
ἄλλο τόσον ὑψηλὴ εἶναι καὶ ἡ ζ
φικὴ μὲ τὴν ὁποίαν ἠθέλησε ν
φρασθῇ.

Ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ καὶ αἰγ
κὴ τέχνη ἦσαν καὶ αἱ δύο θρη
κές, ἀλλά, ἐνῷ ἡ αἰγυπτιακὴ
ἕως τὸ τέλος θρησκευτική,
νικὴ ἔγινε εἰς τὸ τέλος κοσμ
λαδὴ ἐξέπεσε ἀπὸ τὸν ἀρχικὸ
ρισμόν της, τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ
Ἰταλικὴν Ἀναγέννησιν. Ὅσ
ποὺν θρησκευτικά, λέγουν ὅτ
σε, καὶ ὅσοι βλέπουν κοσμικὰ
ὅτι ἀνέβηκε ὑψηλότερα.

Ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ τέχ
πεσε εἰς κοσμικὴν ὅταν ἡ θ

Ἁγιογραφία Βυζαντιν

κότης τῶν Ἑλλήνων ὑ
τὴν φιλοσοφίαν καὶ ἡ
καμε τὸν ἄνθρωπο νὰ
ναι αὐτὸς «μέτρον πάντ
δηλαδὴ ὅτι εἶναι αὐτ
ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀ
νία τοῦ θεοῦ, καὶ κατέ
ἀποθεώσῃ τὸν ἑαυτόν
τα καὶ τότε διετήρησε
τῆς θρησκείας, καὶ ἐ
διαφέρει πλέον τίπο
τοῦ ὡραίου καὶ ὑγι
ξακολουθεῖ νὰ βαπτί
ἀνθρώπους ποὺ φτιάνε
Ἀπόλλωνος, τοῦ Ἀ
μοῦ, τῆς Ἀφροδίτ
τῆς Ἀρτέμιδος κλπ.

Πολλοὶ λέγουν δ
χαν πιὰ καταλήξε
σκείαν τοῦ ὡραίου»
ἔργα ποὺ ἔκαμναν
σκευτικά. Αὐτὰ μοῦ
τυροῦν κάποιαν κο
γίαν ἀπὸ ἐκεῖνες
μὲ τὶς ἀντίθετες ἀ
σκεία τοῦ ὡραίου
αὐτὸ τὸ ὡραῖον εἶν
πνευματικόν, μὲ
δει ἡ θρησκεία μ
κόν. Ὁ ἀρχαῖος
δεῶδες τὴν ὡραι
πρᾶγμα πολὺ θετ
καὶ χαμηλόν, ἐνῷ
στιανοῦ τεχνίτου
φος καὶ ἡ ἀλήθε
ται μὲ τὰ χέρια
μὲ τὰς ζωωδεστ
σώματος. Διότι
καὶ τοὺς προ
πνεύματι καὶ ἀλ
Ἡ διατυμπάνισ
λους ὡς θρησκ
ἀκόμη, ἡ πλέ
ἀντιπνευματικῆ
ρίσκει εὐκολη
ἄνθρωπος εἶνα
αἰσθησιακὴν ε
αν ἑνὸς σώμα
ὑγιοῦς, χωρὶ
πνευματικὴ κ
θρωπος διέστρ
κτήρισε ὡς
κικὸν γαργαλι
ἐκλεπτυσμένος
ἐρεθισμός. Τοῦ
ματικὸν τὸ λέ
λος «νοῦν τῆς

Ἀλλὰ καὶ εἰς
κὴν ἐποχήν, ἡ
χε νὰ ἐκφράσῃ
νὰ πνευματικές
κοὺς ρεμβασμοὺ
τα μύθων, ἤτοι
βλικῆς ὡραιότη
τέραν ποικιλί
ὁ ἄνθρωπος εἶ
δικότητα, ἡ
σοβαοότης, ὄχ
νισις τῆς ζωῆ
διότι ἡ ἐφηβι
ρουσίαζε ὡς ἐ
ὁλιγόλογον ἐξ
σεώς του εἰς
κός, ὅπως γίν
Ἡ κλασικὴ τέ
ἀνδρικὴ ἡλικ
ματος, κατὰ
ἀποθεώνει τὸν
μάς του, καὶ

λὴν τῆς ἀποθεώσεως τῶν μελῶν τοῦ σώματός του, καὶ τίποτε πέραν τούτου.

Ἡ χριστιανικὴ ὅμως τέχνη, ὅταν ἐκαθαρίσθη πλέον ἀπὸ τὸν αἰσθησιασμὸν τῆς ἀρχαιότητος, ὁ ὁποῖος τὴν ἐνόθευε ὡσὰν κάποια κληρονομιὰ σαρ

μας καὶ δὲν γνωρίζω ἀπὸ ποῦ νὰ πιάσω. Εἰς τὴν μητρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν αἱ εἰκόνες κάποιου Ἰταλοῦ Σάϊτς (Ἰταλοῦ, μάλιστα) κοσμοῦν τὸ εἰκονοστάσιον, οἰκτρὸν κρᾶμα δῆθεν βυζαντινῶν καὶ κλασσικῶν καὶ ἀναγεννητικῶν στοιχείων λεβαντινικῆς ἀνομοιό-

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS · ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ · MDCCCLXXXI

9013125. Ζυνδ. Γράμματα 18.10.47

ΒΥΖΑΝΤΙΝΙΣΜΟΙ

«Μπορεῖ νὰ καταφέρετε νὰ μεταφραστεῖ κάποιο ἀκόμα ἔργο σας, μὰ κινδυνεύετε νὰ ξεχαστῆτε ἀπ' τὸ κοινὸ τῆς πατρίδας σας».

Ἄρθρο τοῦ **Δημήτρη Φωτιάδη**.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΜΕΡΙΚΑ χρόνια εἶχα τὴν τύχη νὰ δεθῶ μ' ἀδελφικὴ φιλία μ' ἕνα ναυτεργάτη. Εἶναι πολυταξιδεμένος κι' ἔχει ἀποχτήσει μιὰ βαθειὰ γνώση γιὰ τ'ἀνθρώπινα, ὄχι μονάχα ἀπὸ πεῖρα ζωῆς μὰ κι' ἀπ' ὅσα διάβασε γιὰ νὰ μορφωθεῖ. Σὲ πολλὰ μοῦ στάθηκε δάσκαλός μου καὶ μὲ βοήθησε νὰ ξεπεράσω ἀρκετὲς ἀδυναμίες μου καὶ νὰ δῶ πιὸ ξεκάθαρα ἕνα σωρὸ πράματα. Ὅταν πιὰ γνωριστήκαμε, κάποτες μοῦ εἶπε:

— Στὴν ἀρχὴ σὲ βλέπαμε μὲ μεγάλη ἐπιφύλαξη. Ξέρεις, ἐμεῖς οἱ ἁπλοὶ ἄνθρωποι, παραξενευόμαστε, καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμό σου, μὲ πολλὰ φερσίματα ἐσᾶς τῶν διανοουμένων.

Τούτη ἡ κουβέντα μοῦ ἔρχεται συχνὰ στὸ νοῦ. Ἀναρωτιέμαι, ἄμα θέλω κάτι νὰ κάνω ἢ νὰ γράψω, τί θὰ σκεφτοῦν, ἂν τὸ μάθουν ἢ τὸ διαβάσουν, οἱ «ἁπλοὶ ἄνθρωποι». Γιατὶ κατάλαβα πὼς μονάχα ἀπ' αὐτοὺς—μιὰ καὶ ξέρω πόσο εὔκολα κάποτες μᾶς ἐκθειάζουν οἱ φίλοι καὶ μὲ ποιὰ ἔλλειψη κάθε ἀντικειμενικότητας μᾶς κατασπαράζουν οἱ ἐχθροί—μπορεῖ νὰ βγεῖ καί γιὰ μᾶς ὁ πραγματικὸς ἔπαινος ἢ ἡ ὁριστικὴ καταδίκη. Στὴν ἄλλη ὅμως ὄχθη, ὅπου βρίσκονται ἐκεῖνοι, ὅπου τὰ πάθη μας κι' οἱ ἐγωϊσμοί μας δὲ σκοτεινιάζουν τὸν ὁρίζοντα, ἡ κρίση εἶναι ἀγνή, τίμια καὶ δίκια.

Ἅμα νοιώσω κουρασμένο τὸν ἑαυτό μου ἢ κάτι βασανίζει τὸ νοῦ μου, πάω στὸ φίλο μου, καθόμαστε καὶ τὰ λέμε. Φεύγω κερδισμένος ἀπ' τὴ συντροφιά του, μιὰ κι' ἀντικρύζει τὰ προβλήματα μ' ἕναν τρόπο, ποὺ γιὰ νὰ τὸν πετύχω ἐγώ, πρέπει νὰ κάνω κάποια προσπάθεια. Ἀπὸ κουβέντα σὲ κουβέντα, μὲ ρωτᾶ καὶ γιὰ δικά μας. Κι' ἐπειδὴ τ' ἀρέσει, ὅπως εἶπα, νὰ διαβάζει, προσέχω τὶς κρίσεις του πιότερο ἀπὸ τόσες ἄλλες μεγαλόσχημες. Ὅταν ὅμως φτάσουμε καὶ στὰ «ἰδιαίτερά» μας, στοὺς καυγάδες μας καὶ στὶς δονκιχωτικὲς ἐκστρατεῖες μας, τότε τὸ πρόσωπό του γεμίζει ἀπόνα καλοκάγαθο γέλιο καὶ σπάζει κέφι μαζί μας:

— Ἔτσι λοιπόν, τέτοιες γιγαντομαχίες δίνουνται καὶ δὲν τὸ πήραμε εἴδηση!

ΟΣΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ περνοῦν, ὅλο καὶ πιότερο πείθουμαι, πὼς ἐμεῖς οἱ λογοτέχνες καὶ καλλιτέχνες ζοῦμε πάρα πολὺ ἀνάμεσά μας. Κι' ἀπ' αὐτὸ παθαίνουμε μιὰ τραγικὴ αὐταπάτη· θαροῦμε πὼς τὰ ζητήματα πρὸ μᾶς ἀπασχολοῦν, ἐνδιαφέρουν κι' ὅλον τὸν ἄλλον κόσμο. Χαλνοῦμε τὴν καρδιά μας γιὰ πράματα, ποὺ κανεὶς δὲ νοιάζεται γι' αὐτά. Αὐτό, φυσικά, μᾶς ὁδηγᾶ στὴν ἀπομόνωση κι' ἂς καλλιεργοῦμε, γιὰ παρηγοριά, τὸν θρύλο πὼς εἴμαστε «τ' ἅγια τῶν ἁγίων» τοῦ ἔθνους.

Τὶς θλιβερὲς τοῦτες σκέψεις τὶς ἔκανα τὸν τελευταῖο καιρό, ὅπως παρακολουθοῦσα τοὺς καυγάδες, ποὺ ἄναψαν καὶ κόρωσαν γύρω ἀπὸ μερικὲς λογοτεχνικὲς παρέες. Τί ἀμάχη, ἀλήθεια, καὶ τί κουρνιαχτός! Οἱ πάντες κατὰ τῶν πάντων!

Τί τοὺς χωρίζει; Μὴν τυχὸν καμμιὰ ἑρμηνεία τῆς τέχνης, ποὺ θἄχει ἀποφασιστικὴ ἐπίδραση πάνω στὸ ἔργο τους, Ἄμπά, τοῦτα λίγο—πολὺ τὰ βολεύουν. Κανένα ἰδανικὸ ἀπ' ὅσα ἀξίζει κανεὶς νὰ «ζήσει ἢ νὰ πεθάνει»; Μακρυὰ ἀπ' αὐτοὺς τέτοιο δυσβάσταχτο φορτίο! Τὸ δρᾶμα, τάχα, τοῦ λαοῦ μας; Αὐτό, λένε, εἶναι κατώτερο κι' ἀνάξιο πράμα νὰ χάσουν μαζί του τὸν καιρό τους. Εἶναι σίγουροι πὼς ταξιδεύουν πέρα ἀπὸ τὸ σήμερα καὶ βρίσκουνται πάνω ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα. Τὸ μόνο πάρε-δῶσε ποὺ καταδέχονται νἄχουν εἶναι μὲ τὴν αἰωνιότητα. Ἄμ τότε τ' εἶναι κεῖνο, ποὺ γέμισε μὲ τέτοιο μένος κι' ὀργὴ τὰ λογοτεχνικὰ «φουσάτα» τοῦ τόπου μας; Ὤ, κάτι τ' ἀληθινὰ «πνευματικό», κάτι ποὺ ἂν λείψει θὰ στερέψει ἡ πνοὴ ποὺ σκαρώνει τώρα τόσα ἀριστουργήματα, κάτι, τέλος, π' ἀξίζει νὰ βάλουν σὲ κίνηση καὶ ν' ἀναλώσουν γι' αὐτὸ καὶ τὸ τελευταῖο μόριο τῆς ἐγκεφαλικῆς τους οὐσίας. Πρόκειται, ἁπλούστατα, γιὰ τὸ ποιὸς κατάφερε ἢ ὄχι νὰ μεταφραστοῦν μερικοὶ στίχοι του ἢ κανένα ἔργο του σὲ κάποια ξένη γλώσσα. Ἔ, νὰ ἐπιτέλους κάτι π' ἀξίζει κανεὶς νὰ καβαλλικέψει τὸν Ροσινάντε του καὶ νὰ ξεκινήσει, γιὰ νὰ ξεκαθαρίσει ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς ὅλους τοὺς ἐπίδοξους γιὰ μετάφραση ὀχτρούς του. Κοιτάχτε τὶ κονταροχτυπήματα δίνουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον! Αὐτὸς κι' ἂν εἶναι πόλεμος! Οἱ φλογισμένες πένες κατεβάζουν βροχὴ τὰ ὑβριστικὰ ἐπίθετα καὶ μάτσο τὶς μπηχτές. Διαβάζεις κι' ἀπορεῖς.

Κ' ΕΠΕΙΤΑ, βέβαια, λυπᾶσαι. Αὐτή, λοιπόν, εἶναι ἡ πνευματικὴ ἡγεσία τοῦ τόπου μας; Ἐδῶ ἕνας λαὸς πεινᾶ, ξεριζώνεται, τραβᾶ στὴν προσφυγιά, κυνηγιέται καὶ βασανίζεται. Ἐδῶ, μές στὸ γαλάζιο Αἰγαῖο, ποὺ ἄνθισε πρὶν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια ἕνας ἀπ' τοὺς καλύτερους πολιτισμοὺς τῆς γῆς μας, στήθηκαν ἀπάνω σὲ κάτι βράχια, κατοικημένα ὡς τώρα μονάχα ἀπὸ γουστέρες, τέτοια κάτεργα, ποὺ ξεπερνᾶνε τὴν πιὸ κολασμένη φαντασία καὶ τοῦ πιὸ σκοτεινοῦ μεσαίωνα. Ἐδῶ ἕνας ὁλόκληρος λαός, ὁ λαός μας, ποὺ μοχθᾶ ἀπὸ παπποῦ σ' ἐγγόνι γιὰ λίγο ψωμί, περνᾶ μιὰν ἀπὸ τὶς πιὸ τραγικὲς ὧρες τῆς ἱστορίας του. Κι' εἶναι τόσα τὰ δάκρυα, ποὺ σ' ὅποιον δὲ στέρεψε μέσα του ὁλότελα ἡ συμπόνια καὶ δὲν ἀπαρνήθηκε τὴν ἀνθρωπιά, ἐξετάζει τὸν ἑαυτό του γιὰ νὰ δεῖ ἂν κάνει κάτι γιὰ νὰ ἐξιλεωθεῖ μπροστὰ σὲ τόση συμφορὰ καὶ τόσον πόνο. Καὶ σὰ νὰ μὴν ἔφταναν ὅλ' αὐτά, ἀκοῦς ὑστερικὲς κραυγὲς πὼς ὁ κόσμος θὰ σωθεῖ μονάχα ἂν γίνει κι' ἄλλος πόλεμος. Τὸ μόνο, λένε, γιατρικὸ εἶναι νὰ σωριαστοῦν ἀπάνω στὰ ἐρείπια κι' ἄλλα ἐρείπια, νὰ κατέβουν κι' ἄλλες μυριάδες νειάτα στὰ νεκροταφεῖα, νὰ γίνουν τὰ πάντα γῆς μαδιάμ. Κοιτάζεις ὅσα γράφουν αὐτοὶ ποὺ καυγαντίζουν γιὰ τὴν πνευματικὴ ἡγεσία τοῦ τόπου μας καὶ δὲ βρίσκεις μιὰ λεξούλα, γιὰ ὅλον τοῦτον τὸ βραχνὰ ποὺ πνίγει τὴ ζωή μας. Συναντᾶς ὅμως κάτι ἄλλα σφανταχτερὰ κι' ὡραῖα: Ὁ ἕνας σηκώνει τὸ λάβαρο τῆς φυγῆς· ὄρτσα, καπετάνιε, τὸ πανὶ καὶ βάλε ρότα γιὰ τὸ νησὶ τῆς Χίμαιρας. Ὁ ἄλλος συμβουλεύει — μὲ πόση ἀβρότητα — νὰ καταπιανόμαστε περισσότερο μὲ τὰ λουλούδια, νὰ πάψουμε νά ἐνδιαφερόμαστε μὲ τὸ κακὸ καὶ τὸ ἄσκημο καὶ νὰ τὸ ρίξουμε στὸν ρωμαντισμό. Ὁ παρακάτω ἔχει ταχυδακτυλουργικὲς ἱκανότητες· σοῦ παρουσιάζει γιὰ ἐλευθερία τοῦ πνεύματος μιὰ κούκλα, ποὺ τὴν ἔντυσαν καὶ τὴ στόλισαν αἰῶνες τώρα, γιὰ νὰ ξεγελάσουν τὰ πλήθη, ὅλοι ὅσοι ὑποστηρίζουν γιὰ φυσικὸ καὶ ἀπαράβατο νόμο, τὴν ἐκμετάλλευση ἀνθρώπου ἀπὸ ἄνθρωπο.

Τώρα ὅμως σάλπισαν τὸν ἀγῶνα. Δὲν πρόκειται, βλέπετε, γιὰ τὴν ἀδικία στὴ ράχη τῶν πολλῶν. Κινδυνεύουν πιὰ τὰ πνευματικά τους οἰκόπεδα, ποὺ μὲ τόσο κόπο καὶ μὲ τόσο μελάνι τὰ κατάχτησαν. Κι' αὐτὸ δὲν μποροῦν νὰ τὸ ὑποφέρουν! Εἶναι ἕτοιμοι, γιὰ νὰ τὰ διαφεντέψουν, νὰ χωθοῦν ὡς στὸ λαιμὸ στὸν βοῦρκο, ὅταν για τ' ἄλλα, γιὰ τὴ ζωὴ χιλιάδων ἀθρώπων, δὲν ἐννοοῦν ν' ἀνακατευτοῦν, μὴν τυχὸν καὶ πιτσιληθεῖ ἡ «ἄσπιλη πνευματική τους ὑπόσταση».

Ἔμαθα νὰ πιστεύω πὼς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι κανεὶς διανοητὴς δίχως κάποιο ἦθος καὶ χωρὶς λίγη συνείδηση. Ἔλεγα πὼς δὲ φτάνει νὰ καταχτήσεις τὰ ἐκφραστικά σου μεσα, γιὰ νὰ γίνεις ἄξιος συγγραφέας ἢ καλλιτέχνης. Ἔβλεπα πὼς ὅλα τὰ μεγάλα ἔργα μᾶς φέρνουν, ἀπ' τὰ περασμένα εἴτε ἀπ' τὰ τωρινά, ἕνα μήνυμα ἀνθρωπιᾶς, ἐλπίδας καὶ λύτρωσης. Τὸ «ὑψηλὸ» δὲν ἀναβρύζει ἀπὸ τὸν συμφεροντολογικὸ ὑπολογισμὸ καὶ τὴν ἐγωϊστικὴ ἀδιαφορία. Τ' ὡραῖο δὲν ἔχει γιὰ κλῖμα του τὴ δειλία καὶ τὴ φυγή, μὰ τὴν ἔξαρση καὶ τὸν ἐνθουσιασμό.

ΑΓΑΠΗΤΟΙ φίλοι λογοτέχνες, μπορεῖτε νὰ ξακολουθήσετε τὸν «ἰδεολογικὸ» σας ἀγῶνα γιὰ κλίκες καὶ μεταφράσεις τὴν ὥρα ποὺ ὁ λαὸς ἀνεβαίνει τὸν μαρτυρικὸ Γολγοθᾶ του. Κανεὶς φθόνος γι' αὐτὸ καὶ κανεὶς δὲ φιλοδοξεῖ νὰ σᾶς στερήσει τὴν ἱκανοποίηση ν' ἀλληλοεξοντωθῆτε γιὰ τόσο σημαντικά, γιὰ τόσο ἔξοχα, γιὰ τόσο ἀποφασιστικὰ πράματα! Ἂν ὅμως νομίζετε πὼς ὅλ' αὐτὰ σᾶς βοηθᾶνε νὰ στεριώσετε τὸ ἔργο σας, κάνετε λάθος. Μπορεῖτε νὰ καταφέρετε νὰ μεταφραστεῖ κάποιο ἀκόμα ἔργο σας, μὰ κινδυνεύετε νὰ ξεχαστῆτε ἀπ' τὸ κοινὸ τῆς πατρίδας σας. Μεγαλώνετε μὲ τὰ τέτοια καμώματά σας, τὴν ἀπόσταση ποὺ πάντα σᾶς χώριζε ἀπ' τοὺς ἁπλοὺς ἀνθρώπους. Κάνετε ἕνα γύρο στὶς πωλεῖα καὶ ρωτᾶστε πόσα βιβλία σας πουλιοῦντα[illegible] παραξενευτεῖτε, ποιπόν, ἂν αὔριο ὁ λαὸς σᾶς γυρίσει τὴν πλάτη καὶ σᾶς ἀγνοήσει ὁριστικὰ καὶ σᾶς ἀρνηθεῖ τὸ λόγο.

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS · ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΘΗΝΩΝ · MDCCCLXXXI

9013126-1

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

15.10.47

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΜΒΡΙΩΤΗΣ • Δ. ΓΑΛΑΝΗΣ • ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΠΑΧΗΣ • ROGER MILLIEX • ΕΙΡΗΝΗ ΓΑΛΑΝΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ • ΘΡ. ΣΤΑΥΡΟΥ • ΝΙΚ. ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ • Τ. Σ. ΕΛΙΟΤ • ΜΠΟΡΙΣ ΠΙΛΝΙΑΚ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ • ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ • ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΕΑΚΗΣ • ΠΕΤΡΟΣ ΡΗΓΑΣ • ΤΑΣΟΣ
ΒΟΥΡΝΑΣ • ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ • ΑΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ • ΝΤΩΜΙΕ • ΜΑΡΑΝΤΖ • Β

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947 4 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. • ΔΡΑ

SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
MDCCCLXXXI

26-2.

'Απ' ὅ,τι βλέπουμε

"Ενα ἀπὸ τὰ τελευταῖα σκίτσα τοῦ Στάϊνμπεκ ἀπὸ τὸν Γκάρτσια.

4° φύλλο

Οἱ δύσκολες συνθῆκες κάτω ἀπὸ τὶς ὁποῖες κυκλοφοροῦν ὅλα τὰ λογοτεχνικὰ περιοδικὰ σήμερα στὴν 'Ελλάδα, μᾶς ὑποχρέωσαν νὰ διακόψουμε τὴν ἔκδοσή μας γιὰ τοὺς δυὸ θερινοὺς μῆνες Αὔγουστο καὶ Σεπτέμβριο. 'Επειδὴ οἱ συνθῆκες δὲ βελτιώθηκαν, φυσικά, οὔτε καὶ στὸ διάστημα ποὺ μεσολάβησε, ὑποχρεωνόμαστε, ξαναρχίζοντας τὴν ἔκδοσή μας, νὰ κυκλοφοροῦμε στὶς 15 κάθε μῆνα, μὲ ὀχτὼ ὅμως σελίδες περισσότερες, καὶ μὲ τὴν ἴδια τιμή. Μὲ τὴν αὔξηση αὐτὴ τῶν σελίδων πιστεύουμε πὼς τὸ περιοδικό μας θὰ παρουσιάσει μεγαλύτερη πληρότητα. 'Ελπίζουμε πὼς σύντομα θὰ ξαναγυρίσουμε στὴ δεκαπενθήμερή μας ἐπαφὴ μὲ τὸ ἀναγνωστικό μας κοινό.

Τῶν οἰκιῶν ὑμῶν . . .

Στὸ διάστημα τῆς διακοπῆς μας αὐτῆς ἔτυχε νὰ συμβοῦνε «μεγάλα» γεγονότα στὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς χώρας. Οἱ πνευματικοί μας ἄνθρωποι, ἔτσι ὅπως εἶναι ἀποκαρδιωτικὰ ἀπομονωμένοι ἀπὸ τὸ πλατὺ κοινό — πρόκειται γιὰ ἕνα εἶδος λαϊκῆς καραντίνας — ἔδωσαν σκληρὲς μάχες, μόνος πρὸς μόνον, καὶ τὶς συγκρούσεις αὐτὲς θεωροῦμε ὑποχρέωσή μας νὰ τὶς ἀναφέρουμε, χρονογραφικὰ τοὐλάχιστον γιὰ τὸ ἀναγνωστικό μας κοινό. 'Ο κ. 'Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος ἐπετέθη μὲ δυὸ σημειώματά του ἀπὸ τὴ «Νέα 'Εστία» κι' ἀπὸ τὰ «Γράμματα» ἐναντίον ἐκείνων, ποὺ τὰ ἔργα τους μεταφράζονται στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ἰδίως τῆς κλίκας πού, κατὰ τὴ γνώμη του, δρᾶ κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιβλητικὴ σκιὰ τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη. Τὸ ὕφος τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου ἦτανε ὕφος λιβέλλου, θύμιζε ὕφος ἀνθρώπου ποὺ ἔχει χάσει τὴν ψυχραιμία του. 'Ο ἀπολογητὴς τῶν πεπραγμένων τῆς πτέρυγας ποὺ δέχτηκε κυρίως τὴν ἐπίθεση, ὁ κ. Καραντώνης, διέκοψε τὸ κύριο ἔργο του — ὅπως εἶναι γνωστό, διϋλίζει τὴν Τέχνη, κάνοντας ὁ ἴδιος πολιτικὴ χωρὶς Τέχνη — καὶ σὲ ὕφος ποὺ ξεπερνοῦσε πολὺ σὲ «κομψότητα καὶ φιλοφροσύνη» τὸ ὕφος τοῦ πρώτου, τοῦ ἀντεπετέθη ἀπὸ στὶς στῆλες τῆς «'Αγγλοελληνικῆς 'Επιθεώρησης» καὶ ἀπὸ μιὰ βδομαδιάτικη ἐφημερίδα. Παρασύρθηκαν ὕστερα κι' ἄλλοι στὸ πεδίο αὐτὸ τῆς μάχης. Δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς ἀμφισβητήσει κανεὶς τὴν «πνευματικὴ» συνείδηση. 'Ασφαλῶς θὰ πίστευαν πὼς αὐτὸ ἦταν τὸ καλλίτερο ποὺ εἶχαν νὰ κάνουν σήμερα. "Οτι αὐτὸ ἦταν τὲ πιὸ ἀνιδιοτελές, τὸ πιὸ γενναῖο, τὸ πιὸ ἀνθρώπινο, τὸ πιὸ ἐθνικό.

«'Ελληνικὴ περιοχή»

'Αλλὰ ἦρθε πάνω στὴν ὥρα καὶ ὁ κ. Λεβὲκ μὲ τὸ «Domaine Grec» νὰ ἀναστατώσει τοὺς «ἀθανάτους» μας. Κυκλοφόρησε στὴ Γαλλία τὸ πιὸ πάνω βιβλίο ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ μεταφράσεις ἔργων εἴκοσι 'Ελλήνων πεζογράφων καὶ ποιητῶν. Τὰ δύο πρῶτα ἀντίτυπα ἔφτασαν στὴν 'Ελλάδα μαζὶ μὲ μιὰ πληροφορία, ποὺ ἔλεγε πὼς οἱ Γάλλοι ἀδιακρίτως φύλλου καὶ ἡλικίας ἀποστήθισαν ἀμέσως τὰ ὀνόματα τῶν εἴκοσι 'Ελλήνων λογοτεχνῶν κι' ὅτι ζήτησαν ἐπειγόντως νὰ τοὺς σταλοῦνε καὶ οἱ φωτογραφίες τους γιὰ νὰ τὶς ἀναρτήσουν στὰ ἰδιαίτερά τους διαμερίσματα. "Ετσι πρῶτος ὁ κ. Χάρης καὶ ὕστερα ὁ "Αλκης Θρύλος μὲ μιὰ σειρὰ ἄρθρων τους τόνισαν τὸ γεγονός, ἐκθειάζοντας τὰ θαυμάσια ἑλληνικὰ τοῦ κ. Λεβέκ. Λέγεται ὅτι ἡ λογοτεχνικὴ ὁμάδα — κλίκα κατὰ τὸν κ. Παναγιωτόπουλο — ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὸν κεντρικὸ πυρῆνα τοῦ «Domaine Grec» συνεδριάζει ἔκτοτε συνεχῶς, καταστρώνοντας τα σχέδια ὀφοδρῆς ἀντεπίθεσης. 'Απ' τὶς συνεδριάσεις αὐτὲς ἀπουσιάζουν οἱ ποιητὲς Μάτσης 'Ανδρέου καὶ Νίκος Καμπᾶς, οἱ ὁποῖοι βρίσκονται στὸ Παρίσι καὶ συγγράφουν τὸ ἔπος τῆς νεοελληνικῆς αὐτῆς βατραχομυομαχίας.

Πολὺ φυσικό.

Στὴν πραγματικότητα καὶ τὰ δύο αὐτὰ ζητήματα ἐνδιαφέρουν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος. "Ητανε ὅμως πολὺ φυσικό, παρ' ὅλο ποὺ ὁ κ. Παναγιωτόπουλος δὲν ἔχει ἐντελῶς ἄδικο, νὰ γίνονται τὰ πράγματα ὅπως γίνονται, ἴσως μάλιστα καὶ ἀκόμα χειρότερα —τὸ ἦθος εἶναι μιὰ ἄλλη θλιβερὴ παράγραφο— ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει καμμιὰ σύμπνοια ἀνάμεσα στοὺς λογοτέχνες μας, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ὑπεύθυνη Καλλιτεχνικὴ 'Αρχή, τέτοια, ποὺ νὰ ἐνδιαφερθεῖ κοντὰ στὰ ἄλλα καὶ γιὰ τὴν παρουσίαση τῶν Γραμμάτων μας στὸ 'Εξωτερικό. "Ετσι ἡ μεταφραστικὴ ἐργασία ποὺ γίνεται, ἔστω καὶ μὲ τὸν τρόπο ποὺ γίνεται, εἶναι κάτι. Φυσικὰ ἐκεῖνοι ποὺ μποροῦν νὰ ἐνισχύσουν αὐτὴ τὴν προσπάθεια, χρειάζεται νὰ ἐργάζονται δίκαια γιὰ νᾶχει ἡ δουλειά τους πραγματικὴ ἀξία καὶ γι' αὐτοὺς καὶ γιὰ τὸν τόπο τους. 'Αλλὰ ἡ δικαιοσύνη προϋποθέτει ἦθος. "Οσο γιὰ τὴν «'Ελληνικὴ Περιοχὴ» τοῦ κ. Λεβὲκ δὲ χρειάζεται συζήτηση πὼς εἶναι ἐλλιπὴς κι' ὡς ἕνα σημεῖο μονόπλευρη. 'Απουσιάζουν ἀπ' αὐτὴ λογοτέχνες ἀξίας καὶ ὑπάρχουν ἄλλοι ἐντελῶς ἄγνωστοι. Δυὸ ἀντιπροσωπευτικοὶ λογοτέχνες ἀπὸ κάθε τάση θὰ ἔδιναν μιὰ πληρέστερη εἰκόνα τῆς πραγματικότητας. Τότε, κι' ἂν ὑπῆρχαν μερικὲς παραλείψεις, θὰ ἦταν πράγμα πολὺ φυσικὸ σὲ μιὰ ἔκδοση περιορισμένη. Εἶναι γεγονὸς ὅτι ἡ λογοτεχνία μας μποροῦσε νὰ ἀσκήσει μιὰ ἀξιόλογη ἐπιβολὴ στὶς ξένες χῶρες, ἂν ὁ τομέας τῶν ἀνθρώπων τοῦ Πνεύματος δὲν ἦταν ὁ πιὸ διαλυμένος τομέας τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς. 'Η ἀπόσταση ποὺ χωρίζει τοὺς λογοτέχνες μας μεταξύ τους εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ κείνη ποὺ τοὺς χωρίζει ἀπὸ τὸ κοινό. Οἱ ἴδιοι οἱ πνευματικοί μας ἄνθρωποι προσκομίζουν καθημερινὰ θλιβερὲς ἀποδείξεις ἤθους, ἀνθρώπινης εὐθιξίας, πολιτισμοῦ.

Σ' ὅ,τι καλύτερο

ΑΠΟ ΜΙΑ συνέντευξη ποὺ ἔδωσε ὁ Στάϊνμπεκ, ὅταν ἐπισκέφτηκε πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ τὸ Παρίσι, ἀποσποῦμε μερικὰ χαρακτηριστικὰ σημεῖα :

— 'Η μητέρα μου ἦταν δασκάλα. "Αμα ἤμουνα νέος, δούλεψα παραγιὸς σ' ἕνα χτῆμα. "Επειτα μπῆκα στὸ Πανεπιστήμιο, μὰ τὸ ἐγκατέλειψα γιὰ νὰ γίνω μαραγκός. Αὐτὸ παραβάσταξε, μὰ δὲν κρατῶ καμιὰ μνησικακία. Μόλις ἄρχισα νὰ κάνω ρεπορτάζ, ἔγινα [illegible] γραφέας. Τὰ βιβλία μου διαβάζονται ἀπὸ τὸ λαό, γιατὶ σ' αὐτὰ ἀγωνίζουμαι γιὰ μιὰ πιὸ δίκια τάξη πραγμάτων. 'Από τὸ τελευταῖο μου μυθιστόρημα «Οἱ ἐπιβάτες τοῦ λεωφορείου», ποὺ ἐκδόθηκε πρὶν ἀπὸ ἕξη μῆνες, πουλήθηκαν κι' ὅλας ἕνα ἑκατομμύριο ἀντίτυπα.

'Ερώτηση :

—Θεωρεῖτε τὸν ἑαυτό σας 100 ο/ο 'Αμερικανό ;

'Ο Στάϊνεμπεκ ξεσπᾶ σ' ἕνα πλατὺ γέλοιο.

— Φυσικά ! Τί ἐρώτηση ! Πῶς μποροῦσε νὰ ἦταν διαφορετικά ;

Σκέφτηκε καὶ προσθέτει :

— Μέσα σ' ὅ,τι οἱ 'Αμερικανοὶ ἔχουν καλύτερο, βέβαια... Τότε ναί, 100 ο/ο.

*

ΠΡΙΝ ΑΠΟ λίγο καιρὸ οἱ ἀντιπρόσωποι ἑνὸς συνεδρίου ζήτησαν ἀπὸ τὸν Μπέρναρ Σῶ νὰ τοὺς στείλει ἕνα χαιρετισμό. 'Απάντησε :

— Δὲν εἶμαι πιὰ νέος, εἶμαι ἐνενήντα χρονῶν. Δὲν ἔχω τίποτα νὰ πῶ, ποὺ δὲν τὄχω κιόλας γράψει. Διαβάστε τὰ βιβλία μου κι' ἀφῆστε με νὰ πεθάνω ἥσυχος.

Μὰ ὁ Μπέρναρ Σῶ δὲν πιστεύει πάντα πὼς γέρασε, γιατὶ σὲ μιὰ ἄλλη ἐπιτροπὴ [illegible] τὸν ἐπισκέφτηκε κι' αὐτὴ πρὶν λίγο καιρό, εἶπε :

— Πολλοὶ ἄνθρωποι δὲν εἶναι ποτὲ νέοι καὶ μερικοὶ ἄλλοι δὲν εἶναι ποτὲ γέροι.

ΟΖΑΝ ΚΟΚΤΩ βγαίνοντας ἀπὸ τὸν τελευταῖο διαγωνισμὸ τοῦ Κονσερβατουὰρ τοῦ Παρισιοῦ, ὅπου ἦταν μέλος τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς, ἀπαύδησε τόσο ἀπὸ τὶς ὑποδείξεις ποὺ τοῦ ἔγιναν, ὥστε φώναξε :

— 'Η μεγάλη δύναμη τῶν ἡλιθίων εἶναι, πὼς δὲν φοβοῦνται νὰ λένε βλακεῖες.

Τὰ «'Ελεύθερα Γράμματα» κυκλοφοροῦν στὶς 15 κάθε μήνα.

*

Τὸ σχέδιο τοῦ ἐξωφύλλου εἶναι τοῦ Γαλάνη : Τὸ παιδί του.

Τὰ σχέδια στὰ δυὸ ἐσωτερικὰ φύλλα μᾶς ἔχους μας εἶναι τῆς Βάσως [illegible]

CENTRE FOR CLASSICAL STUDIES ANCIENT GREECE ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ MDCCCLXXXI

Ε MEDECINE

ΗΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

CIE, ΠΑΡΙΣΙΩΝ

σελίδες μεγάλου σχήματος.
μίου Ἰατρικῆς Βιβλιογρα-
οεμβρίου, δύο τὸν Ἰανουά-
ἐντὸς τοῦ 1948.
ΤΟ τὸ γαλλικὸν φράγκον θὰ
αράντα πέντε (45).

ΑΠΟ ΤΩΡΑ

ΘΕΡΟΥΔΑΚΗ

ΟΥΦΜΑΝ

ΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ»

TINA

ANCING
15

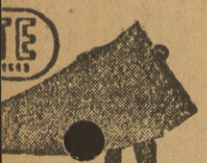
ΑΡΤΗΝ

ΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΥ

ικοί, Διακοσμη-
Ξυλουργοί,

ΜΟΝΟΝ

λου Ἰταλικοῦ Ἐργοστασίου
υσικὸ ξύλο καὶ κόντρα-πλακὲ
κ τοῦ θορύβου, τῆς ὑγρασίας,
μονωτικόν. Εὐκόλου χρήσεως,

Ο ΑΠΟ ΤΟ ΞΥΛΟΙ

ΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Τηλέφ. 81.072

Ε ΔΟΣΕΙΣ

ΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΚΟΥΖΙΝΕΣ
ΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΟΜΠΕΣ
ΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΚΕΥΗ
ΑΓΕΙΡΙΚΑ ΣΚΕΥΗ

ΕΩΡ. Β. ΛΕΝΤΖΑΣ
ραξιτέλους 10, β' ὄροφος
Τηλέφ. 32.675

ΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ πλησίον Ὁμονοίας α' ὄροφος, 4 δωμά
λουτρὸ, χωλ. δωμάτιον ὑπηρεσίας.
σις δικτης. Πληροφορίας Γεώργι-
κακαλόπουλον τηλ. 27-235.

ΕΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΟ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΑΝΤΙΖΗΛΟΙ
ΩΣ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Τὸ δραματικὸ ἀριστούργημα
τοῦ μεγάλου συγγραφέως
ΕΡΜΠΕΡΧΑΡΤ
σᾶς προσφέρει ὡς

ΔΩΡΟΝ
ΤΟ

ΡΟΜΑΝΤΣΟ

ποὺ κυκλοφορεῖ σήμερον μὲ

100
ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΚΡΕΠ

Καλλιτεχνικαὶ ἐπισκευαὶ καὶ
ἐπενδύσεις ΚΡΕΠ. Συγκολλήσεις
παντὸς εἴδους ἐξ ἐλαστικοῦ.

ΒΥΡΩΝ ΚΟΚΚΙΝΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
ΡΟΥΣΒΕΛΤ (ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ) 87

ΑΦΙΧΘΗΣΑΝ
ΓΑΛΑΚΤΟΜΗΧΑΝΑΙ
ΚΑΙ
ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ

ΑΛΦΑ-ΛΑΒΑΛ

ΑΠΟΤΑΘΗΤΕ:
Μ. Κ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΥΙΟΥΣ, ΒΟΛΟΝ

ΓΕΝΙΚΟΥΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥΣ
ΑΘΗΝΑΣ: ΦΡ. ΡΟΥΣΒΕΛΤ 58
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ:
ΛΕΟΝΤΟΣ ΣΟΦΟΥ 9.

ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ ΜΕ ΤΕΧΝΙΤΑΣ

Μὲ 150.000 ράπτονται παλτὰ μετὰ
ὑλικῶν, ἐπίσης γυρίζονται παλτὰ καμ-
παρντίνες παρ' ἀρίστων τεχνιτῶν, ἐργα-
σία καὶ ἐφαρμογὴ τελεία Κ. ΜΑΛΑΜΑΣ,
Μνησικλέους 5, ἐναντι ταβέρνας Παπα
χειμῶνα (πλατεια Μητροπόλεως).

ΚΟΜΠΙΝΑΙΖΟΝ ΣΑΤΙΝΕ

Χωρὶς ἐλάττωμα Δρχ. 17.500
Κ. ΚΑΤΣΙΑΠΗΣ
Λεωχάρους 11.

ταν πάντα κακὲς,, ἀλλὰ ὁ Γουλιέλμος εἶχε ἀρχίσει νὰ δείχνη μεγάλη συμπάθεια στὸ γυιό της, τὸ μικρὸ πρίγκηπα Γουλιέλμο.

Ἡ ἐπιστροφὴ τῆς Σάρας ἐξογρίωσε τὸ βασιλέα καὶ ἔστειλε ἀμέσως τὴ Βασίλισσα Μαίρη νὰ συμβουλεύση τὴν ἀδελφὴ—καὶ στὴν ἀνάγκη νὰ τὴν διατάξη—νὰ διώξη ἀμέσως αὐτὴν τὴν ἐνοχλητικὴ Τσῶρτσιλ.

Ἡ συνάντησι ἦταν δραματικὴ καὶ ἡ Μαίρη φεύγοντας ἀπείλησε τὴ Σάρα:

— Ἔχετε προκαλέσει τὴν καταστροφὴ τὴ δική σας καὶ τοῦ συζύγου σας. Φροντίσετε νὰ μὴ παρασύρετε στὴν πτῶσι σας καὶ ἐκείνην ποὺ λετε ὅτι ὑπηρετεῖτε.

Ἡ Σάρα παρακάλεσε πάλι τὴν κυρία της νὰ τῆς ἐπιτρέψη ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὸ Λον δίνο—ἤθελε ἄλλωστε τόσο πολὺ νὰ δῆ τὸ Τζὼν καὶ τὰ παιδιά της—ἀλλὰ ἡ Ἄννα ἦταν πάλι σοβαρὰ ἄρρωστη καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ μείνη.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΝΑ

ΠΟΛΛΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ παρακαλοῦν τὸν κ. ὑπουργὸν τῆς Δημοσίας Τάξεως ὅπως συστήση εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τὰ ὄργανα τῶν ἀστυνομικῶν τμημάτων νὰ εἶναι προσηνεῖς πρὸς τοὺς προσερχομένους δι' ὑποθέσεις των εἰς τὰ ἀστυνομικὰ τμήματα ἁπλοῦς πολίτας καὶ ὄχι νὰ ἐμπνέουν εἰς αὐτοὺς τὸν τρόμον μὲ τὸν πάντοτε σκαιὸν καὶ ἄγριον τρόπον των

Η ΓΕΩΡΓΙΚΗ Ἕνωσις Ζακύνθου διὰ τηλεγραφήματός της διαμαρτύρεται διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας διάθεσιν τῆς διαχειρίσεως τῶν λιπασμάτων εἰς ἑταιρίαν ἐπὶ προφανῆ ζημίᾳ τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου καὶ ζητεῖ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ συστήματος τῶν διαναμῶν μέσῳ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ τῶν συνεταιρισμῶν.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ τοῦ συνοικισμοῦ Καλογρέζης μᾶς καταγγέλλουν ὅτι ἡ ζωὴ τῶν δημοκρατικῶν πολιτῶν ἔχει καταντήσει ἀφόρητος, ἀπὸ τὴν τρομοκρατίαν τῶν ἐνόπλων ὀργάνων τῆς δεξιᾶς καὶ τοὺς χίτες οἵτινες μὲ πλήρη ἀσυδοσίαν δέρουν, ἀπειλοῦν καὶ τρομοκρατοῦν πάντα μὴ ὀπαδὸν των κάτοικον τοῦ συνοικισμοῦ.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ

Τὸ Βοστάνειον Νοσοκομεῖον Μυτιλήνης Διακηρύττει πλειοδοτικὸν διαγωνισμὸν διὰ τὴν ἐκμίσθωσιν τριῶν καταστημάτων καὶ μιᾶς ἀποθήκης, κειμένων ἐν τῷ Μεγάρῳ τῆς ὁδοῦ Βουλῆς 4 διαστάσεων τοῦ α) 15Χ8 τοῦ β) 6Χ8 τοῦ γ) 5Χ6 καὶ τοῦ δ) 8Χ7. Ἐλάχιστον ὅριον προσφορᾶς καθωρίσθη τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.300.000 μηνιαίως, διά τὸ Α! 700.000 διὰ τὸ Β! 450.000 διὰ τὸ Γ! καὶ 500.000 διὰ τὴν ἀποθήκην. Ὁ διαγωνισμὸς θὰ λάβῃ χώραν εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τὴν 19ην Ὀκτωβρίου 1947 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 ἕως 12 ἐν Ἀθήναις.

Πληροφορίαι παρὰ τῷ Δικηγόρῳ Κ. Παραδέλλη, Ἐλευθερίου Βενιζέλου 43 καθ' ἑκάστην.

Πληρεξούσιος Δικηγόρος
Κ. ΠΑΡΑΔΕΛΛΗΣ

Ἀριθ. 11278β' ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΝ.—Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν δεκάτην (10) τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ 1947 ἔτους, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 11 π. μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικ. κλητὴρ τῶν Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν Παν. Παπάζογλου, τῇ παραγγελίᾳ τοῦ δικηγόρου κ. Σ. Σαράφη, πληρεξουσίου τῆς Μαρίας Δημ. Κουκάκη, τὸ γένος Κυριάκου Μουσταφᾶ, κατοίκου Ἀθηνῶν, μεταβὰς ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς Δημήτριον Κουκάκην, ἀκριβὲς ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 5229)47 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, Τμῆμα 2ον πρὸς γνῶσιν του καὶ διὰ τὰς νομίμους συνεπείας. Ὁ λαβὼν Εἰσαγγελεὺς (Τ.Σ.) Μ. Καμπίρης. Ὁ Δικ. κλητὴρ (Τ.Σ.) Π. Παπάζογλου. Δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Βῆμα» καὶ Δελτίου Συντάξεως Νομικῶν. Ὁ Εἰσαγγελεὺς (Τ.Σ.) Μ. Καμπίρης.

Ἀριθ. 11279 β' ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΝ. —Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν δεκάτην (10) Ὀκτωβρίου 1947, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 11 π.μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικ. κλητὴρ Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν Παν. Παπάζογλου τῇ παραγγελίᾳ τοῦ δικηγόρου κ. Σ. Σαράφη πληρεξουσίου τῆς Μαρίας Κουκάκη, μεταβὰς ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς Δημήτριον Κουκάκην, πρώην κάτοικον Ἀθηνῶν, ἀκριβὲς ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 1759)47 εἰσηγητικῆς πράξεως δι' ἧς ὁρίζει ἡμέραν πρὸς ἐξέτασιν μαρτύρων ἐπὶ τῆς θεμάτων τῆς ὑπ' ἀριθ. 5229)47 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν τὴν 13ην Νοεμβρίου 1947 ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 12 μ. πρὸς γνῶσιν καλούμενον ἅμα ὅπως παραστῇ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων καὶ εἰς ἔνδειξιν. Ὁ λαβὼν Εἰσαγγελεὺς (Τ.Σ.) Μ. Καμπίρης. Ὁ Δικ. κλητὴρ (Τ.Σ.) Π. Παπάζογλου. Δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Βῆμα» καὶ Δελτίου Συντάξεων Νομικῶν Ὁ Εἰσαγγελεὺς (Τ.Σ.) Μ. Καμπίρης.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεταιρισμοῦ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΑΡΑΜΠΟΥΛΑΣ

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ ΜΕΙΟΔΟΣΙΑΣ

Τὸ Ἱπποκράτειον Νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πρόχειρον μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν δι' ἐγγράφων προσφορῶν (συμπλήρωσις τιμολογίου βάσει ἐνδεικτικῆς προμετρήσεως) διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργασιῶν διαρρυθμίσεως χώρου εἰς ταράτσαν παλαιοῦ κτιρίου πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τηλεφωνικοῦ κέντρου.

Ὁ διαγωνισμὸς θὰ λάβῃ διενεργηθῆ τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1947 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10—10 ½ π. μ. ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ Ἱδρύματος.

Δεκτοὶ εἰς τὸν διαγωνισμὸν γίνονται ἐργολάβοι πάσης τάξεως ὡς καὶ ἐμπειροτέχναι οἰκοδομικῶν ἔργων.

Ἐγγύησις διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὁρίζεται εἰς δραχμὰς 125.000.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ λάβουν γνῶσιν τῶν ὅρων συγγραφῆς καὶ λοιπῶν πληροφοριῶν προσερχόμενοι ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἱδρύματος καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π.μ. ὥραν.

Ἀθῆναι τῇ 1η Ὀκτωβρίου 1947
ΕΚ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

ΜΕΙΟΔΟΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ὁ Αὐτόνομος Σταφιδικὸς Ὀργανισμὸς προκηρύσσει μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν ἐνεργηθησομένων τὴν 21ην Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐν τοῖς Γραφείοις αὐτοῦ ὁδὸς Κορνάρου 4, ἔνθα καὶ παρέχονται πληροφορίαι εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, διὰ προμήθειαν πέντε τόννων σπάγγου καταλλήλου διὰ ραφὴν σάκκων.

(Ἐκ τοῦ Α.Σ.Ο.)

ΚΑΥΣΤΗΡΕΣ

OIL — O — MATIC αὐτόματοι διὰ θερμάνσεις, φούρνους, κουζίνες κτλ.

ΚΑΥΣΤΗΡΕΣ βαρέος ἀκαθάρτου πετρελαίου RAY διὰ βιομηχανικὰς ἐγκαταστάσεις.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΜΗΧΑΝΑΙ ΝΤΗΖΕΛ ANGLOBELGIAN.

ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ DANCKAERT (Βελγικά).

ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΑ.

ΟΡΓΑΝΑ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ TAYLOR.

ΤΣΕΡΚΙΑ — ΣΥΝΔΕΤΗΡΕΣ

ΤΣΕΡΚΟΜΗΧΑΝΑΙ. Σύστημα συσκευασίας τῶν Ἀμερικανικῶν Ἐργοστασίων SIGNODE.

Διαρκὴς παρακαταθήκη παρὰ τῷ Γεν Ἀντιπροσώπῳ

ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΛΠΑΚΑ
Γ' Σ)6ρίου 23. Τηλ. 54.215

ΣΤΟ ΨΥΧΙΚΟ

Οἰκόπεδα κεντρικώτατα εἰς τιμὰς ἐξαιρετικῆς εὐκαιρίας: 1) Οἰκόπεδα 2300 πηχ. γωνιέων £ 220. 2) Οἰκόπεδα πηχ. 1162 £ 110. 3) Οἰκόπεδα πήχ. 4000 £ 260, προσόψεις δύο πλησίον τῆς Λεωφ. Κηφισιᾶς ἢ τὸ ἥμισυ 130 £. 4) Οἰκόπεδα πήχ. 1200 £ 200 ἐπὶ Λεωφορου, 5) Οἰκόπεδα πήχ. 3000 περίπου £ 320. 6) Οἰκόπεδα 1506 πήχ. £ 115. 7) Οἰκόπεδ. πήχ. 1400 £ 165 γωνιαίον 8) Οἰκόπεδ. 1244 πήχ. £ 120.

ΚΤΗΜΑΤΙΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΑΙ
ΤΟ ΨΥΧΙΚΟ
Β. ΠΛΑΤΕΙΑ Ψυχικοῦ Τηλ. 77-722

«BA

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

27-2.

«ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΕΣ ΕΠΙ ΚΑΤΟΧΗΣ»

Τοὺς νεκροὺς ποὺ λησμονοῦνε μακαρίζει ὁ ποιητής. Τέτοια εὐτυχία δὲ δόθηκε στὸν ἄνθρωπο ὅσο βρίσκεται στὴ ζωή. «Θέλουν μὰ δὲ βολεῖ νὰ λησμονήσουν» αὐτοί. Οὔτε βολεῖ, οὔτε πρέπει. Νὰ ζῆτε γιὰ νὰ τὸν θυμόσαστε εἶνε ἡ εὐχὴ ποὺ δίνουν οἱ Κρητικοὶ σὲ ὅσους φέρουν νωπὸ πένθος. Ὑποχρέωσι ἀπέναντι ἐκείνων ποὺ φεύγουν. Ἀλλὰ ὑποχρέωσι καὶ πρός ἐμᾶς τοὺς ἴδιους, ποὺ θὰ ἀδικούσαμε πολὺ τοὺς ἑαυτούς μας ἂν ἀπωθῶντας τὴ μνήμη δὲν πλουτίζαμε τὴν πεῖρα μας μὲ τὰ μαθήματα τοῦ παρελθόντος. Τὴ διπλὴ αὐτὴ ὑποχρέωσι ἐκτελεῖ τώρα, μὲ τὴν ἔγκρισι καὶ μὲ στοιχεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἡ «Ὑπηρεσία προστασίας τῶν ἀπορφανισθεισῶν οἰκογενειῶν». «Ἐκτελεσθέντες ἐπὶ Κατοχῆς», εἶνε ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου. Μιὰ ἔκδοσι τοῦ «Λαοῦ» μὲ 144 σελίδες πλημμυρισμένες ἀπὸ θυσία καὶ αἷμα.

Δείγματα τῆς προσφορᾶς τοῦ Ἔθνους εἶχαν ζητήσει οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι στὴ δίκη τῶν ἐγκληματιῶν τοῦ πολέμου τῆς Νυρεμβέργης. Τὰ δείγματα αὐτά, συγκεντρωμένα καὶ ταξινομημένα ἔρχονται σήμερα στὴ δημοσιότητα μὲ πρόλογο τῆς κ. Ἰωάννας Τσάτσου ποὺ ἦταν ἡ προϊσταμένη τῆς ὑπηρεσίας καὶ ποὺ μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες κυρίες δούλεψε μὲ τὴν ψυχὴ της κατὰ τὴν περίοδο τῆς Σκλαβιᾶς.

«...Καὶ ἔτσι ἀφοῦ ξαναφέραμε στὸ φῶς τὰ στοιχεῖα σκεφθήκαμε πῶς θἄταν χρήσιμο καὶ σωστὸ νὰ τὰ δώσουμε καὶ στὸ ἑλληνικὸ κοινό, γιὰ νὰ θυμηθῆ μερικὰ γεγονότα ποὺ ἴσως ξέχασε καὶ ποὺ ἡ ἱστορία ἀσφαλῶς θὰ τὰ χρειασθῆ ἀργότερα...»

Ὄχι μόνο νὰ θυμηθοῦμε, ἀλλὰ καὶ νὰ πληροφορηθοῦμε. Ἁπλῆροφόρητο εἶνε τὸ Ἔθνος γιὰ τὴν ἔκτασι τῆς θυσίας του. Ἔλειψαν οἱ ἐπίσημοι καὶ οἱ ἀνεπίσημοι πληροφορητές. Ἔλειψε ἡ συστηματικὴ δουλειά, τὸ πραγματικὸ μνημεῖο ἐκείνων ποὺ ἔπεσαν καὶ ἐκείνων ποὺ ζωντανοὶ ἐγνώρισαν τὸ μαρτύριο: Ἡ λογοτεχνία — ἐκτὸς ἀπὸ ἀραιότατες ἐξαιρέσεις — θεώρησε κατώτερὸ της νὰ καταπιαστῆ μὲ τὴν ἔξαρσι ἑνὸς λαοῦ. Τὴ βλέπετε. Ἐπὶ ἑβδομάδες τώρα, μικρολογεῖ γύρω σ' ἕνα βιβλίο κάποιου κυρίου Λεβέκ κι' ἀφίνει νὰ σκονίζωνται στὰ ντουλάπια τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀστείρευτες πηγὲς ἐμπνεύσεων.

Ἡ λήθη καὶ ἡ ἄγνοια σαρώνουν τὴ θυσία. Οἱ πολλοὶ τὴν ἔχουν ἀκουστά. Οὔτε ὑποπτεύονται τὸν ὄγκο της. Οἱ ἄλλοι τὴ λησμονοῦν. Εἶνε δὲ ἡ λήθη ἀσέβεια ἀπὸς τοὺς νεκρούς. Κι' ἂν οἱ νεκροὶ μᾶς ἀφίνουν ἀδιαφόρους, θἄπρεπε νὰ σκεφθοῦμε τὴν ἀδικία ποὺ κάνουμε στοὺς ἑαυτούς μας ὅταν βιαστικοὶ νὰ γυρίσουμε τὶς σελίδες τῆς ἱστορίας μας στὸ Σήμερα, ἀφήνουμε νὰ χαθοῦν τὰ μαθήματα τοῦ Χτές. Τὸ Ἔθνος ὅμως ὀφείλει νὰ ξέρη τὴν ἱστορία του. Ὄχι γιὰ νὰ διαιωνίζη τὸ μῖσος ἐναντίον ἐκείνων ποὺ κακούργησαν εἰς βάρος του. Ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνεται πιὸ σοφὸ καὶ γιὰ νὰ τονώνεται στὴν πίστι του. Ἔτσι μὲ ἰσχυρότερη τὴ μνήμη καὶ πληρέστερη τὴ γνῶσι, θὰ εἶνε σέ θέσι νὰ κρίνη τοὺς ὑθεσινοὺς του ἐχθρούς κατὰ τὰ ἔργα τους καὶ νὰ τοὺς τοποθετήση στὰ πλαίσια ποὺ τοὺς ἀξίζουν. Συνηθίσαμε πολὺ νὰ ταπεινώνουμε τὸν ἑαυτό μας καὶ νὰ ὑποκλινόμαστε μὲ κατάνυξι ἐμπρός στοὺς πολιτισμοὺς ποὺ ἔρχονται μὲ τοὺς βορείους ἀνέμους. Στὴ δικὴ μας ὅμως ἱστορία δὲ θὰ συναντήσετε ἐκδηλώσεις ἐπίσημες βαρβαρότητος ὅπως αὐτὴ — ἕνα ἀπὸ τὰ μύρια παραδείγματα — ποὺ μᾶς ἀποκαλύπτει ὁ πρόλογος τοῦ βιβλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Μυστικὴ διαταγὴ τῆς 1 Αὐγούστου τοῦ 1943 καὶ μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ στρατηγοῦ Πράχερτ: «Ἅμα τῷ ἀνοίγματι τῆς παρούσης διαταγῆς, πάντες οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς γερμανικὰς ἐνόπλους δυνάμεις ἐξουσιοδοτοῦνται καὶ ἐντέλλονται νὰ ποιοῦνται χρῆσιν ἀμέσως παντὸς ὅπλου ὅπερ φέρουν μεθ' ἑαυτῶν Εἰς περίπτωσιν ταραχῶν ἐντέλλονται νὰ βάλλουν καθ' οἱουδήποτε πλήθους ἀδιστάκτως, χωρὶς προειδοποίησιν καὶ πρόσκλησιν πρός διάλυσιν.... Ὁ μὴ ἐπιτυγχανων τὸν στόχον του θὰ τιμωρῆται...»

Πόσα ποὺ δὲν ξέρουμε... Πόσα ποὺ λησμονήσαμε. Διακόσιοι οἱ τουφεκισμένοι τῆς Πρωτομαγιᾶς τοῦ 1944. Οὔτε φρόντισε νὰ τοὺς πάρη ὁ κατακτητὴς τὰ στοιχεῖα. Τὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα τῆς Καισαριανῆς τηλεφωνεῖ στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ νὰ στείλη νὰ μαζέψη τὰ ροῦχα τους. Τὰ συγκεντρώνουν σὲ μιὰ ἀποθήκη στὴν ὁδὸ Ἀπόλλωνος.

Ἡ εἴδησις διαδίδεται σὰν ἀστραπὴ στὴν πόλι. Εἰσβολὴ στὴν ἀποθήκη ἑνὸς πλήθους ποὺ ἀγωνιᾷ γιὰ τοὺς δικούς του. Ψάχνουν τὰ ροῦχα, σκαλίζουν τὶς τσέπες. Καὶ κάπου — κάπου ἡ φωνὴ τοῦ σπαραγμοῦ: Ἡ μητέρα ποὺ βρίσκει τὸ σακκάκι τοῦ ἀγοριοῦ της. Ἡ γυναῖκα ποὺ ἀναγνωρίζει τὸ ποικάμισο τοῦ ἄντρα της.

Καὶ εἴμαστε ἀκόμα στὸν πρόλογο. Μιὰ εἰσαγωγὴ γιὰ νὰ φθάσουμε στὰ κελλιὰ τῶν μελλοθανάτων καὶ νὰ τοὺς δοῦμε λίγα λεπτὰ πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσι, ὅπως τοὺς εἶδαν οἱ ἱερεῖς ποὺ τοὺς ἔδωσαν τὸν ὕστατο ἀσπασμὸ καὶ ζωντανοὺς ἀκόμα, τοὺς ἔψαλαν το «Ἄμωμοι ἐν ὁδῷ ἀλληλούϊα». Ἐκ θέσεις ποὺ μὲ νωπὲς τὶς ἐντυπώσεις ἔστελναν οἱ παπάδες στὴν προϊσταμένη τους ἀρχή. Ἀντέχετε στὴν ἀνάγνωσι; Τότε, αὔριο.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 13 Ὀκτωβρίου. (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία). — Ἀγγέλλεται ἐξ Ἀγκύρας ὅτι ὁ κ. Χασὰν Σακᾶ πρόεδρος τῆς νέας Τουρκικῆς Κυβερνήσεως, τῆς σχηματισθείσης τὴν 10ην Σεπτεμβρίου, προέβη σήμερον ἐν τῇ Τουρκικῇ Βουλῇ εἰς δηλώσεις ἐπὶ τοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ πρόγραμμα τῆς νέας Κυβερνήσεως, χορηγεῖ ἴσην μεταχείρισιν εἰς τὰ δύο πολιτικὰ κόμματα. Εἰς τὰς κυριωτέρας του γραμμὰς τὸ πρόγραμμα τῆς νέας Κυβερνήσεως ὀλίγον διαφέρει τοῦ προγράμματος τῆς προκατόχου. Σχετικῶς μὲ τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας ὁ νέος πρωθυπουργὸς ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδέποτε θὰ παραμελήση ὅπως λάβῃ οἱονδήποτε μέτρον ἤθελε κρίνει ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Τουρκίας καὶ τὴν περιφρούρησιν τῆς ἀνεξαρτησίας της. Ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ, ὅτι τὸ προέχον αὐτῆς καθήκον, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας εἶνε νὰ προβῇ εἰς τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς αὔξησιν τῶν κατὰ ξηρὰν, κατὰ θάλασσαν καὶ ἀέρα δυνάμεων τῆς Τουρκίας.

1

Ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον διαμορφοῦται ἡ ἀμερικανικὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ εἶνε πολὺ ἰδιότυπος καὶ ἐξαιρετικὰ πολύπλοκος. Οἱ ποτισμένοι μὲ εὐρωπαϊκὴν σκέψιν δυσκολεύονται πάντοτε τρομερὰ νὰ τὴν κατανοήσουν. Καὶ ὅταν τὴν κατανοήσουν ἐξανίστανται ἐναντίον τῶν τόσον ἐκκεντρικῶς ἀντισυμβατικῶν πολιτικῶν μεθόδων. Πολλοὶ ἀκολουθοῦν τὸ παράδειγμα τοῦ ἀνωτέρου ἀξιωματούχου τοῦ ἀγγλικοῦ Φόρειν Ὄφφις, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἐνήργησεν ἐπισταμένην μελέτην τῆς καταστάσεως εἰς τὴν Οὐάσιγκτον, ἠκούσθη ψιθυρίζων καθὼς ἐσκέπτετο τὸ θέαμα τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως: «Δὲν εἶνε αὐτό, δὲν εἶνε αὐτό, εἶνε ἀδύνατον νὰ εἶνε ἔτσι». Ἀκόμη, καὶ μεταξὺ τῶν Ἀμερικανῶν, μόνον οἱ ἐχοντες εἰδικὸν ἔνδιαφέρον ἠμποροῦν νὰ παρακολουθήσουν τὸν λαβύρινθον τῆς ἀλληλεπιδράσεως τοῦ Λευκοῦ Οἴκου, τοῦ Κογκρέσσου τοῦ κοινοῦ, τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας, τῶν γεωγραφικῶν δεδομένων καὶ τῆς ἐξελίξεως τῶν παγκοσμίων γεγονότων, ποὺ διαμορφώνουν συνήθως τὴν ἀμερικανικὴν πολιτικήν.

Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς, ὑπάρχει σχεδὸν γενικὴ τάσις νὰ κρίνωνται αἱ ἀμερικανικαὶ ἐξωτερικαὶ σχέσεις ἀπὸ τὸ παρελθόν, ἀγνοουμένων, τῶν μεγάλων μεταβολῶν τῆς τελευταίας ἑξαετίας. Καὶ μόνον αἱ μεταβολαὶ αὐταὶ καθιστοῦνδυνατὸν καίτοι καθόλου βέβαιον, ὅτι αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι θ' ἀσκήσουν διεθνῆ πολιτικὴν τόσον θετικὴν, τόσον συνεπῆ καὶ τόσον σταθερὰν ὅσον ἐπιβάλλει ἐπιτακτικῶς ἡ θλιβερὰ κατάστασις τοῦ μεταπολεμικοῦ κόσμου.

Διατί ἡ ταυτὴ πολιτικὴ ἦτο ἀδύνατος κατὰ τὸ παρελθόν — διατί ὁ μέγιστος τῶν Ἀμερικανῶν ἡγετῶν, ὁ Φραγκλῖνος Ρούσβελτ, δὲν ἠδυνήθη νὰ κατευθύνη τὴν πολιτικὴν, ἀλλ' ἦτο διαρκῶς ὑποχρεωμένος νὰ κάνη ἐλιγμοὺς καὶ τεχνάσματα καθ' ὅλην τὴν προπολεμικὴν περίοδον — δυνάμεθα νὰ τὸ ἀντιληφθῶμεν συνοπτικῶς ἀπὸ ἕν μόνον ἐπεισόδιον. Κατὰ τὰ τέλη τῆς συνόδου τοῦ Κογκρέσσου τὸ 1949, ἡ Γερουσία θὰ ἔπρεπε ν' ἀκυρώσῃ τὸν Νόμον περὶ Οὐδετερότητος ὡς προειδοποίησιν πρὸς τὸν τὸν Χίτλερ ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ πεισθῇ ἡ Γερουσία ὅτι ἀπειλεῖται πόλεμος. Ἡ κατάστασις ἦτο σοβαρωτάτη. Ὁ γερουσιαστὴς Γκάϊ Ζιλλὲτ τῆς Ἀϊόβα ἀνεκοίνωσεν ὅτι προσηύχετο ὅλην τὴν νύκτα γονατιστὸς καὶ παρακαλῶν τὸν Ὕψιστον νὰ τὸν φωτίσῃ. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὅμως ὁ Ὕψιστος εἶχε μικροτέραν ἐπιρροὴν ἀπὸ τὸν γερουσιαστὴν Οὐίλλιαμ Μπόρα τοῦ Ἀϊντάχο. Ὁ Μπόρα, σχεδὸν μόνος του, ἔπεισε τὴν Γερουσίαν καὶ τὸν γερουσιαστὴν Ζιλλὲτ ὅτι δὲν θὰ ἐγίνετο πόλεμος. Εἰς μίαν τελευταίαν προσπάθειαν νὰ ἐπιτύχῃ μίαν ἔγκρισιν, ὁ Ροὺσβελτ ἐκάλεσε τὸν Μπόρα καὶ τοὺς κορυφαίους γερουσιαστὰς τῶν δύο κομμάτων εἰς νυκτερινὴν συγκέντρωσιν εἰς τὸν Λευκὸν Οἶκον, ὅπου ὁ Πρόεδρος μαζὶ μὲ τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Κορντὲλ Χάλ ἀνέπτυξαν μὲ ζωηροτάτην ἀνησυχίαν καὶ πλήρεις λεπτομερείας τὸν τρομερὸν κίνδυνον ποὺ ἀπειλοῦσε ὁλόκληρον τὸν κόσμον.

Ὅταν ἐτελείωσεν ἡ ἔκθεσις τοῦ Χάλ, ὁ Μπόρα ἀπήντησε ψυχρὰ τὰ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν ὅτι δὲν εἶχε καμμίαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ συλλέγῃ μόνος του πληροφορίας καὶ ὅτι πηγαί εἰς τὰς ὁποίας εἶχεν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην τὸν διεβεβαίωσαν ἀπολύτως ὅτι δὲν θὰ γίνῃ πόλεμος. Ἡ συγκέντρωσις διελύθη μὲ κάποιαν δυσφορίαν διότι ὁ γηραιὸς Χάλ, εὑρισκόμενος πρὸ τῆς ἀδιαλλαξίας τοῦ παλαιοῦ συναδέλφου του, ἐξέσπασε εἰς δάκρυα ὀργῆς, ἀγανακτήσεως καὶ ἀπαισιοδοξίας. Ὀλίγον κατόπιν, ὅταν ἔγινε γνωστὸν

Η «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ» ΤΟΥ 1941 ΚΑΙ Η ΑΦΡΙΚΗ

ΤΕΡΑΣΤΙΑΙ ΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΗΣ Α

2

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐδόθη ἄδεια νὰ συνεχισθῇ ἡ προέλασις εἰς τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν καὶ νὰ καταληφθῇ ἡ Βεγγάζη, ἐὰν ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ ἐκ τῶν ἐνόντων, χωρὶς τὴν ἀποστολὴν ἐνισχύσεων. Παρὰ τὸ μειονέκτημα αὐτό, ὁ στρατηγὸς Ὀ'Κόννορ ἐσημείωσε μεγαλυτέρας ἐπιτυχίας ἀπὸ ὅ,τι ἀνεμένετο. Ἀποστειλας τὴν ἐβδόμην θωρακισμένην μεραρχίαν εἰς μίαν ἐξόρμησιν 240 χιλιομέτρων διὰ μέσου τῆς ἐρήμου ἐνδοχώρας πρὸς τὸ Μπέντα Φόμ πέραν τῆς Βεγγάζης ἀπέκλεισε τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν Τρίπολιν καὶ ἀπέκοψεν ὁλόκληρον τὸ ὑπόλοιπον τῆς στρατιᾶς τοῦ Γκρατσιάνι.

Οἱ νικηταὶ ἐφλέγοντο ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συνεχίσουν τὴν προέλασιν πρὸς τὴν Τρίπολιν. Τὰ ὀλίγα ἰταλικὰ στρατεύματα εἶχον πανικοβληθῇ ἀπὸ τὴν τύχην τῆς κυρίας δυνάμεως καὶ ἐπερίμεναν τὴν ἀνά πᾶσαν στιγμὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀγγλικῶν τάνκς. Ὁ Χίτλερ ἀπέστειλε πολὺ ἀργὰ μίαν ἐλαφρὰν θωρακισμένην μεραρχίαν ὑπὸ τὸν Ρόμμελ πρὸς διάσωσιν των ἀλλὰ τὰ πρῶτα τμήματα της ἤρχισαν ν' ἀποβιβάζωνται μόνον μετὰ μίαν ἑβδομάδα.

Ἡ ἄκλησις νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια διὰ συνέχισιν τῆς προελάσεως δὲν εὗρεν ἀνταπόκρισιν, δὲν εἰσηκούσθη. Τὴν ἐπαύριον τῆς νίκης ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἀπέστελλεν εἰς τὸν Οὐέϊβελ ἕνα τηλεγράφημα διὰ τοῦ ὁποίου τὸν διέτασσε νὰ σταματήσῃ τὴν προέλασιν, ν' ἀφήσῃ μίαν ἐλαχίστην μόνον δύναμιν ὅπως κρατήσῃ τὸ καταληφθὲν ἔδαφος καὶ νὰ προετοιμασθῇ ὅπως ἀποστείλῃ τὴν μεγαλυτέραν δυνατὴν δύναμιν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τί εἶχε συμβῇ; Ὁ Μεταξᾶς εἶχεν ἀποθάνει αἰφνιδίως τὴν 28 Ἰανουαρίου καὶ ὁ κ. Τσῶρτσιλ ἔσπευσε ν' ἀναζωογονήσῃ τὸ προσφιλὲς σχέδιόν του. Ὁ νέος Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος εἶχεν ἀπευθύνει διακοίνωσιν πρὸς τὴν ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν, ἐπιβεβαιώνων τὴν ἀρχὴν τοῦ προκατόχου του ν' ἀντισταθῇ κατὰ τῶν Γερμανῶν ἐὰν ἐπετίθεντο, ταυτοχρόνως δὲ ἐπαναλαμβάνων, ὅτι ἡ ἀποστολὴ ἀγγλικῶν στρατευμάτων δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῇ πρὶν ἐκδηλωθῇ ἡ ἀπειλὴ γερμανικῆς εἰσβολῆς — διὰ τὴν ὁποίαν τῶν Γερμανῶν εἰς τὰ σύνορα τῆς Βουλγαρίας.

Τὸ ἐλαφρὸν τοῦτο [illegible] τῶν στρατευμάτων τῆς ἐλευθερίας ἦτο ἀρκετὸ [illegible] — ἀρκετὸν διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν [illegible]

ι διεξήχθησαν μὲ ἕνα ἀ-
νον τοῦ Προέδρου Ροὺζ-
τὴν Ἑλβετίαν. Ὁ Γκαι-
ει ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ στα
ος εἰς τὸν Ἀΐζενχάουερ.
ι τὸ ὄνομά του ἐξακολου
νὰ ἔχῃ καλὴν ἀπήχησιν
ωτερικόν.
σελριγκ διέταξε ν' ἀφε-
ρος ὁ Γκαῖριγκ.
σελριγκ μὲ ἐπισκέπτεται
ῆς ὁ καὶ 7.30 ἐσπερινῆς.
πρόθεσιν νὰ στείλῃ ἕνα
ημα εἰς τὴν κυβέρνησιν
τὴν πληροφόρησιν ὅτι ὁ
χης τοῦ Ράϊχ προέτεινε
ν μὲ τὸν Ἀΐζενχάουερ.
ίνῃ τὴν ἀπάντησιν.

ΟΥ 1945

φήμας, αἱ ὁποῖαι βασί-
ς πληροφορίας ἐχθρικῆς
ὴν μεσημβρίαν θὰ συνα-
ωχή.

ΟΥ 1945

χθρικὰ στρατεύματα θὰ

ον καὶ τελευταῖ-
ῖμα τῆς μελέτης
Βασιλικοῦ Ἰν-
ούτου ἐξωτερικῶν
έσεως τοῦ Λον-
ν ἐν σχέσει μὲ
Ρωσσικὴν ἐπιρ-
εἰς τὴν Ἀνατο-
ν Εὐρώπην δημο-
εται εἰς τὴν 4ην
σελίδα.

ἐπιτελεῖον μου. Ὁ στρατάρχης Μπράουχιτς μεταβαίνει, ἐξ ὀνόματος τοῦ Στρατάρχου τοῦ Ράϊχ, νὰ συναντήσῃ τὰ ἀμερικανικὰ στρατεύματα. Κομίζει μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ἀΐζενχάουερ.

8 ΜΑΙΟΥ 1945

Φθάνει ὁ στρατηγὸς Γκράϊμ (τὸν ὁποῖον ὁ Χίτλερ εἶχεν ὁρίσει ἀρχηγὸν τῆς ναυτοπορίας, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Γκαῖριγκ). Στηρίζεται σὲ δεκανίκια. Εἶνε πελιδνός, ἡ κατάστασίς του εἶνε οἰκτρά.

Ὁ Γκράϊμ καὶ ἡ Ἄννα Ράϊτς μοῦ ἀφηγοῦνται ὅτι ὁ Φύρερ εὑρίσκετο ἀκόμη ἐν ζωῇ τὴν 29ην Ἀπριλίου καὶ διετήρει πλήρως τὰς διανοητικὰς δυνάμεις του. Τοὺς διέταξε ν' ἀπέλθουν ἀπὸ τὸ ὑπόγειον τῆς Καγκελαρίας. Δι' αὐτοὺς ἡ μεγαλυτέρα δυστυχία τῆς ζωῆς των εἶνε, ὅτι δὲν εἶχον τὸ προνόμιον ν' ἀποθάνουν μαζὶ μὲ τὸν Φύρερ.

Μοῦ λέγουν, ὅτι τὸ πτῶμα τοῦ Φύρερ οὐδέποτε θ' ἀνευρεθῇ. Παρατηρῶ ὅτι πιθανώτατα θὰ ἑκάη. Ὁ Γκράϊμ δὲν μοῦ ἀποκαλύπτει κατὰ ποῖον τρόπον κατεστράφη τὸ πτῶμα. Μοῦ ἐπαναλαμβάνει ἁπλῶς ὅτι οὐδέποτε θ' ἀνευρεθῇ.

Μοῦ δίδουν τὸν κατάλογον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀπέθαναν. Εἶνε οἱ ἑξῆς: ὁ Φύρερ, ἡ Εὔα Μπράουν (δὲν ἀναφέρουν ὅτι ἐτέλεσαν τὸν γάμον των· ἐὰν ἐγνώριζαν κάτι σχετικῶς, ἀσφαλῶς θὰ τὸ ἀνέφεραν), Μπούργκσντορφ, Μπόρμαν (εἶνε χαρακτηριστικὸν ὅτι εἶνε ἡ μόνη πηγὴ ποὺ ἀναφέρει ὅτι ὁ Μπόρμαν ηὐτοκτόνησε), Γκαῖμπελς, ἡ σύζυγός του, Μπέλωβ.

Ζητῶ πληροφορίας διὰ τὸν Φεῖχεν ἤδη διατάξει νὰ τυφεκισθῇ. Εἶχεν ἀποπειραθῇ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ ὑπόγειον τῆς Καγκελαρίας φέρων πολιτικὴν περιβολήν.

Σχετικῶς μὲ τὸν Γκαῖριγκ, ὁ Γκράϊμ μοῦ λέγει ὅτι ὁ Φύρερ εἶχε θεωρήσει τὸ τηλεγράφημά του ὡς τελεσίγραφον καὶ ὅτι εἶχε πεισθῇ ὅτι ὁ Γκαῖριγκ εἶχεν ἀρχίσει διαπραγματεύσεις μὲ τὰς ἐχθρικὰς χώρας πρὸ πέντε ἤδη μηνῶν. Δὲν κατορθώνω νὰ τοῦ δώσω νὰ ἐννοήσῃ ὅτι αὐτὸ εἶνε πλάνη καὶ ὅτι ὁ Φύρερ εἶχε λάβει ψευδεῖς πληροφορίας.

Ὁ Ἀμερικανὸς στρατηγὸς Στὰκ καὶ 30 ἄνδρες ἔφθασαν εἰς Φίσχορν τὴν πρωΐαν διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν προστασίαν τοῦ Γκαῖριγκ. Αὐτὸς ὅμως δὲν εὑρίσκετο ἐκεῖ. Ἔφθασεν ἀργότερον. Δὲν κατώρθωσα νὰ τὸν ἴδω. Ὁ ταγματάρχης Σάντμαν, τὸν ὁποῖον εἶχα στείλει νὰ τὸν ἴδῃ, μοῦ ἀνέφερεν ὅτι ὁ Στρατάρχης τοῦ Ράϊχ ἦτο τώρα πολὺ εὐτυχής, διότι εἶχε διαφύγει τὸν μέγαν κίνδυνον.

9 ΜΑΙΟΥ 1945

Δὲν ἠμπόρεσα νὰ ἴδω τὸν Γκαῖριγκ παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας προσπαθείας μου. Ἀργὰ λαμβάνω ἕνα τηλεφώνημα. Εἶνε ἐπὶ τέλους ὁ Γκαῖριγκ, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ μὲ ἴδῃ ἀμέσως, διότι πρόκειται ν' ἀναχωρήσῃ μετ' ὀλίγον μαζὶ μὲ τὸν Ἀμερικανὸν στρατηγὸν Στάκ. Φθάνω μετὰ 10 λεπτά. Εἰς μάτην. Ὁ Στρατάρχης τοῦ Ράϊχ ἔχει ἤδη ἀναχωρήσει.

10 ΜΑΙΟΥ 1945

Ἐχάσαμεν τὸν πόλεμον!

Στρατηγὸς KOLLER

νὴ τοῦ συζύγου. Σχεδὸν ἑκή. Γιατὶ δὲ χορεύεις Ντί τί δὲν καπνίζεις, Ντίνα; ν τὰ κοπανᾶς, Ντίνα; Γιαύνεις κι' ἐσὺ τὴ γλῶσσα τὶς ἄλλες κυρίες, Ντίνα; τὸς ὁ ἀέρας τῆς σεμνότη-

τας, Ντίνα; Γιατὶ ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ οἰκοτροφείου Ντίνα;

Μιά, δυό, τρεῖς, δέκα... Ἔτσι τόχουμε; Συγχρονίζεται κάποτε ἡ Ντίνα. Ἀποκτᾶ τὸ πακέτο της καὶ χτυπᾷ μὲ ἀσικλίκι στὸ νύχι τοῦ ἀντίχειρα τὴν τσιγαριά της.

Ἀφίνει δέκα ἀναπτῆρες θαυμαστῶν νὰ φωταγωγηθοῦν πρὸς τι μήν της. Βάζει τὸ ἕνα πόδι πάνω στὸ ἄλλο καὶ πρὶν ἀκόμα οἱ συνοδοί της ἀντιληφθοῦν ὅτι ἄδειασε τὸ ποτῆρι της, κάνει νεῦμα στὰ γκαρσόνι νὰ τῆς φέρῃ ἀπὸ τὰ ἴδια. Καὶ δὲν περιμένει πιὰ τὸν Κώστα νὰ τὴν καλέσῃ σὲ χορό. Τοῦ κλείνει μὲ τσαχπινιὰ τὸ μάτι καὶ παραδίνεται στὰ μπράτσα του μὲ τὴν ἄνεσι ποὺ ἀφίνεται κανεὶς σὲ γνώριμο ἐδάφη. Ἦταν δὲ τόσο πλῆρες τὸ ξεσχόλισμα ὥστε, πέντε χρόνια μετὰ τὸ γάμο, ἔφθασαν στὶς χωρισιὲς καὶ τὸ διαζύγιο. Βγῆκε εἰς βάρος τῆς Ντίνας. Ἐπ' αὐτοφώρῳ. Τὴν ἔπιασε ὁ σύζυγος. Τὸ καταθέτουν οἱ μάρτυρες.

— Καὶ μᾶς ἔκανε τὴν Ἀρσακειάδα...—σχολιάζουν οἱ γνώριμοι.

Δὲν τὴν ἔκανε. Ἦταν. Γιὰ τὸ ρόλο τῆς χρηστῆς καὶ τῆς ἀθόρυβης οἰκοδέσποινας τὴν προώριζαν ἡ ἰδιοσυγκρασία της καὶ ἡ ἀγωγή της. Ἀφίνουν ὅμως οἱ σύζυγοι; Τὴν ἤθελε μὲ τὴ χρηστότητα στὸ ὑπέδαφος καὶ μὲ τὴν ξετσιπωσιὰ στὴν ἐπιφάνεια. Ἤθελε πολλά. Ὄχι ἴσως τ' ἀδύνατα. Τὰ καταφέρνουν μερικές. Ὁ πειρασμὸς ποὺ δὲν πειράζεται. Ἡ πρόκλησις ποὺ δὲν προκαλεῖται. Ἡ ἐμπρήστρια ποὺ δὲν πυρπολεῖται. Δὲν εἶνε οἱ περισσότερες. Στὶς περισσότερες ἀνήκει ἡ Ντίνα. Καὶ τὴν πῆρε ὁ κατήφορος, ἕνας κατήφορος παρκεταρισμένος ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ συζύγου της.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

στήριον «Ἡ Ἑλλάς». (Τοῦ κ. Φωκ. Δημητριάδη)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΝΑ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΡΝ. ΓΚΡΕΓΚΟΥΑΡ

ΤΟΥ κ. ΗΛΙΑ ΒΕΝΕΖΗ

Ἡ στήλη αὐτὴ τὴν περασμένη Κυριακὴ ἐξέφρασε τὴ λύπη της καὶ τὴν ἀγανάκτησή της γιὰ τὶς ὑβριστικὲς γιὰ τὸ λαό μας ἐκφράσεις ἑνὸς ξένου λογίου, τοῦ κ. Λεβέκ, ἐπιμελητῆ τοῦ «Ντομαὶν Γκρὲκ». Οἱ ἐκφράσεις αὐτὲς εἶχαν ἀναδημοσιευθῆ, στὸ γαλλικὸ πρωτότυπο κείμενό τους, στὴ «Νέα Ἑστία». Ἐπειδὴ δὲν εἶχα τὸ βιβλίο, ἐζήτησα τηλεφωνικῶς ἀπὸ τὸ διευθυντὴ τοῦ περιοδικοῦ νὰ μοῦ ἐπιβεβαιώσῃ ὅτι δὲν εἶχε γίνει κανένα λάθος. Ὄχι, δὲν εἶχε γίνει κανένα λάθος. Ἔτσι, γράφτηκε ἡ διαμαρτυρία ἐκείνη. Στὸ μετάξυ ἔλαβα τὸ «Ντομαὶν Γκρὲκ». Ἡ καλὴ πίστη ἐπιβάλλει νὰ σημειώσω ὅτι ὑπάρχουν ἐκεῖ, στοὺς διαφόρους προλόγους, θερμὰ λόγια γιὰ τὸν πόλεμο ποὺ κάναμε στὴν Ἀλβανία καὶ γιὰ τὴ μεταγενέστερη ἱστορία μας, τὴν ἔξαρσή μας καὶ τὴ λύπη μας. Ἀλλὰ περιτριγυρισμένες ἀπὸ τέτοια ἀτμόσφαιρα ξεπετιοῦνται ξαφνικὰ, καὶ γι' αὐτὸ πιὸ καίριες καὶ πιὸ ἀβάσταχτα, μὲ ἐντύπωση ἀπείρως πολλαπλασιασμένη, σὰν πέτρα ποὺ πέφτει σὲ ἥσυχα νερά, οἱ ὕβρεις ποὺ ἀναφέρονται στὸ ἦθος τοῦ λαοῦ μας τὸν καιρὸ τῆς κατοχῆς. Δὲν εἶνε μιὰ λέξη. Μὲ τὴν ἀφόρητη ἐπέξήγησή τους εἶνε περισσότερο ἀπὸ μισὴ σελίδα. Γι' αὐτὲς τὶς ὕβρεις ἡ λύπη μας καὶ ἡ ἀγανάκτησή μας μένουν ἀκέραιες.

Ἔπειτα ἀπ' αὐτὸ τὸ περιστατικὸ εἶνε καλὴ τύχη σήμερα γι' αὐτὴ τὴ στήλη ποὺ μπορεῖ νὰ μιλήσῃ γιὰ ἕναν ἄλλο ξένο μας. Νὰ τοῦ πῇ ἕνα εὐχαριστῶ — γιὰ τὴ ζέστη ποὺ βρῆκε μέσα του ἡ πατρίδα μας, γιὰ τὸ πάθος αὐτὸ τῆς Ἑλλάδας ποὺ ἀκτινοβολεῖ γύρω του, στὸ ἔργο, στὸ λόγο του, στὸ βλέμμα στὶς πράξεις.

Ὁ μεγάλος Βέλγος ἑλληνιστής, ὁ Ἐρρίκος Γκρεγκουὰρ εἶνε φιλοξενούμενός μας ἐδῶ καὶ λίγες μέρες, ἀπεσταλμένος τῆς πατρίδας του στὶς γιορτὲς τῆς ἑκατονταετίας τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς. Ὅσοι τὸν πρωτοείδανε στὴν πρώτη πανηγυρικὴ τελετὴ τῆς ἑκατονταετίας τῆς Σχολῆς, στὸ παλιὸ σπίτι τῆς Γαλλίας πάνω στὸ Λυκαβηττό, μένουν ἀκόμη μὲ τὴν ἀνάμνηση τοῦ παλμοῦ ποὺ ἔδωσε ἀμέσως στὴ σάλλα μόλις πῆρε τὸ λόγο. Μέσα στὴν τυπικὴ ὁμοιομορφία τῶν χειρογράφων προσφωνήσεων, ὁ Γκρεγκουὰρ βοηθημένος ἀπὸ ἐλάχιστες σημειώσεις, ἄνοιξε ἕνα ὁρμητικὸ ποτάμι, ξεχύθηκε. Πηδοῦσε ἀπὸ θέμα σὲ θέμα, ἀπὸ στιγμὴ σὲ ἄλλη, ἀπ' τὸ παρελθὸν στὸ παρόν, ἔκανε χιοῦμορ, ἔκανε ἱστορία, ἔκανε ἀκόμα καὶ λίγη πολιτική. Μὲ νεῦρο, μὲ δόνηση, μὲ σιγουριά. Μέσα σὲ ἐλάχιστες στιγμὲς εἶχε γίνει ὁ κύριος τοῦ χώρου. Ἡ προσωπικότητα ἀκτινοβολοῦσε μὲ κείνη τὴν ἀστάθμητη ἐξουσία, ποὺ μὲ τὸ νὰ ἔρχεται ἀπὸ δυνάμεις ἀπροσδιόριστες γίνεται πιὸ συντριπτικὴ καὶ πιὸ ἀδάμαστη.

Προχθὲς τὸ ἀπόγευμα, σὲ μιὰ πολύωρη συνάντησή μας μὲ τὸν ἐπιφανῆ ξένο μας, παρακολουθοῦσα ἀπὸ κοντὰ καὶ ἐπιβεβαίωνα ἐκεῖνες τὶς πρῶτες ἐντυπώσεις. Ὁ Γκρεγκουὰρ διαφεύδει τὸ γνώριμο τύπο τοῦ σοφοῦ, τοῦ πανεπιστημιακοῦ δασκάλου. Τίποτα τὸ κλειστό, τὸ συνωφρυωμένο, τίποτα τὸ λόγιο. Ἕνας θαυμάσιος ὁμιλητὴς ἔχει κάνει σῶμα ζωῆς τὴν ἐπιστήμη, ἔχει κάνει πάθος τὸ πνεῦμα. Οἱ ἰδέες, οἱ ἐκφράσεις, οἱ ἀναμνήσεις, τὰ σχέδια, οἱ κρίσεις, ἔρχονται ἀπαιωτά, ἀβίαστα, ξεχείλισμα ἑνὸς πυρετικοῦ ὀργασμοῦ — ἔρχονται σὰ συνέχεια σὰν προέκταση ζωῆς. Οὔτε μιὰ στιγμὴ ὁ συνομιλητής του δὲν ἔχει τὴν αἴσθηση πὼς αὐτὴ ἡ γνώση, αὐτὴ ἡ μάθηση κάποτε ἦρθε ἀπ' ἔξω σ' αὐτὴ τὴν ὕπαρξη. Τόσο ἔχει ταυτισθῆ ἀπόλυτα μαζύ της, σὰν νὰ εἶνε ἡ ἴδια ἡ οὐσία τοῦ πνεύματος. Φυσικὰ ὁ λόγος εἶνε τὴν περισσότερη ὥρα, γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Καθὼς ὁ βέλγος μιλεῖ, νας συνομιλητής του θέλει ἀκόμα

9013128.

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
MDCCCLXXXI

ρείλετο εἰς τὴν παράτολμον
αν τοῦ κ. Τσῶρτσιλ, ὅταν ἡ
α ἠπειλεῖτο μὲ εἰσβολήν, ν'
ίλη εἰς τὴν Αἴγυπτον τὴν
θωρακισμένην μεραρχίαν
ίσκετο
τὰς Βρεττανικὰς

τὴν πραγματικότητα ἡ με-
αὐτὴ ἔφθασεν ἐπὶ σκηνῆς
ετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκστρα
τενεμήθη τότε μεταξὺ Ἑλ-
αι Κυρηναϊκῆς καὶ ἐνεπλά
ὴν ἦτταν εἰς ἀμφοτέρας αὐ
χώρας, ἀπολέσασα ὅλα τὰ
οὺ διέθετε. Ὁ ἀποφασιστι
ος εἰς τὴν νίκην κατὰ τοῦ
άνι ἐπαίχθη ἀπὸ τὴν πολυ
ν Ἑβδόμην θωρακισμένην
αν, ἡ ὁποία εἶχε σχηματι
τὴν Αἴγυπτον πρὸ τοῦ πο
κατ' ἐπιμονὴν τοῦ τότε ὑ-
τῶν Στρατιωτικῶν κ.
ελίσα.

εγονότα αὐτὰ πρέπει ν' ἀ-
ὧν χάριν τῆς ἀληθοῦς ἱστο
ἐν θέτουν ἐπὶ τάπητος τὴν
ἢ τὴν σωφροσύνην τῆς ἐ-
ς τοῦ κ. Τσῶρτσιλ νὰ ἐνι
τὴν Αἴγυπτον, ἔστω καὶ
δύνῳ τῆς Ἀγγλίας. Ἡ ἐμ
μας εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶνε
ον θέμα.

ς δεύτερος μῦθος ἐδημιουρ
ρῶμ ἀπὸ τὸ πρόσωπον, εἰς
ἶον ἀρέσκει ὁ ἔπαινος διὰ τὸ
στικὸν μέρος τῆς νίκης κα-
ὸ Γκρατσιάνι. Ὁ Τύπος συ
ρωσε τοὺς προβολεῖς του εἰς
τρατηγὸν Οὐέϊβελ, ὁ ὁποῖος
τε ἀρχιστράτηγος εἰς τὴν
Ἀνατολήν. Ὁ κ. Τσῶρτσιλ
γους του ὑπεγράμμισε τὸν
τοῦ στρατηγοῦ Οὐίλσον, ὁ
ἦτο διοικητὴς τῶν δυνάμε
τὴν Αἴγυπτον.

δυνάμεις ὅμως εἰς τὸ μετω
αν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ
γοῦ Ο' Κόννορ, εἰς τὴν λαμ
ακτικὴν τοῦ ὁποίου οἱ ἴδιοι
κτιῶνται ἀποδίδουν τὴν νίκην,
ς πρὸς τὴν γενικὴν κατευ
ον γραμμήν, ποὺ εἶχε δώ
Οὐέϊβελ.

ταχύτατα ἐλισσομένας μά
τὴν Ἔρημον, ὁ ἀνὴρ ὁ ὁ-
τὰς διηύθυνεν ἐπὶ τόπου, ἐ-
ν ἀσφαλῶς πολὺ περισσότε
αρὰ ὁ ἀνώτερος ἀρχηγὸς,
ος εὑρίσκετο εἰς τὸ Κάϊρον,

εἰς ἀπόστασιν 450 χιλιομέτρων. Ἡ ἀπόστασις αὐτὴ εἶχε δυσμενῆ ἐπίδρασιν ἐν συνεχείᾳ. Ἐδῶ φθάνομεν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς παραδοξοτέρας ἀποκαλύψεις τοῦ πολέμου. Ἡ στρατιὰ τοῦ Γκρατσιάνι ὑπέστη ἀπώλειαν τῆς ἰσορροπίας της καὶ ἀνετράπη ἀπὸ τὴν αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν καὶ τὸ πλῆγμα δύο μόνον μεραρχιῶν—αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἡ ὅλη δύναμις ποὺ διέθετεν ὁ Ο' Κόννορ. Ὅταν ἡ μάχη ἐκερδήθη, ἡ Ἑβδόμη θωρακισμένη μεραρχία ἀνέλαβε τὴν καταδίωξιν τοῦ ἡττημένου ἐχθροῦ καὶ ἡ Τετάρτη Ἰνδικὴ μεραρχία ἐπρόκειτο νὰ τὴν στηρίξῃ.

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῆς νίκης καὶ τῆς εὐκαιρίας, ὁ Ο' Κόννορ ἔλαβε τὴν ἀπογοητευτικὴν διαταγὴν ἀπὸ τὸ Κάϊρον ὅτι ἡ Τετάρτη Ἰνδικὴ μεραρχία ἔπρεπε ν' ἀποσυρθῇ ἀπὸ τὸ μέτωπον καὶ νὰ σταλῇ εἰς τὸ Σουδάν. Καὶ προέκυψεν ἡ ἐξωφρενικὴ κατάστασις, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐνῷ οἱ Ἰταλοὶ ἔφευγον προτροπάδην πρὸς δυσμάς, ἡ ἡμίσεια δύναμις τοῦ νικητοῦ ἀπεσύρετο πρὸς ἀνατολάς—οἱ δύο ἀντίπαλοι δηλαδὴ ἐβάδιζον πρὸς ἀντιθέτους διευθύνσεις!

Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὅτι ἡ Ἑβδόμη θωρακισμένη μεραρχία συνεκρατήθη ἔξω ἀπὸ τὸ περιχαρακωμένον στρατόπεδον τῆς Μπαρντία, ὅπου εἶχον καταφύγει οἱ Ἰταλοί, ἀφοῦ εἶχον διαβῆ ἐκ νέου πρὸς τὰ ὀπίσω τὰ σύνορά των. Παρῆλθε μὴν σχεδὸν μέχρι τῆς ἀφίξεως τῆς Ἕκτης αὐστραλιανῆς μεραρχίας, ἡ ὁποία κατέστησε δυνατὴν τὴν κατάληψιν τῆς Μπαρντία καὶ τὴν συνέχισιν τῆς ἀγγλικῆς προελάσεως. Ἡ ἀργοπορία αὐτὴ ὑπῆρξε πολὺ ἀτυχής.

Ἀκόμη χειρότερα, ἐπηκολούθησε μία νέα ἀποστράγγισις. Ἐνισχύσεις καὶ μεταφορικὰ μέσα ποὺ θὰ ἠμποροῦσαν νὰ εἶχον σταλῇ εἰς τὸν στρατηγὸν Ο'Κόννορ διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὴν κατακτησιν τῆς βορείου Ἀφρικῆς, ἐκρατήθησαν διότι εἶχον ἐπισημασθῇ πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τὸ βαλκανικὸν θέατρον ἐγοήτευεν ἀπὸ μακροῦ τὸν κ. Τσῶρτσιλ, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς τολμηρῶς συλληφθείσης, ἀλλ' ἀτυχοῦς περιπετείας τῶν Δαρδανελλίων κατὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον. Τώρα ἡ φαντασία του ἐφλέγετο ἀπὸ τὸν τρόπον, ποὺ οἱ Ἕλληνες εἶχον ἀντισταθῇ κατὰ τοῦ Μουσολίνι καὶ ἐκυριεύθη ἀπὸ τὴν ἰδέαν νὰ καταφέρῃ κατὰ τοῦ Χίτλερ ἕνα ράπισμα εἰς τὸ πρόσωπον, ἐὰν ἐτολμοῦσε νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ σπουδὴ τοῦ κ. Τσῶρτσιλ, ὡστόσον, ἐξεπέρασε τὰς πρακτικὰς δυνατότητας καὶ κατέδειξεν ὀλίγην ἐκτίμησιν πρὸς τὴν περιωρισμένην ἔκτασιν τῶν πόρων του, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς γερμανικούς.

Ὁ ἀπολογισμὸς ποὺ παρουσιάσθη εἰς τὸ ἀγγλικὸν κοινὸν μετὰ τὴν ἀποτυχίαν, ἀνέφερεν ὅτι εἴχομεν ἐμπλακῇ εἰς τὴν περιπέτειαν κατόπιν ἐπιμόνου πιέσεως ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅτι ἡ νομιμοφροσύνη ἐπέβαλλε τὴν ἐμπλοκήν, ἀδιάφορον τί θὰ μᾶς ἐστοίχιζε. Ἡ ἔκδοχὴ αὐτὴ ἀπεῖχε πάρα πολὺ ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν.

Ὅταν ὁ κ. Τσῶρτσιλ ἐπίεσε τοὺς Ἕλληνες περὶ τὰ μέσα Ἰανουαρίου νὰ δεχθοῦν τὴν βοήθειάν του, ὑπέστη ψυχρολουσίαν. Ὁ Ἕλλην πρωθυπουργὸς στρατηγὸς Μεταξᾶς ἀπέρριψε τὴν πρότασιν, λέγων ὅτι αἱ προσφερόμεναι δυνάμεις δυνατὸν θὰ προκαλέσουν πιθανώτατα τὴν γερμανικὴν ἐπίθεσιν, χωρὶς νὰ εἶνε κἂν ἀρκετὰ ἰσχυραὶ ὥστε νὰ τὴν ἀναχαιτίσουν.

Ὁ Ἕλλην ἀρχιστράτηγος κ. Παπάγος συνεφώνησεν ὅτι ἐχρειάζοντο ἐννέα μεραρχίαι, ἐνῷ οἱ Ἄγγλοι προσέφερον ἄμεσον ἀποστολὴν δύο συνταγμάτων, τὴν ὁποίαν θὰ ἠκολούθει ἡ ἄφιξις δύο ἢ τριῶν μεραρχιῶν. Εἶχε τὴν γνώμην ὅτι θὰ ἦτο φρονιμώτερον διὰ τοὺς Ἄγγλους νὰ συμπληρώσουν τὴν νίκην των εἰς τὴν Ἀφρικήν, πρὶν ἐπιχειρήσουν κάτι ἄλλο. Ἐθεώρει κακὴν στρατηγικὴν τὴν διχοτόμησιν τῆς προσπαθείας των.

Ὁ κ. Τσῶρτσιλ ἀπηύθυνε τότε μίαν προσφορὰν εἰς τὴν Τουρκίαν ἀλλὰ καὶ πάλιν συνήντησεν ἄρνησιν διὰ τοὺς ἰδίους λόγους. Παρὰ τὰς ἀποτυχίας αὐτὰς, ἐξηκολούθει νὰ ἐμμένῃ εἰς τὰ σχέδιά του.

LIDDELL HART

ΤΟΥ 1941 ΚΑΙ Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

ΔΥΟ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ κ. ΛΙΝΤΕΛ ΧΑΡΤ

= = = = = = = = Ἀπὸ κλειστικότης τοῦ «Βήματος» διὰ τὴν Ἑλλάδα) = = = = = = = =

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΓΚΡΕΣΣΟΝ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ, 11 Ὀκτωβρίου (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία). — Ἡ σοβαρότης μὲ τὴν ὁποίαν οἱ Κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι ἀντιλαμβάνονται τὰς κομμουνιστικὰς ἐνεργείας καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἐξάρθρωσιν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἀπὸ Ἀμερικῆς καὶ ἠθέλεν ἐπιφέρει καὶ ἄγιον τοῦ ὅλου σχεδίου Μάρσαλ, ἂν δὲν ἐδέχετο τὴν οὐσιαστικὴν ἐλάττωσιν τῶν αὐτοκρατορικῶν δασμῶν ἔναντι ἀναλόγων μειώσεων τῶν Ἀμερικανικῶν.

Α. ΔΗΜΑΚΟΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΓΚΡΕΣΣΟΝ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ, 11 Ὀκτωβρίου (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία). — Ἡ σοβαρότης μὲ τὴν ὁποίαν οἱ Κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι ἀντιλαμβάνονται τὰς κομμουνιστικὰς ἐνεργείας καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἐξάρθρωσιν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἀπὸ

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην σελίδα)

ΕΛΛΗΝΟΠΑΝΑΜΑΪΚΑ ΠΛΟΙΑ ΜΕΤΑΦΕΡΟΥΝ ΛΑΘΡΟΜΕΤΑΝΑΣΤΑΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 11 Ὀκτωβρίου. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Τὰ «Νέα Χρονικὰ» δημοσιεύουν δηλώσεις τοῦ ἐν Λονδίνῳ πρεσβευτοῦ τοῦ Παναμᾶ, ὅστις εἶπεν, ὅτι θὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησίν του νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ προνόμιον τῆς παναμαϊκῆς σημαίας ἀπὸ τὰ σκάφη τὰ παραβαίνοντα τὸ Διεθνὲς Δίκαιον. Αἱ παραβάσεις ἀφοροῦν τὴν λαθραίαν μεταφορὰν Ἑβραίων μεταναστῶν εἰς Παλαιστίνην, διὰ τὴν ὁποίαν διεμαρτυρήθη τὸ Φόρειν Ὄφφις. Ὁ πρεσβευτής, ὁ ὁποῖος ἔκαμεν ἔρευνας ἐπὶ δίμηνον εἰς διαφόρους χώρας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐδήλωσεν ὅτι μερικαὶ παναμαϊκαὶ ἑταιρεῖαι σχηματίζονται μὲ κεφάλαιον Ἀγγλοελληνοαμερικανικὸν καὶ μὲ κακοὺς σκοπούς. Οἱ Ἄγγλοι ὑπεύθυνοι ἐρωτηθέντες ἂν ἡ Ἀγγλία ἔχει ἐνδείξεις ὅτι Ἕλληνες πλοιοκτῆται ἐνεργοῦν λαθραίαν μεταφορὰν Ἑβραίων, ἀπήντησαν ὅτι δὲν ἔχουν ὑπ' ὄψιν των συγκεκριμένην περίπτωσιν.

Α. ΔΗΜΑΚΟΣ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ 1930 -46

ΤΟΥ κ. Γ. ΣΕΦΕΡΗ

Ὁ ποιητὴς καὶ διανοούμενος κ. Γιώργος Σεφέρης, ἀναφερόμενος εἰς τὰ γραφέντα τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς ὑπὸ τοῦ συνεργάτου μας κ. Βενέζη, ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἑλληνικὴ περιοχή, 1930 — 1946», γαλλικὴν ἀνθολογίαν τῆς ἑλληνικῆς ποιήσεως, ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὸν τὴν κάτωθι ἐπιστολήν. Δεδομένου ὅτι τὰ ἀναφερόμενα ἐν αὐτῇ ἀποτελοῦν οὕτως εἰπεῖν τὴν altera pars τῶν κατὰ πλειονότητα γραφέντων περὶ τοῦ βιβλίου, κρίνομεν προτιμότερον νὰ δώσωμεν ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης καὶ ὑπὸ μορφὴν ἄρθρου τὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν συνεργάτην μας:

Ὡς τώρα ἡ συζήτηση γιὰ τὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχή, 1930—1946» ἦταν κατὰ βάθος τὸ παιχνίδι τῆς κολοκυθιᾶς: γιατὶ νὰ κάνει τρία καὶ νὰ μὴν κάνει τέσσερα; — γιατὶ νὰ μπῆς ἐσὺ καὶ νὰ μὴν μπῶ ἐγώ; Ἀλλὰ τὸ ἄρθρο σας στὸ «Βῆμα» (Κυριακὴ 5 Ὀκτωβρίου) εἶνε ἄλλο πρᾶγμα. Πρῶτα εἴσαστε ἕνας ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς ποὺ ἀντιπροσωπεύονται σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο κι' ἔπειτα παίρνετε μιὰ θέση ποὺ μόνο ὅταν ξεκαθαριστεῖ, χωρὶς φόβο καὶ χωρὶς πάθος, θὰ μπορέσουμε νομίζω νὰ συλλογιστοῦμε ἂν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ μιλᾶμε γιὰ ἕνα τέτοιο ἔργο ἢ νὰ τ' ἀφήσουμε νὰ καταπεντιστεῖ στὴν περιφρόνησή μας· τέλος εἶμαι βέβαιος πὼς μπορῶ νὰ μιλήσω μαζύ σας χωρὶς νὰ παρεξηγήσετε τὴν ἐπιθυμία μου νὰ εἶμαι δίκαιος καὶ ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸ πρᾶγμα ποὺ κολακεύει. Γι' αὐτὸ σᾶς γράφω.

Θ' ἀφήσω λοιπὸν κατὰ μέρος τὸν καυγὰ τῶν γενεῶν, τὸ ζήτημα τῆς καλῆς ἢ τῆς κακῆς ἐκλογῆς τῶν συγγραφέων, καὶ κάποιες σφαλερὲς κρίσεις ποὺ διατυπώνει ὁ κ. Λεβὲκ γιὰ τὰ ἱστορικὰ τῆς λογοτεχνίας μας. Πάνω σ' αὐτὰ μπορεῖ νὰ πῶ τὴ γνώμη μου ἀργότερα, ὅταν γαληνέψει κάπως ἡ φρενίτιδα ποὺ ἐξαπόλυσε τελευταῖα μιὰ τόσο ἐμπαθὴς πολεμική. Γιὰ τὴν ὥρα ὁ θόρυβος εἶνε τόσος, ποὺ κανεὶς δὲν μπορεῖ ν' ἀκούσει κανέναν μὲ ψυχραιμία. Θὰ τ' ἀφήσω ὅλα αὐτὰ γιὰ νὰ ξεκινήσω ἀπὸ τὴ δική σας ἐπίκριση· ἀπὸ τὶς συμβουλὲς ποὺ δίνετε ἐσεῖς στὸν κ. Λεβέκ. Τί τοῦ λέτε; Τοῦ μιλᾶτε, μὲ πολλὴ ἔξαρση, γιὰ τὸν πόλεμο τῆς Ἀλβανίας, γιὰ τὸν πόλεμο στὸν καιρὸ τῆς κατοχῆς, γιὰ τὴν πείνα, γιὰ τὶς μεγάλες ἐκεῖνες στιγμὲς τοῦ Ἔθνους. «Ὅταν οἱ βάρβαροι» — τοῦ γράφετε — «χύμηξαν, αὐτὸς ὁ μικρὸς λαὸς δὲ λογάριασε τίποτε. Ἅφισε τὴ γῆ του καὶ τὶς βάρκες του, ἀνέβηκε στὰ χιονισμένα βουνά, οἱ γυναῖκες μας, οἱ μητέρες καὶ οἱ κόρες τῆς Πίνδου τοῦ κουβαλούσαν τὰ βόλια στὶς πλάτες του — καὶ νίκησε. Ἦταν, θὰ πρέπει νὰ τὸ θυμᾶστε, ἡ πρώτη νίκη Εὐρώπης...».

Τί γράφει ὁ κ. Λεβέκ;

«Ἕνας δοξασμένος μῦθος τῆς ἑλλάδας μιὰ καταπληκτικὴ πίστη στὴν ἀνωτερότητα ὁπλων τους, ἡ μέθη νὰ πολεμοῦν στελλοσαράντα ἑκατομμυρίων, ὅλα ἔτσιναν ἐπιτυχία τοὺς Ἕλληνες. Μὲ τὴ δύναμη τοῦ πιστεύκιου τους, ἀντλοῦσαν μιὰ παράξενη βεβαιότητα πὼς θὰ νικήσουν κι' ἀπὸ τὰ γενονὸς ἀκόμη ποὺ εἶταν τόσον λίγοι, μᾶς τοσρία ἔδειξε πὼς ὁ ὑπολογισμὸς αὐτὸς

SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΟΠΙΣΩ ΑΠΟ ΕΝ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΝ ΦΡΟΥΡΙΟΝ

ΤΟ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΟΛΛΕΡ

= = = = ἀρχηγοῦ τοῦ ἐπιτελείου τῆς γερμανικῆς ἀεροπορίας = = = =

9013129-1

ΑΛΕΞ Δήμιος της Βενετίας
ΑΝΤΙΝΕΑ Βασικά

29-2.

β

συντρίψει τὸ Χαλύβδινο Σύμφωνο... 'Η ἐπιμελητεία παρακολουθοῦσε ἀπὸ μακριὰ τὰ πυρομαχικὰ ποὺ οἱ γυναῖκες τῆς 'Ηπείρου κουβαλούσαν στὶς πλάτες τους μέσα ἀπὸ τὰ κατσάβραχα. 'Η ὀλιγάρκεια τῶν 'Ελλήνων ἔκανε θαύματα... 'Η ἔλξη τοῦ κινδύνου, ἡ πρόκληση στὴ μοῖρα—συναισθήματα πολὺ ἔντονα γιὰ τοὺς "Ελληνες—ἡ συνείδηση πὼς ἡ πατρίδα ὁλόκληρη κι' αὐτὴ ἡ Οἰκουμένη εἶχαν τὰ μάτια καρφωμένα σ' αὐτὴ τὴ φουχτιὰ τῶν γενναίων ποὺ πολεμούσαν κάτω ἀπ' τὰ δέντρα τῆς Δωδώνης, ἔτρεφαν τὸ μένος τῶν στρατιωτῶν καὶ ἀντὶ καταστούσαν τὸ ψωμί. Γύμνια τῆς 'Ελλάδας: Οἱ πέτρες καὶ τὰ παιχνιδίσματα τῶν σκιῶν σχηματίζουν τὰ ὡραιότερα τοπία σου. Μὲ τὴ διαφάνεια καὶ τὴν ἀπογύμνωση ἀνεβαίνεις ὡς τὸ ἀπόλυτα ὡραῖο. «Παιδιά», φωνάζει ὁ 'Ελύτης, «δὲν εἶνε ἄλλη γῆ ὡραιότερη». 'Ομορφιὰ φτιαγμένη ἀπὸ τὸ τίποτε, σὰν μιὰ τραγωδία τοῦ Ρακίνα. Νίκες στὴν 'Αλβανία φτιαγμένες κι αὐτὲς ἀπὸ τὸ τίποτε—φτιαγμένες ἀπὸ ψυχή. Χωρὶς ἀεροπορία, χωρὶς τροφή, χωρὶς ἄδεια, χωρὶς ξεκούραση, χωρὶς σκεπή· μόνο τὸ κρῦο καὶ ἡ στέρηση. 'Αλλὰ νά, ποὺ μέσα ἀπὸ τούτη τὴν πενία ὑψώνεται ἡ ἀγνὴ βεβαίωση τῆς ἀνδρείας».

(Σελίδα 87)

V

"Αν μ' ἔπαιρνε ὁ χῶρος θὰ συνέχιζα μιὰ τέτια ἀντιπαραβολὴ καὶ στὸ κεφάλαιο ποὺ ἀφορᾶ τὴν πεῖνα καὶ στὸ κεφάλαιο ποὺ ἀφορᾶ τὴν ἀντίσταση. Καὶ θὰ συμφωνούσαμε πὼς καὶ σ' αὐτὰ τὰ κεἰμενα, ὅπως καὶ στὸ παραπάνω, ὁ κ. Λεβὲκ δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ γράφει μὲ τὴν ἴδια συγκινημένη ἀγάπη μιὰ λαμπρὴ παράφραση τῶν συμβουλῶν σας· δὲν εἶνε λίγο· εἴσαστε ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους "Ελληνες πεζογράφους. Καὶ κάνει ἀκόμη καὶ τοῦτο τὸ ἀρκετὰ σπάνιο γιὰ ἕναν ξένο· βλέπει καὶ αἰσθάνεται ὀργανικὰ τὴν ἀδιάσπαστη ἑνότητα τοῦ 'Ελληνισμοῦ ἀπὸ τὰ πιὸ παμπάλαια χρόνια. Μοῦ κάνει ἐντύπωση ποὺ δὲν τὰ προσέξατε αὐτά. 'Αλλὰ ἐπειδὴ καὶ ἐσεῖς καὶ ἐγὼ εἴμαστε ἀπὸ τὰ μέρη ποὺ ἔζησαν μὲ τὴ Μεγάλη 'Ιδέα, θέλω νὰ σᾶς δείξω ἕνα σημεῖο ἀκόμη τοῦ τόσο κατατρεγμένου αὐτοῦ βιβλίου:

«Τὶς μέρες τῆς πολιορκίας τῆς Κωνσταντινούπολης σήμανε μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ὧρες τῆς Ἱστορίας τῆς Εὐρώπης. Τὴν τελευταία μέρα ὁ Αὐτοκράτορας πρόσταξε νὰ περιφέρουν στοὺς δρόμους τὰ "Αγια Εἰκονίσματα, ποὺ ἕνα μεγάλο πλῆθος ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ ἀκολουθοῦσε ψέλνοντας τὸ «Κύριε ἐλέησον». "Επειτα, χωρὶς μάταιες ἐλπίδες γιὰ τὴν τύχη τῆς πόλης. μίλησε στοὺς πιστούς, θυμίζοντάς τους πὼς ἦταν ἀπόγονοι τῶν μεγάλων ἡρώων τῆς 'Αθήνας καὶ τῆς Ρώμης καὶ παρακινώντας τους, στ' ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, νά πολεμήσουν ὡς τὴν τελευταία πνοή. "Υστερα, ὅλο τοῦτο τὸ πλῆθος, πρίγκηπες, δεσποτάδες, πολεμιστάδες, ἀκολούθησαν τὸν Αὐτοκράτορα στὴν 'Αγιὰ Σοφιὰ, καὶ ὅλοι μαζί, ξεχνώντας μίση καὶ διαμάχες, ἔδωσαν τὸ φίλημα τῆς εἰρήνης καὶ ἑνώσανε τὶς προσευχές τους. "Ολοι αὐτοὶ οἱ ἄντρες, ποὺ ἦταν γραφτὸ νὰ ἰδῇ ἡ αὐγὴ τὸ σκοτωμό τους, βεβαίωναν, στὴν ἅγια τούτη ἀγρύπνια, τὴν αἰωνιότητα τοῦ 'Ελληνισμοῦ».

(Σελίδα 213)

Καὶ σᾶς ρωτῶ: εἶνε δίκιο νὰ κατηγοροῦμε ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ αἰσθάνθηκε καὶ ἀνιστορεῖ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο — γιὰ νὰ μὴν ἀναφέρω ἄλλα — δυὸ ἀπὸ τὶς ὑψηλότερες ἐθνικὲς στιγμὲς μας πὼς δὲν εἶδε τίποτε «ἀπὸ τὸ πάθος τῆς ἐξιδανικεύσεως καὶ τὴν ἀφιλοκέρδεια τοῦ λαοῦ μας»; Νὰ τὸν κατηγοροῦμε πὼς γράφει μὲ τὴν πρόθεση νὰ μᾶς διασύρει; Τώρα θὰ παρατηρήσετε: «Ὡστόσο λησμονήσατε ἐκεῖνη τὴ φράση ποὺ ἔκανε νὰ χυθεῖ τόσο μελάνι καὶ ποὺ ἦταν τὸ κίνητρο τοῦ ἄρθρου μου». Δὲν τὴν λησμόνησα· ἀλλ' ἂν θέλουμε νὰ εἴμαστε δίκαιοι πρέπει, νομίζω, νὰ τὴν κυττάξουμε ὄχι ὅπως τὴν κακομετάφρασαν, τὴν ἐξόγκωσαν, καὶ τὴν ἀπομόνωσαν, ἀλλὰ μέσα στὸ φῶς καὶ στὶς ἀναλογίες τέτοιων κειμένων. Γι' αὐτὸ λέω πὼς εἶνε μιὰ χοντρὴ, ἄσκημα γραμμένη καὶ ἄσκημα τοποθετημένη ἀνοησία, ποὺ χαλνᾷ ἕνα βιβλίο, κάποτε ἀδέξιο καὶ ἀπερίσκεπτο ἂν θέλετε, ἀλλὰ ὅπου ἐπικρατοῦν οἱ ὡραῖες σελίδες, καὶ μιὰ ἀγάπη χωρὶς ὑπολογισμὸ γιὰ τὸν τόπο μας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΕΦΕΡΗΣ

ΤΙΤΑΝ (Πυριτιδ.): Δραπέτευσε τοῦ 'Αλκατράζ.
ΤΙΤΑΝΙΑ (Παγκρ.) Μάχη σιδηροδρόμων
ΦΙΛΟΘΕΗ: 'Αμαρτωλὲς ἀγάπες.
ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ Μπαταὰν

ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΙΓΛΗ Σειρῆνες τῆς ζούγκλας
ΑΛΚΑΖΑΡ Φάντασμα τῆς δύσεως
ΑΝΝΩ Μεγάλο φέμμα
ΑΠΟΛΛΩΝ Φίλησέ με πρὶν πεθάνω
ΒΑΛΚΑΝΙΑ Πύργος τοῦ πόνου
ΚΑΠΙΤΟΛ Κίτρινη κόλασις
ΚΡΥΣΤΑΛ 7 Μπογδάτι
ΛΟΥΞ Ταχὺρ καὶ Σεχρὰ
ΟΡΦΕΥΣ Μυστικὸ τῆς ζούγκλας
ΠΑΛΛΑΣ (Τσιμπ.) Δάφνης καὶ Χλόη
ΣΠΛΕΝΤΙΤ Θηλυκὸς Σατανᾶς
ΦΑΝΤΑΖΙΟ 'Ανταρσία
ΧΑ·Ι·—ΛΑ·Ι·Φ Μάρτιν "Ηντεν

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 1 τοῦ Α. Ν. 1092)1938:

'Ιδιοκτήτης καὶ ἐκδότης:
Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
Κατοικία: ὁδὸς Βουλῆς 38

Διευθυντὴς: Γ. ΣΥΡΙΩΤΗΣ
Κατοικία: 'Οδὸς Καυταντζόγλου 11

Προϊστάμενος Τυπογρ. ΑΘΑΝ. ΛΕΜΠΕΣΗΣ. Κατοικία: Κορομηλᾶ 12

α- στίκτου εἶταν σωστός. Κανεὶς δὲ θὰ μπορέσει νὰ λησμονήσει πὼς ἡ ὁλόσωμη ὁρμὴ ἑνὸς μικροῦ λαοῦ, ἀνάγκασε τὸν εἰσβολέα νὰ ὑποχωρήσει, τὸν κατατρόπωσε καὶ τὸν ἐτσάκισε, καὶ πὼς ἡ 'Ελλάδα, πρώτη, ἔδειξε τὴ ρεγισματιὰ ποὺ ἔμελλε νὰ

βαίωση τῆς ἀνδρείας».

(Σελίδα 87)

V

"Αν μ' ἔπαιρνε ὁ χῶρος θὰ συνέχιζα μιὰ τέτια ἀντιπαραβολὴ καὶ στὸ κεφάλαιο ποὺ ἀφορᾶ τὴν πεῖνα καὶ στὸ κεφάλαιο ποὺ ἀφορᾶ τὴν ἀντίσταση. Καὶ θὰ συμφωνούσαμε πὼς καὶ σ' αὐτὰ τὰ κεἰμενα, ὅπως καὶ στὸ παραπάνω, ὁ κ. Λεβὲκ δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ γράφει μὲ τὴν ἴδια συγκινημένη ἀγάπη μιὰ λαμπρὴ παράφραση τῶν συμβουλῶν σας· δὲν εἶνε λίγο· εἴσαστε ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους "Ελληνες πεζογράφους. Καὶ κάνει ἀκόμη καὶ τοῦτο τὸ ἀρκετὰ σπάνιο γιὰ ἕναν ξένο· βλέπει καὶ αἰσθάνεται ὀργανικὰ τὴν ἀδιάσπαστη ἑνότητα τοῦ 'Ελληνισμοῦ ἀπὸ τὰ πιὸ παμπάλαια χρόνια. Μοῦ κάνει ἐντύπωση ποὺ δὲν τὰ προσέξατε αὐτά. 'Αλλὰ ἐπειδὴ καὶ ἐσεῖς καὶ ἐγὼ εἴμαστε ἀπὸ τὰ μέρη ποὺ ἔζησαν μὲ τὴ Μεγάλη 'Ιδέα, θέλω νὰ σᾶς δείξω ἕνα σημεῖο ἀκόμη τοῦ τόσο κατατρεγμένου αὐτοῦ βιβλίου:

«Τὶς μέρες τῆς πολιορκίας τῆς Κωνσταντινούπολης σήμανε μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ὧρες τῆς Ἱστορίας τῆς Εὐρώπης. Τὴν τελευταία μέρα ὁ Αὐτοκράτορας πρόσταξε νὰ περιφέρουν στοὺς δρόμους τὰ "Αγια Εἰκονίσματα, ποὺ ἕνα μεγάλο πλῆθος ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ ἀκολουθοῦσε ψέλνοντας τὸ «Κύριε ἐλέησον». "Επειτα, χωρὶς μάταιες ἐλπίδες γιὰ τὴν τύχη τῆς πόλης. μίλησε στοὺς πιστούς, θυμίζοντάς τους πὼς ἦταν ἀπόγονοι τῶν μεγάλων ἡρώων τῆς 'Αθήνας καὶ τῆς Ρώμης καὶ παρακινώντας τους, στ' ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, νά πολεμήσουν ὡς τὴν τελευταία πνοή. "Υστερα, ὅλο τοῦτο τὸ πλῆθος, πρίγκηπες, δεσποτάδες, πολεμιστάδες, ἀκολούθησαν τὸν Αὐτοκράτορα στὴν 'Αγιὰ Σοφιὰ, καὶ ὅλοι μαζί, ξεχνώντας μίση καὶ διαμάχες, ἔδωσαν τὸ φίλημα τῆς εἰρήνης καὶ ἑνώσανε τὶς προσευχές τους. "Ολοι αὐτοὶ οἱ ἄντρες, ποὺ ἦταν γραφτὸ νὰ ἰδῇ ἡ αὐγὴ τὸ σκοτωμό τους, βεβαίωναν, στὴν ἅγια τούτη ἀγρύπνια, τὴν αἰωνιότητα τοῦ 'Ελληνισμοῦ».

(Σελίδα 213)

Καὶ σᾶς ρωτῶ: εἶνε δίκιο νὰ κατηγοροῦμε ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ αἰσθάνθηκε καὶ ἀνιστορεῖ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο — γιὰ νὰ μὴν ἀναφέρω ἄλλα — δυὸ ἀπὸ τὶς ὑψηλότερες ἐθνικὲς στιγμὲς μας πὼς δὲν εἶδε τίποτε «ἀπὸ τὸ πάθος τῆς ἐξιδανικεύσεως καὶ τὴν ἀφιλοκέρδεια τοῦ λαοῦ μας»; Νὰ τὸν κατηγοροῦμε πὼς γράφει μὲ τὴν πρόθεση νὰ μᾶς διασύρει; Τώρα θὰ παρατηρήσετε: «Ὡστόσο λησμονήσατε ἐκεῖνη τὴ φράση ποὺ ἔκανε νὰ χυθεῖ τόσο μελάνι καὶ ποὺ ἦταν τὸ κίνητρο τοῦ ἄρθρου μου». Δὲν τὴν λησμόνησα· ἀλλ' ἂν θέλουμε νὰ εἴμαστε δίκαιοι πρέπει, νομίζω, νὰ τὴν κυττάξουμε ὄχι ὅπως τὴν κακομετάφρασαν, τὴν ἐξόγκωσαν, καὶ τὴν ἀπομόνωσαν, ἀλλὰ μέσα στὸ φῶς καὶ στὶς ἀναλογίες τέτοιων κειμένων. Γι' αὐτὸ λέω πὼς εἶνε μιὰ χοντρὴ, ἄσκημα γραμμένη καὶ ἄσκημα τοποθετημένη ἀνοησία, ποὺ χαλνᾷ ἕνα βιβλίο, κάποτε ἀδέξιο καὶ ἀπερίσκεπτο ἂν θέλετε, ἀλλὰ ὅπου ἐπικρατοῦν οἱ ὡραῖες σελίδες, καὶ μιὰ ἀγάπη χωρὶς ὑπολογισμὸ γιὰ τὸν τόπο μας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΕΦΕΡΗΣ

ξη μήπως αὐτὴ ἡ γοητεία ὀφείλεται κυρίως στὸ συναίσθημα, στὸ ὅτι ἀπέναντί του εἶνε ἕνας φίλος τῆς πατρίδας του. "Ομως ὄχι, δὲν εἶνε αὐτό. Γύρω, στὸ ἴδιο τραπέζι, εἶνε λίγοι ἀκόμα ξένοι καὶ παρακολουθοῦν τὸν Γκρεγκουὰρ. Εἶνε φανερὸ πὼς κι' ἐκεῖνοι δέχονται στὸν ἴδιο βαθμὸ τὴν ἀκτινοβολία. Εἶνε ἡ προστατικότητα ... φωνὴ

λων φίλων μου, λέει ὁ κ. Γκρεγκουὰρ.

Τὰ βιβλία εἶχαν παραδοθῆ στὴ Βελγικὴ Ποεσβεία, ἀλλὰ δὲν πρόφθασαν νὰ φύγουν. "Ηρθε ὁ πόλεμος, τὴν Πρεσβεία τὴν πῆραν οἱ γερμανοί, ὁ θεὸς ξέρει τί ἔγιναν τὰ βιβλία. "Ομως ὁ κ. Γκρεγκουὰρ δὲν ἀπελπίζεται. Τὴν προσωπι

καὶ τὴ διάδοσή της στὴν πατρίδα του. "Οσο προχωρεῖ ἡ συνομιλία, τόσο φαίνεται πόσο καλὰ εἶνε κατατοπισμένος σὲ πρόσωπα καὶ σὲ κείμενά μας. Ὁ λόγος ἤρθε σὲ παλαιότερους συγγραφεῖς μας, σὲ κείμενα πρὸ τῶν δύο Εὐρωπαϊκῶν πολέμων. Τί ἀντέχει ἀπὸ αὐτά; Πόσο ἄνθεξαν στὴ διάβρωση τοῦ

---

19 Νοεμβρίου ἡ προαγγελθεῖσα φιλ... τικὴ ἑορτὴ ποὺ θὰ γίνῃ εἰς τὴν γαλλικὴν πρεσβείαν καὶ θὰ περιλαμβάνῃ πώλησιν καλλιτεχνικῶν ἀντικειμένων, τυχηρὰ παιχνίδια, ρεστωράν, μὲ τιμὲς προσιτὲς γιὰ ὅλο τὸν κόσμο, καὶ τοῦ ὁποίου αἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν διὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα.

... Μιὰ νέα ἀποκάλυψις τοῦ κινηματογράφου εἶνε ἡ Τζέραλντιν Φίτζγκερλοντ ποὺ θὰ ἐμφανισθῇ σὲ ἕνα φίλμ τῆς Παραμάουντ «Τόση κακὴ ἡ ἀγάπη μου», μαζὶ μὲ τὴν Αγγλία ἠθοποιὸ "Αννν Ντὸτ καὶ τὸν Ράϋ Μίλλαντ. Εἶνε 'Ιρλανδὴ τὴν καταγωγή, μὲ σκοῦρα κόκκινα μαλλιὰ καὶ πράσινα μάτια. "Αρχισε τὴν καρριέρα της στὸ «Γκαίηντ Θήατερ» τοῦ Δουβλίνου...

... Μερικὰ ἀπὸ τὰ νέα παριζιάνικα φορέματα εἶνε τόσον στενὰ ὥστε ὑπάρχει κίνδυνος νὰ βλέπῃς γυναῖκες στοὺς δρόμους νὰ πηδοῦν σὰν σκίουροι. Τόσον δύσκολο θὰ εἶνε τὸ βάδισμα μὲ αὐτὰ τὰ νέα κατασκευάσματα τῆς μόδας.

... 'Επὶ τῇ βάσει τῆς σχολῆς ἀγγλικοῦ μπαλέττου πρόκειται νὰ ἱδρυθῇ καὶ ἐδῶ σχολὴ μπαλέττου περιλαμβάνουσα καὶ τάξιν γιὰ μικρὰ παιδιά...

Η MONTAIN

Γύρω ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴν τέχνην

"Εφθασεν εἰς 'Αθήνας κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Βρεττανικοῦ Συμβουλίου, ὁ γνωστὸς συγγραφεύς, κριτικὸς καὶ ποιητὴς κ. Χέρμπερτ Ρήντ. Ὁ κ. Ρὴντ ἀπὸ νεανικῆς ἡλικίας ἔχει ἐπιδείξει πολυμερῆ δράσιν. Ἐσπούδαζεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Λήντς ὅταν ἐξερράγη ὁ πρῶτος παγκόσμιος πόλεμος εἰς τὸν ὁποῖον ἔλαβε μέρος ὡς ἀξιωματικὸς καὶ ἐπαρασημοφορήθη δίς. Κατόπιν κατέλαβε διαφόρους δημοσίας θέσεις ὡς εἰς τὸ περίφημον Μουσεῖον τῆς Βικτωρίας καὶ τοῦ 'Αλβέρτου ὅπου εἰδικεύθη εἰς τὴν κεραμικὴν καὶ μωσαϊκήν. 'Εχρημάτισεν ὑφηγητὴς εἰς τὰ Πανεπιστήμια τοῦ Καὶμπριτζ καὶ Λίβερπουλ, τὸ δὲ 1931 διωρίσθη καθηγητὴς τῶν Καλῶν Τεχνῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ 'Εδιμβούργου. 'Από τὰ ἔργα του ἀναφέρονται τὸ μυθιστόρημα «Τὸ Πράσινο Παιδὶ» καὶ πολλὰ ἔργα κριτικῆς, τέχνης καὶ ποιήσεως, π.χ. «Τὸ Νόημα τῆς Τέχνης», «Τὸ 'Αθῶο Μάτι», «Τέχνη καὶ Κοινωνία», «Τὸ 'Αγγλικὸ στὸλ στὸν πεζὸ λόγο», «'Η φόρμα στὴ σύγχρονη ποίηση» κλπ. Ὁ κ. Ρὴντ θὰ δώσῃ εἰς τὸ Βρεττανικὸν Ἰνστιτοὺτ τὴν ἐρχομένην Τρίτην, 14ην τρέχοντος 7 μ.μ. διάλεξιν μὲ θέμα «Τελευταῖες τάσεις στὴ Βρεττανικὴ Τέχνη».

Οἱ Φιλελεύθεροι Ζευγολατιοῦ Κορινθίας

Συνελθόντα εἰς συνεδρίασιν ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Κόμματος Φιλελευθέρων Ζευγολατιοῦ, ἐξέλεξαν διοικοῦσαν ἐπιτροπὴν τούτου τοὺς κάτωθι: Παν. Δασκαλόπουλον πρόεδρον Παν. Βουδούρην ἀντιπρόεδρον, Θεόδ. Κουτσουμπέλαν ταμίαν, Γ. 'Αμπατζῆν γραμματέα, Μιχαὴλ Κλεπετσάνον, Κων. Δαριώτην, Γεώρ. Ρίσκαν καὶ 'Ιω. Πάτσαρην μέλη.

Τὰ μαθήματα τοῦ «'Αθηναίου»

Αἱ ἐγγραφαὶ διὰ τὴν πρώτην περίοδον 1947)48 τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς τοῦ ΑΘΗΝΑΙΟΥ συνεχίζονται καθημερινῶς ὁδ. Ροὺζβελτ 40 5 — 8 μ.μ. Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων, προκαλεῖ τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον τῶν παλαιῶν ἀκροατῶν ὅπως καὶ τῶν ἐφέτος διὰ πρώτην φορὰν ἐγγραφομένων. Οἱ ὅροι ἐγγραφῆς προσφέρουν εἰς κάθε κατηγορίαν ἀκροατῶν τὴν δυνατότητα παρακολουθήσεως πλήρους σειρᾶς μαθημάτων. 'Ιδιαιτέρα φροντὶς ἐδόθη εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ προγράμματος τῶν διαλέξεων αἱ ὁποῖαι θὰ εἶναι τακτικαὶ κατὰ Σάββατον θὰ γίνωνται δέ ἀπὸ γνωστοτάτους ὁμιλητάς ὅπως οἱ κ.κ. Κ. Δοξιάδης, Γ. Θεοτοκᾶς, Δημ... Δανιηλίδης, Αἰμ. Χουρμούζιος Ε. Παπανοῦτσος, 'Αλ. Δελμούζος, Ε. Καταγουζηνός, "Αγγ. Τερζάκης καὶ ἄλλοι.

Πρόσκλησις 'Εργοληπτῶν

Καλοῦνται ἅπαντες οἱ ἐμπειρικοὶ 'Εργοληπται Δημοσίων "Εργων εἰς ἔκτακτον γενικὴν Συνέλευσιν εἰς τὴν αἴθουσαν 'Εμπορουϋπαλλήλων (Πλατεῖα Μητροπόλεως) σήμερον Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π.μ.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ — ΜΕΣΟ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΟΣΟ ΚΑΙ Η ΓΡΑΦΗ

γιὰ τὸν ἀληθινὸ προηγμένο ἄνθρωπο. Γι' αὐτὸ παίρνει καὶ ὁλόενα πιὸ ἐξέχουσα θέσι στὴν ἐκπαίδευσι. Δῶστε ἀπὸ τώρα τὸ πολύτιμο αὐτὸ ἐφόδιο στὰ παιδιά σας, ἢ ἀποκτῆστε το καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι μὲ σπουδὴ στὸ σπίτι σας καὶ μὲ διαρκῆ ἐπίβλεψι πλατειὰ μορφωμένων καλλιτεχνῶν, χάρις στὴ Σχολὴ Α.Β.Σ. Σχεδίου—Ζωγραφικῆς — Τσώρτσιλ 30. Γιὰ πληροφορίες ἐπισκεφθῆτε μας. "Αν μένετε σὲ ἐπαρχία γράψτε μας.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ κ. κ. ΙΑΤΡΟΥΣ

Ο ΟΙΚΟΣ MASSON ET CIE.

ἀναγγέλλει τὴν ἔκδοσιν

NOUVEAU TRAITE DE MEDECINE

16 ΤΟΜΟΙ

Εἰδοποιοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅτι δεχόμεθα παραγγελίας διὰ τὴν ὁλην σειρὰν πρὸς Δρχ. 50 τὸ γαλλικὸν φράγκον. "Εκδοσις τῶν τριῶν πρώτων τόμων τέλη Νοεμβρίου 1947.

INTERNATIONAL BOOK AND NEWS AGENCY
'Οδὸς 'Αμερικῆς 17
'Αθῆναι
Τηλ. 31-363

BRUSH UP YOUR ENGLISH

ΣΧΟΛΗ CLASSICAL STUDIES AT ATHENS

αίνεται μοιραίως καταδικασμέ-
ος ν' ακολουθήση την τύχην της
ειμηνίστου Κοινωνίας των Ε-
νών, χωρίς πιθανώς να φθάση
ά χρόνια της.

ΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΤΥΠΩΣΕΩΝ

«Δυνάμεις ανταρτών εμφανίσθη-
αν χθες για πρώτη φορά από την
ρυση του Δημοκρατικού Στρα-
ού σε έγγυτατο σημείο από την
θήνα και συγκεκριμένα στην πε-
οχή Χασιάς (Φυλή), μόλις 15 χι-
όμετρα από την 'Ομόνοια». Από
ην διατύπωσιν αύτην της είδήσε-
ος υπό του «Ριζοσπάστη» άντι-
αμβάνεται ο αναγνώστης ότι πρό-
ειται περί σκηνοθετικού κόλπου
ού Κ.Κ.Ε. προς δημιουργίαν έν-
υπώσεων. Φυσικά ο «Ριζοσπά-
της» αποφεύγει ν' αναφέρη ότι
αί δυνάμεις των ανταρτών» συνε-
τοσούντο εις έπτά μόνον «κατσα-
λιάδες», τραπέντας εις φυγήν α-
τό δύο χωροφύλακας και μερικούς
λαΰδες, έν εία στρατολογηθέντας
πό τον σταθμάρχην χωροφυλακής
ού χωρίου, εκ των οποίων εφο-
εύθη ένας άτυχής, πατήρ τεσσα-
ων τέκνων. Και όμως το Κέν-
ρον χαλά κόσμον να διαλυθούν οι
λαΰδες, ώσάν να εξαρτάται από
την κατάργησίν των η εύόδωσις
ού αγώνος κατά των συμμορι-
ών...

ΔΙΑ Τ[illegible]Κ ΣΤΡΑΤΟΝ

'Εκατόν πενήντα περίπου εφε-
δροι αξιωματικοί της κλάσεως
938, οι οποίοι υπηρέτησαν κατά
τον ελληνοϊταλικόν πόλεμον και συ-
νεχώς έκτοτε από του Δεκεμβρίου
ού 1944, ζητούν να απολυθούν διά
να δυνηθούν να επιδοθούν εις τας
εργασίας των, που επί τόσα έτη
παρημέλησαν. Το αίτημά των είνε
δικαιότατον και δύναται ήδη να ι-
κανοποιηθή κατόπιν της γενομένης
προσκλήσεως εφέδρων συναδέλφων
των, οι οποίοι δεν είχον υπηρετήσει από του Κινήματος και έντεύθεν.

ΟΙ ΑΡΧΙΤΕΧΝΙΤΑΙ

'Επί 18 και πλέον έτη παραμένουν εις τον βαθμόν του ανθυπασπιστού οι αρχιτεχνίται του στρατού. Και όμως τόσον εις την πρώτην γραμμήν όσον και εις την Τεχνικήν Βάσιν 'Αθηνών οι αρχιτεχνίται προσφέρουν πολυτίμους υπηρεσίας. Δεν νομίζουν, λοιπόν, το Γεν. 'Επιτελείον και το Υπουργείον των Στρατιωτικών ότι επιβάλλεται νι[illegible]ολάβη και τους αρχιτεχνίτας αυτούς εις τον πίνακα των προαγωγών;

ΑΤΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΡΟΥΚΕΤΤΑ

'Ο αιών μας δεν είνε άπλως ο αιών της συντομίας, άλλά της εξωφρενικής ταχύτητος, που μιά φορά μας μιλούσαν γι' αυτόν τα παραμύθια, τότε που το ταχύτερον μέσον συγκοινωνίας ήταν ο άραμπάς. Για να πάς από δώ στά Μέγαρα, ήθελες τρείς ημέρες και στις βουλευτικές εκλογές τα εκλογικά αποτελέσματα του Δήμου Παρακαμπυλίων έφθαναν μετά μίαν εβδομάδα και αφού έτρελλαίνετο από αγωνίαν ο υποψήφιος. Ούτε αυτοκίνητον, ούτε τηλέφωνον. Τώρα η απόστασις εξηυτελίσθη. σχεδόν δεν υπάρχει. Βουνά, πεδιάδες, θάλασσες, ωκεανοί, μαζευτήκανε και ένιναν ένα άστειον χιλιόμετρον. Τα υπερηχητικά αεροπλάνα, αύτά δηλαδή που θα ξεπερνούν στην ταχύτητα τόν... ήχον, είνε υπό κατασκευήν. Σέ κάποιο, λέει, εργοστάσιο του Νιαγάρα κατασκευάζεται ένα «αεριοπροωθούμενον», που θα φθάση στην καταπληκτικήν ταχύτητα των 2.400 χιλιομέτρων την ώραν! Θα ξυπνάς δηλαδή στις 7 το πρωί και στις 7½ θα πίνης τον

'Ο κ. Τσώρτσιλ γενόμενος ενθουσιωδώς δεκτός εις το Μπράϊτον, όπου ανεκηρύχθη επίτιμος δημότης της πόλεως.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑΝ

ΔΥΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΣΤΑΤΩΝΟΥΝ ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ

ΤΟ ΜΠΡΟΥΚΛΥ ΚΟΥΜ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 'Οκτώβριος. — Οι κάτοικοι του Μπρούκλυ Κούμ, ενός μικρού χωρίου κοντά εις το Μπρίστολ, είνε ανάστατοι. Δύο φαντάσματα: η «κυρία με τα μαύρα» και ο «καλόγηρος», τους ενοχλούν κάθε βράδυ.

'Η «κυρία με τα μαύρα» εμφανίζεται συνήθως εις την εκκλησίαν του 'Αγ. Νικολάου, μίαν από τας παλαιοτέρας της 'Αγγλίας, αφού χρονολογείται από τον ΙΑ' αιώνα. Πολλοί κάτοικοι του χωρίου ορκίζονται ότι την είδαν και οι παλαιότεροι λέγουν ότι αναγνωρίζουν εις αύτην μίαν γεροντοκόρην, φημισμένην διά την αρετήν της, που απέθανε πρό 40 ετών. 'Επειδή όταν έζούσε, λέγουν, επερνούσε τον περισσότερον καιρόν εις την εκκλησίαν, δι' αύτό συχνάζει και τώρα εκεί, μετά τον θάνατόν της.

Τελευταίως ένας συγγραφεύς, ειδικευμένος στο κυνήγι των φαντασμάτων, εκλείσθηκε μαζί με ένα πνευματιστήν εις την εκκλησίαν μίαν ολόκληρον νύκτα. Ούτε ο ένας, ούτε ο άλλος άντίκρυσαν το φάντασμα, βεβαιώνουν όμως ότι άκουσαν πολλές φορές ελαφρό θόρυβο θημάτων και «μυστηριώδεις ψιθύρους». Κατόπιν αύτου, πρόκειται να επισκεφθούν το χωριό είδικοί επιστήμονες, που θα επαναλάβουν το πείραμα των δύο άνδρών.

Το άλλο φάντασμα του Μπρούκλυ Κούμ χρονολογείται από πολύν καιρόν και περιφέρεται μέσα στο παλιό φρούριο του χωριού, που έχει κτισθή τον ΙΔ' αιώνα. Όπως λέγουν στο χωριό, είνε το φάντασμα ενός καλογήρου, που εδολοφονήθη με εγχειρίδιο τον ΙΗ' αιώνα κι' από τότε γυρίζει τακτικά στο μέρος όπου τον εδολοφόνησαν.

Πολλοί διακεκριμένοι πνευματισταί, μεταξύ των οποίων και ο πνευματικός πατέρας του Σέρλοκ Χόλμς, ο Κόναν Ντόϋλ, προσεπάθησαν να εξιχνιάσουν το μυστήριον αύτό. οι προσπάθειές των όμως απέβησαν πάντοτε άκαρπες.

Αν όμως οι περισσότεροι κάτοικοι του χωριού πιστεύουν στά δύο αύτά φαντάσματα, αύτό δεν σημαίνει ότι δεν ύπόγουν και οι άπιστοι Θωμάδες. Οί τελευταίοι αύτοί ισχυρίζονται ότι ούδέποτε ενεφανίσθη κανέν από τα δύο αύτά φαντάσματα και ότι όλη η ιστορία δεν αποτελεί παρά αποκύημα νοσηρας φαντασίας.

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΟΥ ΑΝΕΣΤΑΤΩΣΕ... Έθνος 10.10.47

Ο ΡΟΜΠΕΡ ΛΕΒΕΚ ΚΑΙ Η "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ,,

ΤΟΥ κ. Γ. ΘΕΟΤΟΚΑ

Έχω επί τέλους στά χέρια μου το πολύκροτο «Ντομαίν Γκρέκ», την «Ελληνική Περιοχή», συλλογή από κείμενα της σημερινής ελληνικής λογοτεχνίας, παρουσιασμένα γαλλικά από τον κ. Ρομπέρ Λεβέκ, βιβλίο που προκάλεσε δημοσιογραφική θύελλα. 'Αρχίζω να υποπτεύουμαι ότι οι περισσότεροι επικριτές παρασύρθηκαν από κάποιες είσηγήσεις και διάστηκαν δυστυχώς να μιλήσουν χωρίς να μελετήσουν το ζήτημα. Παρατηρώ μάλιστα ότι ο κυριότερος θόρυβος γίνεται γύρω από ορισμένες έκφράσεις που έχουν απομονωθεί από το υπόλοιπο κείμενο και παρερμηνευθεί. Πιστεύω λοιπόν πώς όποιος θέλει να έχει μιά γνώμη γι' αύτό το βιβλίο πρέπει να μην επηρεασθεί από το θόρυβο, αλλά να φροντίσει να το αποκτήσει και να το διαβάσει. Είνε άστείο να το λέει κανείς, άλλά, στην 'Ελλάδα, συμβαίνει κάποτε να κρίνουνται τα βιβλία χωρίς να διαβαστούν.

'Ο κ. Ρομπέρ Λεβέκ είνε άνθρωπος που πρόσφερε ως σήμερα στά ελληνικά γράμματα πολύ μεγάλες υπηρεσίες. Ως μεταφραστική ιδιοφυΐα τον χαρακτηρίζει όρθά ο 'Ηλίας Βενέζης. 'Αναδημιουργεί τα κείμενα που μεταφράζει και τα μετουσιώνει σε λαμπρό και σαγηνευτικό γαλλικό ύφος. Τα συνοδεύει με μελέτες ζωντανές και έξαιρετικά ενδιαφέρουσες, καθόλου πανεπιστημιακές, τουναντίο γραμμένες από έναν άληθινό λογοτέχνη. Για πρώτη φορά παρουσίασε στη Γαλλία το Σολωμό και τούτο είνε ήδη μιά εθνική υπηρεσία βαρυσήμαντη, που ένα άλλο Κράτος θα την είχε αναγνωρίσει πανηγυρικά. Παρουσίασε, με τον ίδιο αριστοτεχνικό τρόπο, το Σικελιανό, τα Σεφέρη και τον 'Ελύτη. 'Ετοιμάζεται να παρουσιάσει και τον Καβάφη. 'Ετοιμάζει επίσης μιά άνθολογία της παλαιότερης ελληνικής ποίησης από τους Βυζαντινούς ύμνογράφους ως τον Παλαμά. 'Από τα λίγα αύτά που μνημονεύω, ο άπροκατάληπτος αναγνώστης θα καταλάβει πόσο πολύτιμος είνε ο Γάλλος αυτός λόγιος γιά την 'Ελλάδα.

Στον πρόλογο της «Ελληνικής Περιοχής», ο κ. Ρομπέρ Λεβέκ αναφέρει ότι έλαβε από τους εκδότες την άκόλουθη εντολή: Εϊκοσι ζωντανοί συγγραφείς και κείμενα δημοσιευμένα μετά το 1930. Με τη βάση αυτή, η συλλογή προσλαμβάνει αναπόφευκτα ένα χαρακτήρα κάπως αυθαίρετο, καθώς άλλωστε το παραδέχεται και ο ίδιος ο συλλέκτης. 'Υπολογίζω πρό χειρα ότι μιά πλήρης και αντικειμενική άνθολογία της ελληνικής λογοτεχνίας των ημερών μας θα έπρεπε να περιέχει περίπου όγδόντα όνόματα. 'Η «Ελληνική Περιοχή» δεν είνε λοιπόν καθαυτό ανθολογία. Είνε ένα είδικό τεύχος, ένα δείγμα ορισμένων τάσεων των ελληνικών γραμμάτων, που ο κ. Λεβέκ θεωρεί ως χαρακτηριστικές. Περιοριζόμενος σε εϊκοσι όνόματα, άντι όγδόντα, είνε φυσικό ότι άκολουθεί ορισμένες καλλιτεχνικές του προτιμήσεις. Προτιμά λ. χ. τη νέα ποίηση από τις παλαιότερες ποιητικές τεχνοτροπίες. Δικαίωμά του είνε, νομίζω. Καθώς είνε δικαίωμα σποιουδήποτε άλλου λογίου, Έλληνος ή ξένου, να έτοιμάσει μιά συλλογή με άλλα εϊκοσι όνόματα και να γράψει στον πρόλογο: «Αύτές είνε, κατά τη γνώμη μου, οι πιό ενδιαφέρουσες τάσεις των ελληνικών γραμμάτων».

Αν εγώ έτοίμαζα την «Ελληνική Περιοχή», θα την έτοίμαζα διαφορετικά. Για να περιοριστώ στον τομέα της λογοτεχνικής πεζογραφίας, που μου είνε οικειότερος, θα φρόντιζα όπωσδήποτε να περιλάβω κείμενα του Μυριβήλη, του Ξενόπουλου, του Τερζάκη, του Καραγάτση. Αλλά και εγώ θα εϊμουν αναγκαστικά αυθαίρετος, γιατί θα άφηνα έξω άλλους που θεωρούνται, σε ορισμένους κύκλους, εξίσου άξιόλογοι. Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι ο κ. Λεβέκ έκαμε μιά προσπάθεια για να είνε το έργο του όσο το δυνατό πληρέστερο. Πήρε ορισμένα κείμενα των πρεσβυτέρων μας συγγραφέων, ορισμένα της δικής μας γενεάς και ορισμένα των νεωτέρων μας. Θέλησε έτσι να δώσει δείγματα από διάφορες γενεές. Απέναντι στις πολιτικές μας αντιθέσεις κράτησε, όπως όφειλε, απόλυτη ουδετερότητα. Ό,τι [illegible] γράφηκε ως προς το σημείο [illegible] είνε μύθος, καθώς είνε μύθος [illegible]

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 3η ΣΕΛΙΔΑ

Η ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΓΩΝΑ

ΑΡΑΠΕΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟ „ΝΤΟΥΛΑΓΚ 183

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΑΣ
MDCCCLXXXI

ευχομαι και εγώ ο πτωχος πατέρας του απολεσθέντος υιού μου υγεία και χαρά και εις άνώτερα.

Μὲ ἐκτίμησιν

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Θ. ΛΑΓΚΗΣ»

ΜΑΝΤΑΡΙΣΜΑΤΑ

ένδυμασιῶν, σχίσιμο, κάψιμο, σκοροφάγωμα, ἐφθαρμένοι καβάλλοι διορθώνονται δι' ὑφάνσεως παρ' εἰδικοῦ τεχνίτου σπουδάσαντος εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Γυρίζονται κοστούμια, παλτὰ καὶ καμπαρντίνες. Ραφεῖον «Νέα Οἰκονομία». Δώρου 5γ (1ον πάτωμα) Ἀδελφοὶ Λώλη. Τηλ. 55-314.

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Μὲ ἐξαιρετικὴ συνεργασία τῶν καλυτέρων Ἑλλήνων συγγραφέων καὶ δημοσιογράφων, μὲ τὰ πιὸ ἐκλεκτὰ ξένα διηγήματα καὶ τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα ἐγκυκλοπαιδικὰ ἄρθρα ἀπὸ τὸν Παγκόσμιο Τύπο.

Στὸ τεῦχος αὐτὸ θὰ βρῆτε:

Τὴν «Κωζερὶ τῆς ἑβδομάδος» τοῦ κ. Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ.

Τὸ μυθιστόρημα καὶ τὸν αἰσθηματικὸ διάλογο τοῦ κ. Χ. ΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ.

Τὶς «Ἱστορίες τῆς Ζωῆς» τοῦ κ. Π. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑ.

Τὰ ὡραῖα παληὰ χρόνια τῆς Ἀθήνας τοῦ κ. Δ. ΓΑΤΟΠΟΥΛΟΥ.

Τὶς δημοσιογραφικὲς ἀναμνήσεις τοῦ κ. Κ. ΠΟΛΙΤΗ.

Τὴ γελοιογραφικὴ σελίδα τοῦ κ. Π. ΠΑΥΛΙΔΗ.

Τοὺς λυρικοὺς καὶ σατιρικοὺς στίχους τοῦ κ. Δ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗ.

Τὴ σελίδα τῆς Γυναίκας τῆς ΕΣΜΕΡΑΛΔΑΣ.

Καὶ πολλὰ ἄλλα ἑλληνικὰ ρεπορτὰζ καὶ ἄρθρα, μαζὶ μὲ τὶς πολύχρωμες κινηματογραφικὲς σελίδες, τὸ σπαρταριστὸ χιούμορ, τὶς ἄφθονες ἑλληνικὲς καὶ ξένες γελοιογραφίες καὶ τὴν πλουσία καλλιτεχνικὴ εἰκονογράφηση.

ΣΕΛΙΔΕΣ

76

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Clair;

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

τὰ περὶ κλίκας, συνωμοσίας κλπ. Θὰ ἀναφέρω ὀνομαστικὰ παραδείγματα γιὰ νὰ πεισθεῖ ὁριστικὰ ὁ ἀμερόληπτος ἀναγνώστης.

Θέλοντας νὰ δώσει μερικὰ κείμενα ποὺ νὰ ἐκφράζουν τὸ πολεμικὸ καὶ ἀντιστασιακὸ πνεῦμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁ κ. Λεβὲκ παρουσιάζει ἔργα τοῦ Τ. Παπατζώνη, ποὺ εἶνε, νομίζω, συντηρητικός, τοῦ Ἀλέκου Μάτσα, ποὺ εἶνε γνήσιος βασιλόφρων καὶ διπλωματικὸς ὑπάλληλος, τοῦ Γιάννη Μπεράτη, ποὺ ὑπηρέτησε ὡς ἀντάρτης στὸν ΕΔΕΣ, τοῦ Ἀγγέλου Βλάχου, ποὺ εἶνε ἐπίσης διπλωματικὸς ὑπάλληλος, καὶ τοῦ Ν. Βρεττάκου καὶ τοῦ Σ. Πατατζῆ, ποὺ εἶνε ἀριστεροί. Ποιὸς ἄνθρωπος ἔχων σῶας τὰς φρένας θὰ πιστέψει ὅτι αὐτοὶ οἱ λόγιοι ποὺ ὀνόμασα ἀποτελοῦν «κλίκα» ἢ ὑπηρετοῦν τὴν ἴδια πολιτική; Εἶνε ἢ δὲν εἶνε αὐτὰ παραμύθια τῆς Χαλιμᾶς;

Ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς νεωτέρους συγγραφεῖς τῆς συλλογῆς δημιουργοῦνται ζητήματα. Ἀνθρωποκαγανακτισμένοι ρωτοῦν: Ποιὸς εἶνε τέλος πάντων αὐτὸς ὁ Ἄγγελος Βλάχος, ὁ ἄγνωστος μὲ τὸ διάσημο ὄνομα; Εἶνε ἁπλούστατα ἕνας νέος ποὺ ἔγραψε ἕνα ἀπὸ τὰ τρία καλύτερα ἀφηγηματικὰ βιβλία γιὰ τὸν πόλεμο τῆς Ἀλβανίας (τὰ ἄλλα δύο εἶνε τοῦ Ξενόπουλου καὶ τοῦ Μπεράτη). Ἂν εἶνε ἄγνωστος δὲ φταίει αὐτός, φταῖνε ἐκεῖνοι ποὺ τὸν ἀγνοοῦν. Καὶ εἶνε, νομίζω, τίτλος τιμῆς τοῦ κ. Λεβὲκ ποὺ ἀναγκάζει τὸ ἑλληνικὸ Κοινὸ νὰ προσέξει ὁρισμένους νέους Ἕλληνες λογοτέχνες μὲ ἀληθινὴ καὶ ἀγνοημένη ἀξία.

Ὡστόσο ἂς ἔρθουμε στὴν οὐσία τοῦ ζητήματος. Τὸ βιβλίο αὐτό, ποὺ μὲ τέτοιον τρόπο διασύρεται, εἶνε στὸ σύνολό του ἕνας ὕμνος παλλόμενος καὶ ἐνθουσιώδης πρὸς τὴν Ἑλλάδα, πρὸς τὶς ψυχικὲς καὶ πνευματικές της ἀρετὲς καὶ πρὸς τὸν ἡρωϊσμὸ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Μπορεῖ κανεὶς νὰ διαφωνεῖ σχετικὰ μὲ τὴν ἀξιολόγηση ὁρισμένων κειμένων τῆς συλλογῆς. Ἕνα πρᾶμα ὅμως εἶνε ἀναμφισβήτητο, ὅτι εἶνε διαλεγμένα μὲ πνεῦμα ἐντόνου φιλελληνισμοῦ. Καὶ μόνο τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ κ. Λεβὲκ διαδίδει σήμερα στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἀμερικὴ σὲ ὡραιότατη μετάφραση, τὸ θαυμάσιο πολυσέλιδο «Ἄσμα ἡρωϊκὸ καὶ πένθιμο γιὰ τὸ χαμένο ἀνθυπολοχαγὸ τῆς Ἀλβανίας», καὶ μόνο, λέω, τὸ γεγονὸς αὐτὸ προσδίδει στὴν ἔκδοση τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς» σημασία ἐθνική. Τὸ ποίημα αὐτὸ τοῦ Ὀδυσσέα Ἐλύτη, ποὺ δημοσιεύεται ἐδῶ μαζὶ μὲ ἄλλα λαμπρὰ ποιητικὰ κείμενα τοῦ Σικελιανοῦ, τοῦ Καζαντζάκη, τοῦ Παπατζώνη, τοῦ Σεφέρη καὶ ἄλλων νεωτέρων ποιητῶν καὶ μὲ ζωντανὲς πολεμικὲς σελίδες, εἶνε ἡ ὡραιότερη ἑλληνικὴ φωνὴ ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὸν πόλεμο τοῦ 1940. Καὶ ἡ φωνὴ αὐτὴ ἀποκτᾶ ἄξαφνα μιὰν ἀπήχηση εὐεθνῆ. Καὶ ἀντὶ νὰ χαροῦν οἱ Ἕλληνες, τί κάνουν; Βρίζουν, διαπομπεύουν, θέλουν νὰ καταστρέψουν τὸ βιβλίο ποὺ φέρνει ἕνα τέτοιο μήνυμα. Τόσο πολὺ ἔχει καταστραφεῖ μέσα μας, ὡς φαίνεται, ἡ ἱκανότητα τῆς χαρᾶς.

Κείμενα ποὺ ὑμνοῦν τὴν Ἑλλάδα ὅλων τῶν ἐποχῶν, ποὺ ἐκφράζουν τὶς ἐξάρσεις, τοὺς πόνους, τὶς ἀγωνίες, τὶς ἀνησυχίες τοῦ ἔθνους μας, αὐτὸ εἶνε ἡ «Ἑλληνικὴ Περιοχή». Μὰ ἡ ἀξία τοῦ βιβλίου αὐξάνει ἀπὸ τὶς εἰσαγωγὲς τοῦ κ. Λεβὲκ ποὺ πλαισιώνουν τὰ εἴκοσι κείμενα. Δὲ θέλω νὰ πῶ ὅτι συμφωνῶ μὲ ὅλες τὶς ἀπόψεις του. Παραδέχουμαι ὅτι ὁρισμένες κριτικὲς παρατηρήσεις του περιέχουν ὑπερβολὲς καὶ πιὸ συγκεκριμένα ὅτι ἀδικεῖ, στὸ σύνολό της, τὴν πρὶν ἀπὸ μᾶς γενεά. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶνε τέλος πάντων μιὰ γνώμη ἑνὸς φιλολόγου γιὰ ἕνα λογοτεχνικὸ ζήτημα, γνώμη ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ συζητηθεῖ ψύχραιμα, μὲ ἐπιχειρήματα κριτικὰ καὶ ὄχι μὲ φωνές. Οἱ εἰσαγωγὲς αὐτὲς ὅμως ἔχουν καὶ λογοτεχνικὴ ἀξία. Περιέχουν τὶς προσωπικὲς ἐντυπώσεις, τὴ βίωση τοῦ κ. Λεβὲκ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, βίωση γεμάτη ἀγάπη καὶ θαυμασμό. Λίγοι ξένοι μελετητές, στὶς ἡμέρες μας, ἔχουν τόσο βαθιὰ ἀγαπήσει καὶ κατανοήσει τὴν Ἑλλάδα ὅσο αὐτός. Θὰ ἤθελα νὰ εἶχα χῶρο ἀρκετὸ γιὰ νὰ μεταφράσω ἔξοχες σελίδες του γιὰ τὸν πόλεμο, γιὰ τὴν κατοχή, γιὰ τὸ λιμό, γιὰ τὶς ἀρετὲς τῆς φυλῆς μας, γιὰ τὴ Μεγάλη Ἰδέα. Ἰδοὺ λ. χ. μερικὲς φράσεις του γιὰ τὴν ἔκρηξη τοῦ ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου:

«Μὲ λουλούδια στὰ τουφέκια ξεκίνησαν τὰ στρατεύματα. Ποτὲ δὲν εἶχε δεῖ κανεὶς τόση χαρά. Νόμιζες πὼς ἐλευθερωνότανε ξαφνικὰ ἕνας ἀπέραντος πόθος γιὰ ἐκδίκηση. Κανεὶς δὲν ἀμφέβαλλε γιὰ τὴ νίκη. Ἕνας ἔνδοξος μύθος τῆς Ἑλλάδας, μιὰ καταπληκτικὴ πίστη στὴν τύχη τῶν ὅπλων της, ἡ μέθη ποὺ τοὺς μετέδιδε ἡ ἀντιμετώπιση ἑνὸς λαοῦ σαράντα ἑκατομμυρίων, ὅλα αὐτὰ ἐνθουσίαζαν τοὺς Ἕλληνες. Σίγουροι γιὰ τὸ δίκιο τους, ἀντλοῦσαν ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὸν περιορισμένο ἀριθμό τους μιὰ παράλογη βεβαιότητα γιὰ τὴ νίκη. Ἡ ἱστορία ἔδειξε ὅτι αὐτὸς ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἐνστίκτου εἶταν ὀρθός. Κανεὶς δὲ θὰ ξεχάσει ὅτι ἡ ὁμόθυμη ὁρμὴ ἑνὸς μικροῦ λαοῦ ἔκαμε τὸν ἐπιδρομέα νὰ ὑποχωρήσει, τὸν νίκησε καὶ τὸν τσάκισε καὶ ὅτι ἡ Ἑλλάδα, πρώτη, ἔδειξε μὲ τὸ δάχτυλο τὴ ρωγμὴ ἀπ' ὅπου ἔμελλε ἀργότερα νὰ γκρεμιστεῖ ὁ Ἄξων».

Σ' αὐτὸν τὸν τόνο εἶνε γραμμένα τὰ περισσότερα σημειώματα τοῦ κ. Λεβέκ. Εἶνε παράξενο, ἀλήθεια, πῶς ὅλα αὐτὰ ἀποσιωπήθηκαν ἀπ' ὅλους τοὺς ὡς σήμερα σχολιαστὲς τοῦ βιβλίου. Σκαλίζονται ὅμως μὲς στὸ πλῆθος τῶν ἐπαίνων, τῶν ὕμνων, τῶν διθυράμβων, βρῆκαν μιὰ φράση παρεξηγησιμη ποὺ λέει ὅτι, τὸν καιρὸ τῆς κατοχῆς, γινόντανε, πίσω ἀπὸ τὴ ράχη τῶν Γερμανῶν, ὑποπτες συναλλαγὲς ἀνάμεσα σὲ Ἕλληνες καὶ Ἰταλούς. Ἂν συνδέσει κανεὶς τὴ φράση αὐτὴ (ὅπως πρέπει νὰ κάμει κάθε λόγιος σεβόμενος ἑαυτόν) μὲ ὅ,τι προηγεῖται καὶ ὅ,τι ἀκολουθεῖ, καταλαβαίνει πὼς εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατο νὰ γράφηκε μὲ κακὴ πρόθεση. Εἶνε μιὰ σατιρικὴ πινελιὰ μέσα σ' ἕνα ἐνθουσιώδες φιλελληνικὸ κείμενο. Τὴν ἀπομόνωσαν ὅμως, τὴς ἔδωσαν τὶς πιὸ ἐξεζητημένες ἑρμηνεῖες καὶ τὴν παρουσίασαν σὰν ἔγκλημα καθοσιώσεως, ἐνῶ δὲν εἶνε παρὰ μιὰ γκάφα.

Γιατί ὅλα αὐτά; θὰ ρωτήσει ὁ ἀμερόληπτος ἀναγνώστης. Ἂς μιλοῦμε καθαρά. Ὁ θόρυβος δημιουργήθηκε ἀπὸ μερικοὺς λογοτέχνες, καλοὺς καὶ ἀξίους κατὰ τὰ ἄλλα, ποὺ πικράθηκαν θανάσιμα ἐπειδὴ ὁ Γάλλος ἀνθολόγος τοὺς ἄφησε ἔξω ἀπὸ τὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχή». Ἀντὶ ὅμως νὰ περιοριστοῦν στὴ λογοτεχνικὴ πολεμική, ποὺ εἶτανε δικαίωμά τους, ἀνακάτωσαν στὴν ὑπόθεση ζητήματα ἐθνικὰ καὶ πολιτικὰ ἄτοπα καὶ παράλογα. Ἐπειδὴ ὡστόσο ἡ ἀλήθεια δὲν ἀργεῖ νὰ διαφανεῖ, ὁ ἐγκυρότερος ἐπικριτὴς τοῦ κ. Λεβὲκ, ὁ Ἄλκης Θρύλος (τὰ λέω πρὸς τιμήν του), παραδέχτηκε στὸ τέλος τῆς ἀρθρογραφίας του πὼς τὸ βιβλίο αὐτό, παρὰ τὰ ἐλαττώματά του, τιμᾶ τὴν ἑλληνικὴ λογοτεχνία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΤΟΚΑΣ

Ἔθνος 10.10.47

Πέντε—ἓξη τζὶπ ποὺ ἔμειναν πωλοῦνται μὲ δόσεις χωρὶς δημοπρασίαν

Κοινοπραξία Λυκούργου 12

30-2.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ διὰ ναύλωσιν πλοίων πρὸς μεταφορὰν ἐκ Βενετίας καὶ Μπάρι 2.250 τόννων σίτου σπορᾶς εἰς διαφόρους ἑλληνικοὺς λιμένας.

Ἡ Ὑπηρεσία Ἀγορῶν Ἐξωτερικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐφοδιασμοῦ προκηρύσσει μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν, διὰ τὴν ναύλωσιν ἑνὸς ἢ περισσοτέρων πλοίων διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκ Βενετίας καὶ Μπάρι Ἰταλίας εἰς διαφόρους ἑλληνικοὺς λιμένας 2.250 ἐν ὅλῳ τόννων σίτου σπορᾶς ἐνσακκισμένου.

Προσφοραὶ γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς 12 μεσημβρ. ὥρας τῆς 13ης τρέχοντος εἰς τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου 33 Γραφεῖα τῆς Ὑπηρεσίας.

Λεπτομερεῖς ὅροι καὶ πᾶσα ἑτέρα πληροφορία εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους παρέχεται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ὑπηρεσίας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ
Ὑπηρεσία Ἀγορῶν Ἐξωτερικοῦ

ΣΧΟΛΗ ΡΑΛΛΟΥ ΜΑΝΟΥ

Γυμναστική — Χορὸς — Μουσική

Ὅμιλος Ἀντισφαιρίσεως Ἀθηνῶν Λεωφόρος Ὄλγας 2, τηλέφ. 90—071. Τὰ μαθήματα ἤρχισαν κανονικῶς. Τμήματα ρυθμικῆς γυμναστικῆς, καλλιτεχνικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ χοροῦ, μπαλλέτου καὶ μουσικῆς. Μέχρι ἐπιστροφῆς τῆς Κυρίας Ραλλοῦ Μάνου ἐξ Ἀμερικῆς τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τῆς Σχολῆς ἀνέλαβεν ἡ Κυρία ΑΛΕΚΑ ΜΑΖΑΡΑΚΗ—ΚΑΤΣΕΛΗ. Αἱ ἐγγραφαὶ συνεχίζονται εἰς τὴν Σχολὴν Δευτέραν καὶ Παρασκευὴν 3—6 μ.μ. Τρίτην καὶ Σάββατον 10 π.μ.—1 μ.μ. καὶ τηλεφωνικῶς καθ' ἑκάστην 28—793.

Η ΚΥΡΙΑ ΒΙΒΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

ἀναγγέλλει στὴν ἐκλεκτὴ πελατεία της ὅτι ἐπανῆρχισε τὰς ἐργασίας της εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δεινοκράτους 69, μέγ. Βαλαβάνη, Κολωνάκι, τηλ. 72064, σαλόνι της.

ΜΕΙΟΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΨΑΘΙΝΟΥ ΤΑΠΗΤΟΣ

Ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν, δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν, ἡ προμήθεια ἑκατὸν τεσσαράκοντα (140) τρέχ. μέτρων ΨΑΘΙΝΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΓΟΥ ΤΑΠΗΤΟΣ, παρὰ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Πληροφορίαι καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς (Φιλοθέης 21—Β' ὄροφος).

Προσφοραὶ γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς αὐτῆς, μέχρι τῆς 15ης ἑκάστου μηνὸς ἐπομένου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουλίου 1947

(Ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν)

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ

Εἰδικὸ ἐργαστήριον ΛΑΣΤΙΧΟΥ Ἀγ. Κωνσταντίνου 8 Ἀθῆναι Τηλ. 52-224

Τὸ σύγγραμμα ΝΙΚΑΝΟΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΕ

9013131.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΝ

Δὲν πρόκειται ἡ στήλη αὐτὴ νὰ γίνῃ συνήγορος τῆς παραμικρᾶς ἀσκόπου δαπάνης τοῦ δημοσίου χρήματος, τὸ ὁποῖον μάλιστα δὲν ὑπάρχει κἂν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ἀλλὰ δίδεται ἀπὸ τὸ ξένον θησαυροφυλάκιον. Ἀλλὰ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ μὴ τονίσωμεν ὅτι χρειάζεται μεγάλη προσοχὴ εἰς τὰς ὁμαδικὰς ἀπολύσεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Αἱ ἀπολύσεις αὐταὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λάβουν τὴν μορφὴν διωγμοῦ. Καὶ ἐπειδὴ ἀργόμισθοι συνήθως διορίζονται ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν τὰ μέσα, δὲν πρέπει, χρησιμοποιοῦντες τὰ μέσα αὐτά, νὰ παραμείνουν αὐτοὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ νὰ πάρουν τὰς θέσεις τῶν ἐργαζομένων. Ἀλλὰ γενικώτερον ἡ Κυβέρνησις καὶ οἱ σύμμαχοι ἀναδιοργανωταὶ τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους πρέπει νὰ μεριμνήσουν διὰ τὴν τύχην τῶν χιλιάδων αὐτῶν νέων ἀνέργων. Τὸ πρόβλημα βεβαίως εἶναι γενικώτερον καὶ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὅλην λύσιν τῆς ἑλληνικῆς τραγωδίας, ἡ ὁποία παρεμποδίζει τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς χώρας. Ἀλλ' ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ἡ ὁμαδικὴ ἀπόλυσις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀποτελεῖ ἕνα ἡμίμετρον ποὺ θὰ χειροτερεύσῃ τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν μᾶλλον παρὰ θὰ τὴν βελτιώσῃ.

Η ΔΙΑΦΩΤΙΣΙΣ

Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ ἐπίθεσις, τὴν ὁποίαν ὁ σοβιετικὸς τύπος ἔχει ἐξαπολύσει τελευταίως ἐναντίον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Τὰς παρομοιάζει μὲ τὴν Γερμανίαν τοῦ Χίτλερ καὶ ἀφίνει νὰ ὑπονοηθῇ ὅτι εἶναι πιθανὸν ἡ Ἀμερικὴ νὰ ἐξαπολύσῃ ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως. Καὶ πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι αὐτὰ γράφονται ὄχι μόνον εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ φιλολογικὰ καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ ἀκόμη περιοδικά. Ἐξ ἄλλου τὸ πρακτορεῖον «Τὰσς» παρηλλήλιζε προχθὲς τοὺς Ἀμερικανοὺς ταξιδιώτας μὲ τοὺς Γερμανοὺς δῆθεν περιηγητάς, οἱ ὁποῖοι ἐπεσκέπτοντο ὁμαδικῶς τὰς χώρας ποὺ ἐπρόκειτο νὰ δεχθοῦν τὴν γερμανικὴν εἰσβολήν. Καὶ ἔτσι διαφωτίζεται καταλλήλως ὁ ρωσσικὸς λαὸς περὶ τῶν ἐπιθετικῶν διαθέσεων τοῦ φασισμοῦ ἐναντίον τῆς... δημοκρατίας.

Δ' ΕΝ ΛΕΥΚΩΜΑ

Μᾶς πληροφοροῦν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν δι' ἐγκυκλίου διαταγῆς του ἐπέβαλε τὴν «ἀποχρεωτικὴν ἐγγραφὴν» εἰς λεύκωμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡρῶον πεσόντων σκλαβωμένης Ἑλλάδος 1940—45» ἁπάντων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, μὲ ποσὸν ἐφ' ἅπαξ ἐγγραφῆς δρχ. 440.000, λαμβάνον διὰ τῆς ἰδίας ἀποφάσεως ἰδιαιτέραν μέριμναν περὶ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς ἀνωτέρω πιστώσεως καὶ περὶ τῆς διοικητικῆς ἐποπτείας διὰ τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν. Δοθέντος ὅτι αἱ Κοινότητες τοῦ κράτους ὑπερβαίνουν τὰς 5.500, τὸ συνολικὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον πρόκειται θεωρητικῶς νὰ εἰσπραχθῇ φθάνει τὰ δύο καὶ ἥμισυ δισεκατομμύρια. Ἐὰν δὲ ὑπακούσουν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου μόνον αἱ ἡμίσειες τῶν Κοινοτήτων θὰ εἰσπραχθοῦν χίλια διακόσια πεντήκοντα ἑκατομμύρια. Ἐρωτῶμεν: α) Εἶναι φρόνιμον νὰ ἐπιβαρυνθοῦν αἱ πτωχαὶ κοινότητες τῆς ὑπαίθρου μ' αὐτὴν τὴν πρόσθετον δαπάνην; β) Εἶναι δίκαιον ὅταν ἔχωμεν ὑπὲρ τοὺς 250.000 πρόσφυγας καὶ χιλιάδας οἰκογενειῶν ἐφέδρων ποὺ λιμοκτνοῦν νὰ δαπανῶνται τοιαῦτα ποσὰ εἰς ἀγοράν λευκωμάτων; γ) Ποῖος εἶναι ὁ ἐκδότης καὶ ποῖοι οἱ συντάκται τοῦ λευκώματος καὶ πρὸ παντὸς αὐτὰς τὰς χιλιάδας ἑκατομμυρίων θὰ τὰς εἰσπράξῃ τὸ κράτος ἢ μήπως πρόκειται νὰ τὰς εἰσπράξῃ ἡ ἐκδίδουσα τὸ λεύκωμα ἐπιχείρησις; Καὶ ἂν τὸ τελευταῖον συμβαίνῃ, ἐρωτῶμεν μὲ ποίαν δικαιολογίαν εἰσπράττουν οἱ ἰδιῶται αὐτοὶ ποσὰ τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἀστρονομικὸν ἀριθμὸν διὰ τὴν Ἑλλάδα ὄχι δι' ἁπλῆν συρραφὴν λευκώματος ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πλέον ὀγκώδη ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν; Ἂν τὸ τελευταῖον συμβαίνῃ θὰ ἀντιλαμβάνεται, ὑποθέτομεν, ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ὅτι πρόκειται περὶ πράξεως ἡ ὁποία δὲν θὰ μείνῃ ἄνευ σχολίων.

ΣΥΝΟΔΟΙΠΟΡΙΑΚΑ

Ἰδοὺ πῶς κρίνει ὁ συνοδοιπορῶν ἀνταποκριτὴς τέως συνοδοιπορούσης ἐφημερίδος τὴν προχθεσινὴν ἐπικύρωσιν ὑπὸ τῆς Πολιτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀμερικανικῶν ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ:

«Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν χθεσινῶν ψηφοφοριῶν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως πενιχρόν, διότι εἰς τὴν καλυτέραν μοναδικὴν περίπτωσιν ἐδόθησαν δύο ψῆφοι ἄνω τῶν ἀναγκαίων 38 (ποὺ ἀποτελοῦν τὰ δύο τρίτα), εἰς ἄλλας δύο ψηφοφορίας ἑβδόμη μόνον μία ψῆφος ἄνω τῶν 38, ἐνῶ κατὰ τὰς ψηφοφορίας ἐπὶ ὅλων τῶν ἄλλων παραγράφων τῆς ἀμερικανικῆς προτάσεως τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο κάτω τῶν δύο τρίτων».

Καὶ συνεχίζει τολμηρότερος ὁ μικρὸς συνοδοιπόρος:

«Δύναται νὰ λεχθῇ μὲ βεβαιότητα ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν χθεσινῶν ψηφοφοριῶν θὰ ἦτο διάφορον — θὰ ἦτο δηλαδὴ δυσμενὲς διὰ τὴν Ἀμερικανικὴν πρότασιν — ἐὰν ἔλειπον αἱ ἀπρέπειαι τῶν κ. κ. Μανουΐλσκι καὶ Μπέμπλερ. Ἰδίως ὁ Γιουγκοσλαῦος κ. Μπέλμπερ ἀνεδείχθη προχθὲς καὶ χθὲς μὲ τὴν ἀπρεπῆ στάσιν του ὁ μεγαλύτερος ὑπερασπιστὴς τῆς ἑλληνικῆς ὑποθέσεως».

Ὁ μικρὸς δὲν θὰ ἐπῆρε φαίνεται εἴδησιν ὅτι εἰς τὰς Ἀθήνας δὲν κυβερνᾷ μόνον ὁ κ. Τσαλδάρης καὶ θεωρεῖ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Ἑλλάδος ἐπιτυχίαν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ἡ ὁποία πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ μειωθῇ. Εἰς τοῦτο ἄλλωστε συμβάλλει καὶ ὁ γελοιογράφος τῆς τέως συνοδοιπόρου. Ἐν τούτοις οἱ κομμουνισταὶ ἀνταποκριταὶ εἶναι εἰλικρινέστεροι. Ὁμιλοῦν περὶ τοῦ ὅτι «ἐκερδήθη τακτικὴ μάχη», ὅτι «οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπέτυχαν νὰ ἐγκριθῇ μέρος τοῦ σχεδίου των» καὶ παραπονοῦνται διὰ τοὺς «ἐκβιασμοὺς» τῶν Ἡν. Πολιτειῶν κλπ. Δὲν θὰ εἰδοποιηθῇ ἄραγε ὁ μικρὸς συνοδοιπόρος εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην νὰ ταχύνῃ τὸ βῆμα διὰ νὰ συγχρονισθῇ μὲ τὴν πορείαν τῶν πραγμάτων ποὺ ἤλλαξεν ἄρδην;

ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ...

Κάποιος ποιητής, εἰς ἕνα φοβερὸν σκυλογιοκαυγᾶν ποὺ ἐξέσπασε τελευταίως, ἔγραφεν εἰς ἕνα περιοδικόν: «Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἔτυχε νὰ μοῦ δώσουν τὸ ἔπαθλο Παλαμᾶ, κάθε φορὰ ποὺ θὰ βγῶ ἀπὸ τὸ σπίτι μου φοβοῦμαι μὴ μοῦ ἀβεράσουν στὸ κεφάλι κ' ἕνα τενεκὲ σκουπίδια». Ἕνας κριτικός, ἀπαντῶν εἰς τὸν ποιητήν, γράφει: «Μὰ τότε τί πρέπει νὰ πῶ ἐγὼ ποὺ μοῦ τὸν ἀβειασαν τὸν τενεκὲ μὲ τὰ σκουπίδια τὴν ἴδια τὴ στιγμὴ τῆς ἀπονομῆς τοῦ βραβείου;» Τρίτος, κριτικὸς καὶ αὐτός, θεωρῶν ἐντελῶς προσωπικὴν ὑπόθεσιν τοὺς τενεκέδες μὲ τὰ σκουπίδια, ἀπολογεῖται: «Λέγοντας αὐτὰ ὁ κ. Π. ἐννοεῖ βέβαια τὴν κριτική μας εἰσήγησι ποὺ μ' αὐτήν, ἀπὸ τὸ βῆμα τοῦ «Παρνασσοῦ», δικαιολογήσαμε τὴν ἀπονομὴ τοῦ μισοῦ ἐπάθλου Παλαμᾶ στὸν κ. Π. Διαμαρτυρόμαστε ἐντονώτατα γιὰ τὴν τερατώδη αὐτὴ ἐξομοίωσι τῶν «σπουπιδιῶν ποὺ ἄβειασε ὁ κ. Π. στὸ κεφάλι τοῦ Σ. κατηγγέλλοντάς τον γιὰ ἐμπορο τοῦ πνεύματος» κλπ κλπ. Καὶ συνεχίζει ὁ τρίτος κριτικός: «Ἂν κάθε ἐπιφύλαξι θεωρεῖται σκουπίδι, τότε ὁλόκληρο τὸ βραβευμένο μολαταῦτα μελέτημα τοῦ κ. Π. γιὰ τὸν Παλαμᾶ θὰ πρέπει νὰ τὸ χαρακτηρίσουμε «σκουπιδαριῶνα»...» Μὲ τὸ ἀβρότατον αὐτὸ λεξιλόγιον συνεχίζεται ὁ καυγᾶς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τοῦ πνεύματος καὶ μερικοὶ λέγουν, καὶ τοῦ οἰνοπνεύματος. Πότε ὅμως θὰ περάσῃ τὸ κάρρο τῆς καθαριότητος γιὰ νὰ μαζέψῃ τὰ τόσα σκουπίδια;

ΔΙΑ ΤΟ...

"Ενας ὅτι παιδὶ ἴσως ἑτ... ἑνὸς ὁλοκλήρ... γηραιὰν κυρι... τυχῇ ἰδιοκτήτ... της σκαιότατ... νως ὅτι εἶνΔΑ κούσαντες τὸ τάξεως διηρ... μωρανθῇ ἐν τίνι ἀλισθήσεται; Στάστης, παρὰ τὴν θέ... δὲν ἰσχύει πλέον εἰμὴ ριφθῆναι ἔξω κλπ.

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΩΝ 118

Εἰς τὸ μέσον τῆς διαδρομῆς Τουρκίας

Η ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΕΙΑ

Οἱ ἰδιοκτῆται σπιτιῶν ποὺ ἐζήτουν πέρυσιν 25 καὶ 30 λίρας δι' ἕνα διαμέρισμα, ἐφέτος ζητοῦν 50 καὶ 60. Νομίζουν ὅτι ἔτσι θὰ πάρουν ποτὲ τὴν κοινὴν γνώμην μὲ τὸ μέρος τῆς ἰδιοκτησίας; Διατί δὲν λογικεύονται; Διατί δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν των ὅτι οἱ ἄλλοι ἰδιοκτῆται, ποὺ περιορίζονται ἀπὸ τὸ ἐνοικιοστάσιον, ἔχουν ἐπὶ τόσα χρόνια μηδαμινὸν εἰσόδημα ἀπὸ τὴν περιουσίαν των;

ΕΙΣ ΤΗΝ "ΣΩΤΗΡΙΑΝ"

Ἠξέθησαν κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τὰ νοσήλεια τῆς «Σωτηρίας». Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι καὶ εἰς τὸ ποσὸν ποὺ ηὐξήθησαν δὲν θὰ ἦσαν πολλά, ἂν αὐτοὶ ποὺ νοσηλεύονται εἰς τὴν «Σωτηρίαν» δὲν ἦσαν πτωχοί. Ἀλλ' ἀφοῦ εἶναι, αὐτὰ τὰ ὀλίγα ποὺ ζητοῦνται — ὀλίγα ἐν σχέσει μὲ τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας διὰ τὴν συντήρησιν καὶ θεραπείαν ἑνὸς φυματικοῦ — εἶναι δυσβάστακτα. Ἂς γίνῃ λοιπὸν μία ἐκπτωσις.

ΒΙΒΛΙΟΤΑΤΟΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΝ ΑΡΘΡΟΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

Συνεργάτης τῶν Ἀμερικανό

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 9. (Ἰδ. ὑπηρ.).— Κα... πληροφορίας ἐκ Μόσχας εἰς τὴν σοβιε... κὴν φιλολογικὴν ἐφημερίδα, ὁ Βόρις Κα... τίντωφ ἑδημοσίευσεν ἐντονώτατον καὶ ἐπ... θετικώτατον τρίστηλον βιογραφικὸν ἄρθρ... διὰ τὸν Πάπαν, τὸν ὁποῖον χαρακτηρίζ... ὡς «φίλον τοῦ φασισμοῦ» καὶ ὡς «ἀρ... χὴν ἀφανίσασαν παγκόσμιον Ἰστὸν ὁ... λοίπους παραδόσεις εἰς τὸ ἀμερικανικ... μονοπώλιον».

Ὁ Καντίντωφ λέγει ὅτι «ὁ Πίπος Ι... ἐν ἀρχῇ τοῦ σταδίου του ἐξυπηρέτησε τ... Ἰταλικὸν ἰμπεριαλισμόν, ἔπειτα τὸν Κάϊζ... [illegible]λμονΒ' καὶ ἀκολούθως ὑπεκλίθη π... [illegible]ουσολίνι καὶ εἶτα τοῦ Χίτλερ κ... [illegible]απώνων». Σήμερον, λέγει, ὁ Πάπ... ἐπιθυμεῖ ἱερὸν καθῆκον του νὰ διευθύνῃ ὁλόκληρον τὸν ὁπλισμὸν τοῦ Βατικανοῦ εἰς τὰ ὕδατα τ... ἀτομικῆς διπλωματίας».

— «Ὁ ἱερὸς Πίος ΙΒ'», λέγει ὁ Ρῶσσ... ἀρθρογράφος, χρειάζεται εἰς τοὺς Ἀμε... κανοὺς Τραπεζίτας, οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκ... τὴν παγκόσμιον ἐπικράτησιν, ὡς ἀφ... ἡ ὁποία ὑφαίνει τὸν Ἰστόν της εἰς ὅ... τὰς χώρας τοῦ κόσμου καὶ θὰ παραδῶ... τὸν Ἰστὸν αὐτὸν εἰς τὸ ἀμερικανικὸν μο... πώλιον.

Ὁ Καντίντωφ ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ Πάπ... ὅταν ἦτο ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν... Βατικανοῦ, ὑπεστήριξε τὸν Χίτλερ... τοὺς ναζί, προτοῦ ἀλαλάξουν τὴν ἐξουσί... Κετὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ἀν... πρόσωποι τοῦ Βατικανοῦ «συνειργάσθη... δραστηρίως μὲ τοὺς «δημίους» εἰς... Γαλλίαν, τὴν Τσεχοσλοβακίαν, τὴν Πολ... νίαν καὶ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν».

Ὁ Καντίντωφ ἰσχυρίζεται ἐπίσης... εἰς τὴν Κροατίαν καὶ τὴν Γιουγκοσλαυΐ... οἱ Ἰησουῖται καὶ οἱ Δομινικανοί, μέ... τοῦ «δημίου Ἄντε Πάβελιτς», ἀρχηγοῦ... κροατικῆς κυβερνήσεως, ἐτρομοκράτησ... καὶ ἐξώντωσαν ἑκατοντάδας χιλιάδων... θρώπους, οἱ ὁποῖοι ἠρνοῦντο νὰ προσχω... σουν εἰς τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν.

— Οἱ ἱεροεξεταστοὶ τοῦ Πίου ΙΒ', λέ... ἐν τέλει ὁ Ρῶσσος ἀρθρογράφος συνε... δισαν μὲ τοὺς λῃστὰς τοῦ Χίτλερ. Πρ... κτορες καὶ κατάσκοποι ἐκ Βατικανοῦ, π... προσωπικὰς ὁδηγίας τοῦ Πίου ΙΒ' εὐ... σκοντο εἰς πλήρη ἐπαφὴν μὲ τὴν χιτλε... κὴν κατασκευὴν καὶ μετέσχον ἐπίσ... εἰς τὸν πόλεμον ἐναντίον τῶν λαῶν... Σοβ. Ρωσσίας.

Η ΝΑΖΙΣΤΙΚΗ ΛΕΙΑ

ΤΟ ΜΕΡΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

...ΓΕΝΤΑ ΧΡΥΣΟΥ

...ίσκεται ὁ θησαυρ...

(Ἰδ. ὑπ.).— Ἐκπρό... Ὑπουργείου τῶν Ἐ... σήμερον ὅτι ἡ Γαλ... χὴ μῆνα μερίδα ἀξ... ...ν δολλαρίων ἐκ τ... ...εντος ὑπὸ τῶν Γερμ... ...ντα τούτων χρυσὸν ... ...υξέλλαις Διασυμμαχι... ...βώσεων. Ἡ γαλλικὴ μ... ...ς ταύτης εἶναι μία ... ...κ τῶν ὁποίων ἡ Γαλλ... κεφάλαια εἰς δολλάρι... ...τὶ δολλαρίων θὰ εἶνα... Γαλλίας ἐκ τοῦ ἰαπων... κοῦ χρυσοῦ — 37.000.000 δολλάρια κ... δ΄) ποσὸν 50—70 ἑκατομμυρίων δολλ... ρίων ἐκ τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν τῶν '... νωμ. Πολιτειῶν προελθόντων ἐκ τ... διελεύσεως τῶν ἀμερικανικῶν στρατευμ... των διὰ τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους.

Ἐξ ἄλλου κατὰ πληροφορίας ἐκ Φραγ... φούρτης ὁ καθηγητὴς κ. Ρόμπερτ Κέμπνε... δεύτερος Ἀμερικανὸς δημόσιος κατήγορ... εἰς Νυρεμβέργην, ἀνεκοίνωσε σήμερον ὁ... ἀνεκαλύφθη ποσότης ναζιστικοῦ χρυσοῦ κ... ξένων χαρτονομισμάτων. Τὰ χρήματα τ... τα ἐκρατοῦντο μυστικά, ἐξ αὐτῶν δὲ ὁ π... τε ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γερμ... νίας φὸν Ρίμπεντροπ ἐπλήρωνε τοὺς εἰς... ἐξωτερικὸν πρεσβευτὰς καὶ ἄλλους διπλ... ματικοὺς ὑπαλλήλους μέχρι τοῦ τέλους τ... πολέμου.

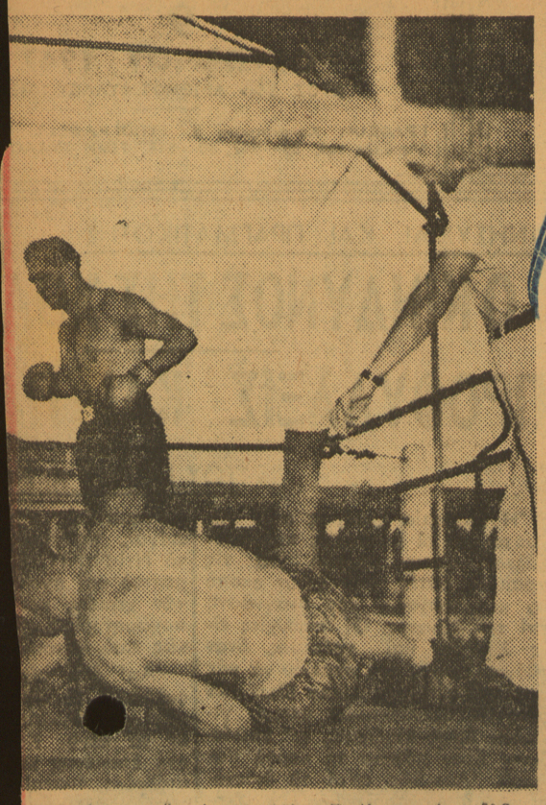
Ὁ χρυσὸς οὗτος καὶ τὸ δέμα τὸ πεο... χον ἐλβετικὰ χαρτονομίσματα ἀξίας 5... λιρῶν στερλινῶν, παρεδόθη εἰς τὰ γραφ... τοῦ καθηγητοῦ Κέμπνερ εἰς Γερμανοῦ... πλωμάτου ὁ ὁποῖος [illegible] ἐντὸς κηρωτοῦ σφραγισμένος καὶ σφαλισμένα τὴν γίν εἰς τὴν [illegible]. Ὁ λόγω διπλωματικῶν ἐπαναλήψεων τὴν ... φοριῶν [illegible] ποὺ τὴν ἐπεβεβαίωσαν ὑπὸ τὸ ... ἀμερικανικὸν ἐπιτελεῖον. Ἀρχὴ τῆς ... τὸν μυστηριώδη ναζιστικὸν θησαυρόν.

Ὁ διάδοχος τοῦ [illegible] προσεβλήθ... λαβε τὸ [illegible] ἐκ τοῦ Ἀμερικανικ... πουργείου [illegible] Ἐξωτερικῶν [illegible] κατάρρευσιν τῆς Γερμανίας.

MDCCCLXXXI

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡ

901132

οπυγμάχος τοῦ νόσμου Μὰξ Σμέλινγκ ἐπανῆλθεν τὴν φωτογραφίαν φαίνεται καταρρίπτων διὰ νόκν του Βέρνερ Φύλμερ εἰς τὸ Στάδιον τῆς Φραγκφούρτης.

ΟΜΟΙ ΤΙΚΑΙ ΣΕΙΣ

ευξί της ἡ Κεν
Ἐπιτροπὴ Ἀ-
ισμοῦ Δωδεκα-
τιωτικῆς Διοι-
υούσης εἰς τὴν
αρακτ[illegible]ει ὡς
τρόσκλ[illegible]ν τῶν
ρος τοὺς λοι-
Ἕλληνας ἀθλη-

Ἕλληνες ἀθλη-
σοι αἰῶνες ἀπο
ται ἀπὸ ὅλα τὰ
λης Πατρίδος
ντο στὸν ἱερο
τίας καὶ διηγω
εὐγενικὰ με
ὰ νὰ κερδίσουν
ης.

ας καὶ ἔπειτα
υπείκοντες εἰς
γερμὸν ἐφθασαν
ίαν καὶ ἐδόξα-
γενέτειράν των
ενοι μετὰ ταῦ-
τορίαν σύμβολα
νεύματος καὶ
ηνικοῦ κάλλους

ἀπόγονοι τοῦ
ὄθεροι πλεον α-
οντες συμβολικὰ
τὴν ἀρχαίαν
Ὀλυμπίας καὶ
μεγάλη ἀθλητι
προγόνων μας,
παρακαλοῦν ὑ-
τε τοὺς Α΄ Παν

μυρισμένη Ἑλλάδα δεχθῆτε τὴν πρόσκλησίν μας καὶ φέρτε μαζί σας τὸν μητρικὸ ἀσπασμὸ καὶ τὴν ἀγάπη.

— Κατὰ τὴν προκήρυξιν ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀθλητικοῦ Συντονισμοῦ τῇ συνεργασίᾳ τοῦ ΣΕΓΑΣ, τῆς Πυροβλητικῆς Ὁμοσπονδίας καὶ τῆς Σκοπευτικῆς ταυτότητος ὀργάνωσι καὶ θὰ τελέσῃ κατὰ τὴν 26, 27, 28 καὶ 29 Ὀκτωβρίου τοὺς πρώτους πανδωδεκανησιακοὺς ἀγῶνας.

—Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει δρόμους 100, 200, 400, 800, 1.500, 5.000 καὶ 10.000 μ. περίπου τοῦ Ὀλυμπιονίκου Διαγόρα ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου Σταδίου εἰς τὸ νέον, 110 καὶ 400 μ. μετ' ἐμποδίων, σκυταλοδρομίας 4Χ100 καὶ Βαλκανικὴν, ἅλματα εἰς μῆκος, εἰς ὕψος καὶ τριπλοῦν, σφαιροβολίαν, δισκοβολίαν καὶ ἀκοντισμόν.

— Πλὴν τῶν ἀνωτέρω τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει δρόμους 100 καὶ τοῦ Ὀλυμπιονίκου Διαγόρα, ἅλματα εἰς ὕψος καὶ τριπλοῦν καὶ λιθοβολίαν ἀποκλειστικῶς διὰ Δωδεκανησίους ἀθλητάς.

— Περιλαμβάνει ὁμοίως τὸ πρόγραμμα ἀγωνίσματα ποδηλασίας 60 χιλιομέτρων ἐπὶ ὁδοῦ ἀπὸ Λίνδου εἰς Στάδιον καὶ ἀγῶνα ταχύτητος ἐπὶ στίβου καὶ σκοπευτικὰ ἀγωνίσματα ἤτοι βολὴν ἀκριβείας 300 μ. διὰ πολεμικοῦ ὅπλου, βολὴν 25 μ. διὰ στρατιωτικοῦ πιστολίου, βολὴν ταχείαν 300 μ. διὰ πολεμικοῦ τυφεκίου, βολὴν κυνηγετικὴν κατὰ ἐξακοντιζομένων δίσκων καὶ σκοπευτικὰς ἐπιδείξεις καὶ διαγωνισμοὺς διὰ τυφεκίου, πιστολίου καὶ αὐτομάτου ὅπλου ὑπὸ μελῶν τῆς ἐθνικῆς σκοπευτικῆς ὁμάδος.

— Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἀγώ-

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

Ἐφθασε ἐπὶ τέλους καὶ εἰς τοὺς ἀμέσως ἐνδιαφερομένους τὸ περίφημο «Ντομαὶν Γκρὲκ» διὰ τὸ ὁποῖον τόσος θόρυβος ἔγινε τελευταίως. Ἀντίτυπα μὲ ἰδιόχειρον ἀφιέρωσιν τοῦ κ. Λεβὲκ ἔλαβαν ὅλοι οἱ συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ ποὺ περιέχονται μὲ μεταφράσεις ἔργων των.

—Ὅλοι ἀνεξαιρέτως ὁμιλοῦν μὲ ἐνθουσιασμὸν γιὰ τὴν ἐργασία αὐτὴ τοῦ κ. Λεβὲκ τὴν ὁποίαν, ἀνεξαρτήτως τῆς φιλολογικῆς της ἀξίας, χαρακτηρίζουν ὡς «ὕμνον πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν ἑλληνικὸν Λαόν». Ἰδιαιτέρως θαυμασταὶ, κατὰ τοὺς ἰδίους κύκλους, εἶνε οἱ σελίδες οἱ ἀφιερωμένες εἰς τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου, εἰς τὸ ἀλβανικὸν ἔπος καὶ εἰς τὰ χρόνια τῆς κατοχῆς.

—Τὰς ἐντυπώσεις των αὐτὰς, ὅπως εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, θὰ γράψουν καὶ θὰ δημοσιεύσουν ἐντὸς τῶν ἡμερῶν ὁ Γιῶργος Σεφέρης, ὁ ὁποῖος, ὑπὸ τύπον «ἀνοικτῆς ἐπιστολῆς», θὰ ἀπαντήσῃ κυρίως εἰς τὸν κ. Ἡλίαν Βενέζην μὲ κείμενα τοῦ κ. Λεβὲκ, ὄχι ἀποσπασματικὰ, καὶ ὁ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς ἐπίσης διεξοδικά. Ἐπίσης ἀπαντᾷ αὔριον ἀναλυτικῶς ἀπὸ τῆς στήλης τοῦ «Ἔθνους» ὁ κ. Γιῶργος Θεοτοκᾶς.

— Ἐπίσης θὰ γράψουν ἐντὸς τῶν ἡμερῶν ὁ κ. Τ. Κ. Παπατζώνης καὶ ὁ κ. Α. Καραντώνης εἰς τὴν «Ἀγγλοελληνικὴ Ἐπιθεώρησι».

—Μοναδικὴν ἐξαίρεσιν ἐξ ὅλων τῶν συμπεριλαμβανομένων εἰς τὸ «Ντομαὶν Γκρὲκ» ἀπετέλεσε ὁ κ. Ἡλίας Βενέζης, ὁ ὁποῖος εἰς δημοσιευθὲν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἄρθρον του ἐπανέλαβε τὰς ἐπικρίσεις ἄλλων καὶ οἱ ὁποῖες σήμερα χαρακτηρίζονται ἀπὸ τοὺς λαβόντας τὸ «Ντομαὶν Γκρὲκ» τούλάχιστον ὡς ἀβάσιμοι.

—Ὅπως πληροφορούμεθα, ἀναμένεται ἀπὸ τοὺς ὑποστηρικτὰς τοῦ κ. Λεβὲκ ὅτι «ὁ συγγραφεὺς τῆς «Αἰολικῆς Γῆς», γνωστὸς εἰς τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους διὰ τὴν καλήν του πίστιν, θὰ ἀναθεωρήσῃ τὰς ἀπόψεις του ὕστερα ἀπὸ τὰ ἄρθρα ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἰδικοῦ του καὶ ὕστερα ἀπὸ μιὰ λιγώτερο βιαστικὴ ἀνάγνωσι τῶν κειμένων τοῦ κ. Λεβὲκ τώρα ποὺ ἔχει δικό του ἀντίτυπο».

— Σχετικῶς ἐπίσης γράφει — εἰς σύντομον σχόλιον — καὶ ὁ κ. Πέτρος Χάρης εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας», καὶ ὁλοκληρώνει τὰ ἐπιχειρήματα τῆς παρατάξεως ποὺ ἐπικρίνει τὸν κ. Λεβέκ.

— Εἰς ἀπάντησιν τῆς δημοσιευθείσης εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τῆς «Νέας Ἑστίας» ἐπιστολῆς τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου, ὁ γνωστότατος κριτικὸς καὶ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ «Ἐπάθλου Παλαμᾶ» κ. Ἀντρέας Καραντώνης μᾶς ἀπέστειλε τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

Ἀγαπητὸ «Ἔθνος»,

Ὁ Γ. Σεφέρης, ποὺ μιλάει πάντα μὲ τὸ στίχο καὶ τὸ καθαρὸ κριτικὸ δοκίμιο, ἀναγκάστηκε, μὲ ἐπιστολή του δημοσιευμένη στὴ «Νέα Ἑστία», νὰ γυρέψῃ ἀπὸ τὸν κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο σαφεῖς καὶ κατηγορηματικὲς ἀπαντήσεις, ποὺ ἤ ν' ἀνακαλοῦσαν ἤ νὰ ἀποδείκνυαν μὲ ἀδιάσειστα καὶ θετικὰ ἐπιχειρήματα, τὶς γνωστὲς βαρύτατες κι' ἠθικῆς μορφῆς κατηγορίες ποὺ διετύπωσε εἰς βάρος του. Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ τοῦ Σεφέρη ἀρχίζει μὲ τὴ φράσι : «Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἔτυχε νὰ μοῦ δώσουν τὸ Ἔπαθλο Παλαμᾶ, κάθε φορὰ ποὺ θὰ ἔβγω ἀπὸ τὸ σπίτι μου φοβοῦμαι μὴ μοῦ ἀδειάσουν στὸ κεφάλι κι' ἕναν τενεκὲ σκουπίδια». Σὲ πρόσφατη ἐπιστολή του ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, ἀποφεύγοντας συστηματικὰ ν' ἀπαντήσῃ, ὅπως θὰ ταίριαζε, στὴ νόμιμη πρόκλησι τοῦ Γ. Σεφέρη, σταματᾶ μονάχα στὴν παραπάνω φράσι καὶ γράφει: «Μὰ τότε τί πρέπει νὰ πῶ ἐγώ, ποὺ μοῦ τὸν ἄδειασαν τὸν τενεκὲ μὲ τὰ σκουπίδια τὴν ἴδια στιγμὴ τῆς ἀπονομῆς τοῦ βραβείου;». Λέγοντας αὐτὰ ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, ἐννοεῖ βέβαια τὴν κριτικὴ μας εἰσήγησι ποὺ μ' αὐτὴν, ἀπὸ τὸ βῆμα τοῦ «Παρνασσοῦ», δικαιολογήσαμε τὴν ἀπονομὴ τοῦ μισοῦ ἐπάθλου Παλαμᾶ στὸν κ. Παναγιωτόπουλο.

Διαμαρτυρόμαστε ἐντονώτατα γιὰ τὴν τερατώδη αὐτὴ ἐξομοίωσι τῶν «σκουπιδιῶν ποὺ ἄδειασε ὁ κ. Παναγιωτόπουλος στὸ κεφάλι τοῦ Σεφέρη», καταγγέλλοντάς τον γιὰ ἔμπορο τοῦ πνεύματος κι' ἄνθρωπο ποὺ πληρώνει τοὺς κριτικοὺς γιὰ νὰ τοῦ γράφουν ὕμνους, μὲ τὶς δικές μας καθαρὰ κι' αὐστηρὰ κριτικὲς ἐπιφυλάξεις ποὺ διατυπώσαμε γιὰ τὴν περὶ Παλαμᾶ κριτικὴ ἐργασία τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου. Καὶ κάνουμε τὸ ἐρώτημα: Ποῦ νὰ χρωστιέται ἄραγε ἡ τερατώδης αὐτὴ ἐξομοίωσι; Δυὸ ἐξηγήσεις ὑπάρχουν. Ἢ ὁ κ. Παναγιωτόπουλος τὴ συνέλαβε σκόπιμα γιὰ νὰ δείξῃ πὼς αὐτὸς εἶνε τὸ θ ῦ μ α κι' ἔτσι ν' ἀποφύγῃ πονηρὰ τὸ «πικρὸν ποτήριον» τῆς ἀπαντήσεώς του πρὸς τὸν συκοφαντημένο ποιητὴ, ἢ ἔχει περιπέσει σὲ τέτοια διανοητικὴ καὶ ψυχικὴ σύγχυσι, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ πιὰ νὰ ξεχωρίσῃ τὴν ἡμέρα ἀπὸ τὴ νύχτα. Γιατὶ δὲν εἶνε δυνατὸ νὰ παραδεχτῇ κανεὶς πνευματικὸς ἄνθρωπος τὴ φοβερὴ αὐτὴ ἐξομοίωσι τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου, ὅπου ἕνας κριτικὸς παρουσιάζεται νὰ μὴ δέχεται μήτε τὴν παραμικρὴ ἐπίκρισι τοῦ δικοῦ του ἔργου, κι' ὅπου κάθε τέτοια ἐπίκρισι τὴ χαρακτηρίζει σκουπίδι. Τότε, ὁλόκληρο τὸ βραβευμένο μολαταῦτα μελέτημα τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου γιὰ τὸν Παλαμᾶ, ποὺ, ὅπως κι' ὁ κ. Θρύλος ὁμολογεῖ, δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο ἀπὸ μιὰ τριακοσιασέλιδη κριτικὴ ἐπιφύλαξι, θὰ πρέπει νὰ τὸ χαρακτηρίσουμε «σκουπιδαριόνα», χωρὶς ὁ κ Παναγιωτόπουλος νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ διαμαρτυρηθῇ, ἀφοῦ αὐτὸς νομοθέτησε τὸν κανόνα πὼς «σκουπίδια» ἦταν οἱ αὐστηρὰ καὶ πνευματικὰ κριτικές μας ἐπιφυλάξεις γιὰ τὸ ἔργο του.

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φιλοξενία

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

—Πρὸς τὸν κ. Παναγιωτόπουλον δίδει μίαν τελευταίαν ἀπάντησιν εἰς τὴν «Νέαν Ἑστίαν» τῆς 15ης τρέχοντος καὶ ὁ ποιητὴς Σεφέρης. Τὸ καινούργιο ἄρθρο, ποὺ ἀνήγγειλεν ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ συνεχίσῃ τὴν πολεμικήν του ἐναντίον τῆς κλίκας, δὲν παρεδόθη εἰσέτι εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ καταχωρηθῇ μοιραίως εἰς τὸ μεταπροσεχὲς τεῦχός του.

—Χθὲς σχετικῶς μὲ τὰς συζητήσεις αὐτὰς καὶ τοὺς ὅλους φιλολογικοὺς διασπικτισμοὺς ἔγραψε βιαιότατον ἄρθρον εἰς τὸ «Βῆμα» ὁ κ. Ἄγγελος Τερζάκης. Εἰς αὐτὸ καταφέρεται δριμύτατα δι' αὐτὰς τὰς ἐκδηλώσεις καὶ τονίζει ὅτι «ἐὰν βαλθοῦμε νὰ δώσουμε στὸ ἑλληνικὸ ἀναγνωστικὸ Κοινὸ γιὰ καθημερινὴ τροφὴ τὸ φιλολογικὸ κουτσομπολιό, θὰ κάνῃ βέβαια χάζι. Θ' ἀρχίσῃ ὅμως σιγὰσιγὰ νὰ μᾶς θεωρῇ σὰν εἶδος θίασο ποικιλιῶν, ποὺ ἔχει γι' ἀποστολή του νὰ διασκεδάζῃ τοὺς χασομέρηδες. Αὐτὸ τάχα ἐννοούσαμεν, ὅταν εὐχόμασταν νὰ ἔχῃ ὁ τόπος πνευματικὴ ζωή;»

—Ὁ σεβαστὸς ἀκαδημαϊκὸς κ. Γρηγ. Ξενόπουλος, ἐφησυχάζων ἀπὸ διετίας καὶ μὴ ἀσχολούμενος μὲ τίποτε, αὐτὸ τὸ διάστημα διαβάζει τὰ βιβλία ποὺ τοῦ στέλλουν, ἀρκούμενος στὸ νὰ λέῃ προφορικὰ —σπάνια δὲ καὶ γραπτὰ—τὶς κρίσεις του.

—Ἀπὸ τὰ τελευταῖα πράγματα ποὺ ἐδιάβασε, εἰς συνομιλίαν μὲ τὸν γράφοντα τὴν στήλην αὐτήν, παρεκάλεσε νὰ ἀναφερθῇ ἡ ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσις ποὺ εἶχεν ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ κριτικοῦ βιβλίου τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεσσαλονίκης κ. Πέτρου Σανδωνίδη γιὰ τὸ Σολωμό, τοῦ ὁποίου αἱ ἀπόψεις προσθέτουν ἀξιόλογα στοιχεῖα στὴ μελέτη τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ καὶ ρίχνουν φῶς σὲ πολλὰ σκοτεινὰ σημεῖα, ποὺ παρουσιάζει μὲ πολλὴν προσοχήν, ἀνάτην καὶ ἐνδιαφέρον ὁ συγγραφεύς.

—Ἐπίσης ὁ κ. Ξενόπουλος ἐξεφράσθη εὐμενῶς διὰ τὸ τελευταῖο βιβλίο τοῦ νέου ποιητοῦ καὶ δραματικοῦ καλλιτέχνου κ. Μήτσου Λυνίζου, καθὼς καὶ διὰ τὴν ποιητικὴν συλλογὴν «Λυρικὸ Δίπτυχο» τοῦ κ. Ὀδ. Ἐξαρχάκη, πού, ὡς γνωστόν, εἶνε καὶ τὸ πρῶτό του βιβλίο.

—Σ' αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ τὸ μόλις κυκλοφορῆσαν βιβλίον «Ἰωνία» τοῦ κ. Γ. Τουτουντζάκη, τοῦ ὁποίου τὰ περιεχόμενα ποιήματα, ὡς καὶ ἡ ἐν γένει καλλιτεχνικὴ εὐαισθησία τοῦ βιβλίου ἀποτελοῦν — κατὰ τὸν σεβαστὸν ἀκαδημαϊκὸν — ἕνα ξεχωριστὸ σύνολο.

—Ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου ἢ τοῦ Φεβρουαρίου, ἕνας μεγάλος ἐκδοτικὸς οἶκος στὸ Λονδῖνον ἐκδίδει τὸν Καβάφη, ὁλόκληρο, μεταφρασμένο στὰ ἀγγλικά, ἀπ' τὸ γνωστὸ Ἕλληνα μεσαιωνοδίφη καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου Μαυροκορδᾶτο.

—Ἀπὸ γράμμα ἀπ' τὴ Σουηδία Ἕλληνος ἐμπόρου, μαθαίνουμε νέα γιὰ τὸν καθηγητὴ Γιάννη Κακριδῆ, πού, ὅπως ξέρουμε, ἐπαύθη πρὶν ἀπὸ τέσσερα χρόνια γιὰ τὶς νεωτεριστικές του γλωσσικὲς ἰδέες ἀπ' τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας καὶ τώρα βρίσκεται στὴν Στοκχόλμη προσκεκλημένος ἀπ' τὴν σουηδικὴ Κυβέρνησι καὶ τὴν Ἀκαδημία.

—Ἀφοῦ ἐπέρασε τὶς διακοπές του — ὅλοι οἱ Σκανδιναυοὶ διανοούμενοι κάνουν δίμηνες θερινὲς διακοπὲς στὴν Λαπωνία — ἐγύρισε τώρα καὶ ἀσχολεῖται μὲ τὶς διορθώσεις τοῦ μεγάλου ἔργου του περὶ Ὁμήρου, τὸ ὁποῖον ἐκδίδει ἀγγλιστὶ ἡ σουηδικὴ Ἀκαδημία.

—Ἐντὸς τοῦ Νοεμβρίου ἐ. ἔ. θὰ γίνουν τὰ ἐγκαίνια τῆς αἰθούσης τῆς «Ἑταιρείας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν» στὴ Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν (πρὸην Κάζα ντ' Ἰτάλια) καὶ θ' ἀρχίσῃ ἡ λειτουργία τῶν γραφείων καὶ τοῦ ἐντευκτηρίου της.

—Ἡ Ἑταιρεία Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν, ἐκτὸς ἀπὸ διαλέξεις ποὺ ἑτοιμάζει, θὰ ἐγκαινιάσῃ ἐφέτος «Λογοτεχνικὲς Παρασκευές», δηλαδὴ, κάθε Παρασκευὴ στὰς 7 μ. μ. ἕνα ἀπὸ τὰ μέλη της θὰ διαβάζῃ ἕνα καινούργιο ἔργο του, ἀποσπάσματα ἢ ποιήματα σὲ συγκέντρωσι τῶν μελῶν καὶ ἄλλων κεκλημένων.

—Πρῶτος θὰ διαβάσῃ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας ποιητὴς Ἄγγελος Σικελιανὸς ἕνα μέρος ἀπὸ τὴ νέα του δημιουργία, τὴν τραγῳδία «Ὁ Διγενῆς».

—Θ' ἀκολουθήσουν ἄλλα μέλη ποὺ θὰ διαβάσουν ἀπὸ τὴν νέαν παραγωγήν των, καθὼς οἱ κ. κ. Βενέζης, Θεοτοκᾶς, Ἄγης Θέρος καὶ λοιποί.

—Ὡς γνωστὸν τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας ἀποτελεῖται σήμερον ἀπὸ τοὺς κ. κ. Ἄγγ. Σικελιανὸν πρόεδρον, Ἄγην Θάσον ἀντιπρόεδρον, Μελλῆν Νικολαΐδην γενικὸν γραμματέα, Ἄλκην Γιαννόπουλον ταμίαν καὶ Ν. Βέην, Εἰρ. Γαλανοῦ, Ὅμηρον Μπεκὲν, Λ. Κουκούλαν καὶ Μεν. Λουντέμην.

—Τὸ διάθεμα τῆς προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ κ. Μυριβήλη «Ἐθνικῆς Ἑταιρείας τῶν Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος» διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ νέου ἀμερικανικοῦ μουσείου ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἀνασκαφῶν τῆς ἀρχαίας ἀγορᾶς, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγράψαμε τὴν περασμένη Πέμπτη, ἐπραγματοποιήθη γθὲς τὴν μεσημβρίαν.

— Ἐπιτροπὴ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς «Ἐθνικῆς Ἑταιρείας τῶν Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος» διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ νέου ἀμερικανικοῦ μουσείου ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἀνασκαφῶν τῆς ἀρχαίας ἀγορᾶς, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγράψαμε τὴν περασμένη Πέμπτη, ἐπραγματοποιήθη γθὲς τὴν μεσημβρίαν.

— Ἐπιτροπὴ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς «Ἐθνικῆς Ἑταιρείας τῶν Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος» διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ νέου ἀμερικανικοῦ μουσείου ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἀνασκαφῶν τῆς ἀρχαίας ἀγορᾶς, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγράψαμε τὴν περασμένη Πέμπτη, ἐπραγματοποιήθη γθὲς τὴν μεσημβρίαν.

Ἀξιότιμε κ. Ὑπουργέ,

Ἡ Ἐθνικὴ Ἑταιρεία τῶν Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, ποὺ συναισθάνεται ἀπόλυτα τὴν ἀνώτερη πνευματικὴ κι' αἰσθητικὴ σημασία ποὺ ἔχουν οἱ ἀρχαιολογικοί μας τόποι καὶ μάλιστα τῆς ἀρχαίας Ἀθήνας, ἐξέτασε μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὸ ζήτημα ποὺ γεννήθηκε, σχετικὰ μὲ τὴν τοποθέτησι τοῦ Μουσείου τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς μέσα στὸ χῶρο τῆς ἀρχαίας πόλεως, καὶ παίρνει τὴν τιμὴ νὰ σᾶς ὑποβάλῃ τὶς ἀκόλουθες σκέψεις της.

Ἡ διαχείρισι κάθε χώρου ἀρχαιολο-

ἀσφάλειαν ἢ τὰ νόμιμα δικαιώματα γειτονικῶν λαῶν, εἶνε ἐνδεχομένη ἀπειλὴ κατὰ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου καὶ δὲν θὰ ἔπρεπε ν' ἀφεθῇ ἀπὸ τὴν κοινότητα τῶν ἐθνῶν νὰ συνεχίσῃ θέτουσα ἐν κινδύνῳ τὴν εὐημερίαν τῆς ὑπολοίπου ἀνθρωπότητος. Τὸ ζήτημα ἐνταῦθα εἶνε ἐὰν οἱ πραγματικοὶ ἢ οἰενδεχόμενοι παραβάται τοῦ νόμου πρέπει ν' ἀντιμετωπισθοῦν ἀπὸ τὰ ὄργανα ἐπιβολῆς τοῦ νόμου ποὺ συνεστήθησαν ἀπὸ τὴν ὅλην κοινότητα τῶν ἐθνῶν ἢ ἐὰν εἶνε δυνατὸν ἐξίσου ἀσφαλῶς νὰ συγκρατηθοῦν ἀπὸ οἱονδήποτε μεμονωμένον κράτος διαθέτον ἐπαρκῆ δύναμιν πρὸς τοῦτο.

Ἡ κοινότης ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανά της διὰ τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης ἐντὸς τοῦ χώρου της καὶ διὰ τὴν παρεμπόδισιν τῆς παραβιάσεως τῶν νομίμων δικαιωμάτων οἱουδήποτε μέλους της. Εἰς πᾶσαν κοινότητα, ὅπου ὑπάρχει ἀστυνομικὴ δύναμις, ὁ πολίτης, ὁ ὁποῖος θ' ἀνελάμβανε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν γείτονά του διὰ τῆς βίας — ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως ἀμύνης — θὰ ἐκηρύσσετο ὁ ἴδιος ἔνοχος παραβιάσεως τῆς εἰρήνης. Πᾶν ἄλλο σύστημα θὰ προῆγε τὴν ἀναρχίαν.

Ἡ ἰδία ἀρχὴ πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται ἀσφαλῶς εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τῶν Ἐθνῶν. Τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη ὑπάρχουν. Λειτουργοῦν. Ὁ Κατάστατικὸς Χάρτης των καθορίζει μὲ λεπτομερῆ ἀκρίβειαν τὰς ὑποχρεώσεις καὶ εὐθύνας ἑκάστου κράτους—μέλους. Ἐὰν τὸ Συμβούλιον αὐτὴν ἦσαν, βεβαίως, καὶ ἠλίθια καὶ ἀνεπαρκῆ. Ἀλλὰ ἐδημιουργήθη σαφὲς προηγούμενον. Ὁ ΟΗΕ διεκήρυξε τὴν ἐξουσίαν του νὰ καταδικάζῃ τὴν φύσιν καὶ τὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως μιᾶς κυριάρχου χώρας καὶ νὰ λαμβάνῃ μέτρα διὰ τὴν ἀντικατάστασίν της, μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι ἡ κυβέρνησις αὐτὴ ἀποτελεῖ ἀπειλὴν κατὰ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ τῶν ὑψηλοτέρων συμφερόντων τῆς κοινότητος τῶν ἐθνῶν.

Ὁ ΟΗΕ ἔχει λοιπὸν καταδείξει ἤδη ὅτι εἶνε προετοιμασμένος ν' ἀντιμετωπίζῃ τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους κσθορίζουν εἰδικῶς οἱ ἐπιμένοντες ἐπὶ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐγκαταλειφθῇ τὸ δόγμα τῆς μὴ ἐπεμβάσεως. Ἐὰν ὁ ΟΗΕ διατηρήσῃ τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα νὰ παρεμβάλλῃ τὰς ἀναγκαίας ἐξασφαλίσεις ἐναντίον τοιούτων κινδύνων, θὰ δύναται ἐπίσης νὰ προστατεύῃ τὴν οἰκογένειαν τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τὸν ἐξίσου σοβαρὸν κίνδυνον μήπως ἐπιχειρηθῇ ἐπέμβασις διὰ νὰ προαγάγῃ τὴν πολιτικὴν ἐπεκτάσεως καὶ κυριαρχίας κάποιας Μεγάλης Δυνάμεως. Θὰ ἔπρεπε, λοιπόν, νὰ ἐξασφαλισθῇ ὅτι πᾶσα αἰτησις δι' ἐπέμβασιν δέον νὰ συζητῆται δημοσίᾳ ἀπὸ τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη καὶ ὅτι δέον νὰ ἀσκῆται σωτηρία ἐπίδρασις τῆς παγκοσμίου κοινῆς γνώμης πρὶν ληφθῇ παρόμοιον μέτρον.

Φλυαροῦμεν πολὺ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς διεθνοῦς δημοκρατίας. Ἐπαναλαμβάνομεν αὐταρέσκως τὴν ἐπίσημον ἐπιδοκιμασίαν τῆς «ἀρχῆς τῆς κυριάρχου ἰσοτιμίας ὅλων τῶν κρατῶν». Ἀλλὰ ἐδημιουργήθη σαφὲς προηγούμενον. Ὁ ΟΗΕ διεκήρυξε τὴν ἐξουσίαν του νὰ καταδικάζῃ τὴν φύσιν καὶ τὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως μιᾶς κυριάρχου χώρας καὶ νὰ λαμβάνῃ μέτρα διὰ τὴν ἀντικατάστασίν της, μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι ἡ κυβέρνησις αὐτὴ ἀποτελεῖ ἀπειλὴν κατὰ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ τῶν ὑψηλοτέρων συμφερόντων τῆς κοινότητος τῶν ἐθνῶν.

Ὁ ΟΗΕ ἔχει λοιπὸν καταδείξει ἤδη ὅτι εἶνε προετοιμασμένος ν' ἀντιμετωπίζῃ τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους κσθορίζουν εἰδικῶς οἱ ἐπιμένοντες ἐπὶ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐγκαταλειφθῇ τὸ δόγμα τῆς μὴ ἐπεμβάσεως. Ἐὰν ὁ ΟΗΕ διατηρήσῃ τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα νὰ παρεμβάλλῃ τὰς ἀναγκαίας ἐξασφαλίσεις ἐναντίον τοιούτων κινδύνων, θὰ δύναται ἐπίσης νὰ προστατεύῃ τὴν οἰκογένειαν τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τὸν ἐξίσου σοβαρὸν κίνδυνον μήπως ἐπιχειρηθῇ ἐπέμβασις διὰ νὰ προαγάγῃ τὴν πολιτικὴν ἐπεκτάσεως καὶ κυριαρχίας κάποιας Μεγάλης Δυνάμεως. Θὰ ἔπρεπε, λοιπόν, νὰ ἐξασφαλισθῇ ὅτι πᾶσα αἴτησις δι' ἐπέμβασιν δέον νὰ συζητῆται δημοσίᾳ ἀπὸ τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη καὶ ὅτι δέον νὰ ἀσκῆται σωτηρία ἐπίδρασις τῆς παγκοσμίου κοινῆς γνώμης πρὶν ληφθῇ παρόμοιον μέτρον.

Φλυαροῦμεν πολὺ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς διεθνοῦς δημοκρατίας. Ἐπαναλαμβάνομεν αὐταρέσκως τὴν ἐπίσημον ἐπιδοκιμασίαν τῆς «ἀρχῆς τῆς κυριάρχου ἰσοτιμίας ὅλων τῶν κρατῶν—μέλους. Ἐὰν τὸ Συμβούλιον αὐτὴν ἦσαν, βεβαίως, καὶ ἠλίθια καὶ ἀνεπαρκῆ. Ἀλλὰ ἐδημιουργήθη σαφὲς προηγούμενον. Ὁ ΟΗΕ διεκήρυξε τὴν ἐξουσίαν του νὰ καταδικάζῃ τὴν φύσιν καὶ τὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως μιᾶς κυριάρχου χώρας καὶ νὰ λαμβάνῃ μέτρα διὰ τὴν ἀντικατάστασίν της, μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι ἡ κυβέρνησις αὐτὴ ἀποτελεῖ ἀπειλὴν κατὰ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ τῶν ὑψηλοτέρων συμφερόντων τῆς κοινότητος τῶν ἐθνῶν.

Ὁ ΟΗΕ ἔχει λοιπὸν καταδείξει ἤδη ὅτι εἶνε προετοιμασμένος ν' ἀντιμετωπίζῃ τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους κσθορίζουν εἰδικῶς οἱ ἐπιμένοντες ἐπὶ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐγκαταλειφθῇ τὸ δόγμα τῆς μὴ ἐπεμβάσεως. Ἐὰν ὁ ΟΗΕ διατηρήσῃ τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα νὰ παρεμβάλλῃ τὰς ἀναγκαίας ἐξασφαλίσεις ἐναντίον τοιούτων κινδύνων, θὰ δύναται ἐπίσης νὰ προστατεύῃ τὴν οἰκογένειαν τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τὸν ἐξίσου σοβαρὸν κίνδυνον μήπως ἐπιχειρηθῇ ἐπέμβασις διὰ νὰ προαγάγῃ τὴν πολιτικὴν ἐπεκτάσεως καὶ κυριαρχίας κάποιας Μεγάλης Δυνάμεως. Θὰ ἔπρεπε, λοιπόν, νὰ ἐξασφαλισθῇ ὅτι πᾶσα αἴτησις δι' ἐπέμβασιν δέον νὰ συζητῆται δημοσίᾳ ἀπὸ τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη καὶ ὅτι δέον νὰ ἀσκῆται σωτηρία ἐπίδρασις τῆς παγκοσμίου κοινῆς γνώμης πρὶν ληφθῇ παρόμοιον μέτρον.

Φλυαροῦμεν πολὺ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς διεθνοῦς δημοκρατίας. Ἐπαναλαμβάνομεν αὐταρέσκως τὴν ἐπίσημον ἐπιδοκιμασίαν τῆς «ἀρχῆς τῆς κυριάρχου ἰσοτιμίας ὅλων τῶν κρατῶν

μελιωμένον τὸ διεθνὲς δίκαιον.

Ὁ Κάννιγκ ὡρίζε τὴν κοινὴν γνώμην ὡς «δύναμιν τρομερωτέραν ἀπὸ οἱανδήποτε ἄλλην ἴσως, ἡ ὁποία ἐξεδηλώθη ποτὲ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος». Ἐὰν θέλωμεν νὰ δημιουργήσωμεν μίαν δημοκρατικὴν παγκόσμιον τάξιν, ὅπου νὰ εἶνε σεβαστὰ τὰ δίκαια δικαιώματα τῶν ἀδυνάτων, ἡ ἀμερικανικὴ κοινὴ γνώμη ὀφείλει νὰ ἀντιληφθῇ τὰς πραγματικότητας τῆς κατεπειγούσης αὐτῆς στιγμῆς Πρέπει νὰ ἐξασφαλίσῃ ὅτι ἡ τρομερὰ αὐτὴ δύναμις θ' ἀσκηθῇ τώρα κατὰ τρόπον, ὥστε ν' ἀναγεννηθῇ ἡ διεθνὴς ἠθική.

Ἡ συνείδησις τοῦ δυτικοῦ κόσμου ἀφυπνίσθη τὸ πρῶτον καὶ ἀντελήφθη τὰ ἠθικὰ ζητήματα ποὺ εὑρίσκονται ὀπίσω ἀπὸ τὸ δόγμα τῆς μὴ ἐπεμβάσεως, χάρις εἰς μεγάλους ἡγέτας τοῦ ἀγγλικοῦ φιλελευθέρου κόμματος, ὅπως ὁ Τζὼν Μπράϊτ. Ἡ Ἀμερικὴ χρειάζεται παρομοίαν ἐμπνευσμένην ἡγεσίαν σήμερον. Ἡ ἀμερικανικὴ κοινὴ γνώμη ὀφείλει νὰ ἐπιμείνῃ ὅπως ἡ πολιτικὴ τῆς κυβερνήσεώς της προαγάγῃ ἐν τῇ πράξει, μὲ τὰ παραδείγματα ποὺ θὰ δώσῃ, τὴν δημιουργίαν μιᾶς τάξεως, ὑπὸ τὴν ὁποίαν καὶ τὰ μικρότερα ἀκόμη ἔθνη θὰ εἶνε ἀσφαλῆ ἐναντίον τῆς ἐπεμβάσεως τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἐμμέσου ἢ ἀμέσου. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἐλεύθερος ἢ εἰρηνικὸς κόσμος, ἐφόσον οἱαδήποτε Μεγάλη Δύναμις ἠμπορεῖ νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τῶν ἀσθενεστέρων γειτόνων της.

SUMNER WELLES

Η ΕΙΡΗΝΗ ΜΕ ΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑΝ

ΛΕΪΚ ΣΑΞΕΣ, 7 Ὀκτωβρίου. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).— Τὸ ζήτημα τῆς εἰρήνης μὲ τὴν Ἰαπωνίαν ἀπετέλεσε σήμερον ἀντικείμενον σζητήσεως μεταξὺ τοῦ Προέδρου Τρούμαν καὶ τοῦ Αὐστραλοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν δόκτορος Ἔβατ κατὰ τὸ γεῦμα τὸ ὁποῖον παρετέθη τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸν Λευκὸν Οἶκον. Δεδομένου ὅτι ἡ Ρωσσία θὰ ἀρνηθῇ νὰ μετάσχῃ τῆς συζητήσεως διὰ τὴν εἰρήνην μὲ τὴν Ἰαπωνίαν, ἡ σημερινὴ συνομιλία Τρουμαν—Ἔβατ προσλαμβάνει ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐν σχέσει μὲ τὸ ζήτημα ἂν ἡ Ἀμερικὴ θὰ ἀποφασίσῃ νὰ προχωρήσῃ εἰς μίαν Διάσκεψιν τῶν ἐνδιαφερομένων Δυνάμεων χωρὶς τὴν συμμετοχὴν τῆς Ρωσσίας. Ὁ κ. Ἔβατ, ὡς γνωστόν, εὐνοεῖ συζήτησιν τῆς Ἰαπωνικῆς συνθήκης πρὶν ἀπὸ τὴν Γερμανικὴν καὶ τὴν Αὐστριακὴν ἐφόσον αἱ δύο τελευταῖαι καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα θὰ βραδύνουν ἀκόμη νὰ συναφθοῦν.

Ε. ΤΖΑΜΟΥΡΑΝΗΣ

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

Η ΑΓΟΡΑ

ΤΟΥ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΕΡΖΑΚΗ

Ἄλλοτε, ὅταν ἤθελε κάνεὶς νὰ κατηγορήσῃ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴ λογοτεχνία στὸν τόπο μας, ἔλεγε πὼς εἴμαστε «ἐπαρχία τῆς Γαλλίας». Αὐτὸ, ἐσήμαινε ὅτι ἐπηρεαζόμαστε τόσο πολὺ ἀπὸ τὰ γαλλικὰ Γράμματα ὥστε νὰ καταντοῦμε ἑτερόφωτοι. Τὸ σύμπτωμα, ὡσιόσο, δὲν ἦταν οὔτε ἀπόλυτα ἀληθινὸ, οὔτε ὁλέθριο. Ἀλήθευε μόνο κατὰ ἕνα μέρος, στὶς περιπτώσεις δηλαδὴ ἐκείνες καὶ στοὺς λογοτέχνες ποὺ τὸ ἔργο τους δὲν εἶχε ἰδιαίτερη βαρύτητα μέσα στὴν πνευματικὴ μας ζωή. Οἱ ἄλλοι, οἱ πιὸ ἄξιοι, ὑπακούοντας στὰ συνθήματα τῆς ἀναδρομῆς στὶς ἐθνικές μας ρίζες, — ὅπως ἔγραφα ἐδῶ πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες, — μπορεῖ νὰ δανείζονταν τὶς φόρμες τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ἀναζητοῦσαν ὅμως μὲ πάθος καὶ ἀξιοποιοῦσαν ἀποτελεσματικὰ τὰ ἐγχώρια ἐθνικὰ στοιχεῖα Ἡ λογοτεχνία μας, μικρὴ ἢ μεγάλη — ἀδιάφορο — ἦταν ἑλληνικὴ. Οὔτε ὅμως κι' ὁλέθριο εἴτανε τὸ σύμπτωμα: Τὸ γαλλικὸ Πνεῦμα προσέφερε στὸν τόπο μας μεγάλες ὑπηρεσίες, τὸν ἐβοήθησε νὰ χειραφετηθῇ, τοῦ προσέφερε ὑποδείγματα ἔξοχα καὶ, στοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποὺ εἴτανε γεννημένοι μὲ προσωπικότητα καὶ ἱκανότητες δημιουργικὲς, ἔδωσε τὴν εὐκαιρία ν' ἀνακαλύψουν εὐκολώτερα τὸν ἑαυτό τους.

Ἀπὸ ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια, ἐπάψαμε νὰ μιλᾶμε γιὰ «ἐπαρχία» τῆς Γαλλίας, γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι, στὸ μεταξύ, ἤρθανε στὴν ἐπιφάνεια τῆς ἐπικαιρότητας καὶ ἡ ρωσσικὴ λογοτεχνία, καὶ ἡ ἀγγλικη. Οἱ ἐπιδράσεις ποὺ διαυλακώνουν τώρα πιὰ τὴ νεοελληνικὴ, ἀλλὰ καὶ τὴν παγκόσμια, λογοτεχνία εἶνε πολύπλοκες. Ἔχουμε ἀποκτήσει ἕνα ποσο στὸ πνευματικὴς ἀνεξαρτησίας, κυμαινόμενο βέβαια, ἀλλὰ ποὺ, τὸ κάτω — κάτω δὲν εἶνε τόσο μικρὸ ὥστε νὰ μᾶς προσ[illegible] ὅμως, τὸν τελευταῖο καιρὸ [illegible] γύρω τὰ συμπτώματα [illegible]

ΚΡΑΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ ΔΕΝ ΕΙΝΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑΙ

ΤΟ ΟΞΥΤΑΤΟΝ ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

χουν μεταξύ των μίση καὶ πάθη. Τὸ ἄριστον αὐτὸ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ μὲ βαθύτατα ἑλληνικὴν ψυχὴν ἀνθρώπινον ὑλικὸν παρεχωρήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, ποὺ ἐκλήθη ἀπὸ ἑξαμήνου νὰ διοικήσῃ. Αἱ ὑποδείξεις, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἰς τὴν τότε κυβέρνησιν δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ σφάλματα ἦτο μοιραῖον νὰ ἐπακολουθήσουν.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς 31ης Μαρτίου ἐ. ἔ. ἀνελάμβανε τὴν στρατιωτικὴν διοίκησιν τῆς Δωδεκανήσου ὁ ἀπὸ 25ετίας περίπου ἐν ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ [illegible] σήμερον ἀντιναύαρχος κ. Περικ[illegible] Ἰωαννίδης, περιστοιχιζόμενος ἀπὸ συμβούλους, ποὺ τοῦ παρεχώρησεν ἡ τότε κυβέρνησις καὶ ἕναν μεγάλον ἀριθμὸν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι ἀνέλαβαν τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας, ὡς καὶ δύναμιν χωροφυλακῆς διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως.

Ὁ Δωδεκανησιακὸς λαὸς ἀνέπνευσε. Ἔβλεπε τὴν κυανόλευκον νὰ κυματίζῃ ἐλεύθερα πλέον καὶ ἀνέμενε ὅτι θὰ ἐτίθετο ὁριστικὸν τέρμα εἰς τὰ δεινά του. Ἀπὸ τὴν ἑπομένην ὅμως ἤρχισεν ἡ ἀπογοήτευσις. Ὁ ναύαρχος Ἰωαννίδης, καλὸς καὶ εὐπροσήγορος ἀπέναντι τοῦ λαοῦ τῆς Δωδεκανήσου, εἰς τοὺς πάντας ὑπέσχετο καὶ εἰς οὐδένα ἠρνεῖτο. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν, μεταξὺ τῶν ἐξ Ἀθηνῶν σταλέντων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἐντοπίων, ποὺ προσελήφθησαν διὰ νὰ τοὺς πλαισιώσουν, ἐδημιουργήθη μία ψυχρότης, λόγῳ τῆς μεγάλης — ἐξωφρενικῆς θὰ ἔλεγε κανεὶς — διαφορᾶς τοῦ μισθολογίου, ποὺ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ἐξερίχθη σὲ πραγματικὸν μῖσος. Οἱ ἐξ Ἀθηνῶν ὑπάλληλοι, ἐγκατασταθέντες εἰς τὰ διάφορα πολυτελῆ ξενοδοχεῖα τῆς Ρόδου καὶ εἰς ἐπίτακτα σπίτια μὲ μειωμένον ἐνοίκιον, ἐλάμβανον μέχρι τοῦ προηγουμένου μηνὸς ἐκτὸς ἀποζημίωσιν δύο μισθοὺς μηνιαίως καὶ 15 % ἐπίδομα νέων χωρῶν, τὸν πρῶτον δὲ μῆνα καὶ ἀνὰ δύο λίρας ἡμερησίως. Ἀνὰ πρὸς 180.000 δραχμὰς μηνιαίως, οἱ δὲ ἀπολυτηριοῦχοι τῶν γυμνασίων πρὸς 120.000. Ἐπὶ πλέον οἱ Ἀθηναῖοι εἶχαν σημαντικὸν ἀριθμὸν... αὐτοκινήτων εἰς τὴν διάθεσίν των. Ἡ διάκρισις αὐτὴ ἐπροκάλεσε μίαν δικαιολογημένην ψυχρότητα καὶ δυσφορίαν μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων, ἡ ὁποία κατ' ἀντανάκλασιν ἐπεξετάθη εἰς ὁλόκληρον τὸν πληθυσμόν. Ἔτσι ἐδημιουργήθη μία δυσάρεστος ἀτμόσφαιρα, αἰσθητὴ ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν εἰς τὸν ἐπισκέπτην, ἡ ὁποία ἔχει φθάσει μέχρι τοῦ σημείου τῆς πλήρους διακοπῆς καὶ τῶν κοινωνικῶν ἀκόμη σχέσεων. Οἱ Ρόδιοι, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς ἐπιστήμονας, οἱ ὁποῖοι διαμαρτύρονται, ὅτι δὲν ζητεῖται ἡ γνώμη των δι' ὡρισμένα ζητήματα, ποὺ εἶνε εἰς θέσιν νὰ γνωρίζουν, ἀποφεύγουν νὰ μετέχουν εἰς τὰς καθημερινὰς σχεδὸν τελετὰς καὶ πανηγύρεις τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως καὶ κατὰ τοὺς πανελληνίους ναυτικοὺς ἀγῶνας ἐσημειώθη μεγάλη ἀποχὴ τοῦ κοινοῦ, πρᾶγμα ποὺ ἐσχολιάζετο εὐρύτατα. Τὸ θέμα αὐτὸ ἀποτελεῖ διαρκῶς ἀντικείμενον συζητήσεων εἰς τὰ ξενοδοχεῖα μεταξὺ ἐπισκεπτῶν καὶ ὑπαλλήλων.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως, ἡ ὁποία ἐγκατεστάθη εἰς τὸ πρώην Ἰταλικὸν Διοικητήριον, ἐδρεύουν δλαι αἱ ὑπηρεσίαι τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων, αἱ ὁποῖαι μετέφεραν ἐκεῖ ἢ μᾶλλον μετεφύτευσαν «ἀτόφιο» ὅλο τὸ γραφειοκρατικὸν σύστημα τῶν Ἀθηνῶν καὶ μάλιστα περισσότερον πολύπλοκον. Ὁ κ. Ἰωαννίδης ἐφαρμόζει ἕνα ἀπόλυτα συγκεντρωτικὸν σύστημα — ὅλα θέλει νὰ τὰ βλέπῃ καὶ ὅλα νὰ τὰ ὑπογράφῃ — ἐνῶ παραλλήλως μεταξὺ τῶν ὑπηρεσιῶν παρατηρεῖται ἔλλειψις συντονισμοῦ. Οἱ ὑπάλληλοι, ἐκτὸς μερικῶν ἐξαιρέσεων, εἶνε καλοὶ κατὰ τὸ πλεῖστον, ἴσως καὶ ἄριστοι, ἐργάζονται ἐντατικὰ ἀλλὰ χωρὶς ἀπόδοσιν. νισμὸς καὶ πρὸ παντὸς ἡ κατανόησις.

Ἀποτέλεσμα τῆς καταστάσεως αὐτῆς, ἡ ὁποία ἐπιτείνεται μὲ τὴν γενικὴν δυσπραγίαν τοῦ πληθυσμοῦ εἶνε τὸ ὀξύτατον ἐπισιτιστικὸν πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη καὶ τὸ ὁποῖον εἶνε ἄγνωστον ποίαν ἔκτασιν θὰ λάβῃ μὲ τὴν προσέγγισιν τοῦ χειμῶνος.

Λεπτολόγος ἐξέτασις τῶν διαφόρων ζητημάτων τῶν εἰσαγωγῶν, καθυστέρησις ἢ δυσκολίαι ἐκδόσεως τῶν ἀδειῶν προκειμένου περὶ ἑνὸς συναλλάγματος καὶ ἔλλειψις προσοπτικῆς τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἀπροθυμία περιστολῆς τῶν κερδῶν ἐκ μέρους τῶν ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ὑποσιτίζεται καὶ νὰ πεινᾷ σήμερα ὁ λαὸς τῆς Δωδεκανήσου. Αἱ χορηγηθεῖσαι ἄδειαι εἰσαγωγῆς τροφίμων, ἤτοι 400 τόννων ρυζιοῦ, 400 τόννων ζαχάρεως, 400 τοννων ἀλεύρων μακαρονοποιΐας καὶ ὀσπρίων, ἀφ' ἑνὸς δὲν ἐδόθησαν ἐγκαίρως, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ εἰσαγωγεῖς δὲν ἐπέτυχαν ἄμεσον φόρτωσιν τοῦ ἐμπορεύματος, τὸ ὁποῖον ἔχει παραγγελθῇ εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ εἶνε ἄγνωστον πότε θὰ φθάσῃ. Καθυστεροῦνται ἐπίσης καὶ ἀφίξεις ἐμπορευμάτων ἐκ Τουρκίας, οἱ ἔμποροι τῆς ὁποίας εἰδοποίησαν τοὺς Δωδεκανησίους εἰσαγωγεῖς, ὅτι μόνον μὲ δολλάρια συναλλάσσονται καὶ συνεπῶς αἱ εἰς λίρας παραγγελίαι των δὲν πρόκειται νὰ ἐκτελεσθοῦν.

Τὸ πρόβλημα τοῦ ἐπισιτισμοῦ τῆς Δωδεκανήσου εἶνε ἄμεσον καὶ ἐπείγον καὶ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ ταχύτερον. Ὁ λαὸς εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐξηγήσῃ ποῦ ὀφείλεται αὐτὴ ἡ κατάστασις καὶ ἀναμένει μὲ ἀγωνίαν τὴν ἡμέραν τῆς ἐπισήμου προσαρτήσεως τῆς Δωδεκανήσου ἐλπίζοντας ὅτι μὲ τὴν πολιτικὴν διοίκησιν πλέον θὰ σημειωθῇ κάποια ἀλλαγή.

Λόγῳ πληθώρας [illegible] της τὸ τρίτον καὶ [illegible] ἄρθρον του πρώην [illegible] γοῦ τῆς Γαλλίας [illegible] περὶ τοῦ ρόλου, ποὺ [illegible] τισαν οἱ Γάλλοι κατ[illegible]

9013/33-1

πλευράς, αἱ διαφόροι κατὰ καιροὺς ἐνέργειαι τῆς Ἀγγλικῆς Κυ-

ΧΡ. Ι. ΜΥΡΙΑΝΘΗΣ

σμοῦ, ἀκούσιου ἴσως, ποὺ αὐτὸς ὅμως εἶνε κακός. Κάκιστος. Καὶ, στὸ σημεῖο τοῦτο ἀκριβῶς εἶνε ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ στράψουμε τὴν προσοχή μας.

Μὲ δυὸ λέξεις: Ἀρχίζουμε νὰ δημιουργοῦμε ἕνα εἶδος πνευματικῆς ἀγορᾶς. Ἀγορᾶς μὲ τὴν πιὸ.. ἀγοραία σημασία τοῦ ὅρου. Δὲν ξέρω ἂν πρόκειται γιὰ μιὰ παρεξηγημένη, ὡς τὸ βαθμὸ μάλιστα τῆς παρωδίας, μεταφύτευση ξενικοῦ ἐθίμου, ἢ γιὰ μιὰν αὐτόματη ἐκδήλωση τοῦ αἰώνιου ἑλληνικοῦ ἐριστικοῦ πνεύματος. Στὴ Γαλλία, κατὰ τὸ διάστημα κυρίως ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸν πρῶτο εὐρωπαϊκὸ πόλεμο κι' ἐδῶθε, ἔχει δημιουργηθῆ ,καθὼς εἶνε γνωστό, ἕνα εἶδος δημοσίας συναγωγῆς, μὲ κύρια δημοσιογραφικὰ της ὄργανα ὡρισμένα ἑβδομαδιαῖα ἔντυπα, καὶ βαθύτερο σκοπὸ τὸ διαφημιστικὸ θόρυβο γύρω ἀπὸ συγγραφεῖς, ἔργα, σχολὲς, ἐκδότες. Ἡ τύρβη αὐτή, χάρη στὴ διάδοση τῆς γαλλικῆς γλώσσας καὶ στὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν μεταφορικῶν μέσων, κατορθώνει νὰ παίρνῃ μιὰν ἔκταση διεθνῆ. Πωλὺς θόρυβος γίνεται γιὰ πρόσωπα καὶ γεγονότα ποὺ πολλὲς φορὲς συμβαίνει νὰ ἔχουν οὐσιαστικὰ μικρὴ σημασία. Προσωπικά, πιστεύω ὅτι, τὰ γαλλικὰ Γράμματα, μὲ τὴν ἔνδοξη παράδοση, θὰ εἶχανε πολὺ περισσότερο νὰ κερδίσουνε σὲ περιεχόμενο, σ' ἐσωτερικὴν ἔνταση, ἂν λιγότερο φρόντιζαν νὰ θορυβοῦνε μὲ τὶς διάφορες «σχολὲς» λογουχάρη. Οὔτε νομίζω πὼς εἶνε ἔνδειξη ἀκμῆς ἡ τυμπανοκρουσία, ποὺ δημιουργεῖ μιὰν ἐπίπλαστη ἐντύπωση σφύζουσας πνευματικῆς ζωῆς. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἔχει κανεὶς χρέος νὰ σημειώσῃ εἶνε ὅτι, ὅλη αὐτὴ ἡ λογοκοπία, περιορίζεται ὡστόσο στὰ ὅρια μιᾶς σημαντικῆς εὐπρέπειας. Πολὺ μελάνι χύνεται, ἀλλὰ κι' ὅ,τι γράφεται ἂν δὲν εἶνε πάντα ἐνδιαφέρον, εἶνε ὅμως ὑπολογισμένο, ὥριμο, καλαίσθητο. Ὑπάρχει πίσωθέ του ἡ παράδοση ἑνὸς ἀδιάπτωτου πολιτισμοῦ.

Τὸ πρότυπο τοῦτο — ἂν τοῦ λάχιστον ὑποθέσει κανεὶς ὅτι, ὑπὸ συνείδηση, λειτουργεῖ σὰν πρότυπο — μεταφερμένο στὰ «καθ' ἡμᾶς ἤθη καὶ ἔθιμα», παθαίνει μιὰν ὑπόνητη παραμόρφωση. Γίνεται, οὔτε λίγο — οὔτε πολύ, λαϊκὴ ἀγορά. Ὀχλαγωγία. Ξεσυνέρειες, τσακώματα, φιλότιμα, μπηχτές, γιουχαΐσματα, κουτσομπολιὸ διὰ πόμπευση. Τ' εἶσαι σὺ καὶ τ' εἶμαι ἐγώ. Σκαρφαλώνουμε σὲ στῆλες ἐφημερίδων, καθὼς σὲ ταράτσες χαμηλὲς, ὥστε νὰ μὴ χάσῃ κανένας ἀπολύτως τὸ θέαμα, κρεμᾶμε τ' ἄπλυτά μας. Μεγάλη εὐωχία γιὰ τὴ μαρίδα. Χειροκροτεῖ τοὺς μὲν, χειροκροτεῖ καὶ τοὺς δὲ. Ἄρτος καὶ θεάματα. Οἱ αὐλόπορτες ἀνασκουμπώνονται, ὀργιάζουν. Οἱ κακεντρεχεῖς τρίτοι, τρίβουν ἱκανοποιημένοι τὰ χέρια τους. Βγάζουμε φωτογραφίες τὶς κολλᾶμε καθὼς οἱ ὑποφήφιοι. Τὰ χαμίνια ἔχουνε τὴν εὐχέρεια νὰ γράψουν ὅ,τι τοὺς βολεῖ ἀπὸ κάτω. Ὁ τίτλος τοῦ «πνευματικοῦ ἀνθρώπου» κατάντησε κεφαλοθραύστης. Ὁ ἕνας χτυπάει μὲ δαῦτον τὸν ἄλλον κατακέφαλα. Πτώματα σωροὶ — ἀλλὰ ποὺ ἀνασταίνονται φυσικά, ἀ μέσως. Γιὰ νὰ χαιρετήσουν. Καθὼς στὸ θέατρο.

Καὶ ποῦ γίνονται αὐτά; Σὲ μιὰ χώρα ποὺ τὴν διαυλακώνουν, ἀπὸ τὴν Εἰδομένη ἴσαμε τὸ Ταίναρο, ποταμοὶ αἱμάτων. Σὲ μιὰν ἐποχὴ ὅπου διακυβεύεται ὄχι πιὰ ἡ ὕπαρξη ἑνὸς τόπου ἢ μιᾶς φυλῆς, ἀλλὰ τῆς Οἰκουμένης. Δὲν θὰ μοῦ ἔκανε ἐντύπωση ἂν δὲν ἤξερα ὅτι, ὁ καθένας χωριστὰ ἀπ' ὅλους τοὺς συμπλεκομένους ἔχει συνείδηση ἀπόλυτη τῆς ἱστορικῆς στιγμῆς. Κι' ὅμως νὰ: Ὅλοι μαζί, συνεπαρμένοι ἀπὸ ὁμαδικὸ μεθύσι παραδινόμαστε στὶς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες μας. Δὲν μ' ἐνδιαφέρει τὴ στιγμὴ τούτη ποιοὶ ἔχουνε δίκηο καὶ ποιοὶ ἄδικο. Εἶμαι σὲ θέση νὰ τὸ ξέρω. Καὶ ξέρω κι' ὡς ποιὸν ἀκριβῶς βαθμὸ. Μὰ τί ἀξία ἔχει; Παρουσιάζουμε ἕνα «θέαμα». Καί, — τὸ χειρότερο — τὸ θέαμα τοῦτο μοιάζει νὰ μᾶς κολακεύῃ. Πιστεύουμε ἴσως ὅτι, ὅλ' αὐτὰ, φανερώνουν πνευματικὸν ὀργασμό. Ἕνας ἄλλος ὅμως, τρίτος, ἀμέτοχος, θὰ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ δώσῃ στὸ ναβατοῦρι τοῦτο πολὺ λιγότερο κολακευτικοὺς χαρακτηρισμούς. Εἶνε καιρὸς νὰ τὸ καταλάβουμε, ἔστω καὶ τελευταῖοι.

Καὶ τί πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ; — θὰ ρωτήσῃ κανένας. — Ἐπειδὴ οἱ γενικὲς στιγμὲς εἶνε κρίσιμες, πρέπει μήπως νὰ βάλουμε χάμου τὸ κεφάλι καὶ νὰ κλαῖμε. Νὰ ξεσπάζουμε σὲ ἀνεξάντλητες ἱερεμιάδες; — Ὄχι βέβαια. Ὑπάρχει ὅμως μιὰ αἴσθηση τοῦ ἐπικαίρου ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ παραβλέπεται ποτὲ, ἀκόμη καὶ στὶς πιὸ ἀσήμαντες ἐκδηλώσεις τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ὑπάρχουνε ζητήματα ἄξια νὰ μᾶς ἀπασχολήσουν, ζητήματα γιὰ τὰ ὁποῖα μποροῦμε κάλλιστα νὰ χύσουμε τὸ μελάνι μας καὶ τὸ αἷμα μας — ἂν εἶνε ὁπωσδήποτε ἀπαραίτητο νὰχύσουν μὲ τὸ αἷμα μας — χωρὶς καὶ νὰ μπορῇ κανένας νὰ μᾶς κατηγορῇ σῇ ὅτι στήνουμε χορὸ σ' ἕνα σπίτι ποὺ ἔχει λείψανο. Τὸ ἑλληνικὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ ἔχει ἀρχίσει, ὕστερα ἀπὸ μακροχρόνιους καὶ πολύνεκρους ἀγῶνες, νὰ πιστεύῃ στοὺς πνευματικοὺς ἀνθρώπους, νὰ τοὺς παρακολουθῇ. Γιὰ τὴν πορηγεσία ὅμως τοῦ κοινοῦ αὐτοῦ, εἴμαστε ἐμεῖς ὑπεύθυνοι καὶ κανένας ἄλλος. Ἂν βαλθοῦμε νὰ τοῦ προσφέρουμε γιὰ καθημερινὴ τροφὴ τὸ φιλολογικὸ κουτσομπολιό, θὰ κάνῃ βέβαια χάζι. Θ' ἀρχίσῃ ὅμως σιγὰ — σιγὰ νὰ μᾶς θεωρῇ σὰν εἶδος θίασο ποικιλιῶν, ποὺ ἔχει γι' ἀποστολή του νὰ διασκεδάζῃ τοὺς χασομέρηδες. Αὐτὸ τάχα ἐννοούσαμε ὅταν εὐχόμασταν νὰ ἔχῃ ὁ τόπος τοῦτος «πνευματικὴ ζωή»;

Ἂν οἱ λέξεις δὲν εἶχανε χάσει τὴ σημασία τους θὰ ἔλεγα πὼς, ἡ Τέχνη, δὲν εἶνε ἐπάγγελμα ἀλλὰ λειτούργημα. Λειτούργημα μὲ τὴν ἱερατικὴ μάλιστα σημασία τοῦ ὅρου. Καὶ θὰ ἔλεγα καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα, κι' ἂς χαρακτηριστῶ γιὰ πουριτανός: Ὅτι ἀνήκουμε σ' ἕνα ἔθνος ποὺ ἐπιβάλλει, στὴν ἱστορική του αὐτὴ ἰδιαίτατα στιγμὴ εἰδικὲς ὑποχρεώσεις. Μιὰν αὐστηρὴ, ἀσκητικὴ σχεδὸν αὐτοσυγκέντρωση, ἐσωτερικὴν ἔνταση ποὺ νὰ ξεπερνάῃ κι' αὐτὰ ἀκόμη τὰ ὅρια τοῦ ἀνθρώπινα ἐφικτοῦ, σφιγμένα χεῖλη, ἄγρυπνα ματία, ζεστὴ καρδιά. Εἴτε ἀντέχουμε, εἴτε ὄχι, ἡ Μοῖρα μᾶς ἔταξε οἰκοδόμους. Τὸ χρέος εἶνε πολὺ βαρύ, ἡ εὐθύνη ἀδυσώπητη. Δὲν ἔχουμε τὸ δικαίωμα ἐμεῖς, καθὼς ἄλλοι λαοὶ ποὺ ὁλοκλήρωσαν τὴν ἀνοδό τους, νὰ διομηχανοποιοῦμε τὴν πνευματικὴ δραστηριότητα. Οὔτε νὰ ξεπουλᾶμε μὲ τυμπανοκρουσίες τὸ ἀπόθεμά μας.

Ἂς πάψουμε λοιπὸν νὰ χορεύουμε στὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου. Εἶνε τὸ λιγότερο ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ

ΜΠΑΜΠΕΡ (BABEURRE)
VITANA
ΝΕΑ ΠΑΛΛΑΔΙΟ

των. ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ ἐναρξις παραδόσεων αἰσθητικῆς διαπλάσεως τῆς γυναικείας ἐμφανίσεως ἐν γένει καὶ προσωπικότητος. Ἐγγραφαὶ ἤρχισαν.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ 8 γραφεῖα νεόκτιστα συνολικῶς ἢ χωριστὰ μὲ ἐγκαταστάσεις καλοριφὲρ—φωτὸς—ὕδατος. Μενάνδρου ἀριθ. 53. Ἐπισκέψεις 9—12 π.μ.

Δρ. 5.000—22.000
ΚΑΛΤΣΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΖΩΪΚΕΣ
Σ. ΣΩΤΗΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
52 Κολοκοτρώνη 52

Ἀποτελέσματα Σχολῆς Εὐελπίδων Φροντιστηρίων 33-2.

Ι. ΑΤΖΙΟΥ

τέως Καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν καὶ Πυροβολικῆς παρὰ ταῖς Σχολαῖς Εὐελπίδων καὶ Ὑπαξιωματικῶν

Σόλωνος 81

Ἐπὶ 105 εἰσαχθέντων εἰς τὴν ΣΧΟΛΗΝ ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ οἱ 55 (πεντήκοντα πέντε), ἐν οἷς καὶ ὁ ΠΡΩΤΟΣ (ΑΡΧΗΓΟΣ), προέρχονται ἐκ τῶν ἡμετέρων Φροντιστηρίων. Ἐπὶ τῶν 20 πρώτων οἱ 11 εἶναι μαθηταί μας. Παραθέτομεν τὰ ὀνόματα τῶν 55 εἰσαχθέντων μαθητῶν μας.

1) ΚΑΤΣΑΡΑΣ Α. — 1ος (ΑΡΧΗΓΟΣ)
2) Ζωγράφος Δ. (4ος)
3) Παπαπαστόλου Γ. (5ος)
4) Τσιφτσῆς Γ. (6ος)
5) Κοκονέτσης Σ. (7ος)
6) ΠαπαθανασίουΚ.(10ος)
7) Νικολουδάκης Δ.(13ος)
8) Χαραλαμπόπουλος Γ. (14ος)
9) Σούνδιος Α. (16ος)
10) Χαραλαμπόπουλος Μ. (17ος)
11) Μπούρλος Κ. (20ὸς)
12) Μπονάτσος Σ.
13) Κασαπίδης Π.
14) Βαλλίδης Ε.
15) Νασόπουλος Α.
16) Ηλιόπουλος Α.
17) Τζέμος Ν.
18) Μπεχράκης Α.
19) Τάραμας Θ.
20) Ζαχαράκης Ι.
21) Χηνιάδης Δ.
22) Τσάκαλος Β.
23) Ματσακᾶς Δ.
24) Λαλαούνης Π.
25) Φίλης Ν.
26) Καούρης Ι.
27) Μπακοῦρος Ι.
28) Μιχᾶλος Η.
29) Πουλέας Π.
30) Γιαννούλης Χ.
31) Τημενίδης Μ.
32) Χατζηϊωάννου Φ.
33) Ταβουλάρης Ν.
34) ΣακελλαρόπουλοςΚ.
35) Κονιᾶκος Ε.
36) Ἀχολος Χ.
37) Βάμβουκας Ν.
38) Μαυρομήτρος Β.
39) Μαρᾶκος Ι.
40) Χατζηαποστόλου Κ.
41) Καπλάνης Ν.
42) Βασιλᾶκος Θ.
43) Φωτόπουλος Φ.
44) Μάστορας Γ.
45) Μιχόπουλος Σ.
46) Βαμβακᾶς Ν.
47) Μιχαλόπουλος Μ.
48) Κρασάκης Β.
49) Ψαρρὸς Κ.
50) Ραγκούσης Γ.
51) Καραμητέτσος Ε.
52) Σερεμετάκης Σ.
53) Συντελῆς Σ.
54) Μολιόπουλος Χ
55) Σιδέρης Κ.

Κατὰ τὸν μόνον ἀπὸ τοῦ 1940 διενεργηθέντα διαγωνισμὸν ΣΧΟΛΗΣ ΙΚΑΡΩΝ παρελθόντος Ἀπριλίου ἐπὶ 16 εἰσαχθέντων οἱ 10 (δέκα) ἦσαν μαθηταί μας, ἐν οἷς καὶ ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ Παπανικολάου Ἀλ.

(Ηρξατο ἡ λειτουργία 1ον) Δύο τμημάτων διὰ τὸν διαγωνισμὸν ΙΚΑΡΩΝ προσεχοῦς Δεκεμβρίου.

2ον) Τμήματος ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ—ΙΚΑΡΩΝ διὰ τοὺς διαγωνισμοὺς προσεχοῦς ἔτους 1948.

3ον) ΕΙΔΙΚΟΥ τμήματος ΔΟΚΙΜΩΝ.

Τὴν 15ην τρέχοντος ἄρχεται ἡ λειτουργία τμήματος ὑποψηφίων ΣΤΡΑΤ. ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

Ἐγγραφαὶ καὶ πληροφορίαι καθ' ἑκάστην 10—1 π.μ. καὶ 5—7 μ.μ.

«ΑΛΜΑ»

Παρεπαθείσης τῆς προθεσμίας ἐγγραφῆς τῶν μαθητῶν, τὸ ἀναγνωρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43401 ὁδείας

Γ' ΝΥΚΤΕΡΙΝΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

στεγαζόμενον ἐν τῷ 9ῳ Δημοτικῷ Σχολείῳ, Μαυρομιχάλη 23, τέρμα τράμ 21, συνεχίζει τὰς ἐγγραφάς του δι' ὅλας τὰς τάξεις τοῦ Γυμνασίου. Γίνονται δεκτοὶ μαθηταὶ διὰ τὴν 3ην Γυμνασίου (2α σειρὰ ἐξετάσεων)

Ἕνα γκρούπ μαθητριῶν καθ' ἣν στιγμὴν διδάσκεται μάθημα.

ΟΙΚΟΣ ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΡΑΠΤΙΚΗΣ

ΜΟΡΑΛ

μίαν μόνην Κυριακὴν εἰρ-
αν δκουσίως καὶ προαιρε
πλέον τῶν 250000 Ἑλλή-
ατῶν καθ' ὅλην τὴν ἡμέ
προσέφεραν τὴν ἀμοιβήν
τὸν ἔρανον.

ΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΤΩΝ ΚΟΜ-ΥΝΙΣΤΩΝ

οι αἱ προσπάθειαι τῶν κομμουνι-
ἀποκτήσουν τὸν ἔλεγχον τῶν ἐρ-
ὀργανώσεων δὲν ἐσημείωσαν μέ-
ρε ἐπιτυχίαν, οἱ τίμιοι πατριῶ-
λληνες συνδικαλιστικοὶ ἡγέται
μέλη τῶν ὀργανώσεων δὲν τολ-
χαλαρώσουν οὔτε πρὸς στιγμὴν
γρύπνησίν των. Διὰ μέσου τῶν
ὼν ὀργανώσεων, ὁ σχετικῶς μι-
θμὸς τῶν κομμουνιστῶν ἐπέτυ-
διαφόρους εὐρωπαϊκὰς χώρας νὰ
θέσεις ἀπὸ τὰς ὁποίας δύνα-
άσκῆ τρομακτικὴν πολιτικὴν καὶ
κὴν πίεσιν. Οἱ κομμουνισταὶ εἰ-
ιοι, ὅτι ἂν δυνηθοῦν νὰ θέσουν
ς μερικοὺς ἀπὸ τοὺς μοχλούς,
οι ἐλέγχουν τοὺς ὠργανωμένους

τὴν ἑλληνικὴν ἀνεξαρτησίαν. Παρὰ τὸ γε-
γονός, ὅτι οἱ κομμουνισταὶ ἀποτελοῦν
μειοψηφίαν εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἐργατικὰς
ὀργανώσεις, ὁ κομμουνιστικὸς κίνδυνος
εἰς τὸ συνδικαλιστικὸν κίνημα εἶνε πραγ
ματικός. Οἱ κομμουνισταὶ συνδικαλισταὶ
εἶνε εἰδικῶς ἱκανοὶ εἰς τὰ πεδία τῆς ἰ-
δεολογίας, τῆς προπαγάνδας, τῆς τα-
κτικῆς, τῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς ἡγεσίας.
Μὲ τὴν ἀνωτέραν τεχνικὴν των κατορθώνουν συχνὰ νὰ ἐξαπατοῦν, νὰ πα-
ρασύρουν καὶ συχνὰ νὰ ἐκτοπίζουν τι-
μίους καὶ πατριώτας συνδικαλιστικοὺς
ἡγέτας, οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται πρὸ
παντὸς διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως
τοῦ Ἕλληνος ἐργάτου καὶ δὲν ἀντιμετω
πίζουν τὰ ἐργατικὰ ζητήματα μὲ σκο-
πὸν τὴν ἐξυπηρέτησιν οἱασδήποτε ἰδιαι-
τέρας πολιτικῆς θεωρίας.

»Δυστυχῶς οἱ τίμιοι καὶ πατριω
τικοὶ Ἕλληνες συνδικαλισταὶ δὲν
εἶνε οἱ μόνοι, ποὺ ἀπέτυχαν συ-
χνὰ εἰς τὴν προσπάθειαν νὰ δια
κρίνουν ταχέως μεταξὺ τῶν εἰλι-
κρινῶν φίλων τῶν ἐργατῶν καὶ
κομμουνιστῶν ὁλοκληρωτικῶν, οἱ
ὁποῖοι μεταμφιέζονται εἰς κήρυκας

ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΤΑ ΤΩΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΝ

»Τοιούτου εἴδους σφάλματα εἶνε
ἀσφαλῶς ἐξαιρετικὰ ἐξυπηρετικὰ
τῆς κομμουνιστικῆς προσπαθείας,

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην σελίδα)

ἀρχὴν — τόσον ὀρθὴν κατὰ τὸ 1947 ὅσον
καὶ κατὰ τὸ 1939 — κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ
οἰκογενειακοὶ παράνομοι ἐπιδροῦν ἐπὶ τῶν
γεγονότων τοὐλάχιστον ὅσον καὶ αἱ πολιτικαὶ
πράξεις. Κατ' αὐτόν, ὁ δεύτερος Παγκόσμιος
Πόλεμος ὑπῆρξε συνέπεια τῆς κρίσεως ἡ ὁ-
ποία εἶχεν ἐνσκήψει εἰς ὁλόκληρον τὸν κό-
σμον καὶ εἶχε προκαλέσει τὴν κατάρρευσιν
τῶν τιμῶν, τῶν πρώτων ὑλῶν, καταστροφὴν
ἄνευ προηγουμένου εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀν-
θρωπότητος», μᾶς λέγει. Θὰ ἔπρεπε κατὰ
τὴν γνώμην του, νὰ ὑποτιμηθῇ ἐγκαίρως τὸ
νόμισμα, ἀντὶ νὰ ἀναμείνωμεν τὴ πίεσιν τῶν
περιστάσεων. Ἀλλ' ἂν καὶ ὁ Πὼλ Ρενὼ συν-
δέει μὲ οἰκονομικῆς φύσεως αἴτια τὸ δρᾶμα
τοῦ 1939, ἂν καὶ ἐκθέτει τὰς ἀντιλήψεις του
μὲ τὸ κῦρος τὸ ὁποῖον ὅλοι τοῦ ἀναγνωρίζουν εἰς τὸν τομέα αὐτόν, ἐπιθυμῶ νὰ περιο-
ρισθῶ εἰς τὸ νὰ σταχυολογήσω ἀπὸ μίαν
συλλογὴν τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα ποὺ θὰ ἐπιτρέ-
ψουν εἰς τοὺς Γάλλους νὰ ἐκτιμήσουν τὸν
ρόλο ποὺ ἔπαιξεν ὁ πρώην πρωθυπουργὸς
εἰς τρία οὐσιώδη ἐπεισόδια τὰ ὁποῖα φωτί-

('Η συνέχεια εἰς τὴν 3ην σελίδα)

ΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΟΣ ΕΝ ΙΤΑΛΙΑ;

ΔΙΑΦΩΝΙΑΙ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

εἰς τὴν χώραν τρεῖς στρα-
ὸς δρᾶσιν διὰ τὴν περίπτω-
καθ' ἣν ἡ οἰκονομικὴ κατά-
θὰ ἐξ[illegible]στετο εἰς ἀναρχίαν
ε, πρῶ[illegible], ὁ τακτικὸς ἰτα-
τρατός, ὁ ὁποῖος ἔχει δύ-
40.000 ἀνδρῶν κατὰ τοὺς
τῆς συνθήκης. 'Ο στρατὸς
εἶνε πιστὸς εἰς τὴν κυβέρ-
Ντὲ Γκάσπερι καὶ γενικῶς
εἰς τοὺς ἀνωτέρους βαθ-
ου, ἐκτελεῖ ἤδη γυμνάσια
Βόρειον Ἰταλίαν καὶ ἔχει
ὅπλα διὰ τὴν καταπολέ-
τῆς ἀνταρσίας, ἀλλὰ θὰ ἐ-
ετο ἀμέσως εἰς περίπτω-
θνοῦς πολέμου. Ὑπάρχει
ἡ πρώην ἀνταρτικὴ κομ-
τικὴ ὀργάνωσις, ἡ ὁποία ἔ-
0,000 ἄνδρας ποὺ ἐπολέμη-
ντίον τῶν Γερμανῶν. Ἐ-
κόμη κρυμμένα ἀρκετὰ γερ-
ὅπλα, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὰς
ούσας πληροφορίας, ἔχουν
καταστῆ ἄχρηστα. Πιστεύε-
ος ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας
δας οἱ κομμουνισταὶ ἐδα-
ν 4 δισεκατομμύρια λιρέτ-
ὸς ἀγοράν νέων ὅπλων καὶ
φοδίων. Ὑπάρχει τέλος φα-
ς μυστικὸς στρατὸς μὲ δύ-
ὸς πιστεύεται, 50.000 ἀν-
ὁποῖος ἀναζητεῖ ἤδη ὅπλα.
υβέρνησις Ντὲ Γκάσπερι
ι τὰς [illegible]οετοιμασίας αὐ-
πίζει ὅμως ὅτι τρία γεγο-
ἐξουδετερώσουν τὴν ἀπει-
α γεγονότα αὐτὰ εἶνε:

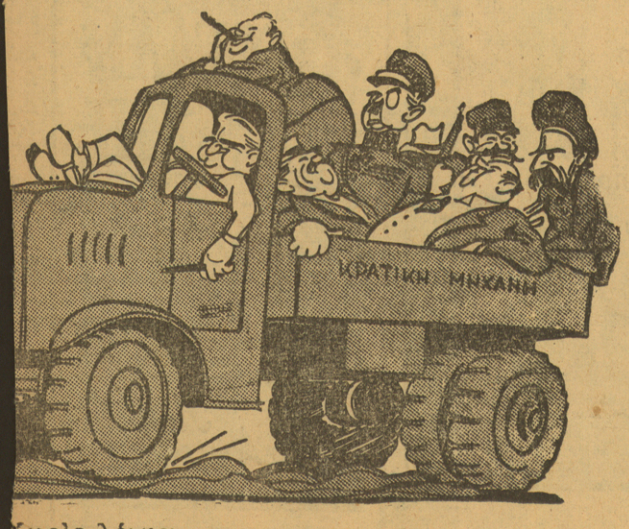
Πρῶτον. Ἡ ἐλπὶς ἀμερικανικῆς βοηθείας ἡ ὁποία, πιστεύεται, θ' ἀνακουφίσῃ τὴν σημερινὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν. Δεύτερον: Ἡ προοπτικὴ τῶν ἐκλογῶν τοῦ Μαρτίου, ἐφ' ὅσον οἱ κομμουνισταὶ ἐλπίουν εἰς νόμιμον νίκην, καὶ Τρίτον: Οἱ κομμουνισταὶ (καὶ οἱ Γιουγκοσλάβοι καὶ Ρῶσσοι ὑποστηρικταί των) δὲν θὰ ὑποκινήσουν ἐπανάστασιν ἐὰν δὲν ἔχουν βεβαιότητα εὐρείας λαϊκῆς ὑποστηρίξεως καὶ ταχείας νίκης. Ἡ πολιτικὴ κατάστασις, συνολικῶς, ἐξελίσσεται πέριξ τῆς ἀμερικανικῆς ἐνεργείας — καὶ ἀμερικανικῆς βοηθείας — καὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ὁ ἀμερικανικὸς λαὸς θὰ συγκατατεθῇ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἀναγκαίαν θυσίαν.

Καὶ αὐτὰ ἀπὸ ἐσωτερικῆς πλευρᾶς. Ἀπὸ ἐξωτερικῆς ὅμως, ἀπὸ τὴς ἐπικυρώσεως τῆς συνθήκης εἰρήνης, οἱ κομμουνισταὶ εὑρίσκονται εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν, διότι σήμερον ἡ Γιουγκοσλαβία εἶνε εἰς θέσιν νὰ τοὺς ὑποστηρίξῃ χωρὶς νὰ θίξῃ οὔτε ἕνα γιῶτα τοῦ διεθνοῦς δικαίου. Φθάνει νὰ συγκεντρώνῃ στρατεύματα καὶ νὰ ἐνεργῇ μετακινήσεις εἰς τὰ σύνορα, διὰ ν' ἀναγκάζῃ τὸν ἰταλικὸν στρατὸν νὰ μείνῃ καθηλωμένος ἐκεῖ. Ταυτοχρόνως ὅμως ὑπάρχουν πληροφορίαι περὶ σοβαρῶν διαφωνιῶν ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ ἰταλικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος. Λέγεται ὅτι ὑφίστανται σοβαρὰ ἀντίθεσις μεταξὺ τοῦ Παλμίρο Τολιάτι, ὁ ὁποῖος ἡγεῖται τῶν μετριοπαθῶν στοιχείων τοῦ κόμματος καὶ τοῦ Λουΐτζι Λόγκο, ὁ ὁποῖος ἡγεῖται τῶν ἀδιαλλάκτων στοιχείων.

Εἰς συνεδρίασιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ κόμματος, πρὸ δύο ἑβδομάδων, ἡ μεταξὺ τῶν δύο ἡγετῶν διαφωνία ἐξεδηλώθη ἐντονωτάτη. Ὁ Τολιάτι ἐξώρκισε τὸ κόμμα νὰ συνεχίσῃ τὴν «ἀξιοπρεπῆ» τακτικήν του, ἡ ὁποία περιλαμβάνει συνεχῆ ἄσκησιν πιέσεως ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως μὲ ἀπεργίας, διαδηλώσεις, ἐκμετάλλευσιν τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ καλλιέργειαν τῶν ἐθνικιστικῶν συνθημάτων κατὰ τῆς «δουλοπρεπείας» τοῦ κ. Ντὲ Γκάσπερι, ἐναντι τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Τὸν Τολιάτι ὑπεστήριξεν καὶ ὁ Οὐμπέρτο Τερρατσίνι, ὁ θεωρούμενος ὑπ' ἀριθμὸν 2 ἀοχηγὸς τοῦ κόμματος. Ἀντιθέτως οἱ περὶ τὸν Λόγκο ἀδιάλλακτοι ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τῆς ἀμέσου δράσεως πρὸς ἀνατροπὴν τῆς κυβερνήσεως Ντὲ Γκάσπερι δι' ὅλων τῶν μέσων. Τελικῶς δὲ ἐπεκράτησεν ἡ ἄποψις Τολιάτι μὲ πολὺ ἀσθενῆ πλειοψηφίαν.

Γενικῶς ὅμως πιστευεται ὅτι ἡ θέσις τοῦ Τολιάτι ἔχει ἐξασθενήσει σημαντικῶς. Καὶ διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς ἀδιαλλάκτους τοῦ κόμματος ἐπέτρεψε τὴν κήρυξιν ἀπεργιῶν εἰς τὴν Βόρειον Ἰταλίαν καὶ ἐξεφώνησε μερικοὺς διαιστότατους λόγους μὲ τοὺς ὁποίους ἠπείλησε τὴν κυβέρνησιν ὅτι ἂν δὲν ὑποχωρήσῃ «θὰ πολεμήσωμεν». Ὁ Τολιάτι ἐλπίζει ὅτι θὰ κατακτήσῃ τὴν κυβέρνησιν νομίμως κατὰ τὰς προσεχεῖς ἐκλογὰς καὶ φιλοδοξεῖ νὰ γίνῃ ὁ πρῶτος κομμουνιστὴς ἡγέτης τοῦ κόσμου ποὺ κατέκτησε τὴν ἐξουσίαν μὲ δημοκρατικὰς καὶ ἀδιαβλήτους μεθόδους. Ἀντιθέτως, οἱ ἀδιάλλακτοι πιστεύουν ὅτι ὁ χρόνος ἐργάζεται ἐναντίον τῶν κομμουνιστῶν.

LIONEL SHAPIRO

Χωρὶς λόγια

(Τοῦ κ. Φωκ. Δημητριάδη)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΜΗΝΥΜΑ ΣΤΟΝ ΡΟΒΕΡΤΟ ΛΕΒΕΚ

ΤΟΥ κ. ΗΛΙΑ ΒΕΝΕΖΗ

'Η ἀνθολογία τοῦ νεοελληνικοῦ λόγου τῆς τελευταίας δεκαπενταετίας ποὺ βγῆκε στὴ Γαλλία μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ κ. Λεβέκ, τὸ «Ντομαὶν Γκρὲκ» —ἡ «'Ελληνικὴ Περιοχὴ»— προκάλεσε ἐδῶ ὀξύτατες ἀντιδράσεις. 'Ο Γάλλος μεταφραστὴς τῶν λυρικῶν μας κατηγορεῖται γιὰ τὴ μονόπλευρη ἐκλογὴ τῆς ὕλης του, κατηγορεῖται πὼς ἦταν ἀναρμόδιος γι' αὐτὴ τὴν ἐργασία ἐνόσω δὲν ξέρει καλὰ ἑλληνικὰ πὼς ἡ ἐργασία του, ἔτσι μονόπλευρη, εἶνε ὄχι μονάχα περιττή, ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμια.

Οἱ γραμμὲς αὐτὲς ἐδῶ δὲν γράφονται γιὰ νὰ συζητήσουν αὐτὲς τὶς ἀντιδράσεις. Θὰ περιορισθοῦν νὰ σημειώσουν ὅτι ἀναμφισβήτητα ἀπ' τὸ «Ντομαὶν Γκρὲκ» λείπουν, ὅπως δὲν ἔπρεπε, χαρακτηριστικὰ ὀνόματα τῆς νεώτερης λογοτεχνίας μας, καὶ πὼς ὑπάρχουν ἐκεῖ μέσα ὀνόματα ποὺ δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ ἐλάχιστα πράγματα στὴν πνευματική μας ζωή. Αὐτὰ εἶνε σημεῖα ποὺ μποροῦν νὰ συζητηθοῦν καὶ ὁ ἐπιμελητὴς τῆς ἀνθολογίας νὰ ἐλεγχθῇ χωρὶς τὸ συμπέρασμα νὰ εἶνε ἀπαραιτήτως πὼς ἔγινε κακὸ μεγάλο στὴ λογοτεχνία μας. Ἂν δὲν ἀντιπροσωπεύεται ὁλόκληρη μὲς στὴν «Ελληνικὴ Περιοχὴ», ἀντὶ προσωπεύεται σ' ἕνα σημαντικό της μέρος. Ἄδικο ἐπίσης εἶνε νὰ ἀπορρίπτεται μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ὁλόκληρη ἡ ἄλλη ἐργασία τοῦ κ. Λεβὲκ (Σολωμὸς, Σικελιανὸς, Σεφέρης, Ἐλύτης.) 'Η ἐργασία αὐτὴ εἶνε σημαντικὴ γιὰ τὰ γράμματά μας, καμωμένη ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπο μὲ ἰδιοφυΐα μεταφραστική. Κανένας δὲν εἶνε σὲ θέση νὰ τὸ μαρτυρήσῃ αὐτὸ καλύτερα ἀπ' τοὺς ἴδιους τοὺς ποιητὲς ποὺ μετέφρασε. Κι' ἐνόσω αὐτοὶ εἶνε ἱκανοποιημένοι, κάθε ἄλλη γνώμη ἔχει περιωρισμένη ἀξία Εἶχα καὶ ἐγὼ τὴν εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσω τὸν κύριο Λεβὲκ ἕνα δυὸ φορὲς στὶς συνεργασίες ποὺ εἶχε μὲ τὸν Ἀμαντοὺ γιὰ λεπτομερειακὰ ζητήματα ὕφους στὴ γαλλικὴ ἀπόδοση τῆς «Αἰολικῆς Γῆς». Οἱ παρατηρήσεις του καὶ οἱ διορθώσεις του ἦταν πράγματι ὀξύτατες. Ὅ,τι ἦταν ἐκπληκτικὸ ἦταν ἡ διαίσθηση ποὺ εἶχε τῆς ἀτμοσφαίρας τοῦ κειμένου ποὺ μεταφραζόταν, ἔστω καὶ ἂν μερικὲς λέξεις του, ἡ ἀκριβὴς τους ἔννοια, τοῦ ξέφευγαν. Ἐργαζόταν λένε τὶς μεταφράσεις του μαζὶ μὲ ἕλληνες γαλλομαθεῖς. Ἔτσι εἶνε. Ἀλλὰ μακάρι ἡ λογοτεχνία μας νὰ βρῇ καὶ σ' ἄλλες γλῶσσες μεταφραστὲς ποὺ νὰ ξέρουν ἑλληνικὰ ἔστω τόσα ὅσα ἐκεῖνος, καὶ νὰ κάνουν μεταφράσεις σὰν τὶς δικές του μὲ τοὺς συνδυασμοὺς ποὺ ἔκανε αὐτός. Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ εἶνε συζητήσεις φιλολογικοῦ φέροντος. Καὶ σίγουρα οὔτε οἱ συντάκτες τῆς «Ελληνικῆς Περιοχῆς» πρόκειται νὰ διαφωνήσουν μὲ τὸ ὅτι καταχωρήθηκαν ἀτελῶς ὅσοι δὲν περιληφθήκανε ἐξαφανίζοντες.

Ὅμως πέρα ἀπ' αὐτὴ τὴ φιλολογικὴ [illegible] ὑπάρχει καὶ μιὰ ἄλλη. Ὁ [illegible]

CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
MDCCCLXXXI

βὲκ κάνει ἐκεῖ μέσα κρίσεις γιὰ τὸ λαό μας ποὺ προσβάλλουν βαθειὰ τὴν περηφάνεια μας. Μᾶς κατηγορεῖ γιὰ ἄθλιες κομπίνες μὲ τοὺς Ἰταλούς, γιὰ πράξεις καὶ γιὰ ἰδιότητες ἀκόμα πιὸ ἄθλιες καὶ ἀτιμωτικὲς. Καὶ γι' αὐτὴ τὴν πλευρὰ ἀκούστηκαν ὀξύτατες διαμαρτυρίες. Ἀπ' ὅ,τι ξέρω ὅλες αὐτὲς οἱ διαμαρτυρίες ἦλθαν ἀπὸ πρόσωπα ποὺ δὲν ἀντιπροσωπεύονται μὲς στὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχή».» Ἂν φθάσουν ἴσαμε τὸν κύριο Λεβὲκ θὰ ἦταν φόβος νὰ τὶς ἀποδώσῃ καὶ σὲ αἴσθημα πικρίας. Ἂς ἔλθῃ λοιπὸν καὶ μιὰ ἄλλη φωνή, αὐτὴ τὴ φορὰ μέσα ἀπὸ τὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» νὰ πῇ τὴ λύπη της, τὴν ὀργή της καὶ τὴν ἀγανάκτησή της.

Θυμᾶμαι, κύριε, ὅταν ἤρθατε πρὶν ἀπὸ μερικοὺς μῆνες νὰ μ' ἀποχαιρετήσετε φεύγοντας γιὰ τὴ Γαλλία. Σᾶς ρώτησα:

—Θὰ ξαναγυρίσετε στὴν Ἑλλάδα;

—Ὄχι, εἴπατε. Ὅ,τι εἶχα νὰ πάρω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὸ πῆρα. Τώρα θέλω νὰ πάω νὰ γνωρίσω ἄλλον τόπο.

Τί ἐπήρατε, λοιπόν, ἀπ' τὴν πατρίδα μας φεύγοντας; Εἴχατε τὸ προνόμιο νὰ ζήσετε ἐδῶ, σὲ μιὰ ἀπ' τὶς κορυφαῖες στιγμὲς τῆς πικρίας καὶ τοῦ μεγαλείου μας ποὺ ἄρχισε στὰ Ἠπειρωτικὰ βουνά. Θὰ ἀκούσατε πὼς κάτι περιστατικὸ ἔγινε στὰ 1940 στὰ βουνὰ αὐτά. Ἀπ' τὰ βουνὰ ἐκεῖ νὰ ἔκαναν νὰ ξεχυθοῦν οἱ πρῶτοι βάρβαροι. Ζητοῦσαν νὰ πάρουν μιὰ ξερὴ γῆ, βρεμμένη ἀπ' τὴν πιὸ ὡραία θάλασσα τοῦ κόσμου. Στὴ γῆ αὐτὴ καὶ στὰ νησιά της ζεῖ ἕνας ταπεινὸς καὶ φιλότιμος λαὸς βοσκῶν καὶ ψαράδων, ποὺ ἄλλο δὲ γυρεύανε παρὰ νὰ τοὺς ἀφήσουνε νὰ ζοῦνε σὲ εἰρήνη, νὰ ποτίζουνε μὲ ποτάμια ἵδρο τὰ δέντρα ποὺ φυτέψαν οἱ πρόγονοί τους, περιμένοντας τὸ λίγο καρπό, νὰ ζοῦνε κρυφὰ ἀπ' τὸ Θεὸ μὲ τὴν πιὸ λίγη τροφὴ ποὺ ἀξίωσε ποτὲ ἀνθρώπινο πλάσμα. Καὶ τὶς νύχτες ν' ἀνιστοροῦνε στὰ παιδιά τους τὴν παλιά τους ἱστορία, θεματοφύλακες μιᾶς κληρονομιᾶς ποὺ στάθηκε τὸ μεγαλεῖο τοῦ κόσμου. Τότε, ὅταν οἱ βάρβαροι χυμήξανε, αὐτὸς ὁ μικρὸς λαὸς δὲ λογάριασε τίποτα. Ἄφησε τὴ γῆ του καὶ τὶς βάρκες του, ἀνέβηκε στὰ χιονισμένα βουνά, οἱ γυναῖκες μας, οἱ μητέρες καὶ οἱ κόρες τῆς Πίνδου τοῦ κουβαλοῦσαν τὰ βόλια στὶς πλάτες τους — καὶ νίκησε. Ἦταν, θὰ πρέπει νὰ τὸ θυμᾶστε, ἡ πρώτη νίκη τῆς Εὐρώπης. Κι' αὐτὸ βάσταξε μῆνες, καὶ τὸ αἷμα ἔβαψε τὸ χιόνι, καὶ τὰ πόδια τῶν πολεμιστῶν ξεπαγιάζανε καὶ τὰ κόβαν. Τότε ἦρθε δεύτερος βάρβαρος. Ὕστερα ἦρθε καὶ τρίτος. Βέβαια δὲ γινόταν ἄλλο. Γονατίσαμε. Κάθε ἄλλος λαός, στὴ συμφορὰ τὴ δική μας θὰ εἶχε συνθηκολογήσει ὁριστικά. Κι' ὅμως τότε ἄνοιξε νέα σελίδα τῆς πικρίας καὶ τοῦ μεγαλείου μας. Θυμηθῆτε, κύριε, ἂν τὸ μπορῆτε τὶς μέρες τοῦ χειμῶνα τοῦ 1941 καὶ τοῦ 1942. Θυμηθῆτε τοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας, τὰ παιδιά μας καὶ τοὺς λαβωμένους μας πολεμιστὲς καὶ τὶς γυναῖκες μας καὶ τοὺς γεροντους μας ποὺ πέφτανε στοὺς λασπωμένους δρόμους, σκελετοὶ φριχτοὶ ἀπ' τὴν πεῖνα καὶ ξεψυχοῦσαν. Θυμηθῆτε πὼς μέναν ἄθαφτοι μέρες, γιατὶ οἱ ζωντανοὶ δὲν προφταῖναν νὰ τοὺς θάβουν. Βέβαια ὁ καθένας θὰ ἔλεγε πὼς γονατίσαμε ὁριστικά. Κι' ὅμως μὲς ἀπ' αὐτὰ τὰ ἐρείπια ἀναπήδησε ἡ ἔξαρση τοῦ ἔθνους ποὺ ἀρνιόταν νὰ ὑποταχθῇ, ἀρνιόταν νὰ συνθηκολογήσῃ. Ἐπειδὴ μιλᾶτε γιὰ τὴν Ἀθήνα, θυμηθῆτε τοὺς δρόμους αὐτῆς τῆς πόλης, θυμηθῆτε τὶς μητέρες τοῦ πένθους ποὺ περνοῦσαν μεσ' ἀπ' τὰ ἅρματα τῶν κατακτητῶν τους γιὰ νὰ πᾶνε ἀπὸ πανάρχαιους χρόνους οἱ πρόγονοί του. Ἔτσι κάνει σήμερα κι' αὐτὸς. Δὲ ρωτήσατε τοὐλάχιστον κάτι νὰ μάθετε ἀπ' τοὺς ἄλλους Γάλλους, τοὺς συναδέλφους, πλάι σας! Ἦταν ὁ κύριος Μερλιὲ, ὁ κύριος Μιλλιὲξ, ὁ κ. Ἀμαντρὺ. Θυμοῦμαι τώρα ἐδῶ τὸ βιβλίο τοῦ δεύτερου «Στὸ Σχολεῖο τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ», τὸ χρονικὸ τοῦ τρίτου «Ἡ μόχη τῆς Ἐλευθερίας μὲς στὰ ἐρείπια τῶν Δελφῶν». Γιατὶ τοὐλάχιστον δὲ ζητήσατε ἀπ' αὐτοὺς δανεικὰ μάτια;

Προτιμήσατε νὰ μᾶς προσβάλετε. Οἱ σελίδες μας ποὺ ἀγαπήσατε εἶνε ἀναπόσπαστες ἀπ' τὸ λαὸ αὐτό. Δὲν μπορεῖτε νὰ τὶς ξεχωρίσετε ἀπ' τὸ μεγαλεῖο του. Ἔρχονται ἀπ' αὐτόν, ἀπ' τὸ παράδειγμά του, ἀπ' τὴν καρτερία του, ἀπ' τὸ λυρισμό του. Καὶ σ' αὐτὸν ἀνήκουν.

Δὲ θὰ μᾶς κάνουν κακὸ οἱ κρίσεις σας Γιατὶ ἔχουμε μαζί μας τὴ μαρτυρία τῆς θυσίας μας, τὴ μαρτυρία τοῦ πένθους μας, τὴ μαρτυρία τοῦ κόσμου. Κακὸ ἔκαναν στὴν πατρίδα σας. Κακὸ κάμουν στὴ Γαλλία ποὺ ἀγαποῦμε.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΝΕΖΗΣ

3

ἕνα λουλοῦδι στὸν Ἄγνωστο Στρατιώτη, στὴ μνήμη τῶν παιδιῶν τους ποὺ περίμεναν ἄθαφτα στὸ χιόνι τῆς Ἀλβανίας καὶ στὴν ἐρημιά. Θυμηθῆτε τοὺς δρόμους αὐτῆς τῆς πόλης ὅταν διαμαρτυρόταν γιὰ τὶς σφαγὲς τῶν βουλγάρων, γιὰ τὸν ἐξανδραποδισμὸ ποὺ μᾶς ζητοῦσαν οἱ γερμανοί. Θυμηθῆτε τοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας ὅταν ἐρχόταν ἡ Ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἡ Ἡμέρα τῆς 28 Ὀκτωβρίου. Θυμηθῆτε πῶς τὰ παιδιά μας πήγαιναν στὸ θάνατο τραγουδώντας τὸν Ὕμνο στὴν Ἐλευθερία.

❁

Ἀντὶ νὰ θυμᾶστε αὐτὰ θέλετε νὰ μᾶς κατηγορήσετε πὼς πίσω ἀπ' τὶς πλάτες τῶν γερμανῶν ἐμεῖς τὰ φτιάξαμε καὶ συνεννοηθήκαμε μιὰ χαρὰ σὲ κομπίνες μὲ τοὺς Ἰταλούς. Θὰ σᾶς ὑπενθυμίσουμε πάλι τοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας. Ἔτυχε νὰ σταθῆτε καμμιὰ φορὰ στὴν ἄκρη ἑνὸς δρόμου τῆς Ἀθήνας τοῦ 1943, ὅταν περνοῦσαν οἱ θεωρίες τῶν Ἰταλῶν αἰχμαλώτων; Κάθε ἄλλος λαὸς ποὺ θὰ εἶχε ὑποφέρει ἀπ' αὐτοὺς ὅσα ἐμεῖς θὰ ἀλάλιαζε. Ἐμεῖς δὲν ἀλαλάξαμε, δὲ λοιδωρήσαμε. Κανένας ἄντρας δὲν ἅπλωσε τὸ χέρι του ἀπάνω σὲ αἰχμάλωτο, γιατὶ κανένας δὲ βρέθηκε ἄνανδρος. Καὶ οἱ μητέρες μας οἱ μαυροφορεμένες, μπρὸς σ' αὐτὲς τὶς θεωρίες τῆς συμφορᾶς, βλέποντας αὐτὸ τὸ ἔργο τῆς θείας πρόνοιας κλαίγανε καὶ σταυροκοπιοῦνταν — γιατὶ ἡ κάθαρση εἶχε συντελεσθῆ. Ἄρχιζε ἡ ὥρα τοῦ οἴκτου. Αὐτὸ τὸ μεγαλεῖο ἐσεῖς τὸ λέτε συνεννόηση καὶ κομπίνα;

Κρίμα ποὺ δὲν ἔφταξε ὡς ἐσᾶς τίποτα ἀπ' τὸ πάθος τῆς ἐξιδανικεύσεως, ἀπ' τὴν ἀφιλοκέρδεια αὐτοῦ τοῦ λαοῦ τῶν βοσκῶν καὶ τῶν ψαράδων, ποὺ σὲ μιὰ στιγμὴ τὰ ἀπογυμνώνει ὅλα ἀπ' τὴν ὕλη τους γιὰ νὰ τὰ δῇ ὡς στόχο καὶ τέρμα τῆς θυσίας. Ἔτσι ἔκαναν

ΑΠΟΛΛΩΝ
ΣΗΜΕΡΟΝ
2 ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΩΡΑ 6½ καὶ 8½ μ. μ.
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ
ΚΩΣΤΑ ΚΟΦΙΝΙΩΤΗ
Μὲ τοὺς ἄσσους τοῦ Θεάτρου καὶ Βαριετὲ

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙ
ΘΕΑΤΡΟΝ ΛΕΩΦΟΡΟΥ
ΤΡΙΤΗ 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ ΚΥ
ΛΗΞΙΣ ΤΗΣ ΘΕΡΙΝΗΣ
Μὲ τὴν ὑπερέττα τοῦ ΘΕΟΦ
Ο ΒΑΦΤΙΣ
Ἔναρξις παραστάσεων 7 μ. μ. Τηλέ

ΡΕΞ
ΑΥΡΙΟΝ

ΑΤΤΙΚΟΝ
ΑΥΡΙΟΝ

πρὸ τοῦ διλήμματος ἢ νὰ προσλάβουν γυναῖκας ἢ νὰ μείνουν χωρὶς ἐργάτας, ἀνεκάλυψαν μὲ κατάπληξιν ὅτι αἱ γυναῖκες ἦσαν ἐφάμιλλαι μὲ τοὺς ἄνδρας εἰς τὴν τέχνην των, τὴν λεπτότητα τῆς ἐργασίας των καὶ τὴν προσοχήν των. Καὶ κατέστησαν πλέον ἀναπόσπαστον μέρος τῆς βιομηχανικῆς προσπαθείας τῆς χώρας.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΤΣΩΡΤΣΙΛ ΑΠΛΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Ἡ ἔκτασις εἰς τὴν ὁποίαν ὁ σύγχρονος πόλεμος ἀπορροφᾶ ἄνδρας εἰς τὰς ὑπηρεσίας ἀνεφοδιασμοῦ, δὲν ἔχει γίνει γενικῶς ἀντιληπτή. Ἄκουσα τὸν Τσῶρτσιλ νὰ παραπονῆται ὅτι ἡ Ἀεροπορία, ἐκτὸς τῶν ἐργοστασίων, ἐχρειάζετο ἑβδομήντα ἄνδρας ἐπὶ τοῦ ἑβδόμου διὰ νὰ κρατοῦν ἕνα ἀεροπλάνον εἰς τὸν ἀέρα. Μόνον εἰς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν, αἱ ὑπηρεσίαι σημάνσεως ἀπασχολοῦσαν δύναμιν δύο μεραρχιῶν. Καὶ λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ἀνδρῶν ἐχρησιμοποιήθη σαν ταχέως εἰς τὰς βοηθητικὰς ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῆς Ἀεροπορίας γυναῖκες ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου.

Εἰς μίαν σύσκεψιν εἰς τὴν ὁποί

ᾳ διαπ-

κὴ ἐκκρεμότητα. Νὰ τί ἐχαρακτήρισα καταπληκτικό.

Κι' ὅμως δὲν εἶνε αὐτὸ τὸ καταπληκτικό. Εἶνε ἄλλο. Ἄσχετο μάλιστα μὲ τὴν Ἑταιρεία, μὲ τὰ Ὑπουργεῖα, μὲ τὰ ἁρμόδια πρόσωπα. Τὸ καταπληκτικὸ εἶμαστε μεῖς, οἱ πολίτες, οἱ χιλιάδες ἄνθρωποι ποὺ καὶ στὴν περίπτωσι ποὺ ἀναφέρομε καὶ σὲ πλῆθος ἄλλες περιπτώσεις, δὲν παρουσιάζομε τὴν παραμικρότερη ἀντίδρασι. Δός μας ἕνα διπλωματικὸ ἐπεισόδιο ποὺ ἔγινε στὸ Λαίηκ Σαξὲς ἀνάμεσα Μὰκ Νὴλ καὶ Βισίνσκυ καὶ θὰ ἰδῆς ν' ἀνεβαίνῃ τὸ αἷμα μας στὸ κεφάλι. Ἑτοιμοι γιὰ καυγᾶ, γιὰ σκοτωμό. Ἐνόχλησέ μας στὸν κύκλο τῆς ἀτομικῆς μας ζωῆς, βάνε μας κάθε μέρα μπροστὰ στὶς πιὸ ἀδιαιολόγητες δυσχέρειες. στέρησέ μας ἑνὸς δικαιώματος ποὺ ξέρομε ὡς τόσο ὅτι μᾶς ἀνήκει. Θὰ τὰ δεχτοῦμε ὅλα, σχεδὸν μοιρολατρικά.

Γ. ΦΤΕΡΗΣ

προὸ τοῦ διλήμματος ἢ νὰ προσλάβουν γυναῖκας ἢ νὰ μείνουν χωρὶς ἐργάτας, ἀνεκάλυψαν μὲ κατάπληξιν ὅτι αἱ γυναῖκες ἦσαν ἐφάμιλλαι μὲ τοὺς ἄνδρας εἰς τὴν τέχνην των, τὴν λεπτότητα τῆς ἐργασίας των καὶ τὴν προσοχήν των. Καὶ κατέστησαν πλέον ἀναπόσπαστον μέρος τῆς βιομηχανικῆς προσπαθείας τῆς χώρας.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΤΣΩΡΤΣΙΛ ΑΠΛΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Ἡ ἔκτασις εἰς τὴν ὁποίαν ὁ σύγχρονος πόλεμος ἀπορροφᾶ ἄνδρας εἰς τὰς ὑπηρεσίας ἀνεφοδιασμοῦ, δὲν ἔχει γίνει γενικῶς ἀντιληπτή. Ἄκουσα τὸν Τσῶρτσιλ νὰ παραπονῆται ὅτι ἡ Ἀεροπορία, ἐκτὸς τῶν ἐργοστασίων, ἐχρειάζετο ἑβδομήντα ἄνδρας ἐπὶ τοῦ ἑβδόμου διὰ νὰ κρατοῦν ἕνα ἀεροπλάνον εἰς τὸν ἀέρα. Μόνον εἰς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν, αἱ ὑπηρεσίαι σημάνσεως ἀπασχολοῦσαν δύναμιν δύο μεραρχιῶν. Καὶ λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ἀνδρῶν ἐχρησιμοποιήθη σαν ταχέως εἰς τὰς βοηθητικὰς ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῆς Ἀεροπορίας γυναῖκες ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου.

Εἰς μίαν σύσκεψιν εἰς τὴν ὁποί

ᾳ διαπ-

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ «ΣΥΝΤΡΟΦΙΕΣ»

ΤΟΥ κ. ΜΙΧ. ΡΟΔΑ

Φωτιὰ στὰ τόπια. Πρόκειται γιὰ τὸν φιλολογικὸ καυγᾶ τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου καὶ τῆς «κλίκας» τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη. Μόλις συνῆλθε ὁ κ. Παναγιωτόπουλος ἀπὸ τὴν τελευταία ἁρρώστεια του ἐπανέλαβε τὸν ἀγῶνα στὸ τελευταῖο τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας» μὲ τὴν δήλωσι ὅτι «θὰ μὲ ξαναβρίσουν, καὶ μὲ ξανανιωμένη ἴσως ὁρμή μπορεῖ, ἂν εἶμαι γερός, νὰ προσθέσω κ' ἐγὼ κάτι πιὸ πέρα». Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, στὸ ἴδιο τεῦχος, ὁ μαθητὴς τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη, ὁ κ. Α. Καραντώνης, ἀπαντώντας στὸν κ. Κλ Παράσχο γιὰ τὴν σημασία τῆς λέξης «κλίκα» — ποὺ ὁ δεύτερος τὴν χαρακτηρίζει «φιλολογικὴ ὁμάδα» — καταλήγει στὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ νόημά της εἶνε προσδλητικό, δηλαδὴ «θὰ πῇ συντροφιὰ κοινωνία, ὁμάδα ἀνθρώπων ἀξιοπεριφρόνητων» ποὺ «συγκροτεῖται σὲ σύνολο γιὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ ἔργα κακὰ καὶ ἀντικοινωνικά, παραβαίνοντας τὸν ἠθικὸ νόμο καὶ τὰ δίκαια συμφέροντα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων».

Νὰ μιὰ φορά, ἐπὶ τέλους, ποὺ συμφωνοῦμε μὲ τὸν κ. Α. Καραντώνη. Πραγματικὰ «κλίκα» σημαίνει ὁμάδα ἀνθρώπων ἀξιοπεριφρονήτων ποὺ συγκροτοῦνται σὲ σύνολο γιὰ νὰ ἐπιχειρήσουν ἔργα ἀντικοινωνικά, παραβαίνοντας τὸν ἠθικὸ νόμο καὶ τὰ δίκαια συμφέροντα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ὁ ὁρισμὸς εἶνε ἐπιγραμματικός, καὶ ὁ φίλος κ Κλ. Παράσχος εἶχε ἄδικο ποὺ ἠθέλησε μὲ τὰ Γαλλικά του νὰ χρυσώσῃ τὸ χάπι τῆς συρρεαλιστικῆς κλίκας τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη καὶ τοῦ κ. Α. Καραντώνη.

***

Οἱ παλαιότεροι λογοτέχνες καὶ ποιητὲς εἶχαν τὶς «συντροφιές» των μὲ ἀδελφικὰ αἰσθήματα, μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὸ σεβασμὸ πρὸς τὰ ἔργα των, μὲ τὴν κριτική των ποὺ ἦταν ἀπηλλαγμένη... στρυχνίνης. Ἂν ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὰ περασμένα θὰ δοῦμε τὴν «συντροφιὰ» τῶν Γ. Σουρῆ, Κωστῆ Παλαμᾶ, Γ. Δροσίνη, Γ. Πολέμη, Γρ. Ξενοπούλου, Μπάμπη Ἀννίνου, Γ. Στρατήγη καὶ ἀρκετῶν ἄλλων. Στέγη τῆς συντροφιᾶς ἦταν τὸ φιλόξενο καὶ πρόσχαρο σπίτι τοῦ ποιητῆ τοῦ «Ρωμηοῦ» μὲ τὴν ἐξαιρετικὴ εὐγένεια τῆς κυρὰ-Γιώργαινας. Τὴν φιλολογικὴ αὐτὴ συντροφιὰ τὴν ἔχει ἀπαθανατίσει ὁ ζωγράφος Γιώργος Ροΐλὸς μὲ ἕνα θαυμάσιο πίνακα ποὺ ὑπάρχει στὴν αἴθουσα τοῦ «Παρνασσοῦ» καὶ ποὺ πολὺ δροῦν οἱ Σουρῆς, Παλαμᾶς, Δροσίνης Πολέμης Προβελέγγιος, Στρατήγης.

***

Ἄλλη φιλολογικὴ «συντροφιὰ» ἦταν μὲ τὴν προεδρία τοῦ ποιητῆ Στεφάνου Μαρτζώκη στὸ καφενεῖον «Νέον Κέντρον» στὴν ἀρχὴ τῆς ὁδοῦ Προαστείου — σήμερα Ἐμμ. Μπενάκη — ἐκεῖ ποὺ εἶνε τώρα τὰ καταστήματα Κουτσογιάννη. Γύρω ἀπὸ τὸν γηραιὸ Ζακυνθινὸ ποὺ εἶχε γράψει τὸ «Σήμαντρο» καὶ τοὺς «Βαρβάρους στίχους», φτερούγιζαν, ποιητικά, ὁ Ρῶμος Φιλύρας, ὁ Φῶτος Γιαφύλλης ὁ Γιῶργος Φτέρης ὁ Γιῶργος Συριώτης, ὁ Τέλος Ἄγρας, ὁ Χρῆστος Βαρλέντης, ὁ Γεράσιμος Πατταλᾶς, ὁ Ἰωσὴφ Ραυτόπουλος, ὁ Ἀνδρέας Μάρκελλος μὲ τὰ διηγήματα τῆς «Βόχας», ὁ Μανώλης Μαγκάκης, καὶ δίπλα σὲ λογοτέχνες καὶ ποιητὲς συντρόφευαν τὸν Μαρτζώκη νεαροὶ ζωγράφοι, γλύπτες, ὅπως ὁ Μιχ. Τόμπρος, μουσικοί, ἠθοποιοὶ μὲ τὸν Λύσανδρο Λύτρα τὸ στερνοπαίδι τοῦ μεγάλου ζωγράφου Νικηφόρου Λύτρα.

***

Ὁ Ἄγγελος Σικελιανὸς εἶχε τὴν «συντροφιὰ» του στὴν ἀρχὴ τοῦ λυρικοῦ του βίου στὴ «Νέα Σκηνὴ» τοῦ Χρηστομάνου μὲ τὸν Σπήλιο Πασαγιάννη καὶ τὶς νυχτερινὲς ὧρες στὸ γαλακτοπωλεῖο Μπερνίτσα. Ὁ Δημοσθένης Βουτυρᾶς, ὁ συγγραφέας τοῦ «Λαγκὰ» — ἀναφέρω τὸ πρῶτο μεγάλο διήγημά του — εἶχε τὴν συντροφιά του στὶς ταβέρνες τῆς Νέας Ἀγορᾶς, καὶ στοῦ Πουλκαλᾶ, ἐκεῖ στὴν ὁδὸν Ἀριστείδου, μὲ τὸ Σαμιώτικο κρασί.

Στὸ «Πανελλήνιο» ἔρριχνε ἄγκυρα τὶς νυχτερινὲς ὧρες ὁ Γεράσιμος Βῶκος μὲ τὴν κλασσικὴ του «μπέρτα» τοῦ χειμώνα, Λογοτέχνης, ποιητὴς δημοσιογράφος, ζωγράφος, μουσικὸς πολύτροπος καὶ πολύτεχνος, ἐκδότης τοῦ «Περιοδικοῦ» μας καὶ τοῦ «Καλλιτέχνη», ἦταν πάντα πρόσχαρος καὶ γελαστὸς κι' ἐσκόρπιζε τὴν φιλία του στὸν Γ. Βουτσινᾶ, Διονύσιο Κόκκινο, τὸν «Μακεδαῖο» χρονογράφο τῆς «Πατρίδος», τὸν Ἠλία Βουτιερίδη καὶ πολλοὺς φλογισμογράφους ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴν «συντροφιὰ» τοῦ νυχτερινοῦ κέντρου.

***

Ἀπέναντι στὰ «Βουστάσια» ἡ συντροφιὰ τοῦ Νίκου Καρβούνη, τοῦ Ζαχαρία Παπαντωνίου, τοῦ «Μπεμ» — Δ. Χατζοπούλου, τοῦ Πλάτωνα Ροδοκανάκη. Αὐτὸς ὁ συγγραφέας τοῦ «Φλογισμένου Ράσου», ὁ ἀποστάτης τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, ἐχάραζε μὲ τὸ μολύβι σταυροὺς στὰ μάρμαρα τοῦ γαλακτοπωλείου καὶ τοὺς στόλιζε μὲ βυζαντινὰ ψηφιδωτά. Ὁ Γιάννης Βλαχογιάννης ἦταν «μονόχωστος» καὶ δύσκολα ἔμπαινε σὲ συντροφιές. Ὁ Μίλτος Μαλακάσης περνοῦσε τὶς ὧρες του στὴ «Μινέρβα» — τὸ ξενοδοχεῖο τῆς ὁδοῦ Σταδίου — στὸ Σύνταγμα καὶ στὴν Ἀθηναϊκὴ Λέσχη. Στὴ «συντροφιὰ» τοῦ «Νουμᾶ», ἐκτὸς δέβαια ἀπὸ τὸν Δ. Ταγκόπουλο ἔμεναν πιστοὶ ὁ Καρθαῖος, ὁ Ρήγας Γκόλφης, ὁ ὑποφαινόμενος, ὁ Λέων Κουκούλας, ὁ Μανώλης Καλομοίρης.

Φιλολογικὴ συντροφιὰ εἶχε καὶ ὁ «Μαῦρος Γάτος» τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας στὸ καφενεῖο τοῦ Γιάννη Σπαταλᾶ, ἐκεῖ ὅπου ὁ ἀδελφός του καὶ ἀγαπητός μας Γεράσιμος ἐχτένιζε τόν...«Ἀλήτη».

Ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Σουρῆ εἶχε καὶ τὴν φιλολογικὴ συντροφιὰ τῶν .. διβλίων στὸ σπίτι τοῦ ὁδοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τὶς ἐπισκέψεις φίλων καὶ θαυμαστῶν. Ὅλες φιλολογικὲς συντροφιές, ἄδολες, χωρὶς δίαια πάθη, χωρὶς ἀλληλοκατηγορίες περὶ «προδοτῶν», ὅπως σήμερα, ἂν καὶ τότε ὑπῆρχαν τὰ Ρούσσικα... ρούδλια γιὰ τὴν μετάφρασι τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὸ χαλασμὸ τῆς καθαρεύουσας τοῦ Μιστριώτη.

***

Τώρα νέοι καιροί, νέα ἤθη. Ἔχουμε τὴν «κλίκα» τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη μὲ .. πρωτοπυγμάχο τὸν κ. Α. Καραντώνη. Ἔχουμε «κλίκες» καὶ «ιατρίες» ποὺ κάθε μέρα αὐξάνουν καὶ πληθύνονται. Ἔχω ἄδικο νὰ νοσταλγῶ τὶς «συντροφιὲς» τοῦ παλαιοτέρου καιροῦ μὲ ρωμαϊτισμὸ των μὲ τὴν ρετσίνα Βουτυρᾶ καὶ τὸ λαϊκὸ ποιητικὸ... κηπάτο τοῦ Μαρτζώκη;

ΜΙΧ. ΡΟΔΑ

Δόσιν ὅλων τῶν γε
μεων εἰς τὴν Δύσι
ραν. Ὅσο διὰ τὰ
λις φύγω ἀπὸ ἐδῶ
ἀμέσως εἰς τὸ στρ
διὰ νὰ κατευθύνω
Ρώσσων ἄμυναν.
διαβιβάσετε τὴν
Συμμάχων διὰ τοῦ
—εἶνε ἄνθρωπος
ἐμπιστοσύνης μου».

***

Ἡ σύσκεψις αὐ
δίαν, ποὺ ἐδείκνυεν
νεχίσθη μέχρι τῆς 4
νῶ ὁ Κόμης ἑτοιμαζ
Χίμλερ ἤρχισε νὰ
λιν — φέρων τὴν σ
παρελθόν. Ἐπανελά
τὴν ἰδίαν ἱστορίαν.
του πρὸς τὸν Χίτλερ
ἐθαύμαζε κατὰ τὰς
νας ἡμέρας τοῦ Μο
ὁρμὴ καὶ ἡ πίστις ἐκ
λεο νὰ ἐγκαταλείψῃ
γροτικὴ ζωή.

«Ὁ λόγος τοῦ Χ
ἐμὲ νόμος», μονολογο
σὰν νὰ εἶχε λησμον
ρουσία τοῦ Κόμητος
τὰς διαταγάς, ἐσυνέ
φορτώθηκα ὅλα τὰ θ
θέσεως. Μὲ παρουσι
σάπη. Ὁ ξένος τύπ
τος ἀπὸ ἱστορίες σ
ὠμότητες ποὺ λαμβ
εἰς τὰ στρατόπεδα
ως. Αἱ περισσότερα
στορίας αὐτὰς ὅμως
καὶ...»

«Ἡ ἱστορία θὰ σ
τὰς ἀποδείξεις, ποὺ
ση» ἐπρόσθε ὁ Μπε
νῶν τοὺς ὁμους του «
ξεις φαίνεται νὰ εἶνε
Δὲν ἔχω δέβαια ἀν
ὅσα ἔγιναν, εἶσθε ὅμ
νος Ὑπουργός. Διὰ
τὸν θεὸ εἶνε ἀδύνατον
μάχους νὰ σᾶς ἀναγ
ἀρχηγὸν τοῦ Γερμανικ
Ἠμπορεῖτε ὅμως νὰ
κὰς ἀπὸ τὰς θηριωδί
ματίζοντας τὸν πόλεμ
μὴν αὐτὴν καὶ ἀπελ
ὅλα τὰ θύματα τῶν
συγκεντρώσεως καθθ
τοὺς ἐξαλωτοὺς πολ

Ὁ Χίμλερ πετάχθη
τὸ καθισμά του.

—Δὲν ἔχω νὰ μεταν
πεται, εἶπεν. Ἤμουν
τοῦ Φύρερ. Ἐξετέλεσ
γὰς του. Ἐμεινα πιστ
μέχρις τέλους...» καὶ

9013/35.

ὑποθρούβας ἐκ
ὸ ἀνδρῶν. Τοῦ-
πὸ ἀνυπερβλή-
υσχερείας. Κα-

διαβάσουν τὴν
έψεως τῶν Πα-
ητεῖ ἀμερικανι-
φώνως πρὸς τὸ
ὑρίσκομεν ἀπα-
ὐτὴν τὰς ἀνάγ-
.000 κατοίκων
ώπης, οἱ ὁποῖοι
ερον ἀπὸ ὅλους
καταγωγῆς καὶ
νάγκαι των εἶνε

ς λόγω συνεχι-
ν ξηρασίας, ἡ ἐ-
σικάλεως θὰ εἶ-
.000 μποῦσελ
μικῆς. Τὸ κρέας
τρίτα τοῦ προ-
γάλα τὰ τέσσα-
λλία καὶ ἡ Ἰτα
τὴν χειροτέραν
λους, μὲ τὴν ἡ-
τὴν ἀναγκαιοῦ-
ου. Εἰς πολλὰς
κῆς Εὐρώπης ἡ
θὰ εἶνε ὀξυτέρα
ήποτε στιγμὴν

τα Ἀπρίλιον ὁ
αμαντιέ, μοῦ εἶ-
τῆς ἀνωμαλίας,
ηλωθοῦν εἰς τὴν
ἐρχόμενον χειμῶ
ίψεως τροφίμων.
τα τῆς ἐκθέσεως
γνωστὰ ἀπὸ ἔξ
λῶς πληροφορη-
εἶνε χρήσιμη.
. Εἶνε ἕνα πα-
μποροῦν νὰ πα-
σμένοι προσπά-
ιματισμός. Εἶχε
εσμα ὅτι ἔχουν

Η ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ

«Η ΕΝΙΣΧΥΣΙΣ ΕΙΝΕ ΠΟΛΥ ΟΛΙΓΗ ΚΑΙ ΕΡΧΕΤΑΙ ΠΟΛΥ ΑΡΓΑ!»

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΧΕΝΡΥ ΟΥΑΛΛΑ ΠΡΩΗΝ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΩΝ ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ

ὶ αἱ ἰδέαι, τὰς ὁποίας ἐκήρυσσε καὶ κηρύσσει ὁ
δρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Χένρυ Οὐάλ-
θεια μὲ κάθε θυσίαν, ὅπως ὁ κόσμος μὴ διαιρεθῇ
όμενα στρατόπεδα καὶ ἡ κεντρικὴ ἰδέα, ὅτι ὁ κοι-
μὸς πρέπει ν' ἀντιμετωπισθῇ κυρίως μὲ οἰκονομι-
δυναμικὰ μέσα ἔφεραν τὸν κατ' ἐξοχὴν ἰδεολόγον
ιτικὸν εἰς ὀξεῖαν ἀντίθεσιν μὲ τὴν σημερινὴν Κυ-
νωμένων Πολιτειῶν. Εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Οὐάλλας
σικὴ ἀντίρρησις, ὅτι οἱαδήποτε πολιτικὴ ὁσονδή-
δεώδης καὶ ἂν εἶνε, ἂν δὲν διαθέτῃ καὶ ὑλικὴν δύ-
ερίπτωσιν ἀνάγκης, μοιραίως θ' ἀποτύχῃ. Καὶ ὅτι
ρὰ τὴν ἀνάγκην τῆς μὴ διαιρέσεως τοῦ κόσμου
τεδα, τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ἰδεῶδες διὰ νὰ πραγματο-
μόνη ἡ θέλησις τοῦ ἀγγλοσαξωνικοῦ κόσμου,
τητος καὶ ἡ προθυμία τῆς Ρωσσίας.
εἰς τὴν ὁποίαν ἐμμένει ὁ Ἀμερικανὸς πολιτικὸς
ιν καὶ εἰς τὰ κύρια ἐπιχειρήματα τοῦ κατωτέρω
ρὰ τὴν ἀντίθεσίν του ὅμως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν
ὅμως τὴν ἀνάγκην τῆς βοηθείας πρὸς τὴν Εὐρώ-
κ εἰς μέτρον πολὺ μεγαλύτερον ἀπὸ τὸ προβλεπό-
κετικὰς ἐκδηλώσεις τῶν ὑποστηρικτῶν τοῦ σχεδίου

Τὸ οὐσιῶδες, ὅμως, διὰ τὴν αὐ
τοβοήθειαν εἶνε ἄνθρωποι τρεφόμε-
νοι ἐπαρκῶς — ἐπαρκεῖς θερμίδες
— ὥστε νὰ παράγουν. Τὸν παρελ-
θόντα Ἰούλιον ἐτόνισα τὴν ἀνάγ-
κην ἀμέσου ἀμερικανικῆς βοηθείας
ὥστε τὰ καύσιμα αὐτὰ διὰ τὴν
ἀνθρωπίνην ζωὴν νὰ παρασχεθοῦν
εἰς τοὺς λαοὺς αὐτοὺς ἐγκαίρως
διὰ νὰ τοὺς διατηρήσουν κατὰ τὸν
ἐρχόμενον χειμῶνα. Ἔγραφα: «Θὰ
ὑπερνικηθοῦν πολλαὶ σοβαραὶ δυ-
σκολίαι καὶ θ' ἀντιμετωπισθοῦν
σκληραὶ στιγμαὶ πρὶν τὸ σχέδιον
Μάρσαλ δυνηθῇ νὰ βοηθήσῃ τοὺς
λαοὺς τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης».

Μέχρι τοῦδε δὲν ἔγινε τίποτε τὸ
ἀποτελεσματικόν, ἀκόμη δὲ καὶ σή
μερον δὲν ὑπάρχει καμμία ἔνδει-
ξις ὅτι ἡ κυβέρνησις καὶ τὸ Κογ-
κρέσσον θὰ ἐνεργήσουν μὲ τὴν ρω
μαλεότητα καὶ τὴν ταχύτητα ποὺ
ἀπαιτεῖ ἡ κρίσιμη κατάστασις. Ἡ
ἐπείγουσα αὐτὴ ἀνάγκη εἶνε πε-
ρισσότερον ζωτικὴ διὰ τὴν εἰρήνην
καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ κόσμου,
παρὰ ἡ ἐγκαθίδρυσις, ὑπὸ τὸ
πρόσχημα «διεθνοῦς ἐντάσεως» ἑ-
νὸς νέου ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς
Ἀμύνης.

Εἶνε μία ἄλλη περίπτωσις τοῦ
«πολὺ ὀλίγα καὶ πρλὺ ἀργά». Τὸ
Κογκρέσσον ἐνδιαφέρεται πολὺ πε
ρισσότερον νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς φό-
ρους καὶ νὰ ἀσχοληθῇ μὲ ἄλλα ἐ-
σωτερικὰ ζητήματα, παρὰ νὰ προσ
παθήσῃ νὰ βοηθήσῃ τὴν Εὐρώπην
νὰ σταθῇ στὰ πόδια της.

Οἱ ἀναγνῶσταί μου γνωρίζουν
ὅτι δὲν ἔχω καμμίαν ἀπολύτως πί
στιν εἰς οἱονδήποτε τύπον σχεδίου
Μάρσαλ ποὺ ἀντιτάσσει τὴν Δυτι-
κὴν Εὐρώπην εἰς τὴν Ἀνατολικήν.
πως ἀσκήσωμεν πίεσιν ἐπὶ κυβερ-
νήσεων καὶ λαῶν. Οἱ εἰς τὴν ἐξου-
σίαν ἀντιδραστικοὶ θὰ μᾶς ἀγαπήσουν,
διότι νομίζουν ὅτι τοὺς σώ-
ζομεν.

Οἱ ἐργάται θὰ μᾶς μισήσουν,
διότι νομίζουν ὅτι προσπαθοῦμεν
νὰ κρατήσωμεν ἢ νὰ ἐπιβάλωμεν
ἀντιδραστικὰς κυβερνήσεις καὶ νὰ
ἐπηρεάσωμεν τὸ οἰκονομικὸν σύ-
στημα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης πρὸς
ὄφελος τῆς Σὺλ Στρήτ.

Ἡ κυβέρνησις καὶ τὸ Κογκρέσσον
μας εἶνε εἰς τὸ ἔπακρον ἀφε-
λεῖς, ἐὰν νομίζουν ὅτι αἱ χῶραι τῆς
Εὐρώπης θὰ ἐκχωρήσουν τὰ πολι-
τικὰ πρωτοτόκιά των δι' ὀλίγα δι-
σεκατομμύρια δολλάρια. Ἠμπο-
ρεῖ νὰ λάβουν τὰ χρήματα καὶ τὰ
προϊόντα μας, ἀλλὰ θάττον ἢ
βράδιον θὰ ἐνεργήσουν πολιτικῶς
ὅπως αὐτοὶ θέλουν. Δὲν εἶμεθα ἀ-
γαπητοὶ εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ὅσον
περισσότερον χρησιμοποιοῦμεν οἰ-
κονομικὴν πίεσιν διὰ νὰ ἐπεμβαίνω
μεν εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ὑποθέσεις,
τόσον μισητότεροι γινόμεθα.

Κυττάζομεν τοὺς ψήφους εἰς τὸν
ΟΗΕ καὶ νομίζομεν ὅτι διαθέτομεν
τὰ τρία τέταρτα τῶν ἐθνῶν τοῦ κό
σμου κατὰ τῆς Ρωσσίας. Προσωρι-
νῶς, ἡ στρατιωτικὴ καὶ οἰκονομικὴ
δύναμις ἠμπορεῖ νὰ μᾶς δίδῃ μίαν
θέσιν μοναδικοῦ γρήτρου εἰς τὸν
ΟΗΕ, χάνομεν ὅμως σταθερῶς ἔδα
φος μεταξὺ τῶν λαῶν τοῦ κόσμου.
Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ
δὲν θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ ἀνακτήσω-
μεν τὸ χαμένον ἔδαφος.

❁

Μολονότι ἀμφιβάλλω διὰ τὰ κί-
νητρα τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ, ἐξα-
κολουθῶ νὰ ἐλπίζω ὅτι τὸ Κογ-
κρέσσον θὰ συνέλθῃ ἀμέσως καὶ
θὰ ψηφίσῃ ὅλο τὸ ποσὸν ποὺ
χρειάζεται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν
ὑποδείξεων τῆς ἐκθέσεως τῶν Πα-
ρισίων. Πράττον οὕτω, τὸ Κογ-
κρέσσον θὰ ἔπρεπε ν' ἀντιληφθῇ
ὅτι ἴσως τὸ ἥμισυ τῆς χρηματο-
δοτήσεως θὰ δαπανηθῇ εἰς τρόφι-
μα καὶ ὅτι τὰ τρόφιμα ποὺ θὰ
σταλοῦν εἰς τὴν Εὐρώπην δὲν ἠμ-
ποροῦν νὰ φαγωθοῦν εἰς τὰς Ἡ-
νωμένας Πολιτείας. Αὐτὸ σημαί-
νει ὅτι τὸ Κογκρέσσον θὰ ἔπρεπε
νὰ ψηφίσῃ ἀμέσως νόμον περὶ
διανομῆς διὰ δελτίου καὶ ἐλέγχου
τῶν τιμῶν ὡρισμένων βασικῶν
προϊόντων.

Ἡ ψυχὴ τοῦ ὅλου προβλήματος
εἶνε τὸ ἔλλειμμα 10.000.000
Πολιτείας. Τὰ κτήνη εἰς τὰς Ἡνω-
μένας Πολιτείας δὲν ἔχουν ἐπαρ-
κῆ τροφήν, ἰδία ἀραβόσιτον καὶ
μὲ τὰς σημερινὰς τιμὰς πολλοὶ
Ἀμερικανοὶ κτηνοτρόφοι ἠμπο-
ροῦν νὰ κερδίσουν ἐὰν δώσουν εἰς
τὰ κτήνη των σῖτον μᾶλλον παρὰ
ἀραβόσιτον. Ἡ Εὐρώπη ἔχει ἀπε-
γνωσμένως ἀνάγκην σίτου κατὰ
τὴν περίοδον Ἰανουαρίου -- Αὐ-
γούστου 1948. Χωρὶς αὐτὸν, οἱ
ἐργάται τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰ-
ταλίας δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐργα-
σθοῦν κανονικά. Πολλαὶ οἰκογέ-
νειαι θὰ ἐξαθλιωθοῦν ἀπὸ τὴν ἐλ-
λειψιν καὶ ἄστου καὶ γαιάνθρω-
κος. Ἡ ἀνθρωπότης ἀπαιτεῖ ὅπως
ὁ σῖτος φαγωθῇ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώ-
πους τῆς Εὐρώπης μᾶλλον, παρὰ
ἀπὸ τὰ κτήνη τῶν Ἡνωμένων Πο-
λιτειῶν.

❁

Ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος νὰ ἐμ-
ποδισθοῦν οἱ Ἀμερικανοὶ κτηνο-
τρόφοι νὰ θρέψουν τὰ κτήνη των
μὲ σῖτον, εἶνε νὰ ψηφίσῃ τὸ Κογ-
κρέσσον νόμον παρέχοντα εἰς τὸ
κράτος τὸ δικαίωμα ν' ἀγοράζῃ
σῖτον ἀπὸ πάντα γεωργὸν ἢ ἔμπο-
ρον σιτηρῶν εἰς τὰς Ἡνωμένας
Πολιτείας εἰς τὴν τιμὴν τῆς 1 Ὀ-
κτωβρίου 1947. Θὰ ἔπρεπεν ἐπί-
σης νὰ ψηφισθῇ νόμος, ἀπαγορεύ-
ων τὴν χορήγησιν σίτου ὡς κτη-
νοτροφῆς.

Τὸ Κογκρέσσον θὰ ἔπρεπεν ἐπί-
σης νὰ ὁρίσῃ ἀνωτάτας τιμὰς διὰ
τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα, ὄχι ἄ-
νω τῶν σημερινῶν ἐπιπέδων καὶ νὰ
ψηφίσῃ νόμον προβλέποντα τὴν
ἵδρυσιν ὀργάνου, τὸ ὁποῖον θὰ
ἐκδώσῃ δελτία διὰ τὴν διανομὴν
κρέατος καὶ βουτύρου. Δὲν θὰ ὑ-
πάρξῃ μεγάλη σπάνις κρέατος
τὸν χειμῶνα, ἀλλ' ἀργότερον ἐν-
τοὺς τοῦ 1948 ἡ σπάνις θὰ εἶνε
ὀξεῖα. Συνεπεία τοῦ ἐλλείμματος
τῆς ἐσοδείας ἀραβοσίτου τοῦ
1947. Δύο τρόποι ὑπάρχουν ν' ἀν-
τιμετωπισθῇ ἡ σπάνις τοῦ κρέα-
τος. Ὁ ἕνας εἶνε ἡ χρησιμοποίη-
σις ὑψηλῶν τιμῶν καὶ οὕτω ἡ ἐκ-
δίωξις τῶν πτωχῶν ἀπὸ τὴν ἀγο-
ράν. Ὁ ἕτερος εἶνε ἡ ἐφαρμογὴ
δελτίου, ὥστε ἡ σπάνις νὰ κατα-
νεμηθῇ εἰς ὅλους. Οἱ Ἄγγλοι ἐ-
ξακολουθοῦν νὰ ἐφαρμόζουν τὸ
δελτίον. Θὰ ἔπρεπε νὰ πράξωμεν
καὶ ἡμεῖς τὸ ἴδιον ἔστω καὶ ἐάν
δὲν προλάμβάνωμεν νὰ ἐφαρμόσω-
μεν τὸ δελτίον πρὸ τοῦ Φεβρουα-
ρίου ἢ τοῦ Μαρτίου. Ἡ σπάνις

Δὲν αἰσθάνομαι συμπάθειαν
πρὸς τοὺς σημερινοὺς πολιτικοὺς
σκοποὺς τοῦ σχεδίου Μάρσαλ,
ἀλλ' αἰσθάνομαι μεγάλην συμπά-
θειαν πρὸς τοὺς πεινῶντας λαοὺς
τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Γνωρίζω
ὅτι, ἐνεργοῦντες ραγδαίως, δυνά-
μεθα ν' αὐξήσωμεν κατὰ πολλὰ ἑ-
κατομμύρια μποῦσελς τὸν διαθέ-
σιμον διὰ τὴν Εὐρώπην σῖτον.

Ἡ κυβέρνησις καὶ ὁ Χέρμπερτ
Χοῦβερ ὁμιλοῦν περὶ ἐθελοντικῆς
ἐνεργείας. Ἡ ἐθελοντικὴ ἐνέργεια
δὲν θ' ἀποδώσῃ. Μερικαὶ διαφημι-
στικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐπιχειρή-
σεις δημοσίων σχέσεων θὰ ἐπιτύ-
χουν λαμπρὰς ἐργασίας, πολλαὶ
ἴσως προσφέρουν ἐθελοντικῶς τὰς
ὑπηρεσίας των, διὰ νὰ δώσουν εὐ-
ρεῖαν δημοσιότητα εἰς τὸ γεγο-
νὸς ὅτι παχύτατα κτήνη τρώγουν
σῖτον εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτεί-
ας, ἐνῶ εἰς τὴν Εὐρώπην οἱ ἄν-
θρωποι πεινοῦν. Ρήτορες θὰ ἐκφω-
νήσουν λόγους. Θὰ γίνουν ὁμιλίαι
ἀπὸ τοῦ ραδιοφώνου καὶ θὰ ρι-
φθοῦν συνθήματα. Ὁ ἠθικὸς ζῆ-
λος μας θὰ κεντρισθῇ ἀπὸ τὴν ἡ-
γεσίαν τοῦ σήματος Τρούμαν καὶ
Χοῦβερ. Ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν σῖ-
τον ποὺ θὰ συγκεντρωθῇ διὰ νὰ
σταλῇ εἰς τὴν πεινῶσαν Εὐρώπην,
τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε μηδαμινόν.
Ἐὰν οἱ γεωργοὶ ἠμποροῦν νὰ κερ-
δίσουν παρέχοντες σῖτον ἀντὶ ἀ-
ραβοσίτου ὡς κτηνοτροφῆν, θὰ ἐ-
ξακολουθήσουν νὰ δίδουν σῖτον. Ἡ
Ἐπιτροπὴ τοῦ Κογκρέσσου, ἡ ὁ-
ποία προσπαθεῖ νὰ ἐλέγξῃ τὰς
τιμὰς τῶν δημητριακῶν μὲ δημο-
σίας δηλώσεις δὲν θὰ ἐπιτύχῃ τί-
ποτε.

Ὅταν ἡ ἀνθρωπότης ἀπαιτεῖται
ἀπὸ ἐξαθλίωσιν, ἡ κυβέρνησις καὶ
τὸ Κογκρέσσον τῶν Ἡνωμένων Πο-
λιτειῶν ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ ἀντι-
μετωπίσουν τὰ θεμελιώδη ζητήμα-
τα. Ὅταν ἔχουν ἕνα πρόγραμμα, ἡ
δημοσιότης εἶνε καλή. Ἀλλ' αἱ ἐκ
κλήσεις πρὸς ἐθελοντικὴν ἐνέργειαν
καὶ αἱ ἐκστρατεῖαι δημοσιότητος
χωρὶς πρόγραμμα, δὲν θὰ ἐπιτύ-
χουν παρὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν
συνείδησιν ἑνὸς ἀμερικανικοῦ κοι-
νοῦ. τὸ ὁποῖον εἶνε ἀποφασισμένον
νὰ βοηθήσῃ τὴν Εὐρώπην. Χρειά-
ζεται κάτι περισσότερον ἀπὸ ἐκ-
κλήσεις πρὸς ἐθελοντικὴν ἐνέργειαν
διὰ νὰ παύσωμεν νὰ ἀδρανοῦμεν
καὶ νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἀποστολὴν
μεγαλυτέρων ποσοτήτων σίτου εἰς

Περὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπειγόντος τῆς
βοηθείας, ὁ κ. Σοφούλης ἐξεφράσθη ὡς ἑξῆς: «Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι θὰ ἐγίνετο δεκτὴ μὲ βα-
εἰς τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως τὸ πρόβλημα τοῦτο θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ λυθῇ ἐντὸς τριμήνου.

«Κατέληξα, ἐπέν, εἰς τὸ συ-
πέρασμα ὅτι ἐπεβάλλετο κατὰ
πρῶτον ἡ ἀνασυγκρότησις τῶν οἰ-
κονομικῶν τῆς Χώρας. Τοῦτην, βέ-

καὶ οἱ ἄλλοι περιορισμοί, ποὺ ἀφοροῦν τὰς
ἐξαγωγὰς εἰς τὴν Δωδεκάνησον.

Αὐτὸ εἶνε ἕνα κεφάλαιον, ὑπάρχει ὅμως
καὶ δεύτερον: Ὅταν πρὸ ἡμερῶν μετὰ τὸν
Πρωθυπουργὸν κ. Σοφούλην ἐπεσκέφθημεν
τὸν κ. Τσαλδάρην ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Κεντρι-
κῆς Δωδεκανησιακῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ τοῦ ἐ-
πιδώσωμεν ὑπόμνημα περιλαμβάνον τὰς ἀπό-
ψεις μας διὰ τὴν λύσιν τῶν ἐπειγόντων Δωδε-
κανησιακῶν ζητημάτων, ἠκούσαμεν ἀπὸ τὸ στό-
μα τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως
ὅτι ἡ Δωδεκάνησος πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ
ΜΙΑΝ ΜΟΝΟΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΝ ΠΕΡΙ-
ΦΕΡΕΙΑΝ, διότι δὲν ἔχει περισσοτέρους τῶν
90.000 κατοίκους. Ἐν πρώτοις, συμφώνως
πρὸς τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν ἡ ὁποία ἔ-
γινε βάσει τῶν δελτίων διανομῆς τροφίμων,
ἡ Δωδεκάνησος δὲν ἔχει μόνον 90 ἀλλὰ 130.
000 κατοίκους. Ἐκτὸς τούτου ὅμως τὸ ἕν
τρίτον τοὐλάχιστον, τῶν κατοίκων τῆς Δωδε-
κανήσου ΕΞΗΝΑΓΚΑΣΘΗΣΑΝ ΝΑ ΕΚΠΑ-
ΤΡΙΣΘΟΥΝ ΔΙΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ, κατὰ τὴν
διάρκειαν τῆς Φασιστικῆς Τυραννίας, καὶ
διαμένουν σήμερον ἄλλοι μὲν εἰς τὴν Παλαι-

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΚΑΙ ΕΓΕΝΕΤΟ ΦΩΣ...

ΔΗΛΩΣΕΙΣ «ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ»

Οἱ ἀναγνῶστες τῆς στήλης αὐτῆς θὰ ἐν-
θυμοῦνται τὴν κριτικὴ μας γιὰ τὰ ποιητικὰ
(;) ἔργα τῶν Ἑλλήνων Σουρρεαλιστῶν. Ἕ-
νας ἐκ τῶν ὑπερασπιστῶν των, ὁ λογοτέχνης
κ. Γ. Θεοτοκᾶς, μοῦ εἶχε ἀπαντήσει μὲ μιὰ ἐ-
πιφυλλίδα σὲ καθημερινὴ πρωϊνὴ ἐφημερίδα—
δὲν ἐκδίδεται πλέον — καὶ μὲ εἶχε ἐπικρίνει
πικρόχολα καὶ βάναυσα Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχα
λάβει καὶ μερικὰ γράμματα ἀπὸ σουρρεαλιστι
κοὺς κύκλους ποὺ μ' ἐρωτοῦσαν ἐὰν εἶμαι
ἐναντίον τῆς σχολῆς τοῦ Γάλλου διδασκάλου
των Ἀντρέα Μπρετόν. Ἀπάντησα καὶ προφορι-
κὰ καὶ γραπτὰ ὅτι δὲν εἶμαι ἐναντίον καμ-
μιᾶς σχολῆς καὶ δὲν ἔχω προκαταλήψεις γιὰ
κανένα πρόσωπο. Γιατὶ σχολὲς δὲν ὑπάρχουν,
δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν, παρὰ μόνον δημι-
ουργήματα καλλιτεχνικά. Τὸ κάλλος δὲν ἔχει
ἀνάγκη ἀπὸ σχολὲς γιὰ νὰ σταθῇ καὶ νὰ ζήσῃ
ἀνάμεσα στοὺς λαούς. Καὶ ὁ σουρρεαλι-
σμός, ὅπως ἐξεδηλώθη ἀπὸ μερικοὺς στὴν
Ἑλλάδα, ἦταν «ἀσχημία» ἀνάμεσα στὰ νεο-
ελληνικὰ γράμματα καὶ ἔπρεπε νὰ κυνηγηθῇ,
νὰ στιγματισθῇ.

Ὑπῆρξαν ὅμως καὶ οἱ ὑπέρμαχοί του. Ἕ-
νας ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν ὁ μαθητὴς τοῦ κ. Γ.
Κατσίμπαλη, ὁ κ. Α. Καραντώνης. Τόσο ὑ-
πέρμαχος ὥστε ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου νὰ
δημοσιεύσῃ στὴν «Ἀγγλοελληνικὴ Ἐπιθεώ-
ρηση» ὁλόκληρο ἄρθρο, μὲ τὶς φωτογραφίες
τῶν σουρρεαλιστῶν καὶ νὰ διατυπώσῃ τὴν
δέβλητη προφητεία ὅτι αὐτοὶ εἶνε οἱ διάδοχοι
τοῦ Σολωμοῦ καὶ τοῦ Παλαμᾶ!

Ἡ ἀπάντηση ἐδόθη καὶ τότε ἀ-
στήλη χωρὶς φόβο καὶ χωρὶς πρό-
μεθα ἐναντίον οἱασδήποτε ἀ-
περισσότερο ἐναντίον προσω-
τρέας Ἐμπειρίκος εἶνε συμ-
πος, ἀλλὰ τό... «δεληνεκέ
νεκτὸ στὸν ποιητικὸ λόγο.
γονόπουλος εἶνε ἀοιστοτέ
ἀνώτερη καλαισθησία, ἀλλὰ
εἰς τὸν ὁδηγόν» καὶ ἄλλα...

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΚΡΗΤΗ

ΚΑΠΙΤΟΛ Ὁ λυτρωτὴς
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ Ἑξῆρες Βομβάης
ΛΟΥΞ "Ολα, καὶ τὸν οὐρανὸ ἄκρη
ΟΑΣΙΣ Προστάται τῆς κοινωνίας
ΟΡΦΕΥΣ Οἱ Ἄθλιοι
ΟΡΦΕΥΣ (Νικ.) Κυνῆγι τοῦ θανάτου
ΠΑΝΘΕΟΝ Ἀπόψε οὐδὲν νεώτερον
ΠΑΛΛΑΣ Τρόϊκα
ΣΠΛΕΝΤΙΤ Ματωμένος πύργος
ΦΑΝΤΑΖΙΟ 3 ὑπέροχοι ἀλήτες
Α·Ι·-ΛΑ·Ι·Φ Μυστικὰ τῆς ζούγκλας

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 1 τοῦ Α Ν. 1092)1938:

Ἰδιοκτήτης καὶ ἐκδότης:
Δ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
Κατοικία: ὁδὸς Βουλῆς 38

Διευθυντὴς: Γ. ΣΥΡΙΩΤΗΣ
Κατοικία: Ὁδὸς Καυταντζόγλου 11

Προϊστάμενος Τυπογρ. ΑΘΑΝ. ΛΕΜΠΕΣΗΣ. Κατοικία: Κορομηλᾶ 12

ἀν Ἑλλάδα, ἄλλοι εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἄλλοι εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ ἄλλοι εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὅταν ἡ παλιννόστησις θὰ εἶνε ἐλευθέρα, θὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς πατρίδας των τοὐλάχιστον 30.000 Δωδεκανήσιοι, καὶ τοιουτοτρόπως ὁ πληθυσμὸς τῶν νήσων θὰ ἀνέλθῃ εἰς 160.000.

Κατὰ ποίαν λογικὴν λοιπὸν ὁλόκληρος ἡ Δωδεκάνησος πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ μίαν Νομαρχίαν ὅταν ἡ Ζάκυνθος μὲ 40.000 πληθυσμὸν ἀποτελεῖ ἰδιαίτερον Νομόν, πρό τινος χρόνου δὲ καὶ ἡ νε ἐξωφρενικὰ καὶ ἀρλουμποειδῆ. Ὁ φίλος κ. Ν. Γκάτσος, ἐπίσης συμπαθέστατος, ἀλλὰ ἡ «Ἀμοργός» του μᾶς προσέφερε τὴν νυχτερίδα που... «κατουράει» σπέρμα.

Ὁ κόσμος γέλασε ἀρκετὰ μὲ τὰ σουρρεαλιστικὰ κατασκευάσματα, ἀλλὰ καὶ κατετοπίσθη γιὰ τὴν ἀληθινὴ ἀξία τοῦ πνευματικοῦ κινήματος, ποὺ κατὰ τὸν μαθητὴ τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη, θὰ διεδέχετο τὸν Σολωμὸ καὶ τὸν Παλαμά! Οἱ περισσότερο ἔγκυροι ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων καὶ οἱ κριτικοὶ ἐσιώπησαν τὴν ἐποχὴ ποὺ ἐδημοσιεύοντο τὰ σουρρεαλιστικὰ κατασκευάσματα τύπου Ἐγγονοπούλου. Καὶ ἔπρεπε νὰ φτάσουμε εἰς τὸ «Ἔπαθλο Παλαμᾶ» γιὰ νὰ ποῦμε: «Καὶ ἐγένετο φῶς», γιὰ νὰ δικαιωθῶ πέρα ὡς πέρα.

Ἀπὸ μιὰ ἐπιτροπὴ ποὺ ἐσχημάτισε τὸ ἀνεκδιήγητο τμῆμα γραμμάτων τοῦ ὑπουργείου Παιδείας, τὸ κρατικὸ ἔπαθλο ἐδιχοτομήθη στὰ δύο. Τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπενεμήθη στὸν ἀρχηγὸ τῶν σουρρεαλιστῶν κ. Γ. Σεφέρη καὶ τὸ ὑπόλοιπο στὸν ποιητή, λογοτέχνη καὶ κριτικὸ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο. Εἰσηγητὴς ὑπὲρ ἀπονομῆ τοῦ ἐπάθλου ἦταν ὁ μαθητὴς τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη, ὁ κ. Α. Καραντώνης.

Πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς μετὰ τὴν ἀπονομὴ τοῦ ἐπάθλου καὶ ξαφνικὰ πρὸ μηνῶν ξέσπασε στὶς στῆλες τῆς «Νέας Ἑστίας» ὁ δικαιολογημένος θυμὸς τοῦ κ Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου ἐναντίον τῆς σουρρεαλιστικῆς ἐκλίκας». Ἔτσι ἄναψε ὁ καυγᾶς. Ἡ «κλίκα» ἐκινητοποίησε τὸν κ. Καραντώνη — μαθητὴ τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη — καὶ ἡ ἀπάντηση στὸν κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο ἔδόθη ἀπὸ τὶς στῆλες τῆς «Ἀγγλοελληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως», ἑνὸς περιοδικοῦ ἀγγλικοῦ, ποὺ ἔπρεπε νὰ μείνῃ μακρυὰ ἀπὸ «κλίκες» καὶ νὰ μὴ γίνῃ προσωπικὸ ὄργανο κανενός.

Ὁ μαθητὴς τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη ἔγραφε στὸ τεῦχος Ἰουλίου 1947, μετὰ ξυ ἄλλων καὶ τὰ ἀκόλουθα: «Μὰ ὁ κ. Ι. Μ. Π. ἔχει τὴν ἀτυχία νὰ μὴ εἶνε ποτὲ πρωτότυπος... Αὐτὰ ποὺ νομίζει πὼς τὰ πρωτοεξαγγέλλει, τὰ ἔχουμε ἀκούσει ἀρκετὲς φορὲς ὡς τώρα. Ἂν ὁ κ. Ι. Μ. Π. διαβάζει ἐφημερίδες θὰ θυμᾶται τὴν πρόσφατη δημοσιογραφικὴ ἐκστρατεία τοῦ κ. Μ. Ροδᾶ ἐναντίον τοῦ Σεφέρη καὶ τῆς νέας ποίησης, «συμπεριλαμβανομένου» καὶ τοῦ πνευματικοῦ καὶ κριτικοῦ τῆς ἐπιτελείου "Ητανε μιὰ ἐπίθεση πανομοιότυπη μ' αὐτὴ ποὺ ἐπιχειρεῖ σήμερα ὁ κ. Ι. Μ. Π. Μὰ ἐνῶ τότε διασκεδάζαμε παρακολουθῶντας τὶς ἀστεῖες προσπάθειες ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ δὲν ἔχει σοβαρὲς σχέσεις μὲ τὴν πνευματικὴ μας ζωή, σήμερα θλιβόμαστε καὶ τάκαρδα βλέποντας τὴν ἀπροσδόκητη συνέχεια μιᾶς κωμικῆς καὶ ταπεινῆς μαζὶ πράξης ἀπὸ ἕνα σοβαρὸ πνευματικό μας ἄνθρωπο».

Καὶ νὰ τώρα ποὺ ἔφθασε — γιὰ τοὺς «ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν σοβαρὲς σχέσεις μὲ τὴν πνευματική μας ζωή», ὅπως ὁ κ. Καραντώνης — τὸ βιβλίο τοῦ Γάλλου κ. Λεβὲκ, ἡ ἀνθολογία του γιὰ τὴν νεοελληνικὴ ποίησι καὶ τὰ νεοελληνικὰ γράμματα. Δὲν εἶδα τὸ βιβλίο ἀλλὰ λέγουν ὅτι ξεγράφει πρόσωπα καὶ πράγματα, ὅσα δὲν ἠθύτηχησαν ν' ἀναφανοῦν κατὰ τὸ...σωτήριο ἔτος 1930, ὅπως μερικοὶ σουρρεαλισταί, ποὺ ἐξυμνοῦνται ἀπὸ τὸν Γάλλο ἀνθολόγο μὲ κυριώτερο ἐκπρόσωπο τὸν κ. Γ. Σεφέρη. Οὔτε ὁ Σολωμός, οὔτε ὁ Παλαμᾶς, οὔτε ὁ Παπαδιαμάντης, οὔτε ὁ Καρκαβίτσας οὔτε ὁ Μαλακάσης, οὔτε ὁ Πορφύρας, οὔτε ὁ Καβάφης, οὔτε ὁ Κρυστάλλης, οὔτε ὁ Θεοτόκης οὔτε ὁ Χατζόπουλος, οὔτε ὁ Ξενόπουλος, οὔτε ὁ Χρηστομάνος, οὔτε ὁ Τραυλαντώνης, οὔτε οἱ Γρυπάρης, Βάρναλης, Οὐράνης, οὔτε ὁ Παπαντωνίου καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ἔχουν θέσι ἢ ὑπῆρξαν στὰ νεοελληνικὰ γράμματα. Ἔτσι οἱ κόποι τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη καὶ τοῦ κ. Α. Καραντώνη ἀποδίδουν τοὺς... ἀγλαοὺς πνευματικοὺς καρποὺς των καὶ στὴν πρώτη γραμμὴ ἔρχεται ὁ κ. Γ. Σεφέρης.

Μὰ νὰ ἐπὶ τέλους καὶ μιὰ δήλωσι «μετανοίας» τῆς φιλτάτης μας κ. Ἑλένης Οὐράνη, ποὺ γράφει μὲ τὸ ψευδώνυμο «Ἄλκης Θρύλος», δημοσιευμένη πρὸ ἡμερῶν σὲ πρωϊνὴ ἐφημερίδα. Τῆς 9ης παρελθόντος μηνὸς. Γράφει μὲ τὸν τίτλο: «Τὸ ἔπαθλο Παλαμᾶ»: «...δὲν ἀναγωρίζω ὅτι ὁ κ Σεφέρης εἶνε ἐμπνευσμένος ποιητής. Ἐλάχιστες στιγμὲς σὲ ἐλάχιστους στίχους του μὲ δονίζει, ἐμένα τοὐλάχιστον, παλμός. Ὁ κ. Σεφέρης δὲν ἐχει τὴν λυρικὴ φύση, τὴ λυρικὴ ἰδιοσυγκρασία τοῦ ἄλλου κορυφαίου ἀντιπροσώπου τῆς μοντέρνας σχολῆς, τοῦ κ. Ἐλύτη».

Καὶ συνεχίζει παρακάτω ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐπάθλου Παλαμᾶ, ποὺ ἦταν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ἀνθολογίας τοῦ κ. Λεβὲκ: «Οἱ ἀνησυχίες μου ὅτι εἶνε πιθανὸν νὰ ἐσφαλλα μεγαλώνουν ἀκόμα περισσότερο, φούντωσαν τελευταῖα μὲ τὴν ἔκδοση τῆς «Ἑλληνικῆς πειρωχῆς» τοῦ κ. Λεβέκ. Στὸ βιβλίο αὐτὸ ἡ ὁμάδα τῆς ὁποίας ἡγεῖται ὁ κ. Σεφέρης παρουσιάζει μιὰ ὁλόγυμνη τὴν ἀπὸ κάθε ἄποψη ἀπαράδεκτη ἐπιθυμία της νὰ μονοπωλήσῃ γιὰ τὸν ἑαυτό της τὴν πνευματικὴ ζωή. Ἐάν, βέβαια, ἡ γνώμη μου ὅτι τὸ βραβεῖον ἔπρεπε ν' ἀπονεμηθῇ στὸν κ. Σεφέρη ἦταν στερεὰ ἐδραιωμένη, καμμιὰ πρᾶξη, καμμιὰ ἐνέργεια στὸ περιθώριο δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν εἶχε κλονίσει. Ἀλλὰ τώρα καθὼς ἡ γνώμη μου εἶχε κι' ἀρχικὰ στηριχθῇ πολὺ περισσότερο σὲ «συγκατάβαση» παρὰ σὲ «πεποίθηση», κι' ἀργότερα πολλὲς δαγκωματιὲς τὴν εἶχαν ξεφτίσει, δὲν προσέφερε ἀντίσταση, ἦταν προφορώτατη νὰ δεχθῇ ἰσχυρότατο τὸ χτύπημα. Συνήργησα μὲ κάποιον τρόπο κι' ἐγὼ ὥστε νὰ ἀναδειχθῇ ἡ ὁμάδα ποὺ θέλει δσους εἶνε ἀπ' ἔξω της νὰ τοὺς ἐκμηδενίσῃ»: Καὶ καταλήγει: «Δὲν ἐπιτρέπεται σὲ κανένα σημεῖο τοῦ ἀμέσου ἐνδιαφέροντός μου νὰ εἶμαι ἀκατατόπιστη κι' ἔστω κι' ἄθελά μου ἐπιπόλαιη. Φοβοῦμαι ὅτι δύσκολα, πολὺ δύσκολα θὰ μπορέσω νὰ ἀπαλλάξω τὸν ἑαυτό μου ἀπὸ κάποιο συναίσθημα ἐνοχῆς».

Ἰδοὺ, λοιπόν, τί λένε καὶ οἱ «ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν σοβαρὲς σχέσεις μὲ τὴν πνευματικὴ ζωὴ μας». Καὶ ἐγένετο φῶς...

ΜΙΧ. ΡΟΔΑΣ

Μετὰ τιμῆς
ΜΙΧ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΟΝΟΤΑΞΙΟΝ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ
ΣΧΟΛΗΣ ΜΕΤΑΞΑ
(Πλατεῖα Ρηγίλλης)
ΑΡΡΕΝΩΝ καὶ ΘΗΛΕΩΝ

Δεκτοὶ σπουδασταί, ἀπόφοιτοι καὶ μαθηταὶ Γυμνασίου. Διδασκόμενα μαθήματα: Λογιστικά, Ἐμποριολογία, Ἀλληλογραφία, Οἰκονομικὰ μαθηματικά, Ἐμπορικὸν Δίκαιον, Πολ. Οἰκονομία, Γαλλικά, Ἀγγλικά. Ἔναρξις μαθημάτων: 10 Ὀκτωβρίου. Λειτουργεῖ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας. Πληροφορίαι, Κανονισμοί, Ἐγγραφαὶ καθ' ἑκάστην. Τηλ. 70.457 Πλ. Ρηγίλλης.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΝ καινουργὲς DODGE πωλεῖται, τιμὴ λογικὴ Πληρ. Κ Λιντοδήν, λογιστὴν Κ Τ γραμμῆς Βεΐκου. 861

Προσέχετε τὰ οἰκόπεδα ποὺ ἀγοράζετε διὰ νὰ κτίσετε

Ἡ Διεύθυνσις Σχεδίων Πόλεων τοῦ ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς:

«Διαρκῶς παρουσιάζονται θύματα ἀκύρου ἀγορᾶς οἰκοπέδων μὴ ἀρτίων νόμῳ ἀναπιδέκτων ἢ ἀκαταλλήλων δι' οἰκοδόμησιν, ἰσχυριζόμενα ἄγνοιαν καὶ ἀνάγκην μέσου στεγάσεως καὶ ὁμολογοῦντα τὸ πάθημά των, ἀξιοῦν δὲ τὴν κατα στρατήγησιν πάσης διατάξεως περὶ Σχεδίων Πόλεων διὰ νὰ ἀνοικοδομήσουν. Συνιστῶμεν εἰς πάντας τοὺς ἀγοραστὰς οἰκοπέδων:

1) Ποτὲ νὰ μὴ ἀγοράζουν ἐκτὸς τοῦ Σχεδίου τῆς Πόλεως οἰκόπεδα διότι οὐδέποτε θὰ λάβουν ἄδειαν οἰκοδομῆς, πρὶν δὲ ἐπιχειρήσουν ν' ἀνοικοδομήσουν αὐθαιρέτως νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψει ὄχι μόνον τὸν ἄμεσον κίνδυνον κατεδαφίσεως ἀλλὰ καὶ τὴν βαρυτάτην φορολογίαν τῶν αὐθαιρέτως οἰκοδομούντων. Σημειωτέον, ὅτι εἰς τὰς ψηφισθείσας διευκολύνσεις δὲν περιλαμβάνονται αἱ ἐκτὸς σχεδίου οἰκοδομαί.

2) Πρὸ πάσης ἀγορᾶς νὰ μὴ ἐμπιστεύωνται εἰς τὰς πληροφορίας ἀνευθύνων, ἀλλὰ νὰ προσέρχωνται εἰς τὰ οἰκεῖα Γραφεῖα Σχεδίων Πόλεων ἢ εἰς τὰ Γραφεῖα Νομομηχανικῶν καὶ Μηχανικῶν καὶ ζητοῦν πληροφορίας περὶ τοῦ ἐὰν τὸ οἰκόπεδον ποὺ προσφέρεται πρὸς ἀγορὰν εἶνε οἰκοδομήσιμον ἢ ὄχι καὶ ἐὰν κεῖται ἐντὸς τοῦ σχεδίου πόλεως Κοτὰ κανόνα παρατηρεῖται μετὰ τὴν παρόνομον ἀγορὰν ἀκαταλλήλων οἰκοπέδων ἀρχίζει ἡ ἐκμετάλλευσις ὑπὸ τῶν μεσαζόντων εἰς τὴν ἄρσιν νομίμων ἐμποδίων κλπ. καὶ συνεχίζεται ἡ ταλαιπωρία τοῦ ἀγοραστοῦ».

Αὔριον Κυριακὴν 5 τρέχοντος καὶ ὥραν 9½ π.μ. τελοῦμεν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Παύλου 40θήμερον ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς ἀγαπημένης μας συζύγου, ἀδελφῆς καὶ θείας

ΕΥΑΝΘΙΑΣ Θ ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 8)βρίου 1947

Ὁ σύζυγος: Θεμελὴς Παπαευαγγέλου. Οἱ ἀδελφοί: Εὐφημία Κρέη, Δημήτριος, Εἰρήνη, Ἀγγελικὴ Παπαευαγγέλου. Οἱ ἀνεψιοί

Τοῦ ἀγαπημένου μας πατέρα

ΚΩΝΣΤ Γ. ΜΑΡΙΝΑΚΗ

Συνταξιούχου ὑπαλλήλου Πανεπιστημίου τελοῦμεν 40θήμερον μνημόσυνον αὔριον Κυριακὴν 5 τρ. μηνὸς καὶ ὥραν 9½ π.μ. εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Ἁγίου Γεωργίου Κυψέλης (Νέον) καὶ παρακαλοῦμεν τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην του ὅπως προσέλθουν

Τὰ τέκνα: Ἰωάννης καὶ Ἀργυρούλα Μαρινάκη. Οἱ ἀνεψιοί.

Τελοῦμεν αὔριον Κυριακὴν 5 τρ. καὶ ὥραν 10 π.μ. 40θήμερον ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἁγίας Φωτεινῆς Νέας Σμύρνης (Τέρμα κιτρίνων αὐτοκινήτων Πάουερ) ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς φιλτάτης μας

ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ Δ. ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Τὰ τέκνα: Ἰωάννης καὶ Θεοσέβεια Ἀνδρικοπούλου, Βιργινία Α Ἀθανασιά δου. Μιχαὴλ καὶ Ἀγγελικὴ Γαρυφαλάκη. Ἡ ἀδελφή: Ἀμαλία Παπαδοπούλου. Οἱ ἔγγονοι, οἱ ἀνεψιοί.

Αὔριον Κυριακὴν 5 τρέχοντος καὶ ὥραν 9 π.μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Προφήτου Ἠλιοῦ Παγκρατίου 40θήμερον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ προσφιλοῦς μας συζύγου καὶ πατρὸς

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΤΣΑΝΤΖΑΛΟΥ

Ἡ τεθλιμμένη σύζυγος: Εὐτυχία Τὰ τέκνα: Μαίρη, Βούλα καὶ Ἀφροδίτη. Οἱ ἀδελφοί: Εὐάγγελος καὶ Εὐτυχία Κακκαβᾶ, Μιχαὴλ καὶ Παναγιώτα Μπουμπουτσάρη, Ἀριστείδης Τσάντζαλος, Σοφία Τσαντζάλου. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Αὔριον Κυριακὴν 5 8)βρίου καὶ ὥραν 10 π.μ. τελοῦμεν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ "Αγιος Γεράσιμος Πολυκλινικῆς. Ἀθηνῶν, 40θήμερον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ πεφιλημένου μας

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Α ΚΟΥΤΟΥΦΑ

Ἡ σύζυγος. Οἱ ἀδελφοί

Τελοῦντες αὔριον Κυριακὴν 5 τρέχοντος καὶ ὥραν 10 π.μ. 40θήμερον ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου (Καρύτση) ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ προσφιλοῦς καὶ σεβαστοῦ θείου καὶ πάππου

ΣΠΥΡΟΥ Κ. ΣΤΡΑΓΚΑ
Βιομηχάνου

παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην του ὅπως εὐαρεστοῦμενοι προσέλθουν καὶ ἑνώσουν μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν "Υψιστον δεήσεις των.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1947

Οἱ ἀνεψιοί: Εὐθύμιος καὶ Ἄννα Στράγκα. Οἱ ἔγγονοι: Εὐθαλία, Εὐφροσύνη καὶ Γεώργιος Στράγκας. Αἱ οἰκογένειαι: Χρυσαφούλας Κ. Χαρίτου, Παν. Ξυνοπούλου, Χαρ. Λούβη, Δρόσου Δροσοπούλου καὶ Η. Τρίγκα.

Τελοῦντες αὔριον Κυριακὴν 5 Ὀκτωβρίου καὶ ὥραν 9½ π. μ. 40θήμερον ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Κεφαλάρι—Κηφισιᾶς, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ προσφιλοῦς ἡμῶν υἱοῦ ἀδελφοῦ καὶ θείου

ΠΟΤΗ ΧΡ. ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΥ
Πλοιάρχου Λιμενικοῦ

παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην αὐτοῦ ὅπως προσέλθουν καὶ ἑνώσουν μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν "Υψιστον δεήσεις των.

Οἱ ἀδελφοί: Χρυσάνθη Χρ. Λεοναρδοπούλου, Γεώργιος καὶ Ἑλένη Λεοναρδοπούλου, Ἰφιγένεια καὶ Γεώργιος Χίος. Βασιλικὴ καὶ Παναγιώτης Γκουζούλης.

Τελοῦμεν αὔριον Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π. μ 40θήμερον μνημόσυνον ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου ("Αρεως) ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς ἀγαπημένης μας συζύγου, θυγατρὸς καὶ ἀδελφῆς

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑΣ Α. ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ

παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην της ὅπως προσέλθουν καὶ ἑνώσουν μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν "Υψιστον δεήσεις των.

Ὁ σύζυγος: Ἀλέκος Μαργαριτόπουλος. Οἱ γονεῖς: Κωνσταντῖνος καὶ Ὄλγα Μυλωνοπούλου, Νικόλαος καὶ Ἑλένη Μαργαριτοπούλου. Ἡ ἀδελφή: Φωτεινὴ Μυλωνοπούλου.

Τελοῦντες αὔριον Κυριακὴν, 5ην Ὀκτωβρίου καὶ ὥραν 10ην π. μ. τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας (Περισσοῦ) ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς ἀγαπημένης μας μητέρας

ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΑΛ. ΤΣΟΧΑΤΖΗ

παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην αὐτῆς ὅπως προσέλθουν καὶ ἑνώσουν μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν "Υψιστον δεήσεις των.

Ἀθῆναι τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1947

Τὰ τέκνα: Ἀντώνιος καὶ Καίτη Τσοχατζῆ. Ἐμμανουὴλ καὶ Δέσπω Τσοχατζῆ. Βασιλεία καὶ Ἰωάννης Σαμφάκη καὶ Ἀρίσταρχος Τσοχατζῆς.

logie Clinique
G. DESHAIES: Psychol
Suicide
E. GLANZMANN: Méde
Enfants
F. D'HERELLE: Le Cho
R. LERICHE: Les Emb
l' Artère
E. MORICE: Méthodes St
en Médecine et en Biol
H. ROUVIERE: Atlas A
moire d' Anatomie
Βιβλιοπωλεῖον Κ
Τσώρτσιλ 2

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡ
ΝΟΜΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΝΙΑΤΟΠΟ
ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 22
Τηλ. 28.627

"Εναρξις νέου Τμήματ
τὸν Νοέμβριον

ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΟΙ ΟΝΟ

Λειτουργοῦν ἐπίσης κα
ματα τελειοφοίτων καὶ τ
κῶν. Ἐμπορικοῦ, Πιστ.
Πολ. Δικονομ. Ποινικοῦ, Δ
κοῦ, Θεωρ. Οἰκονομ. Ρω
ἅπαντα διὰ Νοέμβριον.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ πρὸς ἐνοικίασι
χνικὴν Ἑταιρεί
μέρισμα 2—3 δωμάτια (εἰ δυνα
αὐλῆς) εἰς περιοχὴν ἀπὸ Ζαππε
τάγματος, Ὁμονοίας καὶ μέχρ
ρου Ἀλεξάνδρας. Πληροφορίαι:
Ὥραι: 7.30 — 12.30 π. μ κ
30 μ.μ.

ΓΑΛΛΙΣ ζητεῖ δωμάτιον ἐν
θημάτων ἢ ἐπ' ἐν
Πολ. Φάληρον ἢ Ἀθήνας Γράφατ
ἐφημερὶς «Τὸ Βῆμα».

ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝ
ΤΕΤΑΡΤΗ ΩΡΑ 8 μ.
ΠΡΩΤΗ
ΑΡΘΟΥΡ ΜΙΛΛΕΡ
ΗΤΑΝ ΟΛΟΙ ΤΟ
ΠΑΙΔΙΑ ΜΟ
(ΠΡΩΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΡΙΤΙΚ
ΣΤΟ ΑΛΙΚ

χνήσει καὶ μεταφράσεις ἀρχαίων τραγῳδιῶν. εἰκονίζεται ὁ κ. Μελαχρινὸς ἐνῷ διαβάζει γνωστὴν μετάφρασίν του τῆς «Ἠλέκτρας» ἐνεψε κατόπιν μὲ τόσην δημιουργικὴν πνοὴν μεγάλη μας τραγῳδός.

κά του μυθοποιοῦνται σ' ἕνα κλίμα μυστικοπάθειας. Τὰ ἐγκώμια τῆς γυναίκας ρέουν σπάταλα καὶ βαρύτιμα. Τὸ περιβάλλον, ἡ Φύσις, μετουσιώνονται σὲ μιὰ ποιητικὴν ὑποβολή, δημιουργοῦν τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς θλίψεως καὶ τῆς συμβολιστικῆς εὐδαιμονίας.

Ὁ κ. Μελαχρινὸς ἔχει ξεκινήσει ἀπὸ τοὺς Γάλλους συμβολιστὰς καὶ μέσα στοὺς στίχους του ἀπηχοῦνται κάποτε μνῆμες τοῦ Μαλλαρμέ. Ἡ μυστικὴ γοητεία τῆς ποιήσεώς του, δύσκολη ἀπὸ μιὰ πρώτη ἐπαφή, κρύβει βαθύτερες ὑποχρεώσεις. Ἐπὶ πλέον, ἐκτὸς ἀπ' τὴν διέγερσι τοῦ συναισθηματισμοῦ μας, ἀποσκοπεῖ στὴ δημιουργία ἀκουστικῶν συνηχήσεων (ἠδονιστὴ τῶν λέξεων τὸν ἀπεκάλεσε κάποτε ὁ κ. Καμπάνης), μιᾶς ἐντυπώσεως τῆς ἁρμονίας τῶν ἤχων ποὺ νὰ ἀνταποκρίνεται καὶ στὴν ψυχικὴ διάθεσι καὶ στὴν ἀναπαράστασι τῆς φυσικῆς μελῳδίας.

Τὸ ἀναλοκλήρωτο δόσιμο τῆς σκέψεως, τὸ ἀόριστο πιάσιμο τῶν εἰκόνων, ἡ ὑπολογισμένη του ἔξαρσις, ἐκεῖ πάνε νὰ μᾶς παρασύρουν. Πρὸς τὰ ἐκεῖ τείνει ἀκόμη καὶ τὸ περίτεχνο τῆς τεχνικῆς του: φραστικὰ ντύματα στιλπνὰ καὶ ἀπατηλῆς μαγείας. Λέξεις παλαιϊκῆς κατασκευῆς, ἀσυνήθιστες, διακοσμητικές. Ἀκροδασίες πάνω στὰ σχήματα καὶ τὴν ἔννοια τῶν συνθέτων. Ρυθμὸς γοργός, εὐλύγιστος καὶ κάποτε ἱεροπρεπής. Ὁ μοιοκαταληξίες τέλος ἀπρόοπτες, σύνθετες, προπαροξύτονες, ποὺ κάποτε τὸν δεσμεύουν, ἀλλὰ καὶ ποὺ, ὅταν δὲν προβάλλονται ὡς ἐπίδειξις ἐφευρετικότητος ἢ γύμνασμα ἰδιοτυπίας, κυματίζουν σὰν προέκτασις τοῦ μουσικοῦ νοήματος. Καὶ συντελοῦν στὴν πραγμάτωσι μιᾶς διαυγοῦς καὶ ὑποβλητικῆς λυρικῆς συνθέσεως.

ΜΙΧ. ΠΕΡΑΝΘΗΣ

τῆς εὐτυχοῦς αὐτῆς ἐμπνεύσεως νὰ ζητηθῇ ἡ οἰκονομικὴ ἀρωγὴ τοῦ Κράτους, δεδομένου ὅτι ἡ ὀργάνωσις δὲν διαθέτει τοὺς ἀπαιτουμένους οἰκονομικοὺς πόρους.

—Ἕνα ἄλλο πνευματικὸν σωματεῖον, ἡ «Ἐθνικὴ Ἑταιρεία Λογοτεχνῶν», τῆς ὁποίας πρόεδρος εἶνε ὁ κ. Μυριβήλης, ἐπελήφθη ἑνὸς γενικωτέρου καλλιτεννικοῦ θέματος. Εἶνε γνωστόν, ὅτι τελευταίως ἀνεφύη ζήτημα ὅσον ἀφορᾷ τὸν χῶρον ὅπου θὰ ἔπρεπε ν' ἀνεγερθῇ τὸ νέον μουσεῖον, ποὺ προτίθεται ν' ἀνοικοδομήσῃ ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολὴ διὰ τὴν στέγασιν τῶν εὑρημάτων ἀπὸ τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Ἀρχαίας Ἀγορᾶς.

—Τὸ συμβούλιον τῆς «Ἐθνικῆς Ἑταιρείας Λογοτεχνῶν» μὲ τὴν ἀντίληψιν ὅτι οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ἔχουν γνώμην καὶ νὰ ἐπεμβαίνουν εἰς τὴν ρύθμισιν τόσον ζωτικῶν αἰσθητικῶν θεμάτων, ἐνήργησε τὴν περασμένην Κυριακὴ ἐπιτόπιον ἔρευναν Ὁ κ. Μυριβήλης, ὁ ἀντιπρόεδρος κ.Σπῦρος Παναγιωτόπουλος, ὁ γενικὸς γραμματεὺς κ. Νίκος Προεστόπουλος καὶ οἱ σύμβουλοι τῆς ὀργανώσεως Ἄλκης Θρύλος, Γ. Φουσάρας καὶ Γιάννης Οἰκονομίδης, περιῆλθον τὸν χῶρον γύρω στὸν παλαιὸ «Ζέφυρο» τοῦ Θησείου καὶ κατέληξαν εἰς τὴν διαπίστωσιν ὅτι ὄντως τὸ μέρος ἐκεῖνο εἶνε — ὅπως ὑπεστήριξε καὶ εἰς εἰδικὸν ἄθροον του ὁ τόσον εἰδικὸς κ. Κ. Μπίρης — γεμάτο ἀπὸ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα πολεοδομικῆς κυρίως ἀξίας. Ἐπειδὴ δὲ τὸ συμβούλιον ἐσχημάτισε τὴν γνώμην ὅτι δὲν εἶνε σκόπιμον τὰ εὑρήματα αὐτὰ τὰ καλυφθοῦν διὰ τῆς ἀνεγέρσεως μουσείου εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, μελετᾷ τὼρα τρόπον ἐνεργείας, οὕτως ὥστε ν' ἀ-

6.50	Ὁμιλία.
7.00	Βρεττανικὴ ἐκπομπή.
7.15	Ὀρχήστρα.
7.30	Γιὰ τὴν Βουλγαρία.
7.45	Γιὰ τὴν Γιουγκοσλαβία.
8.00	Μουσικὰ πορτραῖτα.
8.15	Εἰδήσεις.
8.30	Ἐρυθρὸς Σταυρός.
8.35	Κυπριακὰ τραγούδια.
8.45	Διαφημίσεις.
8.50	Ρεσιτάλ.
9.15	Ὥρα Βορείου Ἑλλάδος.
9.30	Ἀναμετάδοσις ἐξ Ἀμερικῆς.
9.45	Ἀμερικανικὴ ὥρα.
10.15	Εἰδήσεις.
10.30	Συμφωνικὴ συναυλία.
11.15	Εἰδήσεις.
11.30	Συμφωνικὴ συναυλία (συνέχεια).
11.45	Μουσικὴ χοροῦ.
12.30	Εἰδήσεις ρυθμοῦ ὑπαγορεύσεως.

ΜΕΤΡΟΠΟΛ Κόλασις Μαύρου χρυσοῦ.
ΜΠΟΜΠΟΝΙΕΡΑ Μπούφαλο Μπίλ.
ΜΥΡΙΑΜ Ἄγγελος τῆς Δόξης
ΦΙΛΟΘΕΗ Ἐκδίκησις Τσιγγάνας.

Πειραιῶς

ΑΙΓΛΗ Ὁ Διάβολος διατάσσει.
ΑΛΚΑΖΑΡ Κολασμένες ψυχές
ΑΝΩ 7 ἁμαρτωλοί.
ΑΠΟΛΛΩΝ Μαργαριτάρι τοῦ Νότου.
ΓΡΑΝΑΔΑ Κανεὶς δὲν θὰ ξεφύγῃ.
ΚΑΠΙΤΟΛ Ὁ Λυτρωτής
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ Μυστηριώδης ξένος.
ΛΟΥΞ 5 Χαμίνια.
ΟΑΣΙΣ Νέον Ἔργον
ΟΡΦΕΥΣ Κυνήγι τοῦ θανάτου.
ΠΑΝΘΕΟΝ Ἀπόψε σῴδὲν νεώτερον.
ΠΑΛΛΑΣ Λευκὸ φορτίο.
ΣΠΛΕΝΤΙΤ Ἐξωτικὴ γυναίκα.
ΦΑΝΤΑΖΙΟ Κόμπρα
ΧΑ·Ι· ΛΑ·Ι·Φ Μυστικὸ τῆς Ζούγκλας.

ποταπῇ ἡ ἐκεῖ οἰκοδόμησις τοῦ σχεδιαζομένου κτιρίου.

—Ἡ «Ἐθνικὴ Ἑταιρεία Λογοτεχνῶν» ἀπεφάσισε νὰ παρέμβῃ καὶ ν' ἀναπτύξῃ τὰς ἀντιλήψεις της τόσον πρὸς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς Ἀμερικανοὺς ἀρχαιολόγους καὶ διὰ τὸν πρόσθετον λόγον ὅτι πολὺ κοντὰ ἐκεῖ — εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶνε ἡ πλατεῖα τοῦ Θησείου—ὑπάρχει καὶ ἀρκετὸς καὶ κατάλληλος χῶρος διὰ νὰ κτισθῇ τὸ ἀμερικανικὸν μουσεῖον.

— Ἀγγέλλεται ὅτι ἡ συγγραφεὺς Λιλίκα Νάκου, τῆς ὁποίας ἕνα νέο ἔργο, ὕστερα ἀπὸ μεγάλες του ἐπιτυχίες στὸ ἐξωτερικό, τυπώνεται καὶ βγαίνει ἐντὸς τῶν ἡμερῶν κι' ἐδῶ — μετὰ ἀπὸ ἐπιτυχῆ ἔκδοσιν στὴν Αἴγυπτο, στὴν Ἑλβετία καὶ στὴν Ἀμερικὴ — ἑτοιμάζεται νὰ ταξιδέψῃ γιὰ τὴν Κύπρο, ὅπου θὰ δώσῃ διαλέξεις.

—Τὸ ὑπὸ ἔκδοσιν βιβλίο της, «Ἡ Κόλαση τῶν Παιδιῶν», εἶνε βιβλίο ποὺ ἱστορεῖ τὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν στὸν καιρὸ τῆς Κατοχῆς, κι' ἕνα, τὸ πρῶτό της διήγημα, ἐδημοσιεύθη στὸν α' τόμο τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ἡμερολογίου — Ὁρίζοντες» στὰ 1942, κάτω ἀπὸ τὰ μάτια τῆς γερμανοϊταλικῆς λογοκρισίας, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν.

— Εἰς τὴν «Καθημερινὴν» τῆς 25ης παρελθόντος ἐδημοσιεύθη ἐνδιαφέρον ἄρθρον τοῦ κ. Κ. Δ. Τσάτσου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Μιὰ πνευματικὴ μάχη», εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἐκλεκτὸς λογοτέχνης δικαιώνει τὰς ἀπόψεις περὶ «Πνευματικῆς Ἐλευθερίας», ποὺ ἔχει ἀναπτύξει ὁ διευθυντὴς τῆς «Νέας Ἑστίας» καὶ ποὺ τόσας συζητήσεις προεκάλεσαν καὶ τόσην ἀντίδρασιν συνήντησαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ συναντοῦν ἀπὸ τοὺς κύκλους τῆς «στρατευομένης» ἀριστερᾶς.

—Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἄλλη συζήτησις καὶ ἡ ὀξεῖα πολεμική, ποὺ προεκάλεσε τὸ «Ντομαὶν Γκρὲκ» μὲ τὰς μεταφράσεις τοῦ κ. Λεβὲκ — ἀκόμη, σημειωτέον, δὲν ἔφθασαν τ' ἀναμενόμενα πληθωρικῶς ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου καὶ αὐτὸ τὸ «Γαλλικὸν Ἰνστιτοῦτον» ἐζήτησε τηλεγραφικῶς ἀπὸ τὸ Παρίσι νὰ τοῦ σταλῇ ἕνα — συνεχίζεται χωρὶς ἀνάπαυλα. Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα προσετέθη καὶ ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπῦρος Μελᾶς μ' ἕνα ἄρθρον του εἰς τὸ «Ἔμπρός», ὅπου ὑπὸ τὸν τίτλον «Λεβεκιάς» ψάλλει τὸν ἀναβαλλόμενον κατὰ τοῦ Γάλλου μεταφραστοῦ καὶ τὰ βάζει καὶ μὲ τοὺς νέους λογοτέχνας, ποὺ ἐπιζητοῦν τὴν μετάφρασιν τῶν ἔργων τους, συνιστῶν εἰς αὐτοὺς νὰ φροντίσουν καλύτερα νὰ τοὺς μάθῃ πρῶτα τὸ ἑλληνικὸν ἀναγνωστικὸν Κοινόν...

— Εἰς τὸ κυκλοφορῆσαν χθὲς φύλλον τῆς «Νέας Ἑστίας» δημοσιεύεται ἡ ἀπὸ τόσου καιροῦ ἀναμενομένη ἀπάντησις τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου σχετικῶς μὲ τὴν ὅλην ἱστορίαν τῆς περιωνύμου... «κλίκας».

—Εἰς τὴν ἀπάντησίν του αὐτὴν ὁ κ. Ι. Μ. Π ἀνασκευάζει ὡρισμένα σημεῖα τῆς τελευταίας ἀρθρογραφίας τῶν κ.κ. Α. Καραντώνη, Γ. Σεφέρη, Μ. Καραγάτση καὶ Γ. Θεοτοκᾶ καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἀναμιγνύει εἰς τὴν «συζήτησιν» καὶ τὸν γνωστότατον κριτικὸν κ. Κ. Θ. Δημαρᾶν.

—Ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος ἀποκαλύπτει, ὅτι τὸ δοκίμιον τοῦ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ «Ντομαὶν Γκρὲκ» εἰς ἀντικατάστασιν ἰδικοῦ του, λόγῳ τῶν φιλικῶν σχέσεων τοῦ κ. Δημαρᾶ μὲ τὸν κ. Λεβέκ, καὶ ἐπικαλεῖται καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ κ. Γιώργου Κατσίμπαλη, ὁ ὁποῖος, καθὼς λέγει, τοῦ εἶχε δώσει τὴν σχετικὴν πληροφορίαν δι' αὐτὴν τὴν ἀντικατάστασιν, μὲ τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς.

—Καὶ προσθέτει ὁ συγγραφεὺς τῶν «Προσώπων καὶ τῶν κειμένων»: «...Πολὺ μὲ πειράζει πάντα στὰ νεῦρα τὸ πλαδαρὸ ὕφος κ' ἡ ὑπολογισμένη ἐμβρίθεια τοῦ κ. Κ. Θ Δημαρᾶ, μὰ δὲ μπορῶ νὰ τὸν θεωρήσω ἱκανὸ γιὰ μιὰ πράξη σὰν αὐτή, ποὺ ὁ κ. Γ. Κατσίμπαλης μοῦ ἀνακοίνωσε. Ἂς μὲ διαψεύσουν ὁ ἕνας ἢ ὁ ἄλλος».

—Σχετικῶς ὁ κ. Γιῶργος Κατσίμπαλης, εἰς συνομιλίαν του μὲ συντάκτην μας, ἐτόνισεν ὅτι «δὲν πρόκειται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς ἄνθρωπον, ποὺ συστηματικὰ διαστρέφει τὰ πράγματα καὶ κακομεταχειρίζεται τὴν ἀλήθειαν».

—Ὅπως εἴπαθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, ἡ ἐντύπωσις ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ κ Ι.Μ.Π. ὑπῆρξεν ἀπογοητευτικὴ δι' αὐτὸν στοὺς κύκλους τῆς ἀντιπάλου παρατάξεως καὶ ἐχαρακτηρίζετο μᾶλλον ὡς ὑπεκφυγή, ἐφ' ὅσον εἰς τὰ συγκεκριμένα ἐρωτήματα τοῦ κ Γ. Σεφέρη δὲν ἔδωσε καμμίαν σαφῆ ἀπάντησιν.

—Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν ἔκαμε καὶ τὸ ἄρθρον τοῦ Ἄλκη Θρύλου εἰς πρωϊνὴν ἐφημερίδα, ὅπου τὴν εὐθύνην γιὰ ὅλην τὴν συζήτησιν τὴν ἐπιρρίπτει εἰς τὸν κ. Ι.Μ.Π. μὲ τὴν δικαιολογίαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας καὶ καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι «στὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς ὅλη αὐτὴ ἡ συζήτηση, ὁ καυγᾶς γιὰ τὶς κλίκες, εἶνε «πολὺς θόρυβος γιὰ τὸ τίποτε». Καὶ τὸ ἄρθρον τελειώνει: «Ἂν ἐπιτύχαμε θ' ἀναγνωρισθοῦμε, ἂν ἀποτύχαμε. ἀποτύχαμε. Ἂς τὸ παραδεχθοῦμε, ὅσον κι' ἂν εἶνε πικρό. ἐγκαρτερικά».

— Ἐν τῷ μεταξὺ τὴν τελευταίαν στιγμὴν πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ κ. Ἰωάννης Μ Παναγιωτόπουλος γράφει — διὰ τὸ προσεχὲς ἢ τὸ μεταπροσεχὲς τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας» — νέον ἄρθρον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ κάνῃ γενικὴν ἀνασκόπησιν τοῦ ὅλου ζητήματος καὶ θὰ διατυπώσῃ τὰ τελικὰ συμπεράσματά του διὰ τὸ τόσον θόρυβον προκαλέσαν θέμα. Καὶ φυσικὸν εἶνε νὰ ἀκολουθήσῃ ἐν συνεχείᾳ ν' ἀναμένεται καὶ ἡ κατάλληλος ἀνταπάντησις τοῦ «κλίκας»...

ΚΑ ΝΕΑ

σκηνὴ τὸ ἔργο, ἡ Κριτικὴ ἀπὸ τὶς πρωτες θέσεις, αὐστηρή, συνωφρυωμένη, μὲ γυαλιά, μὲ φασαμὲν, μὲ μονόκλ, μὲ κυάλια, μὲ φακό, παρακολουθεῖ τὴν πιὸ ἀνεπαίσθητη παραφωνία, τὸ παραμικρὸ ὀλίσθημα καὶ τὴν ἄλλη μέρα, ἀμέσως, χωρὶς ἄλλη διαδικασία, καταδικάζει τὸ ἔργο σὲ θάνατο καὶ τὸ θέατρο σὲ κλεῖσιμο. Δὲν τῆς φτάνει ὅμως μόνον αὐτό. Γιὰ νὰ ξεσπάσῃ πρέπει νὰ βρίσῃ, νὰ βγάλῃ φρούς, νὰ χτυπήσῃ, νὰ κλωτσήσῃ, νὰ βροντοκάρῃ, νὰ βγάλῃ τὸ ἄχτι της ἐπάνω στὸν τραυματισμένο συγγραφέα, γιὰ τὸ ἔγκλημά του, νὰ τοῦ ψάλῃ ὅ,τι ἔκρυβε χρόνια μέσα της προσωπικὰ ἐναντίον του, νὰ τὸν φτύσῃ, νὰ τὸν ἐξουθενώσῃ. Κ' ἔτσι ὁ κακομοίρης ὁ βέβηλος ποὺ θέλησε νὰ δρέψῃ τὶς δάφνες τῆς ὀάμπας, παρουσιάζει τὸ θέαμα σκύλου εἰς τὴν οὐρὰ τοῦ ὁποίου τὰ χαμίνια τῆς συνοικίας ἔδεσαν ἕνα γκαζοτενεκὲ καὶ τὸν καταδιώκουν μὲ γιουχαϊσμοὺς καὶ πρόγκα! Φοβερὸ καὶ ὅμως ἀληθινό!

Ἂν διαβάσῃ κανένας τὶς κριτικὲς ποὺ γράφτηκαν γιὰ τ' «Ἄγρια χρόνια» τοῦ κ. Γιάννη Σιδέρη δὲν θὰ βρῇ οὔτε μιὰ λέξι συμπάθειας γιὰ ἕναν ἄνθρωπο ποὺ ἐκοπίασε κ' ἐργάσθηκε γιὰ τὸ Θέατρο, ποὺ ἀφιέρωσε τόσα χρόνια στὴν ἱστορία τοῦ Θεάτρου, ποὺ ὑπῆρξε μέλος τῆς καλλιτεχνικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ «Ἐθνικοῦ», καθηγητὴς στὴ Δραματικὴ Σχολή, ὀργανωτὴς ἀκούραστος τοῦ Μουσείου τῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων Θεατρικῶν Συγγραφέων.

Παραδέχομαι ὅτι καὶ στὴν καινοτομία του ν' ἀπελευθερώσῃ τὸ θέατρο ἀπὸ τὸ μῆθο καὶ τὸν κεντρικὸ ἥρωα, καὶ στὴν οὐρὰ τοῦ ἀρχαίου χοροῦ ποὺ παρουσίασε, δὲν πέτυχε. Παραδέχομαι ὅτι δὲν μπόρεσε νὰ ὁλοκληρώσῃ τὸν πόθο του νὰ παρουσιάσῃ μιὰ σύγχρονη τραγῳδία γύρω στὰ τελευταῖα δραματικὰ χρόνια τῆς Κατοχῆς.

Διάβασα κ' ἐγὼ τὸ ἔργο πρὶν παρουσιασθῇ ἀπὸ σκηνῆς, καὶ παραδέχομαι ὅτι ἀπατήθηκα, ὅπως ἐκεῖνοι ποὺ τὸ ἔκριναν ὄξιο γιὰ τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο, ὅπως ὁ συγγραφεύς, ὅπως καὶ ὁ θιασάρχης Καρούσος, γιατὶ ἕνα ἔργο, κυρίως ἀπὸ σκηνῆς ἐπιβάλλεται καὶ τοποθετεῖται. Παραδέχομαι ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἐκοπίασε, ἐμελέτησε, ἔγραφε καὶ ἀπέτυχε. Ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ ρωτήσω : Ἔπρεπε γι' αὐτὸ νὰ ὑποστῇ προσωπικὴ ἐπίθεσι καὶ βρίσιμο;

Καμαρώστε Κριτικήν: «Προϊὸν ἐγκεφάλου ποὺ δὲν ὑπάρχει ὁ παραμικρὸς κόκκος ταλέντου! Ὁ συγγραφεὺς εἶνε σχολαστικὰ μελετηρὸς ποὺ ἀγνοεῖ τὰ βασικὰ στοιχεῖα τῆς Τέχνης!». Παρακάτω : «Ὁ συγγραφεὺς ἔχει ἀποκοτιὰ καὶ δὲν ἔχει πιὸ πολὺ ποιητικὸ ταλέντο ἀπὸ τὸν Καπετὰν Μάρκο! Τὸ ἔργο εἶνε ἐξάμβλωμα καὶ ἄγνωστον πῶς ὁ συγγραφεὺς ἐπεβλήθη καὶ μὲ ποιὰ προσόντα!». Καὶ τέλος, ὅτι «Γλύτωσε ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ «Ἐθνικοῦ» μὲ τὴν ἄρνησι τοῦ κ. Ροντήρη νὰ ἀνεβάσῃ τὸ ἔργο!».

Κ' ἔπεται συνέχεια...

Ὁ κριτικὸς παίζει τὸ ρόλο δασκάλου καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ φροντίσῃ ἡ Ἕνωσις Κριτικῶν νὰ διαπαιδαγωγήσῃ τὰ μέλη της νὰ συμπεριφέρωνται μὲ πιὸ πολὺ εὐγένεια καὶ πιὸ πολιτισμένη ἀμεροληψία.

Ἡ ἐποχὴ τοῦ ξυλοδαρμοῦ, τῆς διαπομπεύσεως, τοῦ παλιοπάπουτσου, τῆς βρισιᾶς, πέρασε πιὰ καὶ γιὰ τὰ σχολεῖα τῶν ἐπαρχιῶν. Ὥστε ἡ Κριτικὴ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ βρίσκεται ἀκόμα σ' ἐκεῖνα τὰ ...Ἄγρια χρόνια!

Μὲ πολλὴ τιμὴ
Α. ΣΥΛΒΙΟΣ

— Τὸ «Θέατρον Τέχνης» ἀναγγέλλει ὅτι αἱ παραστάσεις του ἀρχίζουν τὴν προσεχῆ Τετάρτην 8 Ὀκτωβρίου μὲ τὸ ἔργον τοῦ Μύλλερ «Ἦταν ὅλοι τους παιδιά μου». Εἰς τὸ ρεπερτόριον τοῦ κ. Κοὺν συμπεριελήφθησαν ἀκόμη— ἐκτὸς ἀπὸ τὸν «Πειρασμὸ» τοῦ Ξενοπούλου καὶ τὸ ἔργον τοῦ νέου συγγραφέως κ. Δαμιανοῦ «Μὰς εἶπαν ψέμματα» — καὶ οἱ σκηνικὲς δημιουργίες «Ὑπόθεσις Οὐΐνσλω» τοῦ Ἄγγλου Ράτιγκαν, «Ὁ ἀνακριτὴς ἔρχεται» τοῦ Πρίσλεϋ, οἱ «Νύχτες ὀργῆς» τοῦ Σαλακροὺ κ.ἄ.

9013137.

τῶν ἐντυπώ-
ρόνησο, ποὺ
ταγάνδα θέ-
ὡς τραγικὸ
"Αουσβιτς,
αντικὸ ἔργο
ἴπαμε ὅτι ἡ
κριμμένως τὸ
δὲν εἶναι πα-
ταραστρατη-
αναβρίσκουν
ὁ πολιτισμέ-
σιγὰ—σιγὰ
τήφορο εἶχαν
τὸ πρόγραμ-
Κ. Κ.
φανταστῆτε
σται τῆς κα-
ται δηλαδὴ
ρονιάσει για
τήριο. Κάθε
ὧν ἐκεῖ στε-
Ἀγγελόπου-
Κεντρικῆς
βοιας, ὁ Σ.
ἀχτιδικός.
Μυτιλήνης
οντάδες, ποὺ
ς τὸ παρελ-
αναρωτηθῆτε.
τι πάψανε νὰ
ν χρειάζεται
ν' ἀντιληφθῆ
ὡς ὅταν τοὺς
θὰ πεῖ
βεβαίωσε ὅτι
ὡς ποὺ τοὺς
λάχιστον ἀ-
ς. Ἀλλὰ στὴ
ργα. ΑΒΙΑ-
ΙΑ ΑΠΟΛΥ-
τοι αὐτοὶ ἀ-
τὴν ἀλλαγή
ῶτα, ὅσοι εἶ-
καὶ ἀφοῦ τὸν
ορία ζοῦσαν
σιγὰ—σιγὰ
τοὺς ἀξιωμα-
σημαντικὲς
ὰ ποὺ κανεις

ἶπε μιὰ βρα-
υνταγματάρ-
Θὰ ἤμουνα
ὕστερα ἀπὸ
χνετε ἐδῶ, ἂν
γνωρίζω. Ἀ-
ν τάδε τοπο-
γάλη ἀποθή-
ει ὁ καπετὰν

ὁ Γ. Ἀγγε-
εἴπαμε πιὸ
ῆς Κε
οίας,
έρα ποὺ εἶχε
α, παρακάλε-
χου του ἀνθυ-
α νὰ τὸ ἀπαγ-
ους του. Ἰδοὺ

τό τελευταῖο του τετράστιχο:

... ...
Καὶ δός μου τὸ ντουφέκι μου νὰ πάω
(νὰ πολεμήσω
νὰ διώξω βάρβαρους ἐχθρούς, ἄπιστους
(νὰ νικήσω.
Ἀκρίτας νὰ γενῶ κι' ἐγώ, καὶ σὰν
(τὸ 21
νὰ ξαναδώσω λευτεριὰ σὲ μέρη σκλα-
(βωμένα.

Ἔ, λοιπὸν ποιὸς ὑπεχρέωσε τὸν Ἀγγελόπουλο νὰ γίνῃ καὶ ποιη-

Μία ἀπὸ τὶς πολλὲς γελοιογραφίες τῆς ἐφημεριδούλας «Ὁ Σκαπανεύς», ποὺ κυκλοφορεῖ κάθε ἑβδομάδα εἰς τὸ Γ' Τάγμα Σκαπανέων Μακρονήσου.

τής ; Ἂν ὑποθέσουμε πὼς αὐτὰ ποὺ ἰσχυρίζονται τὰ κομμουνιστικὰ ἔντυπα περὶ δήθεν πιέσεων εἶναι ἀληθινὰ θὰ μποροῦσε κάλιστα ὁ κύριος αὐτὸς νὰ πῇ ἀποκηρύσσω τὸν κομμουνισμὸ καὶ νὰ ξοφλήσῃ ἀπὸ τήν... πίεσι.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτά. Τέως συμμορίτης ὅπως π.χ. ὁ Ἀντώνης Διαμάντης φοιτητὴς τῶν φυσικομαθηματικῶν στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης διηγήθηκε σ' ὅλους τοὺς συναδέλφους του καὶ ἀπὸ ἀτομικὴ πρωτοβουλία τὴ δρᾶσι του:

— Ἤμουνα, τοὺς εἶπε, φανατικὸς κομμουνιστὴς ὅταν ἀκόμα πήγαινα στὸ Γυμνάσιο. Τὸν περασμένο Φεβρουάριο ἔλαβα στὴ Θεσσαλονίκη ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸν καπετὰν "Ὀλυμπο ποὺ βρισκόταν στὸ Βέρμιο. Ναρθῆς ἀπάνω μοῦλεγε. Δὲ μπορεῖς παρὰ νὰ λάβῃς ἐντονώτερα

μέρος στὸν ἀγῶνα. Μ' ὅλη μου τὴν καρδιὰ ἄφησα τὸ Πανεπιστήμιο καὶ πῆγα στὴ Νάουσα ὅπου καὶ ἡ ἰδιαίτερα μου πατρίδα. Ἀποκεῖ πέρασα στὸ χωριὸ Μέγα Ρέμμα, ἀπὸ τὸ Μέγα Ρέμμα στὸ Δρασίλοβο κι' ἀπὸ καὶ στὰ Πριόνια ποὺ εἶχε τὸ ἀρχηγεῖο του ὁ καπετὰν Μαῦρος. Σὰν γραμματισμένος ποὺ ἤμουνα μὲ κράτησαν στὴν ὁμάδα Ἀρχηγείου. Μοῦ δόθηκε ὅλη ἡ εὐκαιρία νὰ καταλάβω χειροπιαστὰ τὶ ἀγῶνα κάνουμε. Εἶδα τὰ φορτώματα μὲ ὅπλα ποὺ φτάνανε ἀπὸ τὸ βορρᾶ. Τὰ βαρειὰ ὅπλα, πίατ ὅλμους, τὰ δίνανε στοὺς ἀπόφοιτους τοῦ Μπούλκες καὶ ἰδιαιτέρως στοὺς σλαυομακεδόνες ποὺ εἶχανε ἐμπιστοσύνη. Στὶς ἐκκαθαριστικὲς ἐπιχειρήσεις ἐπάθαμε μεγάλες ζημιές. Ὁ κακόμοιρος ὁ πατέρας μου κάθε φορὰ ποὺ φέρνανε στὴ Νάουσα σκοτωμένους συμμορίτες ἔτρεμε τὸ φυλλοκάρδι του. Ἡσύχαζα παιδάκι μου — μοῦλεγε ἀργότερα — ὅταν ἔβλεπα πὼς οἱ σκοτωμένοι εἶχανε μικρὸ ἀνάστημα, γιατὶ ἐσὺ εἶναι ψηλός. Στὸ βουνὸ πεινούσαμε, ὁ Μαῦρος μᾶς τρομοκρατοῦσε, κι' ὅταν μᾶς σωθήκανε τὰ τρόφιμα διέταξε τὰ πεινασμένα μπουλούκια νὰ σκεφθοῦν χαμηλὰ καὶ νὰ βροῦν τρόφιμα. Ἡ ὁμάδα ἡ δικιά μου πῆρε ἐντολὴ νὰ μπῇ στὸ Τουρκοχῶρι τῆς Βερροίας. Μπῆκε, ἀλλὰ μάθαμε πὼς ὁ στρατὸς εἶναι ἁπλωμένος ὁλόγυρά μας. Εἴχαμε πλέον ἀγανακτήσει. Τὴ μιὰ μέρα οἱ μισοί, τὴν ἄλλη οἱ ὑπόλοιποι ἀναγκαστήκαμε νὰ παραδοθοῦμε. Πίστευα κάποτε πὼς οὔτε μετὰ θάνατον δὲν θἄπαυα νἆμαι κομμουνιστής. Κι' ὅμως αἰσθάνομαι τύψεις γιατὶ πῆρα στὰ χέρια μου ὅπλο συμμορίτικο καὶ χτύπησα τὴν Ἑλλάδα».

"Αλλοι πάλι ἀπὸ τοὺς τέως κομμουνιστὰς ποὺ βρίσκονται στὴ Μακρόνησο φτιάνουν γράμματα στὸν παπᾶ ἢ στὸν πρόεδρο τῆς Κοινότητος τοῦ χωριοῦ τους καὶ τοὺς παρακαλοῦν νὰ τὰ διαβάσουν σ' ὅλους, τὴν Κυριακὴ μετὰ τὴ λειτουργία. Τόσο ἐπίστευτη φαίνεται στοὺς δικούς τους ἡ ἀλλαγὴ ὥστε πολλοὶ πατεράδες ξεκινοῦν ἀπὸ τὸ χωριὸ γιὰ νὰ βεβαιώσουν — καὶ βεβαιώνουν — ἰδίοις ὄμμασι τὴν ἀλλαγή.

Φυσικὰ ὑπάρχει καὶ ἕνα μικρὸ ποσοστὸν στρατιωτῶν στὴ Μακρόνησο ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι κομμουνισταί. Κανένας δὲν τοὺς ἐνοχλεῖ. Μὲ τὴ βία — καὶ αὐτὸ τὸ ξέρουν καλὰ οἱ τέως κομμουνισταὶ — δὲν γίνεται δουλειά. "Εχουν ὅλη τὴν ἐλευθερία κι' ὅλο τὸν καιρὸ νὰ κρίνουν καὶ νὰ σκεφθοῦν τί πιστεύουν. Καὶ μάλιστα — μέγα δεῖγμα φασισμοῦ-στὶς ὧρες ποὺ μαζεύεται τὸ τάγμα καὶ ποὺ οἱ ἴδιοι οἱ στρατιῶται κάνουν στοὺς συναδέλφους τους διάφορες ὁμιλίες, διαβάζεται καὶ ὁ «Ριζοσπάστης» ἢ ἡ «Ἐλεύθερη Ελλάδα» γιὰ νὰ ἐκτιμήσουν οἱ ἴδιοι τι ψέμματα σερβίρουν στὸν κοσμάκη. Δὲν μπορεῖ νὰ φανταστῇ κανεὶς τὰ γέλια τους ὅταν μαθαίνουν ἀπὸ τὰ ἔντυπα αὐτὰ πὼς στὸ νησί, οἱ

τοχὴ τοῦ λαϊκοῦ κόμματος εἰς τὴν παροῦσαν Ἑλληνικὴν κυβέρνησιν ὀφείλεται εἰς μέγαν βαθμὸν καὶ εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι καὶ [illegible] τῶν Φιλελευθέρων δὲν ἀνέχεται τὴν ἐπέμβασιν τῶν βορείων γειτόνων

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΜΟΥ

ΛΕΒΕΚΙΑΣ

Ἐξακολουθεῖ τὸ γλέντι γύρω ἀπὸ τὸ Λεβέκ. Καὶ γιὰ ὅσα ἔγραψε γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ ὅσα δὲν ἔγραψε γιὰ μερικοὺς «συγγραφεῖς» μας. "Ας δοῦμε γιὰ τό πρῶτο .. Ἤρθε, κάθισε, στὰ σαλόνια τὸν δέχτηκαν, τὸν περιποιήθηκαν. Πὼς νὰ μὴ μᾶς βρίσῃ λοιπόν! Λένε γιὰ τὴν εὐγένεια τῶν Γάλλων. Ὑπάρχει ὅμως, ἐπάνω σ' αὐτό, κάποιο ἀνέκδοτο. Ὁ Παδερέφσκυ, ὅταν ἦτανε πρόεδρος τῆς Πολωνικῆς Δημοκρατίας, ἄκουσε τὸ νεοδιορισμένο πρεσβευτὴ τῆς Γαλλίας, νὰ του λέῃ

—Περίεργο πρᾶγμα, κύριε πρόεδρε, εἶμαι κοντὰ δυὸ μῆνες ἐδῶ... καὶ ἀκόμα δὲν εἶδα μεθυσμένο νὰ τρικλίζει στὸ δρόμο!

—Καὶ γιατί ἀπορεῖτε;

—Γιατὶ λένε ὅτι οἱ Πολωνοὶ μεθᾶνε... Στὴ Γαλλία ἐχουμε καὶ ρητό : «Μεθυσμένος σὰν Πολωνός».

—Δὲν πρέπει νὰ πιστεύῃ κανεὶς τοὺς θρύλους, ποὺ κυκλοφοροῦν γιὰ τοὺς λαούς — εἶπε ὁ Παδερέφσκυ — Καὶ γιὰ τοὺς Γάλλους λένε π.χ. "ὅτι εἶναι εὐγενεῖς.

Ἀλλὰ ὁ Πολωνὸς πρόεδρος δὲν εἶχε δίκιο: Οἱ Γάλλοι εἶναι εὐγενεῖς, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι δὲν εἶναι ὅλοι. Ὁ Λεβὲκ ἀνήκει, φαίνεται, στὴ μεγάλη βιομηχανία τῆς ἀντιστάσεως. Κι' αὐτοὶ δὲν φημίζονται οὔτε γιὰ τὴ μόρφωσί τους, οὔτε γιὰ τὴ λεπτότητά τους. "Οσο γιὰ τὴν ἀντίστασί τους, μιὰ ξανθούλα, ποὺ διευθύνει ἕνα μπὰρ στὴν ὁδὸν Τετάρτης Σεπτεμβρίου μοῦλεγε κάποιο βράδυ :

—Ὁ Ἀνατὸλ (ἦτανε κάποιος συγγενής της) ἀγόρασε ἕνα... δίπλωμα ἀντιστάσεως ποὺ λέει καὶ τὶς μάχες ποὺ ἔλαβε μέρος... Δὲν τοῦ κόστισε πολύ, νομίζω τέσσερες χιλιάδες φράγκα — τζάμπα!..

"Αν ἕνας τέτοιος ἔγραψε γιὰ τὴν Ἑλλάδα, δὲν ἐκπλήσσομαι καθόλου, ὅτι ἔγραψε ἄσχημα. Τὼρα μένει τὸ ἄλλο: "Οτι δὲν ἀνέφερε ὅλους τοὺς «συγγραφεῖς» μας. Μὰ εἶναι λόγος νὰ θυμώνουν ὅσοι δὲν τοὺς ἐπρόσεξε; Καὶ νὰ μᾶς ξεσκίζουν τ' αὐτιά μὲ τὶς φωνές τους, Ὁ Ροΐδης κοροΐδευε — καὶ μὲ τὸ δίκιο του — τοὺς ἕλληνας λογίους ποὺ ἤθελαν νὰ εἶναι «καὶ ἐν Εὐρώπῃ γνωστοί». Ὁ Σολωμός, ὁ Κάλβος, ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Παπαδιαμάντης, ὁ Καρκαβίτσας, ὁ Βλαχογιάννης, οἱ ἐθνικοί μας ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἄγνωστοι στὴν Εὐρώπη. Κ.' ἔπειτα εἶναι τρόπος αὐτός, νὰ γίνῃ κανένας «γνωστὸς στὴν Εὐρώπη», ἂν τοῦ γράψῃ ὁ Λεβὲκ πέντε κουβέντες; Πολὺ ὀλιγαρκεῖς εἶναι, μὰ τὴν ἀλήθεια, προκειμένου γιὰ τὴν «Παγκόσμια δόξα» οἱ «συγγραφεῖς» μας! "Ας γίνονταν γνωστοὶ στὸ ἐσωτερικὸ καὶ νομίζω πὼς θἆφτανε. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει οὔτε αὐτό! Μερικὰ ὀνόματα τάχει σηκώσει ὁ ἄνεμος σὰν στρατσόχαρτα. Πραγματικὴ ἐπικοινωνία μὲ τὸ ἔθνος δὲν ὑφίσταται. Ἀλλοίμονο, ἂν ἰσχυρισθοῦν τὸ ἀντίθετο: Θἄπρεπε τότε νὰ θεωρηθοῦν ὑπεύθυνοι γιὰ τὸ κατάντημά μας.

ΦΟΡΤΟΥΝΙΟ

νωμένα "Εθνη προβοῦν εἰς ἄμεσον ἐνέργειαν, εἶπαν ὅτι δὲν διακυβεύεται μόνον ἡ ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ χρησιμότης τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Διεπίστωσεν ἐπίσης ὅτι αἱ ἀπόψεις τῆς πλειοψηφίας τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας ἠμπόδισαν τὴν ὑπὸ τῶν βορείων γειτόνων ἀναγνώρισιν μιᾶς χωριστῆς δήθεν ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ λόγος τοῦ κ. Τσαλδάρη ὁ ὁποῖος ἀπετελεῖτο ἐκ 3500 λέξεων, διήρκεσεν ἐπὶ 35 λεπτὰ καὶ ἦτο εἰς ὕφος μετριοπαθὲς καὶ σταθερόν, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον ἐπροκάλεσε τὰ συγχαρητήρια τοῦ Ἀμερικανοῦ ἀντιπροσώπου κ. Τζόνσον, καθὼς καὶ τὴν προσαγόρευσιν «ὁ φίλος μου κ. Τσαλδάρης» ἐκ μέρους τοῦ Βρεταννοῦ ἀντιπροσώπου κ. Μὰκ Νήλ.

Τὸ πλῆρες κείμενον τοῦ λόγου τοῦ κ. Τσαλδάρη ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Ἑλλὰς ἔχει λόγους νὰ εὐγνωμονῇ βαθύτατα τὰ Ἡνωμένα "Εθνη διὰ τὰς εὐσυνειδήτους καὶ ἀκαταπονήτους φροντίδας, μὲ τὰς ὁποίας Ἐπιτροπὴ τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας ἠρεύνησε καὶ ἔφερεν εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας τὴν ἀλήθειαν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀπειλὴν κατὰ τῆς εἰρήνης ἐν τῇ Νοτιοανατολικῇ Εὐρώπῃ. Κατὰ τὴν ἐξέτασιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς του καὶ κατὰ τὰς συζητήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, ἀπεδείχθη ὅτι πρόκειται διὰ κάτι πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος. Τὸ λεγόμενον Ἑλληνικὸν ζήτημα εἶναι μόνον μία φάσις πολὺ εὐρυτέρου ζητήματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξαρ-

9013/38.

Η ΘΑΛΑΣΣΙΝΗ

ΦΛΟΓΙΣΜΕ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜ

78ον

»Φαντάζεται κανεὶς τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἱκανοποίησίν μας. Πολλοὶ ἀπὸ μᾶς τρέφουν τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ εἶναι ἀπὸ τοὺς τυχερούς, ποὺ θὰ σταλοῦν πρὸς παραλαβήν των. Πόσα ὄνειρα δὲν κάνουν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πλοίου!.. Βλέπουν ἀπὸ τώρα τοὺς ἑαυτούς των, ἐπάνω σ' αὐτὲς τὶς καινούργιες μονάδες, νὰ μετέχουν εἰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Βρεταννικοῦ Ναυτικοῦ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς Κρήτης κι' ἔπειτα τῆς Ἑλλάδος».

Συγχρόνως τὰ νησάκια Ζεμπέλ Ζουκούρ ὁ καιρὸς ἄρχισε νὰ χαλᾷ. Ὡς τὸ Περίμ πλέουν μὲ κυματισμὸ ἀρκετὰ δυνατό. Αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει καθόλου νὰ τρῶνε μὲ πολλὴ ὄρεξι τὴ γαλέττα τους: «Λόγῳ τῆς θερμοκρασίας — λέει ὁ ὕπαρχος στὸ ἡμερολόγιό του — δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ μεγάλη προμήθεια ἄρτου, διὰ τὰ συσσίτια τοῦ πληρώματος , τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν. "Ετσι κάνει τὴν ἐμφάνισί της ἡ γαλέττα».

Στὶς 18 τοῦ Νοέμβρη, τὸ ἀπόγεμα μπήκαμε στὸ λιμάνι τοῦ "Αδεν. Συγκινητικὸ συναπάντημα μὲ τὸ πλήρωμα τῆς «Σφενδόνης». Γυρίζουν στὰ ἑβραϊκὰ μαγαζιὰ τῆς πολιτείας, ψωνίζουν ἐνθύμια καὶ τὸ βράδυ στρώνονται στὸ γλέντι. Οἱ δρόμοι τοῦ "Αδεν ἀντιλαλοῦν τὰ ἑλληνικὰ τραγούδια. Οἱ ἰθαγενεῖς τρέχουν, μαζεύονται ν' ἀκούσουν. Καί, ὅπως τοὺς ἔχουν μάθει τὰ ναυτάκια μας φωνάζουν στὸ τέλος ὅλοι μαζί:

—'Αέρα!

Τὴν ἄλλη μέρα ἀποπλέουν γιὰ τὸ μεγάλο ταξεῖδι τοῦ σκάφους. Τὸ

ΤΗΝ ΚΟΖΑΝΗΝ

ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΟΥ ΝΑΖΙΣΜΟΥ

«Η ΡΩΣΣΙΑ ΠΙΕΖΕΙ ΤΟΥΣ ΛΑΟΥΣ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ»

SCHOOL OF SLAVONIC AND EAST EUROPEAN STUDIES
ΙΛΟΣ ΣΛΑΒΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
UNIVERSITY OF LONDON
Digitized by Google

τους, ένας ποιητής π. χ. που βγαίνει το πρωί από το σπίτι του ευδιάθετος για να πάη να κλειστεί στο γραφείο του και να δουλέψει ώς τις ώρες για το καθημερινό του ψωμί, κάνει «τέχνη φυγής» αν τραγουδήσει την «ευδιαθεσία» του κι' όχι π. χ. την πλεονεξία του εργοδότη του. Δε σου επιτρέπουν να κάνεις «τέχνη», τίποτε άπ' ό,τι σε συγκινεί άτομικά, τ' όραμα του φυσικού κόσμου, το πρόσωπο μιάς κοπέλλας, το φόβο σου μπροστά στο θάνατο, τη διάθεσή σου να μολονογήσεις κάτω από τον ουρανό τη νύχτα, ή μπροστά στο πέλαγος ή περνώντας έξω από ένα νεκροταφείο. Δε σου επιτρέπουν ούτε καν να πεταίξεις τις σάρκες της ζωής. Προς μιά τέτοια καταστροφή οδηγούνε σήμερα κι' οι επιθέσεις κατά της καθαρής τέχνης με το πρόσχημα ότι είνε φυγή, κι' οι δοκιμές που γίνουνται, κι' εδώ και παντού, να μεταμορφωθή η τέχνη από ελεύθερη έκφραση του αιώνιου ανθρώπου σε όργανο, σε απρόσωπο εργαλείο τεχνικής της πρακτικής ζωής, σε μέσο συνειδητής προαγωγής ωρισμένων μονάχα πολιτικών ιδεών, όπως είνε ένα τουπάνι, ένα κατηχητήριο, ένα θλιβερό μεγάφωνο λησιονημένο μέσα στη βοχή, σε μιάν άδεια πλατεία συλλαλητηρίου.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΤΟΥ κ. ΛΟΥΚΑ ΜΕΝΤΟΥ

Οι αναγνώσται των καλών και χρησίμων φιλολογικών κειμένων ας έχουν υπ' όψει των δύο εκλεκτά και πολύτιμα βιβλία, που εκυκλοφόρησαν τελευταίως.

Το πρώτον, τιτλοφορούμενον «Θέματα της Λογοτεχνίας μας», είνε συλλογή κριτικών μελετών του γνωστού φιλολόγου και μελετητού της νεοελληνικής λογοτεχνίας κ. Λίνου Πολίτη. Ο κ. Πολίτης μάς επαναφέρει εις τα πλέον αγαπητά και ουσιώδη θέματα της λογοτεχνίας μας, τον Ερωτόκριτον, τον Σολωμόν, τον Δημοτικισμόν, τον Ψυχάρην, τον Παλλήνην. Αι μελέται αυταί, είνε μία λαμπρά υπόμνησις, ότι έχει και η Ελλάς αξιόλογον λογοτεχνίαν και προ παντός λυρικήν ποίησιν. Εκ αυτών, τονίζομεν ιδιαιτέρως δύο: Την διεξοδικήν εργασίαν του κ. Πολίτη γύρω από τον Σολωμόν ως ποιητήν εθνικόν συνάμα και Ευρωπαίον, και προ παντός την συνετικήν του μελέτην, διά της οποίας σταθερώς παρακολουθεί την εξέλιξιν του νεοελληνικού λυρισμού από το Δημοτικό Τραγούδι έως τας πλέον προηγμένας ποιητικάς κατακτήσεις των ημερών μας, με αποφασιστικούς ενδιαιτέρους σταθμούς τον Σολωμόν, τον Παλαμάν και τον Σικελιανόν.

Η μελέτη αυτή, προδίδουσα βαθείαν κατανόησιν των προβλημάτων της ποιήσεως, είνε μία ουσιώδης κριτική συμβολή εις την αποψιν ότι ο σύγχρονος ποιητικός μας λόγος εις ό,τι αντιπροσωπευτικώτερον έχει να παρουσιάση, είνε μία άκρα ανάπτυξις της κλασσικής νεοελληνικής παραδόσεως, ήτις εκπηγάζει κατ' ευθείαν από τα σπλάχνα του ελληνικού λαού.

⁂

Το εδύτερον βιβλίον, μιά ωραιοτάτη αληθώς έκδοσις, περιλαμβάνει τας θαυμασίας και κομψοτάτας μεταφράσεις των ποιημάτων του μεγάλου Γάλλου ποιητού Φρανσουά Βιγιόν, τας οποίας έξεπόνησεν ο κ. Σπυρος Σκιαδαρέσης. Δεν πρόκειται απλώς περί μεταφράσεως, αλλά σχεδον περί αναδημιουργίας, δηλαδή περί σχηματισμού «ύφους Βιγιόν» εις την σύγχρονον λογοτεχνίαν μας. Χαρόμεθα μετά πάσης αισθητικής άνέσεως την δριμυτάτην εις εκφράσεις λυρικοσκωπτικήν ποίησιν του τραγουδιστού και τυχοδιώκτου Βιγιόν, όπου μέσα από τους σφυρήλατους ρυθμούς και τας αυστηράς στιχουργικάς μορφάς της πλέον εντέχνου «μπαλάντας», περνά ως σκοτεινός ποταμός το ταραγμένον από τα βίαια πάθη πνεύμα του εκπνέοντος Μεσαιώνος. Οι εις την γλώσσάν μας επιδεξίως μεταφερθέντες στίχοι του θρυλλικού ποιητού δεν σταθμός κατώρθωσε να μεταγγίση τον οξύτατον λυρισμόν των παθών του και των πόνων του εις την ανοικτόστομον και βάναυσον διάλεκτον των αλητών, δεν είνε μόνον μία σπανία αίσθητική απόλαυσις, αλλά και ένα δίδαγμα δι' τους νεωτάτους ποιητάς μας, οίτινες μακαρίως πιστεύουν ότι η ποίησις είνε η αφηρημένη υπερεαλιστική φρασεολογία, και ζωή η νηπιώδης άγνοια της ζωής.

⁂

Από το κυκλοφορήσαν 8ον τεύχος του λογοτεχνικού περιοδικού «Ο κύκλος», πληροφορούμεθα ότι συνεστήθη μία επιτροπή εκ των κ.κ. Κ. Εμμανουήλ, Νίκου και Ρίτας Παππά, Σφακιανάκη, Βρεττάκου, Δημάκη και Γιαννακά, διά να εορτάση τα σαραντάχρονα του μεγαλυτέρου άγνώστου νεοέλληνος ποιητού και κακοποιού του Αίσχύλου κ. Αποστόλου Μελαχρινού. Η επιτροπή αύτη δικαιολογεί ότι έως το 1907 δεν είχομεν άξιαν λόγου λυρικήν ποίησιν, παρά τον Σολωμόν, τον Παλαμάν, τον Γρυπάρην, τον Πορφύραν, τον Μαλακάσην, αλλά η αίφνιδία εμφάνισις ενός «νέου» από την Πόλη, του κ. Μελαχρινού, ψευδονομαζομένου τότε Κλήμη Πορφυρογέννητου, μετέβαλεν άρδην την κατάστασιν. Έκτοτε ο λυρισμός έρρευσεν αφθόνως εις τον τόπον μας, αλλά ο μέγας ποιητής, περιφρονών τον θόρυβον και την ματαίαν δόξαν, έμεινεν έγκλειστος εις την οικίαν του επί σαράντα ετη. Τοιουτοτρόπως άπηξίωσε τας δάφνας τας οποίας ανάρπασαν άλλοι απείρως κατώτεροί του — ο Παλαμάς, ο Σικελιανός, ο Καβάφης — ένεκεν τούτου δε η Επιτροπή, συναισθανομένη το μέγεθος της αδικίας, αποφάσισε να ανασύρη τον ποιητήν από την λήθην, ιεπευθυνουσα εις αυτόν έναν βροντόφωνον και εγερτήριον χαιρετισμόν. Αλλά, ως φαίνεται, ο ποιητής δεν έννοεί να εξέλθη της οικίας του. Αν κρίνωμεν από τελευταίως δημοσιευθέν στιχούργημά του, εξακολουθεί να άγρεύη μετά μανίας, ως να κυνηγά ποντικούς, βαρβάρους προπαρξυτόνους ρίμας τύπου «πανήδονα-μουστοκύδωνα», αίτινες και αποτελούν το άπαντον της αισθητικής του συνεισφοράς εις την νελοιοποίησιν της νεωτέρας μας ποιήσεως.

⁂

Εις το «Έθνος» εδημοσιεύθη προ ημερών φωτογραφία παριστάνουσα δύο γνωστοτάτους και συμπαθείς λογίους, συσκεπτομένους εν ύπαίθρω κατά ποίον άποτελεσματικόν τρόπον θα εξαπολύσουν νέαν επίθεσιν κατά της περιφήμου «λογοτεχνικής κλίκας». Η φωτογραφία αύτη ενθυμίζει ελαφρώς τας περιφήμους συναντήσεις των δύο δικτατόρων εις Μπρέννερο, πράγματι δε, άν την παρατηρήση κανείς προσεκτικά, θα ίδη ότι ο χιτλερικός μύστας του ενός λιγίου είνε ώς να ικετεύη δραστικά επιχειρήματα από την μουσολίνειον φαλάκραν του έτέρου...

⁂

Εαν κανείς ερωτάτο: Εκτός από την σατιρικήν ποίησιν και την φιλολογικήν βωμολοχίαν, τι άλλο επαγγέλεται ο κ. Βάρναλης, δε θα ευρισκε καλυτέραν απάντησιν από την εξής: «Είνε ένας άφελής, ο οποίος κοπτόμενος διαρκώς διά τα «συμφέροντα» του Λαού, νομίζει πώς ο αριστοτερος τρόπος εξυπηρετήσεως τών είνε ο κατακερματισμός εις άνοησίας πάσης ιδεαλιστικής θεωρίας και ο στιγματισμός όλων των φιλοσόφων, που ενεφανίσθησαν επί της Γής, πλην του Μαρξ.

Πιστός εις την νεύρωσίν του αυτήν ο κ. Βάρναλης επέτεθη εσχάτως και κατά του υπαρξισμού, χαρακτηρίσας αυτόν «αντιδραστικόν και πλουτοκρατικόν φαινόμενον», και ομιλήσας με την εχάτην νεοελληνικήν περιφρόνησιν διά τους Χούσσελ, Χάϊντεγκερ, Κίρυκεργκααντ, Σάρτρ και λοιπούς. Οι φιλόσοφοι αυτοί, κατά τον κ. Βάρναλην, δεν διαφέρουν καί πολύ από συγχρόνους μαυραγορίτας, εις την τάξιν των οποίων συγκαταλέγει και τους ιδικούς μας κ.κ. Σικελιανόν, Καζαντζάκην και Τσάτσον διά το «αντιδραστικόν περιεχόμενον» του ιδεαλισμού των.

Είμεθα βέβαιοι πώς, εάν ήτο δυνατόν να βελτιωθή η ζωή του Λαού διά της άπαγορεύσεως εις τον άνθρωπον να κάμνη ελεύθεραν χρησιν του εγκεφάλου, που του έχαρισεν η θεία πρόνοια ή ο Προμηθεύς, ιδίως δε όταν πρόκειται να συλλαμβάνη «ιδεαλιστικάς θεωρίας», όλοι οι ιδεαλισταί φιλόσοφοι, μηδέ του κ. Κ. Δεσποτοπούλου εξαιρουμένου, ευχαρίστως θα εδέχοντο να κατατομηθούν από την χατζάραν του μανιακού διώκτου των. Αλλά ώς τώρα, δεν υπάρχει ουδέ εν σχετικόν παράδειγμα που να μάς πείθη. Τουναντίον υπάρχουν φυλαί άγριων διά τας οποίας, ενώ η ιδεοκρατία είνε πράγμα άγνωστον, η ζωή τους κυλά κατά πολύ αθλιέστερον τρόπον από την ζωήν, την οποίαν διήγε, διάγει και θα διάγη ο «σκλαβος πολιορκημένος» κ. Βάρναλης.

Αν εφημόζετο, λοιπόν, η συντηγή του αφελούς μανιακού μας, αυτός μεν θα έχανε την προσφιλεστέραν του απασχόλησιν, ο δε Λαός, διά τον οποίον τόσον κόπτεται, θα ησθάνετο οδύνηρώς ηύξημένον το βάρος της δυστυχίας του διά της προσθήκης μερικών δικτατορικών βουνεύρων σταλινικής κατασκευής. Και τότε, αντικρύζων από το βάθος του «καινούργιου του πόνου» τον κ. Βάρναλην, όστις μοιραίως θα κρατά εις τας χείρας του εν εξ αυτών των βουνεύρων (έστω και διά να διασκεδάζη την λυρικήν άνίαν του τύπων ελαφρώς τους μηρούς του), θα εσκέπτετο πικρά ο Λαός ότι η ιδεοκρατία δεν ήτο ή φοβερωτέρα δυστυχία...

⁂

Ασφαλώς είνε ωραίον να υμνήται από τους ποιητάς και τους φιλοσόφους η ιδέα της Ελευθερίας και να ανυψούνται εις σύμβολα αποκαθάρσεως τα τυραννοκτόνα όπλα. Τοιοῦτον ύμνον επεχείρησε να συνθέση εις πεζόν ο φιλοσοφικός συνεργάτης απογευματινής ερυθροτρίχου εφημερίδος, δοξολογών ποιμπωδώς «τα σπαθία που σφάζουν τους τυράννους» και διακοσμών τον ύμνον του με περικοπάς από τους αρχαίους συγγραφείς. Κατά καλήν του τύχην όμως, παραπλεύρως του ύμνου του, άλος εξάγγελος ηλιθίων περί τέχνης υλιστικών δογμάτων, αποκαλεί εις «άθάνατον» ένα εκ των κυνικωτέρων πνευματικών τυράννων όλων των αιώνων, τον συντροφον Ζντάνωφ. Εσωτάτη η ειρωνεία του ιακρυ— λαίμου [illegible] «άθάνατ[illegible] τικόν χοσ[illegible] είνε: και

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
INSTITUTE OF CLASSICAL STUDIES

903/40.

Εσπερος 25.9.47

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

Νέον θέμα συζητήσεως άπασχολεῖ τοὺς λογοτεχνικοὺς καὶ παραλλήλως καὶ τοὺς θεατρικοὺς κύκλους: Ὁ κ. Ἠλίας Βενέζης μ' ἕνα ἄρθρο του, τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη τὴν Κυριακή, τὰ ἔβαλε μὲ τὴν κριτικὴ Βιβλίου καὶ Θεάτρου καὶ τήν... διέγραψε. Ἡ μᾶλλον ἀπεφάνθη συγκεκριμένως ὅτι ἡ κριτικὴ δὲν ἐπηρεάζει τὸν ἀναγνώστην ἢ τὸν θεατὴ καὶ ὅτι ἐκεῖνος ποὺ «ἀσκεῖ πράγματι τὴν κριτικὴ λειτουργία στὸν τόπο μας, δημιουργεῖ τὰ ρεύματα τῆς ἐπιδοκιμασίας καὶ τῆς ἀποδοκιμασίας, ποὺ βοηθοῦνε στὴν κίνησι, στὴν πρόοδο καὶ στὴν ἐξέλιξι τῆς Τέχνης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ μας» εἶνε «τὸ Κοινό· τὸ ἀνειδίκευτο, ἀναρμόδιο, ἀπρόσωπο πλῆθος».

—Ὁ κ. Βενέζης ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ ἀναγνώστης ἢ ὁ θεατὴς ἐπικαλεῖται μιὰ κριτικὴ μόνον ἐὰν εἶνε σύμφωνη μὲ τὴν ἄποψί του καὶ καταλήγει ὑποστηρίζων, ὅτι ἡ κριτικὴ σημειωματογραφία διὰ τὰ βιβλία καὶ τὸ θέατρον, ἀφοῦ κατ' αὐτὸν δὲν παίζει κανένα οὐσιαστικὸ ρόλο, θὰ ἔπρεπε νὰ παύσῃ νὰ εἶνε «ἀξιολογικὴ καὶ ἀφοριστικὴ» καὶ νὰ εἶνε «κυρίως κατατοπιστικὴ καὶ ἀναλυτική», νὰ προσπαθῇ, δηλαδή, ν' ἀναλύσῃ εἰς τὸν ἀναγνώστην ἢ τὸν θεατὴ διατί ἐκεῖνο ποὺ εἶδε ἢ διάβασε τοῦ ἄρεσε ἢ δὲν τοῦ ἄρεσε.

—Εἰς ἐπίρρωσιν αὐτῶν τῶν ἀπόψεων, ὁ κ. Βενέζης ἐπικαλεῖται ὡς παράδειγμα τὸν Φῶτο Πολίτη, ποὺ μὲ τὴν ἄκαμπτη κριτική» του γύτυπησε πολὺ τὸν Ξενόπουλο, ἀλλ' «ὁ Ξενόπουλος ἔμεινε· γιατὶ πράγματι ἡ θέσι του εἶνε σημαντικὴ στὴν ἱστορία τῆς λογοτεχνίας μας».

—Τὸ ἄρθρο αὐτὸ τοῦ συγγραφέως τῆς «Γαλήνης» καὶ τῆς «Αἰολικῆς Γῆς» προεκάλεσεν ἀμέσως ζωηροτάτην ἀντίδρασιν εἰς τὰς τάξεις τῶν κριτικῶν καὶ — μὲ πρώτην ἐκδήλωσιν ἕνα μικρὸν σημείωμα, ἀποδιδόμενον εἰς τὸν κ. Χουρμούζιον εἰς τὴν «Καθημερινὴν» — ἐγκαινιάσθη νέα φιλολογικὴ συζήτησις, ποὺ θὰ ἔχῃ μεγάλην συνέχειαν, ἀλλὰ ποὺ συγχρόνως αὐτὴ φαίνεται ὅτι δὲν θὰ εἶνε ἐριστική, ἀλλ' ἤσεμος καὶ πολιτισμένη πραγματικὴ συζήτησις...

— Σχετικῶς ἀνανγέλλονται ἀπαντητικὰ ἄρθρα τοῦ Ἄλκη Θρύλου εἰς τὸ «Ἑλληνικὸν Αἷμα», τοῦ Πέτρου Χάρη εἰς τὴν «Ἐλευθερίαν», τοῦ Κλέωνος Παράσχου εἰς τὴν «Νέαν Ἑστίαν». Καὶ ἔπεται συνέχεια...

—Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ἂς σημειωθῇ, ὅτι ὁ κ. Βενέζης — πού, ὅπως μᾶς εἶπε περιμένει αὐτὰ τὰ ἄρθρα διὰ νὰ ἐπανέλθη καὶ νὰ συζητήσῃ διεξοδικώτερα τὸ θέμα τῆς Κριτικῆς καὶ τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζει — γράφει τώρα μιὰ καινούργια σειρὰ μυθιστορημάτων βαλμένων ἀπὸ τὴν τελευταία μεγάλη περιπέτεια τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1940 καὶ ἐντεῦθεν. Ἡ σειρὰ αὐτὴ θ' ἀπαρτισθῇ ἀπὸ τρεῖς ξεχωριστοὺς τόμους.

—Τὸ πρῶτο ἀπὸ αὐτὰ τὰ βιβλία, ποὺ τιτλοφορεῖται «Ἔξοδος», εἶνε ἤδη ἕτοιμο πρὸς ἐκτύπωσιν. Παραλλήλως ἀναγγέλλονται ὡς προσεχεῖς πολλαὶ ἐκδόσεις ἔργων τοῦ Βενέζη εἰς ξένες γλῶσσες.

—Συγκεκριμένως: Ἡ «Αἰολικὴ Γῆ», ἡ ὁποία ἐκυκλοφόρησε πρὸ μηνῶν γαλλικὰ ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸν οἶκον Γκαλλιμάρ, μεταφράζεται τώρα εἰς τὴν σουηδικὴν καὶ τὴν γερμανικήν, ἐνῶ συγχρόνως αἱ μεταφράσεις τοῦ ἰδίου ἔργου εἰς τ' ἀγγλικὰ καὶ τὰ ἱσπανικὰ εἶνε ἕτοιμες καὶ πρόκειται νὰ ἐκδοθοῦν ἐντὸς τοῦ ἔτους.

—Παραλλήλως ἑτοιμάζονται νὰ κυκλοφορήσουν μεταφράσεις καὶ τῆς «Γαλήνης»: Μία γερμανικὴ εἰς τὴν Βιέννην καὶ ἄλλη μία γαλλικὴ εἰς τὸ Παρίσι ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸν οἶκον «Ἐντισιὸν ντὺ Παρουά».

—Τέλος ἐκυκλοφόρησε πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν Λισαβόνα πορτογαλικὰ ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸν οἶκον Γκουϊμαρὰτς τὸ «Νούμερο 31.328» μὲ τὸν τίτλον «Ἀγκράντε τζορνάντα», ποὺ σημαίνει «Ἡ μεγάλη ἡμέρα».

—Κατόπιν ὅμως τῆς προγραφῆς τῆς Κριτικῆς, ποὺ ἐπιχειρεῖ τώρα ὁ δημιουργὸς ὅλων αὐτῶν τῶν ἀξιολόγων νεοελληνικῶν ἔργων, ἀναμένεται μ' ἐνδιαφέρον ἀπὸ τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους ἐὰν ὁ ἴδιος ἀργότερα θὰ ἐπικαλεσθῇ ἢ ὄχι διὰ τὰ βιβλία του τὰ ὅσα τυχὸν θὰ τοῦ ἀφιερώσουν «ἀξιολογικὰ» οἱ ξένοι κριτικοὶ ἢ δὲν θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του ὅσες εὐνοϊκὲς κριτικὲς θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ ἐξωτερικό...

—Ἀλλὰ πλὴν τοῦ ζητήματος τῆς κριτικῆς καὶ τὸ ἄλλο θέμα ποὺ ἀπασχολεῖ τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται. Ὅταν πρὸ δύο σχεδὸν μηνῶν, συγκεκριμένως στὰς 7 Αὐγούστου, τὰ «Λογοτεχνικὰ Νέα» τοῦ «Ἔθνους» ἀνήγγειλαν τὴν προσεχῆ ἔκδοσιν τοῦ «Ντομαὶν Γκρὲκ» καὶ ἔγραφαν ὅτι «προμηνύεται νέα θύελλα καὶ εἰς συζητήσεις» κανεὶς δὲν ἐφαντάζετο βέβαια ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ θὰ ἐλάμβανε τὶς διαστάσεις ποὺ ἔχει λάβει σήμερα.

—Οἱ περισσότερες ἐφημερίδες καὶ τὴν ἑβδομάδα αὐτὴ ἐδημοσίευσαν ἄρθρα καὶ μάλιστα πρωτοσέλιδα, ἐξ ἀφορμῆς κυρίως τοῦ προλόγου ποὺ ὑπάρχει εἰς τὸ «Ντομαὶν Γκρὲκ» καὶ διὰ τὸν ὁποῖον πρόλογον ἡ ἐπεμβᾶσα εἰς τὴν συζήτησιν παλαιὰ λεγοτέχνις Εἰρήνη ἡ Ἀθηναία εἰς δημοσιευθὲν ἐκτενέστατον ἄρθρον της ἔγραψε ὅτι: «χειρότερο καὶ πιὸ συκοφαντικὸ κείμενο δὲν ἔχω διαβάσει ὡς τώρα».

—Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν ἔκαμε καὶ ἀνυπόγραφον ἄρθρον ἀπογευματινῆς ἐφημερίδος, μὲ τὸν τίτλον «Πολὺς θόρυβος διὰ σχεδόν... τίποτε», ὅπου ἐξ ἀφορμῆς «ἑνὸς Γάλλου νεανίσκου, ὀνόματι Λεβὲσκ ἢ Λεβὲκ» κρίνεται γενικώτερα ἡ σύγχρονος γαλλικὴ παραγωγὴ καὶ λέγεται ὅτι «μετὰ τὸν πόλεμον, τὸ γαλλικὸν βιβλίον ἔχασε κάθε κῦρος — ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ἰδίαν του πατρίδα».

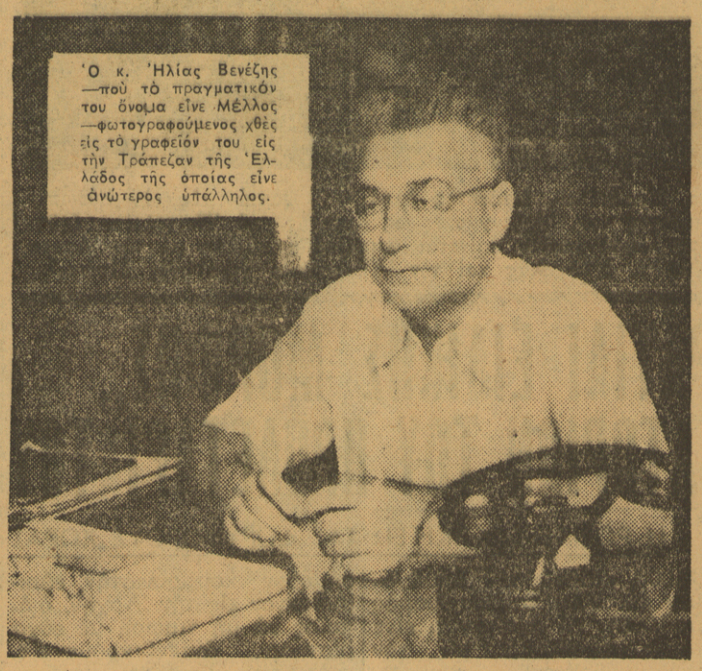
—Ἐπίσης τὴν ἑβδομάδα αὐτὴν ἐδημοσιεύθη καὶ τὸ τέταρτον καὶ τελευταῖον ἄρθρον τοῦ Ἄλκη Θρύλου διὰ τὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» μὲ πολλὰ ἀποσπάσματα τοῦ προλόγου τοῦ κ. Λεβὲκ τὰ ὁποῖα ἔκαμαν ζωηρὰν ἐντύπωσιν ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς προσκείμενους πρὸς τὸν Γάλλον μεταφραστὴν κύκλους, οἱ ὁποῖοι ἐξακολουθοῦν νὰ μὴν ἔχουν λάβει ἀντίτυπον τοῦ βιβλίου.

—Πάντως ἐπειδὴ ὁ Ἄλκης Θρύλος ἀναφερόμενος εἰς τὴν σιωπὴν τῶν φίλων τοῦ κ. Λεβὲκ ἀνέφερε ὅτι: «Ἀγνώμονα τὸν ἀγνόησαν. Δὲν συλλογίσθηκαν τίποτε ἄλλο, δὲν τοὺς ἀπασχόλησε τίποτε ἄλλο, παρὰ πῶς — ἀρκετὰ ματαιόδοξα ἄλλως τε — θὰ ἐξάρουν, θὰ προωθήσουν καὶ θὰ διαφημίσουν τὸν ἑαυτούλη τους», μᾶς παρέχεται ἡ πληροφορία ὅτι εὐθὺς ὡς φθάσουν τὰ ἀντίτυπα τὰ ὁποῖα ἀναμένονται ὡρισμένοι ἐκ τῶν φίλων τοῦ κ. Λεβὲκ θὰ γράψουν καὶ θὰ ἐκθέσουν τὰς ἀπόψεις των.

—Ὁ ἀκαδημαϊκὸς Σπῦρος Μελᾶς, ἀπησχολημένος αὐτὸν τὸν καιρὸ μὲ τὸ γράψιμο μιᾶς κωμῳδίας διὰ τὸ «Ἐθνικὸν Θέατρον», δὲν ἑτοιμάζει ἐπὶ τοῦ παρόντος καμμιὰ ἄλλη φιλολογικὴ ἐργασία.

—Καὶ ὁ Μυριβήλης — ποὺ ἀναπαύεται, ὅπως ἐξήγησεν εἰς συνεργάτην τοῦ «Ἔθνους» ἀπὸ τὸ τελευταῖο ταξίδι του στὴν Ρόδο, Κύπρο καὶ Αἴγυπτο, ὅπου ἀκολούθησε τὴν περιοδεία τῆς κρατικῆς σκηνῆς — δὲν γράφει αὐτὸν τὸν καιρὸ τίποτε τὸ καινούργιο.

—Ἀπὸ τὸ Παρίσι ἀνηγγέλθη, ὅτι ὁ κ. Νίκος Καζαντζάκης, στέλεχος ἤδη τῆς Οὐνέσκο, διευθύνων, ὡς γνωστόν, τὸ τμῆμα προσαρμογῆς καὶ μεταφράσεων τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, πρόκειται νὰ ὑποβάλῃ παραίτησιν ἀπ' ἀφορμῆς ἄλλων του ἀσχολιῶν, αἱ ὁποῖαι διὰ τὸ «Ἐθνικὸν Θέατρον», δὲν ἑτοιμάζει ἐπὶ τοῦ παρόντος καμμιὰ ἄλλη φιλολογικὴ ἐργασία.

Ὁ κ. Ἠλίας Βενέζης —ποὺ τὸ πραγματικόν του ὄνομα εἶνε Μέλλος —φωτογραφούμενος χθὲς εἰς τὸ γραφεῖόν του εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος τῆς ὁποίας εἶνε ἀνώτερος ὑπάλληλος.

—Καὶ ὁ Μυριβήλης — ποὺ ἀναπαύεται, ὅπως ἐξήγησεν εἰς συνεργάτην τοῦ «Ἔθνους» ἀπὸ τὸ τελευταῖο ταξίδι του στὴν Ρόδο, Κύπρο καὶ Αἴγυπτο, ὅπου ἀκολούθησε τὴν περιοδεία τῆς κρατικῆς σκηνῆς — δὲν γράφει αὐτὸν τὸν καιρὸ τίποτε τὸ καινούργιο.

—Ἀπὸ τὸ Παρίσι ἀνηγγέλθη, ὅτι ὁ κ. Νίκος Καζαντζάκης, στέλεχος ἤδη τῆς Οὐνέσκο, διευθύνων, ὡς γνωστόν, τὸ τμῆμα προσαρμογῆς καὶ μεταφράσεων τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, πρόκειται νὰ ὑποβάλῃ παραίτησιν ἀπ' ἀφορμῆς ἄλλων του ἀσχολιῶν, αἱ ὁποῖαι ποιαι παρουσιάσθηκαν αἰφνιδίως εἰς τὰ ζητήματά του.

—Ἐγνώσθη ὅτι φίλοι τοῦ ποιητοῦ Γ. Δροσίνη, ἀπὸ τοὺς κύκλους τοῦ περιοδικοῦ «Ξεκίνημα», οἱ κ.κ. Β. Μαθιόπουλος, Τ. Κοκκώνης καὶ Μυτιληναῖος, διαχειρίζονται τὸ τελευταῖο βιβλίο τοῦ νηραιοῦ ποιητοῦ, ποὺ εἶνε ἕτοιμο ἤδη πρὸς ἔκδοσιν, ἀποτελεῖ συνέχειαν τῶν γνωστῶν καὶ ἐκδοθέντων ἤδη ἀπομνημονευμάτων τοῦ ποιητοῦ, ἔχει τὸν ἴδιο τίτλο μὲ κεῖνα καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ 25 αὐτοτελῆ καὶ χαρακτηριστικὰ κεφάλαια, ποὺ ἐξιστοροῦν τὰ πιὸ ὠμορφα χρόνια τῆς ζωῆς του.

—Μεταξὺ ἄλλων περιγράφεται τὸ ταξίδι καὶ ἡ γνωριμία τοῦ Παρισιοῦ, ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ σκύλου του καὶ ἡ βιογραφία τῆς κάμαρας τοῦ πατρικοῦ του σπιτιοῦ. Ὅσοι διάβασαν μεοικὰ ἀπ' αὐτὰ μιλοῦν μὲ πολὺν ἐνθουσιασμὸν γιὰ τὸ νέο αὐτὸ βιβλίον, ποὺ ἐπίζεται πὼς θὰ κυκλοφορήσῃ ἀπὸ γνωστὸν καὶ μεγάλον ἐκδοτικὸν οἶκον μέχρι τὰ Χριστούγεννα.

— Ὁ κ. Κ. Τσάτσος, ὕστερα ἀπὸ πολυετῆ ἐπεξεργασίαν, ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ εἰς τὴν δημοσιότητα ἕνα μεγάλο ποίημα, τὸ ὁποῖον ἔγραψε καὶ ποὺ θὰ καταγωρηθῇ εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας». Τὸ ποίημα τοῦ κ. Τσάτσου τιτλοφορεῖται «Μάννα καὶ γυιὸς» καὶ κατασταμβάνει εἰς δίστηλον στοιχειοθέτησιν ἑπτὰ ὁλόκληρες σελίδες τοῦ ἐκλεκτοῦ λογοτεχνικοῦ περιοδικοῦ.

— Ὁ κ. Θανάσης Πετσάλης, τοῦ ὁποίου ἡ «Καυπάνα τῆς Ἁγίας Τριάδας» κατέδειξε πόσο ἀφομοίωσε τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ἐποχῆς τοῦ 1821, ἔχει σχεδὸν ἕτοιμο ἕνα καινούργιο μεγάλο μυθιστόρημα ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὴν ἴδια περίοδο τῆς τουρκοκρατίας καὶ τῆς Ἐπαναστάσεως. Τὰ ὅσα τώρα δημοσιευθέντα ἀποσπάσματα προδικάζουν πὼς πρόκειται γιὰ ἕνα ἀπὸ τὰ ἀξιόλογα νεοελληνικὰ βιβλία τοῦ τελευταίου καιροῦ. Τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ θὰ ἔχῃ τὸν τίτλον «Οἱ Μαυρόλυκοι».

—Ὕστερα ἀπὸ τὸν «Τσέλιγκα», τὴν πρώτη «φιλολογικὴ» μυθιστορηματικὴ βιογραφία, ἀφιερωμένη στὸν Κουτάλλη, ὁ συνεργάτης μας κ. Μιχ. Περάνθης, συνεχίζοντας τὴν ἐργασία του καὶ γι' ἄλλες προσωπικότητες τῆς ἑλληνικῆς πνευματικῆς ζωῆς, θὰ παρουσιάσῃ τὸν «Κοσμοκαλόγερο». Ἡ νέα αὐτὴ «βιογραφία» ἀναφέρεται στὸν Παπαδιαμάντη καὶ φιλοδοξεῖ νὰ δώσῃ σὲ σελίδες ποιητικοῦ ὕφους καὶ ὑποβολῆς τὴν ἐποχὴ καὶ τὸ ἐσωτερικὸ δράμα τοῦ κορυφαίου διηγηματογράφου μας.

—Ἕνα «κυκλικὸ» μυθιστόρημα σὲ τρία μέρη ἑτοιμάζει ὁ κ. Τάσος Ἀθανασιάδης, μὲ τὸν τίτλο «Οἱ Πανθέοι». Πρόκειται γιὰ μιὰ τυπικὴ ἑλληνικὴ οἰκογένεια, μέσῳ τῆς ὁποίας μᾶς δίνει τὴν προπολεμική, τὴν πολεμικὴ καὶ τὴν κατοχικὴ ἐποχή. Τοῦ ἔργου αὐτοῦ, πρὸς τὸ παρόν, εἶνε ἕτοιμος καὶ θὰ κυκλοφορήσῃ ὁ πρῶτος τόμος.

—Χθὲς τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸ Γαλλικὸν Ἰνστιτοῦτον παρετέθη ἀπὸ τὸν κ. καὶ τὴν κ. Μερλιὲ πρόγευμα πρὸς τιμὴν τοῦ παρεπιδημοῦντος διαπρεποῦς Ἕλληνος καλλιτέχνου καὶ μέλους τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν κ. Γαλάνη καὶ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Βρυξελλῶν κ. Ἀνρὺ Γκρεγκουάρ. Εἰς τὸ πρόγευμα παρεκάθησαν ὁ διευθυντὴς Γραμμάτων τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας κ. Μιχ. Μαντούδης, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Πέτρου Χάρη, ὁ ζωγράφος κ. Ν. Χατζηκυριάκος—Γκίκας καὶ ὁ κ. καὶ ἡ κ. Αἰμ. Χουρμουζίου.

—Ἀπὸ πληροφορίας ἐκ Κύπρου μανθάνομεν ὅτι φθάνει τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα στὸν Πειραιᾶ, ἐπιβαίνουσα σὲ ειδικὸ κότερο, ὁμὰς ἀπὸ γνωστοτάτους νέους λογοτέχνας τῆς μεγαλονήσου, οἱ ὁποῖοι θὰ παραμείνουν στὴν ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν ὑπὲρ τὸ δεκαπενθήμερον.

—Μεταξὺ ἄλλων συγκαταλέγονται οἱ λογοτέχναι καὶ συγγραφεῖς Κ. Προυσῆς, Λ. Φιλίππου, Ἀντρέας Γάβρης κ.ἄ

—Ἐπίσης ἐγνώσθη ὁ ἐρχομὸς κατὰ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου τοῦ κληρονόμου τοῦ Καβάφη Ἀλέκου Σεγκοπούλου ἐξ Ἀλεξανδρείας, ὡς καὶ τοῦ μεταφραστοῦ τῶν ποιημάτων του Γ. Παπουτσάκη — διὰ τὰς μεταφράσεις τοῦ ὁποίου τόσος ἠγέρθη θόρυβος — γιὰ ὀλιγοήμερον διάστημα.

—Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ εὑρισκόμενος τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἐδῶ Αἰγυπτιώτης κριτικὸς κ. Μιχ. Περίδης ἔχει ἕτοιμη πρὸς ἔκδοσιν μιὰ ἐκτεταμένη μελέτη γιὰ τὸν Καβάφη τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε στενὸς φίλος.

—Ἡ μελέτη αὐτὴ τοῦ κ. Μιγ. Περίδη ποὺ ἐπιγράφεται «Ὁ βίος καὶ τὸ ἔονο τοῦ Κ. Π. Καβάφη» περιλαμβάνει ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸν τίτλο δύο μέρη. Στὸ πρῶτο μέρος ἐκτίθεται μ' ἕναν τρόπο ἀπολύτως ἐξακριβωμένο, ἡ ζωὴ τοῦ Ἀλεξανδοινοῦ ποιητοῦ.

—Ὁ ἄνθρωπος Καβάφης παρουσιάζεται ὅπως ἦταν στὴν πραγματικότητα καὶ ὄχι ὅπως μᾶς τὸν παρουσίασαν μερικοὶ βιογράφοι του, σύμφωνα μὲ τὶς συμπάθειες ἢ τὶς ἀντιπάθειές των γι' αὐτόν. Ἔτσι ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ γνώση τῶν ἰδιοτήτων του καὶ τῆς ζωῆς του, κατανοοῦμε καλύτερα τὸ ἔργο του.

—Συγχρόνως ἀνακοινώνονται στοιχεῖα καὶ ἔγγραφα ποὺ ἦταν ἄγνωστα ἕως τώρα καὶ ποὺ θὰ βοηθήσουν τὸν ἀναγνώστη νὰ σχηματίσῃ προσωπικὴ γνώμη γιὰ τὸν ποιητή.

—Στὸ δεύτερο μέρος μελετᾶται πλατειὰ καὶ σ' ὅλες τὶς πλευρές του, ὁλόκληρο τὸ ἔργο τοῦ ποιητῆ ἀπὸ ἄποψι ἀντικειμενικὴ ὅπου τὸ ἐγκώμιο ἢ ἡ κριτικὴ παρατήρησι ἀναπηδοῦν, ὄχι ἀπὸ τὸ ἀτομικὸ γοῦστο, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν διαπίστωσι τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἀξίας τῆς κρινομένης ποιήσεως.

—Ἡ μελέτη αὐτὴ τοῦ κ. Μιχ. Περίδη πλουτίζεται καὶ μὲ ἑπτὰ ἀνέκδοτα μέχρι σήμερα ποιήματα ἐξωρετικοῦ ἐνδιαφέροντος.

—Ἡ νέα αὐτὴ ἐργασία γιὰ τὸν Καβάφη ὅπως καὶ ἡ ἄλλη τοῦ ποιητοῦ Σεφέρη ἀναμένονται μὲ ζωηρὸ ἐνδιαφέρον ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ ποιητοῦ.

—Καὶ ἐνῶ γράφονται καὶ ἐκδίδονται συνεγῶς μελέτες γιὰ τὸν Καβάφη, τὰ ποιήματά του ἐξηντλημένα ἀπὸ πολλὰ χρόνια δὲν εὑρίσκονται πουθενά...

Χ.—

νία). ΜΟΝΤΙΑΛ: Σταυροδρόμι
γκάης. ΟΡΦΕΥΣ: Τυφλὸς
ΡΕΞ: Μυστικὸ τῆς ζούγκλας. Σ
Ἐπίκαιρα γεγονότα. ΤΙΤΑΝΙΑ
πέτης τοῦ δημίου.

Β΄ προβολῆς

ΑΕΛΛΩ: Ξενοδοχεῖον Β
ΑΘΗΝΑ: Νὰ ζῇ κανεὶς ἢ
ζῇ. ΑΘΗΝΑΙΑ: Γιὰ σένα π'
ΑΘΗΝΑΙΟΝ: Κατάσκοπος Τι
ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΟΝ: Ἐπικίνδυνο μ
ΑΙΓΛΗ: Δραπέτης τῆς Γκεστ
ΚΡΟΝ: Ἐρωτικὴ θύελλα. ΑΚΡ
Καταδρομή. ΑΛΕΞ: Δράκου γέ
ΜΑΡΥΛΛΙΣ (Ἀγ. Παρασκευῆς
πρα. ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ (Π. Φαλήρο
ναίκα τῆς ταβέρνας. ΑΝΕΣΙ
γος κατασκόπων. ΑΝΤΙΝΕΑ:
ΑΠΟΛΛΩΝ: Γολγοθᾶς μιᾶς
ΑΡΜΟΝΙΑ (Χαλανδρ.): Κο
ψυχές. ΑΣΤΟΡΙΑ Στὸν ἴσκιο τ
στηριοῦ. ΑΤΤΙΚΟΝ: Ρεβέκκα.
Ἡ ζωὴ ἑνὸς ἀλήτη. ΑΥΡΑ Ἀρ
της ληστῆς. ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ Α
τὴν αὐγή. ΒΕΡΝΤΕΝ Πέραν τοῦ
φινοῦ. ΒΙΚΤΩΡΙΑ Δράκου γέννα
Ξανθὸς πειρασμός. ΒΟΣΠΟΡΟ
φυρα τῆς ἁμαρτίας. ΓΑΡΔΕΝΙ
ψυχὲς στὸ σκοτάδι. ΓΡΑΝΑΔΑ
γελος τῆς δόξης. ΓΚΛΟΡΙΑ:
κλημα ποὺ δὲν ἔκαμα. ΓΚΡΕΚΑ
ρήρου): Μπαταάν. ΔΕΛΦΟΙ:
τικη παρέλασις. ΔΙΑΝΑ (Π. Φα
Δόκτωρ Χ. ΕΛΛΗΝΙΣ: Ἐξπ
Βομβάης. ΕΡΜΗΣ: 7 ἁμαρτωλοὶ
τικὴ προσωπικοῦ). ΕΤΟΥΑΛ:
σις ἑπτῶν — Πέντε χαμίνια.
ΡΟΣ Βαριετὲ Λάσκου. ΗΛΕΚΤΡ
τικὸ κυνήγι. ΗΡΑΙΟΝ Χαμένοι
ζωή. ΗΡΩΔΕΙΟΝ Γέφυρα τῆς ἀμ
ΘΗΣΕΙΟΝ: Οἱ ἄθλιοι. ΘΗΣΕΥ
σένα π' ἀγαπῶ. ΙΑΣΩΝ (Κηφ
Σκλάβες στὸ Ράϊχ. ΙΛΙΟΝ (Α
ρασκ.): Ἔλα νὰ ζήσουμε μαζί.
ΛΙΑ: 7 ἁμαρτωλοί. ΚΑΠΙΤΟΛ
καουμπόϋ. ΚΑΡΜΕΝ: Παπούτσι
τόπο σου. ΚΟΛΩΝΑΚΙ: Καῖσ
Κλεοπάτρα. ΚΟΛΩΝΟΣ: Στὴ μέ
μουσικῆς. ΚΡΥΣΤΑΛ: Ταρζὰν
Ὑόρκη. ΚΥΨΕΛΗ: Σύντροφοι τῆς
πας. ΛΑΟΥ: Ἕβδομος πέπλος.
ΤΟ: Κάρμεν. ΛΟΥΞ: Σαδιστής.
ΑΜΙ (Γλυφάδας): Νύχτα γάμου
ΣΚΩΤ: Ἐκδίκησις τσιγγάνας.
ΤΙΑ ΛΟΥΖ: 7 ἀγοροκόριτσα. Μ
ΠΟΛ: Αἰχμάλωτος παρελθόντος.
ΠΟΝΙΕΡΑ (Κηφισιᾶς): Γυι
πάθους. ΜΥΡΙΑΜ: Γυιὸς τ
θους. ΜΟΝ ΣΙΝΕ: Ἀκα
ΝΑΝΑ: Φίλησέ με πρὶν
ΝΕΑΠΟΛΙΣ: Πεθαίνω ἀπὸ
ΝΙΝΟΝ: Θύελλα παθῶν. ΝΙΡ
Λευκὸ φορτίο. Ν. ΕΛΛΑΣ: Ἀι
σις. Ν. ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ: Ἡρωϊκὴ
θυσία. Ν. ΦΑΕΡΙ: Σὰν τὰ παρ
ΟΡΦΕΥΣ: Σφραγίδα τοῦ Θεοῦ.
ΘΗΝΑΙΑ: Σαχάρα. ΠΑΝΕΛΛΗΙ
Μαστίγιο τοῦ Ζορρώ. ΠΑΛΛΑΣ (Ι
τίου): Ψυχὲς στὸ βόρβορο. ΠΑ
(Ν. Ἐρυθρ.) Ὅλα καὶ τὸν οὐρα
μη. ΠΑΡΙ Παράξενη ἀποστολή. Π
Ξὲ Φωνὴ τῆς καρδιᾶς. ΠΡΩΤΕΥΣ
λούδι τῆς ἁμαρτίας. ΡΕΑ Παγ
ΡΕΞ (Ἀμαρ.) Γυναίκα τοῦ ὀλέθρου
(Ν. Φαλ.) Ἐμπρηστής. ΡΙΑΛΤΟ
τα στὴν καρδιά μου. ΡΙΟ (Σαλ
Ἡρωϊκὴ ἐξόρμησις. ΡΟΥΑΓΙΑΛ:
χιλιάδες γυναῖκες. ΣΠΟΡΤΙΓΚ
πος μὲ τὰ γκρίζα. ΣΤΑΔΙΟΝ:
μιᾶς γυναίκας. ΣΤΑΘΜΟΥ (Ν.
ρου): Φραγκενστάϊν. ΤΙΤΑΝ (Πυρ
Ἄγγελος κολάσεως. ΤΙΤΑΝΙΑ
κρατίου): Ὄνειρον τοῦ Ἰνδοῦ.
ΝΙΑ (Χαλανδρ.): Θύελλα στὸν οὐ
ΦΙΛΟΘΕΗ: Θὰ γυρίσεις ξανά.
ΛΥΓΟΥΝΤ: Βασίλισσα τροπικῶν.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΙΓΛΗ: Γεράκι τῆς ἐρήμου.
ΚΑΖΑΡ: Ρίο Ρίτα. ΑΝΝΩ: Διε
μένη. ΑΠΟΛΛΩΝ: Θύελλα σὲ μη
καρδιά. ΑΥΡΑ: Ναντίνα Καλένιν.
ΤΡΙΚΟΝ: Κολασμένες ψυχές. ΛΟΥ
χαμίνια. ΟΑΣΙΣ: Ξύπνημα τοῦ
θου. ΟΡΦΕΥΣ: Δασκαλίτσα. ΠΑ
ΟΝ: Ταρζὰν στὴν ἔρημο. ΠΑΛΛ
Καὶ τὴ γυναῖκα μου καὶ τὸ παιδί
ΣΠΛΕΝΤΙΤ: Οὐράνια ὀπτασία. ΦΑ
ΖΙΟ: Πύργος τῆς ἀγωνίας.

ΕΚΤΑΦΗ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

Ἡ «Πανελλήνιος ἕνωσις οἰκογε
ἐκτελεσθέντων πατριωτῶν ἐπὶ κατ
εἰδοποιεῖ τὰ μέλη της ὅτι ἀπὸ τὴ
Ὀκτωβρίου ἀρχίζουν στὸ Γ΄ Νεκρ
φεῖο οἱ ἐκταφὲς ὅλων τῶν ἐκτελε
των ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς Πατριω
στὸ διάστημα ἀπὸ 1 Ἰουλίου μέχρ
Σεπτεμβρίου 1944. Ἡ ἐκταφὴ θὰ
νει μὲ τὴν ἀκόλουθη σειρά: Στὴ 1
κτωβρίου οἱ 22 ἐκτελεσθέντες τῆς
Ἰουλίου καὶ 5 Αὐγούστου 1944.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ Κ

—Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς νέους —καὶ λαμπρούς— καλλιτέχνες μας διατυπώνουν ὁρισμένες ἀπορίες γιὰ τὴν ἐπίθεση τῆς «Πράβδα» ἐναντίον τῶν τάσεων τῆς τέχνης τῆς παρακμῆς στὶς εἰκαστικὲς τέχνες.

—Ἔχει ἀρά γε ἡ δὲν ἔχει τὴν ἴδια σημασία καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα; Ἔχουμε τάχα ἐμεῖς τὴν ἀντίρροπη σοσιαλιστικὴ τέχνη ποὺ ἀναπτύσσει ἡ Ρωσία; Καὶ ἡ γραμμὴ αὐτὴ δεσμεύει ἢ δὲν δεσμεύει τὴν τέχνη; Τὰ ἴδια ἐρωτήματα εἶχαν γεννηθεῖ καὶ ἀπὸ τὴν περίφημη ἔκθεση Ζντάνωφ.

—Πρῶτ' ἀπ' ὅλα δὲν πρέπει νὰ ὑποτιμοῦμε τὶς προσδοκίες μας γιὰ τὴ δική μας τέχνη. Μιὰ ἀπέραντη καὶ πολύμορφη παράδοση ξαναζωμώνεται σήμερα σὲ ἀνθρωπιστικοὺς ἀγῶνες πρωτοφανοῦς μεγαλείου στὴ χώρα μας. Ὑπάρχει παρθένο κι' ἀντράντλητο ἰδεολογικὸ βάθος, ὁ πρῶτος ὅρος γιὰ γιήσια καὶ μεγάλη τέχνη.

—Ἀπὸ τὴν ἄλλη κανενὸς ἔθνους ἡ παράδοση δὲν προσφέρει τόσα στοιχεῖα, πρώτη ὕλη γιὰ τὴν ὀργάνωση νέων μορφῶν (στὴν καθολικὴ σημασία) τῆς τέχνης. Καὶ μόνον ἂν λείπουν οἱ ἱκανότητες, ἔχουν θέση σὲ μᾶς τὰ προϊόντα τῆς δυτικῆς παρακμῆς...

—Ὅσο γιὰ τὸ ἄρθρο τῆς «Πράβδα» ἔχει, νομίζουμε, γιὰ τὶς εἰκαστικὲς τέχνες τὴν ἴδια καθολικὴ κατευθυντήριο ποὺ εἶχε καὶ ἡ ἀθάνατη πράξη τοῦ Ζντάνωφ γιὰ τὴ λογοτεχνία. Ὁ ἡγέτης, ἄλλωστε, τοῦ λαϊκοῦ μας ἀγώνα μίλησε ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς εὐθύνης του γιὰ «τὶς μωρὲς παρθένες ποὺ νομίζουν πὼς ἡ ἔκθεση Ζντάνωφ δὲν ἔχει πέραση στὴν Ἑλλάδα...»

—Καὶ οἱ ἐπιθέσεις ἐναντίον τῶν τάσεων τῆς παρακμῆς δὲν εἶνε ἔργο δυναστευτικῆς πολιτείας. Τὸ κράτος ποὺ σέβεται τὸν ἄνθρωπο ἔχει χρέος ν' ἀπαγορεύει τὴ χρήση κάθε εἴδους ναρκωτικῶν: Καὶ πρὸ πάντων στὴν τέχνη ποὺ ὁ ρόλος της εἶνε ἠθοπλαστικὸς καὶ ἰδεολογικός.

—Καὶ ὅσο βέβαια ὁ καλλιτέχνης ἱκανοποιεῖ τὰ δικά του γοῦστα, ἡ πολιτεία δὲν ἐπεμβαίνει. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἀπευθύνει τὴν καλλιτεχνικὴ ἐργασία του στὸ κοινόν, κάνει «πολιτικὴ πράξη», γιατὶ ἡ τέχνη ὀργανώνει τὴν κοινωνικὴ ψυχολογία πρὸς τοὺς σκοποὺς της. Καὶ ἡ πολιτεία ἔχει χρέος νὰ δεῖ ἂν ἡ πολιτικὴ αὐτὴ πράξη ἐξυπηρετεῖ τὶς προοπτικές της.

—Καὶ ἡ τέχνη κερδίζει, δὲν χάνει. Ἀτονεῖ καὶ συντρίβεται μόνο ἡ δέσμευση τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἰδεολογίας. Σὲ τίποτε δὲν ἐμπόδισε τὴν ἀττικὴ τραγωδία νὰ θεμελιώσει τὰ ἀθάνατα ἐκεῖνα ἀριστουργήματα τὸ γεγονὸς ὅτι ἔκριναν τὰ ἔργα της «στρατηγοὶ» καὶ πολιτικοί, καὶ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας.

—Μὲ τὴν ἀνθολογία τοῦ κ. Λεβὲκ ἔχουμε ἕνα ἀπὸ τὰ σπανιότερα δείγματα κακοήθειας ξένου ποὺ χάρηκε τὴ φιλοξενία τῆς δύστυχης αὐτῆς χώρας. Ὄχι γιατὶ δὲν περιέλαβε τὸν κ. Χάρη· (ἂν καὶ δὲν παράλειψε καμμιὰν ἀπὸ τὶς δυστυχίες τῆς χώρας)—

—μὰ γιατὶ κατασυκοφαντεῖ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ λαό της, ὄχι μόνο μὲ τὴν εἰκόνα τῆς λογοτεχνίας ποὺ παρουσίασε, ἀλλὰ καὶ μὲ ἄμεσο κατηγορητήριο ποὺ μόνο βαθύτατα πωρωμένη συνείδηση μποροῦσε νὰ ἐπιχειρήσει.

—Ἀνάμεσα στ' ἄλλα βρίσκει «βαθειὰ ἀμοιβαία κατανόηση καὶ ἐνίοτε συναδέλφωση Ἰταλῶν καὶ Ἑλλήνων στὶς πλάτες τῶν Γερμανῶν» καὶ πὼς δίπλα στὴ μαύρη ἀγορά, ἡ «ρυφφιανερὶ» καὶ «ὁ ἔρωτας τῆς κομπινατζιόνε» συμβάλανε στὴ δημιουργία συναισθηματικῶν ἀνάμεσα στὰ δυὸ ἔθνη δεσμῶν...

—Τὰ πράματα ὅμως εἶνε πολὺ ἁπλούστερα, ὅπως μᾶς ἐξήγησε γνωστὸς τοῦ κ. Λεβὲκ καὶ φίλος τῶν παικτῶν τῆς κλίκας, πολὺ περισσότερο ὅμως φίλος τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς ἀξιοπρέπειας τῆς δυστυχίας τῆς χώρας μας.

—Ἡ «ρυφφιανερὶ» (κι' ἡ Ἑλλάδα δὲν συγκαταλέγεται στὴ σειρὰ τῶν ἐθνῶν ποὺ θὰ τὴν διεκδικοῦσαν γιὰ ἐθνόσημο), θὰ μποροῦσε ν' ἀποτελέσει τὸ κατ' ἐξοχὴν προσωπόσημο τοῦ κ. Λεβὲκ, γραμματέα ἄλλοτε καὶ στενοῦ φίλου τοῦ Ζὶντ, ἀπ' ὅπου ξαίρουν ἀρκετὰ καλὰ τὰ γαλλικὰ ὥστε νὰ μὴ χρειάζονται... τρίτοι. Ὁπωσδήποτε, ὅσοι ἀπὸ τοὺς μεταφρασμένους ἀντιλαμβάνονται ὅτι κάποια ἀξιοπρέπεια μπορεῖ νὰ συνυπάρχει μὲ τὰ δικαιώματα τάφου ἐντὸς τοῦ γαλλικοῦ Πανθέου, ἂς διαμαρτυρηθοῦν, γιὰ τὸν πρόλογο τουλάχιστον...

—Στὸ περιοδικὸ «Νέα Ἑστία» δημοσιεύεται πρωτοσέλιδο ποίημα τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Σκίπη, ὅπου δυὸ φορὲς συναντιέται τὸ ὄνομα «Ἰολκὸς» ἀντὶ «Ἰωλκός». Κατὰ τὰ ἄλλα, ἐπαληθεύοντας φαίνεται τὸ θαῦμα τοῦ πάσης Ἀφρικῆς Χριστοφόρου, ἡ ὀρθογραφία του εἶνε ἐν τάξει.

—Στὸ ποίημα τοῦτο ὑπάρχουν ἀθάνατοι στίχοι, ὅπως: —«Κυβέρνα στὸ τιμόνι, Ἰάσονα, καὶ σκόρπισέ μας τὴν ἐμπιστοσύνη» (ἀντὶ τοῦ, ἔστω καὶ ἀφόρητου: «σκόρπισε σὲ μᾶς»), καθὼς καὶ τὸ ἀμίμητο: —«νάχουνε κάτι τὸ λειτουργικὸ καὶ κάτι ἀπὸ μυσταγωγία», σὰ νὰ πρόκειται δηλαδὴ γιὰ διαφορετικὲς ἔννοιες κι' ὄχι γιὰ διαφορετικὲς ἐκφράσεις. Κάτι δηλαδὴ πολὺ καλαίσθητον καὶ λεῖον...

—Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο τὸ «κάμε νὰ μαγέψουν τὰ κήτη», τί θὰς λέγι; Χρειάζεται πολὺ λεπτὸ γοῦστο γιὰ νὰ φανταστεῖ κανεὶς μιὰ μαγεμένη φάλαινα λόγου χάρη... Ἴσως ὅμως αὐτὸς νὰ εἶνε ὁ οὐσιωδέστερος στίχος του, γιατὶ πραγματικὰ μόνο μαγεμένα κήτη μποροῦν νὰ καταπιοῦν κατὰ λάθος τέτοια ποιήματα...

—Ἡ «Ἑστία» ἐναβρύνεται κατακόρως στὰ «περιττώματα» τῆς μοντέρνας τεχνοτροπίας. Ἐκλεκτικὴ συγγένεια καὶ κατ' ἀνάγκη τὸ μόνο θεραπευτικὸ τῶν ὀστεριῶν τῆς χηρείας της, κατὰ τὸ παλαιὸ ἀξίωμα: «συμίλια συμίλιμπους».

—Τὰ θλιβερότερα θύματα τῆς συνεχιζόμενης φιλολογικῆς διαμάχης εἶνε, ὅπως συνήθως, οἱ τρίτοι. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν μεγάλων ποιητῶν κ. Κ. κατηγορήθηκε ὅτι δὲν ξαίρει νὰ γράφει. Οἱ μαθηταί του τὸν περιέβαλαν ἀμέσως σὲ σχῆμα γροθιᾶς φωναζοντας: —«Ναί, δὲν γράφει. Εἶνε ὅμως μέγας τεχνίτης τοῦ... προφορικοῦ λόγου!»...

—Καὶ τώρα ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ του φίλοι καὶ γνωστοὶ καὶ ἡμίγνωστοι τρέπονται εἰς ἄτακτον ἀλλὰ σωτήριον φυγήν... Ὅποιον πετύχει τὸν «κολλᾶ» κυριολεκτικὰ στὸν τοῖχο, ἀποφασισμένος νὰ τοῦ δείξει τὴ δύναμη τοῦ... προφορικοῦ του λόγου... Κατάντησε ἡ περιφερομένη ἀθηναία μάστιξ τοῦ ἀέρος... Καὶ τοῦ κακοῦ τούτου ἀπαλλαγὴ πλέον οὐκ ἔστι...

—Ἔρημος, βαρὺς καὶ μόνος ἕνας ἀπὸ τοὺς μὴ περιληφθέντας στὸν «Ζιντικὸ» νυμφῶνα τοῦ κ. Λεβὲκ, κάθεται μπροστὰ στὸν καθρέφτη καὶ θρηνεῖ πὼς παραγκωνίστηκαν καὶ οἱ «προσωπικότητες ἐκεῖνες ποὺ μὲ τὸν ...ἰσχυρὸ κριτικὸ λόγο τους δημιουργοῦν τὰ πνευματικὰ ρεύματα τῆς ἐποχῆς τους» καὶ ἄλλα. Λέγεται πὼς ὁ κ. Βορέας, κάθε ποὺ περνᾶ μπροστὰ ἀπὸ τὴν προτομὴ του στὸ Μαρούσι, ἀποκαλύπτεται. Καὶ εἶνε φυσικὰ καὶ ὁ μόνος...

—Ἕνας ἄλλος ἐκθέτοντας —ἀφορολογήτως ἐννοεῖται— τὶς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὶς παραστάσεις τῶν Γάλλων, μιλεῖ μὲ δέος γιὰ «τὸν... συντριπτικὸ χῶρο τοῦ Ὠδείου» τοῦ Ἡρώδου. Ἂν ἔννοεῖ τὸ Ὠδεῖο, θὰ ἤθελε ἀσφαλῶς νὰ πεῖ «συντριμμένο χῶρο» ἂν πάλι ἐννοεῖ τὸν ὑπερκείμενο ὄγκο τῆς Ἀκροπόλης, ἐμεῖς πιστεύαμε πὼς δὲν εἶνε συντριπτικὸς παρὰ μόνο γιὰ τοὺς Γραικύλους...

—Μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς μέρες θεάθηκε νὰ πετᾶ ἕνα ἀεροπλάνο ἀναπόδα. Λόγιος φίλος στοιχημάτιζε ἀνάμεσα στοὺς θεατὲς πὼς πιλοτάρει ὁ κ. Κανελλόπουλος... Γιατὶ λόγῳ τῶν θερινῶν διακοπῶν [illegible] νὰ ἐπρόκειτο περὶ [illegible] καθηγητοῦ διδάσκοντος [illegible]

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ
23.9.2004
HELLENIC SOCIETY OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS

ΟΖΥΛ [illegible] μαϊκὸς, σκηνοθέτης τῶν [illegible] μου ἔργου «Ἀνθρ[illegible]

ξμαθε πῶς ὁ καλύτερος τρόπος αὐτοδιαφήμησης εἶνε ἡ κατασυκοφάντηση τῆς χώρας ποὺ σὲ φιλοξένησε...

—Ὅσο γιὰ τὴν «κομπινατζιόνε», δυστυχῶς ἡ ἀνθολογία του ἀπομένει συντριπτικὸ μυστήριο γιὰ μᾶς νὰ ξαίρει ἑλληνικὸ κοινὸ προσωπικὰ δὲν ξαίρει ἀκόμη πῶς ἀπὸ ἕνα μὰ μποροῦσαν νὰ ὑπερτερήσουν τὴν χολογία [illegible] ασε στὴ [illegible] γοτεγνία. [illegible] μποροῦσε [illegible] κινέζικη, [illegible] πιναξόοου

—Τὸ Σ[illegible] τὸν μετέφρασε [illegible] οἱ περισσότεροι [illegible]

ΜΟΥΣΕΙΟ CLASSICA ΠΡΟΣΩΠΑ ΑΘΗΝΑ ΜΔCCCLXXXII

901342-1

ΟΝ ΑΙΜΑ

ΣΤΑΣΕΩΣ. ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΑΚΤΙΚΑ ΑΠΟ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1942

ΤΡΙΤΗ
23
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1947

Σελήνη
Αν. ήλ 6.16, Δύσ
Σύλληψις Τιμ Προδρόμου

ΛΙΝΗΣ, Ι. ΜΗΛΙΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 300

ΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

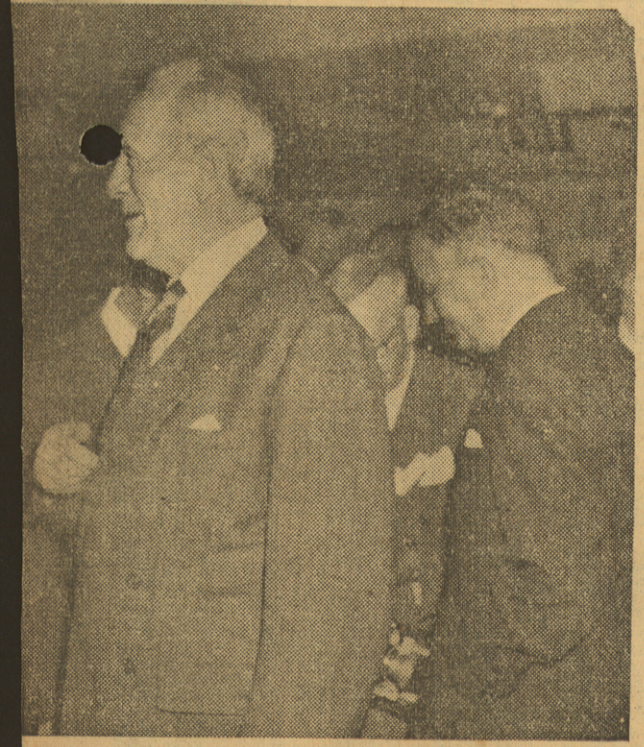
ΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΧΙΤΛΕΡΙΚΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

ΑΛΟΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ο.Η.Ε. ΚΑΙ Η ΕΙΡΗΝΗ ΘΑ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΟΥΝ

ίνσκυ: «Ὁ Τσῶρτσιλ περιήρχετο ἀτάραχος τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου, να μὲ ρωσικὴν βενζίνην, ἐβομβάρδιζαν τὴν Ἀγγλικὴν πρωτεύουσαν».— συζητοῦντα ἐν πλήρει ἰσότητι.—Εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῇ ἀφοπλι- νεστέρας ἐξασφαλίσεις ἐκ μέρους τῶν Σοβιέτ.—«Οἱ ἰδικοί μας σκοποὶ λεύθερος καὶ οὐδὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν. Ἂς καταρρίψῃ καὶ ἡ Σο- αὶ ἂς πράξῃ τὸ ἴδιον ἐὰν ἠμπορῇ χάριν μιᾶς μονίμου εἰρήνης.»

ΚΑΙ Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ "ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ"

Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Μάρσαλ συνομιλῶν μετὰ τοῦ τοῦ Ο.Η.Ε. κ. Ἀράνια. Δεξιὰ διακρίνεται ὁ ὑπουρ- ερικῶν τῆς Γαλλίας κ. Μπιντώ.

ἐν εἶναι αἰσιόδοξον σχε- ἐ τὴν δυνατότητα ἐπι- νέας συμφωνίας εἰς

πέντε μόνιμα μέλη ν' ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς εὐθύνας των καὶ να τηρήσουν τὸν ἁρμοζοντα κῶδικα συμπεριφορᾶς. Ἡ Μεγαλη Βρεταννία θὰ δοκιμάσῃ πᾶσαν μέθοδον, διὰ τῆς ὁποίας θὰ ἦτο πιθανὸν νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ λειτουργία τοῦ Ο.Η.Ε. καὶ θὰ ἐξετάσῃ οἱασδήποτε προτάσεις, αἱ ὁποῖαι ἤθελον ὑποβληθῇ, διὰ νὰ καταστῇ ἀντιληπτὸν ἂν ἡ παγκόσμιος κοινὴ γνώμη δύνατσι νὰ κινητοποιηθῇ πρὸς ἐργασίανείς τὴν περίπτωσιν τῆς εἰρηνης.

»Ἐπομένως προθύμως καταννοοῦμεν καὶ χαιρετίζομεν τὴν νέαν ταύτην ἐκ μέρους τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν προσπάθειαν πρὸς ἐπίτευξιν λύσεως τῶν δυσχερειῶν».

ΑΙ ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑΙ ΤΟΥ ΒΕΤΟ

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Μὰκ Νὴλ εἶπεν ὅτι ἡ Βρεταννικὴ Κυβερνησις δὲν εἶχεν ἐκ τῶν προτέρων γνῶσιν τῶν προτάσεων καὶ δὲν ἐζητήθη ἡ γνωμη της ἐπὶ τῆς διατυπώσεως αὐτῶν.

«Λαμβανομενης ὑπ' ὄψιν τῆς καταστασεως τῆς δημιουργηθείσης ἐκ τῆς προφανως αὐθαιρέτου χρησιμοποιήσεως τοῦ βέτο κατὰ τα οιαρρεύσαντα δύο ἔτη καὶ τῆς ἐλλείψεως πασης ἑνοείξεως ὅτι ἡ στάσις αὐτη δὲν θα συνεχιθῇ, πιστεύο-

οἱασδήποτε ἀποπείρας πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τούτου, πριν ἀποφασίσουν τὰ

[Εἰς τὴν 4ην σελίδα

ΚΡΙΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ
ΕΙΚΟΝΙΚΑΙ "ΔΙΑΦΩΝΙΑΙ"

Τὸ θέμα τῆς συνωμοσίας, πού, καθὼς ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποδεικνύεται, ἐξυφαίνεται μὲ πρωταγωνιστὰς τοὺς ποικίλους φορεῖς τοῦ Σοφουλοφιλελευθερισμοῦ, δὲν ἠμπορεῖ, ἀναμφισβητήτως, νὰ ἐξαντληθῇ εἰς τὸν χῶρον ἑνὸς σημειώματος. Πάντως ὀφείλομεν εὐθὺς ἀμεσως ν' ἀντιληφθῶμεν ὅτι κάτι τὸ ΠΟΛΥ ΣΟΒΑΡΟΝ συμβαίνει καὶ αὐτὸ τὸ κάτι ἔχομεν καθῆκον νὰ τὸ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΩΜΕΝ ΑΓΡΥΠΝΩΣ. Οἱ Σοφουλοφιλελεύθεροι, παριστάνοντες τοὺς δῆθεν διαφωνοῦντας, ἐπιδιώκουν, εἴτε ὑπὸ τὴν μίαν, εἴτε ὑπὸ τὴν ἄλλην μορφην, τοὺς αὐτοὺς ἐπικινδύνους διὰ τὸ Ἔθνος ἀντικειμενικοὺς σκοπούς. Ἐπὶ ἡμέρας τώρα ὁ «κομματικῶς ἀνεξάρτητος» κ. Λαμπράκης ἐπέμενεν εἰς την «ὀρθὴν γραμμὴν τοῦ Δημοκρατικοῦ Κέντρου» —τὴν πλήρη συνοδοιπορίαν—ἐνῷ ὁ κ. Σοφούλης ἐδήλωνεν ὅτι «χωρὶς νὰ παρασύρεται ἀπὸ κανένα θὰ ἐφαρμόσῃ τὴν πολιτικὴν του». Ὅταν αἴφνης, προχθὲς ἀπεκαλύφθη ὅτι αἱ δῆθεν «διαφωνίαι» ἀποτελοῦν ἀπόλυτον σύμπτωσιν κατευθύνσεων. Ὁ κ. Σοφούλης, ἐγράφη εἰς τὰς ἐφημερίδας τοῦ Κέντρου: «ἐπεμεινε κατὰ τὰς προσφάτους συνομιλίας του μετὰ τῶν ἐν Ἀθήναις ἀμερικανικῶν παραγόντων ἐπὶ τῆς ἀπόψεως, ὅπως παραμερισθοῦν ἐκ τῶν ὑπευθύνων θέσεων τοῦ κρατικοῦ ὀργανισμοῦ ὅλα ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα, πού ἐδημιούργησαν εἰς τὸ Κοινὸν διὰ τῶν πράξεών των, τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν, ὅτι πιστεύουν εἰς τὴν «δυναμικὴν» πολιτικὴν καὶ ὄχι εἰς τὴν σήμερον ἐφαρμοζομένην» καὶ τοῦτο «διὰ νὰ πεισθοῦν οἱ διατεθειμένοι νὰ παραδοθοῦν συμμορῖται ὅτι οὐδένα κίνδυνον διατρέχουν ἐκ τῆς καταθέσεως των ὅπλων καὶ νὰ στερηθοῦν οἱ ἐξ αὐτῶν ἀμετανόητοι παντὸς ἠθικοῦ προσχήματος πρὸς συνέχισιν τῆς ἀνταρσίας». Τὰ ἴδια ὅμως ἐζητοῦσε καὶ τὸ «Βῆμα» ἀπὸ τὸν κ. Σοφούλην: Ὅ,τι αὐτὸς ἐζητησεν ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανούς. Τὸ συμπέρασμα προκύπτει μόνο του: Τὸ «Κέντρον» ἐπιδιώκει νὰ ἀποσυνθέσῃ ὁπωσδηποτε τὸ Κράτος διὰ νὰ πέσῃ σὰν ὥριμο φροῦτο εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀντιθρων. Εἰς τὸν τραγικὸν δὲ αὐτὸν ρόλον συμπαρίσταται καὶ ἕνα μέρος τῶν «ἱστορικῶν κομμάτων». Ἐγράφημεν: Τὸ θέμα δὲν ἐξαντλεῖται μὲ ἕνα σημείωμα. Ἡ δὲ συνωμοσία τῶν Σοφουλοφιλελευθέρων πρέπει νὰ ἀποκαλυφθῇ εἰς ὅλην της την ἔκτασιν μὲ ὅλας τὰς λεπτομέρειας.

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

THE CLASSICAL STUDIES AT ATHENS

42-2.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΓΙΑΤΙ ΤΟΣΗ ΣΗΜΑΣΙΑ;

[Περὶ Κλίκας κι' 'Ελληνικῆς περιοχῆς]

Απ' άφορμή μιαν άπροσδόκητη έξόρμηση τοῦ ξενωρατοῦ διανοουμένου Ι Μ. Παναγιωτοπούλου ξεσηκώθηκε τελευταία μια άδικαιολόγητη φασαρία καὶ σύγχυση γύρω άπὸ λογοτεχνικὰ πρωτεῖα. Κι άπ' την κυκλοφορία στὴν Γαλλία ένὸς συκοφαντικοῦ γιὰ τὴν πατρίδα μας καὶ τὴν τέχνη της βιβλίου άναστατώθηκε ὑπὲρ τὸ δέον ὁ πνευματικός μας κόσμος.

Πολλὴ φασαρία γιὰ λίγες σαπουνόφουσκες.

'Η διείσδυση μιᾶς ὁμάδας νέων, δεκαεπτὰ. λογοτεχνικῶν ἐτῶν —ποὺ αὐτοδιαφημίζονται διεθνῶς καὶ «θαυμάζουν μετ' εὐτελείας εὐτελῆ ἀντικείμενα»— στοὺς κύκλους καὶ τὰ ἐνδιαφέροντα τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ ἐν μέρει καὶ τοῦ Βρεταννικοῦ Συμβουλίου ἀνησύχησε τὸ φιλο Ι. Μ Παναγιωτόπουλο καὶ ἡ ὁρμητική του ἐπίθεση ἐναντίον τῶν ἀγγλογαλλιζόντων γενειοφόρων νέων παρέσυρε στὴν «περὶ ἄνου σκιᾶς» συζήτηση ἕνα σωρὸ ἄξιους λογοτέχνες. ὅσο καὶ ἄλλους ἀνυπόστατους, ποὺ ξεφώτρωσαν ἀπὸ τὸ μηδενικὸ τοῦ ἀνύπαρκτου θέματος

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀδικαιολόγητη φασαρία γιὰ τὴν ἐπέκτοση τῶν πλοκάμων τοῦ κοσμοπολίτικου ὀχταπόδου, ἐμεῖς, —κάποιοι κι' ἐμεῖς— διερωτιόμαστε διαφωνώντας μὲ τὸν φίλο Γιάννη Παναγιωτόπουλο, καὶ μ', ὅσους ἄλλους, δικοὺς κι' ἀπόξενους. χτυπιοῦνται γιὰ ἕνα ἀτροφικὸ ζήτημα : 'Αξίζει τὸν κόπο ν'ασχολούμαστε καὶ ν' ἀνησυχοῦμε ἂν θὰ ἐπεκτιαθεῖ τὸ τεχνητὸ μακρέμα τῶν πλοκάμων κάποιων ἐφήμερων νέων «Fin de Siècle», τῆς αὐτοκολούμενης παρτίδας τοῦ 1930; Ὑπαρχει κανένας κίνδυνος ν'άρπεχτοῦν τὰ λογοτεχνικὰ πρωτεῖα τοῦ τόπου, μέσ' στη γραμματολογία του, ἀπὸ ἀκαταστάλαχτους ἀρριβιστὲς ἂν εἶνε τέτοιοι ;

Εἶνε αὐτονόητο, πὼς στὴν ξεναπρεπέστατα γαλουχημένην αὐτὴν ὁμάδα. ἐγὼ τούλάχιστον, δὲν περίλαμβανω καθόλου τὸ διαφεντευτὴ τους τὸν Ἕλληνα καὶ σεμνὸ καὶ ἴσιο δοκιμιογράφο 'Ανδρέα Κουρεντώνη γιατί αὐτὸς πιστεύει κάπου μὲ εἰλικρίνεια, καὶ μ ὅλο ποὺ διαφωνῶ σὲ σημαντικὸ μέρος τοῦ «πιστεύω» του, ὁμολογῶ ἀδιάλαχτα τὴν ἀδιαφιλονίκητη σοβαρότητα καὶ ἀξία του

"Αν ὑποθέσουμε λοιπὸν πὼς ὁ κ. Α. ἐπειδὴ φοράει μὲ χάρη γκόλφ πανταλόνια καὶ ὁ κ Β ξέρει νὰ δέχεται μὲ ἀριστοκρατικὴ .. δουλικότητα τὸν προσβευτικὸν ἀκόλουθον κ. Γ καὶ ὁ κ. Γ. μαζὺ μὲ τὸν συμπατριώτη του κ. Δ τοῦ.. οἰκείου ξένου 'Ινστιτούτου ἢ Συμβουλίου ἀποφασίζουν νὰ λανσάρουν. μὲ ἀνησιγενεῖς στὴ γλῶσσα τους ἐκδόσεις, τα καταγέλαστα στὸν τόπο μας φληναφήματα (ἂν εἶνε τέτοια) τῶν κυρίων Α., Β. σημαίνει πὼς μ' αὐτὸ σβύστηκαν ὅλα «συλλήβδην» τὰ ἔργα τῶν ἔργατῶν ποὺ χουνε δώσει τὸ ἄξιο αἷμα τους στὴν ἑλληνικὴ λογοτεχνία, ἐπειδὴ αὐτοὶ οἱ πραισμένοι καὶ ἀνεπιτήδειοι ἐργάτες δὲν φοράνε γκόλφ πανταλόνι καὶ δὲν ξέρουν νὰ φιλάνε.. ποδιές ;

Δουλεύουμε ἢ δὲ δουλεύουμε ; Πιστεύουμε στὴ δουλειὰ μας ἢ ὄχι ; 'Ετσι τιθέτοι —θὰ μποροῦσε δηλαδὴ νὰ τεθεῖ τὸ ζήτημα. Κι ὄχι σὰ συναγερμὸς ἢ σαν ἀναστάτωση τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων τοῦ τόπου, τῶν ἀθρούβων σεμνῶν καὶ ἀληθινῶν λογοτεχνῶν. γιὰ τὴν ἐκμηδένιση ἀνυπόστατων πνευματικῶν ἀξιων. ποὺ τὶς ἀναγνώρισαν, ταχα, σημαίνοντες ξένοι. πρὶν ἀκόμα τοὺς γνωρίσει ὁ... καθυστερημένος τόπος τους ἐκτὸς φυσικὰ ἀπὸ τὸν ὑμνωδὸ τους ποὺ ἀναφέρα παραπάνω, τίμιο καβαλα καὶ ἄξιο μὰ ποὺ στο σημεῖο αὐτο τὴν ἔχει, κυριολεκτικά.. ψωνίσει

Αὐτὴ εἶνε ἡ θέση τοῦ ἀδικαιολόγητα φερμένου στὴ μέση θέματος λογοτεχνικῶν πρωτείων : Εἶνε τόσο μακρυα, μετὰ ἀπὸ μᾶς, ἐκεῖνοι ποὺ ἀσυζήτητα θ' ἀξιολογήσουν τι σιάθηκε ὁ καθένας μας στὴν ἐποχή του, ὥστε δὲν ἀξίζει ν' ἀσχολούμαστε μὲ τὶς ἐντυπωσιακὲς μικροχαρες ἐπιτυχιας διεθνοφανέρωτων ἀρριβιστῶν. (ἂν εἶνε τέτοιοι)

Μα ἂς ἔρθουμε τώρα στὸ συναφέστατο θέμα τῆς πομφολυγας τοῦ Γάλλου μισέλληνα Ρ. Λεβέκ.

***

"Ενας Γάλλος φιλόλογος ἦρθε πρὶν λίγα χρόνια στὴν Αθήνα. 'Εγκαταστάθηκε καθηγητὴς στὸ πεμπτοφαλαγγίτικο Γαλλ 'Ινστ. τῆς ὁδοῦ Σίνα καὶ ἀφοῦ μελέτησε μ' ἐντελέχειαν...σκέρια την 'Ελληνικὴ λογοτεχνία καὶ ὄχι μόνον αὐτὴν μὰ καὶ τὴ στάση τοῦ Λαοῦ τῆς 'Ελλάδος στὸν τελευταῖο πόλεμο, κατάληξε σὲ σοφὰ συμπεράσματα γιὰ τὶς σημερινὲς μας λογοτεχνικὲς ἀξίες καὶ μὲ τὴν εἰσηγηση αὐτῶν τῶν ἰδιων ποὺ ἀναγνώρισε ἀξιῶν σταμπάρισε τὸ λαὸ μας μὲ τὴ σφραγίδα τοῦ κρυφτοφασισμοῦ. Αὐτὴ εἶναι μὲ δυὸ λογια ἡ ἱστορία τῆ γενέσεως τοῦ. Ιστορικοῦ βιβλίου τοῦ Γάλλου φιλολογου κ. Λεβὲκ ποὺ κυκλοφόρησε τελευταῖα στὴ Γαλλία κι' ἔχει τὸν ἀμίμητο τίτλο : «'Ελληνικὴ περιοχὴ» 'Ο κ. Λεβὲκ μᾶς θυμίζει φαίδρα τοὺς παληότερους συμπατριώτες του 'Εδμόνδο 'Αμποῦ καὶ Πιέρ Λοτί, ποὺ ἐπίτέλους εἶχανε καὶ κάποιαν ἀξία. μὰ εἶναι πιὰ πασίγνωστο ποιὰ τύχη γνωρίσανε οἱ ἐναντίον τῆς 'Ελλάδος παροχαράξεις τῆς 'Αλήθειας ποὺ χαλκέψανε κι ἐκεῖνοι.

***

"Η «'Ελληνικὴ περιοχὴ» τοῦ κ. Λεβὲκ εἶναι ἕνα ἀποτυχημένο βιβλίο. γιατί εἶναι : Πρῶτα —πρῶτα κακοβουλο ποὺ συκοφαντεῖ ἕνα ὁλόκληρο λαό χωρὶς νὰ χει ὁ συντάκτης τοῦ γνωρίσει τοὺς ἀγῶνες του καὶ τοὺς πόνους του καὶ ἐπειδὴ ὁ θλιβερὲς κύκλος τῶν παραπάνω ἀρχοντοχωριάτηδων 'Ελλήνων φίλων τοῦ Γολλ 'Ινστ ποὺ τὸν σίμωσαν μὲ τὰ κοσμικά τους ἐφόδια, γιὸ νὰ μὴ τὸν δυσαρεστήσουν καὶ διακυνδυνεύσουν ἔτσι νὰ χάσουν τὴ μετοφροστικη ρεκλάμα ποὺ τοὺς ὑποσχονταν, δὲ φρόντισαν νὰ τὸν ἀνοχοιτίσουν στὴ μανία του νὰ βλέπει φασιστικὰ φαντάσματα σ' ἕνα τόπο καὶ σ' ἕνα λαὸ ποὺ ἔδωσε ὅσο κανένας ἄλλος τὸ πιὸ ἀδιάλλαχτα χτυπήματα στοὺς κάθε μορφῆς φασισμους

'Η «'Ελληνικὴ περιοχὴ» εἶνοι ἀκόμα ἕνα βιβλίο ποὺ μυριζει, ἀπὸ μίλια μακρυά. τὴ μεροληπτικὴν ἐπιλογὴ τῶν κοσμικῶν συνδέσμων τοῦ συγγραφέα : "Ενα αὐθαίρετο παρουσίασμα τῆς σημερνῆς πνευματικῆς 'Ελλάδας Τόσο αὐθαίρετο, ποὺ ν' ἀγνοεῖ ὁ,τι ἔχει νὰ δείξῃ ὁ τόπος σὲ δοκίμιο καὶ κριτικη, καὶ τὰ καλύτερα πεζογραφικὰ κεφάλαια τοῦ τόπου. κι ἀπὸ τὴν ποίηση τὴ σημερνὴ κατορθώνει νὰ θυμηθεῖ καὶ νὰ τονισει τὴ μεγαλοφυΐα τοῦ ποιητὴ τῶν «νυχτεριδων ποὺ κατουρᾶνε σπέρμα».

Καὶ καλά, ἡ «'Ελληνικὴ περιοχὴ» τοῦ κ. Λεβὲκ εἶναι ἀναμφισβήτητα ἕνα ἐκτρωματικὸ βιβλίο ἑνὸς κομμουνιστὴ μισέλληνα, ποὺ χαρίζεται μόνο σὲ πέντε-ἕξη κακοὺς —λυπούμαστε ποὺ τὸ λέμε— "Ελληνες, τῆς κακηζώρας κοσμοπολίτες, κι' ἂς τοὺς γαρνίρει πονηρα μὲ κάποιες σελίδες-πραγματικῆς ἑλληνικῆς ποίησης καὶ τέχνης Μὰ αὐτοί, οἱ "Ελληνες ἐμπνευστές του, δὲ μᾶς ντρέπονται, τουλάχιστον ἐμᾶς τοὺς συμπολίτες τους, ποὺ γνωρίζόμαστε ἀπ' την καλὴ μεταξύ μας, καὶ ποὺ ὑποτίθεται ὅτι θὰ ζησουμε τὰ χρόνια μας μαζύ ; "Ολοι αὐτοὶ ποὺ τοὺ ὑποθάλψανε. τοῦ συκοφάντη αὐτοῦ φραντσέζου, τὴ σκαιὴν ἐξυβριση τοῦ λαοῦ μας γιὰ νὰ φορέσουν χαρτένιες δάφνες, ποὺ οὔτε κι' αὐτὲς τοὺς ἀξιζαν. δὲ μᾶς ντρέπονται ποὺ πουλησαν —ἂς μὴ φανεῖ ὑπερβολή— τὴν τιμὴ τῆς Πατρίδας τους γιὰ τοσο φτηνές, τόσο διοφανεὶς περγαμηνές ;

.. Θαρρῶ ὅμως πὼς παρασύρθηκα κι' ἐγὼ στὴν κουφια δ. πλοσυζήτηση, ἀπὸ τὴν ἀγανάχτηση ποὺ προκαλεῖ στὸ τέλος στὶς ἀντρίκιες ψυχὲς μιὰ παρόμοια ταπεινὴ συναλλαγή

Πραγματικὰ δὲν ἀξίζουν τὸν κόπο τῆς ἀσχολίας μας οὔτε τὸ χῶρο περιοδικῶν κι' ἐφημερίδων τὰ καμώματα ξεναναρριχώμενων ἑλληνικῶν ψευταξιῶν ἢ τὰ πεμπτοφαλαγγίτικα βιβλία τῶν διαφόρων εἰδικὰ σταλμένων καὶ βαλτῶν ξένων κυρίων Λεβὲκ

'Η «Περιοχὴ» τοῦ Γάλλου κομμουνιστὴ καὶ ἡ. διαμετάφρασις τῶν χαρτοστεφανηφόρων βλαστῶν τοῦ 1930 ἔχουν ἐξασφαλίσει την περιφρονητικὴν ἀδιαφορία καὶ την ἐθνικὴν ἀνυποληψία μεσα στὴ γνήσια ἑλληνικὴ περιοχὴ 'Ας τοὺς ἀφήσουμε λοιπὸν «χαίρειν».

Πόσο θὰ χαροῦν ;

ΝΙΚΟΣ ΠΡΟΕΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙ ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΕΙ

ΤΟ ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟΝ

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ

ΕΛΛΗΝ

'Επὶ τῆ τρίτη ἐπετείῳ τῆς ἱστορικῆς μάχης τοῦ Ρίμνι, ἐτελέσθη τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς ἐπιμνημόσυνος δέησις εἰς τὸ πρὸ τοῦ 402ου Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου ἀνεγερθὲν ἡρῷον, ὑπὲρ τῶν πεσόντων ἀνδρῶν τῆς III 'ΟρεινῆςΤαξ
εἰς τὸ Ρίμνι καὶ κατὰ
κεμβριανὸν κίνημα.

Τὸ ἡρῶον ἐστεφάνωσε
παρχηγὸς τοῦ Γεν. 'Επιτ
καὶ διοικητὴς τότε τῆς Τ
χίας κ. Τσακαλώτος. Τὴ

'Ίδρυσις ἰατρείων εἰς Βορ. 'Ελλάδα ὑπὸ τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ

'Ο 'Ελληνικὸς 'Ερυθρὸς Σταυρὸς ἀντιμετωπίζων τὸ γεγονὸς τῆς συγκεντρώσεως μεγάλου ἀριθμοῦ προσφύγων εἰς Β. 'Ελλάδα καὶ πρὸς παροχὴν ἰατρικῆς ἀντιλήψεως ἀπεφάσισεν τὴν ὀργάνωσιν ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἰατρείων "Ηδη συνεκροτήθησαν καὶ ἐργάζονται τοιαῦτα ἰατρεῖα εἰς Γρεβενά, 'Αλεξανδρούπολιν, 'Αμύνταιον καὶ Ξάνθην, κέντρα εἰς τὰ ὁποῖα ἔχουν συρρεύσει πολλοὶ πρόσφυγες.

— 'Η τροφοδοσία τῶν ἐκτοπισμένων

Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ὁ 'Ελληνικὸς 'Ερυθρὸς Σταυρὸς μεριμνησε διὰ τὴν τροφοδοσίαν 3 000 ἀπολυθέντων ἐκτοπισμένων ἐκ τῆς νήσου 'Ικαρίας, διερχομένων ἐκ Πειραιῶς καὶ προοριζομένων διὰ τὰς ἑστίας των. Δι' ἑκαστον τῶν ἀπολυθέντων διετέθη τὸ ποσὸν 20 χιλ. δραχμῶν πρὸς ἀγορὰν τροφίμων διὰ τὰς ἡμέρας ταξειδίου ἐπαναπατρισμοῦ

'Ο σύνδεσμος ἀγωνιστῶν 'Εθνικῆς ἀντιστάσεως

Καλοῦνται διὰ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 28ην Σεπτεμβρίου, ὥραν 10 π. μ., εἰς ἐτησίαν Γενικὴν Συνέλευσιν τὰ μέλη τοῦ «Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀγωνιστῶν Εθνικῆς 'Αντιστάσεως» (Ἑλ Βενιζέλου 16) Θέματα : 'Απολογισμὸς καὶ ἐκλογη μελῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Διὰ τοὺς Χριστιανοὺς

Ἐξεδόθη τὸ θρησκευτικὸν διήγημα «Ο Χριστος νικᾶ ἢ ὁ Στρατὴς» εἰς νέαν ἔκδοσιν 1946 Σελίδες 160. Τιμᾶται μὲ τὰ ταχυδρομικὰ δραχ. 1.600 Ζητήσατέ το : Σωτ Ν Σχοινᾶν, Κορᾶῆ 17, Βόλον Διὰ ζητουμένας πληροφορίας δέον νὰ ἐσωκλειητε γραμματόσημον

'Η Ναυμαγία τῆς Σαλαμῖνος

MAZI ME

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟ

ἀδελφωμέν

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 22 (Τοῦ κριτοῦ μας)—Καθ[illegible] συνεχίζε
ἀναπαυλα ὁ πανε[illegible]ος ἀγ
τίον τῶν σλαυοκομμουνιστῶν
ληνες στρατιῶται γαφουν κ
καινούργιες σελίδες ἡρωισμο
σιῶν

Οἱ χαράδρες καὶ οἱ κορφὲς
τιλαλοῦν ἀκόμη τὸ «ἐμπρὸ
ἐμπρὸς» τῶν βολκανικῶν πολ
νηκαν πάλιν πεδία ἐθνικῶν
μὲ πρωτοχωνιστὰς τοὺς "Ελ
ξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας,
φωμένοι κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια
τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμὸ, τὶς ἐλ
ἀγωνιες καὶ τὶς λαχτάρες.
ζουν τὴν πολυβοασνισμένην
ματοποτισμένην Βόρειο 'Ελλ

"Οπως πρὶν ἀπὸ λίγα χρ
Πίνδο, στὴν Μόρῤβα. στὸ Ι
στὸ Ἐπελένι πλάϊ πλάϊ ὁ
κὸς μὲ τὸν ὁπλίτη. ὁ μορφω
τὸν ἀγράμματο, ὁ κάτοικος τ
μὲ τὸν χωρικό. ἔγραψαν τὸ
πολεμικὸ μεγολούργημα. ἔτσ
μερα τὴν ὥρα τῆς μάχης μο
τὶς χαρὲς καὶ τὶς λύπες. τη
τὴν δοξα.

"Αξιοι ἡγέται οἱ ἀξιωματι
μασίων στρατιωτῶν, βρίσκο
πλευρό των καὶ ἀγωνίζονται
στὴ πρώτη [illegible] αὐτὸ
τα εἰς [illegible] κ
εἶνε [illegible]
ἀκ [illegible]
"Ε [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

9013143

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΤΗΣ "ΕΛΛΑΔΟΣ"

"Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ"

ΤΟΥ ΑΛΚΗ ΘΡΥΛΟΥ

Ε'. (Τελευταῖον)

Εἴδαμε πῶς παρουσιάζει ὁ κ. Λεβὲκ τὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία: ἕως τὸ 1930 οἱ λογοτέχνες κατασκεύαζαν μπουλεβάρ· κ' ἔξαφνα ἡ δημιουργία, ἡ ποίηση. 'Αλήθεια' τὸ μπουλεβὰρ δὲν εἶνε μόνον συμβατικότητα· εἶνε καὶ δεξιοτεχνία. Πῶς φαντάζεται ὁ κ. Λεβέκ, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἀγνοεῖ, ὅτι συγγραφεῖς ποὺ δὲν διαθέτουν ἕνα καλλιεργημένο ὄργανο, ποὺ δὲν δούλεψαν τὸ ὄργανό τους, ποὺ δὲν πέρασαν ἀπὸ τὴν ἀκμὴ γιὰ νὰ φθάσουν στὴν παρακμὴ ἔγιναν δεξιοτέχνες; Γίνεται κανένας αὐτόματα βιρτουόζος; Συλλαμβάνει κανένας αὐτόματα τὸ ἐπίπλαστο;

'Αλλὰ καιρὸς νὰ σοβαρευθοῦμε· ἀρκετὰ ἀσχοληθήκαμε μὲ τὶς κακόβουλες ἀνοησίες, ποὺ ὑπαγορεύθηκαν στὸν κ. Λεβὲκ καὶ ποὺ ὁ κ. Λεβὲκ τὶς παραδέχθηκε ἀνεξέλεγκτα. Τώρα πιὰ δὲν μποροῦμε νὰ ἐξακολουθήσομε νὰ σηκώνομε τοὺς ὦμους καὶ νὰ χαμογελοῦμε. Ὁ κ. Λεβὲκ μιλεῖ γενικὰ γιὰ τὴν 'Ελλάδα καὶ ἰδοὺ τί λέει γι' αὐτήν: «Τὸ Κοινό της ἀποτελεῖται ὅλο ἀπὸ δυὸ κατηγορίες ἀνθρώπων· οἱ μὲν σπούδασαν ξένες γλῶσσες, ταξίδεψαν, σχημάτισαν ἕνα κεφάλαιο, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς τὸ δώσει ἡ 'Ελλάδα, καὶ ἔτσι ντρέπονται ὅτι εἶνε "Ελληνες. (Τὸ φαινόμενο τῶν ξενητεμένων 'Ελλήνων, ποὺ ἔκαμαν περιουσία στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ποὺ ἐντούτοις διατηροῦν τὶς ρίζες τους μὲ τὴν 'Ελλάδα, καὶ ἐπίσης τὸ ἄλλο φαινόμενο τῆς πληθώρας τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τίποτε δὲν ἐκδηλώνει, τίποτε δὲν ἀντιπροσωπεύει;) Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἢ ἀγνοοῦν τὴ γλῶσσά τους ἢ θεροῦν ὅτι οἱ καλοὶ τρόποι ἐπιβάλλουν νὰ τὴν κακοποιοῦν. Δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ Λεβαντῖνοι. Οἱ δέ, οἱ ἄλλοι, οἱ ἄνθρωποι τοῦ Λαοῦ, δὲν εἶνε ὅλοι Μακρυγιάννηδες καὶ ἔτσι οἱ γνήσιες ἀρετὲς ποὺ κληρονόμησαν παραμένουν τὸ πιὸ συχνά, ἀπὸ ἔλλειψη μέσων, χωρὶς ἀποτέλεσμα. Τὸ ἐπίπεδο τῆς ἐκπαίδευσης εἶνε τόσο χαμηλό, ἡ γλῶσσα τῶν ἐφημερίδων τόσο ἐπιφανειακά, ἡγερὴ καὶ κούφια, ἡ νοοτροπία τοῦ Πανεπιστημίου τόσο ἐπιβαρυμένη μὲ γερμανικὴ σχολαστικότητα, ἡ ἐπαγγελματικὴ συνείδηση καὶ ἡ ἀγάπη τῆς καλοκαμωμένης δουλειᾶς τόσο σπάνια στοὺς συγγραφεῖς, ὥστε τὰ καλὰ ὑποδείγματα λείπουν ὁλότελα σ' ἕναν ἄπειρο ἀρχάριο. Συγχαπόλουθα ἡ οἴηση ὁ φθόνος».

'Εντούτοις ἡ κ. Καζαντεσὺς ἢ ἡ κ. 'Αλφὰ (δὲν θυμᾶμαι καλά, ἀλλ' ὁπωσδήποτε μιὰ ἀπὸ τὶς κουφαῖες ἠθροποιοὺς τοῦ γαλλικοῦ θιάσου, ποὺ μᾶς ἐπισκέφθηκε τελευταῖα καὶ διαλέγω ἐπίτηδες ἀνάμεσα στὰ ἄφθονα ἐπιχειρήματα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ μποροῦσα ν' ἀντικρούσω τὸν κ. Λεβὲκ μιὰ γαλλικὴ μαρτυρία) δήλωσε σὲ μιὰ συνέντευξή της σὲ γαλλικὴ (κι' ὄχι ἑλληνικὴ) ἐφημερίδα, κι' ἀφοῦ εἶχε τελειώσει ἡ τουρνέ της, ὅτι ποτὲ θενὰ ἀλλοῦ δὲν συνήντησε ἕνα Κοινὸ τόσο νοητικὸ καὶ τόσο εὐαίσθητο σὰν τὸ ἑλληνικό. Τὸ Κοινὸ αὐτὸ δὲν χειροκροτεῖ ἔξαλλα, δὲν κολακεύει, ὅπως ἄλλα Κοινά, τοὺς ἠθοποιούς, δὲν τοὺς διαθέτει εὐνοϊκά, ἀλλ' ὁ ἠθοποιὸς διαισθάνεται ἀδιάκοπα ὅτι καμμιὰ ἀπόχρωση, ἔστω καὶ ἡ πιὸ λεπτή, δὲν περνᾶ ἀπαρατήρητη, δὲν χάνεται στὸ κενό. Μπορεῖ φυσικὰ νὰ παρατηρηθεῖ, ὅτι ὅσοι παρακολούθησαν τὶς γαλλικὲς παραστάσεις δὲν ἀποτελοῦν παρὰ ἕνα μικρὸ μέρος τοῦ συνολικοῦ Κοινοῦ. 'Αλλὰ μπορεῖ τὸ μέρος αὐτὸ νὰ στέκεται ἐναέριο, νὰ μὴ στηρίζεται σ' ἕνα βάθρο γενικοῦ πολιτισμοῦ;

'Ιδοὺ τώρα πῶς ἐμφανίζει ὁ κ. Λεβὲκ τὴν ἀπαράμιλλη εὐγένεια τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπέναντι στὸν ἡττημένο κι' ἀτιμασμένο ἐχθρότου. Ὅταν ἡ 'Ιταλία κατέπεσε, ὁ ἑλληνικὸς Λαὸς ὄχι μόνον δὲν καταδέχθηκε νὰ ἐκδικηθεῖ, ἀλλὰ φανέρωσε μιὰ μεγαλοψυχία ἀνάλογη μὲ τὸν ἡρωϊσμό του στὰ ἀλβανικὰ βουνά. Ὁ κ. Λεβὲκ ἐξηγεῖ ἔτσι τὴ στάση του αὐτή: «Κατὰ τὴν ἰταλικὴ κατοχὴ οἱ δύο Λαοὶ ἀντιλήφθηκαν μὲ ἀπορία, ὅτι συνεννοοῦνται ἐξαίρετα. Ἡ ρουφιανιά, ἡ μαύρη ἀγορά, ἡ ἀγάπη τῆς κομπίνας, ἡ ὁποία ἑλληνικὰ λέγεται συμφωνία, συνέτειναν νὰ δημιουργηθοῦν δεσμοί, πολὺ γρήγορα, συναισθηματικοί. Ἔγινε ἔκδηλο, ὅταν τὸ καλοκαίρι τοῦ 1943 οἱ Γερμανοὶ διοργάνωσαν στοὺς δρόμους τῶν 'Αθηνῶν παρελάσεις κουρελιασμένων, σχεδὸν γυμνῶν, πεινασμένων, μὲ θολωμένα μάτια, ἀπότομα γερασμένων 'Ιταλῶν Περνοῦσαν σὰν ἀγέλες σὲ ἀτέλειωτες λιτανεῖες. Τὰ μάτια τῶν 'Αθηναίων βούρκωναν καὶ κάποιοι, ἀψηφῶντας τοὺς Γερμανοὺς φύλακες, τοὺς ἔτειναν ψωμί, λίγα χρήματα. Τὸ μῖσος εἶχε ἀπὸ καιρὸ σβήσει».

Γιὰ ἕνα τμῆμα τῆς ἀντίστασης, γιὰ ὁλόκληρο τὸ Ἔδες, ὁ κ. Λεβὲκ δὲν βρίσκει ἄλλα λόγια νὰ πεῖ ἀπ' αὐτά: «Ἕνα εἶδος τυχοδιώχτου, καταχρεωμένου, εἶχε τεθεῖ ἐπὶ κεφαλῆς ἑνὸς μικροῦ στρατοῦ, τοῦ «Ἔδες». 'Από καιρὸ σὲ καιρὸ ἀγγλικὰ ἀεροπλανα ἔριχναν τὴ νύχτα στὸ στρατηγεῖο τοῦ Ἔδες μικρὲς κάσσες, ποὺ περιεῖχαν χρυσᾶ νομίσματα· κάποτε μερικὲς κάσσες χάνονταν. Ἄλλοτε οἱ παραλῆπτες ἔλεγαν ὅτι χάθηκαν. Οἱ ἀρχηγοὶ λάμβαναν μιὰ λίρα γιὰ κάθε ἀγωνιστὴ καὶ τίποτε δὲν ἦταν πιὸ εὔκολο παρὰ νὰ ἐξογκώνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν στελεχῶν».

Ὡς τώρα εἴχαμε φαντασθεῖ — πῶς ἀπαιτᾶται κανένας! — ὅτι ὁ κ. Λεβὲκ δὲν ἦταν ὅπως οἱ συνάδερφοί του τοῦ Γαλλικοῦ 'Ινστιτούτου στρατευμένος ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῆς 'Ελλάδος. Τὸν εἴχαμε ξεχωρίσει. 'Αλλ' ἡ νοοτροπία τοῦ Γαλλικοῦ 'Ινστιτούτου εἶνε, φαίνεται, ἐξουσιαστική. Ἐπηρεάζει κι' ὅσους δὲν θέλησαν συνειδητὰ νὰ τῆς ὑποταχθοῦν. Ὁ κ. Λεβὲκ λησμόνησε, ὅπως καὶ οἱ συνάδερφοί του, ἐκεῖνο, ποὺ μιὰ καὶ τὸ ξεχνοῦν, θὰ ἔπρεπε κάποιοι ἁρμόδιοι νὰ φροντίσουν νὰ τοὺς τὸ ὑπενθυμίσουν: ὅτι ὁ Ξένιος Ζεὺς δὲν εἶχε μονόπλευρη προσωπικότητα. Ἐπέβαλλε σὲ κείνους ποὺ φιλοξενοῦν τοὺς νόμους τῆς φιλοξενίας, μὰ ζητοῦσε κι' ἀπὸ κείνους ποὺ φιλοξενοῦνται σ' ἀντάλλαγμα τοὐλάχιστον νὰ σέβονται κείνους ποὺ τοὺς φιλοξενοῦν, νὰ μὴ θεωροῦν τὴν περιοχὴ ποὺ τοὺς φιλοξενεῖ χτήμα τους, ποὺ μποροῦν ἀσύδοτα νὰ τὸ ξεθεμελιώνουν. Νὰ ὑποθέσομε ὅτι ἡ Γαλλία τοῦ «Γιατὶ» φθονεῖ τὴν 'Ελλάδα τοῦ «Ὄχι»; 'Από μιὰ ἄποψη εἶνε τιμή μας. Ἡ μεγάλη Γαλλία ζηλεύει τὴ μικρὴ 'Ελλάδα. 'Αλλὰ δυστυχῶς δὲν μποροῦμε νὰ ἱκανοποιηθοῦμε μὲ αὐτὴ τὴν τιμή. Ἡ μεγάλη Γαλλία ἔχει ἕνα ὄργανο, μιὰ φωνὴ μὲ πολλὴ εὐρύτερη διάδοση κι' ἀπήχηση ἀπὸ τὴ μικρὴ 'Ελλάδα. Δὲν μποροῦμε νὰ παραδεχθοῦμε μὲ ἀπάθεια τὶς συκοφαντίες της. Τὸ εἶπε κι' ἕνας συγγραφέας της: «Συκοφάντησε, συκοφάντησε, κάτι μένει».

'Αλλὰ παράλληλα μὲ τὴν ὑπόθεση Λεβὲκ προβάλλει, τὸ ξέρομε κι' ὅλας, ἡ ὑπόθεση τῆς ὁμάδας τῆς κλίκας. Ποιὰ θέση καταλαμβάνουν τελικὰ στὴ συνείδησή μας τὰ μέλη της, ἄσχετα ἂν σύμφωνα μὲ τὴν πεποίθησή μας ὅτι τὸ ἔργο διαχωρίζεται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ἐξακολουθοῦμε νὰ πιστεύομε ὅτι ἡ ποσοφορά τους στὰ γράμματα ἔχει βάρος καὶ λάμψη; Δὲν ἐξετάζω καὶ δὲν μ' ἐνδιαφέρει ποιοὶ ὑπῆρξαν οἱ πιὸ ἄμεσοι πληροφορηταί· μιὰ ποὺ κανένας δὲν διαμαρτύρηθηκε γιὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ κ. Λεβὲκ κι' ὅλοι ζήτησαν νὰ καρπωθοῦν ἀπ' αὐτοὺς οἱ εὐθῦνες διαμοιράζονται. Τί γνώμη νὰ σχηματάσομε γι' ἀνθρώπους ποὺ περικύκλωσαν ἕναν ἐκφωνητὴ καὶ ὄχι μόνον δυσφήμισαν τοὺς συναδέρφους τους, ποὺ δὲν τὸν πλησίασαν, ἀλλὰ καὶ δὲν φρόντισαν οὔτε στιγμὴ νὰ γεννήσουν μέσα του κάποια ἀγάπη καὶ κάποιο τοὐλάχιστον ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν ταλαίπωρο, βασανισμένο, μαρτυρικὸ καὶ μεγαλόψυχο κ' ἡρωϊκὸ τόπο, τοῦ ὁποίου οἱ γυμοὶ κυλοῦν μέσα στὶς φλέβες τους, τοῦ ὁποίου εἶνε γέννημα καὶ θρέμμα, φορεῖς τοῦ παλμοῦ καὶ τοῦ πνεύματος, ποὺ ἐναπόθεσε μέσα τους; Ἀγνώμονα τὸν ἀγνόησαν. Δὲν συλλογίσθηκαν τίποτε ἄλλο, δὲν τοὺς ἀπασχόλησε τίποτε ἄλλο, παρὰ πῶς — ἀρκετὰ ματαιόδοξα ἄλλωστε — θὰ ἐξάρουν, θὰ προωθήσουν καὶ θὰ διαφημίσουν τὸν ἑαυτούλη τους.

ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ

Καὶ εἰς αὐτὸ τολιτικὴ καὶ ἰδεο κόσματος ἔδιδε σφραγῖδα.

ὑπουργὸς Δικαιο δὲν ἐπιλαμβάνε 17 ἡ Ἐπιτροπὴ ος καὶ νὰ τὸ φέ λην ;

ΟΣ: Μετὰ δύο Ἐπιτροπὴ τοῦ ἰσέρχεται εἰς τὴν ἄρθρου 17.

ΣΟΣ ! Ὁ τότε ὑ Δικαιοσύνης ἀντέ κομίση ἡ Συνταγ πὴ εἰς τὴν Βου ς καὶ κατὰ προ ρον 17 τοῦ Συν ὡς τε εἰς τὸ ψή ότήσεως τοῦ Φε εἶχεν ἀπαλειφθῆ ἀπὸ τὸ ψήφισμα ατατεθέντα μόνον ήσεως» καὶ ἐπε συζητηθοῦν εἰς Ἐξουσιοδοτήσε τῶν βουλευτῶν κα α ψηφισμάτων. ἐν κατέστη δυνα τοῦ σχεδίου ψη ὑπάρχουν ἀόρα ὁποῖαι ἀντέδρα θνικὴ ἀντιπροσω πεύει τὸν Λαὸν αἱ ἀμεδράσεις; μερισ

ΑΣΗΣ (ὑπουρ Δὲν ὑπάρχουν ς. Ὁ κ. βουλευ σπευσε νὰ ὑποβά ψηφίσματος, ἐνῷ κομιη ὥριμον πρὸς ς ἐζητήσαμεν ἀ ὑπηρεσίας πλη ὁλοκληρώσωμεν τὴν ἀποκατάστα ροτῶν. Ἔχομεν ἀπάντησιν, ὅτι κατάστασιν τῶν ματα ἀνέρχον 600.000 καὶ ἐκ ἔχουν περιληφθῆ ἧς ἀναγκαστικῆς τω- δὲν εἶνε ὁ αἱ πληροφορίαι μεν νὰ συλλέγω

Δὲν εἶνε ζήτημα λὰ ζήτημα κυ τικῆς.

ΑΝΝΗΣ: Ἔχω ὅτι ἂν ὑπάρχη ραξις, ἡ ὁποία ούλια νεωτέ εἶνε πρώτα ἡ ἀ θμισι- καὶ ἐπει νομοθεσία. Δὲν ἡ Βουλὴ τῶν ρία ὑπῆρξε πρω ινωνικῶν ζητημά ν ἐτῶν ἡ Βουλὴ ρα εἰς τὴν ὁπι ερα ἀπὸ 30 χρό δύο παγκοσμί αὶ ὕστερα ἀπὸ κιμασίαν, ποὺ ιθρος χώρα μας. ὅτι ἡ Βουλὴ αὐ ρός της περισσό παμφηφίαν τῶν σμῶν καὶ ὀλιγώ ποχὰς τῶν ἀστι καὶ εἶνε ἀνάγκη σεως τῶν κοινο βεσμῶν, ἀλλὰ ὅλης Ἑλλάδος καὶ ὡς Ἔθνους, ν αὐτὴν νὰ προ νομία, καὶ ἐμφα ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Ἀν ραμένει πρω ἀϊκῶν πόθων καὶ δικήσεων καὶ ὅτι καὶ τὸν παλιὸν χροτῶν μας καὶ ἐργαζομένων τα ὺς πόθους καὶ τοῦ Λαοῦ γνω ανοποίηση. (Ἐ ειροκροτήματα).

Τελευταῖα, ἐκδοτικοὶ οἶκοι καὶ συγγραφεῖς παραπονοῦνται δικαίως διὰ τὴν πλήρη ἀπονέκρωσιν τῆς βιβλιοπωλιακῆς κινήσεως. Τὸ πολυάριθμον Κοινόν, τὸ ὁποῖον ἐπὶ κατοχῆς ἐξήντλει ἐντὸς ὀλίγου ὅλα τὰ ἀντίτυπα ἀκόμη καὶ δευτερευούσης ἀξίας λογοτεχνικῶν ἔργων, εἶνε ὡς νὰ ἐλησμόνησε ὅτι ὑπάρχει νεοελληνικὴ λογοτεχνία. Τὰ βιβλιοπωλεῖά μας, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε παρουσίαζαν ὄψιν καλλιτεχνικῶν λεσχῶν, λόγῳ τοῦ συνωστισμοῦ εἰς τοὺς χώρους των πελατῶν ἀναμιξ καὶ συγγραφέων, παρακολουθούντων μὲ εὔλογον ἐνθουσιασμὸν τὴν πώλησιν τῶν ἔργων των, σήμερον εἶνε ἔρημα, καὶ οἱ βιβλιοπῶλαι ἀκινητοῦν μελαγχολικοὶ πίσω ἀπὸ τοὺς μπάγκους των, ὅπου σωροὶ βιβλίων, μὲ πολύχρωμα ἐξώφυλλα, χτυπητὲς εἰκονογραφίες μοντέρνων ζωγράφων καὶ καλλιτεχνημένα ὀνόματα γνωστοτάτων συγγραφέων, ἀναμένουν τὴν θλιβερὰν κάθοδόν των εἰς τὰς ὑπογείους ἀποθήκας τῶν ἀπωλήτων ἐντύπων. Ἡ ποίησις κυρίως καταλαμβάνει τὸν περισσότερον χῶρον εἰς τὰ ὑπόγεια αὐτὰ νεκροταφεῖα τοῦ συγχρόνου ἑλληνικοῦ πνεύματος. Σχετικῶς, εἶνε γνωστὸν τὸ πάθημα νεαροῦ ποιητοῦ. Ἐκδόσας κατόπιν ἀγώνων καὶ βασάνων ποιητικὴν συλλογὴν ἐκ δέκα ἓξ σελίδων ἀραιοτυπωμένων καὶ ὀκτὼ ἐκπάγλως λευκῶν, ἔσπευσε περιχαρὴς εἰς κεντρικὸν βιβλιοπωλεῖον καὶ παρέδωσε πρὸς πώλησιν πέντε ἀντίτυπα. — Περάστε σὲ δεκαπέντε μέρες, τοῦ εἶπε ὁ βιβλιοπώλης, νὰ δοῦμε πῶς πῆγε τὸ βιβλίο σας. Ἐπανῆλθεν ὁ ποιητὴς ἐλπίζων εἰς νέαν παραγγελίαν, ὁ βιβλιοπώλης ὅμως, ὅσο μποροῦσε πιὸ εὐγενικά, τὸν ἐπληροφόρησε ὅτι «δυστυχῶς δὲν διαθέσαμε κανένα...αὐτὴν τὴν ἐποχή, βλέπετε, ὁ κόσμος δὲν ἔχει λεπτά...». Ἀπογοητευμένος ὁ ποιητὴς ἐζήτησε τὴν ἐπιστροφὴ τῶν ἐντύπων του, ἐκπληκτος ὅμως εἶδεν ὅτι ἀντὶ πέντε, τοῦ ἐπέστρεφεν ἓξ βιβλία. Τί εἶχε συμβῆ ; Λόγιος, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ποιητὴς εἶχε ἀφιερώσει εὐλαβῶς τὴ συλλογή του, τὴν ἐπώλησε ἄκοπη, μετὰ πολλῶν ἄλλων τόμων εἰς τὸ ἐν λόγῳ βιβλιοπωλεῖον, ὁ δὲ ὑπάλληλος, κατὰ λάθος τὴν ἐτοποθέτησε μαζὶ μὲ τὰ πέντε ἀπώλητα. Ἔτσι ὁ ποιητής μας, ἀπὸ τὰ πρῶτά του κιόλας βήματα πῆρε ἕνα συγκλονιστικὸ μάθημα περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ Κοινοῦ μας διὰ τὴν ποίησιν. Τί συμβαίνει ἄραγε; Πολλοὶ λέγουν ὅτι οἱ Ἕλληνες λογοτέχναι — καὶ ἰδίως ἡ περίφημη γενεὰ τοῦ 1930— ἔπαυσαν πλέον νὰ ἀνανεώνωνται, κι' ἔτσι τὸ Κοινὸν ἀδιαφορεῖ γιὰ τὰ ἔργα τους. Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι, γιὰ λόγους οἰκονομικοὺς δὲν ἀγοράζονται, κι' ἄλλοι ὅτι ὁ κόσμος, κουρασμένος ἀπὸ τὴ ζωή, προτιμάει νὰ διαθέτη τὰ ὀλίγα του χιλιόδραχμα γιὰ καμμιὰ ἐκδρομή, κανένα σινεμὰ, θέατράκι, χορὸ, μπύρα. Ὁπωσδήποτε, ὅπως καὶ νἆνε ἡ ἀφορμή, ἡ κατάστασις αὐτὴ εἶνε τραγική. Τὴν δὲ τραγικότητά της τὴν αἰσθάνεται περισσότερο ἀπὸ ὅλους τοὺς λογίους μας ὁ κ. Καραγάτσης, ὁ ὁποῖος ἐπίστευε μέχρι τινὸς ὅτι συνενίζων τὴν παράδοσιν τοῦ κ. Ξενοπούλου, θὰ μποροῦσε νὰ ζῆ ἀνέτως ἀπὸ τὴν πώλησι τῶν μυθιστορημάτων του...

***

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀπονέκρωσιν αὐτὴν ἔχει ἐνταθῆ ἐσχάτως καὶ ἀναπτυχθῆ εἰς βαθμὸν μέγιστον μιὰ ἐριστικὴ λογοτεχνικὴ ἀρθρογραφία, τὴν ὁποίαν παρακολουθοῦν ἀπλήστως ἀκόμα καὶ οἱ λόγιοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἀρέσει νὰ βλέπουν πάντοτε τὰ πνευματικά μας πράγματα καὶ πρόσωπα ἀπὸ ἀεροπλάνου. Οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Ἑλλάδος» ἔχουν λάβει γνῶσιν περὶ τίνος πρόκειται, ἀπὸ τὰ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ συνεργάτου μας. Ἀφορμὴν τῆς ἐριστικῆς αὐτῆς φιλολογίας ἔδωσαν δύο ἄρθρα τοῦ κ. Παναγιωτοπούλου, μὲ τὰ ὁποῖα ἠθέλησε νὰ ἐλέγξῃ τὰ ἤθη τῶν νεωτέρων λογοτεχνῶν μας. Ἀνεπτύχθησαν εἰς τὴν συζήτησιν πλῆθος λόγιοι, καὶ τώρα νομίζει κανεὶς ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ ἐκκαθαρισθοῦν ὅλοι οἱ πνευματικοὶ καὶ παντὸς ἄλλου εἴδους λογαριασμοὶ μεταξὺ τῶν λογοτεχνῶν μας. Πολλοὶ λογοτέχναι, ἐκπληκτοι, διαπιστώνουν ὅτι ἔγιναν διὰ μιᾶς διάσημοι, ἐπειδὴ ἔλαβαν μέρος εἰς τὴν φιλολογικὴν ἔριδα. Κι' αὐτὸ διότι, μία ἐφημερίς, διαπεθανθεῖσα τὸ γενικώτερον θεαματικὸν ἐνδιαφέρον τῆς πνευματικῆς αὐτῆς ἀναταραχῆς, ἔσπευσε νὰ καταστήσῃ ἐνήμερον τὸ Κοινὸν της διὰ συνεχῶν ρεπορτὰζ μετὰ φωτογραφιῶν, τὰ ὁποῖα δίδουν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι περιγράφουν συναρπαστικὰς περιπέτειας ὁμιχλωδῶν ἀστυνομικῶν μυθιστορημάτων. Λόγιος, ξυριζόμενος ἐσχάτως, ἀντελήφθη ὅτι ὁ κουρεύς του τοῦ ἔκαμνεν ἐξαιρετικὰς περιποιήσεις, συνάμα δὲ τὸν ἐκύτταζε μὲ σεβασμὸν ἀναμικτον ἀσυναισθήτου φόβου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πρώτην φορὰν τοῦ συνέβαινεν. Εἶχε δίκαιον ὁ κουρεὺς νὰ φέρεται ἔτσι, διότι, πρὸ ὀλίγου εἶχε δῇ εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐφημερίδα τὴν φωτογραφίαν τοῦ πελάτου του λογίου μὲ τὴν ἐπεξήγησιν ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ «ἀρχηγοῦ τῆς κλίκας». Εἰς τὴν ἁπλοϊκὴν φαντασίαν τοῦ κουρέως ὁ πελάτης του, ἀπὸ ἀγαθὸς ἀστός, εἶχε ἐντὸς δευτερολέπτων μεταμορφωθῇ εἰς εἶδός τι "Αλ Καπόνε. Ἦτο δὲ πολὺ φυσικὸν νὰ ἀρχίσῃ νὰ τρέμῃ τὸ χέρι του, ἂν καὶ ἐκράτει ξυράφιον...

***

Ὅταν οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες φιλόσοφοι γράφουν ὀνειρευόμενοι, ἀσφαλῶς εἶνε πολὺ περισσότερον ρεαλισταὶ παρὸ ὅταν σκέπτωνται καὶ ἐκφράζωνται διατελοῦντες ἐν ἐγρηγόρσει. Ὁμολογοῦμεν ὅτι μὲ δυσπιστίαν παρακολουθούσαμε μίαν σειρὰν ἄρθρων εἰς πρωϊνὴν ἐφημερίδα συγχρόνου Ἕλληνος φιλοσόφου καὶ πολιτευτοῦ, ὅπου διὰ μέσου φιλοσοφίας καὶ δημοσιογραφίας μὴ ὅμως ἀναμεμιγμένων εἰς τὴν πρέπουσαν διὰ τὸ Κοινὸν δόσιν, ἀνεζητεῖτο ἡ ἀνεύρεσις τῶν στοιχείων καὶ τῆς μορφῆς τοῦ «συγχρόνου ἑλληνικοῦ μύθου». Βεβαίως ὁ σωτήριος αὐτὸς μῦθος δὲν ἀνευρέθη, διότι οἱ μῦθοι δὲν γεννῶνται ὑποθετικῶς καὶ δεοντολογικῶς, ἀλλὰ πλάθονται καὶ ξεπηδοῦν ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Ὅταν ὅμως ὁ ἐκλεκτὸς διανοητὴς ἐγκαινίασε μίαν ἄλλην σειρὰν ἄρθρων, ὅπου ὑπὸ τύπον ἀφηγήσεως ὀνείρων μᾶς ἔδωσε νὰ καταλάβωμεν τί πρέπει νὰ εἶνε ἕνας σύγχρονος δημοδιδάσκαλος, ἕνα σύγχρονο σχολεῖο, ἕνα γραφεῖο ὑπουργοῦ, ὥστε νὰ ἐξυπηρετοῦν ἀληθινὰ τὰ συμφέροντα τοῦ Λαοῦ καὶ τὰ ἰδανικὰ τοῦ Ἔθνους, εὐχηθήκαμε μὲ τὴν καρδιά μας νὰ δοθῇ εὐκαιρια στὸν ὁραματιστὴ πολιτικὸ καὶ φιλόσοφο νὰ ἐπιχείρηση τὴν ἐφαρμογὴ τῶν φωτεινῶν ὁραματισμῶν του. Πρὸ παντὸς γιὰ τὴν προκοπὴ τῆς ἀνυπάρκτης σήμερα ἑλληνικῆς παιδείας.

***

Ἀπὸ τοὺς διευθυνομένους καλλιτεχνικοὺς κύκλους τῆς Μόσχας, ποὺ ἄλλοτε προήγαγον δι' ὅλων τῶν χονδροειδῶν μέσων ἐκφράσεως τοὺς ἐξ Εὐρώπης εἰσαγομένους μοντερνισμοὺς —φουτουρισμὸς τοῦ Μαγιακόφσκυ, μετεπαναστατικὴ ζωγραφικὴ κλπ.—, ἐδόθη τώρα ἕνα νέον σύνθημα: «Ὀπίσω εἰς τὸν ἀκαδημαϊσμόν! Ἐξοβελίσατε ἀπὸ τὴν Τέχνην τὰ «μοντέρνα» στοιχεῖα, ποὺ τὴν μετατρέπουν εἰς «καθαρὰν ἔκφρασιν» καὶ τὴν ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴν ἄμεσον κατανόησιν τῶν μαζῶν»! Ὅπως ἦτο φυσικόν, οἱ πάντες καὶ τὰ παντὰ ἐν Ρωσίᾳ ἤρχισαν νὰ προπαγανδίζουν τὸ νέον σύνθημα. Κατενόησαν ὅτι, διὰ τοῦ ἀκαδημαϊσμοῦ, πᾶς τις δύναται νὰ καταπίῃ καὶ νὰ πέψῃ αὐθωρεὶ τὰς ὑπὸ μορφὴν Τέχνης προσφερομένας εἰς τὰς μάζας πολιτικὰς διδασκαλίας. Γιὸς τὸ παρὸν σημειοῦμεν δύο διαφόρους ἀπαντήσεις ποὺ ἐδόθησαν εἰς τὴν Μόσχαν: Μιαν ἐκ Παρισίων, τοῦ μεγάλου ζωγράφου Πικασσό, ὅστις, προασπίζων τὰ δικαιώματα τῆς Τέχνης, εἶνε ἤδη ἕτοιμος νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ Κομμουνιστικὸν κόμμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνῆκει, καὶ μίαν ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ κ. Λεκατσᾶ, ὅστις, ὑπηρετῶν καὶ αὐτὸς εἰς τὸ Κομμουνιστικὸν κόμμα, εὗρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ εἰσχωρήσῃ ἀκόμη βαθύτερον ἐντὸς τῶν κόλπων του, δεχόμενος μὲ ὑλακὰς ἀγαλλιάσεως τὰ νέα ἐν Μόσχᾳ καλλιτεχνικὰ δόγματα. Ἐπειδὴ δὲ πρό τινος ἡ ἐφημερὶς, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιφανίζεται οὗτος, ἔγραφεν ἐνθουσιωδῶς διὰ τὸν λαϊκόν, ἀλλὰ «μοντέρνον» ζωγράφον Θεοφιλον, ὁ κ. Λεκατσᾶς σπεύδει ἐκ τῶν ὑστέρων ν' ἀποκηρύξῃ τὸν Θεόφιλον ἀποκαλῶν αὐτὸν σουβατζῆν. Ἔτσι εὐτρόπελα ἀνοίγεται ἡ ὁδὸς πρὸς τὸν νέον κομμουνιστικὸν ἀκαδημαϊσμόν. Ὡς φαίνεται, θὰ βαδίσῃ θριαμβευτὴς πρὸς προχειρωτάτους ζωγράφους παναστατικὴ ζωγραφικὴ ζωγράφος Βαρβάρα μενος ἀπὸ τὸ τέα τοῦ ζωγράφου ὁσαν, ὅσον ἐγουδᾶ ἐπιστροφὰς τοῦ ἀποκεφαλισθ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ἐλευθ. 22.9.47

ΤΟΥ κ. ΛΟΥΚΑ ΜΕΝΤΟΥ

Ελεύθερος

9013145.

20.9.47

ΕΝΑΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

Ο ΛΕΒΕΚ ΚΑΙ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ

ΛΙΒΕΛΛΟΓΡΑΦΗΜΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ένας Γάλλος καθηγητὴς ὀνόματι κ. Λεβέκ, ποὺ ἐδίδαξε ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο καὶ στὸν τόπο μας, ἐξέδωκε ἕνα βιβλίο μὲ τὸν τίτλο «Ἑλληνικὴ περιοχή». Τὸ βιβλίο αὐτό, ὅπως μᾶς λέει ὁ ἴδιος στὸν πρόλογό του, τὸ ἔγραψε ἐκτελῶντας ἐπιθυμία τοῦ ποιητοῦ κ. Ἐλυὰρ, γιὰ νὰ γινουν γνωστοὶ καὶ στὴν Εὐρώπη οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ πεζογράφοι τῶν τελευταίων δέκα ἑπτὰ ἐτῶν. Εἶναι περιττὸ νὰ ποῦμε ὅτι ἡ λογοτεχνικὴ ἐποχή μας δὲν ἀρχίζει ἀπὸ τὸ 1930. Ἀλλὰ ἐπὶ τέλους. Ἂς ὑποθέσουμε ὅτι ἔκαμε λάθος ὁ κ. Λεβέκ. Μὰ πάλι νὰ κανῃ ἕνα τέτοιο λάθος ὥστε νὰ χάσῃ τελείως τὰ ὅρια τῆς ἐποχῆς καὶ ν' ἀγνοήσῃ ἐκείνους ἀκριβῶς τοὺς συγγραφεῖς ποὺ δημελίωσαν τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, ποὺ τὰ ἔφεραν σὲ περιωπὴ καὶ τὰ ἔκαμαν γνωστὰ καὶ παραέξω ; Νὰ λησμονήσῃ τοὺς κυριωτέρους ἐκπροσώπους των, Ξενόπουλο, Νιρβάνα, Παπαντωνίου, Ζερβό. Πρεβελάκη, Μυριβήλη, Μελᾶ, Μωραϊτίνη, Δημητρακόπουλο, Φῶτο Πολίτη, Τέλο Ἄγρα καὶ τόσους ἄλλους ; Ἀφίνουμε πιὰ τὴν πλειάδα, γύρω στὸν Παπαδιαμάντη, ποὺ εἶναι σύγχρονοί μας κι' αὐτοί. Ἀλλὰ τὸ φοβερὸ σφάλμα τοῦ κυρίου Καθηγητοῦ ποὺ σφραγίζει μὲ ἀποτυχία ὅλη τὴν ἐργασία του, θὰ τὸ ἐννοούσαμε, ἐπὶ τέλους καὶ θὰ τὸ παραβλέπαμε, ὅπως ἀνεχθήκαμε καὶ πολλὰ ἄλλα ἄδικα καὶ στραβὰ ποὺ ἔγιναν καὶ ἐγράφηκαν εἰς βάρος μας, ἐὰν προήρχετο ἀπὸ ἄγνοια ἢ ἀπὸ ἀφέλεια. Ἐκεῖνο ποὺ δὲ θὰ μπορούσαμε, βέβαια, νὰ μὴ ποῦμε, θὰ ἦταν ὅτι ὁ κύριος Λεβέκ μὴ γνωρίζοντας ἑλληνικά, παρεξήγησε τὴν ἐποχὴ καὶ τοὺς ἐκπροσώπους της, ἀγνόησε τὸ παρὸν στὴ γενικὴ του ἐκδήλωσι, μπέρδεψε τὶς ἀξίες καὶ μὴ ἀξίες, τοὺς συγγραφεῖς καὶ μὴ συγγραφεῖς καὶ τελικὰ τὰ ἔκανε θάλασσα. Ὄχι, ὅμως, δὲν εἶναι ἔτσι. Ὁ κ. Λεβέκ δὲν μπορεῖ νὰ μὴ ἤξερε τίποτε σωστὸ καὶ καθιερωμένο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἀνέπνεε. Καὶ ἀπὸ τὶς ἀνακρίβειές του ἀκόμη φαίνεται ὅτι γνωρίζει τὰ πράγματα πολὺ καλά. Ἔπαθε ὅμως κάτι ἄλλο. Ἐκεῖνο ποὺ παθαίνουν ὅλοι ὅσοι ἀκολουθοῦν τυφλὰ τὸν κομμουνισμό, ὅπως ἄλλως τε καὶ ὁ φίλος του κ. Ἐλυάρ, ποὺ δὲν ἦρθε βέβαια γιὰ νὰ ἰδῇ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ γνωρίσῃ γενικὰ τοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ γιὰ νὰ χαιρετίσῃ καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς ἐν κομμουνισμῷ συντρόφους του. Ὁ κ. Λεβέκ, σύντροφος καὶ αὐτός, ὅλο τὸ διάστημα ποὺ ἦταν ἐδῶ, δὲν ἐπεκοινώνησε παρὰ μόνο μὲ ἐκείνους. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ τὸν περιστοίχιζαν ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸν κ. Μερλιὲ καὶ καταλήγοντας στὸν κ. Μιλιές, εἶναι ὅλοι σκανδαλωδῶς ἀριστεροί. Τί ἄλλο χρειαζόταν γιὰ νὰ ἰδῇ μὲ τὸν τρόπο ποὺ τὸ εἶδε τὸ λογοτεχνικό μας παρὸν καὶ ὅλη τὴν ἐποχή ; Ὥστε τὸ βιβλίο αὐτὸ δὲν τὸ ἔγραψε ἔτσι ὁ κ. Λεβέκ ἀπὸ ἄγνοια τῶν πραγμάτων. Ἀλλὰ ὑπήκοντας στὶς ὑποδείξεις τοῦ ἑαυτοῦ του, τοῦ ἐντελοδόχου του, τοῦ κύκλου του καὶ τῶν ὁμοϊδεατῶν του ποὺ προσπαθοῦν, ἂν εἶναι δυνατόν, νὰ ἐξαφανίσουν τοὺς πατριῶτες συγγραφεῖς ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς.

Περισσότερο δὲ θὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὸ κύριον σῶμα τοῦ βιβλίου. Ἄλλος εἶναι ὁ λόγος ποὺ μὲ κάνει νὰ καταφέρωμαι ἐναντίον τοῦ κ. Λεβέκ. Ὁ πρόλογός του. Χειρότερο καὶ πιὸ συκοφαντικὸ κείμενο δὲν ἔχω διαβάσει ὡς τώρα. Προσβάλλει μὲ τὸν ὡμότερο τρόπο τὸν ἑλληνικὸ λαό, ἀποδίδοντας σ' αὐτὸν κατηγορίες ποὺ πιθανὸν νὰ τὶς ἄξιζαν μερικὰ κατώτατα ἄτομα, ἀπό ἐκεῖνα ποὺ βρίσκονται σὲ ὅλα τὰ κράτη καὶ ἰδιαίτερα μάλιστα στὴ Γαλλία. Παρεξηγεῖ καὶ ἀντιστρέφει τοὺς ἀγῶνας μας, ὑποτιμᾷ καὶ πολλὲς φορὲς προσπαθεῖ νὰ ἐξευτελίσῃ τὶς ὑψηλότερες ἐκδηλώσεις μας καὶ μᾶς ἀποδίδει συστηματικὰ ἀκατανόμαστες κακοήθειες. Μὲ μιὰ λέξι μᾶς συκοφαντεῖ.

Εἶναι ντροπὴ στὸν κ. Λεβέκ, ποὺ φιλοξενήθηκε ἐδῶ ὅπως μόνον οἱ Ἕλληνες ξέρουν νὰ φιλοξενοῦν καὶ ποὺ μᾶς γνώρισε, ἢ τούλάχιστον εἶχε λόγους νὰ μᾶς γνωρίσῃ, νὰ καταφέρεται μὲ αὐτὸν τὸν ἐχθρικὸ τρόπο ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ γιὰ νὰ κάνῃ τὴν προπαγάνδα του. Γιατὶ τὴ πραγματικὴ ἀντίστασι στὰ δραματικὰ χρόνια τῆς Κατοχῆς δὲν τὴν ἔκαμαν οἱ συγγραφεῖς ποὺ ὀνομάζει καὶ οἱ κύκλοι ποὺ εὐνοεῖ, τὴν ἄκαμαν ὁ λαὸς ποὺ κατηγορεῖ καὶ οἱ συγγραφεῖς ποὺ ἀγνοεῖ. Ὁ λαὸς ἀντιστάθηκε, μὲ τὸ σθένος του, αὐτὸς ἐπείνασε καὶ πέθανε στὰ πεζοδρόμια, ὅταν τὸν ξεσπίτωσαν, στὴν ἀρχὴ οἱ Ἰταλογερμανοί, καὶ κατόπιν οἱ κομμουνισταί. Οἱ ἄλλοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ἀρκετοὶ ἀπὸ ὅσους ἀναφέρει, ἁπλῶς καλοπέρασαν. Καὶ γιὰ νὰ εἴμαστε εἰλικρινεῖς, τὴν ἐκμεταλλεύθηκαν τὴν προπαγάνδα. Εἶναι μάλιστα γνωστὸ ὅτι ποιητὴς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἀναφέρει μὲ τιμὲς ὁ κ. Λεβέκ, — κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ κινήματος ἀνανέωσε τὰ ἔπιπλα τοῦ σπιτικοῦ του, καταθέτοντας λίρες στὸ κατάστημα τῆς «Γκεό», ἐνῷ ὁ κοσμάκης πέθαινε ἀπὸ τὴν πεῖνα. Ποῦ τὴν βρῆκε τὴν καρδιὰ αὐτὸς ὁ μεγαλόσχημος ποιητὴς καὶ τιποτένιος ἄνθρωπος νὰ διαθέτῃ χρήματα γιὰ ἔπιπλα ἐκεῖνον τὸν καιρό;

Ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀντιληφθῇ μόνος του ὁ ἀναγνώστης τὸ μέγεθος τῆς συκοφαντίας ποὺ ἐπιχειρεῖ ὁ κ. Λεβέκ, παραθέτω μερικὲς φράσεις ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν πρόλογο τοῦ βιβλίου του :

«Βλέπει κανεὶς Ἕλληνας ποὺ ντρέπονται νὰ εἶναι Ἕλληνες, ποὺ δὲν ξέρουν τὴ γλῶσσα τους ἢ προτιμοῦν νὰ τὴν παραμορφώνουν...»

«Ἡ παιδεία σ' ἡν Ἑλλάδα εἶναι σὲ ἐπίπεδο τόσο χαμηλό...»

«Ἡ καλὴ ἐργασία εἶναι τόσο σπανία μεταξὺ τῶν συγγραφέων...»

«Πρὶν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Παλαμᾶ καὶ μερικοὺς μεγάλους «ἥσσονας» τοῦ περιβάλλοντός του, οἱ ἄλλοι Ἕλληνες συγγραφεῖς δὲν ἔκαναν ἄλλο παρὰ νὰ προσπαθοῦν νὰ διασκεδάσουν τὸ κοινό. Κυριαρχοῦσε πνεῦμα βουλεβάρτου».

Στὸ σημείωμα ποὺ προτάσσει τοῦ ποιητοῦ Ἐλύτη, μετὰ ὑ πολλῶν ἄλλων χυδαίων χαρακτηρισμῶν, γράφει :

«LA RUFFIANERIE... ἡ μαύρη ἀγορά, ἡ ἀγάπη τοῦ Ἕλληνος γιὰ τὴν «Κομπίνα», ὅπως ὀνομάζει τὴν συμφωνία, ὅλα συντελοῦσαν στο νὰ δημιουργήσουν δεσμούς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, αἰσθηματικοὺς» (μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ἰταλῶν).

Τέλος, στὸ σημείωμα τὸ σχετικὸ μὲ τὸν πεζογράφο μας Γιάννη Μπεράτη, παρουσιάζοντας ὅλη τὴν κατάστασι τοῦ πολέμου στὴν Ἤπειρο καὶ τὴν ὑπόθεσι τῆς ἑλληνικῆς ἀντιστάσεως, σὲ ἀτμοσφαῖρα ἐντελῶς ἀντίθετη ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ἦταν, ἐκφράζεται εἰρωνικὰ καὶ ὑβριστικὰ γιὰ τὸν στρατὸ καὶ γιὰ τὸν λαό μας.

Ὕστερα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ κυριαρχοῦν στὴν «Ἑλληνικὴ περιοχή», ἂν ὁ κ. Λεβέκ ἔγραφε καὶ μιὰ καλὴ γραμμὴ θὰ ἦταν θαῦμα. Ἐκεῖνο ποὺ χρωμάτισε μὲ ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ σφάλματα καὶ νὰ προκαλέσῃ ταραχὴ τῶν πνευμάτων, ἐφόσον ἔφθασε ἡ ἀνάγνωσή του ἐδῶ ἔπρεπε τοῦ ἀποδώσωμε

συγκεντρώσει μὲ χίλια-δυὸ βάσανα τὸ Γερμανικὸν Ναυαρχεῖον ἀπὸ ὅλην τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν ὑπόδουλον τότε Εὐρώπην.

Τὴν 3ην Σεπτεμβρίου, ὁ ἀρχιστράτηγος Κάϊτελ καθώριζε δι' εἰδικῆς του διαταγῆς τὰς ἡμερομηνίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως «Θαλάσσιος Λέων» ὡς ἑξῆς: 'Η ἡμέρα, καθ' ἣν τὸ ἐνωρίτερον θὰ ἐκκινήσῃ ὁ ἀποβατικὸς στόλος, θὰ εἶναι ἡ 20ὴ Σεπτεμβρίου καί, κατὰ συνέπειαν, ἡ ἡμέρα τῆς ἀποβάσεως θὰ εἶναι τὸ ἐνωρίτερον ἡ 21η Σεπτεμβρίου. Αἱ ὁριστικαὶ διαταγαὶ διὰ τὴν ἐξαπόλυσιν τῆς ἐπιθέσεως θὰ δοθοῦν δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς ἡμέρας Χ (τῆς ἡμέρας, δηλαδή, τῆς ἀποβάσεως). Τὰ στρατεύματα θὰ ἀρχίσουν ἐπιβιβαζόμενα τῶν πλοίων τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς ἡμέρας Χ. Καὶ ἡ ἐνδεχομένη διαταγὴ διὰ τὴν ματαίωσιν ἢ ἀναβολὴν τῆς ἐπιχειρήσεως ἠμπορεῖ νὰ δοθῇ τὸ πολὺ 24 ὥρας πρὸ τῆς ἡμέρας Χ.

Δεδομένου, ὅτι τὸ Γερμανικὸν Ναυαρχεῖον εἶχεν ἤδη ἀνακοινώσει εἰς τὰς ὑπὸ τὸν Χίτλερ συσκέψεις, ὅτι ἡ μόνη κατάλληλος περίοδος διὰ τὴν ἀπόβασιν (λόγῳ τῶν μετεωρολογικῶν συνθηκῶν) θὰ ἦτο ἡ περίοδος μεταξὺ 19ης καὶ 26ης Σεπτεμβρίου, προκύπτει, ὅτι τὸ περιθώριον διὰ τὴν πραγματοποίησίν της εἶχεν ἤδη πολὺ στενεύσει καὶ ὅτι ἡ ὁριστικὴ διαταγὴ διὰ τὴν ἔναρξιν ἔπρεπε, ὡρισμένως νὰ δοθῇ μεταξὺ 11ης καὶ 16ης Σεπτεμβρίου.

Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ «ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ»

'Εν τῷ μεταξύ, εἶχεν ἀρχίσει ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Αὐγούστου ἡ μεγάλη ἀεροπορικὴ ἐπίθεσις ἐναντίον τῆς 'Αγγλίας, ἐπίθεσις, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ ναύαρχος Ραΐντερ, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χίτλερ, εἶχον χαρακτηρίσει ὡς ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀποβάσεως εἰς τὴν 'Αγγλίαν. Καὶ τοῦτο, διότι ἔπρεπε νὰ ἐπενεχθοῦν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότεραι ζημίαι εἰς τὸν 'Αγγλικὸν στόλον, εἰς τὰ 'Αγγλικὰ ἀεροδρόμια καὶ εἰς τὰ 'Αγγλικὰ ἀεροπλάνα, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἀπόβασιν Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ὑπεροχὴ ὑπεράνω τοῦ χώρου τῆς ἀποβάσεως.

Συμφώνως πρὸς τοὺς ἀριθμούς, τοὺς ὁποίους περιλαμβάνει ἡ ἐκδοθεῖσα ἤδη βίβλος τοῦ Βρεταννικοῦ Ναυαρχείου, διετέθησαν διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτὰς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν 2669 ἀεροπλάνα, ἐκ τῶν ὁποίων 1015 ἦσαν βομβαρδιστικά, 346 ἀεροπλάνα καθέτου ἐφορμήσεως (στούκας), 933 καταδιωκτικὰ καὶ 375 βαρέα καταδιωκτικά. Κύριος ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῶν ἐπιθέσεων αὐτῶν δὲν ἦτο τόσον — ὅπως ἀποκαλύπτεται τώρα — ὁ βομβαρδισμὸς τῶν Βρεταννικῶν πόλεων, παρὰ τὰς τρομερὰς καταστροφάς, τὰς ὁποίας προεκάλει οὗτος, ὅσον ὁ ἐξαναγκασμὸς τῶν 'Αγγλικῶν ἀεροπλάνων εἰς συνεχεῖς μάχας, οὕτως ὥστε νὰ καταρριφθοῦν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα ἐξ αὐτῶν καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἡ Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ὑπεροχὴ κατὰ τὴν ἀπόβασιν.

Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπίθεσις ἀποτελεῖ τὴν ἱστορικὴν «μάχην τῆς 'Αγγλίας», διότι χάρις εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐπιθέσεως καὶ τὴν ὑπέροχον ἀντίδρασιν τῆς Βρεταννικῆς ἀεροπορίας, ἐματαιώθη ἡ πραγματο-

τοῦ Αὐγούστου, χωρὶς νὰ ἔχῃ ληφθῇ ἀκόμη ἡ ἀπόφασις αὐτή.

Φαίνεται μάλιστα, ὅτι ὁ Γκαῖρινγκ ἐφεύδετο εἰς τὸν Χίτλερ, Διότι τὴν 31ην 'Ιουλίου, σχετικὴ ἔκθεσις τοῦ Γερμανικοῦ ὑπουργείου 'Αεροπορίας, ὑπελόγιζε τὰς ἀπωλείας τῆς Βρεταννικῆς ἀεροπορίας εἰς 1.115 ἀεροπλάνα ἔναντι 467 Γερμανικῶν βεβαίωνεν, ὅτι, κατὰ ἂν, ὁ Χίτλερ θὰ ἠμπο ὑπολογίζῃ ἐπὶ τῆς κῆς ὑπεροχῆς κατὰ ραν τῆς ἀποβάσεως.

Ταυτοχρόνως ὅμω ται, ὅτι ἐκείνας ἀκρ ἡμέρας, ὁ Χίτλερ ἀπὸ ἄλλας πηγάς, π ας, αἱ ὁποῖαι τὸν πε οἱ ἀριθμοὶ ποὺ τοῦ Γκαῖρινγκ, δὲν εἶναι καὶ ὅτι αἱ προβλέψε πρόκειται νὰ ἐπαλ Ταυτοχρόνως ὅμως, — καὶ συγκεκριμένω Σεπτεμβρίου — μία ἔκθεσιν τῆς ὑπηρεσ σκοπείας τοῦ ναυάρ Κανάρη, ἡ ὁποία φ τὸν ἐπηρεάζει ἀκόμη τερον. Πρόκειται πε φοριῶν ποὺ μετέδωσ Σεπτεμβρίου, μυστ μανὸς πράκτωρ καὶ νίζουν ὡς ἀληθῶς τὰ ἀμυντικὰ ἔργα ἐγκαταστήσει οἱ 'Α τὰς ἀκτάς των, εἰ δὲ εἰς ἐκείνας ἀκρ τὰς ὁποίας ἐπρόκει νη ἡ ἀπόβασις. 'Η σις τοῦ φὼν Κανάρη ἀναφέρε ὅτι οἱ 'Αγγλοι διαθέτουν διὰ τὴν ἀμυνάν των 320.000 ἐξησκημένου στρατοῦ, 900.000 ἐπιστράτων, ἐκπαιδευομένων ἤδη, 100.000 ἐφεδρείας καὶ 320.000 ἐθνοφρουρᾶς.

Πάντως δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς βέβαιον, ὅτι, ἐκείνας ἀκριβῶς τὰς ἡμέρας, δηλαδὴ μεταξὺ 5ης καὶ 7ης Σεπτεμβρίου, ὁ Χίτλερ κλονίζεται πλέον ὁριστικῶς ὡς πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς ἀποβάσεως εἰς τὴν 'Αγγλίαν, καὶ ἀρχίζει νὰ σκέπτεται ἄλλας, ἐντελῶς διαφορετικάς, κατευθύνσεις διὰ τὰς πολεμικάς του ἐπιχειρήσεις.

Αἱ νέαι αὐταὶ διαθέσεις ἐκδηλοῦνται ἀρκετὰ σαφῶς εἰς σύσκεψιν, ἡ ὁποία συγκροτεῖται τὴν 6ην Σεπτεμβρίου 1940, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Χίτλερ καὶ εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέχουν ὁ ἀρχιστράτηγος Κάϊτελ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Στρατοῦ στρατηγὸς Γιόντλ, ὁ ἀρχιναύαρχος Ραΐντερ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ναυτικοῦ 'Επιτελείου, ναύαρχος Σνῆβιντ, καὶ ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Χίτλερ, πλωτάρχης Γιούτκαμερ.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν αὐτήν, γίνεται βεβαίως ἀκόμη λόγος περὶ τῆς ἐπιχειρήσεως «Θαλάσσιος Λέων» καὶ περὶ τῆς δυνατότητος νὰ ἀποφασισθῇ τελικῶς, ἂν ἐξασφαλισθοῦν αἱ κατάλληλοι προϋποθέσεις ἀεροπορικῆς ὑπεροχῆς, μετεωρολογικῶν συνθηκῶν κλπ. 'Αλλ' εἶναι προφανὲς πλέον, ὅτι ἔχει ἀποφασισθῇ ἡ ματαίωσις τῆς ἀποβάσεως. Καὶ διὰ πρώτην φορὰν, γίνεται λόγος περὶ ἐπιχειρήσεων πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν, καὶ δὴ πρὸς τὴν Μεσόγειον.

Πρόκειται περὶ ἀληθῶς ἱστορικῆς συσκέψεως, ἡ ὁποία

θεὶς καὶ αὐτὸ τὸ Συμβούλ 'Επικρατείας. 'Η ἀρχὴ τοῦ ὡραίου αὐτοῦ ζητήματος εἶναι ἡ ἀνατίμησις τῶν οἰκοπέδων. Ἕνα οἰκοπεδάκι μικρὸ εἶναι καὶ οἰκογενειακὸς τάφος, ποὺ οἱ ἀείμνηστοί τὸ εἶχαν ἀγοράσει πάμφθηνα. Οἱ Δήμοι, λοιπόν, τοὺς λένε τώρα :

— Τὰ οἰκόπεδα, ἔξω, ἀκρίβηναν, ἐσεῖς τὰ ἔχετε σχεδὸν τζάμπα.. Δὲν εἶναι διόλου σωστό...Θὰ

ναι... μεταφράσεις 'Αγγλικῶν καὶ 'Αμερικανικῶν ἔργων.

'Υπὸ τοιούτους ὅρους, λοιπόν, ποῖος θὰ διαβάσῃ τάχα τὰς ἀνοησίας τοῦ νεαροῦ Λεβέκ ; Οὐδείς, ἐκτὸς τῶν 'Ελλήνων «συγγραφέων» καὶ τῶν Γάλλων ἐντολέων του, οἱ ὁποῖοι παριστάνουν τώρα τοὺς «ἀντιστασίας» ἐνῷ καθ' ὅλην τὴν Κατοχὴν ἐκαλοπέρασαν ἐδῶ μὲ τὴν πρεσβείαν τοῦ Βισσὺ καὶ τὰς προνομιακὰς μερίδας τροφίμων ποὺ ἐλάμβαναν ἀπὸ τοὺς Γερμανούς, ὡς... ὑπήκοοι τοῦ Ἄξονος. Αὐτό, βέβαια, ἀποτελεῖ σπουδαῖον τίτλον, διὰ νὰ ἔχῃ κανεὶς τὴν ἀναίδειαν νὰ περιλάβῃ εἰς τὸ περὶ 'Ελλάδος βιβλίον — τυπωμένον ἐν 'Ελβετίᾳ, ἀπὸ ἀγνώστους ἀλλ' ἀρκετὰ διαφανεῖς χρηματοδότας — ἕνα ἐαμοβουλγαρικὸν ποίημα, καθυβρίζον τοὺς Ἄγγλους, ποὺ ἔσωσαν, μὲ τὸν στρατηγὸν Ντὲ Γκώλλ καὶ τοὺς συμμαχητάς του, τὴν Γαλλίαν !...

ΠΕΡΙ... ΑΓ. ΠΕΝΙΚΙΛΛΙΝΗΣ

Ο ΤΣΩΡΤΣΙΛ ...

...σφετε τῆς πλάκες σας, τῆς προτομές σας, τὰ μάρμαρά σας, τὰ κάγκελλά σας καὶ τὰ κοκκαλά σας ! Θὰ δώσω σ' ἄλλους τὰ οἰκόπεδα !

'Υπάρχουν δίκες ποὺ ἐκκρεμοῦν μ' αὐτὸ τὸ θέμα. Καὶ ἀποφάσεις καὶ νομολογία ὁλόκληρη καὶ συζητήσεις καὶ ἀγῶνες. Κι' αὐτὸ γιατὶ παρατηρεῖται καὶ στὴν πόλι τῶν νεκρῶν ἡ ἴδια (ἂν μὴ καὶ μεγαλείτερη) κρίσις στέγης, ποὺ βλέπουμε καὶ στὴν πόλι τῶν ζωντανῶν. 'Υπάρχει μεγάλος συνωστισμὸς μαυραγοριτῶν καὶ νεοπλούτων, ποὺ κουδουνίζουν τὴς λίρες τους στὰ προπύλαια τοῦ Νεκροταφείου καὶ θέλουν νὰ ἐκτοπίσουν τὴν παληὰ ἀριστοκρατία τῶν τάφων. Οὔτε ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν κυπαρίσσων δὲν ἐννοοῦν νὰ ζήσουν ἀθορύβως. Θέλουν κι' ἐκεῖ νὰ... διακριθοῦν μὲ τὰ ἴδια μέσα γιὰ νὰ δικαιώσουν τὸν ἀείμνηστον ρωμαντικό, ποὺ ἔλεγε :

«'Αλλὰ τοιαύτη τῶν θνητῶν
'Επλάσθη ἡ φιλαυτία...
Σύρει τὴν ματαιότητα αὐτῆς
Κι' εἰς τὰ μνημεῖα!».

'Η ἔφοδος εἶναι ὁρμητικὴ καὶ ὁ κίνδυνος νὰ ἐγκατασταθοῦν οἱ βάρβαροι δὲν εἶναι μικρός. 'Εναντίον αὐτοῦ τοῦ κινδύνου ἐμμέσως ἀντεπεξέρχεται ὁ νομομαθὴς φίλος κ. Χ. Πράτσικας, σ' ἕνα πρόσφατο φυλλάδιό του «Οἱ οἰκογενειακοὶ τάφοι καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα», ὅπου ὑπερασπίζεται αὐτὰ τὰ δικαιώματα, ἀφοῦ καθορίσῃ θαυμάσια τὴν φύσιν τους. 'Αποδεικνύει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀπαλλοτριώσεως, ὥστε νὰ χρειάζεται ἀπόφασις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἔγκρισις τοῦ Νομάρχου καὶ μεταγραφή, ἀλλὰ περὶ παραχωρήσεως δικαιώματος ἀποκλειστικῆς χρήσεως ἑνὸς μέρους κοινοχρήστου χώρου. 'Ο κ. Πράτσικας ὑποστηρίζει τὰ δικαιώματα ὄχι μόνον τῶν οἰκογενειακῶν

τάφου τῶν Τρικούπηδων ... μαυσωλεῖον τῆς μεγάλης οἰκογενείας Κατσαπρόκου — «ἀναδειχθείσης, κατὰ τὴν Κατοχήν, εἰς τὴν μεσήρη ἀγορὰν Βοτανικοῦ».

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΠΟΛΥΣ ΘΟΡΥΒΟΣ ΔΙΑ... ΣΧΕΔΟΝ ΤΙΠΟΤΕ

Θόρυβος πολὺς γίνεται καὶ ἄρθρα μακρὰ γράφονται, διότι ἕνας Γάλλος νεανίσκος, ὀνόματι Λεβὲσκ ἢ Λεβέκ, ἐξέδωκε κατ' ἐντολὴν τοῦ ἀνεκδιηγήτου ἐκείνου Πὼλ 'Ελυὰρ καὶ τῶν γνωστῶν κυρίων τοῦ 'Ινστιτούτου, μίαν ἀνθολογίαν τῆς συγχρόνου 'Ελληνικῆς λογοτεχνίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφ' ἑνὸς μὲν περιλούει τὴν 'Ελλάδα μὲ διάφορα ἐπίθετα, ποὺ ἁρμόζουν μάλλον εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ἀλησμονήτου «Pourquoi ?», ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκθειάζει ὡς μεγάλους ποιητὰς καὶ λογοτέχνας διαφόρους ἀγνώστους κουκουέδες, ἐνῷ παραλείπει τὰ ὀλίγα σοβαρὰ ὀνόματα τῶν 'Ελληνικῶν γραμμάτων.

'Εννοεῖται, ὅτι ἡ παράλειψις αὐτὴ οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει· διότι, ἁπλούστατα, τὸ βιβλίον τοῦ Λεβὲκ ἢ Λεβέσκ δὲν πρόκειται νὰ διαβασθῇ ἔξω τῆς... Ἑλλάδος, ὁπου δόξα τῷ Θεῷ γνωριζόμεθα ὅλοι πολὺ καλά. Κανεὶς σοβαρὸς Γάλλος δὲν θὰ τὸ διαβάσῃ, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι, μετὰ τὸν Πόλεμον, τὸ Γαλλικὸν βιβλίον ἔχασε κάθε κῦρος — ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ἰδίαν του πατρίδα. Δυστυχῶς, οἱ διαπρεπέστεροι τῶν Γάλλων συγγραφέων, παρασυρόμενοι ἀπὸ τὸ δίκαιον μῖσος των κατὰ τοῦ Σοσιαλισμοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀριστερῶν κομμάτων, ποὺ ἀφῆκαν στρατιωτικῶς ἀνέτοιμον τὴν Γαλλίαν καὶ ἦσαν ἡ κυρία ἀφορμὴ τῆς καταρρεύσεως τοῦ μετώπου (ἀφοῦ καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Κ. Κ. Γ. ἐλιποτάκτησε κατὰ τὸν Πόλεμον, μέσῳ Γερμανίας, εἰς τὴν τότε σύμμαχόν της Ρωσσίαν), δυστυχῶς, λέγομεν, οἱ διαπρεπεῖς αὐτοὶ συγγραφεῖς δὲν κατώρθωσαν, τὴν ὥραν τῆς Καταρρεύσεως, νὰ διακρίνουν τὸ ὅριον μεταξὺ τῆς δικαίας ἐθνικῆς ἀγανακτήσεως καὶ τῆς συνεργασίας μὲ τὸν ἐχθρόν. 'Επεξετείναν τὰς ἐναντίον τοῦ ἀριστερισμοῦ κατηγορίας των καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικήν του — ἡ ὁποία ὅμως δὲν ἦτο πολιτικὴ τοῦ Μπλούμ, ἀλλὰ τῆς Γαλλίας — καί, ἔτσι, χωρὶς σχεδὸν νὰ τὸ καταλάβουν, ἐπέρασαν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Πεταίν καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Βισύ. Καὶ τὸ μοιραῖον ἀποτέλεσμα ἦτο, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Γαλλίας, νὰ εὑρεθοῦν ὅλοι εἰς τὸ περιθώριον, τὰς θέσεις των δὲ νὰ καταλάβουν διὰ τῆς βίας διάφοροι νεανίσκοι, οἱ ὁποῖοι, ὑπὸ ὁμαλὰς περιστάσεις, οὔτε διορθωταὶ τοῦ τυπογραφείου θὰ ἦσαν ἱκανοὶ νὰ γίνουν. 'Ο κόσμος ὅμως ὁ Γαλλικός, χωρὶς νὰ ἐγκρίνῃ τὸ πολιτικὸν ὀλίσθημα τῶν διανοουμένων του, δὲν ἐννοεῖ, βέβαια, νὰ αὐτοκτονήσῃ διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν συγγραφέων τοῦ ἀγγελοίων τοῦ Δουδὲ καὶ τοῦ ... μουνισμοῦ ὡς ἀποθεμάτων ... διαβάζει, ἀκόμη, τὰ βιβλία τους καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ γοητεύεται ἀπὸ τὴν ἐξαιρετικὴν ... τους, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν ... σημείου, ὅπως τὰ λόγια ... βλία ποὺ ἐκόπιασαν σήμερα ... ἐπιτυχίας οἱ ...

CLASSICAL

εἶναι Μαῦρος ἢ Χατζημάνος — θὰ φροντίσῃ, ὥστε τὸ νέον Ἐνοικιοστάσιον, νὰ ἀποβάλῃ τὸν σκανδαλώδη χαρακτῆρα ποὺ εἶχε μεχρι τοῦδε.

Δὲν πρόκειται περὶ τῆς αὐξήσεως ἢ μὴ τοῦ καταβαλλομένου ἐνοικίου. Ἐπ' αὐτοῦ ἡ Κυβέρνησις ἠμπορεῖ ν' ἀποφασίσῃ κατὰ τὴν κρίσιν της. Τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι νὰ μὴ λησμονηθῇ, ὅτι τὸ Ἐνοικιοστάσιον ἔγινε πρὸς προστασίαν τῶν ἐνοικιαστῶν ἐκείνων, ποὺ εὑρίσκοντο εἰς τὸ μίσθιον κατὰ τὴν ἔκρηξιν τοῦ πολέμου καὶ τῶν ὁποίων τὸ εἰσόδημα δὲν ἠκολούθησε τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τοῦ βίου. Αὐτοὶ δικαιοῦνται καὶ πρέπει νὰ προστευθοῦν πάσῃ θυσίᾳ· καὶ διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ μόνον ὁ δίκαιος χαρακτὴρ τοῦ Ἐνοικιοστασίου πρέπει Α΄) νὰ μὴ ἐπεκτείνεται τοῦτο εἰς τὰ σπίτια τῶν εὐπόρων, τῶν μαυραγοριτῶν ἢ τῶν ξένων ποὺ μᾶς κατέκλυσαν μετὰ τὸν πόλεμον καὶ Β΄) νὰ παρέχεται, ὅπως ἄλλοτε, εἰς τὸν Πρόεδρον τὸ δικαίωμα νὰ αὐξάνῃ τὸ ἐνοίκιον, ὅταν ὁ παλαιὸς ἐνοικιαστὴς κερδίζῃ ἀπὸ τὸ μίσθιον, ὅσα ἐκέρδιζε καὶ προπολεμικῶς.

ΠΑΡΑΔΟΞΟΙ ΖΗΤΗΣΕΙΣ

Ἀπὸ τὰς μικρὰς ἀγγελίας χθεσινῆς συναδέλφου:

«ΖΗΤΕΙΤΑΙ οἰκόπεδον εὐκαιρίας, ἀξίας 100 ἕως 200 λιρῶν, οὐχὶ μακρὰν τοῦ κέντρου, γωνιαῖον (χρήματα δύναται νὰ λάβῃ καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν) ὡς καὶ κρεβατοκάμαρα πολυτελὴς εὐκαιρίας, καινουργής».

Φαίνεται, ὅτι ὁ αἰτῶν προνοεῖ ἀπὸ τώρα διὰ τὸ ἐσχόμενον καλοκαίρι, ἔχων κατὰ νοῦν προφανῶς νὰ βάλῃ τὴν κρεββατοκάμαραν στὸ οἰκόπεδον καὶ ν' ἀερίζῃ μακαρίως τὸν ὕπνον του. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, γιατί ζητεῖ κεντρικὸν οἰκόπεδον, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε δὲν θὰ εὕρῃ οὔτε μ' ἑκατὸ, οὔτε μὲ πεντακοσίας λίρας; Ἕνα ἐξοχικὸν οἰκόπεδον μὲ πευκάκια, εἶναι ὅ,τι χρειάζεται!

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Εἶναι νομίζομεν ὑποχρέωσις θλιβερά, νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Δέρκων θέσῃ τέρμα εἰς τὸν θόρυβον ποὺ γίνεται ἐν Κύπρῳ περὶ τὸ ὄνομά του καὶ ὁ ὁποῖος μόνον πρὸς τὸ κακὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἰδίου ἠμπορεῖ νὰ ἀποβῇ.

Πρὸ μηνῶν, ὁ Ἅγιος Δέρκων εἶχε σταλῇ ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον εἰς τὴν Κύπρον, διὰ νὰ ἀποτελέσῃ μέρος τῆς Συνόδου, ἡ ὁποία θὰ ἐπώπτευεν ἐπὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς ἐκλογῆς. Καὶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐχειρίσθη τὴν ἐντολήν του, ἰδίως ὅμως τὰ ἀποκαλυφθέντα κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς κληρονομίας τοῦ ἀειμνήστου Λεοντίου, προεκάλεσαν θλιβερώτατα σχόλια, τὰ ὁποῖα, κλονίσαντα ἀνεπανορθώτως τὴν θέσιν του ἐν Κύπρῳ, ὤφειλαν νὰ ἐπισύρουν καὶ τοῦ Πατριαρχείου ἀκόμη τὴν ἐπέμβασιν. Ἤδη, χηρεύοντος καὶ πάλιν τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου, οἱ κομμουνισταὶ τῆς Κύπρου — ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον οἱ κομμουνισταὶ — προέβαλον τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Δέρκων, ὡς τοῦ μόνου ἱκανοῦ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν εἰρήνην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Εἶναι, λοιπόν, ἀνάγκη νὰ ἀντιληφθῇ ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Δέρκων — ὅπως ἄλλως τε τὸ εἶχεν ἀντιληφθῇ πρὸ διμήνου καὶ τὸ εἶχε γράψει ὁ ἴδιος — ὅτι, μετὰ τὰ ἀποκαλυφθέντα, δὲν ἔχει πλέον θέσιν εἰς τὴν Κύπρον καὶ ὅτι ὀφείλει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διὰ νὰ μὴ ἐκθέτῃ μὲ τὰ ἰδικά του σφάλματα τὸ γόητρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΛΕΜΟΝΙΩΝ

Μὲ πολλὴν ἱκανοποίησιν, λαμβάνομεν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τὴν βεβαίωσιν, ὅτι ὁ φόβος, τὸν ὁποῖον ἐξεφράζομεν εἰς πρόσφατον σημείωμά μας διὰ τὴν δυνατότητα τῆς παροχῆς ἀδείας διὰ τὴν εἰσαγωγὴν λεμονιῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, δὲν πρόκειται νὰ πραγματοποιηθῇ. Βεβαίως, ὑπεβλήθησαν — μᾶς πληροφορεῖ τὸ Ὑπουργεῖον — αἰτήσεις διὰ τὴν εἰσαγωγὴν λεμονιῶν. Ἀλλ' ὑφίσταται ἤδη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον αὐτὸ ἡ σαφὴς ἀντίληψις τῆς ἀνάγκης ὅπως τὸ ἐλάχιστον συνάλλαγμα ποὺ διαθέτει ἡ χώρα, μὴ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν εἰσαγωγὴν προϊόντων ποὺ παράγει ἡ ἰδία, μὴ σπαταληθῇ δηλαδὴ χωρὶς ἀποχρῶντα λόγον καὶ μὲ ἀποτέλεσμα ἀληθῶς ἐπιζήμιον διὰ τὴν ἐγχώριον παραγωγήν. Καὶ, κατὰ συνέπειαν, ἡ σχετικὴ αἴτησις θὰ ἀπορριφθῇ μετ' ἐπαίνων.

ΕΥΣΤΟΧΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Μία συνάδελφος ἔθεσεν εἰς τοὺς περιπατητὰς τῆς πλατείας Μητροπόλεως, αὐτὴν τὴν φοράν, (διότι τὸ θέμα εἶναι θρησκευτικὸν) τὸ ἐρώτημα:

«Ἐὰν ὁ Χριστὸς ἐγεννᾶτο σήμερον θὰ εἶχε τὸ ἴδιον τέλος, ποὺ εἶχε πρὸ 1914 ἐτῶν;».

Ὅλοι ὁμοφώνως οἱ περιπατηταὶ ἀπήντησαν, ὅτι «ὅπως ἔχουν σήμερα ὀξυνθῇ τὰ πάθη καὶ ἔχουν ἔρθει στὴν ἐπιφάνεια τὰ πιὸ ἄγρια ἐνστικτα τοῦ ἀνθρώπου, ὁ Χριστὸς θὰ ἐπάθαινε τὰ ἴδια καὶ χειρότερα». Ἀλλὰ τί χειρότερον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ πάθῃ ὁ Σωτήρ, ὁ ὁποῖος ἐγυμνώθη, ἐμαστιγώθη, ἐραπίσθη, ἐνεπαίχθη, ἐσταυρώθη, ἐλογχίσθη καὶ ἐποτίσθη ὄξος; Ἴσως ὅμως ὡς κάτι χειρότερον νὰ ἐννοοῦν, ὅτι θὰ τὸν ὑπεχρέωναν ν' ἀναγνώσῃ τὴν «Ὀδύσσειαν» τοῦ κ. Νικολάϊ Καζάν, ἢ κανένα ποίημα τοῦ κ. Σεφέρη.

Ὁπότε οἱ περιπατηταὶ δὲν ἔχουν καὶ τόσον ἄδικον...

ΟΙ ΤΥΡΑΝΝΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ

Δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ προκαλέσουν τὴν ἀγανάκτησιν κάθε τιμίου καὶ φιλελευθέρου ἀνθρώπου τὰ τρομερὰ ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα διέπραξαν τὰ Ἀμερικανικὰ στρατεύματα κατοχῆς εἰς τὰς περιοχὰς Ἰστρίας καὶ Γκορίτσιας καὶ τὰ ὁποῖα καταγγέλλει ἡ ἐπιδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐν Οὐάσιγκτωνι Νοτιοσλαύου πρεσβευτοῦ διακοίνωσις διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Ἀμερικανικὴν Κυβέρνησιν: Οἱ Ἀμερικανοὶ...ἐλεηλάτησαν τὰ πάντα ἀπὸ τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὴν συνθήκην εἰρήνης μὲ τὴν Ἰταλίαν, ἔπρεπε νὰ παραδώσουν ἄθικτα εἰς τὴν Νοτιοσλαυίαν, προέβησαν εἰς πολλὰς βαναύσους ἐκβιάσεις «ὄζνας» ἢ μυστικῆς ἀστυνομίας, ποὺ συνελάμβανε χιλιάδας ἀθώων ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους κρατοῦσε μέχρι θανατώσεως· ὅτι ἐγκατεστήσει διάφορα στρατόπεδα συγκεντρώσεως διὰ τὰ θύματά των, ὅτι εἶχον δημιουργήσει ἐπὶ Ἰταλικοῦ ἐδάφους ἕνα εἶδος Μπουλκες, εἰς τὸ ὁποῖον εἰδικαὶ στρατιωτικαὶ σχολαὶ ἐξεπαίδευον τοὺς ἐξαποστελλομένους ἐναντίον τῆς Νοτιοσλαυΐας συμμορίτας καὶ ὅτι ἔστελναν πολεμεφόδια καὶ ἐνισχύσεις εἰς τὰς συμμορίας αὐτάς.

ΚΟΣΜΟΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Ὡς γνωστὸν οἱ διάφοροι δὴ θεν «νέοι λογοτέχνες» μας ἔχουν γίνει μαλλιὰ - κουβάρια καὶ ἡ μια κλίκα βάλλει ἐναντίον τῆς ἄλλης μ' ἀτελείωτα καὶ λίαν ἐμβριθῆ ἄρθρα, τὰ ὁποῖα διαβάζονται εἰς στενὸν οἰκογενειακὸν κύκλον.

Αὐτὸ τοὺς στενοχωρεῖ πολύ, ὡς φαίνεται. Καὶ ἀπεφάσισαν ἡρωϊκὴν ἔξοδον εἰς τὴν στηλην τῶν «ψιλῶν» τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων, ὅπου δημοσιεύονται καὶ εἰκόνες τῶν «πρωταγωνιστῶν» καθ' ἣν στιγμὴν ἀναγινώσκουν ἀπάντησιν ἡ ὁποία... πρόκειται νὰ δημοσιευθῇ εἰς κάποιο περιοδικόν!

Οὔτε οἱ Ἀμερικανοὶ φωτορεπόρτερς δὲν κατεδίωξαν τὸν κ. Τρούμαν ὅταν ἐδιάβαζε εἰς τὸ Κογκρέσσο τὸ κοσμοϊστορικὸν διάγγελμά του, ὅσον κατεδίωξαν.. οἱ λογοτέχναι αὐτοὶ τὸν φωτορεπόρτερ τῆς ἐφημερίδος διὰ νὰ τοὺς «πάρῃ» ὅταν ὁ εἷς διαβάζῃ εἰς τὸν ἄλλον τὴν ἀπάντησιν ποὺ πρόκειται νὰ δώσῃ. Ἀλλ' αὐτὰ εἶναι, βλέπετε, τὰ βάσανα τῆς... λογοτεχνίας ἐν Ἑλλάδι!...

ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΙ

Συμπληρῶν τὰ ὅσα ἐτονίζεν εἰς τὸ ἀναφερθὲν χθὲς ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς ἄρθρον του εἰς Μακεδονικὴν ἐφημερίδα, ὁ φιλελεύθερος πολιτευτής, κ. Γ. Χ. Μόδης, περὶ τῆς ἀξιοθαυμάστου δράσεως τῶν Μυνάδων Ἀμύνης Ὑπαίθρου τῆς Μακεδονίας, ἰδίᾳ δὲ τῶν Προμάχων καὶ ἄλλων χωρίων, παρὰ τὰ Νοτιοσλαυϊκὰ σύνορα, ὁ ἐ. ἀ. ἀντισυράτηγος, κ. Κ. Μαζαράκης-Αἰνιάν, μᾶς γράφει πολὺ ἐνδιαφέροντα πράγματα.

Μὲ τὴν πεῖράν του τοῦ παλαιοῦ Μακεδονομάχου τοῦ 1903-1908, ὁ κ. Μαζαράκης τονίζει, ὅτι εἶναι πραγματικὴ καὶ πλήρης ἡ ἀναλογία τοῦ σημερινοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν εἰς τὰς περιοχὰς ἐκείνας, μὲ τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος μας. Δὲν πρόκειται ἐκεῖ οὔτε περὶ κομμουνιστικῆς, σοσιαλιστικῆς, ἢ οἱασδήποτε ἰδεολογικῆς ἐκστρατείας, ἀλλὰ ἁπλούστατα καὶ ἀναμφισβητήτως περὶ ἐπαναλήψεως τῆς παλαιᾶς ἐπιθέσεως τῶν Βουλγάρων καὶ ἄλλων Σλαύων ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος ἐναντίον τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας. Καὶ εἶναι ἐξαιρετικῶς χαρακτηριστικὸν τὸ γεγονός, ὅτι τὰ ἴδια χωρία καὶ οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι, ἐναγκαλίζονται καὶ τώρα ὅπως καὶ τότε τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους ἐναντίον τῆς ὁποίας αὐτῆς ἀπειλῆς. Τότε οἱ Βουλγαρόφωνοι μὲν, ἀλλ' Ἑλληνικώτεροι εἰς τὰ αἰσθήματα καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν ἀπὸ πολλοὺς ἔστειλε, τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα τὸν 100 λίρες. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ἡ Παύλοβα τοῦ μέλλοντος, ἐνῷ σφ τὴν τελευταίαν σκάλα της.

Ἑλληνόφωνας, κάτοικοι τῆς Μπάχοβας, ἦσαν οἱ πρῶτοι π ὐ ἔδωσαν, σαν μὲ ὅλην των τὴν ψυχὴν ὸν ἀγῶνα τῶν Μακεδονομάχων. Σήμερο. οἱ κάτοικοι τοῦ ἰδίου χωρίου, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται σήμερον Προμαχοι, ἐπαναλαμβάνουν τὴν παλαιὰν ὑπέροχον δρᾶσίν των καὶ γίνοντα. ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν Σλαύων ἐπιδρομέων.

Θὰ ἀπετέλει δὲ σφάλμα ὁλέθριον, ἂν, διὰ νὰ ἱκανοποιηθοῦν μερικοὶ συνοδοιπόροι, κατέληγεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἀπρόσεκτον κατάργησιν τῶν Μ.Α.Γ., διὰ νὰ παραδώσῃ τοὺς ὑπερόχους αὐτοὺς χωρικοὺς εἰς τὴν μάχαιραν τῶν ἐπιδρομέων.

Τ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΣΑΝΗΣ

Ἔχομεν ὑπ' ὄψει ἕνα γράμμα, ποὺ ἔγραψαν τὰ παιδάκια τῆς Στράτσανης, ἑνὸς Ἑλληνικοῦ χωρίου παρὰ τὰ Ἀλβανικὰ σύνορα, πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος. Εἶχαν ἱδρύσει τὰ παιδάκια αὐτὰ εἰς τὸ σχολεῖον τους μιαν μικρὰν ὁμάδα Ἐρυθροσταυριτῶν μὲ ἀξιόλογον πραγματικῶς δρᾶσιν. Ἀλλὰ τὸ εὐγενὲς ἔργον τους διεκόπη ὅταν τὴν 11ην Ἰουλίου 1947 χιλιάδες συμμοριτῶν εἰσέβαλον ἀπὸ τὴν γειτονικὴν Ἀλβανίαν καὶ ἐσκόρπισαν τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν ὄλεθρον εἰς τὰ χωρία τῆς περιοχῆς:

«Ροῦχα, κουβέρτες, ζῶα, τροφὲς ὅλα τὰ ἥρπασαν οἱ Σλαυοσυμμορῖται» γράφουν τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς Ἠπείρου. «Ἀκόμη καὶ τὰ ροῦχά μας καὶ τὰ παπούτσια μας. Τὸ μικρὸ μας ἀρχεῖον, τὸ σχολικὸν φαρμακεῖον καὶ τὴν βιβλιοθήκην μας τὰ κατέστρεψαν».

Ἀλλὰ εἶναι ἱκανὴ νὰ φέρῃ ῥῆγος συγκινήσεως εἰς κάθε Ἕλληνα καὶ κάθε τίμιον ἄνθρωπον ἡ κατάληξις τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς τῶν παιδιῶν τῆς Στράτσανης, τὰ ὁποῖα ἀφοῦ διαμαρτύρονται εἰς ὅλον τὸν πολιτισμένον κόσμον καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς Ἐρυθροσταυρίτας τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς, προσθέτουν ἐπὶ λέξει:

«Ἐμεῖς τὰ γνήσια παιδιὰ τῶν ἀρχαίων μας προγόνων, βεβαιώνομεν ὅτι σύνθημά μας εἶναι τὸ «τῆδε κείμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι». Γυμνοί, ἀνυπόδητοι, καὶ νηστικοί, ἐμεῖς οἱ ἐρυθροσταυρίται τῆς Στράτσανης θὰ ἀγωνισθῶμεν διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς δοξασμένης Ἑλλάδος μας καὶ τὴν περίσωσιν τοῦ πολιτισμοῦ».

ΘΕΑΤΡΑ

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ (Ἱπποκράτους): «Τὸ ἀκίνητο ποὺ κουνήθηκε».
ΑΚΡΟΠΟΛ: «Γελᾶτε χωρὶς βέτο».
ΒΕΡΑ (Λ. Ἀλεξ.): «Ἡ Γκόλφω».
ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ 8 μ.μ. «Ἰφιγένεια»
ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ: «Μιὰ κυρία ἀτυχήσασα».
ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ (Ρέξ): «Σβῦσε τὸ φῶς». Πρώτη.
ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ: Ἀργεῖ.
ΛΥΡΙΚΟΝ: «Ἡ Γιόλα».
ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ (Καλλιθέας): «Ἂν δουλέψῃς θὰ φᾶς».
ΜΑΚΕΔΟ: «Ἀγαπητικὸς Βοσκοπούλας»
ΠΕΡΟΚΕ: «Ἡ Γκόλφω» (7η ἑβδομάς)

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΜΟΝΤΙΑΛ: «Τὸ ἐξπρὲς τῆς [illegible]»
ΡΕΞ: «Γυναῖκα θησαυρός»

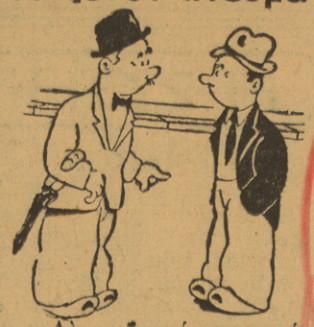
9013147.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΣΤΡΑ

9013148-1

Εκδ. 18.9.47

Τὸ ξένον πνεῦμα

— Δὲν σοῦ φαίνεται περίεργο τὸ πῶς ἀνεκάλυψαν οἱ ἀστρονόμοι τὸν Ἄρη, τὴ Σελήνη καὶ ὅλα τὰ οὐράνια σώματα;

— Αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτα. Τὸ περίεργο εἶνε πῶς διάβολο ἀνεκάλυψαν καὶ τὰ ὀνόματά τους!

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ

Ἀπόψε εἰς τὸ «Ρεξ» δίδεται ἡ γενικὴ δοκιμὴ τῆς νέας ἑλληνικῆς κωμῳδίας «Σβύσε τὸ φῶς», ἡ «πρώτη» τῆς ὁποίας ἔχει ὁρισθῆ δι' αὔριον τὸ βράδυ, ὥρα 9 μ.μ.

— Εἰς τὸ ἐπίκαιρον αὐτὸ διασκεδαστικὸν ἔργον τὸν κυριώτερον ρόλον—ποὺ εἶνε ὁ βασικὰ κωμικὸς — ὑποδύεται ἡ κ. Χριστίνα Καλογερίκου, ἐνῶ δ' ἐνδιαφέροντα μέρη οἱ κ.κ. Γιώργος Παππᾶς καὶ Λάμπρος Κωνσταντάρας καὶ αἱ κυρίαι Βίλμα Κύρου καὶ Λέλα Χατζηαγγύρη.

— Ἡ διεύθυνσις τοῦ θεάτρου ἐξακολουθεῖ νὰ ὑποστηρίζῃ ὅτι ἀγνοεῖ ποῖος εἶνε ὁ συγγραφεὺς τῆς ἑλληνικῆς αὐτῆς κωμῳδίας καὶ ὅτι ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ

Ὁ κ. Νῖκος Μηλιάδης ποὺ δίδει ἀπόψε εἰς τὸ θέατρον «Σαμαρτζῆ» τὴν τιμητικήν του βραδυὰ μὲ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν κ. κ. Πετρᾶ καὶ Κιούση «Ρωμέϊκο βέτο».

ἔλαβε τὰ χειρόγραφα τοῦ πρωτοτύπου αὐτοῦ ἔργου δὲν εἶχε νεωτέραν ἔστω καὶ ἔγγραφον ἐπαφὴν μὲ τὸν «μυστηριώδη» δημιουργὸν τοῦ «Σβύσε τὸ φῶς».

— Εἷς τῶν κύκλων τῶν τιμητικῶν ποὺ ὀργανώνουν αὐτὴν τὴν ἐποχὴν οἱ καλλιτέχναι τῆς ἐλαφρᾶς σκηνῆς δίδει ἀπόψε τὴν καλλιτεχνικὴ του βραδυὰ ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου «Σαμαρτζῆ» κ. Νῖκος Μηλιάδης.

— Ὁ συμπαθὴς θιασάρχης πλαισιούμενος ἀπὸ ὅλον τὸ συγκρότημα τοῦ θεάτρου τῆς ὁδοῦ Καρόλου θὰ παίξῃ τὴν γνωστὴν ἐπιτυχίαν τῶν κ.κ. Σώτου Πετρᾶ καὶ Κιούση «Ρωμέϊκο βέτο» ἐνισχυμένην μὲ νέας σκηνάς.

— Τὴν πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Μηλιάδη παράστασιν θὰ προλογίσῃ ὁ πρό τινος ἐπιστρέψας ἐξ Ἀμερικῆς θεατρικὸς συγγραφεὺς κ. Θ. Συναδινός.

— Ἀπεσαφηνίσθη ὁριστικῶς ὅτι τὸ «Κεντρικὸν» θὰ στεγάσῃ ὁπωσδήποτε τὸν νέον θίασον Λογοθετίδη. Ἡ κίνησις ποὺ εἶχε γίνει ἀπὸ τὸν χρηματοδότην τοῦ θιάσου κ. Ἀπόστολον Φραντζῆν διὰ νὰ μεταφερθῇ τὸ καινούργιο αὐτὸ συγκρότη-

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων λογοτεχνῶν, μαζὶ μὲ τὰ Διοικ. Συμβούλια τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Μουσουργῶν καὶ τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, θὰ κάνῃ φιλικὴ δεξίωσι πρὸ- τιμὴν τῶν ἀκαδημαϊκῶν κ.κ. Ντὲ Λακρετὲλ καὶ Γαλανῆ καὶ τῶν νεοελληνιστῶν καθηγητῶν κ.κ. Γκρεγκουὰρ καὶ Ζένκιτς, ποὺ βρίσκονται στὰς Ἀθήνας γιὰ τὶς γιορτὲς τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆ- Γαλλ. Ἀρχαιολ. Σχολῆς, σήμερον Πέμπτην καὶ ὥραν 7 μ. μ., στὴ «Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν», Πατησίων 47.

—Ἀεροπορικῶς ἀνεχώρησε σήμερον διὰ Ρόδον, ὅπου θὰ παραμείνῃ ἐπὶ μερικὰς ἡμέρας, ὁ ποιητὴς κ. Ὀδυσσεὺ- Ἐλύτης.

—Καὶ τὴν ἑβδομάδα αὐτὴν πρωταγωνιστοῦν τῆς νέας συζητήσεως ἐξ ἀφορμῆς τοῦ «Ντουαὶν Γκρὲν» ὑπῆρξαν ὁ Ἄλκης Θρύλο- καὶ ὁ Πέτρος Χάρης.

— Ἂς σημειωθῇ καὶ πάλιν ὅτι ἀντίτυπα τοῦ... θρυλικοῦ αὐτοῦ βιβλίου δὲν ἔφθασαν ἀκόμη εἰς τοὺς φίλους τοῦ κ. Λεβέκ, οἱ ὁποῖοι καὶ δὲν πρόκειται, ὅπως τοὐλάχιστον μᾶ- πληροφοροῦν, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἀπαντήσουν καὶ νὰ πάρουν μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, βασιζόμενοι εἰς τὰ μεμονωμένα ἀποσπάσματα ποὺ παραθέτουν οἱ ἐπιτεθέντες μέχρι σήμερον ἐναντίον τοῦ Γάλλου μεταφραστοῦ.

—Ἔτσι ὁ Ἄλκης Θρύλος συνεχίζει «τὸν περίπατόν του στὴν ἰδιότυπη Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς ἑβδομαδιαίας «Ἑλλάδος» καὶ ἀφοῦ ὁμιλήσῃ διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ κ. Α. Καραντώνη, διὰ τὸν ὁποῖον λέγει κάτι γενικὰ ἔνει μέσα του κάτι

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς Ἑκατονταετηρίδος τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς μετέβη χθὲς εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ ἀντιπροσωπεία τῶν ἐνταῦθα παρεπιδημούντων Γάλλων, μετὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις πρεσβευτοῦ κ. Ντὲ Βὼ Σαὶν Σὺρ καὶ κατέθεσε στέφανον. Εἰς τὴν εἰκόνα μας ὁ κ. Ἀμπραὰμ, ἀντιπρόσωπος τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Πνευματικῶν Σχέσεων μὲ τὸ ἐξωτερικόν, τὴν στιγμὴν ποὺ καταθέτει τὸν στέφανον τῆς Γαλλίας εἰς τὸν τάφον τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ.

ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ τὰς Σπέτσας, μᾶ- παρακαλεῖ νὰ διαψεύσωμεν κατηγορηματικῶς ὡς ἀπολύτως ἀνακριβῆ τὴν πληροφορίαν αὐτὴν (τὴν ὁποίαν ἄλλωστε καὶ ἡ στήλη αὐτὴ ἐδημοσίευσεν ὡς φήμην καὶ μὲ κάθε ἐπιφύλαξιν) καὶ προσθέτει ὅτι ἡ «Ἀγγλοελληνικὴ Ἐπιθεώρηση» εἶνε περιοδικὸν ποὺ δὲν ἀνήκει εἰς πρόσωπα ἢ ὁμάδας, ἀπόδειξις δὲ τούτου εἶνε ὅτι ἀκριβῶς τὴν σπονδυλικὴν στήλην του, τὴν βιβλιοκρισίαν, ἔχει ἀναλάβει ὁ Ἄλκης Θρύλος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον οὐδέποτε ἔγινε σκέψις νὰ ἀφαιρεθῇ.

—Καὶ διὰ νὰ κλείσῃ διὰ σήμερον ἡ εἰδησεογραφία διὰ τὴν κατέχουσαν πάντοτε τὸ κέντρον τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ λογοτεχνικοῦ κόσμου περιώνυμον συζήτησιν περὶ Λεβέκ, δημοσιεύομεν καὶ μιαν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἀπηύθυνεν ἡ δνὶς Γεωργία Ταοσούλη. Ἰδοὺ τὸ κείμενόν της:

Φίλε κύριε Χ.,

Μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον παρακολουθῶ τὴ στήλη σας στὸ «Ἔθνος», ὅπου πίσω ἀπὸ τὴν ἀδιαπέραστη ἀνωνυμία σας κάνετε μὲ ὅλη σας τὴν ἄνεσι τὸ λογοτεχνικὸ κοτσομπολιό σας.

Φυσικὰ ἐγὼ σᾶς παρακολουθῶ σὰν ἁπλῆ ἀναγνώστρια, στὸ χβεσινὸ ὅμως φύλλο, σχετικὰ μὲ τὸ Domaine grec ἀναφέρετε καὶ τ' ὄνομά μου, λέγοντας πὼς ὁ κ. Μυριβήλης μοῦ ἀνέθεσε νὰ τοῦ μεταφράσω τὸ εἰσαγωγικὸ κείμενο, ἐπειδὴ σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς λογοτέχνας ποὺ παρέλειψε ὁ κ. Levesque ν' ἀναφέρῃ, ἑτοιμάζεται νὰ κάνῃ διαιτολάτη ἐπί-

Τὸ ξένον χιοῦμορ

— Ἔφερε ἡ μοδίστρα τὸν λογαριασμὸ τὴν ὥρα ποὺ ἤμουν ἔξω, Γιάννη;

— Ὄχι, κυρία, γιατὶ ὁ κύριος δὲν ἔπαψε οὔτε στιγμὴ νὰ τραγουδᾷ.

ΡΥΘΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΟΡΟΣ

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου (ὁδὸς Κοδριγκτῶνος) θ' ἀρχίσουν τὴν 1ην Ὀκτωβρίου μαθήματα ρυθμικῆς καὶ γυμναστικῆς. Θὰ διδάξῃ ἡ καθηγήτρια κ. Μαρία Διαμαντίδου.

— Τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Ὀκτωβρίου ἐπαναλαμβάνονται, ἐξ ἄλλου, τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς χοροῦ, μπαλλέτου καὶ ρυθμικῆς τῆς κ. Ἕλλης Ζουρούδη. Ἡ ἐκλεκτὴ αὐτὴ χορογράφος καὶ καλλιτέχνις τοῦ χοροῦ ἐπέστρεψε μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν ὅπου παρηκολούθησεν ἐπ' ἀρκετοὺς μῆνας τὴν ὅλην καλλιτεχνικὴν ζωὴν τῆς ἀγγλικῆς πρωτευούσης καὶ εἰδικώτερα τὰ θέματα τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς τὴν σφαῖραν τῶν μπαλλέτων καὶ γενικῶς τοῦ χοροῦ. Μὲ τὴν πρόσθετον αὐτὴν πεῖραν ἡ κ. Ζουρούδη — ποὺ παράκλησις ἐξέθεσε καὶ ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ τοῦ

Ἡ γνωστὴ χορογράφος καὶ καλλιτέχνις τοῦ χοροῦ κ. Ἕλλη Ζουρούδη φωτογραφουμένη εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Ἑλληνικοῦ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν της ἀπὸ τὸ Λονδῖνον

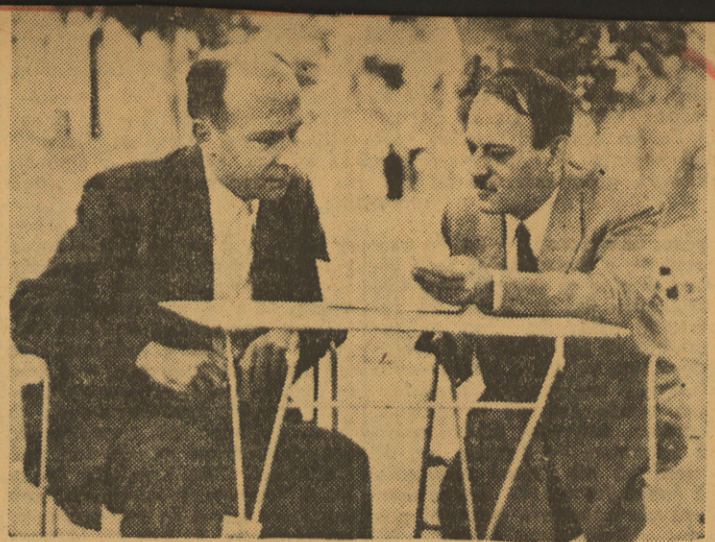
Β. Β. Σ. τὰς ἐντυπώσεις της ἀπὸ τὰ ἀγγλικὰ μπαλλέτα — ἐπαναλαμβάνει μετὰ 15ήμερον τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς της.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΥΘΥΜΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΙΚΑ

Ὁ διάσημος ἄλλοτε ὁπλαρχηγὸς Μπρυλὲ ἐπέστρεψε στὴν γενέτειρά του Βρυξέλλες. Ἀπασχόλησε ἐπὶ ἡμέρας ὅλον τὸν τύπον καὶ εἶχε δοθῆ ἐντολὴ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ εἴσοδος στὴν πόλιν σὲ ὅσους δὲν εἶχαν ἐπιτρεπτήριον. Ἀλλὰ ἡ ἀστυνομία ἀπασχολουμένη μὲ τὶς διαδηλώσεις καὶ τὶς παρασταστικὲς ἐκδηλώσεις τῶν ὀπαδῶν του, δὲν κατώρθωσε στὸ τραῖνο ποὺ ἔφερε τὸν ἥρωα ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα ἄτομο, νὰ ἐλέγξῃ σ' ὅλο τὸ τραῖνο τὴν ταυτότητα τῶν ἐπιβατῶν. Ἔτσι ἦτο εὔκολο νὰ περάσῃ ἀπὸ τὰ σύνορα κάποιος ἐλεγχτὴς ποὺ ἐπιτηροῦσε καὶ

CLASSICAL

Ὁ κ. Ἰωάννης Παναγιωτόπουλος (δεξιά), ὁ ὁποῖος ἐνεργεῖ τὴν σφοδρὰν ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς λεγομένης «κλίκας» ποὺ ἦταν ἄρρωστος ἔγινε καλὰ καὶ ἐβγήκε ἀπὸ τὸν «Εὐαγγελισμόν». Ἤδη εὑρίσκεται ἐν ἀναρρώσει εἰς τὸ Στροφύλι τῆς Κηφισιᾶς, ὅπου καὶ ἐλήφθη χθὲς τὸ ἀπόγευμα ἡ ἀνωτέρω φωτογραφία μαζὶ μὲ τὸν διευθυντὴν τῆς «Νέας Ἑστίας» γνωστὸν λογοτέχνην καὶ κριτικὸν κ. Πέτρον Χάρην. Ὅπως ἐγνώσθη μετὰ τὴν συνάντησιν αὐτὴν ὁ κ. Ι. Παναγιωτόπουλος συνέταξε διεξοδικὴν ἀπάντησιν εἰς ὅσα ἐγράφησαν τελευταίως ἀπὸ τοὺς κ. κ. Σεφέρην καὶ Καραντώνην, ἡ ὁποία καὶ θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας» ποὺ θὰ κυκλοφορήσῃ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου. Ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ κείμενον διαβάζει πρὸς τὸν κ. Πέτρον-Χάρην τὴν ὥρα ποὺ ὁ φωτορεπόρτερ μας ἔλαβε τὴν φωτογραφίαν τῶν δύο ἐκλεκτῶν λογίων.

— Κατόπιν τούτου τὸ ζήτημα θεωρεῖται ρυθμισθὲν κατὰ τρόπον τελειωτικὸν καὶ δεδομένου ὅτι ὁ κ. Ἀπόστολος Φραντζῆς κατέβαλε τὴν ἐξ 20 ἑκατομμυρίων δραχμῶν αἰτηθεῖσαν χρηματικὴν ἐγγύησιν τὸ «Κεντρικὸν» οὐσιαστικῶς ἀνήκει πλέον εἰς τὸν θίασον Λογοθετίδη.

— Μάλιστα ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Δευτέρας ἢ τὸ ἀργότερον ἀπὸ τῆς ἐρχομένης Τετάρτης ὁ νέος θίασος ἀρχίζει δοκιμὰς εἰς τὸ ἐναρκτήριον ἔργον, ποὺ ὅπως ἔχει ἤδη ἀναγγελθῇ θὰ εἶνε μιὰ καινούργια — ἐπίκαιρη πάντοτε — κωμῳδία τῆς συγγραφικῆς δυάδος Χρήστου Γιαννακοπούλου καὶ Ἀλ. Σακελλαρίου. Ἡ Ἐναρξις τῶν παραστάσεων τοῦ «Κεντρικοῦ» μὲ τὸ νέον ἑλληνικὸν ἔργον ὑπολογίζεται ὅτι θὰ γίνῃ μεταξὺ 5—10 Ὀκτωβρίου.

— Αὔριον ἀναχωροῦν εἰς Ἡράκλειον Κρήτης ὁ κ. Νίκος Σταυρίδης, ἡ κ. Ξένη Δράμαλη καὶ ὁ κ. Κώστας Δούκας, οἱ ὁποῖοι θὰ παραμείνουν εἰς Κρήτην συνεργαζόμενοι ἐκτάκτως μὲ τὸ συγκρότημα Παπαδοπούλου μέχρι τῆς 7ης Ὀκτωβρίου.

— Ἡ Λυρικὴ Σκηνὴ — σύμφωνα μὲ τὴν γνωστὴν παράδοσιν...ἀνωμαλίας ποὺ τὴν χαρακτηρίζει καὶ τὸν κανόνα ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ εἰς αὐτὴν κάτι τὸ θετικὸν ἢ νὰ ληφθῇ μία ἀπόφασις ἡ ὁποία νὰ μὴ τροποποιηθῇ ἀμέσως... — ἀφοῦ ἀνηγγέλθη χθὲς τὸ πρωῒ ὅτι πραγματοποιεῖ τὸ ταξίδι της εἰς τὴν Ρόδον, χθὲς βράδυ ἔγινε γνωστὸν ὅτι ἡ τουρνὲ ἀναβάλλεται καὶ πάλιν ἐπ' ἀόριστον!

— Ὡς αἰτία τῆς νέας ματαιώσεως τοῦ ταξιδίου τοῦ κρατικοῦ μουσικοῦ θεάτρου ἀναφέρεται ἡ ἔλλειψις τῶν ἀναγκαιούντων χρημάτων. Ἐν τούτοις παρὰ τὴν δυσχέρειαν αὐτὴν συνεχίζονται εἰσέτι αἱ προσπάθειαι διὰ τὴν εἰ δυνατὸν πραγματοποίησιν τῆς περιοδείας εἰς Δωδεκάνησον, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπιμένει κυρίως τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας. Φυσικὰ μολονότι πάλιν σήμερον τὴν πρωΐαν διεδίδετο ὅτι ἐξευρίσκεται τρόπος μεταβάσεως τῆς «Λυρικῆς» εἰς Ρόδον, οὐδεὶς — καὶ πρὸ πάντων ὁ κ. Σκλάβος καὶ οἱ «νεκροθάπται» σύμβουλοί του — εἶνε εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ θετικά, τί ἀκριβῶς πρόκειται νὰ συμβῇ...

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Εἰς τὸ Λὸς Ἄντζελες παρέχεται τώρα εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ποὺ παραβιάζουν τοὺς κανονισμοὺς τῆς Τροχαίας ἡ εὐχέρεια ὅπως, ἀντὶ τῆς φυλακίσεως τῶν πέντε ἡμερῶν εἰς τὴν ὁποίαν συνήθως ὑποκεινται, δεχθοῦν νὰ γράψουν μὲ μεγάλα γράμματα εἰς τὸ πάρ' μπρὶζ τοῦ αὐτοκινήτου των : «Παρεβίασα τοὺς κανονισμοὺς τῆς Τροχαίας». Κανεὶς ὅμως σχεδὸν δὲν δέχεται, νὰ γράψῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ εὐχέρεια αὐτὴ παραμένει δῶρον ἄδωρον. Ὅλοι προτιμοῦν τὴν φυλάκισιν, ἰδίως δὲ οἱ ἐπαγγελματίαι καὶ οἱ Δὸν Ζουάν.

Ο ΝΕΚΡΟΣ ΣΩΦΕΡ

Τελευταίως εἰς τὴν Ἀμερικὴν οἱ ἀστυνομικοὶ κατεδίωκον ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν ἕνα αὐτοκίνητον, τὸ ὁποῖον ἔτρεχε μὲ δαιμονισμένην ταχύτητα εἰς μίαν μεγάλην εὐθεῖαν μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ ἀνετράπη εἰς μίαν στροφήν. Ὅταν τὸ κατέφθασαν πλέον διεπίστωσαν ὅτι ὁ ὁδηγός του — ποὺ ἦτο ὁ μόνος ἐπιβάτης του — εἶχεν ἀποθάνει ἀπὸ συγκοπὴν ἀπὸ πολλῶν ὡρῶν. Τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου του εἶχε πατήσει τὸ γκάζ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ αὐτοκίνητον εἶχεν ἐξακολουθήσει νὰ τρέχῃ μὲ τὸν νεκρὸν ὁδηγόν μέχρι τῆς ἀνατροπῆς του.

Ἐκδρομαί

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν ὁ «Φυσιολάτρης» διοργανώνει ἐκδρομὴν εἰς Πόρτο-Ράφτη. Πληροφορίαι εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου, Ντέκα 2 (πλατεῖα Μητροπόλεως). Τηλ. 27—550.

Ἑλληνογαλλικὴ Ἕνωσις Νέων

Αὔριον Παρασκευὴν ἡ Ἑλληνογαλλικὴ Ἕνωσις Νέων θὰ δεξιωθῇ εἰς τὰ Γραφεῖά της, Σίνα 29, τοὺς φοιτητὰς τοῦ γαλλικοῦ θιάσου τῆς Σορβόννης.

Ραδιοφωνικὴ ὁμιλία

Σήμερον 6.50 μ. μ. θὰ ὁμιλήσῃ ἐκ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν κ. Β. Λαμπρινάκης μὲ θέμα «Ἡ Ἑκατονταετηρὶς τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς».

Ὁ Φιορέλλι, διάσημος κωμικὸς τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου τῆς ἐποχῆς τοῦ Λουδοβίκου 14ου, ἦταν μέγας ὡς καλλιτέχνης, ἀλλ' ἄτυχης ὡς σύζυγος. Μιὰ μέρα ἕνας εὐγενὴς θέλων νὰ τὸν εἰρωνευθῇ γιὰ τὴν συζυγική του ἀτυχία, τοῦ ἔρριξε στὴ σκηνὴ ἕνα ζεῦγος κεράτων μικροῦ ἐλαφιοῦ καὶ τοῦ φώναξε:

— Πάρε τὰ κέρατά σου!

Ὁ Φιορέλλι τὰ ἔβαλε, τὸ ἐδοκίμασε εἰς τ ὸ μέτωπό του καὶ κατόπιν τὰ ρριξε στὸν εὐγενῆ, ποὺ τοῦ τὰ εἶχε ρίξει, λέγων:

— Ἐγὼ τὰ δικά μου τὰ κρατῶ! Αὐτὰ εἶνε δικά σου!

Παπανοῦτσος, Λ. Πολίτης καὶ Θ. Σταύρου.

— Σκοπὸς ἦταν ἡ δημιουργία μιᾶς Σχολῆς Ἀνωτέρων σπουδῶν γιὰ ὅσους κυρίως θὰ ἤθελαν νὰ συμπληρώσουν καὶ νὰ ἀνανεώσουν τὶς γνώσεις των καὶ τὴν μόρφωσίν των σὲ θέματα φιλοσοφικά, φιλολογικά, λογοτεχνικά, αἰσθητικά.

— Ἡ πρώτη περίοδος ἐπραγματοποίησε 300 ὡριαῖα μαθήματα ποὺ τὰ παρηκολούθησαν μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον μαθηταὶ ἀπὸ ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα.

— Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐφετεινῆς περιόδου ἔχει ἤδη καταρτισθῇ μὲ προσοχὴ καὶ ἀρτιότητα, θὰ εἶνε δὲ κατὰ πολὺ πληρέστερο τοῦ περυσινοῦ καὶ τὰ μαθήματα ποὺ θὰ διδαχθοῦν θὰ ἀνταποκρίνωνται στὰ αἰτήματα τοῦ σημερινοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου.

— Τὸ «Ἀθήναιον» θὰ στεγασθῇ καὶ ἐφέτος εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου, Ροὺσβελτ 40, ποὺ εὐγενικὰ προσφέρουν — καὶ θὰ πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ἡ προσφορὰ — ὁ κ. Ὄμηρος Νταΐδις καὶ ὁ κ. Λάμπρος Εὐταξίας, ὁ πρῶτος ὡς διευθυντὴς τοῦ Κολλεγίου καὶ ὁ δεύτερος ὡς ἰδιοκτήτης τοῦ κτιρίου.

— Ἡ λογοτεχνικὴ μας στήλη θὰ παρακολουθήσῃ μὲ ἐνδιαφέρον τὴν δρᾶσιν τοῦ «Ἀθηναίου» καὶ θὰ βοηθήσῃ αὐτὴν τὴν πνευματικὴν προσπάθειαν.

— Τὸν προσεχῆ μῆνα ἐπαναλαμβάνονται τὰ μαθήματα καὶ αἱ διαλέξεις τοῦ Μορφωτικοῦ Συλλόγου «Ἀθήναιον», ποὺ τόσην ἐπιτυχίαν εἶχαν σημειώσει κατὰ τὴν περυσινὴν πρώτην περίοδον τῆς λειτουργίας του.

— Γιὰ ὅσους ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας τῆς στήλης αὐτῆς συμπίπτει νὰ εἶνε ἄγνωστο τὸ «Ἀθήναιον», δίνουμε μερικὲς σύντομες πληροφορίες γιὰ τὴν σύστασίν του καὶ τὶς ἐπιτεύξεις του.

— Ὁ Μορφωτικὸς Σύλλογος «Ἀθήναιον» ἱδρύθηκε τὸ περυσινὸ καλοκαῖρι ἀπὸ ἕναν κύκλο ἐπιστημόνων καὶ λογοτεχνῶν. Τὸ πρῶτο Διοικητικὸ Συμβούλιο τὸ ἀπήρτισαν ὁ κ. Τ. Κ. Παπατζώνης, πρόεδρος, ὁ κ. Ν. Χατζηκυριάκος-Γκίκας, ἀντιπρόεδρος, ὁ κ. Ἀλ. Πατσιφᾶς, γενικὸς γραμματεύς, ὁ κ. Μ. Χατζηδάκης, ταμίας, καὶ ὡς σύμβουλοι οἱ κ.κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς, Χ. Καροῦζος, Ε. Παπανούτσος, Θ. Παπαϊωάννου, Γ. Σεφέρης, Ἀ. Σκαρίμπας καὶ Γ. Τσοκόπουλος.

— Ἡ ἔναρξις τῶν μαθημάτων θὰ γίνῃ τὴν 1ην Νοεμβρίου καὶ ἡ λῆξις τὸν Μάϊον τοῦ 1941. Τὰ μαθήματα θὰ γίνωνται τὸ ἀπόγευμα καὶ τὸ βράδυ. Ἐπὶ πλέον θὰ γίνωνται καὶ ἐκδρομαὶ εἰς ἀρχαιολογικοὺς χώρους καὶ μουσεῖα.

— Ἡ ἐγγραφὴ τῶν μελῶν θὰ γίνεται ἀπὸ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου, Σίνα 29, ἀπὸ τὴν ὥραν 6—8 μ. μ. καθημερινῶς. Ἡ ἐγγραφὴ τακτικοῦ μέλους θὰ γίνεται μὲ τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 100 δραχμῶν καὶ ἡ ἐγγραφὴ ἐπιτηδείου μέλους μὲ τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 50 δραχμῶν.

— Ἡ ἐγγραφὴ τῶν μαθητῶν θὰ γίνεται ἀπὸ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου, Σίνα 29, ἀπὸ τὴν ὥραν 6—8 μ. μ. καθημερινῶς. Ἡ ἐγγραφὴ τακτικοῦ μαθητοῦ θὰ γίνεται μὲ τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 100 δραχμῶν καὶ ἡ ἐγγραφὴ ἐπιτηδείου μαθητοῦ μὲ τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 50 δραχμῶν.

— Ἡ ἐγγραφὴ τῶν μαθητῶν θὰ γίνεται ἀπὸ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου, Σίνα 29, ἀπὸ τὴν ὥραν 6—8 μ. μ. καθημερινῶς. Ἡ ἐγγραφὴ τακτικοῦ μαθητοῦ θὰ γίνεται μὲ τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 100 δραχμῶν καὶ ἡ ἐγγραφὴ ἐπιτηδείου μαθητοῦ μὲ τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 50 δραχμῶν.

— Ἡ ἐγγραφὴ τῶν μαθητῶν θὰ γίνεται ἀπὸ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου, Σίνα 29, ἀπὸ τὴν ὥραν 6—8 μ. μ. καθημερινῶς. Ἡ ἐγγραφὴ τακτικοῦ μαθητοῦ θὰ γίνεται μὲ τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 100 δραχμῶν καὶ ἡ ἐγγραφὴ ἐπιτηδείου μαθητοῦ μὲ τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 50 δραχμῶν.

CLASSICAL STUDIES
ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Διδάκτωρ Φιλοσοφίας Μονάχου
ΖΗΤΕΙΤΑΙ
ΜDCCCLXXXI

βοήθειαν καὶ τὴν συμπαράστα-
σιν τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ
σωτηρία τῆς Πατρίδος; ΕΙΣ
ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΚΡΙΣΙΝ ΤΗΣ
ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ ΟΦΕΙΛΕ-
ΤΑΙ Η ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΜΑΣ.

Ἐσκέφθημεν. ὅτι θὰ ἔπρεπε
νὰ ἀναλάβωμεν μίαν πρωτο-
βουλίαν, ἡ ὁποία νὰ ὁδηγήσῃ
εἰς τὸν σχηματισμὸν Κυβερνή-
σεως περιβαλλομένης μὲ ἀμέ-
ριστον ἐμπιστοσύνην καὶ τοῦ
ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερι-
κοῦ. Διότι εἰς τὴν κρισιμωτά-

κονομίας, σὺτε τὴν κρίσιν τοῦ
μετὰπου. Εὐτυχῶς! Καὶ συγ-
χρόνως ἀπεδείχθη ἐκ τῆς πο-
ρείας τῶν πραγμάτων, ὅτι θὰ
ἦτο ἀφελὴς ἡ ἐλπίς, ὅτι θὰ ἠ-
δύνατο νὰ ἔχῃ προπαρασκευα-
σθῆ ἡ διαδοχή, χωρὶς νὰ
ἔχῃ προηγηθῆ ἡ κρίσις.
Ἀφοῦ ὑπῆρξε τόσον δυσ-
χερὴς ἡ διαδοχὴ ἔπειτα ἀ-
πὸ τὴν κρίσιν, πῶς θὰ ἦτο δυ-
νατὸν νὰ ἔχῃ προπαρασκευα-
σθῆ ἡ διαδοχὴ πρὸ τῆς κρι-
σεως; Πῶς θὰ ἀπηλλάσσοντο

Ἡ ἀπάντησις κύριοι βουλευταί, εὑρίσκεται εἰς τὸ γε-
γονὸς, ὅτι ἡ παλαιὰ ἀντιπολι-
τευτικὴ τοῦ κόμματος τῶν Φι-
λελευθέρων δὲν ἐταυτίζετο εἰς
κατεύθυνσιν μὲ τὴν Κυβέρνη-
σιν. Ἐπηγγέλλετο ἄλλην πο-
λιτικήν. Ἰσχυρίζετο ὅτι χωρὶς
τὴν ἔνοπλον βίαν εἶνε δυνατὴ
ἡ ἀναίμακτος εἰρήνευσις.
ΚΑΙ ΤΟΙΟΥΤΟΤΡΟΠΩΣ ΕΓΙ-
ΝΕΤΟ. ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΘΕΛΗ-
ΣΙΝ ΤΗΣ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ
ΤΩΝ ΕΛΘΡΩΝ ΜΑΣ. Σήμε-

Καὶ αὐτὴ εἶνε ἡ ἔννοια τῆς
ψήφου ἐμπιστοσύνης, τὴν ὁποί-
αν θέλομεν νὰ παράσχωμεν
εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Γνωρίζον-
τες τὰς δυσκόλους περιστά-
σεις τὰς ὁποίας ἀντιμετωπί-
ζει, ΘΕΛΟΜΕΝ ΝΑ ΤΗΣ ΠΑ-
ΡΑΣΧΩΜΕΝ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ
ΚΑΙ ΝΑ ΟΜΙΛΗ ΚΑΙ ΝΑ
ΕΝΕΡΓΗ ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ Ο-
ΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ.
(Ζωηρὰ καὶ παρατεταμένα
γειοκροτήματα).

—Συχνὰ μᾶς πληροφορεῖ ὁ ἡμερήσιος Τύπος γιὰ τὶς ἐμπνευσμένες ὁμιλίες τοῦ κυρίου Προέδρου τῆς Ἐθνικῆς Παμφοιτητικῆς Ἑνώσεως καὶ τῶν ἐπιτελῶν του, ποὺ περιτρέχουν τὶς ἐπαρχίες γιὰ τὴν διαφώτιση καὶ τὴν τόνωση τοῦ ἠθικοῦ τοῦ Λαοῦ. Ἔστι δὲ Ἐθν. Παμφοιτητικὴ Ἕνωση : πέντε - ἓξ συνταξιοῦχοι φοιτηταὶ ἀποδοκιμασμένοι ἀπὸ ὅλους τοὺς συναδέλφους τους καὶ ἀντιπαθεῖς σ' ὁλόκληρο τὸ φοιτητικὸ κόσμο. Δοσίλογοι (ἀλήθεια τί γίνεται μὲ τὴν δίκη τοῦ δοσιλόγου Προέδρου τῆς Ἐθν. Παμφοιτ. Ἑνώσεως;) κομπουροφόροι, θρασύδειλοι καὶ ἀπελπιστικὰ ἐλαφρε
Ὅσο γιὰ τοὺς πόρους τοῦ σωματε
τους θὰ τοὺς λέγαμε ἀδηλους ἂν
τὸ εἶχε ὁ «κόσμος τούμπανο», ὅπ
λέει καὶ ἡ παροιμία. Καὶ νὰ σκέπτε
κανεὶς πῶς σοβαρὲς ἐφημερίδες κα
χωροῦν εἰδήσεις γιὰ τὴν... ἐθνικὴ δρ
τους καὶ τὸ σοβαρώτερο (ἂν δὲ πρό
ται γιὰ τὰ συνηθισμένα Γεωργούδ
Φούμαρα) νὰ τοὺς ἐπιτρέπουν οἱ ἀρ
νὰ περιοδεύουν στὶς ἐπαρχίες γιὰ
τόνωση τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος
Λαοῦ !!!

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Καλοῦνται οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ὑ-
πεύθυνοι τοῦ ὀργανωτικοῦ τῆς Ἐπ. Ἀ-
θηνῶν, Συνδικαλιστικοῦ Τμήματος, καὶ
τῆς Κ.Ε.Α.Σ. σὲ συνεδρίαση αὔριο Τρί-
τη 16 τρ. καὶ ὥρα 8 μ.μ.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ Ε. Ε.
Ὁ Ὑπεύθυνος τοῦ Γρ. Τύπου συνάδ.

Ἄρης Καχριμάνης καλεῖ γιὰ τὴν ἐρ
μενη Τεταρτη 17 τρ. καὶ ὥρα 6
μ.μ. στὴν τακτικὴ τους συνεδρίαση τ
ὑπεύθυνους τῶν Γρ. Τύπου τῶν Ἐπ.
θηνῶν, Πειραιῶς, τοῦ Συνδικαλιστικ
Τμήματος, τῆς Κ.Ε.Α.Σ. καθὼς κ
ἀντιπρόσωπο τοῦ Τμήματος Ἐξ. Σχ
σεων.

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΤΗΣ "ΕΛΛΑΔΟΣ"

9013149

"Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ"

ΤΟΥ ΑΛΚΗ ΘΡΥΛΟΥ

Γ'.

Συνεχίζομε τὸν περίπατό μας στὴν ἰδιότυπη «Ἑλληνικὴ Περιοχή», ποὺ εἶδε καὶ παρουσιάζει ὁ κ. Λεβέκ. Εἴχαμε σταθεῖ στὴν ἀπουσία τῶν κριτικῶν καὶ τῶν δοκιμιογράφων, χωρὶς ν' ἀπορήσομε γι' αὐτήν, γιατί, ἐκτὸς ὅτι τὸ γεγονὸς πῶς δὲν ἀνήκουν στὴν κλίκα αὐτόματα τοὺς ἐξοστράκιζε, πῶς θὰ ἐμφανίζονταν κείμενα ποὺ κατάφορα θὰ διαψεύδανε τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ κ. Λεβὲκ ὅτι ἡ γενιὰ τοῦ 30 πρῶτη ἀντίκρυσε παθένα κι' ἀνάγγιχτα ὅλα τὰ θέματα, τὰ ζητήματα, τὰ προβλήματα, ὅτι πρὶν ἀπ' αὐτὴν καμιὰ συζήτηση δὲν εἶχε ποτὲ διεξαχθεῖ, ὅτι ἀναπήδηξε μέσ' ἀπὸ μιὰ γενικὴ καὶ καθολικὴ ἀπάθεια κι' ἀνυποψία;

Μιὰ ἀπουσία ἐντούτοις μᾶς ξαφνιάζει : ἡ ἀπουσία τοῦ κ. Α. Καραντώνη. Ὁ κ. Καραντώνης εἶνε γνωστὸ πῶς εἶνε ὁ καθιερωμένος κριτικὸς τῆς ὁμάδας πάντα τὴν προώθησε κ' ἐξακολουθητικὰ τὴν προωθεῖ. Πῶς δὲν περιλαμβάνεται στὴν Ἀνθολογία οὔτε ἕνα ἄρθρο του; Τί συμβαίνει; Κάτι ὑποπτεύομαι. Ἂν αὐτὸ ποὺ ὑποπτεύομαι εἶνε, ὅπως φαντάζομαι, ἡ πραγματικότητα, ὀφείλω νὰ τὸ ἀναφέρω, γιατὶ ἀναγράφεται τιμητικὰ στὸ ἐνεργητικὸ τοῦ κ. Καραντώνη. Στὸν τιτάνειο ἀγῶνα, ποὺ διεξάγει σήμερα τὸ Ἔθνος μας καὶ τὸ πνεῦμα, μερικὰ μέλη τῆς ὁμάδας ἔχουν ταχθεῖ μὲ τὶς δυνάμεις τῆς βίας· ἀλλὰ κι' ὅσα ἀπ' αὐτὰ διαισθανόμαστε ὅτι μέσα τους τὶς ἀποκρούουν, ἀπέφυγαν συστηματικὰ νὰ ἐκδηλώσουν φανερὰ καὶ ξεκάθαρα τὰ φρονήματά τους, πιθανὸ γιατὶ δὲν ἤθελαν νὰ ἔρθουν σὲ σύγκρουση μὲ τὴ γνωστὴ ἀντιελληνικὴ στὴ στενὴ καὶ εὐρεία ἔννοια τῆς λέξης (ὅποιος μάχεται τὴν Ἑλλάδα μάχεται τὸ πνεῦμα) θέση καὶ στάση τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ ν' ἀπωλέσουν ἔτσι τὴν εὔνοιά του. Ὁ κ. Καραντώνης σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο διαχωρίσθηκε ἀπὸ τὴν ὁμάδα του· ἀνέβηκε ὁρμητικὰ στὶς ἐπάλξεις. Καθὼς διαπιστώνομε σήμερα ὅτι ἡ ἀπόφασή του αὐτὴ νὰ ὑπακούσει στὴν ἐνδόμυχή του ἐπιταγὴ εἶχε κι' ἄμεσες συνέπειες, τὶς ὁποῖες δὲν μποροῦσε προκαταβολικὰ ν' ἀγνοεῖ, κι' ὅμως δὲν ὑπολόγισε μικρόψυχα — δὲν ἄφησε ἡ προοπτική τους νὰ τὸν ἐπηρεάσει καὶ νὰ τὸν κάμψει — ἀντιλαμβανόμαστε ὅτι δὲν τὸν διαφοροποιεῖ ἀπὸ τὴν ὁμάδα του μόνον ἡ πράξη του, ὅτι γενικὰ ἔχει μέσα του κάτι, ποὺ αἰσθητὰ λείπει ἀπὸ τὴν ὁμάδα του: χαραχτήρα.

Ἡ τελικὴ ἐντύπωση ποὺ ἀποκομίζομε ἀπὸ τὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» εἶνε ὅτι εἶνε ἕνα μνημεῖο ἀκράτητου ἀριβισμοῦ. Στὸ συνειδητὸ καὶ ὑποσυνείδητο τῶν παιδιῶν, ποὺ μεγάλωσαν μέσα στοὺς πολέμους, καὶ στὰ ὁποῖα δείχθηκε ἡ ζωὴ ἀπὸ πολὺ νωρὶς πολὺ φθηνὴ καὶ πολὺ ἀνασφάλιστη, εἶνε μοιραῖο νὰ ἀναπτύχθηκε μιὰ μανιασμένη δίψα νὰ ζήσουν ὅσο εἶνε δυνατὸ πιὸ διαστικὰ καὶ πιὸ ἔντονα. Ὁ ἀριβισμὸς χωρὶς κανέναν φραγμὸ καὶ κανέναν ἔλεγχο εἶνε τὸ τυπικὸ φρούτο τῆς ἐποχῆς μας. Πῶς δὲν θὰ εἶχαν κυριευθεῖ ἀπ' αὐτὸ καὶ οἱ λογοτέχνες, ποὺ ὅσο εἶνε λογοτέχνες εἶνε καὶ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς τους; Ὁ κ. Κλ. Παράσχος ὀνόμασε τὴν ἀσέβεια ποὺ δείχνει ἡ ὁμάδα ἀπέναντι στοὺς πατέρες, στοὺς λίγο μεγαλύτερους ἀδερφούς, κι' ἀκόμα καὶ στοὺς συνομήλικους ἀδερφούς της, ὅταν δὲν ἀκολούθησαν ἀκριβῶς τὶς ἴδιες κατευθύνσεις μαζί της, τὴν ἀπόφασή της νὰ διεκδικήσει ὄχι μόνο τὰ πρωτεῖα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀποκλειστικὴ ἐξουσία στὸν πνευματικὸ κόσμο, ἔλλειψη σεμνότητας. Ὁ χαραχτηρισμὸς εἶνε σωστός, ἀλλὰ καὶ κάπως ἐπιεικής· ἡ κυριολεξία ἀπαιτεῖ δυστυχῶς, φοβοῦμαι, νὰ χρησιμοποιήσομε τὸν ὅρο : «ἔλλειψη πνευματικοῦ ἤθους». Βέβαια τὸ νὰ ἀντιμάχονται οἱ γενιὲς δὲν εἶνε πρωτόφαντο, εἶνε τούναντίον συνηθέστατο φαινόμενο, κανόνας· ἀλλ' ἴσαμε τώρα ὁ ἀνταγωνισμὸς ποτὲ δὲν ἦταν ἀκραῖος· «θὰ γίνομε καλύτεροι ἀπὸ ἐσᾶς», ἔλεγαν ἄλλοτε, ὅπως οἱ Σπαρτιάτες, οἱ νεώτεροι στοὺς παλαιότερους. Κι' ὅταν φωτίζανε τὰ τρωτά τους δὲν ἔλεγαν μὲ ἔμφαση καὶ μὲ στόμφο: «Σᾶς ἐξαλείφομε· δὲν σᾶς ἀναγνωρίζομε καμιὰ ἀρετὴ καὶ γι' αὐτὸ σᾶς ἀγνοοῦμε. Δὲν ὑπάρχετε. Ἐμεῖς ἀργίζομε νὰ οἰκοδομοῦμε ἀπὸ τὸ μηδέν. Κι' ἂν ἀκόμα βρίσκεται κάποιο ὑλικό, ποὺ μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθεῖ στὴ σωρεία τῶν περιττῶν φόρτων, μέσα στὰ ὁποῖα τὸ καταπίξατε καὶ τὸ ἀποκούψατε, ἐμεῖς μόνον εἴμαστε σὲ θέση νὰ τὸ ξεχωρίσομε».

Γιὰ ὅλη τὴν ὑπόθεση αὐτὴ καταλόγισα κι' ὅλας βαριά. βαρύτατη εὐθύνη στὸν κ. Λεβὲκ καὶ στὴν ἀντιεπιστημονικὴ κι' ἀντιπνευματικὴ του ἐπιπολαιότητα(μοῦ παρατηρήθηκε, σὰν νὰ ἀντιφάσκω, ὅτι ἄλλοτε τοῦ ἀναγνώρισα μεταφραστικὴ του ἰδιοφυΐα· ἐξακολουθῶ νὰ τὸ πιστεύω οἱ ἄνθρωποι μποροῦν ἐξαίρετα νὰ ἔχουν μαζὶ μεγάλες ἀρετὲς καὶ μεγάλες ἐλλείψεις)· ἡ εὐθύνη ὅμως τοῦ κ.Λεβὲκ δὲν ἐλαττώνει καθόλου τὴν εὐθύνη τῆς ὁμάδας. Στὴν ὑπόθεση καθένας ἔπαιξε τὸ μέρος του. Ἡ ὁμάδα θὰ εἶχε σημαντικὴ εὐθύνη κι' ἂν ἀκόμα εἶχε περιορισθεῖ νὰ δεχθεῖ παθητικὰ τὰ ἐγκώμια τοῦ κ. Λεβέκ, χωρὶς νὰ σπεύσει νὰ διαψεύσει τοὺς αὐθαίρετους ἰσχυρισμοὺς του. Ἀλλ' ὁ ρόλος της, ὅπως εἶνε γνωστὸ κι' ὅπως τὸ ἀποδείχνει τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ κ. Λεβὲκ δὲν ξέρει ἑλληνικὰ καὶ μόνο τὰ διαισθάνεται ὅταν μεταφράζει καὶ συνεπακόλουθα δὲν σχημάτισε μόνος του τὶς ἀντιλήψεις του, δὲν ὑπῆρξε τούλάχιστον παθητικός. Ὁ κ. Λεβὲκ ἔγραψε, ἴσως μόνο μὲ περισσότερη φωνογραφικὴ ἀκρίβεια ἀπ' ὅση τοῦ ζητήθηκε, ὅ,τι τοῦ ὑπαγορεύθηκε. Κι' ἄν, ὅπως ψιθυρίζεται, κατευθεῖαν εἰσηγητὴς εἶνε μόνος ὁ κ.Κατσίμπαλης καὶ πάλι δὲν πέφτει τὸ σφάλμα ὁλόκληρο σ' αὐτόν. Ὁ κ. Κατσίμπαλης εἶνε μάλιστα ὁ πιὸ ἀθῶος. γιατὶ αὐτὸς ἔχει ἀνιδιοτέλεια, μάχεται νιὰ τοὺς ἄλλους. Ἂς ἀποθήσομε ὅμως τὶς ἐξάψεις. Τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἡ «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» δὲν ἀξίζει νὰ προκαλέσει τίποτε περισσότερο ἀπὸ ἱλαρότητα.

Εἶνε ἀρκετὰ εὔκολο νὰ ἐπανερθομε στὴ διάθεση τοῦ χαμόγελου. Ἀρκεῖ νὰ ἀναλογισθοῦμε τί λίγη οὐσιαστικὰ ἀχτινοβολία ἔχουν ὅλα τὰ ἀνάλογα βιβλία. Τὰ μέλη της κλίκας δὲν τὸ ξέρουν; Ἐκεῖνοι ποὺ τὰ ξέρουν καὶ τὰ ὑποπτεύονται ὅλα, αὐτὸ δὲν τὸ ὑποπτεύθηκαν; Θεώρησαν ὅτι ἄξιζε χάρη μιᾶς φρεναπάτης, ἑνὸς mirage, νὰ ἐκθέσουν τὸ πνευματικό τους ἦθος; Φαντάζονται πραγματικὰ κι' ὁ κ. Μ. Ἀνδρέου κι' ὁ κ. Πατατζῆς ὅτι ἀρκεῖ νὰ συμπεριληφθοῦν στὴν Ἀνθολογία τοῦ κ. Λεβὲκ γιὰ νὰ καταχτήσουν τὴ διεθνῆ φήμη; Τὴν διεθνῆ φήμη τὴ γνήσια, μὰ ἀκόμα καὶ τὴν παροδικὴ δὲν τὴν καταχτᾶ κανένας μὲ θορύβους καὶ ρεκλάμες, ἀλλὰ μόνον ὅταν ἔχει τὰ ἐφόδια, τὴν ἀξία γιὰ νὰ τὴν καταχτήσει. Ὅταν ἔχει αὐτὰ τὰ ἐφόδια, ἔστω κι' ἂν ἀργήσει, κάποτε θὰ τὴν καταχτήσει. Τὸ ζήτημα ὅμως τῆς ἐπιβολῆς ἑνὸς λογοτέχνη στὸ κοινὸ τοῦ τόπου του καὶ στὸ ξένο εἶνε πάρα πολὺ περίπλοκο καὶ πολυσύνθετο γιὰ νὰ τὸ ἐξαντλήσω μέσα σὲ λίγες γραμμές. Ἀνέφερα μόνο τὴν ἄποψη αὐτὴ τῆς ὅλης ὑπόθεσης, γιατὶ τὴ θεωρῶ πολὺ ἐνδειχτικὴ τοῦ πόσο ἡ ὁμάδα ἔχει γάσει τὴν ἐπαφή της μὲ τὸ μέτρο, ἔχει αὐτοθαμπωθεῖ, ἔχει παρασυρθεῖ ἀπὸ τὸ κῦμα τοῦ ἀριβισμοῦ καὶ τῆς οἴησης.

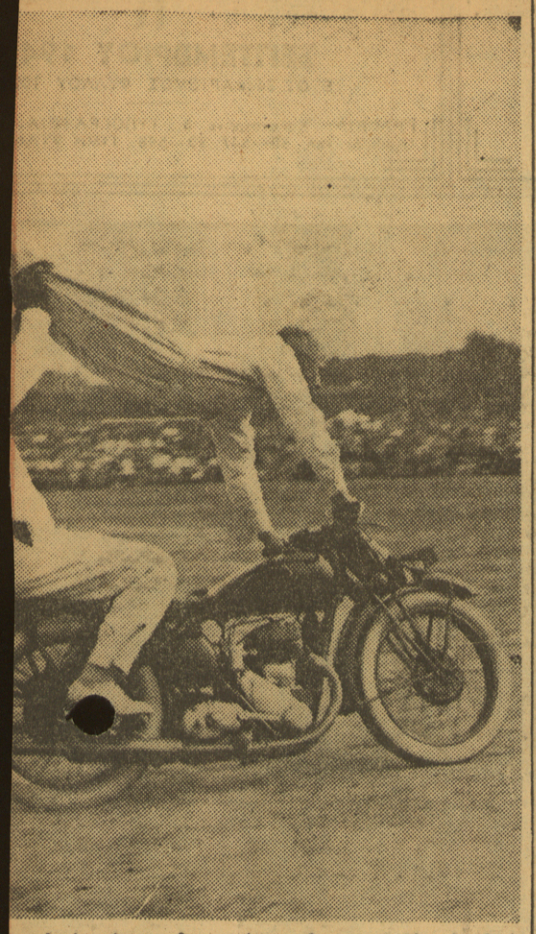
Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα καταπραΰνει τοὺς ἐρεθισμοὺς καὶ ἐκνευρισμούς. Ἐμεῖς, ποὺ ἡ ὁμάδα μᾶς θεωρεῖ ἀποδιοπομπαίους τράγους καὶ μηδενικὰ διαφοροποιούμαστε ἀπ' αὐτὴν προπάντων γιατὶ δὲν ἔχομε μονομέρειες καὶ φανατισμούς. Οὐδέποτε ἀρνηθήκαμε στοὺς νεώτερούς μας τὴν ἀξία. Δὲν παραδεχόμαστε βέβαια ὅτι ὅλοι μᾶς ἐξαλείφουν ὅλους, ἀλλὰ πάντα ἀναγνωρίσαμε — μὲ χαρὰ — ὅτι ὑπάρχουν ἀνάμεσό τους πολὺ ξεχωριστοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ λογοτέχνες, ὅτι ἡ φλόγα ποὺ παραλαμβάνεται κρατεῖται ψηλά. Τὸ ζήτημα τοῦ χαραχτῆρα δὲν μᾶς ἐπηρεάζει καθόλου, γιατὶ πιστεύομε ὅτι τὸ λογοτέχνημα δὲν ἀπορρέει ἀπὸ τὸ ἦθος, ὅτι τὸ ποιὸ ἑνὸς λογοτεχνήματος, δὲν συνδένεται μὲ τὸ ἦθος. Καὶ τώρα ποὺ μᾶς ἔδειξε φανερὰ ἡ ὁμάδα τὴν περιφρόνησί της, ἐξακολουθοῦμε ψύχραιμοι κι' ἀνεπηρέαστοι ἀπὸ μικρότητες κι' ἀντεδικήσεις ν' ἀναγνωρίζομε ὅτι ὑπάρχουν στὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχή», ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς εἰσαγωγὲς καὶ τὰ σχόλια τοῦ κ. Λεβέκ, μερικὰ ἢ ἀκριβέστερα ἀρκετὰ ἄρτια χομμάτια. Τὸ γεγονὸς ὅτι παρ' ὅλο ποὺ περιορίζεται σ' ἕνα στενότατο τομέα κι' ὄχι στὸ σύνολο τῆς περιοχῆς, ὅπου θὰ μποροῦσαν νὰ τρυγηθοῦν ἀφθονοι ἀκόμα ζουμερότατοι καρποί, ἡ νεοελληνικὴ λογοτεχνία ἀναδίνει ζωηρὸ φῶς, μᾶς πλημμυρίζει μὲ ἱκανοποίηση, κ' εὐφοδοξία.

Ἡ «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» εἶνε ἕνα βιβλίο ἐλλειπέστατο, κακόβουλα ἐλλειπέστατο, ποὺ δὲν δίνει παρὰ μιὰ εἰκόνα τεμαχισμένη, εἶνε ἕνα βιβλίο, ποὺ θὰ μποροῦσε καὶ λανθασμένες πληροφορίες, νὰ εἶνε ἀπειρες φορὲς ἀρτιώτερο, ἀλλ' εἶνε ἕνα βιβλίο καλό. Κ'ἔτσι ὅπως εἶνε τιμᾶ τὴν ἑλληνικὴ παραγωγή.

Γιατὶ νὰ μὴν τὸ ἀναγνωρίσομε, γιατὶ νὰ μὴ χαροῦμε γι' αὐτό;

Ὑπάρχει ὅμως κ' ἕνα σημεῖο τοῦ βιβλίου, ὅπου σταματᾶ κάθε ἔγκριση καὶ κάθε ἀνοχή, ὅπου σβύνει στὰ χείλη τὸ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ. Εἶνε τὸ σημεῖο ὅπου ὁ κ. Λεβὲκ δὲν μιλεῖ πιὰ γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ λογοτεχνία, ἀλλὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐδῶ ἡ ἀναισθησία του στὸ τραγικὸ ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη πλευρὰ μου

11-9-47

...α ἀπὸ τὰς τε... λευταίας θεαματικὰς ἐπιδεί...ιῶν μὲ μοτοσυ... κλέττας τῆς ἀστυνομίας τοῦ Λονδίνου.

...ΟΜΟΙ
...ΤΙΚΑΙ
...ΣΕΙΣ

...τοῦ ΣΕΓΑΣ
...εἰς τὸν Ρόδον
...νεργασ... μὲ
...κὴν Ἐπιτροπὴν
...τουρισμοῦ τῆς
...κινήσεως Δωδε...
...ὀργάνωσιν τῶν
...ν πανδωδεκανη...

...οι τοῦ ΣΕΓΑΣ
...υσιωδῶς τόσον
...τικὸν διοικητὴν
...ωαννίδην, ὅσον
...ν τῆς περὶ ἧς
...τῆς ἀντιπλοίαρ
...γένην διὰ τὴν
...καὶ ὑποστήρι...
...διὰ τὴν ἐπιτυ...
...κ ἔκβασιν τοῦ

...πανδωδεκανησι...
...νες ἀπεφάσισθη
...τὸ ἐθνικὸν Στά...
...26 καὶ 28 προ...
...ου μὲ συμμετο...
...ὁλοκλήρου τῆς
...Κύπρου καὶ τῆς

...μμα τῶν ἀγώ...
...περιλαμβάνει
...00, 400, 800,
...ματα εἰς ὕψος
...πλοῦν, δισκοβο...
...σφαιροβολίαν,
...110 καὶ 400

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

9013/50.

Ζωηρὰ κίνησις ταξιδιωτικὴ γνωστῶν λογοτεχνῶν. Οὕτω ἐπέστρεψε, πρῶτον, ἀπὸ τὸ συνέδριον τοῦ Μοντραί, ὁ κ. Ἄγγελος Σικελιανός. Ἐξ ἄλλου, ματαιωθέντος τοῦ ἀνὰ τὴν Εὐρώπην ταξιδίου του, λόγῳ τῶν στρατιωτικῶν ἀπαγορεύσεων, ὁ ποιητὴς Ἐλύτης ἀναχωρεῖ τὴν ἑβδομάδα αὐτὴν διὰ Ρόδον.

— Τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἔφθασεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ὁ δικηγόρος καὶ λόγιος κ. Μιχ. Περίδης, γνωστὸς μελετητὴς τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Καβάφη, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἀπὸ τοὺς στενωτέρους φίλους. Ἐπίσης ἀφίκετο καὶ ἄλλος γνωστὸς Ἀλεξανδρινὸς λογοτέχνης καὶ δημοσιογράφος, ὁ κ. Κουτσούμης.

—Μὲ τὸ «Ἐθνικὸν Θέατρον» ἐπέστρεψε τέλος εἰς Ἀθήνας ὁ συνοδεύσας τὴν περιοδείαν τῆς κρατικῆς σκηνῆς, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἱδρύματος, ἐκλεκτὸς συγγραφεὺς κ. Στράτης Μυριβήλης.

— Ἡ ἐπάνοδος τοῦ κ. Μυριβήλη συμπίπτει μὲ τὴν ... ἔναρξιν τοῦ νέου φιλολογικοῦ «καυγᾶ», ἐξ ἀφορμῆς τοῦ «Ντομαὶν Γκρέκ», ποὺ προμηνύεται ἐξαιρετικὰ θυελλώδης.

—Κατὰ τὰς πληροφορίας μας, ὁ συγγραφεὺς τῆς «Δασκάλας μὲ τὰ χρυσᾶ μάτια», συμπεριλαμβανόμενος μεταξὺ τῶν ἀδικαιολογήτως ἀγνοηθέντων ἀπὸ τὸν κ. Λεβὲκ πεζογράφων, ἑτοιμάζει βιαίαν ἐπίθεσιν ἐναντίον τοῦ Γάλλου μεταφραστοῦ καὶ εἰδικώτερον τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς». Πρὸς τοῦτο παρεκάλεσε τὴν δίδα Γεωργίαν Ταρσούλη νὰ τοῦ μεταφράσῃ τὸ εἰσαγωγικὸν κείμενον, ποὺ προτάσσει ὁ κ. Λεβὲκ τῶν μεταφράσεών του καὶ ἐπὶ πολλῶν σημείων τοῦ ὁποίου θὰ στηρίξῃ τὴν κατηγορίαν του.

—Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι ἀντίτυπα τοῦ «Ντομαὶν Γκρέκ», τὸ ὁποῖον, ὡς εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, δὲν ἐκκλοφόρησεν ἀκόμη εἰς Γαλλίαν, ἔφθασαν εἰς τὰ χέρια ὅλων, πλὴν τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων.

—Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ἄλκης Θρύλος συνεχίζει καὶ εἰς δεύτερον ἄρθρον, δημοσιευθὲν εἰς τὴν «Ἑλλάδα» τῆς Δευτέρας, ὀξύτατον τὸν ἔλεγχον τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς», μὲ κύριον στόχον τὸν ποιητὴν Γκάτσον, τοῦ ὁποίου δημοσιεύεται εἰς τὴν «Ἑλληνικὴν Περιοχὴν» ἀνέκδοτον ποίημα καὶ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν «Ἀμοργόν».

—Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ καὶ ἐπειδὴ συχνότατα ἀνεφέρθη εἰς τὰς τελευταίας συζητήσεις ἡ «Ἀμοργὸς» τοῦ κ. Νίκου Γκάτσου, ἡ λογοτεχνικὴ μας στήλη ἀνοίγει μίαν μικρὰν παρένθεσιν γιὰ νὰ πληροφορήσῃ τὸν μὴ ἐνημερωμένον ἀναγνώστην ὅτι: Ἡ «Ἀμοργὸς» ἐξεδόθη τὸν Αὔγουστον τοῦ 1943, εὐθὺς ἀμέσως προεκάλεσε συζητήσεις καὶ σχόλια καὶ ἐσημείωσε τὶς πλέον ἀντιφατικὲς κριτικές. Ἔχει μεταφρασθῆ ἀγγλικὰ ἀπὸ τὸν κ. Φράϋαρ καὶ γαλλικὰ ἀπὸ τὸν κ. Λεβέκ. Σήμερα θεωρεῖται ἀπὸ τὰ πλέον δυσεύρετα ἑλληνικὰ βιβλία. Καὶ γαὶ μὲν ἤκουσε δριμυτάτας ἐπικρίσεις καὶ εἰρωνικὰ σχόλια, ἀλλ' ὁ ποιητὴς κ. Τ. Παπατζώνης, τοῦ ὁποίου εἶνε ἀδιάβλητο τὸ κῦρος καὶ ὁ ὁποῖος δὲν μπορεῖ νὰ κατηγορηθῆ ὅτι ἀνήκει στὴν «κλίκα», ἔγραψε γιὰ τὴν «Ἀμοργό»: «Θὰ εὐχόμουν πολλοὶ ἄλλοι νὰ χαίρωνται τὴ χαρὰ ποὺ αἰσθάνθηκα διαβάζοντας αὐτὸ τὸ ὡραῖο τραγοῦδι, χαρὰ ποὺ ὥς τὰ τώρα μονάχα ὁ Ἔλιοτ μοῦ εἶχε δώσει».

—Καὶ διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ Ἄλκη Θρύλου, σημειώνουμε τὴν τελευταίαν παράγραφον: «Ἀπὸ τοὺς κριτικοὺς καὶ δοκιμιογράφους δὲν ἐμφανίζεται στὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» παρὰ μόνον ὁ κ. Κ. Δημαρᾶς. Ἐν τούτοις, ὁ κ. Δημαρᾶς, ὅπως ὁ ἴδιος τὸ δηλώνει, δὲν θέλει νὰ εἶνε ἕνας αἰσθητικός, ἕνας λογοτέχνης, δὲν φιλοδοξεῖ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ εἶνε ἕνας ξερὸς σοφὸς (erudit). Στὸ σημεῖο αὐτὸ τοῦ δοκιμίου παρουσιάζεται μιὰ ἀπροσδόκητη γιὰ ὅσους γνωρίζουν τὴ σύνθεση τῆς ὁμάδας, μιὰ καταπληκτικὴ ἀπουσία». Ὁ ὑπαινιγμὸς ἀφορᾷ τὸν κ. Ἀντρέα Καραντώνη, ὁ ὁποῖος ἀπουσιάζει πράγματι ἀπὸ τὸ «Ντομαὶν Γκρέκ».

Ὁ Ἄλκης Θρύλος (κ. Ἑλένη Οὐράνη), ἡ γνωστὴ καὶ ἐκλεκτὴ κριτικὸς Βιβλίου καὶ Θεάτρου.

— Βιαιότατον ἄρθρον ἐναντίον τοῦ κ. Λεβὲκ δημοσιεύει εἰς τὸ ἐρχόμενον φύλλον τῆς «Νέας Ἑστίας» — τὸ ὁποῖον κυκλοφορεῖ τὴν προσεχῆ Δευτέραν — καὶ ὁ διευθυντής της γνωστὸς λογοτέχνης καὶ κριτικὸς κ. Πέτρος Χάρης. Εἰς αὐτὸ ὁ κ. Χάρης ὑποστηρίζει ὅτι «ἡ Ἑλλάδα ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ γιὰ τοὺς ξένους σχεδὸν ἄγνωστη γῆ» καὶ ὅτι μὲ τὸ «μονόπλευρο καὶ μεροληπτικὸ αὐτὸ βιβλίο, ἡ ὑπηρεσία, ποὺ νόμισε ὁ κ. Λεβὲκ ὅτι μᾶς προσέφερε, ἦταν ζημία, ποὺ δὲν περιορίζεται μόνο στὸν καθαρὰ λογοτεχνικὸ τομέα».

—Συγκεκριμένως ὁ Πέτρος Χάρης, ἐκτὸς ἀπὸ ἀναλυτικὴν κριτικὴν — ποὺ καταλαμβάνει ἓξη σελίδας τῆς «Νέας Ἑστίας» — τῆς δημοσιευθείσης ἐργασίας τοῦ κ. Λεβέκ, ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ Γάλλος μεταφραστὴς εἰς τὸν πρόλογον τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς» ἐκφράζεται ὑβριστικῶς διὰ τοὺς Ἕλληνας κατὰ τὴν περίοδον τῆς Κατοχῆς καὶ ἀφοῦ ἀναδημοσιεύει ἀπὸ τὸ πρωτότυπον τὴν φράσιν — ἢ, ὅπως τονίζει, τὴν «κακὴ πρᾶξι» τοῦ κ. Λεβέκ — προσθέτει: «Περιμένω ἀπὸ τοὺς φίλους του νὰ ποῦν ὅ,τι θὰ τοὺς κατατάξῃ μιὰ καὶ καλὴ ὄχι πιὰ ἀνάμεσα στοὺς πνευματικούς μας ἀνθρώπους, ἀλλ' ἀνάμεσα στοὺς γνήσιους Ἕλληνες».

—Τὸ ὑβριστικὸν ἀπόσπασμα ἔρρηθεν, ὅτι δὲν πρόκειται ἁπλῶς νὰ ἀναμιχθῇ, ἀλλὰ νὰ συνεχίσῃ μίαν μάχην, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἤρχισε, καὶ νὰ φέρῃ εἰς πέρας ἕναν ἀγῶνα, ὁ ὁποῖος ἤδη δικαιοῦται.

—Ἀλλὰ δὲν ἀναμένεται μὲ ἐνδιαφέρον μόνον ἡ ἀρθρογραφία τοῦ κ. Ι. Μ. Π., ὁ ὁποῖος εἶνε γνωστὸς διὰ τὴν μαχητικότητά του. Οἱ λογοτεχνικοὶ κύκλοι μὲ ἐντελῶς ζωηρὸν ἐνδιαφέρον ἀναμένουν νὰ ἰδοῦν ποίαν θέσιν θὰ πάρουν εἰς τὴν συζήτησιν αὐτὴν οἱ κ.κ. Καραντώνης καὶ Δημαρᾶς, ὁ πρῶτος λόγῳ τῆς γνωστῆς ἰδιότητός του ὡς ἐπισήμου κριτικοῦ τῆς γενεᾶς τοῦ 1930, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν «Ἑλληνικὴν Περιοχήν», καὶ ὁ δεύτερος λόγῳ τοῦ στενοῦ συνδέσμου του μὲ τὸν κ. Λεβὲκ καὶ ὁ ὁποῖος συμπεριλαμβάνεται ὡς ὁ μοναδικὸς ἐκπρόσωπος τοῦ δοκιμίου καὶ τῆς κριτικῆς.

—Ἐν τῷ μεταξύ, ὅπως εἴχαμε ἀναγγείλει εἰς τὸ φύλλον τῆς περασμένης Πέμπτης, δίδομεν σήμερον τὴν νέαν σειρὰν τῶν μεταφράσεων, ποὺ ἔχει ἕτοιμες ὁ κ. Λεβὲκ καὶ ποὺ θὰ κυκλοφορήσουν στὴ Γαλλία προσεχῶς:

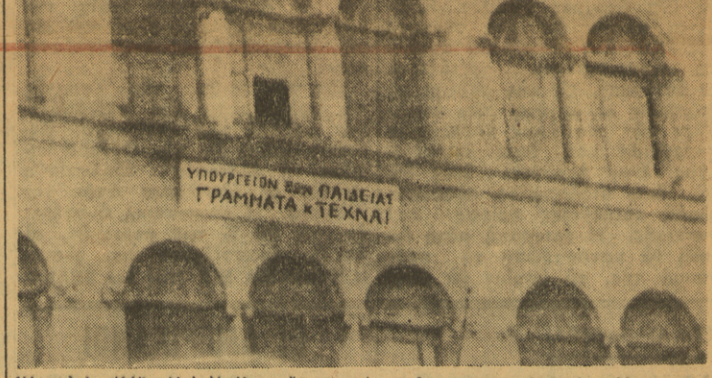
—1) Ἐκλογὴ ἀπὸ ὁλόκληρο τὸ ποιητικὸ ἔργο τοῦ Ἄγγελου Σικελιανοῦ μὲ ἐκτενέστατο πρόλογο. Ἡ ἐργασία αὐτή, εἰς ὀγκώδη τόμον, τυπωμένον ἤδη, θὰ κυκλοφορήσῃ τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος. 2) Ἐκλογὴ ἀπὸ ὁλόκληρο τὸ ποιητικὸ ἔργο τοῦ Καβάφη μὲ εἰσαγωγὴ καὶ κριτικὴ ἀνάλυσι τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου Ἀλεξανδρινοῦ ποιητοῦ. 3) Μετάφρασις τῆς «Ὀδύσσειας» τοῦ Καζαντζάκη — ὡρισμένα μέρη σὲ στίχο καὶ τὰ περισσότερα σὲ πεζό. Τὸ βιβλίο θὰ εἶνε εἰκονογραφημένο μὲ σχέδια τοῦ ζωγράφου Ν. Χατζηκυριάκου-Γκίκα εἰδικὰ γι' αὐτὴν τὴν ἔκδοσι. 4) «Θησαυρὸς τῆς ἑλληνικῆς ποιήσεως». Ὁ τόμος αὐτὸς θὰ περιλαμβάνῃ ἐκλογὴ ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς ὑμνογράφους, ἀπὸ τὴν κρητικὴ λογοτεχνία (Ἐρωτόκριτος, Ἐρωφίλη, Θυσία τοῦ Ἀβραάμ), ἐκλογὴ ἀπὸ τὰ δημοτικά μας τραγούδια καὶ ἀπὸ τὸ ἔργο τῶν Σολωμοῦ, Κάλβου, Παλαμᾶ, Καβάφη, Σικελιανοῦ).

Ὁ κ. Γ. Κατσίμπαλης, ὁ φερόμενος ὡς ἀρχηγὸς τῆ- περιωνύμου φιλολογικῆς «κλίκας».

— Παραλλήλως ἐγνώσθη ὅτι τὰ τελευταῖα σημειώματα τοῦ Ἄλκη Θρύλου γιὰ νέους ποιητὰς ἢ πεζογράφους (προσφάτως μόλις ἐξεδηλώθη μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν ποίησιν τοῦ κ. Π. Σπάλα, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐπάθλου Παλαμᾶ), ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ δισταγμοί της διὰ μεριποὺς προστατευομένους τῆς περιφήμου «κλίκας», φαίνεται ὅτι ἐδημιούργησαν ψυχρότητα εἰς τοὺς κύκλους τῆς «αἱρέσεως», ὅπως ἡ ἴδια ἀποκαλεῖ τὴν «κλίκαν».

—Οὕτω ἐκυκλοφόρησεν ἡ φήμη (ποὺ οἱ κύκλοι ὅμως τοῦ περιοδικοῦ χαρακτηρίζουν ὡς ἀνακριβῆ) ὅτι τὸ κριτικὸν σημείωμα τοῦ Ἄλκη Θρύλου εἰς τὸ κυκλοφοροῦν νέον τεῦχος τῆς «Ἀγγλοελληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» θὰ εἶνε τὸ τελευταῖον, διότι πρόκειται δῆθεν νὰ τῆς ἀφαιρεθῇ ἡ στήλη τῆς κριτικῆς, τὴν ὁποίαν κρατεῖ στὸ ἐν λόγῳ περιοδικόν, ποὺ διευθύνει ὁ θεωρούμενος ὡς ἀρχηγὸς τῆς «κλίκας» κ. Γ. Κατσίμπαλης. Εἰς τὸ τεῦχος αὐτὸ τῆς «Ἀγγλοελληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως», δέον, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, νὰ σημειωθῇ, ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία ὑποτροπὴ τοῦ γνωστοῦ καυγᾶ, ὁ ὁποῖος θὰ συνεχισθῇ ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ν. Ἑστίας» δι' ... τοῦ κ. Καραντώνη ... Παράσχον. Ἡ ἀνακοίνωσις αὐτὴ δὲν ἐβράβευσε τὰ ἑπόμενα θὰ ἀποσιευθῇ ἐφ' ... Ἀλεξ... μέσης ... 1ης Ὀκτωβρίου ... ὁ κ. Κατσίμπαλης ... ὀλίγας ... ὡς ... ἔπεται σ...

Ἡ παλιὰ «Κάζα Ντ' Ἰτάλια» ἔγινε στέγη τῶν πνευματικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ὀργανώσεων. Ἤδη ἀπὸ ἡμερῶν εἰς τὴν πρόσοψιν τοῦ ἐναντι τοῦ Πολυτεχνείου κτιρίου ἐτοποθετήθη καὶ ἡ κατάλληλος ἐπιγραφή, ἡ ὁποία ἀναφέρει: «Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας. Γράμματα καὶ Τέχναι».

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ

ΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

ΥΝΑ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ

ΜΙΑ ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΛΟΥΣΙΕΝ ΛΩΡΑ

Η καὶ τυπικὴ κατάργησις μμουνιστικῆς Διεθνοῦς ἐπι ει αὐτὴν τὴν κατάστασιν: άμένει πλέον ἡ Ρωσσία τὴν μιον ἐπανάστασιν διὰ νὰ ση ν' ἀναπνεύσῃ· ἡ παγ- ἐπανάστασις ἀναμένει ὅ- πατήρ τῶν λαῶν εὐδοκήσῃ ἐξαπολύσῃ καὶ τὰ συμφέ- οῦ παγκοσμίου προλεταριά ίζονται, σταθμίζονται γί- δεκτὰ ἢ ἀπορρίπτονται αὐθέντην τοῦ Κρεμλίνου ος πρὸς τὰ συμφέροντα σικοῦ Κράτους.

καὶ τὸ Κράτος αὐτὸ ἔ- τὰ εἶναι προλεταριακὸν καὶ στικὸν, ἐὰν δεχθῶμεν ὅτι ὑπῆρξε προλεταριακὸν καὶ στικὸν ἐν τῇ πλήρει ἐννοίᾳ ῦ τούτου. Ὑπάρχουν τὰ α, τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύουν γάται στεροῦνται εἰς τὸ ν Κράτος πάσης ἐλευθερί η καὶ τῆς ἐλευθερίας νὰ κατὰ βούλησιν καὶ ὅτι ἡ ος διακηρυγμένη ὁμαδι- κτησία εἶναι μία φενάκη, ἐθνικὴ ὁλότης, φιμωμένη μία, οὐδόλως ἐπηρεάζει σιν της. Δὲν ἔχει κὰν τὸ νὰ ἀποφασίζῃ καὶ διὰ ν της ἀκόμη χρησιμοποίη- τὴν ἰδικήν της ἐργατικὴν ἡ **ὑποχρεωτικὴ ἐργασία** στῆσε τὴν δύναμιν ἐργασί- **μπορεύματος**, ἡ ὁποία χα- ει τὸν καπιταλισμόν. Α σήμερον αἱ ἀποδείξεις εικνύουν ὅτι τὸ μεταλενινι- σικὸν κράτος ἀσκεῖ ἰμπε- ικὴν πολιτικήν. Ἡ ἄλλοτε δικὴ κοσμοθεωρία θὰ ἠρ αὶ εἰς ἕνα αὐθεντικὸν ἀκόμη ριακὸν κράτος τὸ δικαίω- μα νὰ καθορίσῃ συμφώνως πρὸς τὰ ἰδικά του μόνον συμφέροντα τὴν διεθνῆ πολιτικὴν τοῦ κομμουνισμοῦ. Ἡ σημερινὴ μπολσεβικικὴ κοσμοθεωρία ἀπαιτεῖ ὅπως ἕνα Κράτος, ποὺ ὁ πλέον πρωτόγονος μαρξισμὸς εἶναι ἱκανὸς νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ ὡς τυραννικὸν καὶ ἰμπεριαλιστικὸν, καθορίσῃ τὴν γραμμὴν διαγωγῆς των εἰς τοὺς ἐργάτας ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἡ «ἄμυνα τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως» ἀπέμεινε λοιπὸν ὁ κύριος σταθερὸς συντελεστὴς τῆς κομμουνιστικῆς πολιτικῆς, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ὁποίου ἐπιχειρεῖται ἡ προάσπισις ἠλλοιώθη σημαντικῶς. Οἱ ἐργάται ὅλου τοῦ κόσμου καλοῦνται νὰ προασπίσουν ἐναντίον τοῦ καπιταλισμοῦ ἕνα καθεστὼς ποὺ ἀντιπροσωπεύει, ἐν σχέσει πρὸς αὐτόν, τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν δουλείαν.

Ἕνας ἄλλος σταθερὸς συντελεστὴς, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὴν βάσιν τῆς κομμουνιστικῆς τακτικῆς εἶναι ἡ «θέσις» τῆς καταρρεύσεως τοῦ καπιταλισμοῦ συνεπείᾳ τοῦ πολέμου. Μετὰ τὸν προηγούμενον πόλεμον,τὸ ἐπαναστατικὸν κῦμα εἶχεν ὁριστικῶς ἀνακοπῇ ἀπὸ τοῦ 1923. Ὁ πόλεμος τοῦ 1939—1945 ἀνοίγει, εἰς τὰ ὄμματα τῶν μπολσεβίκων ἡγετῶν, νέαν σειρὰν ἐπαναστάσεων. Ὡστόσον, μολονότι ἡ ἐκσοβιετισμένη περιοχὴ ἐπεξετάθη εἰς τὴν Εὐρώπην χάρις εἰς τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, ὁ γενικὸς ἀναβρασμὸς τῶν ἐργατικῶν μαζῶν εἶνε σήμερον ὀλιγώτερον ἔντονος παρὰ κατὰ τὴν περίοδον 1918 — 1921 καὶ ἡ κομμουνιστικὴ ἐπίδρασις ἔχει φθάσει εἰς στασιμότητα, ἀφοῦ ἐσημείωσε σοβαρὰς προόδους ἀμέσως μετὰ τὴν γερμανικὴν κατάρρευσιν. Εἶνε πιθανώτατα ὅτι, πιστὸς εἰς τὴν σχηματικὴν σκέψιν του καὶ θρεμμένος μὲ ἱστορικὰς ἀναλογίας, ὁ μπολσεβικισμὸς ταὐτίζει τὴν σημερινὴν φάσιν μὲ τὴν μετὰ τὸ 1923 νηνεμίαν καὶ ὅτι ὑπολογίζει πρὸς τὸ παρὸν νὰ παραμείνῃ εἰς τὰς κτηθείσας κατὰ τὸ 1944—45 θέσεις, ἀναμένων τὴν νέαν κρίσιν ὑπερπαραγωγῆς, ἡ ὁποία θὰ ἐπιφέρῃ, ὅπως καὶ κατὰ τὸ 1929, ἐπανάληψιν τῶν δυνατοτήτων του πρὸς δράσιν. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἀκόμη, ὁ σταθερὸς αὐτὸς συντελεστὴς τῆς κομμουνιστικῆς τακτικῆς ἔχει αἰσθητῶς ἀλλοιωθῇ: χωρὶς νὰ θέλωμεν ν'ἀρνηθῶμεν τὴν προοδευτικὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος, βλέπομεν ὡστόσον ὅτι τοῦτο πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τὸ νὰ καταρρεύσῃ ἀποτόμως, ὅπως τὸ εἶχεν ἐλπίσει ὁ μπολσεβικισμός. Ἡ μεταμόρφωσίς του προσλαμβάνει ἀντιθέτως νέας μορφάς: ἄγει, εἰς μέγα μέρος τοῦ δυτικοῦ κόσμου, εἰς οἰκονομίαν δημοκρατικῶς ὀργανωμένην ὅπου ἡ μισθοσυντήρητος τάξις ἠμπορεῖ σιγὰ - σιγὰ, νὰ ἐπανεύρῃ τὸν προπολεμικὸν ρυθμὸν τῆς ζωῆς της, χωρὶς νὰ ἐξαναγκάζεται, ἀπὸ μίαν φρικτὴ ἀθλιότητα,νὰ ριφθῇ χωρὶς ἐπιφυλάξεις εἰς τὰς χειροτέρας περιπετείας. Ταὐτοχρόνως, παριστάμεθα εἰς μίαν ὁμαδικὴν ἀφύπνισιν τῶν μέσων τάξεων, αἱ ὁποῖαι προχωροῦν εἰς τὸ ἀνθρωπιστικὸν ἰδεῶδες καὶ εἰς τὴν λαχτάραν τῆς ἐλευθερίας.

LUCIEN LAURAT

ΑΥΡΙΟΝ: Τὸ τελευταῖον ἄρθρον: ἡ σταθερότης ὡρισμένων μεταβλητῶν συντελεστῶν.

άρτυσι. Νὰ διακόψῃ καὶ ὁ της τὸ μάθημα, καὶ ὁ προϊ ος τὴ λειτουργία τῆς ὑπηρε ου καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Κυ έως τὴ συνεδρίασι τοῦ ὑ κρῦ Συμβουλίου ὅπου μερι ὸ τοὺς ὑπουργοὺς ἀμολοῦ- τὶς ζέστες τὰ σακκάκια,καὶ ατος ἄρχων τῆς χώρας τὴν ωνία μὲ τὸ φωτογραφικὸ γιατὶ συχνὰ συμβαίνει νὰ καὶ τὴ μεγαλειότητά του κοντομάνικα τῆς στρατιωτι στολῆς..

τὰ πάντα στὸ πανελλή- βρέθηκε παρὰ τὸ σακκάκι λήσῃ τὸν ἐπιστολογράφο. σταύλου παρουσιάζουν οἱ Θέμιδος. Γόπα, ρυπαρό- ταξία, σανφασονισμός, οι. Ἡ λιθογραφία τοῦ Ἐ- μένου, τὸ ξεχαρβαλωμένο λιο, ἀχυρῶνες τὰ κτίρια. αὐτὰ ἀναλίσκει τὸ βίο κονῶντας τὴ Θέμιδα ὁ δια ος δικηγόρος. Καὶ δὲν ται. Δὲν πειράζεται οὔτε ἀδιαφορία τῆς δικ ύνης ι τοῦ πολίτη ποὺ αἰ γιὰ ακόμα ὅταν τὸν καλεῖ ανίζει σὲ πολύωρη ἀναμο ἀπευθύνει τὸ λόγο του στὸν ἐ- οῦ συμπεριφέρεται σὰν ὑ της. Δὲν τόν εἴδαμε ὅμως είρεται οὔτε γιὰ τοὺς μι- ῶν δικαστῶν, μισθοὺς πεί νας καὶ ἀπογνώσεως ποὺ ντροπιάζουν τὴν κοινωνία ἡ ὁποία τοὺς ἀνέχεται.

Ἕνα τὸν ἐξοργίζει: τὸ πουκάμισο τῶν δικηγόρων. Ἀλλὰ τέτοιο ποὺ εἶνε τὸ περιβάλλον μέσα στὸ ὁποῖο ἡ ἑλληνικὴ μιζέρια τοὺς καταδίκασε νὰ κινοῦνται, καὶ τὸ πουκάμισο ἀκόμα ἀποτελεῖ ἀσυμβίβαστη πολυτέλεια. Κελεμπίες ἀπὸ ἀλατζᾶ ἔπρεπε νὰ φοροῦν δικαστὲς καὶ δικηγόροι. Δὲ φοράς τὰ «καλὰ» σου ὅταν πρόκειται νὰ διηµερεύσῃς σὲ τόπους ὅπου ἡ ρυ παρότης εἶνε τὸ μοναδικὸ ντεκόρ. Σεβάσου με νὰ σὲ σεβασθῶ. Βάλε μου ἕνα ἀνεμιστῆρα τουλάχιστον γιὰ νὰ βάλω κι' ἐγὼ τὸ σακκάκι μου.

Θὰ μποροῦσε νὰ πῇ ὁ δικηγόρος καὶ ὁ πολίτης ποὺ προσέρχονται μὲ τὸ πουκάμισο στὴ Θέμιδα. Δὲν πρόκειται ὅμως γιὰ ἀνταπόδοσι τῆς κακῆς συμπεριφορᾶς. Πρόκειται γιὰ ἐναρμονισμὸ τῶν Ἑλλήνων μὲ τὸ κλῖμα τῆς Ἑλληνικῆς γῆς. Αὐτὸς ποὺ ἔλειπε ὡς χθές. Ὁ κ. Μπαλᾶνος ἐπιθυμεῖ νὰ πληροφορηθῇ ἂν κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια κανένα γεωλογικὸ φαινόμενο μετέτρεψε «τὸ εὔκρατες ἡμῶν κλῖμα εἰς τροπικόν, ὥστε ν' ἀναγκάζῃ τοὺς ἄνδρας νὰ κυκλοφοροῦν μὲ τὸ ὑποκάμισον». Θὰ ὁλοκληρώσουμε, ἂν ἐπιτρέπῃ τὴν ἀπορία του καὶ θὰ ρωτήσουμε ἂν τὸ ἴδιο γεωλογικὸ φαινόμενο δὲν ἔχει μετατρέψει «τὸ εὔκρατες ἡμῶν κλῖμα» σὲ βόρειο καὶ μᾶς ἔκανε ν' ἀνακαλύψουμε τὸ χειμῶνα καὶ νὰ αἰσθανθοῦμε τὴν ἀνάγκη τῆς θερμάνσεως. Ἀνύπαρκτη πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια. Καταργήσαμε τὸ χειμῶνα γιὰ ν' ἀποφύγουμε τὶς δαπάνες του. Τώρα ἡ θέρμανσις θεωρεῖται ὁ ἀπαραίτητος σύντροφος τῶν χειμερινῶν μηνῶν τοῦ Ἀθηναίου.

Στοὺς θερινοὺς ὅμως μῆνες σπαταλᾶ τὴν εἰρωνεία του ὁ ἐπιστολογράφος. "Οχι, κύριε. Οὔτε τὸ χειμερινὸ, οὔτε τὸ καλοκαιρινὸ μας κλῖμα ἔχουν ἀλλάξει. Ἴδιο μένει τὸ κλῖμα. Αὐτὸ ποὺ ἔκανε τοὺς προγόνους μας νὰ τσακώνωνται «περὶ ὄνου σκιᾶς». Ἀφόρητα θερμὸ τὸ καλοκαῖρι. Μὲ διαπεραστικὸ κρῦο ὁ Χειμώνας. Ἐκεῖνο ποὺ ἀρχίζει ν' ἀλλάζῃ εἶναι ἡ νοοτροπία μας. Πιὸ ἁπλοῖ, πιὸ εἰλικρινεῖς, πιὸ ἀφελεῖς, λιγώτερο ἀντιγραφεῖς, λιγώτερο ὑποκριτὲς, χωρὶς τὴν «καθαρεύουσα» στὸν ἐγκέφαλο, μὲ μεγαλύτερη προσαρμογὴ στὰ ἑλληνικά μας πλαίσια.

Μεταβολὴ οὐσιαστική. Ἂν δυσκολεύεται νὰ τὴν παρακολουθήσῃ ὁ περασμένος αἰῶνας, δὲν φταίνε οἱ ἄνθρωποι τοῦ παρόντος ποὺ ἔβγαλαν τὰ σακκάκια, ἀνασήκωσαν τὰ μανίκια, ξεκούμπωσαν τὶς τραχηλιὲς καὶ ἐπιδίδονται μὲ μεγαλύτερη ἄνεσι στὰ ἔργα τους.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΛΙΤΙΚΗ ἐλευθερία καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἰσότητα. Ἂν τὸ πείραμα πετύχῃ, νέοι δρόμοι εἰρηνικῆς ἐξέλιξης ἀνοίγονται γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα.

Ὁ Ὀργανισμὸς τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ποὺ μετὰ τὸ δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο ἦρθε νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν τοῦ πρώτου καὶ ἔχει τοὺς ἰδίους σκοπούς μ' ἐκείνη, μ' ὅλο ποὺ τοὺς ἐπιδιώκει μὲ ἀλλαγμένο τρόπο

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 3ην σελίδα)

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

ΓΕΝΕΕΣ

ΤΟΥ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΕΡΖΑΚΗ

Γὶ εἶναι καὶ τὶ νόημα ἔχει αὐτὸς ὁ καυγᾶς — ἢ μᾶλλον ἡ γκρίνια — περὶ φιλολογικῶν γενεῶν ποὺ ξέσπασε τώρα τελευταῖα σὲ μερικούς ἀπὸ τοὺς «ἁρμοδίους» κύκλους; Παρουσιάζεται σὰν ἐπιπλοκὴ ἑνὸς ἄλλου καυγᾶ (ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶναι φαίνεται πολὺ ἠλεκτρισμένη) ἑνὸς καυγᾶ ποὺ ἔδειχνε πιὰ σημεῖα ἐξαντλήσεως. Ἔτσι, τὸ ἐνδιαφέρον τροφοδοτεῖται, ἀνανεώνεται, καὶ οἱ πολεμοχαρεῖς ὅλων χωρὶς ἐξαίρεσῃ τῶν παρατάξεων δὲν μένουνε χωρὶς δουλειά. Δόξα νἄχει ὁ Θεός! Εἴμαστε μιὰ φυλὴ ποὺ ἔχει τὴν τάση νὰ ἐκδηλώνει τὴ ζωτικότητά της ὑπὸ τὴ μορφὴ τῆς διχόνοιας κυρίως. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ καταπιανότανε νὰ γράψῃ μιὰ πραγματεία γιὰ τὴ διχόνοια διὰ μέσου τῶν αἰώνων, θὰ ἔγραφε χωρὶς νὰ τὸ θέλει μιὰν ἱστορία τοῦ ἑλληνισμοῦ. Καὶ θὰ ἔκανε τὴν ἀναπόφευκτη παρατήρηση ὅτι, ἡ διχόνοια ἀνάμεσα στοὺς Ἕλληνες ξεσπάζει πάντοτε καὶ μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια στὴν πιο ἀκατάλληλη στιγμή.

Ἂς πάρουμε ὅμως τὰ πράγματα ὅπως εἶναι, χωρὶς νὰ προσθέσουμε στὸ φυλετικὸ γνώρισμα τῆς φαγωμάρας τὸ ἄλλο φυλετικὸ γνώρισμα τῆς μεμψιμοιρίας. Τὸ κάτω — κάτω, κι' ἄλλοῦ τρώγονται οἱ ἄνθρωποι μεταξὺ τους — γιὰ ζητήματα γενικώτερα ἴσως, ἀλλὰ πάντως τρώγονται. Ἡ γκρίνια ποὺ ἀπασχολεῖ ἕνα μέρος τῶν φιλολογικῶν κύκλων μας, ἔχει γιὰ περιεχόμενό της τὸ φιλότιμο. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ λεγομενη «γενεὰ τοῦ 1930» θέλει νὰ φάει τὸ δίκηο τῆς «γενεᾶς τοῦ 1920», ἢ ὄχι; Προσέφερε τίποτα οὐσιαστικὸ στὴν ὑπόθεση τῶν Γραμμάτων μας ἡ πρώτη; Ἢ μήπως δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο παρὰ μιὰ σπεῖρα ἀπὸ ρεκλαμαδόρους ποὺ ἔχει συστηματοποιήσει τὸν ἀθέμιτο ἀνταγωνισμό; Καὶ πῶς ἀλλοιῶς πρέπει νὰ ἐξηγήσει κανεὶς τὴν ὑποκριτικὴ αὐτὴ σιωπὴ γιὰ τοὺς δεύτερους ἀπὸ μέρους τῶν πρώτων, ἢ τοὺς περιφρονητικοὺς κάπου — κάπου ὑπαινιγμούς, ἢ τὴν προσβλητικὴ συγκαταβατικότητα;

Ἐπειδὴ ἀκριβῶς τυχαίνει ν' ἀνήκει χρονολογικὰ στὴ γενεὰ τοῦ 1930 ὁ ὑποφαινόμενος, χωρὶς ν' ἀνήκει καὶ στὰ κόμματά της, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ βάλει ἐδῶ, ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἀρχὴ, τελεία καὶ παῦλα, ἢ μᾶλλον ἀποσιωπητικὰ στὸ κεφάλαιο τοῦ ἐνεργητικοῦ της. Ὄχι ἀπὸ ἰησουητικὴ μετριοφροσύνη. Ἀλλὰ γιατὶ θεωρεῖ πὼς τὸ ἔργο τῶν συγχρόνων οὔτε κρίνεται προτοῦ συμπληρωθεῖ, οὔτε εἶναι ἁρμόδιοι οἱ ἴδιοι νὰ τὸ ἀξιολογήσουν. Τὸ ἂν ἡ γενεὰ αὐτὴ ἔκανε κάτι ἢ δὲν ἔκανε τίποτα, θὰ τὸ κρίνουν ἐκεῖνοι ποὺ θὰ ἔρθουν. Μὰ καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη: Μιὰ γενεὰ, ἐνόσῳ βρίσκεται σ' ἐξέλιξη καὶ δράση ὁσοδήποτε κι' ἂν θέλει νὰ ἔχει τὰ μάτια της ἀνοιχτὰ, ζεῖ κλεισμένη μέσα σὲ μιὰν ἀτμοσφαῖρα ὁρισμένη. Στὴν ἀτμοσφαῖρα τοῦ καιροῦ της. Ὅλα τὰ βλέπει μέσα ἀπὸ ἕνα ἰσχυρὰ χρωματισμένο πρῖσμα. Ἡ αἴσθηση τοῦ παρόντος εἶναι γι' αὐτὴν ἔντονη πολύ, ὅπως εἶναι πάντα ἡ αἴσθηση τῆς πραγματικότητος. Ἔντονη ἴσαμε τὴν παραίσθηση. Καὶ τὸ σημεῖο τοῦτο — τὴ συγγένεια δηλαδὴ ἢ τὴν ταὐτότητα αἰσθήσεως καὶ παραισθήσεως — πρέπει ἰδιαίτερα νὰ τὴν προσέξουμε, γιατὶ ἀποτελεῖ θεμελιώδη ψυχολογικὸ μας νόμο. Πιστεύουμε τόσο πολὺ στὸ παρὸν, ἐμπιστιζόμαστε τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν παρουσία του, ὥστε νὰ τοῦ δίνουμε χωρὶς νὰ τὸ θέλουμε, ἀσύνειδα, μιὰν ἀξία αἰωνιότητος. Μοιάζει σὰν περάσει καὶ γίνει παρελθὸν ὅταν λαδὴ πάψει νὰ εἶναι αἴσθηση καὶ γίνει εἰδωλὸ της, δηλαδὴ μνήμη, μόνον τότε βλέπουμε κι' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι πὼς εἴτανε ἀτελὲς καὶ τικό. Ἀληθινὴ ἀντικειμενικότητα κα

9013151-1
Βάζει 10.9.47
Βάζει 10.9.47

γραῖς ἐκφορᾶς ἀπετέλεσαν ΒΑΡΥΤΑΤΟΝ ΨΥΧΙΚΟΝ ΤΡΑΥΜΑ διὰ τοὺς δοκιμασθέντας πολίτας.

Ἡ ἐκκένωσις ἑνὸς ἀριθμοῦ ἀνθρώπων πλέον τῶν δέκα χιλιάδων, δηλαδὴ ἀριθμοῦ ὑπερβαίνοντος τὸν ὅλον πληθυσμὸν τῆς νήσου, ἄνευ τῆς συγχρόνου ἢ τοὐλάχιστον ἐγκαίρου ἐπισιτιστικῆς μερίμνης, ὑπῆρξεν ἐπίσης πρᾶξις ἀδικαιολόγητος. Ἐὰν δὲν συνέβαινε νὰ ὑπάρχουν τὰ μικρὰ ἀποθέματα τροφίμων ἐν τῇ νήσῳ καὶ ἡ κατ' ἐξοχὴν καὶ ἐξ ἀρχαίας παραδόσεως φιλόξενος διάθεσις τῶν κατοίκων, ἀσφαλῶς θὰ ἐλάμβανον χώραν δυσάρεστοι συνέπειαι.

Ἡ ἐξαγγελθεῖσα οἰκονομικὴ παροχή, καθὼς εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω, ΔΕΝ ΕΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗ εἰς ὅλην της τὴν ἔκτασιν. Γενικῶς αἱ συνθῆκαι ζωῆς τῶν ἐξορίστων κατὰ τὴν φιλάνθρωπον αὐτὴν ὥραν τοῦ ἔτους εἶναι ὑποφερταί. Ὀφείλω νὰ πληροφορήσω ἐν τούτοις, ὅτι σποραδικαὶ ὑπερβασίαι κατωτέρων ὀργάνων τῆς φρουρᾶς, ἀσχέτως ἂν ὑπὸ τῶν ἐνεργούντων αὐτὰς κρίνωνται εὔλογοι πιστεύω ὅτι τυχὸν ἀνάλογοι πράξεις ἐντελῶς ἀδικαιολόγητοι μηδένα ἀπολύτως ἐκπληροῦσαι σκοπόν, ἀντιθέτως δὲ δικαιούμεναι ΝΑ ΠΡΟΚΑΛΕΣΟΥΝ ΤΗΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΝ ΠΑΝΤΟΣ ΤΙΜΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ μὴ δυναμένου νὰ συγχωρήσῃ τὴν ΕΚ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ἐπίδειξιν ἰσχύος κατὰ πολιτῶν ἀόπλων καὶ ἀνυπερασπίστων.

Ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐξορίστων περὶ τοὺς 130 καθὼς καὶ χίλιοι περίπου ἐκ τῶν ἀφιχθέντων ἐκ Σαμοθράκης, ΓΥΝΑΙΚΟΠΑΙΔΑ ΩΣ ΕΠΙ ΤΟ ΠΛΕΙΣΤΟΝ, ὠδηγήθησαν ἐσχάτως ὑπὸ σκηνὰς καὶ εἰς στρατόπεδον κείμενον εἰς σημεῖον ἄδενδρον καὶ ἄνυδρον, ἐν τελῶς ἀσκόπως. Οἱ ὑπὸ σκηνὰς βιοῦντες ἀφοῦ ὑπέστησαν καὶ θὰ ὑποστοῦν ἀκόμη ἐπ' ὀλίγον τὸν καύσωνα, θὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ συνεχίσουν παραμένοντες, καθόσον οἱ ἄγριοι ἄνεμοι τῆς νήσου δὲν προκειται νὰ φεισθοῦν τῆς προσωρινοῦ αὐτῆς στέγης των. Εἶναι συνεπῶς ΑΚΑΤΑΝΟΗΤΟΝ διατὶ νὰ μεσολαβήσῃ ἡ ἐντελῶς ἀδικαιολόγητος αὐτὴ καὶ ἐγκυμονοῦσα κινδύνους ταλαιπωρία τῶν σκηνιτῶν, ἀφοῦ θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ στέγασις των ἐξοικονόμησις.

Ἡ τηρηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀφιχθεισῶν ἐκεῖ ἀνακριτικῶν ἐπιτροπῶν δικονομία ὑπῆρξεν ἐν πολλοῖς ΕΝΤΕΛΩΣ ΑΨΥΧΟΛΟΓΗΤΟΣ προσκρούουσα εἰς τὸ στοιχειῶδες αἴσθημα ἀξιοπρεπείας τῶν ἐκτοπισμένων, καλλιεργοῦσα τὸ ἔδαφος πρὸς ἀποχήν, καὶ προδίδουσα εὐλόγως τὴν ἐντύπωσιν ΑΓΙΡΟΘΥΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ πρὸς μεγαλυτέραν ἀποσυμφόρησιν.

Νομίζω δὲ, ὅτι ἀπετέλεσε ἀλόγιστον καὶ ἀσυγχώρητον ἐν συνεχείᾳ Κρατικὴν πρᾶξιν Η ΑΠΟΒΛΕΨΑΣΑ ΠΡΟΦΑΝΩΣ ΕΙΣ ΣΥΓΚΑΛΥΨΙΝ ΕΥΘΥΝΩΝ ἐπίσημος ἐξαγγελία ὅτι οἱ μέχρι τοῦδε ἀπολυθέντες ὑπῆρξαν τ έ ω ς Κομμουνισταὶ μεταγνώσαντες διὰ τὰς ἰδέας των ἐνῷ ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Κράτους ὑπῆρξαν κατὰ τὸ μέγιστον ποσοστὸν των τοὐλάχιστον τὸ πρῶτον κλιμάκιον ΤΩΝ ΑΝΕΥΘΥΝΩΝ καὶ ἀσχέτων ἐνεργοῦ ἢ μὴ ἀναμίξεως εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διαμάχην.

Καίτοι πιστεύω ὅτι ἡ νέα Κυβέρνησις ἐπαγγελθεῖσα τὴν ἐσωτερικὴν εἰρήνευσιν θὰ θέσῃ τέρμα μεταξὺ ἄλλων καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἐκτοπισμῶν, ρίπτουσα πέπλον λήθης ἐπὶ τῆς εὐλόγου πικρίας τῶν ἀτόπως δοκιμασθέντων πολιτῶν, νομίζω ἐν τούτοις ὅτι ἡ ΑΜΕΣΟΣ καὶ ἄνευ ἀναβολῆς ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ, ἐπιβάλλεται ἐκ λόγων ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΕΩΣ, στοιχειώδους προνοίας ὑγιεινῆς τῶν ἐγκλείστων καὶ τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῆς νήσου καὶ ἀκόμη καθόσον κατὰ τὴν δημοκρατικὴν ἐκδοχὴν, ἡ συνέχισις τῆς ὑπάρξεώς του εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ι. ΜΕΛΑΣ

Σὲ λίγες μέρες ΟΛΟΙ θὰ ζητοῦν τὴν

„ΔΟΞΑ"

ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΝΟΝΤΑΙ ΨΕΚΑΣΤΗΡΕΣ παντὸς συστήματος καὶ πωλοῦνται ἀνταλλακτικὰ ψεκαστήρων ὁδὸς Πειραιῶς 104 (ἐργοστάσιον). Τηλ. 593.463

Ἀγγλικὸν Βιβλιοπωλεῖον

ΜΠΙΖΑΝΟΥ

Ἀμερικῆς 20 (Γων. Ἀκαδημίας)

Δραχ. 6.000—15.000.

ΚΟΜΠΙΝΑΙΖΟΝ ΣΑΤΙΝΕ

Σ. ΣΩΤΗΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

52—Κολοκοτρώνη—52

ΟΜΙΛΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΟΡΒΟΝΝΗΣ

ΩΔΕΙΟΝ ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΩΡΑ 9 μ. μ.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ — ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ, ΑΜΑΛΙΑΣ 28. ΤΗΛ. 22.494. ΘΕΑΤΡΟΝ «ΟΛΥΜΠΙΑ», ΤΗΛ. 24.377, ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ «ΠΑΛΛΑΣ», ΚΗΦΙΣΙΑ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ

Α. ΖΕΡΒΟΥ - ΛΑΖΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐσπερίδων 74—Λασκαρίδου 40 — Φιλαρέτου 76

ΧΑΡΟΚΟΠΟΥ — ΚΑΛΛΙΘΕΑ

— Πλῆρες ἑξατάξιον ΜΙΚΤΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
— Πλῆρες ἑξατάξιον ΜΙΚΤΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ
— Πλῆρες ἑξατάξιον ΜΙΚΤΟΝ ΝΥΚΤΕΡΙΝΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ἀνεγνωρισμένον ('Αδ 42094)
— Δίδακτρα Νυκτερινοῦ 15 000 μηνιαίως χάριν τῶν ἐργαζομένων.
— Ξέναι γλῶσσαι—Μουσικὸν τμῆμα—ρυθμικοὶ χοροὶ Λογιστικά.
— Ἐγγραφαί: Ἐσπερίδων 74—Τηλ. 96-190.

μία δὲν μποροῦμε νὰ ἔχουμε παρὰ μονάχα ἀπέναντι στα περασμένα. Ἀλλὰ καί σ' αὐτὰ, μόνον ὑπὸ τὸν ἀπαράβατον ὅρο πὼς δὲν μᾶς ἀφοροῦν.

Ἡ γενεὰ τοῦ 30 ζεῖ τὸ παρὸν της, καὶ τὰ περασμένα τῆς γενεᾶς τοῦ 20 τὴν ἀφοροῦν. Τὴν ἀφοροῦν ὅπως κάθε τι ποὺ συνεχίζεται χωρὶς ἱστορικὴ διακοπή. Αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς ἡ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ τοῦτες γενεὲς δὲν ἔχει τὴν ἐλευθερία νὰ κρίνῃ τὴν ἄλλη. Σημαίνει ἁπλῶς ὅτι μιὰ τέτοια κρίση ἔχει ἀξία ὁλότελα σχετική. Σημαίνει ἀκόμη ὅτι, καὶ ὅπου λείπει ἡ ἀντικειμενικότητα, δὲν πρέπει καθόλου νὰ νομίσουμε ὅτι λείπει κι' ἡ καλὴ πίστη. Κάθε γενεὰ, στὸν κόσμο τοῦτο, ἔρχεται καὶ παρέρχεται μὲ τὴν πίστι της, τὰ ἱερά της, τὰ εἰδωλά της, λάβαρα κ' ἐξαπτέρυγα. Μὲ τοὺς θεούς της, τοὺς ἡμιθέους της, ἕνα ὁλάκερο πάνθεο ποὺ εἶναι γι' αὐτὴν, οὔτε πολὺ οὔτε λίγο, ἡ ἰδανικὴ προβολὴ καὶ δικαίωση τῆς ζωῆς. Ἔζησα ἐδῶ στὴν Ἀθήνα — τὴν ἐποχὴ ποὺ οἱ περισσότεροι σημερινοί μου συνοδοιπόροι ἐλειπαν στὸ ἐξωτερικὸ ἢ στὶς ἰδιαίτερες πατρίδες τους — τὸ τελευταῖο μέρος ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς γενεᾶς τοῦ 20. Ἔζησα καὶ ζῶ μαζὶ μὲ τὴ γενεὰ τοῦ 30 τὴν ἐποχὴ τὴ δική μας. Δὲν εἶμαι ξένος, δὲν μπορῶ νὰ εἶμαι ξένος πρὸς τὰ συνθήματα ποὺ συγκίνησαν τοὺς πρεσβυτέρους μας ἀδερφούς, καὶ εἶμαι ἀνίκανος νὰ τὰ λοιδωρήσω σήμερα γιὰ χατῆρι τῶν νέων συνθημάτων.

Γιὰ νὰ περιοριστῶ μονάχα στὸ καθαρὰ αἰσθητικὸ κεφάλαιο: Δὲ μπορῶ νὰ ἰσχυριστῶ π. χ. ὅτι, ἐκεῖνοι ποὺ πίστεψαν στὸ συμβολισμὸ εἶτανε λιγότερο ἀγνοὶ καὶ λιγότερο ἄξιοι ἀπὸ κείνους ποὺ πιστέψανε στὸν ὑπερρεαλισμό. Ἐγὼ ποὺ ἔζησα ἐκείνη τὴν αἴσθηση, καὶ ζῶ καὶ τὴν τωρινή, δὲν μπορῶ εὔκολα νὰ δεχτῶ ὅτι ὁ Ἄγρας ἢ ὁ Καρυωτάκης, ποὺ μᾶς φαίνονται σήμερα χλωμοί, κατάφεραν ἢ ἀντιπροσώπευσαν τίποτα λιγότερο τότε, ἀπ' ὅ,τι ἀντιπροσωπεύουν τώρα οἱ σημερινοί. Ποιὸς μᾶς βεβαιώνει ὅτι μιὰ γενεὰ αὐριανὴ δὲν θὰ ἔχει γιὰ τὰ ἔργα μας τὴ γνώμη ποὺ ἔχουν οἱ σύγχρονοι γιὰ τὰ χτεσινὰ ἔργα: Εἶνε πάντα γελοῖο τὸ νὰ φαντάζεται κανένας πὼς ὁ κόσμος ἀρχίζει ἀπ' αὐτόν. Ἀλλὰ μήπως κι' οἱ χτεσινοὶ δὲν ἔπεσαν σὲ σφάλματα ἀνάλογα; Θυμᾶμαι ἀκόμη, ζωηρότατα, τὸν πόλεμο ποὺ εἴχανε κηρύξει στοὺς «παλιούς». Θυμᾶμαι τὶς ἀπόπειρες νὰ δημιουργήσουν ἀναμεταξύ τους ἕνα εἶδος πνευματικῆς ὀλιγαρχίας, τὸ λιγόζωο περιοδικὸ ποὺ εἶχανε κάποτε ἐκδώσει μὲ τὸν κομπαστικὸ τίτλο «Ἐμεῖς». Καὶ ἄλλα παρόμοια, σήμερα ξεχασμένα. Οἱ λογοτέχνες τῆς γενεᾶς τοῦ 30, ποὺ τοὺς λένε «ρεκλαμαδόρους», δὲν νομίζω πὼς κάνουνε κάτι ἀνάλογο. Πιστεύουνε, φυσικά, στὴν ἐποχή τους. Αὐτό, εἶνε ἀναγκαῖο καὶ ἀναπόφευκτο. Μὲ τὴ σειρά τους ἐπιχειροῦν κι' αὐτοὶ κάποιες ἀναθεωρήσεις κριτικὲς καὶ κάποιες ἀνακατατάξεις.

Εἶνε θεμιτὸ κι' εἶνε ὡραῖο νὰ προβαίνουμε σ' ἀνακατατάξεις ἀξιῶν. Ὁ κόσμος ἔτσι εἶνε φτιαγμένος νὰ βαδίζει. Ὡστόσο πρέπει νὰ φυλάγεται κανεὶς πάντα ἀπὸ τὸν κατήφορο, καὶ νὰ θυμᾶται ὅτι, τὸ νόμο τῆς ζωῆς, δὲν τὸν ἐπιβάλλει μονάχα στοὺς ἄλλους ἀλλὰ καὶ τὸν ὑφίσταται ὁ ἴδιος. Εἶνε τόσο εὔκολο νὰ γελαστεῖ κανεὶς στὸ χρηματιστήριο τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν! Σὲ κάποια στιγμὴ — ἀναφέρω ἕνα παράδειγμα — ἡ γενεὰ τοῦ 20 (ὄχι στὸ σύνολό της) εἶχε ὑποτιμήσει τὸν Ξενόπουλο. Φεύγει ὡστόσο ἡ γενεὰ αὐτὴ χωρὶς ν' ἀφήσει στὴ θέση του τὸν ἀπὸ μέρους της ἀντικαταστάτη του. Εἶχε θεοποιήσει τὸ Βουτυρᾶ. Κι' ὁ Βουτυρᾶς ἔμεινε χωρὶς ἐπαύριο. — Ἀκρισίες; Ὄχι: Ὑπερβολές. Σήμερα στέλνουνε στὰ Τάρταρα τὸ Βουτυρᾶ κι' ἀποκαθιστοῦν «ἀκροθιγῶς» τὸν Ξενόπουλο. Τὸ πρῶτο εἶνε ἄδικο, τὸ δεύτερο ὄχι ἀρκετό. Αὐτὸ σημαίνει πὼς τὸ χτὲς δὲν ἔγινε ἀκόμη μνήμη, ἀλλὰ πὼς μᾶς πολιορκεῖ σὰν παραίσθηση. Γιατὶ τόση πιὰ περιφρόνηση, ἢ ἔστω κι' ἀστοργία, γιὰ τὸ δόλιο τὸ Λάμπρο Πορφύρα, τὸ Μιλτιάδη Μαλακάση, τὸν Ἰωάννη Γρυπάρη! Ἔγραψαν στίχους «εὐκόλους», μὲ «κουδουνάκια»; (Τοῦ τρίτου δὲν εἶνε καθόλου εὔκολοι). Ἀλλὰ μήπως ἕνας στίχος δύσκολος εἶνε πάντα καὶ καλός; Τί εἶνε Ποίηση; Ὅποιος μπορέσει ν' ἀπαντήσει μὲ ἀκρίβεια στὸ ἐρώτημα, ἀμεϊφθήσεται γενναίως, Ξέρουμε, φυσικά, τί δ ὲ ν εἶνε ποίηση. Μὰ καὶ πάλι... Ἂς μιλήσουμε ξεκάθαρα: Τὸ νὰ θεωρεῖς ὅτι μ ό ν ο ν οἱ στίχοι τοῦ Πορφύρα εἶνε ποίηση, αὐτὸ λέγεται ἀγραμματωσύνη. Τὸ νὰ θεωρεῖς ὅτι οἱ στίχοι τοῦ Πορφύρα δ ὲ ν εἶνε ποίηση, λέγεται διανοητικὸς σνομπισμός.

Συμπέρασμα: Ἂς νιώθουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον περισσότερο, κι' ἂς κρίνουμε λιγότερο. Προπάντων ἂς ἐπικρίνουμε λιγότερο. Ὁ μεγάλος μοχλὸς τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς, καὶ περισσότερο τῆς Τέχνης, εἶνε ἡ ἀγάπη. Δὲν ἔχουμε παρὰ μονάχα τοῦτο τὸ δαυλὸ γιὰ νὰ φωτίζουμε τὸ σκοτεινὸ δρόμο τῆς Μοίρας, ὅπου ὅλοι, καταποδιαστά, πορευόμαστε σκυφτοὶ καὶ δίψασμένοι. Κι' ἄμποτε, στὴν ὥρα τῆς κρίσεως, μπροστὰ στὸ φοβερὸ τὸ βῆμα, τὸ μεγάλο μας ἁμάρτημα νὰ εἶνε καὶ τὸ πιὸ ἀνθρώπινο: Ὅτι πολὺ εἴχαμε ἀγαπήσει.

ΑΓΕΛΛΟΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ

Τὸ ΒΙΤΑΜ ΕΛΑΙΣ ἀντικαθιστᾶ πλήρως τὸ ΦΡΕΣΚΟΦΟΡΤΙΝΟ

Ν. ΤΣΕΤΣΕΝΗΣ

9013152.

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

ΤΟΥ κ. ΗΛΙΑ ΛΑΓΑΚΟΥ

ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

προη-
. «"Ε-
«'Ελ-
ε την
ς της
χηγού
σιαλι-
τους
ών με
ες, που
συνε-
κροτή-
ος την
Μετώ-
και έ-
οῦ "Ε-
οικο-
ς 'Αν-
τρονο-
ν την
Κρά-
τους
ήσεως
όμως
τὸ "Ε.
ιμπε-
στικοῦ
περι-
τελεῖ
άτων,
ον, ὑ-
ιο γιὰ
σὲ ἔκ-
εικνύ-
ιστική

άντί-
ς, ποὺ
. Σω-
ρέση
τὸ 'Ι-
οῦ, ὅ-
ὸν τε-
τ α υ.
ιστον
ό μας
ῦ δυ-
λιστι-
ἔχει
ὑπη-
έδα-
ς μό-
ς, β)
νωνι-
οσια-
κονο-
σκο-
ς κο-
ς τοῦ
σμοῦ,
τῶν
στὴν
Με-

«Λαός», ὁ κ. Σωμερίτης ἐμφανίζει τὸν κ. Παπανδρέου ὡς ὑπέρμαχο καὶ ἀπολογητὴ τῆς 'Ολιγαρχίας (ἀφοῦ κόπτεται ὑπὲρ τοῦ "Εθνους) καὶ ὡς θανάσιμον ἐχθρὸν τοῦ Λαοῦ (ἀφοῦ καταπολεμεῖ τὸν Κομμουνισμό)!!

'Αλλά, πρὸς Θεοῦ, ἀπὸ ποία σειρὰ κειμένου ἢ ἔστω ἀπὸ ποία λέξη τοῦ κ. Παπανδρέου διαφαίνεται κἂν ὅτι αὐτὲς εἶνε οἱ ἀντιλήψεις του; Μολαταῦτα σ' αὐτὴ τὴν ἀπαράδεκτη καὶ κωμικὴ διαστολὴ στηρίζει ὅλο τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἀντικρούσεώς του ὁ κ. Σωμερίτης. 'Αλλ' ἂν τοῦ εἴποῦμε, ὅτι κάθε ἄλλο παρὰ "Εθνος θεωροῦμε τὴν 'Ολιγαρχία καὶ ὅτι ποτὲ δὲν ἐθεωρήσαμε τὸ Λαὸ ὡς Κομμουνισμό, τί ἀπομένει ἀπὸ ὁλόκληρα τὰ δύο του πεντάστηλα τῆς «Μάχης»; Καὶ ἂν ὄχι ἁπλῶς συνομολογήσουμε, ἀλλ' ὑπερθεματίσουμε στὴ βεβαίωση ὅτι ὅπου ὑπάρχει ὁ Λαὸς ἐκεῖ ὑπάρχουν καὶ τὰ μόνιμα ἱστορικά, ἐθνικὰ καὶ οἰκονομικὰ συμφέροντα, ἐκεῖ ὑπάρχει τὸ "Εθνος, δὲν ἰσοδυναμεῖ τότε ἡ ὅλη προσπάθειά του μὲ τὴν ἀγωνία παραβιάσεως ἀνοικτῶν θυρῶν;

'Αλλ' ἡμεῖς, ἀκριβῶς γιατὶ πιστεύουμε ὅτι "Εθνος καὶ Λαὸς εἶνε, μὲ ἐλαφρὲς παραλλαγές, ποὺ δὲν εἶνε τῆς παρούσης ὥρας, ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, ταςσόμεθα ὑπερήφανα, ἀποφασιστικὰ ὑπὲρ τοῦ "Εθνους, γιατὶ πιστεύουμε πὼς ὑπερασπίζουμε τὸ Λαό μας. Καὶ προκαλοῦμε τὸν κ. Σωμερίτη νὰ μᾶς εἰπῆ καὶ νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ, πῶς ἡ ὁλοφάνερη σημερινὴ κομμουνιστικὴ ἐπιβουλὴ κατὰ τοῦ "Εθνους μας δὲν διακυβεύει τὰ μόνιμα ἱστορικά, ἐθνικὰ καὶ κοινωνικὰ συμφέροντα τοῦ Λαοῦ μας! Καὶ ἀκριβῶς γιατὶ θεωροῦμε τὸ σοσιαλιστικὸ κίνημα σὰν κίνημα βαθύτατα ἀνθρώπινο καὶ λαϊκὸ δὲν δυσκολευόμεθα καθόλου νὰ διακηρύξουμε τὴν ἀναλλοίωτη πίστη μας καὶ πρὸς τὸν σοσιαλισμὸ καὶ πρὸς τὸ "Εθνος μας.

Κάνει ὁ κ. Σωμερίτης μακρὰν ἀναδρομὴ στὴν κοινωνικὴ καὶ ἐθνικὴ τοποθέτηση

ΕΝΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

ΤΟΥ κ. ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

'Ανάμεσα στὸ πλατύτερο λογοτεχνικὸ κοινὸ ὑπάρχουνε μερικοὶ ἄνθρωποι, ποὺ δὲν τοὺς ὑποψιάζεται συνήθως ὁ ἐγωϊσμὸς καὶ ἡ ματαιοδοξία τῶν λογοτεχνῶν καὶ τῶν συγγραφέων. "Ετσι, ξαφνιαζόμαστε — ἄλλοι εὐχάριστα κι' ἄλλοι δυσάρεστα — ὅταν τύχει νὰ πλέξουμε γνωριμιὰ μαζί τους: Εἶνε οἱ καθαροὶ τύποι μιᾶς ἐσωτερικῆς, μιᾶς ἀνεκδήλωτης στὴ δημοσιότητα πνευματικῆς ζωῆς. "Ανθρωποι μορφωμένοι βαθύτατα, μὲ ἄκρα εὐαισθησία, μὲ ἀνεπτυγμένο γοῦστο, συγκρατημένοι πνευματικὰ κ' ἐπιστημονικά, ἐνήμεροι σὲ ὅλα τὰ δικά μας καὶ τὰ ξένα πνευματικὰ κινήματα καὶ φανερώματα. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲ γράφουν ποτέ, καὶ γιὰ οὔτε δὲν ἔχουν προσωπικὲς φιλοδοξίες, δὲ γυρεύουν ἀπὸ τοὺς λογοτέχνες παρὰ μονάχα καλὴ ποιότητα, παρὰ μονάχα γνήσια ἔργα, παρὰ μονάχα καθαρὲς πνευματικὲς ἐκδηλώσεις. Παρακολουθοῦν μὲ προσοχὴ τὰ πάντα, δὲν ἐπηρεάζουνται ἀπὸ προσωπικὲς γνωριμιές, συζητοῦνε μέσα τους τὰ θέματα τῆς λογοτεχνίας, κι' ἂν τύχει κάποτε νὰ μιλήσουν γι' αὐτά, θὰ ἐκφραστοῦν μὲ σεμνότητα, μὲ μετριοπάθεια, μὲ δικαιοσύνη, καὶ μὲ τὴ σιγουριὰ ἐκείνη καὶ τὴ στερεότητα τῆς σκέψης ποὺ μονάχα ὁ ἀληθινὸς πνευματικὸς πολιτισμὸς δίνει. 'Αντικειμενικοὶ ὅσο παίρνει, θάταν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ οἱ ἰδεώδεις κριτικοί, οἱ ἀσφαλεῖς διαφωτιστὲς τοῦ πλατύτερου λογοτεχνικοῦ κοινοῦ. Μὰ κ' ἔτσι ποὺ δὲ γράφουν, εἶνε μυστικές, πλούσιες πηγὲς ἀληθινοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ. Οἱ "Ελληνες λογοτέχνες πρέπει νὰ γυρεύουν τὴ συντροφιὰ τέτοιων ἀνθρώπων. Εἶνε μιὰ ἀνακούφιση καὶ μιὰ διδαχή.

Ταξιδεύοντας, γνώρισα στὸ κατάστρωμα τοῦ καραβιοῦ ἕναν τέτοιο ἄνθρωπο. Κρατοῦσε καὶ ξεφύλλιζε ὅλα τὰ ἔντυπα, περιοδικὰ κ' ἐφημερίδες, τὰ σχετικὰ μὲ τὶς ἀπόψεις τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου καὶ τὶς ποικιλότροπες ἐπικρίσεις τῶν ἀπόψεων αὐτῶν. Μιλοῦσε μὲ ἠρεμία ποὺ συνταιριάζονταν μὲ τὴ γαλήνη τῆς θάλασσας καὶ τὴ διαύγεια τοῦ αἰθέρα. Κράτησα τὰ λόγια του καὶ τ' ἀντιγράφω ἐδῶ, ὅσο μπορῶ πιὸ πιστά.

— Γιὰ μένα, ποὺ εἶδα τὴν ὑπόθεση αὐτὴ δίχως νὰ μ' ἐνδιαφέρουν καθόλου τὰ πρόσωπα, παρὰ μονάχα τὰ πνευματικὰ ἔργα τῶν προσώπων, μιὰ ἐξήγηση ὑπάρχει, σ' ἕνα γενικὸ συμπέρασμα κατέληξα. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς τὸ ἐκθέσω ἀναλυτικά. Πάντα συμβαίνει κ' εἶνε τοῦτο κάτι σὰ νόμος, ἀνάμεσα στὶ- ἐκατοντάδες συγγραφεῖς καὶ λογοτέχνες ποὺ ἀποτελοῦνε τὸ πνευματικὸ σῶμα καὶ τὸν πνευματικὸ κύκλο μιᾶς ἐποχῆς, νὰ ξεχωρίζουν σὲ κάθε τομέα, ποίηση, πρόζα, θέατρο, κριτική, πάρα πολὺ λίγοι, καὶ καμμιὰ φορὰ μάλιστα νὰ μετριοῦνται καὶ στὰ δάχτυλα τοῦ ἑνὸς χεριοῦ. Αὐτὸ δὲ θὰ πεῖ βέβαια πὼς οἱ ἄλλοι δὲν ἀξίζουν τίποτα, πὼς δὲν πρέπει νὰ γράφουν καὶ νὰ δημιουργοῦν. Πρῶτα-πρῶτα, κι' αὐτὸ νὰ ἦταν σκόπιμο, κανεὶς δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς ἐμποδίσει. "Επειτα, πάντα μέσα ἀπὸ τὶς προσπάθειες, τὶς δοκιμὲς καὶ τὶς λογῆς ἐνέργειες, κι' ἀποτυχίε- ἀκόμα τῶν πολλῶν, βγαίνει, διαπλάθεται καὶ ξεχωρίζει τὸ ἔργο τῶν λίγων, ποὺ δὲ θὰ φαίνονταν ἴσως ἔκτυπη ἡ ἀξία του κ' ἡ σημασία του, ἂν δὲν ξέκοβε ἐπιβλητικὰ πάνω ἀπὸ τὴ χαμηλὴ ἀτάθμη τοῦ ἔργου τῶν πολλῶν. "Ας συλλογιστοῦμε μιὰ στιγμὴ τὴ λογοτεχνικὴ γενεὰ τοῦ Παλαμᾶ. 'Απὸ τὰ 1885 ὣς τὰ 1920, ἑκατοντάδες, χιλιάδες ἴσω- ἄνθρωποι, παρορμημένοι ἀπὸ τὰ φλογερὰ ἰδανικὰ τοῦ δημοτικισμοῦ, καταπιάστηκαν μὲ τὴν ποίηση, τὴν πεζογραφία, τὸ θέατρο, τὴν κριτική. Γιομίσανε χιλιάδε- σελίδες περιοδικῶν κ' ἐφημερίδων, τυπώσανε ἀμέτρητα βιβλία. Πόσοι ἀπ' αὐτοὺς ξεχωρίσανε καὶ ζήσανε στὴ συνείδηση τοῦ κοινοῦ, ἔστω κ' ἕνα μικρὸ χρονικὸ διάστημα; 'Ελάχιστοι βέβαια. Καὶ πόσοι ἐξακολουθοῦνε νὰ ζοῦνε ἀκόμη καὶ νὰ ἀποτελοῦνε τὴ γνήσια, τὴ ζωντανὴ παράδοση τῆς λογοτεχνίας μας; Πέντε-ἕξη ποιηταὶ κι' ἄλλοι τόσοι, ἢ καὶ λιγώτεροι, πεζογράφοι. "Ολοι οἱ ἄλλοι — οἱ παραμερισμένοι κι' ἀδιάβαστοι τῆς γῆς, ὅπως τοὺς λέει καὶ τοὺς κλαίει ἕνας στίχος τοῦ Παλαμᾶ— καταποντιστήκανε στὴν ἄβυσσο τῆς λήθης. Αὐτὸ συνέβαινε πάντα, κι' αὐτὸ συμβαίνει καὶ στὴν ἐποχή μας. 'Ανάμεσα στοὺ- ἀμέτρητους συγγραφεῖς τῶν ἡμερῶν μας ξεχωρίζουν σήμερα, ὅπως καὶ πάντα, δυὸ-τρεῖς ποιηταί, τέσσερες ἢ πέντε πεζογράφοι. Κι' ὅπως εἶνε φυσικό, αὐτὸ ποὺ λέμε «πνευματικὴ ζωὴ» καὶ «λογοτεχνικὴ κίνηση» περιστρέφεται, περιμαζεύεται κ' ἐκδηλώνεται γύρω ἀπὸ τὰ ἔργα, τὶς ἰδέες, τὴν πνευματικὴ στάση, τὴ ζωὴ καὶ τὴν προσωπικότητα τῶν λίγων αὐτῶν ποὺ ξεχωρίζουν. Δὲ μποροῦσε, ἄλλωστε, νὰ συμβεῖ διαφορετικά. Γι' αὐτοὺς θὰ μιλήσει κατηγορηματικά, καὶ μὲ πάθος, ἡ κριτική, θὰ τοὺς δεχτεῖ σὰν παραδείγματα προόδου, ἢ θὰ τοὺς ἀρνηθεῖ καὶ θὰ τοὺ- καταγγείλει σὰν ὁλέθρια πρότυπα. Αὐτοὶ μονάχα θὰ ἐπηρεάσουν, γιὰ δημιουργήσουν ἀτμόσφαιρα, μιμητές, μαθητές, καλοὺς καὶ κακούς, θὰ συγκρατήσουν καταστάσεις, θ' ἀφίσουν τρόπους καὶ τόνους λογοτεχνικῆς γραφῆς, ποὺ θὰ περάσουν στὴ γενιὰ στὴν κοινὴ ἐμπειρία. Κι' ἂν τύχει, ξένοι διανοούμενοι, νὰ θελήσουν νὰ πληροφορηθοῦν τὰ κύρια γνωρίσματα τῆς σύγχρονης πνευματικῆς μας ζωῆς, σ' αὐτοὺς τοὺς δυὸ-τρεῖς θὰ πρωτοσταματήσουν καὶ θὰ σταθοῦν ὁριστικά, γιατὶ κανένα ὄφελος δὲ θὰ προκύψει, ἂν θελήσουν νὰ προχωρήσουν πάρα κάτω. Καὶ θὰ τοὺς ἀνακαλύψουν φυσικά, κανονικά, αὐτόματα, ὅπως ἀνακαλύπτει κανεὶς τὴν 'Ομόνοια, βγαίνοντας ἀπὸ τὸν ἠλεκτρικὸ σιδηρόδρομο. Δὲ χρειάζεται νὰ μεσολαβήσει καμμιὰ «κλίκα», γιατὶ κανένας ξένος, κανένας Εὐρωπαῖος διανοούμενος, δὲν εἶνε δυνατὸ νὰ ξεγελαστεῖ ἐδῶ γιὰ πολὺ καιρὸ καὶ νὰ μὴν ἀνακαλύψει παραδείγματος χάριν τὴν ποίηση ἢ τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου, ἂν πραγματικὰ ἔχουν μέσα ἀντιπροσωπευτικὴ ἀξία. 'Η ἀκτινοβολία τῆς ραδιενέργειας τῶν ζωντανῶν λογοτεχνικῶν σωμάτων εἶνε ἐκείνη ποὺ συγκεντρώνει γύρω ἀπὸ τὸ ἔργο τῶν ἐκλεκτῶν τὸ ἐνδιαφέρο τῶν δικῶν μας καὶ ξένων εἰδικῶν. Σ' αὐτοὺς τοὺ- ἐκλεκτοὺς ἀπευθύνονται οἱ ξένοι καὶ δικοί μας ἐκδοτικοί οἶκοι, κι' αὐτοὺ- ἀναλύπτουν οἱ ξένοι μεταφραστές. Κι' αὐτοί, οἱ ἐκλεκτοί, δίχως νὰ τὸ θέλουν, δίχως νὰ τὸ ἐπιδιώκουν, δίχως ἴσως καὶ νὰ τὸ ξέρουν καμιὰ φορά, φράζουν κατὰ ἕνα μοιραῖο τρόπο τὸ δρόμο ἐκείνων ποὺ ἔρχουνται καταπόδι τους. "Ομως, τὸν φράζουν νόμιμα, φυσιολογικά, βιολογικὰ θὰ λέγαμε, μὲ τὴ σκιὰ τοῦ ἀναστήματός τους, μὲ τὴ διαφορὰ τῆς ὑπεροχῆς τους — ἔχει μὲ τὴν ἐμπάθειά τους ἢ μὲ τὸ μῖσό- τους, ὅπως ὑποστηρίζουν μερικοί, γιατὶ κανεὶς δὲν ἐνδιαφέρεται νὰ μισήσει ἕναν κατώτερό του. 'Απεναντίας, αὐτοὶ οἱ κατώτεροι, εἶνε ποὺ προσπαθοῦν νὰ δημιουργήσουν γύρω ἀπὸ τοὺς ὀνώτερους μιὰ σκοτεινὴ ζωνη μίσους, σιωπῆς, καὶ συχνὰ διασυρμοῦ καὶ συκοφαντίας. Αὐτοὶ εἶνε ποὺ δὲ συγχωροῦν τὴν ὑπεροχὴ τῶν ἄλλων καὶ προπαγανδίζουν κ' ἐπιχειροῦν μὲ κάθε τρόπο τὴν ἰσοπέδωση τῶν ἀναστημάτων. Γιατί ἐσὺ κι' ὄχι ἐγώ; Εἶνε τὸ τραγικὸ ἐρώτημα ποὺ συστρέφει τὰ πελιδνά τους χείλη. Καὶ μὴν μπορώντας νὰ ἀπαλείψουν μὲ τὴν ἀντικειμενικὴ κριτικὴ τὴν ἔκδηλη ὑπεροχὴ τῶν καλυτέρων τους, προσπαθοῦν μὲ κάθε τρόπο νὰ τὴ δυσφημήσουν, νὰ τὴν παρουσιάσουν ὡς «κλίκα», «τεχνητὸ θόρυβο», «χάρτινο δάσος», «τυχοδιωχτισμό», «ἀπάτη», «βρωμιά», «ὁλόσωμη κακοήθεια», «ἀναγούλα». Ξέρουν πὼς στὸν τόπο μα- ὁ πολὺς κόσμος ἐνδιαφέρεται πιὸ πολὺ νὰ γελάσει καὶ ν' ἀσχοληθεῖ μὲ τὰ περιστατικὰ τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς ἐνὸ- λογοτέχνη, παρὰ νὰ ἐνδιαφερθεῖ σοβαρὰ γιὰ τὸ ἔργο του, κ' ἔτσι γίνουνται συνειδητοὶ δυσφημισταὶ τῶν πραγματικῶν πνευματικῶν ἀξιῶν, ὅταν δὲ μποροῦν νὰ τὶς κλονίσουν. Κι' ἀντὶ νὰ ἐλέγχουν καλόπιστα κι' ἀντικειμενικὰ τὸ ἔργο τους, προσβάλλουν «ἐκ τῶν ὄπισθεν» τὴν ἠθική τους ὑπόσταση, βέβαιοι πὼς θὰ τοὺ- χειροχροτήσει μὲ ἐνθουσιασμὸ ἕνας σκοτεινὸς καὶ πολύβουος ὄχλος. Πῶς θέλετε λοιπὸν ἔτσι νὰ δημιουργηθεῖ στὸν τόπο μας γνήσια, σοβαρή, γόνιμη πνευματικὴ ζωή; Πῶς θέλετε νὰ πιστεῖ ὁ καλοπροαίρετος ἀναγνώστη- πὼς ἔχουμε κ' ἐμεῖς τέσσερις-πέντε καλοὺς ἐργάτες τοῦ λόγου, ὅταν οἱ ἄλλοι ἑκατὸ προσπαθοῦν νὰ τοὺς κατασπαράξουν; "Ενας τρόπος ὑπάρχει μονάχα νὰ ἐξυψωθεῖ πραγματικὰ τὸ πνευματικό μας ἐπίπεδο καὶ νὰ ἀναπνεύσουμε ἀνακουφιστικὰ πνεῦμα, ὅπως αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀγασαίνουμε Αἰγαῖο: Νὰ ἐμποτισθοῦν οἱ λογοτέχνε- μας ἀπὸ τὴ συνείδηση τῆς ἀναλογίας τῶν λογοτεννικῶν ἀναστημάτων. Νὰ καταλάβουν μιὰ γιὰ πάντα πὼς τὴν ὑπεροχὴ τῶν ἄλλων μόνο μὲ οὐσιαστικὴ ἐργασία μποροῦν νὰ τὴν ἀντιμετωπίσουν. Νὰ ὑποταχθοῦν στὸ «πνευματικό τους μοιρολόι», καὶ νὰ καλλιεργήσουν τὸν κῆπό τους μέσα στὰ φυσικά του ὅρια. Τότε μονάχα θὰ πασχισοῦν, καὶ θὰ αἰσθανθοῦν ὄχι σὰν κατάβλιψη, μὰ σὰν ἀνακούφιση καὶ σὰ χαρὰ τὴ φυσική, τὴν ἀναπότρεπτη ὑπεροχὴ τῶν ἄλλων...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

Η Ε

ΕΒΔΟΜΑ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤ

ΔΙΕΥΘΥΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ :

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕ

Σ Υ

'Εσωτερικοῦ:
ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 25
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 13
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 7

ΔΗ

ΣΟΣΙΑΛ

Η ΚΙΝΗΣΙΣ

Κατὰ τὴν τακτικὴν ἑβδομαδιαί- νεδρίασιν τοῦ 'Οργανωτικοῦ τ της παρελθούσης Δευτέρας ὁ τεύς αὐτοῦ ἠρξατο εἰσηγούμενος περιεχομένου τῶν ἀπαντήσεων τ ματέων τῶν Νομαρχιακῶν 'Ε- τοῦ Κόμματος εἰς τὴν πρὸς αὐτ λείσαν ἐμπιστευτικὴν ἐγκύκλι τμήματος. 'Η εἰσήγησις θὰ συ καὶ κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρία

⁂

Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην εἰς τὴν τακτικὴν της συνεδρίασι κτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ε 'Αθηνῶν. Τὴν Ε. Ε. ἀπησχόλη αἰτέρως ὀργανωτικὰ ζητήματα ἡ ἔκθεσις τοῦ Τομεάρχου Πατη Γ. Κακαρά.

⁂

'Η Γραμματεία τῆς Ἐπιτρο θηνῶν δέχεται τὰ μέλη τῆς Πε 'Αθηνῶν ἑκάστην Δευτέραν, Τ Παρασκευὴν 8 π.μ. - 2 μ.μ. καὶ τὰ Γραφεῖα της (Σίνα 10).

'Ο Ὀργανωτικὸς Γραμματεύων Α. κ. Ι. Σταυρόπουλος δέχετα Τομεάρχας τῆς Ε. Ε. ἑκάστην Πέμπτην, Παρασκευὴν καὶ Σάββατον 12 — 1 τὰ Γραφεῖα (Σίνα 10).

Τὴν Πέμπτην 11 τρέχ. μηνὸς ραν 7 μ.μ. ἀκριβῶς, ἡ τακτικ δρίασις τῆς ὁμομελείας τοῦ Κ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε

τε

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES

σμοῦ καὶ κομμουνισμοῦ οἱ "Ελληνες τοῦ ΣΚΕ—ΕΛΔ, σαγηνευμένοι ἀπὸ τὴν πνιγηρὰ περίπτυξη τοῦ ντόπιου κομμουνισμοῦ, φοβοῦνται μήπως ἡ συγκινητικὴ ἔκκληση τοῦ Ἡγέτου τοῦ Δημοκρατικοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος γιὰ ἑνότητα τῆς Ἀριστερᾶς ποὺς προστασίαν τοῦ "Εθνους διαταράξη τὴν πομφόλυγα τῶν θεωρητικῶν των ἀνεδαφισμῶν. Καὶ ἐπανέρχονται ὑπὸ ἄλλην μορφὴν στὴν ὑποδούλωση, ποὺ εἶχαν ὑποστῆ στὸ Κ.Κ.Ε. μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1944. Εὐχόμεθα ἡ δεύτερη ἀνάνηψη νὰ μὴ εἶνε ὀδυνηρότερη τῆς πρώτης.

ΗΛΙΑΣ ΛΑΓΑΚΟΣ

καὶ στὸ ἀστικὸ σπίτι, ἐντούτοις καὶ αὐτὸ τὸ σημερινὸ διήγημα δὲν ἔπαυσε νὰ διατηρεῖ τοὺς συνδέσμους τῆς παράδοσης, ὄντας στὴν οὐσία καὶ στὸ βάθος του «ἠθογραφικό». Κι' ἂν ὑπάρχει κάποια περίοδο παρακμῆς στὸ ἑλληνικὸ διήγημα ἢ διαφορετικὰ ἕνα διάλειμμα ἐσωτερικῆς πτώσης, τοῦτο ἀκριβῶς παρατηρεῖται κατὰ τὰ χρόνια τοῦ «ξεστρατισμοῦ», κατὰ τὸ ὁποῖα ζητήθηκεν ἡ νέα προσαρμογή, ἀμελέτητη καὶ περισσότερο «βεβιασμένη».

Ὑπάρχουν καὶ σήμερα ἀκόμη νέοι ἠθογραφικοὶ διηγηματογράφοι, ἀφανεῖς ἴσως, ὅπως ὁ Θ. Ιριφύλιος, γιὰ τὸν ὁποῖον θὰ μιλήσουμε κάποτε ἀλλοτε, καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἔργα στέκουν στὴν κο-

πληθωρικὰ συναισθήματα, καταστάσεις καὶ γεγονότα σὲ σχετικὰ περιορισμένο χῶρο καὶ διάρκεια. μὲ [illegible] ἀπώτερο σκοπὸ νὰ κερδίσει ἐπὶ τὴ «λύτρωση» ἢ νὰ ἱκανοποιήσει, τὴν ἐνδιάθετη τάση τῆς «φυγῆς» του, παγιδευόμενος σὲ πλασματικὰ ἢ ἀληθοφανῆ γεγονότα.

Τὸ διήγημα σήμερα εἶνε περισσότερο ἢ ἄλλοτε δυσκολώτερο, τοῦτο ὅμως δὲν ἐμπόδισε τὸν κ. Χονδρόπουλον νὰ παρουσιάσει τὴ νέα συλλογή του, λίαν καλαίσθητη καὶ ἐπιμελημένη χάρις στὴν ἔκδοση τῆς «Δαμασκοῦ».

Ὁ κ. Χονδρόπουλος ἀνήκει στὸν κύκλο τῶν «Ἀκτίνων», συνεπὴς δὲ καὶ πρὸς τὰ ἰδεώδη τῆς χριστιανικῆς βιοθεωρίας του, ἐπεζήτινα, πληρωμένα ἄλλοτε ἀπὸ μυστικοπάθεια καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τὴν ἔξαρση τῆς προσευχῆς ἢ ἀπὸ μιὰ βαρυαλγὴ δέηση, πληρουντ[illegible] ἀλλοτε ἀπὸ τὸ πιὸ ἤρεμο καὶ διάφανο λυκαυγὲς μιᾶς ἀθόρυβης ζωῆς ἢ ἀπὸ τὸ λυκόφως ἑνὸς γαληνιαίου θανάτου, ποὺ ἔρχεται ἀλλοτε σὰν μάστιγα κι' ἄλλοτε σὰ μιὰ θεία δωρεά. Αὐτὴ ὅμως ἡ «κατὰ πλεονασμὸν» μακαριότητα ἀποβαίνει μερικὲς φορὲς πλασματικὴ καὶ ἠθελημένη, ὁδηγώντας ἄλλοτε στὴ χαλάρωση τοῦ μύθου κι' ἄλλοτε δίνοντας τὴν ἐντύπωση μιᾶς ἐσκεμμένης μοιρολατρείας, ποὺ ἀμβλύνει τὴν ὁρμὴ τῆς ζωῆς καὶ δημιουργεῖ ρήγμα στὸν πνευματικὸν ἄξονα, ποὺ πάει νὰ διχάσει τὸ «ἄτμητο» τῆς ἀνθρώπινης φύ-

τὴν ἐπιφάνεια τῆς ἐπωδύνης ἢ τραγικῆς ἀναταραχῆς του, χρυσὲς ἀναμφιβόλως καὶ τὸν ἀτέρμονα πόντο τῆς γαλήνης. Πολὺ δὲ ὀρθὰ λέγει καὶ τὸ ρητὸν τῆς Γραφῆς «ἐξ ἀνέμων μὲν θάλασσα, ἐκ παθῶν δὲ ψυχὴ κυκᾶται». Καὶ ὁ κόσμος τῆς «Καινούργιας Γῆς» εἶνε ἐκεῖνος, ποὺ βρίσκει πάντα τὴ δύναμη νὰ δαμάζει τὰ πάθη καὶ νὰ φυτεύει τὴν ἀνατολὴ ἐκεῖ ὅπου πρῶτα ἐπικνοῦτο ὁ ζόφος. Ἀναμφιβόλως ἡ «Καινούργια Γῆ» εἶνε, ἂν μὴ τὸ καλύτερο, ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα πεζογραφήματα τῆς μεταπελευθερωτικῆς ἐποχῆς μας, ποὺ ζητάει τὴ λύτρωσή της μὲ τὴν σίσιοδοξία, τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἀγάπη.

ΠΕΤΡΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ

ἐκκλησιαστικὸ σπουδαστήριο δεχτῆκε τὴν ἀρα ὄχι μόνον τῆς νεότητος, ἀλλὰ ὁλοκλήρου τοῦ Λαοῦ μας, στὸν τελευταῖο του προκλητικὸ σφοδασμό.

Ταυτόχρονα ὅμως μὲ τὴ χρεωκοπία τῶν «τεκμηρίων τοῦ 36 καὶ 46» ἐμεῖς οἱ νέοι νοιώσαμε ἰδιαίτερη ἱκανοποίησηδύο ἄλλες βασικὲς καὶ πολύτιμες διαπιστώσεις: Πρώτα: Μ' ὅλο τὸ βάρος τῶν «προσωπικοτήτων», ποὺ τὸν ἀντιπροσώπευουν, ὁ κοινοβουλευτισμὸς κι' ἡ πρὸς αὐτὸν ἀπόλυτη προσήλωσις στάθηκε—τραγὴ ἀπόδειξις τῆς χρησιμότητός του—ὁ δρόμος ποὺ ἐξασφαλίζει στὴ Χώρα μας τὴ συμπαράσταση ὅλων τῶν Ἐλευθέρων. Φάνηκε πιὰ παθαρὰ πὼς κάθε παρέκκλισις ἀπὸ τὴν «εὐθεῖα» θὰ εἶχε βα-

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΜ

—Χρίστου Δ. Οἰκονομίδου, δικηγόρου: «Ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ Πανσλαυϊσμοῦ», σελ. 32, σχ. 16ου, Δράμα 1947.

—'Αριστείδ[illegible] Ν. κ[illegible] Οἱ συνετα

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΤΗΣ "ΕΛΛΑΔΟΣ"

"Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ"

ΤΟΥ ΑΛΚΗ ΘΡΥΛΟΥ

9013153

Β'.

Σᾶς μίλησα στὸ προηγούμενο ἄρθρο μου γιὰ τὶς ἀξιώσεις τῆς γενιᾶς τοῦ 30, ὅπως ἐμφανίζονται ἀπὸ τὸν ἐκφωνητή της κ. Λεβὲκ στὴν «Ἀνθολογία του τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας». Αὐτὴ ὑπῆρξε ὁ μοναδικὸς κι' ἀποκλειστικὸς φορέας τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Πρὶν ἀπ' αὐτὴν τὸ κενό. Αὐτὴ διέκρινε, συνειδητοποίησε κι' ἀξιοποίησε καὶ τὰ ἑλληνικὰ στοιχεῖα, αὐτὴ πρωτοείδε τὸ Αἰγαῖο καὶ πρωτοσοφράνθηκε τὴν πνοή του (σύμφωνα μὲ τὴν ἀντίληψή της, ὅπως σωστὰ τὸ παρατήρησε ὁ κ. Κλ. Παράσχος, τὸ χρῶμα καὶ τὸ κῦμα τῆς θάλασσας στὸν Παπαδιαμάντη, στὸν Πορφύρα, στὸν Καρκαβίτσα εἶνε ὁλότελα ἐπίπλαστα), αὐτὴ πρωτοανακάλυψε καὶ τὴν Εὐρώπη. Πρὶν ἀπ' αὐτὴν ὅλοι οἱ "Ελληνες λογοτέχνες ἁπλᾶ παπαγάλιζαν, χωρὶς ἀντίληψη, κατανόηση καὶ συνείδηση ὅτι ὑπῆρχε καὶ στὴν Ἑλλάδα καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα κοχλασμός, ζωὴ ἀερολογοῦσαν συμβατικά. Τὸ εἶπε ὁ κ. Λεβέκ: ἔγραφαν μπουλεβάρ. Δὲν τοὺς δόνισε δὲν τοὺς συγκίνησε, δὲν τοὺς ἀπασχόλησε, δὲν στοχάσθηκαν ποτὲ κανένα ζήτημα δὲν συζήτησαν ποτὲ μὲ τὸν ἑαυτό τους καὶ μὲ τοὺς ἄλλους· δὲν αἰσθάνθηκαν ποτὲ μέσα τους τὴν δημιουργικὴ ἀνάγκη, τὸ δημιουργικὸ ἀναβρασμό, καμιὰ ἀνησυχία. Ἀκόμα καὶ τὸ βασικὸ πρόβλημα τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας τοῦ πῶς θὰ κατορθώσει καὶ νὰ ἔχει ἔκτυπο ἑλληνικὸ τόνο καὶ νὰ μὴν ἀγνοήσει τὶς ξένες ἀναζητήσεις καὶ κατα χτήσεις, νὰ συνδεθεῖ μὲ τὴν παγκόσμια λογοτεχνία, οὔτε κἂν διαπέρασε, ἔστω καὶ σὰν ἀστραπή, τὸ νοῦ τῶν προηγούμενων λογοτεχνῶν. Χρειάσθηκε ἡ ἔλευση τῆς γενιᾶς τοῦ 30 γιὰ νὰ τεθεῖ τὸ πρόβλημα... καὶ γιὰ νὰ λυθεῖ.

Ἡ «μοντέρνα ποίηση» εἶνε ἡ πρώτη καὶ μοναδικὴ σχολή, ποὺ ἐνῶ ἔχει τὶς ρίζες της στὴν Ἑλλάδα καὶ μάλιστα στὴ Ρούμελη — ἀπορεῖ κατευθεῖαν ἀπὸ τὸ Μακρυγιάννη καὶ τὸ Θεόψιλο! — ἐπειδὴ συνέπεσε νὰ ἐμφανισθοῦν σύγχρονα μαζί της καὶ στὴ Δύση ἀνάλογες τάσεις, ἔσπευσε ν' ἀντλήσει κι' ἀπὸ τὶς ξένες προσφορὲς καὶ νὰ πλουτισθεῖ ἀπ' αὐτές, χωρὶς ὅμως καὶ καθόλου νὰ μιμηθεῖ. Ὅ,τι πῆρε τὸ ἀφομοίωσε, τὸ ἐγκλιμάτισε, τὸ ἀναδημιούργησε! Ἡ σχολὴ «τῆς μοντέρνας ποίησης» εἶνε ἡ πρώτη καὶ μοναδικὴ ποὺ συνδένεται ἄοηχτα καὶ μὲ τὴν ἑλληνικὴ παράδοση, τὴν ὁποία προωθεῖ καὶ μὲ τὸ εὐρωπαϊκὸ πνεῦμα.

Ὅλα αὐτὰ δὲν λέγονται ἴσως ἀπὸ τὸν κ. Λεβὲκ μὲ τόση σειρὰ καὶ μὲ τόση σαφήνεια, ὅπως ζήτησα νὰ σᾶς τὰ ἐκθέσω, ἐξάγονται ὅμως σὰν κατάληξη συνοπτικὰ καὶ συμπερασματικὰ ἀνάγλυφα ἀπὸ τὰ σχόλια καὶ τὶς εἰσαγωγές του. Ἔχω δίκιο νὰ μιλῶ γιὰ ἀστειότητες; Εἶνε δικαιολογημένη ἡ ἀντίδρασή μου νὰ ἦταν πολὺ περισσότερο ἀκόμα ἀπὸ ἀγανάχτηση, ἱλαρότητα;...

Ἀλλὰ δὲν ἐξάντλησα ἀκόμα τὴν ὑπόθεση. Κατὰ τὸν κ. Λεβὲκ οὔτε καὶ τὴν ἀνάγκη τῆς κατάχτησης τοῦ γλωσσικοῦ ὀργάνου ὑποπτεύθηκαν οἱ λογοτέχνες πρὶν ἀπὸ τὸ 1930. Ὅτι ὑπάρχει κάτι, ποὺ λέγεται ὕφος, τὸ ἀγνόησαν μακάρια. Οὔτε διανοήθηκαν ὅτι ἡ γλῶσσα ἔπρεπε νὰ δουλευθεῖ. Ὅλοι (ὁ Ξενόπουλος, ὁ Μελᾶς, ὁ Χατζόπουλος, ὁ Χρηστομάνος, ὁ Οὐράνης, ὁ Νιρβάνας, ὁ "Ιδας, ἡ Εἰρήνη ἡ Ἀθηναία, ὁ Παναγιωτόπουλος, ὁ Παράσχος, ὁ "Αγρας, ὁ Χάρης κτλ.) ἔμειναν σφιχτὰ προσκολλημένοι στὸν ψυχαρικὸ δασκαλισμὸ καὶ σχολαστικισμό, καθόλου δὲν καλλιέργησαν τὸ γλωσσικὸ χωράφι. "Επρεπε νὰ ἔρθει ὁ Ἀναμενόμενος, ὁ κ. Σεφέρης, ποὺ βρῆκε ἕνα ἔδαφος ὁλότελα χέρσο, ἕνα ὑλικὸ στὴν πρωτόγονή του κατάσταση, γιὰ νὰ ἀρχίσει ἀπὸ τὸ ἄλφα ἡ ἐργασία. Ἀκοῦστε τί λέει ὁ κ. Λεβὲκ γιὰ τὸν κ. Σεφέρη: «Ἡ ἐργασία ἦταν σκληρότατη. Ἕνας Σεφέρης ἐνσαρκώνει προπάντων τὴν ἡρωϊκὴ προσπάθεια ἑνὸς "Ελληνος τοποθετημένου μπροστὰ σὲ μιὰ γλῶσσα ἐντελῶς νέα (ὑπογραμμίζω ἐγὼ) ἐχτιμᾶ βέβαια τὶς δυνατότητές της, μὰ κάθε στιγμὴ πρέπει νὰ διερωτηθεῖ: Ποιὰ λέξη θὰ ἀποδώσει αὐτὴ τὴν ἀπόχρωση, ποιὸς ὅρος θὰ ἐκφράσει αὐτὴ τὴν ἀφηρημένη ἔννοια; Τοῦ χρειάσθηκαν μακριὰ χρόνια γυμνασμάτων καὶ περισυλλογῆς γιὰ νὰ δώσει εὐλυγισία σὲ μιὰ γλῶσσα ἀκόμα ἐλάχιστα δουλεμένη· χρειάσθηκε νὰ διαβάσει καὶ νὰ ξαναδιαβάσει τοὺς «κλασσικοὺς» τῆς δημοτικῆς (δηλαδὴ τὸν Μακρυγιάννη), τοὺς ὁποίους αὐτὸς καὶ ἡ γενεά του ἀνακάλυψαν καὶ ἔφεραν στὴν ἐπιφάνεια».

Δὲν ἀρνοῦμαι καθόλου ὅτι ἡ δημοτικὴ εἶνε μιὰ γλῶσσα ἀκόμα ἁπλαστη κι' ἀνεπαρκὴς· δὲν ἀρνοῦμαι καθόλου ὅτι ὁ πολιτισμένος καὶ ἐκλεπτισμένος λογοτέχνης προσκρούει συχνὰ σὲ σχεδὸν ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια· δὲν ἀρνοῦμαι ἐπίσης καθόλου ὅτι ὁ κ. Σεφέρης κατέβαλε τεράστιο μόχθο κι' οὔτε ὑποτιμῶ τὴ σημαντικὴ συμβολή του· ἀλλ' ὅταν μοῦ λὲν ὅτι ὁ κ. Σεφέρης πρῶτος ἀγωνίσθηκε γιὰ νὰ ὑποτάξει τὴ γλῶσσα, πρῶτος ἀποτίναξε ἀπὸ πάνω του τὴ μακαριότητα, πρῶτος ἴδρωσε, πρῶτος καὶ μόνος καταπιάσθηκε νὰ τὸν ἄθλο, ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ποὺ προηγήθηκαν ἀπ' αὐτὸν ἔμεναν ἀνύποπτοι, ψηφάλιοι, ἱκανοποιημένοι μέσα στὴ στασιμότητα, διαμαρτύρομαι καὶ μειδιῶ.

⁂

Εἶνε ὅμως πιὰ καιρὸς νὰ ἐξετάσομε λεπτομερειακὰ ποιοὶ παρουσιάζονται στὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ» τοῦ κ. Λεβέκ. Ἀλλ' εἶνε ἄραγε ἀνάγκη νὰ τοὺς ἀναφέρομε ὀνομαστικά; Μετὰ ὅσα εἴπαμε, δὲν τοὺς μαντέψατε, δὲν τοὺς ξέρετε; Παρουσιάζονται ὅλοι ἴσαμε τὸν ὕστατο, ἴσαμε τὸν κ. Γκάτσο, τὴν κυρία Μ. Ἀνδρέου, τὸν κ. Α. Καμπᾶ καὶ τὸν κ. Σ. Πατατζῆ, ὅσοι ἀνήκουν στὴν ὁμάδα, παρουσιάζονται καὶ μερικοί, ἐλάχιστοι, ποὺ συνδένονται χαλαρὰ μὲ τὴν ὁμάδα, ἀλλὰ πάντα συνδένονται μ' αὐτήν. κι' ὅσοι δὲν τῆς δήλωσαν μὲ κάποιον τρόπο φιλία καὶ ὑποταγὴ ἀπουσιάζουν συστηματικὰ κι' ἀνεξαίρετα ὅλοι. Ποιὰ ἄλλη ἐξήγηση παρὰ τὸ ὅτι ὡς μέτρο καὶ κριτήριο ὁρίσθηκαν οἱ σχέσεις μὲ τὴν ὁμάδα νὰ δοθεῖ στὸ φαινόμενο ὅτι πλαΐ στὴν παρουσία τοῦ κ. Γκάτσου καὶ τῆς κυρίας Ἀνδρέου, τοῦ κ. Καμπᾶ καὶ τοῦ κ. Πατατζῆ σημειώνονται οἱ ἀπουσίες τούλάχιστον εἴκοσι πνευματικῶν ἀνθρώπων (νὰ σᾶς τοὺς ὀνομάσω; εἶνε περιττό, τὰ ὀνόματά τους ἀνεβαίνουν αὐτόματα στὰ χείλη σας), ποὺ ἔχουν δώσει ἕνα ἔργο, ποὺ ἡ κοινὴ συνείδηση τοὺς ἔχει ξεχωρίσει, ποὺ ἔχουν καταχτήσει μὲ τὴν ἀξία τους θέση στὴν κοινὴ συνείδηση. Στὶς Ἀνθολογίες — αὐτὸ εἶνε ἄλλωστε λογικὸ — περιλαμβάνονται ὅσοι κάτι ἀντιπροσωπεύουν. Μπορεῖ σοβαρὰ νὰ ὑποστηριχθεῖ ὅτι ὁ κ. Γκάτσος, ἡ κυρία Ἀνδρέου, ὁ κ. Καμπᾶς κι' ὁ κ. Πατατζῆς, ἔστω κι' ἂν εἶνε προσωρισμένοι κάποτε γ' ἀναδειχθοῦν, γιατὶ δείχνουν ὅτι ἔχουν ταλέντο, ἔχουν ἀπὸ τώρα ἀναγνωρισθεῖ, εἶνε ἀπὸ τώρα ἄξιοι μιᾶς ἰδιαίτερης διάκρισης, ἔχουν ξεπεράσει τὰ πρῶτα ψελλίσματα, τὸ πρῶτο στάδιο τῆς κυοφορίας; Ἀκόμα κι' ἀνάμεσα στοὺς νέους, ἀνάμεσα σὲ κείνους ποὺ προετοιμάζονται, ὑπάρχουν μερικοὶ πολὺ πιὸ ἀξιοπρόσεχτοι, κι' ὅλας πολὺ πιὸ ὥριμοι ἀπὸ τὸν κ. Γκάτσο, Καμπᾶ κτλ. Ἀναφέρω πρόχειρα τὸν κ. Σπάλα, τὸν κ. Μπάρα, τὸν κ. Ἀγγελόγλου, τὸν κ. Κοββατζῆ, τὶς Κες Καραπάνου καὶ Σαράντη. Πολλοὶ ἄλλοι ἀκόμα εἶνε μεστοὶ ἀπὸ ὑποσχέσεις. Ἀλλὰ δὲν προσκύνησαν τὴν ὁμάδα. Ἀπὸ τοὺς κριτικοὺς καὶ δοκιμιογράφους δὲν ἐμφανίζεται στὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχὴ παρὰ μόνον ὁ κ. Κ. Δημαρᾶς. Ἐν τούτοις ὁ κ. Δημαρᾶς, ὅπως ὁ ἴδιος τὸ δηλώνει, δὲν θέλει νὰ εἶνε ἕνας αἰσθητικός, ἕνας λογοτέχνης, δὲν φιλοδοξεῖ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ εἶνε ἕνας ἐρῶς σοφὸς (énudit). Στὸ σημεῖο αὐτὸ τοῦ δοκιμίου παρουσιάζεται μιὰ ἀπροσδόκητη γιὰ ὅσους γνωρίζουν τὴ σύνθεση τῆς ὁμάδας, μιὰ καταπληκτικὴ ἀπουσία. Γι' αὐτὴν θὰ μιλήσουμε τὴν ἄλλη ἑβδομάδα. Ὅπως θὰ μιλήσομε τὸ[illegible]

νηντήθη χθὲς

ν δι' ἐφήβων
ξητῶν των,
ωνας τούτους
προεθνικὴ ὁ
ως εἰς μίαν
ὁ Ο. Ν. Π.α

ΕΚΟΦ προκη
10 11
, ἐφή και
μνήμην Νικ.
Νικ. Λιλιτα
ιστικῶς εἰς
ολυμβητήριον,
τούτων θα
δύο ἀγῶνας
ς ἐθνικῆς μας

κὴ Ὁμοσπον
γγράφου τῆς
δέχεται να
ικήν της ὁ
δια νὰ συναν
κῆς μας τὸν
ὑπὸ τὸν ὁ-
ας νὰ μετα
τὸν Ἰανουα-

εβέχθη κατ'
ν καὶ ὑπέβα
ς της ὅρους.
τὰς Ἀθήνας
πτον αἱ ἀθη
δώτων δύο
ἐθνικ και
Καβ
Ἰούνιον κα
ήνας ἡ ποδο-
οῦ Γαλλικοῦ
ους ἀγῶνας
δας.

παρεχώρησε
καὶ τοῦ Ὀ-
κωνίου ἡμε
μετάκλησιν
ἀθων Μπε-
ά.
Κυριακὴν θὰ
κατὰ σει-
ας ἀνοικτῆς
πλοϊκοῦ Ὀ-
τὸ Κύπελ
ἐπὶ διαδρο
τικῶν μιλι-
ο εἰς Πρα-
— Νησίδα
μὲ τέσσα

ξήλωσαν τα
ος, Κουρτά
συ, Τυφών,
νώ, Κάτια
ς, Φρύνη,
Ἕλλη τοῦ
τοῦ Ο. Φ.
.Α. Ἀφρὸς

μηνύεται ἐν-
τι τὰ σκάφη
πρὸ κατωκη-

Τὸ ξένον πνεῦμα

— Γιατί ἤρθατε στὰς ἑπτά; Δὲν ξέρετε ὅτι δέχομαι μόνον ὡς τὶς ἕξη ;

— Ἐγὼ τὸ ξέρω, γιατρέ μου. Ἀλλὰ δὲν τὼξερε, φαίνεται, ὁ σκύλος ποὺ μὲ δάγκωσε.

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ἡ Ὁμοσπονδία τῶν Ἐκδρομικῶν Σωματείων τῆς Ἑλλάδος ἀνακοινοῖ διὰ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 7 τρέχ. τὰς κάτωθι ἐκδρομάς, ἐκτελουμένας ὑπὸ τῶν σωματείων αὐτῆς τῆς πρωτευούσης καὶ τοῦ Πειραιῶς:

ΑΘΗΝΩΝ

1) Ἀρχαιόφιλος Ὅμιλος Ἐκδρομῶν, Τύμβον, Ἅγιον Παντελεήμονα.

2) Ἀττικὸς Ὅμιλος. α) Σαββατοκύριακο Ξυλόκαστρο. β) Ζεύμπερι.

3) Τμῆμα Ἐκδρομῶν Ἑνώσεως Ἐμποροϋπαλλήλων. α) Βουλιαγμένη. β) Βραώνα.

4) Ἕνωσις Ὀρειβατῶν Φυσιολατρῶν. Λουμπάρδα.

5) Ὅμιλος Φίλων Ἀκτῆς. Περιστέρια.

6) Ὅμιλος Φίλων Ὑπαίθρου. Πάρνηθα: α) Παλιοχῶρι, Καρομπόλα, Σκίπιτζα, Πλατάνα, Βιλιάνι. β) Παλιοχῶρι, Βιλιάνι, Σκίπιτζα. γ) Παλιοχῶρι, Βιλιάνι. δ) Μάτι (Ἁγίου Ἀνδρέου).

7) Ὅμιλος Φυσιολατρῶν. Ζούγκλα (Ραφίνας).

8) Σύνδεσμος Ἐκδρομῶν «Ὑπαίθριος Ζωή». α) Σαββατοκύριακο: Αἴγινα, Ἀγκίστρι. β) Ἀγκίστρι. γ) Κακὴ Θάλασσα.

9) Φυσιολατρικὸς Σύνδεσμος ὁ «Πάν». α) Σαββατοκύριακο: Τζιὰ (Κέα). β) Κάλαμο, Ἀμφιαράειον, Ἁγίους Ἀποστόλους, γ) Μάτι (Ἁγίου Ἀνδρέου), δ) Πάρνηθα.

10) Ψυχαγωγικὴ Ἕνωσις Ἀθηνῶν. Μάτι (Ἁγίου Ἀνδρέου).

11) Ψυχαγωγικὸς Ὅμιλος «Εὔθυμη συντροφιά». Ἀνάβυσσο.

12) Ὁ Σύνδεσμος Ἐκδρομέων «Ὁ Φυσιολάτρης» (Ντέκα 2) ὀργανώνει διὰ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 7 τρέχ. δύο ἐκδρομάς, εἰς Πάρνηθα καὶ Μάτι (κατασκήνωσις).

ΠΕΙΡΑΙΩΣ

1) Ἐκδρομικὸς Ὀρειβατικὸς Ὅμιλος Πειραιῶς. α) Σαββατοκύριακο: Λαύριο, Τζιὰ (Κέα). β) Ἅγιο Ἀνδρέα.

2) Ὁδοιπορικὸς Σύλλογος Πειραιῶς. α) Σούνιο. β) Ἅγιο Γεώργιο (Σαλαμῖνος).

3) Σύνδεσμος Φυσιολατρῶν Πειραιῶς ὁ «Κρυστάλλης». Λίμνη Μαραθῶνος.

4) Φυσιολατρικὸς Μουσικὸς Ὅμιλος «Ὀρφεύς». Μοῦλκι (Σαλαμῖνος).

5) Φυσιολατρικὸς Ὅμιλος Πειραιῶς. Ἀνάβυσσο.

6) Φυσιολατρικὸς Σύνδεσμος ὁ «Ζήκων». Λούτσα. Ἅγιο Σπυρίδωνα.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ὁ γυιὸς τοῦ μαχαραγιᾶ τῆς Πατιάλας διατάζει ὅσον ἀφορᾶ τὴν σταδιοδρομίαν ποὺ θὰ ἀκολουθήσῃ. Εἶνε πλουσιώτατος, ἀλλὰ νευρασθενικὸς καὶ ἡ φιλοδοξία του εἶνε νὰ ἐξελιχθῇ εἰς αὐτὸ δημιούργητον ἄνθρωπον. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως δὲν ἀπεφασι-

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

9013154.

—Ἐνῶ ἀκόμη ἡ συζήτησις γιὰ τὶς πνευματικὲς «κλίκες» δὲν ἔχει τελειώσει—ἡ σχετικὴ ὕφεσις ὀφείλεται εἰς τὴν παρατεινομένην ἀσθένειαν τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς μόλις τοῦ ἐπιτρέψῃ ἡ ὑγεία τοῦ θὰ θελήσῃ νὰ ἀποκρούσῃ τὴν βαρυτάτην κατηγορίαν τοῦ συκοφάντου του ποὺ τοῦ ἀπέδωσεν ὁ ποιητὴς Σεφέρης — νέα συζήτησις ἀρχίζει — ὅπως ἄλλως τε τὸ εἶχε προβλέψει ἡ στήλη — ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ κ. Ρομπὲρ Λεβὲκ ἐκδοθέντος στὸ Παρίσι «Ντομαὶν Γκρὲκ».

—Ὁ τόμος αὐτός, ποὺ ὅπως θὰ θυμᾶται ὁ ἀναγνώστης περιέγει ἐν μεταφράσει ἀποσπάσματα

Ὁ κ. Λεβὲκ — ὁ Γάλλος μεταφραστής, διὰ τὸν ὁποῖον τόσος θόρυβος ἐδημιουργήθη αὐτὰς τὰς ἡμέρας μεταξὺ τῶν φιλολογικῶν κύκλων — κατὰ φωτογραφίαν ληφθεῖσαν ὅταν εὑρίσκετο εἰς τὰς Ἀθήνας.

ἔργων γνωστοτάτων Ἑλλήνων πεζογράφων καὶ ποιητῶν, κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν ἀντὶ νὰ φθάσῃ εἰς τοὺς ἐν λόγῳ συγγραφεῖς καὶ ποιητάς, ὡς θὰ ἦτο φυσικόν, ἔφθασε πρῶτον εἰς τὸν Ἄλκην Θρύλον καὶ τὸν Πέτρον Χάρην οἱ ὁποῖοι καὶ — ἀδικαιολογήτως ὁμολογουμένως — δὲν ἀντιπροσωπεύονται, ὅπως καὶ ἀρκετοὶ ἄλλοι, εἰς τὸ «Ντομαὶν Γκρὲκ» μὲ κανὲν ἔργον των.

—Ὁ Πέτρος Χάρης, μὲ ἐκτενέστατον ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἕνα πάθημα τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας—Οἱ ἀνεύθυνοι καὶ ἐπιζήμιοι ξένοι» δημοσιευθὲν εἰς τὸ φύλλον πρωϊνῆς ἐφημερίδος τῆς περασμένης Κυριακῆς, ἀποκαλεῖ «κακὴ πρᾶξη» τὴν ἐργασία αὐτὴ τοῦ κ. Λεβὲκ, τὸν κατηγορεῖ ὅτι «δὲν ξέρει καθόλου ἑλληνικὰ» καὶ τονίζει ὅτι ἔχουν ἀγνοηθῆ, χωρὶς κἂν νὰ τοὺς ὀνομάζῃ, (δέκα τ' ὀλιγώτερο πεζογράφοι (διηγηματογράφοι, μυθιστοριογράφοι, κριτικοὶ δοκιμιογράφοι) καὶ ποιητὴ, τοῦ ἀχίστου ἰσότιμοι — τοὐλάχιστον, λέγω + ἰσότιμοι μὲ τοὺς καλύτερους ἀπὸ τοὺς δέκα ὀκτὼ τῆς «Ἑλληνικῆς Περιοχῆς».

—Μὲ ἀκόμη περισσότερη βιαιότητα ἐπιτίθεται ὁ Ἄλκης Θρύλος εἰς δημοσιευθὲν εἰς ἑβδομαδιαίαν ἐφημερίδα ἄρθρον του ἐναντίον τοῦ κ. Λεβὲκ καὶ ἐναντίον τῆς «περίφημης κλίκας», ποὺ «ἐπιτήδεια τὸν περικύκλωσε» καὶ εἰς τὰς εἰσηγήσεις τῆς ὁποίας, κατὰ τὸν Ἄλκην Θρύλον πάντοτε, ὀφείλεται αὐτὸ «τὸ αἶσχος» καὶ ἡ «πρόκλησις».

—Ὅπως πληροφορούμεθα οἱ ἔχοντες ἀντίθετον γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος λογοτεχνικοὶ κύκλοι — ἡ «κλίκα»; — δὲν πρόκειται νὰ ἀπαντήσουν πρὶν λάβουν ἀντίτυπον τοῦ «Ντομαὶν Γκρὲκ» καὶ σχηματίσουν προσωπικὴν γνώμην. Ὁπωσδήποτε ὅμως οἱ προσκείμενοι πρὸς αὐτοὺς βεβαιοῦν ὅτι οὗτοι θὰ ἀρθρογραφήσουν διὰ νὰ ὑπερασπισθοῦν «τὸν ἁπόντα ὑβριζόμενον πολύτιμον φίλον τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ διὰ νὰ ἀνασκευάσουν ὡρισμένας ἀναληθεῖς κατηγορίας σχετικὰς μὲ τὴν ἐν γένει μεταφραστικὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Λεβέκ».

—Οἱ αὐτοὶ κύκλοι ἀναφέρουν, ὅτι, ὅπως εἶνε γνωστότατο, ὁ κ. Λεβὲκ πολλὰ χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ σημερινὸ «Ντομαὶν Γκρὲκ» εἶχεν ἐκδώσει εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταφράσεις του, ἔργων τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Σικελιανοῦ, τοῦ Σεφέρη καὶ τοῦ Ἐλύτη καί, ὅπως παρατηρεῖται, οὔτε ὁ Ἄλκης Θρύλος, οὔτε ὁ Πέτρος Χάρης — ἁρμοδιώτατοι ἐν προκειμένῳ — ἤλεγξαν ποτὲ τὴν μεταφραστικήν του ἐργασίαν ἢ τοὺς προλόγους του.

— Ἀντιθέτως μάλιστα, ὅπως μᾶς ὑπενθυμίζουν, ὁ Ἄλκης Θρύλος, κρίνων εἰς τὴν «Ἀγγλοελληνικὴν Ἐπιθεώρησιν» τοῦ Μαρτίου 1946 τὸν «Σολωμὸν» τοῦ κ. Λεβὲκ, ἔγραψε τὰ ἑξῆς: «Σὰν φιλολογικὸ γεγονὸς πρέπει νὰ χαιρετισθῇ ἡ μετάφρασις γαλλικὰ ἀπὸ τὸν κ. Ρ. Λεβὲκ ποιημάτων τοῦ Σολωμοῦ. Ὁ κ. Ρ. Λεβὲκ, ποὺ εἶνε ἕνας ἐντελῶς μοναδικὸς μεταφραστής, γιατὶ τὸ κείμενο δὲν τὸ παρακολουθεῖ ἁπλᾶ πιστά, ἀλλὰ τὸ ἀναδημιουργεῖ, ἀφοῦ τὸ ἀφομοιώσῃ αὐτούσιο μὲ ὅλες τὶς ἀποχρώσεις του καὶ μὲ ἐξαίρετα μυητικὰ σχόλια, προσφέρει μὲ τὸ ἔργο του αὐτὸ μιὰ διπλῆ ὑπηρεσία. Στὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας ἡ λυρικὴ φωνὴ ἀποδίνεται γιὰ πρώτη φορὰ χωρὶς νὰ προδοθῇ σὲ ξένη γλῶσσα καὶ ξεπερνᾷ ἔτσι γιὰ πρώτη φορὰ τὰ σύνορά μας, καὶ στοὺς ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος ὅλου τοῦ κόσμου».

—Ἡ εἰδησεογραφικὴ λογοτεχνική μας στήλη, χωρὶς νὰ διατυπώνῃ ἐκείνη συμπεράσματα, θὰ ἤθελε μόνον νὰ σημειώσῃ ὅτι, ὅπως εἶνε εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ, ὁ κ. Λεβὲκ, παραμείνας ἐπὶ πολλὰ χρόνια στὰς Ἀθήνας, ὄχι μόνον ἐγνώριζεν ἑλληνικά, ἀλλὰ εἶχε σχηματίσει — πιθανῶς ἐσφαλμένη — ἀπολύτως προσωπικὴν τὴν ἀντίληψιν τῶν προσώπων καὶ τῶν κειμένων τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας, σὲ σημεῖο μάλιστα, ποὺ νὰ μὴ ἐπηρεάζεται ἀπὸ εἰσηγήσεις καὶ πολὺ περισσότερον νὰ μὴ δέχεται συμβουλάς.

—Σχετικῶς εἰς τὸ φύλλον τῆς ἐρχομένης Πέμπτης θὰ ἀναγγείλωμεν μίαν νέαν σειρὰν μεταφραστικῶν ἐργασιῶν τοῦ κ. Λεβὲκ, ποὺ θὰ κυκλοφορήσουν στὸ Παρίσι καὶ ποὺ, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ὑποστηρικτῶν του, θὰ τὸν κατατάξουν, ὁριστικῶς, μεταξὺ τῶν κοσυφαίων ξένων νεοελληνιστῶν τῆς ἐποχῆς μας.

—Ἀπὸ τὸ Λονδῖνον μᾶς πληροφοροῦν, ὅτι κυκλοφορεῖ ἐκεῖ προσεχῶς ἀπὸ μεγάλον ἐκδοτικὸν οἶκον ἡ ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ κ. Τ. Κ. Παπατζώνη «Ursa Minor», κατὰ μετάφρασιν τοῦ γνωστοῦ Ἄγγλου ποιητοῦ Λώρενς Ντάρελ.

—Εἰς τὰς ἐκδόσεις τοῦ Τζὼν Λέμαν κυκλοφορεῖ ἐπίσης στὸ Λονδῖνο ἐκλογὴ ἀπὸ ὁλόκληρο τὸ

Τὸ ξένον χιοῦμορ

— Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί ἀκριβῶς ζητᾶς. Τὴν γεῖρα τῆς κόρης μου ἢ δάνειον ;

— Ὅ,τι σᾶς εἶνε πιὸ εὔκολον.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΥΘΥΜΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΙΚΑ

Ὁ Ἄγγλος ποιητὴς Ρζμπερτσον ἦταν διάσημος γιὰ τὴν ἀπότομο συμπεριφορά του.

—Ἐγώ, ἔλεγε, εἶμαι εἰλικρινής. Ἡ εὐγένεια στοιχίζει πολὺ λίγο καὶ μπορεῖ νὰ τὴν ἀποκτήσῃ κανεὶς ὁποιαδήποτε ὥρα κι' ἂν θελήσῃ.

Ἡ λαίδη Μόνταγκιου ἔσπευσε τότε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ:

—Ἀγαπητέ μου Ρόμπερτσον, δὲν ἤξερα ὅτι εἶσαι πάντοτε ἀπένταρος !

ποιητικὸ ἔργο τοῦ Γιώργου Σεφέρη κατὰ μετάφρασιν τοῦ ποιητοῦ Μπέρνετ Σπένσερ καὶ μὲ ἐνθουσιώδη πρόλογο τοῦ διασήμου ἤδη μυθιστοριογράφου καὶ ἀλλοτε διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Βρεττανικοῦ Ἰνστιτούτου κ. Ρὲξ Οὐάρνερ.

—Τὸ «Δαιμόνιο», τὸ γνωστὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Γιώργου Θεοτοκᾶ, ἀφοῦ ἐγνώρισε πολλὴν ἐπιτυγίαν εἰς τὴν Σουηδίαν καὶ τὴν Δανίαν, μεταφρασθὲν καὶ γαλλικὰ εἰς τὰς ἐκδόσεις Στὸκ, συγκεντρώνει ἐνθουσιώδεις κριτικὰς ὄχι μόνον τῶν Γάλλων, ἀλλὰ καὶ τῶν Βέλγων, Ἑλβετῶν καὶ Καναδῶν κριτικῶν.

—Ὁ περίφημος Γάλλος κριτικὸς Μὰξ-Πὼλ Φουσὲ γράφει ὅτι «τὸ «Δαιμόνιο» ἐκφράζει μίαν ἀπὸ τὰς πλέον περιπαθεῖς πλευρὰς τῆς συγχρόνου ἑλληνικῆς ψυχολογίας». «Τὰ πρόσωπά του κατέχονται ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀνάγκην μεγαλείου καὶ δόξης, ὅπου ἀποκαλύπτεται ἡ βαρυτάτη κληρονομία ἑνὸς ἐντελῶς ἐξαιρετικοῦ παρελθόντος». Ἄλλος, γνωστὸς ἐπίσης κριτικός, ὁ Λουὶ Μπλὲν, γράφει: «Ἡ ὑποβλητικὴ καὶ διαυγὴς τέχνη τοῦ Γιώργου Θεοτοκᾶ ἐπιτρέπει νὰ τοποθετήσωμεν τὸ ἔργον του μέσα εἰς τὰ μεγάλα ρεύματα τῆς διεθνοῦς λογοτεχνίας».

—Καὶ ἡ «Ἐφημερὶς τῆς Λωζάννης»: «Εἶνε ἔργον ἰσχυρὸν καὶ πλῆρες ἀντιθέσεων, ὅπου μία φύσις χαρούμενα μεσογειακὴ ἀντιτάσσεται εἰς ἀνήσυχα πλάσματα, ποὺ βασανίζονται ἀπὸ ὄνειρα καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀπολύτου».

—Εἰς τὸν ἴδιον ἐπαινετικὸν τόνον γράφουν καὶ ἄλλοι γνωστότατοι κριτικοί, ὅπως ὁ Πιὲρ Μπεοζὲ, ὁ Λυσιὲν Γκισὰρ, ὁ Ι. Μορὲν, ὁ Μὰξ Μπουρντὲν, ὁ Α. Ἐγκελάρ. Τὸ «Δαιμόνιο», ὅπως πληροφορούμεθα, κυκλοφορεῖ συντόμως καὶ εἰς ἰταλικὴν μετάφρασιν.

—Εἰς τὸ περίφημον ἀμερικανικὸν περιοδικὸν «Πόλις καὶ Ἔξοχὴ», ποὺ ἔφθασε τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς τὰς Ἀθήνας, δημοσιεύεται ἕνα ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρον ἄρθρον τοῦ νέου Ἀμερικανοῦ μυθιστοριογράφου Ἔντουαρτ Φέντον μὲ τὸν τίτλον «Ἕλληνες ζωγράφοι κάτω ἀπὸ τὸν Παρθενῶνα».

—Ὁ Ἔντουαρτ Φέντον, συγγραφεὺς πολλῶν διηγημάτων, ἐμπνευσμένων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷ καὶ γνωρίζει, εἰς τὸ ἄρθρον του αὐτὸ ὁμιλεῖ μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ τοὺς κ. κ. Ν. Χατζηκυριάκον - Γκίκαν, Ι. Τσαρούχην καὶ Ν. Ἐγγονόπουλον, ἀνατρέχει εἰς τὴν ἑλληνικὴν λαϊκὴν τέχνην καὶ δίδει μίαν ὡραίαν περιγραφὴν τοῦ Μουσείου Μπενάκη.

—Ὁ γνωστὸς ζωγράφος κ. Γουναρόπουλος ἀναχωρεῖ αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα μεταβαίνων εἰς τὴν Ἀμερικήν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπέστρεψε πρὸ τετραημέρου ἀπὸ τὸν Νέον Κόσμον ὁ θεατρικὸς συγγραφεὺς κ. Θεόδωρος Συναδινός.

—Κατὰ τὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας παρέχει ὁ ἴδιος, ἡ δημοσιευθεῖσα πρό τινος εἴδησις, ὅτι ἐπιστρέφει συντόμως ὁ κ. Δημήτρης Ἰωαννόπουλος εἶνε ἀκριβής. Ὁ κ. Ἰωαννόπουλος θὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ ἀπὸ ἀρκετὸν καιρὸν ἀλλὰ μᾶλλον ἀργότερα παρὰ νωρίτερα νὰ βοαδίσῃ.

—Μαχητὴς ὢν ποτὲ ἐπέστρεψε, ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν ὁ κ. Ἀντρέας Φραγκιάδης καὶ ἀμέσως ἄναψε νέα συζήτησιν ἐναντίον του ἀφήνοντας

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ

Ὁ θίασος τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου ἀναχωρεῖ εἰς Θεσσαλονίκην εἰς τρεῖς ὡς εἶχε καθορισθῇ ὁμάδας, ἀλλὰ μὲ μιᾶς ἡμέρας ἐπιβράδυνσιν. Οὕτω αὔριον φεύγει ὁ γενικὸς ταμίας κ. Οἰκονόμου, ὁ ταμίας εἰσιτηρίων κοθὼς ἐπίσης ὁ σκηνογράφος κ. Κλώνης μὲ τὰ τεχνικὰ συνεργεῖα τῆς κρατικῆς σκηνῆς, τὸ Σάββατον οἱ ἔχοντες μέρος εἰς τὸν «Παπαφλέσσα» ἠθοποιοὶ (οἱ ὁποῖοι καὶ θὰ παίξουν τὸ ἴδιο βράδυ εἰς τὸ ἔργον τοῦ κ. Σπ. Μελᾶ εἰς τὴν μακεδονικὴν πρωτεύουσαν) καὶ τέλος τὴν Κυριακὴν τὸ ὑπόλοιπον καλλιτεχνικὸν ἐπιτελεῖον τοῦ ἱδρύματος.

—Μετὰ τὴν «Γκόλφω» ποὺ συνεχίζει τὴν εὐτυχῆ σταδιοδρομίαν της διὰ πέμπτην ἤδη ἑβδομάδα εἰς τὸ «Περροκὲ» ἀπὸ αὔριον προστίθεται ἕνα ἀκόμη ἔργον τοῦ παλαιοῦ ρεπερτορίου εἰς τὰ προγράμματα τῶν ἀθηναϊκῶν συγκροτημάτων πρόζας: Ὁ θίασος Καρούσου ἀνεβάζει εἰς τὸ «Μακέδο» τὸν «Ἀγαπητικὸ τῆς Βοσκοπούλας».

—Εἰς τὸ δραματικὸν εἰδύλλιον τοῦ Κορομηλᾶ θὰ λάβῃ μέρος ἡ κ. Κυβέλη Μυράτ, ἐγγονὴ τῆς κ. Κυβέλης καὶ κόρη τῆς κ. Ρίτας Μυράτ.

—Τὸ «μυστηριώδες» ἑλληνικὸν ἔργον ποὺ θ' ἀποτελέσῃ τὸν πρόλογον τῆς χειμερινῆς περιόδου τοῦ «Ρὲξ» — ὡς γνωστὸν τὸ χειρόγραφον [illegible] εἰς τὸν κ. [illegible] θὰ λάβουν στὸ «Ἰλλαλάϊον» τῆς Καλλιθέας τὴν κομεντὶ τοῦ κ. Νίκου Βυζαντίνου «Ἀνοιξις καὶ φθινόπωρο». Τοὺς βασικοὺς ρόλους θὰ ἑρμηνεύσουν ἡ κ. Μαίρη Λεμοῦ, ὁ κ. Ἀδ. Λεμὸς, ὁ κ. Δήμος καὶ ὁ κ. Σοφοκλέους.

—Πρὸ τῆς παραστάσεως θὰ ὁμιλήσῃ προλογίζων τὸ ἔργον αὐτὸ τοῦ κ. Βυζαντινοῦ τὸ ὁποῖον πρωτοπαίχθηκε πέρυσι εἰς τὴν «Βέρα» καὶ κατόπιν ἐδόθη ἐπὶ 39 φορὰς εἰς διαφόρους πολεις τῆς Κύπρου ὁ γνωστὸς θεατρικὸς συγγραφεὺς κ. Δημήτρης Μπόγρης.

—Ἐπειδὴ δὲν ἐρρυθμίσθη εἰσέτι τὸ ζήτημα τῆς πληρωμῆς μερικῶν ἠθοποιῶν καὶ μουσικῶν τοῦ διαλυθέντος θιάσου Φύρστ—Σαμαρτζῆ — ποὺ παρουσίασε εἰς τὴν ὀρχὴ τῆς σαιζὸν εἰς τὸ θέατρον τῆς ὁδοῦ Καρόλου τὴν «Ἀγνὴ Σουζάνα» καὶ τὸ «Φιντανάκι» — αἰτήσει τοῦ κ. Χρ. Ἀγγελινοῦ, συνηγόρου τῶν ὑπολοιπομένων δικαιούχων, συζητεῖται σήμερον τὴν μεσημβρίαν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ἡ κήρυξις τῶν δύο ὡς ἄνω θεατρικῶν ἐπιχειρηματιῶν εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως.

—Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ θέατρον «Κεντρικὸν» τοῦ κ. Φύρστ πλὴν τοῦ κ. Ἀποστόλου Φραντζῆ τὸ διεκδικεῖ ἤδη καὶ ἕνας θεατρικὸς πράκτωρ μὲ τὴν αὐτὴν προοπτικὴν τῆς ἐμφανίσεως — δηλ. — εἰς

Μ' ἂν παρόμοιοι ἰμπεριαλιστικοὶ μῦθοι ὑπεροχῆς λανσάρονται ἀπὸ μεγάλους λαούς, ποὺ μποροῦν νὰ τοὺς στηρίξουν καὶ νὰ ἐπιχειρήσουν νὰ τοὺς πραγματοποιήσουν βασισμένοι στὴ μεγάλη δύναμή τους, εἶναι ὁλότελα γελοῖο νὰ προβάλλονται κι' ἀπὸ τὴ μικρὴ κι' ἀξιολύπητη γιὰ τὴν ἀδυναμία της Ἑλλάδα. Παρόμοιους μύθους, μὰ κάπως καθυστερημένα, ἐπιχειρεῖ νὰ μεταδώσει τώρα κι' ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κ. Δ. Τσάτσος μὲ τὶς ἐπιφυλλίδες του ποὺ δημοσιεύει τελευταῖα σὲ κάποια πρωϊνὴ ἐφημερίδα. Καθηγητὴς, καιρὸ καὶ ὑπουργός. Εἶναι ἀξιοπολιτικὸς. καὶ γιὰ κάμποσον μελέτητη ἡ νοοτροπία μιᾶς τέτοιας ἡγετικῆς προσωπικότητας. Ὁ «νεοελληνικὸς μῦθος», ὅπως τὸν λέει, ποὺ σύμφωνα μ' αὐτὸν ἐμεῖς οἱ νέοι Ἕλληνες θὰ δώσουμε ξανὰ στὸν κόσμο τοὺς νέους κανόνες τῆς ζωῆς, εἶναι ἕναεῖδος φασισμοῦ. Μόνο ποὺ ὁ μῦθος αὐτὸς δὲν στηρίζει πιὰ τὴν ὑπεροχή μας στὴ φυλετικὴ καθαρότητα, ἀλλὰ στὸ ἔδαφος ποὺ κατοικοῦμε. Ὁ κ .καθηγητὴς πιστεύει σ' ἕνα «πνεῦμα τοῦ ἐδάφους» ὁπως ὁ Ράσκιν ἢ τοὺς κλιματολογικοὺς παράγοντες τοῦ Ταὶν σὰν τοὺς κύριους δημιουργοὺς τῶν πολιτ[illegible]ῶν. Ἀλλὰ οἱ θεωρίες αὐτὲς ἔχουν ἀποδειχθεῖ ἀστήρικτες κι' ἔχουν καταδικασθεῖ ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη πρὸ πολλοῦ. Εἶναι ἄξιο περίεργο πὼς ἕνας σημερινὸς ἐπιστήμονας δίνει τέτοια σημασία στοὺς γεωγραφικοὺς παράγοντες καὶ πὼς δὲν βαραίνουν καθόλου στὸ πνεῦμα του οἱ ἱστορικοὶ πα-

διανόηση βυθίζεται ὁλόενα καὶ περισσότερο στὸ μῦθο, οἱ μῦθοι τῆς σκεπάζουν τὴν ἀντικειμενικὴ εἰκόνα τοῦ κόσμου κι' ἐπιχειρεῖ μὲ τοὺς μύθους νὰ τὸν παραστήσει σύμφωνο μὲ «τοὺς εὐσεβεῖς πόθους της». Τὸ θαῦμα, ποὺ ἐξάγγειλε ἀπὸ τὸ δεσποτικὸ θρόνο τῆς Μητρόπολης ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, πὼς ὁ ἑλληνικὸς λαὸς γρήγορα θὰ γίνει πάλι ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους λαοὺς τῆς γῆς, διανοητικὰ δὲ στέκεται σὲ χαμηλότερο ἐπίπεδο ἀπὸ τοὺς μύθους τοῦ κ. καθηγητή.

ΥΠΟΣΙΤΙΣΜΟΣ

ριθμος αὔξησε 200 φορὲς. Ὁ μισθωτὸς παίρνει σήμερα μερακάματο ἀπὸ τὸ μισὸ καὶ κάτω τοῦ προπολεμικοῦ. Τὰ ὅρια τῆς ἀντοχῆς του, ὅπως ἦταν φυσικό, ἔχουν πιὰ ἐξαντληθεῖ. Τὴν τραγικὴ κατάσταση τονίζει ἡ ἀπεργια τῶν δημοσ. ὑπαλλήλων ποὺ ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ πράγματα ἔχουν νὰ διαλέξουν ἀνάμεσα στὸν ἔντιμο θάνατο τοῦ πεζοδρομίου καὶ τὸν ἀτιμωτικὸ θάνατο μέσα στὸ γραφεῖο μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια. Ὅποιος ὅμως παλεύει γιὰ τὴ ζωὴ ἔχει μὲ τὸ μέρος του τὴ νίκη.

Ὁ ἀγώνας καὶ ἡ νίκη τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων εἶναι ἐπιτακτικὴ ἐθνικὴ ἀνάγκη. Γιὰ νὰ ξεπεράσει τὸ ἔθνος τὴ σημερινὴ θανάσιμη κρίση τοῦ ὑποσιτισμοῦ πρέπει νὰ καθιερωθεῖ τὸ τιμαριθμικὸ μεροκάματο — ἴσο μὲ τὸ προπολεμικό. Εἶναι ἡ βάση γιὰ νὰ γίνει ὑποφερτὴ ἡ ζωὴ σὲ ὅλα τὰ στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ θεωρία τῶν μεταπολεμικῶν συνθηκῶν, τρία χρόνια ὕστερα ἀπὸ τὴ λήξη τοῦ πολέμου, εἶναι ἀπαράδεκτο πρόσχημα ποὺ χρησιμεύει γιὰ νὰ διαιωνίζει τὴν ἀθλιότητα. Οἱ μεταπολεμικὲς συνθῆκες θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν καὶ γιὰ τὴν ἐκμεταλλευτικὴ ὀλιγαρχία ποὺ θησαυρίζει ἀπὸ τὴν πεῖνα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ

ΟΙ ΑΝΤΑΡΤΕΣ ΤΗ ΡΟΥΜΕΛΗΣ

«ἄνευ ἀποτελέσματος» μεταξὺ ἀνταρτῶν καὶ χωροφυλακῆς. Στὴ συμπλοκὴ πῆραν μέρος καὶ ΜΑΥδες.

Γλωσσικὰ καὶ ἄλλα...

«Σὰν τὰ νερὰ ποὺ ἔρχονται πολύχρωμα ἀπὸ λογῆς βουνά...» γράφει κάποιος μὲ ἀρχικὰ («Καθημερινὴ» 24 Αὐγούστου). Πρώτη φορὰ μαθαίνουμε πὼς τὰ ρυάκια ἐμφανίζουν πολυχρωμίες. Ἀλλὰ ἔτσι τὰ βλέπουν μόνο οἱ... παρδαλοὶ διανοούμενοι.

—«Τὰ προβλήματα ἔφθασαν ἐπὶ ξηροῦ ἀκμῆς» διαβάζουμε ἀλλοῦ («Βῆμα» 26 Αὐγ.). Ἡ φράση σημαίνει κατὰ λέξη: στὴν κόψη τοῦ ξυραφιοῦ (σὲ κρίσιμο σημεῖο). Ὥστε τὸ «ξυροῦ» (=ξυραφιοῦ) γράφεται μὲ ὕψιλον καὶ ὄχι μὲ ἦτα.

—Στὴν καταδίωξη τῶν ἀνταρτῶν πιάστηκαν, λέει («Βῆμα» 29 Αὐγ.) πολλὰ ὑποζύγια «πλήρη ὑλικοῦ». Ἦταν καιρὸς νὰ τὸ μάθουμε κι' αὐτό: πὼς τὰ ὑποζύγια μποροῦν, σὰν τίποτε τσουβάλια ἢ κασσόνια, νὰ εἶναι «πλήρη» καὶ ὄχι φορτωμένα. Τί τοῦ... πληρώνεις λοιπὸν τοῦ συντάκτη;

— Λογία δεσποινὶς σὲ ἄρθρο της («Ἑλλ. Αἶμα» 26 Αὐγ.) παρατθέτει σὰν ἐπικεφαλίδα τὸν περιφημο ὁμηρικὸ στίχο, τὸ σύνθημα τῆς ἀμιλλας: «αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπέροχον ἔμμεναι ἄλλων» (δηλ. πάντα σου πρῶτος νάρχεσαι, νὰ ξεπερνᾶς τοὺς ἄλλους). Παρακάτω στὸ κείμενο γράφει τὴν ἴδια λέξη: «ὑπέροχον». Ἀλλὰ οὔτε ἡ μιὰ γραφὴ οὔτε ἡ ἄλλη εἶναι σωστή. Ἠλέξη πρέπει νὰ γράφεται ἔτσι: ὑπείροχον, μὲ δίφθογγο, κατὰ τὴ «μετρικὴ» ἔκταση, ὄχι χρονική. Ἀλλὰ αὐτὰ βέβαια «γκρέκικα σοὺντ», εἶναι βαθειὰ ἑλληνικά....

—«Ἡ ἐθνικὴ ἑνότητα εἶναι παράποτε ἀπαραίτητη» γράφει πολιτικὴ προσωπικότητα σὲ κείμενο δημοτικὸ («Μάχη» 26 Αὐγούστου). Ἡ φράση, ἔτσι γραμμένη, εἶναι ἑλλιπὴς καὶ σὰ μετάφραση ἀπ' τὴν καθαρεύουσα. Τὸ σωστὸ θάταν : περισσότερο ἀπὸ κάθε φορά. Στὸν πρόχειρο σχηματισμὸ θὰ συντέλεσε βέβαια τὸ γνωστὸ «εἴπερ ποτέ» (ποὺ μερικοὶ τὸ γράφουν καὶ τὸ ἐννοοῦν ἐσφαλμένα: ὑπέρποτε).

—«Γιὰ νὰ μποροῦν δὲ μετὰ νὰ παρακολουθήσουν» διαβάζουμε ἀλλοῦ («Ἑλ. Ἑλλάδα» 25 Αὐγ.). Ἐδῶ παρατηροῦμε δυὸ κακὲς χρήσεις: τοῦ «δὲ» καὶ τοῦ «μετὰ». Τὸ μεταβατικὸ «δὲ» περιττεύει στὴ δημοτικὴ καὶ δὲν ἔχει καμμιὰ θέση, γιατὶ δὲν ἀνήκει στὸ τυπικό της καὶ μπορεῖ νὰ φέρει σύγχυση μὲ τὸ ἀρνητικὸ «δὲ(ν)». Ἀλλὰ καὶ τὸ «μετὰ» (πρόθεση τῆς καθαρευούσας) κακὰ τὸ χρησιμοποιοῦν οἱ δημοτικιστὲς, εἴτε σὰ χρονικὸ σύνδεσμο (μετὰ ἀπ' τὸ φαΐ) εἴτε σὰν ἐπίρρημα (θάρθω μετά). Ἡ δημοτικὴ βάνει στὴ θέση του πάντα τὸ «ἔπειτα», τὸ «ὕστερα» ἢ τὸ «κατόπι».

—Κάπου ἀλλοῦ στὸν τύπο μας εἶδα νὰ γράφουν : πεισμένος. Ὄχι, δὲν πάει. Τέτοιος τύπος οὔτε εἰπώθηκε ποτὲ οὔτε μπορεῖ νὰ ἐπιβληθεῖ. Θὰ χρησιμοποιοῦμε λοιπὸν ὅπου

Θέματα

Ρομαΐκη 4.9.47

9013155.

ΧΡΟΝΙΚΟ

Τὸ χρονικὸ τοῦ Πανεπιστημίου μας (=τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας τοῦ τόπου!) συγγραφεται κάθε ἑβδομάδα μὲ νέες πράξεις. Τὴν περασμένη σημειώθηκαν οἱ ἑξῆς:

1) Ἀξίωσε «τὴν ἄμεσον λύσιν τῆς κυβερνητικῆς κρίσεως καὶ τὸν σχηματισμὸν Κυβερνήσεως ἀνταποκρινομένης πρὸς τὰς κρισίμους περιστάσεις ἃς διέρχεται τὸ ἔθνος...» (ὑπογραφή: Σ. Δοντᾶς, πρύτανις).

2) Καθιέρωσε τὴν καινοτομία γιὰ τοὺς ὑποψήφιους φοιτητὲς νὰ «προσκομίζουν πιστοποιητικὸν τῆς ἀστυνομίας διὰ τὴν κατοικίαν καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς των» (=ἡ Γεν. Ἀσφάλεια ἀπὸ δῶ καὶ πέρα θὰ καθορίζει ποιοι νὰ σπουδάζουν).

Τὸ χρονικὸ τῆς ἑβδομάδας κλείνει μὲ τὶς δυὸ αὐτὲς πράξεις. Τὴν ἐρχόμενη θὰ ἔχουμε συνέχεια.

Ἐρώτημα — ἴσως περιττό: πρόκειται γιὰ Πανεπιστήμιο ἢ γιὰ πολιτικὸ γραφεῖο ἐθνικόφρονος Κόμματος μετὰ παραρτήματος Ἀσφαλείας;

Τιμὴ καὶ αἶσχος

Τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο συνεχίζοντας τὴν ὡραία καὶ γόνιμη προσπάθειά του γιὰ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὶς τέχνες, ἑτοιμάζει, ὅπως πληροφορούμαστε, τὴν ἔκδοση καὶ ἑλληνικῶν μουσικῶν ἔργων. Ἡ πρώτη αὐτὴ ἔκδοση (γιὰ ὀρχήστρα) θὰ περιλάβει τὸ συμφωνικὸ ποίημα «Ἀντρειωμένη» τοῦ Μαν. Καλομοίρη, τὴν περίφημη Εἰσαγωγὴ ἀπὸ τὴν «Ἁγία Βαρβάρα» τοῦ Μαρ. Βάρβογλη καὶ τοὺς μοναδικοὺς Χοροὺς τοῦ Ν. Σκαλκώτα.

Εὐτυχὲς ὅτι ὑπάρχει καὶ ἕνα ξένο ἵδρυμα στὴ χώρα μας ποὺ φροντίζει γιὰ τὴν ἑλληνικὴ τέχνη — τιμὴ γιὰ τὴ Γαλλία, τιμὴ γιὰ μᾶς καὶ αἶσχος γιὰ τὸ Κράτος...

Ἡ «ἑλληνικὴ περιοχὴ»

Ὁ κ. Λεβὲκ εἶναι Γάλλος. Ἔχει ἕνα πλεονέκτημα: ἀγαπάει τὴν Ἑλλάδα. Καὶ δυὸ μειονεκτήματα: δὲν ξαίρει ἑλληνικὰ καὶ δὲν κατέχει τόσο περίφημα τὰ ἑλληνικὰ πνευματικὰ πράγματα.

Ὡς ἐδῶ τὸ ζήτημα δὲν ἔχει καμμιὰ ἰδιαίτερη σημασία — ὁ καθένας μπορεῖ νὰ ἀγαπάει ἢ ὄχι τὴν Ἑλλάδα, νὰ γνωρίζει ἢ ὄχι ἑλληνικὰ καὶ νὰ κατέχει ἢ νὰ μὴν κατέχει τὰ πνευματικά μας πράγματα. Ἀπὸ τὴν ὥρα ὅμως ποὺ ἡ ἁπλὴ συμπάθεια μεταβάλλεται σὲ ἐμπράγματο ἐνδιαφέρον μὲ ἐκδόσεις ἔργων ἀντιπροσωπευτικῶν γιὰ τὴ σύγχρονη πνευματικὴ παραγωγὴ τοῦ τόπου μας, τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει.

Ἀντιπροσωπευτικὴ ἐμφάνιση τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς λογοτεχνικῆς παραγωγῆς σημαίνει τὴν παρουσία ὀνομάτων καὶ ἔργων ποὺ χαρακτηρίζουν α) τὴ σύγχρονη ἑλληνικὴ ζωὴ σὲ ὅ,τι πιὸ προοδευτικὸ καὶ ἀναπλαστικὸ παρουσιάζει κατὰ πρῶτο λόγο, καὶ β) τὶς ζυμώσεις ἢ τάσεις στὶς βασικὲς περιοχὲς τοῦ ἐντεχνου λόγου, ἀπὸ τὴν παράδοση ὡς τοὺς νέους ἐκφραστικοὺς τρόπους.

Ἡ «ἑλληνικὴ περιοχὴ» τοῦ κ. Λεβὲκ δὲν εἶναι τέτοιο ἔργο. Ἀπεναντίας παρουσιάζει μιὰ μονομέρεια γιὰ ὁρισμένη τάση μὲ ὀνόματα ποὺ δὲν ἔχουν ἀνόμη κανένα βάρος, ἐνῶ λείπει π.χ. τὸ ὄνομα ἑνὸς Βάρναλη. Ἡ ἐπίδραση τοῦ κύκλου τῆς «Ἀγγλοελληνικῆς Ἐπιθεώρησης» εἶναι ὁλοφάνερη καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ ἔρχεται νὰ δικαιωθεῖ ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος.

Ὁπωσδήποτε, ἄσχετα μὲ τὶς ἐπικρίσεις ἄλλων γιὰ λάγους προσωπικοὺς, ἡ γνώμη μας εἶναι πὼς ἔργα τέτοιας σημασίας δὲν μπορεῖ νὰ περιορίζονται στὴν πρωτοβουλία ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ μάλιστα ἀνίδεου γιὰ τὸ θέμα. Εἶναι ἔργα εὐθύνης πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς καὶ μόνον ἱδρύματα σοβαρὰ ἢ ὀργανισμοὶ ὑπεύθυνοι εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ ἀναλαμβάνουν. Αὐτὸ θὰ ἐσήμαινε ὁλωσδιόλου ὀργάνωση καὶ πειθαρχία τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Ἀλλὰ ἐδῶ φυσικὰ θὰ σκοντάψουμε στὸ ἀσύδοτο κήρυγμα τῆς «πνευματικῆς ἐλευθερίας» — καὶ μὲ τὸ μπαρδόν...

Ἡ ὡραιότερη εἰκόνα

Δὲν ἦταν ἀρκετὴ φαίνεται ἡ μιὰ καταδίκη σὲ δυὸ χρόνια φυλάκιση τοῦ λογοτέχνη Θ. Κορνάρου ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη τῶν φαυλοκρατικῶν ἡμερῶν μας. Προχθὲς μὲ μιὰν ἄλλη μήνυση κάποιου ἄλλου δοσιλόγου ἀπὸ τὸ ἴδιο περιβάλλον τοῦ διαδόητου δεσπότη Ἱερόθεου, τὸ Ἐφετεῖο Πατρῶν τὸν καταδίκασε σὲ ἄλλους 6 μῆνες φυλάκιση.

Στὸ συρματόπλεγμα τῆς Ἰκαρίας ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν ὁ Γ. Κορδᾶτος καὶ ὁ Γ. Βαλέτας.

Εἶναι ὅμως ἐλεύθερος ὁ κ. Σπῦρος Μελᾶς. Καὶ ὄχι μόνον ἐλεύθερος, ἀλλὰ καὶ θριαμβεύει — ἀπὸ τὶς Ἀκαδημίες, ἀπὸ τὸν τύπο, ἀπὸ τὶς ἐπίσημες κρατικὲς σκηνές.

Θέλετε μήπως ἄλλη ὡραιότερη εἰκόνα καὶ γιὰ τὴν πνευματικὴ ὄψη τοῦ ὡραίου καθεστῶτος ποὺ μᾶς κυβερνᾶ;..

Θέατρο καὶ πολιτισμός

Ἔχει πεῖ κάποιος ἕνα σοφὸ λόγο: πὼς τὸ θέατρο εἶναι ὁ καθρέφτης τοῦ πολιτισμοῦ ἑνὸς τόπου.

Ἂν ἔχετε ὄχι τὸ ἐνδιαφέρον ἀλλὰ τὴν περιέργεια νὰ ἐξακριβώσετε τὴ στάθμη, σύμφωνα μὲ τὸν παραπάνω λόγο, τοῦ πολιτισμοῦ μας, κάνετε μιὰ ἐπίσκεψη στὰ θέατρά μας. Θεάματα ἀφόρητου γούστου, λόγοι κενοί, ἀνόητα κηρύγματα, σαλτιμπαγκισμοὶ καὶ πάνω ἀπ' ὅλα ὀργιαστικὴ πατριδοκαπηλεία.

Μὲ ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις, ὁ ἀνήκουστος αὐτὸς ξεπεσμὸς ἔχει διαποτίσει τὸ ὕψιστο λειτούργημα ποὺ λέγεται θέατρο στὴ χώρα μας σήμερα.

Καὶ ὄχι μόνο δὲν ὑπάρχει ἕνας ἠθικὸς καὶ πνευματικὸς χαλινὸς [illegible] ἀπεναντίας ὁ δημόσιος ἔπαινος ἐπιβραβεύει τὴ σήψη (βλ. π.χ. «Ἔθνος» κλπ.).

Ἀδερφωμένα πάει ὁ πολιτισμὸς τῶν κυβερνώντων μὲ τὸ θέατρο [illegible] ἀλλοίμονο...

Ἄκοσμο θέαμα

Εἶναι συνηθισμένο πρᾶγμα στὰ πνευματικὰ ἤθιμα τῆς χώρας [illegible] ὄχι εὐνοϊκὰ κρινόμενοι συγγραφεῖς ἀπὸ τοὺς κριτικοὺς νὰ θεωροῦν [illegible] κούονται, ὅτι παραγνωρίζονται, ὅτι παραγνωρίστηκαν. Ἐκεῖνο ποὺ δὲν εἶναι [illegible]

Κατὰ τὴ γνώμ[illegible]σεις ἀπὸ τὸ οἰ[illegible]ρα αἰσθητικὸ χ[illegible] διάσπαση περιε[illegible] κι' οἱ κριτικὲς [illegible] τὶς βαθειὲς γεν[illegible] βρίσκονται στὴν[illegible] ζωὴ τοῦ τόπου

Γιὰ τὴν ἐπί[illegible] μηνείας τοῦ γεγ[illegible] δόγμα «πρῶτα [illegible] νω σ' ὅλα τ' ἄ[illegible] ῆς. Τὸ «40—41 [illegible] λάδα σὰν τὴν «[illegible] κάποιους ξένους [illegible] σωτῆρες, ντυμέν[illegible] ἐσθῆτα της. Με[illegible] τοὺς ἡρωισμούς, [illegible] πέντη της σὲ ξέ[illegible] τικὸ ξίφος τῆς [illegible] μενο» ἀγγλοσαξω[illegible] καὶ ὁλάκερη σει[illegible] μακέττες). Τὸ [illegible] καλεῖ ἀναγκαῖα, [illegible] ποὺ συνδέονται [illegible] νοσταλγία καὶ [illegible] τὰ γνωστὰ «δοκ[illegible] ψευτοκλασικισμὸ[illegible] του, ὅλ' αὐτὰ π[illegible] βέρα «ἑλληνικά» [illegible] ταιριάσει μὲ τ' [illegible] θυρεούς, ξίφη, [illegible] βολῆς, ἐπιδεικνύ[illegible] ἀντιφατικὴ συσσ[illegible] ληνικοῦ μνημείου [illegible] ση εἶναι ἀπαρὰ[illegible] νεοελληνικὸ γοῦρ[illegible] παράνομη. Γιατί [illegible] οἱ Θερμοπύλες [illegible] στήσαν τὰ τρόπ[illegible] λεις καὶ στοὺς [illegible] γα ξένων, μὰ τ[illegible] ἑνὸς ἀγώνα κατ[illegible] βάρων) τῆς ἐποχ[illegible] ξεφεύγει ἡ ἰδεολ[illegible] σία ποὺ μόνο ὁ [illegible] ἰδέα, συναίσθημ[illegible] καὶ τὸ ἔπος τ[illegible] τίσταση. Κι' [illegible] τόσο τεράστιο [illegible] ποὺ ἐπηρεάζει [illegible] μη καὶ ἀρχιτέκ[illegible] τικὲ ἢ θετικά. [illegible] νει δύσκολο νὰ [illegible] αὐτὸ κι' ἡ Ἑλ[illegible] Καπράλου δὲν [illegible] ψυχρὸ ἐκεῖνο [illegible] τὴν τοποθέτησο[illegible] θυμᾶται τὴν Π[illegible]

"Υστερ' ἀπ' [illegible] νάχουμε τὰ φο[illegible] τὸ συγκεκριμεν[illegible] μείου, σὲ πολλ[illegible] μνημεῖα μὰ λέν[illegible] πτέρων γιὰ κήπ[illegible] πτική, μὰ ὄχι [illegible] Συνδέσεις ἀπὸ [illegible] ποὺ δοθήκαν [illegible] νες κλπ. — ἀ[illegible] γιὰ ὅλα. Χαλά[illegible] συνθέσεις μπορ[illegible] καὶ τρεῖς χωρὶς [illegible] τῆς νεοελληνικῆ[illegible] δοσης.

Οἱ ἀρχιτέκτον[illegible] δὲν εἶναι ὥστό[illegible] κατάφεραν νὰ [illegible] ἤθελαν. Τὰ μνη[illegible] ὅπως τὰ γεγονό[illegible] τὰ γεγονότα, πο[illegible] διαιώνιση κι' ἀ[illegible] ραπετιοῦνται, θ[illegible] φορετικὲς συνθῆκ[illegible] καλλιτέχνες καὶ [illegible] καλύτερη τύχη.

Ἀθλη[illegible]

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Τὴν Κυριακὴ [illegible] ποδοσφαιρικὲς [illegible] ναϊκὸς — Ἠλυσιὲ[illegible] Μικτὴ Ἀργυρο[illegible] ωνιος — Βικτω[illegible] συματεύσε[illegible] καλλι[illegible]

ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΔΕΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ

9013156

ΚΑΘΑΡΤΙΚΑ

Ἐκεῖ πού τιμοῦν τήν Τέχνη

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΡΘΡΟ ΤΗΣ «ΠΡΑΒΔΑ»

Οἱ ἀρρώστειες τῆς Τέχνης

ΕΙΔΙΚΗ ΣΤΗΛΗ πρωϊνῆς ἐφημερίδος —τῆς «Καθημερινης»— ὄχι ξένη στα καλλιτεχνικα ζητηματα, μεταδίδει περίληψη ἑνός ἄρθρου τῆς «Πράβδα» πού ἀποτελεῖ νεα ἐπίθεση ἐναντίον τῶν μολυσμάτων, πού προερχόμενα ἀπό τούς καλλιτέχνες τῆς εὐρωπαϊκῆς παρακμῆς προσπαθοῦν νά δηλητηριάσουν τόν καθαρό ἀέρα τῆς σοβιετικῆς τέχνης. Το θέμα εἶνε ἐξοχως ἐνδιαφέρον γιατί ξεκαθαρίζει ὁρισμένες προκαταλήψεις πού γεννήθηκαν ἀπό τις πολιτικες ἐντάξεις τῶν Εὐρωπαίων καλλιτεχνῶν' τῆς παρακμῆς. Μεταφέρουμε ἐπί λέξει:

⁂

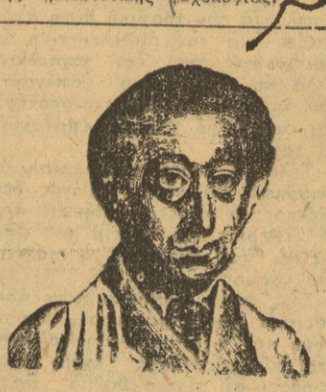
«Ὅσον ἀφορα τήν ζωγραφικήν τό μεγαλύτερον κακον προέρχεται ἀπό την Σχολήν των Παρισιων «ἡ ὁποία ἀπό μακρού ἤδη δεν ἐδίδαξε τίποτε οὔτε και ημπορεῖ πλέον νά διδάξει τίποτε εἰς κανένα». Εἰς τήν παρηκμασμένην αὐτήν τέχνην ἡ «Πράβδα» ἀντιτάσσει τήν ἀκμήν τῆς σοβιετικῆς τέχνης. Ἡ μεγάλη σοσιαλιστική ἐπανάσταση τοῦ Ὀκτωβρίου, συνεχίζει ἡ σοβιετική ἐφημερίς, διεφύλαξε τήν Ρωσικην τέχνην ἀπό την μοῖραν πού εἶχαν εἰς τας καπιταλιστικας χώρας ἡ ζωγραφική, ἡ γλυπτική και αἱ ἄλλαι καλαι τέχναι. Εἰς τόν καπιταλιστικόν κόσμον παριστάμεθα μάρτυρες, λέγει, μιάς ἀληθινῆς ἀποσυνθέσεως : εἶνε ἡ βασιλεία τοῦ φορμαλισμοῦ πού προῆλθεν ἀπό τόν Πικασσό καὶ τόν Ματίς. Ὁ φορμαλισμός αὐτός θά ἦτο ἀδύνατον νά γίνει δεκτός ἀπό τόν σοβιετικόν ρεαλισμόν.

Τώρα ὅσον ἀφορα τήν λογοτεχνίαν τῆς Δύσεως, τα πράγματα εἶνε ἀκόμη σοβαρότερα. Εὑρίσκεται εἰ ςστάδιον παρακμῆς προχωρημένον, ἀποθνήσκει καθημερινῶς ἀπό νόσους θανατηφόρους πού ὀνομάζονται πεσσιμισμός, ἀμοραλισμός, ἐκζήτησις τοῦ στύλ, κλί, σις πρός τό ἀλλόκοτον. Συμπτώματα καὶ φορεῖς τῶν νόσων αὐτῶν εἶνε οἱ Σάρτρ, Ζίντ, Ροζέ Βαγιάν, Μιλλέρ, Γκραχαμ, Γκρήν. Καὶ ὅλα αὐτά, κατά τήν «Πράβδα» πάντοτε, προέρχονται ἀπό τήν κυριαρχοῦσαν ἀποσύνθεσιν εἰς τήν Δύσιν, ἡ ὁποία διέρχεται κρίσιν ἀθεράπευτον, ἐνῶ εἰς τήν ΕΣΣΔ δέν ὑπάρχει οὔτε καὶ ἠμπορεῖ νά ὑπάρξει κρίσις, διότι ὅλα τά προβλήματα, πού συνταράσσουν τόν δυτικόν κόσμον ἔχουν λυθεῖ ἅπαξ διά παντός εἰς τήν Ρωσίαν καὶ ὁ δρόμος εἶνε πλέον ἀνοικτός διά μίαν σφριγηλήν αἰσιοδοξίαν».

«Ἀλλ' ἰδού καὶ ἡ αἰτία τοῦ ἄρθρου τῶν ραδιοφωνικῶν του μεταδόσεων καὶ τῶν ἀνησυχιῶν τῆς σοβιετικῆς ἐφημερίδος : «Ἐνῶ ἡ σοβιετική ρεαλιστική τέχνη εἶνε ἡ πλέον προοδευτική τοῦ κόσμου, οἱ «ἐπίγονοι» τῆς εὑρισκομένης ἐν παρακμῇ φορμαλιστικῆς ἀστικῆς τέχνης τῆς Δύσεως ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νά μολύνουν μέ τό δηλητήριόν των τόν καθαρόν ἀέρα τῆς σοβιετικῆς τέχνης καὶ προσπαθοῦν νά ἐπηρεάσουν τό πνεῦμα τῶν νέων καλλιτεχνῶν μας. Δέν ἀνεχόμεθα — συνεχίζει ἡ «Πράβδα»— νά ἐχωμεν πάντοτε παρά τό πλεῦρον τοῦ σοσιαλιστικοῦ ρεαλισμοῦ ἕνα παράλληλον ρεῦμα, ἀντιπροσωπευόμενον ἀπό θαυμαστές τῆς παρηκμασμένης ἀστικῆς τέχνης, οἱ ὁποῖοι θεωροῦν πνευματικούς διδασκάλους των τούς Γάλλους φορμαλιστάς Πικασσό καὶ Ματίς. Αἱ ἐκδηλώσεις αὐταὶ θαυμασμοῦ διά τούς ἀποτυχημένους καλλιτέχνας τῆς καπιταλιστικῆς Δύσεως, ἐκδηλώσεις ἀνάξιαι διά κάθε πραγματικόν Ρῶσον καλλιτέχνην προέρχονται — καταλήγει ἡ ἐφημερίς—ἀπό τίς πνιγηρές καὶ μυχλιασμένες γωνιές πού ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νά ὑπάρχουν εἰς τόν κόσμον τῆς σοβιετικῆς τέχνης».

⁂

Οἱ θέσεις αὐτές ἁπηχοῦν καθαρά τό πνεῦμα τῆς περίφημης ἔκθεσης τοῦ Ζντάνωφ καὶ μποροῦμε νά θεωροῦμε σά βέβαιο πώς καμμιά ἀλλοίωση δέν ἐπιφέρει ἡ ἀναιτέδοσή τους. Αὐτά γιά ὅσους ἐδῶ δέν μποροῦσαν ν' ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ Πικασσό μέλους τοῦ Κ.Κ.Γ., δέν ἐμποδίζει σέ τίποτε τήν τέχνη του νά εἶνε τέχνη παρακμῆς, ὅπως καὶ τά κατά τά ἄλλα ἀξιομίμητα παραδείγματα τῶν πολιτικῶν ἐντάξεων διασήμων ἄλλων σουρρεαλιστῶν, δέν ἐμποδίζουν τή σουρρεαλιστική τέχνη νά γαγγραινιάζει στό ρωμαλέο σῶμα τῆς προοδευτικῆς ψυχολογίας.

Ὁ διάσημος Ἕλληνας καλλιτέχνης Δημ. Γαλάνης, πού βρίσκεται ἀπό τήν περασμένη ἑβδομάδα στήν Ἀθήνα, ἀντιπρόσωπος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας στόν ἑορτασμό τῆς ἑκατονταετηρίδας τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς. (Αὐτοπροσωπογραφία σέ ξύλο)

Τό περίφημο ἔργο τοῦ Ρομπέρ Φλερύ πού παριστάνει τόν Γαλιλαῖο στό Ἱερατεῖο

Ἐξ. Ἑλλάδα

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

2.9.47

Ο ΝΕΟΣ ΣΚΥΛΟΚΑΥΓΑΣ

Δέν εἶχε καλά - καλά τελειώσει ὁ κατά τῆς κλίκας θόρυβος, ὅταν κατέφθασε ἀπό τό Παρίσι καὶ τό νέο μαγείρευμά της: Πρόκειται γιά μιά γαλλική ἀνθολογία τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας τοῦ 1930—1946, πού κατά παράκληση τοῦ Ἐλυάρ φιλοτέχνησε ὁ κ. Λεβέκ.

— Ὁ κ. Λεβέκ δέν ξαίρει καθόλου ἑλληνικά. Δέν χρειζόταν ὅμως, γιατί τά περισσότερα ὀνόματα, πού περιλαμβάνει ἡ ἀνθολογία, ἀποτελοῦν τό γνωστό «συνεργεῖο» τῶν αὐτομεταφράσεων, πού κατέπληξαν τήν Εὐρώπη.

— Κύριοι ἄξονες τῆς Ἀνθολογίας — χρειάζονταν καὶ σοβαρά ὀνόματα — εἶνε ὁ Σικελιανός καὶ ὁ Καζαντζάκης, ἄν καὶ ἀνήκουν σέ παλαιότερη γενεά. Ὁ σύγχρονός τους ὅμως Βάρναλης, ἡ μεγαλύτερη σύγχρονη δόξα τοῦ νεοελληνικοῦ λυρισμοῦ, λείπει.

—Δέν θά μποροῦσαν νά λείπουν τά ὀνόματα τοῦ Κοσμᾶ Πολίτη, τοῦ Θεοτοκᾶ, Βενέζη, Ἐλύτη. Ὑπάρχουν καὶ δυό ἀριστεροί, Παϊτατζῆς καὶ Βρεττάκος. Ἀλλά ὁ Λουντέμης, ὁ Ρίτσος, ὁ Χατζῆς, ἡ Παπαδάκη, λείπουν.

— Λείπει ἀκόμη, ὄχι μόνον ὁ Μυριβήλης — ἡ μεγαλύτερη δύναμη τῆς δεξιᾶς στήν πεζογραφία— πού ἡ κύρια λογοτεχνική δράση του ἔρχεται ὕστερα ἀπό τό 1930, ἀλλά πρό παντός ὁ Πρεβελάκης, ὁ Καβαδίας, ὁ Παναγιωτόπουλος, ὁ Καραγάτσης.

— Ἀντίς γι' αὐτούς, εἰσορμοῦν οἱ σουρρεαλιστές κ. Ἐγγονόπουλος καὶ κ. Σεφέρης, χειραγωγοῦντες τόν εὐτυχῶς ἄγνωστο στούς Ἕλληνες κ. Γκάτσο, καὶ διάφοροι: Α. Καμπᾶς, Γ. Μπεράτης, Ἄγγελος Βλάχος(;), Α. Μάτσας, Μάτσης Ἀνδρέου, καὶ ἕνας.. Ἀνώνυμος, ὁ φρονιμότερος ὅλων. Ἐπίσης καὶ ὁ κ. Δημαρᾶς, ὄχι λυγοτέχνης μέ τήν στενή σημασία τοῦ ὅρου.

— Ἀπό τούς «περιεχομένους» —τά περιεχόμενα δέν ἔχουν σημασία—οἱ περισσότεροι εἶνε ἄνθρωποι τῆς κλίκας: Δημαρᾶς, Ἐλύτης, Σεφέρης, Γκάτσος, Ἐγγονόπουλος, Καμπᾶς, Μάτσας, Θεοτοκᾶς, Βενέζης καὶ Ἀνώνυμος. Λείπει μόνον ἡ φωτογραφία τοῦ κ. Κατσίμπαλη.

— Οἱ παραλειπόμενοι σοβαροὶ λογοτέχνες, δεξιοὶ καὶ ἀριστεροί, δέν πιστεύουμε πώς πρόκειται νά ἐνοχληθοῦνε. Ἐδῶ στήν Ἑλλάδα, καὶ ὄχι στή Γαλλία, θά κριθοῦνε.

— Εἶνε κωμικό ὅμως νά μαίνεται καὶ νά θρηνωδεῖ ὁ διευθυντής ἑνός περιοδικοῦ γιά τήν μή ἐπαρκῆ ἐκπροσώπηση τῆς λογοτεχνίας μας, χωρίς ν' ἀναφέρει παραλειπομένους. Ἐκτός ἄν θεωρεῖ τόν ἑαυτό του λογοτέχνη.

— Δέν ἔχει γράψει παρά ἐδῶ καὶ 15 χρόνια ἕνα κακό διήγημα καὶ διάφορα χρονογραφήματα πού συμπληρώνουν τό κενό τῆς ἐξελίξεως μεταξύ φυτοῦ καὶ πρωτοζώου.

—Ἄλλο βέβαια ἄν νομίζει πώς ἡ Ἀνθολογία περιέλαβε τόσα ἄχρηστα ὀνόματα, ὥστε νά μήν ἐμβλαφτε καὶ τό δικό του.

ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΕ ΚΡΙΤΙΚΟΥΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

ΔΕΝ ΜΑΣ διαφεύγει ἡ δυσφορία τῶν ἀναγνωστῶν μας γιά τή συχνή ἀπασχόληση τῶν στηλῶν αὐτῶν μέ πρόσωπα —προσωπεῖα μᾶλλον— πού δέν ἔχουν καμμιά, ἡ ἔχουν εὐτράπελη μόνο, μέ τά γράμματα σχέση. Δέν πρόκειται δυστυχῶς γιά τά ἄτομα πού κλωθογυρίζουν ἄλλωστε σάν ὑπνωτισμένα στά ἐφιαλτικά σύνορα τοῦ γελοίου καὶ τοῦ τραγικοῦ, ἀλλά γιά τίς γνωστές καταστάσεις πού ἐκπροσωποῦν κι' ἐξυπηρετοῦν: Τόν πνευματικό δουλοφρονισμό, τόν διασυρμό τοῦ ἤθους στίς ἀγωνιώδεις πολιτιστικές ἐπιδόσεις τῆς χώρας μας, τόν ἐπαίσχυντο χαμαιλεοντισμό, τό ἀφιλότιμο πούλημα τοῦ κοντυλοφόρου στό θεό τῆς φαυλοκρατίας καὶ τοῦ ἀρριβισμοῦ καὶ τήν προσπάθεια νά νοθευτοῦν, νά παρακρουσθοῦν καὶ νά διαστραφοῦν οἱ γνήσιες καὶ ὀργανικές ἐξελίξεις τῶν πνευματικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν δυνάμεων τοῦ ἔθνους. Αὐτές τίς καταστάσεις πολεμοῦμε, χωρίς νά μᾶς ἐνδιαφέρουν τά πρόσωπα —(ἄν ἐξαιρέσει βέβαια κανείς τή φυσική του συνανθρωπου γιά τόν ἄλλον λύπη)— πολύ περισσότερο ὅταν πρόκειται γιά ἄτομα ἄδεια ἀπό κάθε ἐσωτερική ἀξία καὶ γνωστά μόνον ἀπό τόν θορυβῶδη κυνισμό τῶν ἐκδηλώσεών τους. Ξαίρουμε ὅτι οἱ καταστάσεις πού ἐκπροσωποῦν εἶνε συνέπειες γενικότερης κακῆς μοίρας τοῦ ἔθνους μας καὶ πώς δέν θά λείψουν παρά μόνο μαζί της. Ὡστόσο δέν πρόκειται σέ καμμιά περίπτωση νά ἀσχημονήσουν ἐρήμην μας: Οἱ στῆλες αὐτές, στῆλες ἠθικῆς προγραφῆς, θά ἐξακολουθήσουν νά σημειώνουν κάθε τους κίνηση γιά νά ξαίρει ὁ κόσμος πού ἔρχεται τή στάση πού κράτησαν στήν ὑπέρτατη ὥρα τοῦ ἀγώνα τῆς ἐθνικῆς σωτηρίας.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥ

Τό πολύκροτο βιβλ

Μάρτιος [illegible]: Πραξικόπημα [illegible] ΠΑΡΑΜΟΝΗ τῆς φασιστικῆς [illegible] τῆς ἐλευθερίας [illegible] κονομικῆς [illegible]

Μάϊος [illegible]

[illegible] πού ἐπακολούθησε [illegible] σάν ἐπίκαιρα [illegible]

9013157-1

ΩΝ ΑΙΜΑ

ΤΑΣΕΩΣ. - ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΑΚΤΙΚΑ ΑΠΟ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1942

ΝΗΣ, Ι. ΜΗΛΙΟΣ

ΤΡΙΤΗ
2
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1947

Πανσέληνος
Ἀν. ἡλ. 5.58, Δύσ. 6.51
Ἰωάννου Νηστ Μάμαντος

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 300

ΝΗΣ ΤΗΣ ΣΛΑΥΪΚΗΣ ΕΠΙΒΟΥΛΗΣ

ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ

ΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΞ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΦΟΜΕΝΗ ΑΠΕΙΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΦΡΑΓΜΟΣ ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΕΠΕΚΤΑΤΙΚΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΝ ΤΩΝ ΣΛΑΥΩΝ

Χέντερσον καὶ Μὰκ Βᾶ κατὰ «θερινὴν φωτογραφίαν

αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἐζήτησαν ἀπὸ τὴν βρεταννικὴν Κυβέρνησιν ν' ἀναβάλῃ ἐπ' ἀόριστον τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἐν Ἑλλάδι βρεταννικῶν στρατευμάτων. Καλῶς πληροφορημένοι ἐν τούτοις κύκλοι πιστεύουν, ὅτι ἡ εἴδησις αὕτη εἶνε ἀληθής. Καθ' ἃ ἐγκύρως ἐγνώσθη, ἡ ἀποψις τῆς Οὐάσιγκτων εἶνε ὅτι τὸ ἠθικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀποχωρήσεως τῶν ἀπομεινάντων ἤδη ἐν Ἑλλάδι βρεταννικῶν στρατευμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουν μᾶλλον συμβολικὴν σημασίαν, θὰ εἶχε σοβαρωτάτας συνεπείας διὰ τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Προστίθεται συγχρόνως ὅτι ἡ ἀμερικανικὴ δημοσία γνώμη ἐξαλολουθεῖ νὰ ἀντιτίθεται σφοδρῶς κατὰ πάσης ἀντικατασιάσεως τῶν βρεταννικῶν ὑπὸ ἀμερικανικῶν στρατευμάτων.

Οἱ πολιτικοὶ κύκλοι τοῦ Λονδίνου πιστεύουν ὅτι, καίτοι εἶνε ἐνδεχόμενον ἡ βρεταννικὴ Κυβέρνησις νὰ διστάσῃ νὰ δεσμευθῇ δι' ὑποχρεώσεως, ὅπως παραμείνουν τὰ βρεταννικὰ στρατεύματα ἐν Ἑλλάδι δι' ἀορίστου χρονικὴν περίοδον, δὲν προτίθεται εἰς τὴν πραγματικότητα νὰ τὰ ἀποσύρῃ ἐντὸς τοῦ φθινοπώρου.

ΠΡΟΣ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΑΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΝ

Νεώτεραι δημοσιογραφικαὶ πληροφορίαι ἐμφανίζουν τὰς ἀμερικανικὰς συζητήσεις διὰ τὸν ἐν Ἑλλάδι ἀγγλικὸν στρατὸν ὡς συνυφασμένας μὲ τὴν γενικωτέραν συνεργασίαν Ἀγγλίας —Ἀμερικῆς καὶ ὡς παρεχούσας ἀφορμὴν πρὸς ἐκδήλωσιν διαφωνιῶν καὶ προστριβῶν βαθυτέρας σημασίας κατὰ τὴν κρισιμον σημερον διεθνῆ στιγμήν. Οὕτω ὁ ἐν Οὐάσιγκτων ἀνταποκριτὴς τῶν «Κυριακάτικων

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

Η ΑΠΕΡΓΙΑ

Φοβούμεθα ὅτι ἡ Κυβέρνησις καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἔδωσε μίαν εἰκόνα τῶν ἱκανοτήτων της, δηλαδὴ περὶ τοῦ πόσον περιωρισμεναι εἶναι αὐται καὶ πόσον ἐπικίνδυνος ἡ ἐξάρτησις μεγάλων ζητημάτων ἀπὸ αὐτάς. Χωρὶς καιμίαν ἀσφαλῶς μελέτην καὶ καμμίαν ἀντίληψιν τοῦ ζητήματος, ἐξηγγελθη προχθὲς ὅτι ἀπαγορεύονται αἱ ἀπεργίαι τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἀπεφασίσθη δηλαδὴ ἡ θέσις αὐτῶν ἐντὸς ἑνὸς ἀδιεξόδου, χωρὶς ν' ἀναμετρηθοῦν αἱ συνέπειαι. Καὶ ἰδοὺ ἡ πρώτη ἄμεσος συνέπεια: ἡ ΑΔΕΔΥ ἐξήγγειλεν ἤδη χθὲς ὅτι παρὰ τὴν κυβερνητικὴν ἀπαγόρευσιν οἱ ὑπάλληλοι θ' ἀπεργήσουν τὴν Πέμπτην. Τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι — δεδομένου, μάλιστα, ὅτι ἡ ΑΔΕΔΥ ἐπέδειξε μέχρι σήμερον τελείαν συντηρητικότητα καὶ νομιμοφροσύνην, μολονότι οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι κυριολεκτικῶς λιμοκτονοῦν— εὑρισκόμεθα πρὸ τελείας καταρρεύσεως τοῦ Κράτους, Βεβαίως ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ ἀφελείᾳ της ἐνόμισεν ὅτι ἔλυσε ἕνα τῶν σπουδαιοτέρων κοινωνικῶν προβλημάτων τῆς χώρας διὰ μιᾶς ἀστυνομικῆς διατάξεως. Ἐὰν ἔχῃ σκεφθῇ τὰ ἐπακόλουθα —πρᾶγμα ποὺ ἀσφαλῶς δὲν εἶναι δυνατὸν— ἂς μᾶς πληροφορήσῃ ἂν θ' ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἀπεργίαν διὰ συλλήβδην ἀπολύσεως ὅλων τῶν ὑπαλλήλων ἢ διὰ πολυβολισμῶν εἰς τοὺς δρόμους.

ΑΙ ΑΦΕΛΕΙΑΙ Ἀλλὰ καὶ γενικώτερον, ἡ Κυβέρνησις σπεύδουσα εἰς τὴν δημιουργίαν ἐντυπώσεων περὶ τῆς ἀποφασιστικότητός της, περιέπεσεν εἰς σωρείαν ἄλλων σφαλμάτων, τ' ἀποτελέσματα τῶν ὁποίων μόνον διὰ τῆς... διαψεύσεως τῆς σχετικῆς εἰδησεογραφίας θὰ ἠδύναντο ν' ἀποτραποῦν. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως ὄχι μόνον τοῦτο δὲν πράττει —ἂν τὸ ἔπραττε θὰ ἐνεφάνιζεν ἐλπίδας βελτιώσεως —ἀλλ' ἐξαγγέλλει σήμερον καὶ σύνταξιν ἤδη τῶν σχετικῶν διαταγμάτων. Εἶνε δὲ μεταξὺ τῶν μέτρων αὐτῶν καὶ περιορισμοὶ εἰς τὸν τύπον ἐπὶ τῶν εἰδήσεων περὶ τῶν κινήσεων τοῦ στρατοῦ. Θὰ ἦτο, βαίως, ἀφαντάστως ἀφελὴς ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἐπίστευεν ὅτι οἱ συμμορῖται, τὰ κλιμάκια καὶ τὰ ἐπιτελεῖα τῶν γειτονικῶν χωρῶν ποὺ κατευθύνουν τὴν συμμοριακὴν δράσιν, περιμένουν νὰ πληροφορηθοῦν τὰς κινήσεις τοῦ στρατοῦ ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας. Θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως —καὶ ἤδη ἐπιτρέπεται ἐντροπὴ νὰ λέγωνται ὑπευθύνως τοιαῦτα πράγματα. Ἐνῷ ὅμως τὸ μέτρον κεῖται, ὅπως εἶναι προφανές, νὰ δηλωθῇ [illegible] συμμορίτας

ACADEMY OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS MDCCCLXXXI

57-2.

ΑΦΟΡΜΕΣ

Δυο Κριτικοί

Μιλήσαμε γιά τὸν κ Κατσίμπαλη ἂς μιλήσωμε τώρα γιά τὸν κ. Καραντώνη. Οἱ δύο αὐτοὶ πνευματικοὶ ἄνθρωποι ἔχουν στενὴ στενότατη πνευματικὴ καὶ διανοητικὴ συγγένεια! σχεδὸν τουτισμὸ Συμβαίνει συχνὰ τὶς γνῶμες γιὰ λογοτεχνικὰ ζητήματα ποὺ ἀκοῦμε ἀπὸ τὸ στέμα τοῦ κ Κατσίμπαλη νὰ τὶς βλέπουμε ὑστερα ἀπὸ λίγες μέρες γραμμένες ἀπὸ τὸν κ. Καραντώνη Εἴμαστε μως δικιολογημένοι νὰ ὑποθέσουμε ὅτι δὲν πρόκειται γιὰ τίποτε ἄλλο παρὰ γιὰ ὁμοφωνία, γιὰ συμπτωση ἀντιλήψεων, νὰ φανταστοῦμε ὅπως ὑποδείχθηκε, ὅτι ὁ κ. Καραντωνης ποὺ ἔχει τὸ τελέντο τοῦ γραπτοῦ λόγου ἁπλᾶ συμπληρώνει τὸν κ. Κατσίμπαλη ποὺ δὲν χειρίζεται παρὰ σχεδὸν μόνον τὸν προφορικό; Δὲν τὸ πιστεύω. Δὲν τὸ πιστεύω Κι' ἂν εἶχα μερικὲς ἀμφιβολίες. πολὺ ἀμυδρές, γιατὶ πάντα τὶς ἀπομακρυνε ὁ παλμὸς ὅλων τῶν κειμένων τοῦ κ Καραντώνη, ὁ παλμὸς ποὺ εἶναι ἀναμφισβήτητο τεκμήριο τῆς γνησιότητας τὶς ἐξαλείψε ὁλότελα ἡ διαφορετικὴ θέση ποὺ πῆραν οἱ δυὸ αὐτοὶ πνευματικοὶ ἄνθρωποι στὴ μεγάλη μάχη που διεξάγεται σήμερα Ὁ κ Καραντώνης φανέρωσε τὴν προσωπικότητά του, φανέρωσε ἀναλυφικὰ ὅτι ἔχει ἀτομικότητα.

Ὁ κ. Κατσίμπαλης, ἐνῶ διαισθανόμαστε ὅτ. δὲν συμπαθεῖ καὶ δὲν ἐγκρίνει τὴ στρατευμένη σκέψη, ἀποφεύγει ἐν τούτοις συστηματικὰ νὰ ἐκδηλώσει ποτὲ καθαρὰ τὰ φρονήματά του "Ισως γιατὶ δὲν ἀποφάσισε νὰ δυσαρεστήσει τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο καὶ νὰ ἀπολέσει ἔτσι τὴν εὐνοιά του γιὰ ὅσους θέλει νὰ προωθήσει 'Η βλαβερὴ ἐπίδραση τοῦ Γαλλικοῦ 'Ινστιτούτου δὲν εἶναι μόνον ἄμεση, ἀλλὰ καὶ διακλαδωμένη διαβρωτικὴ Ὁ κ. Κατσίμπαλης ὅτον ἀντελήφθηκε τὴν ἐπίδραση ποὺ προκάλεσε σὲ ὁρισμένους κύκλους ἡ «Ἐθνικὴ Ἑταιρεία τῶν Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος» ἔφθασε στὸ σημεῖο, γιὰ νὰ μὴν «ἐκτεθεῖ», νὰ διαδίδει ὅτι ἡ ὑπογραφὴ ποὺ ἔβαλε κάτω ἀπὸ τὸ ἱδρυτικὸ της καταστατικὸ τοῦ ὑποκλάπηκε Πῶς ὑποκλέπτεται μιὰ ὑπογραφή; ἀδυνατῶ νὰ τὸ κατανοήσω. 'Αλλὰ πάντως σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση διαψεύδω κατηγορηματικὰ τὴ μομφὴ γιατὶ τὴν ὑπογραφὴ μοῦ τὴν ἔδωσε ἐμένα ὁ κ. Κατσίμπαλης καὶ ἐγὼ ἔχω σὲ τέτοιο σημεῖο —σχεδὸν ποθολογικα— ἀναπτυγμένο τὸ σεβασμὸ γιὰ τὶς ἀντιλήψεις τοῦ ἄλλου ὥστε θὰ μοῦ εἶταν ἀκατόρθωτο, κι' ἂν ἀκόμα τὸ ἤθελα, ὄχι μόνο νὰ ἐκβιάσω κάποιον, ἀλλ' ἀκόμα καὶ νὰ τὸν ἐπηρεάσω

'Αντίθετα ὁ κ Καραντώνης διακήρυξε χωρὶς δισταγμὸ τὶς πεποιθήσεις του κι' ἀγωνίζεται γι' αὐτὲς στὴν πρώτη γραμμή. 'Ανεξάρτητα ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους κινδύνους ποὺ σθεναρὰ ἀντιμετωπίζει, γιατὶ κι ἂς λέει ὁ κ Βάρναλης. εἶναι κάθε ἄλλο παρὰ ἄτολμος ἐκεῖνος ποὺ ὄχι μόνον ἀρνεῖται νὰ συμπεριληφθεῖ στὴν ὀργάνωση ἀλλὰ τοχτικὰ ἀποκαλύπτει τα βιαια καὶ δόλερα συστήματά του θυσιάσε χάρη τῶν πεποθήσεών του τὴ θέση ποὺ ἀλλοιῶς τὴν εἶχε ἐξασφαλισμένη στὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχή». στὴν παράδοξη ἀνθολογία τῆς σύγχρονης Ἑλληνικῆς λογοτεχνίας ποὺ ἀπέρευσε ἀπὸ τὴ συνεργασία τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου, τοῦ κ Λεβέκ, τοῦ κ 'Ελυάρ, καὶ ἄλλων παραγόντων καὶ κατέληξε νὰ εἶναι ἕνα συγκέντρωμα ὅπου συμπλέκεται ὁ φανατισμὸς τῶν στρατευμένων μὲ τὸ φανατισμὸ τῆς κλίκας Ὁ κ Καραντώνης δὲ δίνει οὐτε ἰχνος λαβῆς γιὰ νὰ σχηματισθοῦν ἀμφιβολίες γιὰ τὴν προσωπικότητά του καὶ τὸν χαρακτῆρα του

Στὸ πνευματικὸ ὅμως πεδίο συνταυτίζεται μὲ τὸν κ Κατσίμπαλη 'Εχει ὅπως κι' αὐτὸς σαφέστατες προτιμήσεις Δὲν εἶναι ὁ κριτικὸς τῶν ἀποχρώσεων. ὁ κριτικὸς ποὺ εἶναι πλημμυρισμένος ἀπὸ δισταγμοὺς κι' ἀμφιβολίες, ἀπὸ διάθεση ἀναζήτησης καὶ συναίσθηση τῆς σχετικότητας, ποὺ ἔχει ἀνοιχτὰ τὰ ρουθούνια του γιὰ νὰ ὀσφρανθεῖ καθε πνοή, κάθε ἄρωμα, ἔστω καὶ τὸ πιὸ διακριτικό, ποὺ τὸν τυραννεῖ ἡ ἐπιθυμία τίποτε νὰ μὴ τοῦ διαφύγει. Εἶναι ὁ κριτικὸς ποὺ ἔχει βεβαιότητες, καὶ ἔτσι καὶ μονομέρειες, εἶναι ὁ κριτικὸς ποὺ ἔχει στερεὲς καὶ σταθερὲς καὶ μονοκόμματες πεποιθήσεις κι' ἀντιλήψεις. "Ο,τι τοῦ ἀρέσει τοῦ ἀρέσει ἀνεπιφύλακτα καὶ σ' ὅ,τι δὲν ἐγκρίνει δὲν ἀνευρίσκει οὐτε λεπτομερειακὰ ποσοστα.

'Ο τρόπος του δὲν εἶναι ὁ δικός μου στὸ πνευματικὸ πεδίο, θέλω νὰ κινοῦμαι μ' εὐλυγισία, εἶναι ὅμως αὐτὸς λόγος γιὰ νὰ τὸν κατηγορήσω γιὰ τὸν τρόπο του; Πιστεύω κι ἄπειρες φορὲς ὑποστηρίζω ὅτι ὁ κριτικὸς δὲν κατέχει τὴν ἀπόλυτη —κι' ἀνύπαρχτη— ἀλήθεια, ὅτι ἕνας κριτικὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἐκφράσει τίποτε ἄλλο παρὰ τὰ δικά του συναισθήματα καὶ διανοήματα. Στὴν εἰλικρινῆ προβολὴ τῶν ἀντιλήψεών του περιορίζεται τὸ χρέος του. Οἱ κριτικοὶ ἀναγκαστικὰ διαφοροποιοῦνται ἀναμεταξύ τους.

Εἶναι ὅμως μοιραῖο, εἶναι περίπου ἀναπότρεπτο ὅταν ἕνας κριτικὸς τοῦ εἴδους τοῦ κ. Καραντώνη συναντηθεῖ σ' ἕνα ἐπίμαχο σημεῖο μ' ἕναν κριτικὸ τοῦ εἴδους τοῦ κ. Ι. Παναγιωτοπούλου νὰ ἐπέρθει ἡ σύγκρουση 'Ο κ. Παναγιωτόπουλος εἶναι βασικὰ ἀλλοιώτικος ἀπὸ τὸν κ. Καραντώνη. 'Ο κ. Παναγιωτόπουλος εἶναι ὁ κριτικὸς ποὺ ἔχει ἀκονισμένα ὑπεραναπτυγμένη τὴν αἴσθηση τῶν χρωματισμῶν καὶ ἔχει ἐπίσης μέσα του δραματική, τραγικὴ ἀγωνία μήπως σφάλλει 'Ο κ Παναγιωτόπουλος ποὺ εἶναι ἕνας τύπος κριτικοῦ μὲ πανορμαντικὲς ἀπόψεις μπορεῖ ἴσως νὰ κατανοήσει καὶ ν' ἀγαπήσει τὸ ἔργο τοῦ κ Καραντώνη. Ὁ κ. Καραντώνης ποὺ εἶναι ἕνας κριτικὸς χωρὶς ἐλαστικότητα εἶναι καταδικασμένος ἀπὸ τὴ φύση τῆς ἰδιοσυγκρασίας του νὰ παραμείνει σ' ἀπόσταση ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ κ. Ι. Παναγιωτοπούλου

Στὴν ἀπονομὴ τοῦ ἐπάθλου Παλαμᾶ— οἱ περιστάσεις ἐπιβάλλουν κάποτε ἀπροσδόκητες προσεγγίσεις— ὁ κ. Καραντώνης ὑποχρεώθηκε, παρὰ τὴ θέλησή του, νὰ μιλήσει γιὰ τὸ ἔργο τοῦ κ Παναγιωτόπουλου. Τὸ ἔκανε εὐσυνείδητα ἀλλὰ χωρὶς ἐνθουσιασμὸ καὶ συμπάθεια. Ὁ κ. Παναγιωτόπουλος μὲ τὴν ὁξύτατή του εὐαισθησία τὸ συναισθάνθηκε καὶ χολώθηκε.

Στὸ βάθος τοῦ καυγᾶ, ἀφορμὴ γιὰ τὸν καυγὸ ὑπῆρξε τὸ ἔπαθλο Παλαμά. Πρέπει λοιπὸν νὰ μιλήσουμε γιὰ τὴν ὑπόθεση τοῦ ἐπάθλου Παλαμᾶ. Στὸ ἐρχόμενό μου ἄρθρο.

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

ΤΙ ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΕΙ

ΤΟ ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟΝ
ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

—'Ερυθρὸς Συνδικαλισμός.

Καίτοι πολὺ ἔχει δυσφημηθῆ ὁ Βορειοαμερικανικὸς Συνδικαλισμὸς ἀπὸ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος ἐπικριτὰς τῆς ἀριστερᾶς, καταλέγει εἰς τὸ ἐνεργητικόν του (τόσον ἡ A.F.L. ὅσον καὶ τὸ C.I.O.) σειρὰν λαμπρῶν ἐπιτυχιῶν.

Δι' αὐτὸ καὶ οἱ κομμουνισταί—ὅσοι κατώρθωσαν νὰ θέσουν ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν των ἐργατικὰς ἑνώσεις (.λχ. τὴν U.E.W.)—καταφεύγουν εἰς σκηνοθεσίας δημοκοπικῶν ἐκδηλώσεων, ἐλπίζοντες νὰ ἐπιτύχουν ἐμμέσως τοῦ σκοποῦ των, ποὺ εἶναι πολιτικὸς καὶ ὄχι οἰκονομικός.

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ

6,30 Γυμναστική. 6.45 Μουσική, 6 55 "Ο,τι ἐνδιαφέρει τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑγείαν μας, 7 05 Μουσική, 7.15 Εἰδήσεις 'Αγορανομικά, 7 30 Μουσική. 8 'Ιστορικαὶ καὶ φιλολογικαὶ σελίδες 8 15 Μουσική, 12 'Ελαφρὰ μουσική. 12.15 Εἰδήσεις, 12 25 Μουσική. 12 40 Διὰ τὸν 'Ελληνα ἐργάτην. 12.50 Συμφωνικὴ τζάζ, 1 15 Εἰδήσεις. 1 25 'Ελληνικὰ τραγούδια. 1.40 περίπατοι ἀνὰ τὴν 'Ελλάδα, 1.50 Δίσκοι, 2:25 Εἰδήσεις—Χρηματιστήριον, 2,45 'Ελαφρὸ πρόγραμμα, 5 'Ανακοινώσεις, 5.10 Σολίστ ἐλαφρᾶς μουσικῆς, 5 30 Διὰ τὰ παιδιὰ τῆς 'Ελλάδος, 5.45 'Ορχήστρα, 6 Γαλλικὴ ἐκπομπή, 6.15 'Οπερέττες, 7 Νοτιοαφρικανικὴ ἐκπομπή, 7.15 Μουσικὴ διὰ Μπάντα, 7.30 'Εκπομπὴ διὰ τὴν Βουλγαρίαν (βουλγαριστί—γαλλιστί), 7 45 'Εκπομπὴ διὰ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν (σερβιστί—γαλλιστί). 8 Μουσικὰ πορτραῖτα 8.15 Εἰδήσεις, 8 30 Κυπριακὰ τραγούδια, 8,50 Μελωδίες καὶ ρυθμοί, 9.15 'Η ὥρα τῆς Βορείου 'Ελλάδος 9 30 'Εκπο

ΕΛΛΗ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Οἱ ἐσωτερικοὶ τοῦ Α.Ο.Π. Φαλήρου

Σήμερον καὶ αὔριον θὰ γίνουν εἰς τὸ 'Ολυμπιακὸν Κολυμβητήριον μὲ ἐλευθέραν εἴσοδον οἱ ἐσωτερικοὶ κολυμβητικοὶ ἀγῶνες τοῦ 'Αθλητικοῦ Ὁμίλου Παλαιοῦ Φαλήρου.

Εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἀγῶνας θὰ μετάσχουν ἐκτὸς τῶν διακριθέντων κατὰ τοὺς Πανελληνίους κολυμβητῶν τοῦ Α.Ο.Π.Φ. καὶ οἱ Μελανοφίδης. Ζωγράφος. Φωτίου καὶ ἄλλοι νέοι κολυμβηταὶ Συνολικῶς θὰ διεξαχθοῦν 21 ἀτομικὰ ἀγωνίσματα ὅλων τῶν κατηγοριῶν καὶ τρεῖς συναντήσεις ὑδατοσφαιρίσεως. Οὕτω σήμερον θὰ γίνῃ ὁ ἀγὼν τῆς ὁμάδος τοῦ Π. Φαλήρου πρὸς τὴν Προεθνικὴν καὶ σῦριον θὰ ἐπαναληφθῆ, ἐνῶ συγχρόνως θὰ γίνῃ ἀγὼν τῆς ἑτέρας ὁμάδος τοῦ ΑΟΠΦ πρὸς τὴν νεοσύστατον ὁμάδα τοῦ Παναθηναϊκοῦ.

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἀγώνων καὶ τῶν δύο ἡμερῶν ἔχει ὡς ἀκολουθως :

Τρίτη (3 30 μ μ.) 50 μ ἐλευθ παίδων καὶ παμπαίδων. 50 μ προσθίως κορασίδων, γυναικῶν καὶ παίδων, 50 μ, ὑπτίως ἐφήβων καὶ γυναικῶν. 100 μ ὑπτίως ἀνδρῶν καὶ 200 μ. προσθίως καὶ ἐλευθ ἀνδρῶν 'Υδατοσφαίρισις : ΑΟΠΦ—Προεθνικὴ ὁμάς.

Τετάρτη (3 μ μ) 50 μ ἐλευθ. κορασίδων καὶ ἀνδρῶν, 25 μ ὑπτίως παμπαίδων, 50 μ ὑπτίως παίδων. 50 μ. προσθίως ἀνδρῶν, 100 μ. ἐλευθ παίδων καὶ γυναικῶν. 100 μ προσθίως καὶ 200 μ ἐλευθ. ἐφήβων, 800 μ. ἐλευθ. ἀνδρῶν 'Υδατοσφαίρισις : β' ΑΟΠΦ—Πανναθηναϊκός, α' ΑΟΠΦ—Προεθνικὴ ὁμάς

Οἱ ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες τῆς Κυριακῆς

Διὰ τὸ πρωτάθλημα 'Ανεξαρτήτων (ΟΠΑΣΑ) 'Αμυνα 'Αμπελοκήπων—Φωστὴρ Κοπανᾶ 1—0, "Ενωσις 'Ασυρμάτου—"Ενωσις Καισαριανῆς 3—0, "Ενωσις Βυζαντίου — 'Αστὴρ Μουσείου 4—1. Γκυζιακος—Λευκος 'Αστὴρ 2—0, ΠΕΑΚΟ—Προμηθεὺς Γκύζη 4—3.

Εἰς τὸ γήπεδον τῆς Φραγκοκκλησιᾶς, εἰς φιλικὸν ἀγῶνα, ὁ 'Αθηναϊκὸς ἐνίκησε τὴν Ἐθνικὸν 'Αστέρα Καισαριανῆς μὲ 3—1.

—Ἀπὸ χθὲς 1ην Σεπτεμβρίου ἤρχισεν ἡ νέα ποδοσφαιρικὴ περίοδος 1947—1948.

Οἱ ἀγῶνες ἀντισφαιρίσεως τοῦ Α. Ο. Κηφισιᾶς

Τὴν Κυριακὴν τὸ ἀπόγευμα διεξήχθησαν εἰς Στροφύλι οἱ τελικοὶ ἀγῶνες διὰ τὸ τουρνουὰ ἀντισφαιρίσεως τὸ ὁποῖον διωργάνωσεν ὁ Α Ο. Κηφισιᾶς.

Ἐλικὸς νικητὴς τοῦ ἁπλοῦ ἀνδρῶν ἀνεδείχθη ὁ Στάλιος, νικήσας τὸν Τσιχλάκην μὲ 6—2, 6—2

Εἰς τὸν ἁπλοῦν κυριῶν νικήτρια ἀνεκηρύχθη ἡ δίς Γεωργαντᾶ, ἐπιβληθεῖσα τῆς Κας Δρίνη μὲ 6—2, 6—4.

Οἱ ἀγῶνες τῆς Θεσσαλονίκης

Εἰς τὸ γήπεδον τῆς ΧΑΝ Θεσσαλονίκης ἡ στρατιωτικὴ ὁμάς τῆς Φρουρᾶς 'Αθηνῶν ἐνίκησε τὴν τοπικὴν ὁμάδα εἰς τὸ βόλλεϋ μπὸλλ μὲ 15—10, 15—12

Ἐξ ἄλλου εἰς ἀγῶνα μπάσκετ-μπὸλλ ἡ ὁμάς τῆς Φρουρᾶς 'Αθηνῶν ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Ἡρακλέους μὲ 55—40

Οἱ τελικοὶ τοῦ κυπέλλου Νταίηβις

Εἰς τὸ Φόρεστ Χιλλ τῆς Νέας 'Υόρκης ἤρχισαν τελούμενοι οἱ τελικοὶ ἀγῶνες ἀντισφαιρίσεως τοῦ κυπέλλου Νταίηβις μεταξὺ τῶν παικτῶν τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Αὐστραλίας. Εἰς τοὺς δύο πρώτους ἀγῶνας τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς :

Τζὰκ Κράμερ (Η.Π)—Ντὶνυ Πὲϊλς (Αὐστ.) 6—2, 6—1, 6—2, Τὲντ Σρέντερ (Η.Π.)—Τζὼν Μπρόμγουϊτς (Αὐστρ.) 6—4, 5—7, 6—3, 6—4

Αἱ εἰσαγωγικαὶ τοῦ Πολυτεχνείου

'Ἀρμοδίως ἀνεκοινώθη, ὅτι αἱ εἰσαγωγικαὶ ἐξετάσεις τοῦ Πολυτεχνείου θὰ

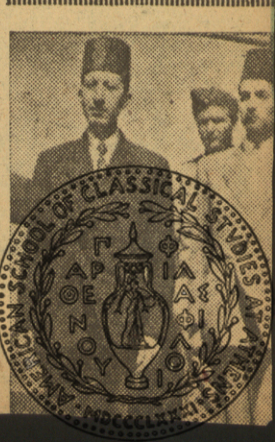
ΠΡΟΣΚΥΝ

Χθὲς ὀλίγον μετὰ μεσημ πλευσεν εἰς τὸν Πειραϊκὸν πρώτην φορὰν ἀπὸ τοῦ 1939 κεανεῖον «Νέα 'Ελλὰς» πα ἐκ Νέας 'Υόρκης Ὁ εἰσπλ ναδικοῦ 'Ελληνικοῦ ὑπερωκ ἀρχηγίδος τοῦ ἐθνικοῦ ἐμπ λου εἰς τὸν λιμένα Πειρα ὡς βε πανηγυρικὸν χαρακτῆρα τὸ ἐν τῷ λιμένι πλοῖα ἐχαι «Νέαν 'Ελλάδα» διὰ συναυλ μῶν. ἐνῶ χιλιάδες κόσμου ριολεκτικῶς κατακλύσει τὴν καὶ τὴν πλατεῖαν τῶν Τελω τοῦ πλοίου ἀνῆλθεν ὁ Δήμαρχος κ. Χαραλαμπόπυυλος τὴν συνάντησίν του μὲ τὸν διηρμήνευσε τὰ αἰσθήματα νειος καὶ συγκίνήσεως τοῦ πρώτου λιμένος καὶ ναυτρου τῆς χώρας, διότι ἐπανα ὑπερωκεάνειον μὲ τὸ ἐλπιδοφ μα «Νέα 'Ελλὰς» Βαθύτατα νημένος ὁ πλοίαρχος κ. Στ. βεβαίωσεν ὅτι ὁ χθεσινὸς ἐπ τοῦ ὑπερωκεανείου ὑπὸ τὴν νησίαν του ἀποτελεῖ τὴν εὐτ ἡμέραν τοῦ βίου το

Μεταξὺ τῶν ἐπιβ πλοίου κατελέγοντο καθη Πανεπιστημίου κ. κ Καλλι καὶ Χωρέμης. ὁ συνταγμα Τσιγάντες ἐπιστρέφων ἐκ γης καὶ ἐπιβὰς τοῦ πλοίου ε ἀπολιν, ὁ γεν. γραμματεὺς σεως 'Εφοπλιστῶν Νέας 'Υόρ Λύρας. ὁ πρόεδρος τῆς ἐτα τρικῶν συγγραφέων κ Συναδ 'Αθήναις πρόξενος τῶν 'Ηνωμ λιτειῶν κ. Γκαλντγουελ, ὁ ἐ λῶν τῆς ἐργατικῆς ἀμερικανι στολῆς κ Γκόλντεν. ὁ κ. Οὐτ ἀμερικανικοῦ ὑπουργείου τῶν ρικῶν κ.λ π

Ἰην ἐσπέραν ἡ πόλις τοῦ ἐφωταγωγήθη πρὸς τιμὴν τοῦ κοῦ ὑπερωκεανείου καὶ τῆς ἐτ δόσεως τῶν λιμένων Πειραι 'Υόρκης διὰ τῆς Κυανολεύκου

τάτη αὐτὴ συγγραφή, ὁ πρῶτος τόμος τῆς ὁποίας ἀποτελεῖται ἐκ 34 τυπογραφικῶν φύλλων καὶ ὁ δεύτερος ἐκ 35 μεγάλου σχήματος, ἐξετυπώθη κατὰ τὸ πλεῖστον κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον

σίων δαπανῶν, γενικὴν θεωρίαν τῶν δημοσίων ἐσόδων, εἰδικὴν θεωρίαν τῆς φορολογίας καὶ εἰδικώτερον τοῦ φορολογικοῦ συστήματος τῆς Ἑλλάδος. Τὰ πλεονεκτήματα τῆς διδασκαλίας τοῦ κ. κα-

ματος καὶ ἰδίως αἱ νομοτεχνικαὶ καὶ σχετικαὶ οὐσιαστικαὶ μεταρυθμίσεις, αἱ ὑποδεικνυόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐμπείρου καὶ εἰδικοῦ εἰς τὸ δημόσιον λογιστικὸν συγγραφέως καὶ καθηγητοῦ, καθὼς καὶ

Ἑλλὴν ἀκραιφνῶς προσηλωμένος εἰς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη καὶ εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης.

Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΤΗΣ "ΕΛΛΑΔΟΣ"

"Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ"

ΤΟΥ ΑΛΚΗ ΘΡΥΛΟΥ

Α΄.

Τηλεφωνήματα... Φωνὲς στὴν ἄκρια τοῦ σύρματος, δονισμένες ἀπὸ ταραχή, ἐκνευρισμὸ καὶ θυμὸ διαμαρτύρονται: «Διαβάσατε αὐτὸ τὸ αἴσχος, τὴν «Ἑλληνικὴ Περιοχή», «Le Domaine Grec», τὴν ἀνθολογία τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς λογοτεχνίας, ποὺ δίνει στὸ γαλλικὸ κοινὸ ὁ κ.Ρ.Λεβέκ: Ὀφείλετε νὰ γράψετε, γιατὶ τὸ βιβλίο αὐτό, ποὺ ἀποτελεῖ πρόκληση, δὲν πρέπει νὰ μείνει ἀσχολίαστο, δὲν πρέπει νὰ μείνει χωρὶς ἀπάντηση».

Ὄχι, δὲν τὸ διάβασα ἀκόμα. Τὸ βιβλίο γιὰ τὴν ὥρα δὲν κυκλοφορεῖ στὴν Ἑλλάδα. Ἐλάχιστα ἀντίτυπα στάλθηκαν ἀπὸ φίλους σὲ φίλους κι' αὐτὰ ἄρκεσαν γιὰ νὰ φουντώσει ὁ ἀναβρασμός, ποὺ τὸν ἔχει κι' ὅλας ἀναψει ἡ δημόσια συζήτηση γύρω ἀπὸ τὴν ὑπόθεση τῆς κλίκας. Γυρεύω ἕνα ἀπ'αὐτὰ τὰ ἀντίτυπα καὶ ἐπὶ τέλους φθάνει στὰ χέρια μου.

Ὅταν περιμένετε νὰ δεχθεῖτε ἕνα χτύπημα, τὸ χτύπημα αὐτό, ἴσως γιατὶ εἶσθε προετοιμασμένος, ἴσως γιατὶ ἡ φαντασία αὐτόματα μεγαλοποίησε καὶ ἡ πραγματικότητα ἀναγκαστικὰ παραμένει σ'ἀπόσταση,εἶνε σχεδὸν πάντα λιγότερο ἰσχυρὸ ἀπὸ κεῖνο ποὺ ὑπολογίζετε. Ὅ,τι σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο ἀφορᾶ καθαρὰ τὴ λογοτεχνία μας, δὲν μοῦ προκάλεσε τὴν ἀνανάχτηση, ἀλλὰ τὴν ἱλαρότητα, τὴν ἱλαρότητα ποὺ καταπραΰνει τὶς ἐξάψεις. Τί αἴσθημα γεννᾶ μέσα σας, ὅταν ἀναλογίζεσθε τὸ σχετικὸ μῦθο, ὁ βάτραχος ποὺ ὑπερφούσκωσε τὸν ἑαυτό του; Τί ἄλλο παρὰ εἰρωνεία;

Ἡ «Ἑλληνικὴ Περιοχή», ἡ «Ἀνθολογία τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας», δὲν παρουσιάζει, δὲν ἀναγνωρίζει παρὰ μόνον τὴ γενιὰ τοῦ 1930, κι' οὔτε αὐτὴ ὁλόκληρη. Παρουσιάζει, ἀναγνωρίζει μόνον ὅσους ἀνήκουν στὴν ὁμάδα, στὴν περίφημη κλίκα. Ἡ ὁμάδα αὐτὴ ἐπιτήδεια περικύκλωσε τὸν κ. Λεβέκ. Στὸ σημεῖο αὐτὸ γεννιέται μέσα μας ἕνα εὔλογο ἐρώτημα: Πῶς συμβαίνει ὁ κ. Λεβέκ, μιὰ ποὺ θέλησε νὰ καταπιασθεῖ μὲ μιὰ ἐργασία, ποὺ ἀπὸ τὴ φύση της ἀξιώνει τὴν ἀντικειμενικότητα καὶ τὴν εὐρύτητα βλέψεων, νὰ περιορισθῆκε σὲ μερικοὺς κι' ὁρισμένους πληροφορητάς; Εἶνε δυνατὸ ν'ἀγνοοῦσε ὅτι κάθε ἄνθρωπος ἔχει μοιραῖα τὶς προτιμήσεις του, τὶς ψυχικές του συγγένειες, τὸν ὁρίζοντά του, τὶς συντροφιές του, κι' ὅτι γιὰ νὰ σχηματίσει κανένας μιὰ ὅσο εἶνε δυνατὸ πιὸ συμπληρωμένη εἰκόνα, εἶνε ἀπαραίτητο νὰ ἔρθει σ' ἐπαφὴ μὲ πολλοὺς καὶ διάφορους ἀνθρώπους, ν' ἀκούσει διάφορες κι' ἀντιφατικὲς γνῶμες; Ὁ κ. Λεβὲκ δὲν ξέρει ἑλληνικά; δὲν ἦταν σὲ θέση νὰ διαμορφώσει ἀπὸ κατευθεῖαν γνωριμία τῶν κειμένων προσωπική του ἀντίληψη ἀκριβῶς γι' αὐτὸ εἶχε ἀπόλυτα τὴν ὑποχρέωση νὰ εἰσδύσει σὲ ὅλους τοὺς λογοτεχνικοὺς κύκλους, νὰ μάθει ποιοὶ εἶνε οἱ λογοτέχνες ποὺ κατέχουν θέση στὴν κοινὴ συνείδηση, καὶ νὰ ζητήσει νὰ ἔρθει μὲ ὅλους σὲ ἐπαφὴ καὶ νὰ προσέξει τί θὰ τοῦ πεῖ ὁ καθένας. Τὸ ὅτι δὲν τὸ ἔκανε, τὸ ὅτι ἀρκέσθηκε στὶς εἰσηγήσεις ὁρισμένων λογοτεχνῶν, ποὺ ἐπιτήδεια, τὸ ἐπαναλαμβάνω, τὸν περικύκλωσαν, ἐκδηλώνει μιὰ ἐπιπολαιότητα καὶ μιὰ κλίση πρὸς τὴν εὔκολη ἐργασία, οἱ ὁποῖες ἀσφαλῶς δὲν τὸν τιμοῦν, καὶ μαζὶ δὲν τιμοῦν καὶ τὸ σύγχρονο γαλλικὸ ἐπιστημονικὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖο ἐδῶ ἀντιπροσώπευε. Οἱ γενικεύσεις εἶνε βέβαια σφαλερές· δὲν πρέπει ποτὲ νὰ μιμούμαστε τὸν περίφημο ἐκεῖνο Ἄγγλο, ποὺ ἐπειδὴ ἅμα ἀποβιβάσθηκε στὸ Καλαὶ πρωτοείδε μιὰ γυναίκα μὲ κόκκινα μαλλιὰ ἔγραψε στὸ σημειωματάριό του: «Ὅλες οἱ Γαλλίδες ἔχουν κόκκινα μαλλιά». Ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἕνας ἄνθρωπος ἐντεταλμένος σὲ μιὰ ἐπίσημη θέση, διαλεγμένος γιὰ νὰ ἐκπροσωπήσει τὸ Ἔθνος του, συνδέεται μὲ τὸν τόπο του· οἱ ἀντινοβολίες του, ὅπως καὶ οἱ ἀποτυχίες του ἀντανακλοῦν σ' αὐτόν. Τελικὰ ὅμως ὁ κ. Λεβὲκ καὶ ἡ Γαλλία δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν, τοὐλάχιστον ἅμεσα.

Ὅ,τι μᾶς ἐνδιαφέρει ἅμεσα εἶνε ἡ νοοτροπία τῆς γενιᾶς τοῦ 30, ἤ, ἀκριβέστερα, τῆς κλίκας, ὅπως ἀποκαλύπτεται φανερὰ κι ..ἀδιαντρόπα στὰ σχόλια καὶ στὶς εἰσηγήσεις τοῦ κ. Λεβέκ. Τί πιστεύει γιὰ τὸν ἑαυτό της ἡ γενιὰ τοῦ 30 ἀπὸ καιρὸ τὸ ὑποπτευόμαστε. Δὲν εἶχε ὅμως ἰσαμε τώρα τολμήσει νὰ τὸ δηλώσει ξεκάθαρα. Ὁ κ. Λεβὲκ κατέγραψε, πιστά, εὐσυνείδητα καὶ μὲ περισσὴ ἀφέλεια ὅλα ὅσα διεκδικεῖ καὶ τοῦ εἰσηγήθηκε καὶ ἔτσι μέσ' ἀπὸ τὰ σχόλιά του καὶ τὶς εἰσαγωγές του πληροφορούμαστε πολλὰ τὰ παράδοξα, τὰ καταπληκτικά, τὰ διασκεδαστικά, τὰ φαιδρά. Ἰδοὺ ποιὰ ἐντύπωση θὰ σχηματίσει γιὰ τὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία ὁ ἀνίδεος ἀναγνώστης ποὺ θὰ συγκεφαλαιώσει καὶ θὰ ἀνασυνθέσει ὅλα ὅσα βρίσκονται σκόρπια σ' αὐτὰ τὰ σχόλια καὶ σ' αὐτὲς τὶς εἰσαγωγές.

Πρὶν ἀπὸ τὸ 1930 δὲν ὑπῆρχε στὴν ἑλληνικὴ καλλιτεχνικὴ περιοχὴ τίποτε ἢ περίπου τίποτε. Τίποτε ἄλλο ἀπὸ δύο γάργαρες πηγές: ὁ Μακρυγιάννης κι' ὁ Θεόφιλος. Ἡ γενιὰ τοῦ 1930 τὶς ἀνακάλυψε, τὶς γεύθηκε, ἀντλήφθηκε ὅτι ἀπ' αὐτὲς ἀναβλύζει ἡ ζωὴ καὶ ἡ παράδοση, ἐμποτίσθηκε καὶ πλουτίσθηκε ἀπ' αὐτὲς κ'ἔκανε καὶ τὸ χρέος της: Τὶς προσέφερε στὴν κοινὴ χρήση. Δὲν ἰσχυρίσθηκε τελευταῖα ὁ κ.Σικελιανός, ποὺ ἀνάμεσα σὲ διάφορους θεούς, ἄλλοτε ὀφικοὺς καὶ δελφικοὺς καὶ τὼρα κόκκινους κ' αἱματοβαμένους, ὑμνεῖ καὶ τὴν κλίκα σ' ἀνταπόδοση τοῦ ὅτι εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐλάχιστους προδρόμους, τὸν ὁποῖο στήνει σὲ βάθρο, ὅτι ἅμα ἀντίκρυσε τὸ Θεόφιλο ἐγένετο φῶς!... εἶδε γιὰ πρώτη φορὰ τὸν γραφική, εἶδε γιὰ πρώτη φορὰ τὸν κόσμο ἀναστημένο σεἰκόνες;Κοντὰ στὸ Θεόφιλο τύφλα νἄχουν ὅλοι οἱ ζωγράφοι τῆς Ἀναγέννησης κι' ἀκόμα κι' ὁ Θεοτοκόπουλος. Ἂν δὲν εἴμαστε σὲ θέση νὰ κάνομε ἀφαίρεση τῶν ὑπερβολῶν τῶν κομματισμῶν, ὅλες αὐτὲς οἱ ἰαχὲς τῆς κλίκας θὰ μᾶς ἔκαναν ἀντιπαθέστατο κι'ἀποκρουστικότατο τὸν ἄμοιρο καὶ ταπεινὸ κι' ἀθῶο Θεόφιλο, τὸν ὁποῖο οὔτε κἂν πρωτοέφερε αὐτὴ στὴν ἐπιφάνεια, ἀλλ'ἂν δὲν μὲ ἀπατᾶ ἡ μνήμη μου, μ'ἕναν τρόπο μετρημένο καὶ ζυγισμένο ὁ Μελᾶς κι' ὁ Οὐράνης.

Ἀλλ' ἂς ἐπανέρθομε στὸ ζήτημά μας. Πρὶν ἀπὸ τὸ 1930 λοιπόν, σύμφωνα μὲ τὸν κ. Λεβὲκ καὶ τοὺς εἰσηγητάς, δὲν μποροῦμε ν' ἀνεύρομε παρὰ δυὸ πηγὲς καὶ μερικούς, πέντε τὸν ἀριθμό, ποιητὰς ξεχωριστοὺς καὶ κορυφαίους, ἀλλὰ κι' ὁλότελα ἀπομονωμένους, χωρὶς ὑπόβαθρο: τὸν Σολωμό, τὸν Παλαμᾶ, τὸν Καβάφη, τὸν Σικελιανό, τὸν Καζαντζάκη. Οἱ ποιηταὶ αὐτοὶ προβάλλουν σὰν ὁάσεις μέσα σὲ ἀπέραντη καὶ κατάξερη ἔρημο, σὰν φαινόμενα. Ἡ στάθμη γύρω τους εἶταν πάρα πολὺ χαμηλὴ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ διαχύσουν ἀπὸ μέσα τους πνευματικὴ ζωή, γιὰ νὰ μπορέσουν ν' ἀναπτύξουν τὴν πνευματικὴ ζωή. Αὐτοί, καὶ πλάϊ τους ἡ ὁλότελη ἀνυπαρξία κάθε πνευματικῆς ζωῆς, εἶνε ὁ ἀπολογισμὸς ἴσαμε τὸ 1930: «Οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς ἴσαμε τότε (δηλαδὴ ὁ Γρυπάρης, ὁ Μαλακάσης, ὁ Θεοτόκης, ὁ Χόρν, ὁ Βλαχογιάννης, ὁ Ροΐδης, ὁ Παπαδιαμάντης, ὁ Χατζόπουλος, ὁ Ξενόπουλος, ἀναφέρω ἁρπαχτὰ καὶ στὴν τύχη μερικὰ ὀνόματα) δὲν εἶχαν παρὰ μιὰ ἔννοια πῶς νὰ διασκεδάσουν τὸ Κοινό τους· κυριαρχοῦσε τὸ πνεῦμα τοῦ μπουλεβάρ». (σίκ· σελ. 9).

Ἡ πνευματικὴ ζωὴ ἐπομένως ἀρχίζει νὰ ἐκδηλώνεται κατὰ τὸν ἐπιβεβαιωμένο ἀπὸ τὸ 1930. Ἀλλὰ ἐδῶ ἔχομε ἕνα φαινόμενο ποὺ μποροῦμε νὰ ἐξηγήσομε ἀπὸ τὸ βόλι τῆς ἀπομόνωσης. Θὰ συνεχίσομε τὴν ἔρευνα τῆς ὁμάδα.

Εἰς τὴν Πετρόπολιν τῆς Βραζιλίας συνεκροτήθη ἡ Παναμερικανικὴ Διάσκεψις, ἤτις ἀπησχολήθη μὲ τὴν ἄμυναν τῶν Κρατῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τὴν σημασίαν τῆς Διασκέψεως ταύτης ἐξῆρεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἡν. Πολιτειῶν κ. Μάρσαλ. Εἰς τὴν εἰκόνα μας ὁ κ. Μάρσαλ, συνομιλῶν μὲ τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Βραζιλίας κ. Φερνάντες, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Διασκέψεως.

"Ἑλλάς" 1.9.47 3013158.

Ο ΓΚΑΜΑΓΚΟΡΙ
Ιαπωνικὸς θεὸς τοῦ πολέμου

...ται ἡ Ἰαπωνία καὶ διὰ λόγους ἐσωτερικῆς σταθερότητος. Ἡ ἀπειλητεῖσα γενικὴ ἀπεργία τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου, ἤτις ἀνεστάλη μόνον τῇ ἐπεμβάσει τοῦ συμμαχικοῦ παράγοντος, δεικνύει τὴν φύσιν καὶ τὴν ἔκτασιν τοῦ κινδύνου.

Εἶναι ζήτημα ἐρεύνης τῶν εἰδικῶν τὸ ἐρώτημα: Πόσον στρατὸν θὰ χρειασθῇ ἡ Ἰαπωνία ἐὰν δὲν δοθοῦν συμμαχικαὶ ἐγγυήσεις. Τέσσαρες μεραρχίαι ἐθνοφυλακῆς, μία μικρὰ ἀεροπορικὴ δύναμις καὶ μερικὰ πλοῖα διὰ τὴν ἄμυναν τῶν ἀκτῶν θὰ ἦσαν ἴσως ἀρκετά.

Εἰς τὸ πολιτικοοικονομικὸν πεδίον, ἡ κατοχὴ εἶχεν ὡς ἀξίωμά της τὸ γεγονὸς ὅτι μία πεινασμένη καὶ ἀπηλπισμένη Ἰαπωνία θὰ ἦτο βυθισμένη εἰς τὸ χάος καὶ θὰ ἐκινδύνευε ν' ἀποδυθῇ εἰς νέας ὁ-

◆ ——— ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

...ρων γυναικῶν τοῦ κόσμου ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Κάϊρον, ἐγκαταλείπουσα τὴν μικρὰ της θυγατέρα Σαγνάζ.

«Βλέπ... λέγουν εἰς τὴν Τεχεράνην, οἱ Κουτσομπόληδες, «αὐτὸς δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ μιὰ γυναῖκα, πῶς θὰ κρατήσῃ ἕνα βασίλειο;»

Ἀλλὰ τί εἶναι τὸ Βασίλειόν του:

Οἱ εὐγενεῖς τῆς Περσίας, οἱ πολίτικηπες, οἱ μεγαλογαιοκτήμονες καὶ οἱ πλούσιοι, οἱ ὁποῖοι εἶναι παρασκευηταὶ τόσον τοῦ Παρισιοῦ, ὅσον καὶ τῆς Μέκκας, δὲν μποροῦν νὰ ἐννοήσουν ἕναν Σάχ... ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ περὶ ἐπαναστάσεων. Ἐξαγοριώνονται ὅταν ἕνας βασιλεὺς ὁμιλῇ διὰ τὰ δίκαια τοῦ λαοῦ του, ὅταν ζητῇ νὰ πληρώσουν μισθοὺς ἀρκετοὺς διὰ νὰ ζήσουν, νὰ μάθουν ἀνάγνωσιν καὶ

◆ ——— ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ

Δὲν εἶναι περίεργον, ἐνῷ ταξιδεύετε εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Αἰγύπτου, νὰ εὕρετε ξανθοὺς Γερμανοὺς νὰ συνεργάζωνται μελαψοὺς Αἰγυπτίους, εἴτε ὡς μηχανικοί, εἴτε ὡς γεωπόνοι. Οἱ Αἰγύπτιοι, γνωρίζοντες τὴν ἐξαιρετικὴν των κατάρτισιν εἰς παρομοίας ἐργασίας, τοὺς περιποιοῦνται καὶ τοὺς κρύβουν. Πρὸ ἡμερῶν μάλιστα ἡ αἰγυπτιακὴ ἀστυνομία ἀνεκάλυψε μίαν ὁλόκληρον συμμορίαν, ἡ ὁποία εἶχε σκοπόν της νὰ... πωλῇ Γερμανοὺς αἰχμαλώτους ἀντὶ 8 λιρῶν μηνιαίως. Διὰ μίαν ἐργασίαν, ἡ ὁποία ἀπαιτεῖ εἰδικοὺς μὲ μισθὸν 30 λιρῶν τουλάχιστον, ἡ συμμορία αὐτὴ ἐπρομήθευεν ἀνθρώπους ἀντὶ ὀκταλίρου. Πῶς δὲ νομίζετε ὅτι τὸ κατώρθωνε; Δι' ὁλοκλήρου πολυπλόκου ὀργανώσεως, ἡ ὁποία ἐβοήθει τοὺς αἰχμαλώτους νὰ ἀποδράσουν. Οἱ

Διακόσιες χιλιάδες Γερμανοὶ στρατιῶται περιμένουν τὴν ἀπόφασιν ποὺ θὰ κρίνῃ τὴν τύχην των. Νοσταλγικὰ παρακολουθοῦν τὰ μεγάλα πλοῖα ποὺ περνοῦν ἀπὸ τὴν Διώρυγα. Δὲν ξέρουν ἂν κάποιο ἀπὸ αὐτὰ θὰ πλευρίσῃ κάποτε εἰς τὴν ἐρημικὴν ἀκτὴν διὰ νὰ τοὺς μεταφέρῃ εἰς τὴν πατρίδα των. Δὲν ξέρουν ἂν τώρα μὲ τὴν μελετωμένην ἀπόφασιν τῆς μεταφορᾶς τοῦ Βρεταννικοῦ Στρατηγείου εἰς τὴν Κένυαν, θὰ μεταφερθοῦν καὶ ἐκεῖνοι βαθύτερα εἰς τὴν Ἀφρικήν. Τὸ ζήτημα τῶν αἰχμαλώτων τῆς Μέσης Ἀνατολῆς θὰ κριθῇ ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀπόφασιν ποὺ θὰ ληφθῇ διὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Ἄγγλων ἀπὸ τὴν Διώρυγα.

Ντ. ΚΟΥΤΣΟΥΜΗΣ

...τῶν δυνατῶν τοῦ κόσμου τὴν πραγματοποίηση γιὰ τὸν ἴ... του ἑαυτό, ὑπῆρξε ὡστόσο ἀ... μεσα στοὺς αἰῶνες ὁ φωτεινότερ... μορφωτικὸς δεσμὸς γιὰ τὴ βαθ... αία ὡρίμανση μιᾶς ὑψηλῆς πνευ... τικῆς καὶ ἠθικῆς ἀλληλεγγύης ἀ... μεσα σ' ὅλους τοὺς λαούς.

Εἶναι κοινὸς τύπος, πὼς ἐπὶ ...ώνες καὶ γιὰ ὅλες τὶς πολιτισ... νες χῶρες, ὁ ἑλληνικὸς ὅρος «Ἀ... φικτιονίες» ἐπολιτογραφήθη π... τοῦ σὰν ἡ ἔκφραση τοῦ πιὸ ὑ... λοῦ ἰδανικοῦ γιὰ τὴν ἕνωση π... λαῶν κάτου ἀπὸ τὴν ἴδια Ἀρ... Σοφίας καὶ Ὡραιότητος.

Ἀλλὰ ἡ Ἀρχὴ αὐτὴ δὲν ἦ... μόνο τὸ βαθὺ ἐνδόμυχο αἴτημα ... ἀρχαίας Ἑλλάδας. Ἐκαλλιεργ... κε ἔντονα ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσωπ... τικώτερους ἄνδρες τῆς Ἱστορ... τῆς νεώτερης Ἑλλάδας, ἀρχίζ... τας ἀπὸ τὸν πρωτομάρτυρα τῆς ...ωνικῆς μας ἀναστάσεως, τὸ Ρ... Φεραῖο, ἐφωτίστηκε μὲ τὸ ἔρ...

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

Ἕνα πάθημα τῆς Ἑλληνικῆς λογοτεχνίας

ΟΙ ΑΝΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΖΗΜΟΙ ΞΕΝΟΙ

Ἔχω τὴ συνήθεια νὰ δυσπιστῶ ὅταν ἀκούω πολλὲς καὶ ἔντονες διαμαρτυρίες. Καὶ θεωρῶ χρέος μου νὰ ἐξαντλῶ κάθε ἐπιείκεια γιὰ τὶς ἐργασίες τῶν ξένων, ποὺ ἀπὸ ἀγάπη στὸν τόπο μας θέλουν νὰ τὸν ἐξυπηρετήσουν ἔστω κι' ἂν δὲν ἔχουν ὅλα τὰ ἀπαραίτητα στοιχεία, ἔστω κι' ἂν δὲν κατώρθωσαν νὰ συμπληρώσουν μιὰ πρώτη καὶ βασικὴ προετοιμασία. Ὅταν ὅμως εἶδα τὸ βιβλίο ποὺ τύπωσε στὸ Παρίσι ὁ κ. Ροβέρτος Λεβέκ, καθηγητὴς ὡς πέρσι ἀκόμα στὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀθηνῶν, γιὰ νὰ δώσῃ στοὺς συμπατριῶτες του καὶ σὲ ὅσους ξαίρουν γαλλικὰ μιὰν εἰκόνα τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς, ὅταν διάβασα αὐτὴ τὴν περίφημη «Ἑλληνικὴ περιοχὴ» («Ντομαὶν Γκρεκ»), βρῆκα τὶς διαμαρτυρίες ποὺ προκλήθηκαν ὄχι μόνο δικαιολογημένες, ἀλλὰ πολὺ ἤπιες καὶ θεώρησα συμμετοχή, σ' ἕνα σκάνδαλο, ἀληθινὰ συνενοχή, τὴ συγκατάβασή μου νὰ σιωπῶ γιὰ τὸ περιεχόμενο καὶ γιὰ τὴν ἀπαράδεκτη πρόθεση, ποὺ κρύβουν οἱ σελίδες τούτου τοῦ βιβλίου. Ἡ «Ἑλληνικὴ περιοχὴ» δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἁπλὸ μόνο λάθος ἢ πρόχειρη ἐργασία. Εἶναι μιὰ κακὴ πράξη τοῦ κ. Λεβέκ, ποὺ ὄχι ἐμεῖς ἀλλὰ οἱ συμπατριῶτες του δὲν πρέπει νὰ τοῦ τὴν συγχωρήσουν. Τοὺς καλεῖ νὰ τοὺς κατατοπίσῃ σ' ἕναν τομέα τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς, ποὺ ὀπωσδήποτε πρέπει νὰ τὸν γνωρίσουν γιὰ νὰ νοιώσουν καὶ νὰ ἐξηγήσουν τὸν σημερινὸ Ἕλληνα, καὶ δὲν τοὺς δίνει οὔτε κἂν σωστὲς πληροφορίες. Οὔτε ἁπλὲς, καθαρὲς, ἐξακριβωμένες, γιὰ νὰ μὴν πῶ τίμιες, πληροφορίες.

Αὐτὴ ἡ «Ἑλληνικὴ περιοχὴ» ἔχει τὴν ἱστορία της καὶ μᾶς τὴν διηγειται ὁ κ. Λεβὲκ στὸν πρόλογό του. Πέρσι ποὺ ἦρθε στὴν Ἀθήνα ὁ κ. Πὼλ Ἐλυάρ, τοῦ ζήτησε νὰ ἑτοιμάσῃ γρήγορα-γρήγορα μιὰν ἀνθολογία μὲ σελίδες εἴκοσι ποιητῶν καὶ πεζογράφων μας, ποὺ πιστὰ ν' ἀντιπροσωπεύουν τὴν πνευματικὴ Ἑλλάδα τοῦ 1930—1946. Ὁ κ. Λεβὲκ δέχτηκε. Ἀλλ' ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ δέχτηκε, ἀρχίζει καὶ ἡ κακὴ πράξη ποὺ ὁλοκλήρωσε τυπώνοντας τὴν «Ἑλληνικὴ περιοχή». Δέχτηκε. χωρὶς νὰ ξαίρῃ καθόλου ἑλληνικά. Δέχτηκε ἴσως ἐπειδὴ εἶχε «μεταφράσει» κι' ἄλλα νεοελληνικὰ λογοτεχνικὰ κείμενα. Μὰ ἐδῶ δὲν ἦταν μόνο νὰ «χτενίσῃ» μεταφράσεις ποὺ εἶχαν σχεδὸν κάμει ἄλλοι. (Τοῦτο τὸ θεωρεῖ συνεργασία ὁ κ. Λεβέκ, ἄλλοι ὅμως, καὶ συμπατριῶτες του εἰκόμα ποὺ μένουν στὴν Ἀθήνα, γνωρίζουν πολὺ καλὰ ὅτι δὲν ξαίρει ἑλληνικὰ καὶ ἀποροῦν γι' αὐτὴ τὴ «συνεργασία»). Γιὰ νὰ συγκροτήσῃ τὴν ἀνθολογία ποὺ τοῦ ζήτησε ὁ κ. Ἐλυάρ, ἔπρεπε πρῶτα νὰ διαλέξῃ κείμενα κ' ἔπειτα νὰ τὰ μεταφράσῃ. Ἀλλὰ πῶς νὰ διαλέξῃ, ἀφοῦ ἀπὸ τὴ λογοτεχνία μας γνωρίζει μόνο ὅ,τι τοῦ ἔχουν ὑποδείξει καὶ μόνο ὅ,τι τοῦ ἔχουν μεταφράσει; Οὔτε μπορεῖ νὰ πῇ ὅτι βασίστηκε σὲ ἀνθρώπους ποὺ τοὺς δοκίμασε καὶ τοὺς εἶχε ἐμπιστοσύνη. Στὸ διάλεγμα χαρακτηριστικῶν σελίδων γιὰ τὴ συγκρότηση μιᾶς ἀνθολογίας δὲν ὑπάρχει τέτοιο ζήτημα ἐμπιστοσύνης. Ἐνημέρωση χρειάζεται γοῦστο ἀτομικὸ καὶ συναίσθηση εὐθύνης. Καὶ τὴν εὐθύνη αὐτὴ φαίνεται πὼς δὲν τὴν ἔνιωσε οὔτε μιὰ στιγμὴ ὁ κ. Λεβέκ.

Ἔπειτα, γιατὶ ἔπρεπε νὰ εἶναι εἴκοσι οἱ λογοτέχνες ποὺ θ' ἀντιπροσώπευαν τὴ σημερινὴ πνευματικὴ Ἑλλάδα καὶ ὄχι δεκαπέντε, δεκαοχτὼ ἢ εἴκοσι πέντε καὶ εἰκοσιοχτώ; Καὶ πῶς ὑποχώρησε ὁ κ. Λεβὲκ σ' αὐτὴ τὴν ἀντικριτὴ ἀξίωση τοῦ κ. Ἐλυάρ, σ' αὐτὴ τὴν αἰθσιρεσία ποὺ δὲν εἶναι ἀνεκτὴ ἀπὸ κανέναν ἀληθινὸ πνευματικὸ ἄνθρωπο; Ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα ἐρωτήματα. Μὰ πρέπει νἀρθουμε στὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος.

Ἀπὸ πέρσι ὡς ἐφέτος φαίνεται πὼς ἔμαθε ἑλληνικὰ ὁ κ. Λεβέκ, διάβασε ὅλη τὴ νέα λογοτεχνία μας, ἐνημερώθηκε τόσο ποὺ νὰ μπορῇ νὰ κρίνῃ, νὰ συγκρίνῃ καὶ νὰ διαλέγῃ, μετάφρασε τὰ κείμενα, τὰ προλόγισε, ἔκαμε κι' ἀπὸ μιὰ εἰσαγωγὴ γιὰ τὸν καθένα συγγραφέα ποὺ κέρδισε τὴν προτίμησή του καὶ τύπωσε τὴν ἀνθολογία του, πού, μολονότι ἔχει καὶ σελίδες ἀληθινὰ ἐκλεκτῶν λογοτεχνῶν, σὰν σύνολο καὶ σὰν εἰκόνα τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς προκαλεῖ τὰ γέλια. Βρίσκω στὴν «Ἑλληνικὴ περιοχὴ» τραγούδια καὶ πεζογραφήματα: Ἀγγέλου Σικελιανοῦ, Ν. Καζαντζάκη, Τ. Κ. Παπατζώνη, Γ. Σεφέρη, Ὀδ. Ἐλύτη, Νίκου Γκάτσου, Νίκου Ἐγγονόπουλου, Ἀ. Καμπᾶ, Ἀλ. Μάτσα, Μάτσης Ἀνδρέου, Ν. Βρεττάκου, Ἠλ. Βενέζη, Κοσμᾶ Πολίτη, Γ. Θεοτοκᾶ, Γ. Μπεράτη, Ἀγγέλου Βλάχου, Λ. Νάκου, Κ. Δημαρᾶ, Ἀνώνυμου καὶ Σωτ. Πατατζῆ. Στὴν ἀρχὴ, μᾶς σταματοῦν τὰ πέντε-ἕξη ὀνόματα ποὺ κατέχουν ἀληθινὰ κεντρικὴ θέση στὴ λογοτεχνικὴ παραγωγὴ τῆς τελευταίας δεκαπενταετίας. Ἔπειτα, διαβάζουμε μιὰν ἐξήγηση γιὰ τὴν παρουσία τοῦ Σικελιανοῦ καὶ τοῦ Καζαντζάκη ἀνάμεσα σὲ λογοτέχνες ποὺ ἀνήκουν σὲ μιὰν ὡρισμένη περίοδο (ἐπειδὴ ὁ Σικελιανὸς κι' ὁ Καζαντζάκης ἀνανεώθηκαν, ἐπειδὴ πίστεψαν στὸν ἄνθρωπο κλπ.) καὶ προχωροῦμε, μολονοτι ἀπὸ τοὺς παλαιότερους δὲν εἶναι μόνο ὁ Σικελιανὸς κι' ὁ Καζαντζάκης ποὺ ἔδωσαν συμαντική ἐργασία ἀπὸ τὸ 1930 ὡς τὸ 1946. Ἀλλὰ οἱ ἄλλοι, ὅλοι οἱ ἄλλοι; Ὁ κ. Λεβὲκ δὲν ὡσφράνθηκε τίποτα, δὲν εἶδε πόσες συγγένειες ὑπάρχουν ἀνάμεσα στὰ κείμενά τους δὲν κατάλαβε τίποτα, δὲν ὑποπτεύθηκε ὅτι, ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς ποὺ εἶναι φανερὸ ὅτι ἀποτελοῦν ὁμάδα,—λίγο κριτικὸ νοῦ νἄχῃς, τὸ ἐξακριβώνεις ἀμέσως,—δὲν ὑποπτεύθηκε ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουν κι' ἄλλοι πνευματικοὶ ἄνθρωποι, περισσότερο ἢ λιγώτερο ἀξιόλογοι, ἀλλ' ὁπωσδήποτε διαφορετικοί, πῶς δὲν τοὺς ἀναζήτησε, πῶς δὲ συγκεντρωσε πληροφορίες, πῶς δὲν ἔβαλε νὰ τοῦ «μετφράσουν» τὰ βιβλία τους, τὰ τραγούδια τους, τὴν ποικιλὴ ἐργασία τους;

Ὁποιον κι' ἂν ρωτήσετε, καὶ τὸν πιὸ ἀπληροφόρητο, θὰ σᾶς πῇ, μὲ ἐντελῶς ἥσυχη τὴ συνείδηση, ὅτι δέκα τ' ὀλιγώτερο πεζογράφοι (διηγηματογράφοι, μυθιστοριογράφοι, κριτικοί, δοκιμιογράφοι) καὶ ποιηταί, τουλάχιστον ἰσότιμοι,—τουλάχιστον, λέγω,— ἰσότιμοι μὲ τοὺς καλύτερους ἀπὸ τοὺς δέκα ὀχτὼ τῆς «Ἑλληνικῆς περιοχῆς»,—ὁ Σικελιανὸς κι' ὁ Καζαντζάκης ἀνήκουν σὲ ἄλλη γενεὰ καὶ σ' ἄλλη σειρὰ — ἔχουν ἀγνοηθεῖ. Καὶ θὰ σᾶς προσθέση ὅτι, χωρὶς αὐτούς, ὅσοι ἐπῆραν εἰσιτήριο καὶ ἐξασφάλισαν θέση στὴν «Ἑλληνικὴ περιοχή», οἱ γνωστοί, ἐννοεῖται, καὶ οἱ ἀξιόλογοι, δὲν μπο-

...γαίνουν κοντὰ στὸν παλμὸ τῆς ἐποχῆς. Στὰ χρόνια ποὺ θ...ει νὰ παρουσιάσῃ ἡ «Ἑλληνικὴ περιοχή», ὅ,τι ἀξίζει περισσότερο εἶναι μιὰ συνεργασία δυνάμεων, μιὰ πυκνὴ σύνθεση. Σ' αὐτὴ τὴν περίοδο, σ' αὐτὸν τὸν στίβο, οἱ καλύτεροι δρομεῖς τρέχουν σχεδὸν ὅλοι μαζί, στὴν ἴδια σειρά, καὶ μὲ τὴν ἴδια ἀντοχή, γιὰ τὴν ὥρα τουλάχιστον. Κι' ἂς γίνεται πολὺς θόρυβος πότε-πότε γύρω ἀπὸ μιὰ ἢ περισσότερες ἐπιτυχίες. Δὲν ὑπάρχει ὁ ἀρχηγός, ὁ ἕνας, ὁ μοναδικός, ποὺ νὰ σκεπάζῃ καὶ ν' ἀντιπροσωπεύῃ τὴν ἐποχή, τῇ γενεὰ ἂν θέλετε.

Πηγαίνουμε ὅμως πολὺ μακρυά. Κι' ὁ κ. Λεβὲκ δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς παρακολουθήσῃ. Θὰ μποροῦσε ὅμως ὁ συμβουλος ἢ οἱ σύμβουλοί του,—ὅηλ. ὁ τρίτος ὑπεύθυνος γιὰ ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία, ἀφοῦ ὑπεύθυνος εἶναι καὶ ὁ κ. Ἐλυάρ μὲ τὶς ἐντολές ποὺ ἔδωσε,—θὰ μποροῦσε, ἂν δὲν εἶχε ἰδιοτέλεια ἢ ἂν δὲν ἤθελε νὰ διασκεδάσῃ (εἶναι ἔτσι συγκροτημένη ἡ «Ἑλληνικὴ περιοχὴ» ὥστε κ' ἐκεῖ πάει τὸ μυαλό σου), θὰ μποροῦσε μὲ ἐντελῶς ἥσυχη τὴ συνείδησή του νὰ δώσῃ κείμενά νέων εἴκοσι—εἰκοσιπέντε λογοτεχνῶν ποὺ ἀποτελοῦν σήμερα ὁλόκληρη τὴν πραγματικότητα στὰ Ἑλληνικὰ γράμματα. Καὶ οὔτε νὰ ψάξῃ πολὺ εἶχε οὔτε νὰ μείνῃ μὲ ἀμφιβολίες.

Πολὺ ἀπορῶ καὶ πολὺ λυπᾶμαι ποὺ ἕνας Γάλλος ἔκαμε αὐτὴ τὴν κακὴ πράξη γιὰ τὴ λογοτεχνία μας (καὶ ὄχι μόνο μὲ τὴν ἐκλογὴ τῶν κειμένων τῆς «Ἑλληνικῆς περιοχῆς» ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν πρόλογό της, ὅπου ὑπάρχουν ἀβασάνιστες καὶ δυσφημιστικὲς κρίσεις γιὰ τὴν πιὸ σεβαστὴ λογοτεχνικὴ μας παραγωγὴ καὶ μὲ ἄλλα σχόλια, ποὺ σὲ μερικὰ σημεῖα δὲν ἔχουν καλὴ κοσκευτικὰ γιὰ τὸν χαρακτῆρα τῶν Ἑλλήνων, πολὺ λυπᾶμαι, ἀλήθεια, ποὺ ἕνας Γάλλος ἐπιζήμιος, ὅταν τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀθηνῶν προσφέρει τόσες ὑπηρεσίες ...ἀκόμη καὶ τύπωσε τὸν β' τόμο τῆς «Ἱστορίας ...τους;) καὶ εἶναι πρόθυμο ...σημαντικώτερους.

903159.

— ὑπάλληλος τοῦ Ἱδρύματος Κοινων. Ἀσφαλίσεων. Ὅταν ὅμως ἐστάλησαν οἱ ἀστυφύλακες νὰ τὸν συλλάβουν, δὲν τὸν εὗρῆκαν, διότι, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς κατηγορίας αὐτῆς, εἶχεν ἤδη ἐκτοπισθῆ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου Δημ. Τάξεως εἰς Ἰκαρίαν, ὡς ἐπικίνδυνος κομμουνιστής.

Συμπέρασμα — ἢ, μᾶλλον, τρία συμπεράσματα:

1) Οἱ ἐκτοπισθέντες εἰς Ἰκαρίαν, δὲν ἦσαν καὶ τόσον ἀνίδεοι τῆς κομμουνιστικῆς συνωμοσίας, ὅσον ἰσχυρίζωνται τὰ ἐαμοσλαυϊκὰ φύλλα.

2) Ἡ Γεν. Ἀσφάλεια δὲν πρόκειται νὰ ἐπαναπαυθῆ εἰς τὴν ἐκτέτισιν τῶν ἐνόχων, ἀλλὰ νὰ τοὺς δικάσῃ ἀμέσως εἰς τὸ Στρατοδικεῖον.

3) Ἄξιον συγχαρητηρίων εἶναι τὸ Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ τὸν ὑβριστὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον — ὡς ἀποδεικνύεται — ἐφήρμοσε τὴν Ἐξυγίανσιν, διατηρῆσαν ἀθίκτους τοὺς πλέον ἐπικινδύνους κακούργους τῆς ΟΠΛΑ. Ἐκτὸς, ἂν ὑπάγεται καὶ τὸ Ι.Κ.Α. εἰς τὸ ὑπουργεῖον Ἐθν. Οἰκονομίας — ὁπότε τὰ πάντα ἐξηγοῦνται...

ΑΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΑ...

Εἰς περίεργον μικρὰν ἀγγελίαν, ἀνωτατος δημόσιος ὑπάλληλος, μὲ βαθμὸν καὶ μισθὸν ἀρεοπαγίτου, ζητεῖ εἰς γάμον κόρην ἢ χήραν ἄτεκνον, ἔχουσαν δὲ καὶ ἱκανὴν προῖκα. Ἡ μικρὰ ἀγγελία καταλήγει:

«Προτιμᾶτε ἡ ἀπ' εὐθείας μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῆς συνεννόησις».

Τὸ λαϊκὸν ρητὸν λέγει, ὡς γνωστόν, «ὅταν θέλῃ ἡ νύφη καὶ ὁ γαμπρός, τύφλα νἄχῃ ὁ πεθερός». Ἀλλὰ ο ἀνωτέρω ἀνώτατος ὑπάλληλος θέλει, φαίνεται, νὰ τὸ τροποποιήσῃ: «Ὅταν θέλῃ ὁ γαμπρὸς κι' ὁ πεθερός, τύφλα νἄχῃ ἡ νύφη». Ἡ προῖκα ἀρκεῖ.

ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Εἰς τὴν ἀνασυγκροτουμένην Κυβέρνησιν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος κ. Τσαλδάρης ἐρρόκειτο νὰ διατηρήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἤδη ἀπὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος χρόνους. Οὔτε ἡ στιγμὴ εἶναι καταλληλος, οὔτε καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος ἐπιτρέπουν νὰ γίνῃ σήμερον οἱαδήποτε κριτικὴ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον ἠσκήθη ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ἰδίᾳ μηνῶν.

Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον ἐπιτρέπεται ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλεται νὰ τονισθῇ κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμὴν εἶναι ὅτι ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος δὲν πρέπει πλέον ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ συνδυάζεται πρὸς οἱανδήποτε θορυβώδη δημοσιογραφικὴν διαφήμισιν. Ἐπίκεινται ἐξαιρετικῶς κρίσιμοι καὶ ἀποφασιστικαὶ ἡμέραι διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς διεθνοῦς ἀπόψεως τοῦ Ἑλληνικοῦ προβλήματος, ἐξέλιξιν, ὁποία θὰ ἀσκήσῃ ἄμεσον ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκβάσεως τοῦ κληροῦ ἀγῶνος τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ Λαοῦ. Αἱ ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ληφθοῦν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπὸ τὰς Μεγάλας Συμμάχους Δυνάμεις θὰ ὑπαγορεύωνται ἀπὸ τὴν γενικωτάτην ἀντίληψιν τῶν Συμμάχων στρατηγοῦ Ἀΐζενχάουερ, ἀπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Γεν. Ἐπιτελείου, στρατηγοῦ Μάρσαλλ, μέχρι τοῦ νικητοῦ τοῦ Ἐλ Ἀλαμέϊν στρατάρχου Μοντγκόμερρυ, δὲν ἔλειψεν ἴσως κανεὶς ἀπὸ τοὺς μεγάλους νικητὰς τοῦ τελευταίου πολέμου ἐναντίον τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ἐτόνισεν ὅτι ὁ ἀγὼν τὸν ὁποῖον σήμερον διεξάγει ἡ Ἑλλὰς ἀποτελεῖ συνέχειαν τοῦ πολέμου ἐκείνου καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν δὲν δικαιοῦνται τὰ Σύμμαχα Ἔθνη νὰ ἀφήσουν ἀπροστάτευτον καὶ ἀβοήθητον τὴν Ἑλλάδα.

Βέβαια ἀπὸ τὴν ὁμοφωνίαν αὐτὴν ἔλειψαν ὁ δοσίλογος Βούλγαρος στρατηγὸς Μαρινώφ, καὶ μερικοὶ ἄλλοι ὁμοιοί του. Ἀλλὰ παρὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτὴν δὲν παύει νὰ εἶναι περίεργον πῶς ὅλοι οἱ πρωτεργάται τῆς συντριβῆς τοῦ φασισμοῦ ἔρχονται νὰ ὑποστηρίξουν τὸ μοναρχοφασιστικὸν καθεστὼς τῶν Ἀθηνῶν.

ΕΝΑΣ ΑΓΓΛΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ

Ἕνας τίμιος Ἄγγλος δημοσιογράφος καὶ φιλέλλην, ὁ ἀνταποκριτὴς τῶν «Τάϊμς», κ. Μὰκ Κάσκυ, μετέβη εἰς τὴν Ἰκαρίαν καὶ ἔκαμε μίαν προσεκτικὴν καὶ ἀμερόληπτον ἔρευναν. Διεπίστωσε δέ, ὅτι ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν, καταβάλλεται κάθε προσπάθεια διὰ νὰ ζοῦν ἐλευθέρως οἱ ἐξόριστοι αὐτοὶ καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν καλλίτερον — πάντως πολὺ καλλίτερα ἀπὸ τοὺς ἐλευθέρους κατοίκους τῆς Ἰκαρίας.

Ὅλα αὐτά, μεταδιδόμενα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν, ἦτο φυσικὸν νὰ προκαλέσουν τὴν ἀπεριγράπτον μῆνιν τῶν κομμουνιστῶν, τῶν ὁποίων αἱ ἐφημερίδες ὑβρίζουν καὶ συκοφαντοῦν ὅσον ἡμποροῦν περισσότερον τὸν Ἄγγλον δημοσιογράφον. Συμβαίνει ὅμως ὁ κ. Μὰκ-Κάσκυ νὰ μὴ εἶναι διόλου ἄγνωστος εἰς τὴν Ἑλλάδα Τραυματισθείς, βαρύτατα, ὡς ἀξιωματικὸς, κατὰ τὴν μάχην τῆς Κρήτης καὶ ἀποδράσας ἀπὸ τὴν Γερμανικὴν αἰχμαλωσίαν, ἔπαιξε τόσον πρωτεύοντα ρόλον εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀντιστάσεως ἐν Ἑλλάδι, ὥστε συνελήφθη ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, κατεδικάσθη ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Στρατοδικεῖον εἰς θάνατον καὶ κατώρθωσε πάλιν νὰ ἀποδράσῃ, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰς παραμονὰς τῆς ἀπελευθερώσεως, ριφθεὶς δι' ἀλεξιπτώτου μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἀνταρτῶν.

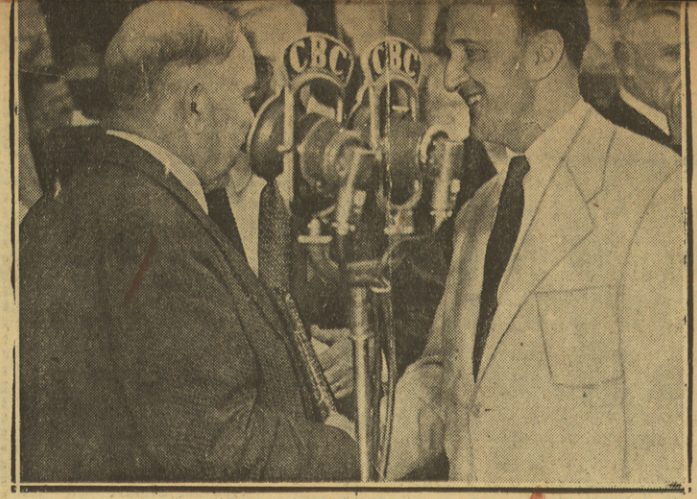
Αὐτὸς εἶναι ὁ ὑβριζόμενος σήμερον ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς ἀνταποκριτὴς τῶν «Τάϊμς».

ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΑ

Τὰς πληροφορίας, ὅμως, περὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον διαβιοῦν οἱ ἐξορισθέντες εἰς Ἰκαρίαν, δὲν τὰς ἔφερε μόνον ὁ ἀνταποκριτὴς τῶν «Τάϊμς». Ἑκατοντάδες ἐκτοπισθέντων, ποὺ ἐπανῆλθον ἐκεῖθεν, διηγοῦνται πολλὰ περὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον διαχειρίζονται τὰ καταβαλλόμενα ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ποσὰ οἱ κομμουνισταὶ ἡγέται, οἱ ἀναλαβόντες πράγματι τὴν μονοπωλιακὴν διαχείρισιν ὅλων τῶν χρημάτων καὶ ἐφοδίων. Χάρις εἰς αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴν διαχείρισιν, ἐδημιουργήθη μεγίστη διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ὄγκου τῶν παραπλανηθέντων κομμουνιστῶν ἢ θυμάτων τοῦ κομμουνισμοῦ, τῶν ὁποίων τὸ συσσίτιον περικόπτεται ἀδικαιολογήτως, καὶ τῶν ἰθυνόντων κομμουνιστῶν, οἱ ὁποῖοι ζοῦν μεγαλοπρεπέστατα εἰς τὰ καλλίτερα σπίτια, ἔχουν πάντοτε τὸ κρέας, τὰ κοτόπουλα καὶ τὸ γλύκισμά των, πληρώνουν καὶ ὑπηρετρίας ἀκόμη καὶ ἐμφανίζουν ἔκτυπον τὴν εἰκόνα τῆς νέας ἐρυθρᾶς ἀριστοκρατίας, ποὺ δημιουργεῖται αὐτομάτως εἰς τὰ κομμουνιστικὰ καθεστῶτα, μὲ δούλους καὶ παραδούλους.

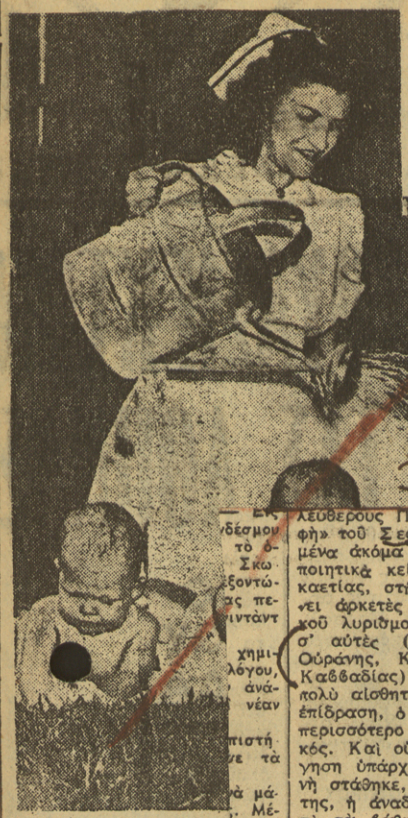
ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΚΕΡΚΥΡΑ

Ἀπὸ τὰς Κυπριακὰς ἐφημερίδας πληροφορούμεθα ἐκ τῶν ὑστέρων ὅτι ὁ θάνατος τοῦ ἀειμνήστου Λεοντίου εἶχε καὶ μίαν πρόσθετον αἰτίαν. Οἱ κομμουνισταὶ ἦσαν ἀρκετοί, διότι [illegible] ἐγένοντο [illegible] τείας... ξυλοσχίσματα [illegible]

Κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῆς διεθνοῦς ἐκθέσεως τοῦ Τορόντο εἰς τὸν Καναδᾶν, ἡ ὁποία ἐπανελήφθη διὰ πρώτην φορὰν μετὰ ἑξαετῆ διακοπήν, λόγῳ τοῦ πολέμου, ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ Καναδᾶ κ. Μακένζη Κὶγ συνωμίλησε μετὰ τοῦ Ἕλληνος ἐν Τορόντο προξένου κ. Α. Φλωρᾶ, ἐκφρασθεὶς μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀγάπης διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ελευθερία, Πα- 29.8.47.
9013161.

Τὰ τετράδυμα ποὺ ἐγεννήθησαν εἰς Ἀτλαντικόν

Αἱ ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες δίδουν μεγάλην σημασίαν διὰ τὰ «τετράδυμα τοῦ Ἀτλαντικοῦ». Ἐδῶ βλέπομεν τὴν κ. Τσάρλς Χένν, Ἀγγλίδα, ὡς αἱ ἐφημερίδες τὴν ἀποκαλοῦν, ποὺ ἐγέννησεν εἰς τὸ ἀεροπλάνον τὰ τετράδυμα τὰ ὁποῖα βλέπομεν εἰς τὴν ἀγκαλιὰν τοῦ συζύγου της. Ἀνωτέρω βλέπομεν τὸ Τσιντσινάττι μὲ τὰ κτίρια τὰ ὁποῖα ἐφιλοξένησαν τὸν τύπο πρωϊνὸ ντούς. Ἐξελείαν

Ἡ ἀνα... Ἑλλάδ...

Οἱ κολυμβητικοὶ ἀγ... τῶν ἀντιπροσωπευτικῶν ... λάδος καὶ Παλαιστίνης ... πρόκειτο νὰ γίνουν τὴν ... Σεπτεμβρίου εἰς Χάϊφ... σαν ὁριστικῶς.

Λόγος τῆς ἀναβολῆς ... τὸ γεγονὸς ὅτι πολλοὶ ... ται μας θὰ συμμετάσχο... 5ης καὶ 20ῆς Σεπτεμβ... τελουμένους εἰς Λονδί... στρατιωτικοὺς ἀγῶνας.

Ὡς γνωστὸν κατὰ τὰ ... μερομηνίας θὰ διεξαχθο... δίνον οἱ στρατιωτικοὶ «Βρετανικῆς Ἀσπίδος» συμπέσουν μὲ τὰς ἑορτὰς τῆς Μάχης τῆς Ἀγγλίας. Εἰς τοὺς ἀγῶνας συμμετέχουν ὁμάδες ὅλων τῶν συμμάχων κρατῶν. Ἐκτὸς τῶν ἀγωνισμάτων ἀνωμάλου δρόμου, πυγμαχίας, ὁπλομαχίας περιλαμβάνονται καὶ κολυμβητικοὶ ἀγῶνες.

Εἰς τοὺς τελευταίους αὐτοὺς ἡ Ἑλλας θὰ ἀντιπροσωπευθῇ μὲ μερικοὺς ἀπὸ τοὺς καλυτέρους κολυμβητάς μας οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦν εἰς τὸ ναυτικὸν καὶ τὸν στρατόν.

Ἐξ ἄλλου, ὅπως ἤδη ἀνηγγέλθη, ὁ κρωταθλητὴς μας τῆς ἐλευθέρας κολυμβήσεως 100 καὶ 400 μ. Μπρούσαλης, θὰ συμμετάσχῃ εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κολυμβητικοῦ πρωταθλήματος, οἱ ὁποῖοι τελοῦνται εἰς τὸ Μονακό, τὴν 10ην Σεπτεμβρίου.

Ἡ ΕΚΟΦ κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, δυσκολιῶν, ἐζήτησε ἀπὸ τὴν Κολυμβητικὴν Ὁμοσπονδίαν τῆς Παλαιστίνης, τὴν ἀναβολὴν τῆς συναντήσεως Ἑλλάδος — Παλαιστίνης, διὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ προσεχοῦς Ὀκτωβρίου.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐνταῦθα θὰ τελε-

λευθέρους Πολιορκημένους» στὴ «Σ τροφὴ» τοῦ Σεφέρη καὶ σὲ πιὸ προχωρημένα ἀκόμα ἀλλὰ λιγώτερο ἀξιόλογα ποιητικὰ κείμενα τῆς τελευταίας δεκαετίας, στὴ γραμμὴ αὐτὴ ποὺ σβύνει ἀρκετὲς ἄλλες μορφὲς νεοελληνικοῦ λυρισμοῦ ἡ δὲ στέκεται καθόλου σ' αὐτὲς (Χατζόπουλος, Βάρναλης, Οὐράνης, Καρυωτάκης. Παπατζώνης, Καββαδίας), μορφὲς ὡστόσο λυρισμοῦ πολὺ αἰσθητές, μὲ εὐεργετικὴ κάποτε ἐπίδραση, ὁ κ. Λίνος Πολίτης γίνεται περισσότερο ἐπολογητὴς παρὰ ἱστορικός. Καὶ οὔτε ἀσάφεια οὔτε παρεξήγηση ὑπάρχει σὲ ὅλ' αὐτά. «Μακρινὴ στάθηκε, γράφει ὁ κ. Λίνος Πολίτης, ἡ ἀναδρομή μας. Ξεκινήσαμε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἱστορίας μας, ἀπὸ τὰ χρόνια τὰ βυζαντινά, γιὰ νὰ φτάσουμε ὡς τοὺς σύγχρονούς μας, ὡς τὰ ποιήματα ποὺ γράφτηκαν ἀκόμη χτές. Ὅμως νομίζω πὼς ἂν καὶ κουραστικὴ ἡ ἀναδρομή μας αὐτὴ δὲ στάθηκε ἄκαρπη. Εἴδαμε πὼς ἡ νεοελληνικὴ ποίηση δὲν εἶναι ἕνα φανέρωμα τυχαῖο ἢ ἐπεισοδιακό, δὲν ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ μιὰ ἢ δυὸ κορυφὲς χωρὶς καμιὰ σχέση ὀργανικὴ μεταξύ τους. Παρακολουθήσαμε ἀπὸ τὴ γέννησή της τὴν ποίηση τὴ νεοελληνικὴ σὲ μιὰ συνέχεια καὶ σὲ μιὰ ἐνότητα μορφῆς. ποὺ ὅσο κι' ἂν φαίνεται πολλὲς φορὲς πὼς κόβεται, ὅμως φανερώνεται ἀργότερα καινουριωμένη ἀλλὰ ἴδια. ἕνα πλατὺ ποτάμι ποὺ ρέει ἀδιάκοπα καὶ ποτίζει ὁλόενα καινούριους ὄχτους χωρὶς νὰ παραστρατίζει ποτὲ καὶ νὰ βαλτώνει». Τὸ τελευταῖο τοῦτο δὲν εἶναι δυστυχῶς ἀληθινό, γιατὶ ἡ ἑλληνικὴ πνευματικὴ ζωή, κι' ὁ ποιητικὸς λόγος, βέβαια, συχνὰ ἔπεσε σὲ βάλτους. Μὰ τὸ γενικώτερο ζήτημα ποὺ προκαλεῖ αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὶς ἀντιρρήσεις μας, εἶναι ἄλλο: ὁ κ. Λίνος Πολίτης, μέσα στὴ μεγάλη σύνθεση ποὺ λέγεται λυρικὸς βίος τοῦ ἔθνους ἀπὸ τὸν «Ἐρωτόκριτο», ὡς τώρα, δὲν ἄκουσε ὅλες τὶς φωνὲς ἢ, ἂν τὶς ἄκουσε, δὲν μπόρεσε νὰ τὶς τοποθετήσῃ μέσα στὴν «ἑνότητα» ποὺ θέλησε νὰ προβάλῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ, καὶ τὶς ἀγνόησε. Ἐδῶ, περισσότερο ἀπὸ ἕνα κριτικὸ σφάλμα, ὑπάρχει ἕνας λαθεμένος νενικὸς πνευματικὸς προσανατολισμός, ποὺ πρέπει πολὺ νὰ τὸν ἐλέγξῃ ὁ κ. Λίνος Πολίτης γιὰ νὰ μὴν ἀπομείνῃ ἀπολογητὴς μιᾶς ποιητικῆς γενεᾶς ἢ μιᾶς σχολῆς. Ἡ φιλολογικὴ καὶ ἡ λογοτεχνικὴ προετοιμασία του νομίζω ὅτι ἔχουν ἄλλους στόχους, ὑψηλότερους καὶ σημαντικώτερους.

Περισσότερο σύμφωνο μὲ βρίσκουν ἄλλα μελετήματα τοῦ βιβλίου του: τὸ «Ὁ Σολωμὸς ποιητὴς ἐθνικὸς καὶ εὐρωπαῖος», καθὼς ἄφησα νὰ φανῇ καὶ παραπάνω, «Ἀλέξαντρος Πάλλης» καὶ «Ὁ Ψυχάρης καὶ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα». Τὸ τελευταῖο τοῦτο, μολονότι νεανικὴ κριτικὴ ποσπάθεια, ἔχει καὶ παλμὸ κι' ἐνθουσιασμό, καὶ μὲ τὸ δίκιο του ὁ κ. Λίνος Πολίτης γύρισε σ' αὐτήν. Στὶς σελίδες της ἄλλωστε ὑπάρχει ἡ σωστὴ παρατήρηση ὅτι τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, τὸ κίνημα τοῦ Ψυχάρη, μολονότι πολὺ συζητήθηκε καὶ κάπως μᾶς κούρασε, ἀπουσιάζει ζωντανὸ κι' ἀληθινὸ ὅσο κανένα ἄλλο. Ὁ νέος, ποὺ ἔνοιωσε αὐτὴν τὴν ἀλήθεια, εἶναι σήμερα ὥριμος ἄντρας καὶ συγχρονισμένος μελετητής. Εἶναι ὅμως πάντα ὁ ζωντανὸς ἄνθρωπος, ποὺ βλέπει καὶ τὴν ἑλληνικὴ καὶ τὴν ξένη πνευματικὴ ζωὴ καὶ τὴν ἐποχὴ του στὴ γενικότητά της, μὲ τὶς ἀπαντήσεις, μὲ τὴ συγχρονισμένη ἀντίληψη καὶ μὲ τὸ γόνιμο κέφι τοῦ δημοτικιστῆ.

*

Χρέος τῆς στήλης αὐτῆς εἶναι νὰ σημειώσῃ δυὸ ἐργασίες, ποὺ γίνονται μὲ πολὺν μοχθὸ καὶ πολλὲς ὑπηρεσίες προσφέρουν: τὴ «Γενικὴ Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία» τοῦ κ. Ε. Π. Φωτιάδου (ἐκδότης Εὐτύχιος Γ. Βαγιονάκης) καὶ τὸν «Συλλέκτη» τοῦ κ. Γεωργ. Γ. Λαδᾶ.

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

ΛΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΗ: «ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΜΑΣ». — ΓΕΝΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ. — «ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ»

Ι

Μολονότι σὲ ἀρκετὰ σημεῖα τῶν «Θεμάτων τῆς λογοτεχνίας μας» τοῦ κ. Λίνου Πολίτη θὰ σταθῶ γιὰ νὰ διατυπώσω ἀντιρρήσεις ἢ ἀπορίες, ὀφείλω ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ σημειώσω ὅτι μέσ' ἀπὸ τὶς σελίδες τους προβάλλει ἕνας μελετητὴς ποὺ ἔχει νὰ κάμῃ ἀξιόλογη προσφορὰ στὴν πνευματική μας ζωή. Τὸ ἔδαφος ὅπου κινεῖται ὁ κ. Λίνος Πολίτης, τὸ μεγάλο θέμα ποὺ συγκεντρώνει καὶ τὶς ἀναζητήσεις καὶ τοὺς ρεμβασμοὺς καὶ τοὺς ἐνθουσιασμούς του, εἶναι ἡ νεώτερη λογοτεχνία μας, δηλαδὴ αὐτὴ ποὺ ἐκφράζει τὴν ἑλληνικὴ ζωὴ ἀπὸ τοὺς πρώτους μεταβυζαντινοὺς χρόνους κ' ἔπειτα κι' αὐτὴ ποὺ δείχνει πόσο ἀκατάλυτη καὶ ἀδιάσπαστη μένει ἡ ἑλληνικὴ παράδοση κάτω ἀπὸ τὰ πιὸ ἀνόμοια περιστατικὰ καὶ μέσα στὰ πιὸ ποικίλα κείμενα. Τὸ ἔδαφος αὐτὸ ἔχει μὲ πολλὴ προσοχὴ ἐξετασθῇ ἀπὸ τὸν νέο μελετητή, ποὺ κάνει στὶς ἐρευνες του φιλολογικὴ καὶ λογοτεχνικὴ μαζὶ κριτική, ποὺ διαπιστώνει δηλαδὴ καὶ ἀναλύει, ποὺ τοποθετεῖ καὶ ἀξιολογεῖ, εἶναι ἑδαφος σταθερὸ καὶ στερεὸ καὶ καλεῖ τοὺς φίλους τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων νὰ σταθοῦν ἀπάνω ἀπὸ τὶς μεγάλες γραμμὲς ποὺ ἀκολούθησαν ἡ νεώτερη ἑλληνικὴ σκέψη καὶ ἐσαισθησία κ' ἔφτασαν σὲ κάποιες ὁριστικὲς μορφὲς καὶ μερικὲς σημαντικὲς πραγματοποιήσεις. Ὁ κ. Λίνος Πολίτης ἔχει τὸν ὁπλισμὸ τοῦ φιλολόγου ἐνισχυμένον ἀπὸ τὴν δόφρηση τοῦ κριτικοῦ. Κ' ἔχει, ἀκόμη, τὶς ἀνησυχίες τοῦ σημερινοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου, ποὺ θέλει ν' ἀποκριθῇ στὰ αἰτήματα τοῦ καιροῦ του, ἀλλὰ καὶ νὰ συλλάβῃ νόημα ζωῆς ἀπρόσβλητο ἀπὸ τὶς λογῆς-λογῆς ἐπικαιρότητες καὶ τοὺς αἰφνιδιασμοὺς ποὺ ὀργανώνουν οἱ ποικίλες πνευματικὲς ἀνεπάρκειες καὶ ψυχικὲς ἀνωμαλίες. Δὲν ψάχνει μόνο τὰ κείμενα καὶ δὲν ἀρκεῖται στὴ γραμματολογικὴ τοποθέτησή τους. Τὰ νοιώθει σὰν ζωντανὰ σώματα, τὰ ἐρωτεύεται, παθαίνεται μαζί τους, μὲ ὅσα, φυσικά, πιστεύει πὼς κλείνουν τὶς βαθύτερες ρίζες τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς καὶ συγκροτοῦν τὴν ἑνότητά της μέσα στοὺς αἰῶνες, μενει πολὺ κοντά τους καὶ δὲν ἀφίνει τὸν ἀναγνώστη του ν' ἀπομακρυνθῇ πρὶν τὸν πείσῃ γιὰ τὴν ἀξία τῶν κειμένων αὐτῶν καὶ γιὰ τὴν ἑλληνικότητά τους. Ἀνήκει ὁ κ. Λίνος Πολίτης στὴ γενεὰ τῶν νεωτέρων κριτικῶν ποὺ ζαιρουν να γράφουν. Εἶναι εὐγλωττος, χωρὶς νὰ εἶναι ρητορικός, καὶ, σὲ πολλὲς σελίδες του, κάνει λογοτεχνία, χωρὶς ν' ἀδυνατίζῃ τὴν κριτικὴ ἔρευνα. Ὁ κριτικὸς του λόγος εἶναι καλογραμμένος καὶ καλὰ οἰκοδομημένος. Μὰ γιὰ τοῦτο ἀκριβῶς δὲ μᾶς διώχνει καὶ ὅταν ἀκόμα προκαλεῖ, καὶ ὅταν ἐπιμένει σὲ ἀπαράδεκτα συμπεράσματα, καὶ ὅταν ἐνοχλεῖ μὲ αὐθαίρετες προτιμήσεις.

Τὸ μελέτημά του, λ. χ., «Μορφὲς τοῦ νεοελληνικοῦ λυρισμοῦ», προσπάθεια συγκεντρώσεως καὶ κατατάξεως τῶν ποιητικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἔθνους ἀπὸ τὸν «Ἐρωτόκριτο» ὡς τὸν Σεφέρη, ἐνῶ ἔχει πολλὲς ἐξαίρετες σελίδες, ἐπιμένει σὲ βάση ποὺ δὲν εἶναι τόσο πλατειὰ καὶ τόσο στέρεη γιὰ νὰ κρατήσῃ ὅλο τὸ νέο, λυρικὸ κυρίως, ἑλληνικὸ λόγο. Εἶναι σωστή, βέβαια, ἡ γνώμη του ὅτι μεγάλος πρόδρομος ὄχι μόνο τοῦ σημερινοῦ, γνήσια λυρικοῦ, ἑλληνικοῦ στίχου ἀλλὰ καὶ τῆς «καθαρῆς» εὐρωπαϊκῆς ποιήσεως τοῦ καιροῦ μας εἶναι ὁ Σολωμός, ποιητὴς ἐθνικὸς καὶ εὐρωπαῖος μαζί, καὶ γίνεται δεκτὴ ἡ παρατήρησή του ὅτι ἡ «νεώτερη ποιητικὴ μας γενιά, ἂς ποῦμε ἡ γενιὰ τῆς τελευταίας δεκαπενταετίας, στὸν καθαρὸ λυρισμὸ τοῦ Σολωμοῦ στὰ τελευταῖα του ποιήματα βρίσκει μιὰ συγγένεια ποὺ ἀνικρύζει ἡ ἴδια καὶ βλέπει ἐκπληκτη πόσο νωρὶς εἶχε προχωρήσει ἐκεῖνος πρὸς μιὰν ἀνανέωση τῶν ἐκφραστικῶν του μέσων». Ἀπάνω ὅμως στὴ γραμμὴ ποὺ ἀκολουθεῖ γιὰ νὰ φτάσει ἀπὸ τὴν κρητικὴ ποίηση κι' ἀπὸ τοὺς «Ἐ-

ΓΑΜ...
Νίκ...
τέλεσα...

Ὁ ...
ἐπὶ τ...
μαρτυρ...
τικὸν ...
γίου ...
31ην ...

ΜΑΘ...
ΚΩΣ...
Διομε...
Με...
ἀπὸ ...
ἐγγρα...
Σχολ...
Διομ...
καὶ ...
μαθή...
Ἡ ο...

ΖΗΤ...
λεκτρι...
ἀρίστ...
20-730...
κ. Στ...

ΔΦΡ...
(ἀνικοῦ...
ΓΡΗΓΣ...
7½. ἤ...
νου). μ...

Δή...
εἰδικὲς...
λίνφέ...
—Σὲ τ...
τρώνι...
Τηλέ...

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡΙΘ. 299

Ὁριζοντίως:

1. Ὅλοι οἱ μισθοὶ τὶς ἔχουν.
3. Χειροτεχνίας προϊόντα.
5. «Μὲ τὸ μόλα καὶ τὸ .... μπαίνει τὸ καράβι μέσα» λέγει τὸ γνωστὸ ναυτικὸ τραγουδάκι. — Τὸ κυριώτερον συστατικὸν τοῦ ὀργανισμοῦ μας.
7. Μεγαθήριον .... τῆς θαλάσσης.
9. Ὡραῖα λουλούδια (πληθ.).

Καθέτως:

1. Ἐκεῖ ἐδρεύουν οἱ ἀξιωματοῦχοι τῶν Σοβιέτ.
3. Μηρυκαστικὸν ζῶον εἰς τὴν γενικήν. —Γαλλικὸ γέλιο.
5. Ὁ τελειότερος μῖμος τῆς φωνῆς μας (μαζὶ μὲ τὸ ἄρθρον της) — Πρόθεσις.
7. Καὶ ἄλλη μία. — Κυκλικὸς ἄνεμος ἢ ἀνεμοστρόβιλος.
9. Αἱ λέξεις ποὺ σᾶς ... καὶ μᾶς παιδεύουν καθημερινῶς.

ΛΥΣΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 298

Ὁριζοντίως: 1. Φθινόπωρο. 6. Ἑπτά, 5. Πάφω—Ἄνθος. 7. Λαγκάδι. 9. Ἀνωμαλίαι.

Καθέτως: 1. Φά—... πεκεύγω, 5. Ἄρα—Ρέμα. 7. ... 9. Στατὴρ—Αι.

THE AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
MDCCCLXXXI

ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΚΩΤΙΑΝ

ΕΝΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΔΙΑΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

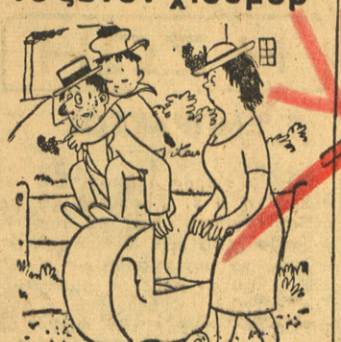
ΟΙ ΚΩΝΩΠΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΑ

9013162.
ΕΘΝΟΣ 8.8.47

Τὸ ξένον χιοῦμορ

— Δὲ σοῦπα, Τοτό, ὅτι λογῆ γὸς τῆς οἰκογενείας εἶνε ὁ μπαμπᾶς ; Αὐτὸς διατάζει πάντα.
— Μὴ φωνάζεις, μπαμπᾶ, γιατὶ ἡ μαμὰ σ' ἀγριοκυττάζει.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

Ἡ θορυβώδης συζήτησις γιὰ τὶς πνευματικὲς «κλίκες» δὲν παρουσίασε τὰς ἡμέρας αὐτὰς καμμίαν συνέχειαν. Τόσον εἰς τὸ κυκλοφοροῦν τεῦχος τῆς «Ἀγγλοελληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως», ὅσον καὶ τῆς «Νέας Ἑστίας», οὐδὲν τὸ σχετικὸν ὑπάρχει.

—Τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν παράτασιν τῆς ἀσθενείας τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου, ὁ ὁποῖος εἰσήχθη ἐκ νέου εἰς τὸν «Εὐαγγελισμὸν» καὶ θὰ ὑποστῇ ἐγχείρησιν ἀπὸ τὸν καθηγητὴν κ. Καΐρην, καὶ εἰς τὴν ἀπουσίαν τοῦ κ. Α. Καραντώνη εἰς Ἄνδρον.

—Πληροφορούμεθα ὅτι ὁ κ. Φώτης Κόντογλους ἑτοιμάζεται νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Αἴγυπτον, ὅπου θὰ δώσῃ σειρὰν διαλέξεων, θὰ ὀργανώσῃ δὲ πιθανῶς καὶ ἔκθεσιν ζωγραφικῶν του ἔργων.

—Ἀπὸ τὴν Ἄνδρον ἐπανῆλθεν ὁ γνωστότατος πεζογράφος κ. Μ. Καραγάτσης.

—Τὸ «Domain Grece», ἡ ἀνθολογία τῆς ἑλληνικῆς πεζογραφίας καὶ ποιήσεως, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν, ἔφθασεν εἰς Ἀθήνας.

—Κατὰ τὰς πληροφορίας μας, ὁ Ἄλκης Θρύλος καὶ ὁ Πέτρος Χάρης πρόκειται νὰ ἀσκήσουν δριμυτάτην πολεμικὴν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Νέας Ἑστίας» καὶ ὡρισμένων καθημερινῶν ἐφημερίδων διὰ τὴν μὴ πλήρη ἐκπροσώπησιν τῆς συγχρόνου πνευματικῆς παραγωγῆς.

—Παρὰ τὰς ἀντιξόους συνθήκας καὶ τὴν ἀναμφισβήτητον στασιμότητα ποὺ παρουσιάζει ἡ κίνησις τοῦ βιβλίου, οἱ ἐκδόται μας ἑτοιμάζονται ἐν τούτοις νὰ ἐμφανίσουν — κυρίως κατὰ τὰ Χριστούγεννα — ἀρκετὰ βιβλία, τόσον πρωτότυπα ἑλληνικά, ὅσον καὶ μεταφράσεις.

—Καὶ πρῶτα-πρῶτα ὁ «Ἴκαρος» — ἡ γνωστὴ Ἐκδοτικὴ Ἑταιρεία, τῆς ὁποίας οἱ ἐκδόσεις τόσον ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν πόντοτε καὶ λόγῳ τοῦ περιεχομένου των καὶ λόγῳ τῆς ἀληθινὰ καλαισθητικῆς ἐμφανίσεώς των — ἔχει ὑπὸ ἐκτύπωσιν καὶ θὰ κυκλοφορήσῃ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους μιὰ σειρὰ ἑλληνικῶν καὶ ξένων βιβλίων ἰδιαιτέρου φιλολογικοῦ καὶ ἱστορικοῦ ἐνδιαφέροντος.

— Ἀναγγέλλεται ἡ ἔκδοσις τῶν «Ἁπάντων» τοῦ ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ μὲ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ διακεκριμένου σολωμιστοῦ κ. Λίνου Πολίτη. Ἡ ἔκδοσις αὐτὴ, εἰς τρεῖς τόμους, θὰ ἀποτελέσῃ τὸ φιλολογικὸν γεγονὸς τοῦ ἔτους, διότι θὰ εἶνε ἡ πρώτη πλήρης καὶ ὑπεύθυνος ἔκδοσις ποὺ θὰ περιλαμβάνῃ ὁλόκληρον τὸ σολωμικὸν ἔργον. Ὁ «Ἴκαρος» θὰ παρουσιάσῃ τὰ «Ἅπαντα» τοῦ Σολωμοῦ εἰς μίαν θαυμασίαν ἔκδοσιν μεγάλου σχήματος καὶ εἰς ὡρισμένα ἀριθμημένα ἀντίτυπα ἐπὶ εἰδικοῦ χάρτου διὰ τοὺς βιβλιοφίλους.

—Ὑπὸ ἐκτύπωσιν ἐπίσης ἔχει ὁ «Ἴκαρος» μίαν μελέτην διὰ τὸν Παλαμᾶν, γραμμένην ἀπὸ τὸν γνωστότατον κριτικὸν τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας κ. Κ. Θ. Δημαρᾶν καὶ ἡ ὁποία παρουσιάζει τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ὅτι ἐξετάζει τὸ παλαμικὸν ἔργον ἀπὸ ἐντελῶς νέαν σκοπιάν.

—Ὁ «Ἱκαρος» θὰ κυκλοφορήσῃ ἐπίσης τὴν νέαν κριτικὴν ἐργασίαν τοῦ ποιητοῦ Γιώργου Σεφέρη διὰ τὸν Καβάφην. Ὁ ποιητὴς τῆς «Κίγλης» εἰς τὴν μελέτην του αὐτὴν κάνει μίαν διεξοδικὴν ἀνάλυσιν τῆς ποιήσεως τοῦ μεγάλου Ἀλεξανδρινοῦ καὶ καταλήγει εἰς κρίσεις καὶ συμπεράσματα ποὺ ρίπτουν νέον φῶς εἰς τὸ καβαφικὸν ἔργον.

—Εἰς τὴν σειρὰν τοῦ «Θεάτρου» ὁ «Ἴκαρος» θὰ ἐκδώσῃ τὸ τελευταῖον θεατρικὸν ἔργον τοῦ κ. Γ. Θεοτοκᾶ «Τὸ παιχνίδι τῆς τρέλλας καὶ τῆς φρονιμάδας» μαζὶ μὲ «Τὸ κάστρο τῆς Ὡριᾶς» ποὺ ἐπίσης τόσην ἐντύπωσιν εἶχε κάμει ὅταν ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Νέαν Ἑστίαν».

—Εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐκδόσεων τοῦ ἐν Ἀθήναις γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ ἐν συνεργασίᾳ πάντοτε μὲ τὸν «Ἴκαρον» θὰ κυκλοφορήσῃ «Τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν Φαράσων», μιὰ ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος γλωσσολογικὴ ἐργασία τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ν. Ἀνδριώτη.

—Ἀπὸ τὸν «Ἴκαρον» ἐπίσης θὰ κυκλοφορήσῃ τὸ καινούργιο μυθιστόρημα τοῦ κ. Μ. Καραγάτση, τὸ «Αἷμα χαμένο καὶ κερδισμένο».

—Ὅλα αὐτὰ τὰ βιβλία θὰ κυκλοφορήσουν μὲ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἀληθινὴν καλαισθησίαν ποὺ χαρακτηρίζουν τὰς ἐκδόσεις τοῦ «Ἱκάρου», εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν ἐπιτελεῖον τοῦ ὁποίου ἀνήκουν οἱ γνωστότεροι ζωγράφοι.

—Οἱ ἐκδόσεις «Ἄλφα» τοῦ κ. Σκαζίκη, γνωστὲς διὰ τὴν ἄκρως καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν τῶν τόμων των, ἀγγέλλουν τὴν προσεχῆ ἔκδοσιν μιᾶς σειρᾶς κριτικῶν μελετῶν τοῦ κ. Π. Χάρη, ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Πρόγονοι καὶ οἰκοδόμοι τῆς ἑλληνικῆς πεζογραφίας».

—Οἱ μελέτες θὰ ἀρχίζουν ἀπὸ τὸν Στέφ. Ξένον καὶ θὰ φθάνουν ὡς τοὺς πεζογράφους τῶν ἡμερῶν μας. Ἤδη ἑτοιμάζεται ὁ πρῶτος τόμος τῆς σειρᾶς μὲ τὸν τίτλον «Βιζυηνός, Παπαδιαμάντης, Καρκαβίτσας, οἱ πατέρες τοῦ ἑλληνικοῦ διηγήματος».

—Ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις «Ἄλφα» θὰ κυκλοφορήσῃ ἐπίσης ἕνα παιδικὸ βιβλίο τῆς κυρίας Λιλίκας Νάκου, «Ἡ κόλασι τῶν παιδιῶν». Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἔχει ἤδη κυκλοφορήσει εἰς ἀγγλικὴν καὶ γαλλικὴν ἔκδοσιν.

—Ὁμοίως ἑτοιμάζεται τὸ βιβλίον τῆς κ. Ἀθηνᾶς Ταρσούλη διὰ τὰ Δωδεκάνησα μὲ πολλὲς ἐγχρωμες εἰκόνες καὶ σκίτσα τῆς συγγραφέως, καθὼς καὶ πρωτότυπον κείμενον ἱστορικοῦ, λαογραφικοῦ κλπ. περιεχομένου.

—Ἕνας ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς μας, ποὺ σπάνια συναντᾶει κανεὶς βιβλία τους στὶς προθῆκες τῶν βιβλιοπωλείων, εἶνε καὶ ὁ λεπταίσθητος ποιητὴς καὶ λυρικώτατος πεζογράφος μας Κώστας Οὐράνης. Τὰ λίγα βιβλία, ποὺ ὡς σήμερα ἔχει τυπώσει, ἔχουν ὅλα σχεδὸν ἐξαντληθῆ. Τοῦ «Sol y Sombra» μάλιστα ἑνὸς τόμου μοναδικῶν στὸ εἶδος τους ταξιδιωτικῶν ἐντυπώσεων ἀπὸ τὴν Ἱσπανία, ἔχει ἐξαντληθῆ καὶ ἡ Β' ἔκδοσις.

—Αὐτὸ τὸ κενό, τὸ τόσον αἰσθητό, θὰ συμπληρώσουν προσεχῶς οἱ «Φίλοι τοῦ Βιβλίου», παρουσιάζοντας στὶς ἐκδόσεις τους πέντε βιβλία του : Ἕναν τόμο ποιημάτων μὲ τὸν τίτλο «Ἀποδημίες». Ἕναν τόμο λυρικὲς πρόζες, μὲ τὸν τίτλο «Ἀποχρώσεις». Ἕναν τόμο κριτικῶν πορτραίτων καὶ ἄρθρων μιᾶς περιόδου εἴκοσι χρόνων, γύρω ἀπὸ ξένους καὶ δικούς μας λογοτέχνες καὶ ποιητές, μὲ τὸν τίτλο «Δικοί μας καὶ ξένοι». Καὶ δυὸ τόμους ταξιδιωτικῶν ἐντυπώσεων, τοὺς «Γλαυκοὺς Λρόμους», ἀπὸ τὴ Δαλματία, τὴ Μεσόγειο, τὴν Αἴγυπτο, τὴν Παλαιστίνη, μὲ ὅλη τὴν ἀτμόσφαιρα καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν τοπίων τους καὶ τῶν παλιῶν πολιτειῶν τους, καὶ τὶς «Εἰκόνες τῆς Ἑλλάδος», ὅπου συμπυκνώνεται ὅ,τι γραφικώτερο, ὡραιότερο καὶ χαρακτηριστικώτερο παρουσιάζει ἡ χώρα μας — τοπία, ὁγαιολονικοὶ τόποι, νησιά, Κάστρα τῆς Φραγκοκρατίας, μοναστήρια — δοσμένα ἄλλοτε ζωγραφικὰ καὶ ἄλλοτε λυρικὰ ἀπὸ τὸν ποιητή, ποὺ γνώρισε καὶ ποὺ ἀγάπησε, ἀπὸ τὸν Ἄθω ὣς τὴν Κρήτη, ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

—Οἱ «Φίλοι τοῦ Βιβλίου» ἐξ ἄλλου θὰ κυκλοφορήσουν πολὺ συντόμως ἕνα πεζογράφημα τῆς δίδος Μόνας Μητροπούλου, νωστῆς ἀπὸ σειρὰν ἐκλεκτῶν διηγημάτων της, ποὺ φέρει τὸν τίτλον «Ἀποσιωπάτα».

—Ἐν τῷ μεταξὺ ἑτοιμάζουν καὶ τὴν λυρικὴν ἀνθολογίαν τῆς νέας ποιήσεως, ποὺ ἐπεμελήθη ὁ κ. Κλέων Παράσχος.

—Ὁ «Ἀετὸς» ἐπίσης συνεχίζει τὴν ἔκδοσιν ἱστορικῶν ἔργων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ὁ «Βησσαρίων», δίτομον, εἰκονογραφημένον καὶ ἐξαιρετικῶς ἐπιμελημένον ἔργον τοῦ κ. Ἀχ. Κύρου.

—Ὁ «Βησσαρίων» εἶνε ἡ καταπληκτικὴ ἱστορία τοῦ Ἕλληνος κληρικοῦ, ὁ ὁποῖος τρεῖς φορὲς παρ' ὀλίγον νὰ ἐκλεγῇ Πάπας, ὁ ὁποῖος συνεβούλευε βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορας, ὠργάνωνε τὰς ἀπὸ πείρας «ἧς χριστιανικῆς σταυροφορίας πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑπῆρξε σημαντικὸς ἐμπνευστὴς τῆς ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως καθὼς καὶ βαθὺς ἑρμηνευτὴς τοῦ Πλάτωνος.

—Εἰς τὰς ἐκδόσεις τοῦ «Ἀετοῦ» θὰ ἐμφανισθοῦν ἐπίσης ὁ δεύτερος τόμος ἀπὸ τὰ «Φλογισμένα πέλαγα» τοῦ κ. Σπ. Μελᾶ, ἱστορία τοῦ φιλελληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, γραμμένη ἀπὸ τὸν κ. Δ. Γατόπουλον καὶ ταξιδιωτικὲς ἐντυπώσεις τοῦ κ. Ἀχ. Κύρου, μὲ τὸν τίτλον «Βλέποντας καὶ γράφοντας».

—Ἕνα ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρον ἔργον θὰ εἶνε καὶ οἱ «Ἐκτελεσθέντες ἐπὶ Κατοχῆς», μὲ πρόλογον τῆς κ. Ἰωάννας Κ. Τσάτσου. Ὁ τόμος θὰ περιλαμβάνῃ ἐπίσημον κατάλογον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὅλων τῶν ἐπὶ κατοχῆς ἐκτελεσθέντων, μὲ μικρὰς βιογραφικὰς σημειώσεις διὰ τὸν καθένα καὶ μὲ τὰς τελευταίας των ἐξομολογήσεις πρὸς τοὺς ἱερεῖς ποὺ τοὺς ἐπεσκέφθησαν.

—Τὰ Χριστούγεννα θὰ εἶνε ἕτοιμος καὶ θὰ κυκλοφορήσῃ καὶ ὁ δεύτερος ὀγκώδης τόμος τῆς «Ἀνθολογίας τῆς δημοτικῆς πεζογραφίας» ποὺ ἐκδίδει ὁ κ. Πέτρος Ράνος. Ὁ τόμος αὐτὸς θὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ τὸν Σολωμὸν καὶ θὰ περιλαμβάνῃ ὅλους τοὺς «κλασσικοὺς» πεζογράφους, μέχρι τοῦ 1900, μὲ ἀντιπροσωπευτικὰ κείμενα διὰ τὸν καθένα.

—Οἱ «Σκέψεις καὶ Λογισμοὶ» τοῦ Πασκάλ, ποὺ μὲ τόσην ἀναδημιουργικὴν πλαστικότητα δημοσιεύονται εἰς [illegible] Ἑστίαν» ἀπὸ τὸν Φώτην Κόντογλου, πρόκειται, ἀναθεωρημένοι, νὰ κυκλοφορήσουν εἰς ἕνα καλαίσθητον τόμον πο[illegible] τὸ Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἑστίας.

—Τέλος [illegible] στη» παρουσιάζουν σύντομες [illegible] «Νεκρὴ Ζώνη» θεατρικὸ ἔργο τοῦ κ. Ζ. Οἰκονομίδου καὶ μιὰ σειρὰ διηγήματα τοῦ κ. Μοσχόπουλου μὲ τὸν τίτλο «Μικροὶ [illegible]».

Τὸ ξένον πνεῦμα

— Πολὺ φουσκωμένος εἶνε ὁ λογαριασμός, γκαρσόν. Στοὺς συναδέλφους δὲν κάνετε καμμία ἔκπτωσι ;
— Μπᾶ ; Σερβιτόρος εἶστε ;
— Ὄχι. Λωποδύτης !

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΥΘΥΜΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΙΚΑ

— Κύριε Μυσσὲ, ἔλεγε μιὰ μέρα ὁ Σκρίμπ. Τὰ ἔργα σας εἶνε θαυμάσια... Δὲ μοῦ λέτε ὅμως ποιὸ εἶνε τὸ μυστικό σας ;
— Καὶ τὸ δικό σας, κύριε Σκρίμπ ;
— Τὸ δικό μου εἶνε ὅτι θέλω νὰ διασκεδάζω τὸ Κοινόν.
— Καὶ τὸ δικό μου εἶνε ὅτι θέλω νὰ διασκεδάζω τὸν ἑαυτό μου, γράγοντας...

***

Ἕνας τραπεζίτης, πλουτήσας ὕστερα ἀπὸ δύο πτωχεύσεις, εἶχε πάρει μιὰ ἐπιστολή, τὴν ὁποίαν ἐξέσχισε ἀμέσως μὲ θυμόν :
— Μιὰ ἐπιστολὴ ἀνώνυμος! εἶπε εἰς τὸν Γάλλον συγγραφέα Αὐρηλιανὸν Σόλ, ποὺ ἦταν παρών.
— Καὶ τί σοῦ ἔλεγε ;
— Μὲ ὠνόμαζε κλέφτη.
Καὶ ὁ Σόλ ψύχραιμος :
— Μήπως ἦταν ἐπιστολὴ τοῦ εἰσαγγελέως ;

Μὲ λίγες γραμμές

Ὅπως ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὸ Σῶμα Προσκόπων, εἰς Ζάμπορι τῶν Παρισίων, ὅπου ἐπρώτευσεν ἡ ἑλληνικὴ ὁμάς, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ σταλοῦν περισσότεροι τῶν 35 προσκόπων.

— Ὁ ἀριθμὸς κάθε ὁμάδος καθωρίσθη, ἀναλόγως τῆς ἀριθμητικῆς δυνάμεως τῶν προσκόπων ἑκάστης Χώρας, ἀπὸ τὸ διεθνὲς προσκοπικὸν γραφεῖον.

— Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀνακοίνωσιν μόνον οἱ Σκῶτοι καὶ ὡρισμένων ἀσιατικῶν χωρῶν οἱ πρόσκοποι ἔφερον ἐθνικὰς ἐνδυμασίας. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔφερον τὴν διεθνῆ προσκοπικὴν στολήν.

— Παρὰ ταῦτα ἡ ἑλληνικὴ ὁμὰς παρήλασε μὲ φουστανέλλες ἐνώπιον τοῦ Γάλλου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ μὲ φουστανέλλες ἐχόρευσεν ἑλληνικοὺς χορούς.

9013163-1

ΤΟΝ ΑΙΜΑ

ΤΑΣΕΩΣ. • ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΑΚΤΙΚΑ ΑΠΟ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1942

ΝΗΣ, Ι. ΜΗΛΙΟΣ

ΠΕΜΠΤΗ 28 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1947

Σελήνη 12 ημερών
Αν. ήλ. 5.53, Δύ. 6.58
Μωϋσέως Λιθ. Λαυρεντίου μ.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 300

Α ΠΕΜΠΤΗΝ ΗΜΕΡΑΝ

ΦΕΛΛΑΧΟΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΗΣ

ΕΝΑΣΤΑΡΑΞΙΑΣ ΑΝΑΣΤΑΤΩΝΕΙ τὸ Συμβούλιον ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΟΚΑΙ

ΛΕ·Ι·Κ ΣΑΞΕΣ, 27.('Ιδ.ὑπ).—'Ο 'Αχμὲτ Κότμπ, ἡγέτης τοῦ αἰγυπτιακοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος τῶν Φελλάχων, ὅστις τελευταίως εἶχε προβῆ εἰς ἐκδηλώσεις κατὰ τὴν διάρκειαν συνεδριάσεως τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας, ἐξεβλήθη σήμερον ἐκ τῆς αἰθούσης ἀναπαύσεως διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους, ἡ ὁποία συνέχεται μὲ τὴν αἴθουσαν συνεδριάσεων τοῦ Συμβουλίου.

'Ο Κὸτμπ συνήντησε τὸν Αἰγύπτιον πρωθυπουργὸν Νοκράσι Πασσᾶν εἰς τὴν αἴθουσαν ἀναπαύσεως καὶ ἤρχισεν ὑβρίζων αὐτὸν εἰς ἀραβικὴν γλῶσσαν. 'Ο ἀξιωματικὸς τῆς φρχυρᾶς συνέλαβεν ἀμέσως τὸν Κότμπ ἀπὸ τὸν βραχίονα καὶ τὸν ἐξέβαλε διαμαρτυρόμενον, τῆς αἰθούσης. Εἰς ἐρωτήσεις τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Τύπου, γενομένας μετὰ τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο, ὁ Κότμπ εἶπεν ὅτι ὁ Νοκράσι Πασσᾶς τὸν συνήντησε καθ' ὁδὸν τελευταίως καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι εἶνε ἐγκληματίας, διότι προέβη εἰς ἐκδηλώσεις ἐντὸς τῆς αἰθουσης τῶν συνεδριάσεων τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας. 'Ο Κὸτμπ προσέθεσεν οτι σήμερον, εἰς τὴν αἴθουσαν ἀναπαυσεως, ἐχαρακτήρισε τὸν Νοκράσι Πασσᾶν ὡς ἐγκληματίαν, διότι εἶπε τοιοῦτον πρᾶγμα.

'Ο Κὸτμπ, κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τοῦ μεγάρου τοῦ Συμβουλίου, συνήντησε τὸν Μουσταφὰ Μομὲν, μέλος τῆς Μουσουλμανικῆς ἀδελφότητος, ὅστις εἶχεν ἐπίσης δημιουργήσει διαταραχὴν κατὰ τὴν ἰδίαν συνεδρίαν.

Εἴκοσι λεπτὰ μετὰ νὸ ἐπεισόδιον, τόσον ὁ Κὸτμπ, ὅσον καὶ ὁ Μομὲν, ἐνεφανίσθησαν καὶ πάλιν εἰς τὰ δημοσιογραφικὰ

ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΣΥΝΑΨΙΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΑΣ

Ο ΕΚ ΤΩΝ ΣΛΑΥΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Η ΕΙΡΗΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΝ

ΚΩΝ)ΠΟΛΙΣ. 27 ('Ιδ. ὑπηρ).—'Ολόκληρος ὁ τουρκικὸς τύπος, συμπολιτευόμενος καὶ ἀντιπολιτευόμενος, ἀσχολεῖται διὰ μακρῶν μὲ τὴν ἐν 'Ελλάδι κυβερνητικὴν κρίσιν καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ κατάστασις ἐπιβάλλει ταχυτάτην λύσιν διὰ τοῦ σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως, ἱκανῆς νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς σημερινὰς δυσχερείας.

Τὰ τελευταῖα ἐν 'Ελλάδι γεγονότα παρακολουθοῦνται μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον εἰς τὴν "Αγκυραν, τὸ ἐνδιαφέρον δὲ αὐτὸ ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον κατόπιν τῆς ἐκραγείσης κυβερνητικῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐντάσεως τῆς δράσεως τῶν κομμουνιστικῶν συμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι ὑποτίθεται ὅτι προσπαθοῦν νὰ διακόψουν τὴν σιδηροδρομικὴν ἐπικοινωνίαν μεταξὺ 'Ελλάδος καὶ Τουρκίας εἰς τὴν Θράκην.

Καίτοι οὐδὲν ἐξαιρετικὸν στρατιωτικὸν μέτρον ἐλήφθη εἰς τὴν Τουρκικὴν Θράκην, ἐν τούτοις ἡ πιθανότης ἐξελίξεως ἀπροόπτων κρατεῖ ἀγρύπνους τὰς ἐκεῖ Τουρκικὰς 'Αρχάς.

'Η ἐφημερὶς «Τανὶν» γράφει ἐν ἄρθρῳ, ὅτι ἡ Τουρκία εὔχεται ὁλοψύχως ὅπως ἡ 'Ελλὰς—ἡ πλέον στενὴ αὐτῆς φίλη—ἐπανεύρῃ τὸ ταχύτερον τὴν ἐσωτερικὴν γαλήνην καὶ ἡσυχίαν.

Αἱ τουρκικαὶ ἐφημερίδες ἐπικροτοῦν ἐπίσης καὶ τὴν ἰδέαν τῆς συνάψεως μεταξὺ 'Ελλάδος, Τουρκίας καὶ 'Ιταλίας, συμμαχίας, ἐπιβαλλομένης ἔναντι τοῦ σλαυϊκοῦ κινδύνου πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς εἰρήνης εἰς τὴν Μεσόγειον.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS ΓΑΡΘΕΝΩΝΟΣ ΦΙΛΑΣ ΦΙΛΟΥ DECCLXXXI

63-2.

ΑΦΟΡΜΕΣ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΕΝΑ ΖΗΤΗΜΑ

«Παραδεχόμαστε βέβαια ότι είναι δικαίωμα τοῦ κ Κατσίμπαλη, λένε ὅσοι τον κατηγοροῦν, ὅπως καὶ κάθε ἄτομου, νὰ ἔχει τὶς προτιμήσεις του καὶ νὰ τὶς ὑποστηρίζει» καὶ ἐνοσῳ διηύθυνε ἀπὸ τὰ παρασκήνια, ἕνα δικό του περιοδικό ποὺ εἶταν δηλωμένο τὸ ὄργανο μιᾶς ὁμάδας δὲν εἴχαμε. δὲν μπορούσαμε νὰ ἔχομε. καμμιὰ ἀντίρρηση Τὸ παρακολουθήσαμε μάλιστα μὲ ἐνδιαφέρον Ποιὸς ἔχει ἀντίρρηση γιὰ τὸν«Κοχλία» τῆς Θεσσαλονίκης; 'Αλλὰ σήμερα ὁ κ Κατσίμπαλης ἀνέλαβε ἐπίσημα τὴ διεύθυνση τῆς «'Αγγλοελληνικῆς 'Επιθεώρησης», τοῦ περιοδικοῦ ποὺ ἔχει γιὰ πρόγραμμά του καὶ σκοπό του νὰ καλλιεργήσει τὴν πνευματικὴ ἐπικοινωνία δύο λαῶν. Πῶς νοεῖται σ' ἕνα τέτοιο περιοδικὸ ποὺ θεωρητικὰ παρουσιάζει τὸ σύνολο τῆς παραγωγῆς στὴν πραγματικότητα νὰ προβάλλωνται συστηματικὰ κι' ἀναλυφικὰ καὶ ζωηρότατα φωτισμένοι μόνον ὁρισμένοι λογοτέχνες καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τουλάχιστον ἐπίσης ἄξιοι. νὰ ἀφήνωνται στὴ σκιά. νὰ ἀγνοοῦνται ὁλότελα. ἢ νὰ ἐμφανίζωνται μ' ἕναν τέτοιο τρόπο ὥστε νὰ δημιουργεῖται ἡ ἐντύπωση ὅτι εἶναι οἱ ἐλάσσονες; Εἶναι νοητὸ κι' ἀνεχτὸ νὰ ψευτίζεται ἡ εἰκόνα τῆς λογοτεχνικῆς μας ζωῆς;».

'Αντίρρηση εἶναι φυσικὰ σοβαρώτατη. 'Αλλὰ διερωτιέμαι: Μπορεῖ κανένας νὰ ἐνεργεῖ ἀλλοιώτικα παρὰ ὅπως τοῦ τὸ ὑπαγορεύει ἡ φύση του; 'Η ἰδιοσυγκρασία τοῦ κ. Κατσίμπαλη εἶναι κοχλαστική. ὁ αὐτὸν κυρισρχεῖ τὸ πάθος, κι' ὄχι ὁ ἐγκεφαλισμός· δὲν φαντάζομαι τὸν κ. Κατσίμπαλη νὰ κάθεται νὰ συζητεῖ μὲ τὸν ἑαυτό του τὶς γνῶμες τῶν ἄλλων, οὔτε καὶ τὶς δικές του ἀντιλήψεις. Θεωρῶ πὼς πιστεύει εἰλικρινὰ κι' ἀδιάστακτα, πὼς ἔχει ἀπόλυτη πεποίθηση ὅτι αὐτοὶ ποὺ ξεχωρίζει κι' ἀγαπᾶ εἶναι οἱ κορυφαῖοι φρονῶ ὅτι σχεδὸν δὲν ὑποπτεύεται πὼς κάνει αὐθαίρετους διαχωρισμούς γι' αὐτὸν οἱ ἐκλεκτοὶ του δὲν εἶναι οἱ λειτουργοὶ ἑνὸς παρεκκλησίου ἀλλὰ τῆς ἐκκλησίας σύγχρονα ἔχει τὴν ἀντίληψη, τὴ σωστὴ ἢ ὄχι, ἀδιάφορο. (δὲν πρόκειται τώρα, αὐτὴ νὰ συζητήσουμε) ὅτι. ὁ διευθυντὴς ἑνὸς περιοδικοῦ, ὁποιουδήποτε περιοδικοῦ, καὶ τοῦ πιὸ ὑποχρεωμένου νὰ εἶναι καθολικό, δὲ μπορεῖ νὰ εἶναι μόνον ἕνας ἀντικειμενικὸς πληροφορητής, ἕνας ἀμαγνήτιστος μεταδοτὴς ὅλων τῶν τάσεων καὶ τῶν σχολῶν, ἕνας ψύχροιμος ἐλεγκτὴς ἀποκλειστικὰ ποιοῦθεωρεῖ ὅτι ἕνα περιοδικὸ πρέπει νὰ φέρνει ἔκτυπα τὴ σφραγίδα τῆς προσωπικότητας τοῦ διευθυντή του.

"Ας τὸ πάρουμε ἀπόφαση. 'Η «'Αγγλοελληνικὴ Ἐπιθεώρηση» δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ συνέχεια μὲ μερικὲς παραλλαγές, προσθῆκες καὶ παραχωρήσεις τῶν «Νέων Γραμμάτων» τοῦ περιοδικοῦ ποὺ εἶταν ἄλλοτε τ' ὄργανο τῆς ὁμοδας. Ὑπάρχει λόγος νὰ μεμψιμοιρούμε, νὰ ἀγαναχτοῦμε γι' αὐτό; 'Αν βεβαια ἡ Α Ε πρόκειται νὰ μεταφέρει τὴν ἑλληνικὴ φωνὴ στὰ ἀγγλικὰ πλήθη θὰ εἴμαστε δικαιολογημένοι νὰ δυσφορήσομε. Αλλ' ἂς σοβαρευθοῦμε. "Ενα περιοδικὸ σὲ ἑλληνικὴ γλῶσσα δὲ φθάνει στὸ ἐξωτερικὸ οὔτε ἴσαμε τοὺς στενοὺς κύκλους ποὺ ἔχουν γιὰ εἰδική τους ἀποσχόληση τὰ γράμματα. Τὴν Α. Ε. ἐμεῖς καὶ μόνον ἐμεῖς, τὴ διοβάζομε· ἡ Α.Ε δὲν ἐχτελεῖ παρα ἕνα μέρος τοῦ προορισμοῦ της· ἐμεῖς μέσον αὐτῆς σὲ ὁρισμένες σελίδες της ἐπικοινωνοῦμε μὲ τὴν ἀγγλικὴ πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ζωὴ σ' αὐτὴ τὴν ἀγγλικὴ πνευματικὴ ζωὴ ἡ Α. Ε. δὲν ὑπολογίζεται οὔτε σὰν ἕνα ρυάκι ποὺ θὰ προσκόμιζε μερικὲς σταγόνες νεροῦ Γιατὶ λοιπὸν νὰ ἀποδίνομε σημασία ἂν ἡ εἰκόνα ὅπως ἀντικαθρεφτίζεται σ' αὐτὴν δὲν εἶναι πανορσματική; Εμεῖς ποὺ τὴ διοβάζομε ξέρομε τι συμβαίνει. Μὲ ἐπίγνωση ὅτι δὲ μᾶς δίνεται κάτι τὸ ὁλοκληρωμένο μποροῦμε ἐξαίρετα νὰ χαροῦμε τὰ ἐκλεχτὰ κομμάτια ποὺ μᾶς προσφέρει. Τὰ περιεχόμενά της εἶναι σχεδὸν πάντα καλῆς ποιότητας. "Ο κ Κατσίμπαλης. σᾶς τὸ εἶπα κι' ὅλας, δὲν ἀγαπᾶ καὶ δὲν ξεχωρίζει ὅλα ὅσα ἀξίζουν νὰ ἐχτιμηθοῦν ἀλλ' ὅ,τι ἀγαπᾶ καὶ ξεχωρίζει δὲν εἶναι ποτὲ σκάρτο. "Εχει γουστα περιορισμένα ἀλλ' ἔχει καλαισθησία.

Πολὺ μεγαλειτερες διαστάσεις ποίρνει τὸ ζήτημα τῆς κλικας στὴν «Ελληνικὴ περιοχὴ» «la Domaine Grec» μιὰ ἀνθολογία τῆς 'Ελληνικῆς λογοτεχνίας τὴν ὁποία ἑτοιμάζει ὁ κ Λεβὲκ Αὐτὴ περιέχει ἀποσπασματικὲς γαλλικὲς μεταφράσεις ἑλληνικῶν ἔργων, προορίζεται γιὰ τὸ γαλλικὸ κοινό· Δὲν κυκλοφόρησε ἀκόμα, κι ἔτσι δὲν μπορῶ νὰ ἐκφράσω ἀπὸ τώρα ὁριστικὴ κρίση γι' αὐτὴν ἀλλὰ πληροφοροῦμαι ἔγκυρα ὅτι ἐκεῖ ἐμφανίζονται σ' αὐτὴν ἀκόμα καὶ οἱ ἴστατοι οἱ νεοσσοί, τῆς κλίκας ἀπουσιάζουν οἱ Μυρσίλης, Οὐράνης, Παναγιωτόπουλος, Παράσχος, "Αγρας. Καρυωτάκης. Φ Πολίτης, Χάρης, Χουρμοῦζιος, Τερζάκης, Καραγάστης καὶ ἄλλοι ἀκόμα. (δὲν μπορῶ τώρα νὰ τοὺς ἀναφέρω ὅλους)ποὺ ἔχουν ἐδραιώσει στερεὰ θέση στὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ ἔχουν ἀναγνωρισθεῖ ἀπὸ τὴν κοινὴ συνείδηση. Νομίζω ὅτι εἴμαστε ἐντελῶς δικαιολογημένοι νὰ χαρακτηρίσουμε τὴ σύνθεση αὐτοῦ τοῦ βιβλίου σκάνδαλο. 'Αλλ' ὅσο κι ἂν εἶναι γνωστὸ σὲ κάθε περιοικο τῆς 'Ιερουσαλὴμ ὅτι ὁ κ. Λεβὲκ δὲν ἤξερε ἑλληνικὰ κι' ὅτι ὁ κ Κατσίμπαλης εἶταν ὄχι μόνο εἰσηγητὴς καὶ σύμβουλός του ἀλλὰ καὶ στενὸς συνεργάτης του εἶναι σωστὸ ν' ἀποδώσουμε ὅλη τὴν εὐθύνη, ἔστω καὶ τὸ μεγαλειτερο μέρος της στὸν κ. Κατσίμπαλη; Δὲν τὸ νομίζω. Τί ἄλλο μποροῦσε νὰ κάνει ὁ κ. Κατούμπολης παρὰ νὰ ἐξάρει ἐκείνους ποὺ προτιμᾶ 'Ο κ. Λεβὲκ εἶχε τὴν ὑποχρέωση ἂν ἤθελε νὰ παρουσιάσει ἀντικειμενικὴ ἐργασία, μιὰ ποὺ δὲν μπορεῖ ν' ἀγνοεῖ ὅτι κάθε ἄνθρωπος ἔχει τὶς κλίσεις του, νὰ εὑρύνει τὸν κύκλο του, νὰ ἔρθει σ' ἐπικοινωνία καὶ μὲ ἄλλους ἀνθρώπους, νὰ μὴν περιορισθεῖ σὲ μιὰ ὁμάδα, ποὺ ἔκανε τὴ δουλειά της ἄμα τὸν περικύκλωνε. Τὸ σημαντικώτερο τουλάχιστο ποσοστὸ τῆς εὐθύνης καὶ τοῦ σκανδάλου βαραίνει τὸν κ. Λεβέκ. 'Η περίπτωση Κωτσίμπαλη μὲ παρέσυρε πέρα ἀπ' ὅ,τι ἀρχικὰ ὑπολογίζα. "Ετσι ἡ περίπτωση Καροντώνη ἀναβάλλεται γιὰ τὴν ἄλλη ἑβδομάδα.

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

ΤΙ ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΕΙ

ΤΟ ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟΝ
ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

— Εἰς τὴν Φινλανδίαν

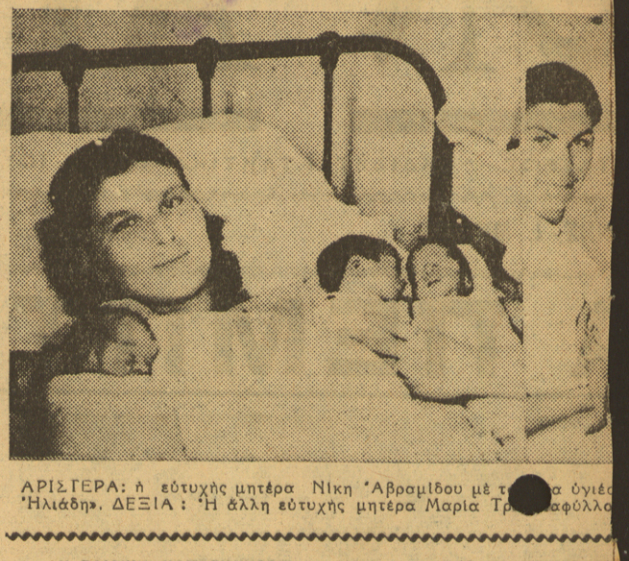
'Η μικρά, ἀτυχὴς Φινλανδία, δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὸν φαῦλον κύκλον τῆς σοβιετοκρατίας. "Ενας εὐφυὴς λαός, μὲ παραδόσεις ἀτομικῆς ἐμπνεύσεως καὶ πρωτοβουλίας, ὅπως οἱ Φινλανδοί, εἶνε καταδικασμένος, ἐνώπιον τῆς ἀδρανούσης ἐλευθέρας ἀνθρωπότητος, νὰ ὑποστῇ τὴν τύχην ἑνὸς πειραματοζώου διὰ τά ρωσικὰ πειράματα ὀργανώσεως μιᾶς κολλεκτιβιστικῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, τῶν ὁποίων ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ πτῶσις τοῦ βιοτικοῦ του ἐπιπέδου, τόσον ὑψηλοῦ ἄλλοτε.

Εἶνε περίεργον, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ πεῖρα τοῦ 1931 δὲν ἐφώτισε τοὺς Ρώ-

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ

6,30 Γυμναστική, 6,45 Μουσική, 6,55 «Πρωϊνὸ ξεκίνημα», 7.05 Μουσική. 7.15 Εἰδήσεις. 7,30 Μουσική, 8 'Ιστορικὲς καὶ φιλολογικὲς σελίδες, 8,15 Μουσική, 8,35 Τὰ 'Ελληνικὰ νειᾶτα στὸ στιβο, 12 'Ελαφρὰ μουσικη, 12,15 Εἰδήσεις, 12.25 Μουσική. 12.40 Περίπατοι ἀνά τὴν 'Ελλάδα, 12.50 Διάσημοι σολίστ, 1,15 Εἰδήσεις, 1,25 'Ορχήστρα, 1,40 'Η 'Αστυνομία Πόλεων, 1,50 Δίσκοι. 2,25 Μουσικη, 2,30 Εἰδήσεις. 2 45 'Ελαφρὸ πρόγραμμα. 5 'Ανακοινώσεις, 5,10 Μουσική. 5.30 Διὰ τὰ παιδιὰ τῆς 'Ελλάδος, 5.45 'Ελληνικὰ τραγούδια, 6 'Εκπομπὴ Γαλλική, 6,15 'Ελληνικὰ τραγούδια, 6 30 Διὰ τοὺς "Ελληνας τοῦ ἐξωτερικοῦ, 6.45 Μουσική, 6.50 'Ομιλία, 7 Βρεταννικὴ ἐκπομπή, 7,15 'Ορχήστρα, 7,30 'Εκπομπὴ διὰ τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὴν βουλγορικὴν καὶ γαλλικὴν, 7,45 "Εκπομπὴ διὰ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν εἰς τὴν σερβικὴν καὶ γαλλικὴν, 8 Μουσικὰ πορτραῖτα, 9,15 Εἰδήσεις, 8,30 'Ανακοινώσεις τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ, 8 35 Βορειοηπειρωτικὰ τραγούδια, 8,50 Ρεσιτὰλ τραγουδιοῦ, 9,15 'Η ὥρα τῆς Βορείου 'Ελλάδος, 9,30 'Η ἐκπομπὴ τῆς 'Αμερι-

ΕΛΛΗ

ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ἡ εὐτυχὴς μητέρα Νίκη 'Αβραμίδου μὲ τ[illegible] ὑγιέ[illegible] 'Ηλιάδη». ΔΕΞΙΑ: 'Η ἄλλη εὐτυχὴς μητέρα Μαρία Τρ[illegible]αφύλλο

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΙΣ

τῆς 'Ελληνικῆς ΜΕΡΙΜΝΗΣ

Εἰς τὴν 'Εκάλην

Στὴν παιδικὴ κατασκήνωση τῆς «'Ελληνικῆς Μερίμνης»,σὲ μιὰ ὡραία τοποθεσία τῆς 'Εκάλης,ἔγινε χθὲς τὸ βράδυ ἡ ἐπίδειξις ἐπὶ τῇ λήξει τῆς 1ης κατασκηνωτικῆς περιόδου 'Εκατὸ παιδάκια, ἀγόρια καὶ κορίτσια, ἡλικίας 6—16 ἐτῶν, παρουσίασαν εἰς ἀρκετὸν κόσμον ἐκλεκτῶν προσκεκλημένων τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας 20 ἡμερῶν, Αἱ ὁμάδες προσῆλθαν καὶ παρεταχθησαν τραγουδῶντας συμβολικὰ ἡ κάθε μιὰ ἕνα ὕμνο μιᾶς περιοχῆς τῆς Ελλάδος: 'Ηπείρου, Μακεδονίας, Θράκης. 'Επτανήσου, Δωδεκανήσου, Θεσσαλίας.

'Η ἑορτὴ ἤρχισε μὲ τὴν ἔπαρσιν τῆς σημαίας καὶ ἀκολούθως ἔγινεν ἁγιασμός,χοροστατοῦντος ἀρχιμανδρίτου 'Η κολούθησε δὲ ἕνα ἐκλεκτὸ πρόγραμμα

Τὰ παιδιὰ τραγούδησαν πατριωτικὰ τραγούδια καὶ χόρεψαν ἐθνικοὺς χορούς "Εκαμαν ἐντύπωση ὁ συγχρονισμὸς τῶν κινήσεων,καὶ ἡ πειθαρχία τῶν φωνῶν. Η μικρὴ Λίλιαν Σβάρνα ἀπήγγειλε τὸ «Σὰν παραμύθι» τῆς κ. Βέλιου καὶ τὰ στελέχη τὸ «12 'Οκτωβρίου 1944» ἀπὸ τὴν ἀποχώρηση τῶν κατακτητῶν

'Επηκαλούθησαν, ἕνα «ταμπλὼ βιβάν» μὲ ἐθνικὲς ἐνδυμασίες, «Ιὸ παράπονο τηςΒορείου'Ηπείρου» κατὰ διάσκευην κ Καίτης Βέλλιου Σημηριώτη καὶ ἕνα χορευτικὸ σκέτς χαριτωμένο ἀπὸ τὶς ἀδελφοῦλες "Ολγα καὶ 'Αλεξ Κουτσουνᾶ, ποὺ κατεχειροκροτήθησαν καὶ ἡ ὡραία ἑορτὴ ἔληξε μὲ τὴν ὑποστολὴ τῆς σημαίας καὶ τὸν ἐθνικὸν ὕμνον.

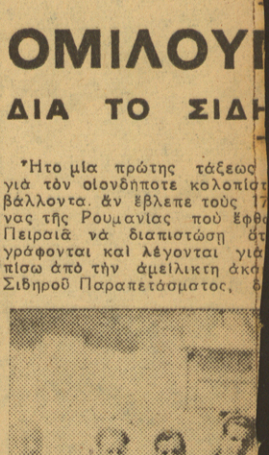
Παρέστησαν. ἐκ τοῦ Δ Συμβουλίου τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ Σωματείου τὸ ὁποῖον ἔχει ὀργανώσει τὴν κατασκήνωσιν. ἡ πρόεδρος κ Σιφναίου, ἡ γενικὴ γραμματεὺς κ Ζητρίδου. ἡ κ Κύρου καὶ οἱ κ κ. Στ Κανονίδης, Δ. Θοιβιδόπουλος, Π Τζίμας, Φίλιππας, ἡ δὶς Καζάζη. κ ἄ

Γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς περιόδου αὐτῆς. ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξε καὶ ἡ ἐπιδειξις, εἰργάσθησαν ὑπὸ τὴν συνεχῆ ἐπίβλεψιν τῆς εἰς θυσίας πραγματικὰς ὑποβληθείσης ἐφόρου κ. Ἰφ Μεταξᾶ, ἡ ἀρχηγὸς κ. Καίτη Βέλλιου ἡ ἐχουσα τὴν ὑγειονομικὴν ἐπίβλεψιν κ. Γ. Ἰασκωβάκη, αἱ ὑπαρχηγοὶ δίδες Γιαννακάκου, Πανιαδᾶ 'Αθ Βλάχου, τὰ στελέχη δίδες Βεντίκου Μ., Οἰκονομίδου Φ. Βαρελάκη Μ. Κοροῦ Ιω, 'Ανδριοπούλου Β. Ζερβουλάκου Π, Κατρῆ Α., Κολυβᾶ Λ., 'Αριστοτέλους Κ., Τηροῦ Κ., Κύρου Α., Μπιζιάκη Τ., 'Αλιγιάκη, καὶ ἡ κ Χάσιου.

ΕΝΩ ΤΑ ΣΟΒΙΕΤ ΞΕΡ

ΟΜΙΛΟΥ
ΔΙΑ ΤΟ ΣΙΔΗ

"Ητο μια πρώτης τάξεως [illegible] γιὰ τὸν οἱονδήποτε κολοπίστ[illegible] βάλλοντα. ἂν ἔβλεπε τοὺς 17 νας τῆς Ρουμανίας ποὺ ἔφε[illegible] Πειρσιᾶ νὰ διαπιστώσῃ ὅτ[illegible] γράφονται καὶ λέγονται γιὰ [illegible] πίσω ἀπὸ τὴν ἀμείλικτη ἀκο[illegible] Σιδηροῦ Παραπετάσματος.

Μία ὁμὰς ἀπὸ τοὺς 170 "Ελλη[illegible]

παρὰ ἀμυδρὰν μόνον εἰκόνα [illegible] γωδιας ποὺ ἐκτυλίσσεται εἰς [illegible] ραδεισον τῶν «Τσιμεντένιων [illegible] τιῶν»,

Συγκεντρωμένοι ἐπάνω στ[illegible] τοῦ Παναμαϊκοῦ ἀτμοπλοίου [illegible] ΙΙ» οἱ 170 ἀπελαθέντες ἐκ [illegible] "Ελληνες μιλοῦν ταύτοχρό[illegible] μαζὶ γιὰ τὴν [illegible] τοὺς [illegible] χειρ[illegible] σ[illegible] [illegible] [illegible] [

'Ο «εθνικόφρων» πολιτικὸς κόσμος

τεροι φορεῖς τῶν ἀμερικανικῶν ἀπόψεων.

Τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ κρίση βρίσκεται πρὸς τὸ τέρμα της, βγαίνει ἀπὸ τὴν παρακάτω νυκτερινὴ ἀνακοίνωση ποὺ ἔκανε ὁ κ. Τσαλδάρης, ὕστερα ἀπὸ σύσκεψή του μὲ τοὺς ὑπουργοὺς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος καὶ τὸν κ. Ζέρβα.

'Η ἀνακοίνωση εἶναι ἡ ἑξῆς:

«'Ο κ Τσαλδάρης ἐδήλωσεν ὅτι πρὸ τῆς λήψεως ὁριστικῆς ἀποφάσεως διὰ τὸν καταρτισμὸν ὑπ' αὐτοῦ κυβερνήσεως προερχομένης ἐκ τῆς κοινοβουλευτικῆς πλειοψηφίας, θὰ συναντηθῇ καὶ καταρρακωμένο γόητρό του, ἀναφέροντας ὅτι θὰ συγκαλέσει σύσκεψη ἀρχηγῶν, ἐνῶ εἶναι γεγονὸς ὅτι ὑποχωρεῖ πλήρως στὶς ἐντολὲς ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ κ. Γκρίσγουωλντ στὴν τελευταία χθεσινὴ συνάντησή τους.

Οἱ συζητήσεις ποὺ θὰ γίνουν σήμερα, θὰ ἔχουν κυρίως σκοπὸ νὰ λύσουν τὸ ζήτημα τοῦ προσώπου τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ τῆς κατανομῆς τῶν ὑπουργείων ἀνάμεσα στὰ κόμματα, θεωρεῖται δὲ ἀπίθανο ὅτι ὁ κ. Τσαλδάρης θὰ τολμήσει μὲ τὸ μειωμένο στὸ ἐλάχιστο κῦρος του, νὰ προβάλει ἀξιώσεις τέτοιες ποὺ νὰ ἐπιφέρουν ναυάγιο στὶς σημερινὲς συνεννοήσεις.

'Η κυριώτερη περιπλοκὴ ποὺ ἐμφανίζει ἡ λύση τὴν ὁποία ἀποδέχθηκε ὁ κ. Τσαλδάρις, εἶναι ἡ ζωηρότατη δυσφορία τῶν δυναμικῶν στελεχῶν τοῦ κόμματός του. Τὰ στελέχη αὐτὰ δὲν ἀποκρύπτουν τὴν ἀγανάκτησή τους γιατὶ τὸ κόμμα τους, ἄν

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 4η ΣΕΛΙΔΑ)

'Ο Ραδιοσταθμὸς τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ μετέδωσε χθὲς τὸ βράδυ τὸ ἀκόλουθο Δελτίο Ἐπιχειρήσεων τοῦ Γενικοῦ 'Αρχηγείου ποὺ ἀναφέρεται στὶς ἐπιχειρήσεις τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ στὴν Πίνδο καὶ Ν. Ἤπειρο.

«Οἱ συνδυασμένες ἐπιθέσεις τῶν τμημάτων τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ ποὺ ἄρχισαν στὶς 19 Αὐγούστου στὴν Πίνδο καὶ Ν. Ἤπειρο συνεχίζονται. Τὰ τμήματά μας προελαύνουν μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα πρὸς τοὺς ἀντικειμενικοὺς τους σκοπούς. Βρίσκονται τώρα 30 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Ἄρτα καὶ τὴν Ἀμφιλοχία. Οἱ κυβερνητικὲς δυνάμεις φεύγουν πανικόβλητες μπροστὰ στὴν ὁρμὴ τῶν ἀνταρτῶν χωρὶς νὰ προβάλλουν ἀντίσταση. 'Η ἐκτέλεση τῶν διαταγῶν τοῦ Γενικοῦ 'Αρχηγείου γίνεται μὲ ἀπόλυτη ἀκρίβεια καὶ ταχύτητα.

'Η μεγάλη σημασία τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν βρίσκεται στὴν ἐκμηδένιση τῶν τετράμηνων προσπαθειῶν τῶν κυβερνητικῶν γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κεντρικοῦ κορμοῦ τῆς Πίνδου. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ εἶχε γίνει καὶ ἡ ἐαρινὴ ἐκστρατεία τῶν ἀμερικανοβρίσκονται αὐτὴ τὴ στιγμὴ σὲ πλήρη ἐξέλιξη».

ΠΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Τὸ σημαντικώτερο γεγονὸς ἀπὸ τὴ δράση τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ τὶς τελευταῖες ἡμέρες, εἶναι ἡ προώθηση τῶν ἀνταρτῶν πρὸς τὰ Τζουμέρκα καὶ Ἄγραφα. 'Η προώθηση αὐτὴ ἔγινε μὲ συνδυασμένες ἐπιχειρήσεις ποὺ ἄρχισαν ἀπὸ τὶς 20 τοῦ μηνὸς καὶ ἐκάλυψαν ὅλη τὴν ὀρεινὴ περιοχὴ Γκραμπάλα, Κόζιακα, Ν. Πίνδο, Τζουμέρκα καὶ Ἄγραφα. Μὲ βάσεις ἐξόρμησης τὸν Κόζιακα καὶ Νέα Πίνδο, σημαντικὲς δυνάμεις τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ κινήθηκαν:

1) Πρὸς τὴ νοτιοανατολικὴ περιοχὴ τῆς Πίνδου, ὅπου ἀπελευθέρωσαν περὶ τὰ 100 χωριά. 'Η ἐπιθετικὴ αὐτὴ κίνηση προεκτείνεται ὡς τὰ Ἄγραφα (Στερεὰ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, Θεσσαλία ἀπὸ τὴν ἄλλη) καὶ τὰ τμήματα τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ φθάνουν ὡς τὴν περιοχὴ Νευρόπολης, στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τῶν Ἀγράφων (δυτικὰ τῆς Καρδίτσας). Στὴν περιοχὴ τῆς Νευρόπολης εἶναι τὰ χωριὰ Νεοχώρι, Μεσενικόλα, Βουνέσι κλπ. Τὸ ὀροπέδιο τῆς Νευροπολης εἶναι τὸ κλειδὶ γιὰ τὴν περιοχὴ τῆς Λ. καὶ Δ. Στερεᾶς καὶ τῆς Δ. Θεσσαλίας.

Οἱ λιγοστὲς πληροφορίες ποὺ δημοσιεύσε πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες ὁ κυβερνητικὸς τύπος, ὅτι γίνονται μάχες στὰ Ἄγραφα, δείχνουν ὅτι οἱ ἀντάρτες στερέωσαν τὶς θέσεις τους στὴν περιοχὴ αὐτὴ.

2) 'Η δεύτερη ἐπιθετικὴ κίνηση τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ ποὺ μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθεῖ «στρατιωτικὸς (ἀντάρτικος) περίπατος», ἔγινε δυτικὰ πρὸς τὴν περιοχὴ τῆς Ἠπείρου. Οἱ ἀντάρτες πέρασαν τὸν ἀμαξιτὸ δρόμο Μετσόβου — 'Ιωαννίνων καὶ ἔφθασαν στὰ Τζουμέρκα (30 χλμ. ἔξω ἀπὸ τὴν Ἄρτα).

Μὲ τὴν προώθηση αὐτὴ τῶν ἀνταρτῶν, ὁ Δημοκρατικὸς Στρατὸς καλύπτει ὁλόκληρη τὴν ὀρεογραφικὴ σειρὰ Ἠπείρου — Δ. Μακεδονίας, Γράμμος, Σμόλικας, Γκραμπάλα, Κόζιακας, Τζουμέρκα, Ν. Πίνδος, καὶ Ἄγραφα. 'Η ἐγκατάσταση τῶν ἀνταρτῶν στὰ Ἄγραφα ἀποκαθιστᾶ καὶ τὴ συνέχεια μὲ τὶς δυνάμεις τῆς Στερεᾶς. 'Η σημαντικὴ αὐτὴ ἐπιθετικὴ κίνηση τῶν ἀνταρτῶν, ποὺ ἀποκαθιστᾶ τὴ συνέχεια τῶν δυνάμεων τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ σ' ὁλόκληρο τὸν ὀρεογραφικὸ ὄγκο ἀπὸ τὴν Ἤπειρο—Δ. Μακεδονία ὡς τὴ Στερεὰ ἔχει γιὰ συνέπεια: 1) Τὴ στερέωση τῶν θέσεων τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ σὲ ὁρισμένα νέα στρατηγικὰ σημεῖα (Τζουμέρκα, Ἄγραφα) καὶ 2) τὴν ἀπελευθέρωση καὶ τὸν ἔλεγχο μεγάλων περιοχῶν ποὺ προσδιορίζονται ἀπὸ τὰ βουνὰ αὐτά. 'Η κατάληψη τῆς Νευρόπολης ἀπὸ τὴν ἄποψη αὐτὴ ἀποτελεῖ τὴ σημαντικώτερη ἐπιτυχία, καὶ 3) τὴν ἀπομόνωση τῆς Δ. Ἠπείρου καὶ Δ. Στερεᾶς.

ΘΡΑΚΗ

Τμῆμα ἀνταρτῶν μπῆκε στὸ χωριὸ 'Ασβεστάτες—Διδυμοτείχου, «τὸ ὁποῖον ἦτο ἀφρούρητον» («Βῆμα») καὶ «συνεπλάκη ἐντὸς τοῦ χωρίου μετὰ τμήματος στρατοῦ» («Καθημερινή»).

Στὴν Ἰδια περιοχὴ σημειώθηκε ἔντονο σαμποτάζ. 'Ανετινάχθη ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ στὴν περιοχὴ Λάβαρα—Διδυμοτείχου.

Τηλεγραφήματα ἀπὸ τὴν 'Αλεξανδρούπολη ἀναφέρουν ἐπίσης, ὅτι μεταξὺ Μάνδρας — Σουφλίου στὰ 86 χλμ., ἀμαξοστοιχία ποὺ ἐπέστρεφε ἀπὸ τὰ σύνορα, προσέκρουσε σὲ νάρκη. 'Εκτροχιάσθηκε ἡ ἀτμομηχανὴ καὶ μερικὰ βαγόνια.

ΠΙΕΡΙΑ

'Ισχυρὲς δυνάμεις τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ ἐπετέθησαν [illegible] γραψαμε καὶ χθὲς στὸ [illegible] λια. (Πιέρια, στὴ νοτιοανατολικὴ πλευρά). Τὴ Μηλιὰ ὑπερασπίζεται [illegible] νας λόχος. "Εγινε πεισματώδης [illegible] «καθ' ἣν οἱ συμμορίτες [illegible]

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ [illegible])

«ΚΑΜΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΔΕΝ ΕΖΗΤΗΣΕ ΠΟΤΕ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ»!

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΦΟΡΕΙΝ ΟΦΦΙΣ

ΛΟΝΔΙΝΟ 27. (Τοῦ ἀνταποκριτή μας). — Σχετικὰ μὲ τὴ δήλωση τοῦ "Αγγλου διοικητὴ τῆς Κύπρου, ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμιὰ συμφωνία ἀνάμεσα στὶς κυβερνήσεις 'Αγγλίας καὶ 'Ελλάδας γιὰ τὴν ἕνωση τῆς Κύπρου καὶ ὅτι δὲν διεξάγονται σχετικὲς διαπραγματεύσεις, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Φόρειν "Οφφις μὲ διαβεβαίωσε σήμερα, ὅτι «καμμιὰ ἑλληνικὴ κυβέρνηση καὶ ἰδιαίτερα καμμιὰ ἀπὸ τὶς μετεκλογικὲς κυβερνήσεις δὲν ἐζήτησε ποτὲ τὴν Κύπρο οὔτε κὰν ἀνακίνησε τέτοιο ζήτημα. 'Επομένως δὲν ἦταν ποτὲ δυνατὸ νὰ διεξαχθοῦν διαπραγματεύσεις πάνω σὲ ἀξίωση ποὺ οἱ ἑλληνικὲς κυβερνήσεις δὲν προέβαλαν».

Θ. ΔΟΓΑΝΗΣ

ΟΙ ΔΙΑΣΠΑΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΩΝ «ΕΘΝΙΚΟΦΡΟΝΩΝ» ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 27. (Τοῦ ἀνταποκριτή μας).— 'Ο δήμαρχος κ. Κληρίδης σὲ σημερινὲς του δηλώσεις κατακρίνει τὴ χθεσινὴ κυβερνητικὴ ἀνακοίνωση. «Εἶναι λυπηρό, τονίζει, ἐνῶ ἡ βρεττανικὴ κυβέρνηση ἐξακολουθεῖ νὰ μὴν εἶναι συνεπὴς πρὸς τὴν ἀρχὴ τῆς αὐτοδιάθεσης τῶν Λαῶν, ἡ κυβέρνηση τοῦ ἐπίσημου ἑλληνικοῦ κράτους νὰ ἐξακολουθεῖ νὰ θυσιάζει τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα γιὰ νὰ παίρνει στερλίνες καὶ δολλάρια.

'Ο ἐνωτικὸς ἀγώνας, συνεχίζει ὁ κ. Κληρίδης, εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι ὀργανωμένος παγκυπριακά. Θὰ κάναμε λάθος, ἂν περιμέναμε τὴν ἐθνικὴ μας ἀποκατάσταση ἀπὸ ἐνέργειες τῆς ἑλληνικῆς κυβέρνησης. Μὲ ἀσύντο δίκαιο εἶναι ἀδύνατο νὰ προωθηθεῖ ἡ ἐνωτικὴ ἀξίωση. Μόνο, ἂν ὁ κυπριακὸς λαὸς ὀργανωθεῖ καὶ κινηθεῖ μονολιθικὰ γιὰ τὴν "Ενωση, θὰ μπορέσει νὰ ἀσκήσει ἠθικὴ πίεση καὶ νὰ φέρει στὸ προσκήνιο τῆς ἀγγλικῆς καὶ διεθνοῦς διπλωματίας τὴν ἀξίωσή του γιὰ "Ενωση μὲ τὴν 'Ελλάδα.

Οἱ «ἐθνικόφρονες» ἐξέφύλισαν τὸν ἐνωτικὸ ἀγῶνα σὲ ἀντικομμουνιστικὴ προπαγάνδα. Δὲν καταλαβαίνουν ὅτι ἀποτελεῖ προδοσία νὰ ἀποκλείεται μιὰ μερίδα τοῦ λαοῦ ἀπὸ τὴν ἐθνικὴ παράταξη, γιατὶ ποτὲ δὲν ἔνοιωσαν ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ συνταυτισθεῖ τὸ ἐθνικὸ συμφέρον μὲ τὰ χρηματοκιβώτιά τους καὶ μὲ τὰ σχέδιά τους γιὰ κρυμματικὴ ἐπικράτηση.

Ζητοῦμε συντονισμένη δράση. 'Ο μητροπολίτης Κυρηνείας ἀρνήθηκε νὰ ἀκούσει τὶς ἀπόψεις ποὺ ἔχει ἡ παράταξη 'Εθνικὸς Συναγερμὸς ἀνὰ οἱ χώ-

ἀνηφορίες, ὅπου μόνον οἱ διατεθειμένοι νὰ ὑποστοῦν ἀγγομαχητὸ μποροῦν νὰ βγοῦν. "Ας ἀφήσουμε λοιπὸν τοὺς βατράχους νὰ κοάζουν στὰ τέλματά τους».

Σήμερα ὁ ὑπεύθυνος τῆς ἐφημερίδας τῆς δεξιᾶς «"Εθνος» κ. Δέρβης ἀπεκήρυξε τὴ δράση τοῦ κ. Γαλατοπούλου στὴν 'Αθήνα, δηλώνοντας στὴν ἐφημερίδα «"Εθνος», ὅτι ὁ τελευταῖος δὲν ἔχει κανένα θόλου ἐξουσιοδοτηθεῖ νὰ ἐνεργήσει γιὰ τὴν ἀνεύρεση ὑποψηφίου ἀρχιεπισκόπου.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Διάψευση τοῦ πρακτορείου «Ἐλεύθερη 'Ελλάδα»

'Ο Ραδιοσταθμὸς τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ μετέδωσε χθὲς τὸ βράδυ τὴν ἀκόλουθη διάψευση:

«Τὸ πρακτορεῖο «'Ελεύθερη 'Ελλάδα» εἶναι ἐξουσιοδοτημένο νὰ διαψεύσει ὅ,τι ἔγραψε ἡ γαλλικὴ ἐφημερίδα «Φρὰνς Σουὰρ» σχετικὰ μὲ τὸ χρόνο ποὺ θ' ἀρχίσει τὸ ἔργο της ἡ προσωρινὴ δημοκρατικὴ κυβέρνηση. Διαψεύδει ἐπίσης ὅσα κακόβουλα πρόσθεσε γιὰ τὴν ἀναγνώρισή της ἀπὸ τὰ γειτονικὰ κράτη».

Η ΜΑΥΡΗ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ

'Ασυδοσία στοὺς μεγαλοεισαγωγεῖς καὶ σίωξη τῶν λιανοπωλητῶν

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΝΤΟΠΩΛΩΝ

Τὴν πλήρη ἀποτυχία ποὺ σημείωσε ἡ πολιτικὴ τῶν λαοπροβλη-

προσφέρονται στὴν ἐπίσημη διατιμηση. 'Η ἀπόφαση αὐτὴ ἀναφ

ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ ΤΥ

CLASSICAL STUDIES AT ATHENS

καὶ ἡ χαρὰ βροῦνε τὴν πραγματική τους ἔκφραση στὴν τέχνη, τότε θὰ γίνουν ἡ ἀγάπη, ὁ πόνος κι' ἡ χαρὰ ὅλου τοῦ κόσμου». Στὰ ἐμπνευσμένα του

64-1.

Ὥρα πολέμου

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΕΑΜΑΤΑ

Γ. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥ

Εἶναι ἀδύνατο τὶς ἡμέρες αὐτὲς, ὅπου τὸ ἑλληνικὸ δράμα κορυφώνεται, εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν ἀντικρύσει κανεὶς μὲ σφιγμένη καρδιὰ τὸ θλιβερὸ καὶ ἀξιοδάκρυτο θέαμα ποὺ παρουσιάζουν πολλοί, παραπολλοὶ Ἕλληνες διανοούμενοι — ἀπ' αὐτοὺς ποὺ συναπαρτίζουν τὸ λεγόμενο πνευματικό μας κόσμο.

Δὲν πρόκειται πιὰ γιὰ τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὶς Ἀκαδημίες μας ποὺ ἐπιδεικνύουν ἀκόμα μὲ πανηγυρικὰ ψηφίσματα τὴν ἀρτηριοσκλήρωση καὶ τὴν ποδάγρα τους ὑπὸ τὴν σκέπη τῆς ἐθνικῆς ἀναξιότητας. Ἔχουν μόνα τους ἀπὸ καιρὸ ὑπογράψει τὴν ἠθικὴ καὶ πνευματική τους καταδίκη καὶ ξόφλησαν. Μὲ πολὺν οἶκτο μιλάει κανεὶς σήμερα καὶ περίλυπα γιὰ τὴ μακαρίτισσα πνευματικὴ ἡγεσία τοῦ τόπου...

Ἀλλὰ δὲν πρόκειται γι' αὐτούς. Οὔτε πρόκειται ἀκόμη γιὰ κείνους τοὺς ἄλλους ποὺ ξεκαθάρισαν ἐνωρίς τοὺς λογαριασμούς τους καὶ διακήρυξαν:—εἶμαι φασίστας, τὸ καυχῶμαι!

Δὲν ἐξαντλεῖται βέβαια ἐδῶ ὁ πνευματικός μας κόσμος καὶ πέραν ἀπὸ τὰ πανεπιστημιακὰ νεκροταφεῖα καὶ πέραν ἀπὸ τὰ φασιστικὰ ὁράσημα, ζεῖ καὶ κινεῖται ἕνα πνευματικὸ πλῆθος.

Ζεῖ καὶ κινεῖται..Ἕνας λόγος εἶναι αὐτός. Αὐτὸ τὸ πλῆθος μὲ τὰ πιὸ ἀξιόλογα ὀνόματα τῆς λογοτεχνίας μας ἔδειξε τὴ ζωή του καὶ τὴν κίνησή του, ὅλο του τὸ νεῦρο καὶ τὴν ἀγωνία του ὅλη, σὲ μιὰν εἰκόνα εἰλικρινὰ ἀξιοδάκρυτη.

Ἕνας λόγιος βγῆκε ἀπὸ τὶς στῆλες ἑνὸς φιλολογικοῦ περιοδικοῦ καὶ μὲ πολυσέλιδο ἄρθρο του χτύπησε κάποιον κύκλο ἄλλων λογίων ποὺ τοὺς χαρακτήρισε κλίκα. Ἀπὸ τὴν κλίκα βγῆκε καὶ ἀπάντησε κάποιος. Ἀνταπάντησε ὁ πρῶτος καὶ ξανανταπάντησε ὁ δεύτερος.

Θέμα! Βρέθηκε τὸ θέμα που ἔπρεπε νὰ ἀπασχολήσει τὴν ὥρα τούτη τοὺς λογίους μας καὶ νὰ ξεκαθαρίσει ὁ πνευματικός μας ὁρίζοντας, ἐπιτέλους! Ὑπάρχει ἢ δὲν ὑπάρχει κλίκα, κι' ἂν ὑπάρχει τί καλὸ ἢ τί κακὸ κάνει;

Συμπλοκὴ, ἄπλυτα, βρισιὲς, χλευασμοί. Τὸ ἀνάξιο θέμα ἔγινε ἀξιόλογο θέαμα. Τὸν κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο καὶ τὸν κ. Α. Καραντώνη, πρώτους διδάξαντες, ἀκολούθησαν μὲ δόκιμα ἄρθρα τους ὁ κ. Καραγάτσης, ὁ κ. Κλέων Παράσχος, μὲ τὸ χιουμοριστικό του ὁ κ. Γ. Θεοτοκᾶς, ὁ κ. Ἄλκις Θρύλος....

Ἡ ἀπορία εἶναι βέβαια φυσική. Τόσο μελάνι, τόσα ἄρθρα, τόση ἀναστάτωση καὶ τόσα πάθη γιὰ τὶς «κλίκες»! Γιατί; Δὲν ὑπάρχουν ἄλλα θέματα τῆς πνευματικῆς ζωῆς;

Ἂς μὴν πῶ πὼς ὁ τόπος καιγεται γύρω μας, ἂς μὴν πῶ πὼς ἡ Ἑλλάδα περνάει ἴσως τὴν κρισιμότερη καμπὴ τῆς ἱστορίας της, ἂς μὴν πῶ γιὰ τὴν κορύφωση τοῦ ἑλληνικοῦ δράματος — ἂν μοῦ ποῦν πὼς ὅλα αὐτὰ εἶναι «πολιτική». Θὰ μιλήσω μονάχα γιὰ ἕνα πνευματικὸ θέμα — ἂν καὶ βαθύτατα πολιτικό. Καὶ θὰ τὸ ἀναφέρω μόνο γιὰ παράδειγμα.

Τὸ κράτος καταργεῖ τὴ δημοτικὴ γλῶσσα ἀπὸ τὴν παιδεία. Εἶναι θέμα πνευματικό; Μὰ κάτι παραπάνω: εἶναι ἐθνικό!

Εἴδατε μήπως ἐσεῖς τὸν κ. Ι. Παναγιωτόπουλο, τὸν κ. Καραντώνη, τὸν κ. Θεοτοκᾶ καὶ τοὺς ἄλλους νὰ σκεφθοῦν, νὰ διαμαρτυρηθοῦν, νὰ γράψουν ἔστω ἕνα ἄρθρο, νὰ ποῦν κάτι τέλος πάντων γι' αὐτὸ τὸ ἀληθινὰ πνευματικὸ καὶ ἐθνικὸ θέμα;

Οὔτε λέξη !

Ἢ μήπως εἴδατε τὸν κ. Ἀγγ. Τερζάκη, τὸν κ. Ἠλ. Βενέζη, τὸν κ. Κ. Δημαρᾶ, τὸν κ. Ε. Παπανοῦτσο ποὺ ἀρθρογραφοῦν κάθε ἑβδομάδα στὸν καθημερινὸ τύπο νὰ βγάλουν μιὰ φωνὴ, νὰ καλέσουν σ' ἕνα συναγερμὸ, νὰ κινηθοῦν κάπως τελος πάντων ἀπέναντι στὸ συντελούμενο ἔγκλημα;

Οὔτε λέξη!

Ἄλλοτε, ὁ Ψυχάρης, ὁ Παλαμᾶς, ὁ «Νουμᾶς», ὁ Πάλλης, ὁ Μαβίλης, ὁ Γληνὸς ἀγωνίσθηκαν καὶ ἐπέβαλαν τὴ δημοτική. Ἔτσι ἄνοιξαν ἕνα δρόμο στὴν πνευματική μας ζωή. Κι' ἀπὸ κεῖ φωτίσθηκαν οἱ σημερινοὶ ἐπίγονοι.

Ἀλλὰ οἱ ἐπίγονοι θεωροῦν φαίνεται ἀνάξιο γιὰ τὸν ἑαυτό τους νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τέτοια θέματα καὶ προτιμοῦν, μέσα σ' αὐτὴν τὴν ὥρα τοῦ τρομακτικοῦ δρασμοῦ, νὰ μιλᾶνε γιὰ λυρικὰ χρώματα, γαλανὸ Αἰγαῖο, καλοτυπωμένα βιβλία, νοσταλγίες κλίκες, ἀλληλοχλευασμοὺς καὶ τα βερνοφιλολογία.

Τὰ ζωντανὰ, μεγάλα, θεμελιώδη πνευματικὰ (καὶ πολιτικὰ) προβλήματα τοῦ τόπου τοὺς εἶναι ξένα, ἀδιάφορα καὶ ἀνάξια.

Ἢ τὰ θέματα εἶναι ἀληθινὰ ἀνάξια ἢ οἱ ἐπίγονοι πρέπει νὰ εἶναι ἀληθινὰ ἀνάξιοι...

καὶ ἡ χαρὰ βροῦνε τὴν πραγματική τους ἔκφραση στὴν τέχνη, τότε θὰ γίνουν ἡ ἀγάπη, ὁ πόνος κι' ἡ χαρὰ ὅλου τοῦ κόσμου». Στὰ ἐμπνευσμένα του τὸ μπρα παρατήρησή μας.

—Διαβάζουμε («Ριζοσπάστης» 22 Αὐγ.) μιὰ ἀνταπόκριση γιὰ ἕναν ὑπουργὸ — τῶν λαοπροβλήτων — «φαυλατά». Δὲν ἔχουμε διάθεση νὰ ἀντικρούσουμε τὸ χαρακτηρισμό, ἀλλὰ διαφωνοῦμε στὴ γραφή. Ἔτσι γραμμένη ἡ λέξη καὶ σὲ τέτοιο συνδυασμὸ γραμμάτων (πρβλ. Παῦλος-φαῦλος-σταυλάρχης-αὐλόδουλος κλπ.) προφέρεται αβ καὶ ὄχι αφ. Ὥστε πρέπει νὰ γραφτεῖ σωστά: φαφλατάς.

—Αὐτὴ ἡ καθαρεύουσα, τέλος πάντων, ὅλο κακοτοπιὲς ἔχει. Ἀνοίγοντας τυχαῖα ἕνα ἐπιστημονικὸ «Ἐγχειρίδιον» (ἔκδ. 1923) πανεπιστημιακοῦ καθηγητή. ἀπὸ τοὺς πιὸ ἔγκυρους στὸν κλάδο του, βλέπουμε τυπωμένη μὲ κεφαλαῖα τὴν ἀφιέρωση: «Τῇ ἀγήρῳ μνήμῃ ἀγαπητοῦς μοι πατρὸς καὶ μητρός». Μὰ καθὼς θὰ προσέξει ὁ ἀναγνώστης, αὐτὴ ἡ δοτικὴ «ἀγαπητοῖς» δὲν ἔχει καμμιὰ θέση. Μπῆκε ἀπὸ παραδρομὴ καὶ ἔλεξη, ἀνάμεσα στὶς δυὸ ἄλλες κανονικές, ἀντὶς «ἀγαπητῶν» ποὺ προσδιορίζει ἄλλως τε τὶς ἑπόμενες γενικὲς «πατρὸς καὶ μητρός». Ἂς φροντίσει λοιπὸν ὁ ἀπρόσεκτος κ. καθηγητὴς νὰ διορθώσει τὸ σφάλμα του σ' ἐρχόμενη Ἔκδοση, γιὰ νὰ μὴν τυχὸν τοῦ τὸ σφυρίξει κανένας κακεντρεχὴς φοιτητάκος...

Γ. ΚΟΤΖΙΟΥΛΑΣ

Τῆς θάλασσας καλύτερα
Φουσκωμένα τὰ κύματα
Νὰ πνίξουν τὴν πατρίδα μου
Ὡσὰν ἀπελπισμένην
Ἔρημον βάρκαν.

Στὴν στεριὰν, στὰ νησιὰ
Καλύτερα μιὰν φλόγα
Νὰ ἰδῶ παντοῦ χυμένην,
Τρῶγουσαν πόλεις, δάση,
Λαοὺς καὶ ἐλπίδας.

Καλύτερα, καλύτερα
Διασκορπισμένοι οἱ Ἕλληνες
Νὰ τρεχουσι τὸν κόσμον
Μέ ἐξορίαν λωμένην χεῖρα
Ψωμοζητοῦντες

Παρὰ προστάτας νἄχωμεν.
Μὲ ποτὲ δὲν ἐθάμβωσαν
Πλοῦτη ἢ μεγάλα ὀνόματα
Μὲ ποτὲ δὲν ἐθάμβωσαν
Σκήπτρων ἀκτῖνες.

Ἂν ὁπόταν πεθαίνει,
Πονηρὸς Βασιλεὺς
Ἔσβυνε ἡ νύκτα ἓν ἄστρον,
Ἤθελον μείνει ὁλίγα
Οὐράνια φῶτα.

Τὸ χέρι ὁποῦ προσφέρετε
Ὡς προστασιας σημεῖον
Εἰς ξένον Ἔθνος, ἔπνιξε
Καὶ πνίγει τοὺς λαούς σας
Πάλαι καὶ ἀκόμα.

Πόσοι πατέρες δίδουσιν
Ὄχι ψωμί, φιλήματα
Στὰ πεινασμένα τέκνα τους.
Ἐν ὃ λάμπουν στὰ χείλη σας
χρυσὰ ποτήρια !

Ὅταν ὑπὸ τὰ σκῆπτρα σας
Νέρυς Λαοὺς καλεῖτε
Νέους ἱδρῶτας θέλετε
Ἐσεῖς διὰ νὰ πληρώσητε
Πλουσιοπαρόχως.

Θέλετε θησαυροὺς
Πολλοὺς διὰ ν' ἀγοράσητε
Κρότους χειρῶν καὶ ἐπαίνους
Καὶ τ' ἄπιστον θυμίαμα
Τῆς κολακείας.

Ἡμεῖς, διὰ τὸν Σταυρὸν
Ἀνδρείως ὑπερμαχόμεθα
Καὶ σεῖς ἐβοηθήσατε
Κρυφὰ τοὺς πολεμοῦντας
Σταυρὸν καὶ ἀλήθειαν.

ΤΑΕ
ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΦΑΝΤΕΓΙΕ
ΝΕΑ ΦΡΟΥΡΑ
ΠΡΩΤΟ βραβείο ΣΤΑΛΙΝ
126

Καὶ ὅμως ὁ χειρότερος καὶ ὁ ἐξυπνότερος τῶν ἀνθρώπων, στὸν ὁποῖο μποροῦσε ν' ἀποταθεῖ ὁ Ματθαῖος Κώστιεβιτς χωρὶς καμμιὰ διαλογή, ἔτσι ἐντελῶς στὴν τύχη, θἄτανε καλύτερος ἀπὸ τὸν Ἰγνάτη Φωμίν. Γιατὶ ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ κατοικοῦσαν στὴν πόλη τοῦ Κρασνοντὸν, ὁ Ἰγνάτης Φωμὶν ἦταν ὁ τρομερώτερος ἄνθρωπος, ὁ τρομερώτερος, κυρίως γιατὶ ἀπὸ καιρὸ εἶχε πάψει πιὰ νὰ εἶναι ἄνθρωπος.

Ὡς τὸ 1930, στὴν περιφέρεια τοῦ Ὀστρογκόζκ, τῆς ἐπαρχίας τοῦ Βορονέζ, ὁ Ἰγνάτης Φωμὶν, ποὺ δὲν ἦταν καθόλου τότε Ἰγνάτης Φωμὶν, εἶχε γίνει ὁ πλουσιώτερος καὶ δυνατότερος ἄνθρωπος. Εἶχε στὴν ἰδιοκτησία του κατὰ τρόπο ἄμεσο καὶ μέσω ἄλλων προσώπων, δυὸ μύλους, δυὸ μηχανὲς, πολλὰ ἄροτρα, δυὸ λυχνιστήρια, ἕνα ἁλώνι, τρεῖς ἐπαύλεις, καμμιὰ δεκαριὰ ἄλογα, ἑξῆ ἀγελάδες, μερικὰ στρέμματα ὀπωροφόρα, ἕνα μελισσώνα μὲ καμμιὰ ἑκατοστὴ κυψέλες καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς τέσσερις ἐργάτες ποὺ δούλευαν τσακτικὰ κοντά του μποροῦσε νὰ χρησιμοποιεῖ κάπου-κάπου καὶ τὴν ἐργασία τῶν χωρικῶν ἀπὸ μερικὲς ἄλλες περιοχές, γιατὶ σὲ ὅλες αὐτὲς ὑπῆρχαν πολλοὶ ἄνθρωποι, ποὺ ὑλικὰ ἐξαρτοῦνταν ἀπ' αὐτόν. Ἀπὸ τὸ 1930 ὅμως ἄρχισαν νὰ λογαριάζουν γιὰ ἕνα ἰδιόρρυθμο σοβιετικὸ φαινόμενο — ναὶ μὲν πλούσιο, ἀλλὰ ἐντελῶς δικό τους ἄνθρωπο, ἔτσι ὅπως τὸν ἔλεγαν πολιτισμένο νοικοκύρη.

Οἱ χωρικοὶ ὅμως πολλῶν περιοχῶν, ὅπου ἔφθανε ἡ ἐπιρροή του, ἤξαιραν πὼς εἶναι ἕνας ἀσπλαγχνος αἱμοβόρος κουλάκος καὶ τρομερὸς ἄνθρωπος. Καὶ ὅταν τὸ 1930 ἄρχισαν νὰ δημιουργοῦνται τὰ κολχοζ καὶ ὁ λαὸς μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἀρχῶν ἄρχισε νὰ ἀπογυμνώνει τοὺς πλουσίους, ξέσπασε ἡ λαϊκὴ ἀγανάκτηση ἐναντίον τοῦ Ἰγνάτη Φωμίν, ποὺ ζοῦσε τότε μὲ τὸ παλιό, πραγματικό του ὄνομα: Τοῦ Ἰγνάτη Φωμὶν τοῦ τὰ πῆραν ὅλα καὶ ἔπρεπε νὰ πάει ἐξορία στὸ βορρᾶ, ἀλλά, σὰν ἄνθρωπο γνωστό, καὶ ὅπως νόμιζαν, ἄνθρωπο ἤμερο, οἱ τοπικὲς ἀρχὲς δὲν τὸν ἔβαλαν ὑπὸ κράτηση στὸ μεταξύ, ὡς τὴ στιγμὴ τῆς ἐξορίας. Καὶ ὁ Ἰγνάτης [illegible] βοήθεια τῆς γυναίκας του [illegible] νύχτα τὸν πρόεδρο τοῦ [illegible] σοβιὲτ καὶ [illegible] πυροβολισμὸ [illegible] ὁ πρόεδρος [illegible] ζοῦσαν σπίτι [illegible] ριο τοῦ ἀγροτικοῦ [illegible] νύχτα τοὺς [illegible] τῶν γύρισαν [illegible] σκότωσε καὶ [illegible] του, στὴν ἀρχή, [illegible] καὶ ὕστερα στὸ [illegible]

άκρ.βῶς τοῦτο
ὸν νὰ ἐκφρασθῇ
νικῶν κύκλων ἡ
άποχρώντος λό-
μία περιττὴ καὶ
ερνητικὴ κρίσις
τι ἀπὸ τὴν κρί-
τροέλθῃ μία μο-
ησις, μειοῦσα
νιαίας καὶ άπο-
ετωπίσεως τῆς

είποτε ἄλλο.

ΗΟΥΡΓΙΑΙ

ὅτι, μὲ τὰ χθε
, ὁ κ. Τρικούπ
πόσην ἀξίαν ἐ
κτάνει τοῦ «ἐξ
λου του καὶ ἡ
τικοῦ Συ ιστ
εἶχε πείσει, ὅ-
σχηματίσῃ Κυ
ροεδρίαν του.
πλεκτάναι καὶ
αι οἱ μακκιαβε
λλ' ὑπὸ τὸν δ
ταστρώνῃ ὁ κ.
ζθιται οἱ ἐπαφ
αὐτοῦ, νὰ μὴ
τίος θὰ πατήσῃ
λουβα ποὺ σπέρ
ους.

ΟΙ
τυνομικὸν δελ-

ὁδοῦ Κυριαδῶν
οἱ Κ. καὶ Δ.
έθησαν κι' ἐτραυ
ίρας εἰς τὴν κε-
πώλην Α. Κανάι
υταῖος ἠρνήθη να
πιστώσει σιγα-

ές, ὅτι οἱ ἀνω-
ωνισταὶ δὲν εἶ-
ρα καθοδήγη-
ὶ νὰ χρονοτρι-
ἕνα πακέττο βε-
ρναν. «σὰν ἀλη-
τές», τὸν καπνο
οῦ τὰ ἔπαιρναν

ΟΥ κ. ΣΟΦΟΥΛΗ

τὴν ὁποίαν ἐτή-
διάρκει ς νέ-
κρίσεως καὶ ἐ
σεως τὴν ὁποίαν
ὰ ὁμολογηθῇ τοῦ
ἐπιθεξιότητα ὁ κ.
ηγαγεν ὁ γηραιὸς
ματος τῶν Φιλε-
ὸ τὰ πλέον ἀνεπά
λλῶν πληγμάτων,
τὰ τελευταῖα ἔτη
ναντίον τοῦ ἱστο
ματος.

η νὰ προβάλῃ τὰς
κατὰ τῆς ἡγεσίας
υνθέσεως τῆς Κυ
ην ὁποίαν τοῦ ἐζή-
κρης νὰ συμμετά-
α τὸ ὁποῖον εἰς τὸ
ῆς γραφῆς θὰ ἦτο
λογημένος. Ἐνε-
ἀκόμη φορὰν τὴν
οἱ τῆς ἀποτυχίας
κατὰ τὸ τελευταῖο
ἀμύνης ἔναντι τῆς
ηνικῆς ἐπιβουλῆς
κατὰ τοῦ Ἐ-

ται ὁ κ. Σοφούλης νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ἐθυσίασαν τοὺς προσφιλεῖς των ὑπὲρ μιᾶς χρεωκοπημένης πολιτικῆς.

Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ὁ κ. Σοφούλης τείνει μὲ κάθε παρερχομένην ἡμέραν νὰ θέσῃ ἑαυτὸν ἀντιμέτωπον τόσον πρὸς τὴν παμψηφίαν σχεδὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς ξένους φίλους τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς εἰρήνης, οἱ ὁποῖοι ἐξετίμησαν καὶ ἐξῆραν τὸν τίμιον Ἑλληνικὸν ἀγῶνα.

ΔΙΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ

Ἂν δὲν ἀπατώμεθα, εἶναι ἡ τρίτη ἢ ἡ τετάρτη φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν διατυπώνομεν, ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς, μίαν παράκλησιν ὁλοκλήρου τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν ἐν Ἑλλάδι Βρεταννικῶν στρατευμάτων καὶ πρὸς τὸν πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας.

Τὸ Ἀρσάκειον, ἕνας Ἑλληνικὸς ὀργανισμός, ὑφιστάμενος ἀπὸ 110 ἐτῶν καὶ ἐξασφαλίσας τὴν μόρφωσιν μυριάδων Ἑλληνίδων, ἐπὶ 4 ἤδη γενεάς, κατώρθωσε, μὲ μίαν τεραστίαν προσπάθειαν, νὰ κτίσῃ εἰς τὸ Ψυχικὸν ἕνα ἐπαιδευτικὸν ζῆνιμα, ἀληθῶς μοναδικὸν εἰς τὴν Νοτιοανατολικὴν Εὐρώπην. Ἀπὸ ἑπτὰ ὅμως ἐτῶν, τὸ κτίριον αὐτό, ἐπιτεταγμένον πρῶτα ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, ἔπειτα ἀπὸ τοὺς Γερμανούς, ἔπειτα ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους, μετεβλήθη εἰς Νοσοκομεῖον καὶ ἔχασε τὸν ἀρχικόν του προορισμόν. Σήμερον ὅμως τὰ Ἀγγλικὰ στρατεύματα ἀπεχώρησαν καὶ εἰς τὸ τεράστιον κτίριον τοῦ Ἀρσακείου εἶναι ζήτημα ἂν νοσηλεύωνται πέντε ἢ ἓξ ἐν ὅλῳ Ἄγγλοι στρατιῶται.

Δὲν νομίζει, ὅμως, ὁ Ἄγγλος στρατηγός, ὅτι, ὑπὸ τοιούτους ὅρους, ἡ περαιτέρω ἐπίταξις τοῦ Ἀρσακείου ἀποτελεῖ ἀδίκημα κατὰ τῶν Ἀθηνῶν;...

ΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

Ἡ «Ἀνωτάτη Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων», ἡ ὁποία διεξάγει ἀποφασιστικὸν ἀλλὰ μὴ ἀπομακρυνόμενον τῶν ἐθνικῶν κριτηρίων ἀγῶνα διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, δὲν ἔχαιρε ποτὲ τῆς ἰδιαιτέρας ἐκτιμήσεως καὶ τῆς συμπαθείας τοῦ κομμουνισμοῦ. Δὲν ἠμποροῦσε πράγματι ὁ κομμουνισμὸς νὰ συγχωρήσῃ εἰς τοὺς ἐγκύρους αὐτοὺς ἐκπροσώπους τοῦ ἀγωνιζομένου δημοσιοϋπαλληλικοῦ κόσμου τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν ἐδέχθη ποτὲ νὰ γίνῃ ὄργανον τῶν κομμουνιστικῶν ἐπιδιώξεων καὶ νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὰς τὸν δημοσιοϋπαλληλικὸν κόσμον ὡς συμπλήρωμα καὶ ἐφεδρικὸν στρατὸν τοῦ στρατάρχου Μάρκου. Καὶ ἡ δυσφορία αὐτὴ εἶναι φυσικὸν νὰ αὐξάνῃ ἀκόμη κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς κατὰ τὰς ὁποίας, χάρις εἰς τὴν γενικὴν πλέον ἀναγνώρισιν τοῦ δικαίου τῶν ὑπαλλήλων ὅπως ἐξασφαλίσουν στοιχειώδη τουλάχιστον συντήρησιν τῶν οἰκογενειῶν των ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ἀποφασιστικὸν ὅσον καὶ νομιμόφρονα ἀγῶνα τῆς Α.Δ.Ε.Δ.Υ. προσεγγίζομεν πρὸς τὴν πρώτην ἱκανοποιητικήν, ἔστω καὶ ἐν μέρει μόνον, λύσιν τοῦ ζητήματος.

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν δυσφορίαν τοῦ κομμουνισμοῦ ἐναντίον τῆς ὀργανώσεως τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων ἐξεδήλωσε καὶ ὁ ἐπὶ ξένου ἐδάφους ραδιοφωνικὸς σταθμὸς τοῦ στρατάρχου Μάρκου εἰς τὴν νυκτερινήν του ἐκπομπὴν τῆς προχθεσινῆς Κυριακῆς, ἐξυβρίζων μὲ τοὺς χειροτέρας συκοφαντίας τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν ἐπιτροπήν. Ἔλαβον μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν οὗτοι ἕνα ἐθνικὸν εὔσημον διὰ τὸ ὁποῖον δικαιοῦνται νὰ εἶναι ὑπερήφανοι.

ΠΑΡΑΛΕΙΨΙΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΣ

Τόσαι ὧραι παρῆλθαν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ...ὀλιγαχεστάτου ἀνακοινωθέντος τοῦ κ. Σοφούλη, καὶ ὅμως, οἱ ἀρθρογράφοι τῶν ἐφημερίδων του, ἐλησμόνησαν νὰ ἐξάρουν, ὡς συνήθως, τὴν «ἀρχοντιὰν» τῶν δηλώσεων καὶ τὴν ἀρχαιολογικὴν κατάστιξιν τοῦ Ἀρχηγοῦ των. Ἐπίσης ἐλησμόνησαν συμπληρωματικῶς νὰ μᾶς πληροφορήσουν ποῦες πηρουνιὲς κρασᾶτο χταπόδι ἔφαγεν ὁ γηραιὸς ἡγέτης — διότι καὶ αὐτὸ θεωρεῖται συνήθως ἀπαραίτητον τονωτικὸν διὰ...τοὺς δυστυχεῖς φιλελευθέρους, ποὺ ἐνδέχεται νὰ βερωτῶνται, πῶς ἠμπορεῖ νὰ διεξαχθῇ Κυβέρνησιν ἐναντίον τῆς πλειοψηφίας εἰς 88ούτης γέρων!

Διατί, λοιπόν, ἠμέλησαν, αὐτὴν τὴν φορὰν, τὸ καθῆκόν των οἱ ἐπὶ τῆς προπαγάνδας φοίνικες τοῦ Κόμματος; Ἐμπρός! Ἂς μὴ χάνουν καιρόν: Ἀργοντιά, ἀρχαιολογία, Κόραι τῆς Ἀκροπόλεως, Ντούζε... — καὶ τί ἄλλο; Χταπόδι κρασᾶτο! Καὶ, ὄχι μιὰ πηρουνιά! Πέντε ἓξη, τοὐλάχιστον!...

ΗΜΑΥΝΑ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Ἐτονίσαμεν ἤδη καὶ πρό τινων ἡμερῶν ὅτι ἀπέναντι τῆς ἐκκαθαρισθείσης ἤδη καταστάσεως ἑνὸς ἀκηρύκτου μὲν ἀλλὰ πραγματικοῦ καὶ ἀμειλίκτου πολέμου ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος μερικαὶ ἐπιφυλάξεις, αἱ ὁποῖαι—ἀδικαιολογήτως ἄλλωστε—ἐτηροῦντο προηγουμένως, δὲν ἔχουν πλέον καθόλου τὴν θέσιν των καὶ ὅτι ἐπιβάλλεται ἀπολύτως ὁ ἐξοπλισμὸς τῶν χωρικῶν ἔναντι τῶν ληστρικῶν, δολοφονικῶν καὶ ἐμπρηστικῶν ἐπιδρομῶν τῶν γενναίων τοῦ Μάρκου. Εὐτυχῶς καὶ οἱ ξένοι φίλοι μας ἀντελήφθησαν ὅτι κανεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ ἀρνηθῇ εἰς τὴν βασανιζομένην Ἑλληνικὴν ὕπαιθρον τὸ ἱερὸν αὐτὸ δικαίωμα τῆς αὐτοαμύνης καὶ διευκολύνουν ἤδη διὰ τὴν πραγματοποίησιν ἑνὸς τοιούτου ἐξοπλισμοῦ.

Διὰ τὴν πραγματοποίησιν ὅμως αὐτῆς τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Κράτους πρὸς τοὺς χωρικούς, δὲν πρέπει πλέον νὰ ἰσχύσουν αἱ κατευθύνσεις ποὺ ὑφίσταντο προηγουμένως διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Μ.Α.Υ. Δὲν χρειάζονται ἔνοπλοι ὁμάδες ἀμφιβόλου μοιραίως πειθαρχίας ἂν καὶ ἀναμφισβητήτου ἡρωϊσμοῦ, διατρέχουσαι τὴν ὕπαιθρον, διὰ νὰ βοηθοῦν τὸν στρατὸν εἰς τὸ δυσχερὲς ἔργον του. Χρειάζεται ἡ ὀργάνωσις τῆς σχετικῆς ἀμύνης τῆς ὑπαίθρου, δηλαδὴ ὁ ἐξοπλισμὸς τῶν νομιμοφρόνων κατοίκων κάθε χωρίου, οἱ ὁποῖοι, ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἐμπίστων ἀνδρῶν, νὰ μένουν εἰς τὸ χωρίον των διὰ νὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ ὁμυνθοῦν ἐναντίον τῶν ληστρικῶν ἐπιθέσεων τῶν συμμοριτικῶν ὁμάδων, μέχρις ὅτου φθάσουν εἰς ἐνίσχυσιν ταχυκίνητα στρατιωτικὰ τμήματα.

ΘΕΟΦΙΛΙΚΩΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ!

Χαρᾶς εὐαγγέλια! Κατὰ τὴν θεατρικὴν στήλην εἶνε τόση ἡ ἐπιτυχία ποὺ σημειώνει ἡ «Γκόλφω» ὥστε «ἤρχισε νὰ προσελκύῃ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ πνευματικοῦ κόσμου» Καὶ συνεχίζει :

«Συγκεκριμένος, τὴν χθεσινὴν παράστασιν παρηκολούθησαν ὁ κ. Γ. Κ., ὁ ποιητὴς Σ., ὁ κ. Γ. Θ., ὁ ποιητὴς κ. Κ., ὁ ποιητὴς κ. Ν. Χ. Γ. καὶ ἄλλοι γνωστοὶ διανοούμενοι τοῦ σουρρεαλιστικοῦ κύκλου».

«Ἂν εἶνε ἀκριβεῖς αἱ πληροφορίαι μας, οἱ ἀγαθοὶ νέοι ἀπέμειναν ἐκστατικοὶ «μπροστὰ στὴν πηγαία καὶ ἀποκαλυπτικιὰ λαϊκὴ τέχνη» τοῦ ποιητοῦ, πρὸ πάντων τὴν ὥραν ποὺ τρελλαίνεται ἡ Γκόλφω. Καὶ ἀσφαλῶς θὰ μᾶς τρελλάνουν μὲ καμμίαν νέαν ὁμαδικὴν ἐπιληψίαν ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὴν ἀνακάλυψιν «τοῦ Θεόφιλου τῆς δραματικιᾶς τέχνης».

Ἂς ἐλπίσωμεν ὅμως, ὅτι ἐν τῷ μεταξύ, θὰ δροσίσῃ...

ΘΕΑΤΡΑ

ΑΚΡΟΠΟΛ: «Γελᾶτε χωρὶς βέτο».
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ (Φιλελλήνων — Νικοδήμου): «Τὸ ἀκίνητο ποὺ... κουνήθηκε»
ΒΕΡΑ (Λεωφ. Ἀλεξ.) «Ἀγνὸς γλεντζές»
ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ 8 μ.μ. «Ἰφιγένεια»
ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ: «Μιὰ κυρία ἀτυχήσασα».
ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ: Ἀργεῖ.
ΛΥΡΙΚΟΝ: «Νὰ τὰ πάρῃς τὰ κορίτσια»
ΜΑΚΕΔΟ: «Ἁρπαγὴ τῆς Σαμράγδας».
ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ (Καλλιθ.): «Τὸ Μπουρίνι»
ΠΕΡΟΚΕ: «Ἡ Γκόλφω» (Δη ἑβδομάς).
ΣΑΜΑΡΤΖΗ: «Ρωμέϊκο βέτο». Αὔριον πρώτη.
ΑΛΚΑΖΑΡ — ΚΗΠΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ — ΠΕΥΚΑ: Βαριετέ.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΑΕΛΛΩ: «Ἐγωϊσμὸς καὶ προκατάληψις»
ΑΘΗΝΑ: «Καζαμπλάνκα».
ΑΘΗΝΑΙΑ: «Λουλοῦδι τῆς ἁμαρτίας».
ΑΘΗΝΑΙΟΝ: «Θύελλα».
ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΟΝ: «Ἀερομαχίαι Φιλιππίνων».
ΑΙΓΛΗ: «Λευκοὶ βράχοι τοῦ Ντόβερ».
ΑΚΡΟΝ: «Σειρῆνα τῆς ζούγκλας».
ΑΚΡΟΠΟΛ: «Πάντα στὴν καρδιά μου».
ΑΛΕΞ: «Ἐκδίκησις τσιγγάνας».
ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ (Ἀγ. Παρ.): «Νοτίως τοῦ Σουέζ».
ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ (Π. Φαλ.): «Τ' ἀνήλικα στὸ Μπροντγουαίη».
ΑΝΕΣΙΣ: «Ξανονθίζει ἡ ἀγάπη».
ΑΝΤΙΝΕΑ: Βαριετέ.
ΑΠΟΛΛΩΝ: «Αἰχμάλωτοι παρελθόντος».
ΑΡΜΟΝΙΑ (Χαλ.): «Χώρα τῶν ὀνείρων»
ΑΣΤΟΡΙΑ (Γ. Παπᾶς): «Τὸ μωρό μου».
ΑΤΤΙΚΟΝ: «Ἡ γόησσα».
ΑΤΛΑΣ: «Λαίδη Χάμιλτον».
ΑΥΡΑ: «Ἄσσοι τῆς κομπίνας».
ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ: «Μυστικὸ τῆς νεκρῆς».
ΒΕΡΝΤΕΝ: «Δραπέτης».
ΒΙΚΤΩΡΙΑ: «Ἐφιάλτης».
ΒΟΞ: «2 κορίτσια 1 ναύτης».
ΒΟΣΠΟΡΟΣ: «Φύλακας τῆς φλόγας»
ΓΑΡΔΕΝΙΑ: «Οἱ ἄθλιοι» (α' ἐποχή).
ΓΡΑΝΑΔΑ: «Κοιλάδα τοῦ ἡλίου».
ΓΚΛΟΡΙΑ: «Χαμένος ἄγγελος».
ΓΚΡΕΚΑ (Ν. Φαλ.): «Ἀνοιξιάτικη παρέλασις».
ΔΕΛΦΟΙ: «Μαῦρος πειρατής».
ΔΙΑΝΑ (Π. Φ.): «Ἀγάπη γκάνγκστερ»
ΕΛΛΗΝΙΣ: «Λάουρα».
ΕΡΜΗΣ: «Αἰχμάλωτοι τοῦ παρελθόντος»
ΕΤΟΥΑΛ: «Τυχοδιώκτης».
ΖΕΦΥΡΟΣ: «Τὸ κουρέλι».
ΗΛΕΚΤΡΑ: «Δόκτωρ Τζέκυλ».
ΗΡΑΙΟΝ: «Ἱππόται ὑποκόσμου»
ΗΡΩΔΕΙΟΝ: «Πράσινη κόλασις»
ΘΗΣΕΙΟΝ: «Παγκανίνι».
ΘΗΣΕΥΣ: «Δραπέτης τῆς Σιέρρα.
ΙΑΣΩΝ (Κηφ.) «Ἐνοικιάζεται σύζυγος»
ΙΛΙΟΝ (Ἀγ.Παρ.) «Τραγούδι Ρωσσίας»
ΚΑΜΕΛΙΑ: «Ἀριστοκράτες μὲ τὸ ζόρι».
ΚΑΠΙΤΟΛ: «Ἐρωτικὸς συναγερμός».
ΚΑΡΜΕΝ: «Ἀποβάσεις τὴν αὐγή».
ΚΟΛΟΝΑΚΙ: «Χίλιες τρέλλες».
ΚΟΛΟΝΟΣ: «Ἔλα νὰ ζήσουμε μαζί».
ΚΡΥΣΤΑΛ (Θίασος Λυρικοῦ): «Νὰ τὰ πάρῃς τὰ κορίτσια».
ΚΥΨΕΛΗ: «Πέτρινο λουλούδι».
ΛΑΟΥ: «Μαντὰμ Κιουρί».
ΛΙΝΤΟ: «Πάλι σὰν πρώτα».
ΛΟΥΞ: «Κοιλάδα τῆς κατάρας».
ΜΑΓΙΑΜΙ (Γλυφ.): «Ἀνοιξιάτικα καπρίτσια».
ΜΑΣΚΩΤ: «Καῖσαρ καὶ Κλεοπάτρα».
ΜΕΝΤΙΑ ΛΟΥΞ: «Μπαταάν».
ΜΕΤΡΟΠΟΛ: «Ὁ δολοφόνος φοβᾶται τὴν νύχτα».
ΜΠΟΜΠΟΝΙΕΡΑ (Κηφ.): «Εὐεργέτης».
ΜΥΡΙΑΜ: «Καραδάν».
ΜΟΝ ΣΙΝΕ: «Ἀδούλωτοι σκλάβοι».
ΝΑΝΑ: «Ἀλῆ Μπαμπᾶς».
ΝΕΑΠΟΛΙΣ: «Βασίλισσα Τροπικῶν».
ΝΙΝΟΝ: «Ἀετὸς τῶν θαλασσῶν».
ΝΙΡΒΑΝΑ «Παποῦτσι ἀπὸ τὸν τόπο σου»
Ν. ΕΛΛΑΣ: «Τραγικὸ ναυάγιον».
Ν. ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ: «Χαμένοι στὸ χαρέμι».
Ν. ΦΛΕΡΥ: «Ἀνθρώπινη δικαιοσύνη».
ΟΡΦΕΥΣ: «Ἀμαρτωλὲς ἀγάπες».
ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ: «Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ γκρίζα».
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ: «Μάτια στὸ σκοτάδι».
ΠΑΛΛΑΣ (Παγκρ.): «Ἐρωτικὴ θύελλα».
ΠΑΛΛΑΣ (Ν. Ἐρ.): «Αἷμα καὶ ἄμμος».
ΠΑΡΙ: «30ὸς πάνω ἀπὸ τὸ Τόκιο».
ΠΕΡΟΥΖΕ: «7 ἁμαρτωλοί».
ΠΡΩΤΕΥΣ: «Μεγάλος διάβολος σὲ μικρὸ παπούτσι».
ΡΕΑ (Βύρ.): «Στὸν ἴσκιο τοῦ μοναστηριοῦ».
ΡΕΞ (Ἀμαρ.): «Σκλαβωμένες ψυχές».
ΡΕΞ (Ν. Φαλ.): «Σπανιόλικο αἷμα».
ΡΙΑΛΤΟ: «Κα Μίνιβερ».
ΡΙΟ (Σαλαμίνος): «Γεράκι τοῦ Μεξικοῦ»
ΡΟΥΑΓΙΑΛ: «Δράμα μιᾶς γυναίκας».
ΣΙΝΕΑΚ: Ἐπίκαιρα γεγονότα.
ΣΠΟΡΤΙΝΓΚ (Ν. Σμ.): «Παράξενη ἀποστολή».
ΣΤΑΔΙΟΝ: «Θύελλα σὲ μητρικὴ καρδιά»
ΣΤΑΘΜΟΥ (Ν. Φαλ.): «Θύελλα παθῶν»
ΤΙΤΑΝ (Πυριτ.): «Συμμορία Χίτλερ».
ΤΙΤΑΝΙΑ (Ἀμαρ.): «Καλαμαζοῦ».
ΤΙΤΑΝΙΑ (Παγκρ.) «Μιὰ νύχτα στὸ Ρίο»
ΤΙΤΑΝΙΑ (Χαλ.): «Γέφυρα ἁμαρτίας».
ΦΙΛΟΘΕΗ: «Πόθος στὸ δάσος».
ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ: «Στὴ μέθη τῆς μουσικῆς».

ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΙΓΛΗ: «Μετὰ τὴν Καζαμπλάνκα».
ΑΛΚΑΖΑΡ: «Μπούφαλο Μπίλ».
ΑΝΝΩ: «Ἡρωϊκὴ ἐξόρμησις».
ΑΠΟΛΛΩΝ: «Κόμπρα».
ΑΥΡΑ: «Ἐρωτικὸ κυνήγι».
ΓΡΑΝΑΔΑ: «Μαντὰμ Κιουρί».
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: «Μάτια τοῦ νεκροῦ».
ΛΟΥΞ: «Μαῦρος χρυσός».
ΟΑΣΙΣ: «Μυστικὸς πομπός».
ΟΡΦΕΥΣ: «Θησαυροὶ Ταρζάν».
ΠΑΛΛΑΣ (Θίασος «Σαμαρτζῆ»): «Ὅλα γιὰ τὴν Ἑλλάδα».
ΠΑΝΘΕΟΝ: «Τραγικὴ κατάσκοπος».
ΣΠΛΕΝΤΙΤ: «Γυναῖκα φάντασμα».
ΦΑΝΤΑΖΙΟ: «Διαφθορεύς».
ΦΡΥΝΗ: «Μαχηταὶ τῆς ἐρήμου».

* * *

Τὴν σημερινὴν παράστασιν τῆς «Ἰφιγενείας ἐν Ταύροις» τοῦ Γκλούκ εἰς τὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ θὰ τιμήσουν οἱ Βασιλεῖς, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, πλεῖστοι βουλευταὶ καὶ τὰ ἀνώτερα μέλη τῶν ξένων ἀποστολῶν.

— Οἱ συμπαθεῖς «7 Μπογδάτι» θὰ συνεχίσουν τὰς ἐμφανίσεις των εἰς τὸ «Μισσούρι» (Πασσαλιμάνι) ἐπὶ δύο ἑβδομάδας καὶ μ' ἀλλαγὴν προγράμματος.

ΑΠΟΨΕ
ΑΘΗΝΑΙΟΝ
ΘΥΕΛΛΑ
Ἀπὸ τὰ ἀθάνατα κινηματογραφικὰ ἀριστουργήματα.
ΣΑΡΛ ΜΠΟΥΑΓΙΕ
ΜΙΣΕΛ ΜΟΡΓΚΑΝ

ΠΟΤΟΠΟΙΕΙΟΝ ... παραχωρεῖται πρὸς ... πληροφορίαι: 10 π. ... ἀριθμ. 31.488.

μ.μ. δίδεται εἰς κορίτσια» εἰς διάφορα γύρω τῶν 'Αθηνῶν θέατρα, γινομένης ἀρχῆς ἀπὸ ἀπόψε, ὁπότε τὸ συγκρότημα τοῦ «Λυρικοῦ» θὰ κατέλθῃ εἰς τὸν Πειραιᾶ.

—Πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ συναγωνισμοῦ, τὸ κυριαρχοῦν πειραϊκὸν θέαμα — τὸ βαριετὲ «Μισούρι», τὸ ὁποῖον συνεκέντρωσε πάλιν χθὲς πλέον τῶν 2.300 θεατῶν — ἐπεστράτευσεν ἐκτάκτως τὴν περίφημη αἰγυπτιακὴ ἄτταξιόν «'Επτὰ Μπογδάτι», ποὺ θὰ κατέλθῃ εἰδικῶς καὶ θὰ ἐμφανισθῇ σήμερον εἰς τὸ θέατρον αὐτὸ τοῦ Πασαλιμανιοῦ.

—Ὕστερα καὶ ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴν ποὺ ἔγινεν εἰς τὸ φινάλε της, ἡ καινούργια κωμῳδία τῶν κ.κ. Χρ. Γιαννακοπούλου καὶ 'Αλ. Σακελλαρίου «Μία κυρία ἀτυχήσασα» σημειώνει ἀπὸ προχθὲς συνεχεῖς πιέννες εἰς τὸ θέατρον «Κατερίνας», τόσον, ποὺ μολονότι ἡ ἑορτὴ τοῦ Σταδίου ἐπέδρασε χθὲς ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν θεάτρων, εἶχεν ἐν τούτοις εἰσπραξιν 2 ἑκατομμυρίων 665 χιλιάδων.

— Φυσικὰ ἐπὶ κεφαλῆς ὅλων τῶν θεαμάτων, μ' ἀπόδοσιν, ποὺ προσηγγισε τὰ ἕξη ἑκατομμύρια, ἦλθε τὸ «'Ακροπόλ» — ἀπὸ τὸ ὁποῖον τὴν 10½ νυκτερινὴν ἔγινε καὶ ἐπιτυχὴς ραδιοφωνικὴ ἀναμετάδοσις τῶν κυριωτέρων σκηνῶν τοῦ «Γελᾶτε χωρὶς βέτο» — ἐνῶ τελευταία, ὡς συνήθως, ἦταν πάλιν ἡ «Λυρικὴ Σκηνή», ὅπου αἱ δύο παραστάσεις τοῦ «Ρόδου τοῦ Τυρόλου» ἐδόθησαν πρὸ εὐαριθμοτάτου Κοινοῦ. ('Η ἀπογευματινὴ εἶχε τόσο λίγο κόσμο μ' εἰσιτήριον «Λυρικῆς» — σήμερον μάλιστα τὴν μεσημβρίαν συγκροτεῖται καὶ εἰδικὴ σύσκεψις μὲ τὰ ἡγετικὰ στελέχη τοῦ ὀργανισμοῦ — ἀναμένει τὴν λύσιν τῆς κρίσεως διὰ νὰ ζητήσῃ ἀμέσως ἀπὸ τὸ νέον ὑπουργεῖον τὴν ἀπόρριψιν τῶν σχεδίων ἀπογνώσεως, ποὺ ἐπινοεῖ καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐπιβάλῃ τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ θεάτρου.

—'Εν πάσῃ περιπτώσει καὶ δεδομένου ὅτι ἡ προσπάθεια ψυχολογικῆς πιέσεως ἐπὶ τῶν ἠθοποιῶν καὶ μουσικῶν ὅπως δενθοῦν «οἰκειοθελῶς» μείωσιν ἀποδοχῶν κατὰ 35% εἶνε καταδικασμένη εἰς ἀποτυχίαν, τὰ θεατρικὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα εἶνε ἀποφασισμένα νὰ προσωθύγουν, ὁ,τιδήποτε καὶ ἐὰν μηχανευθοῦν οἱ ἄνθρωποι τοῦ κρατικοῦ θεάτρου, εἰς τὸ συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας, πρὸς ἄμεσον διεκδίκησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν μελῶν των. "Ηδη ὁ νομικὸς σύμβουλος τοῦ Σωματείου 'Ηθοποιῶν κ. Χρ. 'Αγγελινὸς ἑτοιμάζει τὰ σχέδια τῶν σχετικῶν δικαστικῶν προσφυγῶν, ἐνῶ παραλλήλως αἱ καλλιτεχνικαὶ ὀργανώσεις μελετοῦν τὸ ἐνδεχόμενον ὅπως ζητηθῇ, ἐὰν δὲν ὑπάρξῃ πολιτικῶς ἡ δέουσα κατανόησις, τὸ προσωπικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς προστάτιδος τῆς Τέχνης Βασιλίσσης, πρὸς διάσωσιν καὶ περιφρούρησιν τοῦ κινδυνεύοντος 'Εθνικοῦ Μελοδράματος.

— Εἰδικώτερον διὰ τὴν ὀρχήστραν, πληροφορούμεθα ὅτι, ἐν συνεννοήσει μὲ τὸν Πανελλήνιον Μουσικὸν Σύλλογον, ὁ ἔφορος τῆς ὀρχήστρας διεμήνυσεν εἰς τὸν κ. Σκλάβον, ὅτι οἱ μουσικοί, ἡνωμένοι καὶ ἀλληλέγγυοι, ἀρνοῦνται νὰ δεχθοῦν μείωσιν ἔστω καὶ μιᾶς δραχμῆς καὶ περικοπὴν ἔστω καὶ ἑνὸς ὀργάνου ἐκ τῆς σημερινῆς συνθέσεώς της.

—'Η «Γκόλφω» εἰσέρχεται ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν τετάρτην θριαμβευτικὴν ἑβδομάδα τῶν παραστάσεών της. Σημειωτέον ὅτι εἶνε τόση ἡ ἐπιτυχία, ποὺ σημειώνει τὸ παλιὸ εἰδύλλιον τοῦ Περεσιάδη, (χθὲς τὴν παρηκολούθησαν 1.056 θεαταὶ μ' εἰσπραξιν ἑνὸς ἑκατομμυρίου 824 χιλιάδων), ὥστε ἤρχισε νὰ προσελκύῃ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ καλλιτεχνικοῦ καὶ πνευματικοῦ κόσμου.

— Συγκεκριμένως τὴν χθεσινοβραδυνὴν παράστασιν τοῦ «Περροκὲ» παρηκολούθησαν ὁ κ. Γ. Κατσίμπαλης, ὁ ποιητὴς Σεφέρης, ὁ κ. Γιῶργος Θεοτοκᾶς, ὁ σκηνοθέτης κ. Σωκράτης Καραντινός, ὁ ποιητὴς κ. Καρύδης, ὁ ζωγράφος κ. Ν. Χατζηκυριάκος-Γκίκας καὶ ἄλλοι γνωστοὶ διανοούμενοι καὶ καλλιτέχναι.

—'Απὸ σήμερον τὸ ἔργον παίζεται μὲ νέαν γυναικείαν διανομήν: Οὕτω τὴν Γκόλφω θὰ ὑποδύεται ἡ κ. Μαλαίνα 'Ανουσάκη, τὴν δὲ Σταυρούλα ἡ κ. Τζόλυ Γαρμπῆ.

— 'Επίσης ἡ κωμῳδία τοῦ «Μακέδο» «'Απαγωγὴ τῆς Σμαράγδως», διανύει ἀπὸ σήμερον τὴν τρίτην της ἑβδομάδα μὲ ὁλονὲν αὐξανομένην ταμιακὴν κίνησιν. Τὸν πρῶτον γυναικεῖον ρόλον ὑποδύεται ἤδη, ἀντὶ τῆς κ. Καπλάνη, ἡ δνὶς Βελέντζα, μ' ἀξιόλογον ἀπόδοσιν.

—'Ο θίασος Δημητρίου—Κάσση ἀπὸ τὴν Κων)πολιν, διεβίβασε τηλεγραφικῶς προτάσεις πρὸς τὸν κ. Αὐλωνίτην, διὰ νὰ μεταβῇ, μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ θιάσου τῶν πέντε «ἄσσων», ποὺ θὰ γίνῃ τὸν προσεχῆ μῆνα, εἰς τὴν Τουρκίαν. 'Ο Αὐλωνίτης ἐπεφυλάχθη ν' ἀπαντήσῃ, ἀφοῦ λάβῃ γνῶσιν καὶ τῶν λεπτομερειακῶν ὅρων τῆς προτεινομένης συνεργασίας.

—Εἰς τὴν «Φρεγάτα τοῦ Λάσκου» θὰ λαμβάνῃ μέρος ἀπὸ σήμερον ἡ γνωστὴ ρομαντζιέρα δνὶς Μαίη Πορτοκάλλη, ἡ ὁποία προσελήφθη μέχρι τέλους τῆς θερινῆς περιόδου εἰς τὸ «'Αλκαζάρ».

— Πληροφορίαι ἀπὸ τὸ Σὰν Ρέμο ἀναφέρουν, ὅτι τὸ χορευτικὸν ζεῦγος Γιάννη Φλερῦ καὶ Λίντας "Αλμα ἐγκατέλειψε πάλιν τὸ Παρίσι καὶ περιοδεύει ἤδη εἰς τὴν 'Ιταλίαν. Αἱ ἐμφανίσεις τῶν δύο χορευτῶν εἰς τὰς ἰταλικὰς σκηνὰς σημειώνουν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

—'Αξίζει δὲ νὰ σημειωθῇ ἰδιαιτέρως τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ ρεπερτορίου τοῦ Φλερῦ καὶ τῆς "Αλμα ἀπαρτίζεται ἀπὸ ἑλληνικοὺς χορούς, ποὺ ἐκτελοῦν μ' ἐθνικὰς ἐνδυμασίας, ἡ δὲ ὑποδοχὴ τοῦ ἰταλικοῦ Κοινοῦ πρὸς τὰς ἑλληνικὰς αὐτὰς ἐκτελέσεις εἶνε ἀφαντάστως ἐγκάρδιος.

— 'Αδύνατον ! Εδω 2 σελ 4 στ 4

— Γιατί ; Νὰ σοῦ ἐξηγήσω. "Εχω τὰ ἔτη, τὰ ὁποῖα ἀκόμη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θὰ ζήσω. Τὰ ἄλλα δὲν τάχω πιά, ἐπειδὴ πέρασαν κι' ἔφυγαν !

ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

«ΛΥΩΝ»

ΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ—ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΡΟΣΕΡΙ, Λεωφόρος Συγγροῦ 116 καὶ Φαλήρου 99, τηλέφωνον 90—891. Λυθὲν τῶν ἀλλεπαλλήλων ἐπιτάξεων, ἤρχισε λειτουργοῦν κανονικῶς.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΗ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ · Α^ΟΕ ΔΟΥΚΑ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ 116 · ΤΗΛΕΦ. 90.881

● ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ 8, 10, 12, 16 & 27 Hp.
● ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ 8, 10 & 16 Hp
● ΦΟΡΤΗΓΑ 2 & 5 τον.
● ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ (chassis)
● ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΑ

SOLDES

Οἶκος Πελαγία Τσοπανέλλη

ΑΠΟΨΕ
ΑΘΗΝΑΙΟΝ
ΘΥΕΛΛΑ
'Απὸ τὰ ἀθάνατα κινηματογραφικὰ ἀριστουργήματα
ΣΑΡΛ ΜΠΟΥΑΓΙΕ

9013/66. ΘΕΑΤΡΑ

ΑΚΡΟΠΟΛ: Γελᾶτε χωρὶς βέτο.
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ : Τὸ ἀκίνητό... ποὺ κουνήθηκε
ΒΕΡΑ: 'Αγνὸς γλεντζές.
ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ 8 μ.μ.: 'Ιφιγένεια
ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ: Μία Κυρία ἀτυχήσασα.
ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ: 'Αργεῖ.
ΛΥΡΙΚΟΝ: Νὰ τὰ πάρῃς τὰ κορίτσια.
ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ: Τὸ Μπουρίνι.
ΠΕΡΡΟΚΕ: 'Η Γκόλφω.
ΜΑΚΕΔΟ : Ἀπαγωγὴ τῆς Σμαράγδως
ΣΑΜΑΡΤΖΗ : "Ολα γιὰ τὴν 'Ελλάδα.
ΒΑΡΙΕΤΕ
ΑΛΚΑΖΑΡ — ΟΑΣΙΣ — ΠΕΥΚΑ — ΟΑΣΙΣ (Ν. Κόσμος) — ΜΙΣΣΟΥΡΙ (Πασαλιμάνι).

«ΕΘΝΟΣ»

"Ετος Ἱδρύσεως 1913

Τιμὴ φύλλου Δρχ. 300

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ:

'Ετησία δρχ. 90.000
'Εξάμηνος δρχ. 50 000

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:

'Ετησίο δολ. 45

Τὰ ἐμβάσματα συνδρομῶν καὶ ἀγγελιῶν ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ δέον νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Λογιστηρίου τοῦ «Ε θ ν ο υ ς» κ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ Ι ΤΡΩΪΑΝΟΝ

Κατοικία ἐκδότων Δ ΚΥΡΙΑΖΗ Πατησίων 65, 'Αθῆναι Κ καὶ Μ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ψυχικο, Στουπηγοῦ Καλλάρη 21

Κατοικία διευθυντοῦ συντάξεως: Κ ΔΙΚΟΝΟΜΙΔΗ ὁδὸς Μακεδονίας 7. 'Αθῆναι, Κατοικία διευθυντοῦ τυπογραφείου : Β ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ. ὁδὸς Γερμανοῦ Καραβαγγέλη 4 'Αθῆναι

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ

12.25 'Ελαφρὰ μουσική.
12.40 Σχολικὴ ὥρα.
12.55 Συμφωνικὰ βάλς.
1.15 Εἰδήσεις.
1.25 "Ωρα ἀθηνῶν.
1.40 Μουσικὲς σελίδες.
2.15 Διαφημίσεις.
2.25 Μουσικὸ διάλειμμα.
2.30 Εἰδήσεις.
2.45 'Ελαφρὸ πρόγραμμα.
5.00 'Ανακοινώσεις.
5.15 Δίσκοι.
5.30 Σχολικὴ ὥρα.
6.00 Γαλλικὴ ἐκπομπή.
6.15 Τραγούδια.
6.30 Γιὰ τὴν ὑπαιθρο.
6.40 'Ελαφρὲς ὀρχήστρες.
7.00 'Εκπομπὴ ἐνόπλων δυνάμεων.
7.20 'Εμβατήρια
7.30 Γιὰ τὴν Βουλγαρία.
7.45 Γιὰ τὴν Γιουγκοσλαυΐα.
8.00 'Ωδεῖον 'Ηρώδου 'Αττικοῦ.
9.15 "Ωρα Βορείου 'Ελλάδος.
9.30 Ἀναμετάδοσις ἐξ 'Αμερικῆς.
9.45 'Ελαφρὰ συγκρατήματα.
10.10 Διαφημίσεις.
10.15 Εἰδήσεις.
10.30 Ρεσιτάλ.
11.00 'Ορχήστρα Τζόυ Λόϋ.
11.15 Εἰδήσεις.
11.30 'Ορχήστρα Σταθμοῦ.
12.00 'Ελαφρὰ ἑλληνικὰ τραγούδια.
12.30 Εἰδήσεις ρυθμοῦ ὑπαγορεύσεως.

Αὔριον Τρίτην ὥραν 6 μ.μ. θὰ ἐκτελεσθοῦν εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς γαλλικῆς ἐκπομπῆς τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ ἔργα Ραβὲλ καὶ Σαὶν—Σὰνς ἀπὸ τὴν πιανίστα δνίδα Θούλα Γεωργίου.

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ δέχεται προσφορὰς ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ εἰδοποιηματισμοῦ καὶ παντὸς γενικῶς εἴδους εἰδωμάτων ΜΕΧΡΙ 30ης Σεπτεμβρίου ε.ἔ. Λεπτομέρειαι καθ' ἑκάστην εἰς τὰ γραφεῖα τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων.

9013/67-1

ΤΟΝ ΑΙΜΑ

ΣΤΑΣΕΩΣ. ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΑΚΤΙΚΑ ΑΠΟ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1942

ΣΑΒΒΑΤΟΝ
23
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1947

Σελήνης α' τέταρτον
Αν. ήλ. 5.49, Δύσ. 7.05
Λυσίππου μ. Καλλινίκου δσ.

ΙΝΗΣ, Ι. ΜΗΛΙΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 300

ΩΣΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

ΤΙΚΩΝ ΕΦΟΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΟΛΙΚΑ Ω ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ι ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ

ΟΥΣ ΟΤΙ ΔΕΝ ΤΗΡΟΥΝ ΤΑΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ

ΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΝ ΝΕΩΝ ΑΠΕΙΛΩΝ

ου Τρούμαν, ὁ δημο-
ς βουλευτὴς κ. Ἀν-
Σάμπαχ ἀνεκοίνωσε
ὺς δημοσιογράφους ὅτι,
τοῦ ἐτόνισεν ὁ Πρόε-
Ρῶσοι δὲν ἐκπληρώ-
ὰς ὑποσχέσεις των, χω-
ς νὰ καθορίσῃ συγκε-
ως περὶ ποίων ὑποσχέ-
ρόκειται.

άμπαχ ἐχαρακτήρισε τὸ
οῦ Προέδρου κατὰ τὴν
εῖσαν ...νομιλίαν, τὴν
ν μὲ ...ν σοβιετικὴν
ὄχι ἀκριβῶς ὡς ὀργί-
λὰ προφανῶς ὄχι εὐ-
ν.

τὴν πρόοδον τῆς συ-
ς, ὁ κ. Σάμπαχ ὡμολό-
τι θὰ πρέπει νὰ περι-
οῦν τὰ ἀμερικανικὰ
ντα, καίτοι ἰσχυρίσθη
τὸν σκοπὸν αὐτὸν δὲν
ει νὰ φθάσουν αἱ Ἡνω
ολιτεῖαι μεχρὶ τοῦ πο

ὺ τῶν συνεργατῶν τοῦ
ν τῶν κεκηρυγμένων
οφασιστικωτερας στά-
ς Ἀμερικῆς ἔναντι τῆς
ὁ κ. Σάμπαχ ἀνέφερε
τειρογνώμονα τοῦ Ρε-
κανικοῦ Κόμματος ἐπὶ
τερικῶν ζητημάτων κ.
ρόστερ Ντάλλες, τὸν πρώην ὑφυπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ντὴν Ἄτσεσον καὶ τὸν ἄλλοτε πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Ἔρμπερτ Χοὺβερ.

ΘΑ ΑΠΟΣΤΑΛΟΥΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, 22. ('Ιδ. ὑπ.). —Ἡ ἐφημερὶς «Κῆρυξ—Βῆμα» τῆς Νέας Ὑόρκης δημοσιεύει σήμερον ἔγκυρον—ὡς τονίζει—πληροφορίαν της ἐξ Οὐασιγκτῶνος, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν ὁ Πρόεδρος Τρούμαν θὰ καλέσῃ πιθανῶς συντομώτατα τὸ Κογκρέσσον εἰς εἰδικὴν σύνοδον ἵνα ἐγκρίνῃ καὶ τυπικῶς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀποστολῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀμερικανικῶν στρατευμάτων εἰς ἀντικατάστασιν τῶν βρεταννικῶν, τὰ ὁποῖα ἀναμένεται ν' ἀποσυρθοῦν εἰς Παλαιστίνην.

«Οἱ ἐν Οὐάσιγκτων ὑπεύθυνοι κύκλοι—τονίζει ἡ ἐφημερὶς—εὔχονται ὅπως ἡ ἀπόφασις αὕτη μὴ καταστῇ ἀναγκαία, τονίζουν ὅμως ταυτοχρόνως ὅτι ὁ ρυθμὸς τῆς σοβιετικῆς ἐπιθέσεως εἶνε τοιοῦτος, ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ν' ἀκολουθήσουν ἄλλην πολιτικήν».

Ἐξ ἄλλου, εἰς τοὺς «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης» δημοσιεύεται εἴδησις, κατὰ τὴν ὁποίαν εἰς εἰδικὴν ἔκθεσιν τῶν ἁρμοδίων τῆς ὑπηρεσίας τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Κογκρέσσου, τὴν καταρτισθεῖσαν διὰ τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων, ἡ σοβιετικὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ περιγράφεται ὡς «μισαλλόδοξος, δύσπιστος καὶ καχύποπτος». Σκοπὸς της πολιτικῆς αὐτῆς εἶναι νὰ καταστοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου κομμουνισταί. Παρατηρεῖται ὅτι αἱ σχέσεις μεταξὺ Ρωσίας καὶ Ἀμερικῆς, κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον «ἐχειροτέρευσαν ἐπικινδύνως». Τὸ κύριον ζήτημα μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν εἶναι τώρα ὁ ἔλεγχος τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας. Τὸ ἐνδεχόμενον νὰ ἀποκτήσῃ ἡ Ρωσία μυστικὴν βόμβαν εἶναι «ἐκφοβιστικόν», ὡς ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις. Ἀλλὰ δὲν συνιστᾷ προληπτικὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ρωσίας. Ὡς παράγοντας τῆς Σοβιετικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις πλὴν τῆς γενικῆς ἐπιδιώξεως τῆς κομμουνιστικοποιήσεως τοῦ κόσμου, τοὺς ἀβασίμους σοβιετικοὺς φόβους καὶ καχυποψίας.

ΚΗ ΤΕΛΕΤΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

Τ ΤΗΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΟΙ ΤΩΝ κ. κ. ΓΚΡΗΣΓΟΥΩΛΝΤ ΚΑΙ ΜΑΞΙΜΟΥ

ν. Πρὸς πραγματοποίη- | δύο ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν | εἷς κρίκος ὅστις συνδέει ἔτι στε-

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

Ο ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ

Οἱ ἐνθουσιώδεις λόγοι τοῦ κ. Γκρήσγουωλντ κατὰ τὴν χθεσινὴν συμβολικὴν τελετὴν εἰς τὸν Πειραιᾶ ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ πρώτου φορτίου ἀλεύρων τῆς ἀμερικανικῆς βοηθείας, εὑρίσκουν βαθυτάτην ἀπήχησιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ψυχήν, ἡ ὁποία, ὡς γνωστόν, γνωρίζει νὰ ἐκτιμᾷ περισσότερον ἀπὸ οἱονδήποτε συγκεκριμμένον συμφέρον μίαν ἔνδειξιν φιλίας καὶ δύο λέξεις κατανοήσεως. Περισσότερον ἀκόμη, θὰ ἠμποροῦσε νὰ πῇ κανείς, ἀπὸ τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν, ἀπὸ τὸ φορτίον τῶν ἀλεύρων, ὑπεράνω πάσης ὑλικῆς παροχῆς —τῆς ὁποίας τόσον ἄμεσον ἀνάγκην ἔχει ἡ χώρα— ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς συγκινεῖται ἀπὸ τοὺς θερμοὺς λόγους τοῦ κ. Γκρήσγουωλντ, ποὺ ἀπηχοῦν τὰ αἰσθήματα τοῦ μεγάλου Λαοῦ τοῦ ὁποίου τυγχάνει ἐκπρόσωπος. Καὶ εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι τὰ αἰσθήματα αὐτὰ εἶναι ὁ εὐτυχὴς ἀντίλαλος τῶν ἑλληνικῶν σκέψεων διὰ τὴν μεγάλην ὑπερατλαντικὴν συμπαραστάτιδα εἰς τὸν σκληρὸν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἀγωνίζεται ἡ χώρα μας αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὡς προφυλακὴ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἀνωτέρων σκοπῶν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου.

ΜΕ ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΣΙΝ *Ἐνθυμεῖσθε τὰ ἀντίτυρκικὰ συνθήματα ποὺ ἔρριπτε, διαρκούσης τῆς προσκαίρου ξενοκρατίας, εἰς τὰς Ἀθήνας ἡ προπαγάνδα τῶν Σβαῖμπελ καὶ Κρίγκερ; Ἐνθυμεῖσθε καὶ τὰς πολυχρώμους «ἀφῆς» ποὺ ἐτοιχοκολλήθησαν διὰ νὰ ἐξάψουν τὸ «προαιώνιον μῖσος» κλπ.; Ἐ! λοιπὸν τὰ ἴδια συνθήματα ἐπαναλαμβάνονται τώρα ἀπὸ τὸν πεμπτοφαλαγγιτικὸν «Ρίζον». Ὅπως ὅμως οἱ Ἕλληνες ἐπεριφρόνησαν τὶς «ἐξυπνάδες» τοῦ Γκαῖμπελς, ἄλλο τόσο περιφρονοῦν καὶ τὶς ἐρυθροφασιστικὲς ἀνοησίες τοῦ κρυπτομένου καὶ καλοτρώγοντος μαρκαρθρογράφου.*

ΤΟ ΜΕΓΑ ΜΥΣΤΙΚΟΝ Ὥστε, λοιπόν, τὸ μέγα μυστικὸν τοῦ «κατευνασμοῦ» τὸ ὁποῖον διετήρει ζηλοτύπως ὁ κ. Σοφούλης καὶ οἱ «καθοδηγηταί» του, ἦτο αὐτὸ ποὺ ἀπεκάλυψεν ὁ βουλευτὴς Φλωρίνης κ. Φ. Δραγούμης εἰς τὰς δημοσιευθείσας καὶ εἰς τὸ «Ἑλληνικὸν Αἷμα» ἀνακοινώσεις του, διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ «συνταγὴ» αὐτὴ ἀζονται αἱ.... «Δημοκρατικαὶ» ἐκτροπὲς καὶ τὰ ἄλλα «Δημοκρατικώτατα» ποὺ ζητεῖ ὁ ἐκστομίσας τὸ «Βέβαια» καὶ τὸ ἀνθελληνικὸ «... λῶς»;

ΤΑ ΔΕΙΝΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ Δὲν ἔχει δι... ὁ «Ρουμελιώτης» τοῦ «Ἑλληνικοῦ ...ματος» ὁ περιγράφων μὲ τὰ μελα...

CENTRE FOR CLASSICAL STUDIES AT ATHENS

167-2.

ΑΦΟΡΜΕΣ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΚΑΥΓΑ

Τὸ θέμα τοῦ καυγᾶ γύρω ἀπὸ τὶς κλίκες, ποὺ πολὺ ἀπασχολεῖ σήμερα τὸν λογοτεχνικὸ κόσμο, μᾶς δίνει τὴν εὐκαιρία νὰ μιλήσομε γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ πολλὰ πράγματα τῆς λογοτεχνίας μας. Ἂς μὴ βιασθοῦμε λοιπὸν νὰ τὸ ἐγκαταλείψομε. Μ' ἀρέσει κάποτε τὸ αἴσθημα ὅτι δὲν περπατῶ στὸ δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ κατ' εὐθεῖαν στὸ τέρμα, ἀλλὰ περιπέρομαι ἄνετα καὶ χωρὶς βία στὰ δρομάκια ποὺ ἑλίσσονται γύρω ἀπὸ τὴν κεντρικὴ ἀλλέα τοῦ περιβολιοῦ.

Σᾶς ἔλεγα στὸ προηγούμενό μου ἄρθρο ὅτι ἂν καὶ συμφωνῶ στὴν οὐσία μὲ τὸν κ. Ι. Παναγιωτόπουλο, ἂν καὶ νομίζω κι ἐγὼ ἀνομοιβιότητα ὅτι οἱ Κοι Ι. Κατσίμπαλης καὶ Α. Καραντώνης σχηματίσαν καὶ ὑποστηρίζουν κλίκες, δὲν μπορῶ ἐντούτοις νὰ παραδεχθῶ ὅτι πρέπει γι' αὐτὸ νὰ κατηγορηθοῦν καὶ μάλιστα μὲ δριμύτητα. Οἱ ἀντιλήψεις τους, οἱ ἐχτιμήσεις τους τῶν ἀξιῶν δὲν εἶναι οἱ δικές μας· φυσικὰ θεωροῦμε ὅτι σφάλλουν, ἀλλὰ τὸ ἴδιο θεωροῦν ἐκεῖνοι γιὰ μᾶς. Ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι σὲ τελευταία ἀνάλυση ἀντικειμενικὴ γι' αὐτὸ χρειάζεται σεβασμὸς γιὰ τὴ γνώμη τῶν ἄλλων, ἐπίγνωση ὅτι κανένας δὲν κατέχει τὴν ὁριστικὴ καὶ θετικὴ ἀπάντηση στὰ προβλήματα, ὅτι κανένας δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρει τίποτε περισσότερο παρὸ ἕναν σπινθῆρα γιὰ νὰ φουντώσει ἡ συζήτηση πέρα ἀπὸ τὴ συζήτηση δὲν ὑπάρχει τίποτε, τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἕνα ζήτημα ποὺ ἔπαυσε νὰ μᾶς ἐνδιαφέρει, ποὺ εἶναι δηλαδὴ πιὰ νεκρό.

Διόβαζα τελευταῖα μιὰ ὁμολογία ἑνὸς ἀλλου συγγραφέα, ποὺ ἰδιαίτερα ἀγαπῶ, ἴσως γιατὶ αἰσθάνομαι ψυχικὴ συγγένεια μαζύ του, τοῦ Φρ. ντὲ Μὼμαντρ· «Ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ποὺ εἶναι ἔργο τους νὰ διατυπώνουν συχνὰ τὴ γνώμη τους, συχνὰ ἀπατῶμαι. Τὸ λέω μιὰ γιὰ πάντα σὰν ἀπάντηση σὲ κεῖνους ποὺ μοῦ γράφουν γιὰ νὰ μὲ μεμφθοῦν γι' αὐτό. Θὰ εἶταν ἄδικο νὰ πιστεύουν ἢ ὅτι ἐπίτηδες ξεγελῶ ἢ ὅτι ὑπερασπίζω πεισματικὰ μιὰ θέση κλονισμένη. Ἡ γνώμη μου ἀξίζει ὅ,τι ἀξίζει· συμβαίνει νὰ τὴν πιστεύω τόσο ὥστε νὰ τὴν ὑπερασπίσω καὶ ἐναντία σ' ὅλους· ἀλλὰ συμβαίνει ἐπίσης νὰ διακρίνω ἀρκετὰ γρήγορα ὅτι οἱ βάσεις της εἶναι εὐθραυστες». Νομίζω ὅτι ἂν σφραγίζομε στὴν ψυχή μας αὐτὴ τὴν ὁμολογία καὶ τὴν διατηρούσαμε πάντα πρόχειρη, ἑτοιμη νὰ φθάσει στὴ συνείδησή μας, θὰ ἀποφεύγαμε πολλὲς βιαιότητες κι' ὀξύτητες στὴν ἔκφραση τῶν ἀντιγνωμιῶν μας, οἱ ὁποῖες εἶναι πάντοτε ἄτοπες, γιατὶ βασικὸ στοιχεῖο στὴ σύσταση τοῦ πνευματικοῦ κόσμου εἶναι ἡ ροϊκότητα καὶ ἡ σχετικότητα, κι' ὁ πνευματικὸς ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ μὴν τὸ ξεχνᾶ.

Δὲν εἴμαστε δικιολογημένοι νὰ ἐξοργιζόμαστε μὲ τὸν ἀντικρουστή μας παρ' ὅταν διαπιστώνομε σ' αὐτὸν τὴν κακὴ πίστη. Αὐτὸ, τουλάχιστον γιὰ τὴν ἀντίληψή μου, ἀποκλείεται στὴν περίπτωση τῶν κ. Κατσίμπαλη καὶ Καροντώνη.

Ἂς ἀσχοληθοῦμε πρῶτα μὲ τὸν κ. Κατσίμπαλη.

Τί εἶναι ὁ κ. Γ. Κατσίμπαλης; Ἕνας ἄνθρωπος μὲ σφοδρότατο ἔρωτα, πάθος γιὰ τὰ γράμματα. Παράλληλα δὲν ἔχει δημιουργικὲς ἱκανότητες. Εἶχε τὴν πολὺ σπάνια σ' ἕναν ἐρωτευμένο ὀξυδέρκεια, ἡ ὁποία ἀναγράφεται 100 ο ο στὸ ἐνεργητικό του, νὰ τὸ ἀντιληφθεῖ ἔγκαιρα, καὶ ἀντὶ νὰ ἐπιμένει σὲ μιὰ κατεύθυνση ὅπου θὰ εἶταν μοιραῖο ἕνας ἀποτυχημένος, ἀντὶ νὰ μᾶς φιλοδωρεῖ μὲ ἄφθονα ἄθλια κατασκευάσματα, νὰ παραιτηθεῖ ἀπὸ κάθε προσπάθεια νὰ διαπλάσει ἕνα προσωπικό του ἔργο καὶ ν' ἀφοσιωθεῖ σὲ μιὰ ἐργασία ξερὴ καὶ ἄχαρη γιὰ κεῖνον ποὺ τὴν καταπιάνεται, ἀλλὰ καὶ πολυτιμότατη: ἀσχολήθηκε μὲ τὴ βιβλιογραφία. Βυθίσθηκε σὲ σκονισμένα καὶ κιτρινισμένα ἔντυπα, φυλλομέτρησε τόμους καὶ τόμους καὶ ἀνέσυρε καὶ κατέταξε μὲ ἐξαίρετο σύστημα, μὲ μοναδικὴ εὐσυνειδησία πληροφορίες ἀπαραίτητες σὲ ὅλους τοὺς μελετητὰς τῆς λογοτεχνίας μας ποὺ τὸν εὐγνωμονοῦν. Σύγχρονα ἔχει τὴ μανία, τὴν εὐγενικὴ λόξα, νὰ προωθεῖ μὲ ὅλη του τὴ ζωηρότατη δυνατικότητά του ὅσους ἐγκρίνει καὶ θαυμάζει. Αὐτὸς ὑπῆρξε ὁ πρωτεργάτης—ἂν δὲν ἐπέτυχε τὸ λάθος δὲν εἶναι δικό του, ἡ ἀποτυχία δὲν ὀφείλεται σὲ καμμιὰ δική του ἀδράνεια ἢ ἔλλειψη ἐνεργητικότητας — τῆς κίνησης γιὰ τὴν ἀπονομὴ τοῦ βραβείου Νόμπελ στὸν Παλαμᾶ καὶ στὸ Σικελιανό. Τώρα προσφέρει ὅλη τὴν ὑποστήριξή του σὲ ὡρισμένους ποιητάς. Τοὺς ξεχωρίζει ἀνάμεσα σὲ ἄλλους ποὺ εἶναι τουλάχιστον ἰσάξιοί τους καὶ πιθανὸν πιὸ ἀντιπροσωπευτικοί; Ναί. Ἕνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς σημερινῆς λογοτεχνικῆς γενεᾶς εἶναι ὅτι δὲν παρουσιάζει κορυφές, μορφὲς ποὺ ἐπιβλητικὰ νὰ ὑπερέχουν τῶν ἄλλων. 10, 20, 30 ἄνθρωποι διάφοροι ἀναμεταξύ τους, ἀλλὰ περίπου ἰσότιμοι, ποὺ καθένας ἔχει τὰ προσόντα του καὶ τὰ τρωτά του, σχηματίζουν τὴν πνευματικὴ élite.

Ὁ κ. Κατσίμπαλης διαλέγει ἀνάμεσά τους. Δὲν εἶναι στὸ κάτω - κάτω τῆς γραφῆς δικαίωμά του; Δὲν εἶναι δικαίωμα τοῦ κάθε ἀνθρώπου νὰ ἔχει τὶς προτιμήσεις του; Πῶς θὰ καθορίσομε ἐμεῖς σ' ἕναν ἄλλον ποιοὺς πρέπει νὰ ἐγκρίνει; Πῶς θὰ ἐπιβάλουν στὸν κ. Κατσίμπαλη ὅσοι παρημένουν ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο τοῦ θαυμασμοῦ του νὰ τοὺς θαυμάσει; Πῶς μπορούμε νὰ ἀξιώσομε κάπως νὰ ξεχωρίσει ἕνα ἔργο ὅταν τὸ ἔργο αὐτὸ δὲν προσαρμόζεται στὴν ἰδιοσυγκρασία του καὶ προπάντων στὰ γοῦστα του; Συχνὰ στὴ διάρκεια τῆς κριτικῆς μου σταδιοδρομίας ἀντίκρυσα παρόμοιες ἀξιώσεις καὶ πάντα προκάλεσαν τὴν ἀπορία μου, τὴν κατάπληξη μου καὶ τὴ δυσφορία μου. Πῶς καὶ γιατὶ ἀπαιτεῖ ἕνας συγγραφέας νὰ μοῦ ἀρέσει τὸ ἔργο του ἂν καὶ ὅταν δὲν μοῦ ἀρέσει; Μπορεῖ ἐξαίρετα νὰ ἀρέσει σὲ ἄλλους. Εἶπα ποτὲ ὅτι εἶμαι ἀλάνθαστη; Ἀλλ' ὅταν οἱ χορδὲς μου δὲν δονίζονται δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ δονισθοῦν μὲ τὴ βία. Ἂν σφάλλω συστηματικά, ἂν δηλαδὴ οἱ ἀπόψεις μου συστηματικὰ ἀποκρούονται ἀπὸ τὴ φωτισμένη κοινὴ γνώμη μου, δὲν ξυπνοῦν μέσα της οὔτε καν διάθεση γιὰ συζήτηση, χάνει κάθε κῦρος μου. Ἴποτε ἄλλο, τίποτε περισσότερο.

Ὁ κ. Κατσίμπαλης δὲν χάνει τὸ κῦρος του γιατὶ ἂν δὲν τὸν δονίζουν ὅλοι οἱ καλῆς ποιότητας σκοποί, οἱ σκοποὶ ποὺ τὸν δονίζουν εἶναι πάντα καλῆς ποιότητας. Ἐκεῖνοι ποὺ τὸν συγκινοῦν καὶ τοῦ ἀρέσουν δὲν εἶναι καὶ οἱ 10, 20, 30 ἐκλεκτοί, ἀλλ' ἀνήκουν σ' αὐτούς. Δὲν ξεχώρισε ποτὲ κανέναν σκάρτο.

Ἐδῶ ὅμως ἐγείρεται μιὰ ἀρκετὰ σοβαρὴ ἀντίρρηση. Θὰ τὴν ἐξετάσομε στὸ ἐρχόμενό μου ἄρθρο.

Σᾶς εἶπα τὸ θέμα μου μ' ἐνδιαφέρει στὴν περιοχὴ ὅπου περιφέρομαι μὲ προσελκύουν πολλὰ μονοπάτια. Δὲν βιάζομαι καθόλου νὰ φθάσω στὸ τέρμα. Θέλω νὰ περπατήσω μὲ ἄνεση. Δὲν μοῦ κάνει κανένα κέφι νὰ ἐπιβάλω στὸν ἑαυτό μου συμπτύξεις καὶ συντομεύσεις.

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

σαι τὴν διέλευσιν ἐκ τῆς ἀποικίας στρατευμάτων, τῶν ὁποίων οἱ ἄνδρες φέρουν τὴν ὁλλανδικὴν στολήν».

Ταὐτοχρόνως εἰς συγκέντρωσιν ἀντιπροσώπων 14 κινεζικῶν, μαλαϊκῶν καὶ ἰνδικῶν ὀργανώσεων, ἐνεκρίθη ψήφισμα, «κηρύσσον ἔκπτωτον τοῦ θρόνου του» τὸν Σουλτάνον τῆς Μαλαισίας, μὲ τὴν κατηγορίαν, ὅτι κατὰ παράβασιν τῶν συνταγματικῶν διατάξεων ὑπέγραψε τὴν συμφωνίαν Μὰκ Μίλλαν.

(Ὁ Σουλτάνος εὑρίσκεται ἐν Λονδίνῳ).

(The Daily Express)

— «Ἐθνικὴ Ἀλληλεγγύη» φαντασμάτων

Ὁ «συν.» Μαρτινὲθ Μπάρριο πρόεδρος τῆς (ἀνυπάρκτου γεωγραφικῶς) ἱσπανικῆς

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ

6.30 Γυμναστική. 6.45 Μουσική. 6.55 «Πρωινὸ ξεκίνημα» 7.05 Μουσική. 7.15 Εἰδήσεις — Ἀγορανομικά. 7.30 Μουσική. 8 Ἱστορικὲς καὶ φιλολογικὲς σελίδες. 8.15 Μουσική. 12 Μουσική. 12.15 Εἰδήσεις 12.25 Μουσική. 12 40 Διὰ τὸν Ἕλληνα ἐργάτη. 12.55 Ἔργα τοῦ Γκρὶγκ 1.15 Εἰδήσεις. 1 25 Ἐλαφρὰ τραγούδια. 1.40 Ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. 1.50 Δίσκοι 2 25 Μουσική. 2.40 Εἰδήσεις. — Χρηματιστήριον 2 45 Ἐλαφρὸ πρόγραμμα. 5 Ἀνακοινώσεις 5 10 Ἐκπομπὴ τῆς Ρυθμικῆς Λέσχης 5.30 Διὰ τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος. (Ἡ ἑλληνικὴ μεταπολεμικὴ γενεά), 5.45 Τραγούδια τοῦ Γιαννίδη 6 Ἐκπομπὴ γαλλικὴ 6 15 Ἀπογευματινὴ συναυλία 7 Καναδικὴ ἐκπομπή. 1.75 Ἡ Παλόμα σὲ 3 διαφορετικὲς ἐκτελέσεις 7 30 Ἐκπομπὴ διὰ τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὴν Βουλγαρικὴν καὶ Γαλλικήν. 7.45

ΕΛΛΗΝ

Η ΕΟΡΤΗ

τῆς 5ης Ἀγέλης

ΟΜΑΔΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Προχθὲς τὸ βράδυ, ἐδόθη εἰς τὸ κέντρον Παναθήναια χοροεσπερίς, ἡ ὁποία εἶχε ὡς σκοπόν της τὴν συνέχισιν τῆς ἤδη ὑφισταμένης κατασκηνώσεως τῆς 5ης ἀγέλης Ὁμάδος Μουσείου.

Ἡ κατασκήνωσις λειτουργεῖ ἀπὸ 15-ἡμέρου εἰς Ἁγίαν Τριάδα Μπογιατίου.

Ἐξήντα παιδιὰ χαίρονται τὴν εὐτυχία τῆς ἐξοχῆς καὶ συγχρόνως διδάσκονται τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς τοῦ Προσκοπισμοῦ.

Γυμνάζουν τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα τους καὶ δίνονται ἄξιοι πολῖται στὴν κοινωνία.

Τὰ τριάντα ἀπὸ τὰ παιδιὰ αὐτὰ εἶναι τὰ Λυκόπουλα (ἡλικίας 6—12 ἐτῶν) καὶ τὰ ἄλλα τριάντα οἱ πρόσκοποι (12—16 ἐτῶν).

Ἡ Σχολὴ Νικολοπούλου τῆς ὁποίας τὰ περισσότερα τυγχάνουν μαθηταί, εἶναι ὁ κύριος ἐμψυχωτὴς τῆς ὁμάδος αὐτῆς.

Μετὰ τὰ χρόνια τῆς Κατοχῆς ποὺ τόσο πολὺ εἶχε παραγνωρισθῆ ὁ προσκοπισμός, καὶ τὰ μέσα ποὺ διέθετε τὸ Σῶμα Ἑλλήνων Προσκόπων ἦσαν ἐλάχιστα, τὸ εὐγενὲς αὐτὸ ἔργον εἶχε γίνει ἐξαιρετικὰ δυσχερές.

Μὲ πολλοὺς κόπους καὶ φροντίδες ἡ Ἐφορία τῆς ὁμάδος ἐφρόντιζε εἰς μάτην ν' ἀναδιοργανωθῆ.

Ἰδιαίτερως πρέπει νὰ ἐξάρωμεν τὴν δρᾶσιν τῆς κ. Καραμπέρη ἡ ὁποία κατέβαλε τόσας προσπαθείας γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ καὶ τελικῶς ἐπέτυχε νὰ τῆς δώσουν οἱ Ἄγγλοι στολές, σκηνές, καὶ ἄλλα ἐφόδια.

Ἡ ἑορτὴ ἐπραγματοποιήθη καὶ πάλιν κατόπιν τῆς ἰδικῆς της προπαγάνδας, προεργασίας καὶ δράσεως καὶ ἔτσι, μὲ τὰ ἐφόδια τῶν Ἄγγλων, καὶ τὰ χρήματα ποὺ συνέλεξαν ἀπὸ τὰ εἰσιτήρια θὰ μπορέσουν τὰ Ἑλληνόπουλα αὐτὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν ἐξοχή τους.

Ἐπίσης πρέπει νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ εὐγενὴς προσφορὰ διαφόρων καλλιτεχνῶν οἱ ὁποῖοι τόσο συνέβαλον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἑορτῆς.

Ὁ συμπαθὴς καλλιτέχνης Πύρπασος μὲ τὰ τραγουδάκια του τὸ κέφι του καὶ τὸ πατριωτικόν του ὀκτάστιχό του, ὁ Λάσκος καὶ τὸ συγκρότημά του, ἡ ὀρχήστρα Καρδάμη καὶ ἄλλοι καλλιτέχναι, ἐνθουσίασαν τὸ κοινόν.

Μιὰ σεμνὴ ἑορτή, γιὰ ἕναν εὐγενικὸ σκοπό. Χρειάζονται συγχαρητήρια σὲ ὅσους συνέβαλαν γιὰ τὴν πραγματοποίησί της καὶ δουλεύουν μὲ ὅλη τους τὴν καρδιὰ γιὰ νὰ φτιάξουν γερά, καὶ ἠθικὰ παιδιά, γνήσια Ἑλληνόπουλα.

R

Διαλέξεις

Ὁ καθηγητὴς κ. Χρ. Καψάλης θὰ ὁμιλήσῃ αὔριον Κυριακὴν καὶ ὥραν 7 1)2 μ.μ. ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου «Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» (ὁδὸς Ἀγγέλου Βλαχου. 8) μὲ θέμα: «Αἱ ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ». Εἴσοδος ἐλευθέρα.

Δωρεὰν φάρμακα

Εἰδοποιοῦνται τὰ μέλη τῆς Πανελ. Ὄργαν ἐφέδρων ὁπλιτῶν 40—41 ἐφεδροι καὶ ἀδελφαὶ νοσοκόμαι, ὅπως διέλθωσιν ἐκ τῶν γραφείων τῆς Ὀργανώσεως (Στοὰ Φέξη 135) καὶ παραλάβωσι δωρεὰν φάρμακα δι' ἑαυτοὺς ὡς καὶ διὰ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν.

Ὁμιλία

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀστρονομικὴ Ἕνωσις ὀργανώνει τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν 29 Αὐγούστου καὶ ὥραν 7 μ.μ. διάλεξιν εἰς τὸ Ἀστεροσκοπεῖον Πεντέλης. Ὁμιλητὴς ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως κ. Στ. Πλακίδης, καθηγητὴς Πανεπιστημίου. μὲ θέμα: «Ἀπὸ τὴν σκοπιὰ τοῦ ἀστρονόμου». Ἀναχώρησις δι' ἰδιαιτέρων λεωφορείων ἐκ τῆς πλατείας Κάνιγγος.

Κρατικὴ ὀρχήστρα

Τὴν Δευτέραν καὶ ὥραν 7.30 μ.μ. ἀκριβῶς δίδεται εἰς τὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου Ἀττικοῦ ἡ πρώτη συναυλία τῆς Κρατικῆς Ὀρχήστρας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἕλληνος μαέστρου κ. Δημητρίου Μητρόπουλου. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐκτελεσθήσεται ἀποκλειστικῶς ἔργα Ἑλλήνων συνθετῶν ὑπὸ Ἑλλήνων μουσικῶν καὶ μαέστρου. Ἐκτελεσθήσεται ἡ Συμφωνία τοῦ Μητρόπουλου, ἔργον ἐμπνευσμένον ἀπὸ τὴν Κατοχὴν καὶ τὴν Ἀντίστασιν, ἡ Συμφωνία τοῦ Σκαλκώτα, ἡ Συμφωνία τοῦ Ἀντωνίου καὶ ἡ Συμφωνία τοῦ Ἀργυροῦ. Ἐπίσης θὰ ἐκτελεσθῇ ἡ Συμφωνία τοῦ Ἀποστολάκη, ἡ ὁποία ἐβραβεύθη ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν Ἀγώνων τοῦ 1936.

Η ΑΥ

Ὑπενθυμίζομεν τὴν δι' α... ριοκὴν καὶ ὥραν 5 30 μ.μ. ὁ... ἑορτὴν στρατιωτικῶν ἐπιδεί... Κέντρου Βασικῆς Ἐκπαιδεύσε... νῶν εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στ...

Εἰς αὐτὴν θὰ διεξαχθοῦν ... θεσματικαὶ στρατιωτικαὶ ἀσκή... λέκτων μονάδων τοῦ Κ. Β Ε... καθὼς ἐπίσης καὶ πρωτότυπο... στίβου.

Τὴν ἑορτὴν θὰ τιμήσουν ἡ ... Βασιλεὺς Παῦλος μετὰ τῆς ... Οἰκογενείας. Ἐπίσης θὰ παρ... Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς ...

ΑΘΛΗ

Κολύμβησις

Ὁ ἐκλέκτωρ τῆς ἐθνικῆς μο... βητικῆς ὁμάδος προέβη εἰς τ... τισμὸν αὐτῆς, διὰ τοὺς ἀγ... Παλαιστίνης, οἱ ὁποῖοι θὰ ... κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου ... θεσις τῆς κολυμβητικῆς μα... ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Μπρούσαλης, Ζήσιμος, Πύρρ... Οἱ Παλαιοῦ Προβατοπουλ... ναστασίου, Κλεούδ... τοῦ ... κοῦ. Χατζηκυριάκ... Γεωργιο... Ἐθνικοῦ· Μαρκομ... κάκης ... Δελέρλιας, Τασσόπουλος, Πα... νου, Ἰσικλητήρας τοῦ Ν Ο ... Μαλλίδης τοῦ Ν Ο, Μυτιλήνη... φος τοῦ Ἄρεως.

Ἀρχηγὸς τῆς ἀποστολῆς θ... κ. Ἐ. Πετραλιᾶς μὲ σύνοδό... Ἐμ. Ρέπαν καὶ προπονητὴν... Κλ. Παλαιολόγον.

Ἡ ὁμὰς θὰ ἀναχωρήσῃ ... τρέχοντος καὶ θὰ ἀγωνισθῇ ... Σεπτεμβρίου εἰς Χαΐφαν κα... εἰς Ἰεὶ Ἀβίβ.

Ὁ Ἐθνικὸς εἰς Βόλον

Τὸ ναυτικὸν τμῆμα τοῦ Ἐθ... ραιῶς ἐκλήθη διὰ τὴν 10ην Σ... ου εἰς Βόλον διὰ νὰ ἀγωνι... τὸν Ν Ο Βόλου.

Πρὸς καλύτερον καταρτισμ... μάδος του ὁ Ἐθνικὸς ὀργανό... προσεχῆ ἑβδομάδα εἰς τὴν ... διασυλλογικοὺς κολυμβητικοὺ... πρὸς τὸν Παναθηναϊκόν.

Ἡ Ἑλλὰς εἰς τοὺς Σ... τικοὺς ἀγῶνας τοῦ Λ...

Τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον ... ὅπως μετέδωσεν ὁ Ἑλλὰς ... λοῦς ... στρ... ἀγωνιστῶν ... δρέων ἀπὸ τὴν ... (Ἀκολουθοῦν οἱ ὀνομασ... ἀθλητῶν καὶ ἀθλητρ...

ρα τοῦ παιδιοῦ
ῆς Ρωσσίας
ς Κατάρας
δεν Νικήθηκαν
ικάνα όνειρου ό-

ι παρελθόντος
ς ψυχῆς
κρέλασις
καρέμι
φλόγες
λιες τρέλλες
ὲ τὰ γκρίζα
γιάμ
ει τῆς κοινωνίας
ρ.) (α' προβολή)
ας
φλόγες
η 'Αργεντινή

αΐμα
μητρική καρδιά
ς Τσιγγάνας
τέ με πρὶν πεθάνω
τοῦ Ζορὼ
δηροδρόμων

έροχοι ἀλήτες καὶ

ζωὴ ξαναρχίζει
ιστοκράτης λησμ
ταταάν
γαριῶν
τοῦ Ταρζὰν
ν θαλασσῶν
κβὰν
Λάσκου
οι
Τσιγγάνας
τικα καπρίτσια
τοῦ πόνου
γεγωνότα
α τοῦ [redacted]
ἄμμος
Ασσοι της κομπίνας
ρζὰν
τρελλοὶ ἀεροπόροι
Κρήτη στὶς φλόγες
ὰ ξαναγαπηθοῦμε
όχοι τοῦ Ντόδεο
μα

άνταρσία
ρῦδι
α της Οξφόρδης
αλα
αϊκες στὰ κάτεργα
κόλασις
ασῶν

ς μὲ τὸ ζόρι

σουμε μαζὶ
άου—Μπόϋ
ειρατὴς
ὴ λαιμητόμο

ος τῷ ἄρθρῳ 6 §§
)1938:
Διευθυντὴς:
ΡΑΚΗΣ
Βουλῆς 38
γρ. ΑΘΗΝ. ΛΕΜ-
: Κορ[redacted] 12

ηγαιναν μίαν φο-
εἰς τὸ Κέντρον
Εἰς αὐτὸ τὸ πρό-
ασμὸς ψυχαγω-
ικῆς ἐκπαιδεύσε-
άνει διδασκαλίαν
ραφικῶν ρωσσι-
ἐργόχειρον, ζω-
κὴν καὶ εἰδικὰ ἐ-
ιδεολογικὰ μαθή-
12—16 ἐτῶν, μέ-
δηλαδή, ποὺ ἀρ-

τα, νὰ μεταφρασθῇ ἡ Γραφὴ στὴν γλῶσσα μας γιὰ νὰ γίνῃ εὔκολο ἀνάγνωσμα σὲ κάθε Ἕλληνα. Ἀντὶ νὰ κατατριβόμαστε σὲ φθονεροὺς προσωπικοὺς ἀγῶνες, ἰδοὺ ἕνα θέμα ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ καὶ νὰ ἑνώσῃ σὲ κοινὴ προσπάθεια τοὺς πνευματικοὺς ἀνθρώπους τῆς Ἑλλάδας μὲ σκοπὸ νὰ διαφωτίσουν καὶ νὰ κατατοπίσουν τὴν κοινὴ γνώμη.

Μέσα σὲ λίγες σελίδες, ὁ καθηγητὴς Μπαλάνος ἀναμόχλευσε φωτεινὰ καὶ πειστικὰ ὅλα τὰ ζωντανὰ προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ τελευταῖο αὐτὸ εἶνε τὸ πιὸ σημαντικό, γιατὶ ἀγγίζει κάθε ἄνθρωπο, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς θρησκευτικὲς του πεποιθήσεις. Τὸ μικρὸ αὐτὸ βιβλίο ἄρχισε νὰ προκαλῇ συζητήσεις. Ἡ συντήρηση ξεσηκώθηκε μὲ τὸν συνη-

τρία αὐτὰ θεάματα εἶναι κατάμεστα, αἱ δὲ θέσεις των συνήθως παραχωροῦνται κατὰ σειρὰν εἰς ὁμάδας ἐργατῶν. Οἱ Ρῶσσοι ἀγαποῦν τὸ μπαλέττο καὶ ἀξιοῦν ἀπὸ αὐτὸ ἀρτίαν ἐκτέλεσιν· ἀγαποῦν ἐπίσης καὶ τὸ θέατρον. Τὴν νύκτα ποὺ ἐπῆγα εἰς τὸ θέατρον τοῦ Σβερδλόφσκ, εἶδα μίαν μουσικὴν κωμῳδίαν, ποὺ ἦτο ἡ εὐτυχὴς, ἡρωϊκὴ ἱστορία ἑνὸς δουλοπαροίκου, ὁ ὁποῖος ἐξεπλήρωνε τόσον καλὰ τὰ καθήκοντα τοῦ εὐγενοῦς κυρίου του. ὥστε ὁ Μέγας Πέτρος τὸν ἠγόρασεν ἀπὸ αὐτὸν καὶ τὸν ἔκανε πλοίαρχον. Ἡ ἠθοποιΐα, τὰ κοστούμια καὶ ἡ σκηνογραφία ἦσαν ὅλα ἐξαίρετα. Ὑπάρχει ἐπίσης καὶ ἕνα κινηματογραφικὸ στούντιο εἰς τὸ Σβερδλόφσκ. Παράγει μίαν ταινίαν τὸν μῆνα. Πρὸ τοῦ πολέμου προεβάλλοντο εἰς τὴν Ρωσσίαν καὶ ἀμερικανικαὶ ταινίαι.

«Μᾶς ἀρέσει ἡ Ντιάννα Ντάρμπιν» εἶπεν ἡ Μαρία. «Θὰ ἠθέλαμε πάρα πολὺ νὰ τὴν ξαναδοῦμε καὶ νὰ τὴν ξανακούσωμε».

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκέψεώς εἰς τὴν Ρωσσίαν, δὲν προεβλήθη καμμία ἀμερικανικὴ ταινία.

Οἱ Ρῶσσοι ἠμποροῦν νὰ πηγαίνουν ἐλευθέρως καὶ κατὰ βούλησιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὰς περισσοτέρας πόλεις καὶ χωρία τῆς Ρωσσίας, εἰς μερικὰς δὲ περιπτώσεις ὅπως λ. χ. εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μόσχας, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Μόσχαν, ἠμποροῦν νὰ πηγαίνουν καὶ εἰς τὴν καθολικὴν ἢ τὴν προτεσταντικὴν ἐκκλησίαν. Οἱ κομμουνισταί, ἀκολουθοῦντες τὴν ὑλιστικὴν ἰδεολογίαν των, δὲν πιστεύουν εἰς τὴν θρησκείαν, ὁμιλοῦν καὶ γράφουν ἐναντίον της καὶ δὲν ἐκκλησιάζονται. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς νεαροὺς κομμουνιστὰς, ὡστόσον, πηγαίνουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τὴν κηδείαν ἢ τὸν γάμον στενῶν συγγενῶν ἢ φίλων.

❁

Ἐκτὸς ἀπὸ ἐκδρομὰς εἰς τὴν Μόσχαν πρὸ ἐτῶν, ὅταν ἔμεναν κοντὰ εἰς αὐτὴν ὁ Σέργιος καὶ ἡ Μαρία ἔχουν ταξιδεύσει ἐλάχιστα. Ἡ περιοχή, ὅπου ζοῦν τώρα, εἶνε 1.600 χιλιόμετρα πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μόσχας καὶ εἶνε μία ἀπὸ τὰς σπουδαιοτέρας νέας βιομηχανικὰς περιοχὰς τοῦ κόσμου. Πρὸς νότον τοῦ Σβερδλόφσκ εὑρίσκονται αἱ μεγάλαι πόλεις Τσελιαμπίνσκ καὶ Μαγκνιτογκόρσκ καὶ πρὸς βορρᾶν ἡ πόλις Κρασνοτουρίνσκ. Ὁ ὑπερσιβηρικὸς σιδηρόδρομος διέρχεται ἀπὸ τὴν πόλιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπίσης διέρχονται καὶ αἱ ὑπερσιβηρικαὶ ἀεροπορικαὶ γραμμαί, μὲ καθημερινὰς πτήσεις — ἐὰν ἐπιτρέπῃ ὁ καιρὸς — εἰς ὅλα τὰ κύρια σημεῖα, ἀπὸ τὸ Βλαδιβοστὸκ ἐπὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ, εἰς τὸ Κίεβον καὶ τὸ Μίνσκ, εἰς τὴν Δύσιν. Τὴν ἀεροπορικὴν αὐτὴν συγκοινωνίαν ἐκτελοῦν δικινητήρια ἀεροπλάνα τοῦ ἀμερικανικοῦ τύπου Ντούγκλας.

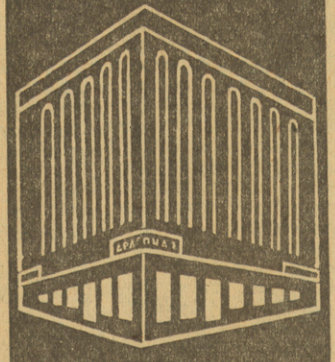
HAROLD STASSEN

Σπίτι τοῦ Στρατιώτου (Κοραὴ 5) καθημερινῶς.

Παιδικαὶ κατασκηνώσεις

Ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Νυλεργατῶν καὶ Μακαρονοποιῶν ἐδημιουργήθη, τὸ πρῶτον ἐφέτος παιδικὴ κατασκήνωσις εἰς τὴν Μαγκουφάναν. Ἡ ἵδρυσις τῆς κατασκηνώσεως ταύτης ὀφείλεται εἰς τὰς προσπαθείας κυρίως τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Π. Μακρῆ, διευθυντοῦ τοῦ ὑπουργείου Ἐργασίας, χάρις εἰς τὰς ὁποίας ὄχι μόνον ἀρκετὰ παιδιὰ ἡσφαλισμένων θὰ διέλθουν ἐπὶ ἀρκετὰς ἡμέρας ἐκεῖ ἀλλὰ καὶ ἡ παρεχομένη εἰς αὐτὰ τροφή, περιβαλλὶς καὶ διαπαιδαγώγησις, ὡς καὶ αἱ γενικώτεραι συνθῆκαι διαβιώσεώς των προσεγγίζουν πρὸς τὸ τέλειον. Διὰ τὴν τελειοτέραν λειτουργίαν τῆς κατασκηνώσεως πρέπει νὰ σημειωθοῦν καὶ αἱ προσπάθειαι τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου κ. Ἀνεμογιάννη καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ κ. Βάβουλα.

„ΦΟΙΝΙΞ"

ΕΒΔΟΜΑΣ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ

21-29 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ἡ Μοναδικὴ εὐκαιρία

ἐργάζεται καὶ ἀποδίδει. Δὲν ἀνήκει προφανῶς εἰς ἐμὲ νὰ χαράξω τὰς γενικὰς κατευθύνσεις τοῦ Διεθνοῦς Ἱνστιτούτου Εἰρήνης καὶ τῆς Διεθνοῦς Συννεύσεως πιστεύω ἐν τούτοις ἀκράδαντα ὅτι τὸ ἔργον καὶ ἡ ἀποστολὴ τὴν ὁποίαν τοῦτο προκειται νὰ ἐκπληρώσῃ, εἶνε ἐξαιρετικὰ ἐπίκαιρα καὶ ἀναγκαῖα.

Ἐκδόσεις

Ἐκτάκτως ἐνδιαφέρον τὸ κυκλοφοροῦν νέον τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας». Ἀπὸ τὰ πλούσια περιεχόμενά του: Κείμενα τῶν κ. κ. Γ. Σεφέρη, Γ. Θεοτοκᾶ καὶ Κ. Παράσχου γιὰ τὶς φιλολογικὲς «κλίκες», ἔλεγχος τῶν κριτικῶν ἀντιλήψεων τοῦ κ. Ἀγγ. Σικελιανοῦ ἀπὸ τὸν κ. Καρθαῖον, παρατηρήσεις τοῦ κ. Πέτρου Χάρη περὶ τῆς πνευματικῆς μας ἡγεσίας, πεζογραφήματα τῶν κ. κ. Γ. Χατζίνη, Τ. Παπατζώνη, Μιχ. Ροδᾶ, Γ. Πράτσικα, Γ. Μπεράτη, βιβλιοκρισίαι τῶν κ. κ. Γ. Σωτηρίου καὶ Αἰμ. Χουρμουζίου καὶ σχόλια ἐπὶ ὅλων τῶν φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν γεγονότων.

Ἑορτὴ Βορειοηπειρωτῶν

Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τοῦ προστάτου τῆς Βορείου Ἠπείρου Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ὁ Σύλλογος Βορειοηπειρωτῶν τελεῖ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 10½ π. μ. εἰς τὸν Ναὸν τῆς Μητροπόλεως τὴν ἐτησίαν αὐτοῦ ἑορτήν, ἱερουργοῦντος τοῦ Μητροπολίτου Κορυτσᾶς κ. Εὐλογίου Κουρίλλα, ὅστις καὶ θὰ ὁμιλήσῃ διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἐθναποστόλου.

Πανελλαδικὸν συνέδριον πυροπαθῶν καὶ βομβοπλήκτων

Κατόπιν αἰτήσεως πολλῶν ἐπαρχιακῶν ὀργανώσεων ἡ «Ὁμοσπονδία Πυροπαθῶν, Βομβοπλήκτων καὶ Πολεμοπαθῶν τῆς Ἑλλάδος» ἀπεφάσισε τὴν σύγκλησιν ἐκτάκτου Πανελλαδικοῦ Συνεδρίου ἐν Ἀθήναις διὰ τὴν 14ην Σεπτεμβρίου πρὸς συζήτησιν καὶ ἐξέτασιν τῶν γρονισάντων ἐπιμάχων ζητημάτων των.

Ἐπιστημονικὰ συνέδρια

Τὸ ἕβδομον Διεθνὲς Οὐρολογικὸν Συνέδριον μετὰ 11ετῆ, ἕνεκα τοῦ πολέμου διακοπὴν θὰ συνεδριάσῃ ἐφέτος ἐν Σαὶν Μόριτζ τῆς Ἐλβετίας καὶ θ' ἀσχοληθῇ διὰ τὴν νεφρικὴν φυματίωσιν, διὰ τὴν νεφρολιθίασιν, διὰ τὴν μετεμφύτευσιν τοῦ οὐρητῆρος, διὰ τὸν καρκίνον τοῦ προστάτου καὶ διὰ τὴν πενικιλλίνην. Ὁ τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Οὐρολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον κ. Σπυρ. Οἰκονόμος ἀναχωρεῖ σήμερον ἀεροπορικῶς διὰ τὴν Ἐλβετίαν διὰ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο, ὅπου θ' ἀνακοινώσῃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς πείρας του ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω θεμάτων.

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

ΩΔΕΙΟΝ ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

Τρίτη 19 Αὐγούστου
Πέμπτη 21 Αὐγούστου
Σάββατον 23 Αὐγούστου
GLUKC

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

Ὥρα ἐνάρξεως 8 μ. μ.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΛΕΩΦ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ

Τετάρτη 20 Αὐγούστου
Παρασκευὴ 22 Αὐγούστου
Κυριακὴ 24 Αὐγούστου
Ἡ ὀπερέττα τοῦ ΤΣΕΛΛΕΡ

ΤΟ ΡΟΔΟ ΤΟΥ ΤΥΡΟΛΟΥ

Ὧραι ἐνάρξεως 8 μ. μ.
Τὴν Κυριακὴν ἀπογευματινὴ εἰς τὰς 6 μ. μ. Ἡ βραδυνὴ ἔναρξις 9 μ. μ.

Τηλέφωνα Ταμείων: 23-477 καὶ 64-075

Δέματα ὑπὲρ τῶν μαχομένων

Ὁ Σύλλογος τῶν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἀπέστειλε δρχ. 3.000.000 εἰς Ἰωάννινα διὰ τὴν παροχὴν δώρων εἰς τοὺς τραυματίας τῶν ἐπιχειρήσεων. Διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου ἠγοράσθησαν διάφορα εἴδη καὶ συνεσκευάσθησαν δέματα δι' ἕκαστον τραυματίαν. Ἕκαστον δέμα περιέχει 2 σοκολάτες, 1 σαπούλα καραμέλλες, 2 κυτία σιγάρα, 10 χαρτοφάκελλα, 1 δευτεράκι σημειώσεων μὲ καθρεπτάκι καὶ ταυτότητα, 1 μολύβι, 2 χειρομάνδηλα, 1 ξυριστικὴ μηχανή, 1 πινέλλο ξυρίσματος καὶ 10 ξυραφάκια. Τὰ δέματα ταῦτα διανέμονται εἰς τοὺς διακομιζομένους τραυματίας εἰς τὰ νοσοκομεῖα Ἰωαννίνων.

Τὸ συμβούλιον τοῦ Σωματείου «Ἑλληνικὴ Μέριμνα» δι' ἐγγράφου του ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὸν Σύλλογον τῶν Ὑπαλλήλων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης διὰ τὴν δωρεὰν του ἐκ 16.566.464 δραχμῶν ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τοῦ πολέμου καὶ τῶν θυμάτων τῶν ἀνταρτῶν.

Κρούσμα ἐξανθηματικοῦ τύφου εἰς Πειραιᾶ

Εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀλεξ. Ζαΐμη, ἀριθ. 33, ἐν Πειραιεῖ οἰκίαν ἐσημειώθη κρούσμα ἐξανθηματικοῦ τύφου ἐπὶ τῆς Ἑλ. Μπαμπούλη, ἡ ὁποία μετεφέρθη εἰς τὸ Νοσοκομεῖον λοιμωδῶν νόσων.

Ἡ πρόοδος τῆς ἐπιβατηγοῦ ναυτιλίας μας

Ἀνεχώρησε προχθὲς τὸ ἀτμόπλοιον «Τέτι» διὰ Γένουαν — Μασσαλίαν, ἐκτελοῦν τὸ παρθενικόν του ταξίδιον. Οἱ ἐπισκεφθέντες τὸ ἀτμόπλοιον αὐτὸ ὁμοφώνως ἐδήλωσαν ὅτι τοῦτο εἶνε ἓν ἀπὸ τὰ πολυτελέστερα καὶ ἀνετώτερα ἀπὸ ὅλα τὰ νῦν εὑρισκόμενα ἐν κινήσει εἰς τὴν Μεσόγειον.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ ΠΥΡΚΑΪΩΝ ΜΕΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ

Ἡ Ἀμερικανικὴ Ἑταιρεία Πετρελαίων Σόκονυ Βάκιουμ διοργανώνει σειρὰν διαλέξεων μετὰ πρακτικῶν ἐφαρμογῶν περὶ πυροσβεστικῆς προστασίας. Ἡ ἐναρκτήριος διάλεξις δίδεται σήμερον ὑπὸ τοῦ Διπλ. Μηχανικοῦ κ. Σταύρου Φρυγανᾶ, εἰδικοῦ περὶ τὰ πυροσβεστικά, περὶ ὥραν 9ην π. μ. εἰς τὰς ἐν Δραπετσῶνι ἐγκαταστάσεις τῆς Ἑταιρείας. Κατ' αὐτὴν ὁ κ. Φρυγανὰς θ' ἀναπτύξῃ, μεταξὺ ἄλλων, τὰς νεωτάτας ἐξελίξεις τῆς πυροσβεστικῆς τεχνικῆς μετὰ ταῦτα δὲ θὰ ἐπακολουθήσουν μεγάλαι πρακτικαὶ ἐπιδείξεις κατασβέσεως πυρκαϊῶν διὰ τῶν νεωτάτων πυροσβεστικῶν μέσων.

Ἡ Α. Ε.

ΛΟΥΤΡΩΝ ΚΑΪΑΦΑ

καθιστᾷ γνωστόν, ὅτι μέχρι τέλους τρέχοντος μηνὸς δὲν ὑπάρχουν καθόλου θέσεις εἰς τὰ Ξενοδοχεῖα τῶν Λουτρῶν καὶ παρακαλεῖ τοὺς προτιθεμένους νὰ μεταβοῦν νὰ ἀναβάλουν τὴν ἀναχώρησίν των.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΝ Μάρκας WHITE μόλις κομισθὲν ἐξ Ἀμερικῆς πωλεῖται. Τηλ. 82.923.

ΒΙΤΑΜ «ΕΛΑΪΣ»

9013163.

νεαρὰ πριγκήπισσα Σοφία, ἐνῶ παρηκολούθ
σταθμον τοὺς ἀγῶνας κωπηλασίας καὶ ἰσ
ς τῶν ἀνδρῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

ΙΔΙΚΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

Ἐγνώσθη ὅτι ὁ ἐκλεκτὸς λογοτέχνης κ. Καραγάτσης, ὁ ὁποῖος μετέβη πρὸς παραθερισμὸν εἰς τὴν Ἄνδρον, ἠσθένησε σοβαρῶς καὶ παραμένει νοσηλευόμενος ἐκεῖ. Ἐξ ἄλλου, ὁ κ. Γ. Κατσίμπαλης— ὁ θεωρούμενος ὡς «ἀρχηγὸς» τῆς περιφήμου φιλολογικῆς «κλίκας»— ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπίσης μεταβῆ εἰς Ἄνδρον δι' ἀναψυχήν, ἐπέστρεψεν ἀπὸ προχθὲς εἰς Ἀθήνας.

— Ἐν τῷ μεταξὺ ζωηροτάτην ἐντύπωσιν ἐπροκάλεσε στοὺς φιλολογικοὺς κύκλους ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Γιώργου Σεφέρη, ποὺ ἐδημοσιεύθη στὸ τελευταῖο τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας» εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀρθρογραφίας τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου γιὰ τὶς πνευματικὲς «κλίκες».

—Ὁ ποιητής, ποὺ ἐτιμήθη ἐφέτος ἀπὸ τὸ Κράτος μὲ τὸ «Ἔπαθλον Παλαμᾶ», ἀφοῦ στὴν ἀρχὴ τῆς ἐπιστολῆς του ὁμιλεῖ γιὰ «τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν γιὰ τέχνη τὸ ἀγοραῖο ἀστεῖο ἢ τὴν σκόπιμη συκοφαντία» — ὑπονοώντας προφανῶς ὡρισμένους δημοσιογραφικοὺς κύκλους ποὺ ἤσκησαν ἐσχάτως ὀξεῖαν πολεμικὴν ἐναντίον του — συνοψίζει ἀκολούθως τὶς κατηγορίες τοῦ κ. Ι. Μ. Π. ποὺ τὸν ἀφοροῦν προσωπικῶς καὶ τὸν παρακαλεῖ «νὰ δικαιολογήσῃ παστρικά, μὲ συγκεκριμένα στοιχεῖα καὶ χωρὶς ταρτουφισμοὺς γιὰ τὴν «πνευματικὴ προκοπή μας», τὶς παραπάνω κατηγορίες του. «Θὰ τὸν παρακαλέσω — γράφει ὁ ποιητὴς τῆς «Κίχλης»—νὰ προσπαθήσῃ ν' ἀντιδράσῃ, ὅσο μπορεῖ, στὴν μανία καταδιώξεως ποὺ τὸν ἔχει πιάσει μὲ τὴ μισοανώνυμη καὶ τὴν μισοεπώνυμη «κλίκα του» γιὰ ν' ἀποδείξῃ πῶς δὲν εἶνε συκοφάντης».

—Ὅπως λέγεται, ὁ Σεφέρης εἶ. νε ἀποφασισμένος νὰ ὑποβάλῃ μήνυσιν ἐπὶ συκοφαντίᾳ ἐναντίον τοῦ κ. Ι. Μ. Π. στὴν περίπτωσι ποὺ δὲν τοῦ δώσῃ τὶς ἐξηγήσεις ποὺ ζητεῖ καὶ δὲν ἀναιρέσῃ «τὰ κακόβουλα καὶ συκοφαντικὰ ψέματα ποὺ λέει καὶ ὑπογράφει».

—Μὲ δικαιολογημένο ἐνδιαφέρον ἀναμένεται συνεπῶς ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Ι. Μ. Π. ποὺ νοσηλεύεται ἀκόμη εἰς τὸν «Εὐαγγελισμὸν», ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ θὰ ἐξαρτηθῇ φυσικὰ ἡ ὅλη συνέχεια.

—Στὸ ἴδιο τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας» δημοσιεύεται καὶ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Κλ. Παράσχου, ὁ ὁποῖος ἀναφερόμενος στὸ ἄρθρο τοῦ κ. Ἀνδρέα Καραντώνη «Πνευματικὸς κιτρινισμὸς» ποὺ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 3 τεῦχος τῆς «Ἀγγλοελληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως», ὑπεραμύνεται κυρίως τῆς φιλολογικῆς γενεᾶς ποὺ ἀνήκει ὁ ἴδιος καὶ κατηγορεῖ τὴν γενεὰ τοῦ 1930 μεταξὺ τῶν πολλῶν ἄλλων καὶ γιὰ ἔλλειψι σεμνότητος.

—Δεδομένου ὅτι ὁ κ. Ἀνδρ. Καραντώνης εἶνε ὁ ἐπίσημος κριτικὸς καὶ ἀπολογητὴς τῆς γενεᾶς τοῦ 1930 θεωρεῖται βέβαιον ὅτι ὁπωσδήποτε θ' ἀπαντήσῃ εἰς τὸν κ. Κλ. Παράσχο... καὶ ἔπεται συνέχεια.

—Ἀλλὰ τὸ πιὸ ἐνδιαφέρον δημοσίευμα, καὶ ἴσως καὶ στὸν πιὸ σωστὸ τόνο ἀπ' ὅ,τι ἐγράφη ἕως τώρα γιὰ τὶς «Κλίκες» εἶνε τὸ εὐθυμογράφημα τοῦ κ. Γιώργου Θεοτοκᾶ μὲ τὸν τίτλο «Ἡ φοβερὴ κλίκα» ποὺ, ὅπως εἴχαμε προαναγγείλει, ἐδημοσιεύθη ἐπίσης στὴν τελευταία «Νέα Ἑστία».

—Ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Παιχνιδιοῦ τῆς τρέλλας καὶ τῆς φρονιμάδας» στὸ εὐθυμογράφημά του αὐτὸ μὲ μοναδικὸ χιοῦμορ σατιρίζει καὶ τὰ δυὸ ἀντιμαχόμενα μέρη, δίδει ἕνα σπαρταριστὸ πορτραῖτο τοῦ ἑκ τῶν πρωταγωνιστῶν ὅλης αὐτῆς τῆς ἱστορίας Γιώργου Κατσίμπαλη καὶ μὲ μιὰ φανταστικὴ στιχομυθία — διὰ τὴν ἱστορίαν τὴν ἀντιγράφομεν— μεταξὺ τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου καὶ τοῦ κ. Γιώργου Κατσίμπαλη ἀποκαλύπτει τοὺς λόγους ποὺ προκάλεσαν τὸν «καυγᾶ»: «—Γιατί, Γιαννάκη, ἔκαμες ὅλη αὐτὴ τὴ φασαρία καὶ ξεσήκωσες τὸν Τύπο καὶ ἀναστάτωσες τὴν Ἀθήνα;» ρώτησε ἁπλᾶ ὁ Γιῶργος Κατσίμπαλης καὶ ὁ Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος ἀποκρίθηκε μὲ φωνὴ συγκινημένη καὶ παραπονεμένη:«Γιατί, Κατσίμπαλη, δὲν μὲ παίρνεις καὶ μένα στὶς ταβέρνες;»

—Ἀλλὰ τί εἶνε αὐτὲς οἱ περίφημες ταβέρνες ποὺ τόσο ρόλο ἔπαιξαν σὲ ὅλη αὐτὴ τὴν συζήτησι ; Ὁ κ. Ι. Μ. Π. ἀπὸ τὸ πρῶτό του ἄρθρο «τὴ φυσιολογία τῆς ὑπερβολῆς», ἔκανε λόγο γιὰ «ἀξιόλογους κυρίους ποὺ πηγαίνουν συχνὰ σὲ βρωμικὲς ταβέρνες μὲ πρόστυχους ταβερνιάρηδες», ὁ Ἀνδρ. Καραντώνης τὸ διέψευσε καὶ ἔγραψε ὅτι αὐτὰ εἶνε «νοσηροὶ καὶ ἀναξιοπρεπεῖς ὀπτασιασμοὶ τοῦ κ. Ι. Μ. Π. καὶ ὁ Γιῶργος Θεοτοκᾶς τὸ ἐπιβεβαιώνει καὶ ἀφίνει νὰ δημιουργηθῇ ἕνα μυστήριο. «Τὸ ἐπίκεντρον τῆς ὁμιλητικῆς δραστηριότητός του (τοῦ Κατσίμπαλη) — γράφει — εἶνε ἡ Πλάκα, μ' ὅλη τὴν κλασσικὴ σκηνογραφία τοῦ Τίμου Μωραϊτίνη: Ἀνηφοριὲς κλιματαριές, ἡ γλάστρα μὲ τὸ βασιλικό, οἱ βαρέλλες, ἡ ρετσίνα κεχλιμπάρι, τὸ σωγγάρι μέσ' ἀπὸ τὶς φυλλωσιές». Καὶ παραχάτω: «Ὁ Κατσίμπαλης, στὴν Πλάκα, δημιούργησε, καθὼς λένε, κάποιο «κλῖμα»...

—Στὴν πραγματικότητα βέβαια ὅλα αὐτὰ εἶνε πολὺ πιὸ ἁπλά. Δὲν πρόκειται παρὰ γιὰ ἕνα μικρὸ μαγαζάκι στὴν καρδιὰ τῆς Πλάκας, κάτι μεταξὺ ταβέρνας καὶ μπακάλικου καὶ ποὺ ὁ ταβερνιάρης, ἕνας βλιβλικὸς γοῦστης νοικοκύρης, εἶνε καὶ πρόστυχος εἶναι.

—Μέσα σὲ μιὰ ὡραία αὐλὴ μὲ τὸν Παπαδιαμάντη, ἀπὸ τὴν ὁποία μιὰ-δυὸ φορὲς τὸν ἐβγάλαμε νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἀναγνώστες του, καπετάνιοι, ἀγρότισσες, κοκόνες σκηνοθετοῦν ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ρομαντικὰ

ΜΟΙ
ΙΚΑΙ
ΕΙΣ

ος θὰ ἔπρεπε
σε χθὲς ἐρα
ικοὺς ἀγῶνας
εἰς τὸ Στάδι-
εκτρικῶν προ-

πὸ τ
ησαν γύρω, οἱ
κατὰ τὰς δι
νὰ μᾶς ἀπο-
νὰ ἐκπροσωπή
Ἑλλάδα, ἐνῶ
ν κὰν μὲ τὴν

σματα εἰς ἀρ-
ατων ὑπῆρξαν
Γιαταγάνας
ἶαν δικαιωνων
ς τοῦ καλυτέ
σφαιροβόλου,
τερα καὶ κατε
14.41.

0 μ. ὁ Μαυρα
συναγωνισμοῦ
κατετάγη πρῶ
ναντι 15.40.1
τὸν ἀκοντι-
ς ἔρριψεν 63
100 μ. ἐπρώ-
ης μὲ 11.4.
φερον προκά-
κὴ σκυταλοδρο
αν ἐπρώτευ-
Παγκρατίου
συναγωνισμοῦ
κόν.
γνικὰ ἀποτελέ-

Γιαταγάνας

('Εθν.) 1.70, Παππᾶς ('Ε
1.70.

Δρόμος 5.000 μ. : Μαυρ
στολος (Π. Φαλ.) 15.3
Ραγάζος Αθ. ('Αλμ.) 15.4
Κουτσῆς (ΑΕΚ) 15.58.3.

Ἅλμα τριπλοῦν Κουρτ
πασης ('Εθν.) 12.89, Σιέ
πουλος (Παναθ.) 12.73, Τ
καλᾶς (Παναθ.) 12.64.

Ἀκοντισμός : Παππᾶς
('Εθν.) 53.74, Παππᾶς
(Παν.) 49 80, Μυγάδης (
νιων.) 39.29.

Δρόμος 100 μ. : Βενετικί
(Παναθ.) 11.4, Ἀπετιάν (
νιων.) 11.5, Βεντῖκος (Π
κρατ.) 11.6.

Δρόμος 400 μετ' ἐμποδίω
Λυμπερόπουλος (ΑΕΚ) 61
Πετροπουλάκης Κ. (Π
61.8, Λεξέντης ('Εμπ.) 64

Σκυταλοδρομία Βαλκανικ
Παγκράτι 3.36.2, Παναθη
κὸς 3.36.8, Πανιώνιος 3.40

— Εἰς τὴν γενικὴν βαθμο
γίαν, ἡ ὁποία καθωρίσθη βά
τοῦ φινλανδικοῦ συστήματ
προηγεῖται ὁ 'Εθνικὸς μὲ 7.1
βαθμούς, ἀκολουθοῦν ὁ Πανι
ος μὲ 5.747, ὁ Παναθηναϊκὸς
μὲ 5.197, ὁ Παναθηναϊκὸς
4.477, τὸ Παγκράτι μὲ 3.0
καὶ ἡ ΑΕΚ μὲ 2.690.

— Οἱ ἀγῶνες συνεχίζην
εἰς τὰς 7.30 μ.μ. σήμερον
θὰ λήξουν μὲ τὴν τελεσιν
ὑπολοίπων ἀγωνισμάτων τοῦ
γράμματος καὶ τὴν ἀπονομ
τῶν βραβείων εἰς τοὺς νικητ

— Τὸ νέον συμβούλιον
ΕΠΟ συνελθὸν χθὲς εἰς π
τὴν συνεδρίαν κατηρτίσθη
σῶμα. Πρόεδρος ἐξελέγη ὁ
Σ. Μέρμηγκας, ἀντιπρόεδροι
κ. κ. Α. Πανουργιᾶς καὶ
Παπάζαγκλου. γεν. γραμματε
ὁ κ. Π. Μπαρκούλης καὶ
μίας ὁ κ. Στ. Νικολαΐδης.

— Πρόεδρος τῆς δικαστικ
ἐπιτροπῆς ἐξελέγη ἐπίσης ὁ

ἱστορίες παλιὲς καὶ καινούργιες ποὺ ἔχουν τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ ὅτι τοῦ συνέβησαν, κατὰ κανόνα, προσωπικά. Περίπου καὶ μὲ δυὸ λόγια ἔτσι ἔχει αὐτὴ ἡ ἱστορία τῶν ταβερνῶν.

—Ἀγγέλλεται ἡ ἔκδοσις νέου φιλολογικοῦ περιοδικοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Αἰμ. Χουρμούζιου. Στὸ ἐπιτελεῖο τοῦ νέου αὐτοῦ περιοδικοῦ θ' ἀνήκουν οἱ κ.κ. Ὀδυσσέας Ἐλύτης καὶ Κλέων Παράσχος.

—Ὁ Ἄγγελος Σικελιανός, ποὺ ἐτελείωσε κατ' αὐτὰς τὴν νέα του τραγῳδία «Διγενῆς Ἀκρίτας», ἀγεχώρησεν ἀεροπορικῶς εἰς Ἑλβετίαν, προκειμένου νὰ παρακολουθήσῃ τὰς ἐργασίας συνεχομένου εἰς Μοντραὺ συνεδρίου.

—Ὁ κ. Ἀπ. Μελαχρινὸς ἑορτάζει τὴν συμπλήρωσιν 40 χρόνων ποιητικῆς δημιουργίας — τὸ 1907 ἐκυκλοφόρησεν ἡ ποιητικὴ συλλογή του «Παραλλαγές». Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ κύκλος φίλων καὶ θαυμαστῶν του ὀργανώνει τὴν πανηγυρικὴν ἔκδοσιν τεύχους μὲ μελέτας καὶ ἄρθρα εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἐξετάζεται ἡ ποιητικὴ του προσφορά. Εἰς τὸ τεῦχος θὰ συνεργάζωνται οἱ κ. κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, Τ. Παπατσώνης, Κ. Βάρναλης, Κ. Ἐμμανουὴλ καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων οἱ κ. κ. Γ. Γεραλῆς, Γ. Σφακιανάκης, Ν. Βρεττάκος, Τ. Γιανγαρᾶς κλπ.

—Ὅπως βλέπει ὁ ἀναγνώστης τὰ ὀνόματα ἀνήκουν εἰς ὅλας τὰς πολιτικὰς παρατάξεις. Εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ οἱ πνευματικοί μας ἄνθρωποι ἐξέχασαν τὰς διαφοράς των διὰ νὰ ἑορτάσουν μίαν ποιητικὴν ἐπέτειον.

—Ἕνα νέον καὶ ἐξαιρετικὰ καλαίσθητον περιοδικὸν — ὁ «Νέος Ἄνθρωπος» — μᾶς ἦλθεν ἀπὸ τὰς Πάτρας. Πρόκειται περὶ μιᾶς πολυσελίδου τριμηνιαίας ἐκδόσεως, εἰς τὴν ὁποίαν φιλοξενοῦνται αἱ λογοτεχνικαὶ ἐπιδόσεις τῶν γραφόντων τῆς Πελοποννήσου.

—Εἰς τὴν Βοστώνην ἐκδίδεται ἐξ ἄλλου — κατὰ δίμηνον — μία πολυτελὴς εἰκονογραφημένη ἐπιθεώρησις, «Ἡ Ζωὴ τῆς Ἑλλάδος». Τὸ περιοδικόν, τὸ ὁποῖον διευθύνει ἡ κυρία Ἀνδρονίκη Μικελάτου, γράφεται εἰς τὴν ἀγγλικὴν καὶ κυκλοφορεῖ εἰς 80.000 ἀντίτυπα εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Σκοπός του εἶνε νὰ τηρῇ εἰς ἐπαφὴν τὸν Ἑλληνισμὸν τοῦ Νέου Κόσμου μὲ τὴν ψυχὴν τῆς Μητέρας Ἑλλάδος καὶ ἐπὶ πλέον νὰ γνωρίζῃ εἰς τοὺς ξένους τὰς ἀνάγκας, τὰς ὡραιότητας καὶ τὴν ὅλη συγχρόνως πνευματικὴν πρόοδον τῆς χώρας μας.

—Ἀνταποκρίσεις διὰ πράγματα καὶ πρόσωπα τῆς πνευματικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἐν γένει ζωῆς τῶν Ἀθηνῶν δημοσιεύει εἰς τὴν «Ζωὴν τῆς Ἑλλάδος» ὁ κ. Μιχ. Περάνθης.

—Κυκλοφορεῖ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἕνα πολιτικῆς καὶ χρονογραφικῆς ἐπικαιρότητος βιβλίον, τοῦ Σμυρναίου λογοτέχνου κ. Μιχ. Ἀργυροπούλου, γύρω ἀπὸ τὰ ἀνατολικὰ θέματα, ὑπὸ τὸν τίτλον «Χρονικὰ τῆς Ἀνατολῆς».

— Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Σμύρνης καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν της, τὸ νέον αὐτὸ βιβλίον, ποὺ στηρίζεται σὲ διασωθέντα κείμενα τοῦ ἀρχείου του καὶ στὸν πολύχρονον πλοῦτον τῶν ἀναμνήσεών του, παρουσιάζει ἕνα χωριστὸν ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, καθὼς καὶ διὰ τὴν λαογραφίαν τοῦ τόπου, ἐν συναρτήσει μὲ τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν τελευταίων ἐτῶν.

Χ.—

Ἀθηνῶν (Ἐμμ. Μπενάκη 20,

νά συνεχίσει τὸ σὰν ὑπηρεσία... ων, ποὺ ἦταν

δημοκρατικοὺς

ης Σόφιας κατε- ημοκρατίας Πετ-

τοῦ θείου Τροῦ- γλέζοι 135 ἑκα- ούφεκα ποὺ δί-

ε πόσα θὰ μεί- αποπρόβλητοι... σουν στρατιωτι- κὴ κυβέρνηση. ρκοι, ἐννοοῦν νὰ ικό τους χρέος . ξέχασαν νὰ τὴ ύπησαν οἱ 'Ιτα-

ΜΑΤΑ

ωρὶς δέτο. ΑΡ. νων): Τὸ ἀκι- ΒΕΡΑ (λεω- ὸ τραγούδι τῆς "Εξυπνοι καὶ ΟΥ ΤΟΥ ΑΤΤΙ- ΙΚΟΝ: Νὰ τὰ ΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ: ἀπαγωγὴ τῆς Ν (Καλλιθέας) ΟΚΕ: Γκόλ γιὰ τὴ Ἑλλά- ΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ - ΟΑΣΙΣ (Πει-

ς ἁμαρτίας. Α- δουρκο. ΑΘΗ- ς. ΑΘΗΝΑΙΟΝ ΑΘΗΝΑΙΟΝ: ΙΓΛΗ: Κορίτσι ὑὸ μάγγες στὴ ραβάν. ΑΛΕΞ: ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ τοῦτσι ἀπὸ τὸν (Π. Φαλ.) "Ενα Σ: Δράμα μιᾶς βαριετέ. ΑΠΟΛ- σία. ΑΡΜΟΝΙΑ τες. ΑΣΤΟΡΙΑ ΑΤΤΙΚΟΝ: : Ἀλήτης τῆς τὴν αὐγή. Α- ἀτῆ ἔρωτα. ΒΙ- ξένος. ΒΕΡ- αμπλάνκα. ΒΟ- σεληνόφως. ΒΟΣ ΑΡΔΕΝΙΑ: Λύ- ΓΡΑΝΑΔΑ: Πι- σένα π' ἀγαπῶ. νθοπῶλις Ἀθηνῶν ἀπ' τ Ἐφιάλ Ε- ικτωρ. ΕΡΜΗΣ: Α: Δυὸ τρελλοὶ κλαδωμένες φυ- οῦν προσωπεῖον. α ἕνας ναύτης. ρύδα. ΘΗΣΕΙΟΝ αμένος ἄγγελος. Ἀσσοι τὶς κομ- ς Παρασκευῆς): ι. ΚΑΜΕΛΙΑ: ΑΠΙΤΟΛ: Παγ- εστεράντο. ΚΟ- νεκρῆς. ΚΟΛΩ- ῦ μοναστηριοῦ. η. ΛΑΟΥ: Τ' ἀ- ώνους. ΛΙΝΤΟ: : Μιὰ Μεξικάνα ΑΜΙ (Γλυφάδα): ΜΑΣΚΩΤ: 'Η : Μαντὰμ Κιου- τῶν σιδηροδρό- (Κηφισιᾶς): ΜΟΝ ΣΙΝΕ : ΡΙΑΜ: 'Ο Ταρ- ΝΑΝΑ: Μαργα- ΑΠΟΛΙΣ: Στὰ ΝΙΝΟΝ: Ἐκδί- ΒΑΝΑ: Βαθειὰ ΑΣ: Τὸ μυστι- ης. Ν. ΡΟΖΙ- ὶν πεθάνω. Ν. ι ἀλῆτες. ΟΡ- σπόρου. ΠΑΝΑ- ὶ τοῦ Ταρζάν. ἀνήλικα στὸ (Παγκρατίου): ΛΑΣ (Ν. Ἐρυ- Πύργος τοῦ πό Μπαμπᾶ. ΠΡΩ- ύρ.) Οἱ ἄθλιοι. ίασος Σαμαρ- Ἑλλάδα. ΡΕΞ

[illegible] τῶν στοὺς δυμμαχικοὺς κύκλους.

⁂ Τέσσαρα κόμματα 'Αλβανῶν ἐξορίστων κινοῦνται πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ Χότζα στὰ Ἰταλικὰ στρατόπεδα.

— Καὶ στὰ ἑλληνικὰ πόσα;

⁂ Ὁ προφητικὸς Τοῦρκος πολιτικὸς καὶ ἀρθρογράφος Χουσεὶν Τζαχὴτ Γιαλτσὶν ἐφέντης, προλέγει πὼς «ἡ μπολσεβικικὴ ἰδεολογία ἢ θὰ συντριβεῖ ἢ θὰ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΘΑΥΜΑΤΑ, θαύματα, θαύματα— εἰκοσιπέντε τοὐλάχιστον σημειώθηκαν ὡς αὐτὴ τὴ στιγμὴ — πραγματικὴ πηγὴ ἐλπίδας, ἡ ἀνέκαθεν γνωστὴ σὰν γῆ τῶν θαυμάτων: Τυφλοὶ ζωγραφίζουν θεοφιλικὰ ἀριστουργήματα, παράλυτοι ἀναγέλλουν χορευτικὰ προγράμματα, κωφάλαλοι προσλαμβάνονται μὲ κολοσσιαίους μισθοὺς στὴ Λυρικὴ Σκηνή — καὶ τὸ σπουδαιότερο, ἀφοῦ ὁ Δημοκρατικὸς στρατὸς βαρέθηκε νὰ περιμένει τόσον καιρὸ τοὺς ἀνταρτοφάγους διανοουμένους μας, ἔρχεται ὁ ἴδιος σ' αὐτούς, ἐπαναλαμβάνοντας, χάριν τῶν ἑλληνοτουρκικῶν φαίνεται σχέσεων, τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο ἀλλὰ πάντοτε ἐπίκαιρο θαῦμα τοῦ Μωάμεθ...

ΝΕΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ τῶν καθηγητῶν τοῦ δυστήνου Πανεπιστημίου μας «ποιεῖται ἔκκλησιν προς ὅλους τοὺς ἐλευθέρους (δηλαδὴ τοὺς [illegible] 21.30 'Αμερικανικὴ ἐκπομπὴ στὴν ἑλληνική. 21.45 Μουσικὴ μπαλέττου. 22.30 'Ελαφρὸ πρόγραμμα. 23.30 'Εκλεκτοὶ δίσκοι. 0.10 Μουσικὴ χοροῦ.

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Πρωϊνὴ ἐκπομπὴ στὶς 7 π.μ. στὰ 38 μέτρα ἢ 7.900 χιλιοκύκλους (βραχέα κύματα).
Βραδυνὴ ἐκπομπὴ στὶς 8μ.μ. στὰ 44 μέτρα 6.800 χιλιοκύκλους (βραχέα κύματα).

Η «ΧΑΡΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ»

'Εκυκλοφόρησε τὸ 132ο τεῦχος τοῦ δεκαπενθήμερου παιδικοῦ περιοδικοῦ ἡ «Χαρὰ τῶν Παιδιῶν», μὲ πλούσια καὶ εὐχάριστη ὕλη.

ΧΑΘΗΚΕ ΕΝΑ ΠΟΡΤΟΦΟΛΙ

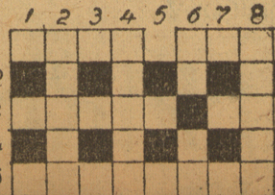
Στὶς 10.15' τὸ βράδυ τοῦ Σαββάτου χάθηκε στὸ τρὰμ Πατησίων ἕνα πορτοφόλι μὲ χρήματα καὶ ἕνα πιστοποιητικό. Ὅποιος τὸ βρῆκε, νὰ κρατήσει τὰ λεφτὰ καὶ νὰ φέρει τὸ πορτοφόλι καὶ τὸ πιστοποιητικὸ στὰ γραφεῖα μας (ὁδὸς 'Ερμοῦ 21).

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΟΥΝΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Δαμβέργης Κ. (Ἑλ. Βενιζέλου 91) Παπαγεωργακοπούλου 'Ελ. (Βύρωνος 13), Οἰκονομίδης Ν. (Σολωμοῦ 2). Γιαλτσσας Ν. (Γ' Σ)βρίου—Βεραν ζέρου). Κοτσερώνης Δ. (Λισσίων 11) 'Αρτέμης Ν. (Πειραιῶς 21), Μαρῆς Ν. (28 'Οκτωβρίου 151). Ἰφιτοπαπᾶς Ι. (Τέρμα Σεπολίων). Κύρκος Χ. (Ὑμηττοῦ—"Ακρωνος). Κωστάμης Δ. (Βλεσθένους 40). Ἀγγελόπουλος Μ. Βασ. Σοφίας 91). Ντόγκας Δ. (Κυμώνος 38). Ματσούκας Ἡλ. (Λεωφ. Συγγρού 15). 'Εμμανουηλίδης 'Εμμ. (Νέα Σμύρνη—Πλατεῖα).

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

('Αριθμὸς 86)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥΣ ἐξ 'Αμερικῆς) ἀνθρώπους καὶ ἰδίως πρὸς τὰ Πανεπιστήμια καὶ ἄλλα πνευματικὰ ἱδρύματα τοῦ κόσμου ὅπως ἐνισχύσουν ἠθικῶς τὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον ἡ 'Ελλὰς τῆς μακραίωνος Ἱστορίας διεξάγει ἐναντίον τῆς ὑπὸ τὸ κομμουνιστικὸν ἔνδυμα κρυπτομένης ἀπολυταρχίας» καὶ τῶν ἄλλων ἠχηρῶν παρόμοιων. Εὐτυχῶς γιατὶ τόση εἶναι ἡ σιωπὴ καὶ ὁ ζόφος ποὺ σκεπάζουν τὸ Πανεπιστήμιό μας σὰν μορφωτικὸ καὶ πνευματικὸ ἵδρυμα, ποὺ ἂν οἱ θλιβεροὶ οἰκόσιτοί του δὲν κροτοῦσαν κάπου-κάπου τὸ τύμπανον τῆς πατριδοκαπήλου κοιλιᾶς τους, θὰ λησμονούσαμε ἐντελῶς τὴν ὕπαρξή του...

ΠΡΕΠΕΙ νὰ ἀγαπᾶτε τὴν Θεομήτορα» διεκήρυξε ὁ Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας κ. Χριστόφορος· «ἔχετε πεποίθησιν εἰς αὐτήν, διότι προστατεύει τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ὅπως ἐπροστάτευσε τὸ Βυζάντιον ἄλλοτε κατὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν βαρβάρων». Δυστυχῶς ὅμως ἡ Θεομήτωρ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ προστατεύσει καὶ ἀπὸ τοὺς σατανικοὺς ἱεράρχες του, ὅταν τὸ παράδωσαν, γιὰ χάρη τῶν συμφερόντων τους, στοὺς Τούρκους, ὅπως τὸ παραδίδει τώρα καὶ ὁ κ. Χριστόφορος στοὺς 'Αμερικανο-Τούρκους. Οἱ Θεολόγοι μάλιστα τῆς ἐποχῆς διακήρυτταν ὅτι ἡ κατάκτηση ἀπὸ τοὺς Τούρκους δὲν σημαίνει τίποτε, ἀφοῦ οἱ Τοῦρκοι δὲν ἐμποδίζουν τοὺς ἱερωμένους στὶς δουλειές τους· καὶ τῶν πόλεων ἡμῖν τοῖς ἀθέοις ἔθνεσιν ἁλουσῶν, ἡ ἐκκλησία τὸ ἑαυτῆς ἀμεταβλητον ἀποσῴζει σχῆμα· καὶ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ διακόνοι ἐν μέσοις ἔθνεσι τὰ τοῦ βαθμοῦ ἀκωλύτως ἀνύουσι καὶ ἐκασταχοῦ τὰ θεῖα ἱερουργεῖται μυστήρια». Ἦν ὅμως ὁ κ. Χριστόφορος θεωρεῖ σὰν θαυματικὴ προστασία τῆς Θεομήτορος τὴν ἀνάπτυξη τῆς Κλεφτουργιᾶς στὰ ἑλληνικὰ βουνά, ἔχουμε κάθε λόγο νὰ πιστεύουμε πὼς ἡ θαυματικὴ αὐτὴ προστασία συνεχίζεται καὶ σήμερα κι' ἔχει μάλιστα φτάσει μέχρι τοῦ Κιθαιρῶνος...

ΔΟΞΑ λοιπὸν γιὰ τὸν κ. Παναγιωτόπουλο λήγει ἡ κατὰ της κλικας μάχη. Στὴ δεύτερη ἐπέλασή του μίλησε μὲ παράδοξα σύμβολα κι' εἶχε γενικῶς μιὰ δυσοίωνη ὄψεση λόγου. 'Ικανότατος σὲ τρικλοποδιὲς ὁ κ. Καραντώνης, ἀντὶ νὰ ἀμυνθεῖ, τοῦ ἐπετέθη καὶ μὲ τὰ τέσσαρα ἄκρα, τὸν εἶπε ἐπιχειρήματια, ἀνίκανο, ἄκριτο, σχολαστικο, γεροντοκόρην καὶ ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, ἀντὶ νὰ προωθήσει τὴν πολεμικὴ του μὲ οὐσιαστικότερες τομές, ἐγονυπέτησε ξαφνικὰ καὶ ἱκέτευε τὸν καχχάζοντα κ. Καραντώνη, νὰ πιστέψει πὼς δὲν εἶναι οὔτε ἐπιχειρηματίας οὔτε ἄκριτος οὔτε γεροντοκόρη. Τὴν χαριστικὴ βολὴ τοῦ τὴ δίνει τώρα ὁ κ. Θεοτοκᾶς μ' ἕνα πραγματικὰ θαυμάσιο στὴ «Νέα 'Εστία» εὐθυμογράφημα, ὅπου συνιστᾶται 'Επιτροπὴ 'Εθνικῆς Σωτηρίας ἐναντίον τῆς κλίκας, ἀλλὰ ὁλοι ἀλληλοξαιροῦνται, καὶ δὲν ἀπομένουν στὴν αἴθουσα παρὰ ὁ κ. Κατσίμπαλης καὶ ὁ κ. Παναγιωτόπουλος. «'Ο Κατσίμπαλης ρωτησε ἁπλᾶ: — Γιατί, Γιαννάκη, ἔκανες ὁλη αὐτὴ τὴ φασαρία καὶ ξεσήκωσες τὸν Τύπο κι' ἀναστάτωσες τὴν 'Αθήνα; Καὶ ὁ Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος ἀποκρίθηκε μὲ φωνὴ συγκινημένη καὶ παραπονεμένη: — Γιατί, Κατσίμπαλη, δὲν μὲ παίρνεις κι' ἐμένα στὶς ταβέρνες;» 'Ο κ. Παν., συγγενὴς καθ' ὅλα μὲ τὴν κλίκα, δὲν εἶχε οὔτε τὸ σθένος οὔτε τὴν πρόθεση νὰ τὰ βγάλει πέρα — καὶ τώρα, καταμωλωπισμένος, μπαίνει στὸ Νοσοκομεῖο, θυμίζοντας τὸ λαϊκὸ ἐκεῖνο τραγουδάκι γιὰ τὸ Γάλλο παλαιστή:

—Σὰ δὲν ἤξερες, φραντσέζο, νὰ παλαίψεις κ.λ.π., ποὺ μὲ δικαιολογημένη ἀπορία ἀναρωτάει στὸ τέλος:

Σὰν δὲν ἤξερες νὰ βράσεις μακα- (ρόνια
Γιατί ἔξυνες, καλέ, τόσο τυρί;

Ο Κ. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ ἐπὶ τρεῖς βδομάδες τώρα κοινωνιολογεῖ κατὰ τρόπο ποὺ ὁ ἀμὼητος στὰ μυστήρια τοῦ σουρρεαλισμοῦ οὐδέποτε θὰ μποροῦσε νὰ κατανοήσει, γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι ὁ κ. Κ. μιλεῖ γιὰ πράγματα ποὺ οὔτε ἐννοεῖ, οὔτε τοὐλάχιστον τὰ ξέρει. Βέβαιο πάντως εἶναι ὅτι προσπαθεῖ νὰ πείσει τὸν φίλο κ. Κουκούλα, ὅτι ὁ ἴδιος πολιτικῶς ἀνήκει στὴ Δεξιά, πνευματικῶς ὅμως ὄχι ἡ καὶ ἀντιστροφῶς. Ὁ χαριτωμένος αὐτὸς δυσμὸς μᾶς θυμίζει τὸν «ἡμιξηρον» (ἡμιπαράλυτο) τραγουδιστή, ποὺ τεντώνοντας τὸ ἕνα χέρι του στοὺς διαβάτες, τραγουδοῦσε,

Τό 'να μισό μου πέθανε,
Τ' ἄλλο μισὸ πεινάει,

γιὰ νὰ τεντώσει καὶ τὰ δυὸ κάθε ποὺ περνοῦσε ὁ βασιλιᾶς μὲ τὴν ἀκολουθία του, φωνάζοντας:

"Ω βασιλιᾶ μου, σῶσε μου
τὸ μουσικό μου ἡμίτονο.

ΩΣΤΕ ἀνησύχησε στὰ σοβαρὰ ὁ κ. Μαρμαριάδης (Π. Χάρης), πὼς τοῦ ἑτοιμάζουμε τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα, ἐπειδὴ γράψαμε πως «κάτι τέτοιοι κυνισμοὶ (ἀπρέπειες ἐναντίον τῆς γυναίκας τῶν ἐθνικῶν μας ἀγώνων) δὲν πρόκειται νὰ λησμονηθοῦνε;» Μπᾶ τὸ τσαμένο!.. Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου τοῦ τὸν σήμανε ὁ κ. Καραντώνης — προφανῶς παίζοντας μὲ τὴ δειλία τοῦ χαριτωμένου αὐτοῦ ἀσπονδύλου. "Ας μείνει λοιπὸν ἡσυχος, ὁλότελα ἥσυχος, ἀναλογιζόμενος πρῶτον ὅτι τὸ ἀνάστημά του δὲν φτάνει τὸ ὕψος τῆς σκοπευτικῆς γραμμῆς κανενὸς ἐκτελεστικοῦ ἀποσπάσματος καὶ δεύτερον ὅτι τὴ μόνη τιμωρία ποὺ ἐπιφυλάσσουμε σ' αὐτὸν καὶ στοὺς ὁμοίους του, τὴν περιφρόνησή μας δηλαδή, τὴν ἔχει ἀπὸ τώρα στὸ ἀκέραιο, καὶ μάλιστα κρυφὸ καμάρι. "Εξὸν ἂν θέλει νὰ παρασταίνει τὸ μάρτυρα καὶ τὸν ἥρωα στὸ «'Ελληνικὸν Αἷμα» ποὺ τὸν ἀνακαλεῖ κάθε φορά, καὶ μάλιστα κάπως ἀπότομα, στὴν τάξη...

ΕΠΡΕΠΕ ΝΑΝΑ ΠΛΗΣΙΑΣΕΙ ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ, ὅπως δείχνει καὶ ὁ σημερινὸς κατήφορός του...».

ΤΑ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ ποὺ μᾶς συγχώρησε ὁ κ. Π. Χάρης, εἶνε φαίνεται, ἐξὸν ἀπὸ πλῆθος ἑκτακτες συνεργασίες μας, τακτικὲς ΟΛΟΧΡΟΝΙΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ἀπὸ τὸ 1939 ὡς τὸ 1941 ("Ελληνες λυρικοί, 'Αλεξανδρινὰ ἐπιγράμματα, περὶ "Υψους). Σὰ νὰ μὴ βρῆκε μάλιστα ἡ μακροθυμία του ἀρκετὸ νὰ δημοσιεύει σὲ κάθε τεῦχος τῆς «Νέας 'Εστίας» ἐπὶ τρία κατὰ συνέχεια χρόνια τὰ ἁμαρτήματά μας, μᾶς εἶχε ἐπὶ πλέον ἀναθέσει καὶ τὴν ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΘΕ ΕΡΓΟΥ ποὺ ἀφοροῦσε τὰ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, (γιατὶ ὁ προκάτοχος κριτικὸς κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος τὸν εἶχε ἐγκαταλείψει ἐξαιτίας προσβολῆς οἰκογενειακῆς τάξεως, μὲ δικαιολογημένη ἀηδία) Συνεπῶς ὁ κ. Π. Χάρης ἢ τότε δὲν ἤξερε τί ἔκανε στὸ περιοδικό του ἢ τώρα μᾶς δυσφημεῖ ἐκ προθέσεως· καὶ ἀφήνουμε τὸν ἴδιο νὰ πεῖ στοὺς ἀναγνῶστες του τί ἀπὸ τὰ δυὸ συμβαίνει.

ΟΣΟ ΤΩΡΑ γιὰ τὸ ὅτι «χτύπησε τὴν πόρτα τῆς «Νέας 'Εστίας» (ὁ ὑποφαινόμενος) λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ κήρυγμα τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας καὶ τὴ βρῆκε κλειστή»—αὐτό, ἂν ἀλήθευε, δὲν θὰ ἦταν τίποτε τὸ τρομερὸ γιὰ μᾶς σὲ καιροὺς ποὺ οἱ πολιτικὲς διαφοροποιήσεις χωρίζουν ἀντρόγυνα κατὰ τὸ λεγόμενο καὶ ὄχι μόνο παλαιοὺς συνεργάτες καὶ δὲν θὰ μαρτυροῦσε παρὰ τὴν δουλόφρονα φροντίδα του νὰ μὴ θίξει μὲ τὸ ὄνομά μας στὴν «ἐθνικοφροσύνη» τῶν αὐθεντῶν του. 'Ωστόσο πρόκειται γιὰ σκόπιμη ἀναλήθεια· γιατί, ἀπεναντίας μάλιστα, στὴν τελευταία κατὰ τὸν περασμένο χρόνο συνάντησή μας ὁ κ. Π. Χάρης δὲν παρέλειψε νὰ διαβεβαιώσει τὸν παλαιὸ τακτικὸ συνεργάτη του ὅτι οἱ στῆλες τῆς «Νέας 'Εστίας» εἶνε πάντα στὴ διάθεσή του, γιὰ συνεργασία ὅμως πολιτικῶς ἄχρωμη —ἐπὶ λέξει μάλιστα: ἀπολιτική· καὶ φυσικὰ ποτὲ δὲν ἔλαβε καμμιὰ συνεργασία, ὄχι

«ΠΕΡΙΜΕΝΟΝΤΑ

19.8.47 9013170.

ΤΗΣΗ

Ελευθερη Ελλάς

τὰ γιατὶ ἦταν σὲ θέση νὰ λιτ- κι' ἶνει τὸ πολιτικὸ ἀπὸ τὸ μὴ νικό, ὅπως θὰ δείξουμε, ἀλρένα ὅτι ἐπακολούθησαν τὰ γνω κωκηρύγματα τοῦ πνευματικοῦ κου- χισμοῦ καὶ ἡ σχετικὴ πολεσα μας. "Οπως ὅμως δείχνουν Αὐτὰ ὅσα περὶ τηλεγραφικῶν πορινωνιῶν μὲ τὸν... Βισίνθη ἐμηχανεύθηκε εἰς βάρος τῆς ρίας Λογοτεχνῶν, ὁ ἀτυχὴς ς κηρογράφος ἀπὸ καιρὸ ἄρχισε νὰ καταφεύγει στὴ συκοφαντία σὰν στὸ προχειρότερο ὅπλο.

ΜΙΑ ΚΙ' ΟΜΩΣ ὁ λόγος περὶ «ἁμαρτημάτων» ἐμᾶς τοὺς ἴδιους βαραίνει ἡ θλιβερὴ ἀνάγκη νὰ ἀναγνωρίσουμε δημόσια ἕνα πραγματικὸ ἁμάρτημά μας σχετικὰ μὲ τὴ «Νέα 'Εστία»: ὅτι πήραμε κι' ἐμεῖς μέρος στὸ κοινὸ ἔγκλημα τῶν περισσότερων λογίων μας ἐναντίον ἑνὸς παλαίμαχου ἐργάτη τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, συνεργαζόμενοι καὶ μάλιστα ἐπὶ ἔτη, σὲ περιοδικὸ ποὺ ἀποτελοῦσε τὸν οὐσιώδη πόρο τῆς ζωῆς του καὶ ποὺ ὁ κ. Μαρμαριάδης (Π. Χάρης) τοῦ τὸ ὑπεξαίρεσε διὰ τῆς νυμφικῆς παστάδος. Καὶ ἐφ' ὅσον ζεῖ ὁ γέρων, ὁ συνειμὸς τοῦ ὀνόματος τοῦ κ. Χάρη μὲ τὸ περιοδικὸ αὐτὸ ἀποτελεῖ μιὰν οὐσιώδη στὰ γράμματα μας ἠθικὴ ἀνωμαλία.

ΟΣΟ γιὰ «τὸν κατήφορο ποὺ πήραμε — δὲν ἔχουμε βέβαια ἀπὸ τὸν κ. Π. Χάρη τὴν ἀξίωση νὰ εἶχε ἀντιληφθεῖ ὅτι τὸν ἴδιο «κατήφορο» ἀκολουθούσαμε καὶ ἀπὸ τὶς στῆλες τοῦ περιοδικοῦ του. Γιὰ νὰ ἀναφέρω—«πρὸς τέρψιν»—τὸ πιὸ χαρακτηριστικό, στὸ χριστουγεννιάτικο τεῦχος τῆς «Νέας 'Εστίας» τοῦ 1938, δημοσιεύσαμε ὑπερπολυσέλιδη πραγματεία μὲ τὸν τίτλο «Δοκίμιο Φιλοσοφίας τῆς 'Ιστορίας» ὅπου ἐπιχειρούσαμε συστηματικὴ καὶ λεπτομερῆ ἀνάλυση τῆς μαρξιστικῆς θεωρίας. Καὶ τότε καὶ σήμερα ἀκόμη διαβάστηκε καὶ διαβάζεται ἀπὸ τοὺς ἀριστεροὺς καὶ ἰδίως ἀπὸ τοὺς νέους καὶ οἱ μόνοι ποὺ δὲν πῆραν εἴδηση περὶ τίνος ἐπρόκειτο, ἦταν ἡ λογοκρισία καὶ ὁ κ. Π. Χάρης.

'Αρκοῦσε νὰ μὴ ἀναφέρει κανεὶς τὸ ὄνομα τοῦ Μαρξ γιὰ νὰ ἐκθέτει ἀπὸ τὸ προσωπεῖο μὲ κάθε ἄνεση [illegible] τὴν μαρξιστικὴ διδασκαλία. Συνεπῶς ἔχουμε ἐμεῖς [illegible] μαρξιστὴ [illegible] ἔχει [illegible] τήφορο τοῦ [illegible] καὶ [illegible] ἢ τὸ πιθανώτερο δὲν ἐγνώριζε [illegible] δεξιά του. [illegible] ἐπρόκειτο [illegible] ρά του.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΛΕΚΑΡΑΣ

Μπάζελ, συγχαίρων τὸν ἀρχηγὸν εἰς τὸ χόκεϋ ἐπὶ πάγου, κατὰ τοὺς γῶνας, ποὺ διεξήχθησαν εἰς τὴν ε ὑήν.

9013171.

—Τὸ πρόγραμμα τῶν ἀγώνων περιλαμβάνει: Δρόμους 100, 200, 400, 800, 1500 καὶ 5000 μ. 110 καὶ 4000 μετ ποδίων, σκυταλοδρομίαν βαλ κανικὴν καὶ 4Χ100 μ., σφαιροβολίαν, δισκοβολίαν, ἀκοντισμὸν, σφυροβολίαν, ἅλμα εἰς μῆκος, εἰς ὕψος, τριπλοῦν καὶ ἐπὶ κοντῷ.

—Τὸ ἀγώνισμα τῆς σφυροβολίας θὰ διεξαχθῇ τὴν 20ὴν τοῦ μηνὸς καὶ ὥραν 5.30 μ. μ. εἰς τὸ Γυμναστήριον τοῦ «Πανελληνίου».

—Χθὲς τὸ ἀπόγευμα ἔγιναν εἰς τὸ γυμναστήριον τοῦ «Πανελληνίου» οἱ ἐσωτερικοὶ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες τῶν ἀθλητῶν τοῦ ὁμωνύμου Συλλόγου μὲ σημαντικὴν συμμετοχὴν ἐξ αὐτῶν. Τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν οὕτω:

Σφυροβολία.—1) Π. Παπαγεωργίου 11.86, 2) Ἀθ. Ντα λιάνης 11.35, 3) Ι. Μιγάδης 11.22.

Δρόμος 800 μ.—1) Θ. Χο λέβας 2' 08''.

Δρόμος 3000 μ. — 1) Ἀε Κακαρίκας 9' 54'' 1, 2 Θ. Σπυρόπουλος.

Ἅλμα εἰς μῆκος. — 1) Ἀ Κωστόπουλος 6.15, 2) Φ. Κ μηνάκης 6.05, 3) Α. Σιδη ρόπουλος 6.04.

Δισκοβολία ἐλευθέρα. —1 Ι. Μιγάδης 38.02, 2) Π. Πα παγεωργίου 33.12, 3) Α. Ντ λιάνης 32.05.

ΕΦΗΒΟΙ Α'

Σφαιροβολία. — 1) Η. Π τρόπουλος 10.01, 2) Ν. Γεω γίου 8.51, 3) Δ. Χατζηνικο λῆς 7.63.

Δρόμος 110 μ. — 1) Ἀλ Κλόκας 11'' 9. 2) Δ. Σιδη ρόπουλος 12'', 3) Ν. Κλου βάτος

Δρόμος 800 μ. — 1) Μ Πουλόπουλος 2' 20'' 8. 2 Σ. Λουμπιάνκο 2' 21'' 2.

Δρόμος 3000 μ. — 1) Χρ Παπαχριστοδούλου 10' 50'' 2) Κ. Βομβάκης 10' 54'' 2

Ἅλμα εἰς μῆκος. — 1) Δ Σιδηρόπουλος 6,33, 2) Ν Κλουβᾶτος 6,12, 3) Ι. Σωτ ρόπουλος 5.59.

Ἐλευθέρα δισκοβολία. 1) Α. Γεωργούλης 27.32, 2 Η. Πετρόπουλος 26,33, Ν. Γεωργίου 23.50.

ΕΦΗΒΟΙ Β'

Ἅλμα εἰς ὕψος. — 1) Θ Λέντζας 1,55, 2) Δ. Παπαδη μητρίου 1.45, 3) Π. Μπά λας 1.40.

Δρόμος 100 μ. — 1) Σ Τσινὸς 12'' 6, 2) Δ. Παπαδ μητρίου 12'' 7, 3) Στ. Ἀ τζοῦς 12'' 8.

Δρόμος 300 μ. — 1) Ι Μπάρλας 41'' 8, 2) Θ. Λ τζας 42'' 5, 3) Ν. Ρατσι τος 43''.

Ἅλμα εἰς μῆκος. — 1) Θ Λέντζας 5,82, 2) Π. Μπάρλα 5,70, 3) Στ. Τσινὸς 5,37.

—Οἱ Ἕλληνες σκοπευτὰ

γασία τοῦ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶ. Ποιήματα δὲ τῶν Σικελιανοῦ, Σεφέρη, Παπατζώνη, Ἐλύτη, Ἐγγονόπουλου, Γκάτσου, Μάτσα, Καμπᾶ, Μάτσης Ἀνδρέου καὶ ἕνα μεγάλο ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν «Ὀδύσσεια» τοῦ Καζαντζάκη.

—Ὁ ἀναγνώστης θὰ σημειώσῃ ἀσφαλῶς πολλὲς ἀπουσίες σημαντικῶν ὀνομάτων τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας ὅπως καὶ παρουσίες ὀνομάτων ποὺ δὲν ἀντιπροσωπεύουν δεόντως τὰ ἑλληνικὰ γράμματα σχεδὸν τίποτε.

—Ἡ λογοτεχνική μας στήλη ὅσο καὶ ἂν γνωρίζει καλὰ πρόσωπα καὶ πράγματα, ἔχει χαρακτῆρα τελείως πληροφοριακὸν καὶ ἔτσι περιορίζεται στὸ νὰ ὑποσημειώσῃ τὸ γεγονὸς ἀφίνοντας τοὺς εἰδικοὺς καὶ τοὺς ἁρμοδίους νὰ διαπιστώσουν καὶ νὰ κρίνουν.

—Μιὰ ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρουσα εἴδησις ἐκυκλοφόρησεν εἰς τοὺς φιλολογικούς μας κύκλους: Ὁ «Οὐνέσκο». ὅπως ὡς γνωστὸν ὀνομάζεται τὸ τμῆμα πνευματικῶν σχέσεων τοῦ Ο.Η.Ε., ἐζήτησε ἀπὸ ὅλα τὰ Ἔθνη-μέλη του καταλόγον ὅσων θὰ ἤθελαν καὶ θὰ εἶχαν τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα διὰ νὰ καταλάβουν ὡρισμένας θέσεις — δεκαπέντε ἐν ὅλῳ — σχετικὰς μὲ τὴν μελέτην τῶν διεθνῶν πνευματικῶν ζητημάτων.

—Λέγεται ὅτι ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας διανουμένους ὑποψήφιοι μέχρι τῆς στιγμῆς εἶνε οἱ κ. κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς καὶ Λίνος Πολίτης.

—Ὁ τελευταῖος μαζὶ μὲ τὸν κ. Πέτρον Σπανδωνίδην φέρεται καὶ ὡς ὑποψήφιος διὰ τὴν ἕδραν τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

—Ἡ πρωτεύουσα φιλοξενεῖ ἀπὸ παντοῦ τοῦ ἐξωτερικοῦ πνευματικοὺς παράγοντας — διανουμένους, καλλιτέχνας, συγγραφεῖς κ.ἄ. Ἔτσι, εὑρίσκονται περαστικοὶ πρώτη ἡ δνὶς Ἑλένη Βοΐσκου, τῆς ὁποίας τὸ τελευταῖο, τέταρτο κατὰ σειρὰν λογοτεχνικὸ βιβλίο διηνημάτων μὲ τὸν τίτλο «Ἄρες. Μάρες. Κουκουνάρες», ἔκαμε ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἀνοραστικὴν πιάτσαν πολὺ καλὴν ἐντύπωσιν.

—Φιλοξενοῦμε ἐπίσης τὸ ζεῦγος Σταύρου Σταυρινοῦ, πού, ὡς γνωστόν, εἶνε ὁ ἐκδότης τοῦ γαλλοφώνου καϊρινοῦ περιοδικοῦ «La Semaine Egyptienne». Τὸ περιοδικὸ τοῦτο, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεώς του, διαδηλοῖ στοὺς ξένους τὰ φιλελληνικά του αἰσθήματα κι' οἱ σελίδες του εἶνε πάντα ἡ καλύτερη διαφήμισις τόσο γιὰ τὴν πνευματικὴ ὅσο καὶ γιὰ τὴν καθόλου Ἑλλάδα.

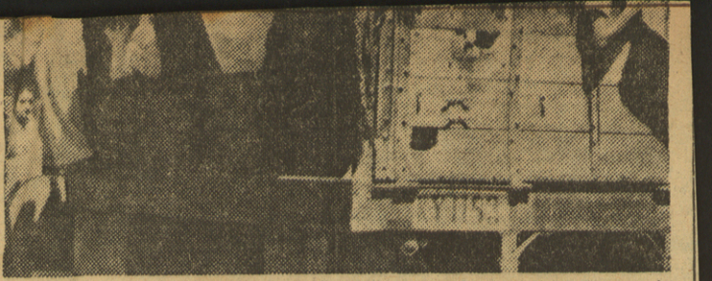
—Ἀπὸ τὴν Κύπρο ἔχει ἔλθει ὁ κ. Ξάνθος Λυσιώτης, φέρνοντας καὶ τὸ νέο του βιβλίο «Αὐλὸς καὶ Βάρβιτος».

— Ἐντὸς τῶν ἡμερῶν ἀναμένονται, ἀπὸ τὴν Κύπρο καὶ ὁ διευθυντὴς τῶν «Κυπριακῶν Γραμμάτων» κ. Κώστας Προυσῆς, ὁ λόγιος δικηγόρος καὶ ἱστορικὸς συγγραφεὺς καὶ δημοσιογράφος κ. Λοΐζος Φιλίππου (διευθυντὴς τῆς ἑφημερίδος καὶ τοῦ περιοδικοῦ «Πάφος») κ. ἄ. Ἐπίσης πολλοὶ Αἰγυπτιῶτες, ὅπως ὁ νέος ποι τὴς καὶ μεταφραστὴς τοῦ Καβάφη κ. Γεώργ. Παπουτσάκης, γιὰ τὶς μεταφράσεις τοῦ ὁποίου τόσος θόρυβος γίνεται τώρα τελευταῖα, ὁ Ἀλέκος Σεγκόπουλος, κληρονόμιος καὶ διαγειριστὴς τῆς περιουσίας καὶ τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου Ἀλεξανδρινοῦ ποιητοῦ, κ.ἄ.

— Ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν — σημειωτέον — ὅπου μετὰ τὸν πόλεμον σημειώνεται καὶ πάλιν ὡρα πνευματικὴ κίνησις μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων διανουμένων, ἔφθασε καὶ τὸ πρῶτον τεῦχος τῆς «Ἀλεξανδρινῆς Λογοτεχνίας», ἑτησίου περιοδικοῦ ποὺ ὑπὸ τὸν τύπον τῶν παλαιῶν φιλολογικῶν ἡμερολογίων ἐκδίδεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἀγγέλου Ἀθανασοπούλου, ἀδελφοῦ τοῦ γνωστοῦ Ἀλεξανδρινοῦ θεατρώνου.

—Εἰς τὸ πρῶτον τεῦχος τῆς «Ἀλεξανδρινῆς Λογοτεχνίας» συνεργάζονται γνωστοὶ Ἀλεξανδρινοὶ λόγιοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων μὲ ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέροντα μελετήματα καὶ οἱ κ. κ. Χ. Α. Νομικὸς, Τίμος Μαλάνος καὶ Μιχάλης Περίδης.

Χ.—

Τὰ παιδιὰ ποὺ ἔφυγαν σήμερα γιὰ τὴν κατασκήνωσιν τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν εἰς τὸν Ἅγ. Ἀνδρέαν.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

14.8.47

—Ἡ συζήτησις γιὰ τὶς πνευματικὲς «κλίκες», περὶ τῆς ὁποίας ἐγράψαμε ἐκτενῶς εἰς τὸ φύλλον τῆς περασμένης Πέμπτης, δὲν εἶχε καμμίαν... γραπτὴν τοὐλάχιστον, συνέχειαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα. Ἄλλως τε ἡ «Ἀγγλοελληνικὴ Ἐπιθεώρησις» καὶ ἡ «Νέα Ἑστία», τὰ δύο περιοδικὰ ἀπ

Ὁ κ. Γιῶργος Θεοτοκᾶς, ὁ ὁποῖος παίρνει τὴν θέσιν ...κέντρου εἰς τὴν διαμάχην Παναγιωτοπούλου — Καραντώνη καὶ δημοσιεύει εἰς τὴν αὐριανὴν «Νέαν Ἑστίαν» ἕνα εἶδος εὐθυμογραφήματος, ὅπου τὰ ψάλλει καὶ τῶν δύο ἀντιμαχομένων φιλολογικῶν ὁμάδων.

ὅπου κυρίως διεξάγεται ἡ ἰδιότυπος αὐτὴ πνευματικὴ μάχη, δὲν ἐκυκλοφόρησαν ἀκόμη τὰ νέα των τεύχη.

—Κατὰ τὰς πληροφορίας μας ὅμως τόσον ὁ κυκλοφορῶν αὔριον τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας» ὅσον καὶ εἰς τὸ κυκλοφορῶν τὴν ἄλλην ἑβδομάδα τεῦχος τῆς «Ἀγγλοελληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ὑπάρχει σχετικὴ ἀρθρογραφία ἐπὶ τοῦ ἰδίου πάντοτε θέματος.

—Εἰς τὴν αὐριανὴν μάλιστα «Νέαν Ἑστίαν» δημοσιεύεται καὶ σύντομος ἐπιστολὴ τοῦ Γιώργου Σεφέρη μὲ τὴν ὁποίαν ὁ ποιητὴς τοῦ «Ἡμερολογίου Καταστρώματος» καὶ τῆς «Κίχλης» ἀπαντᾷ, διὰ πρώτην φοράν, καὶ ἀνασκευάζει ὡρισμένα σημεῖα τῆς συζητήσεως.

— Ἐπίσης ἐπεμβαίνει εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ὁ κ. Γιῶργος Θεοτοκᾶς, ὁ ὁποῖος — ὅπως μαθαίνουμε — δημοσιεύει στὸ ἴδιο τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας» ἕνα εἶδος εὐθυμογραφήματος, ὅπου... παίρνει στὸ μεζὲ καὶ τὶς δύο συγκρουόμενες ὁμάδες καὶ ποὺ παρουσιάζει διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον.

—Ἐν τῷ μεταξὺ ἀναγγέλλεται ὅτι ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς «πρωταγωνιστὰς» τῆς διαμάχης, ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, ἀρρώστησε σοβαρὰ καὶ εἰσήχθη πρὸς θεραπείαν εἰς τὸν «Εὐαγγελισμόν», διὰ τὸν λόγον δὲ αὐτὸν δὲν ὑπάρχει νεώτερα του ἀπάντησις κατὰ Καραντώνη.

— Ἄρρωστος ἐπίσης σοβαρὰ εἶνε ἀπὸ καιρὸ καὶ ὁ γνωστὸς λογοτέχνης κ. Ἄγγελος Τερζάκης, ποὺ γι' αὐτὸ ἔχει ἐγκαταλείψει προσωρινὰ τὰ καθήκοντά του ὡς εἰσηγητοῦ τοῦ δραματολογίου τοῦ «Ἐθνικοῦ Θεάτρου».

—Εἰς τὴν ἑβδομαδιαία «Ἑλλάδα» ὁ κ. Ἀντρέας Καραντώνης καυτηριάζει σὲ τελευταῖο του ἄρθρο ἕνα ἀθρίδιον τῆς «Ἐλεύθερης Ἑλλάδας», ποὺ ἀπαντῶντας εἰς τὴν δημοσίευσιν εἰς τὴν «Ν. Ἑστίαν» μιᾶς μεταφράσεως κάποιου ποιήματος τοῦ Μυσσέ, ἡ ὁποία παρουσιάσθηκε σὰν εἰρωνεία τῶν γυναικῶν τῆς «δημοκρατικῆς ἀντίστασης», θύωσε τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν εἰρωνεία αὐτή, ὥστε ἀπειλεῖ τὸν διευθυντὴ τοῦ περιοδικοῦ κ. Πέτρον Χάρην μέ... ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα «ἐν καιρῷ τῷ δέοντι»!...

—Τὸ δημοσίευμα αὐτὸ ἐπροξένησε ἰδιαίτερη αἴσθησι διὰ τὸν πολιτικὸν ἐκτραχηλισμὸν τῶν στρατευομένων «λογίων» τῆς ἀριστερᾶς, ἤδη δὲ ἡ «Νέα Ἑστία»— ὡς πληροφορούμεθα—ἀποκαλύπτει αὔριον, ὅτι πρὶν ἀρχίσῃ τὴν πολεμικὴ ἐναντίον τοῦ διευθυντοῦ της ὁ φιλολογικὸς συνεργάτης τῆς «Ἐλεύθερης Ἑλλάδας» Λεκατσᾶς κτύπησε τὴν πόρτα τοῦ περιοδικοῦ καὶ τὴν εὑρῆκε κλειστή. Δι' αὐτὸ καὶ τὸ σημερινόν... πολεμοχαρὲς μένος του...

—Σχετικῶς μὲ τὸ «Domaine Grec» — καὶ ὄχι «Demain», ὅπως τὸ ἠθέλησε ὁ τυπογράφος μας — τὴν ἀνοδολογίαν τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς πεζογραφίας καὶ ποιήσεως ποὺ ἐκδίδεται μὲ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ κ. Λεβὲκ εἰς τὴν Ἑλβετίαν καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐγράψαμεν εἰς τὸ περασμένο φύλλον, μᾶς πληροφοροῦν ὅτι αὐτὴ θὰ περιέχῃ εἰς γαλλικὴν μετάφρασιν ἔργα τῶν ἑξῆς συγγραφέων καὶ ποιητῶν:

—Τοῦ κ. Κοσμᾶ Πολίτη ἕνα κεφάλαιο ἀπὸ τὴν «Εroica», τοῦ κ. Γιώργου Θεοτοκᾶ ἕνα κεφάλαιο ἀπὸ τὸν «Λεωνῆ», τοῦ κ. Ἠλία Βενέζη ἕνα κεφάλαιο ἀπὸ τὴν «Αἰολικὴ Γῆ», τοῦ κ. Πατατζῆ ἕνα διήγημα ἀπὸ τὰ «Ματωμένα Χρόνια» καὶ μιὰ φιλολογικὴ ἐρ-

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ

Σήμερον τὴν 9ην πρωϊνὴν ἐλη- λίγον, καθόσον ἡ πρωταγωνί- φθη εἰς τὸ «Ἐθνικὸν Θέατρον» ἡ στερία τοῦ κράτους

ών
μυ Πράϊς, ο οπ οίος κερδίζει άπὸ αύτ
φωτογραφούμενος έπὶ τῆς
εις 'Ο Τάμμυ
έγκαταλείψη πλέον τὸν στίβον.

νης: «Τί εἶνε ὁ Παλαμᾶς» τοῦ κ. Ι. Μ. Π.; "Ενα μισοπεσμένο, πριονισμένο, ξεφυλλιασμένο δέντρο, ἕνα ἀνακάτεμα τῶν πάντων μέσα στὴ «χοάνη» τῆς ἀπροσδιόριστης κριτικῆς «ἀγωνίας» του. Τί εἶνε ὁ «Καβάφης» του; "Ενα πιάτο μπαγιάτικος κιμᾶς. Κιμᾶς ποὺ δὲν ἀναγνωρίζεις τὰ συστατικά του καὶ μήτε καταλαβαίνεις γιὰ ποιὸ λόγο τὸν παρασκεύασε ὁ κ. Ι. Μ. Π.». Καὶ ἀλλοῦ: «Ὁ κ. Ι. Μ. Π. εἶνε ὁ πιὸ ἀκατέβατος καὶ ὁ πιὸ ἀκριβὸς λυκειάρχης τῶν 'Αθηνῶν. Πλούσιος, φτωχός; Θὰ σὲ σφάξω μὲ τὸ μαχαῖρι ποὺ ξεκαυκαλώνουν τὶς μεγάλες χελώνες...».

Καὶ αὐτὰ ὅλα εἶνε ἀβρότατες φιλοφρονήσεις μπροστὰ σὲ ὅσα λέγονται καὶ ἀκούγονται στὰ γνωστὰ βιβλιοπωλεῖα κάθε μεσημέρι, στὴν πλατεῖα Συντάγματος κάθε βράδυ ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς καὶ τοὺς ...θαυμαστὰς τῶν δύο ἀντιμαχομένων μερίδων, τῶν ὁποίων ἀρχηγοὶ εἶνε τῆς μιᾶς ὁ κ. Γιώργος Κατσίμπαλης μὲ ἐκτελεστικὸ ὄργανο τὸν κ. 'Αντρέα Καραντώνη — αὐτὲς τὶς μέρες παραθερίζουν οἱ δύο τους στὴν "Ανδρο — καὶ τῆς ἄλλης ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος μὲ ἐμπνευστὴν καὶ καθοδηγητήν, ὅπως — τουλάχιστον ὑποστηρίζουν ἄλλοι ὡρισμένοι φιλολογικοὶ κύκλοι — τὸν διευθυντὴ τῆς «Νέας 'Εστίας» κ. Πέτρον Χάρην.

'Εν τῷ μεταξὺ ὁ «καυγᾶς» συνεχίζεται μὲ ἄρθρα καὶ χρονογραφήματα τοῦ "Αλκη Θρύλου, τοῦ Μ. Καραγάτση, τοῦ Π. Παλαιολόγου, τοῦ Δ. Ψαθᾶ καὶ διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ μὲ ἐπιστολὴν τοῦ κ. Μιχ. Ροδᾶ.

Ἡ λογοτεχνικὴ στήλη τοῦ «"Εθνους» θὰ παρακολουθήσῃ τὴν συνέχεια καὶ τὸ τέλος αὐτῆς τῆς κατ' εὐφημισμὸν «συζητήσεως» καὶ θὰ βγάλῃ τὰ συμπεράσματά της, ἀπὸ τώρα ὅμως μπορεῖ νὰ κάνῃ τὴν θλιβερὴ διαπίστωση πόσον ἀκατάλληλος ἦταν ἡ ἐποχὴ γι' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὶς ἀσχολίες τῶν πνευματικῶν μας ἀνθρώπων καὶ πόσον χαμηλός, ἀντιπνευματικὸς ἐμπαθὴς καὶ ὄχι λίγες φορὲς — δυστυχῶς — ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστὰς ἰδίως, χυδαῖος ἦταν ὁ τόνος ὅλης αὐτῆς τῆς «συζητήσεως».

⁂

'Αλλὰ ὁπωσδήποτε καὶ ἂν τελειώσῃ αὐτὸς ὁ «καυγᾶς» δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ξαναρχίσῃ ἄλλος ἐξ ἀφορμῆς τοῦ «Demain Grec» τοῦ περιοδικοῦ ποὺ θὰ κυκλοφορήσῃ τὸν ἄλλο μῆνα στὴν 'Ελβετία μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ ἄλλοτε ἐν 'Αθήναις καθηγητοῦ τοῦ Γαλλικοῦ 'Ινστιτούτου κ. Ρομπὲρ Λεβὲκ, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται σήμερα στὸ Παρίσι.

Ὁ κ. Ρομπὲρ Λεβὲκ, οἱ μεταφραστικὲς ἐργασίες τοῦ ὁποίου ἔργων τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Σικελιανοῦ, τοῦ Σεφέρη καὶ τοῦ 'Ελύτη ἀπετέλεσαν μιὰ πολύτιμη συμβολὴ γιὰ τὴν διέδοση τῶν ἑλληνικῶν Γραμμάτων στὸ ἐξωτερικό, συνεχίζει καὶ στὸ Παρίσι τὴν πνευματική του δραστηριότητα πρὸς ὄφελας πάντοτε τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας.

Στὸ «Demain Grec» θὰ δημοσιευθοῦν μεταφρασμένα ἀπὸ τὸν κ. Ρομπὲρ Λεβὲκ ἀποσπάσματα ἔργων Νεοελλήνων πεζογράφων καὶ ποιητῶν. 'Επειδὴ ὅμως παραλείφθησαν λογοτέχναι ὅπως ὁ Μυριβήλης, ὁ Καραγάτσης, ὁ Παναγιωτόπουλος, ὁ Τερζάκης, ὁ Πέτρος Χάρης καὶ εἰσηγητὴς αὐτῆς τῆς παραλείψεως φέρεται καὶ πάλιν ὁ κ. Γιώργος Κατσίμπαλης — σχετικὸ ὑπαινιγμὸ κάνει στὴ «Χώρα τῶν ἐλεφάντων καὶ τῶν πιθήκων» ὁ κ. Ι. Μ. Π. — προμηνύεται νέα θύελλα καὶ νέες...συζητήσεις. "Ας ἀναμείνωμεν λοιπόν.

⁂

Ὁ κ. Μ. Καραγάτσης τελειώνει κατ' αὐτὰς τὸ νέο του μυθιστόρημα «Αἷμα χαμένο καὶ κερδισμένο» ποὺ ἀποτελεῖ τὸν δεύτερον τόμον τοῦ κύκλου ποὺ ἔχει τὸν γενικὸν τίτλον «Ὁ κόσμος ποὺ πεθαίνει» καὶ ποὺ ὁ πρῶτος τόμος ἦταν ὁ «Κοτζάμπασης τοῦ Καστροπύργου».

Ἡ νέα μυθιστοριογράφος Γαλάτεια Σαράντη τὴν ὁποία παρουσίασε στὰ ἑλληνικὰ Γράμματα ὁ σεβαστὸς ἀκαδημαϊκὸς κ. Γρηγόριος Ξενόπουλος ἀπὸ τὶς στῆλες τῆς «Νέας 'Εστίας» μὲ τὸ μυθιστόρημά της «Τὸ βιβλίο τοῦ Γιοχάνες καὶ τῆς Μαρίας» κυκλοφόρησε σὲ τόμο τὴ νέα της δημιουργία, δύο ἐκτενεῖς νουβέλλες, μὲ τὸν τίτλο «Τὸ βιβλίο τῆς Χαρᾶς».

Κεντᾶ τοὺς ἡμιτικοὺς ἡ νέα μυθιστοριογράφος καὶ στὸ δεύτερο αὐτὸ ἔργο της δίνει δείγματα ἑνὸς ἰσχυροῦ ταλέντου καὶ πολλὲς ἐλπίδες πὼς ἡ ἑλληνικὴ πεζογραφία ἀποκτᾶ ἕνα καινούργιο κεφάλαιο.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος γιὰ γύναικες πεζογράφους, ἀπὸ τὰ Παρίσια μᾶς ἔρχεται ἡ εἴδησις ὅτι ἡ ἐκεῖ εὑρισκομένη κ. Μαργαρίτα Καραπάνου τῆς ὁποίας καὶ τὰ δύο μυθιστορήματα «Τὰ Δέντρα» καὶ τὰ «Ψάθινα Καπέλλα» τόσον εὐνοϊκὰ εἶχαν κριθῆ, ἀνεκάλυψε ὅτι ἔχει ἰδιαιτέραν κλίσιν εἰς τὴν ζωγραφικὴν καὶ ἤρχισε νὰ παρακολουθεῖ σχετικὰ μαθήματα.

Χ.—

ΜΑΙ
ΚΗΣ

'Εκδρομι-
Ἑλλάδος α-
λὴ Κυρ α-
7 τὰς κά
ένας ὑπο
της πρω-
(Πεσμα-
α) Σαβ-
— Καλο-
τοστόλους,
'Αποστό-
ὼν Φυσιο-
29, τηλ.
γίους 'Α-
'Υπαίθρου
34,107,
: διὰ τὸ
ον δενδρυλ
φίνας).
ρῶν (Χαρ.
44) Σαβ-
ι.
'Ορειβατι-
» (Μητρο-
κύριακο :
αφίνα),
μιλος Καλ
Κινέττα —
Σύνδεσμος
. 31,197)
υρίδωνος),
('Αγίου
σεις 'Αθη-
96, τηλ.
κκο: Χαλ-
'Ομιλος
(Σίνα —
κυρίακο :
— Πόρτο
Εκδρομέων
ανώνει διὰ
ην τὰς κά
ατον: Κά-
— 'Αγ.
Μάτι Αγ.
Ντέκα 2,
ς, τηλεφ.
ΚΑ ΤΟΥ Υ-
'Αθηνῶν —
διὰ μίαν με-
ν τῶν διὰ τὸ
κτασεων εις
ένης κατὰ τὸ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

9013179. Ἔθνος 7.8.47

Τὸ «"Εθνος» ἀπὸ σήμερον ξαναρχίζει τὴν παροχὴν — κάθε Πέμπτην — καὶ εἰδικοῦ ρεπορτὰζ χώρο ἀπὸ τὴν λογοτεχνικήν μας κίνησιν. Αὐτὴν τὴν φορὰν τὰ φιλολογικὰ νέα ἔχουν ἐπανδρωθῆ μ' εἰδικὸν ἐπιτελεῖον γνωστῶν διανοουμένων καὶ λογοτεχνῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶνε ἀπολύτως ἐξησφαλισμένη ἡ πλήρης ἐνημερότης τῆς στήλης ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ σήμερον καθὼς καὶ ἡ ἀντικειμενικὴ δι' αὐτῆς μετάδοσις ὅλων τῶν γεγονότων τῆς φιλολογικῆς ζωῆς. Καὶ ἰδοὺ τὰ κυριώτερα αὐτοῦ τοῦ καιροῦ:

Ὁ κ. 'Αντρέας Καραντώνης

Καὶ φυσικά, ἡ νέα αὐτὴ στήλη τῶν «Λογοτεχνικῶν Νέων» δὲν μπορεῖ ν' ἀρχίσῃ ἀλλοιῶς παρὰ μὲ τὴν συζήτηση ποὺ ἄρχισε γιὰ ἕνα περίπου μηνὸς γιὰ τὶς πνευματικὲς «κλίκες» καὶ ποὺ σήμερα χάρις εἰς τὴν δημοσιότητα ποὺ ἔδωσαν οἱ [illegible] ἔχει λάβει διαστάσεις. σχεδὸν ...παγκοσμίου γεγονότος.

'Αλλ' ἂς δώσουμε μιὰ περίληψη τοῦ ἱστορικοῦ αὐτῆς τῆς «συζητήσεως» ἢ τοῦ «καυγᾶ», ὅπως τὸν ὠνόμασαν οἱ λογοτέχναι μας.

Ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, ὁ γνωστότατος κριτικὸς τῶν «Προσώπων καὶ τῶν κειμένων» καὶ συγγραφεὺς τῶν «Ὁμιλιῶν τῆς γυμνῆς ψυχῆς», μὲ ἕνα χρονογράφημα στὸ τεῦχος 'Απριλίου — 'Ιουνίου τοῦ περιοδικοῦ «Γράμματα» μὲ τὸν τίτλον «Οἱ Κλίκες» καὶ μὲ ἕνα ἐκτενὲς ἄρθρο στὸ τεῦχος τῆς 1ης 'Ιουλίου τῆς «Νέας 'Εστίας» μὲ τὸν τίτλον «'Η Φυσιολογία τῆς 'Υπερβολῆς», ἐπετέθη μὲ ἀσυνήθη διαιότητα ἐναντίον ὡρισμένης ὁμάδος διανοουμένων καὶ λογοτεχνῶν τὴν ὁποία ἀπεκάλεσε «κλίκα» καὶ τῆς ὁποίας καὶ τὸ θέαμα κατὰ τὸν κ. Ι. Μ. Π., εἶνε «ἀποκρουστικό», «πρόστυχο», «κριτικὰ ἀντιπνευματικό».

Συγκεκριμένος ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος κατηγόρησε χωρὶς νὰ τοὺς ὀνομάσῃ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀποτελοῦν τὴν «κλίκα» ὅτι: «...Ἐπιστρατεύουν τοὺς κριτικούς, εἰσχωροῦν στὶς ἐφημερίδες, ἱδρύουν περιοδικά, ὀργανώνουν συγκεντρώσεις, πίνουν τσάϊ, χορεύουν, φλερτάρουν, ξεπερνοῦν κάθε σύνορο, ἀρκεῖ νὰ πετύχουν τὸ μεγάλο σκοπό τους. Ταξιδεύουν κιόλας καὶ παραέξω, πολιορκοῦν μὲ περισσὴ τέχνη καὶ τοὺς ξένους ποὺ φτάνουν ἐδῶ, καλλιεργοῦν ἐντατικὰ τὶς ὠφέλιμες γνωριμίες, τὶς ἐπαφὲς τὶς πολύτιμες, βρίσκουν πρόθυμους τυχοδιῶκτες νὰ ὑπογράψουν τὰ μεταφράσματα ποὺ κατασκευάζουν ἢ πληρώνουν σὲ τρίτους οἱ ἴδιοι, μεταχειρίζονται κάθε θεμιτὸ καὶ ἀθέμιτο τρόπο, γιὰ νὰ δείξουν πὼς δὲν ὑπάρχει στὸν τόπο μας τίποτε ἄλλο ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό τους καὶ τοὺς φίλους τους».

'Η ἐπίθεση αὐτὴ τοῦ κ. Ι. Μ. Π. ἐπέφερε ἦταν — πολὺ περισσότερο μάλιστα ἀφοῦ κατὰ τὴν ἀντίληψιν ὡρισμένων κύκλων προσωπικὰ ἐλατήρια τὴν προκάλεσαν — νὰ ἔχῃ τὴν ἀντεπίθεσή της. Ὁ δημοσιογραφικὸς ἐκπρόσωπος τῆς «κλίκας» κ. 'Αντρέας Καραντώνης μὲ τρεῖς ἐπιφυλλίδες στὴν «'Ελλάδα» καὶ ἕνα ἄρθρο στὸ ὑπὸ

Ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος

τοῦ Βρεττανικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδόμενο καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Κατσίμπαλη διευθυνόμενο περιοδικὸ «'Αγγλοελληνικὴ 'Επιθεώρηση» ἀπήντησε μὲ τὴν ἴδια διαιότητα.

Ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος ἀνταπήντησε στὸ τεῦχος τῆς 15ης 'Ιουλίου τῆς «Νέας 'Εστίας» μὲ ἕνα γράμμα μὲ τὸ ὁποῖο ἀπειλοῦσε ἀποκαλύψεις καὶ στὸ τεῦχος τῆς 1ης Αὐγούστου μὲ ἀκόμη ἕνα ἄρθρο μὲ τὸν ἐντυπωσιακὸ τίτλο «'Η χώρα τῶν ἐλεφάντων καὶ τῶν πιθήκων» στὸ ὁποῖο μεταξὺ τῶν ἄλλων κατηγορεῖ ὀνομαστικὰς πλέον τὸν κ. Γιῶργο Κατσίμπαλη ὅτι μεταμόρφωσε τὴν «'Αγγλο-ελληνικὴ 'Επιθεώρηση» σ' ἕνα ὄργανο συστηματικῆς προπαγάνδας τοῦ ἔργου τῶν φίλων του καὶ τῶν φίλων τῶν φίλων του».

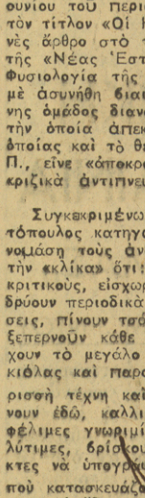
Ὁ λογοτέχνης καὶ διευθυντὴς τῆς «Νέας 'Εστίας» κ. Πέτρος Χάρης.

Τὸ παράδοξο τῆς... «συζητήσεως» εἶνε ὅτι καὶ οἱ δύο ἀρθρογράφοι κόπτονται γιὰ τὸ «πνευματικὸ ἦθος», ὀνομάζουν τὴν φιλονεικία τους «μάχη ἔξω ἀπὸ πρόσωπα, σὲ χῶρο πνευματικό», λένε ὅτι κάνουν «φιλολογικὸν ἀγῶνα» — καὶ ἰδοὺ περίπου πῶς:

«Καραγκιοζοπαίχτης», «ἄνθρωπος πλασμένος ἀπὸ ἄχερα, πέρα γιὰ πέρα», «φημισμένος γιὰ τὴν ἀκρισία του», «ἀξιοπαρατήρητο φαινόμενο λογίου χωρὶς ἔργο» ἀπεκλήθη ἀπὸ τὸν κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο ὁ [illegible] καὶ βιβλιοπώλης Κατσίμπαλης.

«Βούδδας [illegible] λουργός», [illegible] νομάστηκε [illegible] τὴν [illegible] πολλο, μαζὶ [illegible] «Ἀλλαζονικὸ [illegible] ζωγραφικὴ [illegible] χνείου καὶ [illegible] Χατζηκυριάκου-[illegible]

'Αλλὰ καὶ ὁ [illegible] ντώ-

Ὁ ποιητὴς Σεφέρης

CLASSICAL STUDIES
ΘΕΑΤΡΟ ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

903173-1

ΟΝ ΑΙΜΑ

ΣΤΑΣΕΩΣ. · ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΑΚΤΙΚΑ ΑΠΟ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1942

ΠΕΜΠΤΗ
7
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1947

Σελήνη 21 ημερῶν
Αν. ἡλ. 5.35, Δύσ. 7.25
Δομετίου, Ἀστερίου μάρτ

ΝΗΣ, Ι. ΜΗΛΙΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 300

ΩΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕ ΧΘΕΣ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ ΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΠΟΨΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΡΟΚΑΛΥΠΤΟΝ ΣΛΑΥΪΚΗΝ ΕΠΕΜΒΑΣΙΝ

ΙΞΕ ΠΛΗΡΕΣΤΑΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΙΝ

ΗΘΗ ΠΙΘΑΝΩΣ ΕΚ ΝΕΟΥ ΜΕ ΤΟΝ κ. ΜΑΡΣΑΛ

κ. ΓΚΡΗΣΓΟΥΩΛΝΤ

νδυλίου ἐξ 135 ἑκατομμυ-
δεδομένου ὅτι ἐφ ὅσον
ταστῆ δυνατή ἡ ἀποκα-
ις τῆς τάξεως, θὰ ἀπε-
τέλει ματαιοπονίαν ἡ προσπά-
θεια τῆς οἰκονομικῆς ἀνασυγ-
κροτήσεως καὶ ἀνοικοδομήσεως.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς συνομι-
λίας, ἥτις διήρκεσεν ἐπ' ἀρκε-
τόν, ὁ κ. Μάξιμος ἐρωτηθεὶς
ὑπὸ τῶν δημοσιογράφων ἐδή-
λωσεν ὅτι εἶναι ἀπολύτως εὐ-
χαριστημένος, διότι ὁ κ. Γκρή-
γουωλντ ἐπέδειξε πλήρη κατα-
νόησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ προβλή-
ματος.

Καὶ ἐξ ἄλλων πηγῶν ἐτονί-
ζετο χθὲς σχετικῶς, ὅτι ἡ ἐπι-
δειχθεῖσα κατανόησις ἐκ μέρους
τοῦ κ. Γκρήσγουωλντ ὑπερέβη
τὰς προσδοκίας καὶ τῶν πλέον
αἰσιοδόξων.

Κατὰ πληροφορίας μας, ὁ κ.
Μάξιμος θὰ προβῇ εἰς ἀνάλογα
διαβήματα καὶ πρὸς τὸν Ἀμε-
ρικανὸν πρεσβευτὴν κ.Μὰκ Βέϋ.
καθὼς καὶ τὸν ἐνταῦθα Ἄγ-
γλον ἐπιτετραμμένον. Παραλ-
λήλως πρὸς τὰ διαβήματα πρὸς
τοὺς συμμαχικοὺς παράγοντας
τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ὑπουργὸς τῶν
Ἐξωτερικῶν κ. Τσαλδάρης προ-
έβη ἤδη εἰς σχετικὰ διαβήματα
ἐν Οὐασιγκτῶνι πρὸς τοὺς ἐκεῖ
Ἀμερικανοὺς καὶ Ἄγγλους
παράγοντας.

Κατὰ τὰς ἰδίας πληροφορίας
μας, κατὰ τὴν χθεσινὴν συνάν-
τησιν τῶν κ. κ. Μαξίμου καὶ
Γκρήσγουωλντ δὲν ἐπεδόθη ἔγ-
γραφον ὑπόμνημα τῆς Κυβερνή-
σεως. Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἔχει
ἤδη καταρτισθῇ, ἡ ἐπίδοσίς του
δὲ θὰ γίνῃ ἐντὸς τῶν ἀμέσως
προσεχῶν ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ κ.
Μαξίμου εἰς τὸν Ἀμερικανὸν
πρεσβευτὴν κ.Μὰκ Βέϋ, θὰ ἀνα-
κοινωθῇ δὲ καὶ εἰς τὴν Βρετα-
νικὴν Κυβέρνησιν. Ἡ ἡμέρα τῆς
ἐπιδόσεως δὲν ἔχει ὁρισθῇ εἰσέ-
τι, διότι ἀναμένεται ἡ ἀπάντη-
σις τοῦ κ. Τσαλδάρη, ὅστις ἐπὶ
τοῦ θέματος τούτου προβαίνει
εἰς σχετικὰς συζητήσεις μὲ Ἀ-
μερικανοὺς κυβερνητικοὺς ἐκ-
προσώπους.

Κατ' ἄλλας πληροφορίας, εἰς
τὸ ἔγγραφον ὑπόμνημα, τὸ ὁ-
ποῖον θὰ ἐπιδοθῇ ὑπὸ τοῦ κ.
Μαξίμου εἰς τὸν κ. Μὰκ Βέϋ,θὰ
ἐπισυνάπτεται καὶ δεύτερον ἔγ-

[Εἰς τὴν 3ην σελίδα]

ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΝΝΙΑΣ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΑ ΝΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗ ΕΝΟΧΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ

Η ΝΑ ΣΥΖΗΤΗΣΟΥΝ ΕΚ ΝΕΟΥ ΤΑ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Η ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΒΑΝΣΙΤΤΑΡΤ

Ο ΣΤΑΛΙΝ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑ ΤΑ ΔΕΙΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟΥ ΤΙΤΟ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 6 Αὐγούστου. ('Ιδ. Ὑπηρ.)

Ὁ Λόρδος Βάνσιττατ, ὅστις διετέλεσε μόνιμος ὑφυπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπὸ τοῦ 1930 μέχρι τοῦ 1938, εἰς ἐπιστολήν του πρὸς τοὺς «Τάϊμς», ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι ὁ στρατάρχης Στάλιν θὰ ἠδύνατο νὰ σταματήσῃ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν δεινῶν τῆς Ἑλλάδος διὰ μιᾶς λέξεως καὶ ὅτι τὸ καθεστὼς τοῦ στρατάρχου Τίτο ἐν Γιουγκοσλαυΐᾳ ἀποτελεῖ «τυραννίαν».

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Εἶναι μία ἱστορικὴ πρᾶξις ἡ χθεσινὴ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἀπεφάσισε μὲ ρηματικὴν διακοίνωσιν πλέον νὰ θέσῃ ὑπ' ὄψιν τῶν Μεγάλων Συμμάχων καὶ φίλων της τὴν ὅλην κατάστασιν ὅπως διαμορφοῦται σήμερον εἰς τὴν γωνίαν αὐτὴν τῆς Εὐρώπης. Προασπίζουσα τὴν ἐλευθερίαν της ἡ Ἑλλὰς ἐναντίον τοῦ κατακτητικοῦ πολέμου τὸν ὁποῖον διεξάγει ἐναντίον της ἡ Μοσχοβία διὰ τῶν εἰς τὴν Βαλκανικὴν δορυφόρων της, εἶναι γεγονὸς ἐπισήμως ἀναγνωσθέν, ὅτι προασπίζει συγχρόνως καὶ τὴν εἰρήνην τῆς Εὐρώπης ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐνδιαφέρονται ὅλοι οἱ φιλελεύθεροι λαοὶ καὶ πρὸ παντὸς καὶ κυρίως ἡ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Βρεταννικῆς Συμπολιτείας. Ὤφειλε δὲ νὰ θέσῃ, ὅπως καὶ θὰ πράξῃ, ἐπισήμως τὸ θέμα τοῦ ἀγῶνος της εἰς τὸ νικητὰς τοῦ πολέμου, τοὺς ἔχοντας

73-2.

ΑΦΟΡΜΕΣ

ΚΛΙΚΕΣ

Ένα ζήτημα απασχολεί σήμερα και συγκινεί το λογοτεχνικό κόσμο. Είναι το πρώτο που κατώρθωσε όσο κι' άν ή ψυχή μας είναι σήμερα όσο ποτέ άλλοτε σφιγμένη, ν' αποσπάσει το νού μας από το επιμαχο και σοβαρώτατο άλλά και μονότονο και άσφυχτικό θέμα της στρατευμένης κι' άστράτευτης σκέψης. Τουλάχιστον γι αύτό το άνοιγμα κάποιου άλλου από τον πολύ γνωστό ορίζοντα χρωστιέται χαρη σ' αύτόν πού τό έφερε στήν επιφάνεια. Έστω κι' άν ή συζήτηση πήρε αμέσως από την αρχή έναν άτοπο τονο καυγά. Σάς μιλησα στό προηγούμενό μου άρθρο γι' αύτόν τόν συζητητικό τρόπο ό οποίος γιά την αντίληψή μου είναι πολύ επιζήμιος, γιατί τι έμπιστοσύνη νά έχουν πιο οι τολαίπωροι άναγνώστες σους λογοτέχνες όταν οι ίδιοι λογοτέχνες αγωνίζονται ν' αποδείξουν ότι ό συνάδερφος τους είναι ελαττωματικές σαν άνθρωπος και σάν λογοτέχνης σκάρτος;

'Αλλ' άς εισέλθουμε τώρα στήν ούσία.

Ό κ. Ι Παναγιωτόπουλος κατήγγειλε τόν κ Γ Κατσίμπολη τόν οποίο αποκαλεί Pontifiex maximus και θεωρεί Eminance grise των Γραμμάτων και τόν κριτικό κ Α. Καραντώνην ότι μεροληπτούν, ότι έχουν ξεχωρίσει ορισμένους λογοτέχνες γύρω από τους οποίους ζητούν νά δημιουργήσουν δυσανάλογο θόρυβο ότι προβάλλουν μιά κλίκα και ότι οποιος δέν άνήκει σ' αύτήν την κλίκα τόν άγνοούν ή τουλάχιστον τόν υποτιμούν. Υπάρχει άλήθεια σ' αύτή την κατηγορία; Άναμφισβήτητα ναί. Ό κ. Κατσίμπολης κι' ό κ. Καραντώνης των οποίων οι γνώμες σχεδόν παντοτε ταυτίζονται έχουν την τάση οι θαυμασμοί τους νά είναι άπολυτοι κι άνεπιφύλακτοι κι' όταν άσχολούνται και μέ κάποιον άλλον ό οποίος δέν συγκεντρώνει αύτό τό θαυμασμό τους είναι έμφανέστατο ότι τό κάνουν μόνο μέ συγκατάβαση. Ή διάθεση τους είταν νά τόν καταρρίψουν, άλλά κάνουν την παροχώρηση νά άναγνωρίσουν ότι και σέ κάποια επίπεδα πού σαφέστατα τά τοποθετούν πολύ κάτω μπορούν ν' άνευρεθούν μερικές μικρές άξιες Κι' όταν έπι τέλους θεωρούσαν άσύγκριτο τόν Παλαμά και τόν λυρικό Σικελιανό ή γνώμη τους μπορούσε νά μην προκαλέσει πολλές άντιρρήσεις. Άλλά τώρα ζητούν νά μάς πείσουν ότι ό ύπερρεαλισμός ό οποίος στήν κοινή συνείδηση είναι μιά σχολή μέ ένα διαφέρουσες άλλα και πενιχρές επιτεύξεις και πού προσεγγίζει πιά τό σημείο της εξάντλησης δέν είναι μιά αίρεση, δέν είναι ένα είδος, άλλ' είναι ή ίδια ή ποίηση, είναι ό κληρονόμος κι' ό συνεχιστής της παραδοσης, είναι όλόκληρη ή μοντέρνα, ή νέα ποίηση.

Πώς νά μήν έγερθούν μέσα μας διαμαρτυρίες;

Άς πάρουμε ένα παράδειγμα. Ό κ. Καραντώνης θεωρεί τόν Καρυωτάκη poeta minor. Έστω. Άς παραδεχθούμε ότι ό μεγάλος ποιητης δέν είναι μονοχορδος δέν άντλεί όλη του την έμπνευση από τόν άτομικό του κόσμο, θά τοποθετησουμε τόν Καρυωτάκη σέ άπόσταση πολλη από τόν χείμαρρο Παλαμά, από τόν Σικελιανό πού κλείνει μέσα του μιά πνοή διονυσιακή κι' όρφική. Άπό τόν Καβάφη πού άτένισε γενικά κι' αιώνια άνθρώπινα προβλήματα και δημιούργησε μιά μορφή και μιά τεχνοτροπία καθαρά δικές του, όταν όμως τόν συγκρίνουμε μέ τόν κ Σεφέρη γιατί θ' αναγνωρίσουμε πρωτεία στόν κ Σεφέρη; Ό Καρυωτάκης εξεφρασε συγκλονιστικά τήν προσωπική του τραγωδία, έδωσε φωνή στήν αγωνία όλόκληρης μιάς γενιάς, άγαπήθηκε άπ' όλοκληρη μιά γενιά ό όποια είταν συντονισμένη μαζί του, ή όποία πήρε σ' αύτόν τόν άντιπρόσωπό της. είχε εύρύτατη άπήχηση κ επιρροή Ό κ Σεφέρης μάς έδωσε μιά προσφορά πολύ καθαρία, πολύ αισθητικιά, άλλά κι' αποκλειστικά έγκεφαλική, άς ποῦμε άλχημική. Λεχτική, πού κανέναν δέν συγκίνησε καί μόνον έχτιμήθηκε άπό έναν κύκλο πολύ περιωρισμένο έλαχιστοι είναι είναι οί έκλεκτοί της σχολής και πολλοί άκολούθησαν μόνο γιατί καθόλου δέν ύποπτεύθηκαν τόν μόχθο και την άγωνία των αναζητήσεων τών πρωτεργατών και προσελκύσθηκαν έπειδή πίστεψαν ότι ό ύπερρεαλισμός πού έμφανίζεται φαινομενικά άσυνάρτητος είναι εύκολος.

Είναι φυσικά άδύνατο νά προδικάσουμε την έτυμηγορία τοῦ μέλλοντος γιατί άγνοοῦμε ποια θά είναι ή αύριανή εύαισθησία, όταν όμως παρατηρήσουμε ότι ό ύπερρεαλισμός πού δέν έμεινε καθόλου άγνωστος και χωρίς διαφήμιση γιατί δέν κατόρθωσε νά έντυπώσει ούτε ένα στίχο του. ότι σέ κανενός τά χείλη δέν άνεβαίνει ποτέ αύτόματα ένας χαρακτηριστικός στίχος του, δέν μπορούμε παρα νά έχομε πολλές άμφιβολίες γιά την επιβίωσή του. Θεωροῦμε πολύ άπίθανο ότι θά άποχτήσει άργοτερα την καθολική έπιβολή άπό την οποία στερείται σήμερα όλα τά σημεία δείχνουν τουναντίον ότι θά είναι ύστερα άπό λίγο μουσειακός, δέν θά προκαλεί τίποτε άλλο άπό τήν περιέργεια.

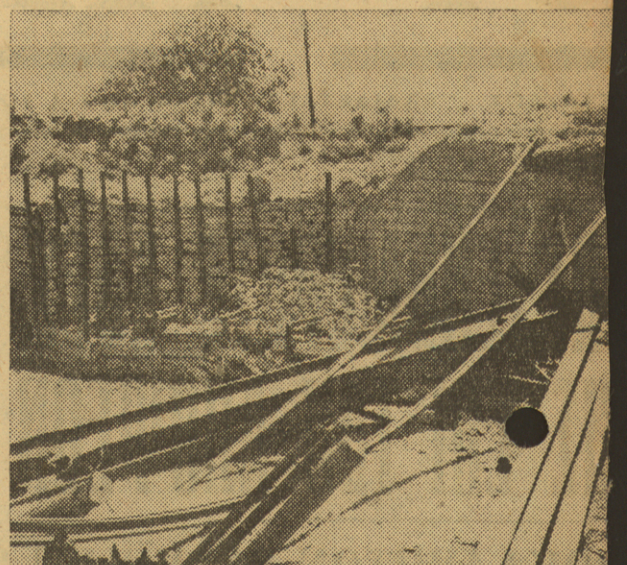
Μιά είδική λοιπόν σχολή θεωρεῖται ά πό τόν κ Καραντώνη κορυφαία και παράλληλα όλες οί άλλες σχολές μόλις άνεχτές. Δέν μίλησε άκόμα τελευταία μέ σαφέστατη έπιτιμητική διάθεση γιά τους ποιητάς της «κοσμοπολιτικής» σχολής, τόν Ούράνη, τόν Καββαδία, τόν Μπάρα; Όσο γιά τόν ίσχυρισμό του ότι άπ όλες τις σχολές μόνον ό ύπερρεαλισμός έχει έλληνικότητα είναι νομίζω, όλοτελα άστήρικτος κ' έκζητημένος. Ό ύπερρεαλισμός άπορρέει κατευθείαν άπό τήΓαλλία και την Άγγλία ό έγκλιματισμός του περιορίζεται νά χρησιμοποιήσει ό,πως κάθε άλλη σχολή πού έχει έξω την άφετηρία της εικόνες και μοτίβα έλληνικά. Άλλωστε είναι κι' ό Παλαμάς όσο τό φαντάζεται ό κ Καραντώνης ρουμελιώτης; Ό κ Παράσχος σωστά παρατήρησε ότι στή διαμόρφωση τοῦ Παλαμά συντελέσανε πολύ περισσότερο άπό τά ρουμελιώτικα και τά ξένα στοιχεία.

Πολλά σημεία των πεποιθήσεων των κ. Κατσίμπαλη και Καραντώνη προκαλοῦν σφοδρή διάθεση γιά συζητηση κι' άντίκρουση μά κι' άγανάχτηση; Άναμφισβήτητα όχι. Θά έπρεπε γι' αύτό νά πιστεύσομε ότι έχουν ίδιοτέλεια κι' αύτό άποκλείεται. Κι' όταν σφάλλουν είναι άπόλυτα καλής πίστης. Γι' αύτό θά μιλήσουμε στό έρχόμενο μου άρθρο.

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝ

Ή καταστροφική μ

Κατά πληροφορίας τοῦ Ὑπουργείου Ἀνοικοδομήσεω
τό εἰς Νέον Μαρμαρᾶν ἐργοστάσιον κατεργασίας ξ
γασμένην καί ἀκατέργαστον ξυλείαν τήν ἐναποθηκευ
ζημία ὑπερβαίνει τά 800 ἐκατομμύρια. Εἰς τάς εἰκόν
στών: Αἱ γέφυραι Λουτροῦ καί Μαγκαζίου πλησίον τ

ΑΥΛΗ

Προχθές ή Α Ε. ό πρεσβευτής των Ήνωμένων Πολιτειῶν τῆς Άμερικῆς, ό έντιμότατος άρχηγός τῆς Άμερικανικῆς Άποστολῆς βοηθείας πρός τήν Ἑλλάδα ή κ. Ντουάϊτ Π. Γκρήσγουωλντ καθώς και ό έντιμότατος Ρόϋ Λ. Κόχραν, ύπαρχηγός τῆς Άποστολῆς έγευμάτισαν μετά τῶν Αὐτῶν Μεγαλειοτήτων.

Χθές είς τάς 10.30' π. μ. ή Α. Μ. ό Βασιλεύς έδέχθη είς συνεργασίαν τούς ύπουργούς κ. κ. Γ, Παπανδρέου Ἐσωτερικῶν, Ν. Ζέρβαν Δημοσίας Τάξεως και Δ. Χέλμην Οἰκονομικῶν και Ἐφοδιασμοῦ.

Ή Α. Μι ό Βασιλεύς έδέχθη είς άκρόασιν τόν ήγούμενον και τόν γραμματέα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πάτμου.

Αἱ Α.Α.Μ.Μ ό Βασιλεύς και ή Βασίλισσα παρέστησαν είς Τρισάγιον ψαλέν έπί τοῦ τάφου τῆς Α.Μ. τοῦ άειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου Β'. χοροστατοῦντος τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος τοῦ Πάπα και Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφόρου, ὅστις είτα παρεκάθησεν είς τό Βασιλικόν προγεύμα.

Μετά μεσημβρίαν ή Α. Μ. ό Βασιλεύς έδέχθη είς συνεργασίαν τόν ύπουργόν τῆς Ἀεροπορίας κ. Π. Κανελλόπουλον, τόν ύπουργόν Στρατιωτικῶν κ. Γ. Στράτον και τόν έπί των Ἐξωτερικῶν μόνιμον ύφυπουργόν κ. Π. Πιπινέλην.

Αἱ Α.Α.Μ.Μ. ό Βασιλεύς και ή Βασίλισσα έπέ-

Ο ΕΡΑΝΟΣ

ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣ

Ό Πρύτανις τοῦ Ἐθνικοῦ διοτριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀ Δοντᾶς πληροφορεῖ, ὅτι τό μ πιστήμιον Ἀθηνῶν διέθεσεν Ταμείου του ὑπέρ τοῦ ἐράνου τῆς Βασιλίσσης δρ 0 000 00 προσωπικόν (καθηγ ὑπάλ κλητῆρες), τάς ἀποδοχάς μιᾶ κατά μῆνα και ἐπί ἓξ μῆνας.

Προσέτι ό Πρύτανις τοῦ Πα μίου ἐπεσκέφθη τούς νοσηλε εἰς τά Νοσοκομεῖα τραυματίας νειμεν εἰς αὐτούς σιγαρέττα.

—Ἀλλά καί τό Ταμεῖον Σι Μηχανικῶν και Ἐργοληπτῶν Ἔργων ἀναγγέλλει, ὅτι τό Δ φάσισε και ἔθεσεν εἰς την τοῦ ἐράνου της Βασιλίσσης. των εἴκοσι πέντε ἑκατομμυρί των δεινοπαθούντων πληθυσ Βορείου Ἑλλαδος.

—Ὁ Ὀδοντιατρικός Σύλλογ νῶν ἀπηύθυνεν ἔκκλησιν πρό τά μέλη του, ὅπως ἔλθουν ά τόν ἔρανον της Α Μ της Βα ὑπέρ των μαχομένων ἀνδρῶν θνικοῦ στρατοῦ. Ἤδη ἐδόθ εἰς τόν εἰσπράκτορα τοῦ ὅπως ἐπισκεφθῇ τούς ὀδοντιάτ πρωτευούσης και εἰσπράξῃ τ τό ὁποῖον ἕκαστος θά διαθέσῃ ἔναρξιν τοῦ ἐράνου ὁ Ὀδον Σύλλογος Ἀθηνῶν κατέθεσε ταμείου του ὡς α' δόσιν τό π 500 000 δραχ

Διανομή ἱματισμοῦ

Ἡ [illegible] και ρωνται ἀνδρικοί, μ [illegible] εἰς τά [illegible] [illegible] [illegible]

Δυο ιδέαι όμως, τόσον της Ρωσσικής, όσον και της Αμερικανικής πολιτικής, φρονεί ο ίδιος άρθρογράφος,, αποκλείουν την ταχείαν σύγκρουσιν. Ο Στάλιν, ως δικτάτωρ της Ρωσσίας, είνε πεπεισμένος ότι άργά ή γρήγορα αι Ηνωμέναι Πολιτείαι θ' αντιμετωπίσουν οικονομικήν κρίσιν. Ο Στάλιν και οι βοηθοί του περιμένουν να συλλέξουν τα συντρίμματα όταν αι Ηνωμέναι Πολιτείαι θα υποστούν τον κλονισμόν συμπαρασύροντας και τα Κράτη που τας ακολουθούν, ίσως μετά δέκα έτη.

Αντιστρόφως ο κ. Κένναν, ενώ εργάζεται διά την διαμόρφωσιν της Αμερικανικής πολιτικής, είνε εξ ίσου πεπεισμένος ότι η Ρωσσία θα κλονισθή εσωτερικώς εντός 10 ή 15 ετών. Πιστεύει ότι οι διατάτορες που διευθύνουν την Ρωσσίαν φοβούνται τόσον ν' αναθέσουν εις άλλον και μέρος της εξουσίας των, ώστε ολόκληρον το συγκρότημα θ' αποσυντεθή. Έτσι και τα δύο μέρη υπολογίζουν ότι

Αλλ' ο Στάλιν, εφαρμόζων ένα πρόγραμμα επεκτάσεως της Ρωσσίας, δεν θα προσπαθήση να γίνη Χίτλερ ή Ναπολέων. Δεν βιάζεται, ενώ οι άλλοι εβιάζοντο.

Αντιστρόφως αι Ηνωμέναι Πολιτείαι θα προσπαθήσουν με όλα τα μέσα που διαθέτουν να εμποδίσουν την επέκτασιν της Ρωσσίας. Θα προσπαθήσουν να δημιουργήσουν αντίβαρον εις κάθε δύναμιν που χρησιμοποιεί η Ρωσσία. Κατά το σχέδιον Κένναν, θ' αναλάβουν μακράν προσπάθειαν διά να εμποδίσουν την ανάπτυξιν του Κομμουνισμού. Αναγνωρίζεται ότι η Ρωσσία δεν εργάζεται με χρονικόν πρόγραμμα. Πιστεύεται ότι η Ρωσσία θα υποχωρήση εις τινα σημεία διά ν' αποφύγη περιπλοκάς. Οι βίαιοι λόγοι πρέπει ν' αποφεύγωνται, διότι προκαλούν περισσότερον κακό παρά καλό. Εφόσον όμως η Ρωσσία δεν βιάζεται, δεν πρέπει να βιάζωνται και αι Ηνωμέναι Πολιτείαι.

Ο μηχανισμός των Ηνωμένων

σουν να χρησιμοποιήσουν την έμπρορήν των και την δύναμίν των διά ν' αναχαιτίσουν την Ρωσσίαν. Το παιγνίδι είνε ίσως επικίνδυνον, άλλ' αι Ηνωμέναι Πολιτείαι πιστεύουν ότι ο κίνδυνος είνε μικρός διότι η Ρωσσία είνε σήμερον ανίσχυρη. Και εις το βάθος της Αμερικανικής πολιτικής υπάρχει η πεποίθησις ότι είνε πιθανόν η Ρωσσία να καταρρεύση αν αναχαιτισθή επί 10 ή 15 έτη.

Η πεποίθησις αύτη στηρίζεται επί των εξής αντιλήψεων: Η ηγεσία εις την Ρωσσίαν είνε σχετικώς παλαιά και δεν έχει καμμίαν έπαφην με τον λαόν. Η εξουσία είνε συγκεντρωμένη εις τας χείρας ολίγων ανθρώπων, οι οποίοι δεν έχουν σταθεράν βάσιν άλλην από την αστυνομίαν. Αποτέλεσμα είνε μια φαινομενικήν ισχύς που ημπορεί να καλύπτη μεγάλην αδυναμίαν.

Ο λαός της Ρωσσίας είνε κουρασμένος. απογοητευμένος, δύσ-

χανισμός της Ρωσσικής εξουσίας θα καταρρεύση και θ' αποκαλυφθούν αι αδυναμίαι.

Αντιθέτως η Ρωσσία πιστεύει ότι ο οικονομικός μηχανισμός των Ηνωμένων Πολιτειών θα διαρραγή εντός ολίγων ετών, όταν δεν θα υπάρχη πλέον ζήτησις διά τα Αμερικανικά προϊόντα και η Ευρωπαϊκή οικονομία θα έχη ανασυγκροτηθή ώστε να συναγωνίζεται την Αμερικανικήν.

Αλλ' ουδεμία πλευρά πιστεύει ότι θα έκραγή πόλεμος εντός της προσεχούς δεκαετίας ή και ποτέ. Και οι δύο πιστεύουν εις την αποσύνθεσιν του άλλου. Ο Στάλιν και οι Ρώσσοι οδηγούνται από τας παλαιάς θεωρίας του Μαρξ περί αποσυνθέσεως της Κεφαλαιοκρατίας. Ο Τρούμαν και ο Μάρσαλ ζητούν κατευθύνσεις από ένα νέον «τραστ εγκεφάλων» εις το οποίον ανετέθη η διαμόρφωσις της Αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής.

Ως προς την γεωργικήν παραγωγήν — συμπεριλαμβανομένης εις ταύτην και της κτηνοτροφίας και δασοκομίας — το Κόμμα των Φιλελευθέρων αποβλέπει εις την αγροτικήν τάξιν ως εις τον κύριον συντελεστήν του ύλικού και ηθικού πολιτισμού της χώρας, τονίζει ότι η ενίσχυσις αυτής πρέπει να είνε ευρυτέρα και διότι υπέστη μεγαλειτέρας καταστροφάς και διότι πιστεύει ότι οιαδήποτε και άν είνε η έκτασις της εκβιομηχανίσεως, κυρία βάσις της οικονομίας μας θα είνε η γεωργική παραγωγή, η οποία πλην άλλων παρέχει τας δυνατότητας εις την ανάπτυξιν του υγιεστέρου βιομηχανικού κλάδου των γεωργικών βιομηχανιών. Θεωρεί επιβεβλημένην την σύστασιν και διά την γεωργίαν είδικής αναλόγου προς την βιομηχανικήν Επιτροπής με την έξασφάλισιν μεγαλυτέρας ελευθερίας εις τον αγρότην και έξατομίκευσιν της παραγωγής τούτου, η οποία πραγματοποιείται κατά το σύνολον σχεδόν διά της αυτοπροσώπου εργασίας του.

Συνιστά να ζητηθή από την Τράπεζαν Ανασυγκροτήσεως το προταθέν από την Οργάνωσιν Τροφίμων και Γεωργίας Ηνωμένων Ε-

---

ΤΩΝ ΔΥΟ ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΑΙ ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ

903174-1

της Ευρωπαϊκής τάξεως κατά της Ρωσσίας, εφ' όσον η Γερμανία έχει παύσει να είνε μεγάλη Ευρωπαϊκή Δύναμις. Ένας διακανονισμός του οποίου η διάρκεια θα εξηρτάτο από την ενεργόν παρουσίαν εις την Ευρώπην της Αμερικανικής στρατιωτικής ισχύος, θα κατεδίκαζεν άδυσωπήτως την Ευρώπην, άκόμη δε και την Ασίαν εις τρίτον παγκόσμιον πόλεμον.

Το βασικόν συμφέρον όλων, το συμφέρον που πρέπει να ένώση όλους, είνε το εξής: ο Ευρωπαϊκός διακανονισμός, ο οποίος θα λάβη τώρα μορφήν, μετά τον πόλεμον, να εύσταθήση εις τα θεμέλιά του και να μη φέρη εις σύγκρουσιν την Ρωσσίαν και την Ατλαντικήν Κοι-

νότητα. Είμεθα όμως υποχρεωμένοι να παραδεχθώμεν ότι τα Έθνη στερούνται ένίοτε φωτός, ώστε να διακρίνουν τα πραγματικά συμφέροντά των, να συμμορφώσουν τας πράξεις των εις ό,τι υπαγορεύουν. Κατά τον Εικοστόν Αιώνα ούτε τα μέν, ούτε τα δε δέν είχαν τόσην σύνεσιν. Δις κατ' επανάληψιν ενεπλάκημεν εις μέγαν πόλεμον χωρίς προηγουμένας προετοιμασίας και εις την μίαν περίπτωσιν, δέν ηδυνήθημεν να οργανώσωμεν την ειρήνην, μολονότι είμεθα νικηταί. Δέν είνε αδύνατον να επαναληφθούν τοιαύται λιποψυχίαι, διότι, ενώ χρειάζονται φωτισμένα και πολλά Έθνη διά να γίνη η ειρήνη, ένα μόνον Έθνος είνε άρκετόν να προκαλέση πόλεμον. Τοιλάχιστον ημπορούμεν να προσθέσωμεν τούτο. Μετά τον πόλεμον αυτόν η κατάστασις θα είνε τελείως σαφής έάν αποτύχωμεν εις την ειρήνην. Η αποτυχία αυτή θ' αποτελέση άμεσον προειδοποίησιν ότι κυοφορείται νέος πόλεμος και ότι δεν πρέπει να χάσωμεν καιρόν, αλλά να προετοιμασθώμεν όπως άντιμετωπίσωμεν την σύγκρουσιν. Το 1919 δέν εννοήσαμεν τίποτε και έτσι κατεστρέψαμεν την ειρήνην και κατόπιν την προετοιμασίαν διά τον πόλεμον, που ήτο αναπότρεπτος. Αυτήν την φοράν θ' αντιληφθώμεν την προειδοποίησιν, διότι διά να μάθωμεν έάν το μέλλον ανήκει εις την ειρήνην ή τον πόλεμον, θα διαθέτωμεν ένα ασφαλές σημείον επισημάνσεως. Αι απέραντοι μεθοριακαί περιοχαί, αι οποίαι εκτείνονται μεταξύ της Ρωσσίας και των Ατλαντικών Κρατών, θα ειρηνεύσουν με την συγκατάθεσιν και την επιδοκιμασίαν όλων ή με τελεσίγραφα, πιέσεις και βίαν της διπλωματίας; Αι μεθοριακαί αυταί περιοχαί αρχίζουν προς Βορράν εις την Φινλανδίαν. Περιλαμβάνουν την Σουηδίαν και, διερχόμεναι διά της Πολωνίας, τας Παραδουναβίους Χώρας και τα Βαλκανικά Έθνη. Εκτείνονται έως την Τουρκίαν. Εάν, εις την ζώνην αυτήν, η χάραξις των συνόρων και αι αποφάσεις που θα ληφθούν διά την αναγνώρισιν των Κυβερνήσεων, εμπλέξουν την Ρωσσίαν άφ' ενός και τους Δυτικούς Συμμάχους άφ' ετέρου εις άληθείς ασυμβιβάστους αντιλήψεις διά τα ζωτικά συμφέροντά των, όλοι οι λαοί θα είδοποιηθούν αυτομάτως να είνε έτοιμοι να πολεμήσουν εντός ολίγου και να εκλέξουν το στρατόπεδόν των εις την προσεχή και αναπότρεπτον σύρραξιν.

Εις την περιοχήν αυτήν της Ευρωπαϊκής ηπείρου δεν εξαρτάται από τας Ηνωμένας Πολιτείας και, πολύ περισσότερον, από την Αγγλίαν, να επιβάλουν διά της στρατιωτικής ισχύος ένα διακανονισμόν και να επιτύχουν την διάρκειάν του. Η Αμερικανική δύναμις αναπτύσσεται καλλίτερα εις την θάλασσαν και τον αέρα, παρά εις την ξηράν. Εις το εσωτερικόν της Ευρωπαϊκής ηπείρου το Αμερικανικόν ενδιαφέρον είνε μόνον έμμεσον. Εκείνο που ενδιαφέρει ουσιαστικώς τας Ηνωμένας Πολιτείας είνε ο αντίκτυπος των γεγονότων που συμβαίνουν εκεί επί των Αμερικανικών σχέσεων με μίαν Μεγάλην Δύναμιν παγκοσμίου δράσεως, όπως η Γερμανία εις το απομακρυνόμενον παρελθόν, όπως η Ρωσσία εις το γεννώμενον μέλλον.

Μέ αυτήν την άφετηρίαν είνε φυσικόν να μη ημπορούμεν να υποστηρίξωμεν εκ νέου την αντίληψιν, την οποίαν άφινε να υπονοηθή η συνθήκη των Βερσαλλιών, να επιδοκιμάσωμεν δηλαδή την διαρρύθμισιν της μεθοριακής περιοχής εις στρατιωτικόν φραγμόν, εις «ζωτικόν χώρον», απομονώνουσαν την Ρωσσίαν από την λοιπήν Ευρώπην. Στρατιωτικόν φραγμόν χωρίς άξιαν. Η Γερμανία τον διέσπασε χωρίς δυσκολίαν, από δε την Ρωσσίαν και μόνον εξηρτήθη να τον διαπεράση. Ο φραγμός αυτός δέν ημπορεί να ξαναγίνη. Ούτε η Αγγλία, ούτε η αύριανή αναγεννωμένη Γαλλία, ούτε η Αμερική δέν θα θελήσουν να φρουρήσουν εκεί σκοπόν, δέν θα ηδύναντο δε να το πράξουν και έάν άκόμη το ήθελαν. Δέν έχουν την δύναμιν. Δέν θ' αναθέ-

(Συνέχεια εις την 3ην σελίδα)

Νοσταλγός του εθνικού της έρωτα η Βαγγελιώ, άρνείται να επιστρέψη στον πύργο της, όπου σταθερά γελαστή, άπελπιστικά ευγενική, άφόρητα άπονήρευτη πλανάται η Αφροδίτη και της χτυπά στα νεύρα, της σφίγγει την ψυχή κ στερεί κάθε χαρά από τη ζωή της.

Τους τα λέει με τον τρόπο της. Αλλά οι άνθρωποι, όταν πρόκειται γι' αυτούς άλλους, βλέπουν στην ουσία τη λεπτομέρεια και καμώνονται ότι άρνούνται να συμφωνήσουν.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

ΤΟ ΧΑΣΜΑ

ΤΟΥ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΕΡΖΑΚΗ

Ένας φιλολογικός καυγάς έξέσπασε εδώ και μερικές ημέρες, που—όπως γίνεται συνήθως—ξέφυγε από το αισθητικό επίπεδο, για να καταλήξει στο προσωπικό. Το αρχικό του θέμα ξεχάστηκε εντελώς, μολονότι θα είταν πραγματικά άξιο να δώσει λαβή σε μια γενικώτερη συζήτηση, άν δέν είταν η εριστική αυτή επιπλοκή του που αποκλείει, φυσικά, οποιαδήποτε τώρα παρέμβαση. Κ' είναι άκόμη περισσότερο κρίμα γιατί, οι δυο κυριώτεροι αντίδικοι, με τα πολύ σημαντικά τους έφόδια ό καθένας, την αναμφισβήτητη αξία τους, θα μπορούσαν—έστω και με τη μορφή της διαφωνίας, που είναι πολλές φορές ή προτιμότερη,—να συμβάλουν σημαντικά στη διαφώτιση ενός προβλήματος άξιου να μας σταματήσει.

Δέν έχω λοιπόν την πρόθεση να πάρω θέση άπέναντι στο αρχικό κι' έπίμαχο θέμα: —ένα ζήτημα τεχνοκριτικής. Αντιμετωπίζω το γεγονός της φιλολογικής διαμάχης καθαυτό. Και κάνω μιάν αναπόφευκτη σκέψη: Πόσο κάποια ζητήματα, που ώστόσο ενδιαφέρουν άμεσα την πνευματική μας ύπόσταση, έχουνε χάσει την πλατύτερη κοινωνική τους άπήχηση, και παραμένουν οικογενειακές υποθέσεις ενός στενά επαγγελματικού κύκλου. Η εξήγηση, φυσικά, είναι αυτονόητη: Ζούμε σε μιάν εποχή όπου, η πίεση των έξωτερικών συνθηκών είναι τέτοια ώστε, κάθε τι που δέν έχει σχέση άμεση ή έμμεση με την πολιτική, να μοιάζει γιά τους πολλούς προκλητικά—άν όχι κωμικά—άπεδαφισμένο. Οι όπαδοί της ύποταγμένης σε πολιτικά σχήματα διανοητικής λειτουργίας τρίβουν ικανοποιημένοι τα χέρια τους, μολονότι κανείς βέβαια δέν θα είχε τη γνώμη να περιμένει άγνες πνευματικές προσλαμβάνει από ένα ζώο πανικόβλητο, γυμνό και ... σαν το όπως είναι σήμερα ο άνθρωπος. Αυτό θετο μάλιστα συμβαίνει: Εκείνοι μ... νονται να πιστεύουν ότι το σύγχρον...

Βιβλ. 80.7.42

βάσεων, τὴν ἐπανάκτησιν τῶν προπολεμικῶν πελατῶν τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων καὶ ἰδιαιτέρως τῶν καπνῶν καὶ τὴν δημιουργίαν νέων, τὴν ἐξασφάλισιν εὐρυτέρων ἀγορῶν καπνῶν ἀπὸ τὴν 'Αμερικανικὴν καπνοβιομηχανίαν αὐξανομένου τοῦ ποσοστοῦ προσμίξεως 'Ελληνικῶν καπνῶν καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τούτων καὶ εἰς τὴν 'Αγγλικὴν καπνοβιομηχανίαν κλπ.

'Ιδιαιτέρως καὶ ἀναλυτικῶς ἀσχολεῖται τὸ πρόγραμμα τῶν Φιλελευθέρων μὲ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐκ τῆς μικρᾶς πλασματικῆς ἐπισήμου τιμῆς τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος δυσχερειῶν τῶν ἐξαγωγῶν. 'Εξετάζει τὰ δύο δυνατὰ μέτρα θεραπείας, ἤτοι τὴν χορήγησιν πρίμ ἢ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τιμῆς τοῦ ἐξωτερικοῦ συν)τος εἰς βραχυμὰς εἰς τὰ ἐκ τῆς ἐλευθέρας συναλλαγῆς διαμορφούμενα πραγματικὰ ἐπίπεδα καὶ εὑρίσκει ὅτι κατ' ἀρχὴν εὐρυθμότερον καὶ ὑγιέστερον εἶναι τὸ δεύτερον μέτρον διότι πλὴν ἄλλων δι' αὐτοῦ θὰ ψυχολογικὸς πρόσφορον χρόνον τῆς πραγματοποιήσεως τῆς προσόδου.

Δεδομένου ὅμως ὅτι οὔτε ἡ ἐξαφανισθεῖσα κατὰ τὴν τελευταίαν φορολογικὴ συνείδησις τῶν φορολογουμένων εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκατασταθῇ ἀμέσως οὔτε ἡ ἀνεπάρκεια καὶ αἱ ἄλλαι μειονεκτικαὶ ἰδιότητες τῶν φοροτεχνικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ ἀστάθεια τῆς οἰκονομίας νὰ ἐκλείψουν αὐτομάτως, ἡ διαρρύθμισις θὰ ἐπιφέρῃ μὲν βελτίωσιν τινα τῶν ἐσόδων, δὲν θὰ κατορθώσῃ ὅμως νὰ συλλάβῃ ὁλόκληρον τὴν φορολογητέαν ὕλην. Ὡς ἐκ τούτου φρονεῖ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ὅτι κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον εἶναι ἀναπόφευκτος ἡ ἐπιβολὴ ἀμέσων φόρων ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων προσόδων ὡς καὶ προσωπικῶν ἐπιβαλλομένων βάσει τῆς οἰκονομικῆς δυναμικότητος τῶν φορολογουμένων, προτείνει δὲ μέτρα ἀποφυγῆς καὶ περιορισμοῦ εἰς τὸ ἐλάχιστον τῶν ἐν τοῦ ἐμπειρικοῦ χαρακτῆρος τῶν κὴν ἱκανότητα καὶ ἐκκαθάρισιν τῶν συνταξιούχων διὰ νὰ βελτιωθοῦν αἱ σημεριναὶ συντάξεις πείνης τῶν πράγματι δικαιουμένων.

Σχέδιον ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀξιοποιήσεως

Εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλαιόν του τὸ πρόγραμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀσχολεῖται μὲ τὴν κατάρτισιν μακροετοῦς μεθοδικοῦ σχεδίου ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀξιοποιήσεως, καθορίζει εἰς γενικὰς γραμμὰς τὰς βάσεις τούτου καὶ τὴν προοπτικήν, προτείνει τὴν σύστασιν ὀργάνου ἐκπονήσεως, ἐκτελέσεως καὶ παρακολουθήσεώς του καὶ καταλήγει μὲ τὰ ἑξῆς:

«Ὁ Προγραμματισμὸς καὶ ἡ ὕπαρξις σχεδίου εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς οἰκονομίας μας καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς χώρας. Κανὲν ὅμως πρόγραμμα καὶ κανὲν σχέδιον, ὁσονδήποτε ἄρτια καὶ πλήρη καὶ ἂν εἶναι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶνα: ἀποτελεσματικὰ φυγάδευσιν τῶν κεφαλαίων των εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἢ εἰς τὸ «χρυσὸ κομπόδεμα» ἡ καταστροφὴ τόσον τοῦ συνόλου ὅσον καὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἀ[illegible]ν θὰ εἶναι ἀναπόφευκτος.

Ἂν τοὐναντίον κατανοηθῇ ὅτι ἡ τύχη ὅλων μας εἶναι κοινή.

Ἂν καταστήσωμεν σκοπὸν τῆς ζωῆς μας τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ ζήσωμεν, εὐτυχοῦντες ἢ δυστυχοῦντες ἢ νὰ ἀποθάνωμεν εἰς τὸν τόπον αὐτόν.

Ἂν οἱστρηλατούμενοι ἀπὸ τὴν θέρμην τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς καὶ τὴν πίστιν εἰς τὸ μέλλον τῆς φυλῆς μας, διαποτίσωμεν κάθε γωνίαν τῆς πατρώας γῆς μὲ τὸν ἱδρῶτα τῶν μόχθων μας καὶ διαθέσωμεν ὅλας μας τὰς ὑλικάς, ἠθικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις διὰ τὴν γονιμοποίησίν της, ὄχι μὲ ἐγωϊστικὴν στενότητα, ἀλλὰ μὲ πνεῦμα ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης, ἡ σωτηρία καὶ τοῦ συνόλου καὶ τῶν ἀτόμων θὰ εἶναι ἀσφαλὴς καὶ βεβαία».

τογράφο ἀπὸ τὴν Σίρλεϋ Τέμπλ

«ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥΣ» Φυσικὴ ἱστορία σὰν παραμύθι.

«ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ» καὶ ἄλλα κατὰ διασκευὴν 'Αθηνᾶς καὶ Λίνας 'Ηλ Βλάχου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Θεωροῦμεν ὑποχρέωσίν μας ὅπως καὶ δημοσίᾳ εὐχαριστήσωμεν τοὺς ἰατροὺς τοῦ 'Ιπποκρατείου Νοσοκομείου καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς κ.κ καθηγητὴν Μιχαηλίδην, 'Ιωάννην Παυλάκην Αὐγουστάκην καὶ Μπρεδάκην διότι χάρις εἰς τὸ ἐνδιαφέρον καὶ στοργὴν ποὺ ἐπέδειξαν ἔσωσαν ἐκ βεβαίου θανάτου τὸ παιδί μας 'Ιωάννην.

'Ο οἰκογένεια
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΤΙΣΤΑΚΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

'Η 'Εθνικὴ Λυρικὴ Σκηνὴ δέχεται προσφορὰς διὰ τὴν ἐνοικίασιν Κεντρικῆς ἀποθήκης καταλλήλου διὰ τὴν ἀποθήκευσιν σκηνογραφιῶν καὶ λοιποῦ θεατρικοῦ αὐτῆς ὑλικοῦ. Αἱ προσφοραὶ αὐταὶ περιλαμβάνουσαι τὸ ποσὸν τοῦ μισθώματος καὶ τοὺς λοιποὺς ὅρους τῆς μισθώσεως δέον νὰ ὑποβληθῶσι τὸ βραδύτερον ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Διευθύνσεως τῶν Οἰκονομικῶν 'Υπηρεσιῶν τῆς Ε.Λ.Σ. ὁδὸς Φραγκλίνου Ρούσβελτ 59 (Θέατρον «'Ολύμπια»). 'Η πληρωμὴ μεσιτικῶν ἀποκλείεται.

ΕΚ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Λ.Σ.

Αὐθημερὸν παραλαμβάνετε τὸ αὐτοκίνητον ποὺ ἀγοράζετε μὲ μηνιαίας δόσεις ἀπὸ τὴν Κοινοπραξίαν. ὁδὸς Λυκούργου 12.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ
N. ΧΕ
Πατησίων, Στο
ΝΕΑ ΤΜΗΜΑΤΑ Ε
νωτάτης 'Εμπορικῆ
1ην Αὐγούστου ὥρ
καὶ 5 ½ μ. μ. 'Ε
πωλοῦνται Σημειώσ
Γεωγραφ

ΝΟΜΙΚ
ΙΑΤΡΙ
ΓΕΩΠΟΝ
Ἐναρξις τμημ
ΦΡΟΝΤΙΣΤ

ΔΗΜ. ΚΛ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟ
(Γ' Ὀρο

-Πάμε Λόλα μου, ν
νά μᾶς προσέξη..
Μᾶς τόν ἔφαγε ἡ..

74-2.

νὰ κατάλληλο νὰ δημιουργήσει σγλαοὺς πνευματικοὺς καιροὺς. Καὶ δὲν ἀπομένει, κατὰ συνέπεια, παρὰ νὰ ἐκτιμήσει κανεὶς ποιὸς εἶναι ὁ πιὸ ρεαλιστὴς ἀπὸ τοὺς δύο...

Ἂς ἀφήσουμε ὅμως τὴν εὔκολη, τὴ στρωτὴ λεωφόρο τῶν θεωριῶν. Δὲν πρόκειται πιὰ γιὰ ἕνα συγκεκριμένο φιλολογικὸ καυγᾶ, γιὰ ἕνα συμπτωματικὸ πρόβλημα ποὺ συγκινεῖ τοὺς εἰδικούς, ἢ γιὰ μιὰ περίπτωση μικρότερης ἢ μεγαλύτερης σημασίας. Ὑπάρχει κάτι σπουδαιότερο, πέρα ἀπ' ὅλ' αὐτά. Ὑπάρχει τὸ πρόβλημα τῆς σύγχρονης Τέχνης. Ἔγραψα ἄλλοτε ἐδῶ γιὰ τὴν «κρίση τοῦ βιβλίου». Στὸ τελευταῖο τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας», ὁ ἀγαπητός μου Στέλιος Ξεφλούδας πραγματεύεται τὸ ἴδιο θέμα κι' ἀναζητεῖ φιλότιμα, ἀπροκατάληπτα, τὶς ἀφορμές του. Ἀλλὰ μήπως εἶναι μονάχα αὐτό; Ἡ ἀγοραστικὴ κρίση τοῦ βιβλίου θὰ μποροῦσε, τὸ κάτω—κάτω, νὰ ἔχει ἁπλούστατα μιὰν ἐξήγηση οἰκονομική, καιρική. Τὸ μεγάλο πρόβλημα ὅμως, τὸ βασικό, εἶναι ἄλλο: Τὸ χάσμα ποὺ ἔχει δημιουργηθεῖ ἀπὸ καιρὸ τώρα ἀνάμεσα στὴ σύγχρονη Τέχνη καὶ τὸ κοινό. Ἕνα χάσμα ποὺ, εἴτε τὸ θέλουμε νὰ τὸ ἰδοῦμε εἴτε ὄχι, ὑπάρχει.

❁

Ἂς μιλήσουμε ἔξω ἀπὸ τὰ δόντια: Ἀπὸ τὶς γνωστὲς, τὶς καθιερωμένες μορφὲς Τέχνης γενικά, μονάχα ἡ ἀφηγηματικὴ πεζογραφία καὶ τὸ Θέατρο περισώζουν ἀκόμη, κατὰ ἕνα μεγάλο ποσοστό, τὴν ἐπαφὴ τους μὲ τὸ εὐρύτερο κοινό. Οἱ ἄλλες,—λυρικὴ ποίηση, μουσική, εἰκαστικὲς τέχνες,—ἔχουν ἔρθει μαζί του σὲ πλήρη διάσταση. Μιλῶ φυσικὰ γιὰ τὶς νεώτερες, τὶς σύγχρονες δηλαδή, μορφές τους. Οἱ δημιουργοί, βέβαια, μὲ τὴ γνωστὴ τάση τοῦ καλλιτέχνη νὰ φτιάχνει γύρω του σιγὰ—σιγὰ κι' ἀνεπαίσθητα ἕναν πλασματικὸν κόσμο, νομίζουνε πολλὲς φορὲς πὼς βρίσκονται σ' ἐπαφὴ μὲ τὸ κοινὸ γιατὶ κατόρθωσαν νὰ δημιουργήσουν ἕναν στενὸ κύκλο ἀπὸ θαυμαστὲς ὑποπτους ἢ κι' ἀνυπόκριτους, μυημένους ἢ ἁπλῶς σνόμπ, καλλιεργημένους ἢ ἀνόητους μὲ ἀξιώσεις. Πιστεύουν, ἀκόμη, πὼς εἶναι πρωτοπόροι, πὼς ἐργάζονται γιὰ ἕνα μέλλον κοντινὸ ὅσο κι' ἀπροσδιόριστο. Ἂς σημειωθεῖ ἐντελῶς χρονογραφικὰ ὅτι, τὸ μέλλον αὐτό, ποὺ ἄρχισε νὰ διαγράφεται στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα τούτου, ἐξακολουθεῖ καὶ τώρα, στὰ μέσα του, νὰ εἶναι μέλλον. Στὸ μεταξύ, ἡ ὠμὴ γλῶσσα τῆς πραγματικότητας λέει ὅτι, ὄχι μόνον τὸ μεγάλο, δηλαδὴ τὸ πραγματικό, κοινό, ἀλλὰ καὶ τὸ σεβαστότερο ποσοστὸ τῶν ὑποτιθέμενων μυημένων, ἂν δὲν ὑπῆρχαν οἱ κοινωνικὲς συμβάσεις κι' ἡ ἐπιδεξιομανία, θὰ τὸ ἔβαζε στὰ πόδια ἀπὸ τὶς αἴθουσες τῶν συναυλιῶν μόλις θ' ἄρχιζε ἡ ἐκτέλεση μοντέρνας μουσικῆς, θ' ἀπέστρεφε μὲ ἀγανάκτηση τὸ πρόσωπο ἀπὸ τοὺς πίνακες τῶν περισσότερων ζωγραφικῶν ἐκθέσεων.

Τί σημαίνει αὐτό; Ὅτι τὸ «κοινὸ» ἔχει δίκαιο; Ὄχι ἀναγκαστικά. Ὅποιος γνωρίζει πρόσωπα καὶ πράγματα, εἶναι σὲ θέση νὰ ξέρει ὅτι, καὶ καλλιτέχνες ἀγνοὶ ὑπάρχουνε σήμερα ὅσοι τουλάχιστον κι' ἄλλοτε, κι' ὅτι, οἱ περισσότεροι, θυσιάζουνε πολλὰ στὴ θεληματικὴ ἀντιδημοτικότητά τους. Τὸ γεγονὸς ὅμως ὑπάρχει, παραμένει, καὶ θὰ εἶταν ἐντελῶς ἀσύνετο νὰ τὸ παραβλέψουμε. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ λέει ὅτι, ποτὲ στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου ἡ σύγχρονη Τέχνη δὲν εἶχε βρεθεῖ σὲ τόση ἀποστασιη ἀπὸ τὸ λαὸ ὅσο στὴν ἐποχὴ τούτη ποὺ, μὲ τόσες τυμπανοκρουσίες κι' ἀνεξάρτητα ἀπὸ πολιτικὲς ἀποχρώσεις, κόβεται γιὰ τὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη.

❁

'Εφύλαξα τελευταία τὴ λυρικὴ ποίηση ὄχι γιὰ νὰ τὴν παραλείψω ἀλλὰ γιὰ νὰ δώσω τὸ λόγο σ'ἕναν ἁρμοδιότερό μου. Νὰ λοιπὸν τί ἔγραφε προχτὲς ὁ κ. Τ. Παπατσώνης μιλώντας γιὰ τὸ γαλλικὸ ρωμαντισμό: «Λαμαρτῖνος, Βινῦ, Οὐγκώ, Μυσσέ, πῶς νὰ μὴν τ' ἀναφέρει κανεὶς αὐτὰ τὰ ὀνόματα, ποὺ καὶ σήμερα ἀκόμη, μεταξύ μας, εἶνε συνώνυμα στὰ ἐννέα δέκατα τῶν ὁμοίων μας μὲ τὴ μόνη νοητὴ ποίηση, μὲ τὸ προσιτότερο ἰδανικὸ τοῦ λυρισμοῦ;» Τὸ κοινὸ λοιπὸν βραδυπορεῖ, εἶνε ἀνίκανο νὰ παρακολουθήσει τὶς νεώτερες ἐπιδιώξεις τῆς Τέχνης. Αὐτό, εἶναι κάτι φυσικό, κι' ὡς ἕνα σημεῖο καθιερωμένο. 'Η ἀπόσταση ὅμως ἡ συνολικὴ μετοξὺ κοινοῦ καὶ καλλιτεχνῶν, ἐπιμένω πὼς δὲν εἴτανε ποτὲ τόσο μεγάλη ὅσο τώρα. Τὸ ρωμαντικὸ κίνημα, ὕστερα ἀπὸ τὶς πρῶτες ἀντιδράσεις τῶν ψευτοκλασσικῶν, τὸ ἀγάπησε μὲ πάθος ἡ ἐποχή του. Τὸ ἐλισσαβετιανὸ θέατρο ἔζησε κατάσαρκα στὸ λαό του. 'Η ἀττικὴ τραγῳδία δὲν εἴτανε καθόλου οἰκογενειακὴν ὑπόθεση μερικῶν μυημένων. Καὶ, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, φοβᾶμαι πὼς ὁ κ. Παπατσώνης εἶναι πολὺ πιστόδοξος ὅταν καθορίζει τὸ ποσοστὸ τῶν σημερινῶν μυημένων σὲ δέκα τοὶς ἑκατό.

Δὲν ἀξιολογῶ. Διαπιστώνω. Εἶναι καιρὸς ὅμως, νομίζω, νὰ γίνει πιὰ αὐτὴ ἡ διαπίστωση. Χαίρομαι τοὺς καλλιτέχνες ποὺ πιστεύουνε στὸν ἀποστολικό τους ρόλο. Τὸ λειτούργημά τους ἐξυπακούει πάντα τὴν ὕπαρξη κάποιου στοιχείου ἡρωϊκοῦ. Μονάχα ποὺ, ὁ ἡρωϊσμὸς αὐτὸς, δὲν πρέπει ποτὲ νὰ εἶνε ἀνύποπτος καὶ νὰ ξεπέφτει στὴν αὐταρέσκεια. Σήμερα, ὅπως ἔχουνε τὰ πράμματα, καταντάει τὶς περισσότερες φορὲς νὰ βρίσκωνται σ' ἀνταπόκριση μὲ τὰ αἰτήματα τοῦ κοινοῦ μονάχα ἡ ἐμπορικὴ κι' ἡ προπαγανδιστικὴ τέχνη. Κι' αὐτὸ εἶνε κάτι ποὺ δὲν τιμάει οὔτε κι'ἐκεῖνο, οὔτε κι' ἐμᾶς.

Τί συμβαίνει; Δέχομαι ὅτι ἡ ἀπόσταση Τέχνης — κοινοῦ φαίνεται πολὺ πιὸ ἐξογκωμένη μέσα ἀπὸ τὸ πρῖσμα τοῦ τόπου μας, κι' ὅτι σ' ἄλλες, περισσότερο προηγμένες χῶρες, εἶναι σημαντικὰ μικρότερη. Δέχομαι ἀκόμη ὅτι οἱ καλλιτέχνες ἔχουνε χρέος νὰ μὴ πτοοῦνται ἀπὸ τὴ συμπτωματικὴ ἀσυνεννοησία, ἀφοῦ κατὰ ἕνα μέρος ὀφείλεται στὸ ἄξενο κλῖμα τοῦ καιροῦ μας. Νιώθω, μὲ λίγες λέξεις, τὸ δίκηο τῶν καλλιτεχνῶν, τὴν ἐσωτερικὴ ἀγωνία ποὺ τοὺς σπρώχνει νὰ συνεχίζουν τὶς ἀναζητήσεις τους ἔστω καὶ σὲ περιοχὲς ἀπίβανες, ἔρημες ἀπὸ κάθε παρουσία ἀνθρώπου. Διδαγμένος ὅμως ἀπὸ τόσα καὶ τόσα πειράματα ποὺ εἶδα νὰ χρεωκοποῦν στὸ διάστημα τὸ μεταξὺ τῶν δύο πολέμων, ἀναρωτιέμαι καὶ τοῦτο: Μήπως πολλὲς ἀπὸ τὶς καλλιτεχνικὲς φιλοδοξίες τοῦ Εἰκοστοῦ Αἰῶνα ἔχουν ἀφετηρία περισσότερο ἀπ' ὅσο ἐπιτρέπεται ἐγκεφαλική. Μήπως σπαταλιέται δυναμισμὸς πολύτιμος σὲ περιοχὲς ἄγονες. Καὶ μήπως, μέσα σ'ὅλην αὐτὴ τὴν ἀνατάραχὴ καὶ τὴν ἀνησυχία, ἐκεῖνο ποὺ ξεχνιεται τὶς περισσότερες φορὲς εἶνε ὅ,τι ἀκριβῶς θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι κ.λ. ἀφετηρία καὶ τέρμα: 'Ο ἄνθρωπος.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ

ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΘΑ
Τὸ γνωστὸν πολυτελέστατον Ξενοδοχεῖον
«ΖΑΧΑΡΑΤΟΣ
Σᾶς παρέχει ὅλας τὰς [illegible]
ΥΠΝΟΣ ΜΕΤ[illegible]ΡΡΥΣ
ΔΡΑΧ[illegible]

Ελλ. Δημ.

30.7.47. 903175.

Ελλ. Δίκα

ΕΛΛΗΝ

ΑΦΟΡΜΕΣ

ΑΝΑΓΚΗ ΨΥΧΡΑΙΜΙΑΣ

Πόλεμοι, πεῖνες, σκοτάδια, πολύωρες παρσμονὲς στὰ σπίτια, ποὺ καθὼς εἶσαν ὑποχρεωτικές. σοῦ ἔδιναν τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶσαι φυλακισμένος. ἐξασθενίσεις τῶν ὀργανισμῶν, ἀπογοητεύσεις στὸ τέλος τοῦ πολέμου, συνέχεια τῆς πολεμικῆς κατάστασης, ἐπίγνωση ὅτι ἡ μοχη ἐξακολουθεῖ καὶ ἡ καταστροφὴ ἁπλώνεται σ' ὅλη τὴ χώρα, διάχυτη μυρωδια οἴματος καὶ πυρκοϊῶν. ἀβεβαιότητες, ἀγωνίες μᾶς ἔχουν κάνει ὅλους ὑπερβολικὰ νευρικούς Μήπως εἶναι καιρὸς νὰ το συνειδητοποιήσομε; Ἡ συνειδητοποίηση, ἔστω κι' ὅταν δὲ θεραπεύει ὁλότελα. πάντα συντελεῖ στὸ νὰ ἐπιβάλει κανένας στὸν ἑαυτό του κάποια πειθαρχία. Προσέξτε: ἀκόμα καὶ οἱ καθημερινὲς συζητήσεις ἰδιωτῶν γύρω ἀπὸ ἀσήμαντα θέματα παίρνουν ἀμέσως ὀξύτατο τόνο

Οἱ λογοτεχνικὲς συζητήσεις δὲν διεξάγονται πιὰ παρὰ βίαια Ὁ λογοτεχνικὸς κόσμος ἔχει κι' ὅλας χωρισθεῖ σὲ δυὸ σοφέστατα χαραγμένα στρατόπεδα ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα μερικοὶ ζητοῦν νὰ σταθοῦν «ὑπεράνω τῆς σύρραξης» χωρὶς νὰ ἐπιτύχουν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ βάλλονται ἀπὸ τὰ δυὸ τὰ μέρη. Δὲν θέλω ὅμως σήμερα ν' ἀσχοληθῶ μὲ τὸ πολιτικὸ πάθος ποὺ στὴν κρίσιμη περίοδο ποὺ ζοῦμε δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ἀδικαιολόγητο Ἀκούω τὶς ἄλλες ἀντεγκλήσεις ποὺ δὲν ἔχουν σχέση μὲ τὴν πολιτική, τουλάχιστον ἄμεση. Ὑποπτεύομαι ὅτι γιὰ τὴ σφοδρότητά τους εὐθύνεται καὶ πάλι ἡ πολιτικὴ Παράλληλα μὲ τὴ διέγερση τῆς νευρικότητάς μας ἔχει φουντώσει μέσα μας τὸ πάθος· κι' ὅταν κυριαρχεῖ τὸ πάθος ὁ νοῦς σοστίζεται Ἴσως ὑπαίτιος εἶναι κι' ἕνας τρίτος παράγοντας. Ἡ ζωὴ τοῦ καθενὸς εἶναι σήμερα γιὰ τοὺς ὅλλους πολὺ φθηνή, πολὺ ἀμφίβολη ἡ παρατασή της. Ἡ διάρκειά της δὲν ἐξαρτᾶται πιὰ σήμερα ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὴν ἀρρωστεια καὶ καθένας αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ ζήσει ὅσο εἶναι δυνατὸ πιὸ βαστικά, νὰ προφθάσει νὰ φθάσει ὅσο εἶναι δυνατὸ πιὸ γρήγορα. Ἕνας ἀσυγκράτητος ἀρρίβισμός ἔχει ἀναπτύχθεῖ καὶ γενικευθεῖ. Κανένας δὲν ἀνέχεται κανένα ἐμπόδιο, κανένα πρόσκομμα. Μοῦ κάνει ἐντύπωση ὅτι ἀκόμα κι' εὐνοϊκὲς κριτικὲς μόνο καὶ μόνο γιατὶ ἐκφράσανε πλάϊ στοὺς ἐπαίνους καὶ κάποιες ἐπιφυλάξεις, γιατὶ δὲν ἀνακήρυξαν ἕνα ἔργο το μοναδικὸ ἀριστούργημα τῶν αἰώνων, παρόμοιο τοῦ ὁποίου δὲν γράφηκε ποτὲ κι' οὔτε θὰ ξαναγραφεῖ, γίνονται δεχτὲς μὲ ἔξαλλους θυμοὺς ἢ μὲ ἄβυθες, ἐντελῶς δυσανάλογες πικρίες, μὲ δηλώσεις σπασίματος ἢ ἐγκαταλείψης τῆς πέννας. Ἀκόμα κι' ἀθῶες κι' ἀνεύθυνες παρατηρήσεις ποὺ δὲν ἐκφράζουν τίποτε ἄλλο παρὰ καθαρὰ ἀτομικὴ γνώμη, ποὺ δὲν ἀποβλέπουν καθόλου νὰ εἶναι τελεσιδικές, προκαλοῦν σ' ἀπάντηση θρήνους ἢ βρισιές

Ὁπωσδήποτε πλεῖστοι πνευματικοὶ ἄνθρωποι ἐκφράζονται σήμερα σὰν ἀνήμερα θηρία, ἕτοιμα καὶ πρόθυμα νὰ ὁρμήσοον κάθε στιγμὴ γιὰ νὰ ἀλληλοσπαραχθοῦν Ὁ λογοτεχνικὸς κόσμος παρουσιάζει ὅσο ποτὲ ἄλλοτε τὸ θλιβερὸ καὶ οἰκτρὸ θέσμα τῆς ζούγκλας. Φαντάζομαι ὅτι καὶ σὲ ἄλλους κύκλους, μιὰ ποὺ ἡ ψυχοπάθηση δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι γενικὴ, παρατηροῦνται τὰ ἴδια φαινόμενα, ἀλλὰ περιορίζομαι στὴν περιοχὴ ποὺ μοῦ εἶναιγνώριμη καὶ ἰδιαίτερα μ' ἐνδιαφέρει

Ἡ νευρικότητα κορυφώθηκε σ' ἕναν καυγὰ ποὺ ξέσπασε τελευταία γύρω ἀπὸ τὶς κλίκες. Δὲν θὰ εἰσέρθω σήμερα στὴν οὐσία, δὲν θὰ ἀναλύσω τὸ θέμα (Ἔχει περιεχόμενο καὶ κάποτε θὰ ἐπανέρθω ἄλλ ἄλλοτε) δὲν θὰ ἐξετάσω ποιός ἔχει δίκιο καὶ ποιὸς ἔχει ἄδικο. Πιθανὸν νὰ ὑπάρχει, ὅπως συμβαίνει συνήθως. κι' ἀπὸ τὶς δυὸ πλευρὲς ἕνα ποσοστὸ μαζὶ δικαίου κι' ἀδίκου Ὅ,τι μ' ἀπασχολεῖ σήμερα καὶ μὲ συγκινεῖ εἶναι ὁ τόνος τῆς συζήτησης Κομμιὰ ψυχρασία, κομμιὰ ἀντικειμενικότητα, κομμιὰ στάθμευση στὸ ἐπίμαχο θέμα, ἀλλ' ἐπιθέσεις καθαρὰ προσωπικές, ἀνταλλαγὴ λόγων ποὺ πληγώνουν βαθειὰ καὶ θανάσιμα, ποὺ ἀνοίγουν ἀγεφύρωτα χάσματα ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, ξεσκεπάσματα τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς Ὅλα ὅσα καταγγέλλονται εἶναι ἀληθινά. εἶναι μεγαλοποιημένα, εἶναι φανταστικά; Δὲν ἔχει σημασία. Σημασία ἔχει ὅτι οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι ποὺ πρέπει περισσότερο ἀπὸ ὁποιον ἄλλο νὰ ξέρουν ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ ζωὴ τοῦ καθενὸς εἶναι χτῆμα του, ὅτι ἔχει συχνὰ πολὺ λίγη σχέση μὲ τὸ ἔργο του ὅπου μετουσιώνει τὸν ἑαυτό του, ὅτι δὲν ἀνήκει στὴ δημοσιότητα παρὰ κεῖνο που θέλησε καθένας νὰ προβάλει, ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐλαττωματικοὶ κι' ὅτι ἂν θελήσει κανένας νὰ τ' ἀποκαλύψει ὅλα θὰ φανερώσει ἕνα ἀπέραντο χωράφι σκουπιδιῶν, μέσα στὸ ὁποῖο θὰ χαθεῖ ἡ μαγεία τῆς τέχνης, λησμονοῦν ποιὰ εἶναι τὰ ὅρια μέσα στὰ ὁποῖα ὀφείλουν νὰ σταθοῦν.

Παράλληλα πληροφοροῦμαι ἔγκυρα ὅτι ἕνας λογοτέχνης συγκεντρώνει φίλους καὶ γνωστοὺς σ' ἕνα βιβλιοπωλεῖο ὅπου τοὺς κάνει ἕνα εἶδος διαλέξεων γιὰ νὰ τοὺς ἐκθέσει τὰ ἄπλυτα τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τῶν συναδέρφων του.

Κάποιος ὄχι λογοτέχνης, ἀλλὰ ποὺ διαβάζει κι' ἀγαπᾶ τὰ γράμματα καὶ παρακολούθησε τὸν καυγά. μοῦ ἔλεγε: «Τί ἐμπιστοσύνη νὰ ἔχω πιὰ στοὺς λογοτέχνες ὅταν τοὺς ἀκούω νὰ χρησιμοποιοῦν ἀναμεταξύ τους μιὰ γλῶσσα ποὺ ἁρμόζει μονον στοὺς ἀχθοφόρους τῆς ἀγορᾶς; Ἀηδίασα».

Νομίζω ὅτι ἡ παροτήρηση αὐτοῦ τοῦ καλοπροαίρετου ἀνθρώπου πρέπει νὰ ἀντιχήσει σὰν σῆμα κινδύνου. S.O.S. Δὲν καταλαβαίνομε ὅτι ἅμα ἐξευτελίζομε καὶ ρεζιλεύομε τὸν συνάδερφό μας ρίχνυμε ἀντανακλαστικὰ λάσπη στὸν ἴδιο τεν ἑαυτό μας, ὅτι πολὺ ζημιωνόμαστε, κι ἴσως κι' ἀνεπανόρθωτα, ἅμα οἱ ἴδιοι καταρρίχνομε τὸ κῦρος καὶ τὸ κι' ὅλας πολὺ κλονισμένο ἀπὸ τὸ πολιτικὰ πάθη γόητρο τοῦ πνευματικοῦ κόσμου; Καιρὸς νὰ συνέρθομε. Μέσα στὴ γενικὴ νευρικότητα καὶ ψυχοπάθεια ποιοι ἔχουν χρέος πρὶν ἀπ' ὅλους νὰ μὴν ἐγκαταλειφθοῦν στὸ ρεῦμα, νὰ φρουρησουν το πνεῦμα;

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

Ὁ Σύλλογος τῶν Ἐργατοτεχνητῶν τοῦ Δήμου Ἀθηναίω
τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως

ΕΝΑ ΔΙΑΒΗΜΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟΝ

Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Πανηπειρωτικοῦ Συνεδρίου τὸ ὁποῖον συνεκροτήθη τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακήν, παρουσιάσθη χθὲς ἐνώπιον τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν Κορυτσᾶς καὶ Ἄρτης, τοῦ βουλευτοῦ κ. Εὐ. Καλαντζῆ, τοῦ δημάρχου Ἰωαννίνων κ. Βλαχλίδη καὶ τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Θ. Πάσχου οἱ ὁποῖοι ἀνέπτυξαν πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα τὰς ἀνάγκας τῆς Ἠπείρου, ὡς καὶ τὴν ἀνάγκην ἐνισχύσεως τῶν ἐκεῖ στρατιωτικῶν δυνάμεων πρὸς ἀποσόβησιν ἐπαναλήψεως τοῦ κινδύνου τὸν ὁποῖον διέτρεξε προσφάτως ἡ Ἤπειρος. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐτόνισεν πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα ὅτι ἐκ τοῦ ἐντοπίου πληθυσμοῦ εἶναι δυνατὴ ἡ ἄμεσος στρατολόγησις δυνάμεως μιᾶς καὶ πλέον Ταξιαρχίας ἐμπειροπολέμων νέων, οἱ ὁποῖοι ὁπλιζόμενοι καὶ καταλλήλως πλαισιούμενοι ἀπὸ ἀξιωματικούς, θὰ ἠδύναντο νὰ βοηθήσουν ἀποτελεσματικῶς τὸν τακτικὸν στρατὸν εἰς τὴν ἄμυναν τῆς πολυπαθοῦς αὐτῆς περιοχῆς.

Η ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Πληροφορούμεθα ἐξ ἀγκύρου πηγῆς ὅτι ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης θὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ τοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ τὸ ὁποῖον ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσίν του ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις.

Ἀπο στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀναμένεται ἡ σχετικὴ ἄδεια τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ὅπως πλεύσῃ τὸ ἀντιτορπιλλικὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν

Αἱ ἐκδρομαὶ τῆς Περιηγητικῆς

ΜΟΥΣΙ

Η ΣΥΝΑΥΛΙ

Ποτὲ μιὰ μουσικὴ λάμψη δ
πίστηκε τόσο ἐκτυ
ὑπερέχουσα, σχεδὸν
φυσιογνωμία, ποτὲ
ἀναφέρεται σὰν φωτεινὸ ἱστορ
βολο ποὺ σ' αὐτὸν μέσα εἶδε
θεμελιώθηκε ὁ γίγας, ὁ μουσ
σιληᾶς, ὁ μεγολος ἀνάμεσα α
γάλους: ὁ Μπετόβεν

Τὸ μεγαλεῖο τῆς τέχνης τ
φαίνεται παντοῦ. Εἶναι ὁ μ
μουσικὸς ρυθμιστής, ὁ ὑπερφυ
μιουργός, ποὺ μέσ' τὴν τέχνη
ὅλες τὶς συναισθηματικὲς πτυ
ἀνθρώπινης ψυχῆς, ἀπ' τὸ πά
τὸ πόνο, ὡς τὴ χαρὰ τὴν πίστη
ἔξαρση Κάθε του μουσικὴ σκέ
νει μέσα της ἕνα ὁλοκληρο
γιατί σ' αὐτὸν ἀπευθύνονται
ἀπελπισμένα, καὶ πότε χαρούμε
σικὰ κελεύσματά του. Γιατὶ ὁλ
ἐποτελοῦσε μιὰ κοινωνία. μιὰ
νία ὅμως ἀνώτερη ἀπὸ κάθε ἀ
καὶ ἐπίγεια μικρότητα. Εἶναι
ουργὸς ποὺ κατώρθωσε νὰ ὑποτά
σχεδὸν τὶς ἀνθρώπινες ἀδυναμ
δύναμι τῆς μεγάλης μουσικ
τέχνης.

Ἡ μουσικὴ του ἀνεβαίνει σ
ψηλὲς κορυφὲς, γίνεται ποίησι
μα συμπονοιας κι' ἀγάπης. φιλ
ἀγκαλιασμένη μὲ τοὺς
λαμπρους θεϊκοὺς ὕμνους ο
πλασματων
σένιου
θρησκ
βεν
γη
εὐ
ρ
σ
φ
μ
π
τ

ΤΙ ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΕΙ

ΤΟ ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟΝ

ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

— Ἰρακινὸς Φρανκισμὸς

Μετὰ τὰς τελευταίας καταδίκας τῶν κομμουνιστῶν συνωμοτῶν τοῦ Ἰράκ, (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ «κούτβης» Γιουσοὺφ Σαλμάν, γνωστὸς ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ἐλ Φάαδ), διὰ τῶν ὁποίων κεραυνοβόλως ἐξουδετερώθησαν τὰ ἡγετικὰ στελέχη τοῦ Κ. Κ. Ἰράκ, 60 ἐν συνόλῳ, ἡ κομμουνιστικὴ δρᾶσις εἰς τὴν χώραν τοῦ Χαροὺν Ἀλ Ρασὶδ κατῆλθεν εἰς τὸ μηδέν. Μοναδικὴν ἐξαίρεσιν ἀπετέλεσε μία προκήρυξις, εἰς

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ

6.30 Γυμναστική. 6.45 Μουσική. 6.55 Πρωϊνὸ ξεκίνημα. 7.05 Μουσική. 7.15 Εἰδήσεις.—Ἀγορανομικά. 7.30 Μουσική. 8 Διὰ τὸ σπίτι καὶ τὴν Ἑλληνίδα. 8.15 Μουσική. 12 Ἐλαφρὰ μουσική. 12.15 Εἰδήσεις. 12.25 Μουσική. 12.40 Σχολικὴ ὥρα. 12.55 Ὀρχήστρα. 1.15 Εἰδήσεις. 1.25 Ἡ ὥρα τῶν ἀσθενῶν. 1.40 Ἡ ὀρχήστρα τοῦ Σταθμοῦ. 2.15 Εἰδήσεις. —Χρηματιστήριον. 2.40 Μουσικὴ διὰ τὸν καθένα. 5 Ἀνακοινώσεις. 5.15 Ἐλαφρὰ μουσική. 5.30 Σχολικὴ ὥρα. 5.45 Μουσική. 6 Ἐκπομπὴ γαλλική. 6.15 Ἑλληνικὰ τραγούδια. 6.30 Ἡ ἑλληνικὴ ὑπαιθρος. 6.40 Εἰσαγωγές. 7 Ἐκπομπὴ τῶν Ἐνόπλων μας Δυνάμεων. 7.20 Ἐμβατήρια. 7.25 Ἐκπομπὴ διὰ τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὴν Βουλγαρικήν, Γαλλικήν, Ρωσσικήν. 7.45 Ἐκπομπὴ διὰ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν εἰς τὴν Σερβικήν, Γαλλικήν,

Ελεύθερη Ελλάς
29.7.47. 9α3176.

Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Υπεύθυνος Συντάξεως: ΗΡ. Ι. ΤΖΑΘΑΣ 'Ερμοῦ 21. Τηλ. 20.711
» Τυπογραφείου: Ι. ΚΑΛΛΟΝΑΣ, Στοὰ Πάππου. Τηλ. 20—337

Ἐλεύθερες πεννιές

Ὁ κ. Παπανδρέου χαρακτηρίζει στὸ δημοσιογραφικό του ὄργανο κρίσιμες τὶς ἡμέρες τοῦτες γιατί, πλὴν τῶν ἄλλων πε ριμένει καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν «γενικοτέρων πολιτικῶν συνομιλιῶν μὲ τοὺς Ἀμερικανοὺς ἐπισήμους τοῦ Ἕλληνος ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, τῶν ὁποίων διεξεδίκησε τόσον ζηλοτύπως τὴν ἀποκλειστικότητα»!

— Ὅλο τὸ φαρμάκι ποὺ ἤπιε στὸ λοιμοκαθαρτήριο τῶν Παρισίων ὁ δυ ναμικὸς Μπερτόδουλος εἶνε χυμένο σ' αὐτή του τὴν παράγραφο, ποὺ προεξο φλεῖ χαιρέκακα τὴν ἀποτυχία τοῦ πο νηροῦ Ντίνου.

♣ Τὰ σύνορα τῆς Ἀμερικῆς, ἐπι μένει νὰ πληροφορεῖ τὸν κόσμο ὁ κ. Τσαλδάρης, εἶνε εἰς τὴν Ἑλλάδα.

— Αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια, ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ οἱ λαοπρόβλητοι κατάντησαν τὴν Ἑλλάδα ἄφραγο ἀμπέλι, ἀλλά... ἔ χει ὁ καιρὸς γυρίσματα.

♣ Μὲ τὸν τίτλο «Ἀμερικανικὴ βοή θεια» δημοσιεύουν οἱ κυβερνητικὲς ἐφη μερίδες φωτογραφία τοῦ κ. Γκρίσγου ολντ «ἐναγκαλιζομένου προστατευτικῶς παιδάκια λαϊκῶν τάξεων» τῆς Θεσσαλο νίκης.

— Τὸ στιγμιότυπο εἶνε χαρακτηρι στικὸ τῆς ἀμερικανικῆς «βοηθείας», ἀφοῦ ὁ κ. Γκρίσγουολντ δὲν φαίνεται νὰ δίνει οὔτε μιὰ σοκολατίνα νάϋλλον στὰ παιδάκια.

♣ Κάποιος ἀστυφύλακας σκότωσε μὲ δυὸ πιστολιές, γιὰ λόγους δεντέτας, ἕνα δημοτικὸ ὑπάλληλο τοῦ Πειραιῶς.

— Τὰ ἔξοδα τοῦ φόνου πληρωμένα ἀπὸ τὸ «Κράτος Δικαίου».

♣ Οἱ κ. κ. Μάξιμος καὶ Βενιζέλος ὑποσχέθηκαν στὴ νέα διοίκηση τῶν Πο λυτέκνων «ταχεῖα ἐπίλυσιν τῶν ζητη μάτων τῆς πολυτεκνικῆς τάξεως».

— Φυσικὰ αὐτὴν τήν.. ταχεῖαν ἐ πίλυσιν δὲν πρόκειται νὰ τὴν δοῦν οὔτε τὰ τέκνα τῶν τέκνων τῶν πολυτέκνων.

♣ Οἱ Ἕλληνες ἐφοπλιστὲς εἶνε ἀ νήσυχοι γιὰ τὴν πτῶση τῶν ναύλων στὰ φορτηγὰ πλοῖα.

— Ἂς μὴ στενοχωροῦνται οἱ προ στάτες τῶν Μάνθων, γιατὶ ἅμα ἀρχίσει ὁ τρίτος πόλεμος, οἱ ναῦλοι θὰ ξαναν εβοῦν.

♣ Ἡ κ. Ναντὶν Τσαλδάρη περιο δεύει τὰ «ἀνταρτόπληκτα» χωριὰ τῆς Κορινθίας καὶ μοιράζει αὐτοπροσώπως ἱματισμό, φάρμακα, ζάχαρη καὶ σοκο λάτα.

— Πόθεν ἔσχε;

♣ Ἡ Βρετανικὴ Οἰκονομικὴ Ἀπο στολὴ ἀναχωρεῖ

— Ὥρα της καλή.

♣ «Ἐχάσαμεν — δήλωσε στὴ «Μα τὲν» ὁ κ. Λ. Μακκᾶς — τὰ 80—90 ἑκατοστὰ τοῦ οἰκονομικοῦ μας ἐξοπλι σμοῦ. Δὲν ἐκρατήσαμεν παρὰ τὴν ψυ χήν μας...».

— Τὴν φασιστικὴν ψυχήν μας, θὰ πρεπε νὰ πεῖ.

♣ Ἑτέθη ὑπ' ὄψη τοῦ κ. Γκρίσγου ολντ — καὶ μάλιστα ἐκ τῶν πρώτων — τὸ ζήτημα τοῦ δημοσιοϋπαλληλικοῦ μι σθολογίου, δήλωσε ὁ κ. Στεφανόπου λος.

— Καὶ δὲν τὸ λεγε τόσες μέρες, νὰ ἑτοιμάσουν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι τὰ κουτάλια τους!...

♣ Ἀμερικανὸς «διπλωμάτης», συμ φωνώντας κάπως μὲ τὴ γνώμη τοῦ κ. Τσαλδάρη, γράφει πὼς τὰ σύνορα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν βρίσκονται στὴ θάλασσα τῆς Σαλαμίνας.

— Στὴν Ψυττάλεια μήπως;

♣ Ὁμάδα «ἀπὸ δουλευτὲς ζητᾶ ἀπὸ τὴν κυβέρνηση ν' ἀποκαταστήσει τὴν ἁρμονία στὴν ἡγεσία τοῦ στρατοῦ.

— Συμβουλεύουμε τὴν ὁμάδα νὰ ὁ λοκληρώσει τὸ διάβημά της, ζητῶντας κι' ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴ ἡγεσία νὰ ἀ ποκαταστήσει τὴν ἁρμονία στοὺς κόλ πους τῆς κυβερνήσεως.

♣ Ὁ κ. Παπανδρέου δήλωσε στὸ «Εὐρωπαϊκὸ Πρακτορεῖο Εἰδήσεων» πὼς «ἡ κυβέρνησις κρατεῖ τὴν κατάστασιν εἰς χεῖρας της»

— Ἂς τὴ σφίγγει γερά, μὴν πάει καὶ τοὺς φύγει.

♣ Ἡ ἐφημερὶς τῶν στρατοχῶν χα ρακτήριστε τὸν κ. Παπανδρέου «στῦλον καὶ κόσμημα τῆς μεγάλης κυβερνήσεως τῶν 7».

— Στῦλος ναί — τὸ λέει καὶ τὸ μπόϊ του — κοσμήματα ὅμως ἔχει ἡ κυβέρνηση πολλά, περισσότερα ἀπὸ τὰς... «οἴας κεφαλὰς» τοῦ μύθου τοῦ Αἰσώπου, ποὺ τὴν ἀποτελοῦν.

Ἀπὸ τὶς κατασκηνώσεις τῆς Πεντέλης

Παιδιὰ τῶν ἐργατῶν Πειραιῶς, ἐνῶ εἶνε ἑτοιμα νὰ φύγουν γιὰ τὴν κατασκηνωσή τους.

ΤΑ ΘΕΑΜΑΤΑ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Ἐ Φ Η Μ Ε Ρ Ι Δ Α

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τὸ μεγάφωνο τῆς κλίκας τῶν ὀπα δῶν τῆς αὐτηδονιστικῆς τέχνης, ὁ κ. Καραντώνης, καταφέρεται ἐναντίον τοῦ συντάκτου τῶν σχολίων μας πάνω στὴ διαμάχη Παναγιωτοπούλου καὶ κλίκας. Τὸν ἀποκαλεῖ «ἀνώνυμο ὑβρεογράφο» καὶ τὸν φαντάζεται σὰν ἕναν ἀποτυχη μένο, ἀπὸ κεῖνους «ποὺ περιπλανήθη καν τυχοδιωκτικὰ στὴν ποίηση, στὸ δο κίμιο, στὴ μετάφραση, ποὺ δὲν βρή κανε ποιθενὰ στέγη καὶ ποὺ καταστα λάξανε φιλόσοφοι καὶ κοινωνιολόγοι τῶν στρατιῶν τοῦ πνευματικο—πολι τικοῦ ἀριστερισμοῦ...».

— Ζήτημα τάξεως εἶνε φαίνεται νὰ ἐπαναλάβουμε ὅτι σὲ κάθε ἀνυπόγραφο ἄρθρο ἢ σημείωμα ἑνὸς μέρος τῆς εὐ θύνης τὸ ἔχει ὁ ὑπογράφων. Ἀπέναν τίας στὰ ἀνυπόγραφά μας τὴν εὐθύνη τὴν ἔχει ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἐφημερίδα: αὐ τὴ ὑπογράφει. Γι' αὐτὸ καὶ ἀνυπόγραφα σὲ κάθε πεδίο τοῦ δημοσιογραφικοῦ τομέα δημοσιεύονται ὅλα ἐκεῖνα ποὺ ἀποτελοῦν ἀπόψεις τῆς ἐφημερίδας. Περιττὸ μάλιστα νὰ ἐπισημειώσουμε ὅτι στὰ θέματα αὐτὰ περιλαμβάνονται καὶ ὅλα ὅσα εἶνε ἀπαραίτητο νὰ σχολια σθοῦν, θεωροῦνται ὅμως ἀρκετὰ ἀσή μαντα ὥστε νὰ μὴ ἀξίζουν καὶ τὴν ὑ πογραφή τοῦ συντάκτη.

— Καὶ ὡς πρὸς τοὺς «ἀποτυχημέ νους» ὁ κ. Καραντώνης φαίνεται πὼς θεωρεῖ σὰν τέτοιους ὅσους δὲν ἀποτε λοῦν μέλη τῆς κλίκας του: ὅσους δη λαδὴ δὲν μποροῦν ἀφ' ἑνὸς νὰ θαυμά ζουν τὸν ὄγκο τοῦ κ. Κατσίμπαλη καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ παρακολουθοῦν τὶς με γάλες πραγματικὰ δημιουργίες τῶν κ. Σεφέρη, Θεοτοκᾶ, Βενέζη, Ἐμπει ρικοῦ(!)... Ζητήματα γούστου!... Ἀλ λὰ νὰ μιλᾶ γιὰ «ἀποτυχημένους», ποιός; ὁ κ. Καραντώνης, αὐτὸ ὁμο λογουμένως μαρτυρεῖ ὑπέρανεπτυγμένη ἐπίδοση αὐτογνωσίας.

— Τὸ νὰ ζεῖς πραγματικὰ καθαρίζον τας μὲ τὴ γλῶσσα τὰ πιάτα τοῦ κ. Κατσίμπαλη· τὸ νὰ σοῦ ἐπιτρέπει ὁ κ. Κατσίμπαλης νὰ καθαρίζεις μὲ τὴ γλῶσσα σου τὰ πιάτα του ἐπειδὴ ὑπο κρίνεσαι τὸν παλαμιστή· τὸ νὰ παρου σιάζεσαι σὰν πνευματικὸς ἄνθρωπος μὲ τὸ νὰ γράφεις ὅ,τι σοῦ κατέβει γιὰ τὸν Παλαμᾶ γιὰ νὰ ἀρέσεις στὸν κ. Κατσίμπαλη ποὺ ξέρει ν' ἀδειάζει τὰ πιάτα ὄχι ὅμως καὶ νὰ γράφει· νὰ κολ λᾶς στὰ θνησιγενῆ περιοδικὰ καὶ νὰ παρασταίνεις τὸν κριτικό· νὰ γράφεις στὰ ἑβδομοδιαῖα καὶ, τέλος, θυθιζόμε νος αὐτάνδρος στὴ μηδαμινότητά σου, νὰ παρασταίνεις μὲ μισὴ καρδιὰ τὸν κέρβερο τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ ἀπὸ τὶς στῆλες τοῦ ὀργάνου τοῦ δημοκρατικο—σοσιαλιστικο—μοναρχικοῦ ἀπατεῶνος, γιὰ νὰ σημειώνεις τὴν παρουσία σου— ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν ἀναμφίβολα τὴν ὑψηλότερη γιὰ τὸν κ. Καραντώνη πνευ ματικὴ ἐπιτυχία καὶ ὁμολογοῦμε ὅτι ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψη δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἀ πὸ τὴν παράταξή μας ποὺ νὰ μὴν εἶνε ἀποτυχημένος...

— Στὴν ἀγωνία τῆς ἀσημότητάς τους ἀνακατεύουν τώρα καὶ τὸν κ. Μυ ριβήλη, ποὺ ἡ αἰσχρὴ πολιτεία του δὲν ἐμπόδισον τὶς στῆλες μας νὰ τοῦ ἀ ναγνωρίσουν μιὰ θέση στὴ λογοτεχνία ποὺ οὔτε ὁ ἴδιος τολμᾶ νὰ φαντασθεῖ γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ὁ Μυριβήλης ὅ μως δὲν ἀνήκει στὴν κλίκα τους — καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ κ. Καραντώνη νὰ τὸν ἀναμίξει γιὰ νὰ παρουσιάσουν ἕ να ὄνομα ἀξίας, θυμίζει τὸν μῦθο τοῦ ἡμίσονου ποὺ «ἐρωτηθεὶς ποῖον ἔχει πα τέρα, ἀπεκρίθη ὅτι: —Ὁ ἵππος εἶνε θεῖος μου...».

— Ἀνάμεσα στὰ λογῆς περιοδικὰ φύλλα ποὺ κατακλύζουν τὴν βιβλιαγο ρά, ἀξίζει νὰ ξεχωρίζεται ἕνα νέο πε-

ΞΕΠΟΥΛΗ

«...Ἀνάμεσα στοὺς
τῶν καὶ δωροδόκων καὶ
ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ κό
τρίδες τους, ποὺ προσφέ
τε στὸν ἄλλον ἀφέντη τ
μονία, ἐνῶ τὴν ἐλευθερία
λαιότερους Ἕλληνες ἦσα

ΠΟΛΛΟΙ μᾶς ρωτοῦν ἂν ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία στὸ σύ νολό της ἔχει νὰ παρουσιάσει φαινόμενο ἀνάλογο μὲ τὴ σημερινή της φάση. Ἀπαντοῦμε πὼς τὸ ἱστορικὸ φαινόμενο ἔχει δυὸ στοιχεῖα: ἕνα οὐσιαστικό, τὴ σχέση αἰτίας καὶ ἀποτελέ σματος, ποὺ ἐπαναλαμβάνεται σταθερὰ κι' ὁμοιότυπα μέσα σ' ἀνάλογα πλέγματα τῶν ἱστορι κῶν παραγόντων· καὶ ἕνα τυπικό, τὴν ἔκφραση, ποὺ καθὼς συνδέε ται μὲ τὰ εἰδικὰ στοιχεῖα τῆς ἐ ποχῆς του, εἶνε μοναδικὸ καὶ ἀ νεπανάληπτο πλέον. Ἔτσι, ὡς πρὸς τὸ τυπικό του, στοιχεῖο, τὴν εἰδικὴ δηλαδὴ μέσα στὰ στοι χεῖα καὶ τὶς συνθῆκες τῆς ἐπο χῆς μας ἔκφρασή του, τὸ φαινο μενο τοῦ παρόντος εἶνε μοναδι κὸ καὶ δὲν ἔχει οὔτε μπορεῖ νὰ ἔχει ἀναγκαῖο ἀντίστοιχο στὸ παρελθὸν ἢ στὸ μέλλον. Ὡς πρὸς τὸ οὐσιαστικὸ ὅμως στοιχεῖο του τὸ ξεπούλημα τῆς χώρας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας στὸν ξένο δυ νάστη ἀπὸ τὴν κρατοῦσα ὀλιγαρ χία γιὰ νὰ σωθεῖ ἀπὸ τὸ δημο κρατικὸ αἴτημα τοῦ λαοῦ μπο ροῦμε νὰ ποῦμε πὼς ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ μονιμότερα στοιχεῖα τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας.

♣

Κανεὶς δὲν ἀγνοεῖ πὼς ἡ ἀρ χαία ἀριστοκρατικὴ ὀλιγαρχία προσπάθησε νὰ παραδόσει τὴν Ἑλλάδα στοὺς Πέρσες: οὔτε μέ σα ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν Ἀθήνα ἔ λειψαν οἱ προδότες. Παραπολλὲς πολιτεῖες πρόσφεραν γῆν καὶ ὕ δωρ καὶ συστρατεύθηκαν μὲ τὸν Πέρση. Ἡ ἴδια ἡ Σπάρτη στὴν πρώτη ἐπιδρομὴ δὲν ἔστειλε δι όλου στρατό, ἐνῶ στὴ δεύτερη σπεκουλάροντας πάνω στὴν ἀβέ βαιη ἔκβαση καὶ προδίδοντας πά λι τὸν ἀγώνα τοῦ ἔθνους ἔστειλε τριακόσια μόνο βέβαια θύματα γ' ἀντιταχθοῦν στὶς μυριάδες τοῦ Ξέρξη. Τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴ δυνα τότητα τοῦ μεγάλου πολιτισμοῦ της δὲν ἔσωσε παρὰ ἡ ἀντίσταση τοῦ δημοκρατικοῦ [illegible] θήνας. Ἀλλὰ τὸ μεγάλο [illegible] νιο ξεπούλημα δὲν ἀρχίζει πάνω τὸν καιρὸ ποὺ [illegible] ση τῆς ἰδιοχτησίας [illegible] ται μέσα στὴ [illegible] ἀρχαιότητας. Ἡ πλουτοκρατικὴ ὀλιγαρχίες. Πλάθοντας μὲ ἀπάν νο πάθος φανατισμοῦ γιὰ [illegible] νικὴ στὴν οὐσία [illegible] —γιατὶ μέσα στὸ [illegible] λευθέρων ἡ ἀρχαία [illegible]

ΝΩΣΤΙΚΑ
ΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΑΗΜ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

λειτουργία τοῦ παιδικοῦ ψευρικοῦ συσ:ήματος ἀντιστοιχοῦν αἰσθή-ματα καὶ παρασ:άσεις εὐκίνητες, γοργές, ἐναλλάσσουσες. Γενικὲς κρίσεις, δυσκίνητοι ἠθικολογικοὶ συλλογισμοί, κατηχητικὲς ἀναπτύ-ξεις, βαθυστόχαστες ἀφηρημένες αἰσθητικὲς κρίσεις καὶ διακρίσεις βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὸ γνωστικὸ καὶ αἰσθητικὸν ὁρίζοντα τοῦ παι-διοῦ. Τὶς κρίσεις του τὸ παιδὶ θὰ τὶς βγάζη τὸ ἴδιο, ἀνάλογα μὲ τὴν ψυχικὴ του ἀνάπτυξι, προκαλούμε-νο, ὡς πόρισμα τῶν ἐκτιθεμένων πράξεων καὶ φαινομένων καὶ τὴν ὀρθό:ητα τῶν κρίσεων αὐτῶν θὰ ἐ-λέγχουν σὲ συζήτησι οἱ συμμαθη-τές του, ἡ τάξι του.

Ἡ προκήρυξι τὴν πλουσιώ:ερη πηγὴ μορφωτικῶν θεμάτων σχεδὸν ἄγνοεῖ καὶ ἐφιστᾶ τὴν προσοχὴ τῶν συγγραφέων σὲ ἔκθεσι ἀφηρη-μένων ἠθικολογικῶν διδασκαλιῶν κατὰ τὸ σύσ:ημα τῶν ἀπηοχαιω-μένων Ἀναγνωσ:ικῶν.

⁂

Ὁ σπουδαιό:ερος ὅμως ὅρος γιὰ τὴν κατανόησι καὶ χρησιμό:η-τα τοῦ Ἀναγνωσ:ικοῦ εἶνε ἡ κατα-νόησι τῆς γλώσσας, σ:ὴν ὁπόία εἶνε γραμμένο. Τὸ παιδί, ποὺ πα-άει γιὰ πρώ:η φορὰ τὸ κατώφλι τοῦ σχολείου, καταλαβαίνει τὴ γλῶσσα ποὺ φέρνει μαζί του, τὴ γλῶσσα, μὲ τὴν ὁποίαν συνεννοεῖ:αι μὲ τοὺς οἰκείους του, τοὺς γύρω του. τὴ δημο:ική γλῶσσα. Ὁ ἀναγνωσ:ι-κὸ τὸ καταλαβαίνει τὸ παιδὶ ὅ:αν εἶνε γραμμένο σ:ὴ δημο:ική.

Ἡ γλῶσσα, ὅπως εἶνε γνωστό, εἶνε μέσον, εἶνε ὄργανο συνεννοή-σεως. Μὲ τὴ γλῶσσα, τὴν προφορικὴ καὶ τὴ γραπτή, με:αδίδουμε τὶς σκέψεις μας καὶ μαθαίνουμε τὶς σκέψεις τῶν ἄλλων. Ἡ γλῶσ-σα, ὡς μέσο καὶ ὄργανο, παρακο-λουθεῖ τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἐξέλιξι ἐ-κείνων ποὺ τὴ χρησιμοποιοῦν. Τοὺς ὑπηρε:εῖ καὶ συμμορφώνεται μὲ τὶς ἀνάγκες τους. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἔχει πάγια μορφή. Ἂν προσ-κολληθοῦμε σὲ μιὰ πάγια μορφὴ τῆς γλώσσας, τού:ο σημαίνει ὅ:ι ἐ-μεῖς γιγάμασ:ε μέσον καὶ ἡ γλῶσ-σα σκοπός. Τότε τὴν ὑπηρε:οῦμε, δὲν μᾶς ὑπηρε:εῖ. Γίνεται ἡ γλῶσ-σα τό:ε ἄχρησ:η γιὰ τὴν τρέχουσα ζωή.

ΣΧΟΛΙΑ

903177.

ΤΟΥ κ. ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

I

«Δεῖξε μου τί βιβλία διαβάζεις γιὰ νὰ δῶ ἂν πρέπει νὰ σοῦ γυρίσω τὴ ράχη μου ἢ νὰ σοῦ δώσω τὸ χέρι μου», ἔλεγε κά-ποτε ὁ Παλαμᾶς. Παίρνοντας τὸ σχῆμα μονάχα τοῦ ἁλάνθαστου ἐ-τούτου κριτήριου τῆς πνευματι-κῆς ποιότητος τῶν ἀνθρώπων καὶ δίνοντάς του ἄλλο περιεχό-μενο, μποροῦμε νὰ τὸ χρησιμο-ποιήσουμε στὴν περίπτωση τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα ποὺ «κάνει» τάχα ὁ κ. Παναγιωτόπουλος,γιὰ νὰ καυτηριάσει, ὅπως λέει ὁ ἴδιος, «ἕνα καρκίνωμα τῆς πνευ-ματικῆς μας ζωῆς». Παρουσιάζε-ται ἔτσι σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀνα-ρίθμητους ὡς τωρα «θεραπευτὲς τοῦ καρκίνου», ποὺ πρὶν καλοδο-κιμάσουν τὸ νέο τους φάρμακο ἢ τὴ μέθοδό τους, τὰ διατυμπανί-ζουν καὶ γυρεύουν καὶ συνεταί-ρους ἢ εὐνοϊκοὺς πραγματογνώ-μονες. Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν πνευματικῶν συνεταίρων ποὺ βρέ-θηκαν πρόθυμοι ὥς τὰρα νὰ συντρέξουν τὸν κ. Παναγιωτόπουλο στὴ «θεραπευτικὴ του προσπά-θεια», μπορεῖ κανεὶς νὰ ἔχει ἀ-κόμη μιὰ πειστικὴ ἀπόδειξη γιὰ τὴν «ποιότητα», τὴν «ἐπιστημο-νικότητα» καὶ τὴν «πνευματικὴ στάθμη» τοῦ ἀγώνα του.

Ὅπως ἦταν φυσικὸ νὰ τὸ πε-ριμένει κανείς, μοιραῖοι σύμμα-χοι βρέθηκαν στὸ πλευρὸ τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου οἱ κομμουνι-στὲς διανοούμενοι. Δὲν ξέρουμε ἀλήθεια ἂν ὁ κ. Παναγιωτόπουλος θὰ αἰσθάνεται εὐχάριστα τὸν ἑαυτό του δίπλα σὲ τέτοιους πνευματικοὺς συντρόφους, ἢ τό-σο πολὺ θὰ τὸν κολακέψει τὸ γε-γονὸς πὼς μόνοι αὐτοὶ βρέθηκαν πρόθυμοι νὰ κατανοήσουν τὴ ση-μασία τοῦ «ἐλέγχου» του, ὥστε νὰ μὴν εἶνε σὲ θέση νὰ καταλά-βει ἀκόμη τί οὐσιαστικὰ ἐπέτυ-χε, ἐξορμῶντας παράκαιρα κι'ἀ-στόχαστα κατὰ φανταστικῶν δρα-κόντων, ἐνῶ οἱ ἀληθινοὶ δράκοι τριγυρίζουνε τὼρα μέσα στὴν αὐ-λή του, τοῦ παρουσιάζουν ὄπλα, εἶνε ἡ τιμητική του φρουρά, καὶ τοῦ δίνουν μιὰ τέτοια θέση στὴ συνείδησή τους, ὥστε νὰ ζαλίζε-ται κι' ὁ ἴδιος βλέποντας πόσο ψηλὰ τὸν ἔχουν τοποθετήσει.

«Ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, χω-ρὶς νὰ ὑστερεῖ ἀπὸ κανέναν στοὺς τομεῖς τῶν ἐπιδόσεών του, ἀλλὰ ἀπεναντίας, προπορευόμενος μάλι-στα, στάθηκε καὶ στέκεται ταυτό-χρονα μιὰ ἀπὸ τὶς λίγες στὴν πνευματικὴ μας ζωὴ πραγματικὲς παρουσίες. Ὁλάκερη ἡ κλίκα δὲ θὰ μποροῦσε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς πλάστιγγας νὰ ἀντισηκώσει τὸ βάρος αὐτῆς τῆς παρουσίας». Ἔτσι ἀποφαίνεται ἕνας ἀνώνυ-μος ὑβρεογράφος σχολιαστὴς τῆς «Ἐλεύθερης Ἑλλάδας», ἀληθινὸς «συναγωνιστὴς» τοῦ κ. Παναγιω-τόπουλου στὸ πνευματικὸ ἦθος, στὴ διακοσμητικὴ ὑβριστικὴ φρα-σεολογία, στὶς συκοφαντικὲς δια-πιστώσεις καὶ στὴν ἀπύθμενη ἀ-κρισία. Γιατὶ μονάχα μιὰ ἀπύθ-μενη ἀκρισία θὰ μποροῦσε νὰ συλ-λάβει αὐτὴ τὴν χονδροειδέστατη λαϊκὴ χρωμολιθογραφία τῆς «Ἐ-λεύθερης Ἑλλάδας», ὅπου ὁ κ. Παναγιωτόπουλος παριστάνεται ὡς ἕνα εἶδος φοβεροῦ καὶ τρομε-ροῦ Κουταλιανοῦ τῆς σύγχρονης λογοτεχνίας μας.

Ἀσφαλῶς, ὁ ἀνώνυμος ὑβρεο-γράφος τῆς «Ἐλεύθερης Ἑλλά-δας», θὰ εἶνε καμμιὰ ἀπὸ τὶς σπουδαιοφανεῖς πνευματικὲς «προ-σωπικότητες» τῶν ἀριστερῶν· κα-νένας ἀπὸ τοὺς «νέους» τῆς γε-νεᾶς τοῦ 1930, ποὺ ξεκίνησαν μὲ φιλοδοξίες μεγάλης λογοτεχνικῆς δημιουργίας, ποὺ περιπλανηθήκανε τυχοδιωκτικὰ στὴν ποίηση, στὸ δοκίμιο, στὴ μετάφραση, ποὺ δὲ βρήκανε πουθενὰ στέγη καὶ ποὺ κατασταλάξανε «φιλόσοφοι» καὶ «κοινωνιολόγοι» τῶν στρατῶνων τοῦ πνευματικο-πολιτικοῦ ἀριστε-ρισμοῦ. Ἔτσι, μὲ τὸ πρόσχημα τῆς «πολιτικῆς θέσης» καὶ ξεστο-μίζοντας διαδοχικά, ὅπως στὰ συλλαλητήρια, τὸ ἀνόητο σύνθημα: θέλουμε τ έ χ ν η - δ ρ ά σ η, καὶ ὄχι τ έ χ ν η - φ υ γ ή, ἐκμεταλλευθήκανε τὴν εὐκαιρία ποὺ τοὺς πρόσφερε ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, κι' ἀνώνυμα, ὅπως πάντα, ἐκδικηθήκανε τὰ ἀποτυχη-μένα τους λογοτεχνικὰ νειάτα. Εἶνε, ἀλήθεια, γλυκύτατος «αὐτοηδονισμὸς» — γιὰ νὰ με:αχειρι-στοῦμε μιὰ λέξη τοῦ ἀνώνυμου ὑβρεογράφου — νὰ εἶσαι ἀνύπαρ-κτος λογοτεχνικὰ καὶ νὰ φαντά-ζεσαι πὼς ὁ Σεφέρης, ὁ Μυρι-βήλης, ὁ Θεοτοκᾶς, ὁ Βενέζης, ὁ Ἐμπειρίκος, δὲ φτάνουν μήτε στὸ νυχάκι τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου. Εὐτυχῶς ποὺ ὁ Θεὸς ἔδωσε στὸν ἄνθρωπο αὐτὴ τὴν πολύτιμη δυνα-τότητα τῆς «ἐσωτερικῆς ἐλευθε-ρίας», πρᾶγμα ποὺ τὸ ἀρνιοῦνται μολαταῦτα οἱ μαρξιστὲς διανοού-μενοι τύπου Βάρναλη καὶ Λεκα-τσᾶ. Μὰ ἡ μοιρόγραφτη καταδίκη τους εἶνε ν' ἀρνιοῦνται πάντα καὶ νὰ διαστρέφουνε ὅσα εἶνε ἀ φ' ἑ α υ τ ῶ ν ἀληθινὰ καὶ πραγματικά.

Δεύτερος σύμμαχος, ὁ κ. Γ. Λαμπρινὸς τοῦ «Ριζοσπάστη», σ' ἕνα ἄρθρο του «Φαινόμενα καὶ πράγματα τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς», μᾶς κατηγορεῖ, ὅτι προσ-παθοῦμε νὰ ἐξευτελίσουμε τὸν κ. Παναγιωτόπουλο, γιατὶ δὲ γίνε-ται κι' αὐτὸς «κράχτης» τῶν ἰ-δεῶν μας. Στὸ ἴδιο ἄρθρο, ὁ κ. Λαμπρινὸς στηλιτεύει δριμύτατα τοὺς «οὐδέτερους» διανοούμενους. Μὰ δὲν εἴπαμε κι' ἐμεῖς τίποτα περισσότερο. Τὴ σιωπηλὴ «οὐδε-τερότητα» τοῦ κ. Παναγιωτόπου-λου κατηγορήσαμε. Ἐπειδὴ ὅμως κάθε «σιωπηλὸς οὐδέτερος» πα-ρουσιάζει τὴ μαθηματικὴ δυνατό-τητα νὰ βγεῖ πενῆντα τοῖς ἑκατὸ ἀριστερός, ὅταν ἀποφασίσει νὰ «μιλήσει», ὁ κ. Λαμπρινός, πιὸ ἐπιφυλακτικὸς ἀπὸ τὸν ἀνώνυμο ὑβρεογράφο συνάδελφό του, δεί-χνει στάση «εὐγενικὴν» ἀπέναντι στὸν κ. Παναγιωτόπουλο — καὶ περιμένει. Ἴσως νὰ ἐλπίζει, πὼς μιὰ ποὺ εἶτανε κάποτε ὁ κ. Πα-ναγιωτόπουλος φανατικὸς ἀντιβε-νιζελικὸς καὶ συνεργάτης ταχτικὸς τοῦ «Νέου Κράτους», εὔκολα θὰ μεταπηδήσει στὴν παράταξη ποὺ παρουσιάζεται σήμερα ἕτοιμη νὰ ἐ-πιχειρήσει τὸ σωτήριο «ἅλμα». Ἔτσι κάνανε κι' ὁ Βάρναλης, κι' ὁ Σικελιανός, κι' ἄλλοι.

II

Τρεῖς φορὲς ὥς τὼρα ὁ «Ριζο-σπάστης» — τὴν τελευταία μὲ τὸ στόμα τοῦ κ. Λαμπρινοῦ — ἰσχυ-ρίστηκε πὼς οἱ «ἐθνικιστὲς διανοούμενοι Μυριβήλης, Καραγάτσης, Θρύλος, Καραντώνης, «κατάπιαν τῶν πατριωτικὴ τους γλῶσσα μόλις τὸ Κράτος τους τοὺς κάλεσε νὰ δράσουν γιὰ λογαριασμό του σὲ κάποιες περιοχὲς ποὺ βρω-μάει μπαροῦτι γιὰ τὰ σαρκία τους». Δηλοῦμε ἐδῶ, ἐπίσημα, πὼς ὥς τὼρα δὲν εἴχαμε λάβει γνῶση καμμιᾶς τέτοιας πρότασης, καὶ βέβαια, ὁ κ Λαμπρινὸς δὲν μπορεῖ νὰ προεξοφλεῖ τὴ στάση μας. Μποροῦμε ὅμως νὰ τὸν ρω-τήσουμε κι' ἐμεῖς μὲ τὴ σειρά μας: Γιατί δὲν ἐγκαταλείπει τὰ γραφεῖα τοῦ «Ριζοσπάστη» καὶ γιατί δὲν παίρνει τὰ βουνά; Ὁ λόγος του ἐκεῖ πάνω θἀναι πιὸ ἀποτελεσματικός, παρὰ ἐδῶ.

⁂

Πολὺς λόγος γίνεται γιὰ «συμ-φιλίωση». Νομίζουμε πὼς δὲν ὑ-πάρχει ἄνθρωπος πνευματικός, ποὺ νὰ μὴ λαχταράει τὴν εἰρηνικὴ συμβίωση μὲ ὅλους ἀνεξαίρετα τοὺς συμπολίτες του καὶ τοὺς ὁ-μοεθνεῖς του, μὲ ὅλους τοὺς ἄν-θρώπους τῆς Γῆς. Τυχαίνει ὅμως τὴ «συμφιλίωση» νὰ τὴν προπα-γανδίζουν ἐπίμονα καὶ ὑποπτα οἱ ἄνθρωποι, ποὺ τότε μονάχα αἰ-σθάνουνται τὸν ἑαυτό τους χορτα-σμένο ἀπὸ ἱκανοποίηση, ὅταν οἱ ἰδεολογικοί τους ἀντίπαλοι ἀχρη-στευθοῦνε ὄχι σὰν πνεύματα, μὰ ὡς «σαρκία».

Δίνουμε τὼρα ἐδῶ ἕνα μικρὸ δεῖγμα τῆς πραγματικῆς συμφι-λιωτικῆς διάθεσης τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Στὴν τελευταία «Νέα Ἑ-στία» δημοσιεύτηκε μιὰ μετάφρα-ση ποιήματος τοῦ Μυσσέ, ὅπου ὁ μεταφραστὴς τὸ παρουσιάζει σὰν εἰρωνεία τῶν γυναικῶν τῆς «δη-μοκρατικῆς ἀντίστασης». Σὲ μιὰ εἰρωνεία, μπορεῖ κανεὶς ν' ἀπαν-τήσει μὲ μιὰ ἄλλη. Μὰ ἡ συμφι-λιωτικὴ «Ἐλ. Ἑλλάδα», τόσο πο-λὺ θύμωσε ἀπὸ τὴν εἰρωνείαν αὐ-τή, ὥστε ὑπόσχεται στὸν Διευ-θυντὴ τῆς «Νέας Ἑστίας» κ. Πέ-τρο Χάρη ἕνα ἐκτελεστικὸ ἀπό-πασμα, «καιρῷ τῷ δέοντι». Αὐτά, γιὰ ὅσους ἀκόμα ἐξακολουθοῦν νὰ πιστεύουν πὼς πραγματικὰ θέλουν τὴ «συμφιλίωση» οἱ σκαπανεῖς τοῦ ἐμφύλιου μίσους καὶ οἱ θια-σῶτες τῆς ἄσκοπης αἱματοχυσίας. Θὰ ἐξακολουθοῦμε νὰ πιστεύουμε καὶ νὰ λαχταροῦμε τὴ συμφιλίω-σ Μὰ ἂς ἀγρυπνοῦμε κι' ὅλας καὶ θὰ παρακολουθοῦμε κάθε ψεύ-τικη καὶ παραπλανητικὴ ἐκδήλωση ἐκείνων, ποὺ μὲ τὸ σύνθημα μιᾶς «κυνικὰ ἑτεροβαροῦς» συμφιλίω-σης, γυρεύουν νὰ ὑποτάξουν ξανὰ τὰ τελευταῖα ἀπομεινάρια τῆς ἀν-θοῶπινης ἐλευθερίας στὸ κατα-χθόνιο πνεῦμα τοῦ δημοκρατικο-πρόσωπου κομμουνισμοῦ...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

Η ΕΛ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ Σ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ :

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤ

ΣΥΝΔ

Ἐσωτερικοῦ:

ΕΤΗΣΙΑ	Δρχ. 25.000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	» 13.000
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	» 7.000

ΔΗΜΟΚ

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙ

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟ

—Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τοῦ Κε-τρικοῦ Ὀργανωτικοῦ Τμήματος τῆ-παρελθούσης Δευτέρας ὁ πολ:ευ-Ἔβρου κ Πασχ Οἰκονομίδης ἐσχο-τως ἐπ,σρέψα, ἐκ τῆς περιοδείας τα ἀγα τὸν Νομὸν Ἔβρου κα:ὁπ,σ τὸ Τμῆμα ἐπὶ τῆς ἐκε: κρατούσης κα: ταστάσεω, τόσον ἀπὸ γενικῆς ἀπό-ψεως ὅσον καὶ ἀπὸ κομμ:κῆς ἀπό-γανωτ,κῆς τοιαύ:ης Ἰδιαιτέρως ἐξ-ρε:ὸ ἀκμαιότα:ον ἐθν,κὸν φρόνημ-τῶν κατοίκω, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς τ-ρω:κῆς ἀντιστάσεω, τοῦ Λαοῦ τα Ἔβρου κατὰ τῶν διαφόρων μ,κρουμ-μοριῶν αἱ ὁποῖαι λυμαίνον:αι τ-περιοχὴν ἰδίως ἐξ ἀ:ας παραμεθορίο-περιοχὰς καὶ ἐτόν,σε τ ἐνοχὴν τε Βουλγάρων οἱ ὁποῖοι ἐκπ,δεύσα τοὺς συμμορίτα, εἰς τ δ,κόν στρα τόπεδον ἐντὸς τοῦ βουλγαρικοῦ ἐδ-φους. Ἐν συνεχεία ἀγ,μασε τὴν δρα σι, τῆς νομαρχ,ακῆς ἐπ:τροπῆς τ κόμματος τονίσας τὸ πγεῦμ-τῆς συμπ,σίας καὶ τῆς ἀλληλεγγύη τὸ ὁποῖον ἐπ,κρατεῖ μεταξὺ τῶν μ-λῶν καὶ τὸ θερμὸν ἐνδιαφέρον α τῶν διὰ τὴν ἐκ τοῦ πλησίον παροκ λούθησι, καὶ προώθησι τῶν λαϊκ αἰτημάτων.

Μετὰ ταῦτα συζητ,θησαν ὀργαν τ,κὰ θέματα

Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπ:τροπὴ τῆς π,τροπῆς Ἀθηνῶν ἀνακοινώνει εἰς τ τακτικὴν γ,ν θοῦσαν Τρ Ἂν Γραμματεὺς Τ λησεν ἡ ἀπο:η τ γανώσεω, που μέλ ματικά

1) Δημήτρ

σύσιώδη διοικητικὴν ἐργασίαν τουλάχιστον κατὰ δύο μῆνας.

Ὁ κ. Χέρμπερτ Λάνσνταιηλ, διευθυντὴς τῆς ΧΑΝ, ὁ ὁποῖος δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ὕποπτος διὰ τὴν παρα μικρὰν κομμουνιστικὴν δραστηριότητα, ἐχρειάσθη ν' ἀναμείνῃ περισσότερον τοῦ μηνὸς εἰς Οὐάσιγκτων ἐνῶ ἦτο ἕτοιμος ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Ἑλλάδα ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ὀπαδὸς τῆς μετα - Οὐὶρριακῆς ἀποστολῆς ὑπὸ τὸν κ. Ντουάϊτ Γκρίσουολντ, ἀρχηγὸν τῆς ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς. Ὁ ἴδιος ὁ κ. Γκρίσουολντ λέγεται ὅτι ἠναγκάσθη ν' ἀναμείνῃ ἐπὶ ἴσον περίπου χρονικὸν διάστημα, ἂν καὶ ἦτο εἰδικῶς ὁρισμένος ἀπὸ τὸν Πρόεδρον, εἰς τὸ χρηματίσει κυβερνήτης τῆς Νεμ-

λον. Ἀφήσαντες τὸ αὐτοκίνητόν τους πλησίον τοῦ Μπολζάνο, οἱ δύο ἄνδρες ἐξηρεύνησαν τὴν γύρω περιοχὴν ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας, ἐπιβαίνοντες ἡμιόνων, ἕως ὅτου ἔφθασαν εἰς μίαν βίλλαν ὅπου μία «κυρία Μπέργκμαν» διατηροῦσε ἕνα νηπιαγωγεῖον.

*

Ἦτο πολὺ ἀσθενὴς ἀπὸ καρκίνον, καὶ δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἦτο ἡ κ. Μπόρμαν. Ἐπέδειξε μάλιστα καὶ ἕνα τηλεγράφημα ἀπὸ τὸν σύζυγόν της.

Τὸ τηλεγράφημα στολμένο ἀπὸ τὸ Βερολῖνον εἰς τὸ Μπερχτεσγ-

Ράσκιν ἔμαθε ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ Μπόρμαν ἀπέθανε, ἀλλὰ ἐν γνωρίζει τί ἀπέγιναν τὰ δέκα παιδιά της.

Ἔμαθεν ἐπίσης ὅτι εἰς τὰς ἀποσκευὰς τῆς συζύγου τοῦ Μπόρμαν αἱ ἀρχαὶ κατοχῆς εὑρῆκαν σπουδαιότατα ἔγγραφα ποὺ ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ Μπόρμαν πράγματι ἐφονεύθη εἰς τὸ Βερολῖνον, καὶ ὅτι προτοῦ ἀποθάνῃ διώρισε διάδοχον «διὰ νὰ διευθύνῃ τὸν χιτλερικὸν ἀγῶνα». Καὶ αὐτὸν τὸν διάδοχον ποὺ ἐμφανίζεται ὡς πραγματικὸς Μάρτιν Μπόρμαν καὶ εἶναι ἀρχηγὸς τοῦ μυστικοῦ χιτλερικοῦ κινήματος ἀναζητοῦν τώρα αἱ ἀρχαὶ κατοχῆς...

Τίποτε ἀπὸ τὴν κίνησιν, τὴν δρᾶσιν, τὴν χαρὰν καὶ τὸ ἐμπόριον ποὺ σημειώνουν τὰ στρατεύματα εἰς τὸ Κάιρο δὲν ἀκολούθησαν τὴν μετακίνησιν τοῦ Ἀγγλικοῦ Στρατηγείου εἰς τὴν ζώνην τοῦ Σουέζ. Μόνον μερικὲς ἀγοραῖες καλλονὲς ποὺ τὶς ἐβλέπατε εἰς κάποια μπὰρ τῶν μεγάλων πόλεων, ἔμειναν πιστὲς εἰς τὸ «καθῆκον» καὶ ἀκολούθησαν τὸ γκέι... Καθισμένες ἐπάνω εἰς τὶς ξεθωριασμένες πολυθρόνες τῶν δημοσίων κέντρων, μασοῦν νωχελῶς μαστίγα καὶ στέλνουν τὸ προσκλητήριον τῆς καλλονῆς των μέσα σ' ἕνα μελαγγολικὸ ναμόγελο.

ΝΤ. ΚΟΥΤΣΟΥΜΗΣ

εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων. Ἂν τότε ἡ Ἀμερικὴ ἦτο εἰς θέσιν νὰ πείσῃ τὸν κόσμον ὅτι εἶναι ἰσχυρά, καλῶς ὡπλισμένη καὶ ἀποφασισμένη νὰ ἀντιμετωπίσῃ σθεναρῶς οἱανδήποτε πρόκλησιν, θὰ εἶχε κατορθώσει ἴσως νὰ ἀποτρέψῃ τὸν πόλεμον. Δυστυχῶς ὁ ταγματάρχης Χάους δὲν εἶχε νὰ προσφέρῃ παρὰ ὡραῖα λόγια, προσεκτικὰ διαλεγμένα ὥστε νὰ μὴ δώσῃ τὴν ἐντύπωσιν τῆς «ἀναμίξεως τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς Εὐρώπης».

Τὴν ἰδίαν ἐντύπωσιν ἐπιφυλακτικότητος καὶ κακῆς ἐννουμένης εἰρηνοφιλίας ἔδιδε τότε καὶ ἡ Ἀγγλία. Ἐτσι ἡ Γερμανία ἀπεφάσισε νὰ ἐπιτεθῇ μὲ τὴν πεποίθησιν

9013178.

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΚΑΙ ΔΟΥΛΟΙ

Σύγχρονη πολιτικὴ καὶ πνευματικὴ ζωή. — Ἀδικαιολόγητες ἐπιθέσεις τῶν «ἄκρων»

ΕΓΙΝΕ ἐπιτέλους αὐτὸ ποὺ ζήτησαν οἱ λογοτέχνης καὶ τῶν δύο ἄκρων: οἱ πνευματικοί μας ἄνθρωποι μοιράστηκαν, τοποθετήθηκαν στὴ μιὰ ἢ στὴν ἄλλη παράταξη κι' ἄρχισαν ἕνα ἀγῶνα, ποὺ σπανιώτατα περιορίζεται στὰ πνευματικὰ προβλήματα τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ τόπου μας καὶ σὲ πολὺ λίγες περιπτώσεις κατορθώνει νὰ μὴν εἶναι βραχνὴ καὶ ἀπειλητικὴ φωνή. Ἀκόμα κι' αὐτοὶ οἱ «οὐδέτεροι», ὅπως θέλησαν οἱ «στρατευμένοι» ἢ καλύτερα οἱ ὑποδουλωμένοι νὰ ὀνομάσουν καὶ νὰ δυσφημήσουν τοὺς ἀληθινὰ ἐλεύθερους πνευματικοὺς ἀνθρώπους, ἀκόμα κι' αὐτοί, αὐτοὶ περισσότερο καὶ καθαρώτερα ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους, εἶπαν καὶ τί θέλουν καὶ προπάντων πῶς ἐννοοῦν νὰ ἐργαστοῦν καὶ κυρίως δὲν ἀπέφυγαν νὰ καθορίσουν τὴ θέση τους στὴ μεγάλη αὐτὴ ὥρα τῆς ἱστορίας. Ὁ Ἄγγελος Τερζάκης, λ. χ., ἕνας ἀπὸ τοὺς «οὐδέτερους» ποὺ δέχτηκε μαζί μου τὰ πρῶτα βόλια τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς ὅταν ἑτολμήσαμε πρὶν ἀπὸ ἕξη ἑφτὰ μῆνες νὰ διαχωρίσουμε τὶς εὐθύνες μας ἀπὸ τοὺς «στρατευμένους» καὶ παραιτηθήκαμε ἀπὸ τὴν «Ἑταιρία Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν», δὲν παραλείπει μὲ τὴν τελευταία ἀρθρογραφία του νὰ διαλαλῇ τὰ καθήκοντα τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων μπροστὰ στὰ μεγάλα διλήμματα τῆς δραματικῆς ἐποχῆς μας καὶ σὲ κανέναν δὲν ἀφίνει ἀμφιβολία, οὔτε τὴν παραμικρότερη, γιὰ τοὺς ἰδεολογικοὺς προσανατολισμούς τους, ὅπως καὶ σὲ κανένα δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι σ' ἕνα κείμενό του βρῆκε πολιτικὴ ἐξάρτηση ἢ πνευματικὴ δουλειὰ μιᾶς ὁποιασδήποτε ἄλλης μορφῆς. Ἀλλὰ μήπως ὁ Βενέζης, ὁ Δημαρᾶς, ὁ Παπανοῦτσος ὁ Δημ. Εὐαγγελίδης, ὁ Ροδᾶς, ὁ Παλαιολόγος, ὁ Παράσχος, ὁ Χουρμούζιος, ὁ Χατζίνης, μὲ τὴν ἀδούλωτη σκέψη τους, δὲ δίνουν, δὲν πραγματοποιοῦν μὲ τὸν πειστικώτερο τρόπο τὴν ἔννοια τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, χωρὶς ποτὲ νὰ ξεμακραίνουν ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ πραγματικότητα καὶ χωρὶς ν' ἀρνοῦνται ὅτι ἡ τέχνη δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι καὶ κοινωνικὸ φαινόμενο; Ἔπειτα, ὁ Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, ἄλλος «οὐδέτερος» ποὺ θέλησε νὰ μὴν ἔχῃ κοινὲς εὐθύνες μὲ τὶς λογοτεχνικές μας ὀργανώσεις, δὲ θὰ εἶχε μιλήσει καθαρώτερα καὶ δὲ θὰ ἀπεφάσιζε μεγαλύτερη συμμετοχὴ στὶς ζυμώσεις ἐκεῖνες, ποὺ εἶναι καὶ τὸ δράμα καὶ ἡ δόξα τῶν κρίσιμων περιόδων τῆς ἱστορίας, ἂν δὲν εἶχε δοθῇ αὐτὴ τὴ στιγμὴ σ' ἕναν ἄλλον ἀγῶνα, ποὺ οὔτε ἡρεμώτερος εἶναι οὔτε μικρότερη καταξίωλη δυνάμεων ἀπαιτεῖ; Καὶ εἶναι δύσκολο νὰ μαντέψῃ κανεὶς τί σημαίνει ἡ στάση τοῦ Κώστα Οὐράνη, ποὺ κι' αὐτὸς ζήτησε νὰ διαγραφῇ ἀπὸ τὴν «Ἑταιρία Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν» καὶ νὰ μείνῃ «ἐλεύθερος» ἀλλὰ καὶ δὲν ἔγραψε λέξη ποὺ νὰ θεωρηθῇ εὐνοϊκὴ ἐκδήλωση γιὰ τὴν πνευματικὴ ἄκρα δεξιά;

Ἐλεύθερος, ἀληθινὰ ἐλεύθερος, μολονότι τόσο ἀγανακτισμένος ἀπὸ τὶς ποικίλες κοινωνικὲς ἀδικίες κι' τόσο συγκινημένος ἀφήνῃ τὶς ὡραίων καὶ γόνιμων διαμαρτυριῶν τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων παλαιοτέρων ἐποχῶν, μένει καὶ ὁ Γ. Φτέρης, ποὺ ἀκάλυπτος προχωρεῖ στὸν ἀγῶνα ἀλλὰ καὶ μὲ θαυμάσιο φανατισμὸ κάνει κάθε τόσο τὴν ὑπεράσπιση τοῦ πνεύματος ἀνάμεσα στοὺς τόσους κινδύνους ποὺ τὸ ζώνουν. Καὶ δὲ διστάζω νὰ θεωρήσω ἐλεύθερο πνευματικὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν Ἄλκη Θρύλο, ὅσο κι' ἂν εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς κυριώτερους στόχους τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς, ἐλεύθερο καὶ ἀφανάτιστο στὶς ἐκτιμήσεις του, ἱκανὸ νὰ κρίνῃ χωριστὰ τὰ ἔργα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους κι' ἀπὸ τὶς ἰδεολογικὲς ἢ τὶς πολιτικὲς πεποιθήσεις τους. Τὸν παρακολουθῶ μέσα στὴ μεγάλη ἑλληνικὴ κρίση καὶ πάντα τὸν βλέπω ἀνήσυχο μήπως ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν πορεία ποὺ χάραξε χρόνια τώρα ἡ πνευματική του τιμιότητα.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι καὶ ἄλλοι ἀκόμα πολιτικοὶ οὐδέτεροι, δὲν εἶναι ὅπως τοὺς βλέπουν καὶ ἡ ἄκρα ἀριστερὰ καὶ ἡ ἄκρα δεξιά, εἶναι ὅμως ἐλεύθεροι καί, καθὼς ἔχουν ἀδούλωτες τὶς δυνάμεις τους, τὶς κρατοῦν ἀκέραιες καὶ ἱκανὲς νὰ προσφέρουν τὶς ὑπηρεσίες ἀκριβῶς ἐκεῖνες, ποὺ καμμιὰ «στρατευμένη» σκέψη καὶ τέχνη δὲν ἔχει τὴν ἠρεμία νὰ ἐκτιμήσῃ καὶ γιὰ τοῦτο δὲν ἔχει καὶ τὸν τρόπο νὰ τὶς ἐπιδιώξῃ καὶ νὰ τὶς προσφέρῃ κι' αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της σὲ μιὰ χώρα ἢ καὶ σὲ πλατύτερους ἀκόμα κύκλους κοινωνικῆς ζωῆς. Ποιὸς εἶπε ποτὲ ὅτι ἡ πνευματικὴ ἐλευθερία ὁδηγεῖ στὴ σιωπὴ καὶ στὴν ἀδράνεια; Αὐτὸ τὸ διαλάλησαν μόνο ὅσοι ἀνησύχησαν ἀπὸ τὴν ἔντονη προβολὴ τοῦ αἰτήματος τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας καὶ ζήτησαν νὰ τὸ πολεμήσουν καὶ μὲ τὴ συκοφαντία ἀκόμα, καὶ μὲ τὸ διασυρμὸ πνευματικῶν ἀνθρώπων ποὺ στάθηκαν πάντα μακρυὰ ἀπὸ ὅποιες ἐπιδιώξεις καὶ μὲ τὸ ἐπιτήδειο θόλωμα τῶν νερῶν. Μιὰ εἶναι ἡ πραγματικὴ ἔννοια τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, καθαρώτατη κι' ἀστραφτερὴ σὰν σπαθὶ ποὺ ὁλοένα τὸ τροχίζει καὶ το περιποιεῖται τὸ μεγάλο πάθος: εἶναι ἡ ἀδέσμευτη δύναμη, ποὺ μένει ἀπάνω ἀπὸ λογῆς-λογῆς σκοπιμότητες, ἀπάνω σ' ὅλα τὰ δεσμά, ποὺ τίποτα δὲν εἶναι ἱκανὸ νὰ τὴν ἐναχαιτίσῃ στὸν ἔλεγχο καὶ στὸν ἔπαινό της καί, μὲ τὸν ἄδολο φανατισμό της, κάνει τὴν πιὸ πολύτιμη προσφορὰ στὸν ἄνθρωπο, ἀφοῦ κατορθώνει νὰ τοῦ δίνῃ τοὺς πιὸ σωστοὺς προσανατολισμούς, νὰ τὸν κρατάῃ μακρυὰ ἀπὸ κάθε εἴδους ἰδιοτέλεια καὶ κάθε μέρα, κάθε ὥρα, κάθε στιγμή, νὰ τοῦ ξυπνάῃ μέσα του καὶ νὰ τοῦ δυναμώνῃ τὴν ἀτομικότητά του καὶ ὅλες τὶς μικρὲς ἢ τὶς μεγάλες πρωτοβουλίες, ποὺ μποροῦν νὰ ἀναπηδήσουν μ' ἕνα δυνατὸ ἐρεθισμὸ καὶ μὲ μιὰ συστηματικὴ καταπολέμηση τῶν κρυφῶν ἢ φανερῶν νορκωτικῶν δυνάμεων καὶ τῶν παραπλανητικῶν ἐπιδράσεων.

Εἶμαι σύμφωνος μὲ ὅσους φωνάζουν ὅτι ἡ σιωπὴ δὲ συγχωρεῖται αὐτὴ τὴν κρίσιμη ὥρα. Ἀλλωστε τὴν οὐδετερότητα δὲν τὴν καταλαβαίνω οὔτε στὶς ἤρεμες ἐποχές. Κ' ἐπρόβαλα μὲ τόση ἐπιμονὴ τὸ αἴτημα τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, ἀκριβῶς γιατὶ πιστεύω ὅτι ἡ πνευματικὴ ἐλευθερία εἶναι μάχη, ἡ πιὸ σκληρὴ μάχη, μάχη μὲ ἀναρίθμητους ἐχθροὺς καὶ ὄχι σὲ ἕνα ἀλλὰ σὲ πολλὰ μέτωπα. Οἱ ἀληθινὰ ἐλεύθεροι πνευματικοὶ ἄνθρωποι οὔτε οὐδέτεροι εἶναι οὔτε, καθὼς ἐξακολουθεῖ νὰ πιστεύῃ ὁ κ. Γ.. Λαμπρινός, ζητοῦν νὰ σταθοῦν μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες τοῦ καιροῦ τους. Εἶναι ἕτοιμοι νὰ κατεβαίνουν στὴ μάχη καὶ ν' ἀντιμετωπίζουν ὅλους τοὺς κινδύνους ποὺ προκαλεῖ ἡ συμμετοχὴ σὲ ἀγῶνες, ἀλλὰ καὶ φιλοδοξοῦν νὰ ἔχουν πέρ' ἀπὸ τὶς ὑποχρεώσεις, πέρ' ἀπὸ τὸ θάρρος καὶ τὴ διάθεση τῆς θυσίας τῶν μαχητῶν, νὰ ἔχουν καὶ τὶς εὐθύνες τῶν ὁδηγῶν. Καὶ ὁδηγὸς στρατευμένος δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ὠφέλιμος καὶ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι πάνοπλος. Ἕνα μέρος τῆς ἁρματωσιᾶς του, ἕνα μέρος τοῦ ἑαυτοῦ του, κάποτε τὸ καλύτερο, ἄλλοτε τὸ χαρακτηριστικώτερο, ἔχει μείνει ἐκεῖ ποὺ ὥρισε αὐτὴ ἢ ἐκείνη ἡ σκοπιμότητα, αὐτὴ ἢ ἄλλη πολιτικὴ ἢ ἰδεολογικὴ ἐπιταγή. Μόνο ὁ ἀδούλωτος, μόνο ὁ «ἀστράτευτος» πνευματικὸς ἄνθρωπος, εἶναι ὁ μαχητὴς ποὺ θαυματουργεῖ. Εἶναι ἡ μονάδα ποὺ προετοιμάζει τὶς μεγάλες ἐκλήξεις. Κι' ἂν ἔχω ἀκόμα ἐλπίδες γιὰ τοῦτον τὸ τόπο, τὸν πολυβασανισμένο καὶ πολυαγαπημένο, εἶναι γιατὶ ἐλέπω, νοιώθω κι' ἀκούω γύρω μου πλῆθος ἀδούλωτους, πλῆθος ἐλεύθερους ἀνθρώπους, ποὺ ἔχουν καὶ πολιτικὰ καὶ ἰδεολογικὰ τοποθετηθεῖ ἀλλὰ καὶ κρατοῦν ἀκέραιο τὸ διαλλακτο τὸ δικαίωμα νὰ κάνουν ὅτι θέλουν καὶ ὅταν αὐτοὶ θέλουν τὴν προσφορά τους. καὶ, στὴν ἀνάγκη, τὴ θυσία γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

Φιλοσοφικὸν ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

9013179.

ΩΡΑ ΠΟΛΕΜΟΥ

Φαινόμενα καὶ πράγματα τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς

Γ. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥ

Α'

Ἡ ὥρα εἶναι δραματικὴ γιὰ τὴ χώρα μας. Ἡ ὀξύτατη διαμάχη φθάνει στὸ κορυφαῖο σημεῖο της. Τὸ δρᾶμα ὁδηγεῖται γοργὰ στὴ λύση του.

Κατανόηση τῆς κορυφαίας δραματικῆς στιγμῆς ποὺ περνᾶμε σημαίνει: κατανόηση τῆς ἱστορικῆς καμπῆς ποὺ περνάει τώρα ὁ λαός μας. Ἢ ἐμπρὸς ἢ πίσω. Ἢ τὸ ἄλμα ἢ τὸ τέλμα.

Στὴ σφαῖρα τῶν πνευματικῶν ἐκδηλώσεων ἡ κορυφαία στιγμὴ χαρακτηρίζεται ἀπ' ὅλα τὰ φαινόμενα καὶ τὰ πράγματα ποὺ συνοδεύουν τὴν κάθε ἀνάλογη στιγμὴ στὴν ἱστορία τῶν ἀνθρώπων. Παρακμὴ καὶ ἀντίδραση, φαυλότητα καὶ ἔλλειψη πίστης, ἀλόγιστοι φανατισμοὶ καὶ προσκόλληση στὴν παράδοση, ἀναθεωρήσεις καὶ ἀρνήσεις ἀξιῶν καὶ βριζολογήματα καὶ συκοφαντία καὶ λιθοβολισμοί. Ἀπώλεια τοῦ προσανατολισμοῦ ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἀπώλεια τοῦ ἐδάφους. Ἀντίδραση ἀπὸ τὴν προσκόλληση σὲ καθορισμένα συμφέροντα κι' ἀπὸ τυφλὸ πάθος.

Τὸ ἕνα μέρος.

Τὸ ἄλλο σχηματίζεται ἀπὸ τὸ πλατὺ μέτωπο τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων, νέων καὶ παλιῶν, ποὺ καθορίζουν συνειδητὰ καὶ πειθαρχημένα τὴν πορεία τους μαζὶ μὲ τὸ λαό, πλάϊ στὸ λαό, ὁδηγοὶ τοῦ λαοῦ. Εἶναι οἱ ἄνθρωποιτοῦ ἄλματος μὲ ἀνοικτὰ τὰ μάτια στὸ ζωντανὸ παρὸν καὶ στὸ ζωντανώτερο μέλλον. Δὲν θὰ πεῖ κανεὶς ὅτι ἀπολείπουν καὶ δῶ τὰ πάθη, οἱ ἀνθρώπινες ἀδυναμίες καὶ ἀκόμα ἴσως οἱ φανατισμοί. Ἀλλὰ τοὺς θερμαίνει ὅλους ἡ πίστη γιὰ τὴ δημιουργικὴ δύναμη τοῦ λαοῦ, τοὺς φλογίζει τὸ ὅραμα μιᾶς εὐτυχέστερης ὥρας τοῦ ἀνθρώπου. Νέοι, νεώτεροι καὶ παλιοί, ὁ καθένας μὲ τὴν ἀγωγὴ καὶ τὴν ψυχολογία του, ἀναθρεμμένοι μέσα στὸ ἴδιο γενικὸ πνευματικὸ περιβάλλον, μὲ προτερήματα καὶ ἐλαττώματα, ὅμως ἀναδημιουργημένοι ἀπὸ τὴ νέα τους πίστη χωνεύονται συνειδητὰ μέσα στὸ ἴδιο πλατὺ μέτωπο ποὺ συγκροτεῖ ἡ ἱστορικὴ στιγμὴ γιὰ τὴν ἐπιτέλεση τοῦ προοδευτικοῦ ἄλματος.

Αὐτὰ θὰ ἔλεγα πὼς εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν δυὸ ἀντίπαλων πνευματικῶν κόσμων ποὺ συγκεντρώνονται καὶ παρατάσσονται αὐτὴ τὴ στιγμὴ γιὰ τὴμάχη ποὺ ἄρχισε κι' ὅλας. Ἂν δὲν κλυδωνιζόταν ἀνάμεσά τους ἕνα ἄλλο πλῆθος ποὺ ἐπιμένουν πεισματικὰ στὴν «οὐδετερότητα» θεωρώντας τὴν περιοχὴ τοῦ πνεύματος αὐτόνομη κι' ἄσχετη μὲ τὴν πορεία τοῦ λαοῦ τους καὶ συνεπῶς μὲ τοὺς πολιτικούς του ἀγῶνες.

⁂

Ἔχουνε πεῖ πὼς ἡ λυδία λίθος προσώπων καὶ πραγμάτων, ἰδεῶν καὶ συστημάτων, ἀξιῶν καὶ θεωριῶν δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν ἄμεση πράξη τῆς ζωῆς. Ἐκεῖ τελοῦνται ὅλα καὶ ἐκεῖ δικαιώνονται ὅλα.

Ὁ δικός μας πνευματικὸς κόσμος στὴν τριπλὴ ὄψη ποὺ σημειώσαμε, ὅταν ἀπὸ παντοῦ σαλπίζεται τὸ πρόγραμμα τῆς προόδου καὶ τῆς ἐλευθερίας, κρίνεται μὲ τὴ συγκεκριμένη ἄμεση πρᾶξη τῆς ζωῆς μας σήμερα. Ἂν οἱ διακηρύξεις συμφωνοῦν μὲ τὰ ἔργα τῆς προόδου, τότε ἡ ὁποιομερίδα εἶναι δικαιωμένη. Ἂν ὄχι, εἶναι καταδικασμένη.

Ἐδῶ, ἕνα ἐρώτημα:

Ποιὰ εἶναι ἡ πνευματική μας πραγματικότητα σήμερα στὴν Ἑλλάδα;

Ἡ ἀπάντηση δὲν εἶναι καθόλου δύσκολη. Ὁποιοσδήποτε Ἕλληνας θὰ μποροῦσε νὰ σκιαγραφήσει μὲ δυὸ λόγια τὴν πνευματικὴ ἐπίδοση τοῦ καθεστῶτος.

Δὲν ὑπάρχει πρῶτ' ἀπ' ὅλα πνευματικὴ ζωὴ ὑπεύθυνα ὀργανωμένη καὶ ἐπίσημα καθοδηγούμενη ἀπὸ τὶς ἀνώτερες σφαῖρες κάποιας ἀνώτερης πνευματικῆς ἡγεσίας. Καὶ τοῦτο, γιατὶ τὸ καθεστὼς δὲν διαθέτει πνευματικὴ ἡγεσία. Ἀναζητῆστε τὴν πνευματικὴ ἀποστολὴ στοὺς ἡγήτορες τῶν δυὸ Πανεπιστημίων μας. Δὲν θὰ τὴ βρεῖτε πουθενά. Στὴ θέση της θὰ ἀντικρύσετε τὸ θέαμα τῶν κενῶν ἑδρῶν κάποιων διωγμένων προοδευτικῶν καθηγητῶν καὶ τῶν νεκροκεφαλῶν κάποιωνἄλλων ποὺ ἀνεκλήθησαν ἀπὸ τὶς τάξεις τῶν συνταξιούχων γιὰ νὰ διδάξουν τὰ σύγχρονα ἑλληνικὰ νιᾶτα τί ἐστὶ παλαιοντολογία καὶ τί ἐστὶ μυθολογία.

Προχωρῆστε. Ἀναζητῆστε κάποια καθοδηγούμενη ἢ καὶ ἁπλῶς ὡθούμενη καλλιτεχνικὴ ζωὴ μὲ ὀργανωμένες τὶς ἐκδηλώσεις της καὶ μὲ κατεύθυνση τὴν ἀξιοποίηση ἑνὸς ἀπέραντου ψυχικοῦ πλούτου ἀπὸ τὴν παράδοση καὶ τοὺς πρόσφατους μεγάλους ἀγῶνες τοῦ λαοῦ μας. Ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ ἀξιοθρήνητη ἔκθεση πέρυσι μὲ θέμα τὸν πόλεμο 1940—41, δὲν θὰ ἀντικρύσετε πουθενὰ τίποτε ἄλλο. Καὶ τοῦτο, ὄχι μόνο γιατὶ δὲν ὑπάρχει κάποιο ἐπίσημο ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ κυρίως γιατὶ τὸ καθεστὼς δὲν ἔχει μὲ τίποτα νὰ τροφοδοτήσει πνευματικά, ἰδεολογικὰ τὴν καλλιτεχνικὴ παραγωγὴ κι' ὁ πνευματικὸς κόσμος ποὺ τὸ συνοδεύει εἶναι ψυχικὰ γυμνός. Τὸ γεγονὸς καὶ μόνον ὅτι ἡ στάση του ἀπέναντι στὴν Ἀντίσταση εἶναι ἀρνητικὴ ἀπὸ τυφλὸ πολιτικὸ πάθος, τὸν καταδικάζει σὲ μιὰ ψυχικὴ ἐρημιὰ καὶ σὲ μιὰ καλλιτεχνικὴ ἀφορία χωρὶς προηγούμενο.

Προχωρῆστε ἀκόμη. Τὸ καθεστὼς βγαίνει ἀνοικτὰ καὶ πλάϊ σ' ὅλους τοὺς διωγμούς, κηρύσσει ἐπίσημα καὶ τὸ διωγμὸ τῆς δημοτικῆς γλώσσας. Καθετὶ ποὺ ἔχει σχέση μὲ τὸ λαὸ ἐξοστρακίζεται ἀπὸ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς δημόσιας ζωῆς. Γυρίζουμε μισὸν αἰῶνα πίσω. Ἡ παιδεία μας ξανόρχεται στὴν ἐποχὴ τοῦ Μιστριώτη.

Καὶ μόνον αὐτὸ τὸ γεγονὸς εἶναι ἱκανὸ νὰ χαρακτηρίσει ὅλη τὴν ἀντιδραστικὴ οὐσία καὶ τὸν ἀντιπνευματικὸ χαρακτήρα τοῦ καθεστῶτος ποὺ ἀνεμίζει ἀδιάντροπα τὴ σημαία τῆς ἀναγεννημένης φαυλοκρατίας.

⁂

Ἔ λοιπόν, αὐτὸ τὸ καθεστὼς ποὺ ἀποπνευματοποιεῖ τὴ ζωή μας, ποὺ κηρύσσει τὸν πόλεμο κατὰ τῆς δημοτικῆς γλώσσας, ποὺ ἀπονεκρώνει συνειδητὰ κάθε γόνιμη πνευματικὴ ἐκδήλωση ἔχει τοὺς κράχτες του μέσα στὸν πνευματικό μας κόσμο ποὺ ὄχι μόνον τὸ διαφημίζουν καὶ τὸ δικαιολογοῦν ἀλλὰ καὶ προσπαθοῦν νὰ μᾶς τὸ ἐπιβάλουν, πολιτικὰ καὶ πνευματικά.

Οἱ κράχτες πήρανε τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο στὰ χέρια τους. Καὶ τὸ κάμανε ρημάδι. Τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο πρέπει νὰ εἶναι ὁ ὁδηγὸς στὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ ἔθνους. Καὶ εἶναι οὐρά. Ἀποσκελετωμένο, χωρὶς πνοή, χωρὶς διάθεση καὶ δύναμη δημιουργίας, ὑπακούει στὰ κελεύσματα ἑνὸς διευθυντῆ καθημερινῆς ἐφημερίδας — μιᾶς ἀπὸ τὶς ἀποτρόπαια ἀντιδραστικὲς φυσιογνωμίες τοῦ τόπου μας ποὺ ἔχει τὴ θεωρία πὼς ἡ δημοτικὴ γλῶσσα εἶναι «ὄργανο τῶν Σλαύων»!

Ἡ Ἑλλάδα ἔχασε πέρυσι τὴν εὐκαιρία νὰ τιμηθεῖ μὲ τὸ Νόμπελ στὸ πρόσωπο τοῦ Ἄγγελου Σικελιανοῦ. Ὁ λόγος εἶναι πὼς ἐπέσανε ἀπάνω οἱ κράχτες καὶμε τὰ κρατικὰ μέσα ματαίωσαν τὴ βράβευση τῆς χώρας μας, γιατὶ ὁ Σικελιανὸς δὲν τοὺς ἀκολουθεῖ στὸ ἀνίερο ἔργο τους. Τὸ ὁμολόγησε μόλις ἐφέτος ὁ Ἄλκης Θρύλος:

«Ὅσο κι' ἂν εἶναι θλιβερὸ νὰ ξημιώθηκε ἡ Ἑλλάδα ἀπὸ τὴ μὴ ἀπονομὴ τοῦ ἐπάθλου Νόμπελ σ' ἕναν ποιητή της εἶναι ἀπόλυτα δικαιολογημένο τὸ κράτος ποὺ ἀντέδρασε σ' αὐτὴν τὴν ἀπονομή». («Ἕλλην. Αἷμα» 9.7.47).

Οἱ κράχτες ἀντικρύζουν μὲ δέος τὴν Ἀντίσταση καὶ προσπαθοῦν νὰ διασύρουν καθετὶ ποὺ τεί νει νὰ τὴν ἐξυψώσει πνευματικά, νὰ τὴ δικαιώσει ἠθικὰ καὶ νὰ τὴν ἀξιοποιήσει καλλιτεχνικά. Ἔτσι παρουσιάζονται λυσσαλέα ἐχθρικοὶ ἀπέναντι στὸ σύνολο σχεδὸν τῆς σύγχρονης λαογοτεχνικῆς παραγωγῆς μας. Ἂν τοὺς ρωτήσετε τί ἔχουν νὰ παρουσιάσουν αὐτοί, θὰ σᾶς ἐπιδείξουν ἀμέσως τὶς ἀνατυπώσεις τῶν προπολεμικῶν ἔργων τους καὶ τὴ μοναδικὴ πρωτότυπη δημιουργία τους: τὸ «Μεγάλο Ὕπνο» τοῦ Μ. Καραγατση ποὺ δὲ σημειώνει ὡς ἔργο, παρὰ τὸ μεγάλον ὕπνο τῆς δικῆς τους πεζογραφικῆς παραγωγῆς.

Ἀπέναντι στὴ σταυροφορία τοῦ ἐπίσημου κράτους κατὰ τῆς δημοτικῆς γλώσσας καὶ τοῦ ἐξοστρακισμοῦ της ἀπὸ τὴν παιδεία μας οἱ κράχτες. «δημοτικιστὲς» οἱ ἴδιοι, δὲ βγάζουν τσιμουδιά Αντὶ γι' αὐτὸ ποὺ ἀποτελεῖ σήμερα βασικὸ πνευματικὸ θέμα ἑκατοντάδες συκοφαντοῦν κατὰ τοῦ Σικελιανοῦ ποὺ τολμησε νὰ μιλήσει γιὰ τὴ συμφιλίωση τῶν Ἑλλήνων. βρίζουν τὰ κορτσια τοῦ λαοῦ μας «τσοῦλες τοῦ πεζοδρομίου» γιατὶ πῆραν μέρος στὴν Ἐθνικὴ Ἀντίσταση, συκοφαντοῦν διαπρεπεῖς καὶ ἀγνοὺς πνευματικοὺς ξένους που μένουν στὸν τόπο μας γιατὶ ἡ χώρα τους δὲν τοὺς ἀνέθρεψε φασιστικά, κονταρομαχοῦν καὶ προσπαθοῦν νὰ ἐξευτελίσουν τὸν κ. Ι. Μ. Πανάγιωτόπουλο γιατὶ δὲ γίνεται κι αὐτὸς κράχτης, ἐνῶ πρὶν ἀπὸ λίγο τὸν ἐβράβευαν ἐπίσημα κι' ὅταν τὸ ἐπίσημο δικό τους κράτος τοὺς καλεῖ νὰ δράσουν γιὰ λογαριασμό του σέ κάποιες περιοχὲς ποὺ βρωμάει μπαρούτι γιὰ τὰ σαρκία τους, κατα πίνουν αὐθωρεὶ τὴν «πατριωτικὴ» γλῶσσα τους.

Φαινόμενα καὶ πράγματα δλ αὐτὰ τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς. Ἀλλὰ θὰ συνεχίσουμε στὸ ἐρχόμενο καὶ θὰ ὁλοκληρώσουμε τὸν πίνακα καὶ τὶς σκέψεις μας

Εἰκαστικὲς τέχνες

Η ΕΚΘΕΣΗ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ

Εἶναι ἡ δεύτερη ποὺ γίνεται φέτος, ἡ πρώτη ὅμως καλὰ συνθεμενη καὶ μελετημένη ἔκθεση γαλλικῆς χαρακτικῆς στὴν Ἀθήνα. Ὀργανώθηκε στὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο μὲ τὴ βοήθεια τοῦ διευθυντῆ του κ. Μερλιέ, ἀπὸ τὴν «Ἑλληνογαλλικὴ Ἕνωση Νέων» καὶ μὲ τὴν προστασία τοῦ Γάλλου πρεσβευτῆ.

Ἡ ἔκθεση εἶναι περιοδεύουσα. Ἑτοιμασθηκε ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Γαλλικῆς Χαρακτικῆς καὶ νομίζουμε πὼς στὰ προτερήματά της μποροῦν νὰ ὑπολογισθοῦν τουλάχιστο τὰ ἑξῆς: Πρῶτα-πρῶτα ἀντιπροσωπεύονται σ' αὐτὴ — ἂν ὄχι ὁλοκληρωτικὰ—χαρακτικὰ ἔργα, που ἔγιναν ἀπὸ κορυφὲς τῆς γαλλικης ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς (Ροντὲν) χαρακτικῆς πάνω ἀπὸ ἕνα αἰώνα ρα. Ἔπειτα, προτέρημά της αὐτὴ ἡ ὄχι σχολικὴ καὶ ρη ἀντιμετώπιση τῶν διαχρόνων τάσεων, μὰ ἡ προσώπευσή της. Κ ἡ πλούσια σχετικὰ κλάδους καὶ παρα κτικῆς (κυρίως "Ολ' αὐτὰ συ ὁ ξένος θεατ τῆς πολύπλ σίας μιᾶ γαλλικὴ

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ

Μορώ: Ἀντίσταση

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Ἡ μπαλλάντα τοῦ Κύρ Μέντιου

Τοῦ Κ. ΒΑΡΝΑΛΗ

Δὲ λυγᾶνε τὰ ξεράδια
καὶ πονᾶνε τὰ ρημάδια!
Κούτσα μιὰ καὶ κουτσα δυό.
τῆς ζωῆς τὸ ρημαδιό.

Μερροδούλι, ξενοδούλι!
Δέρναν οὐλοι: ἀφέντες, δοῦλοι
οὐλοι: δοῦλοι, ἀφεντικό
καὶ μ' ἀφήναν νηστικό.

Τὰ παιδιά, τὰ καλοπαίδια:
παραβγαίνανε στὴν παίδεια:
μὲ κοτρώνια στὰ φαχνά,
φοῦχτες μύγα στ' ἀχαμνά!

Ἀνωχώρι, Κατωχώρι,
ἀνηφόρι, κατηφόρι
καὶ μὲ κάμα καὶ βροχή
ὥσπου μ' ἔβγαινε ἡ ψυχή.

Εἴκοσι χρονῶ γομάρι
σήκωσα ὅλο τὸ νταμάρι
κ' ἔχτισα, στὴν ἐμπασιὰ
τοῦ χωριοῦ, τὴν ἐκκλησιά.

Καὶ ζευγάρι μὲ τὸ βόδι
(ἄλλο μπόϊ κι' ἄλλο πόδι)
ὀργωνα στὰ ρέματα
τ' ἀφεντὸς τὰ στρέματα

Καὶ στὸν πόλεμ', «ὅλα γιὰ ὅ
κουβαλοῦσα πολυβόλα
νὰ σκοτώνονται οἱ λαοὶ
γιὰ τ' ἀφέντη τὸ φαΐ.

Καὶ γι' αὐτόνε τὸν
ἐκουβάλησα τὴ νύφ
καὶ τὴν προῖκα
τὴν τιμὴ της οἱ

Ἀλλὰ μέν
μ' ἔδεναν
στὸ χ
νὰ

"Οχι ξύλο! Φόρτωμα ὅσι!
Θὰ μοῦ δώσουνε μιὰ κοχη.
λίγο πιόμα καὶ σανό,
σύνταξη τόσω χρονῶ!

Κι' ὅταν ἕνα καλὸ βράδυ
θὰ τελειώσει μου τὸ λάδι
κι' ἀμολήσω τὴν πνοή
(ἕνα πουφ! εἶν' ἡ ζωή!)

ἡ ψυχή μου θενὰ δράμει
στὴ ζεστὴ ἀγκαλιὰ τ' Αβρ
τ' ἄσπρα, τ' ἀχερένια το
νὰ φιλάει τὰ γένειά τ

Γέρασα κι' ὡς δὲ
κι' ἀχαΐρευτος κ
μὲ πετάξανε μ
νὰ μὲ φᾶνε τ

Κωλοσύρθη
στὴ σπη
—Χαῖρ
καὶ

Σ

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕ
ΤΟΥ κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠ

Στὸν τόμο ΚΒ' τοῦ
μονικοῦ περιοδικοῦ «
σελ. 252 ὁ Γ. Χατ
γράφει:
«Ὁμοίως λέγεται ἐν
τη καὶ Πελοποννήσω
νοήτου ἀνθρώ
τι κανελλοπο
ἢ καὶ ἀνελελυμένως:
λεῖ κανέλλα, ἤτ
κοῦφος, κενὸς
ὅπως ἡ κανέλλα».

Γλῶσσα καὶ ἄ

«Εἰς καμμίαν χώραν το
κηρύσσων τὸν πόλεμον
τὲ» διακηρύσσει ἀμερτώλὸς
φος («Καθημερινὴ» 13 Ἰου
μίζεται κιόλας γιὰ δεινὸς
τῆς καθαρεύουσας. Καὶ ὅμω
οὔτε τὴ γλῶσσα του. Στὴ
φραση χρειάζεται ..ρία ἀ
καὶ ἄρνηση (δὲν ἐχέφρη).
«δὲν» θὰ παραλειπόταν μό
γράφει προηγούμενα, οὐδ
διαβάσει λοιπὸν ὁ ἀδιαφε
λίγο Συντακτικὸ τοῦ συνο
Κατεβαίνη.

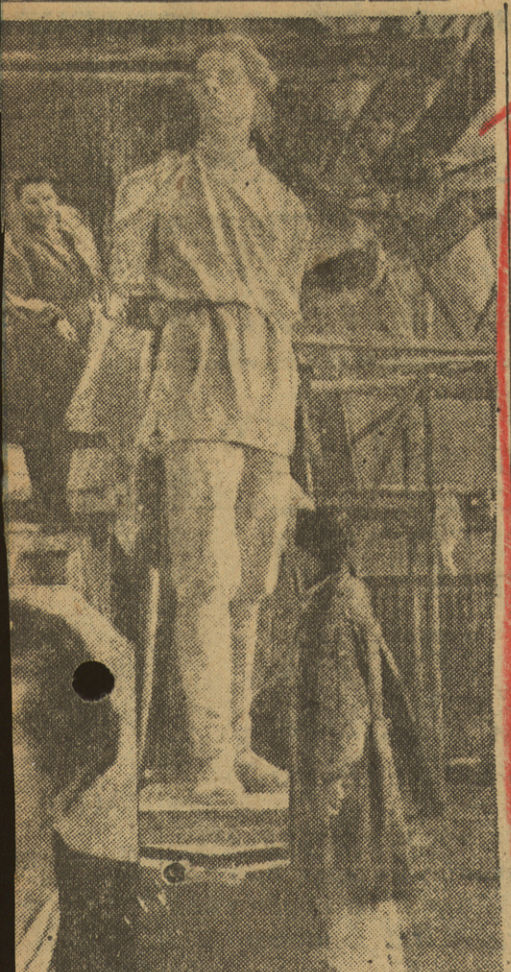
— «Ἔκαμε τὸν πόλεμο
18 στὸ μέτωπο Θεσσαλογ
ζουμε στὸ ἴδιο φύλλο (1
Θὰ νομίσετε πὼς πρόκειται
στρατηγὸ τὸ λιγώτερο, ἀ
(=διεξήγατε) τὸν πόλεμο
ὁ ἀνταποκριτὴς μιλάει γιὰ
πο τῶν γραμμάτων ποὺ ἀπ
ὑπηρέτησε στὸ πόλεμο ἐκ
πειδὴ αὐτὰ γράφονται εἰς
ἦταν φαίνεται ἀπαραίτητο
γαλλισμός, κατὰ τὸ «ἔκαμ
δές του» κλπ.

— «Κατάγεται ὁ ἴδιος
χωρικούς» γράφει ἕνας ἄλ
κριτής («Ἑλ. Ἑλλάδα»
Ἐκεῖνο τὸ «του» περιττεύ
λου. Μονάχα στὴ φιλολογ
γλῶσσα καὶ μονάχα προκ
ὕφος «παλαιϊκὸ», μετα
τό: «ἀτός του» (=αὐτ
Ἀλλὰ σ' ἐφημερίδα τέτο
άντίκες δὲν ἔχουν θέση

— «Στοὺς ἴδιους
στὰ ἴδια τέμπη
μιὰ κριτικὴ («Ἀ
σελ. 64). Πρόκε
τῆς μουσικῆς
νη μὲ ἑλλην
ἀφοῦ δὲ θέ
ληνικὰ
λατινικ
σὲ ἑ
στ
τ

903/80.

ΑΛΜΑ ΤΟΥ ΓΚΟΡΚΥ

διάσημη γλύπτρια, ποὺ τιμήθηκε τρεῖς μὲ τὸ βραβεῖο Στάλιν, ἑτοιμάζει τὸ ἄ-υ, ποὺ θὰ στηθεῖ στὸ «Γκόρκυ», ὅπου γεν-λος συγγραφέας στὶς ὄχθες τοῦ Βόλγα.

ΔΙΧΟΝΟΙΑ

(Τὸ φάσμα)

ΚΑΛΒΟΥ

τιζεται
οια μου
ρεχω
χην
ι.

"Ω, πόση
ὑτοῦθε
ἐφτοντας
εἶνε
υ;

οι·
ἐδῶ μέσα
γονται

ἑνα μαχαῖρι στέκεται
καταχωσμένον.

Κορασια, ἰδοὺ μητέρες
περνᾶουν. "Ελαμπον πρῶτα
τα πλήθη αὐτῶν σὰν ἀστρα·
ἐχαιροντο, και τ' ἅρπαξε
θανάσιμη ὥρα.

"Εχουσι τῶν στεφάνων τους
μαδημένα τὰ ρόδα,
γυμνὰ τ' ἀσπρα βυζιά τους
μιασμένα ἀπὸ τὰ χείλη
ἀγριων βαρβάρων.

Νὰ και οι σωροι περνάουσι
τῶν μαχίμων ἀνθρώπων,
ἔνδοξοι ναῦται, ἀείμνηστοι,
ἀνδρεῖοι στρατιῶται
κι' ἥμερος ὄχλος.

Ματαίως τὸ ἀκονισμένον
ἐγύμνωσαν σπαθί τους·
δάφνας ματαίως ἐμάζωξαν·
πᾶσαν ἐλπίδα ὁ ἄνεμος
ἔξαφνα ἐπῆρε.

"Ερημη τώρα ἡ θάλασσα
εἶνε· και ἰδοὺ μακρόθεν
ὡς νέφη εἰς τὸν ὁρίζοντα
ἐσπερινὸν, ξανοίγω
γῆν και νησία.

Ἐγκρημνισμέναι πόλεις
φαίνονται αὐτοῦ και λείψανα
πύργων, ναῶν, χωριῶν·
ἄροτρα, βάρκαις και ἅρματα
ἠμελημένα.

Ζῶντα δὲν βλέπω· οὔτ' ἄφησε
κανένα ἡ σκληρὰ τύχη
ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ἐκείνην

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

(Γύρω ἀπὸ μιὰ διαμάχη)

Μᾶς ἐρωτοῦν γιατί δὲν ἀνακατευόμαστε στὴν ἐξύτατη διαμαχη ποὺ ἄνοιξε ἀναμεσα στὸν κ. Παναγιωτόπουλο και στους περὶ τὸν κ. Κατσιμπαλη κυκλους τῆς «Ἀγγλο-ελληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως». Ὁ πρωτος τοὺς ξεσκεπάζει σὰν κλίκα ἀλληλοθαυμαζομένων οἰκοσίτων και παρασιτων πιθηκιστῶν τῶν ξένων πνευματικων διαστροφῶν —οἱ δεύτεροι διά τοῦ κ. Καραντώνη κατηγοροῦν τὸν κ. Παναγιωτόπουλο ἐπὶ πνευματικῇ ἀναξιότητι και διαβλέπουν στὴν ἐπίθεση ἐγωϊστικὰ ἐλατηρια —τὸν ἀποκλεισμὸ του ἀπὸ τὰ λογῆς ἠθικὰ και ὑλικα ὠφελήματα τῆς κλικας. "Αν δὲν ἀνακατευμαστε λοιπὸν, εἶνε ἁπλῶς γιατι διασκεδάζουμε. Ἀλλὰ ἂν πρέπει να πουμε τὴ γνώμη μας —να τὴν πουμε.

—Δὲν νομιζουμε πὼς ὁ κ. Παναγιωτόπουλος ἔχει ἄδικο στὴν ἐπίθεση του παρὰ κατὰ τοῦτο: "Οτι ὑπερέβαλε τὴ σημασία τῆς κλίκας αὐτῆς και δὲν μέτρησε τὴν ἀξια της μὲ τὸν κύκλο τῆς ἐπιδράσεώς της. Ἐπίσης νομίζουμε πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ ξεχωρισει μὲ περισσότερη ἐπιμέλεια τα σημαντικὰ πρόσωπα —ὅπως λ.χ. τὸν κ. Δημαρᾶ και τὸν κ. Ἐλύτη— ποὺ ὀργανικὰ δὲν ἀγήκουν στὴν κλίκα των κυρίως πιθηκιστῶν, μὰ ποὺ μὲ διαφορους τρόπους ἡ κλικα προστρίβεται πάνω τους ἀκριβῶς γιὰ νὰ ἔχει προβήκη στερεότερη ἀπὸ τοὺς ναρκισσισμούς της. Ἀλλὰ και ἡ ὀξύτητα τοῦ τόνου τῆς ἐπιθέσεως βλάπτει την ὑποθεση τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου, ὀχι γιατὶ πέφτει ἔξω ἀπὸ τὸ δικιο, ἀλλὰ γιατὶ δὲν εἶνε γνωριμη στο πραγματικὰ νηφάλιο πνευματικὸ του ἦθος...

—Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀδυνατοῦμε να πιστέψουμε τὸν διερμηνέα της κλικας κ. Καραντώνη —γιὰ δυο λόγους: Πρωτον, ἡ κλίκα τοῦ κ. Κατσιμπαλη και ὁ ἴδιος ἔδοσαν ἤδη τὸ μέτρο του ἤθους τους στὴν περίπτωση τοῦ κ. Κοσμᾶ Πολίτη. Ἐπειδὴ ὁ λαμπρὸς αὐτὸς λογοτεχνὴς ὑπέγραψε τὴ γνωστὴ διαμαρτυρία γιὰ τὸ νόμο των ἑκτάκτων μέτρων —διαμαρτυρία γιὰ τὴν ὀργάνωση τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ— ἡ κλίκα τὸν ἀπέλυσε ἀπὸ τὴν «Ἀγγλοελληνικὴ Ἐπιθεώρηση» και ὕστερα ,γιὰ νὰ δικαιολογηθεῖ ἡ ἀπόλυση, ὁ κ. Καραντώνης δὲν δίστασε νὰ τοῦ προσαψει ομοσια, κατ' ἐντολὴν τῆς κλικας, ἀνικανότητα —νὰ φτάσει δηλαδὴ στὴ συκοφαντια...

—Δεύτερο, ὁ κ. Παναγιωτόπουλος ἐκόσμησε ὅλη τὴν ἰδιωτικὴ και δημόσια ζωὴ μὲ ἕνα πραγματικὰ σπανιο στὴν ἀκεραιότητά του ἦθος. Και ὡς πρὸς τὴν πνευματικὴ του πάλι ὑπόσταση —δὲν θὰ κριθεῖ ἀπὸ τὸ «μεγάλο ἔργο» ποὺ ἡ κλίκα τὸν κατηγορεῖ πὼς δὲν ἔδοσε: Ἡ κλίκα δὲν ἔδοσε οὔτε κἂν μικρὸ —και τὸ μεγάλο ἔργο τὸ φτιάνουν πολλοὶ ἄλλοι παραγοντες ποὺ ἡ προσωπικότητα δὲν εἶνε παρὰ τὸ ὄργανό τους. Ἡ πνευματικὴ ὑπόσταση κρίνεται μόνο ἀπὸ την πνευματικὴ παρουσία, και ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, χωρὶς νὰ ὑστερεῖ ἀπὸ κανέναν στοὺς τομεῖς τῶν ἐπιδόσεών του, ἀλλὰ, ἀπεναντίας, προπορευόμενος μάλιστα, στάθηκε και στέκεται ταυτόχρονα μιὰ ἀπὸ τὶς λίγες στὴν πνευματικὴ μας ζωὴ πραγματικὲς παρουσίες. Ὁλάκερη ἡ κλικα δὲν θὰ μποροῦσε ἀπὸ τὸ ἄλλο μερος τῆς πλάστιγγας νὰ ἀντισηκώσει το βάρος αὐτῆς τῆς παρουσιας.

—Ἀλλὰ γιὰ νὰ κρατηθεῖ τὸ μέτρο τοῦ δικιου, μποροῦμε κι' ἐμεῖς νὰ ρωτήσουμε μὲ τὴ σειρά μας: Ποῦ ἦταν ὁ κ. Παναγιωτόπουλος ὅταν η κλικα, παντοδύναμος μὲ την εὔνοια τῶν "Αγγλων ἀφεντικῶν της, ἔλυνε κι' ἔδενε, μοίραζε κι' ἔτρωγε, διοικοῦσε, σκόρπιζε, ἀσχημονοῦσε; "Οταν ἐστελνε περιοδεῖες στὸ ἐξωτερικό, ὅταν ὀργάνωνε τὶς κατὰ παραγγελίες μεταφράσεις (γιὰ νὰ ἐκπροσωπεῖται ἡ νεοελληνικὴ λογοτεχνία στὸ ἐξωτερικὸ ἀπὸ τὰ εὐτελέστερα περιτρίμματα της), ὅταν κυριαρχοῦσε στὸ θέατρο, τότε... ὅταν...; Ἐμίλησε τότε ὁ κ. Παναγιωτόπουλος; Και γιατὶ δὲν ἐμίλησε; Και δὲν τὸ νομιζει κάπως ἀπάνθρωπο νὰ ἐπιτεθεῖ τὸν καιρὸ ποὺ μὲ την πτώχευση τῶν ἀφεντικῶν της ἡ κλίκα ἀπόμεινε ὅ,τι ἦταν, ἕνας ἀσήμαντος, χωρὶς καμμιὰ παρουσία ἐσμὸς πιθηκιστῶν ναρκισσευομένων;

—Ἂν, κάτι λοιπόν, μειώνει τὴν ἠθικὴ ἀξία τῆς ἐπιθέσεως τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου, εἶνε ὅτι στρέφεται ἐναντιον πτωχῶν συγγενῶν πλεον. Και ἂν στὴν καθαρότητά του ὁ κ. Π. δὲν τὸ ἀναλογίστηκε —ἔπρεπε νὰ τὸν κινήσει σὲ ὁποία τὸ τόλμημα τοῦ κ. Χάρη νὰ ἐκτοξεύσει τα βλήματα ἀπὸ τὸ περιοδικό του. Νομίζει ὁ κ. Π. ὅτι ὁ κνισοκόλαξ αὐτὸς θὰ δεχόταν ἐδῶ και λίγους μῆνες τὴν ἐπίθεση ἐναντίον τοῦ κ. Κατσιμπαλη —θὰ δεχόταν ἐν πάση περιπτωσει ἐπίθεση ἐναντίον ὄχι πτωχῶν συγγενῶν; "Αν ὁ κ. Π. νομίζει κάτι τετοιο, ἀδικεῖ τὴ δική του τὴν πεῖρα...

—Και τὴ δική μας τὴν ἄποψη πάνω στὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς κλίκας τῶν ἀγγλο-σουρρεαλιστῶν ταβερνόβιων τὴν εἴπαμε. Δυὸ ὅμως στοχαστικότεροι ἀπὸ μᾶς ἀναγνῶστες μας ἔρχονται μὲ διαφορετικότερες ἀπόψεις. Ὁ πρῶτος μᾶς γράφει πὼς πρόκειται περὶ «σκυλοκαυγᾶ» και μᾶς ἐνθυμίζει τὴν παράδοξη λέξη μὲ τὴν ὁποία ἕνας ἀπὸ τοὺς Βυζαντινους ἡγεμόνες προσφώνησε τὸν Πατριάρχη φωτιο —τὴ λέξη «μαρζούκα», ποὺ κατὰ τὴν ἑρμηνεια τοῦ χρονογράφου σημαίνει, λέει, «κύων σύρων δερμα». Και ἐπεξηγεῖ ὁ ἐπιστολογράφος μας ὅτι ὁ φώτιος εἶχεν ὑποστηρίξει πὼς ὁ ἄνθρωπος ἔχει δύο ψυχὲς, πρᾶγμα ποὺ ἔκαμε τοὺς δούλους τοῦ Βυζαντίου νὰ ζητοῦν δύο μερίδες φαγητοῦ ὁ καθένας. Και ὁ νοημονέστατος αὐτοκράτωρ ἔδοσε τὴ λύση τοῦ μεταφυσικοῦ αὐτοῦ ζητήματος μὲ τὸν λεπτὸ χαρακτηρισμὸ τοῦ φωτιου: μαρζούκα.

—Δὲν ἐννοοῦμε ἐπακριβῶς τὶς ἀντιστοιχίες ποὺ ἔχει κατὰ νοῦν ὁ ἐπιστολογράφος μας, ἐκτὸς ἂν ἐννοεῖ ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῆς κλίκας εἶχαν πραγματι δύο ψυχὲς, μιὰ ἑλληνικὴ και μιὰ ἀγγλικὴ, και κατὰ συνέπεια δικαίως κατείχανε δυὸ και παραπάνω θέσεις ὁ καθένας —και ὅτι ὁ κ. Παναγιωτόπουλος δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τοὺς προσφωνήσει μὲ τὴ λέξη τοῦ Βυζαντινοῦ: «μαρζούκα», ἴδιος τώρα ποὺ δὲν τους ἔμεινε πραγματικὰ παρὰ τὸ δέρμα στὰ δόντια. Ἡ πιθανὴ μάλιστα αὐτὴ ἑρμηνεία θὰ ἦταν ἀναντίρρητη ἂν στὴν παράδοξη αὐτὴ λέξη ἐνυπῆρχε και η σημασία ὅτι στὴν οὐρὰ τοῦ σύροντος τὸ δέρμα κυνὸς εἶνε δεμένοι και ἀρ-κετοὶ τενεκέδες. Ἡ ἄποψη ὅμως τοῦ δευτέρου ἐπιστολογράφου μας εἶνε οὐσιαστικότερη και παρακαλοῦμε ἰδιαιτερως και τὸν πρῶτο νὰ την προσέξει.

—Ὁ κ. Παναγιωτόπουλος ριχνει ὅλο τὸ βάρος τῆς ἐπιθέσεώς του στὴν ὑπερτροφία τοῦ πνεύματος τῆς κλίκας, στὸν ἀποκλεισμὸ τῶν ἄλλων (τοῦ «γειτονα») και στὸν πιθηκισμὸ των πνευματικῶν διαστροφῶν τους. Και ὅλα βέβαια τοῦτα εἶνε δίκαια —ἀλλὰ τὸ κακὸ βρίσκεται ἀλλοῦ και κατ' ἀνάγκη ἡ ἐπίθεσή του ἀστοχεῖ: Ἡ κλίκα δηλαδὴ αὐτὴ γιὰ πρώτη φορὰ συστηματοποίησε, διάρθρωσε σὲ ἱεραρχίες και κατοχύρωσε τὴν τεχνη τοῦ αὐτοηδονισμοῦ και τῆς φυγῆς και πάσχισε νὰ τὴν ἐπιβάλει στὴν ψυχολογία μας μὲ ὅλα τὰ μέσα —ἀποκλείοντας ὅσο μποροῦσε και καταδικάζοντας στὴν ἀφάνεια και στὴ σιωπὴ κάθε τέχνη—δράση και κάθε ἐργάτη της. Και ἀφοῦ ἐξηγήσει ὅτι ὁ κ. Παναγιωτόπουλος εἶνε πολὺ συγγενὴς στὴν ἀντίληψη τῆς τέχνης μὲ την κλίκα αὐτὴ, ἀναλύει διεξοδικὰ τοὺς χαρακτῆρες τῆς αὐτοηδονιστικῆς τέχνης σ' ἀντίθεση μὲ τοὺς χαρακτῆρες τῆς τεχνης—δράσης.

—Συνοπτικὰ ἐξηγεῖ ὅτι ἡ τέχνη ποὺ και στὸν καιρό της ἐπέδρασε και ἄφησε και κληρονομια στὴν ἀνθρωπότητα ὅλα τὰ μεγάλα ἔργα του παρελθόντος, εἶνε ἡ τέχνη ποὺ ἔπιασε τὴ ζωὴ σὰν ταῦρο ἀπὸ τὰ κέρατα και τὴ μετάπλασε σύμφωνα μὲ τα ἀνθρωπιστικὰ ἰδεώδη τῆς ἐποχῆς της, τονώνοντας τὸ φρόνημα τοῦ ἀνθρώπου, ἐνισχύοντάς τον στοὺς ἀγώνες του, πυργώνοντας τὴν ἀξιοπρέπεια και δικαιώνοντας τὸν σύμφυτο μὲ την εὐγένειά του ἰδεαλισμό του. Τὴν τέχνη αὐτὴ τὴ χαρακτηρίζει πληθωρικὴ αἴσθηση τῆς ζωῆς. Βλέμμα εὐθὺ στὴν ἐνατένιση τοῦ κόσμου, ἀπέραντη ἀγάπη γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ὑπέροχο ἦθος και μιὰ βαθύτατη αἰσιοδοξία ποὺ οἱ αἰῶνες δὲν μποροῦν νὰ κάμουν τα νάματά της νὰ στερέψουν.

—Ἀπεναντίας, τὴν τέχνη τοῦ αὐτοηδονισμοῦ και τῆς φυγῆς ἐκπροσωποῦν τὰ περιτρίμματα τῆς παραδόσεως —ὅλα γέννήματα τῆς ψυχολογίας τῆς παρακμῆς, σαπρόφυτα πάνω σ' ἀκίνητο ἕλος. Τὴν τέχνη αὐτὴ τὴ χαραχτηρίζει ἡ κουφότητα τῆς ἐγωπάθειας, ἡ ἀηδία πρὸς τὸν ἄνθρωπο, ὁ ἀποκρουστικὸς ἀμοραλισμός, ἡ πτώση τοῦ φρονήματος, ὁ διασυρμὸς τῆς ἀξιοπρέπειας και ἡ ζοφερὴ ἀπαισιοδοξία. Και προσθέτει ὅτι ὅλα αὐτὰ τ' ἀποστήματα ἔχουν τῆς ἴδιας χημικῆς συστάσεως πῦο —τὴν ἰδεα τοῦ ἐκλεκτικισμοῦ, τὸν ναρκισσισμὸ ποὺ χαραχτηρίζει κάθε ἀσχημοσύνη τῶν φορέων τοῦ εἴδους αὐτοῦ τῆς τεχνης. Αὐτὰ και ἄλλα πολλὰ ἀναλύει —Θεὸς σχωρέσ' τὸν πατέρα του— ὁ ἐπιστολογράφος μας και «ὁ ἐχων νοεῖτω»...

Μιὰ και μὲ τὴ διαμάχη ὁ κ. Παναγιωτόπουλος μᾶς δίνει ἀπὸ τὴ «Νέα Ἑστία» τὸ στίγμα του νὰ ἡ εὐκαιρία νὰ κάνουμε μιὰ ἔκκληση στὸ μόνο ὀρθοφρονοῦντα μέσα στὸ τέλμα τῆς «Νέας Ἑστίας». Μιὰ και ὁ κ. Χάρης δὲν ἔχει, κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενο, μάννα νὰ τὸν περιμαζέψει, ἀλλὰ μὲ τόση ἔλλειψη συναισθήσεως ὁποιασδήποτε εὐθύνης ἀσχημονεῖ ἐπὶ παντὸς θέματος και ἰδίως σὲ θέματα ποὺ και μόρφωση ἀπαιτοῦν και συνέπεια θεωρητικὴ και συναίσθηση εὐθύνης ὄχι τυχαία, δὲν νομίζει ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, ἐφ' ὅσον τουλάχιστον θέλει νὰ διατηρεῖ τὴν πνευματικὴ παρουσία του, ὅτι ἔχει ἀνθρωπιστικό, ἂν ὄχι ἄλλου εἴδους κα θῆκον, νὰ συμβουλέψει στὸν ἀτυχῆ μιὰ κάποια περισσότερη προσοχὴ, ποὺ ἰσοδυναμεῖ μὲ μια κάποια λιγότερη ἀκοσμία; Δυστυχῶς σὲ ὅ,τι τοῦ λένε ἄλλοι δὲν βλέπει τοὺς παλιοὺς συνεργάτες του, ποὺ πονοῦν τὸ περιοδικό του, ἀλλὰ τοὺς πολιτικοὺς ἀντιπάλους του και δὲν μπορεῖ νὰ ἐπωφεληθεῖ ἀπὸ τὴ μακρόθυμη προσπάθειά τους νὰ τὸν συνεφέρουνε ἀπὸ τὴν παράδοξη μέθη του...

— Α προπό, στὸ τελευταῖο φύλλο τῆς «Νέας Ἑστίας» ἕνας κρονόληρος στιχοπλόκος ποὺ παρασταίνει τὸν «ὡραῖο πρεσβύτη» δημοσιεύει σὰ μιὰ μετάφραση τοῦ Μυσσὲ και τοὺς ἀκολούθους στίχους :

Εἶν' ἡ Μιμίκα εὐγενικὴ
μὰ κι' ἄκρα δημοκρατική,
και στὴν «Ἀντίσταση» γερὰ
τρεῖς μέρες βγῆκε στὴ σειρὰ
ὄν ὄχι μ' ὅπλο και μὲ γκρᾶ
μὲ τὰ κουμπούρια της....

Ἡ εὐθύνη ἀσφαλῶς δὲν βαρύνει τὸν ἀκαταλόγιστο αὐτὸν γερο-νάρκισσο, ἀλλὰ τὸν ἐκδότη: Και κάτι τέτοιοι κυνισμοὶ δὲν πρόκειται νὰ λησμονηθοῦν—και μάλιστα ὅταν ἡ «πνευματικὴ ἐλευθερία» κάνει νὰ συμπίπτουν μὲ τὶς ὁμοβροντίες τῶν ἐκτελεστικῶν ἀποσπασμάτων στὰ στήθη τῶν γυναικῶν μας, τῶν γυναικῶν τῆς Ἀντιστάσεως...

—Ἐνῶ ὅμως παρωδεῖται στὴ «Νέα Ἑστία» τόσο χυδαῖα ὁ ἡρωισμὸς τῆς Ἑλληνίδας στὴν Ἀντίσταση, ὁ κ. Σπ. Μελᾶς διακηρύσσει ἀπὸ τὴν ἁπλῶς «Ἑστία» ὅτι : ἡ Ἀντίσταση εἶνε ἡ «μεγάλη ἐφεύρεση ὅλων τῶν λαῶν ποὺ δὲν ἔκαναν τὸ χρέος τους στὸν πόλεμο». Κάποτε τὰ δυὸ ἔντυπα εἶχαν δίκη γιὰ τὸν τίτλο τους· ἄδικα βέβαια : Μιὰ κι' ἔχουν τόση ἐσωτερικὴ συγγένεια γιατὶ νὰ μὴ συνδέονται και μὲ τὸ κοινὸ ὄνομα ;

— Θὰ παρετήρησαν οἱ ἀναγνῶσται μας ὅτι λείπει μιὰ ἀπὸ τὴ σελίδα μας ἡ φιλολογικὴ γελοιογραφία. Πραγματικὰ ὁ κ. Χάρης εἶχε δημοσιεύσει ἕνα ἄρθρο σὲ πρωινὴ ἐφημερίδα ὅπου θρηνοῦσε τὴν ὁλότελη ἔλλειψη πνευματικῆς γελοιογραφίας στὸν τόπο μας, και εὐθὺς ἀμέσως ὁ γελοιογράφος μας Ζήτα συνελήφθη και ἐξετοπίσθη. Δὲν ὑπάρχει φυσικὰ καμμιὰ πραγματικὴ σχέση ἀνάμεσα στὰ δυὸ αὐτὰ γεγονότα—ἀλλὰ ὁ λόγος τοῦ «θειος ἐχθροῦ» ἀνθρώπου ἀποβαίνει, βλέπετε, και ἀθέλητά του ὁλέθριος...

— Τὸ «Ἐθνικὸ Θέατρο» προσάραξε τώρα στὴν Κύπρο, ὅπου ἔδωσε τὴ γνωστή μας παράσταση τῶν «Περσῶν» τοῦ Αἰσχύλου. Και μέτριοι ἀκόμη γνώστες τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας ξέρουν πὼς ἡ ἐναντίον τῆς Κύπρου περσικὴ αὐτὴ ἐπιδρομὴ δὲν εἶνε ἡ πρώτη...

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ

"Η ΠΑΤΡΙΣ ΕΥΓ

"Ελευθερη Ἑλλάδα"

ΑΘΗ

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛ

Τηλ. 22.747

Συνελήφθησαν — φυλακίσθηκ
ΚΩΝΣΤ. ΤΖΩΝΗΣ, καθηγητὴς
ΑΘ. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ, καθηγ
ΚΩΝΣΤ. ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΡΔΑΤΟΣ, ἱστ
Γ. ΒΑΛΕΤΑΣ, φιλόλογος, νε
Φ. ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗΣ, μουσικ
Κ. ΚΑΛΛΑΝΤΖΗΣ, λογοτέχν
Τ. ΧΑΤΖΗΣ, λογοτέχνης.
Α. ΤΡΟΠΑΙΑΤΗΣ, λογοτέχνης
Γ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ, λογοτέχνης
Β. ΖΗΣΗΣ, σκιτσογράφος.

ἄλλοι ἀνα
"Ο κατάλογος μ

ΞΕΝΗ Κ

Οἱ κληρονόμοι τοῦ Ἐρνέστου Ρενὰν ἐδώρησαν στὸ γαλλικὸ κράτος τὸ σπίτι ὅπου γεννήθηκε στὸ Τρεγκιὲ. Τὸ σπίτι αὐτὸ μετασχηματίζεται σὲ Μουσεῖο, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἐγκαινιασθεῖ προχθὲς, στὶς 20 Ἰουλίου, μὲ πρόεδρο τῆς σχετικῆς ἐπιτροπῆς τὸν Ἐδουάρδο Ἐριό.

— Ἐδῶ και λίγες μέρες σημειώθηκε στὸ Παρίσι ἡ παρουσία τοῦ διασήμου Ἀμερικανοῦ συγγραφέα Τζὼν Στάϊνμπεκ, ποὺ ταξιδεύει γιὰ τὴ Ρωσία. Κατὰ τὴν διαμονή του στὸ Παρίσι παρακολούθησε μιὰ ἀπὸ τὶ συνεδριάσεις τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Κατὰ τὰ γραφόμενα, ὁ Ραμαντιὲ τοῦ φώνηκε «πολὺ πληκτικὸς», ἐνῶ γιὰ τὸν Ἐριὸ, ποὺ «παίζει — καθὼς εἶπε — θαυμάσια τὸ ρόλο τοῦ δασκάλου», φώναξε: «Μὰ αὐτὸς εἶνε τύπος!»

— Στὶς ἐκδόσεις Φλαμμαριὸν πρόκειται νὰ κυκλοφορήσει τὸ βιβλίο τοῦ κατὰ τὸν πόλεμο πρωθυπουργοῦ τῆς Γαλλίας Ρενὸ, μὲ τὸν τίτλο «Ἡ Γαλλία ἔσωσε τὴν Εὐρώπη». Ἡ ἐφημερίδα ποὺ δημοσιεύει τὴν εἴδηση, προσθέτει: «Ἡ Γαλλία ἔσωσε τὴν Εὐρώπη» ἢ ὁ Ρενὸ ἔσωσε τὴ Γαλλία (δίνοντάς της τὸν Πεταίν): συνεπῶς ὁ Πὼλ Ρενὸ ἔσωσε τὴν Εὐρώπη. Και εἶνε τὸ λιγότερο ποὺ μπορεῖ νὰ πεῖ ὁ Ρενὸ, ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε μέγας, παρ' ὅλο τὸ μέτριο ἀνάστημά του: "Οπερ ἔδει δεῖξαι».

— "Ενα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀγαπημένα και πολυσύχναστα σπίτια—μουσεῖα στὴ Ρωσία, εἶνε τὸ μουσεῖο (και βιβλιοθήκη) τὸ ἀφιερωμένο στὸν Βλαδίμηρο

μεσα στις απαντήσεις των Γάλλων
τ τοῦ λαοῦ τῶν ἄλλων τριῶν χω-
ν. Περισσότεροι ἀπὸ τὸ 1)3 ἀ-
ντησαν ὅτι δὲν εἶναι εὐτυχισμένοι
ὼ στὴ Μ. Βρετανία παρόμοια ἀ-
ντηση ἔδωσε ἕνας στοὺς δεκαεφτά
ις Ἡν. Πολιτεῖες ἕνας στοὺς δώ-
κα καὶ στὸν Καναδᾶ ἕνας στοὺς
τώ.
Ἀλλὰ τί εἶναι «εὐτυχία»; Τί ἔ-
ουν στὸ μυαλό τους ὅταν λένε ὅτι
ναι εὐτυχισμένοι; Στὴν Ἀγγλία οἱ
ρισσότεροι ἄτιον μιλοῦνε γιὰ εὐτυ-
α δὲν ἔνουν στὸ μυαλό τους τὴν
ικὴ εὐημερία. Συνήθως εὐτυχία θε
οῦν τὴν καλὴ οἰκογενειακὴ ζωή
ν ὑγεία καὶ τὴ φιλία. Τὸ ἴδιο καὶ
ις Ἡν. Πολιτεῖες. Ἐκεῖ προσθέ-
υν καὶ τὴν αἰσιοδοξία. Τὸ χρῆμα
ν τὸ ἀνέφεραν πάντα σὰν στοιχεῖο
τυχίας ἀλλὰ τὴν ἔλλειψή του τὴν
ωροῦν σὰν μιὰ ἀπὸ τὶς αἰτίες τῆς
στυχίας.
Στὸν Καναδᾶ καὶ ἰδιαίτερα στὴν
λλία ὁ πλοῦτος ἢ ἀρκετὸ πάντως

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐκυκλοφόρησαν:

— Τὸ 9ο τεῦχος τοῦ οἰκονομολογι
κοῦ περιοδικοῦ «Νέα Οἰκονομία».

— Τὸ 3ο τεῦχος τοῦ ἐπισημονι-
κοῦ περιοδικοῦ «Λίων τοῦ Ἀτόμου».

— Π Παναγοπούλου δικηγόρου
ἡ διατριβὴ γιὰ διδακτορία «Ἡ ἔ-
κτασις τῆς εὐθύνης τοῦ διὰ ξηρᾶς
μεταφορέως ἐμπορευμάτων».

— Δ. Μπάτση «Ἡ βαρειὰ βιομηχα
νία στὴν Ἑλλάδα» μὲ πρόλογο τοῦ
καθηγητῆ Ν. Κιτσίκη.

— Τὸ 5ο τεῦχος τῆς δεκαπενθή-
μερης Ἐκδοσης τοῦ Ἐργατικοῦ Κέν-
τρου Χίου «Δουλευτής».

παράγοντα ποὺ πρέπει ν' ἀξιοποιηθεῖ
ἀπ' αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν κοινωνία καὶ
τὸ κράτος.

Καὶ σ' αὐτὲς τὶς προϋποθέσεις
πῶς νὰ κινήσουν οἱ γέοι; Σὲ ποιο
προηγούμενο νὰ θεμελιώσουν τὸ δ-
νειρό τους: Πίνουν τὸ πόθο μέσα
τους τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς κι' ἄλ-
λες τόσες κρατοῦν τὸ ἔργο τους μόνο
γι' αὐτοὺς καὶ τοὺς στενούς τους
φίλους.

Να πῶς καὶ γιατί ἔχει πάρα πο-
λὺ λίγα πράγματα νὰ παρουσιάσει στὸ κεφάλαιο αὐτὸ ἡ μετροπολεμικὴ Θεσσαλονίκη ποὺ φαίνεται πνευματικὰ στεγνὴ καὶ στεῖρα

Θὰ μοῦ πῆτε ἴσως: Καὶ μιὰ τέ-
τοια κατάσταση δὲν εἶναι φυσικὸ νὰ
τὴν ἀποδόσωμε στὴν ἴδια τὴν κοινω-
νία τῆς Θεσσαλονίκης περισσότερο
παρὰ σὲ ὁποια ἄλλη αἰτία; Ἀσφα-
λῶς δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ὁμολογήσει
κανεὶς πῶς ἡ ἔλλειψη τῆς παράδο-
σης ποὺ ὀφείλεται στὰ λίγα χρόνια

λαχιστο νὰ λύσει τὸ οἰκονομικὸ του
πρόβλημα θὰ ἔχει τὸν καιρὸ καὶ τὴν
δύναμη νὰ προκόψει.

Ο πνευματικὸς ἐργάτης τῆς Θ-
σαλονίκης ἔχει ἀνάγκη νὰ πι-
στέψει στὴν ἀναγνώριση του σὰν κοι
νωνικοῦ παράγοντα πρῶτα ἀπὸ τὸ
Κράτος κι' ὕστερα ἀπὸ τὴν κοινω-
νία τῆς Θεσσαλονίκης ποὺ μόνη της
δὲν μπορεῖ νὰ τὸν συντηρήσει. "Οταν
τὸ νιώσει αὐτό, τότε θὰ ἀποδώσει
περισσότερο! Θὰ ἐνισχυθεῖ ἀκόμα ἡ
παραγωγὴ καὶ ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς
καὶ καλλιτέχνες ποὺ ἔχουν ἐκδηλω-
θεῖ μὰ καὶ ἀπὸ τοὺς νέους ποὺ σὰν
μαραμένα λουλούδια περιμένουν δρο
σιὰ καὶ δύναμη νὰ σηκώσουν τὸ κε
φάλι καὶ ν' ἀνθίσουν νὰ στολίσουν
μὲ τὴν καινούργια τους ζωὴ τὴν
Ἑλλάδα ὁλόκληρη ποὺ καρτερεῖ ἀπ'
αὐτοὺς τὴ δύναμη ν' ἀναπτυχθεῖ καὶ
νὰ ζήσει.

ΕΛΕΥΘ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΖΩΗ

Ἡ πνευματικὴ παλιὰ Ἀθήνα

Παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὴ δριμύτατη ἐπίθεση τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου ἐναντίον μιᾶς ὁρισμένης καλλιτεχνικῆς «κλίκας» ἔγραφα στὴν προηγούμενη ἐπανυλλίδα μου πῶς τὸ φαινόμενο τῶν ὀργανωμένων κύκλων εἶναι γνώριμο τῆς πνευματικῆς ζωῆς μας ἀπὸ παλιότατα χρόνια. Φυσικὰ παίρνω τὸν ὅρο στὴν καλύτερη σημασία ποὺ ἔχει κι' εἶναι νομίζω περιττὸ νὰ ἐπαναλάβω πῶς ἐπεμβαίνοντας στὴ συζήτηση γιὰ τὶς «κλίκες», δὲ θέλησα καθόλου νὰ ἐξετάσω τὴν ἐντιμότητα τῶν μέσων ποὺ μετέρχεται γιὰ νὰ ἐπιβληθεῖ στὴν κοινὴ συνείδηση αὐτὴ ἢ ἐκείνη ἡ πνευματικὴ κοινότητα, μὰ νὰ διαφεντέψω ἁπλούστατα τὸ ἀναφαίρετο δικαίωμα ποὺ ἔχει κάθε τέτια κοινότητα γὰ ἐνδιαφέρεται καὶ νὰ φροντίζει γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῆς καλλιτεχνικῆς προσφορᾶς της καὶ γιὰ τὴ δικαίωση τοῦ ἀγώνα των.

Ἂν μὲ ρωτοῦσε κανεὶς ποιὲς παλιότερες πνευματικὲς κοινότητες παρουσιάσανε στὸ παρελθὸν τὴν ἀδιάλλακτη συνέπεια καὶ τὴν ὁλότελα ρασιοναλιστικὴν ὀργάνωση ποὺ ἐμφανίζουνε σήμερα κι' ἐδῶ καὶ ἀλλοῦ οἱ σύγχρονες «κλίκες», θὰ δυσκολευόμουνα φυσικὰ ν' ἀπαντήσω. Μόνο μακρινὲς ἀναλογίες καὶ σχέσεις ὑπάρχουν. Ὡστόσο δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶ κανεὶς πόσο διαφορετικὲς ἦταν οἱ συνθῆκες τῆς ζωῆς τους γενικά, πόσο λίγα τὰ μέσα ποὺ διαθέτανε καὶ πόσο περιορισμένοι οἱ ὁρίζοντες καὶ οἱ δυνατότητες ποὺ εἶχαν ἄλλοτε τὰ ἄτομα καὶ οἱ ὁμάδες γιὰ νὰ ἐπιβάλουν τὸ αἰσθητικὸ καὶ τὸ ἰδεολογικό πιστεύω τους.

Θυμᾶμαι τώρα μὲ συγκίνηση τὴν ἐποχὴ τοῦ «Νουμᾶ» μὲ συγκίνηση εὔλογη φυσικά, ἀφοῦ ἡ ἐποχὴ κείνη ἦταν ἡ ἐποχὴ τῆς νεότης κι' ἀνεπίστρεφης νιότης μιᾶς γενεᾶς ποὺ ἔζησε τὶς πιὸ συγκλονιστικὲς καὶ κρίσιμες περιπέτειες τοῦ γένους, γιὰ νὰ δεῖ τελικὰ διαψευσμένες τὶς προσδοκίες καὶ τὶς ἐλπίδες της γιὰ ἕνα ἄξιο ἐθνικὸ παρόν. Κι' ἡ συντροφιὰ λοιπὸν τοῦ «Νουμᾶ», ποὺ συγκέντρωνε ἀνθρώπους μὲ διαφορετικὴν ἰδεολογικὴ τοποθέτηση (Ψυχάρης, Δραγούμης, Γ'λήνδος, Πολίτης, Βάρναλης) κάτω ἀπὸ τὴ σημαία ἑνὸς κοινοῦ ἀγώνα τους γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς δημοτικῆς γλώσσας, ἦταν γιὰ τὴν ἐποχὴ κείνη μιὰ «κλίκα». Ἔτσι τὴ χαρακτήριζε ὁ συντηρητικὸς Τύπος κι' ὁ μελετητὴς τῆς πνευματικῆς ἱστορίας τοῦ τόπου μας θᾶταν εὔκολο νὰ δεῖ ἐπιστρατευόμενη ἀκόμα καὶ τὴ συκοφαντία ἐναντίον τῶν ὁλετήρων τοῦ ἔθνους ποὺ στὸ «ἀείζωον κλέος τῆς προγονικῆς γλώττης» τολμούσανε ν' ἀντιποσβάλλουν τὴ κυδαία γλώσσα τοῦ λαοῦ.

Καὶ τότε τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ξένων ἑλληνιστῶν γιὰ τὴ δημοτική μας καὶ τὰ πνευματικὰ προϊόντα της ξυπνοῦσε βαρύτατες ὑποψίες καὶ δημιουργοῦσε ποικίλες ἀντιδράσεις. Καὶ τότε οἱ προσπάθειες καὶ οἱ θυσίες, ἠθικὲς καὶ ὑλικές, τῶν Ψυχαριστῶν γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς δημοτικῆς ἔβλεπαν λαβὴ σὲ λογῆς σχόλια, τὶς περισσότερες φορὲς ἄδικα κι' αὐθαίρετα. Κι' οὔτε ἔλειψαν καὶ τότε οἱ προσωπικὲς προστριβές. Γιατὶ ὅσο κι' ἂν ἦταν ἡ «δημοτικὴ» τὸ ἔμβλημα τῆς συντροφιᾶς τοῦ «Νουμᾶ», γεγονὸς εἶναι μιὰ φορὰ πὼς σ' αὐτὴ τὴν ἀγωνιστικὴ φάλαγγα εἶχαν εἰσχωρήσει κι' ἕνα σωρὸ ἀμφίβολα πρόσωπα ποὺ κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τῆς γλωσσικῆς ὀρθοδοξίας περισσότερο ἀπὸ ἕναν ὑψηλὸ ἐθνικὸ σκοπό, περισσότερο ἀπὸ τὴν Ἰδέα, ὑπηρετούσανε τὶς προσωπικὲς ἐπιδιώξεις καὶ φιλοδοξίες τους, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν ἄλλο καλύτερο τρόπο νὰ κάνουν αἰσθητὴ τὴν πνευματικὴ περιουσία τους.

Ἂν ὅμως ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ πνευματικὴ πρωτοπορία τοῦ ἔθνους δὲν παρουσιάζει γυμνητὲς ἀναλογίες μὲ ὅ,τι σινήθως ἀποκαλοῦμε σήμερα «συντροφιὰ» ἢ «κύκλο» ἢ «κλίκα», δὲν ἔχει παρὰ νὰ οἴξει κανεὶς ἀναδρομικὰ τὴ ματιά του στὰ «φιλολογικὰ κέντρα» τῆς παλιότερης Ἀθήνας, στὰ ἱστορικὰ καφενεῖα της ὅπου μαζεύονταν οἱ «κλίκες» τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἕνα σωρὸ λογοτέχνες μὲ κοινὲς ἐπιδιώξεις ἢ κοινὰ συμφέροντα ποὺ ἀγωνίζονταν μὲ φανατισμὸ γιὰ τὴν ἀνάδειξη καὶ τὴν ἐπιβολή τους. Τὸ «Νέο Κέντρο», στὴν ἀρχὴ τῆς τότε ὁδοῦ Προαστείου, συγκέντρωνε ὅλους τοὺς ἀντινομικοὺς ἢ ἀντιπαλαμικοὺς λογοτέχνες μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸ Στέφανο Μαρτζώκη. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ Δεξαμενὴ συγκέντρωνε ὅλους τοὺς ὀπαδοὺς τῆς Ἀθηναϊκῆς ἢ καλύτερα τῆς ἀντιεπτανησιακῆς σχολῆς, τὸν Βλαχογιάννη, τὸν Κονδυλάκη, τὸ Γ'ουπάρη, τὸν Βάρναλη. Τέλος τὰ «Ἐξάρχεια» συγκεντρώνανε τοὺς φανατικοὺς τοῦ «Νουμᾶ».

Σ' ὅλες αὐτὲς τὶς «κλίκες» καθὼς τὶς χαρακτηρίζανε κείνη τὴν ἐποχή, κοντὰ στοὺς δίκαιους μαζεύονταν καὶ οἱ ἄδικοι, κοντὰ στοὺς γνωστοὺς καὶ οἱ ἄγνωστοι, κοντὰ στοὺς γνήσιους καὶ οἱ κάλπηδες, ἕνα πλῆθος ιωορφιλόδοξοι ποὺ ξεχαστήκανε σὲ λίγο χωρὶς ν' ἀφήσουνε ἴχνη. Καὶ ξέχωρα ἀπ' αὐτοὺς ὑπήρχανε καὶ ἄλλοι στενότεροι καὶ πιὸ κλειστοὶ κύκλοι, καθὼς οἱ «ἑστὲς», ὁ Χονστουμάνος κι' ὁ Ροδοκανάκης μὲ τὴν παρέα τους κι' ἀκόμα οἱ «ἐντεπαντὲς», οἱ ἀνεξάρτητοι, καθὼς ὁ Παπαντωνίου, ὁ Βῶκος καὶ ἄλλοι ποὺ δὲν εἶχανε ἕνα μόνιμο ὁρμητήριο καὶ βρίσκονταν πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ.

Φυσικά, καθὼς τὸ τονίσαμε στὴν ἀρχή, οἱ «κλίκες» αὐτὲς δὲν εἶχαν οὔτε τὴν αἰσθητικὴ ὁμοιογένεια, οὔτε τὴ ρασιοναλιστικὴν ὀργάνωση τῶν σημερινῶν. Μὰ εἴπαμε πῶς ἦταν ἄλλοι οἱ καιροὶ ἐκεῖνοι καὶ ἄλλα τὰ ἤθη. Μόνον ἀργότερα, τὴν ἐποχὴ τοῦ «Μαύρου Γάτου», παρουσιάστηκε μιὰ νέα κλίκα στὴν Ἀθήνα, οἱ «Ἀνουάνοι», ἕνα παρακλάδι τῆς Αἰγυπτιώτικης πνευματικῆς κοινότητας κι' ἕνας πρόδρομος τῆς σημερινῆς ποὺ ὑπαινίσσεται ὁ κ. Ι. Μ. Π. Ἡ νέα αὐτὴ κλίκα ποὺ ἦρθε ν' ἀντιπροβάλει στὸν Παλαμᾶ, στὸ Γουπάρη, στὸ Μαλακάση καὶ στὸ Σικελιανὸ τὸ μεγάλο παρακμιακὸ τῆς Ἀλεξάντρειας, τὸν Καβάφη, ἀνέπτυξε τὴ δραστηριότητά της μὲ ἀσυνήθιστη γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη συνέπεια καὶ ὀργάνωση καὶ χρησιμοποίησε γιὰ τὸ σκοπό της ἔλλογα καὶ συστηματικὰ ὅλα τὰ μέσα δημοσιότητας ποὺ εἶχε στὴ διάθεσή της.

Πασίγνωστος τέλος ἦταν ἐδῶ καὶ εἰκοσιπέντε χρόνια ὁ φανατικὸς κύκλος ποὺ εἶχε συγκεντρωθεῖ γύρω ἀπὸ τὸ Σικελιανὸ (Καρζῆς, Προεστόπουλος, κ.ἄ.) κι' ὁ ἀνάλογος ὅλος ποὺ παίζανε παραλλήλως τὰ διάφορα λογοτεχνικὰ περιοδικὰ ἀπὸ τὸν «Ἡγησὼ» ὡς τὸν «Καλλιτέχνη» τοῦ Βώκου κι' ἀπὸ τὴ «Μοῦσα» ὡς τοὺς «Νέους Πρωτοπόρους», περιοδικὰ ποὺ τὸ καθένα τους ἀντιπροσώπευε ὁρισμένες τάσεις καὶ κατευθύνονταν ἀπὸ ὁρισμένες συντροφιές.

Μπορεῖ λοιπὸν οἱ σημερινὲς «κλίκες», στὴν ἀντιρομαντικὴ ἐποχὴ ποὺ ζοῦμε, τὴ θετικὰ καὶ πραχτικὰ προσγειωμένη, νὰ φαίνονται ἐμπορικότερες καὶ ἐπιχειρηματικότερες παραβαλλόμενες μὲ τὶς λογοτεχνικὲς συντροφιὲς τῆς Παλιᾶς Ἀθήνας, οἱ ἀναλογίες ὡστόσο ὑπάρχουν ἀναμεταξύ τους. Καὶ τότε ὅπως καὶ τώρα χρειαστήκανε προσπάθειες καὶ ἀγῶνες καὶ πραχτικὲς ἐνέργειες ἔπεισε γιὰ νὰ μεταφραστεῖ ὁ Παλαμᾶς στὰ γαλλικὰ καὶ στὰ ἐγγλέζικα. Καὶ τότε ὅπως καὶ τώρα χρειαζότανε ἡ μύηση ἑνὸς Ντύντριγ γιὰ νὰ μεταφραστεῖ ὁ Καρκαβίτσας κι' οἱ νεοέλληνες λογοτέχνες στὰ γερμανικά. Καὶ τότε ὅπως καὶ τώρα οἱ διάφορες συντροφιές, ὑποκαθιστώντας τὸ ἐπίσημο κράτος στὸ βασικὸ τοῦτο χρέος του, ἐπιδιώκανε τὴν ἐπαφή τους, μὲ τὴ διεθνῆ γνώμη γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῆς λογοτεχνικῆς καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς παραγωγῆς μας.

Σήμερα οἱ πνευματικὲς δυνάμεις μας εἶναι σκόρπιες κι' ἀνοργάνωτες. Μονάχα οἱ ζωγράφοι, οἱ γλύπτες καὶ οἱ ραδάκτες μας καὶ κατὰ δεύτερο λόγο οἱ μουσικοί μας, κι' ἐπειδὴ ἐκφράζονται σὲ μιὰ γλώσσα διεθνῆ κι' ἐπειδὴ οἱ διεθνεῖς ἐκθέσεις καὶ τὰ διεθνῆ φεστιβὰλ τραβᾶνε ἀναγκαστικὰ κάποτε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς πολιτείας κι' ἐξασφαλίζουν τὴν παρουσία μας στὸ ἐξωτερικό, μονάχα αὐτοὶ πετυχαίνουν εὐκολότερα ἐκεῖνο ποὺ καὶ γιὰ τοὺς λογοτέχνες μας ἀποτελεῖ μιὰ φυσικὴ καὶ νόμιμη φιλοδοξία: νὰ γνωριστοῦνε μὲ τὸν ἔξω κόσμο καὶ νὰ τοῦ φέρουνε τὸ μήνυμά τους.

Τὴ διαστικὴν αὐτὴν ἱστορικὴ ἀναδρομὴ στὴν παλιὰ πνευματικὴ Ἀθήνα θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὴν τελειώσει μὲ μιὰ προσπτικὴ γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον. Τὸ ἔργο αὐτὸ τῆς ἀξιοποίησης τῶν πνευματικῶν προϊόντων μας, τὸ ἔργο ποὺ ἐπιδιώκεται σήμερα μὲ μονομέρεια κι' ἀποκλειστικότητα ἀπὸ ὁρισμένες «κλίκες» δὲ θὰ μποροῦσε τάχα νὰ γίνει ἕνα ἀπὸ τὰ κυριότερα μελήματα τῆς «Ἑταιρίας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν» καὶ τῶν ἄλλων πνευματικῶν σωματείων μας; Νομίζω ναί.

Οἱ ἐπίσημοι κι' ἀναγνωρισμένοι αὐτοὶ ὀργανισμοὶ ποὺ δὲν ὑπῆρχαν τότε, θὰ μποροῦσαν ἀσφαλῶς νὰ πάρουν σήμερα πολύτιμες κι' ἀποτελεσματικὲς πρωτοβουλίες πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση καὶ νὰ περιορίσουν στὸ ἐλάχιστο ὅσα τυχὸν ἄδικα συνεπάγεται ἡ μεσολαβῆτα τῶν φανατικῶν κύκλων καὶ προσκόπτουν ἀγανάκτηση καὶ τὴν ἀ[illegible] ὅσων ἐνδιαφέροντα[illegible] κατάλληλα γιὰ τ[illegible] ἀξιοποίηση τῶν [illegible] πρακοπῆς μας.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΟΥΤΟΥΛΑ ΑΘΗΝΩΝ
9013181

9013/82.

"Ελλάς" 21.7.47

Σ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ

ΕΛΓΙΟΝ,

Α ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ι το Βέλγιο
γικής ανεξαρ-
χρόνια ύστερα
Επαγάστασι,
λευθερία στον
Λαὸ τῆς Εὐ-
κρη τῆς ἡπεί-
ὺ ἔδωξε τοὺς
ς 21 Ἰουλίου
ία του.
ἔπαιξε πολὺ
Ἱστορία τῆς
ἦταν ἀπὸ τὶς
ἡ χώρα τῆς
ως, τ Κα-
ς τῆς χώρα.

πόλεις μὲ τὶς
τους καὶ τὰ
μὲ τὸ Δημαρ-
τ' ἀγάγλυφα
ντέλλες γύρω
στὴν πλατεία
αἰῶνες τώρα
ουλήσουν κάθε
τῆς Φλάνδρας,
κτικὸς συμπαθη-
α, ποὺ κυττά-
θλιβερὴ καζα-
ρίζο φῶς τοῦ
γοῦ... Κι' ἡ
ρακτηριστική,
καὶ γόνιμη,
της ὅλη τὴν
α, τῆς 'Ανα-
Ρωμαντισμοῦ.
θὰ ξαναζῆ-
ὴ στὸ θόρυβο
παρελάσεων,
κτυπάνε στὸν
ους τὴ δόξα.
κουν μόνον τὰ
α εἶνε οἱ κα-
οἱ ἄλλο
νη κίνησι, τὰ
μάγια, οἱ μον-
ἐργασίας, τῆς
λη τοῦ ἀνθρώ-
ς. ἡ πάλη τοῦ
περιγράφει
ὁ μεγάλος ἐ-
ράφει. Αὐτὸ
Βέλγιο, χώρα
ορική, ποὺ ἐρ-
καὶ γλεντάει
ὅπως ἡ πρω-
λες—ποὺ μοιά
μικρὰ Παρίσι,
ἀπὸ τὰ φῶτα,
ὴ καὶ κίνησι!
ο, χώρα ἱστορί
ὸν, νῶσα πλού
ποὺ ἀνέλαβε
μετὰ τὴν κα-
κοσμίου πολέ-
στὸν Μεσαίω-
ραίος παράγων
Δυτικῆς Εὐρώ-

Ἑλλάδα, καὶ
τὸ σταυροδρό-
ον, τὸ Βέλγιο
ιο τῆς εὐρω-
ήσεως καὶ τῆς

εἰρήνης, ἀλλὰ καὶ τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως. Οἱ Βρυξέλλες, κέντρο βιομηχανίας καὶ ἐμπορίου, ἀλλὰ καὶ πόλις τῆς Ἰέχνης, ὠργάνωσε ἑφέτος μεγάλες ἐκθέσεις ζωγραφικῆς. Ἡ τελευταία (Ἀπρίλιο—Ἰούνιο) ἦταν μιὰ ἐνδιαφέρουσα συνάντησι ὅλων τῶν περιφήμων σχολῶν τῆς Εὐρώπης. Ἡ ζωγραφικὴ εἶνε ἡ δόξα τῆς βελγικῆς τέχνης καὶ θὰ ἦταν μιὰ παράλειψι ἀσυγχώρητη ἐὰν σήμερο ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐθνικῆς γιορτῆς δὲν ἐλέγαμε λίγα γιὰ τὴν ἐξέλιξί της.

Ὑπάρχει ἕνας πολὺ ἰσχυρὸς δεσμὸς ποὺ συνδέει ὅλους τοὺς Βέλγους ζωγράφους ἀπὸ τοὺς Ἀρχαϊκοὺς τοῦ Μεσαίωνα, ἀπὸ τὴν περίφημη σχολὴ τῆς Ἀναγεννήσεως ποὺ ἤκμασε στὴν Ἀμβέρσα μαζὶ μὲ τὸν Ροῦμπενς, ὡς σήμερα ποὺ οἱ νέες σχολὲς ἀναζητοῦν νέους δρόμους.

Ἡ νέα γενεὰ τῶν Βέλγων ζωγράφων σχημάτισε τελευταῖα ἕνα γκρουπ «Ἡ νέα βελγικὴ ζωγραφική», ποὺ θυμίζει ἀρκετὰ τὶς παλιὲς συντεχνίες ζωγράφων, ποὺ, ἑνώνοντας τὰ ταλέντα καὶ τὶς προσωπικότητες, δημιούργησαν κατὰ τὸν Μεσαίωνα τοὺς μεγάλους καλλιτέχνας τῆς Δύσεως καὶ ζητᾶνε νὰ δρῇ —ὅπως καὶ τότε— τὴν πιὸ εἰλικρινῆ καὶ τὴν πιὸ παρασατικὴ ἔκφρασι τῆς ἐποχῆς, ἀκολουθώντας τὸ δρόμο ποὺ χάραξε ἕνας Βὰν Γκόγκ ἢ ἕνας Γκογκέν. Εἶνε ἡ παράδοσι τῆς βελγικῆς ζωγραφικῆς, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ τεχνικὰ μέσα, ἀπὸ τὴν ἀντίληψι, καὶ τὴν «φιλοσοφία» τῆς τέχνης, ποὺ εἶνε γνωρίσματα μιᾶς ἐποχῆς νὰ ζητᾶμ μέσα στὴν ἁπλῆ καὶ ρεαλιστικὴ ζωὴ τὰ μοντέλα καὶ τὶς ἐκφράσεις, ποὺ θὰ πάουν θέσι στὴν αἰωνιότητα, χάρις στὴ δύναμι, στὴν ἀλήθεια καὶ στὴ βαθειὰ κατανόησι τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, ποὺ τοὺς χαρακτηρίζει.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἡ βελγικὴ ζωγραφική, ποὺ κατῶρθωσε νὰ συλλάβῃ πάντα τὴ βαθειὰ κι' ἀληθινὴ οὐσία, ὅσο ξεπερασμένα κι' ἀνεπιδέξια μᾶς φαίνονται σήμερα τὰ μέσα ποὺ ἔχει στὴ διάθεσί της, μένει σὰν κάτι τὸ ζωντανό, τὸ ἐπίκαιρο, τὸ πάντα ἀληθινὸ καὶ πραγματικό, κάτι τὸ αἰώνιο, ποὺ καθρεπτίζει τόσο πιστὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴ νοοτροπία τοῦ τόπου.

Ἔτσι ἐξηγεῖται, καὶ ἡ μεγάλη ἐπιτυχία ποὺ σημειώνουν οἱ τελευταῖες ἐκθέσεις στὶς Βρυξέλλες καὶ στὸ Παρίσι, τῆς «Ἀρχαϊκῆς Φλαμανδικῆς Σχολῆς», ποὺ, ἂν καὶ τὰ ἔργα της μποροῦν νὰ μὴν ἔχουν τὴν τέλεια φόρμα τῶν κλασσικῶν, «ἀποτελεῖ —ὅπως τὸ εἶπε τόσο καλὰ ἕνας Γάλλος κριτικὸς— μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ συγκινητικὲς στιγμὲς τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ».

ΖΕΡΜΑΙΝ ΦΟΝΣΟ

ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ

ΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ

Η ΚΑΘΑΡΙΑ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΤΟΥ κ. ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

Ὁ σημερινός μας τίτλος εἶνε μιὰ φράση παρμένη ἀπὸ τὴν πρόσφατη ἀπάντηση τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου (Νέα Ἑστία, ἀρ. 481) στὸ προηγούμενο ἄρθρο μας. Διαμαρτύρεται ὁ κ. Ι. Μ. Π. γιατὶ διατυπώσαμε πολιτικὲς κρίσεις εἰς βάρος του καὶ αὐτοπαρουσιάζεται στὸ Κοινὸ διατυμπανίζοντας πομπικὰ τὴν ἀνωτερότητα τοῦ πνευματικοῦ του ἤθους, σὰν κι' ἐκεῖνο τὸν περίφημο Πέτρο Πέτροβιτς Λουξὶν τοῦ Ντοστογιέφσκυ, ποὺ πάσκιζε νὰ ἐπιδεικνύεται ἀπὸ τὴν προθήκη τῆς καλῆς ἀλλὰ συμβατικῆς κοινωνίας, ἀντίθετος ἀπὸ ὅ,τι ἦταν. «Ὁ κ. Α. Κ. — γράφει ὁ κ. Ι. Μ. Π. — ἀρχίζει μὲ κάποια ἀναγωγὴ στὴν πολιτική, κοινὸ νόσημα τῶν καιρῶν μας, σὰ νὰ ἦταν ποτὲ δυνατὸ νὰ σπιλωθεῖ μὲ τοὺς ἀμφίλογους ὑπαινιγμούς του πολιτεία ἀπὸ τὶς πιὸ καθάριες καὶ τὶς πιὸ ἀκέριες, ποὺ ἔχει νὰ παρουσιάσει ἡ πνευματική μας ζωή.» Ἐχουμε διαφορετικὲς ἰδέες γιὰ τὸ τί μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ σήμερα ὡς «ἀκέρια» καὶ «καθάρια πολιτεία» ἑνὸς πνευματικοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ κ. Ι.Μ.Π. νομίζει πὼς κηλιδώνεται κάθε ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων, ὄχι μονάχα σὰν ἀκολουθεῖ καὶ προπαγανδίζει μιὰ ὡρισμένη πολιτική, ἕνα κόμμα, μὰ κι' ὅταν τοποθετεῖ τὰ πνευματικὰ καὶ τὰ καλλιτεχνικά του ἐνδιαφέροντα μέσα στὸ πλατύτατο πλαίσιο τῶν ἰδεολογικῶν, κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν ρευμάτων τῆς ἐποχῆς μας. Μιὰ τέτοια, πλανερὴ σήμερα καὶ καθυστερημένη ἀντίληψη, εἶχανε οἱ λογοτέχνες μας πρὶν ἀπὸ τὸ 1909. Καὶ μὲ τὸ δίκιο τους. Τὰ χρόνια ἐκεῖνα, πολιτικὴ δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο παρὰ ἡ ἀσυνείδητη κομματικὴ συναλλαγὴ τῶν διαφόρων παραγόντων, ἡ πληρωμένη ψηφοθηρία, τὸ καυγαδιστικὸ κουβεντολόγημα στὰ καφενεῖα, ὁ μαγκουροφόρος μπραδισμός, ἡ τοποθέτηση κάθε πολιτικοῦ προβλήματος καὶ κάθε ἰδεολογικῆς διαφορᾶς στὸ πρόσωπο καὶ στὰ ἐκλογικὰ πεπρωμένα τοῦ δεῖνα καὶ τοῦ τάδε μικροπολιτευόμενου. Ἀντίπαλα κόμματα διαδέχονταν τὸ ἕνα τὸ ἄλλο στὴν Ἀρχή, καὶ τίποτα δὲν ἄλλαζε στὴν Ἑλλάδα, ὡς ὅτου ἦρθε τὸ 1909 καὶ μέσα σὲ λίγα χρόνια μεταμορφώθηκε σὲ πάρα πολλὰ ὁ τόπος μας. Τότε, καὶ τὸ χαμηλότατο πνευματικὸ καὶ ἠθικὸ ἐπίπεδο τῆς πολιτικῆς ζωῆς ἄρχισε ν' ἀνεβαίνει καὶ νὰ δημιουργεῖ τὶς προϋποθέσεις γιὰ μιὰ νεοελληνικὴ πολιτικὴ διανόηση. Ἔτσι, τὰ νεώτερα κόμματα καὶ οἱ πολιτικὲς φυσιογνωμίες ποὺ ξεπήδησαν ἀπὸ τὸ 1909, ἀπόχτησαν σιγὰ-σιγὰ ὀργανικοὺς δεσμοὺς μὲ τὸ Πνεῦμα, μὲ τὴ Ἰδέα, μὲ τὴν καθαρή, τὴ σοβαρὴ κριτικὴ σκέψη, μὲ τὴν Τέχνη, μὲ τὸν Ἄνθρωπο. Ἂν οἱ λογοτέχνες μας δὲν τὸ ἐκτίμησαν αὐτὸ ὅπως ταίριαζε — ἄλλωστε δὲν ἦταν τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ δὲν ἐκτίμησαν στὸν καιρό τους — δικό τους λάθος. Βέβαια, ἡ στενὰ νοούμενη κομματικὴ πολιτικὴ δὲν ἔπαψε νὰ παίζει, ἀκόμα καὶ σήμερα, πρωταρχικὸ ρόλο στὰ πεπρωμένα τῆς Ἑλλάδας, ὅμως αὐτὸ δὲν εἶνε λόγος ν' ἀποστρέφουνται οἱ λογοτέχνες τὴν οὐσιαστικὴ πολιτικὴ καὶ νὰ τὴ θεωροῦνε νόσημα. Τὸ λάθος λοιπὸν αὐτὸ ἐξακολουθεῖ νὰ τὸ συνεχίζει καὶ νὰ τὸ θεωρεῖ μάλιστα καὶ τιμητικὸ παράδειγμα «ἀκέριας πολιτείας» ὁ κ. Ι. Μ. Π. σὲ μιὰ ἐποχὴ καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἐπειδὴ ἀκριβῶς μᾶς ἀφίνει ἐλεύθερους νὰ κινηθοῦμε ὅπως θέλουμε μέσα στὴν περιοχὴ τοῦ καθαροῦ δημιουργικοῦ πνεύματος, μᾶς ἐπιβάλλει, ἀντίστοιχα τὴν ὑποχρέωση νὰ αἰσθανθοῦμε προσωπικά, πνευματικὰ καὶ ὑπεύθυνα τὴν τραγικὴ πολιτικὴ της ἀγωνία. Γιατὶ ἡ ἀγωνία αὐτή, εἴτε τὴ θεωροῦμε νόσημα, εἴτε ὄχι, καθορίζει καὶ καθορίζεται ἀπὸ τὴ μοίρα τῆς ἑλληνικῆς μὰ καὶ τῆς ἀνθρώπινης μαζὶ ζωῆς μας. Ὥστε λοιπὸν δὲν εἶνε καθόλου «ἀκέρια» καὶ «καθάρια πολιτεία» ἡ αὐτοδιαφημιζόμενη σιωπὴ τοῦ κ. Ι. Μ. Π. μπροστὰ στὴ συγκεκριμένη, τὴ χεροπιαστή, τὴ φλογερὴ πολιτικὴ ἀγωνία τῆς ἐποχῆς του. Εἶνε πολιτεία ὕποπτη καὶ λειψὴ πολιτεία καθόλου καταλληλη γιὰ παράδειγμα πρὸς μίμησιν, πολὺ περισσότερο μάλιστα, ποὺ ὁ κ. Ι. Μ. Π. παρουσιάζεται στὰ δοκίμιά του σὰν ἕνας ἐπίσημος κι' ἐπαγγελματικὸς λογοτεχνικὸς ἐκπρόσωπος τῆς δίχως κανένα προσδιοριστικὸ ἐπίθετο «ἀγωνίας». Ὁ κ. Ι. Μ. εἶνε ἕνας μαχητὴς τοῦ Στρατηγείου, τὴν ὥρα ποὺ ἄλλοι πολεμοῦνε στὸ μέτωπο... Ἄψογος, ἀμίλητος, ἀκηλίδωτος, μὲ καλογυαλισμένη ἀστραφτερὴ στολή, σεργιανίζει ἀπάνω-κάτω στὴν ἄσφαλτο, κυττάζει ρεμβαστικὰ τ' ἄστρα, καὶ σχεδιάζει «καθαρὰ» πνευματικὰ δοκίμια ἐνδοσκοπῶντας, ἔξω τόπου καὶ χρόνου, τὴν ψυχή του.

Εἶνε ἄραγε μιὰ ρωμαντικὴ πλάνη μονάχα, μιὰ προπολεμικὴ παράδοση πολιτικῆς τοῦ δημιουργικοῦ πνεύματος, ποὺ κρατάει σιωπηλὸ τὸν κ. Παναγιωτόπουλο; Θὰ θέλαμε εἰλικρινὰ νὰ πιστέψουμε κάτι τέτοιο. Μὰ δὲ μᾶς βοηθεῖ καθόλου ὁ ἴδιος, κι' ἂς παραπονιέται πὼς ὁ Α.Κ. δὲ «χτυπάει ἰδέες, ἀλλὰ πρόσωπα». Στὴν προκείμενη περίπτωση, δὲν εἴδαμε πουθενὰ καμμιὰ σχετικὴ «ἰδέα» τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου. Τὸ πρόσωπό του μονάχα ἀντικρύζουμε, καὶ μελετῶντας το στὴν πράξη καὶ στὴν ξεχωριστή του περίπτωση, τὸ βλέπουμε νὰ μᾶς δίνει τὴν ἰδέα μιᾶς πραγματικότητας, μιᾶς νοοτροπίας καὶ μιᾶς ψυχολογίας, ποὺ δυστυχῶς ἀφορᾷ καὶ πολλοὺς ἄλλους, ἀξιόλογους κατὰ τὰ ἄλλα, ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων μας. Ἐδῶ πιά, ὄχι ἡ ρωμαντικὴ πλάνη ἢ ἡ προπολεμικὴ συνήθεια, μὰ ὁ ὑπολογισμός, ἡ ψυχικὴ τοκογλυφία, τὸ στενὰ προσωπικὸ συμφέρο, ἡ ἀδικαιολόγητη, ἡ ἄνανδρη τρομάρα κι' ὁ μικροαστικὸς «μημου-απτισμός», εἶνε τὰ αἴτια ποὺ κρατᾶν τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἀκηλίδωτους ἀπὸ τὴν πολιτική, βουβούς, ἀγαλματοειδεῖς παραστάτες τῶν ὅσων συμβαίνουν τὴν ὥρα τούτη

«Ἀπὸ τὸ Δούναβη ὣς τὴν ἄκρη
τοῦ Ταινάρου».(Παλαμᾶς)

Ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, ποὺ βέβαια, ὅλοι μπορεῖ νὰ ἔχουν κάποια ἐλαφρυντικά, σχετικὰ πάντα μὲ τὸ χαραχτήρα τους, τὴν κοινωνική τους θέση, τὸ ἐπάγγελμά τους, τὴν οἰκονομική τους ἐξάρτηση, πρῶτο καὶ καλύτερο ξεχωρίζουμε τὸν κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο. Εἶνε ὁ πιὸ προκλητικός. Οἱ ἄλλοι, τουλάχιστο, σωπαίνουνε πέρα γιὰ πέρα· εἶνε σεμνοί, δουλεύουν στὸ ἐργαστήρι τους καὶ δὲν κατηγοροῦνε τοὺς ἄλλους γιὰ «καλοθρεμμένους καὶ διόλου ἀνήσυχους», ὅπως τοὺς κατηγορεῖ ὁ κ. Παναγιωτόπουλος.

Μιὰ τέτοια πρωτάκουστη πρόκληση, δὲ μπορεῖ βέβαια νὰ μείνει δίχως ἀπάντηση, δίχως αὐστηρὸ κριτικό, ψυχολογικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔλεγχο. Τὸ σύγχρονο ἑλληνικὸ «νόσημα», δὲν εἶνε ἡ πολιτική εἶνε ἡ ψυχικὴ ἀνανδρία ἐκείνων, ποὺ δὲν τολμοῦν νὰ πάρουν μιὰ θαρραλέα στάση ἀπέναντι στὴν ἀπειλὴ καὶ στὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀριστερισμοῦ. Τὸν τρέμουν τὸν κομμουνισμό, γιατὶ σπουδαῖα οἰκονομικὰ κι' ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα τοὺς κρατοῦν ἀλληλέγγυους μὲ τὸ καθεστὼς ποὺ θέλει ν' ἀνατρέψει ὁ κομμουνισμός. Μὰ ἀντὶ νὰ ταναθοῦν ἀλληλέγγυοι μὲ τὴν καθολικὴ μοῖρα τῆς Ἑλλάδας, ἁπλῶνουν τρεμάμενα ἀπὸ τὸ φόβο τους χέρια καὶ χαϊδολογοῦν τὰ σφυροδρέπανα, ποὺ εἶνε ἑτοιμα νὰ πολτοποιήσουν τὰ νεροὺλιασμένα κεφάλια τους. Μέσα στὴν πτωμένη ψυχή τους πιστεύουν πὼς ἂν τυχὸν ἔρθει καμμιὰ φορὰ κανένας νέος Δεκέμβρης, αὐτοὶ θὰ γλυτώσουν, γιατὶ σὰν τὸν κ. Παναγιωτόπουλο θὰ παρουσιάσουν πιστοποιητικὰ «καλῆς συμπεριφορᾶς» πρὸς τὸν ἐρυθρότριχο τρομοκράτη μπαμπούλα τῆς ἐποχῆς μας. Εἶνε οἱ φοβισμένοι «οὐδέτεροι», οἱ ἄγρωμοι καὶ οἱ ἀμίλητοι, ποὺ φράζουν τ' αὐτιά τους, κλείνουν τὰ μάτια τους καὶ μὲ τὸ «λάθε βιώσας» προσπαθοῦν νὰ βροῦν ἕναν πόρο σωτηρίας διαβάσεως μέσα ἀπὸ ἕναν τρομερὸ φραγμὸ πυροβολικοῦ. Στὸ μεταξύ, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ συναντιοῦνται μὲ τοὺς ὁμοίους τους, ἀνταλλάζουν τὴ πνευματική τους «ἀκαταδεξιὰ» γιὰ τὴν «πολιτικὴ χαμέρπεια» τῶν ἄλλων, δηλώνουν πίστη στὴν πνευματικὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κι' ἀποφεύγουν κάθε γραπτὴ δημόσια ἐμφάνιση.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εὔλογα μᾶς θυμίζουν τὴν ψυχολογία τοῦ περιπτεριούχου πουλητὴ ἐφημερίδων. Ξέρετε ποιὰ εἶνε τὰ πραγματικὰ πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ φρονήματα τοῦ ἐφημεριδοπώλη σας; Ἐγὼ τοὐλάχιστον ὄχι. Εἴκοσι χρόνια ἀγοράζω ἐφημερίδα ἀπὸ τὸν ἴδιο περιπτεριοῦχο, συζητῶ μαζί του, ἀστειεύομαι, μοῦ διηγεῖται ἱστορίες τῆς ζωῆς του, πίνουμε καμμιὰ φορὰ καὶ κανένα κρασάκι σὲ καμμιὰ ἀπὸ τὶς «βρωμερὲς» ταβέρνες, ποὺ τόσο ἀγαναχτοῦν τὸν κ. Ι.Μ.Π., μὰ ποτέ μου δὲ μπόρεσα νὰ ξεδιαλύνω τὰ πολιτικά, τὰ ἰδεολογικά, τὰ κοινωνικὰ φρονήματα τοῦ φίλου μου. Κι' ὅμως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε θυθισμένος ἀπὸ τὸ πρωὶ ὣς τὸ βράδυ στὶς ἐφημερίδες καὶ στὰ περιοδικά. Διαβάζει, διαβάζει, καὶ γνώμη δὲν ἔχει ἡ, καλύτερα, γνώμη δὲν ἐξωτερικεύει. Γιατί νὰ χαλάσει τὴν καρδιὰ τοῦ πελάτη του; Μὲ τὸ χάλασμα τῆς καρδιᾶς του, ἔτσι φανατικοὶ καθὼς εἶνε οἱ νεοέλληνες, μπορεῖ νὰ τοῦ φύγει κι' ἀπὸ πελάτης. Προσπαθεῖ λοιπὸν πάντοτε νὰ ταξιδεύει μὲ τὰ πολιτικὰ γερὰ κάθε πελάτη του, κι' ἔτσι, ὅλο καὶ μεγαλώνει ἡ πελατεία. Τέχνη λιγάκι δύσκολη, μὰ σὰν ἔχεις ὑπομονὴ κι' εἶσαι καλὸς ἔμπορας, θὰ τὰ καταφέρεις.

Ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων κι' ἐπιχειρηματίας ἐκπαιδευτικός, δὲν πουλάει βέβαια ἐφημερίδες—ὅμως ἔχει τὴν ἀνάγκη τῆς ἀδιατάρακτης κι' ὁλοένα αὐξανόμενης πελατείας, ὅπως κι' οἱ ἐφημεριδοπῶλες. Προμηθεύει λοιπὸν σχολικὲς γνῶσεις σ' ἑκατοντάδες Ἑλληνόπουλα, ποὺ ἔχοντας οἱ γονεῖς τους σχετικὴ εὐπορία, προτιμοῦν τὰ ἰδιωτικὰ ἀπὸ τὰ δημόσια ἐκπαιδευτήρια. Καθὼς ἡ φήμη διαλαλεῖ, ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος εἶνε ὁ πιὸ ἀκριβὸς κι' ὁ πιὸ ἀκατέβατος Λυκειάρχης τῶν Ἀθηνῶν. Πλούσιος, φτωχός; Θὰ σὲ σφάξω μὲ τὸ μαχαῖρι ποὺ ξεκαυκαλῶνουν τὶς μεγάλες γελῶνες... Ἔτσι θὰ στοχάζεται καὶ θὰ αἰσθάνεται ὁ κ. Ι. Μ. Π. σὲ κάθε φανέρωμα νέου πελάτη. Κι' ἐπειδὴ εἶνε ἐμπόδιο στὴν αὔξηση τῆς πελατείας ἡ πολιτική, τὸ ἰδεολογικὸ χρωμάτισμα, ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, ἐπιδέξιος κι' ἀνένδοτος ἔμπορος, προτιμάει νὰ εἶνε ἕνας ἄγραφος χάρτης, μὲ τὴν ἐπιγραφὴ μονάχα: Ἐγώ, κύριοι, εἶμαι ἡ «ἀκέρια», ἡ «καθάρια» πολιτεία.

Κι' ὁ ἀριστερισμός; Κι' ἡ ἐπαναστατικότητα; Καὶ ἡ «θέση» ἀπέναντι στὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας; Ὅλ' αὐτὰ περιορίζουνται στὸ νὰ καυχιέται κομπαστικὰ πὼς δὲ θέλει μὲ κανένα τρόπο νὰ «συνεργαστεῖ» στὴν «Ἀγγλοελληνικὴ Ἐπιθεώρηση», γιατὶ τὸ περιοδικὸ αὐτὸ εἶνε τὸ «Κουαδρίδιο» τῆς νέας πατοχῆς. Στὸ μεταξὺ ἔχει τὸ μπαγάζι νὰ καταχωρηθεῖ στὸ «Κουαδρίδιο» μέσα τὸ ἔργο

Αὐτὰ τὰ [illegible] τὸ «ἀνάστημα» [illegible] καὶ τὴν [illegible] Παναγιωτόπουλου.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΚΥΠΡΟΣ

την δράδα Κυπρίων διανοου-
και καλλιτεχνών «Εύαγόρας»
με επιμελημένη έμφάνιση
γικό της Κύπρου άφιερωμένο
ος έχουσαν το αίμα τους γιά
πριακή έλευθερια και σ' δ-
έβαναν έξόριστοι στά ξένα με
ρο της άπελευθέρωσης της πα
τους». Το λεύκωμα είναι δια-
ένο με ξυλογραφίες Κυπρίων
εχνών.

—*—

σαυρὸς τῶν παιδιῶν

ρίστη έμφάνιση και αλοῦτο
κῆς και ψυχαγωγικῆς ὕλης
όρησε το 22ο τεῦχος τοῦ ε-
ιαίου μορφωτικοῦ περιοδικοῦ
ων «Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΩΝ
ΩΝ», όπου συνεργάζονται οἱ
οτεροι λογοτέχνες παιδαγωγοί
ιστήμονες τοῦ τόπου μας.

τὰ κυάλια του, γύρισε στοὺς
ἀξιωματικούς του.

«Πολὺ συμπαθητικὴ ὑποδοχή,
δὲν εἶν' ἔτσι;»

Καὶ τὸ σιωπηλό του γέλιο ἔ-
λεγε πολλά.

Ἡ σκοτεινὴ ἔκφραση σκληρό-
τητας τῶν προσώπων ἔγινε ἀκό-
μα πιὸ ἀπάνθρωπη ἀπ' τὸ γαμό-
γελο ποὺ ζωγραφίστηκε. Κουνή-
σανε τὸ κεφάλι. Σοβαρά. ἕνας
ἀπ' αὐτοὺς εἶπε μὲ πεποίθηση:
«Γιὰ βόλ»!

Ἀπέναντι τὰ περίστροφα δου
λεβανε.

●

ΜΠΡΟΣ στὶς κοιμῆσες παρά-
γκες τῆς διοίκησης στρατι-
ῶτες καὶ στρατιωτίνες. Ἔς —
Ἔς κουβεντιάζανε εὐθυμα, πε-
ιμένοντας. Πολλὲς φορεῖσανε
πλοῦζες, ποὺ ἡ ἀσπίλη λευκό
τητά τους βοισκότανε σ' ἀμο-

ΣΧΕΔΙΟΝ Φ

("Η ΤΡΙΧΕΣ ΚΑΤΣΑΡΕΣ!)

Θ' ἀνετινάσσοντο λοιπὸν τὰ ὑπουργεῖα
τὰ ἐργοστάσια, σἱ Τράπεζες καὶ σἱα
ἀπὸ τὴν τόσο φοβερὴ συνωμοσία!
(—εἴμαστε ὅλοι μας καλὰ ἀπό... ὑγεία!)

Μὲ ἀρχηγοὺς τό... λογοτέχνη Τροπαιάτη
καὶ τὸ Βαλέτα (οἱ ποιηταὶ μείναν ρεζέρβα)
καὶ τὸ μαέστρο ἀκάμα τὸν Ἀνωγειανάκη
ποὺ θὰ ἐκτελοῦσε ἀντὶ Μπετόβεν, λέει, Ζέρβα!

Καὶ θὰ γινόνταν ὅλα τοῦτα τὰ παιγνίδια
ποὺ τὰ προλάβαν οἱ γενναῖοι μας πασάδες
μὲ δυὸ πιστόλια καὶ τρισήμισυ σουγιάδες!
(—Πῶς νὰ κρατιοῦνται, ρὲ παιδιά, τὰ κεραμίδια!)

ΔΑΝΑΟΣ

τους μόλις παντρεύτηκαν καὶ πῆγαν
ἔτσι χαμένα γι' αὐτὲς τόσα χρόνια
σπουδῆς. Γιατί σ' ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια ἡ μουσικὴ δὲν εἶχε μπεῖ μέσα
στὴν ψυχή τους σὰν μιὰ ἀνάγκη.

Γι' αὐτὸ ὁμολογῶ πὼς ἔνιωσα ἔκ-
χωρητη χαρὰ καὶ ἱκανοποίηση ὅταν
στὶς 8 Ἰουλίου τὸ βράδυ παρακο-
λούθησα σὲ ρεμματιὰ τοῦ Κοκκι-
ναρᾶ τῆς Κηφισιᾶς μὲ τὸ φῶς τοῦ
φεγγαριοῦ τὴ συναυλία ποὺ ὀργά-
νωσε ὁ Φυσιολατρικὸς Σύνδεσμος
Πάνω γιὰ νὰ γιορτάσει τὰ εἴκοσι χρό
νια ἀπὸ τὴν ἵδρυσή του «Η συνω...
λία δόθηκε ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα τῆς
Φιλικῆς Ἑταιρίας Ἐπιστημόνων Κ.λ
λιτεχνῶν μ' ἕνα πρόγραμμα διαλε-
χτὸ ὅπου ἀνάμεσα σ' ἄλλα παίχτη-
καν καὶ ἡ Εἰσαγωγὴ τοῦ "Εμμοντ
τοῦ Μπετόβεν καὶ ἡ "Εκτη Συμφω-
νία τοῦ Χάϋδν.

Τί εἶναι αὐτὴ ἡ Φιλικὴ Ἑταιρία
ποὺ ἀγνοούσαμε ὡς τώρα τὴν ὕπαρ-
ξή της καὶ παρουσιάζεται σήμερα μὲ
τέτια ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα;
Μερικοὶ νέοι, γιατροί, δικηγόροι, μὴ

ΑΥΡΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

Η ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Διπλὸ τεῦχος Ἰουνίου—Ἰουλίου

Ἀπὸ τὰ περιεχόμενα:

Γ. ΤΕΝΕΚΙΔΗ : Τὸ Δόγμα Τροῦμαν καὶ ὁ ΟΗΕ·
Φ. ΣΤΕΡΝΜΠΕΡΓΚ : Ἡ κρίση τοῦ πολιτισμοῦ.
Δ. ΠΑΠΑΜΗΤΡΟΥ: Ὁ ἀστικὸς κώδικας.
Κ. ΒΡΕΤΤΟΥ : Ἐπιστήμη καὶ θρησκεία.
Οἱ ἀγροτικὲς μεταρρυθμίσεις στὴν Ἀνατολικὴ Εὐρώπη.
Ἡ Τσεχοσλοβακία στὸ δρόμο πρὸς τὸ Σοσιαλισμό
Κ. Λ. Π.

MOSCOW NEWS

ΑΡΑΧ. 300

"Εφθασαν τὰ φύλλα τῆς 14 καὶ 15 Ἰουνίου καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ: Ἐλευθε-
ρουδάκη Κάουφμαν Βιβλιο-
χαρτεμπορικὴ Ν Βιβλία καὶ
εἰς τὰ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ: Τριαντα-
φύλλου ('Αστόρια — Ὁμόνοια)
Ἀδάση (Γ. Σταύρου — Στα-
δίου) Γαλίτση (Ζαχαράτου)
κ. ἀ.

MOSCOW NEWS

μὲ τὴν πάντοτε πλούσια καὶ ἐπι-
καιρη πολιτικὴ οἰκονομικὴ
καλλιτεχνικὴ κ.λ.π ἐπιθεώρησή
φια τους τὰ σχόλια κλπ.
Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΥ ΔΙΑΒΑ
ΖΕΙ ΚΑΘΕ ΑΓΓΛΟΜΑΘΗΣ.

Τὰ κλισσέ σας

"Οποιος κατασκευάζει κλισσὲ δουλειά, μόνο ἐπαγγελματικὴ μπορεῖ νὰ τὰ προσφέρει. Γρήγορα καὶ καλὰ Μιλτιάδου 37, Ἀθῆναι 220930

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΖΩΗ

«ΟΙ ΚΛΙΚΕΣ»

ΕΝΑΣ λεπταίσθητος ποιητὴς κ' ἕνας αἰσθητικὰ καλλιεργημένος κριτικός, ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, ποὺ διακρινόταν ὣς σήμερα γιὰ τὴν ἐγκράτεια καὶ τὴν πραότητά του, ξεσπάθωσε τελευταῖα σὲ δυὸ ἄρθρα του, δημοσιευμένα στὴ «Νέα Ἑστία» καὶ στὰ «Γράμματα» καὶ σὲ ὕφος ἀσυνήθιστα βίαιο κατα-φέρεται ἐναντίον μιᾶς ὁρισμένης «κλίκας» ποὺ θέλει, λέει, νὰ μονοπωλήσει τὴν πνευματικὴ ζωή μας, νὰ παρουσιάσει τὰ ἔργα τῶν φίλων της σὰν τὴ μόνην αὐθεντικὴ φωνὴ τῆς σύγχρονης πνευματικῆς Ἑλλάδας καὶ ποὺ γιὰ νὰ πετύχει τὸ σκοπό της μετεμόρφωσε «τὴν πιὸ ψηλὴ καὶ ἀφιλοκέρδη ἀνθρώπινη ἐνέργεια, τὴν πνευματική, σὲ ταπεινότατο ἐμπορικὸ εἶδος ποὺ χρειάζεται διαφήμιση καὶ πάλι διαφήμιση καὶ ὁλοένα διαφήμιση».

"Οσοι παροικοῦν τὴν Ἱερουσαλήμ, καταλαβαίνουν ἀμέσως γιὰ ποιὰ «κλίκα» πρόκειται. Κι' ἂν ἀκόμα ὁ κ. Ι.Μ. Π. ἀποφεύγει νὰ κατονομάσει τοὺς παραπάνω «παρεστρισταῖς», τοὺς φίλους καὶ τοὺς φίλους τῶν φίλων τους, καθὼς λέει, τὸ γεγονὸς πὼς τὴν ἀφορμὴ γιὰ τὴν ἐπίθεσή του τοῦ τὴ δίνει ἡ ἀδικαιολόγητη κατὰ τὴ γνώμη του διαφημιστικὴ τυμπανοκρουσία ποὺ ὀργάνωσε ἡ ἴδια αὐτὴ «κλίκα» γιὰ τὸ λαϊκὸ ζωγράφο Θεόφιλο δὲν ἀφίνει καμιὰν ἀμφιβολία οὔτε στοὺς «παρακολουθοῦντας» ὅτι πρόκειται γιὰ τὴν ὁμάδα τῶν ὑπερεαλιστῶν.

Δὲ θάνακατευόμουν καθόλου σὲ μιὰ συζήτηση ποὺ τὴ δημιουργήσανε προσωπικὰ στὸ βάθος ἐλατήρια, ἂν αὐτὸ καθαυτὸ τὸ ζήτημα ποὺ ἀνακινεῖ ὁ κ. Ι.Μ.Π. δὲν παρουσίαζε κάποιο γενικότερο ἐνδιαφέρον κι' ἂν δὲν ἄφηνε πολλὲς ἀπορίες στὸ μυαλὸ κοινὸν ποὺ πολλὲς φορὲς παρακολουθεῖ τὶς «διενέξεις» τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων τοῦ τόπου μας χωρὶς νὰ καταλαβαίνει περὶ «τίνος πόκειται».

Ποιὰ εἶναι ἡ προσωπικὴ στάση μου ἀπέναντι στὸν ὑπερεαλισμὸ καὶ γιὰ λόγους ἰδιοσυγκρασίας καὶ γιὰ λόγους αἰσθητικοὺς καὶ γιὰ λόγους ἰδεολογικούς, αὐτὸ τὸ ξέρουν οἱ ἀναγνῶστες τῆς «Μάνης». Ὡστόσο δὲν πόκειται αὐτὴ τὴ στιγμὴ νὰξιολογήσουμε τὸ ὑπερρεαλιστικὸ κίνημα. Διατηρῶντας καινεῖς τὴν πνευματικὴ ἐλευθερία του, ὅπως τὴν ἀντιλαμβανόμαστε ἐμεῖς οἱ «στρατευόμενοι», μπορεῖ νὰ προτιμᾶ τὸν Μπλὸκ καὶ τὸ Γεσσένιν ἀπὸ τὸν Μαγιακόφσκι παρὰ τὴ μαρξιστικὴν ὀρθοδοξία τοῦ τελευταίου καὶ ν' ἀναγνωρίζει τὴν καλλιτεχνικὴ ἀξία τοῦ Προαντέλλο καὶ τοῦ Χάμσοιν παρὰ τὶς στενότατες σχέσεις ποὺ εἶχαν οἱ παραπάνω μὲ τὸν Μουσσολίνι καὶ τὸν Κουίσλιγκ. Ἔτσι καὶ στὴν προκειμένη περίπτωση καὶ ἂν ἀκόμα βλέπουμε τὸν ὑπερεαλισμὸ σὰν πνευματικὴ ἔκφραση τῆς ἀστικῆς παρακμῆς, αὐτὸ δὲν μᾶς ἐμποδίζει ν' ἀναχωρίζουμε σὲ μερικοὺς λογοτέχνες καὶ ζωγράφους μας ποὺ ἀνήκουν σ' αὐτὴ τὴ σχολὴ καὶ ταλέντο καὶ πρωτοτυπία. Ὡστόσο δὲν πόκειται, καθὼς εἴπαμε, νὰ μιλήσουμε γι' αὐτό. Πρόκειται νὰ μιλήσουμε γιὰ τὶς «κλίκες» σὰ γενικότερο φαινόμενο τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Οἱ «κλίκες» καθὼς τὶς ἀντιλαμβάνεται ὁ κ. Ι. Μ. Π. δὲν εἶναι λοιπὸν τίποτα νέο οὔτε γιὰ τὴν τόσο καθυστερημένη πνευματικὴ ζωὴ τοῦ τόπου μας. «Κλίκες» ὑπήρχανε, ὑπάρχουν καὶ θὰ ὑπάρχουνε πάντα, ὁμάδες δηλαδὴ πνευματικῶν ἀνθρώπων μὲ κοινὲς καλλιτεχνικὲς ἐπιδιώξεις κι' ἡ ὕπαρξή τους εἶναι τόσο νόμιμη ὅσο καὶ τὸ δικαίωμά τους νὰ πιστεύουν πὼς τὸ αἰσθητικό τους ἰδανικὸ εἶναι ἄριστο. Ἐπίσης νόμιμη καὶ θεμιτὴ εἶναι ἡ προσπάθεια κάθε τέτιας «κλίκας» νὰ ἐπιδιώκει τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἐπαφῆς της μὲ τὸν ξένο κόσμο, ὅταν μάλιστα, καθὼς στὴν περίπτωσή μας, ἡ γλώσσα μας δὲν ἔχει καμιὰ διάδοση καὶ τὰ λογοτεχνικὰ προϊόντα μας ἀπευθύνονται σὲ στενότατα περιορισμένους κύκλους. Καὶ τέλος εἶναι νόμιμη ἡ τέτια φιλοδοξία τῆς ἀκόμα περισσότερο ὅταν τὸ ἐπίσημο κράτος δὲν εἶναι σὲ θέση ν' ἀναλάβει ὑπεύθυνα αὐτὴ τὴ διαφήμιση τῶν πνευματικῶν προϊόντων τοῦ τόπου, ὅπως συμβαίνει παντοῦ.

"Ολοι θυμοῦνται σὲ παλιότερα χρόνια τὴν ἐπίσημη προπαγάνδα διαφόρων πρεσβειῶν καὶ πνευματικῶν ἱδρυμάτων γιὰ τὴν ἐπιβολὴ ὁρισμένων ἐθνικῶν πνευματικῶν ἀξιῶν τοῦ τόπου τους. Ἡ Γαλλία καὶ πρὸ πάντων ἡ Γερμανία, εἶταν τὴν προπολεμικὴ ἐποχὴ διεθνεῖς ἀγορὲς γιὰ τὴν ἀνάδειξη καὶ τὴν ἐπιβολὴ ξένων καλλιτεχνικῶν καὶ λογοτεχνικῶν ἀξιῶν. Στὴν τελευταία θυμᾶμαι πὼς διαφημίζονταν συστηματικὰ οἱ πιὸ ἀπίθανοι ποιητὲς καὶ λογοτέχνες. Ὁλλανδοί, Σκανδιναυοί. Φιλλανδοί. Οὐγγροι. Κροάτες συγγραφεῖς ἀμφίβολης πολὺ συχνὰ πνευματικῆς ἀξίας καὶ πὼς ὑπήρχανε μεγάλοι ἐκδοτικοὶ οἶκοι ποὺ τυπώνανε σχεδὸν ἀποκλειστικὰ ξένα λογοτεχνικὰ ἔργα.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι καὶ σήμερα ἡ ἀπόλυτη ἐνημέρωση τῶν ξένων πρεσβειῶν γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ τόπου τους καὶ τὸ ζωηρὸ ἐνδιαφέρον ποὺ δείχνουν γιὰ τὴν ὅσο τὸ δυνατὸν εὐρύτερη διάδοση τῶν ἔργων τῆς ἐθνικῆς λογοτεχνίας τους.

ΟΤΑΝ λοιπὸν τὸ ἐπίσημο Κράτος ἀδιαφορεῖ γιὰ τὰ ἐθνικὰ πνευματικὰ προϊόντα τοῦ τόπου δὲν πρέπει νὰ ξενίζεται κανεὶς ἂν ὁρισμένες ἀμεσα ἐνδιαφερόμενες ὁμάδες ἢ ἄτομα παίρνουν πρωτοβουλία καὶ προβαίνουν σ' ἐνέργειες σχετικὲς μὲ τὴ διεθνῆ ἀξιοποίηση τῆς πνευματικῆς ἐργασίας τους. Τὸ ἂν τώρα μιὰ ὁρισμένη ὁμάδα ξέρει ἢ μπορεῖ νὰ ὀργανώσει καλύτερα αὐτὴ τὴ δουλειά, ποὺ εἶναι νόμιμη καὶ θεμιτή, τοῦτο δὲ σημαίνει πὼς καὶ ἄλλες ὁμάδες ἢ ἄτομα δὲν μποροῦν νὰ ἐπιδείξουν κατὰ τρόπον ἀνάλογο τὴν κατοχύρωση τῶν πνευματικῶν συμφερόντων τους.

Θίγουμε τὸ ζήτημα στὶς γενικότατες γραμμές του, γιὰ νὰ ἐξετάζουμε τὰ εἰδικὰ καὶ συγκεκριμένα γεγονότα ποὺ ὑπαινίσσεται ὁ κ. Ι.Μ.Π. στὰ ἄρθρα του καὶ ποὺ καὶ ἂν ἀκόμα εἶναι ἐξακριβωμένα καὶ σωστά, δὲν μεταβάλλουν τὴν οὐσία τοῦ ζητήματος. Τὸ νὰ θέλει μιὰ ὁμάδα πνευματικῶν ἀνθρώπων νὰ ἀξιοποιήσει τὴν ἐργασία της, αὐτὸ εἶναι νόμιμο καὶ θεμιτό. Τὸ νὰ πιστεύει ἐπίσης ὅτι ὁ Θεόφιλος δὲν εἶναι «φῶβ», ἀλλὰ μιὰ ἀρτιωμένη καλλιτεχνικὴ συνείδηση, κι' αὐτὸ εἶναι δικαίωμά της. Πλάνες καὶ φαγωτισμοὶ δὲ λείπουν ἀπὸ κομιὰ σχολή. Κι' ἂν σήμερα οἱ "Ελληνες ὑπερεαλιστὲς παρέχουν μεγαλύτερον ἐπαφὴν στὴν ὀπτικὴ ἀκτίνα τῆς κοιτικῆς, αὐτὸ συμβαίνει ἐπειδὴ οἱ ὑπερεαλιστὲς ἔχουν ὀργανώσει καλύτερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους τὴν αἰσθητική τους κοινότητα. "Ομως αὐτὸ ὄχι μόνο δὲν ἐμποδίζει, μὰ ἐπιβάλλει κι' ὅλας τὸ χρέος στοὺς ὁπαδοὺς τῶν ἀντιμάχων καλλιτεχνικῶν ρευμάτων νὰ ὀργανώσουν κι' αὐτοὶ κατὰ τρόπον ἀνάλογο τὶς αἰσθητικές τους κοινότητες. Τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, ἡ τέτια διαφοροποίηση καὶ ἡ ὀργανωτικὴ ἔνταξη γενικὰ τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων ἀνάλογα μὲ τὴν αἰσθητικὴ πίστη τους, εἶναι πολὺ προτιμότερη καὶ πιὸ λογικὴ ἀπὸ τὸ ἀλληλοφάγωμά τους ἐξ αἰτίας τῆς ἰδεολογικῆς τοποθέτησής τους. Γιατὶ ὁδηγεῖ σὲ μιὰ γόνιμη πνευματικὴ ἄμιλλα καὶ ὄχι σ' ἐμφύλιο πόλεμο.

Φυσικά, μὲ ὅσα γραφτήκανε παραπάνω δὲν ἐξαντλήθηκε τὸ θέμα. Ὁ κ. Ι. Μ.Π. θίγει στὰ ἄρθρα του ἕνα πλῆθος συναφῆ ζητήματα ποὺ ἴσως μᾶς ἀπασχολήσουν σὲ ἄλλην ἐπιφυλλίδα μας, γιατὶ ἔχουν πραγματικὰ ζωντανὸ καὶ γιὰ νικότατο ἐνδιαφέρον. Διερμηνεύοντας σήμερα τὴν πρώτην ἐντύπωση μας ἀπὸ τὴν ἀπροσδόκητη βίαιη γιὰ τὸ ἦθος τοῦ κ. Ι. Μ.Π. ἐπίθεσή του ἐναντίον τῆς «ὑπερεαλιστικῆς κλίκας», ἐπίθεση ποὺ τὰ ἐλατήριά της φαίνονται δυστυχῶς προσωπικά, ἠθέλαμε νὰ κάνουμε τοῦτη τὴ διαπίστωση: ὅτι παντοῦ καὶ πάντα ὑπῆρξανε, ὑπάρχουν καὶ θὰ ὑπάρχουν καλλιτεχνικὲς ὁμάδες μὲ κοινὲς αἰσθητικὲς ἐπιδιώξεις. Καὶ ἀκόμα πὼς ἡ ὀργανωμένη προσπάθεια ποὺ καταβάλλουν οἱ ὁμάδες αὐτὲς γιὰ νὰ πετύχουν τὴν ἀναγνώρισή τους εἶναι τόσο νόμιμη καὶ θεμιτὴ ὅσο καὶ τὸ δικαίωμα τῶν ἄλλων νὰ τὶς ἀντιμάχονται καὶ νὰ τὶς κρίνουν γιὰ τὴν αἰσθητικὴ πίστη καὶ τὸ καλλιτεχνικό ἰδανικό τους, ὄχι ὅμως καὶ γιὰ τὴν ἐπιδίωξή τους νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ ν' ἀξιοποιήσουν τὴν πνευματικὴ προσφορά τους.

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

9013183.

σχεδὸν ἐξεδηλώθη
τὴν κάτωθι τῆς ὁ-
ου ἀντίστοιχον στο
. Εἰς τὴν ὑπόγειον
πῆρχον 40 διαμε-
εῖστα τῶν ὁποίων
ένα ἀπὸ ἀγγλικὰς
δὲ ἀνῆκον εἰς-Ἑλ
ιατίας κατασκευα-
εἰδῶν. Τὰ ὑπὸ τῶν
εσιῶν κατεχόμενα
ἐχρησιμοποιοῦντο
οφίμων καὶ διαφό-
ὑλῶν. Ἡ πρώτη ἐκ
υρὸς εἰς τὴν στοὰν
θη εἰς τὸν κάτωθι
όδον Ἀμερικῆς κα-
ρικῶν εἰδῶν Στρογ
ν χῶρον.
η ὡς ἐκ τούτου ἡ
ις ὅτι εἰς τὸ σημεῖ
ν ἑτέρα ἑστία. Ἐν
ητὴς τῆς πυροσβε-
ας Ἀθηνῶν κ. Μα-
νίσθη πράγματι ἡ-
τοὺς ἄνδρας του
τοῦ Σαββάτου διὰ
τοῦ πυρὸς, ὁ μὴ
τισμὸς τοῦ ὁποίου
οεκάλει καταστρο-
εἰς συνομιλίας
γράφους δὲν ἀπέ-
ύνηθες εἰς παρομοί
ἐνδεχόμενον.
Ματλὴν τὸ πῦρ εἰς
τοὰν εἶχε πιθανὸν
ἀναφ[illegible]ος τῆς
καὶ κεκορεσμένης
ίνης ἀτμοσφαίρας.
μεναι λόγῳ τῆς κα
ἀνέμου πρὸς τὴν
γει εἰς τὴν ἔξοδον
ικῆς, ἐνεφανίσθη-
ονιδίως ἐδημιούργη
ύπωσιν τῆς δευτέ-

ὸς τ' ἀνωτέρω εἰ-
οῦ ἀντεισαγγελέως
η καὶ τοῦ ἀνακρι-
οἱ ὁποῖοι κατῆλθον
ον στοὰν ἀκολου-
οσβέτας τὸ Σάβ-
πυρκαϊὰ εὑρίσκετο
ει. Ὁ κ. Μπούτης
ης παρετήρησαν ὑ-
ης τρεῖς ἑστίας
ῶν κεκλεισμένων
ιαμερισμάτων.
ὅμως τῶν ἀνωτέ-
εἶνε ὅτι βοηθουσῶν
μένων ἀπὸ τὰς δ'α
ας εὐφλέκτων ὑλῶν,
χρονικοῦ διαστή-
θησαν καὶ τὰ 40
ματα [illegible]δὲ ζημίαι
ἰς τὰς [illegible]μιουργη-
τὰ εἰς τὸ ἰσόγειον
ομήλιου εὑρισκόμε
ἀνέρχονται εἰς
μύρια δραχμῶν.

ΕΙΣ ΝΕΚΡΟΙ

ὺ ἀπεβίωσαν χθὲς
τὰ ἐγκαύματα τὰ
στῆ λόγῳ τῆς πυρ
ύμενοι εἰς τὸ Λα
ν Γ. Λύρας, ἀντι-
ἐν ἀποστρατείᾳ,
κου καὶ Ματίνα
οἱ βέβαιοι νεκροὶ
ὺ Σαββάτου, —μὴ
τῶν Ζιρὼ καὶ Πρι
ται εἰς πέντε. Ἐ-
λου ὅτι ἡ μετα-
νοσοκομεῖον ἀπην-
μετὰ τῶν νεκρῶν
η καὶ Σοφίας Ε.
Ἑλένη χήρα Δημη-
Σοβαρὰ ἐπίσης ἐ-
εἶνε ἡ κατάστασις
ομένων εἰς τὸ Λαϊ
Κ. Μεντζάτου, ἰ-
ήλου, Ρ. Σκουλού-

τα ὅταν αὗτη ἐργάζεται διὰ τὴν διαλεύκανσιν τοῦ ἐγκλήματος.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὄργανα τῆς Α΄ παραρτήματος Ἀσφαλείας μετέβησαν εἰς τὸ Λαϊκὸν Νοσοκομεῖον, ὅπου νοσηλεύονται οἱ ὑποστάντες κατὰ τὴν πυρκαϊὰν τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου ἐγκαύματα, ἰδιῶται, καὶ ἔλαβον τὰς καταθέσεις των. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἐξέτασιν τῶν αὐτοπτῶν αὐτῶν μαρτύρων δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ προαχθῇ τὸ ἔργον τῆς ἀνακρίσεως. Λόγῳ τοῦ ἐπικρατήσαντος πανικοῦ καὶ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀστραπιαίας ταχύτητος μὲ τὴν ὁποίαν ἐξηπλώθη πρὸς πάσας τὰς κατευθύνσεις τὸ πῦρ μετὰ τὴν ἀνάφλεξίν των αὐτοκινήτων καὶ τῶν δοχείων βενζίνης, οἱ εὑρισκόμενοι ἐντὸς τῆς στοᾶς δὲν κατώρθωσαν νὰ ἔχουν μίαν σαφῆ ἀντίληψιν τῶν σημείων εἰς τὰ ὁποῖα ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον ἡ πυρκαϊά. δεδομένου ὅτι οὗτοι καταληφθέντες ἐξ ἀπίνης καὶ καταδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν φλογῶν, ἐτράπησαν πρὸς τὰς διαφόρους ἐξόδους διὰ νὰ σωθοῦν.

Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀνακρίσεως ὁ εἰσαγγελεὺς κ. Μανδραπίλλιας ἐζήτησε τὰ σχέδια τῆς οἰκοδομῆς τοῦ κτιρίου τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, καθὼς καὶ τὰ ὑπάρχοντα τοιαῦτα τῶν ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων, τὰ ὁποῖα θὰ μελετηθοῦν ἀπὸ εἰδικοὺς ἐμπειρογνώμονας πρὶν ἢ ἐκδοθῇ τὸ πόρισμα τῆς ἐνεργουμένης αὐτοψίας.

Ἀπὸ τὰ σχέδια αὐτὰ, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ ὑπάρχοντα εἰς χεῖρας τῶν ἀστυνομικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν στοιχεῖα, ὑπολογίζεται ὅτι θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ μορφωθῇ μία σαφὴς γνώμη περὶ τῶν αἰτίων εἰς τὰ ὁποῖα ὀφείλεται ἡ προχθεσινὴ πυρκαϊά. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει σήμερον ὁ Ἀστυνομικὸς διευθυντὴς Ἀθηνῶν ἐκοινοποίησεν αὐστηροτάτην ἐγκύκλιον πρὸς τὰ κατὰ περιφερείας ἀστυνομικὰ τμήματα διὰ τῆς ὁποίας ἐντέλλεται ταῦτα ὅπως διὰ τῶν ὀργάνων των ἐφαρμόσουν αὐστηρῶς τὴν ἀπὸ καιροῦ ὑφισταμένην ἀστυνομικὴν διάταξιν ἡ ὁποία ἀπαγορεύει τὴν ὕπαρξιν καὶ ἀποθήκευσιν εὐφλέκτων ὑλῶν εἰς κατοικημένους ἐντὸς τῆς πόλεως χώρους.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΑΝΑΤΟΛΗ» (Α. Β. Ε. Α.)

Πρόσκλησις

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ Καταστατικοῦ καλοῦνται οἱ Μέτοχοι τῆς Ἑταιρείας εἰς τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν, ἐν Χανίοις καὶ ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Ἑταιρείας, τὴν 24ην Αὐγούστου 1947, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π.μ. μὲ θέματα Ἡμερησίας Διατάξεως τὰ ἑπόμενα:

1ον. Ὑποβολὴ τοῦ Ἰσολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1945—1946 μετὰ τῶν σχετικῶν ἐκθέσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Ἐλεγκτῶν.

2ον. Συζήτησις καὶ ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω Ἰσολογισμοῦ.

3ον. Ἔγκρισις ἀμοιβῆς Διευθυνόντων Συμβούλιον διὰ τὴν χρῆσιν 1945—1946.

4ον. Ἀπαλλαγὴ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Ἐλεγκτῶν ἀπὸ τῆς εὐθύνης αὐτῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1945—46.

5ον. Ἐκλογὴ τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν Ἐλεγκτῶν διὰ τὴν νέαν χρῆσιν 1946—1947 καὶ καθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν.

Οἱ δικαιούμενοι νὰ μετάσχωσι τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ὀφείλουσι νὰ καταθέσωσι τὰς μετοχὰς αὐτῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἢ παρ' οἱασδήποτε ἐν Ἑλλάδι Τραπεζιτικῇ Ἑταιρείᾳ, ἢ παρὰ τῷ Ταμείῳ τῆς Ἑταιρείας πέντε τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Συνελεύσεως, ἐντὸς τῆς αὐτῆς δὲ προθεσμίας δέον νὰ καταθέσωσι παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ τὰς ἀποδείξεις καταθέσεως τῶν μετοχῶν των ὡς καὶ τὰ πληρεξούσια ἀντιπροσωπείας.

Χανιὰ, τῇ 26ῃ Ἰουνίου 1947

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

90131 84.

ΑΡΘΡΟΝ Δε 1/47

τίτλος. Ἔγινεν ὅ,τι ἄλλοτε ἐγίνετο εἰς τὸν στρατὸν, ὅπου, διὰ μιᾶς ὑπογραφῆς τοῦ ὑπουργοῦ, στρατηγοὶ μετεπίπτον εἰς τὴν τάξιν τοῦ στρατιώτου. Καὶ ναὶ μὲν ἡ σχετικὴ ἀπόφασις δὲν ἀναφέρει, ὅτι οἱ ἀπολυθέντες ὑφηγηταὶ μετετάχθησαν εἰς τὴν τάξιν τοῦ φοιτητοῦ, ἀλλ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχει ἡ ἐπιστημονικὴ των καθαίρεσις. Ἀπὸ τὰς ἑκατοντάδας τῶν ἀπολυομένων λειτουργῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως οἱ περισσότεροι ἀσφαλῶς δὲν εἶνε κομμουνισταί. Εἶνε ἁπλῶς δημοκρατικοὶ καὶ ἐπαύθησαν διότι δὲν ἠθέλησαν νὰ μετατρέψουν τὰ σχολεῖα εἰς οἶκον ἐμπορίου τῶν λαοπροβλήτων. Καὶ ὅστις δὲν εἶνε μεθ' ἡμῶν, κατὰ τὸ κομματικὸν δόγμα τῶν λοκῶν, εἶνε καθ' ἡμῶν καὶ ἀπολύεται...

Ἀθηναϊκὰ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΗΘΗ

ΤΟΥ κ. Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Ἄγριο ξέσπασμα. Ἀπὸ τοὺς πιὸ συγκροτημένους πνευματικοὺς μας ἀνθρώπους καὶ ἀπὸ τοὺς περισσότερο συγκρατημένους κριτικοὺς ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος τὰ λέει ἔξω ἀπὸ τὰ δόντια. Γιὰ «κάστες» γράφει στὴ «Νέα Ἑστία». Γιὰ «κλίκες» μιλεῖ στὰ «Γράμματα».

Οἱ κλίκες τῶν λογίων. Ὁ βεντετισμός, ἡ συστηματικὴ διαφήμισις, τὸ ὠργανωμένο λιβάνισμα, ἡ πόζα τῆς μεγαλοφυΐας τὴν ὁποία παίρνουν μετριότητες καὶ κατωτερότητες, πρὸ ἀφοῦ ἔπεισαν τὸν ἑαυτό τους, πᾶνε νὰ πείσουν καὶ τοὺς ἄλλους γιὰ τὸ ὕψος τους. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ προσκηνίου μὲ τὰ κουδουνάκια γιὰ νὰ θορυβοῦν γύρω στὸ μηδέν τους καὶ μὲ τοὺς προβολεῖς γιὰ νὰ φαίνωνται κάτω ἀπὸ τὰ παιχνιδίσματα τῶν φώτων χλαμύδες αὐτοκρατόρων τὰ πνευματικὰ ράκη τους. Οἱ πολιτικάντηδες τῆς νεοελληνικῆς Τέχνης ποὺ δημοκοποῦν ἀναλόγως πρὸς τὶς περιστάσεις, σχηματίζουν τὸ κόμμα, μὲ τοὺς πιστούς, μὲ τοὺς φανατικούς, μὲ τοὺς ὑμνωδούς, μὲ τοὺς κωδωνοκροῦστες, μὲ τοὺς λιβανιστές... Θὰ μᾶς τὰ πῇ ὅμως πολὺ καλλίτερα ὁ κ. Παναγιωτόπουλος. «... Ἐπιστρατεύουν τοὺς κριτικούς, εἰσχωροῦν στὶς ἐφημερίδες, ὀργανώνουν συγκεντρώσεις, πίνουν τσάϊ, χορεύουν, φλερτάρουν, ξεπερνοῦν κάθε σύνορο, ἀρκεῖ νὰ πιτύχουν τὸ μεγάλο σκοπό τους. Ταξιδεύουν κιόλας καὶ παραέξω, πολιορκοῦν μὲ περισσὴ τέχνη τοὺς ξένους ποὺ φτάνουν ἐδῶ, καλλιεργοῦν ἐντατικὰ τὶς ὠφέλιμες γνωριμίες, τὶς ἐπαφὲς τὶς πολύτιμες... μεταχειρίζονται κάθε θεμιτὸ καὶ ἀθέμιτο τρόπο γιὰ νὰ δείξουν πὼς δὲν ὑπάρχει στὸν τόπο μας τίποτε ἄλλο ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό τους καὶ τοὺς φίλους τους...»

Ἀναφέρει ἀκόμα ὁ κ. Παναγιωτόπουλος ὅτι τὰ ἑλληνικὰ βιβλία ποὺ μεταφράστηκαν τελευταῖα στὸ ἐξωτερικό, τὰ ποιήματα καὶ πεζογραφήματα ποὺ τυπώθηκαν σὲ ξένα περιοδικά, οἱ συνεντεύξεις καὶ ὅλα, ὅλα «ὁδηγοῦν στὴν ἀπαλλοτρίωσι τοῦ πνευματικοῦ μας χώρου πρὸς ὠφέλεια πέντε-δέκα ἀνθρώπων ὁλόενα τῶν ἴδιων καὶ τῶν ἴδιων».

Ἔτσι ἀξίες ἀληθινὲς — τὶς ἀναφέρει ὁ ἴδιος ὁ κριτικὸς — ὅπως ἕνας Μελαχρινός, ἕνας Κόντογλου, ἕνας Γαβαλόπουλος, εἴτε ἀπὸ δειλία, εἴτε ἀπὸ σεμνότητα, εἴτε ἀπὸ σοβαρότητα, εἴτε γιατὶ τοὺς λείπει τὸ τάλαντο τοῦ θορύβου μένουν στὴν σκιὰ περιωρισμένοι σ' ἕνα κύκλο στενώτατο γιὰ τὴν μεγάλη τους ἀξία. Δὲν εἶνε δὲ οἱ μόνοι. Θορυβοῦν οἱ ἄλλοι. Οἱ ἄνθρωποι μὲ τὸ ἄδειο συνήθως κατάστημα καὶ μὲ τὴ φανταχτερὴ προθήκη. Νὰ τί δὲν τοὺς συγχωρεῖ ὁ κ. Παναγιωτόπουλος. «Πρέπει, λέει, νάναι κανεὶς ἀσυνείδητος καὶ βρώμικος καὶ ξεδιάντροπος γιὰ νὰ μπορῇ νὰ μεταμορφώνῃ τὴν πιὸ ψηλή, τὴν πιὸ ἀφιλοκερδη, τὴν πιὸ ἀνθρώπινη ἐνέργεια, τὴν ἐνέργεια τὴν πνευματικὴ σὲ ταπεινότατο ἐμπορικὸ εἶδος ποὺ τοῦ χρειάζεται διαφήμισι καὶ πάλι διαφήμισι καὶ ὁλόενα διαφήμισι...»

Ὁ διακεκριμένος κριτικὸς δὲ μιλεῖ καὶ γιὰ μιὰ ἄλλη πληγὴ τῶν νεοελληνικῶν γραμμάτων: τὴν πολιτική. Ἡ πιὸ νωπὴ ἀπ' ὅλες. Δὲν κρίνεσαι σήμερα ἀπὸ τὴν ποιότητα τῆς παραγωγῆς σου. Κρίνεσαι ἀπὸ τὰ πολιτικὰ φρονήματά σου. Τὸ ἐξάμβλωμά σου θὰ ἀποθεωθῇ ἀπὸ τοὺς ὁμόφρονες καὶ τὸ ἀριστούργημά σου θὰ πολεμηθῇ ἢ — ἂν εἶσαι τυχερὸς — θὰ καλυφθῇ ἀπὸ τὴ σιγὴ τῶν ἀντιθέτων.

Πολιτικὴ σκοπιμότητα, φοταγώγησις τῆς ἀνεργίας, [illegible] κομμουνισμὸς τῆς [illegible] τῶν κακῶν [illegible]

ΕΞΗΦΑΝΙΣΘΗΣΑΝ ΣΥΝΟΙΚΙΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΕΣ

Εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως ἐξηφανίσθησαν συνοικίες ὁλόκληρες. Οἱ πλατεῖες ἠυρύνθησαν σημαντικῶς. Οἱ δρόμοι μετεβλήθησαν εἰς εὐρεῖς λεωφόρους. Εὐρίσκεται ἴσως εἰς τὴν σημερινὴν κυκλοφορίαν φκιαγμένος ὅμως μὲ τὴν προβλεψι τῶν ἀνθρώπων ποὺ βλέπουν μακρύτερα καὶ προβλέπουν τὸ μέλλον. Ἡ μεταβολὴ προξενεῖ τόση ἐντύπωσι ὥστε ὅταν ξαναβρῆκα τὸ Γκρὰν Τεάτρ ποὺ ἐφαίνετο ἄλλοτε τόσο ἐπιβλητικὸ μοῦ ἐφάνη μικρὸ καὶ ἀσήμαντο.

Τὸ Πανεπιστήμιο, κτίριο τοῦ 18ου αἰῶνος, δόξα τῆς παληᾶς Μόσχας δὲν εἶνε πλέον παρὰ μία πεπαλαιωμένη καὶ ἀθλία οἰκοδομὴ μὲ τὰ δύο της πατώματα πλάϊ στὴν πολυτελῆ καὶ μοντέρνα βιβλιοθήκη τοῦ Λένιν ἢ πλάϊ στὴν ἔδρα τῆς Κυβερνήσεως. Μόνον ὅταν ἔστρεψα τὰ βλέμματά μου πρὸς τὸ Κρεμλῖνον εἶχα τὸ αἴσθημα ὅτι ξαναβρῆκα μιὰ γωνιὰ τῆς παλαιᾶς πόλεως. Τὸ Κρεμλῖνο μὲ τοὺς κυκλικοὺς σὰν ἐπάλξεις τοίχους του, τοὺς ρωσσοβυζαντινοὺς πύργους του, τὶς μητροπόλεις μὲ τὰ καμπαναριά, καὶ τοὺς θόλους των, αὐτὸ μονάχα δὲν ἄλλαξε. Εἶνε ἐκεῖ μπροστά μου ὡσὰν τὸ σύμβολον τῆς αἰωνίας Ρωσσίας. Ὀρθώνεται ἐκεῖ εἰς ὅλην τὴν δόξαν της καθὼς τὴν ἐγκατέλειψε ὁ Πέτρος ὁ Μέγας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18ου αἰῶνος ὅταν ὁ Τσάρος ἔγινε αὐτοκράτωρ καὶ μετέφερε τὴν ἕδραν του εἰς τὴν Πετρούπολιν τὴν ὁποίαν ἀνοικοδόμησε ἐπάνω εἰς ἕνα δυτικὸν ρυθμόν. Εἶνε ἐκεῖ τὸ Κρεμλῖνον, καθὼς τὸ εἶδα, περίπατος κατὰ προτίμησιν τῶν κατοίκων τῆς Μόσχας καὶ τόπος προσκυνήματος ὅλων τῶν Ρώσσων. Εἶνε ἐκεῖ ὑπέρ ποτε καὶ ἄλλοτε μυστηριώδης ἐφ' ὅσον ἀπαγορευόμενον διὰ τὸ κοινὸν καὶ φρουρούμενον αὐστηρῶς ἀπὸ εἰδικὰ στρατεύματα τῆς Γκεπεοῦ στεγάζει τώρα εἰς μίαν γωνίαν τοῦ παλαιοῦ μοναστηριοῦ τοῦ θαύματος τὸν καινούργιο ἄρχοντα πασῶν τῶν Ρωσσιῶν. Μόνον οἱ πελώριοι ἐρυθροὶ ἀστέρες ἐπάνω ὑψηλὰ στοὺς πύργους ποὺ ἀνάβουν τὸ βράδυ γιὰ νὰ φωτίζουν ὡς τὰ ξημερώματα καὶ μιὰ κόκκινη σημαία μὲ τὸ σφυροδρέπανο ἐπάνω εἰς τὸν ἱστὸ τοῦ παλαιοῦ δικαστηρίου ὑπενθυμίζουν εἰς τοὺς Μοσχοβίτες ὅτι τὸ Κρεμλῖνον τῶν Τσάρων ἔγινε τώρα τὸ Κρεμλῖνον τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως.

ΣΠΙΤΙΑ ΠΟΥ ΜΟΙΑΖΟΥΝ ΣΤΡΑΤΩΝΑΣ

Δὲν ἀνεγνώρισα τὴν Μόσχα οὔτε καὶ ὅταν ξαναβρῆκα τὶς ἀπομακρυσμένες ἀπὸ τὸ κέντρον τόσο γνώριμές μου ἄλλοτε συνοικίες. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ μεγάλοι ὄγκοι κτιρίων ρυθμοῦ ἐργατικῶν ἀπιτιῶν τοῦ Βερολίνου, εἴδος στρατώνων κατὰ τὴν γνώμη μου, ὑψοῦνται ἀνάμεσα στὰ χαμόσπιτα ἄλλα πλιὰ θόκτιστα καὶ ἄλλα — κατὰ μέγα μέρος — ξύλινα. Ἡ ἀντίθεσις εἶνε τόσον μεγάλη ὥστε ἐδυσκολεύ-

ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝ SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS MDCCCLXXXI

με το δικό του τρόπο και ιδιαίτερα με τὴν ἔνταση, -ὸ χρῶμα, τὴ λυρικὴ παραλλαγὴ καὶ τὴν πορεία τοῦ συγκινήματος, ποὺ γιὰ νὰ ἐκφρασθεῖ καὶ νὰ γίνει ὠμ ἡ ἀλλὰ καὶ ζέουσα ὕλη περιγράφεται τὴ μορφὴ ἀπείρων εἰκόνων.

«Ὁ Λαὸς τῆς Ραχὴλ» εἶνε μιὰ λυρικὴ διαδρομὴ στὴν Ὀδύσσεια τοῦ Ἑβραϊκοῦ αἵματος, ποὺ βρίσκει τὴ συμβολικὴ της ἔκφραση σ-ὸ πόσωπο τῆς -ραγικῆς Ρα-

...λαὸς τῆς Ραχὴλ, νὰ ἰσοπεδωθοῦν, ὅλα τὰ Κράτη, γιὰ νὰ περάσει αὐτὸς ὁ περιπλανώμενος «Λαὸς τῆς Ραχήλ». δὲν εἶνε κἂν ἔνδειξη πνευματικῆς συνέπειας καὶ σταθερότητας. Ἂν ἔλειπαν αὐτὲς οἱ ὑπερβολές, ποὺ θίγουν τὸ δημόσιο αἴσθημα —γιὰ ὅσους τοὐλάχιστον δὲν τὸ ἔχασαν— καὶ ὁ πρόλογος τοῦ βιβλίου, μὲ τὸν ὁποῖον προσάπτει βαρύτατους χαρακτηρισμοὺς στοὺς σημαιοφόρους ἡγήτορες τοῦ κόσμου, οἱ στίχοι του αὐ-οἱ

...ἀν ἀκόμη ἡ ἐβραιολατρεία τοῦ στηρίζεται στοὺς ἐθνικοὺς δεσμοὺς τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὸ Λαὸ τοῦ Ἰσραήλ, ἂν ὁ λαὸς αὐτὸς προῆλθε ἔνδοξος Θεός, δὲν θὰ πρέπει νὰ ξεχνοῦμε ὅτι καὶ μετὰ τὸ ἔγκλημα τῆς Σταυρώσεως ὁ... [illegible] αὐτὸς Λαὸς ἀνήθικε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀνηθικεῖται τὸν Ὑπέρτιμον αὐτὸ Θεάνθρωπο. Ἀναλόγως καὶ οἱ Ἕλληνες κατεδίκασαν -ὸ Σωκράη ἀλλὰ δὲν ἔπουσον ἔκτοτε κα-

Δὲν μισοῦμε τοὺς Ἑβραίους — δικαίωμά τους νὰ ἀγωνισθοῦν γιὰ τὰ ἐθνικά τους ἰδεώδη—, ἀγαποῦμε ὅμως τὴν Ἑλλάδα μας, ποὺ στάθηκε πάντα ἡ αἰώνια Ἰφιγένεια στὶς Αὐλίδες ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ θὰ θέλαμε τὸ «χεῖλος τῆς» μιὰ πάντα γι' αὐτὴν ἀπὸ μόλυβα ὅ,τι εἶνε ἑλληνικὸ ἀείζει καὶ γιὰ ὕμνο καὶ γιὰ τραγούδι!

ΠΕΤΡΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΤΗΣ "ΕΛΛΑΔΟΣ„

9013185.

ΜΙΑ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

ΤΟΥ κ. ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

Καὶ ἠγορούμε τὴν ἐποχή μας γιὰ ἀντιπνευματικὴ καὶ βρίσκουμε πὼς ἡ πολιτικὴ κατέκλυσε τοὺς χώρους τῆς καθαρῆς σκέψης καὶ δηλητηρίασε τὰ πνεύματα καὶ τὶς ψυχές μας. Στεκόμαστε παράμερα καὶ καυτηριάζουμε περιφρονητικὰ ὅσους ἀγωνίζουνται νὰ συγκεντρώσουνε τὴν προσοχή μας, διὰ μέσου τοῦ πνεύματος πάντα, στὰ φλεγόμενα σημεῖα τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς ζωῆς. Σωπαίνουμε χαρακτηριστικὰ καὶ πολυνόητα. Κι' ὅ,ταν ἀνοίγουμε τὸ στόμα μας γιὰ νὰ προφέρουμε λόγια καὶ στοχασμοὺς ποὺ θὰ μᾶς ὑψώσουν τάχα πάνω ἀπὸ τὴ «θλιβερὴ αὐτὴ πραγματικότητα», τί λέμε; Ὅποιος θέλει νὰ μάθει, δὲν ἔχει παρὰ νὰ διαβάσει τὸ τελευταῖο τεῦχος τῆς «Νέας Ἑστίας» καὶ τῶν Γραμμάτων». Ἐκεῖ μὲ κατάπληξη θὰ δεῖ ἕναν καθαρὸ στοχαστή», τὸν κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο, ποὺ ἔχει ἀποφύγει συστηματικὰ νὰ προφέρει ἔστω καὶ μιὰ λεξούλα γιὰ τὰ ὅσα συμβαίνουνε τὴ στιγμὴ αὐτὴ στὸν τόπο μας, καὶ ποὺ στὸν ἕναν παρουσιάζεται σὰν ἀριστερ- στὸν ἄλλο σὰν δεξιὸς καὶ στὸ δημόσιο σὰν ἀμίλητο κέντρο, νὰ ξεσπαθώνει ξαφνικὰ ἀνακινώντας ἕνα ζήτημα τόσο λίγο πνευματικὸ καὶ τόσο πολὺ προσωπικό, ὅσο εἶνε ἀκριβῶς ἡ ἀγοραπωλησία ἑνὸς ἀκινήτου.

Ὁ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος μὲ σκαιὸ ὕφος εφοριακοῦ ὑπαλλήλου, καταγγέλλει τὴν σύγχρονη λογοτεχνικὴ γενεὰ ὅτι δὲν τοῦ παραχωρεῖ τὶς ὀφειλόμενες στὴ μεγαλωσύνη του τιμὲς καὶ δόξες. Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Θεόφιλου, πὼς τάχα ἔγινε συστηματικὴ συμπαγκοσμιοσία γύρω ἀπὸ τ' ὄνομά του καὶ ἐκτυφθήκαν ὑπερβολὲς ἀπὸ κείνους ποὺ ἀνεκίνησαν τὸ καλλιτεχνικὸ αὐτὸ θέμα, ἔγραψε ἕνα ἄρθρο γιὰ νὰ καυτηριάσει δῆθεν τὶς ἄλλες ὑπερβολὲς τῆς σύγχρονης λογοτεχνικῆς γενεᾶς, οὐσιαστικὰ ὅμως γιὰ νὰ προγράψει τὴ γενεὰ αὐτή, ποὺ νομίζει πὼς δὲν τὸν πρόσεξε, ὅσο, καὶ περισότερο ἀπὸ ὅσο τοῦ πρέπει. Ἂς τὸν προσέξουμε λοιπόν.

Δὲ θέλουμε νὰ καυχηθοῦμε, μὰ ὁ ἀφάνταστος αὐτὸς λογοτεχνικὸς κιτρινισμὸς τοῦ κ. Ι. Μ. Π. ἐπαληθεύει κάποιες παλαιότερες ὑποψίες μας γιὰ τὴν διαφημιζόμενη ἀπὸ τοὺς ἀφελεῖς πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ ἀνωτερότητά του. Ὁ κ. Π. ἐξασκοῦσε τὸ πνευματικό του λειτούργημα ὡς τώρα μ' ἐκεῖνο τὸ ἐπιδεικτικὸ κάπως, ὅμως ἱερατικὸ καὶ σοβαρὸ ὕφος τῆς ὑψηλῆς διανόησης καὶ τῆς ἀ-

ξιοπρεποῦς ἀποχῆς ἀπὸ τὰ ...οινὰ πνευματικὰ θέματα, τὶς τομμένες συζητήσεις, τὶς μοιραῖες ἀντεγκλήσεις καὶ τὴν καθημερινὴ καὶ συμβατικὴ προβληματολογία τῆς λογοτεχνίας μας.

Τὰ θέματα ποὺ καταπιάνονταν ἦταν, μορφολογικῶς τοὐλάχιστον, ὑψηλὰ πάντα κι' ἐξωχρονικὰ θέματα γενικῶν φιλοσοφικῶν καὶ αἰσθητικῶν δοκιμίων, τὸ ὕφος του ἤθελε νὰ εἶνε ἡ ἔκφραση μιᾶς ἀνώτερης ψυχικῆς καὶ διανοητικῆς ἀγωνίας, οἱ δημιουργικές του φιλοδοξίες ἐρωτοτροποῦσανε συστηματικὰ μὲ ὅλα τὰ εἴδη τοῦ λόγου, ποίηση, μυθιστόρημα, διήγημα, δοκίμιο, τεχνοκριτική, φιλολογικὴ κριτική. Τὰ βιβλία του, φανερωμένα τὸ ἕνα ὕστερα ἀπὸ τ' ἄλλο, διαγράφανε ὁλόενα καὶ σαφέστερα τὴ φυσιογνωμία του, τὰ ἀναμφισβήτητα πνευματικὰ καὶ λογοτεχνικὰ χαρίσματά του.

Μὰ γιὰ μᾶς, ἡ φυσιογνωμία αὐτή, ὅσο κι' ἂν ξεκαθαριζόταν μὲ τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ, ἔμενε πάντα σὰν πρόσωπο μισοσβυσμένης φωτογραφίας, ποὺ ὅσο κι' ἂν πασκίζεις, σοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ τὴ συλλάβεις σὰν κάτι τὸ συγκεκριμένο καὶ τὸ ξεχωριστό. Ἂν μᾶς ρωτοῦσε κανεὶς: Εἰς τί ἔγκειται ὁ Παναγιωτοπουλισμός,— ὅπως π.χ. ὁ Παλαμισμός, ὁ Καβαφισμὸς κλπ.— δὲ θὰ ξέραμε τί νὰ τοῦ ἀπαντήσουμε.

Παρ' ὅλα τὰ προτερήματα καὶ τὶς ἀρετὲς τοῦ συγγραφέα, κάποια μυστικὴ φωνὴ ἀναδυόταν μέσα ἀπὸ τὰ πολυσέλιδα κείμενά του, φίθυρος μυστικὸς ποὺ ἤθελε ἴσως νὰ μᾶς πεῖ: Μὴν ἐμπιστεύεστε ἀπόλυτα σ' ὅλα αὐτὰ ποὺ διαβάζετε. Εἶνε ἀξιοσημείωτα, μὰ τοὺς λείπει τὸ κυριώτερο: Τὸ προσωπικὸ ὅραμα, ὁ κεντρικὸς ἄξονας, ἡ ἐμβρυώδης ἑνότητα, ἡ πίστη, ἡ ὅποια πίστη, πλατύτατη ἡ στενή. Τοὺς λείπει ἕνα βασικό, καθολικὸ συναίσθημα, ἡ ἐσωτερικὴ προοπτική, ὁ ξεκαθαρισμένος πνευματικὸς καὶ ψυχικὸς σκοπός. Ὁ κ. Ι. Μ. Π. γράφει, γιατί στὴν ἐποχὴ μας γράφει πάσα τολὺς κόσμος, μ' ἀρκετὴ ἐπίδοση μάλιστα. δίχως ὅμως νὰ ζητάει γι' αὐτὸ πλούσιες δάφνες καὶ δίχως νὰ νομίζει πὼς, ἐπειδὴ γράφει μὲ κάποια ἐπιτυχία, εἶνε καὶ δημιουργός.

Ἐλάχιστες πηγὲς καὶ στιγμὲς ἀφιλόκερδου, εὐθέος, ντόμπρου πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ ἐνθουσιασμοῦ θὰ βρῆτε μέσα στὸ ἁπλωμένο τοῦτο κι' ἐδῶ, κι' ἐκεῖ, καὶ πουθενὰ καὶ πάντοτε ἔργο. Φιλόλογος εἶνε ὁ κ. Παναγιωτόπουλος. Λογοτέχνης ναί. Γραφεὺς ἐπίσης, καὶ μάλιστα γονιμώτατος. Μὰ δὲν εἶνε δημιουργός, ὅπως ἐπιδιώκει, μήτε μορφῶν, μήτε καταστάσεων, μήτε ἰδεῶν, ποὺ νὰ ἔχουν τὴ δύναμη ἀφ' ἑαυτῶν νὰ ἐπηρεάσουν, νὰ δημιουργήσουν νέα παράδοση, ν' ἀνησυχήσουν σοβαρὰ τοὺς ἄλλους, ὅπως ἀκριβῶς ὁ ἴδιος ἀνησύχησε κι' ἐπηρεάστηκε ἀπὸ τὴ λογοτεχνικὴ ἐμπειρία, ποὺ ἔφερε στὸν τόπο μας ἡ σύγχρονη λογοτεχνικὴ γενεά. Ὁ κ. Παναγιωτόπουλος δὲν εἶνε μήτε ἀρχηγὸς μιᾶς ὁπωσδήποτε ἰδέας ἢ κατεύθυνσης, ἢ σχολῆς, ἢ ἀκόμα καὶ (κλίκας», γιατὶ δὲ μπόρεσε ποτέ του νὰ δημιουργήσει τίποτε δικό του. Μὰ δὲν εἶνε μήτε κι' οὐραγός, γιατὶ ὁ ὑπέρμετρος καὶ στεγνοκέφαλος ἐγωϊσμός του δὲν τὸν ἀφίνει νὰ πιστέψει σὲ τίποτε ἄλλο, ἰδέα, μορφή, ἔργο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀξία τῶν τυπωμένων βιβλίων του. Τὰ θέλει ὅλα ἰσοπεδωμένα στὸ δικό του ἀνάστημα. Κανένας δημιουργικὸς ἐνθουσιασμὸς δὲν τὸν παρακίνησε ποτὲ νὰ λατρέψει ἰδέες καὶ μορφὲς καὶ νὰ ξαναπλάσει προσωπικὰ τὶς ἰδέες καὶ τὶς μορφὲς τοῦ ἐνθουσιασμοῦ του. Σὰν κριτικὸς τῆς νεώτερης καὶ τῆς σύγχρονης λογοτεχνίας μας, περπάτησε καὶ περπατάει μὲ συντηρητικὰ κι' ἀβέβαια βήματα ἐπάνω σὲ δρόμους χαραγμένους ἀπὸ ἄλλους. Τίποτε δὲν ἀνακάλυψε, μήτε ἀπὸ νέους, μήτε ἀπὸ παλιούς, καμμιὰ καινούργια αἰσθητικὴ ἰδέα, ἑλληνικὴ ἢ ξένη φυσιογνωμία δὲ μπόρεσε νὰ δεῖ μόνος του—καὶ πρῶτος. Κι' αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος, ποὺ τὰ βάζει ἠσουχίτικα μὲ τὶς «ὑπερβολὲς» ἐκείνων, ποὺ ὅποιες κι' ἂν εἶνε οἱ ἀδυναμίες τους, μᾶς χαρίσανε μιὰ νέα ποίηση, μᾶς φέρανε -ὸν Ἐρωτόκριτο, τὸν Μακρυγιάννη, -ὸ Θεόφιλο, ξαγακοιτάξανε ἐ ἀγάπη καὶ θαυμασμὸ τὸν Κάλβο, τὸν Παλαμᾶ, τὸν Σικελιανό, πρωτομιλήσανε ἐδῶ καὶ φωτίσανε τὴ νύχτα τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου μὲ τὰ ὅσα χαρακτηρίζουν τὴ σύγχρονη πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ Εὐρώπη.

Τί εἶνε ὁ Παλαμᾶς τοῦ κ. Ι. Μ. Π.; "Ἕνα μισοπεσμένο, πριγιμένο, ξεφυλλιασμένο δέντρο ἕνα ἀνακάτεμα τῶν πάντων μέσα στὴ «χοάνη» τῆς ἀπροσδιόριστης κριτικῆς (ἀγωνίας» του. Τί εἶνε ὁ Καβάφης του; "Ἕνα πῆζο μπογιατίσικος κιμᾶς ἁλεσμένος ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ κι' ἀπ' ὅλα ὅσα γράφηκαν κι' ἀγαμασθήκαν κατὰ καιροὺς ἀπὸ τοὺς καβαφολόγους. Κιμᾶς, ποὺ δὲν ἀναγνωρίζεις τὰ συστατικὰ

Δὲν μισοῦμε τοὺς Ἑβραίους — δικαίωμά τους νὰ ἀγωνισθοῦν γιὰ τὰ ἐθνικά τους ἰδεώδη—, ἀγαποῦμε ὅμως τὴν Ἑλλάδα μας, ποὺ στάθηκε πάντα ἡ αἰώνια Ἰφιγένεια στὶς Αὐλίδες ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ θὰ θέλαμε τὸ «χεῖλος τῆς» μιὰ πάντα γι' αὐτὴν ἀπὸ μόλυβα ὅ,τι εἶνε ἑλληνικὸ ἀείζει καὶ γιὰ ὕμνο καὶ γιὰ τραγούδι!

ΠΕΤΡΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ

του καὶ μήτε καταλαβαίνεις γιὰ ποιὸ λόγο τὸν παρασκεύασε ὁ κ. Π., ἐκτὸς ἂν ἦταν ὁ λόγος νὰ προστεθεῖ ἕνας ἀκόμη «ἀκαδημαϊκὸς» τόμος στὴ «Βιβλιοθήκη Παναγιωτοπούλου».

Τὴ φυσιολογία τῆς ὑπερβολῆς καὶ τὴν ψυχολογία τῆς ἀκρισίας θὰ ἔπρεπε νὰ τὴ μελετήσει στὰ δικά του γραφόμενα. "Ἂν ἦταν παρατηρητικώτερος, ψυχραιμότερος, δίκαιος, ἂν ἀληθινὰ πιοῆ θείας ὀργῆς τὸν παρακίνησε νὰ ξεπορτίσει ἀπὸ τὸ καμαράκι τῆς ὑψηλῆς ἐξωχρονικῆς διανόησης του γιὰ νὰ διορθώσει μὲ τρομερὲς φωνὲς κι' ἀναθέματα τὶς «ὑπερβολὲς» τῶν ἄλλων, θὰ ἔβλεπε πὼς ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Θεόφιλου ἄρχισαν νὰ φωνάζουν καὶ νὰ θορυβοῦν μανιακὰ καὶ συστηματικά, ὄχι ἐκεῖνοι ποὺ θέλησαν νὰ τὸν ἐπιβάλουν, μὰ ἐκεῖνοι ποὺ θέλησαν νὰ τὸν ἀρνηθοῦν. Ὄχι ἐκεῖνοι ποὺ ὅλη τους ἡ ὑπερβολὴ στάθηκε νὰ ποῦν, πὼς ὁ Θεόφιλος ἦταν «μιὰ στιγμὴ χρώματος καὶ ἀέρα, σταματημένη ἐκεῖ μ' ὅλη τὴν ἀκτινοβολία τῆς κίνησής της καὶ τὴν ἐσωτερικὴ ζωντάνια της», μὰ οἱ καθαρολογιοὶ ποὺ φώναξαν ὡς τ' ἄστρα πὼς ὁ Θεόφιλος εἶνε ἕνας «ἄξεστος συβατζῆς». Λέξη γι' αὐτοὺς ὁ κ. Π. Εἶνε φυσικὸ ἀλλοῶστε, γιατί, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴ φρασεολογία τῶν ἄρθρων του, βρίσκεται πολὺ σιμώτερα στὴ γλῶσσα αὐτή, παρὰ στὴν ἄλλη, ποὺ μίλησε θαυμαστικὰ γιὰ τὸ Θεόφιλο.

Κι' ἂν ὑποθέσουμε ἀκόμα, πὼς ἡ γλῶσσα αὐτὴ ὑπερέβαλλε», τίποτα πιὸ φυσικὸ καὶ πιὸ ἄκακο νὰ ὑπερβάλει κανεὶς μιὰν ἀλήθεια καὶ μιὰ ἀμορφιά, σ' ἕναν τόπο ποὺ δὲν πλουσκοτίζεται γιὰ τέτοια πράγματα, καὶ ποὺ οἱ πνευματικοί του ἐκπρόσωποι, σὰν τὸν κ. Παναγιωτόπουλο. ἄλλο τρόπο δὲν βρίσκουν γιὰ νὰ ἐκθέσουν ἐκείνους ποὺ δὲν συμπαθοῦν, παρὰ νὰ τοὺς καταγγείλουν π.χ. «ὅτι συχνάζουν σὲ βρώμικες ταβέρνες καὶ συναγελάζονται μὲ χυδαίους ταβερνιάρηδες". Οἱ γοσποὶ αὐτοὶ καὶ ἀναξιοπρεπεῖς ὀπτασιασμοὶ τοῦ κ. Π. μᾶς κάνουν νὰ φαντάζωμαστε πὼς ἐκεῖνος συχνάζει σὲ κοσμικὰ κέντρα, ἐκεῖ ποὺ ὄχι ταβερνιάρηδες χυδαίους μὰ ζαχαρομίλητα φρακοφορεμένα γέροντα κοσμογύρισμένα καὶ μορφοκαμμένα ...ρατικοῦ Ρουμελιώτη ...ριγικοῦ κ. Παναγιωτόπουλου. Ἀφοῦ λοιπὸν — Τί θὰ πρέπει νὰ κάνουν

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΜΔCCCLXXXI

9013186-1

...εχουν κοινά τα εξής: ...αι είνε Δημοκρατίαι Δυ... ...που. Το Ρεπουμπλικανι... ...ον Κόμμα και το Δημο... ...Κόμμα, όπως τα αντί... ...κόμματα εις την 'Αμερι... ...ιώκουν σύσιαστικώς τους ...ολιτικούς αντικειμενικούς ...και περιλαμβάνουν αμφό ...υντηρητικούς, μετριοπα... ...φιλελευθέρους. 'Η Τουρ... ...ρεί — και το πράττει — ...έψη εαυτήν και να εξάγη ...'Η Τουρκία έχει κανονι... ...όνασμα εξαγωγικόν. Οι ...υποστηρίζουν τας 'Αμερι... ...θωρίας περί ελευθέρου ...ίου εμπορίου επί νομίσμα ...σεως. 'Ο στρατός είνε ύ... ...τικόν έλεγχον και δεν ά... ...ται εις την πολιτικήν. 'Η ...α είνε χωρισμένη από το ...και υπάρχει θρησκευτική ...'Ο Τύπος είνε ελεύθε... ...δεν άσκείται λογοκρισία, ...τον θεωρητικώς. 'Αμφό... ...Έθνη προάγουν την έκ... ...'Αμφότερα έχουν υίοθε ...ινωνικήν νομοθεσίαν. 'Αμ... ...αί χώραι ταράσσονται ά... ...ικάς και Κομμουνιστικάς ...τάς. 'Αμφότεραι έχουν ...νόμισμα, άλλά και άμ... ...ταρενοχλούνται από τας ...μάς.

...ουν όμως και σημαντικαί ...μεταξύ της Τουρκίας ...Ηνωμένων Πολιτειών: 'Η ...ζχε μο...ομματικόν πο... ...αθεστώς από το 1923 ...ο διετίας, ότε έπετράπη ...λίτευσις, ο δε Νόμος έ... ...ί να ευνοή την Κυβέρνη... ...πάσης αντιδράσεως, εί... ...ήν Δεξιάν, είτε από την ...ν. Μολονότι η ψηφοφο... ...ξε φαινομενικά ελευθέ... ...νήσα κατά τας περυσι... μοκρατικόν Κόμμα κατηγορεί — και φαίνεται δικαίως — ότι το κυβερνητικόν Κόμμα διέπραξεν άπατας κατά την διαλογήν των ψήφων εις πολλάς περιφερείας. 'Η Τουρκική μυστική άστυνομία είνε ισχυρά, όχι όμως τόσον δραστηρία ή πιεστική, ώστε να δικαιολογή την κατηγορίαν ότι ή Τουρκία είνε άστυνομικόν Κράτος. Και αί απεργίαι και τα λοκ-άουτ απαγορεύονται από τον Νόμον, εφαρμόζεται δε υποχρεωτική διαιτησία εις τας εργατικάς διαφοράς. Μολονότι ο Τύπος είνε ελεύθερος και μόνον τα δικαστήρια ημπορούν να τιμωρήσουν τας εφημερίδας, ωστόσον ο συνδυασμός ενός αύστηρού Νόμου περί Τύπου και του στρατιωτικού Νόμου εις την Κωνσταντινούπολιν αποτελεί σκληράν τροχοπέδην διά τον Τύπον. 'Η ιδιωτική πρωτοβουλία κυριαρχεί, άλλά, λόγω της δυνάμεως των περιστάσεων, ή Κυβέρνησις είνε ο μεγαλύτερος βιομηχανικός επιχειρηματίας, εξακολουθεί δε άκόμη, πολύ μετά το τέλος του πολέμου, να ελέγχη πολλούς κλάδους της οικονομίας. 'Η Τουρκία στερείται κεφαλαίων διά ν' αναπτύξη τους σιδηροδρόμους, τους λιμένας, τα όρυχεία, τα εργοστάσια και τας συγκοινωνίας της. 'Η Τουρκία αντιμετωπίζει Σοβιετικά στρατεύματα και εις τα Δυτικά και εις τα 'Ανατολικά σύνορά της. Πλέον του ημίσεος του Τουρκικού προϋπολογισμού διατίθεται διά την συντήρησιν των στρατιωτικών δυνάμεων. Μέγα ποσοστόν τού πλη θυσμού εξακολουθεί να είνε αγράμματον. Αί γεωργικαί μέθοδοι είνε άκόμα πρωτόγονοι εις πολλάς περιοχάς.

Μολονότι όμως ή Τουρκία υστερεί καταφανώς έναντι των δυτικών βιομηχανικών επιπέδων, έχει ωστόσον επιτελέσει τεραστίας προόδους κατά την τελευταίαν εικοσιπενταετίαν. 'Εάν της δοθή ή εύκαιρία και εάν συνεχισθή ή σημερινή ροπή, πιστεύεται γενικώς ότι θα προφθάση την Δύσιν μέσα εις ολίγας γενεάς.

'Η τραγωδία της συγχρόνου Τουρκίας είνε ότι κείται στρατηγικώς επί της Κομμουνιστικής επεκτάσεως διά των Στενών προς την Μεσόγειον και την Μέσην 'Ανατολήν. Οι περισσότεροι παρατηρηταί δεν φαντάζονται ότι ή Ρωσία έχει πρόθεσιν να επιτεθή, τουλάχιστον εις το εγγύς μέλλον. 'Η πραγματικότης είνε ότι ή Μόσχα διεξάγει πόλεμον νεύρων κατά της 'Αγκύρας. Το ζήτημα, όμως, είνε σοβαρόν διά τους Τούρκους, διότι τους υποχρεώνει να παραμένουν επί ποδός πολέμου, να διαθέτουν πλέον του ημίσεος του προϋπολογισμού των εις στρατιωτικάς δαπάνας και να στερούνται — λόγω της επιστρατεύσεως των — εργατικών χειρών. 'Εάν το πράγμα συνεχισθή επί πολύ, ή Τουρκία θα καταρρεύση.

Ταυτοχρόνως, βέβαια, αί Δυτικαί Δυνάμεις συγκεντρώνουν δυνάμεις διά να φράξουν την Ρωσσικήν επέκτασιν εις τον Μεσογειακόν κόσμον, ιδία εις την Μέσην 'Ανατολήν. 'Η Τουρκία δεν θέλει τίποτε περισσότερον, παρά να την άφήσουν μόνην, ώστε να δυνηθή να συμπληρώση το πρόγραμμά της συγχρονισμού και υποφέρει διότι έχει καταστή τόσον σημαντικόν πιόνι εις το μέγα παγκόσμιον παιγνίδι της δυναμικής πολιτικής.

RUSSELL BARNES

Με πασεμφερείς τίτλους οι «Τάϊμς της Νέας Υόρκης» γράφουν ότι ο κ. Μπέβιν επεβεβαίωσε στην Κοινοβουλευτικήν Συνάντησιν της 'Αγγλίας μετά των Ηνωμένων Πολιτειών και έδωκε να εννοηθή από τον Κόσμον, ότι δεν είνε αληθής ο ισχυρισμός του Μολότωφ ότι ή 'Αγγλία και ή Γαλλία διαιρούν την Εύρώπην. Κατά τα εκ Παρισίων τηλεγραφήματα, οι εκεί πολιτικοί κύκλοι χαρακτηρίζουν τον λόγον ως προσπάθειαν όπως πραγματοποιηθή άντι πάσης θυσίας το σχέδιον Μάρσαλ και όπως διασκεδασθούν αί ανησυχίαι μερικών μικροτέρων ευρωπαϊκών χωρών.

ΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΤΡΟΥΜΑΝ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ, 5 'Ιουλίου. (Ρώϋτερ). — 'Ο πρόεδρος Τρούμαν δι' εγγράφου του προς την Προεδρικήν 'Επιτροπήν 'Επιστιτισμού, προβαίνει εις έκκλησιν προς τον αμερικανικόν λαόν όπως αί Ηνωμέναι Πολιτείαι πράξουν πάν το δυνατόν διά να εξακολουθήσουν παρεχούσαι την αρωγήν των ίνα ανακουφισθούν τα δεινά της ανθρωπότητος και βοηθηθούν αί άλλαι χώραι να ορθωθούν εις τους πόδας των δια των ιδίων αυτών δυνάμεων.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΤΟΥ κ. ΗΛΙΑ ΒΕΝΕΖΗ

Φυλλομετρώ την «'Αλεξανδρινή Λογοτεχνία 1947», ένα τεύχος που έρχεται απ' την 'Αλεξάνδρεια, έκδοση των «Φίλων του Βιβλίου». Σταματώ στο τυπικό χαρακτηριστικό κάθε εντύπου που έδώ και κάμποσα χρόνια μας έρχεται απ' την Αίγυπτο: στην καλλιέργεια της λατρείας, με την ολότελα θρησκευτική έννοια της λέξης, στην καλλιέργεια της φήμης του Καβάφη. 'Υπάρχει στο τεύχος ένα άρθρο του εξαίρετου σχολιαστή του ποιητή, του κ. Μολάνου, πολλές σελίδες του κ. Περίδη αφιερωμένες στη νεανική άλληλογραφία του Καβάφη. ('Ο νέος Στέφανος Σκυλίτσης του γράφει το Δεκέμβριο του 1883: «Μου έρχεται να σε παραβάλω με τα όργανα εκείνα στα όποία το νερό μπαίνει σε λασπώδη κατάσταση και στραγγίζεται βαθμηδόν έως ότου γίνη τέλεια διάφανο υγρό»). Κάποτε κάποιος ενοχλημένος απ' αυτήν την επίμονη λατρεία, προσπαθούσε να βρη την εξήγησή της αλλού, και να την καταδικάση. Έλεγε: «'Ο Καβάφης είνε πρόσχημα. Αυτοί που θορυβούν γύρω του, θορυβούν γιά να υπάρχουν. 'Ο Καβάφης είνε μέσον». Τον ρώτησαν: «'Ακόμα κι' αν έτσι είνε, σε τί βλάφτει;» «Δεν μπορώ, είπε. Με ενοχλεί το έγκώμιο, με ενοχλεί ή φήμη. Είνε σα μιά δύναμη που έρχεται να με προκαταλάβη, να μου επιβληθή απ' έξω. Αν αφεθώ, θα βρεθώ σε λίγο ανυπεράσπιστος απέναντί της, και τότε θα πρέπει να της υποταχθώ. 'Αντιστέκομαι». «'Αντιστέκεσθε σ' αυτή την ποίηση, ή στη φήμη της, στον τρόπο που καλλιεργείται ή φήμη της;» «Με πειράζει ο τρόπος. Όμως έπειδή αυτή ή δυσφορία είνε λειτουργία ψυχική, κατάντα να με πειράζη και ή ίδια ή ποίηση. Θέλω να έχω το αίσθημα πώς ώς ένα σημείο ανακαλύπτω εγώ μόνος μου, πρώτος εγώ, την κρυφή γοητεία της ποίησης που θ' αγαπήσω, του βιβλίου που θα γίνη σύντροφός μου. Δεν μπορώ να αισθάνωμαι να μου καθορίζουν τον ένθουσιασμό μου».

Αυτά έλεγε, με κάθε είλικρίνεια, για τον Καβάφη ο ενοχλημένος άρνητής του. Πράγματι, γύρω απ' τον 'Αλεξανδρινό ποιητή στάθηκε, όπως ξέρουμε μιά επίμονη, ανένδοτη λατρευτική αύλή, που, βοηθημένη κι' απ' τον ίδιον, είχε κάνει πάθος την καλλιέργεια της φήμης του. Να την καταδικάσουμε; Ό,τι και να πούμε ένα είνε βέβαιο: μιά δεκαετία, μιά δεκαπενταετία πριν απ' το θάνατό του ο Καβάφης ήταν κυρίως στόχος γιά διακωμώδηση. 'Εφημερίδες και περιοδικά, λόγιοι και μή, τον σατίριζαν και τον ειρωνεύονταν. 'Η αύλή του—αυτή τελικά τον επέβαλε—κάμε να σιγάσουν ή ειρωνεία και η διακωμώδηση, έφερε γύρω στην εξαίσια ποίηση του 'Αλεξανδρινού νέους λάτρεις, την έ...

ΕΚΑΛΥΦΘΗΣΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΥΡΕΜΒΕΡΓΗΝ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1940.- ΜΙΑ ΘΥΕΛΛΩΔΗΣ ΣΚΗΝΗ

...και ή επιχείρησις της ...ρχίας αεραγημάτων κατά ...ης. 'Υπερβολικά βέβαιον ...εροπλάνα του, το γερμα...τελείον είχε διαπράξει ...σύνην να εμπιστευθή εις ...ς τού ουρανού, υπεράνω ...τέρας χώρας, απειλουμέ...όν κεραυνόν, έγγραφα ά...οντα τα σχέδιά του. ...ή τού Χίτλερ υπήρξεν ά...τη.

...ρέστην, λέγει ο Κάτελ, ...ν τρομερωτέραν θύελλαν ...δα εις την ζωήν μου».

...ερ άφρισε, εκτύπησε τους ...με τους γρόνθους του, ε... ...άκατονομάστους ύβρεις ...των άνικάνων και των ...τού 'Επιτελείου. Διε... ...απειλή θανατικών εκτελέ...

...ιν συνεκάλεσε τους στρα...του και εξήτασε την κα...

...ν εγνωρίζαμεν, λέγει ο ...γκ, εάν οι αεροπόροι έ...βαν να καταστρέψουν τα ...φα που είχαν μαζί των. ...γνωρίζαμεν λοιπόν εάν οι ...και κατά συνέπειαν οι ..., είχαν πληροφορηθή τά ...της επιθέσεώς μας, ήτο ...φρόνιμον να υποθέσωμεν ...μενέστερον και να παρα... δεχθώμεν ότι το σχέδιόν μας είχεν αποκαλυφθή. Δύο λύσεις ήσαν δυναταί: να επιτεθώμεν αμέσως, πριν ο εχθρός προλάβη να λάβη άντίμετρα ή ν' αναβάλωμεν την επίθεσιν, διά ν' αναθεωρήσωμεν το μέρος του σχεδίου που είχε πέσει ίσως εις χείρας του εχθρού».

Πρό του διλήμματος της τόλμης ή της φρονήσεως, ο Χίτλερ εδίστασεν.

'Εκάλεσε τον άρχηγόν της μετεωρολογικής υπηρεσίας. Τον ήρώτησεν εάν ημπορούσε να του εγγυηθή θετικώς μίαν εβδομάδα καλοκαιρίας. 'Ο άρχηγός της μετεωρολογικής υπηρεσίας, έχων συνείδησιν της ευθύνης που εκαλείτο ν' αναλάβη, απήντησε:

«Φύρερ μου, εις την εποχήν αυτήν του έτους μού είνε άδύνατον να σάς δώσω απόλυτον βεβαιότητα».

'Η απάντησις αυτή έλυσε το πρόβλημα.

«Κύριοι, είπεν ο Χίτλερ, θα περιμένωμεν την άνοιξιν».

❁

'Ας προστεθή τούτο:

Οί Γερμανοί αεροπόροι, οί οποίοι προσεγειώθησαν αναγκαστικώς εις το Βέλγιον, δεν είχαν καταστρέψει τα έγγραφά των. Τα έγγραφα κατεσχέθησαν από τους Βέλγους, οί οποίοι τα ανεκοίνωσαν εις το Γαλλικόν 'Επιτελείον. Το Γαλλικόν 'Επιτελείον ωσφράνθη παγίδα. 'Η Θεία Πρόνοια, ή οποία έκαμνε να πέσουν από τον ουρανόν τα γερμανικά σχέδια, έφάνη ύποπτη. 'Η τόλμη των έλιγμών, την οποίαν απεκάλυπτον τα σχέδια αυτά, ήτο τόσον μεγάλη, ώστε δυσκόλως ημπορούσε να γίνη πιστευτή. Τέλος, μία επίθεσις εις το μέσον του χειμώνος, με συνεχή παγωνιάν, εφαίνετο απίθανη. 'Ο γερμανικός σκοπός ήτο σαφής. Επεδίωκε να χάσουν οί Γάλλοι την ψυχραιμίαν των. Ήθελε να τους παρασύρη εις το Βέλγιον, διά να τους κατηγορήση ότι αυτοί πρώτοι παρεβίασαν μίαν ουδετερότητα. Οί Γάλλοι είχαν παραγνωρίσει πλειστάκις τον μακιαβελισμόν του Χίτλερ. Τον άνεκάλυπταν τώρα. Μέτρα συναγερμού ελήφθησαν διά τον τύπον. Και καθώς ή 17η 'Ιανουαρίου παρήλθεν εξίσου αδιάφορη όπως και αί προηγούμεναι 135 ήμέραι του πολέμου, εκείνοι που είχον αμφιβάλλει διά την γνησιότητα των σχεδίων, είπον:

— Βλέπετε, ήτο τέχνασμα.

RAYMOND CARTIER

ΜΕΘΑΥΡΙΟΝ: 'Η συνέχεια.

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
MDCCCLXXXI

τοι νὰ ἀμφισβητηθῇ παρ' οὐδενὸς ὅτι οἱ ἀντάρται οἱ δρῶντες εἰς τὰ Ἑλληνοβουλγαρικὰ σύνορα εὑρίσκονται ἐν καθημερινῇ ἐπαφῇ μὲ τοὺς γείτονας Βουλγάρους. Ἡ στρατολογία τὴν ὁποίαν ἐνήργησαν ἐσχάτως εἰς τὸ τρίγωνον τοῦ Ἄρδα—ὅπου καὶ τὸ χωρίον Δίλοφον—ἀπέδωκεν ἀριθμόν τινα τὸν ὁποῖον ἄγνωστον ποῦ κατηύθυναν. Μετὰ τὴν στρατολογίαν, ἐξαίφνης —κατὰ τὰς ἐξ Ὀρεστιάδος ἀσφαλεῖς πληροφορίας μας—αἱ ἐκ Διλόφου οἰκογένειαι ΑΝΕΧΩΡΗΣΑΝ ΕΚΕΙΘΕΝ ΔΙΑΠΕΡΑΙΩΘΕΙΣΑΙ ΠΡΟΦΑΝΩΣ εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος! Ἡ πληροφορία αὕτη ἐξέπληξε τὰς ἐπιτοπίους Ἑλληνικὰς Ἀρχάς. Πρόκειται περὶ

86-2.

Ἑλληνικῶν αὐτῶν οἰκογενειῶν, διὰ νὰ παραπλανήσῃ τὸν Ὀργανισμὸν Ἡνωμένων Ἐθνῶν εἰς στιγμὴν καθ' ἣν συζητεῖτο τὸ Ἑλληνικὸν πρόβλημα ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας.

Ἡ Κυβέρνησις δύναται καὶ λεπτομερῆ κατάλογον τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν νὰ ἔχῃ, ΩΣ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ, καὶ συνεπῶς τῆς Ἐθνικότητός των, διὰ νὰ τὰ ἀντιτάξῃ ἐγκαίρως εἰς τοὺς ψευδεῖς Βουλγαρικοὺς ἰσχυρισμούς.

Μετὰ τιμῆς

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Γ. ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Βουλευτὴς Ροδόπης

μέτωπη στὴν παντοδύναμη παλαιμικὴ δόξα, ὡς ἕνα σημεῖο καὶ τὴν ὑπέσκαψε. Καὶ ὅταν πιὰ ἐπλησίαζε τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν τοῦ ποιητῆ, εἶχε τὴν ἱκανοποίηση νὰ τοῦ προσφέρῃ τὴν ὕστατη γαλήνη: Ὁ Καβάφης πιὰ ἦταν αὐτὸ ποὺ πράγματι εἶνε, ἕνα ἀπ' τὰ πέντε μεγάλα ὀνόματα τῆς ποίησής μας τῆς ἑκατονταετίας: Σολωμός, Κάλβος, Παλαμᾶς, Καβάφης, Σικελιανός.

❁

Ἀλλ' ἂς εἴμαστε ἥσυχοι. Ἂν ὁ Καβάφης δὲν ἦταν Καβάφης, ὅσο σοφή, ὅσο ὠργανωμένη, ὅσο ἀσίγαστη καὶ ἂν ἦταν ἡ καλλιέργεια τῆς φήμης του θὰ ἔχτιζε παλάτια στὸν ἄμμο. Γιατὶ ἂς μὴ λησμονοῦμε τὴν ἀντίπερα ὄχθη. Ἐκεῖ ποὺ περνᾶ τὴν κύρια δοκιμασία της ἡ προβολὴ ἑνὸς ἔργου καὶ ἑνὸς ὀνόματος εἶνε τὸ κοινό: Αὐτὸ τὸ ἀνώνυμο, περιωρισμένο ἴσως, θαυμάσιο ἑλληνικὸ κοινό, ποὺ κάνει ὥστε σ' αὐτὸ τὸν τόπο νὰ μὴ ὑπάρχουν ἄγνωστα, παραγνωρισμένα ταλέντα, νὰ μὴ ὑπάρχουν συγγραφεῖς ἢ καλλιτέχνες ποὺ νὰ μὴ βρήκαν, ὅσο ἀκόμα ζοῦσαν, τὴν ἀναγνώριση καὶ τὴ θέση ποὺ τοὺς ἄξιζε. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ κοινὸ δὲν ἀντιδρᾶ στὴ θερμὴ ἀτμόσφαιρα ποὺ κάθε φορὰ βλέπει νὰ τυλίγῃ ἕνα ἔργο, ἕνα ὄνομα. Δὲν τὸ ἐνοχλεῖ τὸ ἐγκώμιο. Ἀπ' τὸ ἐγκώμιο θὰ λάβῃ τὴν ἀφορμὴ γιὰ μιὰ οὐσιαστικὴ λειτουργία: Θὰ τὸ ἐλέγξῃ. Ἀργά, ἐπίμονα, πάντα μὲ ἀσφάλεια. Ἀφοῦ εἶνε λοιπὸν ἔτσι, ἀφοῦ τὸ ἐγκώμιο νὰ βλάψῃ δὲ γίνεται, νὰ στήσῃ πρόσωπα παρ' ἀξίαν δὲ γίνεται γιατὶ νὰ μὴ εἶνε καλοδεχούμενος; Ἀκόμα καὶ ἂν κάνει τὸ λάθος νὰ γίνεται μονομερὲς καὶ ἀποκλειστικό, ἀκόμα καὶ ἂν ἀδικεῖ, πάλι χίλιες φορὲς προτιμότερο ἀπ' τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴ σιωπή. Εἶνε λίγα χρόνια ἀκόμα ποὺ ἡ πνευματική μας ζωὴ ἦταν ἕνας μικρός, κλειστὸς τόπος, χωρὶς καμμία ἀπήχηση στὸν κόσμο, χωρὶς καμμιὰ ἀνταπόκριση. Πάλευαν καὶ ἀγωνίζονταν μέσα τοῦ ἔργα καὶ ἄνθρωποι, καὶ τὸ μόνιμο παράπονο ἦταν αὐτό: Πῶς ἡ ἠχὼ δὲν ἔβγαινε ἔξω ἀπ' τὸν κλειστὸ χῶρο, πῶς ἡ μοῖρα τους εἶνε ἡ σιωπή. Ἂς θυμηθοῦμε τὸ μάρτυρά μας, τὸν Παπαδιαμάντη. Ἦταν ὁ κορυφαῖος τοῦ καιροῦ του, ἦταν ὁ περισσότερο γνωστός. Ὡστόσο ἦταν τόσο ξένη καὶ ἀδιάφορη πρὸς τὸ πνεῦμα, τότε, ἡ ζωή, ἡ ἔξω ἀπ' τὰ τείχη, ποὺ ὁ Παπαδιαμάντης κατάντησε νὰ κυκλοφορῇ ρακένδυτος στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας, ὥσπου δυστυχὴς, συντριμμένος, κυνηγημένος ἀπ' τὶς φοβίες του, πῆρε τὰ μάτια του καὶ πῆγε νὰ πεθάνῃ στὸ νησί του. Ἂν ζοῦσε σήμερα ὁ Παπαδιαμάντης θὰ ἦταν τὸ ἴδιο ἡ ζωή του; Ὄχι, εἶνε ἀναμφισβήτητο πὼς τὰ πράματα ἄλλαξαν, λίγο βέβαια, ὅμως ἄλλαξαν. Ὁ χῶρος εὐρύνθηκε, τὰ ἐνδιαφέροντα μεγάλωσαν ἔξω ἀπ' τὰ τείχη φτάνει κάπως ἡ ἠχώ. Ἂς τὴ βοηθήσουμε. Τίποτε δὲν ἔχουμε νὰ κερδίσουμε μὲ τὸ νὰ φειδωλευτοῦμε τὸν καλὸ λόγο. Ἔννοω δὲν ἔχει νὰ κερδίσῃ τίποτα στὸ σύνολό της ἡ πνευματική μας ζωή. Καλύτερη ἡ σπατάλη. Κι' ἔπειτα, ἂς μὴ τὸ λησμονοῦμε, ἔχουμε νὰ κερδίσουμε καὶ μιὰ μάχη: Πρέπει κάποτε νὰ πιστέψουμε ὡς σύνολο στὸν ἑαυτό μας, νὰ πιστέψουμε στὴν ἀξία μας, στὶς δυνάμεις ποὺ μποροῦμε νὰ κινήσουμε. Δὲν εἴμαστε οἱ περιούσιοι, ὅμως μποροῦμε χωρὶς κανένα αἴσθημα μειονεκτικότητος νὰ σταθοῦμε Εὐρωπαῖοι πλάϊ στοὺς Εὐρωπαίους. Εὐπρόσωπα καὶ μὲ καθαρὸ μέτωπο, καὶ διόλου δουλικά. Μᾶς ξαφνίζει κάποτε νὰ βλέπουμε τὴν ἐντύπωση ποὺ κάνει ἔξω ἀπ' τὴν Ἑλλάδα ἕνα ἔργο ἢ ἕνα ὄνομα, ἀποροῦμε καὶ λέμε: «Ἐδῶ τί δάκτυλος ἄραγες νὰ εἶνε, Ρωσσικός, Ἀγγλικὸς ἢ Ἀμερικάνικος;» Καὶ μονάχα στὴν ἁπλῆ ἀλήθεια δὲν πάει ὁ νοῦς μας, πὼς ἁπλούστατα κάτι φαίνεται ἀπ' ὅ,τι κάνουμε μπορεῖ καὶ ἀπὸ μόνο του νὰ ὑπάρχῃ, ἀπὸ μόνο του καὶ χωρὶς δακτύλους.

Ἔτσι, κάποτε, ἐδῶ εἴχαμε ἕναν καλλιτέχνη ποὺ ὅπως φαίνεται τοῦ ψῆναν τὸ ψάρι στὰ χείλια οἱ ἀντιζηλίες. Ὅμως κάποτε ἦρθε ὁ μεγάλος πόλεμος καὶ ὁ καλλιτέχνης πῆρε τὰ μάτια του κι' ἔφυγε. Σήμερα εἶνε μιὰ παγκόσμια δόξα, τὸν λένε Μητρόπουλο, κι' ἐμεῖς τρομάζουμε νὰ τὸ πιστέψουμε. Κι' ὅμως ἔτσι εἶνε. Ἂς χαιρόμαστε λοιπὸν τὸν καλὸ λόγο. Κι' ἂν πέσει ἔξω στοὺς ἑκατὸ καὶ πετύχει στὸν ἕναν — εὐλογημένη νἄναι ἡ ὥρα του.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΝΕΖΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ

Τὴν 10ην Ἰουλίου ἐναρξις 9ου καὶ 10ου τμήματος, διὰ τὰς ἐν λόγῳ σχολάς.

ΕΙΣ ΤΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΔΡ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Κάνιγγος 17. Τηλ. 26-619

Προσοχὴ στὴν Διεύθυνσιν

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Τὴν 7ην Ἰουλίου, ἡμέραν Δευτέραν ὁ καθηγητὴς Ν. ΓΟΥΝΑΡΗΣ ἀρχίζει τμῆμα ὑποψηφίων θετικῶν Σχολῶν Πανεπιστημίου.

Ἐπίσης τὴν 1ην Ἰουλίου ἀρχίζει τὸ τελευταῖον τμῆμα ὑποψηφίων Πολυτεχνείου τοῦ Φροντιστηρίου μας.

Πληροφορίαι: Καποδιστρίου 27, τηλ. 52-388.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΙ πεπειραμένοι εἰς ταχυμετρικὰς καὶ κτηματογραφικὰς ἀποτυπώσεις πόλεων, ζητοῦνται. Πληροφορίαι 7—8 μ.μ. Δημητρακόπουλον—Δεριγνῆ 11.

καὶ Κυκλοφοριακὸς Ὀργανισμὸς Ξένου Τύπου καὶ Βιβλίων ἐν ΕΛΛΑΔΙ.

καθὼς καὶ Στενογραφίας ἀπὸ τῆς Ἰουλίου.

Δίδακτρα προσιτὰ εἰς ὅλους.

"ΓΚΡΕΚΑ"

9013187-1

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΤΡΙΝΙΣΜΟΣ

Δυὸ ἄρθρα τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου, ἡ «Φυσιολογία τῆς ὑπερβολῆς» (Νέα Ἑστία, τεῦχος 480) καὶ «Οἱ κλίκες» (Γράμματα, τεῦχος Ἰουνίου 1947) μᾶς παρουσιάζουν τὸν συγγραφέα τῶν «*Ὁμιλιῶν τῆς γυμνῆς ψυχῆς*», ὁλότελα διαφορετικὸ ἀπὸ ὅ,τι τὸν εἴχαμε συνηθίσει τὰ τελευταῖα δέκα χρόνια — χρόνια τῆς πιὸ γόνιμης καὶ τῆς ἀδιάκοπης σχεδὸν λογοτεχνικῆς δημιουργίας του. Αἰσθήματα λύπης καὶ δικαιολογημένης ὀργῆς θὰ δοκιμάσουν ὄχι μονάχα ὅσοι θίγουνται ἄμεσα ἀπὸ τὰ ἄρθρα αὐτὰ — καὶ θίγουνται ἐντελῶς ἄπρεπα μερικοὶ ἀπὸ τοὺς δημιουργικώτερους καὶ ἠθικώτερους ἐκπρόσωπους τῆς σύγχρονης λογοτεχνίας μας — ἀλλὰ καὶ οἱ ἀμερόληπτοι φίλοι τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου, ἀκόμα κι' αὐτοὶ οἱ θαυμαστές του. Πολὺ σωστὰ ἔκαμε ὁ κ. Πέτρος Χάρης νὰ ξεχωρίσει τὶς εὐθῦνες τοῦ περιοδικοῦ του, ἀπὸ τὴ βαρύτατη εὐθύνη τοῦ κ. Ι. Μ. Π. Ἀσφαλῶς, εἶναι μιὰ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ εὐθύνη ποὺ θὰ μετανοήσει κι' ὁ ἴδιος κάποτε γιὰ τὴν ἄτυχη πρωτοβουλία ποὺ εἶχε νὰ τὴν ἀναλάβει. Ἂν μάλιστα μὲ τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ ξεθολώσει κάπως ἡ κριτικὴ του ὅραση ἡ μαυρισμένη ἀπὸ μιὰ θυελλώδη ἐμπάθεια, δὲ θὰ μπορέσει μήτε ὁ ἴδιος νὰ ἐξηγήσει ἱκανοποιητικὰ τὸ βαθμὸ τῆς ἀπίστευτης σημερινῆς του πνευματικῆς σκοτοδίνης.

Ἂς ἐξετάσουμε ψύχραιμα κι' ἀντικειμενικὰ τὰ δυὸ αὐτὰ ἄρθρα ὅπου ἡ ἠθικὴ κατωτερότητα τοῦ δεύτερου συμπληρώνει τὴν πνευματικὴ ἀναξιότητα τοῦ πρώτου. Ἀπέραντες ἀοριστολογίες καὶ λαβυρινθιακὲς γενικότητες, πρόχειροι στοχασμοὶ καὶ πηδήματα ἀπὸ θέμα σὲ θέμα, ξαφνικὰ χάσματα καὶ μπερδέματα, μαῦροι θυμοὶ κι' ἀδικαιολόγητες κακίες, χαραχτηρίζουν τ' ἄρθρα αὐτά. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀδικαιολόγητη ἀπρέπεια τῶν ἐκφράσεων, τὴν ἐπιδεικτικὰ ὑβριστικὴ διάθεση καὶ τὴν ἀστόχαστη διατύπωση συκοφαντιῶν ποὺ θίγουνε τὴν ἰδιωτικὴ ζωὴ καὶ τὴν ἠθικὴ ὑπόσταση τῶν λογοτεχνῶν ποὺ στηλιτεύει, ὁ κ. Ι.Μ.Π. ἀποδείχνεται, ὄχι γιὰ πρώτη φορὰ ἴσως, ἕνας πολύλογος γενικολόγος, ἕνας *γράφων* ποὺ τοῦ ξεγλιστρᾶν οἱ φράσεις πρὶν προλάβει νὰ τὶς καλοζυγίσει καὶ νὰ τὶς ἀντικειμενικοποιήσει, καὶ ποὺ συνήθως χρησιμοποιεῖ μὲ Ἀποστολακικὴ αὐταρέσκεια καπηλικοὺς χαραχτηρισμούς, κατώτερους κι' ἀπὸ τὴ γνωστὴ φρασεολογία τοῦ πλέον βάρβαρου δημοσιογραφικοῦ κιτρινισμοῦ. Ὁ κ. Ι.Μ.Π. δὲν μπορεῖ μήτε μιὰ στιγμὴ νὰ σταθεῖ σὲ συγκεκριμένο *ἔδαφος λόγου*. Δὲν τολμᾶ ἀκόμα μήτε νὰ κατονομάσει τοὺς λογοτέχνες ποὺ κατακεραυνώνει τὸ ἔργο τους, τὴ ζωή τους, τὸ ἦθος τους. Ἔτσι στ' ἄρθρα αὐτὰ ὁ ἀναγνώστης ἔχει νὰ κάνει μὲ ἀόρατους ἀνθρώπους ποὺ ἕνας πολὺ δρατός, ἐξ αἰτίας τῆς ἐμπάθειάς του, ἄνθρωπος προσπαθεῖ νὰ τοὺς ἐξολοθρέψει, χτυπώντας τους μὲ ἀόρατα ἐπιχειρήματα.

Στοιχειώδης πνευματικὴ εὐπρέπεια ἐπέβαλλε στὸν κ. Ι.Μ.Π., μιὰ ποὺ εἶχε νὰ διατυπώσει τόσο φοβερὲς κατηγορίες ἐναντίο μιᾶς ἐγκληματικῆς καὶ ὀλέθριας «κλίκας» λογοτεχνῶν, ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ, νὰ κατονομάσει θαρρετά, ἕναν πρὸς ἕναν, τοὺς λογοτέχνες αὐτοὺς καὶ νὰ καταλογίσει στὸν καθέναν τὶς ἐντελῶς προσωπικές του εὐθύνες. Μὰ ὁ κ. Ι.Μ.Π. δὲν πολυενδιαφέρεται γιὰ τέτοιου εἴδους ἠθικὰ φιλολογήματα. Τὸ πάθος τῆς ζηλοφθονίας καὶ τῆς ἀπύθμενης μοχθηρίας του ξεπερνάει κατὰ πολὺ τὴν ἀντοχὴ τῆς πνευματικῆς του ἠθικῆς. Ἔτσι, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ στερεώσει σὲ πλατύτερη, τάχα, ἠθικὴ καὶ ἱστορικὴ βάση τὴν ἀγχόνη του, ἀντὶ νὰ μιλήσει καθαρὰ καὶ ξάστερα γιὰ τὰ τέσσερα ἢ πέντε ἐκεῖνα πρόσωπα ποὺ τὰ τρόπαιά τους ἢ τὰ ἐγκλήματά τους δὲν τὸν ἀφήνουν νὰ κοιμηθεῖ, θέλησε νὰ πείσει τὸν καλοπροαίρετο ἀναγώστη πὼς κάτι τὸ φοβερὸ συμβαίνει τὴ στιγμὴ αὐτὴ στὴν πνευματική μας ζωὴ καὶ πὼς ἕνα πλῆθος σκοτεινῶν ἀνθρώπων τῆς ποίησης, τῆς πεζογραφίας, τῆς κριτικῆς, τῶν περιοδικῶν καὶ τῶν ἐφημερίδων, ἔχοντας συμπήξει μιὰ καταχθόνια ἐκμεταλλευτικὴ «κλίκα», μὲ ἀρχηγούς, ὑπαρχηγοὺς καὶ πιστὰ μέλη, δρέπουν αὐτοὶ καὶ μόνοι ὅλες τὶς τιμές, τὶς δόξες καὶ τὰ ὀφέλη ἀπὸ κάθε ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ κίνηση τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς. Κι' ἀγαναχτισμένος ἀπὸ τὴν κατάσταση αὐτή, ἀποφάσισε, καθὼς λέει στὸν πρόλογό του, νὰ «μιλήσει», νὰ καταγγείλει τὴν «κλίκα» αὐτή, ἀφοῦ «κανεὶς ὡς τώρα δὲ βρέθηκε νὰ ἐκτελέσει τὸ ὕψιστο αὐτὸ χρέος».

Μὰ ὁ κ. Ι. Μ. Π. ἔχει τὴν ἀτυχία νὰ μὴν εἶναι ποτὲ *πρωτότυπος*. Αὐτὰ ποὺ νομίζει πὼς τὰ πρωτοεξαγγέλλει, τὰ ἔχουμε ἀκούσει ἀρκετὲς φορὲς ὡς τώρα. Ἂν ὁ κ. Ι. Μ. Π. διαβάζει ἐφημερίδες, θὰ θυμᾶται τὴν πρόσφατη δημοσιογραφικὴ ἐκστρατεία τοῦ κ. Μ. Ροδᾶ ἐναντίον τοῦ Σεφέρη καὶ τῆς νέας ποίησης, «συμπεριλαμβανομένου» καὶ τοῦ πνευματικοῦ καὶ κριτικοῦ της ἐπιτελείου. Ἦτανε μιὰ ἐπίθεση πανομοιότυπη μ' αὐτὴν ποὺ ἐπιχειρεῖ σήμερα ὁ κ. Ι. Μ. Π. Μά, ἐνῶ τότε διασκεδάζαμε παρακολουθώντας τὶς ἀστεῖες προσπάθειες ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ δὲν εἶχε σοβαρὲς σχέσεις μὲ τὴν πνευματική μας ζωή, σήμερα θλιβόμαστε κατάκαρδα βλέποντας τὴν ἀπροσδόκητη συνέχεια μιᾶς κωμικῆς καὶ ταπεινῆς μαζὶ πράξης ἀπὸ ἕνα σοβαρὸ πνευματικό μας ἄνθρωπο.

Τί μᾶς εἶπε λοιπὸν τώρα ὁ κ. Ι. Μ. Π.; Ἀπὸ κριτικὴ καὶ καθαρὰ πνευματικὴ ἄποψη ἀπολύτως τίποτα. Τὰ ζητήματα ποὺ θίγει δὲ λύνουνται μέσα σὲ λίγες σελίδες, ποὺ τὰ τρία τέταρτά τους σκεπάζουνται ἀπὸ ὑβριστικὲς φράσεις καὶ συκοφαντικοὺς ὑπαινιγμούς. Ἄνοιξε μονάχα τὸ στόμα του κι' ἄρχισε νὰ φωνάζει γιὰ «Δαλαΐλάμηδες τοῦ Θιβέτ», γιὰ καταχθόνιους «καραγκιοζοπαίχτες», γιὰ «Βοῦδες» καὶ «Πατριάρχες», γιὰ διεφθαρμένους λογίους «ποὺ συχνάζουν σὲ βρώμικες ταβέρνες» καὶ συναγελάζονται μὲ «πρόστυχους ταβερνιάρηδες», γιὰ λογοτέχνες ὅμοιους «μὲ ξεμωραμένες περιηγήτριες ποὺ ζοῦν τὶς ἐρωτικές τους στιγμὲς μὲ τσοπάνους».

Ἂς παραβλέψουμε τὴ γεροντοκόρη καὶ τὴ σιγανοπαπαδιὰ ποὺ κρύβεται μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ κ. Ι. Μ. Π. κι' ἂς τὸν ρωτήσουμε: Ποιοί εἶναι ὅλοι αὐτοί; Δὲ μᾶς τὸ λέει, γιατί, καθὼς θέλει νὰ πιστεύει, δὲν τὸν «ἐνδιαφέρουν τὰ πρόσωπα». Ὅμως τόσο πολὺ τὸν ἐνδιαφέρουν καὶ τὸν ἐνοχλοῦν τὰ πρόσωπα ποὺ ὑπονοεῖ ὥστε ταράζεται καὶ συγκλονίζεται, ἀκόμα κι' ἀπὸ κάθε πιθανή, ὅμως νομιμώτατα ἀνθρώπινη καὶ κοινωνική τους ἐκδήλωση. Αἰσθάνεται τὸν ἑαυτό του δυστυχισμένο στὴν ἐφιαλτικὴ ἰδέα πὼς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τῆς «κλίκας» μπορεῖ κάποτε νὰ χορεύουν, νὰ δίνουν τσάγια, νὰ φλερτάρουν καὶ νὰ ταξιδεύουν, νὰ συζητοῦν μεταξύ τους, νὰ συναντοῦν τοὺς ξένους λογοτέχνες ποὺ ἔρχουνται ἐδῶ καὶ νὰ τοὺς κατατοπίζουν γιὰ τὰ πράγματα τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς. Κανεὶς δὲν ἐμποδίζει τὸν κ. Ι. Μ. Π. νὰ φλερτάρει, νὰ δίνει τσάγια καὶ νὰ συναναστρέφεται τοὺς ξένους. Νομίζουμε μάλιστα πὼς δὲν ἀποφεύγει τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτὰ καὶ πὼς τοῦ εἶναι ἐξαιρετικὰ εὐχάριστο νὰ δέχεται σπίτι του καὶ νὰ σχηματίζει μάλιστα κι' ἕνα εἶδος «αὐλῆς», ποὺ τὴν ἀποτελοῦν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρακατιανοὶ λόγιοι κι' ἀποτυχημένοι ποιητάστροι ἕτοιμοι νὰ ὁμώσουν ὑποκριτικὴ πίστη στὴν ἔξοχη «πνευματικότητα τοῦ ἀνδρός». Κι' ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ποὺ ἀρνιέται σκαιὰ ὅλη σχεδὸν τὴ σύγχρονη λογοτεχνία μας, νέα ποίηση, πεζογραφία καὶ κριτική, ἐπιδαφιλεύει προφορικοὺς ἐπαίνους σ' ἀναιδεῖς κι' ἀγράμματους νεανίσκους σὰν πραγματικὸς Δαλαΐλάμας ἢ Πατριάρχης.

Εἶναι πρωτάκουστο ν' ἀνακατεύουνται στὴν καθαρὴ πνευματικὴ ζωὴ τέτοιου εἴδους ἀκατολόγιστα κι' ἀκάθαρτα κριτήρια, ποὺ μήτ' αὐτὸς ὁ Ἀποστολάκης δὲν εἶχε καταδεχτεῖ νὰ ἐπινοήσει. Μὰ ὁ κ. Ι. Μ. Π., πέφτοντας ὁλοένα καὶ πιὸ χαμηλά, βεβαιώνει ἀπερίφραστα πὼς μέσα στὴν «κλίκα» αὐτὴ ὑπάρχουν «οἰκοδιαίτοι» καὶ «οἰκόσιτοι» κριτικοί, ποὺ πληρώνουνται ἀκριβὰ γιὰ νὰ γράφουν βιβλία καὶ νὰ ἐξυμνοῦν τὰ ἔργα τῶν «Δαλαΐλάμηδων». Ποιοὶ εἶναι τέλος πάντων οἱ ἄνθρωποι ποὺ καρπώνουνται ὅλα τὰ ὑλικὰ καὶ τὰ πνευματικὰ ὀφέλη ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς καὶ δὲν ἀφήνουν τὸν κ. Ι. Μ. Π. νὰ ἀξιοποιήσει «εὐρωπαϊστὶ» τὶς πτωχοπροδρομικὲς αἰσθηματολογίες τῆς «*Ἀστροφεγγιᾶς*» του; Ἂς τοὺς ποῦμε μὲ τὰ πραγματικά τους ὀνόματα. Εἶναι ὁ Σικελιανός, ὁ Σεφέρης, ἡ Νάκου, ὁ Θεοτοκᾶς, ὁ Βενέζης, ὁ Δημαρᾶς, ὁ Χατζηκυριάκος-Γκίκας, ὁ Ἐλύτης, ὁ Λίνος Πολίτης, ὁ Γκάτσος, κι' ἄλλοι ἀκόμα. Ἐνοχλεῖ φοβερὰ τὸν κ. Ι. Μ. Π. τὸ σημαντικὸ γιὰ κάθε πνευματικὸ Ἕλληνα γεγονὸς πὼς μεταφράστηκαν σὲ ξένες γλῶσσες τὰ ἔργα τοῦ Σικελιανοῦ, τοῦ Σεφέρη, τοῦ Ἐλύτη, τῆς Νάκου, τοῦ Βενέζη, τοῦ Θεοτοκᾶ κ.ἄ. Ὅπου ἔπρεπε νὰ προτιμηθοῦνε τὰ δικά του, ἢ μήπως ἔπρεπε σήμερα καθόλου ὁ τρομερὸς δικαιοκρίτης μας νὰ συμπεριλαμβάνονταν καὶ δικά του ἔργα στὰ [illegible]. Μᾶλλον αὐτὸ θὰ συνέβαινε. Κι' ἐπειδὴ ἀκριβῶς [illegible]

νάζει τώρα ὁ κ. Ι. Μ. Π., ὅτι τάχα ἡ «κλίκα» ἐγκλημάτισε γιατὶ δὲν ἔδωσε τὴν πρεπούμενη προσοχὴ στὸ «γείτονα», δηλαδὴ στὸν κ. Ἰωάννη Μ. Παναγιωτόπουλο.

Ρωτοῦμε τὸν κ. Ι. Μ. Π: Ἀδικήσανε τὴν ἑλληνικὴ λογοτεχνία οἱ μεταφράσεις σὲ ξένες γλῶσσες τῶν ἔργων τοῦ Σικελιανοῦ, τοῦ Ἐλύτη, τοῦ Σεφέρη, τοῦ Θεοτοκᾶ, τοῦ Βενέζη; Εἶναι ἢ δὲν εἶναι τὰ ὀνόματα αὐτὰ ἀπὸ τὰ ἀντιπροσωπευτικώτερα τῆς νεώτερης λογοτεχνίας μας; Καὶ ποιὸς ἐμποδίζει τὸν κ. Ι. Μ. Π. νὰ μεταφράσει καὶ τὰ δικά του ἔργα, ἂν νομίζει πὼς ὅλα ὅσα συμβαίνουν σήμερα στὴν πνευματική μας ζωὴ γίνουνται μὲ αἰσχρὲς δωροδοκίες; Δόξα σοι ὁ Θεός, ὁ κ. Ι. Μ. Π. δὲν εἶναι παρίας τῆς κοινωνίας. Εἶναι κι' αὐτὸς «καλοθρεμμένος» ὅσο κι' αὐτοὶ ποὺ τοὺς περιφρονεῖ γιὰ τὴν καλοζωΐα τους, καὶ τὰ πλούσια εἰσοδήματά του ἀπὸ τὴ μεγάλη σχολικὴ ἐπιχείρηση ποὺ ἐκμεταλλεύεται εἶναι ἀσφαλῶς πολλαπλάσια ἀπὸ τὸ φτωχὸ δημοσιοϋπαλληλικὸ μισθὸ ἑνὸς Σεφέρη. Εἶναι πασίγνωστο, ἐξάλλου, πὼς τὶς μεταφράσεις τῶν λογοτεχνῶν μας ποὺ τόσο ἐνοχλοῦν τὸν κ. Ι. Μ. Π. δὲν τὶς φιλοτέχνησαν μίσθαρνοι «τυχοδιῶχτες», ὅπως συκοφαντικὰ ἰσχυρίζεται, ἀλλὰ διακεκριμένοι Γάλλοι φιλόλογοι καὶ διανοούμενοι τοῦ ἐδῶ Ἰνστιτούτου Γαλλικῶν Σπουδῶν καὶ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, ἀνυστερόβουλοι ἐραστὲς τῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς νέας λογοτεχνίας της. Εἶναι οἱ κ. κ. Octave Merlier, Roger Milliex, Robert Levesque, Pierre Amandry, ἡ κυρία Marie Colombo καὶ ἡ δεσποινίδα Jacqueline Schidin. Πολλὲς ἀπὸ τὶς εἰσαγωγικὲς μελέτες στὶς μεταφράσεις αὐτὲς ἀνοίγουν καινούργιους δρόμους στὴν ἔρευνα τῶν ποιητικῶν μας προβλημάτων. Εἶναι ὑποδειγματικὲς γιὰ τὸν πλοῦτο τοῦ στοχασμοῦ, τὴν ἀνώτερη πνευματικότητα καὶ τὸν γνήσιό εὐρωπαϊσμό τους, κι' αὐτὸ μονάχα ἂν συλλογιζότανε ὁ «κριτικὸς» κ. Ι. Μ. Π. θάταν κατὰ πολὺ εὐγενικώτερος πρὸς ξένους διανοουμένους ποὺ τόσο ἀφιλόκερδα βοήθησαν τὴ σύγχρονη καί, γενικά, τὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία.

Σχετικὴ μὲ τὸν ἠθικοπνευματικὸ ἐκτραχηλισμὸ τοῦ κ. Ι. Μ. Π. εἶναι καὶ ἡ φρασεολογία του, ποὺ τὴ λεπτότητά της, τὸ εὐγενικὸ χιοῦμορ της καὶ τὴ χάρη της μπορεῖ νὰ θαυμάσει ἀμέσως ὁ ἀναγνώστης: «Τὸ βρωμερότατο πνεῦμα τῆς κλίκας», «πρέπει νἄναι κανεὶς ἀσυνείδητος καὶ βρώμικος καὶ ξαδιάντροπος», «ἀναγοῦλες», «ἀξίζει ἄραγε νὰ καταπιάνεται κανεὶς στὰ σοβαρὰ μὲ τέτοιες βρωμιές;», «κάποτε τὸ στόμα σου γιομίζει πιά, καί, θέλοντας καὶ μή, πρέπει νὰ φτύσεις.» Κι' ἄλλες τέτοιες διατυπώσεις πλαισιώνουν καὶ διακοσμοῦν ἀντάξια τὴν ἔρμαιη σκέψη καὶ τὴν ἠφαιστειακὴ ἐμπάθεια τοῦ κ. Ι. Μ. Π. Πραγματικά, ὁ κ. Ι. Μ. Π. δὲν ἔκαμε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ γιομίσει μερικὲς σελίδες ἀπὸ *πνευματικὰ πτύελα*. Τὶς μέρες αὐτές, ποὺ καθολικὰ προβλήματα μᾶς σφίγγουνε τὴν ψυχὴ καὶ ποὺ ἡ θέση μας σὰν πνευματικῶν ἀνθρώπων εἶναι καθορισμένη ἀπὸ τὰ πράγματα ἐκεῖ ποὺ δὲν τὴν ὑποφιάστηκε ποτὲ ἡ φευτικὴ φιλοσοφικὴ ἀγωνία τοῦ κ. Ι. Μ. Π., εἶναι ἀλήθεια θλιβερώτατο ν' ἀσχολεῖται κανεὶς μὲ πνευματικὰ καὶ ψυχικὰ *πτύελα* σὰν κι' αὐτὰ ποὺ μᾶς ἐκτόξευσε. Μὰ πῶς νὰ γίνει ἀλλοιῶς; Ὅταν δέχεται κανεὶς κατὰ πρόσωπο τέτοιου εἴδους πνευματικὰ φιλοδωρήματα, ἡ πρώτη του χειρονομία εἶναι νὰ τὰ σφουγγίσει...

«*Ἡ φυσιολογία τῆς ὑπερβολῆς*». Τίτλος ἀληθινὰ σοβαροῦ δοκιμίου. Ὑπόσχεται στὸν καλλιεργημένο ἀναγνώστη πρωτογνώριστες πνευματικὲς χαρές, ἀνάλογες μ' αὐτὲς ποὺ θέλησε νὰ τοῦ προσφέρει ἄλλοτε ὁ κ. Ι. Μ. Π. μὲ τὰ δοκίμια τῶν «*Ὁμιλιῶν τῆς γυμνῆς ψυχῆς*». Μὰ δὲ χρειάζεται νὰ διαβάσει κανεὶς πολλὲς φράσεις γιὰ νὰ καταλάβει πὼς ὁ βαρὺς αὐτὸς τίτλος, ποὺ μᾶς θυμίζει Μὰξ Νορδάου, εἶναι ἕνα βερμπαλιστικὸ πυροτέχνημα, ἕνα κατώτερης ποιότητας καὶ παιδαριώδους τεχνικῆς καμουφλάρισμα λιβέλλου καθαρώτατα προσωπικοῦ, ποὺ αὐτὴ τὴ φορὰ δείχνει *οὐσιαστικά*, κι' ὄχι μέσα ἀπὸ τὴ φιλολογικὴ σκηνοθεσία τῆς σοβαρόπρεπης δοκιμιογραφίας, *γυμνὴ* τὴν ἀληθινὴ ψυχὴ τοῦ κ. Ι. Μ. Π. Πραγματοποιημένη σὲ μιὰ στιγμὴ παραζάλης, εἶναι ἡ ἀθέλητη ψυχικὴ αὐτοαπογύμνωση ἑνὸς ἱκανοῦ, ἀλήθεια, καὶ ἐργατικοῦ λογοτέχνη, ὄχι ὅμως καὶ *δημιουργοῦ*, ποὺ πιστεύει πὼς εἶναι μέγας καὶ πού, νομίζοντας πὼς τὸν ἀδικοῦν καὶ τὸν παραγνωρίζουν ἐξ αἰτίας ἀκριβῶς τῆς μεγαλωσύνης του οἱ *ἀληθινοὶ* δημιουργοί, στρέφεται μανιακὰ ἐναντίον τους καὶ τοὺς καλεῖ νὰ περιοριστοῦνε στὸ φυσικὸ ὕψος τοῦ «μικροῦ ἀναστήματός τους» γιὰ νὰ φανεῖ καὶ νὰ λάμψει ὅλο τὸ μεγαλεῖο τοῦ δικοῦ του...

Συγκινητικὸς ὁ πόνος τοῦ δημιουργοῦ πού, ὑπερτιμώντας τὴν ἀξία του, ὑποφέρει γιατὶ δὲ βλέπει καὶ τοὺς ἄλλους νὰ ἔχουν τὴν ἴδια γνώμη, μὰ δυστυχῶς ἡ πραγματικότητα καὶ στὴ ζωὴ καὶ στὴν περιοχὴ τῆς πνευματικῆς δημιουργίας εἶναι ἀμείλικτη. Δὲν εἶναι λοιπὸν μήτε ἡ «κλίκα», μήτε ὁ «Δαλαΐλάμας», μήτε ὁ «Βούδας», μήτε οἱ «οἰκοδίαιτοι καὶ οἰκόσιτοι κριτικοί» ἢ ὁ «καραγκιοζοπαίχτης» ποὺ ἐμποδίζουν τὸν κ. Ι. Μ. Π. κι' ὁποιονδήποτε ἄλλον ἄξιο δημιουργὸ νὰ πάρουν τὴ θέση ποὺ τοὺς ἀξίζει καὶ μέσα κι' ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Εἶναι τὸ ἁπλούστατο κι' ἀναμφισβήτητο γεγονὸς — ἀσφαλῶς θὰ τὸ αἰσθάνεται ὑποσυνείδητα καὶ ὁ ἴδιος — πὼς ἡ «κλίκα» αὐτή, ποὺ τόσο τὸν ἐνοχλεῖ, ἀποτελεῖ πνευματικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ *καθεστώς*, ἔχει δημιουργήσει παράδοση ζωντανή, ἐπηρεάζει τοὺς νεώτερους, ἀνοίγει καινούργιους δρόμους, ἔχει πρωτοβουλίες, κι' ἀναγκάζει κι' αὐτὸν ἀκόμα τὸν κ. Παναγιωτόπουλο νὰ προσπαθεῖ νὰ ρυθμίσει τὸ περπάτημά του σύμφωνα μὲ τὴ ροή της. Μὲ τὴ χυδαία λέξη «κλίκα» χαραχτηρίστηκε πάντοτε συκοφαντικὰ καὶ μοχθηρὰ στὸν τόπο μας κάθε δημιουργικὴ προσπάθεια μιᾶς ὁμάδας ἢ μιᾶς σχολῆς λογοτεχνῶν. Στὰ παληὰ χρόνια «κλίκα» ἤτανε, ὄχι μονάχα γιὰ τοὺς καθαρευουσιάνους μὰ καὶ γιὰ πολλοὺς ἄλλους, ὁ «Νουμᾶς» μὲ τὸν Παλαμᾶ, τὸν Ταγκόπουλο, τὸν Ψυχάρη, τὸν Πάλλη. Θὰ θυμᾶται ἀσφαλῶς ὁ κ. Ι. Μ. Π. τί ἔψελνε τοῦ Ψυχάρη ὁ Ἀποστολάκης γιὰ τὴ στενὴ καὶ προσωπικὰ «κομματικὴ ὀργάνωση» τοῦ δημοτικισμοῦ. Μὰ ὅλ' αὐτὰ πέρασαν, κι' ἔμεινε κέρδος τοῦ ἔθνους ὁ Ψυχάρης, ὁ Δημοτικισμός, ὁ Παλαμᾶς. Γιὰ ὅσους βλέπουν τὰ πνευματικά μας ζητήματα ἀπ' ἔξω καὶ μὲ μάτι ἐντελῶς *ἐμπορικό*, ὅπως ὁ κ. Ι. Μ. Π., δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι «*κλίκα*» κάθε κοινὴ προσπάθεια πέντε ἢ ἕξη ἀνθρώπων ποὺ ἔχουν τοὺς ἴδιους λογοτεχνικοὺς σκοποὺς κι' ἀναπνέουν μέσα στὴν ἴδια πνευματικὴ ἀτμόσφαιρα. Κι' αὐτὸ συνέβη μὲ τὴν ποιητικὴ πρὸ παντὸς γενεὰ τοῦ 1930 ποὺ μὲ τὰ ἔργα της καὶ τὶς ἰδέες της, μὲ τὴ στάση της καὶ τὴν κατεύθυνσή της ἀναζωογόνησε τὴν πνευματική μας ζωή, δέκα χρόνια σχεδὸν πεθαμένη κι' ἀποτελματωμένη μέσα στὸν ψευτοσυμβολισμό, τὸν διεθνισμό, τὸν κοσμοπολιτισμό, τὸν Καβαφισμὸ καὶ τὸν Καρυωτακισμό.

Αὐτὴ τὴν ποιητικὴ γενεά, ποὺ ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια ὁ κ. Ι. Μ. Π. ἤθελε τοὐλάχιστον νὰ *δείχνει* πὼς τὴν παρακολουθεῖ μὲ συμπάθεια καὶ μὲ βαθύτερη κριτικὴ κατανόηση, ἔρχεται σήμερα νὰ τὴν ἀρνηθεῖ σύρριζα. Ἡ ἄρνησή του αὐτή, ποὺ δὲν εἶναι παρὰ ἕνα ὀβριστικὸ ἀνάθεμα, στηρίζεται σ' ἕνα καὶ μόνο *ἐπιχείρημα*. Ἀποροῦμε, μὰ τὴν ἀλήθεια, πὼς ὁ κ. Παναγιωτόπουλος δὲν εἶδε ἀμέσως πὼς τὸ *ἐξωντωτικὸ* αὐτὸ ἐπιχείρημα ποὺ ἐξαπόλυσε ἐναντίον τῆς σύγχρονης ποίησης στράφηκε αὐτόματα κατὰ τῆς λογοτεχνικῆς γενεᾶς τοῦ ἴδιου. Κατηγορεῖ ὁ κ. Ι. Μ. Π. τοὺς σύγχρονους ποιητές, κριτικοὺς καὶ πεζογράφους μας ὡς ἀνθρώπους «ξεριζωμένους, ποὺ γυρεύουν τόπο ἐθνικὸ νὰ ριζώσουν, νὰ γίνουν φυλή, νὰ γίνουν παράδοση». Δυστυχῶς γιὰ τὸν κ. Ι. Μ. Π δὲ γυρεύουν νὰ γίνουν τίποτε ἀπ' αὐτά, γιατὶ *εἶναι*, γιατὶ ἦταν τόπος ἐθνικός, τόπος ἑλληνικὸς εὐθὺς ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ φανερώθηκαν. Ἂν εἶναι κάτι ποὺ ξεχωρίζει τιμητικὰ τὴ λογοτεχνικὴ γενεὰ τοῦ 1930, ποίηση καὶ πεζὸ λόγο, καὶ τῆς δίνει δικαίωμα νὰ ζητήσει μιὰ θέση στὴ ζωντανὴ παράδοση τῆς λογοτεχνίας μας, εἶναι ἡ βαθύτατη, αὐθόρμητη κι' ὀργανικὴ ἑλληνικότητά της, αὐτὴ ἡ ἑλληνικότητα οὐσίας καὶ μορφῆς, συναισθημάτων καὶ ἰδεῶν, ἀτμόσφαιρας αἰσθητικῆς καὶ κατεύθυνσης πνευματικῆς ποὺ μᾶς τὴν εἶχε ἀποστερήσει δέκα ὁλόκληρα χρόνια ἡ γενεὰ τοῦ κ. Ι. Μ. Π. μὲ τὸ νερωμένο ψευτοσυμβολισμό της, μὲ τὰ μεθυσμένα καράβια της, τὴν ἀτονία της, τὸν πτωχοπροδρομικὸ κοσμοπολιτισμό της, τὴν ἐπιτηδευμένη γλῶσσα της κι' ἐκεῖνον τὸν ἀποπνικτικὸ καρυωτακισμὸ ποὺ τὴν ἀποτελείωσε.

Τί ἔκαμε ὁ κ. Ι. Μ. Π. τὶς ἐθνικὲς πνευματικές του ρίζες, τί ἔκαμε τὸν ρουμελιωτισμό του; Τὰ ἔκαμε ὅλ' αὐτὰ «γκαλαντερία ἱπποτική», «ἄστρα καὶ ρόδα ποὺ φρικιάζουν», «νέφη ποὺ καλπάζουν ἐρεθισμένα», «περίλυπη ἀκροθαλασσιά», «ἀδρὸ φθινόπωρο μὲ φαιδρὴ ὀδύνη», «ρυθμὸ τοῦ ἀπαυδημένου ἀπείρου» κι' ἄλλα παρόμοια φραστικὰ «κλισὲ» ποὺ εἶχαν κατακλύσει τὴν ἑλληνόφραγκη κοσμοπολιτικὴ καὶ ψευτοσυμβολικὴ ποίηση τοῦ 1920 — 1930. Ἤταγε καὶ εἶναι ἀκόμα τόσο ἀδύνατος, σχηματικὸς καὶ σχεδὸν ἀνυπόστατος ὁ πνευματικὸς κι' αἰσθητικὸς ἑλληνισμὸς τοῦ κ. Ι. Μ. Π. ὥστε, ὅπως μᾶς ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος στὸν πρόλογο τῆς συνθετικῆς μελέτης του γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Παλαμᾶ, ἔφτασαν λίγα θρύψαλα ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ Λαφόργκ καὶ τοῦ Μαλλαρμὲ γιὰ νὰ γκρεμίσει μέσα του ὁλόκληρο τὸ βαθύτατα καὶ πλατύτατα ἑλληνικὸ οἰκοδόμημα τοῦ Παλαμισμοῦ του, τοῦ Δημοτικισμοῦ του, τοῦ Ρουμελιωτισμοῦ του. Τόσο σάπιες κι' ἀδύναμες ἦταν οἱ ἐθνικές του ρίζες.

Ὁ καθένας τώρα μπορεῖ νὰ μαντέψει καὶ νὰ ἐκτιμήσει τὴν ποσότητα τῆς φευτιᾶς καὶ τῆς μίμησης ποὺ κρυβόταν στὴ

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS MDCCCLXXXI

87-3.

τὴν ἀρχὴ μέσα στὴ λυρικὴ, γαλαζοαίματη ὡραιοπάθεια τοῦ κ. Ι.Μ.Π. Μ' ὅλη του τὴν πνευματικὴ ὡριμότητα καὶ τὴν τάση του στὸν ἐσωτερικὸ κριτικὸ μονόλογο, ἀκόμα δὲ συνειδητοτοποίησε ὁ κ. Ι.Μ.Π. πὼς εἶναι καὶ παραμένει ἕνας τυπικὸς ἐκπρόσωπος τῆς πιὸ ξεριζωμένης, τῆς πιὸ ἕρμαιης, τῆς πιὸ ἀδύναμης λογοτεχνικῆς γενεᾶς· τῆς γενεᾶς αὐτῆς τῶν βημῶν τοῦ «Μπαγκείου» ποὺ μὲ νοσηρὴ αὐταρέσκεια γύρευαν τὰ ποιητικά τους σύμβολα καὶ τὶς συγκινήσεις τους παντοῦ ἀλλοῦ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Δὲν εἶναι τάχα πολύ, δὲν εἶναι ἀκρισία πρώτου μεγέθους νὰ κατηγορεῖ τὴν ποιητικὴ γενεὰ τοῦ 1930 γιὰ γενεὰ δίχως ἐθνικὲς ρίζες, δίχως ἑλληνισμό, ἐνῶ σ' αὐτὴ χρωστᾶμε, μαζὶ μὲ πολλὰ ἄλλα, τὴν ἀνακάλυψη καὶ τὴν πολύτροπη καλλιτεχνικὴ ἀξιοποίηση τοῦ Αἰγαίου; Τί εἶναι ἕνας Μυριβήλης, ἕνας Βενέζης, ἕνας Θεοτοκᾶς, ἕνας Κοσμᾶς Πολίτης, ἕνας Σεφέρης, ἕνας Ἐλύτης, τί εἶναι ὁ Ἐμπειρίκος κι' ὁ Ἀντωνίου, παρὰ Αἰγαῖο πέρα γιὰ πέρα, πνοή, χρῶμα, νόημα, κῦμα, παρουσία Αἰγαίου; Κι' ἀντίθετα, τί εἶναι οἱ τελευταῖες σπασμωδικὲς ποιητικὲς ἀπόπειρες τοῦ κ. Ι.Μ.Π; Φτωχοκορφολογήματα ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ, δυὸ ψίχουλα ἀπὸ τὸν Ἐλύτη, μιὰ πινελιὰ ἀπ' τὸν Ἀντωνίου, ἕνας ἴσκιος ἀπὸ τὸν Σεφέρη κι' ἀπὸ τὸν Ἔλιοτ τοῦ Σεφέρη. Κι' ἀκόμα, τί εἶναι ἡ «Ἀστροφεγγιά», τὸ ἐμβρυῶδες αὐτὸ καὶ νεκρογέννητο μυθιστόρημα τῆς γενεᾶς τῶν βημῶν τοῦ «Μπαγκείου»; Ἡ ἱστορία ἑνὸς φυματικοῦ νέου γραμμένη ἑλληνικὰ ἀπὸ ἕναν καθυστερημένο κι' ἀδέξιο συνεχιστὴ τοῦ Ὀκτάβιου Φεγιέ...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Διηγήματα καὶ μυθιστορήματα.

Β'.

Σύλβιου: «Κισμέτ».— Ν. Σηφάκη: «Βοήθεια σῶσε με».—Γ. Βουγιουκλάκη: «Μαντὰμ Εὔα», «Οἱ πουλητές».—Δ. Μαϊστράλη: «Ἱστορίες τοῦ Πολέμου».— Μ. Βήτου: «Στὰ δίχτυα τοῦ ἔρωτα».— Μ. Ρουσσιᾶ: «Γιὰ τὸ δίκιο στὴ Μέση Ἀνατολή».—Δ. Μάρβα: «Μιὰ φωνὴ ἀπ' τὰ χαλάσματα».— Μ. Μαρλῆ: «Ὁ τριπλὸς δεσμός».— Α. Μελᾶ: «Μητέρα».— Μ. Κουρμούλη: «Τὸ Σπίτι τῆς Μούργενας».—Α. Μαντζουλίνου: «Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ βιολί».—Κ. Μόντη: «Ταπεινὴ ζωή».— Σ. Παναγιωτόπουλου: «Ἑλληνικοὶ Ρυθμοί».— Π. Τσιμικάλη: «Στὸ μεγάλο ρέμμα».—Ἴννινου: «Ὄνειρα κάτω ἀπὸ ἕνα κομμάτι οὐρανό».— Μ. Χατζηνάκου: «Ἀλυσίδες». — Γ. Ἄμποτ: «Ἐπιδρομή».—Τ. Φιλίππου: «Τανιούσα».

Ο κ. Σύλβιος ἔχει ἐφευρετικότητα· διανοεῖται παράδοξες ὑποθέσεις, ἀλλόκοτα περιστατικά. Τὸ κάθε διήγημα τῆς συλλογῆς του «Κισμέτ» περιστρέφεται γύρω ἀπὸ μιὰ ἀσυνήθιστη περιπέτεια. Περιορίζεται ὅμως νὰ ἐκθέτει γεγονότα. Καὶ στὴν τέχνη, ἀκόμα καὶ τὸ ἀληθοφανὲς ἔχει ἀνάγκη νὰ παρουσιασθεῖ μ' ἕναν τρόπο πειστικό,—πόσο περισσότερο τὸ ἀπίθανο. Ὁ κ. Σύλβιος δὲν ψυχολογεῖ τὰ πρόσωπά του κι' οὔτε φροντίζει νὰ δώσει στὸ ὕφος του λογοτεχνικὸ τόνο. Δὲν ἀποκομίζομε ἀπὸ τὸ βιβλίο του παρὰ τὴν διαπίστωση μιᾶς ζωηρότατης φαντασίας ἡ ὁποία ὅμως καθὼς παρέμεινε ἀχαλιναγώγητη καταλήγει ἀναγκαστικὰ στὴν αὐθαιρεσία καὶ στὸ ἐπίπλαστο, στὸ πολὺ φθηνὸ κατασκεύασμα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἀρέσει παρὰ σὲ ὅσους καταπλήσσονται ἀπὸ τὸ ἐντυπωσιακό.

* * *

«*Βοήθεια σῶσε με*» τοῦ κ. Ν. Σηφάκη. Μεγάλες ἀξιώσεις Ὁ κ. Σηφάκης ἀποβλέπει νὰ συνθέσει ἕνα ἱστορικὸ μυθιστόρημα, νὰ ἀναστήσει τοὺς πολέμους τῆς Καρχηδόνας μὲ τὴ Ρώμη, τὰ μαρτύρια καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα τῶν πρώτων χριστιανῶν. Ἀπὸ τὶς πρῶτες σελίδες οἱ ἐντελῶς ἀκρυστάλλωτες καὶ πρόχειρες φράσεις— εἶναι μερικὲς ἐνδείξεις ποὺ ἀμέσως μαρτυροῦν τὴν ἀπουσία τοῦ λογοτεχνικοῦ αἰσθητήριου καὶ κατὰ συνέπεια τῆς δημιουργικῆς ἱκανότητας,—μᾶς προειδοποιοῦν ὅτι ὁ σκοπὸς δὲν θὰ ἐπιτευχθεῖ καὶ ἡ συνέχεια δὲν διαψεύδει τὴν πρώτη μας ἐντύπωση.

* * *

Οἱ ἀξιώσεις ἐμφανίζονται τεράστιες στὰ δυὸ βιβλία τοῦ κ. Βουγιουκλάκη, «*Μαντὰμ Εὔα*», «*Οἱ Πουλητές*». Δύο ὀγκωδέστατοι τόμοι· πάνω ἀπὸ 500 πυκνοτυπωμένες σελίδες ὁ καθένας. Ἕνας προλογιστής, ὄχι ἀσήμαντος, ὁ Φ. Λεμπὲγκ (ἀλλὰ μόνον οἱ ἁπληροφόρητοι ἀγνοοῦν ὅτι στὴ Γαλλία οἱ λογοτεχνικοὶ κύκλοι ἔχουν σιωπηλὰ ἀναγνωρίσει ὅτι οἱ κριτικοὶ ἐκφράζονται ὑπεύθυνα μόνο στὰ ἄρθρα τους κι' ὅτι τὰ ἰδιωτικὰ γράμματα, κι' ἀκόμα κι' οἱ πρόλογοι δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ φιλοφρονήσεις, «des formules de politesse», οἱ ὁποῖες ἂν τὸ ὑπαγορεύει τὸ κέφι μποροῦν νὰ εἶναι κ' ὑπερευγενικὲς) ἀποκαλεῖ οὔτε λίγο οὔτε πολὺ τὸν κ. Βουγιουκλάκη ἕλληνα Ντοστογιέφσκι! Γύρω ἀπὸ μιὰ ἰσχνὴ ὑπόθεση ὁ κ. Βουγιουκλάκης σημειώνει ὅλα ὅσα περνοῦν ἀπὸ τὸ νοῦ του· δὲν ἐπιβάλλει στὸν ἑαυτό του κανέναν περιορισμό, καμιὰ πειθαρχία, καμιὰ ἐκλογή. Ὅταν βρίσκεται σὲ ἀμηχανία νὰ ἐκφρασθεῖ ἀραδιάζει διάφορα ἀλλόκοτα, δῆθεν ὑποβλητικὰ ἐπιφωνήματα. Χμ! χιού, χιού! κάμ! κούμ! Ἡ πέννα του μοιάζει νὰ τρέχει μόνη της χωρὶς νὰ τὴ διευθύνει. Ἔτσι ἀποροῦμε γιατὶ τὰ μυθιστορήματά του σταματοῦν στὶς 500 σελίδες καὶ δὲν ἁπλώνονται σὲ ἀκόμα πολὺ περισσότερες. Ὅταν ἐπιτρέπομε τὴ διέξοδο σὲ ὅλα ὅσα ἀναβλύζουν δὲν ὑπάρχει λόγος ἡ ροὴ νὰ μὴν εἶναι ἀνεξάντλητη.

* * *

Τὰ πολεμικὰ διηγήματα «*Ἱστορίες τοῦ Πολέμου*» τοῦ Κύπριου λογοτέχνη κ. Μαϊστράλη σταθμεύουν στὸ ἐπίπεδο τοῦ ἀφηγήματος. Δὲν παρουσιάζουν παρὰ μικρὰ ἀνέκδοτα. Δὲν μπορεῖ κανένας ὅμως νὰ μὴν παρατηρήσει ὅτι ὁ κ. Μαϊστράλης ἔχει ἀφηγηματικὴ ἄνεση καὶ ἐπιμελεῖται τοὺς ἐκφραστικούς του τρόπους. Ὅταν καὶ ἂν ἀναπτυχθεῖ καὶ πλουτισθεῖ ὁ ψυχικὸς καὶ πνευματικός του κόσμος θὰ ξέρει νὰ τὸν προβάλλει...

* * *

Ὁ κ. Μ. Βῆτος μοιάζει νὰ μὴν ὑποπτεύεται κἂν ὅτι ἡ καθαρὴ ἰδιωτικὴ περιπέτεια δὲν ἔχει τὴ θέση της αὐτούσια στὸ λογοτεχνικὸ ἔργο. Τὸ «*Στὰ δίχτυα τοῦ ἔρωτα*» ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ σειρὰ ἐρωτικῶν γραμμάτων ποὺ δὲν προκαλοῦν στὸν ἀναγνώστη παρὰ μόνο τὴν ἐνοχλητικὴ ἐντύπωση ὅτι ξεφυλλίζει μὲ ἀδιακρισία μιὰ ἀλληλογραφία ποὺ δὲν προορίζεται γι' αὐτόν.

* * *

Ἡ κ. Μ. Ρουσσιᾶ στὸ «*Γιὰ τὸ Δίκιο στὴ Μέση Ἀνατολὴ*» παρουσιάζει τὴν ἀντίθετη ἀκρότητα. Ξέρει ὅτι σκοπὸς τοῦ λογοτεχνήματος δὲν εἶναι νὰ φωτογραφήσει καὶ ν' ἀπεικονίσει πιστὰ τὴ ζωή· συνθέτει· φοβᾶται ὅμως τόσο πολὺ μήπως ξεγλυστρήσει στὸ ρεαλισμὸ ὥστε χρησιμοποιεῖ γιὰ νὰ ἀναστήσει τὴν ἀτμόσφαιρα ἑνὸς πολεμικοῦ νοσοκομείου εἰκόνες σὲ τέτοιο βαθμὸ ἐλλειπτικές, πινελλιὲς χτυπητὲς ἀλλὰ σὲ τέτοιο βαθμὸ ἀραιὲς κι' ἀσύνδετες ἀναμεταξύ τους ποὺ ὁ ἀναγνώστης, ὕστερα ἀπὸ μερικὲς σελίδες καθώς δὲν μπορεῖ νὰ ἔρθει σὲ καμιὰ ἐπαφὴ οὔτε μὲ πρόσωπα οὔτε μὲ πράγματα, ἀπαυδίζει κ' ἐγκαταλείπει τὸ βιβλίο. Ὁ λογοτεχνικὸς κόσμος δὲν εἶναι μιὰ περιοχὴ εὔκολη κι' ὀρθάνοιχτη· ἡ κ. Ρουσσιᾶ σωστὰ τὸ κατανόησε· δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ εἶναι κι' ἀπόλυτα ἑρμητικὴ κι' ἀδιαπέραστη. Τὸ λογοτεχνικὸ κείμενο ἑρμηνεύεται μὲ διάφορους τρόπους καὶ ἴσως σὲ ὕστατη ἀνάλυση νὰ εἶναι ἕνας μονόλογος, μὰ καθένας κάτι καταλαβαίνει. Ὁ ἀναγνώστης δὲν παραδέχεται τόσο λίγο νὰ συλλαμβάνει τὸ νόημα ὥστε ἡ φωνὴ ν' ἀκούεται σχεδὸν σὰν ἄναρθρη. Χρειάζεται κάποια ἰσοροπία. Ἴσως ἡ κ. Ρουσσιᾶ σ' ἕνα δεύτερο βιβλίο της νὰ τὴ βρεῖ.

* * *

Μιὰ διαμαρτυρία ἐναντίον τοῦ πολέμου εἶναι ὅλο τὸ μυθιστόρημα τῆς κ. Λ. Μάρβα «*Μιὰ φωνὴ ἀπ' τὰ χαλάσματα*». Πολλὲς παρόμοιες φωνὲς ἀκούσθηκαν σ' ὅλη τὴν περίοδο τοῦ μεσοπολέμου καὶ σήμερα καθὼς διαπιστώσαμε πόσο οἱ φωνὲς αὐτὲς δὲν εἶχαν ἀπήχηση εἴμαστε ἀρκετὰ ἀπογοητευμένοι ἀπ' αὐτές. Προσθέτει ἡ κ. Μάρβα στὸ χρησιμοποιημένο μοτίβο καινούριους τόνους; Ἡ πλοκὴ τῆς νουβέλλας της ποὺ παρουσιάζει μιὰ οἰκογένεια ἡ ὁποία καταστράφηκε καὶ διαλύθηκε ὁλόκληρη ἀπὸ τὸν πόλεμο εἶναι καλοδεμένη· ἡ ἀφήγηση κυλᾶ ἄνετα· μὰ τὰ πρόσωπα εἶναι πάρα πολὺ μονοκόμματα· δὲν ἔχουν παρὰ μιὰ σκέψη, μιὰ ἔννοια, ἕνα κίνητρο: τὸν πόλεμο. Ἡ θέση εἶναι πάρα πολὺ εὐδιάκριτη. Καὶ ἡ θέση αὐτή, ἡ καταδίκη τοῦ πολέμου, τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἀποδείχθηκε δυστυχῶς ὅτι χρειάζεται ἄλλα μέσα πολὺ πιὸ ἐνεργητικὰ καὶ δραστικὰ ἀπὸ τὸ βιβλίο, τὸ λόγο, τὴν πειθώ, τὸν διαφωτισμὸ γιὰ νὰ ἐπιβληθεῖ.

* * *

Κάποια διάθεση στοχαστικότητας, μὰ προσπάθειες γιὰ πλοκὴ πλεκτικὴ ἁπλοϊκότητα, καταπληκτικὴ ἄγνοια τῶν [illegible] ὁ ἔρωτας τότε ἀντέχει στὸ χρόνο ὅταν εἶναι μιὰ [illegible]

"Τετράμηνα"
αριθ. 7-12, Ἀθῆναι Ἰούνιος 1947

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ 15ΗΜΕΡΟΥ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ – ΙΟΥΝΙΟΣ 1947

9013188-1

ΟΙ «ΚΛΙΚΕΣ»

Ἡ θολούρα κ' ἡ καταχνιὰ ποὺ ἐξουσιάζουν τοὺς στερνοὺς τούτους καιροὺς τὴν πνευματική μας ζωὴ εἶναι κάτι ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ προκαλέσει ἀληθινὴ ἀπόγνωση, ἂν ἡ πίστη στὰ βέβαια καὶ γόνιμα ἔργα εἶχεν ὁλότελα κλονιστεῖ. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς λεγόμενους πνευματικούς μας ἀνθρώπους βρίσκονται ὀχυρωμένοι στὰ κάστρα τους καὶ εἴτε μὲ τὴν καταφρονετικὴ σιωπὴ εἴτε μὲ τὴ σκόπιμη ἐπίκριση εἴτε μὲ τὴ θελητὴ παρανόηση καὶ παρερμηνεία καὶ μὲ κάθε λογῆς κακοπιστία πασκίζουν νὰ ἐξοντώσουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Καὶ δὲν εἶναι μονάχα ἡ πολιτική, αὐτὴ ἡ φοβερὴ λέπρα, ποὺ χωρίζει σὲ στεγανὰ κομμάτια τὸ χῶρο τῆς πνευματικῆς μας δημιουργίας, καλῆς ἢ κακῆς, ἀδιάφορο. Εἶναι τὸ βρωμερότατο πνεῦμα τῆς κλίκας, αὐτὴ ἡ ὁλόσωμη κακοήθεια, ποὺ ἐξορίζει κάθε προϋπόθεση εἰλικρίνειας καὶ ποὺ βλάφτει ὅσο τίποτε ἄλλο τὴν προκοπή μας. Βέβαια, ἡ κλίκα εἶναι καρκίνωμα, ποὺ καὶ σ' ἄλλους τόπους καὶ σ' ἄλλους λαοὺς τὸ παρατηροῦμε, ἕνας καρπὸς μισαλλοδοξίας, ποὺ τὸν θρέφει ἡ ἀχαλίνωτη φιλοδοξία, ἡ κακοπιστία, ἡ στενοκεφαλιὰ κ' ἡ στενοκαρδιά. Μὰ ἐδῶ πέρα σ' ἐμᾶς καὶ σήμερα τὸ θέαμα τῆς κλίκας ἔχει καταντήσει τόσο ἀποκρουστικό, τόσο πρόστυχο, τόσο ριζικὰ ἀντιπνευματικό, ποὺ εἶναι νὰ ξαφνιάζεται κάθε καλοπροαίρετος ἄνθρωπος καὶ νὰ χάνει τὸ θάρρος του γιὰ τ' ὁποιοδήποτε ἀφιλόκερδο τόλμημα.

Φυσικά, ἡ κλίκα δὲν προδικάζει τὸ χρόνο. Μὰ μὲ τὴν ἀδιαντροπιά της, τὴν ξιππασιά της, τὴν ἐπιμονή της θολώνει τὰ νερὰ καὶ καταστρέφει ἕνα σωρὸ ἀνυποψίαστους καὶ καλόγνωμους, ποὺ θὰ μποροῦσαν, ἔξω ἀπὸ τὴν καταλυτική της ἐπίδραση, πολλὰ τ' ἀξιόλογα νὰ κατορθώσουν. Γιατὶ ἡ κλίκα εἶναι μιὰ ὁλάκερη ἱστορία, ἁρμοσμένη μὲ ὅλη τὴ σοφία, ποὺ κατέχει τὸ κακό, σὰν τ' ἀποφασίσει νὰ δείξει τὴ δύναμη καὶ τὴ μαστοριά του. Ἡ κλίκα εἶν' ἕνας κόσμος χωριστός, μὲ κώδικα ἢ χωρὶς κώδικα, μὰ πάντα μ' ἕνα πατριάρχη στὴ μέση, μ' ἕνα πλῆθος δεσποτάδες ὁλόγυρά του, μὲ γραμματικοὺς καὶ ὑπάλληλους. Ὁ πατριάρχης εἶναι ἡ αὐτοθαυμαζόμενη «μεγαλοφυΐα»· ἐκμισθώνει κριτικοὺς καὶ ὑμνολόγους οἰκοδίαιτους καὶ οἰκόσιτους, ποὺ μεταμορφώνουν τ' ἀναιμικά της ἐπιτεύγματα σὲ βαθυστόχαστα ἄρθρα, μελέτες, βιβλία ὁλάκερα, ποὺ παίρνουν τὸ κάθε ξεφύσημά της καὶ τὸ παρουσιάζουν σὰν κοσμοϊστορικὸ περιστατικό, ποὺ στέκουνται συλλογισμένοι ἀπάνου στὶς ἀναγοῦλες της, δείχνοντας πὼς μονάχα οἱ ἀνίδεοι δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ τὶς ἐχτιμήσουν. Ὁ τόπος μας, δοξασμένος νὰ εἶναι ὁ Θεός, ἀπόχτησε κάμποσους τέτιους δαλαϊλάμηδες τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ ἀφηγηματικοῦ λόγου καὶ τῆς κριτικῆς, καλοθρεμένους καὶ καθόλου ἀνήσυχους δαλαϊλάμηδες, ποὺ συγκεντρώνουν στὴν πολύτιμη ὕπαρξή τους ὅλη τὴν πεμτουσία τῆς εὐγένειας, τῆς ὁμορφιᾶς, τῆς δημιουργικῆς ἱκανότητας, τῆς αὐτογνωσίας καὶ τῆς ἑτερογνωσίας τῆς φυλῆς, ποὺ ἐκφράζουν τὰ περασμένα μας, τὰ σημερινά μας καὶ τὰ μελλούμενα, ποὺ πασκίζουν μὲ κάθε τρόπο νὰ σκαρφαλώσουν σὲ ψηλώματα ὑπεριστορικὰ καὶ ὑπερκόσμια, γιὰ νὰ τοὺς θαυμάσουν ὅλες οἱ γενεὲς ποὺ ζοῦν καὶ θὰ ζήσουν ἀπάνου σὲ τούτη τὴν καταραμένη φλούδα τῆς γῆς στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Οἱ ἄλλοι βρίζουν, καταριοῦνται, οὐρλιάζουν, κοιτάζουν ν' ἀνοίξουν τόπο ὁλόγυρά τους μὲ τοὺς ἀγκῶνες, μὲ τὶς πλάτες, μὲ τὶς φτέρνες, σπρώχνοντας καὶ κλωτσώντας στὰ στραβά, ὅπου λάχει. Αὐτοὶ εἶναι ἄνθρωποι μὲ ἀνατροφή. Δουλεύουν, ἥσυχα, σιγαλά, δὲ θέλουν νὰ ξέρουν τί κάνουν. Γιατὶ ἡ ὑπέρτατη μαστοριὰ ἀπαιτεῖ νὰ μὴ φαίνεσαι, νὰ μὴ δείχνεις, πὼς τὸ προκαλεῖς τὸ ἐγκώμιο, πὼς ὑποκρίνεσαι μύρια πρόσωπα, γιὰ νὰ τὸ κερδίσεις. Ἐπιστρατεύουν τοὺς κριτικούς, εἰσχωροῦν στὶς ἐφημερίδες, ἱδρύουν περιοδικά, ὀργανώνουν συγκεντρώσεις, πίνουν τσάϊ, χορεύουν, φλερτάρουν, ξεπερνοῦν κάθε σύνορο, ἀρκεῖ νὰ πετύχουν τὸ μεγάλο σκοπό τους. Ταξιδεύουν κιόλας καὶ παραέξω, πολιορκοῦν μὲ περισσὴ τέχνη καὶ τοὺς ξένους ποὺ φτάνουν ἐδῶ, καλλιεργοῦν ἐντατικὰ τὶς ὠφέλιμες γνωριμίες, τὶς ἐπαφὲς τὶς πολύτιμες, βρίσκουν πρόθυμους τυχοδιῶχτες νὰ ὑπογράψουν τὰ μεταφράσματα ποὺ κατασκευάζουν ἢ πληρώνουν σὲ τρίτους οἱ ἴδιοι, μεταχειρίζονται κάθε θεμιτὸ καὶ ἀθέμιτον τρόπο, γιὰ νὰ δείξουν, πὼς δὲν ὑπάρχει στὸν τόπο μας τίποτε ἄλλο ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό τους καὶ τοὺς φίλους τους. Ἔχουν σχηματίσει κλοιὸ ἀδιάσπαστο γύρω ἀπὸ τὰ ξένα πνευματικὰ ἱδρύματα, ἀπὸ τὰ περιοδικὰ τὰ ἑλληνόγλωσσα, ἀπὸ τοὺς ξένους νεοελληνιστές. Δὲν προφταίνει ἀγαθὴ πρωτοβουλία νὰ ἐκδηλωθεῖ κι ἀπὸ δῶ τὴν ἔχουν, ἀπὸ κεῖ τὴν ἔχουν, τὴν παίρνουν στὰ χέρια τους καὶ τὴν κανονίζουν καταπῶς τοὺς βολεῖ. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ βιβλία ποὺ μεταφράστηκαν τελευταῖα σὲ ξένες γλῶσσες, τὰ ποιήματα καὶ τὰ πεζογραφήματα τὰ νεοελληνικὰ ποὺ τυπώθηκαν σὲ ξένα περιοδικά, οἱ συνεντεύξεις ποὺ δόθηκαν στὶς ξένες πρωτεύουσες κ' οἱ ὁμιλίες κ' οἱ γιορτές, ὅλα, ὅλα ὁδηγοῦν στὸν ἴδιο σκοπό: στὴν ἀπαλλοτρίωση τοῦ πνευματικοῦ μας χώρου πρὸς ὠφέλεια πέντε δέκα ἀνθρώπων, ὁλοένα τῶν ἴδιων καὶ τῶν ἴδιων, ποιητῶν

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS · MDCCCLXXXI · ΓΑΡΘΕΝΩΝΙΑΔΙΟΥ

καὶ πεζογράφων καὶ ζωγράφων καὶ λοιπῶν.

Πρέπει νάναι κανεὶς ἀσυνείδητος καὶ βρώμικος καὶ ξαδιάντροπος, γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ μεταμορφώνει τὴν πιὸ ψηλή, τὴν πιὸ ἀφιλόκερδη, τὴν πιὸ *ἀνθρώπινη* ἐνέργεια, τὴν ἐνέργεια τὴν πνευματική, σὲ ταπεινότατο ἐμπορικὸ εἶδος, ποὺ τοῦ χρειάζεται διαφήμιση καὶ πάλι διαφήμιση καὶ ὁλοένα διαφήμιση. Κοιτάξτε τὶς μαρτυρίες, τὶς κρισολογίες, τὶς προσεχτικὲς καὶ ἀνεπηρέαστες τάχα πολυλογίες αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων. Πουθενὰ δὲ θὰ βρεῖτε τ' ὄνομα λυρικοῦ δημιουργοῦ σὰν τὸ Μελαχρινό, πεζογράφου καὶ τεχνίτη σὰν τὸν Κόντογλου, πουθενὰ δὲ θὰ βρεῖτε αὐτὸν τὸν ἀνεχτίμητο Γουναρόπουλο, ποὺ, ἀντὶ νὰ δίνει τσάγια καὶ νὰ χορεύει, δουλεύει καὶ μόνο δουλεύει. Ὁρισμένως, ἡ ἀλαζονεία εἶναι τὸ χειρότερο ἀπὸ τὰ ἑφτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα.

Πολλοὶ θὰ μοῦ ποῦνε τὴν ὥρα τούτη: «ἀξίζει ἄραγε νὰ καταπιάνεται κανεὶς στὰ σοβαρὰ μὲ τέτιες βρωμιές;». Φυσικά, ὄχι! Μὰ κ' ἡ ἀνοχὴ ἔχει τὰ ὅριά της. Κάποτε τὸ στόμα σου γεμίζει πιὰ καί, θέλοντας καὶ μή, πρέπει νὰ φτύσεις. Ἄνθρωπος εἶσαι, δὲν εἶσαι σανίδα!

Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

■ ■ ■

PIERRE JANET, Ο ΟΝΟΜΑΣΤΟΣ ΓΑΛΛΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ

Ἀπὸ τὸ Παρίσι ἔφτασε πρὸ καιροῦ ἡ εἴδηση πὼς ὁ μεγάλος ψυχολόγος Pierre Janet, ὁ δάσκαλός μου, πέθανε.

Ὅταν, στὰ 1908, πῆγα στὸ Παρίσι καί, ὄντας φοιτητὴς τῆς ἰατρικῆς, παρακολούθησα τὰ μαθήματα τοῦ Janet στὸ Collège de France, ἀντελήφθηκα ἀμέσως τὸ ἐπαναστατικὸ πνεῦμα ποὺ σκορποῦσε μὲ τὴ διδασκαλία του. Γιὰ μένα οἱ ἰδέες τοῦ Janet εἶταν ἀληθινὴ ἀποκάλυψη. Προσπάθησα πάντα πιστὰ νὰ τὶς μεταχειριστῶ πάνω στὰ αἰσθητικὰ προβλήματα. Δημιουργήθηκε ἀνάμεσά μας ἕνας δεσμὸς φιλίας καὶ πολλὲς φορὲς μετὰ τὸ μάθημα πηγαίναμε στὸ σπίτι τοῦ δασκάλου, ὅπου ἐξακολουθοῦσε νὰ μοῦ δίνει τὶς πολύτιμες συμβουλές του. Μπορῶ νὰ τὸ διακηρύξω, πὼς ὅλη τὴ μόρφωσή μου γύρω στὴν ψυχολογία τὴ χρωστῶ στὸν ἀξέχαστο δάσκαλο [1]. Μ' ὅλη τὴ μεγάλη λύπη ποὺ μοῦ προξένησε ὁ θάνατός του, εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ γράφω αὐτὲς τὶς νεκρολογικὲς γραμμές, βρίσκοντας ἔτσι τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκπληρώσω ἕνα μεγάλο πνευματικὸ χρέος ἀπέναντι στὸ δάσκαλο.

Ὁ Pierre Janet, ἀνεψιὸς τοῦ φιλοσόφου Paul Janet, γεννήθηκε στὸ Παρίσι στὰ 1859. Βγῆκε ἀπὸ τὴν Ecole normale supérieure (1879) αὐτὸ τὸ φυτώριο ποὺ χάρισε στὴ Γαλλία καὶ στὸν κόσμο τοὺς μεγαλύτερους ἄνδρες. Τὸ 1889 ἔδωσε διδακτορικὲς ἐξετάσεις στὴ Sorbonne καὶ τὸ 1893 τὶς διδακτορικὲς ἰατρικὲς ἐξετάσεις στὴν ἰατρικὴ σχολή.

Εἶχε κιόλας διοριστεῖ, στὰ 1890, διευθυντὴς τοῦ ψυχοπαθολογικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ νοσοκομείου τῆς Salpêtrière καὶ τὸ 1902 διαδέχτηκε τὸν καθηγητὴ Th. Ribot στὴν ἕδρα τῆς πειραματικῆς καὶ συγκριτικῆς ψυχολογίας στὸ Collège de France, ὡς ταχτικὸς καθηγητής. Τὸ 1913 ἔγινε μέλος τῆς ἀκαδημίας τῶν ἠθικῶν ἐπιστημῶν. Αὐτὴ ἡ γοργὴ σταδιοδρομία ὀφείλεται στὴ μεγάλην ἀξία τοῦ P. Janet, ἀλλὰ καὶ στὸ γεγονὸς ὅτι στὴ Γαλλία, γιὰ νὰ γίνει κανένας καθηγητής, ὑπολογίζεται ἡ ἐπιστημονικὴ ἀξία του κι ὄχι τὰ πολιτικά μέσα.

Ὁ Janet εἶταν ἕνας κρίκος ἀνάμεσα σὲ δυὸ γενεές. Τὶς θεωρίες ποὺ βρῆκε τοῦ Charcot καὶ τοῦ Bernheim, τὶς θεωρίες γιὰ τὸ ὑποσυνείδητο, ποὺ τόσο τὶς ἐκμεταλλεύθηκε σὲ ἄλλη κατεύθυνση ὁ Freud, αὐτὸς τὶς μεταχειρίστηκε γιὰ μιὰν ἀντικειμενικὴ μελέτη τῶν ψυχολογικῶν φαινομένων. Ἀλλὰ ἀντὶ νὰ βασίζεται στὴν ἐνδοσκόπηση καὶ στὴν ἐξιστόρηση τῶν ἐσωτερικῶν μας διαθέσεων, ὅπως τὶς αἰσθανόμαστε, σκέφτηκε —καὶ σὲ τοῦτο βρίσκεται ἡ μεγάλη του πρωτοτυπία— ὅτι τὰ ψυχολογικὰ φαινόμενα ἐκδηλώνονται πρῶτα πρῶτα μὲ πράξεις καὶ πὼς αὐτὲς τὶς πράξεις πρέπει μὲ ἀντικειμενικὸ τρόπο ν' ἀναλύσουμε. Γιατὶ κάθε μελέτη ποὺ θὰ βασιστεῖ στὴν ἐνδοσκόπηση δὲν εἶναι παρὰ μιὰ ἁπλὴ φλυαρία. Ἔτσι γιὰ τὸ Janet καὶ ἡ σκέψη ἀκόμα δὲν εἶναι παρὰ μιὰ μικροσκοπικὴ πράξη. (Ξέρω καλά, πὼς στὸ Ἀθήνησι πανεπιστήμιο, ποὺ ἔχουν σταματήσει στὶς θεωρίες τοῦ Fechner, οἱ μελέτες τοῦ Janet εἶναι terra ingognita. Μὰ καὶ γι' αὐτό, ὅταν μιλάει κανένας σὲ ξένους γιὰ τὸ πανεπιστήμιο τῆς Ἀθήνας, τοὺς βλέπει νὰ μειδιοῦν εὐγενικά...).

Βέβαια δὲν μποροῦμε, στὸ πρόχειρο τοῦτο σημείωμα, ν' ἀναλύσουμε τὶς ἐπιστημονικὲς θεωρίες τοῦ δασκάλου μου. Θ' ἀρκεστῶ ὑποδεικνύοντας τὰ σπουδαιότερά του συγγράμματα: «L' automatisme psychologique», (Thèse de doctorat ès lettres) 1889. — «Les accidents mentaux des hystériques», (Thèse de doctorat en médecine) 1893. — «Névroses et idées fixes» 1898. — «Les névroses» 1909. — «L' état mental des hystériques» 1911. — «Les médications psychologiques» 1919. — «La médecine psychologique» 1923. — «Cours sur les tendances» 1926. — «De l'angoisse à l' extas» 1927. — «Cours sur la pensée intérieure» 1927. — «Cours sur l' évolution de la mémoire et de la notion du temps» 1928. — «L' intelligence avant le langage» — «Les débuts de l' intelligence» κ. ἄ. πολλὰ

1. Ὄχι, ὅπως νομίζει ὁ κ. Ε. Π. Παπανοῦτσος, στὸ ἄρθρο του «Ἀπολογία τῆς ποιήσεως» (*Βῆμα* 6-3 ἐ. ἔ.), στὸ S. Freud ἢ στὸ Charles Lalo, κριτικὴ παρατήρηση ποὺ δείχνει πὼς ὁ φίλτατος κριτής μου δὲ διάβασε οὔτε τὰ ἔργα μου, οὔτε τὰ ἔργα τοῦ Lalo, μὰ —κι αὐτὸ δὰ εἶναι ἀσυγχώρητο— οὔτε τὰ ἔργα τοῦ Freud!

AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES AT ATHENS · MDCCCLXXXI · Τριμηνιαῖο ΑΡΧΕΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ

Ελληνικά Νέα 16.5.48

9013/89.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΟΣ

«Πρέπει ἡ ἑλληνικὴ λογοτεχνία νὰ παύσει νὰ ἐπηρεαζέται ἀπὸ ξένα πρότυπα, πρέπει ἡ ἑλληνικὴ λογοτεχνία νὰ γίνει καθαρὰ ἑλληνική». Εἶναι ἕνα αἴτημα ποὺ περιοδικὰ ἀκούεται καὶ ποὺ θεωρητικὰ εἶναι ἀναμφισβήτητα σωστό, καὶ μάλιστα συναρπάζει. Ἡ πνευματικὴ δημιουργία δὲν εἶναι μετέωρο. Τὸ μεταφυτευμένο λουλούδι, τὸ ἄνθος τῆς σέρρας, ποτὲ δὲν ἔχει τὴν ἴδια εὐρωστία μὲ τὸ φυτὸ τὸ στερεὰ ριζωμένο στὴ γῆ, τὸ προσαρμοσμένο στὶς κλιματολογικὲς συνθῆκες. Ἡ ρωσσική, ἡ σκανδιναυϊκὴ λογοτεχνία τότε θάμπωσαν τὸν κόσμο, ὅταν τοῦ ἀποκάλυψαν κάτι τὸ πρωτοθώρητο, ἕνα ἔντονο τοπικὸ χαρακτῆρα ποὺ τὶς διαφοροποιοῦσε ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες γνώριμες λογοτεχνίες.

Μόλις ὅμως θελήσουμε νὰ ἐξετάσουμε προσεχτικὰ τὸ αἴτημα, νὰ τὸ ἀναλύσουμε, ἀντιλαμβανόμαστε ὅτι δὲν μποροῦμε νὰ τοῦ δώσουμε συγκεκριμένο περιεχόμενο. Κανένας τουλάχιστον δὲν τὸ κατώρθωσε ἴσαμε τώρα, οὔτε ὁ κ. Καρζῆς ποὺ ἔκανε τὴν ὑποστήριξή του ὑπόθεση τῆς ζωῆς του. Ὁ κ. Καρζῆς μᾶς συγκινεῖ μὲ τὴν πίστη του, ἀποκλείει κάθε ὑποψία, ποὺ συχνὰ τὴν δίνουν ἄλλοι, ὅτι δημοκοπεῖ ἢ προχειρολογεῖ ὅτι χρησιμοποιεῖ μιὰ εὐάρεστη λέξη μόνο καὶ μόνο γιατὶ τοῦ προσφέρει ἕναν εὔκολο τρόπο νὰ καταδικάσει τὸ ἔργο τῶν συναδέλφων του, ἀλλὰ γιὰ τὴν ὥρα δὲν μπόρεσε νὰ προσδιορίσει τί ἀκριβῶς ἔννοεῖ μὲ τὸν ὅρο «ἑλληνικότητα». "Οσο κι' ἂν ἀγωνίσθηκε νὰ συλλάβει τὸ νόημα τοῦ ὅρου, δὲν ἐπέτυχε τίποτε περισσότερο παρὰ νὰ παρουσιάσει κι' αὐτὸ μόνο στὸ τελευταῖο του βιβλίο, μερικὲς χαρακτηριστικὲς ἰδιότητες τῆς ἑλληνικῆς νοοτροπίας καὶ ψυχοσύνθεσης. Τὸ νόημα παρέμεινε ἀόριστο, δὲν διασαφηνίσθηκε.

Θὰ εἶναι ἑλληνικὸ ἕνα μυθιστόρημα ὅταν ὅλα τὰ πρόσωπα, ποὺ θὰ κινοῦνται μέσα σ' αὐτό, θὰ ἔχουν τὸν χαρακτῆρα τῆς φυλῆς, ὅπως μᾶς τὸν ἔδειξε ὁ κ. Καρζῆς; Μὰ ὁ χαρακτῆρας αὐτὸς εἶναι μιὰ συνισταμένη μέσα στὸ κάθε ἄτομο ἐξαρθρώνεται, γιατί συνυφαίνονται μαζύ του ἀναρίθμητες παραλλαγές, ποικίλες ἀποχρώσεις, συχνὰ κι' ἀντιθέσεις κι' ἀντιφάσεις. Εἶναι δυνατὸ ὅλα τὰ πρόσωπα ὅλων τῶν μυθιστορημάτων νὰ εἶναι συνθετικὰ κι' ὁμοιόμορφα, νὰ εἶναι χυμένα σὲ καλοῦπι, στὸ ἴδιο καλοῦπι; Ἢ θὰ ἔχει κάθε ἑλληνικὸ ἔργο εὐδιάκριτη τὴν προέλευσή του ἀπὸ τὸ δημοτικὸ τραγοῦδι κι' ἀποκλειστικὰ ἀπ' αὐτό; Μὰ ἔχει ὁ ἄνθρωπος μὲ καλλιέργεια καὶ πνευματικότητα τὴν ἁπλοϊκότητα τοῦ λαϊκοῦ τραγουδιστή; "Αν, θελήσει νὰ προσκολληθεῖ στὸ δημοτικὸ τραγοῦδι, τί ἄλλο μπορεῖ νὰ προσθέσει στὸ πρότυπό του παρὰ ἐπιφανειακές, χωρὶς δημιουργικὸ παλμό, καὶ ἔτσι πολὺ κακῆς ποιότητας διακοσμήσεις; Ἢ εἶναι ἡ ἑλληνικότητα ζήτημα θέματος; Τὸ θέμα ὅμως τί ἄλλο μπορεῖ νὰ προσδώσει παρὰ χροφικότητα; Ἡ στατικές, φωτογραφικὲς ἠθογραφίες δείξανε τὴ ἀσήμαντη ποὺ εἶνα στὴν καθολικὴ ἀξιοποίηση ἡ συμβολὴ τοῦ θέματος. Ἄλλως τε τὰ περισσότερα ἑλληνικὰ ἔργα (διηγήματα, μυθιστορήματα, θέατρο), ἔξω ἀπὸ ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις, περιστρέφονται γύρω ἀπὸ ὑποθέσεις ποὺ ξετυλίγονται στὸ ἑλληνικὸ ὑπαίθρο, στὸ ἑλληνικὸ χωριό, στὴν ἑλληνικὴ πόλη. Οἱ μεμψίμοιροι ἐν τούτοις διαμφισβητοῦν τὴν ἑλληνικότητά τους. Τί ἄλλο ἀποδείχνει αὐτὸ παρὰ πὼς ἡ ἑλληνικότητα δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ θέμα, ἀπὸ τὴν ὑπόθεση;

Θὰ ὑψώσουμε γύρω μας σινικὰ τείχη, θὰ κλείσουμε ὅλα τὰ παράθυρα καὶ τὰ αὐτιά μας σὲ κάθε ξένο σκοπὸ καὶ θὰ πασχίσουμε νὰ ἀνακαλύψουμε τὸν ἑαυτό μας; Μὰ ἡ εὐαίσθητη πνευματικὴ ζωὴ δὲν ἀντέχει (αὐτὸ εἶναι μιὰ διαπίστωση ποὺ δὲν μπορεῖ πιὰ οὔτε νὰ συζητηθεῖ), σὲ κανένα περιορισμό. Μέσα σὲ ὁποια φυλακὴ παθαίνει μαρασμὸ καὶ φθίνει. Ἡ πνευματικὴ ζωὴ δὲν συντηρεῖται μόνη της, δὲν ἔχει αὐτοεπάρκεια. Ὅπως κάθε ὀργανισμὸς δὲν καίει τὶς σάρκες της χωρὶς ἀνεπανόρθωτη ζημία. Ἡ τροφή της εἶναι ἡ προσφορὲς τῶν ἄλλων, τὸ ὀξυγόνο της τὰ διάχυτα ἰδεολογικὰ ρεύματα. Ἰδοὺ τί εἶπε ὁ Μωρουὰ σὲ μιὰ πρόσφατη ὁμιλία του γιὰ τὶς ἐπιδράσεις: «Ἡ ἱστορία τῶν λογοτεχνῶν μας δείχνει ὅτι κάθε λογοτεχνία ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ νὰ γονιμοποιεῖται ἀπὸ ξένες εἰσφορές. Ὅπως ἡ διασταυρώσεις σὲ μιὰ οἰκογένεια, σὲ μιὰ φυλή, παράγουν τύπους ὑγιέστερους ἀπ' ὅσους γεννιοῦνται ἀπὸ τὶς ἐπικίνδυνες αἱμομιξίες, ἔτσι καὶ μιὰ λογοτεχνία ποὺ μόνο θ' αὐτομιμιότανε πολὺ γρήγορο θὰ ἐξαντλιότανε. Ἡ καλλιέργειο στὴν κύρια της σημασία, μᾶς τὸ θύμισε ὁ Βαλερύ, εἶναι κλάδεμα, μπόλι, κέντισμα. Ὅλα εἶναι μίμησι, ἔλεγε ὁ Βολταῖρος. Ὑπάρχει μπόλι τῆς Βίβλου στὸν Κίπλιχ, καὶ τοῦ Ζίντ στὸ Χόξλεϋ. Συχνὰ ἕνα ἔθνος θὰ ξαναζητήσει σ' ἕνα ἄλλο ὅ,τι τοῦ εἶχε δώσει. Ὁ Βολταῖρος χρεωστοῦσε πολλὰ στὸ Σουΐφτ, καὶ ὁ Βύρωνας στὸ Βολταῖρο. Ὁ Μυσσὲ ζητεῖ ἀπὸ τὸν Βύρωνα ὅ,τι αὐτὸς νόμιζε πὼς εἶχε πάρει ἀπὸ τοὺς γάλλους. Ὁ Προὺστ ἀναγνώριζε γιὰ δασκάλους του τὸν Ράσκιν, τὸν Γ. Ἔλλιοτ, τὸν Ντίκενς, ἐνῶ ὁ νέος Ἄγγλος συγγραφέας ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ διαβάσει χωρὶς πλήξει τὸν Ράσκιν, τὸν Ἔλλιοτ, τὸν Ντίκενς, βρίσκει στὸν Προὺστ τὴν τροφὴ ποὺ ἔχει ἀνάγκη γιὰ νὰ δημιουργήσει ἕνα ἔργο νέο καὶ πρωτότυπο. Ποτὲ ὁ Προὺστ δὲν θὰ εἶχε ἀνακαλύψει τὸν ἑαυτό του ἂν δὲν εἶχε διαβάσει τὸν Ράσκιν. Κάποτε οἱ διεθνεῖς θαυμασμοὶ ἀναπηδοῦν μὲ πολὴ ἀργοπορία. Ἕνας συγγραφέας προσελκύεται ἀπὸ ἕναν ἢ ὁ λογοτέχνη, ὁ ὁποῖος στὸν τόπο του ἔπαυσε ἀπὸ καιρὸ νὰ ἐκπλήσσει καὶ νὰ ἀρέσει».

Ὁ Μωρουὰ προσκομίζει πληθωρικὸ κι' ἄλλα παραδείγματα.

Θὰ ζητήσουμε μόνον ἐμεῖς νὰ διαφοροποιηθοῦμε, μόνον ἐμεῖς νὰ καταργήσουμε τὶς ἐπιδράσεις ποὺ ἀποδείχθηκαν γόνιμες καὶ ζωτικές; Ἄλλως τε δὲν εἶναι περίπου βέβαιο πὼς δ,τι παίρνουμε ἀπ' ἔξω εἶναι μιὰ ἐπιστροφή; Ὅλη ἡ παγκόσμια διαφώνηση καὶ λογοτεχνία ἔχει ἀπορρεύσει, ἔστω κι' ἂν ὁ ποταμὸς μὲ τοὺς παραποτάμους ἔχουν τώρα πολὺ ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὴν πηγή κι' αὐτὴ δὲν εἶναι πάντα εὐδιάκριτη, ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ πνεῦμα.

Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ καταλήξουμε σὲ ἄλλο συμπέρασμα, παρὰ πὼς ἡ «ἑλληνικότητα» δὲν μπορεῖ ν' ἀποτελέσει συγκεκριμένο αἴτημα, αἴτημα «α πριόρι». Στὴν περιοχὴ τῆς τέχνης δὲν χωρεῖ κανένας προγραμματισμός, κανένας ἐξαναγκασμός. Ὁ λογοτέχνης δὲν ὑπακοεῖ παρὰ στὴν ἐνδόμυχή του ἐπιταγή: "Οταν δημιουργεῖ εἶναι μόνος μὲ τὸ Θεό "Αν ὑπάρξει στὴν Ἑλλάδα λογοτεχνικὴ ἄνθιση, ἂν ἐμφανισθοῦν σύγχρονα πολλοὶ λογοτέχνες πρώτης σειρᾶς, ὁ ἑλληνικὸς χαρακτῆρας τῆς λογοτεχνίας μας θὰ διαμορφωθεῖ αὐτόματα, ἢ τοὐλάχιστον θ' ἀναγνωρισθεῖ ἐκ τῶν ὑστέρων. Τὸ ξεχωριστὸ ἔργο ἀναγκαστικὰ θὰ ἔχει πρωτοτυπία. "Ολες ἡ ξένες ἐπιδράσεις θὰ ἔχουν ἀφομοιωθεῖ, ἀναπλασθεῖ, κ' ἐγκλιματισθεῖ· τὸ ξένο φυτὸ θὰ ἔχει ἀποχτήσει ρίζες· ποῦ ἄλλοῦ παρὰ στὸ χῶμά του; "Ολα αὐτὰ τὰ λογοτεχνικὰ ἔργα, καθὼς θὰ εἶναι ἐμποτισμένα ἀπὸ τὸ ἴδιο κλίμα, ἀπὸ τὸ κλῖμα ποὺ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς παράγοντες ποὺ συντελοῦν στὸν τρόπο καὶ στὴ μορφὴ τοῦ ἔργου τέχνης, θὰ ἔχουν ἀναμεταξύ τους ἕναν «ἀέρα συγγένειας»· ὁ ἀέρας αὐτὸς εἶναι τόσο ἀπροσδιόριστος ὅσο καὶ αἰσθητός. Θὰ ἔχουν μιὰ κοινὴ γραμμή, ἕνα κοινὸ χρῶμα μιὰ κοινὴ ἀτμόσφαιρα. Τί ἄλλο ἔχουν κοινὸ ἀναμεταξὺ τους τὰ ἔργα τῆς ρωσσικῆς ἢ τῆς σκανδιναυϊκῆς λογοτεχνίας παρὰ τὴν ἀτμόσφαιρά τους, παρὰ μιὰ ἀόριστη οἰκογενειακὴ ὁμοιότητα; Μποροῦμε σοβαρὰ νὰ ὑποστηρίξουμε ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοῦ Τολστόι καὶ τοῦ Ντοστογιέβσκυ ἔχουν τὴν ἴδια χαρακτηριστικότητα;

Μποροῦμε σοβαρὰ νὰ [illegible] ἑλληνικότητα ποὺ ἀναγνωρίζεται στὸν Σολωμὸ καὶ τοῦ Παλαμᾶ, [illegible] κι' αὐτοὶ ἄφθονες [illegible] ὑφή; Ἡ ἑλληνικότητα [illegible] στὰ ἔργα παλαιότερων [illegible] βάλλει ὁλόενα [illegible] τῶν καλλιτεχνῶν [illegible] Μυριβήλη, τοῦ Βε[illegible] Τερζάκη, κι ἀρκετῶν [illegible] μαστε, ὅπως ἔγινε [illegible] καλουπιασμένη ἑλλη[illegible] ποτὲ ἄλλο παρὰ νὰ ἐ[illegible] ἀλλὰ καὶ κούφια καὶ [illegible] φωνασκοῦμε στὸ κενό.